R.12
5/13

~~C. 30~~
C. 140

306
2 13

Singularia plurimorū docto.

¶ Utilissima ac admodū necessaria Singularia p̄clarissima p̄fundissimorū in memoria et excellētissimorū iurisconsultorū dominorum: videlicet.

¶ Singularia Ludouici Romani: cū additiōib⁹ Jo. Baptiste Castellonei. Fo. j.

¶ Singularia Matthei Mathesilani: cū ornamentis additis per eundē Joannem Baptistam. Fo. lxxvij.

¶ Singularia Francisci Cremensis: cū lucubratiōibus/ac additionib⁹: ⁊ allegatiōibus inde appositis per suprascriptū Joannem Baptistam. Fo. cviij.

¶ Sing. Ant. Corseti siculi. Fo. cxxxix.

¶ Singularia Petri Gerardi de Petrascctā. Cū eiusdē allegationib⁹. Fo. cci.

¶ Singu. Guilel. de Cuneo. Fo. ccxix.

¶ Singularia Amanelli de Claris aq. Folio. ccxxxiij.

¶ Addidimus preterea.

¶ Singu. Pauli de castro. Fo. ccxl.

¶ Cum aliis vtilissimis additionibus nusquā adhuc impressioni cōmendatis: Necnō cū emuncta/accuratiq. castigatione dn̄i Joānis Thierry Lingonensis: Juris cesarei: ac pontificij doctoris: concinnis locis affixa/⁊ apposita.

1541

¶ Veneūt Lugd. apud Jacobū Giūcti.

¶ Jasoni Mayno vtriusqꝫ cēsure precla-
ro lumini Oratori illustrissimo cesareoqꝫ senatori dignissimo: ac preceptori suo
semper obseruando Joannes Baptista Castellionus Genuensis Utriusqꝫ cen-
sure miles. S.D. felicissimam.

Quāto ad cesaree pōtificieqꝫ phi
losophie secretiora/ ⁊ magis abdita indies ꝓgredior doctissi
me preceptor: tanto profecto magis magisqꝫ afficitur concita
turqꝫ animus vt eam pro viribus laudē/ atqꝫ extollā. Q̄qꝫ et-
enim alphabeti proemio Alberici rosati. quanta sacrarum le
gum sit dignitas/ vtilitas/ potentia/ necessitas: dissertauerit:
nō tamen efferuēctis/ letabundiqꝫ cordis acquiescūt spiracu-
la: quin preterea aliquid de huiusce discipline laudibus affe-
ramus in medium: quapropter sub ea militantes ad militiam promptiores fiant:
alacriores reddantur. cum veram se philosophiam non simulatam sectari probe co
gnouerint. hec equidem nobilissima: hec optima est disciplina que iustitiam supe-
rioris inferiorisqꝫ reginam orbis colit: fouet: veneratur. hec equum ab iniquo se-
parat: licitum ab illicito discernit. hec mortales iubet fieri bonos: tum penarum
metu: tum premiorum exhortatione: vt immortales euadant: felices efficiantur.
Quamobrem ad superos iure mereantur assumi. Justitia omnis virtus (vt inquit
Orator) ⁊ olim mater est virtutū. ceterarū quoqꝫ nobilissima: que (vt philosophus
ait) pretendit in aliū tanqꝫ legalis discipline immobile subiectū. legitimam philo-
sophiam eius cultricem: ⁊ ideo nobiliorem reddit ceteris prestantiorem/ magisqꝫ
necessariā efficit. Soles etiā dicere celeberrime iustitie sacerdos inter ceteras di-
sciplinas: que ad animi ⁊ ingenij cultū spectāt pontificiam ⁊ legalē philosophiam
quam maxime prestare: vbi solidū iustitie residet fundamentū. quā prisci nō imme
rito astream nūcuparūt quasi ex astris ⁊ celo ad homines emissaz iustitiā reginam
Cicero officioꝝ tertio affirmat: ⁊ est illa regina de qua dicit in psalmo Dauitico.
Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circundata varietate. qꝛ iustitia ⁊
iudicium preparatio sedis dei. Justitie (vt inquit) nō potest vespertina vel matuti
na stellarum claritas comparari. hec est illa splendida virtus de qua Euripides
neqꝫ Lucifer neqꝫ hesperus ita mirabilis. Nō tedeat igitur quemqꝫ in vtraqꝫ pōti
ficia ⁊ cesarea iustitie disciplina diutius versari. Sed per deos immortales prece-
ptor optime qui vtpote lucerna iuris clarissima iudex in causa exploratissim⁹ esto:
satis mihi factū non precēserē: nisi autoritatē diuini illius hominis Platonis quā
te latere nō opinor: in mediū producerē. si forte verbis meis imbecilliqꝫ lingue in
te probate/ atqꝫ spectate fidei: philosophantiū vulgus non deferendū putaret. Pla
to igit veritatis amicissimus eiusqꝫ oibus exhibēde prōptissimus in libro qui Gor
gias inscribit de false philosophie pꝫris ⁊ ꝯtra philosophos q̄ vere philosophie
ignorāt emolumēta: ⁊ obtētu philosophie nominis inutile otiū ⁊ lingue/ viteqꝫ te
nebras sequunt: ex ꝑsona quidē nō graui: neqꝫ idonea: vere tamē ingenueqꝫ dixit.
Nā ⁊ Callicles: quē dicere hec facit vere philosophie ignar⁹: inhonesta indignaqꝫ
in philosophos ꝯfert: ꝑinde tñ accipiēda sunt: q̄ dicunt vt nos sensim moneri intel
ligam⁹: ne ipsi quoqꝫ culpationes huiuscemodi mereamur. neve inerti inaniqꝫ de
sidia cultū/ studiūqꝫ philosophie metiamur. Phia inquit sane o Socrates res est
elegās si modice quispiā per etatē attigerit. at si supra modū tp̄s in ea contriuerit:
hoim est corruptela: nā si q̇s vl' ameno sit/ acriqꝫ igenio/ vltraqꝫ etatē philosophet:
necesse est oiꝫ reꝝ esse iperitū: quaꝝ vsuꝫ calleat opꝫ q̄sq̇s honest⁹/ ꝓbusqꝫ est futu
rus: legū eīm ciuiliū peritia ⁊ orōnis: q̄ ꝑs eaꝝ est: vt Cicero docet. ⁊ in ꝑncipio no

Are epilogice cōpilationis in rhetoricis scripsim⁹ vacat quibus in actionib⁹ ac cō
mercijs:cū hoibus tū priuatim tū publice vti ꝯuenit:voluptatū itē atq͡ cupiditatū
humanaꝝ ⁊ morū euadūt prorsus insolētes. Quū itaq͡ in vllā quāpiā incidūt pri-
uatam publicāve actionē habent deridiculi perinde/ac viri ciuiles ipsi. vbi vestra
adeūt studia:⁊ disputatiōes irrident. qđ eñ modo dixi id homini isti accidit:vt ⁊ si
sit admodū ingeniosus. vilis atq͡ abiectus efficiat:cū mediā ciuitatē forūq͡ defu-
giat. in quo poeta inquit viros excellere. abdat se vero ⁊ vite reliquū cū adulescen-
tulis trib⁹:aut quatuor degat:in anguloꝝ aliquo ꝯmurmurās. ingenuū aūt quidq͡
magnū:dignū:haud vnq͡ loquat. at qui amice Socrates qđ egre ne feras velim:
loquor eñ tua causa:summa cū beniuolētia. an tibi nō turpe videat:ita te gerere:
vt ego te habere existimo. ⁊ ceteros/q̇ vltra iustū pergāt philosphari:nā si quis te
nūc aut aliū eiusmodi quēlibet ad carcerē rapiat. iniuriā te quidē intulisse arguēs
qui culpa oīno vaces:nosti ne te minime habituꝝ quonā te pacto tuearis/sed ver
tigine vexeris:ac cōsilij inops oscites q̇d dicas:q̇d agas. In iudicio itē suggestum
ꝯscendēs si improb⁹ admodū:ac neq͡ aduersari⁹ tuus sit:mori de facili queas:si te
ille capitali deferat crimine. veꝝ quonā pacto Socrates hoc sapiētis sit si qua ars
aliquē prestantē ingenio virum nacta:deteriorē illū effecerit q̇ neq͡ sibi ipsi auxilio
esse possit:periculisq͡ extremis liberare neq͡ se:nec aliū quēq͡ sed ab inimicis bo
noꝝ oim facultate spoliari necesse sit:⁊ palā quidē infelicē degere. liceat eñ quēq͡
agresti⁹ vera dicere. Si q̇s in genam te ꝑcusserit penas nō det. Sed heus vir bone
mihi obtēpera:atq͡ a redargutionib⁹ istis te abstine:rerūq͡ elegātiā cole. vt eā sa-
ne vñ recte sentire videare:alijs missa faciēs ista arguta siue deliramenta:siue nu-
galia deceat appellare:q̇b⁹ efficiat vt domos inanes habites:atq͡ sequēs nō eos:
q̇ exigua ista rephendūt:sed illos poti⁹ a q̇b⁹ ⁊ facultates ⁊ gloria ⁊ bona alia
multa possident. Hec Plato sub ꝑsona q̇dē (sicuti dixi) nō ꝓba:sed cōsensu tñ:intel-
ligētieq͡ cōis fide:⁊ cū quadā indissimulabili veritate disseruit non de illa scʒ lega
li philosophia que virtutum oim disciplina est q̄q͡ in publicis simul ⁊ priuatis offi
cūs excellit:ciuitatesq͡ ⁊ rēpublicā si nihil ꝓhibeat ꝯstāter ⁊ fortiter ⁊ perite admi
nistrat. Sed de ista futili atq͡ puerili meditatiōe argutiaꝝ nihil ad vitā neq͡ tuen-
dam neq͡ ordinandā promouēte:qua id genus hoies ꝯsenescūt male feriari:quos
ꝑhos esse ⁊ vulg⁹ putat ⁊ is putabat:ex cui⁹ ꝑsona hec dicta sunt. Considerati⁹ ita
q͡ aiaduertat vnusq̇sq͡:qualis quāteve sint autoritatis atq͡ efficacie veridici Pla
tonis vba ne iudicio lōge decipiat. si inficias eat q̄ verissime dicta sunt:⁊ rectius
etiā sentiet si q̄ in alphabeti Alberici proemio dixim⁹ pēsitauerit. Propterea igit
p̄ceptor doctissime fact⁹ sum indies applicatior/magisq͡ addict⁹ huic discipline ⁊
tū maximoꝑe cū sub militia tua militare occeperim:in illāq͡ tue vocis et lingue
energiā qua ꝓfundā:verā:elegātēq͡ auditorib⁹ ⁊ militib⁹ tuis iuris infundis do-
ctrinā deliberauerim. Quapropter vt q̄tū sub militia tua ꝓ virib⁹ ꝓfecerim te nō
p̄tereat ex vigilijs lucubratiōibusq͡ meis extraordinarijs aliq̇d tuo noī. cui plurimū
debeo dedicare ꝯstitui:vt p̄ceptorē meū cui tñ equalēs (vt inq̇t ph̄s) reddi nō pōt:
saltē gratitudinis officio ꝓ virili mea ꝓseq̇ videar. Tu ꝓbe nosti q̄ti apud iuriscō
sultos habeant scripta Ludouici romani memorie fecūditate:sciētie felicitate pro
fundissimi:ad hui⁹ singularia dicta q̄dā ꝯgessim⁹ additamēta ex multis varijsq͡ in
vtraq͡ cēsura scriptorib⁹ incidēter ⁊ extra lectionū meaꝝ ordinē excepta. Quibus
propter nostri tp̄is copiam ⁊ iuniorū perspicaciā in plurimis veriora:⁊ in q̄pluri-
mis fertiliora lucidioraq͡ reddita sunt Ludouici dicta ad publicā in iure militan-
tiū vtilitatē. Qualia igit cūq͡ sint q̄ euigilaui tuo nomini dedico imo subijcio alia
indies forte expectaueris meliora si qua vo in p̄ntia min⁹ recte minusve accura-
te pēsitata/librataq͡ cōpereris ex p̄ceptoris officio e mēdis vindicare nō dedigna
beris si q̇s fortasse liuoris insurrexerit acule⁹ patroni erit op⁹ peritissimi cliētulū
suū protegere atq͡ tueri. Vale refugiū meū/⁊ etatis nostre lux fulgentissima.

Breuis ac perutilis Index seu repertoriũ a dño Joãne Thierry singulariũ. Juris cesarei ac põtificii famosissimo interprete ad oia Singularia in hoc volumine contenta graphice excogitatis.

De litera A.

De litera B.

De litera C.

De litera D.

De litera E.

De litera F.

De litera G.

De litera H.

De litera L.

De litera M.

De litera N.

De litera O.

Obligatio

Singularia sub- 1

tilia Ludo. Romani viri in memoria et doctrina pfundissimi cum additionib⁹ Joannis Baptiste Castellionei nuperrime tersa et emuncta per dñm Joan. thierry. Lingonensem iuris. V. doct.

1 Verbum omnino intelligit ipso iure glo. est sing. fm Bal. in.l.j.§.si pecuniam.ff. deposi. Verbum modis omnib⁹ idest ipso iure glo. est singul. in auten. vt defun. seu fu- 2 ne. eorum nõ in iur.§. sancimus. in ver. modis omnibus col.v.

2 Licet verbum presentis temporis seu futuri nõ intelligatur ipso iure: vt in.l. in criminali. cum si.C. de iur. om. iud. tamen si diceretur tale quid cessent z irritent intelligitur ipso iure. Bal. singulariter in titu. de pace constan.c.j.ix.col. lum. in ver. priuilegia omnia. per illum text. vbi est casus.

3 An si quis excesserit modũ in defendendo se vt cum possit euadere vulnerãdo voluit occidere: vt in.l.j.C. vnde vi. cum simi. puniatur de occiso. Bart. singulariter. in.c.j. de pace te. z ci⁹ viola. in 3 vsi. feu. col.x. dicit ꝙ non: sed vt culpabilis punietur arbitrio iudicis. allegat vnicam notulã Joan. an. in.c. significauit. de peni. z remis. in nouella.

4 Licet vxorem delinquentem marito leniter tamen corrigere z verbare: vt.l. consensu.§.j. et in aut. ibi posita. et ibi doct.C. de repu. per cano. in.c. quemadmodum. de iureiur. vij.q.j. sicut alteri⁹. Carcerare autẽ non licet: lz secus in clerico. per tex. z glo. singularem. in.c. placuit.xxxiij.q.ij.

5 Quod sententia super incidenti potest ferri sine scriptis fm Bald. in.l.fi. C. de senten. experi. reci. per text. quem dicit ad hoc singu. in.l. defendentem.ff. de auto. tuto.

6 Quod missio in possessionẽ nõ potest pbari nisi p testes sicut cetera acta iudicij fz Bar. in.l. edicto. in.fi.C. de edic. di.

Verbum oino zc. Ad hoc vide Feli. vbi facit mentionez de isto sing. in.c. de regularib⁹. de simo. Barba. plura allegãtem consi.xlv.col.iiij. in scda parte Feli. Andri. tol. per illũ text. meli⁹ ꝙ alibi dat. ix. significatiões huic dictiõi i.c. ex pte. i pn. de offic. z po. iud. dele. Mat. not. suo.x. do. Jason in repe.l.ij.co.xxxj.C. de iure ẽphy. Matth. no.cxij. icip. Ro. qd vbicũqz. vbi ẽt ð ꝟbo modis oib⁹. vide ẽt. Anto. sicu. in not. suis in lr̃a.o. in.ꝟ. verbũ omnino licet predicta non alleget.

2 Lz verbũ zc. Adde qd idẽ est de ꝟbo priuet a testatore plato qd etiã intelligit ipso iure: ita dicit Bal. in.l.j. in col. vij.C. de his q̃ pe.no. Jdẽ dicẽdũ de verbo careat.c. ad aures. i ꝟbo vires nolum⁹ obtinere. ð rescri. abb.i.c. sup his. de fi. istr. z in.c. nihil est.i.v.col. ð. elec. per gl. sing in.c. nouit. de his q̃ fi. a pla. An aũt ꝟba pñtis tpis importẽt qñqz ipso iure: vide satis plene p Fel. in.c. Rodulphus. col.xvj. z seq. de rescript. Matth. no.cxij. inci. nota ꝙ vbicũqz. z notabili. cxv. Ro. qd vbi lex Frãcis. cre. no. vij. incip. tu scis ꝙ ꝟbũ: z vide q̃ addidi in dictionario albe. in ver. ꝟba futuri tpis.

3 An si qs zc. Ultra Bal. adde Feli. qui anq̃ adducit i.c. dilecti filij. col. vij. circa fi. ð excep. pe. ð ãch. i cle. vnica. ð homi. bñ facit tex. i.c. significauit. ð peñ. z re. p quẽ tex. idẽ tz Jo. an. i addi. spe. i rub. de homici. Ang. copiose in lib. malefi. i ꝟ. z dict⁹ titi⁹ se defẽdẽdo. col.ix. illi⁹ ꝟbi. pulcre ɔsuluit Pau. ɔs. cxc. inci. cã. icarceratoꝝ dicẽs bal. ita ɔsuluisse p aliq̃ iura maxie p.l. gracc⁹.C. ð adul. adde etiã fel.i.c. significasti. col ve. circa pn. ð homi. p q̃ ðt eẽ tex.i.ð.l. gracc⁹. Jdẽ no. ludo. mat.i.l. cũ mlier.i.xxxij.co.ff. so. ma. hr̃ p Sali.i.l. qm mlta.C. ad.l. iul. de vi. pu. z p ang.i.l. ɔsi.xxvj. col. de lege.j. vide etiã Bar. cepo. i suis cõsilijs cri. lib⁹ cõsi.j.col.iij. vbi refert istud dictum Ro.

4 Lz vxo. zc. Jbi carcerare ãt nõ lz add Abb.i.c. quẽadmo. vlt. co. ð iureiu. vide lati⁹ p feli.i.c. cũ ɔtigat i.vl. ꝟb. ð fo. ɔp.

6 Qd missio zc. Jstud dictũ sequit me-

gister meus do. Jason. in. l. edicto. colū. pe. ver. quarto requiritur. hic alleg.
7 ¶ Qd̄ dispositio rc. Adde ꝙ est de hoc tex. i. c. ꝯstitutꝰ. de rescrip. Abb. ꝛ Imo. in. c. j. de his q̄ fiūt a ma. parte ca. Et de glossis alle
gatꝫ ꝑ Ro. 7 ¶ Quod dispotitio ema-
hic facit mē
tionē solēnē Alex. ꝯsi. cccciī. inci. visa pe titiōe. Ant. de ro. ad istud adde etiā Pe. de anc. in ꝯsi. cccviij. inci. nisi legibꝰ ꝛ ca nonibꝰ. Et Lud. de ro. i ꝯs. ccclxxix. inci. circa pmū. in. iiij. col. Facit bn̄ qd̄ dicit idē alex. in cōsi. cccxlv. qd̄ inci. visis his q̄ narrant in fi. ꝛ ꝯsi. ccxlvj. fm vnicum numerū incip. viso tit. q. premisse ꝛ idez Ro. consi. cccxciij. ad fin. ꝛ consi. cccciij. in fi. ꝛ ꝯsi. ccccxlvj. col. iiij. in q̄bus olbꝰ locis dicunt ꝙ clausula non obstātibus nunq̄ tollit dispositiōes ꝯfirmatas iu- ramēto. ad hoc vide etiā Feli. lꝫ predi- cta nō alleget. i. c. qualiter ꝛ q̄n el. j. col. xj. circa fi. de accus. ꝛ in. c. fi. de spō. vide etiam Albe. in questionibus statutorū. q. incip statuto alicuius ciuitatis sic ca- uet. ꝛ Ro. late i nouis decisi. ccxcviij. vi- talē de gābanis in tractatu clausularuz clausula nō obstātibus predicta tamen non allegat. Adde etiā Ant. corse. in ru- brica de iureiurā. in. xxij. priuilegio iu- ramenti. faciunt que habent ꝑ Barba. consi. xlviij. col. xxvj. in prima parte.
8 ¶ An iuramentū rc. Itē qd̄ Bal. in. d. rub. de iureiu. tenuit Bar. in. l. q̄ bona. §. qui alieno. de dā. infe. allegat. l. iiij. §. idē diuꝰ. cū gl. in ɓbo testimonijs. ff. de testi. sequit Ro. in. d. §. q̄ alieno. vbi alle gat tex. quē dicit esse casum sing. in. c. si ɓo aliq̄s in verbo ꝓpria manu. de sen. exc. lꝫ h̄ alit sentire videat facit. c. vt cir ca: in ɓbo ꝓpriū iuramētū. de elec. li. vj. hic alle. vbi vid̄ Dn̄icū referētē lōgā va- rietatē inter archi. Jo. an. ꝛ Pau. ꝛ finalr distinguētē. adde ēt feli. vbi satis plene loquit. i. c. lꝫ allega. col. ij. circa pn̄. vt ɓ. in tex. ibi proprio iuramento de testi.
9 ¶ An si rc. Ad hoc vide gemi. in. c. q̄ ad agendū. de pcn. lib. vj. Bal. in consi. ccccxxxiij. qd̄ incip. factū ꝑ totū in scd̄a parte. Barba. cōsi. xviij. in secunda par- te. zaba. consi. xxxij. col. ij. in fi.

nās cū cl'a nō obstātibꝰ q̄buscūq̄ ꝯstitu- tionibꝰ ꝛ statutis rc. nō itelligit tollere ꝯstitutionē seu statutū iuratū. gl. ē sin. in c. cū nō deceat. d̄ elec. lib. vj. ꝛ idē si ema naret nō obstantibꝰ q̄buscunq̄ pactis ꝛ cōuentionibꝰ ꝙ nō tollitur pactum seu cōuētio iurata. glo. est sing. in cle. dudū. §. pe. super verbo. pacta. de sepul.
8 ¶ An iuramētū testis possit prestari per procuratorē. Bal. in rub. de iureiurā. te nuit ꝙ nō per tex. l. de minore. §. tormē- ta. ff. de questio. Sed do. de rota dū hec questio corā eis verteretur respōderūt ꝛ recte ꝙ lꝫ iurēt ꝑ procuratorē poterūt postea deponere corem iudice. ꝛ sic non ob. §. tormenta. Idē qd̄ Balā. tenuit do. Anto. in. c. lꝫ ex quadam. extra de testi. vbi refert Abb. idem tenentem per illū text. in verbo iuramēto proprio rc. Jo. an. in. c. vt circa. de elec. li. vj. in nouel. tenet cōtrariū ꝛ rn̄det illi text. c. lꝫ. nā lꝫ dicat proprio iuramēto tn̄ non sequitur ꝙ non possit per procuratorem prestari per aut. principales. C. de iur. calū. vbi dicit qd̄ ipse principales persone iura- rent de calumnia. ꝛ tn̄ constat illud iu ramentum per procuratorem prestari: vt in. c. fi. de iura. calum. lib. vj. Scd̄o re- spondet: qd̄ iuramentum procuratoris habentis speciale mandatum ad id sic iurandum dicit iuramentū ipsius domi ni: adeo ꝙ ipse dominus dicitur deiera re si procurator falsum seu mendacium dicat: vt extra. de iureiur. c. fi. li. vj. ergo dicitur ꝓprio iuramēto iurare per pcu ratorem. ꝛ ita fuit decisum per dn̄os de rota qd̄ possit iuramentum in testis per procuratorem prestari et maxime duo bus rationibus. Prima quia non repe ritur prohibitum ergo concessum. vt in l. j. in fi. ff. de procu. Secūda si transeu ris per omnia iuramenta. vt per Bar. in. l. qui bona. §. qui alieno. de dam. inf fect. possunt omnia per pcuratorem pre stari: vt ibidem per Bartolum quare er go in isto non est ratio.
9 ¶ An si priuatus velit fiscum conue- re debeat veniā a principe petere sicut libertus a patrono. dic quod sic glo. sing. in. l. bene a zenone. circa medium in verbo iussione. C. de quadri. pscrip.

10 ¶ An sicut habens mandatum gñale potest illa facere que dñs est solitus facere vt.l.vniuersoruz.ff. de pigno.acti. eodem modo possit quo ad preiudicialia dic ꝙ sic.casus est notabilis in.l.q̄ semisses.ff.de vsu.

11 ¶ Quid si sit prorogatio in iudicē a cuius sententia non appellatur possit in causa prorogata appellari ab eo.text.habes ꝙ non.quem terribiliter ibi exclamat Bar.in.l.episcopale.C.de epi.ꝛ.cle.

12 ¶ Nunquid dispositio.§.si cōpromisso.l.si iudiciū.ff.de euict.habeat locum in eo qui prorogauit.i.ɔsenserit in iudicē non suum.glos.est ibi ꝙ sic singularis.

13 ¶ Si causa cōmittit tribus iudicibus cum clausula ꝙ si duo ex eis noluerint vel nō potuerint iudicare ꝙ terti' sol' non poterit iudicare: nisi primo sciat alios nolle vel non posse.ꝛ glo.tenet ꝛ cōmuniter docto.in.c.prudentiam.de offi.dele.ꝛ in.c.cum plures.eo.titu.li.vj.Jo.and.in regula eum qui.de regu.iur.lib.vj.Bar.in.l.multum.ff.de condi.ꝛ demon.Bald.in.l.falsus.C.de fur. qd limita verum nisi in casibus beneficialib':tūc em̄ terti' sol' q̄uis nesciat alios nolle: vel nō posse.si tñ in p̄o aliȷ̄ nolint vel nō possint poterit iudicare. ita notabilr determināt dñi ꝺ rota.deci.ccccclix.primo p tex.viij.di.c.veritatis.secundo p no.p Inno.c.dilectis.ad fi.de appel.quod singulariter nota.

14 ¶ Quod error in persona iudicis delegantis vitiat sententiam Specu.in tit. de senten.§.quoniam.versic.quid si dixit singulariter.

15 ¶ Quod si delegatur causa in ordinarium ꝛ ipse simpliciter pronunciat non expresso tanq̄ delegatus:ꝙ sententia est nulla.ita Fede.de senis similiter consilio.cxxv.quod tamen est dubium quia nemo videtur eā viam eligere qua ei' actus pereat:vt.l.iiȷ̄.ff.de testamen.mili.Itē si duplici capite potest fieri presumitur poti' ex valido.vt in.c.nisi.de preben.ꝺo.Anto.refert in.c.cuz ex officiȷ̄.de prescrip.ꝛ licet ita sit tamē bonū est scire:vt partem pro parte facientem inducas ꝛ infrasces sententiam suam.

16 ¶ Solitum est in contractibus apponi

13 ¶ Si causa cōmittitur ꝛc.Ver.qd limita.Adde ꝙ istam limitationē refert ꝛ sequit Sād.quid nihil ignorauit.in.c.sciscitat'.co.pe.circa fi.p̄.est tñ casus.de rescrip.Allegat Egid.deci.rote.cccclix. inci.condē natis p p cur.est forte ista de q̄ p Ro.hic licet dissentiant in numero allegat etiam Egi.cle.j.de cōces.p ben.et respōdet ad nota.p Jo.andr.in.d.regula euz qui.ꝛ Bar.in.d.l.multū.Nec mirū nā i causis bñficialib' sunt et alia specialia vnuz exempli gratia quod habetur in cle.causam.de elec.per Phi.in.c.bone.ix.col.de appella.per Federi.consi.ccliiij.incipien.primo queritur.

quod quis potest cedere bonum melius ꝛ optimum ius ad quid istud. Dic quod intelligit bonū.idest cedere ius quo habeat exceptionē.melius:idest officium iudicis.optimum:scz actionem efficacem.gloss.est nota.quam ibi no.Barto.in.l.j.C.quādo ꝛ quibus quarta pars debetur.lib.x.

17 ¶ Si alicui per principem concessa est immunitas ab oneribus personalibus. non videtur ab aliȷ̄s oneribus liberat' que pōt breuiter et leuit expedire.casus est vnic' in iure.in.l.decu-

14 ¶ Quod error.ꝛc.Adde hostiē.Joan.and.Bald.Cardi.Imo.Abb.ꝛ Moder.in.c.cum ex officiȷ̄.de prescript.Bar.in l.j.versicu.tu dic scd̄m Azoñ.C.qui' pro su.iur.ꝛ Lud.multa allegātem.in.l.ij.in princip.de verb.obliga.et glo.aureā in.c.ex literis.in gl.fin.de officio dele.cum aliȷ̄s allegatis per Sād.in.d.c.cū ex officiȷ̄.colum.ix.ver.quarta ɔclusio. cum quibus concordat Lud.mer.cōsi. ccclxiij.incip.ꝛ ppositio.col.ij.ꝛ Alexā.consi.cccliij.scd̄m numerum vniuersalem incip.viso ꝛ oportune.iij.col.

15 ¶ Quod si de.ꝛc.Ad hoc vide Sand.licet non alleget Roma.hic in.c.cum ex officiȷ̄.colum.xiiij.ver.amplia secūdo. ꝛ ver.limita primo.de prescrip.vbi facit mentionem de consi.Fede.quem conatur saluare aliquo casu.

19 ¶ An consuetudo zc.Ad hoc vide Alex.consi.xxij.co.ij.in.j. vol.cõsi.cvij. pe.z vlt.co.ij.volu.facit cõsi.xxxix.iij. volu.Bar.cõsi.xxxix.in.ij.parte.z gl.in d.c.venerabilis.in verbo migrasset.vbi abb.ij. col.

rio formã.secũdo respõ. C.de decu.lib.x.

18 ¶ Nõ lz si testatorvni leget fundũ:alij vsumfructũ fundi:qlibet hz dimidiã vsusfructus.l.si alij. ff.de vsufru.le.hoc tñ fallit z est sec9 in snia iudicis.casus est notabilis i l.puto.§.j.ff.fami.herc. q̃ sit ratio:vide ibi glos.

19 ¶ An ɔsuetudo reprobata excuset quem a pene.glo.est singularis q sic.in.c. venerabilis.de cõsuetu.qð intelligit verũ a pena tpali nõ gehẽnali gl.ordinaria.iiij.di. deniqz.z a pena quã incurrit eps administrãs sine ɔfirmatione pape. vt in.c.auaritie.de elec. libro.vj.z in.c.nihil.z.c. trãsmisse.de elec.in antiquis excusatur eps si in contrarium esset consuetudo licet iniqua.

20 ¶ Nõ.l.j.C.de sen.q pcurator debeat damnari qñ agit ordinarie:secus

z Ludovi. met. consi. cccclxvj.et Ancha.ɔsi. xixj.qð icipit ɔsuetudo.zɔsi.ccclxxj. incip. iure scpto z ɔsuetudine faciũt q̃ dicit Zab. cõsi.cxxxij. col. ij.facit quod dicit Sand. i. c. j.col.vj.de re iu.lz pdicta oia non alleget. vide ẽt Frãc. cr e.no.cxlix. incipiẽ. mos puerorum.

21 ¶ Viget zc.Ad hoc vide pulchre Sãd. in.c.pasto. col.ij.i pn. de offic.ordi.z Lud.met.consi.cccxciij. incip.presens consultatio.

23 ¶ Quod habens zc.per Bar.Alex. z alios.in.l.a diuo pio.§.Sz si emptor. ff.d re iu.zGuil.i.l.cuicũqz.§.nõ tñ.ff.d insti.habes tex.i oppositũ.in.l.qð seru9 ff.de so.z ẽ doctr.Bar.no.i.l.filie.eo.ti.

24 ¶ q nõ valẽs zc.De glo.de qb9 hic vide lat9 p Fel.i.c.ad liberãdũ d iude.

25 ¶ An ɔ zc.Adde q istud dictũ nõ est verũ:z ɔtriũ tz Jo.an.in.c.ij.de confe.in no.in.vj.z pleni9 i addi.spec.in ti.d cita.§.viso.v.itẽ lz.in fi.z Magi.me9.i.l. j.co.ix.vsi.xj.fallit.de offi.pcõsul.z leg.

si causa cõmittitur pcedenda simpliciter z de plano sine strepitu.Bart.in extrauagãti ad reprimẽdũ.in verbo gyro.Itẽ illa.l.j.pcedit de iure ciuili:secus de iure canonico.iuxta sunt multa z gl.plene de hoc in.c.querelã.de ...

21 ¶ Viget pactũ seu statutũ q ciuitas se narũ nõ possit derogare iurisdictioni per ... capagamci ... idẽ ciuitati ɔtingit q ciuitas ipsa ... castrũ bancinghini subiectũ eidẽ ... gatice nũquid per hoc hat ɔ ... cus q nõ...singularis ... latiõis.z ibi Bart.ple.de re ...

22 ¶ Ex cõfessione iudiciali oritur actio ... in.l.si possessori.§.nõ si iuraneto. ... iureiur.lz sec9 de extraiudiciali vt.l.... blia.in fi.ff.de deposi.z vocat actio ... descendẽs ex confessione iudiciali ... lis actio confessoria.tex.est singularis in.l.proinde.§.si pcura.ff.ad.l.aquil.

23 ¶ Nõ habẽs mãdatũ ad vẽdendũ non põt precium recipere sicut de locatione tex.est not.fm Guil.in.l.j.§.praeposito. ... sed si ad locandum.ff.de exercito.

24 ¶ q nõ valẽs soluere in ere luat in corpus:lz i ciuilib9 sit dubiũ:vt.l.si id qð. ff.de iur.om.iudi.z de do.z cõtu.c.si.cum ca.fin.Quid si post luitionẽ corpis puenit ad pinguiorẽ fortunã an teneatur soluere.Bal.in.l.fi.ff.de in ius vo.dicit q nõ ex eo q luitio corporalis cedit loco solutionis.allegat tex.quẽ dicit meliorem qui sit in mũdo.in.l.sed si vnius.§. sed si ante.ff.de iniur.fed tu de hoc allega.gl.ordi.idẽ decidẽtẽ.i.c.sicut dignum de homi.z licet aliqui dicant illã singularẽ:tu adde consimilẽ in regula petit de re iu.lib.vj.z illa glo.alle.tex.medi probantem.xiiij.q.vj.c.si res.

25 ¶ An contra contumacem in respondendo positionibus possit ferri snia eo nõ citato.Quidã auditor camere i curia romana decidit q sic p dictũ Specu.qui hoc tenet in tit.depositi.§.viij.ad fi.

26 ¶ Nõ si cõfiteor me habuisse dotis centũ nomine dotis:z post confessionem recipio partẽ dotis q ob hoc presumitur confessio simulata etiã quo ad residuum dotis.tex.est sing.fm Bal.in.l.ab ... stasio.C.man.Et facit quod si confi...

habuisse cētū que mihi debes z postea
promittas mihi eadē cētū presumitur
facta cōfessio spe future donatiōis.tex.
est singularis.i.l.minor.xxv.annis cui
fideicōmissum in pn.ff.de mino.secūdū
Bal.in.l.absentis est.alias.ff.si certum
petatur.

27 ¶ Si emptor pmittit venditori non ex
pellere habitantes in re vendita quousq;
q̄ finiatur tps habitationis cōcesse in
possint expelli illi qui gratis inhabitāt
in re vēdita videtur q̄ nō qz verba du-
bia contra emptorem debēt interptari
vt.l.veteribus.ff.de pac.Itē qui oē dicit
nihil excludit:vt in.l.fi.de pen.leg.c.so
lite de ma.z obe.Sed habes casuz in cō
riū vnicum z peregrinum.in.l.qui mer
cedē.§.si habitatoribus.ff.de ac.em.

28 ¶ Accusatus de homicidio fecit articu
lū quod hoiem occidit:sed fecit ad suā
defensionem probauit que in articulo
continētur an debeat absolui per regu-
lam legis sententiam.§.si cuz aliter.ad
l.aquil.l.i.C.vnde vi.l.vt vim.de iusti.z
iur.in cle.si furiosus.de homic.Bal.sin
gulariter dicit q̄ non:sed venit potius
puniendus:vt.l.j.C.de ɔfes.Nō qz se de
fendēdo nō licet occidere nisi cū mode
ramine inculpate tutele:vt pbat in iu-
ribus allegatis:et ideo dz adijcere feci
ad meam defensionē necessariā qđ not.

29 ¶ Si quis promisit vel expressit quod
noluit teneri de incēdio:tenebitur si il
lud fiat per suā familiā seu per seipm.
casus est singularis. in.l. qui insulam
§.colonus.ff.locati.

30 ¶ Si dictat statutū qđ si carcerat⁹ au-
fugiat custodes teneant pena capitis:
si duo sunt custodes z vn⁹ custos simul
cum carcerato aufugerit q̄ alter custos
nō tenet pena statuti.tex.ē singularis
in.l.vlti.ver.interduz.ff.de custo.reor.

31 ¶ Si quis cōducatur dietiz vt fiat op⁹
nō tenetur de vitio operis.casus est sin
gularis in.l.ea lege.§.locauit.z ibi Bar.
exclamat.ff.locati.

32 ¶ Uiso exempli dictor testiū nō indu-
cit testiū publicationē:adeo q̄ pars nō
possit vlterius procedere Bald.no.g il
lum tex.in. l.vltima.ff.quemadmodum
test.ape.

28 ¶ Accusat⁹ zc.Ad dictū Bal.vide ma-
gistrū meū do.Jaso.cōfirmātē quatuor
medijs vbi etiam allegat singulare de
quo hic in.l.vt vim.colū.ij.in princi.ff.
de iusti.z iur. Cepo.ɔsi.xlij.circa mediū
z ɔs.xliiij.
col.viii.cir
ca.fi.aliq̄d
cōs.xliii. in
prin. Feli.
etiā refert
dictū bal.z
simplici-
ter seq̄t nō
tn̄ allegan
do pñtēs l
c. significa
sti.co.v.cir
ca fi.de ho
mi.et vide
eundē ma-
gistrū meū
in.§.itez si
quis.co.v.
insti.ð act.
vbi p hoc
dicit se allegare text.in.l.is qui aggres
sorē.i vbo in dubio vite discrimie.l.cō
stitutus.C.ad.l.corne.de sic.dicit tamē
q̄ q̄uis dictū illud cōsueuerit p singu
lari reputari tn̄ Bal.tz cōtrariū in.l.so
lam.in fi.C.de testi.post Bart.in cōsi.l.
alias.x.inci.quidā Uasol⁹.Et in istis
locis tenēt Bar.z Bal.q̄ si testis dicat
q̄ fecit ad sui defensionē probet ēt si ni
hil vltra dicat qñ non fuit vlteri⁹ inter
rogat⁹ de cā.z p ista scđa pte dicit esse
tex.quē reputat singu.in.c.j.§.si q̄s ho
minē.de pace tenē.in vsi.feu.in vbo ni
si hoc pbare possit qđ vitā suā occidēdo
defenderit.Et hoc dicit magister me⁹
in loco prime allegato.notandū esse di
ligēter ɔ assessores z iudices solēnes se
qui illđ dictū Bal.in.d.l.vnica.tāq̄ ve
rissimum ac velati quoddā Apollinis
rñsum z non bñ suo iudicio vt.ſ.dixi.

33 ¶ Quia cras est festum
beate Catherine in qua
die tam ēē anni⁹ fecit ro
me solennem repetitio-
nem aut.si.r.C.ad.l.fal.
in qua tot gētes fuerūt:
sicut in aliqua vn\q̄ fue-
rint:z quia est mihi de-
uotissima q̄ro quare ce-
lebramus festa sancto-
rū i die qua mortui fue-
rint et non die qua nati
sunt.Rñdeo qz illo die q̄
moriuntur nascūtur ad
gloriam.glos.est in.l.cū
quidā.ff.de annuis leg.

34 ¶ Item p salario q̄ritur
cōsuetū z obtentū est vt
spōsa ad minus stet per

30 ¶ Si dictat zc. Istud sequit Franc.cre.
notabi.suo.xxix.

33 ¶ Quia cras zc. Tu dic q̄ est alia glos.
no.in.§.cuz aū.in ver.nā talib⁹ insti.de
inge. Panor.j.c.licet i scđo notabili.de

ferijs.allegat ad hoc aliaz gl.in.c.licet in quadragesima.xxxiij.q.iiij. q̃s gl.nõ igrauit Anto.sicu.sing.suo i ꝟbo festũ.

37 ¶ Utrũ nobilis ꝛc.Qð nobilitas ꝑdat ꝑ monachatũ glo.etiã notabilis in c.j.ð purg. canonica. ꝑdit etiã ꝑ peccatũ.iij dist.§.xpo ꝛ.d.c.j. ꝑditur etiaz ꝑ exercitiuz artis rusticę seruilis ꝛ ꝓhibet ꝓ motiõez ad regimina ciuitatum. no.gl.i.c.q̃ ꝯ pacẽ.xxiij.qõ j.ꝛ.l.nꝫ q̃s.C.de dignit.lib.xij. Et ad istud singulare vid ẽt Sãdeũ.lz ꝓdicta non alleget i.c.sup lrís.in ver.exprimẽda sunt.ver.scða rl'a.de rescrip.vide eundẽ vbi etiã predicta non allegat in.c.cõsultationib'.co.fi.i fi.de offic.ꝛ pote.iudi.dele.ꝛ in.c.cũ deputati.col.ij.in prin.de iudicijs.

annũ qð ꝑ virum ad domũ nõ traducat. Rñdeo rõ est.Gratior est fruct' quẽ spes ꝓducit in euũ. ꝛ vide verba text.xxvij.q.ij.c.institutum.

35 ¶ Lego de meis duos seruos titio per eum eligẽdos.reliquos ꝟo seio repudiante titio seruus oẽs habebit non iure accrescendi:cuz sint disiuncti:sed virtute verbi reliquos casus est notabilis i.l.cũ optio.ff.de ad opt.ar.l.ceteroꝝ.ff.ð ꝟ.sig.ꝛ.c.ij.de here.insti.

36 ¶ Quod licet legatarius cui predia sunt relicta grauat' est restituere quicq̃d ad eũ ex hereditate ꝑuenerit: non teneat ad fruct'. vt.l.his ꝟbis.ff.ð lega.iij.ꝛ.l.heres tm̃.in prin.ff.ad trebel.tñ hoc fallit vbi legatarius esset testatoris creditor. casus est singularis in.l.cũ quis.§.mulier.ff.de dote prele.not.bene rogo te ꝛ non exeat de memoria tua.

37 ¶ Utrũ nobilis ꝑ ingressum religiõis perdat nobilitatẽ:ꝛ videt ꝙ sic:qꝛ ꝑdit ius comitatus ius ducat' ꝛc.gl.est ord.xxvij.q.ij.c.scripsit.ꝛ.xx.q.iij.c.pñs.q̃s glos.approbat Spe.in ti.de sta.mona.§.j.ver.xj.ꝛ Bald.in.l.deo nobis.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ hoc cũ ẽet rome de facto inter dños de rota i ꝑsona vni' nobilis ð francia q̇ in impetratiõe beneficij dixit se nobilẽ cũ eẽt monach' fuit sibi obiectũ de surreptione rescripti.Aliq dñi allegabãt duas gl.expresse volentes monachũ nobilitatẽ ꝑdere.primã in.c.j.de purg.can.secũdã in.c.cã q̃.de sta.reg.ꝛ tñ his nõ obstãtib' dñi de rota ꝯriũ terminauerũt:ꝛ precipua rõe qꝛ nobilitas est qðdã ius sanguinis qð est icõmutabile.vt.l.ius agnatiõis.ff.ð pac.p̃terea suitas etiã ẽ ius sanguinis ꝛ iõ nõ ꝑditur:vt.l.deo nobis.C.de epi.ꝛ cleri.Itẽ dato qð ꝑderet tñ papa nõ fuit decept' ab impetratiõe.sed poti' in iure qꝛ illð stabat in iure.ꝛ ita fuit decisuz ꝛ bene.

38 ¶ Ad itellectũ.l.ij.si cer.pe.quã pridie habuistis ꝯmodo tibi scyphos vl' eosdẽ tantũdẽ argẽti mihi reddas quis ꝯct' erit Bar.ibi nõ dicit:tu dices ꝙ ex post facto iudicabimus q̇s cõtract' fuerit.nã aut reddet eosdẽ ꝛ erit ꝯmodatũ aut tantũdẽ ꝛ erit ꝯtractus innominat' do vt des nec est mirũ si cõtract' stet in pẽdẽti:lz secus in vltimis voluntatib'.vt l.fi.C.cõia ꝑdio.tñ nõ est verum.immo est cõtract' innoiat' ab initio.casus est mihi sing.in.l.fi.ff.de p̃script.verbis in fine.Itẽ quero:cõmodo tibi bouẽ meũ ꝛ tu mihi tuum quis contractus erit:tu dices ꝙ sunt duo contractus cõmodati:sed male:quia illud debet esse cõtractum ꝛ immo est cõtractus innominatus.tex.est singularis.in.l.si rẽ mihi inspiciendam.§.si cum vnum.ff.de prescrip.verb.

38 ¶ Ad intellectũ ꝛc.Uide magistrũ meũ post alios in.d.l.ij.ff.si cert.pe.hic allega.Adde ante euz notabiliter dñm Alber.de ro.loco.superius alle.

41 ¶ An sicut ꝛc.Adde qð idem tenet Inn.in.d.c.abbate.vbi etiã per Jo.an.in nouel.idẽ tenet Guil.in.l.de quibus ff.de legib' vbi Bal.in repe.in.xiij.co.sibi ꝯtrarius tenet oppositũ.Et Anto.de bu.in ꝯmento.c.fi.col.xvj.de cõsue.quos refert ꝛ sequitur Magister meus.in.l.de quibus.col.xxvj.in princ. Et aduerte qð istud dictũ subtraxit Franci.cre.singu.suo.100.incip.tu scis ꝙ bin' actus.

39 ¶ An hñs(ꝛ istud est mirabile dictum) generale mandatũ ad locãdum omnia predia ecclesie possit locare domos ecclesie

tiguas ipsi ecclesie. Lapus singulariter dixit ꝙ non in suis allegationib⁹ alle. duodecim rationes que an sint vere cogita licet sua autoritas sit magna: quia fuit aduocatus consistoralis ꝛ fuit florẽtinus de castelliono. quod nota.

40 ¶ Si quis debitor ex vno contractu in quinquaginta ducatis: ꝛ ex alio in quinquaginta imperialibus habuit sententiam contrariam ab eo iudice qui non poterat nisi de quinquaginta iudicare: certũ est quod ex quo sunt diuerse summe valet sententia in. l. fi. ꝛ ibi plene. ff. de iuris. om. iudi. ꝛ cuius erit electio in quibus quinquaginta valeat sententia. iudicis. tex. est sing. in. l. si duas. in prin. ff. de execu. tuto.

41 ¶ An sicut sententia iudicis per binuz vel trinum actum fm diuersa opiniões confirmat consuetudinem: vt. l. de quibus. ff. de leg. l. j. ꝛ. ij. que sit lon. ꝯsue. et in. c. fi. de cõsue. ita ꝛ sententia arbitri. dic quod non: immo si mille essent arbitrorum sententie consuetudinem nõ cõfirmant. singulare verbum Jo. an. in. c. abbate, de verb. sig. ꝛ hoc didici a Bald. in. c. j. de feu. cog. in vsi. feu. nota quia non inuenies tactũ in predictis locis.

42 ¶ Ad hoc vt secunda consuetudo tollat primam prescriptam oportet etiã ipsam secundã esse prescriptam glo. not. in. l. nemo. §. tyalis. ff. de reg. iur. qđ est verũ in cõsuetudine concernente cãm petitorij: secus si concernit causam possessorij tunc enim scđa consuetudo lz non sit p̃scripta tollit primam prescriptionem. Bal. in. d. c. j. de feu. cog. ꝛ fuit originaliter Jo. an. i. c. cũ ecclesia. de elec. ꝛ tene menti ꝙ mulieres nõ p̃nt inducere consuetudinem Bar. per illũ text. in. l. j. ff. de legi. ꝛ ideo si milies contraherẽt cũ ꝑsonis prohibitis non derogãt statuto.

43 ¶ Quod primo probãs dz obtinere nõ dz iudex aliũ expectare: vt probet. l. is a quo. de rei vẽdi. ꝛ. l. si quis a multis. de nox. c. capitulum sancte crucis. qđ fallit in matrimonio. Jnn. notat i. c. cũ inhibitio. extra de clande. despon.

44 ¶ Qr heri fecistis consiliarios in vniuersitate q̃ro clarũ est qđ ad hoc vt ali⁹ qui nõ sit de vniuersitate reddat vocez: põt vniuersitas scholariũ disponere. c. scriptũ. de elec. lxiij. di. c. obeuntibus. cũ si. Sed nunq̇d si vn⁹ tm̃ in vniuersitate cõtradicat ne ille admittatᷓ valeat act⁹. tu dices q̇ scis pauca sicut ego ꝙ hoc est indubitatũ quod sic: vt ꝑ regulã. l. qđ maior ad municip. l. planc qđ cuiusqꝫ vniuer. not. in. c. j. de his q̃ fiũt a ma. pte ca. sz ꝯriũ est veritas. hoc em̃ casu vnus ꝙtũcũqꝫ min⁹ ꝯdicẽs reddit actũ nullũ: hoc est dictũ singulare Cõpostellani quẽ refert ꝛ sequitᷓ Joan. an. i. c. scriptũ i nouella.

45 ¶ Judex ꝓnũtiat dico ꝛ ꝯdẽno talẽ ꝑ talẽ. l. q̃ nõ facit ad ꝓpositũ an snia sit nulla: dices tu qđ sic: qꝛ ꝯtinent manifestũ iuris errorẽ: vel qꝛ lata cõtra legez. vt. l. j. §. j. ita tñ. ff. qñ appel. sit. l. ij. qñ prouo. non est necesse. c. j. de re iudi. cũ si. sed contrariũ determinat Jnno. in c. cum ex officij.

46 ¶ Jnfra quantum tp̃s debeat probari exceptio vsuraria. host. ꝛ Jo. and. simplr̃ in nouella dicunt ꝙ dz probari infra octo dies a die p̃posite exceptiõis. ar. c. pia. de exc. li. vj. q̇ tex. reuera loq̇tur in exceptiõe exceptiõis ꝛ pro certo est extranea inductio: hoc etiã cõfirmat Lapus in allegationibus suis in alleg. lv. ad fi. Et cum hec questio fuisset rome coram me ex voto dominorũ meorũ de rota. decidi contrarium non obstantibus p̃dictis autoritatibus. Et

42 hoc ꝛc. Faciũt q̃ dixit idẽ Roma. ꝯsi. cxcviij. Feli. in. c. cũ accessissent col. iij. i fi. v. septimo limita. faciũt que ponũtur ꝑ Areti. cõsi. xxij.

45 ¶ Judex ꝓnunciat ꝛc. Ad hoc vide Feli. i. c. j. col. viij. circa finem. ver. limita nono de re iudi. idẽ Feli. in c. cũ ex officij. colũ. xj. ver. quinta ꝯclusio. de p̃scrip. materia. de sen. in. c. illa. in fi. de accusa. ꝛ ibidem sequitᷓ Feli. in. fi. allegando Jnno. in. d. c. cũ ex officij ꝛ rom. hic.

50 ¶ An a laudo. &c. vide Bal. in. l. maioribus. de appel. & l. j. C. ne li. in vna ea demque causa. ro. in consi. cclxxvj. Alex. vbi plene de materia reductionis consilio. cxxx. colum. v. ij. vol.

51 ¶ Quid operatur. &c. Ibi stabitur eius informationi intellige. i. simplici relationi & sic poterit esse testis sed an ista potestas dari possit arbitris. vide Bart. in aut. offeratur. in. fi. C. de lit. conte. Sed adverte quia contra illud notabile dictum bar. tenuit Ludo. met. sibi contrarius in. l. sciendum. ff. de verb. ob. in pe. charta. & Ange. in aut. nisi breviores hic alle. quia propter hoc daretur modus quod quis numquam obtineret in causa reductionis idem Ang. in repe. d. l. sciendum. sit sibi contrarius do. ant. i. c. quanta vallis. circa sextam chartam etiam sibi contrarius tenuit contra Bar. ad his vide etiam pe. de anc. & moder. in. c. cum a nobis. de test. Abb. & Moder. in. c. ex litteris. de probatio. immo. in. c. j. de iud. Alex. in. d. l. sciendum. de ver. ob.

vide pulchram rationem videlicet quod immo debeat infra. xv. dies probari. ratio quia qui vsuram exigit raptor est & spoliator. c. quod vsuram. xxiiij. q. iiij. infra xv. dies. vt. l. c. frequens. de resti. spo. lib. vj. ergo &c. tene menti.

47 ¶ Ecce aliud relinquo titio fundum cum poterit dare. x. titius petit fundum cum possit dare decem. heres petit illa. an debeantur heredi: videtur quod non quia verba illud non dicunt quod debeatur heredi. ar. l. non aliter. ff. de lega. iij. sed in contrarium habes casum singularem et notandum in. l. iij. §. si quis acceperit. ff. de statu lib. tene menti quia faciet tibi honorem in practica & disputationibus et aliis: quia pulchra dicta faciunt hominem pulchrum. & sic tene menti.

48 ¶ Tu habes quod ea que sunt voluntarie iurisditionis possent extra territorium ius dicentis exerceri: vt. l. ij. de offi. procon. su. & c. nouit. de offi. leg. ibi glo. hoc tamen limita non. nisi illud quod esset expediendum competeret de iure speciali. tex. est singularis iuncta gl. in. c. statutum. de preben. li. vj. in fi. ro.

49 ¶ Item ad hoc vt iurisditio contentiosa possit extra territorium exerceri duo requiruntur: scilicet consensus partium & consensus iudicis proprii territorii: vt. viij. q. ij. c. episcopum. cum duobus se. iuncto. c. calumnioso. xix. q. ij. & est glo. not. que hoc dicit in. d. c. adiungendo. & in. c. vt litigantes. de offi. ordi. libr. vj. plene per cano. in cle. de fo. compe. & d. c. voluit. de offi. leg. quod tamen peregrine limita nisi illud competeret de iure speciali: tunc enim etiam cum predictorum consensu de eo extra territorium cognosci non potest. dictum est nouum & singulare per neminem ponderatum. Hosti. in. c. excommunicatis. de offi. leg. & ibi. Ioan. andr. refert. in nouella.

50 ¶ An a laudo arbitratoris electi in bonum virum precipue habito respectu ad eum & non ad alium posse recurri tu diceres quod sic per regulam. l. si societatem. §. arbitrorum. & l. vnum si nerue. ff. pro socio. sed in contrarium est verum & est mirabile verbum bar. summe autoritatis. in. l. iij. §. tametsi. ff. de arbi. mirabile dictum & hic poterit amico consulere quod non vult quod possit recurri.

51 ¶ Quid operatur clausula consueta apponi in compromissis cum potestate procedendi in scriptis & sine scriptis. & notarii quotidie apponunt & tamen non intelligunt: sunt enim vt pica & psitacus gallus qui stant in palatio dominorum qui loquuntur sine intellectu. dic tu quod operatur officium mirabile: quia de gestis coram eo stabit eius informationi Bart. in aut. nisi breviores. C. de senten. ex pericu. recitan. & do. An. facit de eo gloriosum textum & maximum in. c. cum ad sedem. de resti. spol. & illud dictum domini Anto. retulit in pluribus locis ad hoc vt per repetitionem illud magis scholares memorie commendarent.

52 ¶ Fuit rome interrogatus per cardinalem de vrsinis an in principio officii debeat dici pater noster. Ego dixi quod debeat dici in fine officii. tex. est de consec. dist. v. c. id semper placuit. & per hoc ab eodem domino lucratus sum vnem cen. No. quia sepe etiam de aliis extraneis interrogaberis vt ego florentie fui interrogatus quod dies luna haberet.

53 ¶ Quero an filiatio spiritualis seu cōpa ternitas possit contrahi seu fieri per pro curatorē. & dic q̄ non per ea q̄ not. Bar. in.l.gallus.de lib.& posthu.in.§.forsitā. in.fi.& ita dicit tenere canonistas: vide p doc.in.c.sup eo.de cogna.spirituali.

54 ¶ Et in eadem cena dum baptizaretur q̄dā iudeus fuit interrogatus an possit procuratorem constituere ad respondē dū pro eo.vt fit in paruulis & istud nō re peri inter alios casus positos in.l.pom ponius.de pcur.& in.c.q̄ ad agēdū.eo.tit. lib.vj.demum reperi tex.singularem de conse.dist.iiij.c.cū paruulis.vbi expres se deciditur q̄ non.nota bene.

55 ¶ Uolo tibi dicere aliud.concedit ep̄s castrum de deo & oia que ibi habet q̄ nō propterea veniunt specialia.Inn.in.c. ex literis.de iure pa.

56 ¶ Si vendo fundum in quo est edifica ta capella.& per consequens habeo ius patronatus in venditiōe trāsit illud ius glo.est in.l.modicis.de Zhen.emp.et.l. quidā.de acqui.re.do.Con.plene.in.d. c.ex lrīs.de iure pa.qd est veruz.nisi ad capellam irent per viam publicā Bart. singularit.in.l.si mercedē.§.j.incipit si cū fundū.ff.de act.emp.per istum text. singularem facit quod idem no.in.l.assi duis.de priui.cre.

57 ¶ Fuit questio rome inter dn̄os meos vicarius ep̄i ex spāli mandato cū igno raret alium vicariū fuisse creatū.ꝯtulit vnū beneficiū:fuit dubitatum an valuit collatio.Aliqui ex dominis meis dice bant qd nō allegantes Jo.cal.hoc tenē tem in.c.sing.de offic.vica.& modernos in.c.j.eo.tit.lib.vj.mouētur ar.a simili. de pcuratore qui p cōstitutionē scdi re uocat:vt.l.si qs cū pcuratorio.in fi.&.l. se.ff.de pcur.Cano.hn̄t in.c.cū nō intiu ste.eo.tit.Aliū tenebant contrariū dicen tes qd immo teneret admitti q̄libet in solidū:vt dicimus in tutore qui si datus sit in testamēto nō reuocat si alius detur in codicilis:vt.l.ij.C.de test.tu.Scdo q̄ si cut vicarius ep̄i habet ordinariā iurisdi tionē:ita & legatus pape:vt in.c.ij.de offi. le.li.vj.sed p scdm nō intelligit primus legatus reuocatus:vt est casus in.c.no lentes.de offi.le tenet gl.ord.& singula.

53 ¶ Quero an &c. Adde ale.q̄ plura addu cit.in.d.§.forsitā.col.iiij.late p Feli.in c. [illegible] te p̄rio de test.Facit no.p Fede. ꝯs.lxxi.qd talis est syndicus [illegible] de ros.in rub.C.de pcu.& in dictionario.in verbo com paternitas et in verbo impedimē tum.vj.

xxv.di.c.in galiarū ep̄is ergo &c.tenet Spe.in ti. de leg.§.finit.in ver.nō recordor.l.tertiū.§.ipsis i plures snias ita diuisi. ꝯcordarūt in hoc oēs qd illa collatio beneficiū va lueri pbāt q̄ lz p aduē tū successoris prius p̄ses itelligat reuocatus:vt.l.j. §.p̄fec.aug.&.l.meminis se.in prin.de offi.pcō.tn̄ valeat q̄ agit p primū si ignorat reuocationē.ca sus est sing.in.l.si forte. de offi.p̄si.& ita conclu se rūt dn̄i mei per illū tex.

57 ¶ Fuit questio &c. In fi.adde Cal.consil. iiij.posito sub rubri ca de offi. dele.vbi di cit quod te nent gesta p legatū re uocatum a papa in pu blico consi storio ante notitiam & in dubio p̄ sumitur re uocatio in cognita. fa ciunt q̄ di cit Sand. in.c.ceterū. ver. valet pcessus de rescr.ita et tenet rot. deci.ccccl vij.i nouis circa ter tium dubiū Ant.sic. in d.c.ceterū. & ē bo.text. in.c. super eo.el.ij. de ep. in fi.et

58 ¶ Et lz vt dixi amotio iu dicis nō liget minus eius nisi sciat:tn̄ hoc fallit ni si esset amotus ppter deli ctū:q̄ tūc etiā ignorantē afficit casus est sing.a ca nonistis pessime notatus. in.c.j.§.addūcebat.de cō cess.p̄ben.li.vj.canoniste solent allegare Inn.hoc dicētē.in.c.qualr & q̄n.de accus.& l.c.veritatis. de do.& cōtu.sed p eo est ca sus in.d.§.addūciebat.

59 ¶ Quidā rome doctor le gauit eccl'e scti Pau. vti litatē sui palatij:fuit du bitatū q̄d legatū cōtine ret dixi q̄ vsū tm̄:casus ē sing.in.l.si habitatio.§.j. iūcta gl.in vb.ſz si.ff.de vsu & habi.tene menti.

60 ¶ Fuit cuidā vsusfructus

ibi pulchre p phi.iiij.col.addēdo aliq̄.

58 ¶ Et licet &c.adde qd dictum Inno.seq̄ tur Panor.in.c.veritatis.col.pe.de do. & contu.hic alleg.

61 ¶ Quero an ꝛc.ad hoc vide are.vbi facit métionem de tex.in.l.qui testõ.in l.j.circa prin.eo.titu.de testa.

62 ¶ An emphyteota ꝛc.Ibi ꝛ idé in ecclesia ꝯtiũ tz alex.vbi rñdet.l.fi.C.de sa. san.ec.ꝛ dt bar.nõ scripsisse super d.l.pe.q̃ incipit cognonim⁹ in.d. l.si filiusfa. §.si vir.col. iiij.circa fi. ꝟ.addõ ꝙ de materia. vide barb.cõsil.xxxvij.j. pte bal.ꝯsi. clxxvij. ici. abbas fecit p totũ ꝛ melius in ꝯsi. ccccxvj.inci. reuerendus pr̃ post pn. in ver. mõ vr.ꝛ ꝯs. xxxviij. ici. papa p totũ ꝫ vnicũ numerum.

64 ¶ An exercẽs ꝛc. Addõ quod Bal.in.d.l. fi.p illũ tex.in ꝟ.p semetipz ad hoc ꝙ doctoꝛ hẽat salariũ dz legere p se ꝛ non p substitutũ allegat ẽt gl.in.l.j.C.de mã.ꝛ col.lib.xj.ꝛ idẽ dicit Bal.ꝛ Sali.in.l.j.§. vt aũt.C.de ca.tol.p illũ tex.de qua materia vide p Bar.in.l.nemo.ff.de duo.re.per can.in.c.j.de sum.tri.ꝛ fide ca.

66 ¶ Immunitas ꝛc.Dic ꝙ dictio vel resoluit̃ in cõiunctã de qua per Alexã. cõsi.xciiij.in tertio vo.col.v.ꝛ cõsi.xxij. col.iij.in primo volu.adde etiaz ꝙ istud dictum refert ꝛ sequitur Feli.in.c.inter ceteras.in verbo decem modis.colum. v.versi.Et adde quintam fal.de re iudi. tamen nihil addit.

fundi relict⁹.ꝛ eiusdẽ alteri ꝓprietas sub ꝯditione pẽdẽte vsufructuari⁹ emit ab herede ꝓprietatẽ dicti fundi demum extat conditio:petit legatarius ꝓprietatis totũ fundũ q̃rit̃ q̇d iur.dixi recte petitionẽ iniustaz:casus est sing.in.l.si tibi fundũ. ff.q̇b⁹ mo.vsusfru.amit.

61 ¶ Quero an p cõpulsionẽ testiũ sit testamẽtum nullũ casuz habes vnicũ qð sic in.l.q̇ testõ.in fi.ff. de testa.ꝛ idẽ dicas propter cõpulsionez notariĳ ꝯm Bal.ibi ar.l.in exercendis.de fide instru.

62 ¶ An emphiteota fisci teneat̃ stare colono i emphyteota priuati p doct. in.l.emptoꝛe. C. loca.de man.in.l.mercis.C.loca. l.si filiofa.§.si vir.ff.sol. mat.p canonistas i.c.fine pla.vi.suas.p Inno. Sz p hoc qð teneant̃ q̇dã allegant.l.fi.ad fi.de iur.fis.q̃ nil facit.ſz tu alleg.casum singularẽ in.l.pe.C.de mã.ꝛ colo.patri.lib. xj.ꝛ idẽ in ecclesia.vt ibi per Bar.immo priuat̃ si expellit.vt ibidẽ dꝛ tene mẽti.

63 ¶ Sz no.mirabilem casum qð si concedo tibi castrum cũ toto territoꝛio:quod in ea conclusione nõ venit locus sterilis.nec vsus fluminũ.casus est sing.in l.j.eo.ti.de mãci.ꝛ colo.patri.lib.xj.

64 ¶ An exercẽs artẽ p substitutum gaudeat priuilegio artis.quidam allegant Bar.in rub.C.de nauicula.li.xj.sed melius facerẽt ad hoc allegare tex.singularẽ ꝫ me.in.l.fi.circa pn.ff.de execu.tu.

65 ¶ An stãte statuto vt q̇s pfecto officio gaudeat immunitate tali ꝛ aliquis non valẽs pficere ꝓpter infirmitatẽ transit ad aliud officium leuius an debeat gaudere quasi primũ officiũ perfecisset:vꝫ ꝙ nõ.qꝛ licet a simili qñ quis debet habere totum salariũ si deficit ꝓpter alteram partẽ an debeat seruire.rñ.illud intelligit̃ nisi cũ alio se locauerit:vt.l.sed addes.§.fi.ff.loca.ita hic cõtrarium est verũ:casum habes singularem in.l.ex agẽtibus.C.de princi.agen.in re.li.xij.

66 ¶ Immunitas concessa tibi ꝛ heredibus tuis intelligit̃ oꝛdine successiuo:vt probatur per glos.ꝛ Bar.in.l.gallus.§. idẽ recte.de li.ꝛ po.Sed quid si disiunctiue tibi vel heredib⁹ dic qð est perinde ac si dixisset copulatiue.casus est singu.ꝯm Bal.in.c.j.de eo qui sibi vel heredibus suis in vsi.feu.qð tene menti.

67 ¶ Puteus seruit toti vicinie.indiget reparatione vn⁹ nõ vult contribuere aliĳ renunciãs ꝯmoditatẽ dicti putei vt euitet solutionẽ vel ꝯtributionẽ an hoc nõ obstãte compellat̃ cõtribuere:dic ꝙ sic ita mirabiliter determinat Spe.in tit. de censi.§.j.ꝟ.ſz pone ꝙ viciniaz.ꝛ hoc habui a Bald.qui hoc refert ꝛ sequitur in.l.cum fructuarius.ff.de vsufruc.

68 ¶ Legatus est mihi pauperculo vsus magni palatĳ eligi pro meo vsu certam partem de eodem an possim variare.et aliam habere:tu diceres ꝙ sic arguendo de seruitutibus realibus ad personales:vt.l.si cui.ff.de seruituti.Sz in contrarium est casus singularis in.l.diuus §.licet.ff.de vsu ꝛ habi.

69 ¶ Concedo tibi ius hauriēdi aquā vel portandi ad fundū tuum vel vbi vis: an hec questio seruitutis trāseat ad heredes dices ꝙ sic: quia seruitus realis nō moritur cū persona tñ contrariū est verū q₂ est poti⁹ personale ius. vide text. vnicū in iure in. l. pe. ff. de serui. vrb. p̄dio. cuius contrarium tibi Bal. dicit se responsurum anteq̄ vidisset tex. illum: nunq̄ ergo exeat mentem tuam liga ad digitum ⁊ porta tecum.

70 ¶ Legatū annuū pro eo anno quo moritur legatarius ad heredes trāsmittitur vt. l. singulos la grāde. de annuis le. sec⁹ in vsufructu: vt. l. si vsufructuarius messez. ff. quib. mo. vsus. ami. Quid si lego decem annuatim vel decez ex fructibus prediꝫ an transmittat mortuo legatario. sicut i annuo legato: casus est sin. quē ibi exclamat Bart. in. l. generali. §. here. ff. de vsufru. leg. tene menti.

71 ¶ Senēsis cui decē pmisi soluere senis fuit exbānitus ita ꝙ senas amplius venire nō pōt. an possit me alibi ꝯuenire dicas ꝙ sic: casum habes ⁊ glo. singularē in. l. vsuras. C. de solu. tene menti q₂ de hoc poteris habere honorem.

72 ¶ An scholaris priuat⁹ de collegio q₂ trāsiuit ad aliud possit ex cōcessiōe vniuersitatis habere vocem in creatiōe rectoris: dic ꝙ nō. casum habes vnicū in c. ꝯstitutis. de elec. fm vnū intellectum et verum quē sequit ibi Joan. and.

73 ¶ Nunq̇d ciui nouello pcat sicut forēsi si aliq̇d facit ꝯ statutū ciuitatis: dic ꝙ sic fm Bal. no. in repetitiōe. l. data opa. ff. q̇ accu. nō pos. p tex. quē dicit sin. i. l. q̇ cū vno. in. fi. ff. de re mili. ſ₃ habes cōsimilē tex. in. l. q̇ cōmeatus. ad fi. eo. tit.

74 ¶ An pmittēs facere op⁹ possit si necessario fuerit op⁹ illud p aliū explicare tu diceres ꝙ nō p regulā. l. iter artifices. de sol. ſ₃ casuz habes in ꝯtriū mltū notabilē etiā si illa absentia causet ex delicto: vt. l. de pollicitatiōib⁹. ff. de polli. nota illam. l. probet homo.

75 ¶ Cōcessū est epō ne ab eo appellet an ab ei⁹ vicario poterit appellari dices ꝙ nō q₂ idē tribunal est vt i. c. romana. de appel. lib. vj. ⁊. c. nō putamus. de cōsue. eod. lib. sed ꝯtriū est veritas: casus est nota. in. l. precipim⁹. et. l. a proconsulibus. et l. iulia. C. de appel. et ex dictis legib⁹ nota differentiam incognitam inter ius canonicuz ⁊ ciuile: vcz ꝙ a vicario de iure canonico appellet ad superiorem ordinarium cuius est vicarius vt dictis legibus.

76 ¶ Scholaris cui est cōmissa vox alterius scho

69 ¶ Cōcedo ⁊c. adde qd potius sit ius psonale vł simplex q̄ cessio bar. idē tenetē. i. l. mella. §. fi. ff. de ali. ⁊ cib. leg. ⁊ ita dicit tenere cōez vsuz causaꝝ ⁊ qd tale ius habeat tantū locū ꝯ ꝯcedētē ⁊ nō ꝯ aliuz vltra tex. allegatū p ro. hvidetur esse duo aliꝫ. i. l. caius. §. fi. ff. d annu. le. ⁊. l. fi. §. j. ff. d ꝯhē. em. q̇s allegat Barto. vbi. s. hāc q. de eq̄ putei cū aliꝫs similib⁹ posuit Joā. fa. in. §. eque. insti. de actio. refert mag. me⁹ ibi in. iiꝫ. ⁊. iiꝫ. col. p cep. in trac. seruitu. vrba. c. viiꝫ.

71 ¶ Senēsis ⁊c. Tu dic cōtrarium p tex. in. l. j. ⁊. ij. ff. de eo quod cer. lo. ⁊ p ea q̄ ibi habētur per docto. presertim mag. meū do. Ja. ⁊ ita etiā tenet glos. in. d. l. vsuras. saltē in vltima sol. q̄ i dubio seruanda est. de q̄ materia vide etiā Alexan. cōsi. xlj. col. ij. iiij. volu. licet Bald. in. d. l. vsuras. teneat intellectū de quo hic p Rom. ⁊ Fel. simpliciter refert in c. cū sit. i prin. de foro competē. ad limitationem illius tex.

72 ¶ An scholaris ⁊c. Adde quod Abb. ibi referens Joan. and. videtur tenere contrarium ad quod faciunt notata p Sāde. in capitu. cuz. M. ferra. in fine. ix. colum. ⁊ prin. seq. ſ₃ meli⁹. in. c. cū oēs. colum. x. vsi. iij. fallit. de cōsti. adde tamē quod dictuz Ro. hic sequitur mag. me⁹ in. d. l. cūctos populos. in. xviij. colum. de summa trini. ⁊ fide ca. vbi dicit se allegare meliorē tex. ad hoc q̄ faciat Ro. hic videlꝫ in. l. qui commeatus. §. tyroni. ff. de re mili.

76 ¶ Scholaris ⁊c. Adde quod idē tenet abbas per tex. de quo hic i. c. ꝯstitutis. lo. iij. d appellatio. ⁊ i ca. cū olim. de re iudi. vbi vide Fel. col. iiij. Et Lud. met. in. l. ij. in prin. in. vj. col. de v. oblig. Et

hic est quod pcurator pluriũ patronoꝝ nõ põt plures p̄sentare. Lap.alle.xxij. incip. An sufficiat. Et delegat⁹ hñs vices college nõ põt vnã sniaz pferre nomine pprio aliã noie college. Ab.post vin.in.c. q̃uis.d̃ officio deleg. vbi. San. Velligit illud d̃ voce nisi eã delegans cõmitteret d̃ certo alle-gando ad istud sing. vide etiam And. sic.in notabilib⁹ suis in litera. V.in v̄bo vox no. inci. hñs vocẽ noie proprio.

77 ¶ Ueni qua ꝛc.

laris ꝛ sic habens duas voces: an in creatiõe rectoris possit diuidere dictas voces et vni dare vnam ꝛalteri alteram: casum habes vnicũ in mũdo qd̃ non in ca.si quis iusto.de elec.li.vj.nota.

77 ¶ Ueni q̃.in habes qd̃ iudex ex causa potest augere ꝛ minuere penas: vt.l.q̃d ergo.§.pena grauior.ff.de inta.ꝛ.C.eodẽ l.si seuerior.i.c.iij.de peni.de offic.delega. cum sit speciale q̃d si illd̃ facit sine causa dz iudex puniri scio tn̄ ires ad tt. de pena iudi.ꝛ an iudex facit litem suã ꝛ tutti q̃lli nouelli: sed de hoc est

Ad hoc vide feli.vbi facit mẽtionẽ solẽnẽ de isto singulari i.c.d̃ causis.i p̄n.co.v.in fi.de offi.dele.hic alle.ꝛ i.c.qualr ꝛ qñ.el.ij.§.ad corrigẽdos.co.vij. circa prin.v̄.Et pro complemento.de accu.

78 ¶ An ciuilitas ꝛc. Dic q̄ ꝯsiliũ bal. qd̃ voluit allegare Ro.hic est forte ꝯsl. cccvij.qd̃ incipit pretermittendũ est ad euidentiaz de materia per scribẽtes in l.alia.cum si.ff.solu.matri.

80 ¶ Tu habes ꝛc. Adde qd̃ intellectũ do.ant.sequũt ibi imo.ꝛ moderni cõit. exclamat idẽ ro.in.l.ij.in p̄n.de v̄.ob.ꝛ in rub.ff.de ar.vtrũ aũt p̄hibit⁹ pbare p testes ex forma statuti possit pbare p testes cũ istro.vide bar.bal.pau.Ro.in l.certi cõditio.§.qñ.vbi etiã moder.p̄sertiz magister me⁹ do.Jas.ff.si cer.pe. faciũt que dicit Feli.in.c.ij.in.vij.intelligẽtia scd̃e conclusiõis de proba.

83 ¶ Nota ꝛc. Add̃ qd̃ bal.panor.ꝛ moder.i.d.c.sepe.sequũt Inn.q̃ limitat dictũ suũ nisi subesset iusta cã litigãdi ꝛ se

vnum dictum legistis incognitũ: tñ nos nistis aũt cognitũ per leges tñ nostras quod est vilipendium nostrum: dictum est vnicũ in mundo. hosti.in.c.de causis.de offi.deleg: relatũ p Jo.an.in nouella q̄ iudex incurrit infamiaz: mouetur per tex.no.vbi est casus in.l.seruos qui.in fi.C.ad legẽ iuliam de vi publi. vel pri.ꝛ miror de legistis q̄ hoc nõ notent in dictis locis. Itẽ est alia pena ꝛ hoc dimisit Joã.an.videlicet q̄ iudex puniť ea pena qua debebat puniri ipse reus.text.habes vnicũ in.l.iij.in fi.C. ne sa.baptis.ite.

78 ¶ An ciuilitas vni ꝯcessa p priuilegiũ trãseat ad heredes. hec nona est decisio Bart.qui distinguit aut dicta ciuilitas est variabilis.ꝛ nõ transit.aut est inuariabilis ꝛ trãsit; vt.l.libertas.§.paris ad municipales.lz i.l.assumptio.§.fi.ff. eo.ti.dixit cogita.ꝛ Bar.i.l.j.C.d̃ p̄uq si.vistra.al's vidi cõsiliũ vnũ Bald. sup hoc nõ recordor quomodo incipit.

79 ¶ Excusatur tutor si vendit rem minoris precio viliori precedẽte estimatiõe iudicis.tex.est iuncta glo.ꝛ Bar.ibi et clamat in.l.fi.C.de magi.conue.

80 ¶ Tu habes quod post publicationẽ testes non admittuntur per legistes in aut.qui semel.C.de pba.per.c.fraternitatis.de testi. Sed an testes vna cũ instrumento produci possint: dic quod sic propter concomitantiã instrumenti: et quia cessat ratio subornationis.tex.est vnicus secundum intellectum domini anto.in.c.series.de testi.

81 ¶ Quis debeat primo loqui in cõsiliis dandis domini de rota vtũtur quod minor.sed de iure senior.text.est singula. in.c.j.de contra.feud inter pa.ꝛ eccle. tantum in vsi.feu.ꝛ Bal.inducit ibi auctoritatẽ quis inter maiores natu sen debeat.

82 ¶ Quod spurio non potest dari per patrem tutor testamento.text.not.in.l.testamẽto tutoris.alias incipit siquis ff.de testa.tute.

83 ¶ Nota casum mirabilem quod si semel cessi actiones in potentiorem ꝛ narratione officiũ quo casu nõ perdo actionem non possum vlterius alteri quã

fumcūq; vili cedere:neq; per procurato
rem agere.text.est singularis ſm Bar.
ibi.in.l.cum miles.ff.de alie.iudi.mut.
causa fac.Itē si semel iure cōmuni ces=
si eodem mode actiones meas cogor in
communione stare et non possum pro=
cere.casus est notabilis.in.l.fi.co.titu.
⁊ Bar.ibi.
84 ¶ Nota vltimo vnum dictuz mirabile
Inno.quem sequuntur in practica do=
mini de rota.et si tu ires romam et hoc
ignorares esses statim destructus:quod
a sententia condemnationis expē.la=
ta ex magno interuallo post sententiam
interlocutoriam propter quam expen=
se ille petūtur non potest appellari.In=
no.in.c.sepe.de appel.
85 ¶ Aduerte quid si quis cum possit plu
ribus actionibus conueniri:vna earuz
conueniatur an possit condemnari an=
teq̄ ab aliis absoluatur.tex.habes vni=
cum:ꝙ non.in.l.si pupillus.ff.de noua.
licet videretur secus. Quia electione
vnius ab alia liberatur.vt in.§.eligere.
nota bene.
86 ¶ Quid si aliquis episcopus simplex
clericus ⁊ habens creditores:postea ad
dignitatem vel beneficium aspirauit.⁊
demuz cōtraxit alios creditores.an isti
posteriores sint potiores in fructib⁹ be
neficiis dic ꝙ sic ſm Guil.singulariter
⁊ hoc didici hodie contra te qui non vis
studere nisi Bart.⁊ antiquos non curas
hoc dicit ipse in.l.sed an.ff.quod cū eo.
allegat tex.singularem in.l.j.§.si filius.
ff.fami.hercis.
87 ¶ Aduerte ad me vt refocillez intelle
ctum tuum tu habes quod testator po=
test dare sententiam legatario.vt ꝓpria
autoritate rem legatam capiat:vt.l.ti=
tio cui testamento.§.j.de lega.secundo.
licet alias nō possit:vt.l.non dubiū.C.
de leg. Sed qui si dixit legatario vim
fieri veto.vel legatario non fiat mole=
stia an per hoc possit proprie autorita=
te capere:dic ꝙ sic scd̄m Baldū in.l.j.vl
ij.in fi.C.cōmunia de leg.in prima lectu.
quam fecit perusij.per text.in.l.permi=
sceri.§.species.ff.de acqui.possessio.li=
le text.non probet propter dictionem
cet ilingredicti ibi positam tene menti

propter autoritatem do=
mini Bal.quia ob hoc di
ctum obtinuit questio=
nem de facto Florentie
propter grossitiem iudi=
cis ⁊ mei memor tu sem
per eris.
88 ¶ Certum est ꝙ si lega=
tum est purum mortuo le
gatario post mortem te=
statoris transmittitur ad
heredes.vt.l.j.§.eum
qui.C.de caducis tolen.
secus si conditionale.vt
eadem.l.§.cum autē.sub
conditione. Quid si relin
quuntur due res alterna
tiue.vna pure:⁊ alia sub
cōditione:an mortuo le=
gatario saltem res pure
relicte trāsmittantur pē
dente conditione:dicas
quod non.casus est vni=
cus in.l.cum illud.in pn
cipio.ff.quando dies le=
ga.ced.
89 ¶ Sed quid si legatum
relinquatur siue nauis
venerit ex asia siue non.
⁊ antequam sit certuz na
uem venturam vel non
venturaz legatarius mo
riatur aut transmittat:
dic quod sic.arg.l.ꝙ sub
eas.⁊.l.iul.ff.de condi.
inde.ſ; tamē casus est in
contrarium vnic⁹ ⁊ pau
cis not⁹ in.l.huiusmodi.
ff.qn̄ dies le.ce.
90 ¶ Ultimo tu habes ꝙ
error iuris officit vsuca.
vt.l.nūquaz.ff.de vsuca.
an saltez proficit quo ad
fructus pone in iudeo
emente mancipium chri
stianum.dic quod sic.gl.
est notabilis in.l.si fur.
§.j.ff.de vsucap.que ita
tenet dando intellectum
in.l.sed ⁊ si.§.scire.de pe
ti.heredi.

quitur ab=
bas ibi et
phi.de pe.
colū.xiij.in
pn.ver.ix.
querit ad
decim Inn.
adde etiam
arch.xj.q.
iij.tertium
post princ.
⁊ But.in.c.
j.de seque.
pos.⁊ fru.⁊
in effectu
iponat di=
cium Inn.
duo aurea
de qb⁹ ele=
gant p fel.
in.c.signifi
cauerunt.
col.vj.ꝟsi=
cu.ceterū.
do.abb.de
excep.
90 ¶ Ulti
mo ⁊c.ad=
do ꝙ idem
tenet Dy.
allegando
glo.de qua
hic i.c.pos=
sessor.colū.
iiij.post me
dium.ver.
item queri
potest. de
regulis iu=
ris in.vj.
Adde glo.
in.l.quod
vxor.ff.de
acquiren.
posses.glo.
ij.i.l.de fru
ctib⁹.ff.de
donatio.in
ter virū.et
vxo. Bald.
in.l.vendi=

tioni.C.de v suc.pro emp.Bart.optime in.d.l.sed si.§.scire.per illum tex.quem etiã no.ad hoc pau.i.l.celsus.ꝺ vsu.post prin.Abb.in.c.si diligẽti.vij.col.ꝟ.scḋs casus.ꝺ ꝑscri.Imol.i.c.fi.e.ti.ꝺ materia

an iuris error inualid⁹ vel inualidabilis excusset a fructibus: vide Lud.met. in ꝯsi.cccciiij.incipi. Represen. in vi. colũ. ꝑdicto itelige de fructibus consumptis si aũt extant dic vt per abb.in c.granis.co.iiij.de resti.spo.ꝛ oẽs in.l. certum.C.de rei ven.

91 ¶ Quero a te an sententia iudicis metu lata sit nulla ipso iure si tu q̃ris l.venales.C.quando provo.non est ne.ꝛ in.l.seruo inuito.§.cũpretor.ad trebel.ꝛ.l.si pretor.§.marcellus.ff.de iudi.de hoc nil reperies.sed tm̃ Bal.solus inter legistas hoc tãgit in pluribus locis.s.in l.j.de sent.ex peri.reci.in

91 ¶ Quero a te ꝛc.Allegat hic glo.xj. q.iij.quatuor.p singulari.Adde aliam in c.iniustum.Et ibi archi.eadẽ cã et qõne que tenet ꝙ in pecuniarijs snĩa p metũ extorta nõ sit ipso iure nulla cui⁹ cõtrariũ tenuit Jo.andreas referens.host. in.d.c.iniustũ.in.c.Abbas.de his q̃ vi met.cau.fi.De veritate vide Panor.ibi col.iiij.ver nou⁹ casus.ꝛ Bal.in.l.decernimus.C.de sac.san.eccle.Allegat etiã hic.c.j.de his q̃ vi me.ve.cau.fi.li.vj.ꝙ sententia censure per metũ lata sit ip̃o iure nulla.Tu dic ꝙ gl.ibi tꝫ ꝯtrũ q̃si sit speciale in absolutiõe.quã glo.p singulari allegat ad hoc Panor.vbi.s.Adde ꝛ ꝙ postea reperi Anto.Sicu.in no.suis in lr̃a.S.in ꝟbo snĩa.inci.Dicebat Ludo.ro.in singu.ꝛc.vbi est dicit post doctorem suũ dñm Troylum de maluicijs ꝙ glos.in ca.quatuor.dicit opti.ꝛ mordet aliqualr̃ Lud.hic q̃ nõ meret rephensionem si bene aduertatur ad verba sua.

92 ¶ Tu habes ꝛc.Dic ꝙ est ẽt ali⁹ casus.in.l.papinia.in.pn.ff.de inoffi.test.

93 ¶ Pridie ꝛc.Ad hoc vide ro.i.l.si insulam circa vltim.char.ff.de verborum obliga.Ange.in cõsilio.clxv.inci.testator in omnibus ꝛc.Ancharanũ consilio clxxxviij.

l.fi.de pe.iud.qui male iudi.in.l.[illegible]bus.§.j.C.cõmunia de le.in.l.cũ [illegible] lũ.§.necessitates.de bon.que liber[illegible] l.eleg nter.§.si quis post.de cõdi.inde. tamen pro veritate dic quod si sum⁹ in sentẽtijs censure siue excommunicatio nis:tunc sentẽtia est nulla ipso iure [illegible] sus est in capi.j.quod met⁹ causa.li[illegible] sexto.in pecuniarijs siue secularib⁹ [illegible] tentijs habes gl.vnam in mundo [illegible] etiam.sit ipso iure nulla.l.qũ.iij.[illegible] tuor.Ego autẽ cum vidi dictam glo[illegible] xi domino meo qꝺ illa glo.dicebat [illegible] positum qui idem mihi respõdit [illegible] Inn.tenet quod ipse dicit per illud [illegible] glo.postea.submittit.sed arg.contra [illegible] peti.heredi.lib.vj.§.vltimo.cuꝫ vlti[illegible] opinio sit tenenda per gl.in.l.qui filio ff.ad trebel.dum autem essemus in [illegible] loquio reincidimus in id quod opo[illegible] si quis vult scire multum studere.E[illegible] terrogatus per dominum Francisc[illegible] de murcia cõsortem meum an multu[illegible] ipse studeret:respondit ꝙ sic ꝛ maxim[illegible] de nocte:ꝛ ante:ꝛ post prãdium:ꝛ in ip[illegible] prandio:ꝛ millies fecisse mensam de li[illegible] bro:hec scripsi vt inde capias conjectu[illegible] ram quare ita clarissimus euaserit.ꝛ [illegible] imitari nitaris.

92 ¶ Tu habes ꝙ filio iniuriam illat[illegible] ter potest remittere:vt.l.sed si [illegible] ff.de iniur.quod tame limita verum [illegible] illata sit per coniunctam personam [illegible] sum habes vnicum secũdum intellect[illegible] Bar.in.l.lucius.ff.solu.matri.

93 ¶ Pridie habui questionez de facto.[illegible] spitale fuerat heres institutus sub co[illegible] ditione si infra annum capellam edi[illegible] caret in eodẽ quod si nõ faceret insti[illegible] tertium demum mortuo testatore tra[illegible] iuit annus.petit restitui nũquid po[illegible] quia Baldus solus reperitur hanc q[illegible] stionem tetigisse.in.l.pupillorum.C[illegible] repu.here.ꝛ ibi arguit pro ꝛ contra [illegible] uoluendo se.sed miror quod nõ alleg[illegible] uit casum singularem licet loquatur [illegible] more tamẽ idez est:quia minori plus[illegible] cus equiparatur.vt lege tertia.§.se[illegible] si heres.ff.de mino.et ita decidi per [illegible] lum tex.de quo tetigi ducatos [illegible] menti.

94 ¶ Nota eundem text. in l. nemo. ff. de pac. quod nō possum paciscì ne seruum seu fundum inuito vicino alienem.

95 ¶ Heri fui interrogatus: nunqd potestas hic possit per cōcilium ciuitatis ꝓ alio semestri cōfirmari aliquo inuito. et respōdit quod nō: sed oportet per totam ciuitatem nullo reluctante confirmari. text. est vnicus. in auk. de defen. ciui. §. fi. ver. cuncta. quod nota.

96 ¶ Dic mihi tu habes quod quis creditor potest suum debitorem iurare suspectum: vt tenet gl. in l. apertissimi. C. de iudi. cū dicit quod suspicio iuris probatur per angelum. in l. nemo carcerē. de exacto. tribu. Sz an pro paruo debito quis possit iurari suspect⁹. dic quod non. istud est verbum notabile Bald. in auk. sed ioz necesse. C. de dona. ante nupti. nota quia non est alibi. esset enim inhonestum quod quis pro paruo debito capiatur: licet florentie consuetudo aliud induxerit.

97 ¶ Tu habes quod cū dubio de mandato ꝓcurator tenetur cauere de rato: vt l. j. C. de ꝓcurato. ꝛ potest vt scitis substituere. vt in c. j. de ꝓcu. lib. vj. et in l. post litem. ff. de procura. cum similibus. Sed nunquid si est dubium de mandato substituti debeat cauere dominum an procuratorem substituentem ratum habiturum: dic qd procuratorem. casus est qui non est alibi secundum Bart. ibi in l. de curatore. ff. de cura. bono. dam. Ange. pro hoc allegat. §. si autem procuratorem. insti. de satisda. et male more suo. quia nihil facit.

98 ¶ Beneficium restitutionis in integrū tu scis quod trāsfertur in heredem minorem etiam maiorem: vt. l. non solum. ff. de in integ. resti. quod limita vbi heres approbauerit glo. est singularis fm Bartolum ibi. in l. paterfami. ff. de priuile. credi.

99 ¶ Creditores possunt pauperi debitori remittere de debito: et aliquo eorum contradicente statur maiori parti. vt. l. si plures. et l. maiorem cum preceden. ff. de pac. et l. finali. C. qui bo. cede. pos. quod intellige si voluerint partē remittere secus si totum quia tunc vnus non tenetur stare aliorum sententie: casus est secundū vnam lec. et veram in l. apud celsum. in princip. ff. de do. excep.

100 ¶ Quero a te. quidam fideiusserat pro alio demum vult ire ad studium. petit a debitore vt alium loco sui fideiussorem constituat tu non inuenies hoc inter alios casus positos i. l. lucius.

95 ¶ Heri ꝛc. Adde quod text. de quo hic omnes faciūt festum singula. secundum Ludouicum met. in rubrica de arbi. columna decimaseptima. et illum textum allegat Baldus in cap. quoties. de pac. Angel⁹ in l. iurisgen. §. fin. ff. de pactis. meminit iterū Ludouic⁹ i sing. ccccc xc. incipiē. ad eligendum hunc textum allegat Bartol. in l. omnes populi de iustit. et iur. in secunda questione principali. et in l. quod maior. ad municip. ff. ita limitans regulam. de qua ibi quod factum a maiori parte valet ꝛc. alias fallit ad illam regulam quam dixi in c. cum omnes. de constitu.

96 ¶ Dic mihi ꝛc. Aduerte qd illud verbum ante Baldum fuit gloss. ibi. Adde tamen eundem Bald. in simili in auk. preterea. in fi. C. vnde vir ꝛ vxor.

97 ¶ Tu habes ꝛc. Adde pulchre Barto. tangentē quid in actore. in l. actor. ff. rez ra. ha. faciunt que idem not. in l. si ante. in fine. iudi. sol. Felice. in l. quod quis vltima questione. C. de procurato. Baldum in l. nulla. eodem titul. faciūt que dicit Aret. consilio. xxix. ꝛ Paulum de castro. consilio decimosexto. in. j. parte seu volu.

98 ¶ Beneficium resti. ꝛc. Tu dic qd Barto. ibi nō dicit illam glossam esse singula. Et quod contrarium videtur tenere. in l. sed si plures. §. filio. de vulga. et pupil. ꝛ in l. fin. ff. de aquir. here. vide ibi per scribentes.

99 ¶ Creditores ꝛc. Adde quod ita tenet Guiliel. de cu. Albe. Bal. in l. iurisgentium. §. si ante aditam. ff. de pact. et ibi magi. meus. columna. iiij. ver. iij. limita. et dicit esse gloss. in l. rescriptum. in princip. in ver. creditorū. eo. tit. de pac.

101 ¶ Quero ꝛc. vltra Archi. ꝛ Joā. an. in. c. fi. de elec. in. vj. Adde do. Ant. in. c. fi. de cōsue. sed pan. ibi i. x. col. reprobat ꝛ bñ fꝫ magistrū meū. d. Jas. i. l. de qb⁹. col. xv. circa fi. ṽ. vlti. ex hac ꝑ tex. ibi in ṽ. inueterata consuetudo qua intelligit̄ tñ annoꝝ. x. ff. de fideiusso. l. si pro ea. ergo idē i ꝯsuetudine antiquata: qꝛ idē est nec rō diuersitatis reddi pōt: ꝛ dicit ꝓbari ꝑ. l. ij. C. q̄ sit long. cōsue. in verbo vsusꝗ longeui vbi etiā longeua consuetudo tm̄ intelligit̄ x. annoꝝ. ꝛ ꝑ alia de quibus ibi ꝑ eū: vide tu q̄ dicit Sign. cōsil. cviij. Et idē qđ magi. meus vbi. s̄. tenet Barba. in ꝯsi. v. in scđa parte icipi. supremi optimi. vbi dicit si est cōsuetudo cōtra ius ciuile requiritur prescriptio. x. anno. per. d. §. inueterata. si vero est contra ius canonicum requirunt̄. xl. anni. d. c. fi. de ꝯsue. ꝛ dicit hec seq. oēs docētes discrepante nemine. Ad q̄ vide etiā Alexā. cōsil. cvj. column. iij. in secundo volu. Ange. consilio. cliij. vel. ciiij. are. pulcre cōsil. xlvij. zaba. consilio. liij. colum. ij.

103 ¶ Tu habes ꝛc. Adde qđ tex. in. d. §. quid ergo. exclamat Ludo. met. in. l. si ex legati cā. co. iiij. de ṽb. ob. ꝛ and. sic. in repe. ru. de reb. eccle. nō alie. fo. xxx. ibi ꝛ inq̄ tū superi⁹. Sꝫ tu dic ꝙ Alex. in. l. cetera. §. sꝫ si parauerit. de leg. j. ꝛ in. d. §. fuit. col. ij. rñdet. d. §. quid ergo. Et reprobat Alex. in. d. §. sed si dicta Albe. in secunda parte statutoꝝ. q. ccv. inci. Iteꝫ habeo duas pulcras q̄stiōes ꝛc. vbi plura allegat in materia destinatiōis q̄ reuera videtur brocardica: vt etiam dicit Alex. cōsi. xcvij. col. ij. tertio volu. incip. alias de facto cōsultus rñdit. Et pulcre etiam scribit Francis. de are. cōsi. vj. vlt. col. ostēdēs q̄ tū debeat esse approximata causa ad effectū ad hoc vt destinatum dicatur pars eius ad qđ destinatur. Et aduerte qđ istud dictuꝫ Ludo. subtraxit Frā. cre. suo sing. lix. incip. pecunia est: et vide que ibi dixi: vide etiam Anto. sicul. qui addit duas quottas in nota. suis in versic. pecunia. vbi addit duas quottas vnam alb. in questionibus statutorum alteram Barba.

ff. eo. ꝛ ideo diceres qđ non tenetur ꝛ liberare: ꝛ tñ in cōtrariū est [illegible] dictum mirabile Spec. in tit. [illegible] speciali. ver. quid si de fideiusso. [illegible] duo iura. ar. l. filiusfa. in fi. ff. de [illegible] scđo. l. lꝫ. in fi. ff. de arbi. q̄ legem [illegible] aliquaten⁹ ꝛ est dictū vnicū [illegible]

101 ¶ Quero scđo qđ si lex requirit [illegible] tam consuetudinē: quot annorū debet esse scio simplex legista recurreret ad de quib⁹. in glo. super ver. inueterata ff. de de legi. q̄ dicit decē annorū: sed illa consuetudo est iuri cōmuni contraria requiritur tantū tempus cuius contrarium memorie hominū non existit verbum est singulare Archi. in. c. generali. de elec. lib. vj. in ver. antiqua consuetudine. glos. ergo ista legalis debet intelligi de consuetudine preter ius commune secus si contra. quod nota.

102 ¶ Cōsuetudo que est preter legem [illegible] lidatur decēnio: vt glo. notat in. c. fi. de cōsue. li. vj. xij. di. c. cōsuetudo. qđ est [illegible] rum nisi esset preter legē sed derogans iuri particulari: nam tunc nō censetur valida nisi per lapsum. xl. annorum [illegible] Innoc. singulariter. in. c. cum dilectus. ad fi. de consuetu.

103 ¶ Tu habes ꝙ pecunia est de his [illegible] bus q̄ seruādo seruari non possunt [illegible] glo. in. l. j. §. fuit questitum. ff. ad [illegible] ꝓpterea pōt sine decreto alienari [illegible] lex que tutores. ff. de admi. tut. qđ [illegible] mitandū verū nisi illa pecunia sit deposita apud campsorem ꝛ destinata ad emptionē rerū immobiliū: qꝛ tūc iter res seruādo seruari possunt cōputat̄ [illegible] est singularis a nemine nisi a me [illegible] tus in. l. iij. §. quid ergo. ff. de cōtra. tut. ꝛ illū tex. nota singulariter ad illud qđ lꝫ tutor cū est pupilli creditor [illegible] sibi soluere. vt. l. quoties. §. sicut. ff. [illegible] admini. tuto. et. l. fiscal. §. si fundū. ff. [illegible] cōtrahē. emp. tñ illud verū nisi pecunia ex qua vellet sibi soluere tutor esset [illegible] emptionem prediorū preparata: [illegible] est vnicus in. d. §. qui ergo.

104 ¶ Scđo quero si mater non petit tutorem filiis priuatur eoꝝ hereditate [illegible] sciāt. C. de suis ꝛ le. cum simi. [illegible] lictū sit filio sub cōditione si tutorem habeat

habuit:an tunc si petijt excuset.dic qd sic.si legatum est ita magnū vt transcendat pupilli facultates.casus est no.alibi in.l.ij.§.certari.ff.ad tertu.z idem qd excusatur si nō petijt filijs egenis z multos creditores habentibus:ne conuenirentur:vt.l.contra pupillum.ff.de re iudi.z.l.cum minores.C.si aduer.rem iudi.casus est vnicus in.d.l.ij.ver.quod si penitus egenis. z ver.ergo si iure.ad tertu.tene menti puer homo.

105 ¶ Pridie fuit interrogatus an contra damnum datem ex culpa leuissime possit agi:seu idem teneatur in foro cōsciētie.est certum de iure ciuili quod sic:vt l.in lege aquilia.ff.ad.l.aquil.sed secus in foro conscientie:quia tunc non tenetur.dictum est Inno.vnicum in mūdo. in.c.sicut dignuz.ad fi.de homi.tene mēti perpetuo.

106 ¶ Tu habes z communiter tenetur quod in statutis habet locum ar.a contrario sensu:quod tamen limita nisi argumentum illud sumatur statuentes in penam inciderent:tunc eñi non sumit queras in.l.conuenticulam.quia nō inuenies:gl.est vnica canonistis incognita.in cle.j.in ver.exquisitis.ver. super ver.facere.de vsur.de qua gl.Bal.alibi multum gaudet.sicut tu gaudes de tripudio crastino.

107 ¶ Tu habes quod pignus datum pro vno debito potest pro alio detineri:vt.l. j.C.etiam ob chirogra.pecu.quod tamē fallit si velis pro debito penali retinere odio pene z istud non inuenies ibi:z de hoc est casus singlaris.de quo ibi Bal. fecit festum in.l.pignoribus.in fi.rubr. de vsur.

108 ¶ Habeo nunc questionem de facto et pulchram.Ego facio testamentum z inter alios instituo filium meum heredem z dico:et si decesserit in pupillari etate substituo mihi Caium.nota verba:querebatur nūquid insurgat substitutio pupillaris quidaz doctor qui est de illis q̄ sunt sicut ego. respondit interrogatus ad dubium:quod non propter verbū mihi:sed tu habes casum in contrarium vnicum.in.l.si ita scriptum.§.qui filio. ff.de secun.tab.quem nota.

105 ¶ Pridie &c. Ibi.l.in lege.adde.l.qui occidit.eo.titu. z.c.si egressus.z.c.fi.de iniur.Itē ibi dictum Inno.&c.adde qd cum dicto inno.transit ang.z Panor.in c.j.col.ij.de consti.z.c.dilecti.v.col.de arbi. facit qd no.item Abb.in.c.significatum p illuz tex. de peni. et remis. Felin.in.c.sicut dignum. in vlt. verbis z in.c.canonū.col. xj. in fi.d cēss. sequit etiā panor. istd dictū in. c. cū causam. in. vj.colū. de testi.et i c.qm̄ ꝯtra. colum.xiij. de proba.

109 ¶ Tu habes qd natiuitate posthumi rumpitur testamentum qui si moriatur viuo testatore testamentum recōualescit vt in.l.posthumus.de iniusto rup.z irrito testamento.qd est verꝫ si testator viuit ciuiliter z naturaliter:secus si naturaliter tm̄ sed mortuus ciuiliter tunc enim nō recōualescit:casus est singularis in.l.q̄ vxorē.ff.de iniusto testamento qui non allegat in materia:z est mirabilis casus ille.

110 ¶ Ultimo si adultus faciens testamētum remittit redditionem ratiōis sue olim tutori:nō intelligitur remittere ei dos

106 ¶ Tu habes &c. Adde qd Feli.dicit hoc communiter teneri in.c.ecclesia sancte Marie.col.xxiiij.post mediū.de consti.vbi allegat aliqua ad hoc proposituꝫ:z ideꝫ tenet Bal. in.l.si eum.§.qui iniuriarum.ff.si quis cau.z Laur.de Rod.i tractatu vsurarū. q.cxlviij.Bal.z Imol.in.l.gallus.§.ille casus.ff.de libe.z posthumis.ad hoc vide etiam Feli.in.c.significasti.colum. vltima.versi.ab hac autem restrictione. de foro compe.

108 ¶ Habeo nunc questi.&c. Adde alios tex.in.l. fina.C.de hered.instituen.in.l. j.de vulga.z pupil.vbi gl. Casus seius adducit aliū textum.Sed de hac.q.post Barto.in.d.l.si ita scriptum.§.qui filio et alios.in.d.l.j.de vulga.z pupil.vide plene z eleganter per Soci.ibi in repe. colum.vj.circa medium ver.in gloss.in verbo mihi:forte.per duas colū.z Ang. super hac.q.cōsil.cxlvij.incip.do.Quiricus.do.Caroli.

112 ¶ Quid si ecclesia ꝛc. Adde quod dictũ Inn. in. c. cũ sit generale. hic alle. refert ꝛ sequitur Sand. ibi col. ij. ver. ecclesia restituitur. ꝛ Panoꝛ. in. c. constitutus. col. j. de resti. in integ. sequit Inno.
A ¶ Sed nũquid ꝛc. Adde pan. in. d. c. cõstitutꝰ. p illũ tex. i. j. col. archi. in. c. j. in canonibus. xvj. q. j. et Sand. in. c. cuz sit gñale. col. ij. ver. amplia etiã de fo. compe.
115 ¶ Secũdo ꝛc. Adde qđ text. in. d. c. cõstitutꝰ. videt ita intelligere abba. ibi co. ij. pꝰ mediũ. ꝟsi. in gl. in ꝟbo solũ: nõ f. ij. col. quã dicit sensisse do. Ant.
116 ¶ Tu habes ꝛc. Ad gl. de q̃ hic p Ro. q̃ est in. §. ex maleficijs. ver. item missa. in ver. in iudiciũ. adde bal. idem tenẽtẽ in aut. hoc ampliꝰ. col. ij. C. đ fideicõ. ꝛ idẽ Ludo. allegãs hãc gl. p singulari in. l. si ex legati cã. ff. de ꝟb. obl. Et vide magi. meũ latiꝰ ꝯfirmãtẽ i. d. §. ex maleficijs. col. x. adde etiã ꝙ eodẽ modo in fisco fit mora re ipsa absq̧ aliqua interpellatione. gl. est in. l. cũ quidã. §. fiscus. in ver. inferũt. ff. de vsur. quã pro singulari ad hoc allegat lud. in. d. l. si ex leg. cã. ꝛ idez de fisco qđ reputat valde notabile dixit Bal. in. l. j. C. de his quibus vt indi.

na adulti. que sunt penes euz: vt. l. creditoꝛ. §. titia. ꝛ. l. aurelio. §. caiꝰ. ff. de libe. le. qđ tñ limita nisi illa remissio facta sit tutoꝛi: idemq̧ patri qui tutoꝛ esse põt vt patet in sti. de legi. pa. tu. tũc eñ videt omnia sibi remittere que penes eũ sunt ꝓpter amoꝛem paternum: casus est vnicus in. l. aurelius. §. titius testamento. ff. eo. titu. ꝛ hi tres casus sunt notabiles ꝛ scribendi literis aureis.

111 ¶ Quero nunquid testatoꝛ possit ob alterius negligẽtiam heredem suũ hereditate priuare. puta relinquo titio centuz vt faciat capellam: ꝛ si non fecerit priuo heredem hereditate mea: dic qđ non. tex. est sing. in. l. pasterfa. ff. de here. insti.

112 ¶ Quid si ecclesia lesa velit aduersus cõtractũ initum cum laico restitui: coram quo iudice dz illud petere videtur ꝙ coꝛam iudice laico per regulam ... clericus laicum. ꝛ. c. cuz sit generale ... compe. ꝛ. l. ij. C. qui. ꝛ apud quẽ. sed ... contrarium est verum quia illud ... in ecclesia. dictum est Inno. in. d. c. cum sit generale. ad hoc allegat duo iura que optime pꝛobant. c. j. de in integ. resti. ... c. penul. de rebus eccle. non aliena. ... ita predie consului.

A ¶ Sed nũquid idem in clerico quo ... ecclesie dic ꝙ sic etiaz in patrimoni... bus scđm domi. Antonium in. c. con... tutus. de in integ. resti.

113 ¶ Minoꝛ vult petere restitutionẽ ad... uersus vnum articulũ: an debeat il... articulũ exprimere specialiter: an ... ciat se gñaliter lesum dicere in tali ... sa. dic ꝙ aut illã restitutionẽ petit a iu... dice inferioꝛi: ꝛ non ꝓcedit libellus ... generalis: aut a principe. ꝛ tunc ... tex. est singularis de quo ibi Bar. ... tum miratur in. l. minoꝛ autem magis... tus. §. j. ff. de mino.

114 ¶ Duodecimo volo tibi dicere duo ... cta in materia procuratoꝛum tu habe... qđ si est dubiũ de mandato ꝓcuratoris ... admittitur cũ cautione rati. vt. l. i. C. de procur. illud tñ limita singulariter esse ... verũ quoties dñs est absens dz cõparere ꝛ sui ꝓcuratoꝛis personam firma... textus est vnicus secũdum Ang. ... hoc aliquid boni dixit in. l. mutus. §. is qui. ff. de procura.

115 ¶ Secundo procuratoꝛ constitutus ad agendum censetur esse cõstitutus ad de... fendum. vt. l. mutus. §. penam. ff. de pro... cura. quod intellige verum in procura... toꝛe actoꝛis secus in procuratoꝛe re... ille licet sit constitutus ad agendũ ... ꝙ̃ intelligitur cõstitutus ad defendendum. casus est vnicus in. c. constitu... de procurato. legistis penitus inco... tus: ꝛ etiã nonnullis canonistis. est mi... rabilis tex. ille. tene menti.

116 ¶ Tu habes quod in minoꝛe cõm... eius fauoꝛe moꝛa re ipsa: vt. l. in mi... C. de in integ. restitutione mi. ꝛ. l. ... §. vsuras. de legatis secundo. ꝛ ide ... cas in causis pijs. glossa est singul... quam nunq̃ sciui nisi hodie insti... act. §. nunc.

117 ¶ Certū est qd actio descēdens ex do-natione causa mortis est stricti iur. ptz in. §. actionū. insti. de ac. lz tū instar bo nefidei. sicut actio ex testō. casuz habes vnicū tacta gl. in. l. scia. §. bon. fidei. ff. de do. causa mor. z ita extendit ibi glos. in. d. l. in minorū sicut coriarius coriū.

118 ¶ Tu q̄ habes feuda in partibus be-ne scis qd si vasallus nō p̄stat dño fide litatē priuat̄ feudo qd tñ intellige nisi esset feudū exiguū: tūc em̄ licet vasall⁹ nō prestet fidelitatē non priuat̄: cogno-scit aūt feudū magnū vel paruū ex qua litate p̄sone: puta qz imꝑator daret vni magno comiti vnū castrūculū: z ita limi tat Bald. totā materiā feudorū in. c. j. §. est z alia. q̄ fuit pri. cau. be. amit. i vsib⁹ feu. allegat tex. vbi etiā dicit tex. singu larē de capi. exordi. cōr. eo. li. z ideo alle go tibi p̄ricipaliter Bal. z nō tex. quia illa rubrica in paucis libris reperitur.

119 ¶ Quid diceres si lego tibi decē qñqz q̄d hoc importet: dic qd illud qñqz expo nit̄. i. q̄primū potuero. casus est singu laris. in. l. rogo. ff. quādo dies leg. ced.

120 ¶ Quero qñ possit peti reddi rationē administrationis pecunie date ad rati ficādū: dic quod solum in fi. anni. casus est singularis in. l. neminē. C. de susce. z archa. lib. x. quod nota.

121 ¶ Tu scis qd minor mulier z miles nō sunt idonei fideiussores intellige cū in rem alterius fideiubent secus si in rem suā. casus est secundū Guil. de cu. in. l. de die. §. j. ff. qui satisda. cogan.

122 ¶ Ulumo fit alias maxime p regē pre ceptū quod de qualibet familia vadat vnus ad preliū de qua etate quis cēse tur idone⁹ ad pugnā noua est questio dic quod. xxiij. annorum. glo. est vnica quam posses querere si vis in. c. j. cir-ca princi. in glos. in ver. ab anno. xviij. de pa. iura. fir. in vsibus feud.

123 ¶ Tu habes quod ille q̄ pro altero sol nit eo inuito nō pōt postea repetere: vt l. fi. C. de nego. gest. z. l. si pro te. ff. man-dati. Sed quid in medico qui aliquem egrotū curauit inuitum: dic q̄ potest sa laritū suū repetere. gl. est singularis le gistis ac pene canonistis incognita. xxxiij. dist. c. prouidendum.

117 ¶ Certū est zc. Adde istā actionē esse stricti iuris tñ hēre naturā bone fidei di cit mag. me⁹ in. §. actionū. co. iiij. in pn ci. institu. de act. p gl. de quo p Ro. hic.

124 ¶ Quero zc. Tu dic qd de ↄfes. pcu. q̄ hostiē. ibi nihil dixit. sz bñ dicit d̄ ↄstitutio-ne procura toris z inq̄ tū Rom. di cit tex. per hos. allega tū nihil fa-cere: adde Pañ. i. d. c. abbas. col. iiij. crca fi.

124 ¶ Quero an ↄfessio p curatoris sit nulla ipso iure ꝓpter metuz: dic q̄ sic dictū est Hostiē. vni-cum relatum per Joan. andreaz in. c. abbas. qd met⁹ causa. allegat tex. in. c. accedēs. de procu. qui per animam meam nihil facit.

125 ¶ Uolo tibi dicere vnū dictū Jo. an. multū sin-gulare. Tu scis qd ad petēdū in integ. resti. su per incidēti sufficit ge-nerale mandatū. glo. or dina. i. c. suscitata. de in integ. resti. in. l. fi. C. vbi z apud quē. z. l. illud. in fi. ff. de mino. z Bar. po-nit i ti. de no. ope. nū. nō recordor vbi. qd tamen fallit nisi ꝓcurator vel-let restitui aduersus in terlocutoriam sup inci-denti latā z post decem dies: nam tunc non po-test sine speciali mādato: dictū est Joan. an. in c. corā felicis. de i inte. resti. et ita pronuntiaui iam est forte annus cuz dimidio z expediui epi-scopum stringoniensem in causa trium millium ducatorum tene menti.

125 ¶ Uo-lo tibi zc. Add qd rō dicti Joā. an. pōt esse qz post la-psum decē dierū trāsi uit interlo cutoria i rē iudicatam vt in. c. cuz dilecti. de elec. vñ pōt ampli⁹ dici q̄ restitu-tio icidit i cāz de cui⁹ tñ veritate vid panor. distinguen tē i. c. corā felicis. cir ca fi. quar. co. et qz ro.

126 ¶ Beātissimus pater hic allegat Bar. de no. ope. nū. z nō re-cordat̄ de lege: dic qd est in. l. cuz ꝓcur. in prin. vbi vide magistrū meum magi straliter loquentem. licet de predictis non faciat mentionem.

126 ¶ Sāctissim⁹ pater zc. Adde per glos. de quibus hic refert z seq̄tur. Sand. in

c.sicut.circa prin.ver.limita nisi.Et qd
credatur dicto cardinalis soli⁹ si efficia
tur papa allegat tex.in.c.qrelā.de elec.
z ibi do.abb.z i cle.j.de reli.z vene.san.
in ℣.nos dū in minorib⁹ zc.z tex.in.c.
cū olim pri
mo.in ver.
quorūdam
fratrū.de
priui.
128 ¶Tu
scis zc. ad
ornatū gl.
in.c.cū hō.
hic alle.vi
de Sād.in
c.legebat.
col.ij.i pn
ci.de ma.z
obe.zaliqd
in.c.cōtin
git.colū.ij.
in fi.p glo.

Eugeni⁹ papa cuz esset
in minoribus cōstitut⁹:
solus vidit existens car
dinalis qd metu fuit fa
cta p bone memorie po
pā martinū quedā resi
gnatio bñficij/itaq3 vo
lens metum passo faue
re ↄsuluit quatuor nos
auditores:nūquid.c.cū
a nobis.de testi.dispo
nēs q sol⁹ papa est ido
neus testis:z pbat.ha
beat locū in his que pa
pa viderat añ pmotio
nē ad papatus apicem

ibi de sen.exc.Intellige preterea q va
leat ↄsuetudo in ↄtrariū:vt.s.fideiussor
volens possit puniri z nō aliter.ita ele
ganter declarat Feli.in additionib⁹ ad
abba.in expositione decreti.col.vlti.ad
predictam glo.faciunt etiam que dicit
Sand.in.c.sicut ↄsuetudo.col.iij.in fi.
z prin.seq.de proba.z in.c.cognoscen
tes.colū.ij.circa pricip.de consti.facit
de ea mentionē idē Ludo.consi.xv.ple
ne per Sali.post Cy.in.l.ad commen
tariensem.C.de custo.reo.
129 ¶Si iudex zc.Ibi casum habes
singularē.Adde Pan.in.c.cum cessan
te.de appel.
B ¶Sed certe ille text.zc.Adde mar.
so.in.c.qualiter el.j.de accu.pma tamē
opi.videtur verior secunduz Fel.in.d.
c.significātibus.col.ij.in primis ℣bis
ad hec vide etiā Feli.in.d.c.qualiter.
col.v.ver.sed istā fallentiā z primā opi.
quam tenet Bal.in.l.si preses.hic alle.
approbat pau.de ca.in.l.qd iussit.z in
l.pater.in fi.ff.si quis ius di.non obtē.
rō qz si delegatus dicit se incōpetētem
non habet postea fundamentum si no
lit reuocare.sec⁹ in ordinario:qz illi re
manet firma iurisditio ordinaria.

quid respōdisses tu qui non vis inde
re imperatori cum esset hic/qz id
in eo.certe nos multum musitauim⁹ fi
naliter reperi duas glo.Jo.and.singu
lares tenentes q sic:z ideo letus fuei
sessi ad dñm nostrū.vna est in.c.j.de re
nun.li.vj.z illā putabāt singularē
ea reperi aliā consociā in.c.ad apo
lice.de re iud.lib.vj.z multum gauisus
sum z ita fuit iudicatum.
127 ¶Volo tibi vnū dicere de quo fui
die interrogatus.pater relicta poss
filijs extraneo z fecit heredes
post mortem patris creuerunt ei⁹ b
sine aliqua heredū opera.an filij illi
incrementi possunt legitimā petere
dices:certe tu habes de hoc duos te
egregios:qs habes z tene menti illos
in.l.ēt.§.vlti.z.l.si patronū ex debi
fi.de bo.libe.nunq exeant mētem
128 ¶Tu scis q in cā criminali vbi
bet imponi pena mortis nō pōt fideiu
sor intercedere:vt dicit Bart.in.l.si
reum.C.de custo.reorum.sed an vale
consuetudo in contrarium.dic q sic
est singu.xxiij.q.v.c.cum homo.
129 ¶Si iudex pnūtiat se iudicem
tentem illa est sentētia interlocu
z ab eo appellari potest.glo.habes
gularem in aut.habita.C.ne filius
pa.Sed nunquid possit per iudic
uocari:videtur q sic per regulam
iussit.de re iudi.c.cum cessante.
pella.sed tamen cōtrarium est ve
casum habes singularem in.c.sign
cantibus.de offi.dele.s.q non poss
uocari tunc cū consensu partium
limita dupliciter.Primo illud vero
delegato:sec⁹ in ordinario secundo
Bal.inuestigatorē egregium in.l.si
ses quasi desertam.C.quomodo z q
do iudex.nec dicas quod ibi nō loq
in sententia illa quando se iudicem
nō iudicē pronuntiat:nam loquitur
desertione appellationis:qd idem
B ¶Sed certe ille tex.non facit quia
quitur quando sententia fertur co
minorem indefensum:z sic intellig
l.cum minores.si aduer.rem iudi
cōtra pupillum.de re iudicata.
men mēti:qz maxima est ei⁹ auto

B ¶ Secundo limita illud verum qn nō est appellatum: alias secus domini de rota simpliciter in decisiōe.cccc.xxiiij. allegāt tex.in.c.dilectus.lo.vltimo.de preben.fm vnum intellectum.& verum ibi est casus.& istud ignorauit do.Bal.

130 ¶ Uolo tibi dare vnum casum singularem: tu scis ꝙ creditor populi nō potest esse tutor in aut.minores.qui tuto. dari pos.sed quid in curatore qui datur hereditati iacēti.an creditor possit esse dic ꝙ sic.casus est singularis qui quotidie versatur in oculis tuis et nunꝗ ad vertisti in.l.debitor.ff.de nego.gest.

131 ¶ Tu habes qui vis ire in birrariam. quod non valet cōfessio sine indicijs: vt l.j.in prin.ff.de questionibus: sed an si indicia superueniāt post questionē habitam illam confirment dic videtur qꝺ non: glo.est sing.in.l.maritus.ff.eo.tit. de qua multum gaudet Bald.in.l.fina. C.de accusa.

132 ¶ Uolo tibi dare mirabilem casum tu nosti quod procurator generalis nō habet potentiam alienandi: vt.l.procurator tutorum.ff.de ꝑcura.pone ergo qꝺ quidam alienauit sed nulliter: quia nō poterat.postea dn̄s in testamento suo dixit.relinquo procuratori meo omnes res quas administrauerit an alienata veniāt in legato: tu diceres quod sic fauore vltimarum voluntatum.sed in cōtrarium est veritas: casus est vnicus in l.cum dn̄s.§.filius.de pecul.le.cōiūcta l.filius.de iur.pa.& illā.l.didici a Bal. doc.inuestigando in rubrica.C.de verbo.signifi.

133 ¶ Quero an iudex possit morituro dare electionem pene. Nero hoc fecit in magistrum suum Senecam.sed non est bonum exemplum imperatoris. qd in alio iudice: dic qn non.textus est singularis in.l.aut damnum.in princip.ver. proinde.ff.de pe.licet secus in imperatore vt ibi.

134 ¶ Promisi casum fortuitum: tamen per hoc teneor si ille occiditur culpa aduersarij.textus est in.l.cum proponas. C.de nau.feno.

135 ¶ Promitto ratum habere quod p ꝑcuratorem meum legitime gestum fuerit

B ¶ Secundo limita &c. Adde. d.de ro. deci.lxxj.inci.idem si auditor in nouis. de appella.viij.& deci.lxxxvj.inci. Item si a pronuntiatione de ap.xj. sequūtur doc.in.cap.peruenit.de appel.ij.& d.c. cū cessāte. & abb.in.d.c.cum dilect⁹.de quo tex.hic per Ro. quem textū dicit ibi esse ad hoc valde singularem fm vnū intellectum. Sand.i.d.c.significātibus.circa prin.vbi etiā tradit duas alias limitatiōes vltra eas de quibus per Ro.hic.

an valeat dic ꝙ non.glo. est singularis in.c.relatio.xxj.q.j.

136 ¶ Cōsuetudo est ꝙ cū venditur res que est absens dicitur vendo talē rem & trado tibi anulū. licet res sit absens sed querens querebat propter beneficiū cuius collatio fit per traditionem

132 ¶ Uolo &c. Uide si faciunt que no. Ange.i.l.seruū filij.§.si idē seru⁹.de leg.j. nōnulli dicūt facere.l.fi.§.fi.vbi singularis casus fʒ Bar.ibi.ff.de an.le.& ar.le.ſʒ tu dic ꝙ immo facit in oppositū: q̄r loqtur in alienatiōe que fit in vltimis volūtatib⁹ hec in ademptiōe speciali legati in genere facti: sʒ casus noster loquitur in alienatiōe facta inter viuos: quapropter distinguit Bar.in.d.l.fi.in fine per tex.ad terminos nostros notabile. in.l.legatum.§.pater.ff.de adi.leg.& de materia vide Barba.consi.xxxvj.colū. j.& per totum.

133 ¶ Quero an &c. Adde ꝙ istū tex.extollit Bal.in.l.j.ibi quero nunꝗd possit.C. de his qui ad li.per.nō pos.Ludo.mei i.l.si qs mihi bona.§.fi.ff.de acqui.here.faciūt que no.Sāde.in.c.inter cetera.in verbo.decem modis.de rescrip.

135 ¶ Promitto ratuz &c. Adde Bal.i.l.cū mandati.C.mādati.& Feli.in.c.cū oliz. col.vl.circa pri.de offi.& po.iud.dele.& istā gl.alle.etiā Ro.cōsi.lx.qꝺ incip.in xp̄i &c.& itellige tale mādatū esse nullū dūmō pars opponat & ꝟ.legitime interꝑtatur fm dispositioné iuris.ite Bald. in.c.fi.de dila.& ibi a plenioribus ꝟbis.

136 ¶ Consuetudo est &c. Adde Inn.in.c. ij.de consue.vbi allegat.tex.in.l.si ex sti

pulatione.ff.de acqui.pos.q̄ bene facit sed melius facit.l.pdia.ff.e.vbi plus p batur q̄ extra cōspectū rei ego dixi do tibi talē rem ⁊ trado nō transfert p hoc possessio sed videtur data potestas intrandi possessionē ppria autoritate.⁊ ibi Bart. post alios.et in l.ij.C.de acq.pos. Idē dicit Inn. vbi.s. referens Azonē in inuestitura vt possit ppa autoritate ingredi ⁊c. sed quid d habente titulū bñficij sine inuestitura dic vt per doctores l.c.trāsmissa. de elect.

direti:⁊ dic qd non queritur possessio: vt in. c. transmissam.de elect.et ibi plene p Jo.an. ſ3 intelligitur concessa licentia intrandi autoritate propria: dictum est singulare Innocē.i.c. ij.in canda.de consu.⁊ Bart. de hoc facit festum.

137 ¶ Inutilis dispositio speciei sub genere ɔtente inter viuos facte:diminuit legatū tex.est.in l.fundū .ff.de fun.istru. ⁊ ibi Bar.dicit non esse alibi.sed do. similem in l.legatum sub conditione.§.fi.de adi.le.

138 ¶ Volo vnum dicere quando aliquis vestrū indiget de aliquo veniatis ad me:quia seruiam realiter:et merito:quia teneor.quia doctor est vt pater scholarib⁹:vnde dicit Inno.in.c.j.de magis.qd scholares in necessitatibus tenent alimēta re doc.allegatur.l.ij.d ori.iur.⁊ hoc dico q2 aliqui vestrum faciunt doctores venales licitando:rogo non faciatis sed tis etiam immorigeratuz doc.effici nō posse vt.l.magistros.⁊ ibi Bar.de profess.⁊ medi.

137 ¶ Inutilis ⁊c. Adde Bar. co.in.l.fi.in fi.de auro ⁊ argē.le.vbi ad hoc specifice allegat tex.in.l.legatū.de quo hic p Ro.feci mentionem in additione secunda precedenti.

139 ¶ Tu habes ⁊c.Ibi.l.si cū dies.§. si arbit.Adde.c. Rodolph⁹.de rescrip. ⁊.c.si ciuitas.de sen.excō.lib.vj.

141 ¶ Unus vult ⁊c.Ibi.l.si pecunie. Adde qd istū tex.dicit nō ee alibi Bar. in.l.cōsentaneū.C.qño ⁊ qñ iudex.quē tex.singulariter limita:vt p Alex. post Ang.in.l.de die.℣ plane.ff.q̄ satis.cog.

142 ¶ Dico tibi ⁊c.Ad dictum Bar.ad de.c.si duo.de peu.in.vj.⁊ qd habet in l.studētib⁹.p illū tex.ff.de offi.pfe.vig. ⁊ Ang.in.l.si vacātia.de bo.vacā. li.x. ⁊ qd no.Bar.in.l.ij.§.eādē.ad tertul.et vide Bart.⁊ mag.meū l.d.l.j.de offi.p

139 ¶ Tu habes qd arbiter debet laudare in locum vbi compromissum factū ⁊ alias non valet laudū.vt.l.si cū dies §.si arbiter.ff.de arbi.sed quomodo locus accipiat dic p ciuitate.spec.singulariter in titu.de arbi.in.§.sequitur. item queritur an stricte.

140 ¶ Quid dicas vnus cōpromittit probat mille nomine pene:alius cent an vitietur stipulatio propter inequalitatē:equalitas enim seruanda est inter eos.vt.d.l.si cū dies.in princi.ff.de arbi.dic q̄ non vitiatur:sed reducitur ad equalitatē pene minoris specu.singulariter in.d.§.sequitur.ver.ſ3 etiaz quoquomodo pone.

141 ¶ Unus vult fideiubere pro vno q̄ ducitur ad carcerem pro executione sententie an debeat relaxari:dices q̄ sic:vt.l. si ꝟo.§.qui p rei.ff.qui satisda.cog. q̄ si velit fideiubere de iudicio sisti auditur vel de defendendo: sed debet aut soluere aut prestare cautionem de soluendo.istud fuit dictum originaliter Odofredi.et Bartolus sibi attribuit in.l.neq3 impuberes.§.j.ff.de in ius vocan.Baldus refert et sequitur in.l. finali.§.si prefataz.alias.§.in compositione.C.de iure deli.allegat textum ne facientem in.l.si pecunia.in fi.ff. possess.leg.⁊.l.is contra.ad finē famil. herciscunde.

142 ¶ Dico tibi aliquid in materia preuentionis.de qua in capit.proposuit de foro compe.l.pluribus.de le.j. quis postea de iudi.⁊.l.j.de offi.cu vbi est locus preuentioni nisi alter eorum sit impeditus: dictum est B. singulare.⁊ ibi probatur in.l.si mater sit in magistratum.in princip. insti adulte.quod ignorabam hac nocte dici.de quo verecūdor: cum Bartolus sit communis doctoz Ludo.sed ille

fecit Bart.errare vehementer quia licet dicat ibi text.habent maritus & pater equale ius:nam intelligitur equale ius.scilicet in genere non in specie:sed si concurrerent preferetur maritus etiaz si inequale.vt eodē titu.l.ij.§.finali.cum se.& ideo illa.l.nil facit pro bar.

143 ¶Lex receptum est.ff.de iurisditio.omni.iudi.quod maior potest se submittere iurisditioni minoris iudicis.& hinc est quod papa potest se submittere iudicio imperatoris.ij.questione septima.nos incompetenter an hoc sit verum in distincte: et illa iura fuerunt allegata hic per nos an papa possit se submittere consilio:& diximus per ea quod sic.et male.et non pigeat nostros errores corrigere:vt in capitulo qualiter & quādo.de accusatio.et dico de iure:nam de facto potest equare quadrata rotundis: vt dicit Joannes Andreas.in capitulo cum venissent.de iudi.istud fuit dictum Joānis And.fons iuris canonici.vt in ca.eccle sancte Marie.de constitutio.respondit ad capitu.nos incompetenter.dupliciter.Primo quod ibi de facto se submittit papa.Secundo quod verbum iudicium.ibi positum ponitur pro distinctione non pro iudicio contentioso.& mouetur optimis rationibus:vide eum ibi.& nota.

144 ¶Ultimo dico tibi vnum quod nunquā audiuisti.consensi tacite in iudicem competentem.quia non opposuit declinatoriam.postea iudex fecit processum nullum.& absoluit me ab instantia.conuenior iterum coram eodem:an possum eum vlterius declinare:queras materiam prorogationis.in.l.j.ff.de iudic.l.si qui ex consensu.de episcopali audientia.et.c.penultimo et fina.de officio dele.non inuenies:certe hoc dictum est Guil.mirabile q nō possuz declinare in l.eum q.de cōsti.pe.allegat optimam.l.in.l.si quis repetere.in principio supra ad turpil.quam dicit habere pro peculiari:et ideo legas doctores antiquos.Angelus refert illud et sequitur in.l.si quis postea.ff.de iudic.in recollectis quas rome fecit.et ego habeo vnacum illis Bald.

145 ¶Adde quod vbi est papa ibi est roma siue curia.Innocen.in capitulo:ego.A.de iur.iuran.et pro eo non est aliquis in mundo text.licet multi multos allegant.

146 ¶Fuit hodie interrogatus an tacita hypotheca trahatur ad futura de expensa habes casum.in.l.fina.C.que res pig.et idem est in tacita.vnicus casus est in.l.hac edictali.§.illud.in versi.omnibus.C.de secundis nuptijs.et ibi per Bal.

147 ¶Quero vsufructuarius tenetur ad expensas paruas et ad collectas.et ad refectionem:sed quid in vsurario: dic quod aut in commodo rei cuius mihi legatur vsus participiat dominus quia sit domus ampla: et tunc tenetur dominus tantum ad expensas: aut participiat solus vsuarius:et tunc solus vsuarius tenetur: casum habes vnicum in.l.si domus.supra de vsu et habi.et illum textum habui ex facto rome.et multi consuluerunt et non allegant illum textum.Ego autem habui tres flores nos.

148 ¶Glossa ordinaria in capitulo cum plures.de officio delegati:in sexto communiter approbata dicit quod per actuz nullum iurisditio delegata nō perpetuatur quo minus possit reuocari.

con.sed angе.in.d.l.si maritus tenuit Hrium per.d.l.j.q est verum fm Alexā.ibi nisi prioris iudic3 aliquid interesset: vt qz dz habere sportulas.

143 ¶Lex receptū &c.Adde sand.vbi diffuse & eleganter examinat istū art.i.c.ecclesie sancte Marie.col.ij.ℏ.ex his ifert de cōsti.& finaliter t3 disti.Ro.hic.Et vide magistrū meū in.d.l.est receptum hic alle.vbi nō minus copiose q eleganter loqt more suo.

144 ¶Ultimo ibi.prorogatiōis.Uide āple p Aber.de ro.i rub.ff.de iudi.&.l.j.eo.tit.& q ibidē apostillaui.

145 ¶Adde &c.Dic qd est tex.in.c.vbi piculū.de elec.& i cle.auditor.de rescrip.

149 ¶ Corã ꝛc. Adde qđ istã glo. sequi-tur simplr bar. ibi ꝛ multi no. sing. ꝛ fulgo. ubi dt esse singularissimã p extẽsiõe rke. l. si. ꝛ aut. hic alle. ꝛ refert ibidẽ magister meꝰ scȝ in. d. l. est recepta. col. pe.

150 ¶ Appellans ꝛc. Pro ista gl. quidã allegãt tex. i. c. mulieri. de iureiu. Ad de pano. in d. c. cum venissent. hic alleg. colũ. iij. vbi dicit ꝙ illa glos. ponit limitationeȝ ad tex. i. c. gratum. de officio. delega. vbi vide fe lin. colum. iij. versi. iij. limita. Ad. de Panor. consi. ij. vo. primo ante fin. vbi dicit quod ea tenus videtur pars p prium actũ approbare quatenꝰ p aduersariũ approbatur allegat predictam glo.

illud dico verũ vbi queritur de reuocatione iurisditionis tacite p modum delegantis. secus si expresse tunc enim non potest reuocari. sed reuocatur per actum nulluȝ. casus est singularis in. c. venerabili. de of. dele.

149 ¶ Coram arbitro non habet locum reconuentio. vt in. c. dilectus. de arbi. coram iudice auteȝ delegato: sic casus est in c. j. de mu. peti. et. l. fin. ꝛ aut. ibi posita. C. de sen. Sed quid diceres de iudice prorogato: dic qđ sic glo. est singularis. de iurisd. om. iu. l. est receptũ.

150 ¶ Appellans ab interlocutoria si post appellationem reuertitur ad iudicem a quo et coram eo fecit aliquem actum vr renũciare apellationi: vt in. c. gratũ. de offi. dele. ꝛ in. c. cũ venissent. de testi. de materia plene. in. c. si e iudice. de ap. lib. vj. qđ est verũ nisi ille actus impugnetur a parte aduersa iudice illo a quo. tunc enim nõ vr re

nuntiari apellationi. glos. est singularis in. c. cuȝ venissent. de eo qui mit. […] causa rei ser. adapta ad practicam.

adde etiam Lud. met. in sing. 798. inci. regula est qđ appellans.

151 ¶ Dicã tibi ꝛc. adde qđ doc. i. d. c. dilectus. notãt hoc ex illo tex. sȝ habemus aliũ tex. iũcta glo. ꝙ dicẽdo peto apostolos itelligimꝰ de dimissoriis. in. c. j. ꝛ ibi gl. in ver. petat aplos. de app. in vj.

155 ¶ Cõstituto titiũ ꝛc. Adde qđ idẽ tȝ gl. ꝛ Barto. in. l. oim. ff. de procur. ꝛ in. l. damnum. §. si is qui edes. de dam. infe.

151 ¶ Dicam tibi vnum de quo aliis […] curia romana dubitauit: repertum […] ptum talis appellauit cui iudex […] apostolos: non dicebatur nec refutatorios: vel reuerentiales. dictum est a[…] tis antiqui singulare. ꝛ ibi doc. in. c. dilectus. de appel. legiste hoc ignorant.

152 ¶ Quero an ad id qđ accrescit princi[…] li obligationi: accrescit etiã fideiussio […] quidaȝ dixerunt ꝙ nõ. sed casus est v[…] cus in contrariũ quod sic in. l. si ab v[…] ff. vt. le. no. ca. quod nota.

153 ¶ Quid si dixit testator cura rem fi[…] ruȝ meorũ bene agere ipsi dent tibi mil[…] le vel medietatem hereditatis: cum […] an possis mille vel medietatem her[…] tatis petere diceres quod sic: quia […] ba sunt clara. In cõtrariũ est casus […] cus. in. l. iulia. §. ex his. de leg. iij. et h[…] in. l. semper allegatur quod verba c[…] tiatiua futuri euentus non inducũt l[…] gati seu fideicommissi dispositionẽ: q[…] tamen limita nisi illa verba sint directa […] ad filios vel nepotes habes tex. nota[…] bilissimum in. l. vnum ex familia. […] de lega. ij. quo ad filium. de nepotib[…] vero habes in. l. fideicõmissa. §. he[…] ba. de leg. iij.

154 ¶ Testator prelegauit predium […] di: deinde dixit accipias cohered[…] prelegato fundo sempronium. que[…] an sepronius possit venire vt cohere[…] vero vt legatarius vel fideicom[…] rius. effectus est magnus propter […] diam. qui non gustasset de b[…] ris: diceret quod posset vt coheres […] nire: sed tamen casum habes app[…] in contrarium in. l. pater. §. si. ff. de […] iij. quem Dy. dicit non esse alibi […] re est similis de verbo ad verbum […] lucius. §. si. eo. tit. miror de Dy.

155 ¶ Constituto titium pcuratorẽ i[…] in causa quam habeo cõtra sem[…] ꝛ generaliter in oi alia: an ex hoc […] gatur constitutus ad causas que […] bet cum aliis personis ꝙ semp[…] hec questio fuit rome reperimus […] mo. glo. ꝛ Bart. quod intelligitur […]

sempronium tantum singulariter dctm in.l.qui habet.§.fi.ff.de tutel.nota nullus contradicit eis.sed scio quod illud non est verum:sed taceo pro nunc quia me allegante fuit decisum fm eos.

156 ¶Tu scis quod vsufructuarius tenetur ad collectam fundi:vt.l.quero.ff.de vsufru.le.l.apud iulianum.§.heres.de leg.j.z.l.si dependentes.et.l.hactenus.§.de vsufru.sed limita nisi tanta esset solutio collectarū quod equinaleret perceptioni fructuū tunc enim tenetur proprietarius.in mundo habes vnam glos. in.l.cōcubinam.§.qui onos.de le.iij.al legat.l.si res obligata.de le.j.z illā glo. exclamat Dy.z Bar.in.l.his verbis.§. idem testator.de le.iij.z ita obtinuit de facto in ciuitate florentie in ardua.q.

157 ¶Lego tibi vsumfructum ancille infantis an valeat legatum.diceres q nō propter qualitatem infantie adiectam verbo.vt.l.in delictis ad legem aquiliā et infantis nullus est vsufructus:vt.l. arboribus.de vsufruc.cum simili.z habes casum contrarium quia incipit valere cū ille adolescit.ex eis enim esset fructuarū.tu habes tex.singularem in.l.si infantis.de vsuf.

158 ¶Agens hypotheca contra dominum oportet probare prius rem sibi hypothecatam:vt.l.de rebus.C.de dona.ante nup.fallit in fisco:casus est singularis fm Barto.in.l.j.de iure fis.lib.x.nota illum si vis.

159 ¶Procurator potest stipulari vsumfructum domino nō est dubium:sed an idē in procuratore.l.vt in vsufructuario.vt in.l.prima cum sequenti.ff.vsufructus. quemadmodum caue.glos.in.l.j.in fine.de no.ope.nun.dicit quod procurator legis non potest domino seruitutem constituere:textus est singularis in.l. iij.§.sed enim vsufructuarius.de itine. atq3 priua.licet illā conseruare possit acquisitam:vt.l.vsu.§.fin.cū se.quē admo.ser.amit.

160 ¶Si compromittitur in arbitrum cū pacto quod ferat sententiā certam:nullū est cōpromissuz.l.qualē.ff.de arbi.Sz quid in arbitratore an sit idem quod in arbitro.dic q tunc est secus:quia valet. z in.l.hoc iure.de solu.z in.l.de his rebus.de arbi.vbi tex.pro co.z Joan.an. in addi.Specu.titu.de procur.§.j.ver. item op.et.§.ratione autem [illegible] vir. sed quid si pcuratoriū valet quod pcurator simpliciter ad fu[illegible] nō tra

Ange.dixit hoc solus in

hat ad futures causas.sed spe.vbi.s.tenet oppositū z sequit Ang.in.l.inuitus. de pcur.per.l.seruitus.de ser.vr.predi. alleg.per spe.vbi.s.lz Bar.rñdeat in.d. §.si is q edes.adde notabile verbū alexan.dicētis q cōis opi.est [illegible] in addi.in.d.§.si is qui edes.in prin.Sed in actore non est idem fm casum singula.in.l.item eorum.§.lz si ita.ff.quod cuiusq3 vniuer.nomi.qr debet interuenire decretum iudicis quod non trahitur ad futura.l.fina.ff.de decre.ab ordi.fa. z est intellectus ad.l.si actor.de appel. Quid autem in delegatione causarum vide in.c.fin.de offi.deleg.in.vj.z ibi p Gemi.Ad predicta vide Bald.in.l.fi.§. j.in antepe.col.C.de bo.que lib.z doc.in c.non iniuste.de procu.in glo.ij.

158 ¶Agens zc.Adde etiam quod Bart. in.d.l.dicit.l.de reb⁹.esse singularem p d.l.j.z Barto.ibi vide.Bal.in.l.si debitor.C.de priuile.fi.idē in dote fm Bal. in.l.ad exactionem.C.de dotis promis. per Barto.in.l.z qui nondum.§.j.ff.de pig.vide tamen singulariter Bal.in.d. l.de reb⁹.vbi preterq̄ in isto casu vr q8 fisc⁹ nō habeat hoc priuilegiū fm pulchre no.per Bal.in.l.si is q.in fi.lz ptra dicta p bar.i.d.l.j.vident facere q idē dt in.l.nō puto.ff.de iure fisci.p illū tex.p dictis hic bene facit qr fisc⁹ etiam in delictis habeat priuilegiū hypothece.l.j. z ibi no.glo.C.de pe.fi.li.x.notat per docto.in.l.post cōtractū.ff.de dona.z in.l. rescriptū.§.j.ff.de pec.Et opi.bar.in.d. l.j.de qua hic tenuit Franciscus Lucanus de pma in tractatu de pˀuilegio fis. in.lxxxiiij.casu p tex.i.l.si is q.ff.de iure fi.faciūt q idē dicit vbi.s.lxxxiiij.casu lz in neutro istor locor alleget pdicta.

160 ¶Si compromittitur zc.Ad intelligētiam istius singu.vide que scripsit Ale.in §.z post operis.hic alle.

161 ¶ Iudex 7c. Ibi attende. iuuenis d' istis dixisse tex. i. l. si filiusf. ff. de iudi.
162 ¶ Hoc nesciūt 7c. Ibi se p̄sentet ad hoc dic est text. no. i. c. cū sit l. c. psonas. 2. c. ex insinuatiōe. de app. hic. al leg. vbi vid Phi. i prin. ad ppositū de q̄ h vide etiā bat. ad cōfirmatiōné dicti sui h allegati p ro. adducit ro. dci. 94. lz Phi. non faciat mentionez. Ibi mādare execution 7c. Adde qd si p⁹ terminū imo ét post executionē appellās p sequat appellationez poterit reuocari sētētia et executio fctā. ita nota. dixit Alexā. post Bart. in. l. p̄ses. C. de appella.
165 ¶ Iudex a quo 7c. Adde q

l. si conuenerit. de re iudi. nil. allegat sed pro eo noto casum 7 singularec in. l. j. §. post operis. ff. de no. ope. nunc. intelligendo quod ibi fuit compromissum in iudicē vt arbitratorem prout est necessarium intelligi. in iudicem eñ vt arbitrium compromitti non potest. vt. l. si seruum §. si quis iudex. ff. de arbi. de iure ciuili loquor.

161 ¶ Iudex qui amittit ad probationem instrumentum quod non debebat admittere non solum facit litem suam sed etiā tenet titulo quod quisqz iuris. Inno. singulariter in ca. cum venerabilis. de exceptio. 7 illud nos docuit Bald. in. l. fin. C. si certum peta. Attende iuuenis: iudex si culpa ex malitia male iudicat tenetur inquantum relationis iudicis videbitur secus si dolo quia tunc tenetur ad veram litis estimationem et hoc modo dicitur iudex facere litem suam et hoc pro iuuenibus.

162 ¶ Hoc nesciunt legiste. Iudex potest statuere terminum appellanti infra quem se presentet coram iudice ad quem alias si non facit appellatio est deserta: et pone quod ita facerem. s. quod dem duos menses ad se presentandum sedi apostolice et alios duos ad faciendum fidem mihi de presentatione: an tunc per lapsum vltimi biennij. sit deserta appellatio: dic qd non s'm Bald. in. l. presens. C. de appella. 7 sic non resultet effect⁹ desertionis ex secunda taxatione termini an resultet aliquis ali⁹ effectus. Fede. de senis in cōsilijs suis cōsilio. xxvij. alias. xvij dicit q illa secūda prefixio termini habet effectū quod elapso termino potest iudex a quo statim sententiā mandare executioni etiā pendente appellatione adeo quod non possit executio irritari per tit. nil nouari appella. pen. 7 hoc fuit notum domi. An. in. c. ex insinuatione de app. dictum est notabile 7 per neminem plus dictum scribendum literis aureis et faciet tibi honorem si scieris conseruare ipsum

163 Tu habes in. c. innotuit. de arbi. et. ff. eod. l. item si vnus. §. si in duos. quod nō potest in duos compromitti vt eligant tertium incertum. Sz quid in arbitratore an idem quod in arbitro dicit Bal. in. l. j. C. de his que pe. no. in lectura antiqua quod valet: allegat singulare dictum Joan. mo. in rubrica. de elec. lib. vj. dico quod ipse habet casum rotundum secūdum vnam lecturam: glo. in. c. cuz a nobis. quod est penul. de arbi. mirror de tanto patre.

164 ¶ Committo filium meum matris custodie an videar eam tutricem filio meo fecisse: dic qd non. casus est singularis in. l. que aliena. §. quamq̄ secūdum vnam lec. glo. ff. de neg. gest.

164 ¶ Tu scis quod nullum mandatum habenti nō potest fieri solutio. vt. l. qui hominem. §. qui nullo. de solu. an ex contractu neg. gest. ipsi solui possit licet mandatum non habeat in hoc distinguendum facit. l. singularis qd aut debitor soluit sciēter aut ignorāter in. l. filie. infra de solu. et facit. l. illa. ad materiam. l. si vi bona. de condi. ind. et dicit ibi. Barto. q illa. l. filie. est singularis ad aliud scias eñ quod empta res a tutore pupillo efficit vt. l. si tutor. C. d' ser. pig. da. ma. ad curare. cū simili. arbi. tu. quod est verum si emitur per tutorem. secus si per negotiorū gestorem vt. d. l. filie. secūdū Bar ibi Ludouicus.

165 ¶ Iudex a quo potest prefigere terminum parti appellanti. j. quem exequatur appellationē qd est vex si desert appel

ratiōi alias secus. Innocē. in capitulo finali. ḋ accusatio. singulariter ꝛ sequū tur domini mei licet Spec. in titulo de appel. §. sequitur. versicu. hac forma re spondet et illa placet quibusdam in. c. j. de appellatio. lib. vj. ꝙ dictum Inno. in consistorio pape tenemus vt sacrum euangelium.

166 ¶ Sed nunquid conditio detur cōtra vxorem vel maritū amouentē res vxo ris videtur ꝙ non quia nulla ꝯditio da tur domino nisi contra furem. vt. l. si. ff. vsufru. quemadmo. ca. insti. de act. §. sic itaqꝫ. In contrarium tamen est verū. ca sus est vnicus et male notatꝰ in. l. si cō cubina. §. nō solum. ff. rerum amo. illud ergo quod dicitur speciale in fure di cas idem in viro seu vxore amouente.

167 ¶ Extraneus promittit dotem pro fi lia mea ego fideiussor pro ea: soluo an possum a debitore repetere. videt̄ ꝙ sic per totum tit. de fideius. sed casum vni cum habes cantantem contrariū nota bilis limitatio ad totum tit. de fideius. in. l. profectitia. in. §. si pater non quasi pater. ff. de iure do.

168 ¶ Glo. ordinaria in. l. nam ad ea. ff. de condi. ꝛ demon. dicit ꝙ iura cōditiona lia ex publicatione non transferūtur in fiscū. sed pro ea est casus singularis in l. interdicit. de condi. ꝛ demōstra. quod tamen limita verum de iure cōditiona li cōditione casuali si nauis venerit ꝛc. secus vero si illa iura sunt cōditiōalia mista vel potestiua cōditione. tūc trans ferūtur. casus est vnicus in. l. in facto. §. fiscus. de condi. et de secundo limita in iure cōditionali voluntarie secus si ex contractu. illud enim trāsfertur in fi scum tu diceres fiscus cēsetur loco he redis extranei. vt. l. j. de bo. dam. p glo. sed conditionalis contractus transit in heredem extraneum. vt in. §. ex cōditio nali. insti. de ver. oblig. sed tu habes ca sum singularem in. l. inter soceruꝫ. §. si. de pac. do. in hereas tex.

168 ¶ Adultus potest facere testamentū sed an in eo possit filio tutorē dare. tex. est singularis quod sic in. l. iij. §. quan uis. ff. de admini. tuto.

169 ¶ Tu audiuisti. l. ad egregias de iure istud dictū Inn. l. ḋ. c. fi. seq̄t ibi Jo. an ꝛ imo. q̄ tn̄ ibi subdit ꝙ inquantū Inn. sentit ꝙ vbi iudex non detulit appella tioni nō possit terminum assignare nō est simplr verū per id quod habetur in c. abbate. ḋ

furan. egregia persona est episcopus cardina lis ꝛ quilibet in dignita te constitutus. Sed an possit ꝑsona egregia re nuntiare priuilegio il lius. l. Cyn. tenet quod non. in. l. nec honorem. C. de episcopis et cleri cis. ꝛcredo quod fuit ter allegatum. et est ratio quia illud priuilegium concessum est dignitati ꝛ non persone igitur ꝛc. sed qui daret casum sin gularem non gauderes: casus est in capitu. ij. de iudi. libro. vj. ꝛ ibi casus singularis ꝓ dicto Cy. secundum me.

ap. ꝛ i. c. cū appellatio nibꝰ. ḋ ap. in. vj. adde ꝙ istud de quo ꝑ Lu. hic refert ꝛ seq̄t Sā. in c. cū bartol dus. co. vj. in fin. dum abb. alleg. de re iud. ꝛ ḋt esse tex. in. c. perue nit. lo. prio de ap. ꝛ ibi ab. in no. se quit̄ ēt ab. in. c. cū sit. co. ti. cū cō

cor. de quibus per Feli. vbi. s. vbi tn̄ di cit quod communiter reprobat̄ dictum Innocen. et tenetur quod potest nō de ferens prefigere. vide tamē eum qui la tius loquitur et vide eundem qui per plura etiā reprobat ꝛ tenet quod indi stincte iudex a quo vel deferat vel non pōt prefigere terminum appellatiōi ad hoc vide etiā aliquid per Feli. in. c. pre latorum. col. vj. post prin. ver. secūdo ca su. de accu.

168 ¶ Glo. ordinaria ꝛc. Adde ꝙ istā glo. multū not. Bal. in. l. j. co. pe. C. ḋē here. insti. ꝛ Fel. in. c. in presentia, col. xv. l fi. ꝛ prin. seq. de ꝓbat.

169 ¶ Tu audiuisti ꝛc. Adde ꝙ lꝫ respōde ri possit ad. c. ij. §. ceteruꝫ. de iud. in. vj. hic alleg. ꝑ Ro. s. ꝙ hꝫ spālē rōnē in mo nialibꝰ tn̄ sustineri pōt dictū Cy. sꝫ Fe li. i. c. si q̄ testiū. co. antepe. ḋ testi. ex no tatis ꝑ Bal. ꝛ Ang. i. l. alia. §. elegāter. ff. solu. ma. vbi iuri reuerentiali per pa ctum renuntiari nō potest vide moder. in. l. alia. ꝛ in. l. penul. C. de pac.

170 ¶ Itē q̄ro ꝛc. in fi. adde ꝙ gl. est fi.
a videt ꝛc̄ alia i. l. inuiti. i gl. magna. ff.
de testi. facit tex. i. l. i eadē. i. fi. ff. ex q̄bꝰ
cau. ma. ꝑ quē tex. vide q̄d d̄t Bal. i. l. pe
cūie. i fi. ff. d̄ ꝯdi. le. ꝛ i. l. si fide iu. i fi. ff. d̄
fideius. ista
limitatio n̄
placuit ma
gistro meo
i. l. ad egre
gias h̄ alle.
col. ij. i fi. et
Feli. i. c. si
qui testiū.
col. iij. ver.
glo. fi. ff. de
testi.
171 ¶ He-
res ꝛc. Tu
dic ꝙ alex.
facit mētio
nez de tex.
in. §. pluri-
bus hic al-
lega. in. d.
l. marcellꝰ.
§. quidam.
in prin.
172 ¶ Tu
hēs ꝛc. vbi
d̄t ꝙ de au.
et arg. leg.
dic tu d̄ an
nuis lega.
istā limita-
tionē sequi
tur simpli-
citer Alex.
l. §. quidaz
liberis hic
allega.
177 ¶ Ho-
die fem. ꝛc.
Uide ange
lum consi-
lio. ccxlij.
Bald. con-
silio. ccciij.
incipiē. In
bonis feu-
dalibꝰ sibi ꝛ

170 ¶ Itez quero an illa. l.
ad egregias. habeat lo-
cum in paupere cui est
verecundia domum exi
re: puta si esset quidā no
bilis homo istud fuit ro
me de facto ꝛ dn̄i mei de
terminauerunt ꝙ si per
gloss. in. c. si qui testium.
de testibus.

171 ¶ Heres vniuersal̄ gra-
uatus restituere quicq̇d
ex hereditate ad eum ꝑ-
uenerit tenetur restitue
re prelegata casus est in
c. cuz virū. C. de fideicō.
q̄d est verū nisi illa p̄le-
gata sint ꝓhibita ab eo
alienari tunc em̄ ad ista
restituēda nō tenet̄ istd̄
nō inuenies. in. l. cū vi-
rū nec ꝑ Bar. i. l. marcel
lus. §. q̇dā liberis. ff. ad
trebel. casus est vnicus.
in. l. luciꝰ. §. pluribꝰ. ff.
ad trebel. fm̄ Bar. ibi.

172 ¶ Tu habes tex. i. l. ti
tius. ꝛ in. l. marcellus. §.
q̇dā liberis. ff. ad trebel.
ꝙ heres in parte graua
tus nō tenet̄ restituere
p̄legata q̄d verū est nisi te
stator quē grauauerit de
restituendo portionē h̄r
ditatis filio testatoris.
tūc em̄ veniūt p̄legata:
casus est singularis fm̄
Barto. ibi i. l. liberto. §.
filiuz. de an. ꝛ arg. lega.

173 ¶ Ultimo q̄ro an dila-
tio ꝯcessa sup sorte itelli
gat̄ ꝯcessa sup accessorio
vsurarꝫ tu hēs tria iura
ꝓmā. i. l. cū soluēdi. ff. d̄
alt̄ra. pi. ꝙ perū facit.
scd̄m est singl̄are ad hoc in. l. solu[illegible]
paciscat. q̄b. mo. pi. vel hipo. sol. [illegible]
sus de hoc q̄d not. quod limita [illegible]
tor cui est facta dilatio sit suspectꝰ de [illegible]
g ꝛ vl̄ a dilapidatiōe sui patrimonij tūc
em̄ dilatio in principali nō extendit̄ ad
accessoriū casus est singularis fm̄ verā
primā lec. gl. in. l. quesitū. ff. de pigno.
tene mēti: q: de facto veniet.

174 ¶ Tu scis ꝙ faciēs impēsas vtiles [illegible]
necessarias. in re aliena pōt retinere [illegible]
donec a dn̄o expēse soluant̄ vt in. l. [illegible]
gres. cū si. ff. de ꝯdi. inde. sꝫ an istud [illegible]
retinēdi transeat in singularē success[illegible]
rem dic ꝙ sic casus est vnicus in. l. [illegible]
hoc iudicio. §. impēdia. ꝟ. sed his. ff. [illegible]
diui. nota perpetuo.

175 ¶ Duo sunt dn̄i vnius rei cōis cuiꝰ al[illegible]
ter pignoret suā partē alteri nūq̇d [illegible]
pignoris obligatio impediat petitio[illegible]
diuisionis: dic ꝙ casus est singularis [illegible]
l. si quis putās. §. idē iul. ff. cōi diuidū
do. quod nota.

176 ¶ Iure hodierno tutor tenet̄ vl̄ ꝯuer[illegible]
tere in emptionē p̄dioꝝ vel dare ad ho[illegible]
nestam partē lucri mercatori pecunia
pupilli fm̄ Bart. in. l. diuꝰ. ff. ad. l. fal. et
l. tutor q̇ reptoriū. §. si post. ꝛ se. ff. de ad
mi. tu. al̄s tenetur ad interresse vt [illegible]
florentie habui de facto ꝙ diuersimo[illegible]
mercatores dant lucrū ꝓ pecunijs que
estimatio q̄d debeat ꝯsiderare an quod
est plus vel quod est minꝰ q̄d fm̄ merca
torem qui dat minꝰ dꝫ pupillus petere
interesse ita ꝯsului ꝛ allegaui casuz vni
cū in. l. tutor qui repertoriū. §. ex cete
ris. de admi. tu. Et ita fuit pronūtiat[illegible]
pro dicto Bar. est casus in. c. ꝑ nostras.
in fi. de dona. inter virum ꝛ vxo.

177 ¶ Hodie femina nō succedit in feudo
fallit nisi feudum sit cōcessum ꝓ nulli[illegible]
seruitijs sꝫ ad mercedē: ꝛ in hoc ꝯsulu[illegible]
ꝙ sic succedit femia hoc casu cū obliga[illegible]
recipiētē ad seruitia fꝫ Bal. i. c. decet[illegible]
ti. q̇ feu. da. pos. in vsi. feudo. et dicit [illegible]
hoc esse casuz in. c. si aūt. de capi. cor[illegible]
ordi. cor. q̄ rub. in paucis libris rep[illegible]
vt dicit ibi Bal. tene menti.

178 ¶ Testator dicit si titiꝰ cū filijs me[illegible]
morabit: relinquo sibi cētū an req̇rat̄ [illegible]
simul habitet in eadem ciuitate scd̄m[illegible]

vel simul in vna domo dic qd aut testator dt si morabitur in ciuitate: et tūc nō requirit qd eadē domo. casus est singularis in. l. qui ɔcubinam. §. vxori. de le. iij. aut testator nō exprimit locū: et tunc nō vr̄ impleri nisi in eadē domo simul habitēt. tex. sing. in. l. si qs ita. de ɔd. et demō.

179 ¶ Quid si titius habuit saluū conductum ab imperatore qd a nullis creditoribus suis hinc ad quinquenniū possit molestari an intelligat q nō possit conueniri a creditorib⁹ rōne delicti dic q nō. istud est singulare verbū Guil. de cu. in. l. si ex parte. §. q̄q̄. ff. qd cuȝ eo. et. l. si reum. ff. de re iudic. ꝓbant per eadē iura optime probantia.

180 ¶ Tu scis qd ius canonicum reprobauit sportulas vt in. c. cū ob oi. de vita et ho. cle. sed an valeat consuetudo in contrarium Spe. tenet qd sic ti. de salar. §. j. v. si ꝓo ordinari⁹. gl. singularis Joan. and. tenet contrarium vt in cle. statutū. de elec. allegat. d. c. cum ab omni. in ver. pro diuersa terrarum consuetudine et illa communiter tenetur.

181 ¶ Quero feudatari⁹ pōt aliū in feudū dare suū feudū etiā inuito dn̄o et est clarum sed an possit primus feudatari⁹ renuntiare ius feudi in manib⁹ dn̄i in ꝓiudicium secūdi tu diceres qd nō in. l. si petēde. de tēpo. in inte. resti. Sed casus est vnicus. in. c. j. ver. sinaūt dissentiēte quałr olim feu. alie. pol. in vsi. feu. et addas ad. l. fi. ff. de pact. quod sic. nota tu q̄ habes feudū in partibus.

182 ¶ Tu scis quod crimē falsi prescribit spatio. xx. annorum. vt. l. querelam. C. de fal. c. cuȝ venerabilis. de excep. hoc fallit in ecclesia in qua nunq̄ prescribitur dictū singulare. Spe. in ti. de sen. §. quoniam. vbi no. allegat text. xxx. q. ij. vere omnis is. et vere est notabile.

183 ¶ Obligo me qd obligabo me tibi in futurum ad. x. an statim sim obligatus ad. x. an requiratur noua promissio dic quod statim sum obligat⁹: istud est dictū singulare Joan. and. in tit. de obli. et solu. in addi. Spe. i rubrica vbi refert ita disputasse Marcel. docto. in legibus suum et istud est in penitentialibus iuris canonici.

hoc in bonis feudalibus in tertia pte.

179 ¶ Quid si et c. Ad quid extēdat saluus conductus siue assecuratio. an si cōprehēdit mixtim delinquētes et damnatos cōprehendat etiā eos separim vide Bal. ɔs. cccclix.

184 ¶ Opponit p modum exceptionis coram vno iudice qui nō pōt cognoscere de ea si remittatur ad iudicem competentez debet fm formā fm quā fuisset expeditum si habuisset cognitionez. Inno. singulariter in ca. lator. qui fil. sint legiti. licet Spec. contrarium teneat in tit. de ordi. cogni. §. j. circa princi. palatium tamen seruat opi. Inno. qd no. quia mirabile.

185 ¶ Qua pena punitur nolens acceptare officium ad quod est acceptus et electus. dic quod debet alius loco eius subrogari: et illi subrogato dari bona recusantis possidē

p totum in cipi. ponit qd quid im Nicodem⁹ i tertia pte

180 ¶ Tu scis et c. Dic qd pro opi. specu. sunt plures glo. vt in. §. ne aūt. in aut. de iud. i gl. j. gl. in aut. offerat. in verbo sportulis et ibi bar. d litis ɔte. imo. in l. pōponi⁹. alias icipit si vni. de re iudic. est ēt glo. in. §. tripli. in libello ibi. sȝ hodie insti. de ac. quā tȝ ibi Joan. fa. et aliū scribētes et magi. meus ibi. col. viij. circa prin. dicit magis cōeȝ opi. esse istā: et sic ɔ Innoc. et alios. i. d. ca. cū ab oi. hic alleg. Et plene de hoc tangit Anto. cor. lȝ ꝑdicta non alleget in no. suis in ver. sportule.

181 ¶ Quero feudatari⁹ et c. Adde qd istud dictū refert: et simplr̄ seq̄i magister me⁹, in. l. fi. hic alle. col. j. versi. ij. fallit.

182 ¶ Tu scis et c. Adde qd spec. hoc dt in dicto. §. qm̄ ver. et no. quod fm canones vbi allegat. xxxv. q̄. ix. §. q2 ergo. et. c. sequen. et Bal. in. l. j. in pe. col. C. de sacrosan. ec. sȝ illud intelligit in causis matrimonalibus et sp̄ualib⁹ vt per spe. vbi s. alleg. xxxiij. q̄. v. qd de deo. Et qd in penis sp̄ualib⁹ nulla currat prescriptio dicit etiam Bartolus. in. l. fina. in penultima colūna. et in. xxix. columna. C. qui accusa. pos. et Ang. et Moder. in. l. diuus. de re iudi.

186 ¶ Nū quid laudū ⁊c. Ibi sed nūquid in snia ⁊c. Ad de qd̄ snia criminalis etiā ꝓpter innocentiā rei detectā non retra- ctatur abb. in.c. subor ta. de re iu dica. et ibi feli. co.vij. ⁊ abb.in.c. ꝯsāguinei. in fi.eo.tit. nisi benefi cio solius ꝑncipis vt l.diui.ff.de q̄onibus ꝑ quē tex.di- cit bar.vbi declarat h̄ vt non ꝓce dat qn̄ ꝯtra sniaz i cria li itētat bn̄- ficiū restō- nis in inte. a ꝑncipe ꝓ pter iura d̄ nouo repta vel detecta ad istd̄.vid etiā plene p Feli.i.c. cū dilect⁹. col.iij.v̄.ij. limita de fi de instro.

192 ¶ Est dubiuz ⁊c. Istā limita tionē facit etiā pau. d̄ ca.in.l. mu lier.§. cum

da ⁊ vsufructuanda do- nec durat officiū:⁊ si post ea reperitur debet com- pelli illud officium per bieniū habere.casus est singularis.l.si ad magi- stratuz.C. de decu.lib.x.

186 ¶ Nunquid laudum ar bitratoris possit rescin- di pretextu instrumento rū de nouo reptorū si eq paras arbitramentū trās actioni.vt in aut.si non contingerit.C. de iudi.⁊ in corpore vn̄ sumit̄ sed transactio non retracta- tur.vt.l.sub ꝓtextu.C.de trāsac.Si autē vis equi parare reductionem ap- pellationi:⁊ tunc possit sicut in appellatione in qua probatū probato ⁊c. vt.l.per hanc.C.de tem. appella.tu dic ꝙ hoc de- terminat Federicus de senis consilio.ccxxxvij. incipiente Petrus resto rien.⁊ sic aut pars de no uo post sententiam vult producere:⁊ non produ- xit ante sententiam quia instrumenta ipsa non ha bebat ⁊ tunc pōt arbitra mentum infringere aut nō produxit cū haberet ob desidiam suā ⁊ nō do- lo ⁊ tūc idem q: sibi sub- uenitur aut non ꝓduxit dolo:⁊ tūc nō potest am- plius ꝓducere propter doluz suum:sed secus vi det in ecclesia romana quia dolus preleti ei nō potest nocere:⁊ ita post longam disputationem determinat Federic⁹.Sz quid i snia criminali an retractat̄ dic ꝙ est casus singularis.i.l.j.§.si q̄s vl tra. de q̄onib⁹.⁊.l.diui. fratres.de penis ꝙ non.

187 ¶ Sed nunquid in petitione exceptio- nis possit iuramētū deferri in defectuz ꝓbationis.vide gl.in.l.j.ff.qd̄ metus ca.⁊ in.c.pia.de exce.in verbo:apertissi mis.lib.vj.

188 ¶ Dubitatur per quot testes reproba tur instrumentum in.l.in exercēdis.C. de fide instrumen.⁊.c.cum Joannes.eo. tit.cum similibus.sed hec dubitatio ces- sit quādo in instrumēto asserit̄ per nota riū de spontanea voluntate.nā tunc in- distincte pōt reprobari per duos testes fm dn̄m Bal.in disputatione sua.§.ꝓu cisci.allegat Inno.in.c.cum super.de re nun.l.obseruare.de.offi.ꝓconsu.

189 ¶ Quero an lex si debitori de iudiciis dicens quod preceptum in cōfessum sit ante litem contestatam habeat locuz in iudice delegato dic qd̄ non quia coram eo debet interuenire litis ꝯtestatio.tex. est in.l.si reus paratus.ff.de procurato ri.Bald.fuit primus qui illum not.in.l. consentaneum.C. quomodo et quando iu.⁊ dicit quod nō est alibi.Sed an ha beat locum in arbitro dic quod non.re quiritur enī litis cōtestatio fm bal.sin gulariter in.l.j.C.de exec.rei iud.alleg. similitudinē inter arbitrum et delegatū vt in.c.vno delegatorū.de offic.delega. quod nota.

190 ¶ Judex non potest pro actore absen te nō citato ferre sniaz.vt.l.furiose.iun cta glo.in.l.q̄situ.ff.de re iudi.⁊.l.ꝓperā dum.§.sin aūt.C.de iudi.qd̄ secus est in criminali.tex.est in.l.q̄uis.C.de adulte. fm Bal.in.l.ea que.C.quomodo ⁊ quan do iudex.quod nota.

191 ¶ An.l.si debitori prealleg.loquēs de termino decem dierum habeat locuz in arbitratore fm Bal.in.l.eos quod nō: idē in termino iudicatur indulto quia arbitrio iudicis stare dz.casus est singu laris in.l.si cum dies.§.quantum.ff.de arbi.iuncta glo.

192 ¶ Est dubiū nūq̄d trebellianica pos sit prohiberi:sed ista dubitatio cessat in filio qui debet habere duas quartas nō enim potest trebellianica prohiberi fm Bald.in auten.cū testator.C.ad.l.falc. alle.dictū Py.in.l.luci⁹.§.marit⁹.ff.ad treb.nō ob.id qd̄ dicit Bald.i.l.Liberis.

C.ad treb.qz illd falsuz tene mēti istud.

193 ¶ Quero an illi qui non admittūtur cōtra aliquem possint eo nolente contra eum produci: dic q aut illud est mere fauorabile partis: z tunc dic q sic secundum Spe. singulariter in ti. de teste. §. j. ver. quid si aduersari⁹. alias repellūtur propter testis indignitatem: z tunc etiā me nolente produci non potest fm Inn. in.c. intimeuit. de testibus. allegando. l. quos prohibeat. de postulendo.

194 ¶ Tu audiuisti. l. rogasti. ff. cer. pe. sed quero quid si in casu. d. l. vendens velit restituere rem z non pretium. dic q vbi quis tenetur propter speciem vel eius venditionem ad pecuniem tradēdo speciem liberatur: nec cogitur soluere pecuniem. tex. est in. l. fundum per fideicōmissuz de le. j. z illa singularis secundū Dyn. tu adde similem in. l. si vero. §. fi. ff. solu. ma. qd no.

195 ¶ Tu legis. l. admonēdi. z in ea debuisti habere q retractatur pretextu testamenti iuramentum iudiciale vt. l. fi. C. de re. cre. Sed quid in sententia an ea possit per testamentum retractari. tu habes tres glo. vnam in. l. si matres. de excep. rei iudi. que vult qd non nisi beneficio restitutionis. secundam in. l. j. §. ratio. supra quemadmodum testamen. aperi. dicit q sic distincte. tertiam in. l. iiij. §. si legatarius. versicu. item si ipse. ff. si is cui plusq per. l. falci. z vult quod nō indistincte quid dices: quia nullum doctorem reperio hoc tangentem. dico gloss. in. §. ratio etiam veram per. l. de his. C. de transactionibus. z per. l. primam. §. ratio. preallega. ibi apud iudicem. Ecce ergo quod sententia z transactio in hoc equiparantur non valeat nisi agnitis verbis testamenti. licet ergo transactio non possit retractari pretextu instrumēti. vt. l. sub pretextu tamen retractaſ pretextu testamenti. vt. l. in patres. §. j. et. l. non est ferendus de transactio. ergo eadem ratione dicendum in sententia. Item iuramentum z sententia equiparantur. vt. l. nam et postea. §. qui temporali. de iureiurando: et illud pretextu testamenti retractatur vt dixi ergo z sententia. Item que est ratio dicte. l. finalis. de reb. cre. fauore vltime voluntatis: z eadem est ratio in sententia ergo idem ius: z sic dispositio dicte. l. finalis. z ex his concludo illam gloss. in. §. ratio veraz. z breuiter de hoc est casus hoc intuenti in. d. l. si mater.

196 ¶ Tu habes quod propter inimicitias legatuz intelligitur reuocatum quod est verum si culpa legatarij venit inimicitia: secus si testatoris. casus est singularis in. l. cū tabulis. §. j. de his quib. vt indig.

197 ¶ Quero an obiecta exceptione excommunicato in viam exceptionis dilatorie sit deferendum iuramentum in defectum probationis. dic quod non secunduz glossam. et mouet me gloss. in. l. finali. in principio.

proponeretur. ff. ad treb. vbi limitat. l. iubemus. hic allegatam quam dicit nō loqui in illo casu. Bar. contra in. l. quod de bonis. §. quod anus. ff. ad. l. falci. sed vide Angelum in consilio. cl. in fine. et clj. z consilio. cxxv. in fine. cccxxxvj. cccvj. in fi. Pau. cōsilio. xj. in j. volumine. videlicet in nouis. Et ibi quia illud est falsum. poteris ad hoc videre Alexandr. consi. lxvij. incip. consideratis. in primo volumine et consil. xix. incipien. prospectis. in v. volumi. vide Paulum consil. cccclviij. incip. in christi nomine circa primum quesitum.

194 ¶ Tu audiuisti zc. Adde quod istud idem tenet Ludo. in. l. rogasti. hic allegata z refert se in cōtingentia facti consuluisse z obtinuisse contra dñm Nellū de sancto Gemini. Sed vide ibi magistrum meum qui latius examinat et refert se publicasse istud per conclusionē tenendo contra Ludo. roma.

195 ¶ Tu legis zc. Adde quod istud singulare vez quod snia retractatur per testamētū nouiter repertum. refert z simpliciter sequit Gend. in. c. suborta. col. vij. in fi. de re iudi. vbi dicit rōnes hic adductas p Ro. videri sufficiētes. Vide etiā dñm Cardinalem zaba. ibidem.

199 ¶ Tu scis ꝛc. In fi. adde Feli. plene in. c. cum dilect⁹. col. iij. versi. nō istū tex. de fi. instr. hic alle. Ro. in suo elegā- ti. ꝯsi. clxxv. inci. iste sunt rñsiões. ad fi. ꝛ in. l. §. in. iij. co. ff. ð grb. magr̄ me⁹ post eūdē ro. in l. admonē- di. de iure- iuran. ff. q̄d me. cau. nā vbicūq; l. desiderat probationem aptissimaʒ non defert iuramentū ꝫm gl. ibi sed. c. pia. in ver. apertissimis documētis de exceptiōi bus. li. vj. dicit ꝙ in exceptione excōicatiōis req̄ritur ꝓbatio aptissimis documētis ergo ꝛc. ꝛ ita dico per illud. c. coniuncta glo. in. l. fina.

200 ¶ Dico vnuʒ ꝛc. Adde ꝙ q̄c quid dicat ibi Angel. opi. bar. in l. q̄stes hic alle. sequit̄ bal. imol. ꝛ pau. de ca. in lect. pa- duana. et ibi Hierō. per Bar. ad ducit vnuʒ tex. consun dētem opi. ꝑug. de qua ibi in. l. ſʒ si hoc. §. cui- dā. ff. de cō di. ꝛ demō. ſʒ ille text. fuit ptius bal. q̄ ꝑ illū tex. in ꝑpo sito dicit ꝙ si q̄s donat vltra quin gentos au- reos cū aliquo alieno onere adiecto q̄d ascēdit ad illam quātitatē que est vltra dictos quingētos aureos valebit donatio sine insinuatiōe. Adde etiā ꝙ istud dictū Ro. hic subtraxit Frāc. cre. no. pe. inci. donatio vltra quingentos.

198 ¶ Itē quero an vn⁹ testis cū fama ꝓbet plene exceptionem obiectā in viʒ dilatorie exceptionis ꝛ istud dubium fuit in romana curia: ꝛ dicebatur per dn̄os meos q̄d sic per no. ꝑ Barto. in. l. de minore. §. tormēta. de questi. ꝛ in. c. j. de app. ꝛ no. in. c. veniēs. de testi. quia est leuis ꝑiudicij et in his fama ꝓbat vt ibi per Bar. Sed ego repe- ri cū baculeto vnū dictū Spe. dicētis cōtrarium ꝛ est singulare dictū ꝛ nō alibi in titu. de noto. cri- mine. §. fama. ver. quid agēti. no. ꝑpetuo amore

202 ¶ Pono tibi ꝛc. In fi. ad istud vide Alex. in. l. gallus. §. ille casus. de libe. ꝛ posth. ꝛ Mag. meū pleni⁹ loqētē in re- pe. l. admonēdi. co. cj. i fi. ꝛ quatuor seq. vide etiā pau. de ca. ꝯsi. cccxxix. secundū vnicum numerū inci. visa petitione.

dei ꝛ ita pronuntiaui et fuit sententia mea confirmata.

199 ¶ Tu scis quod in. l. admonendi [...] tur plures limitationes ad. c. cum [...] ctus. de fide instru. nunc euenit q̄d post conclusionem in cā volo ꝓbare notari[...] habilē q̄ cōfecit instr̄m ꝛ persone agen[...] tis nobilitatem vel sigillum instrumen[...] ti esse illius domini an admittatur [...] quod sic. ꝛ non habet locum his casib[...] c. cum dilectus. ꝛ istud dictum nō [...] bi in decl. iuxta modernum ꝛ nouissi[...] ordinem decisione. iiij. tene menti.

200 ¶ Dico vnum in quo nunc habeo c[...] sulere. Tu scis quod donatio requiri[...] insinuatione scd̄m formam. l. sancimu[...] C. de dona. Sed querit si soluta gabell[...] donatio non transcendit quinquagin[...] ta an requiratur insinuatio. Dic quod Bar. determinat singulariter. in. l. quo[...] ties. ff. ad. l. fal. ꝛ dic quod non per [...] tex. tene menti.

201 ¶ Dubium est an valeat contractus [...] quem quis se restringit ad certum gen[...] probationis. de quo per gloss. in aut. [...] ma. deb. ꝛ cre. §. qꝛ vero. ꝛ in aut. [...] mus. C. de iudi. Tā. in. c. ij. de probatio[...] illud autē est certum quod si interuen[...] iuramentum videlicet illa conuentio validatur iuramētum ꝛ est clarum [...] pone quod iurasti non probare [...] instrumentum. euenit quod non habe[...] instrumentum sed testes an sit dare [...] quod remediuʒ dico quod sic scilicet [...] iudex ex officio etiam parte nō pete[...] faciat examinari testes non obstant[...] uentione ꝛ iuramento. ꝛ non est alibi [...] addas ad. §. hoc autem. in. c. bone. de p[...] stu. prela. Specul. in titul. de proba. nunc dicendum. versic. quid si debito[...] quod nota.

202 ¶ Pono tibi istum casum ad. l. admo[...] nendi tu scis quod Bar. ibi non tract[...] nisi probatiões diuersi generis deb[...] simul iungi. Cano. in. c. licet. ex quo[...] et. c. veniens. de testi. ꝛ ibi per Cal[...] et domi. Ant. qui loquuntur notabili[...] q̄ Barto.

203 ¶ Sed quid si debitor vult ꝓbare o[...] tionem pecunie factam creditori ꝛ p[...] bat per vnum testem de visu. et per [...] res alios

res alios testes qualiter creditor illud fuit cõfessus an debeant simul iungi di co quod non.probatur enim obligatio nis cõfessio sed nõ obligatio vera.& sic non fuit conuentio:casus est singularis in.c.cũ dilectus.de suc.ab intest.Bald. allegat in.l.vnica.C.de cõfes.&.l.testiũ. C.de testi.

204 ¶ Ad idem dicit statutum quod qui cunq3 accessit de tali loco ad talem.mo do sunt aliqui q deponũt qualiter titi9 iuit vsq3 ad medietatem loci:et aliqui de alia medietate.an debeant coniungi: dic quod non secũdũ Baldum in.l.ob seruare.C.que appel.non reci.per plu res allegationes.et vide eundem in.l. cum antiquitas.C.de testa.& quod in.l. ij.C.que sit longa consuetudo. Item ad idem quero.tu habes quod ad condem nandum vnum cardinalem debent esse testes.lxxij.vt.ij.q.iiij.presul.querebatur an poterat in minori numero condẽ nari dic quod sic.sed illud verum de iu ris rigore secus de equitate scd̃m Joã. an.de testi.c.licet vniuersis.Item habet locum quãdo testes sunt suspecti alias secus.ij.qõ.iiij.c.nullam.ver.sed hoc.et est ad hoc singulare.

204 ¶ Ordinarius citauerat partez ad au diendã sniam et postea delegat causam determinandã per alium an delegatus debeat iterum citare.tu legista diceres ꝙ sic per.l.edictum.ff.de iudi.aliqui al legarent dictum Inno.in.c.quia vero. de iudi.& Bald.in.l.per diuersas.man. sed nil facit.sed dic qd̃ Spec.dicit quod illa.l.edictum.non habet locum in cita tione ad sentẽtiam & dicit singulariter in titu.de citatione.§.fi.ver.Item quo re ecclesie.licet Bald.non videns Spe. determinauerit cõtrarium per illam.l. edictum.et non bene.

206 ¶ Quero nunquid tex.in.l.si seruus plurium.§.fi.de le.j.&.l.numis.de le.iij. loquẽs de summis.habeat locũ in aliis quãtitatibus.vt vini olei.dicas qd̃ non immo heres hz electionẽ dãdi quã vult ꝙtitatẽ.tex.est singularis in.l.cum cer tum.ff.de vi.tri.& oleo le.quod nota.

207 ¶ Tu habes glo.in.l.ij.§.pe.seu fi.si cer.pe.que tractat qualiter pecunia su mat per Barto.in.l.talis scripturã.de le.j.sed qd in rescrip.qualiter in eis pecunia sumat qd dices dic quod est singulare di ctum Innoc.in.c.sedes. de rescrip.qui tenet qd̃ in rescript.pecunia stricte sumit.nec dicas quod nõ habet dubium q2 verba rescripti debent stricte intelligi: sed non est ve rum quia rescripta lar ge capiuntur: nisi sint ꝯ ius commune. et de hoc sunt mille tex.nota ergo dictum predictum.

208 ¶ Tu scis quod datur annus ad prosequendum appellationem.vt in.c. cum sit romana.et.c.ex ratione.de appell.aut. ei qui.et si impediatur habet secundum annum. vt ibi Quid si probo im pedimentum per vnũ te stẽ.vt habeam scd̃m fata le.nunquid debeat mihi deferri iuramentũ tu dice res ꝙ sic:q2 impedimẽtũ probatur per solũ iuramẽ tũ.vt in.c,quapropter.de elec.per canonistas ꝑ le gistas.in.l.ij.si quis cau. l.quesitũ.de re iudi.cum si.& per Fede.de senis in consiliis suis.tamen ego dico qd̃ in casu nostro se cus est:quia debet proba ri per duos testes.& non deferẽ iuramentũ in defe ctum probationis: vt.l. fin.§.illud.ibi dum dicit euidentissimis probatio nibus.C.de tem.ap.et il le text.est singularis ad hoc.sed tu habes glo.in l.fi.in prin.quod metus causa ꝙ tunc iuramentuz non defertur ergo &c.lo maistro to.non tel dixe.

205 ¶ Ordinari9 &c. Adde quod Jo.an.in addi.spe.in loco hic al le.videtur tenere ꝯriũ sz põt distin gui secũdũ pau.de ca. in.l.edictũ hoc alleg. aut dele gans pro nũtiauit ci tatũ ꝯtuma cẽ vel non põt etiã ad di qd̃ not. Inno.in.c. dudum.de elec.in glo. pe.& Arch. v.qõ.iij.si egrotãs.et xxiiij.q.iij. de illicitis. addẽ ꝙ Bal. in.l.ꝯsenta neũ.col.ij. versi.mõ q̃ rũt.C.qũo & qñ index dicit qd̃ si ordinarius decurso ꝑ ẽptorio de legat cãm. delegat9 nõ habet am pli9 citare nisi semel & ita intelli git Inno.& archi.in lo cis prealle gatis.

209 ¶ Deportatus si restituit ad bona ꝛ ciuitatem. an habeat priuilegiū vel bñficium cessionis bonorum ꝛ idem potes querere hodie in quolibet bannito. dic qđ non. casus est vnicus et singularis in mundo in.l.ij.in fi.§.de sent.pas. scribe illū text. literis aureis. vt recorderis melius.

210 ¶ Pater erat pauper accepi pecuniam mutuo ꝛ illam ꝯuertit in alimentis filiorum qui postea effecti sunt diuites ex aduenticijs an filij teneantur ad illud debitum patris. dic quod sic. ꝛ sic limita tit. nec filius pro patre. istud est notabile et singulare dictum Barto. in.l.his verbis solis.ff.de condi.indebi.

211 ¶ Ultimo tu scis quod ꝓcurator ad iudicia non potest substituere ante li. conte. nisi habeat mandatum ad substituendū: vt.l. ꝙ qs.C.de procur. ꝛ in.c.j.eo.tit.lib.vj. Quid si in toto instrumento non est facta mentio de substitutione ꝓcuratoris nisi in clausula ꝓmissionis releuandi ꝓcuratorē ab onere satisdandi an tunc possit substituere ante litem cōtest. tu dices qđ sic. per no. per; Bart. in.l. ex hac. ff.de dona. tñ contrarium est verum ſm dños de rota deci.cccviij. per pulchras rationes ꝛ nō alibi illud dictum tene menti.

212 ¶ Ex quo scimus quod sententia cōtra ius legis est nulla ipso iure: sed qñ fertur contra ius partis est aliqua: sed venit rescindenda per appellationem. vel alio modo ideo dicta hic do tibi duo pri[...]. Primū est quod istud est verum nisi lata sit cōtra ius litigatoris: ꝛ pro illo qui habet beneficiū seu speciale priuilegiū contra ius ꝯmune. qꝛ tunc ipsa sentētia est nulla ipso iure. ꝛ sic limita.c.cum inter vos.de re iudi.ff.eo.titu.l.si pre[...] ista glo. est singularis in cle.j.in ver[...] niri.de in integ.restitu.

213 ¶ A pena legis non potest appellari vt.l.si qua pena.ff.de verb.signi. ꝛ in.c. quia nos. ꝛ ibi glo.de appel. Joan.and. in.c.ad nostram.eo.titu. ꝛ gloss.in.c[...] per verbo arbitrium. Sed an a declaratore dicte pene possit appellari. glo.[...] singularis quod sic.in.c.cupientes.[...] sed si per viginti.in versi.priuatos.[...] elec.in.vj.

214 ¶ An in decreto iudicis habeat locum argumentum de maiori ad minus. dic ꝙ non. tex. est singularis in.l.si pupillorum.§.si pretor.de rebus eorum.

215 ¶ Morte mandātis reuocatur mandatum et etiam morte procuratoris: [...] pone quod dubitatur de morte ꝓcuratoris. sed magis credit dñs eū esse mortuum. an eo casu sit reuocatum mandatum dic quod sic. casus est singularis [...] l.libera.ff.de peculio.

216 ¶ Tu habes quod iuramentum a[...] cit forum foro: vt in.c.cum laicus.de [...] compe.lib.vj. sed an habeat hoc locum etiam in herede iurantis: adeo vt ip[...] heres ratione iuramenti possit compelli a iudice ecclesiastico ad obseruan[...] sicut defunctus dic quod licet compellatur obseruare non tamen a iudice ecclesiastico secundum Joan.and.in.c.[...] de sepul. do. Ant. sequitur in tit.de fo[...] compe. non recordor vbi Lud. Et li[...] ita sit tamē ego determinarem contrarium si essem in consistorio pape.

217 ¶ Fui heri interrogatus a quod[...] religioso de isto casu. nunquid sit t[...] pe lucrum quando non necessitate [...] ctus emo vt carius vendā aliquid. Et reperi tex. gratiam allegātis Aug[...] num quod est turpe.xiiij.q.iiij.c.qui[...] ꝙ vbi est tex. not.

218 ¶ Itē fui heri interrogatus nūquid.

210 ¶ Pater erat ꝛc. In fin. adde quod licet Bart. reliq̄rit q̄onē indecisam: tñ ista opi. videt tenere angel. in l.his solis. hic alleg. ꝑ l.fi.i.pn.ff. de eo ꝑ quē factū erit. ꝛ.l.ij.§.j.ff. ad.l.rhod. de iac. ꝓ q̄ opiñ. facit text. scđm mag. meū in.d.l.his solis.ꝛ.l.ei q̄.ad fin.C. qđ cum eo.

218 ¶ Itē fui heri ꝛc. In fin. ad istud vide Pañ. clare post alios distinguentē in.c.fin. colū.vlt.℣. vlteriꝰ querit.de vsu.

castellanus possit ꝓhibere scriptorem custudiẽtem castrum ne scribat. dic qd̄ si non impeditur officium custodie castri. quod non. casus est singularis in. l. duorum libertus. de ope. lib. ꝛ hec sunt ad solatium.

219 ¶ Tu habes qd̄ mater per transitum ad secũdas nuptias perdit tutelam filiorũ. Sed quid si contrahit nuptias ꝑ verba de presenti an priuet̃ si non est facta ductio. de hoc videt̃ casus qd̄ nõ in. l. solet. §. queuis. ff. de his q̇ no. infa. ad idẽ tex. in. l. si quis officium. j. de ritu nuptiarũ. Sed hec questio Spec. in titulo. de tu. §. nunc dicẽdum. ver. q̇d si nõdum. ꝛ ver. se. ꝛ ibi determinat quod aut mater tutelã assumpserat ꝛ non priuatur eis si nondũ assumpserat secus: quod tene perpetuo menti.

220 ¶ Tu scis quod confessio partiũ non inducit probationem si emanat sup eo super quo partes nõ possunt disponere fallit in actibꝰ iudicialibꝰ. casus est vnicus in. c. fi. de proba. ꝛ ibi do. An. notat.

221 ¶ Tu habes. l. sciãt. de legi. heredi. et l. matres. ad turpil. quod mater priuatur successiõe si nõ petit tutorem infra annum. Item habes quod mater excusatur si est minor: vt. l. ij. C. si aduer. delic. mõ rome euenit casus tpe mortis patris mei. mater mea erat minor post inde effecta est maior ꝛ nõ petit. nunq̇d priuetur successione multi cõsuluerũt quod sic per text. in. l. titie. §. vsuras. de le. ij. q: finita etate finitur priuilegium. ego reperi Spec. in titulo. de in integ. resti. §. quid dicendum. ver. quid si nõdum determinantem pro matre. ꝛ. Bal. in. vj. vel. vij. locis ꝛ variat more suo. ꝛ in aut. si captiui. de epis. ꝛ cleri. in. l. qui contra. C. de inces. nup. ꝛ in aut. eisdem penis. C. de secũ. nupt. in. l. precibus. C. de impu. ꝛ. l. omnẽ. C. ad tertu. ꝛ in aliquibus lectu. in. d. l. ij. C. si aduer. delic. Ego aũt ꝯsului pro matre ꝛ allegaui ꝑ casu. l. qui cum maior. versus prin. ff. de bo. lib. Secũdo per. l. iij. §. scio. ff. de mino. Tertio ꝑ duas glo. ordi. vna in. d. l. minoribꝰ. C. de his qui. vt idig. alia. in d. l. j. C. in q̇. cau. in iteg. resti. nõ est necque videntur hoc terminare.

220 ¶ Tu scis ꝙ cõfessio ꝛc. Add̄ ꝙ istud sequũt ꝛ declarãt. pan. ꝛ Frã. de are. i. c. fi. hic alle. declarat̃ et latiꝰ ibidẽ ꝑ Fel.

221 ¶ Tu habes ꝛc. In fi. ꝑ ista opi. roma. vide pau. de castro in. l. sciẽdum. §. fina. ff. q̇ satisd. cog. ꝛ dic ꝙ locum spe. quez attribuit sibi roma. hic allegauit p̄pius Bald. in aut. si captiui colũ. scd̄a versi. ij. qõ. C. de epis ꝛ cleri. hic alleg. vbi dicit ꝯsuluisse sepiꝰ ꝑ ista parte ꝛ facit eius consilio. cj. incipien. q̄ritur vtruz domi. Frãcisc. colũ. ij. circa medium in secunda pte.

222 ¶ Ultimo querit̃ nunquid ingratitudo sit sufficiens causa reducẽdi legitimatum ad illegitimationem. Ego habeo cõsulere nescio quid faciam. Baldus tractat ꝛ tenet quod aut sumꝰ in rescripto pricipis legitimationem inducẽte. aut sumꝰ in legitimitate ꝑ subsequens matrimonium: vt primo casu sic. Secundo non in. [illegible] nati si de feu. fue. controuersi. in vsibus feudorum.

223 ¶ Fui interrogatus a domino Paulo et domino Bindo nunquid si prodigus notorius ante interdictionem contrahat: possit postea eius curator aduersus illos cõtractus restitui.

222 ¶ Ultimo querit̃ ꝛc. Adde quod istud dictuz sequitur magister meus vbi pulchra dicit in materia reuocatiõis propter ingratitudinẽ in. l. ex hoc iure. colum. xv. de iusti. et iur. ꝛ pro dicto Bal. dicit se nouiter ponderare tex. vbi eq̄parantur patronus erga libertum et pater erga filium legitimatum. textus est in. §. primo. versicu. equalis patri in aut. vt liberti decetero. facit etiam tex. in. §. si quis igitur non habens. iuncto §. liceat. in aut. quibꝰ modis na. effic. le. sed in liberto est clarum quod propter ingratitudinez potest reuocari in seruitutem. l. secũda. C. de liber. ꝛ eorũ liberis. ergo ꝛc. Istud dictũ etiam recitat tacito isto auctore fran. crc. no. xix. Tu scis ꝛ nihil addit nisi aliud dictum Bal. in simili.

224 ¶ Et illam.l.⁊c.Ibi secūdo no.in fi.assignat ro.rationē qꝛ requirit̄ spāle mandatū ⁊c. Dic quod ista ratio cōfunditur per ea que ipsemet dicit in.l.qui bona.§.si alumno.ff.de damno infect. vbi dum sequitur opinio. Bart. qđ in cōiūcta ꝑsona non requiratur speciale mādatū ad iurādū de cal. assignat talem rationem.qꝛ scʒ alias sequeretur ꝙ iura dicentia coniunctā personā ꝓ cōiuncta ꝑsōa admitti sine mandato: vt.l.sed ⁊ hę.in princi.ff.đ procur.⁊.l.exigēdi.C.eo.ti. nūꝙ̄ haberet locuʒ nisi cōiuncta persona haberet speciale mandatum ad iurandum de calumnia. qđ est absurdū dicere alia adducit.de q̄busibi per eum.⁊ vid Alexādruʒ in.d.§.si alieno. allegabant mihi quod sic.per glo.l.patri pro filio.ff.đ minoꝛ.circa pn̄ci.sed non facit quia loquitur in prodigo minore ⁊ ideo in hoc dicerem quod: si iustam iste prodigus causaʒ allegaret restituēd⁹ esset alias secus: vt.l.j.⁊.l.nūc nō.§.pretoꝛ.ff.ex qui.cau.maio.

224 ¶ Et illam.l.patri nota singulariter ad duo. primo ꝙ licet cōiuncta persona pro coniuncta non possit solutionē recipere.vt.l.ij.cum si.ff.vt in pos.le.tamē quod potest cum coniuncta persona est minoꝛ ⁊ prodigus.casus est singularis in.d.l.patri.et eam induco sic.certum est ꝙ coniuncta persona non potest ea facere que requirunt speciale mādatum vt est petere restitutionem in inte.vt.l.illud.§.talis.ff.de mino. et tamen cum est minoꝛ et prodigus potest.vt in casu dicte.l.patri. ergo et solutionem cum ad illam speciale mādatū requiratur vt.l.hoc iure.ff.de solu.Secundo nota illam legem.quod sicut procuratōꝛ cū mādato non possit ante litem cōtest.substituere: vt in c.j.de ꝓcu.libꝛo.vj.⁊.l.quod quis.C.de procu. cum si.ita coniuncta persona que habet mandatū a lege.casus est in.d.l.patri.licet de iure canonico solitus sum in contrariū allegare casuʒ singularē in.c.accedis. de procura. Lud. inducitur.d.l.patri. eo modo quo supra. nam ed sustinendum ante litem contestatam requiritur speciale mandatum: vt dictis iuribus: sed ad ea non admittitur coniuncta persona vt hic.

225 ¶ Tu habes.l.vnicā.§.exactio.de rei vxo.ac.qđ immobilia soluto matrimonio debēt statim restitui.mobilia autē post annum modo quero quid si primo dos cōsistebat in rebus immobilib⁹.vt in fundo: ⁊ postea marit⁹ vēdidit: ⁊ res mobiles ex earū pretio emit: an iūc res debeant statim restitui: tu diceres qđ sic qꝛ subrogatum ⁊c.Ego habui cōsulere florentie et semper dubitaui.nisi quod legendo postea reperi casum quod nō iudicātur vt res mobiles.casus est singularis in.l.cuʒ in fundo.§.si fundus. de iure do.⁊ ita consului.

226 ¶ Tu scias qđ cōtractus tunc ex metu rescinditur quando talis est metus qui cadit in constātem virum: sed quid in muliere an sit idem: iuristę nesciunt: dic qđ debet considerari metus qui caderet in constantem mulierem vt in cōstantem virum.glossa est singularis in capitulo.cum locum.de spon.quorum. An.in.c.consultationi.eo.titu.facit illam glo.singularem quod not.

227 ¶ Tu habes.§.generaliter.qui.mo.na.effi.sui.qui dicit ꝙ filius inuit⁹ non cogitur suscipere legitimationē.quod est verum nisi eo casu quo fili⁹ ipse naturalis occultet suam matrē cōcubinā quā pater vellet libenter in vxorem ducere.casus est vnicus in.§.licet igit.q̄.mo.na.effi.lc. Ange.allegat in dispu tatione que incipit nobilis quidam genere.⁊ facit magnum festum.

228 ¶ Valet sentētia lata per syndicos ⁊ reuisores rationum cō'is cōtra administratores cōitatis absentes: lʒ non pu maces: casus est singularis scd̄m Bar to.ibi.i.l.ij.§.quod de frumētaria.de administra.re.ad ci.perti.

229 ¶ An lex hac edictali.C.de secundis nup.habeat locum in filijs vulgo cōce

ptis. dic qđ nō. casus est singularis fm Bald. ibi in. l. cum pater. §. mater filie. de le. ij. Sed esset videre an dispositio. l. hac edictali. fuerit digestorum et certe non. et ideo forte Bald. non dicit verum tene menti propter autoritatē tanti viri.

230 ¶ Matricula extinguitur quinquennio, idem in alijs matriculis: vt. l. ij. C. de primice. z. l. iij. C. de dome. et protec. lib. xij. Bar. allegat in. l. aut facta. §. ipsis. de penis. z. l. pe. ff. de testa. mili. sed an debeat de nouo soluere. tu ibis ad. l. fi. de publi. z ibi glos. sed nihil facit: dic ꝙ nō. casus est singularis. in. l. pe. in fi. de consuli. lib. xij. Bart. alleg. in cōsilio incipi. scholaris soluit.

231 ¶ Tu peregrinaris cum equo de mense maij. an sit tibi licitū stare in via z capere de herba pro equo tuo etiam dño inuito. dic quod sic casus est singularis in. l. j. in fi. al'. fin. de pace te. z eius violat. in vsibus feudorum.

232 ¶ Tu habes legista. l. edē. loca. canonista in. c. propter sterilitatem. eod. tit. quod licet conductorem expellere propter necessariam refectionem: sȝ an ea refecta debeat conductor seu possit petere se reponi i re locata: dic ꝙ sic. glossa est singularis iuncto tex. in. l. si duo. §. si cum inquilinus. in. ver. testari per dñm. vti possi. z Barto. ibi exclamat summis laudib⁹. quod nota pro declaratione dictarum legum.

233 ¶ Tu scis quod inuecta z illata in domo locata sunt locatori tacite obligata: vt in titu. quibus mo. pig. vel hipo. ta. contra. l. certi iur. loca. cum si. multis. Sed quero an hoc sit verum siue locatio facta sit per pensionem soluendam in pecunia numerata: siue per pēsionem in specie soluenda: tu habes in tribus locis. Primo in Specu. titu. de loco. § nosq̄. versicu. porro. el. ij. qui dicit quando non: sed solum quando pēsio est in pecunia. mouetur quia tunc non est locatio. vt. l. j. §. si quis seruum. ff. depo. z. l. ij. ff. loca. z. l. si olei. C. eo. ergo zc. glo. ordin. z singularis in. §. item seruiana. insti. de ac. tenet contrarium Bal. in. l. j. ff. loca. in lec. quam fecit pa

233 ¶ Tu scis qđ inuecta zc. Ibi glo. ordi. adde quod istā opi. tenet express⁹ Bal. in. l. certi iuris in. iij. q̄. C. loca. z magister me⁹ in. l. item quia. in. iij. colum. in princi. ff. de pactis.

pie. dicit istam glos. esse equiorem dicto Specu. z dicit verum. probatur per glossa. in. l. licet. z. l. exceptio. C. loca. z in. d. c. propter sterilitatem. quod no. Ludo. Scđo ꝑbatur per casum expressuȝ in. l. si gratuitā. qui. mo. pi. vel hyp. contra. z illum text. tene mēti. z ille est singularis iuncta glo. vbi nō est pecunia. z habet locum eadē regula. Ultimo facit regl'a. l. naturalis. §. sed si facio. de prescrip. ver. contractus enim innominat⁹ sequitur naturam cōtractuum nominatorū qui sibi similantur.

234 ¶ Dico tibi vnum in ciuitate pusina in quo plures doctores consuluerunt: tu habes. l. si in repetēdis. z. l. si tibi pure. đ le. iij. z. l. cui seru⁹. de cond. inde. cum si. qđ cōditio adiecta vni legato censet tacite repetita in legato facto eidē ꝑsone z in eodē testamēto: modo testator legat filie sue ꝓ dote cētū: si q̄n nupserit fuerit nubilis etatis. an hec ꝯditio intelligit in ipo legato dotis. dic qđ sic. vt. l. conditio: la prima de condi. et demōstra. z. l. quod pupille. ff. quando dies le. ce. z ideo debet spectari an

234 ¶ Dico tibi vnū zc. In fi. ad hoc vide pau. de ca. pulchre distinguēteȝ in cōsi. suo 408. circa vlt. verba incipiente in xpi noie viso facto z dubijs i antiquis vid Lud. met. i terminis in ꝯsi. xvij. vide Jo. de ana. in ꝯsi. viij. ici. in xpi noie viso pūcto z his q̄ in eo cōtinentur vbi Ludo. bolo. in addi. dicit bonū ꝟbū in materia ꝙ ad ħ vt fiat repetitio i legatis seu in alijs dispositionibus reqrit ꝙ r̄petitio cōditionis cōgruat secūdo legato siue secūdo dispositioni: vide etiā Jo. de ana. ꝯs. xxxv. j. ici. in. xpi noie amē. viso pūcto z alij vidēdis circa vltima ꝟba.

235 ¶ Tu scis qd̄ instrumentū ꝛc.i fi.adde ꝑ dicto specu.gl.in.§. fi.in ꝟbo ꝓtocollū. in auē. de tabel. videē seq̄ Feli.in c.j.col.v.ꝟ fi.instru.
236 ¶ An diuersitas ꝛc. itellige diuersitatē manuū facere suspicionē q̄n ē diuersitas inē scripturā ꝛ subscriptionē q̄ dicit oīa esse de eadam manu ꝛ ita itelligiē.c. inter dilectos h̄ alle. ꝛ q̄ūo possit tolerari diuersitas scpturaruꝫ vide p Fel. post alios in.d.c. iter dilectos. col.pe.ꝛ fi.
241 ¶ Si vasall⁹ ꝛc. Videē ꝙ dictū bal. nō bn̄ recitēē nā in libro meo dicit ꝙ ꝑ neligētiam vni⁹ ex duob⁹ vasallis non priuatur qui fuit diligēs sequitur Feli.in.c.cū sup.col.ij.ante fin.de offi. deleg.vbi vide si faciunt ea q̄ paulo ante ibidem dicit ad istud dictuꝫ faciūt q̄

nus.xū.vt.l.mulierem. de ritu nupt. deinde legauit pure domum : an in hoc legato videatur repetita cōditio in primo posita.dn̄s meus de Jmo.ꝛ de castro ꝯsuluerunt quod sic.Alij. s.do. Foria. de sancto petro et dominus Joānes de anania in contrarium. et hos vltimos ego fui secutus allegaui casum singularem in.l.si iudicet.§.fina.de condi.ꝛ demon.conditio eniꝫ que apponitur ꝛ que tacite subintelligitur. nūꝗ̄ in secundo legato intelligitur repetita:casus est ibi mirabilis tene mēti.

235 ¶ Tu scis ꝙ instrumētum non probat nisi sit dies ꝛ locus vt in capi. inter.de fide instrumē.ꝛ de re iudi.c.j.libro sexto et in.l.generali. de tab. cum si. quod est verum nisi probeē dies seu locus eē in originali:licet sit in instrumento omissus. singulare dictum Specu. in titulo de instrument. edit.§. instrumentum.ver.quid ergo si.in nota.et ita pronuntiaui in magna causa. et est mirabile. allegat l.si quis ex argentarijs. §.si initium.ff.de eden. sed parum facit ꝛ si velle m⁹ discutere.forte nō est verum.

236 ¶ An diuersitas scripturarum vel manuum reddat instrumētum suspectum de falso.dic quod sic casus est singularis et vnic⁹ in aut.de triē.ꝛ se.§.qd̄ ꝛ sepe.Bal.dixit illuꝫ nō esse alibi in.l.contract⁹.C.de fide instrumentorum.sed similis in capitulo inter dilectos.eodeꝫ titulo.miror de isto patre nostro.

237 ¶ Procurator meus contrahit rome ꝛ recedit.an ego tibi possum ratiōe cōtractus per procuratorem generaliter constitutum conueniri.dic per Guil.in Leum qui.de consti.pecu.ꝛ nil dicit:sed est casus singularis in.l.heres absens. §.apud labeoneꝫ.ff. de indi.quod scete ne menti.

238 ¶ Tu habes quod curator potest dari pupillo ad iudicium.sed an detur ad negotia quid dices hic dic ꝙ sic.casum habes singularē i.l.j.§.si curator.ff.de eo qui pro tuto.

239 ¶ Negotioꝝ gestor potest recedere a gestione quando vult si nō animo gerendi omnia accipit.Sꝫ cur tūc in recessu debeat dominū certiorare.ꝛ alias teneatur ad interesse in negotijs maioris nō ꝗ̄ reperi.sed i.l.fi.C.de nego.gest.ꝛ i.l. si pupilli.§.videamus.eo.titu.parū de hoc dicitur.sed in minore habes casum singularem ꝙ sic in.l.j.§.fina.de eo qui pro tu.tene menti.

240 ¶ Constituo titium procuratorem et si nollet esse procurator constituo Sempronium.ille acceptauit.ꝛ postea ex causa renūtiauit an Semproni⁹ possit esse procurator istam questionem habui de facto rome.certe.Dy.ꝛ Bal.i.l.tutoribus.ff.de testa.tu ꝯcludūt singulariter quod nō.per tex.ꝛ glo.ibi.

241 ¶ Si vasallus non defendit dominum in pugna:priuatur fendo. Sed pone quod ex duobus fratribus vnus nō defendit alter vero tantum defendit quantum si etiam existeret ibi frater propter nimiam eius virtutem.an frater non defendens debeat priuari: dic quod virtus incredibilis fratris conseruat fratrem indemnem. Baldus singulariter in capitulo primo versus finem principij quibus modis feu.amit. allegat.l.si is qui duos.de lib.leg.

ꝙ non est verum.

241 ¶ Religiosus non potest esse executor testamenti sine consensu sui superioris. vt in capitulo religiosus. de testa. libro sexto. et in cle. vnica. eodem titulo. Sed quid si fuit creatus. et executus est absque consensu superioris. an gesta per eum valeant. posset dici quod non per l. non dubium. C. de legi. In contrarium facit. quia licet miles non possit esse procurator tamen si est valent gesta per eum sed hec nihil faciunt: quia miles habet velle et nolle: et ita si sacerdos conficiat: sed religiosus nō habet velle neque nolle. vt in capitulo non dicatis. duodecima questio. j. et. d. capitulo religiosus. sed ego inuenio Fede. de senis consilio c. et ibi dubitat aliud consilio. cclxxviij. vel. cclxxxvij. et ibi determinat hoc dubiū. et dicit qđ valent licet non consentiat superior dummodo non contradicat. mirabile dictum est. serua memorie quia facit tibi honorem dominus Antonius de consti. non recordor in quo. c. facit magnum festum de hoc.

243 ¶ Constituuntur duo procuratores insolidum cum clausula quod occupantis nō sit melior cōditio sed quod vnus incepit alius finire possit. vt in. c. si duo. de procurato. libro sexto. et in. l. si pluribus. ff. eodem titulo. et. l. si cum procuratorio. §. finali. pone quod vnus contestatus est litem. alter vult testes producere. an possit. dic quod aduersario cōtradicente vel absente illa clausula nullū habet effectum. singulare dictū est Jo. and. qui refert ita disputasse Mar. fil. in capit. in nomine domini. de testa. in nouella inter legistas soli Bald. notum in l. si quando. C. de testi. quod nota perpetuo tu caput grossum et istud est dictum satis: rationabile. per. l. ne in plures. sed illud est verum ex parte rei. secus si ex parte actoris in prin. ibi dicitur non licet distrahere: secus ex post facto. et ideo nota et limita. cap. si duo.

244 ¶ Lego Titio vsumfructum vsque ad decem annos sempronij moritur sempronius ante decimum annum et in hoc plus ꝙ quinquies consului. videt extinctus. quia extincta persona terminante extinguitur vsusfructus terminatus. vel relinquo vsumfructum filio. donec alter filius furiosus erit in furore. an mortuo eo extinguatur vsusfruct⁹. dic quod non sed durat. Primo casu vsque ad illam etatem. Secundo vsque ad mortem vsufructuarij. casus est singularis in. l. ambiguitatem. C. de vsufruct.

245 ¶ Filius naturalis extantibus legitimis non potest nisi tertiam partem habere. vel pone ex forma statuti qđ soror ex testamēto fratris existentibus filijs fratris non possit habere nisi secundam partem. modo pone quod relinquat sibi medietas sub conditione si dederit mille heredibus suis: et mille sint vltra tertiam. an possit medietatem relictam habere. dic ꝙ sic. quia recipiendo illud infra tantundem de suo soluit. casus est singularis in. l. sed si hoc. §. quidam. ff. de condi. et demonstra. et illum text. intellige sm. l. plautius §. item scinditur eodem titulo.

246 ¶ Lego titio fundum. Item eidem estimationem vsusfructus omnium bonorum meorum. debebit ne tytius habere estimationem dicti fundi vsusfructus specialiter sibi legati. legista induceret materiam. §. si duobus. duarum causarum lucratiuarum: nihilominus contrariū est verum: quia dz habere

dicit Aret. consi. xxix.

242 ¶ Religiosus etc. ad hoc vide de Bart. in l. a filio. ff. de auro et arg. lega. et ibi Alex. in apo. facit mentionē de Ludo. hic.

346 ¶ Lego titio etc. Ad illud faciūt q̄ dicit idē Ludo. consil. suo. cccviij. incipi. omnipotentis dei postulato suffragio. pro habenda plena decisione proposite consultatiōis. in. ij. col.

248 ¶ Tu scis quod si mulier ⁊c. Ad hoc vide Lud. me⁊. in ꝯsi. suo. ccxix. inci. In xp̄i noīe ex themate cōsultatiōis p̄missę due referuntur dubitationes.

249 ¶ Ego habui ⁊c. Et qd̄ isto casu habeat locuz hec auk. tz mag. me⁹. l auk. res q̄. co. xj. ꝟ. xv. extēde pau lū de ca. in ꝯsi. xiij. inci. qꝛ per su prascriptū eximiū consultorez ad fi. et pleni⁹ cōsil. cxxx. i ci. circa ea q̄ supi⁹ tacta sūt vbi pro hoc adducis sex p̄n cipales rationes p̄cipue qꝛ fideiussor est abhibit⁹ vt magis sit cautuz mulieri ergo inducta ad augmētum non debēt operari diminutionē l. legata in utiliter. ff. de adi. leg. Item quia interuēt⁹ fideiussoris nō tollit beneficiū indultū a lege. l. ilū. §. pe. ff. de manu. ti. ge.

estimationē vsusfructus etiā fundi: casus est singularis in. l. si aliū. §. rem ff. de vsufruc.

247 ¶ Tu repetis rē commodatam ego dico mihi protestatum per legitimam personam. an hoc probetur per iuramentū dic quod sic. casus est singularis in. l. si quis. ad fi. C. de epi. ⁊ ibi Bar.

248 ¶ Tu scis quod si mulier nubat scdo viro. j. annum luctus punitur penis de quib⁹ in. l. j. C. de secun. nup. de iure ciuili post annū ꝟo penis de quibus in. l. feminę. ⁊. l. generaliter. C. eo. titu. Sed pone ꝙ mulier nubat secūdo de consensu mariti in testamento dantis licentiā Bal. ponit in. l. filiū quem habentē. C. fa. hercis. ⁊ in. l. j. C. de secū. nup. ⁊ quicquid ipse dicat do vobis veram conclusionē qd̄ aut maritus permittit qd̄ nubat infra annum: ⁊ tūc non euitat penas iuris ⁊ moueor ratione qꝛ nubere infra annū est contra bonos mores de iure ciuili casus est singularis in. d. l. j. ibi ne in his q̄ correptionez morum: sed in hoc testator non potest disponere vt. l. turpia. ⁊. l. si quis inquilinos. de leg. j. aut de p̄missiōe viri nubit post annum. ⁊ tali casu non incidit in penas. Bal. allegat. §. disponat. in auk. de nup. nil facit. ego do. glo. singularem in §. si duo. ver. vnum itaqꝫ. in auk. eo. ⁊ ꝙ sit vera probatur ratio: quare mulier si post annum nubat punitur est: qꝛ facit iniuriam anime primi mariti per secundas nuptias: in auk. de nup. §. qui vero. ver. nos igitur. sed marito permittenti nulla fit iniuria: vt. l. j. §. vsqꝫ adeo. de iniu. ⁊ in regula scienti. de reg. iur. lib. vj. ergo cessat pena. Sed quid si nubit de consensu filiorū primi matrimonij. Angel. in. l. mater. C. ad tertul. dicit matrem euitare penam allegat glo. singularem in auk. de non eligen. secū. nuben. in p̄n. copulat ⁊ multi eā nō habēt. sz hoc vidi ⁊ p hoc cōsului florētię. Moueor etiā ratione. ⁊ ratio est qꝛ p secundū matrimoniū facit iniuriā filijs primi matrimonij l. §. gregoria. de nō eligē. scdo nubē. ⁊ in auk. de nup. §. sed vltro. sed hoc cessat filijs ꝯsentiētibus ergo cessat pena.

249 ¶ Ego habui casum mirabilē in materia auk. res q̄ cōmunia de le. dedit ci maritus fideiussorem pro dote restituenda s̄m formam statuti florētinorum ma tuo viro in casu restitutiōis dotis. dubitat an datio fideiussoris faciat cessare beneficiū illius auk. facio rationes. primo patrimonium fideiussoris ⁊ princi palis efficitur vnum: vt. l. si plures. §. j. terea. ff. de fideiusso. ergo si superest de patrimonio fideiussoris non habet locum beneficium illius auk. Secundo in uēta vel inuecta. ⁊ illata sunt tacite obligata sed hoc facit cessare datio fideiussoris: vt. l. pe. qui. mo. pig. vel hypo. sol. ita ergo hoc casu non enim alia de ca sa potest dicta auk. habere locum q̄ fi. solutio de bonis restitutioni subiectis nisi ꝙ vxor non habeat aliud remedium sz hec ratio cessat hoc casu ergo ⁊c. Tertio mouebar per casum singularez in. l. j. §. illud sciendum. ff. de separatio. datio eīn fideiussoris facit cessare beneficium diuisionis: ergo et idem hoc casu. Ultimo facit. l. fi. C. de pac. conuē. in ratione sui. Postremo allegabā. l. ⁊ habita de preca. quia prouisio hominis facit cessare prouisionem legis. ⁊ dicit ibi gl. singularis. ⁊ pro certo illa vera glo. in facto enim mulieris non poterit fieri

terior conditio in dote mulieris.l.atti lenus.de pac.cum si.

250 ¶ An si sententia cassetur vel pronunciatur aut nulla declaret.ad petitionez eius cuius nil interest prosit illis quorum interest dic q sic.secundum Inno. singulariter in.c.in nostra.de procura. allegat.l.possumus.§.si quis ex his.ff. de inoffi.testa.

251 ¶ Tu habes quod per constitutionem secundi procuratoris primus reuocat: vt in.c.non iniuste.de procur.l.si quis cum procurator.ff.de procur.quid si producantur duo instrumenta procuratorum eodē die confecta ita q non appareat quod prius factum fuerit.et videtur q vterq admittatur.cum hoc sit domino vtile.vt.l.j.ff.de procura.melius et cautius tractabunt causam.cum melius quatuor oculi q̄ duo videant.vt in c.prudentiam.de offi.deleg.Secūdo videtur q idoneior admittatur.vt.l.in reficiendo.de dam.infec.l.si plures.de ac cu.in contrarium videtur quod propter incertitudinem mutuo confundantur. arg.l.duo sunt titii.de testa.tu.z.l.quoties.de vsufru.hec questio fuit rome inter dominos meos.z quidam aduocati allegabant quod dicitur de duobus testamentis.per Bar.in.l.j.§.nos autem. de bo.pos.fm tabu.z.l.fi.de edic.diui.z glo.in.c.duobus.de rescrip.lib.vj.Sed demum ego comperi questionem in propriis terminis.per Jo.and.in addi.qd isti mutuo se confundant fm glo.singularem in.c.si quis iusto.de elec.lib.vj.z ita fuit rome decisum.

252 ¶ Item limita.l.fina.ff.de heredi.insti. dum dicit quod si testator facit secundum testamentum falso rumore ductus comperta rumoris falsitate secundum testamentum est inualidum quo ad institutionem heredum:legata autem firma remanent.vt illud sit verum nisi legata adeo magna essent q exhaurirent quasi totam substantiam defuncti:tunc enim vitiatur secundum testamentum etiam quo ad legata.hoc dicit Bar.solū in vno loco singulariter scilicet in.l.demonstrato.§.quod autem iuris.ff.de cō di.z demon.

251 ¶ Tu habes zc.In fi.q: allegat Joan an.in addi.dic q est in fi.de procu.§.ratione aūt forme.N.itē qd lz plures.z d. de Dominicū in.c.si duo.in prin.in.iij. col.de pcur.in.vj.z Old.consil.j.in.iij. co.facit qd no.Bar.in l.j.circa medium.ff. de pcu. alleg. l. duo sunt tytij.de testa.tut. Sz istud limitat duobus modis per Sandeū in c. imputari in princ.de fide instru. vt procedat nisi in vno instrumento daretur minor potestas q̄ in alio fz Baldū.in.l.falsus.in.xiij. col.v.scias etiam.C.de fur.p.l.sem proni⁹ prosculo.deleg. ij.nā in minori ambo cōcordant. l.diem.§. si plures. ff. de arbit.et ibi per eū secundo ptenditur nisi in aliquo illorū instrumentorū esset clausula nō p hoc reuocando aliquem aliū suū pcuratorem fm Jo.an.in.d.N.itē quod licet plures. quē sequitur domi.in.d.c.si duo.

253 ¶ Ueni qua. promitto ego senensis te florentinum omni anno bis hospitari accidit quod pluribus annis senas non venis.z propterea petis estimationem hospitalitatum annorūm pcedentium.queritur an possis quilibet diceret quod sic per ti.de ali.z ciba.lega. vbi de hoc videtur text. Sed contrarium est verum fm Jo.an.in addi. Spe.in tit.de cens.§.fin. in addi.maiori.vt refert ita disputasse Rica.malum.z mer.fil.suos magistros. in. l. quod nota. Ludo. et per dicta ibi per Joann.and.feci fundamentum in vno meo consilio his diebus procedēdo de similibus ad similia.

254 ¶ An sit locus compensationi in decimis. dic quod non glo.est singularis.l.c. decime.xvj. q.iij.in.c. ¶ Item quero questio vertitur inter virum z vxorem:quia mulier dicit eū esse frigidū ipse dicit frigiditatē prouenisse post matrimoniū et carnalem copulam ipsa dicit quod non quia semper fuit frigidus cui istorum incumbat onus

255 ¶ Aliud concessum &c. In fin. adde Bal. in. l. j. in. ij. col. C. de leg. & ibi hoc tz Cyn. idē Bar. in. l. q̄uis. ff. de dā. infec. & in. l. eū qui. C. de procu. & vide ibi omnino Alex. & Gemi. in. §. ꝯtrahentes. hic alleg. col. ij.

ꝓ. & ex isto.
257 ¶ Nunquid &c. ad de qd istud tenet. d. anto. & alij docto. in. c. accedens. vt lite nō contesta. tenet Phi. in tit. de app. ca. postremo. col. pe. vbi eleganter ponit quadraginta causas quibus potest reuocari iudex inter quas ponit istā & limitat nisi iudex reuelet illud qd dixit sibi ps per dictum Spe. hic allega.
262 ¶ Fuit interrogatus &c. Ad de qd doc. etiā moderni sequuntur dictum Inno. in. c. p tuas. hic alle. vcz q copia interrogatoriorum nō est dāda patri

probandi frigiditatem & dicit quod mulieri. glo. est singularis in capitulo quod autem. xxxiij. questio. j.

255 ¶ Aliud concessum est priuilegium a papa vel imperatore qd quis iniuriaz sibi factam possit per suum iuramentum probare vel pone quod statuto cauetur quod de damno dato statur iuramento damnum passi an si florentinus hic conueniatur ratiōe delicti possit iuramentum dictum deferri ad fundandam iurisditionem iudicis senēsis. dic q non ꝯm Jo. an. referentem se ita disputasse in. c. romana. de foro compe. lib. vj. in nouella. & hoc dictum solū Bal. notum fuit inter legistas in prescriptione. C. si ꝯtra ius vel vti. pu. quod notat Bar. in. l. solent. ff. de alimen. & cib. le. & per Bal. in. l. j. C. de reb. cre.

256 ¶ Quidam fuit vulneratus mortaliter per ciuē magnum & diuitem: & scis quod est pena mortis stabat prostratus in via publica familiaris illius ciuis iuit & occidit eū realiter nos liberauimus ciuē illū. p. l. itē mala. ad. l. aql. §. celsus ait. & semel vidi Ang. sibi & dicit als eundē casum fuisse

vt euitetur occasio malignādi adde gl.

se florentie & ex hoc lucratus sum vnam cappam de serico.

257 ¶ Nunquid si aduersarius meus loquatur ad aurem iudicis. potest ille iudex suspectus recusari. scdm Specula. singulariter in tit. deposi. §. vij. ver. quid si ponens. allegat duos tex. qui parum faciunt. c. cum ex iniūcto. de hereti. vj. q. iij. c. nolite. el. ij.

258 ¶ Depositarius tenetur de dolo & lata culpa. cōmodatarius etiam de leuissima. vt. l. contractus. de re. iur. deponenté custodiendam arbitrio tuo. tunc deponens non tenetur de lata culpa. nec cōmodatarius de leuissima. si pariter illā in suis adhibuit: tu ibis ad. l. quod nerua. Barto. singulariter in. l. j. ff. de solu. hoc tenet & eum nota.

259 ¶ Tabellio compellitur conficere instrumenta si rogetur quid si mandato superioris nolit notarius conficere qua pena punitur. dic quod priuatur officio tabellionatus. secundum Bal. in. l. prouidendum. C. de postu. per illum tex. bene probantem.

260 ¶ Probat statutum aliquando ne doctores salariati vadant ad allegandum seu aduocandum si faciunt debent deponi a matricula aduocatorum & priuatur salario illius anni secundum Bal. singulariter in. l. placet. per illum tex. in fi. C. de epis. & cleri.

261 ¶ Tu scis quod fructus perceptos iudicio testatoris heres lucratur nec veniunt in restitutione. vt. l. in fideicōmissa. ff. ad trebel. quod limita vbi patrimonium testatoris periret pro magna parte casu fortuito tunc enim quatenus diminuitur eatenus tenetur reficere. casus est singularis in. l. scribit celsus. ff. ad trebel. quod est notabile.

262 ¶ Fuit interrogatus dominus meus Jo. de imola dum eram scholaris Bononie: nūquid iudex possit denegare copiam allegationum iuris alteri parti. & obtinuit & dum postea redū ad me doctorandū bononiam & me de hoc interrogauit quis fuit sibi dictum me reperisse theoricam Inno. quod iudex non compellitur dare parti aduerse copiam eorū q̄ sibi dant ad instructionē iudicis

in.c.per tuas.de testi.aureum dictū est et digito ligādum quod sibi placuit dū dixi.

263 ¶ Prohibitum arma portare. vt.l.j. ad.l.iuliam de vi publi.et in aut.de ar mis.Sed quid de rustico an si portet ar ma puniat ea pena qua alij: dic quod est pena perditionis armorum vel solu tionis.xxx.librarū.casus est singularis in.c.j.§.si quis rustic⁹.de pac.te.in vsi bus feudorum.

264 ¶ Fui interrogatus an occidens se metipsū debeat carere sepultura.xxiij. q.v.ca.placuit.quod sic.alios casus eo rum qui debeāt carere sepultura.vide per glo.et doct.in.c.ex parte.el.ij.de se pul.in antiq.

265 ¶ An extra casus dotis sit vsura per missa.dic quod sic de hoste ad hostē.ca sus est singularis.xiiij. q.iiij. ca.ab illo quod nota.

266 ¶ Tu habes quod omittendo potest prelatus preiudicare ecclesie:licet non faciēdo.vt.l.iubemus nullam.de sacro sanctis ecclesijs.p canonistas.in capi tulo delictū.de regulis iuris lib.sexto in capit.cum dilectus.de ordi.cogni.z in capitulo primo.de dolo et contuma. Sed quid si emphyteota feudatario vel prelato non soluat canonem preiudice tur ecclesie per capi.potuit.de loca.z.l. scda.de iure emphyteo.dic de hoc ca sum singularem in capi.primo.§.pmo. de cap.contra.in vsib. feudo.distinguē tem.et ita consului priuatur enim vita: post mortem autem eius reuertitur ad successorem.

267 ¶ Tu habes glos.in autentica licen tiam.de episcopis et clericis.an prela tus presumatur quesiuisse de bonis ec clesie.per canonistas in capitulo primo et tertio.de peniten.z remis.per domi num Innocentium in capitulo cum in offi.de testamen.quid in dubio propter duplicem presumptionem contrariam ter.est singularis per quem sepe con sului.quo tunc diuiduntur res secun dum ratam patrimonij ecclesie et here dem prelati duodecima questiōe quar ta.si sacerdotes.secundum lecturaz ibi hostien.

idem tenētem.in.c.ū.ver.interrogato ria.de testi.lib.vj.z sentit gl.in.c.in pri mis.in versi.pñte.iij.q.j.quā no.Bal.i l.data opera.col.xix.C.qui accu.Idē tz spec.in ti.de teste.§.iā de interroga.in pnc.z ang. allegando.

268 ¶ Item ecclesie com petit restitutio in inte Inno. vbi supra in.l. quicquid.ff.de iudi.z bal.l.l.ij.C.vt lite pen.Et no.φ lz Inno.non loquat in al legatiōibus prout loquitur Ro.hic.tñ ponderat Ro.illud qd dicit Inno.inter rogatoria dant ad instructionē iudicis ideo nō est op⁹ dare copiā parti.Et idē vult esse in allegationibus q etiā dant ad instructionē iudicis.Dicit tñ Inn. vbi.s.qd nō peccaret iudex si daret di ctā copiā:sz i hoc ipm reproba Car.ibi dē dicēs signāter qd imo peccaret z qd ppter hoc posset appellari qr ↄsuetudo cārū impugnat nisi alia pars ↄsentiret sed ↄsentiens esset parū caut⁹ ſm Imo. in.d.c.per tuas.vbi dicit Bal.φ noia te stiū bñ dñt edi allegat gl.in.l.j.§.editio nes.ff.de eden.Adde tñ qd ma.me⁹ in l.is apud quē.col.iij.ver.vltra scriben tes.C.de edē.tz oppositū vcz φ immo iudex tenet dare copiā allegationū par ti petēti.Et dicit φ reperiūt Friū tenere practicū pap.in ti.de for.pe.cop. istru. circa pn.vbi formaliter tz qd quemad modū de oībus actis dz fieri copia per ti.ita de allegationib⁹ iuris z ↄsilijs ne iudex circūuenfatur ex falsis allegatio nibus.l.j.C.si ex fal.alleg.z.l.si qs obre pserit.ff.de fal.z ↄfirmat magister me⁹ vbi.s.per bona fundamēta q videre po tes.Deinde rñdet Inn.in.c.p tuas.hic alleg.qd loquit in his q dant ad instru ctionē examinatoris z sic in interroga torijs in quibus verū dicit nō aūt loq tur de allegationibus iuris.

168 ¶ Item ecclesie zc.Adde quod cōtra istud dictum Ludoui.quod est primum exemplum glo.in cle.j.in versi.cause.de in integrum restitu. tenent Archi.Io. and.z communiter alij in.c.j.de restit.i integ.lib.vj.quia tēp⁹ vite prelati alie nātis vel aliter ledētis ecclesiā nō sub ducit ↄ q̄driēnio petēde:sz bñ subducit

de tpe prescriptiõis qr hoc exprimit.c. si sacerdotes.hic alle.dr tñ ibi q ecclia in hoc vr eẽ deterioris cõditiõis q̃ mi nor vel filiusfa.qr nõ prius contra ipm prescribit quã sue ptãtis esse incipiat. ita dicit gl. in.d.c.si sa cerdotes. p.l.quicq. C.de bo.q̃ lib. Sed re spondetur qd in pscri ptiõe verũ grum sicut minori cle.j. de i inte.restit.ifra q̃tuor annos a tpe lesionis et mortis plati.cui⁹ facto lesa est ecclesia:r hoc vl timũ addo r singularit ad.d.cle.j.r ita cõsului i est.vt.s.dixi.p hoc tñ vr facere cõs.Jo. cal.in tit.de prescrip.qd est consi.iii.vbi dicit qd cũ prelat⁹ cõcedit exemptionẽ non inducitur temp⁹ quo vixit lз sec⁹ sit cum male alienat.

269 ¶ Cõpromissum est in arbitrũ rc. Ad ista facit qr cum citatio sit de iure naturali nõ poterit omitti.cle.pasto ralis.de re iudi.optime facit qr statutũ dicens p iudex possit pcedere put vo luerit ẽt de facto nõ tollit citationẽ ad sniaз audiẽdã vel alias citationes:r sic ordinem iudiciariũ datũ a iure nature. ita voluit Bar.in extrauagãti ad repri mẽdum.in verbo citatio.r cõsuluit pul cre i lẽ Lud.cõs.cxcviij.inci.In xpi noie hec snia duplici respectu nulla est.

270 ¶ Testator rc. Aduerte qr Barto. nõ dicit ita.dicit eñ expsse qd notari⁹ ad petitionẽ testatoris non põt neq dз testm̃ dilacerare ita q omnino nõ repe riatur. Sed si testator vult cancellet.li cet eñ sic reuocet adhuc tñ notari⁹ tene tur facere copiã vt dicit tex.i.d.§.si plu ra ad qd bene facit.l.q̃dã tabularum.ff. de furt.r de lacerante siue subtrahente istrm.r eoз pena vide p doc.bal.r alios in.l.sine possessiõe.C.de pba.Jo.an.in c.accepim⁹.de fide instru.r ibi plene p Feli.col.iiij.

271 ¶ Fui interrogatus rc. Ad hoc vi de Gemi.plene r recte distinguentẽ i.c. sicut non suo.hic alle.vbi ẽt bene decla rat allegationem Lap.de qua hic r re spõdet rationibus suis.

272 ¶ Tu scis rc. Ibi r illã dic imo sci uit eã alex.in addi.ad Bar.i.l.si marit⁹.

casu hospitalis senarum sm Innoc. cũ ex literis.de in integ.restitu. ... tex.opti.xvj.q.iij.si sacerdos ... tur glo.in.c.j.in p̃.causa.de in integ resti.lib.vj.no.ista qr quotidiana:qr sepe interrogaberis.

269 ¶ Cõpromissum est in arbitrum cum clausula quod possit ferre sniam etiam presentib⁹ partib⁹ r ipsis absentib⁹ ... est validum:vt.l.diem proferre.§.si q ex litigatoribus.ff.de arbi.an si non ci tet partes sit sententia nulla dic q ... tes citare debet alias nulla est senten sm Spe.singulariter i ti.de arbi.§.ci pitur.versi.sed pone quid si actũ.q ... nota.quia non est alibi.r ita ego ... claui.

270 ¶ Testator facit primum testamentum et postea reuocat et facit secũdũ ... tarius ad petitionem testatoris ... primum testamentũ lacerare.dic ... potest neq debet facere illud si nõ ... Fui rome interrogatus r ponebat ... Bar.etiã fuisse iterrogatũ mirabile ... ctum Bar.in.l.j.alias.ij.§.si plures ... q̃ncad.testa.ape.

271 ¶ Fui interrogat⁹ hoc mane de ... proxenetis nũquid proxeneta ... vsurarij teneatur ad restitutionẽ ... rum dic quod sic secundũ glo. sing ... rem in.l.si sciẽte.ff.ad.l.põpe.de ... de.Bar.ibi non facit mentionẽ ... j.§.incidit.ad turpil.Sequitur ... Bal.in ca.j.§.si mulier.in penult ... de contro.inuesti.dicit illaз esse fal ... assignat optimam rationẽ:sed ... quid dicunt sicut muscipula super ... nis.r ita tu facies cũ reuerteris ad ... mum.Uide ergo glo.Inn.r Joã.an ... in.c.michael.de vsu.glo.r Archi ... xlvj.di.c.sicut nõ suo.sed Lapus ... stellione plenius in alleg.xciij.omni ... discutit hoc.

272 ¶ Tu scis qd adulter r adultera ... possunt eodem libello accusari.vt ... reos.C.de adulter.l.si maritus.§ ... l.vim passum.et.l.nihil.ff.eodem ... quod est verum nisi accusentur ad ... gendam penam temporalẽ:sed ad ... ri separationem bene potest fieri ... satio eodẽ libello scdm glo.singular ...

ii.qõ.v.c.statuit.⁊ illorũ nesciunt legiste nec canoniste ad hoc.

273 ¶ Vos scitis quod heri vos qui cõferebatis mecũ in ecclesia: fecistis me recordari de dicto singulari Inn.in.c.j.d obli.ad rati.scis enĩ quod.l.placet.cum si.de episco.⁊ cle.vult quod clericus nõ potest esse pcurator laici.Inn.singulariter limitat ibi nisi vna in causa tantũ secus si generaliter ⁊ ita loquantur illa iura.Sed pro dicto Inn.do tibi casum in.c.per venerabilem.qui fil.sint le.decidit etiam ille tex.an legitimatio possit per procuratorem contrahi.

274 ¶ Monachus non potest esse pcurator nisi consentiente abbate.⁊ in vtilitatẽ monasterij.⁊ hec duo debent cõcurrere.tex.est.xvj.q.j.monachi.⁊ i.c.religiosus.de pcura.dico quod etiam pro amico sui monasterij.etiam laico potest esse monachus procurator secundum Inn. singulariter in.c.cum.I.⁊.A.de re iudi. quod nota.

275 ¶ Non potest vnus esse de duob⁹ collegijs seu artibus.pone quod ego sum descriptus in matricula mercatorum et etiam scholariũ.volo effici mercator feci me cãcellari.l.eos.de offi.ma.mil.p gl.l.pe.C.de testa.mili.⁊.l.matriculã.de prin.agen.in reb.Sed do casum singularẽ.in.l.j.§.fina.ff.de bo.pos.ex test.mili.quod quantumcunq; sit cassus a matricula scholariũ donec describatur in illa mercatorum gaudet priuilegio.casus est in.d.§.primo.singularis Ludo.licet in illis iurib⁹ dicatur quod nõ scriptus non gaudet.

276 ¶ Nunquid instantia cause emergentis finiatur triennio secundum formam legis properãdum.C.de iudicijs. dic quod nõ.sed est perpetua.⁊ ita consului in hoc et primo casu sicut de iure canonico nunq; perit.vt in capi.penult. de iudi.dictũ est singulare Guil.de cu. refert domi.Bald.in.l.post edictum.§. j.ff.de iudi.et istud confirmaui plurib⁹ rationibus cum consului.quas non refero.

277 ¶ Collegium non potest constituere procuratorem sine consensu prioris collegij.an possit ipsummet priorez seu superiorem eius autoritate constituere.consului et iui ad Baldum in l.bonorum.C.qui admit. vbi querit quando quis possit in re sua auctorari.Sed Baldus in.l.filiusfamil.§.veterani.ff. de procura.tenet quod sic allegat Archi.in capitulo presentium.de test. sed ego dico quod est casus in.d.c.presentium. not.Ludouicum.Adde ad hoc.l.j.de auto.tuto. ⁊ ad.l.j.§.fuit quesitum. et ad cle.si vna.de reb⁹. eccle.non alie.Lu.et ita postq; habui contra me sententiam reperi Bal.

la scda.§.qui in viduitate.ff.de adul.

273 ¶ Vos scitis qõ heri ⁊c.Adde q; istud di.Inn.sequit Fede.cõn.cxx.inci.qõ cleric⁹ dicẽs qõ in curia eccl'iastica clericus põt esse procurator laici.allega. c.per vene rabilem.de quo p Ro. hic vbi etiã hoc dictuz Inn.sequũtur Butri. Abb.Moder.⁊ Sande.in.d.c. cum.I.et A.vbi plura dixit vltimi.col.de re iudic.idem Inno.in.c. sed nec.ne cle.vl' mo. vbi idem vult exponẽdo.scilicet generaliter facit.c.cum essent.de simo.ibi si cõdam negotium eisdem quem text.pro Inno.not.ibi Abb.Ana.⁊ Mari.idem d.Abb.in.c.in nostra.de procu.j.col.dicens hoc esse notandum propter autoritatẽ Inno.Et idem in ca.cum essent.vbi etiam Feli.de simo.Archidiaconus in ca.peruenit.lxxxvj.dist.Imo.in.c.accedens.de prebendis.Abbas in capitulo in nostra.de procuratori.Federic.consilio.clxiij.

274 ¶ Monachus nõ ⁊c.Adde quod omnes docentes sequuntur Inno.in.c.cũ I.⁊.A.hic allega.⁊ ibidem etiam Feli. col.v.ver.casus.in quibus sequunt dñi de rota.⁊ de ,perr.ij.in antiquis.⁊ But. in.c.peruenit.in.j.not.qui fi.sint le.⁊ idẽ mo.⁊ ibi But.in.c.cum.M.xvj.col.ibi. Itẽ supplet de cõsti.⁊ in.c.ex rescripto. col.ij.de iureiuran.Imo in cle.⁊ si principalis in xij.col.de rep.But.in.c.j.in vltima col.de sin.referens quasi totum Inno.in.d.c.cum.I.⁊.A.vbi vide alias concordan.do.doc.ibi.

278 ¶ Clemẽ.appellãti rc. An limitationes hic recitate sint vere vel nõ indiscussum relinquens r tñ pti negatiue magis adherẽs me rimitto ad bar.in.l. ei⁹ q̃.ff.d ap.r add alex.ibi.i.j.addi.vbi satis plene loquit. itez adde Zab. post alios i cle.appellãti.hic ab le.in.j.col.

279 ¶ Regula est rc. Adde quod istas duas primas limitationes de qb⁹ hic posuit etiã approbat pau. de ca. in.l.hrs absens.§.si quis tutelã.hic alleg.r ibidem etiã tres alias addit.tertiã vero nõ vr tenere p ea q̃ tradit in gl.j.magna circa princi.eam tñ approbat loquendo Bal. alex.in apo.in.l.cõsentaneum.hic alle. ver.vij.no.seqr etiã ipsemet Ro.in.l.si vero.in.§.de viro.i.xlvij.fal.ff.so.ma.lz ibidem teneat Iriũ in.l.j.ff.si qs in ius vo.nõ ie.r quatuor limitatiões ad.§.cõtrahẽs ponit.mag.meus in.l.si cõuenerit.col.x.ff.de iuris.om.iu.adde tñ qd limitatio illa que tradit p gl.sing.in.l.j. ff.si qs in ius voc.nõ ie.lz q̃plurimi approbent vt Bar.in.d.l.iij.r Pan.in.c.fi. de fo.compe.r in.l.j.in.xij.col.de iudi.r eam dicit etiã esse singu.Bal.in.l.cũ archimedorã.C.vt i pos.leg.ang.tñ in.d.l. j.dicit qd lz sit singularis tñ nõ est pa p d.§.Ihẽtes.r dicit sentire glo.i.d.l.hrs absens eã ẽt reprobat Ful.i.d.l.j.r Jo. de imo.i.d.c.fi.de fo.cp.vbi dicit qd lz illa gl.sit sing.r eam sequat bar.tñ fm eũ cõiter seruat Iriũ p.d.§.ctrahẽtes.quẽ tex.dicit mag.me⁹ in.d.l.j.nõ obstare qr nõ loqr qñ fuit renũtiatũ puilegio fori vt in terminis illi⁹ gl.q̃tũ impugnat q̃tuor medijs r duob⁹ eã defendit r tãdẽ conclusionem glo. approbare videtur

278 ¶ Clemen. appellanti. de appella. dicit qd appellatio ab interlocutoria nõ põt iustificari nisi solum ex allegatis et probatis coraz iudice a quo. Sed limita fm leges quadrupliciter.primo quando illa nouiter allegãda superuenerunt de nouo ad notitiam appellationis secundum Dy.,et Bal.in.l.inuitus.C.de pcura.tũc enĩ ex nouis probationib⁹ iustificari põt scdm eos puta qr cõperi testem excõicatum qui testis essẽt pa test vt in.c.decreuimus.de sen.excom. lib.vj. Secũdo limita nisi talis sit interlocutoria.a cuius grauamine nõ possit reparari per appellationem a diffinitiua.illa enim potest ex nouiter probãdis iustificari,exemplũ pone:quia valebat iudex me torquere.Ego autem me doctorem vel militem allegabam.vt.l.milites.C.de questio. Tertio limita nisi id quod nouiter deduco corã iudice appellationis habeat ortũ a facto mei aduersarij puta quia ipse fuerit confessus coram iudice a quo testem contra me productũ esse infamem. Quarto limita vbi iudex repulerit volentẽ allegare corã eo aliqnid de nouo.r has tres limitationes tradit nobiles Bal.per rationes et leges in.l.per hanc.in col.fi.C.de tẽpo. ap.singulariter.r he limitationes sunt secundum legistas: secundum canonistas vero suscipe has.

279 ¶ Regula est qd in contractibus non hz locum remissio.vt traditur per legistas i.l.heres absens.ff.de iudi.§.si qs tutelẽ.r hodie est decisiz in.c.romana. in.§.contrahentes.de fo.compe.lib.vi. Fallit primo nisi contrahens renũciet priuilegio fori.gl.est singularis r cõis in.l.j.ff.si quis in ius vo.non ie. Sedo fallit vbi iurauerunt contrahẽtes se litigaturos in loco Ictus casus est singu. in aut.de exhibẽ.reis.§.si vero r quãdã iurent.vnde sumitur aut.ei qui iurat.§ idẽ dt.C.de bo.aut.iud.pos. Tertio fallit r hoc est pulchrum ratione contumacie nimie.casus est singularis fm Bal. ibi in.l.consentaneũ.C.quomodo r quãdo iudex.quod nota.

280 ¶ Tu habes quod qñdo cõditio iniusta adijcitur libertati.tunc seru⁹ libertatem sequitur si per eũ nõ stat: de hoc sunt mille tex.in tit.de manu.testamen. Sed quid si dixit volo quod nisi vere cõditionẽ adimpleat nõ cõsequatur libertatem.casus est singularis in.l.fi.in fine.iuncta glossa fin.seu penulti.in finalibus verbis.ff.de manu.testamen. Ba gc.allegat in disputatione sua renonata guerra seu orta guerra.r istud extende ad piam causam.r habebis vtilitas

tem quod nota.

281 ¶ Tu scis quod traditionibus dominia acquirũtur sed nunquid per signaturã seu scissuram vt in trabe inducatur traditio seu per sigillum. et sic dominiũ translatio. casus est singularis in.l. fine quo. versi. fina. ff. de peri. et commo. rei ven. quod nota. hoc tñ fallit in vino et si. vt. l. j. §. si dolium. ff. eod. tit.

282 ¶ Nunquid si sum magnus mercator et sciam in cõsilio de ordine dato qđ cras minus valebit frumentum. et ego vendidi non notificando emptoribꝰ de ordinatione predicta. dic quod contrahentes possunt agere contra me ad interesse ꝭm Guil. in.l. flauius. et.l. contra legem. ff. de legi. placet. Bart. in.l. quero. ff. de ac. empti. et Bal. in.l. ij. C. de peri. et cõmo. rei ven. pro hoc dicto allego tex. in.l. si vina. alias si quis vina. versi. plane. ff. de pericu. et com. rei vend.

283 ¶ Ego dixi quod vltima mora nocet vt.l. illud de peri. et commo. rei ven. qđ est verum nisi morosus primo commiserit morã in mora prima. casus est notabilis in.l. si per emptorẽ in fine. iuncta glo. ff. de actio. empti. facit.l. si opera creditoris. de doli except. et.l. si debitoris offerre. et.l. si decem. ff. de so. et cuz isto granello salis intellige quod vltima mora nocet.

284 ¶ Procurator ad negotia statim potest reuocare sed pone quod aliquis ꝓpter subitam reuocationem procuratoris fuit damnificatus an agit ad interesse contra reuocantem: dic quod sic ex actione de dolo. casus est singularis in l. quidam debitor. iuncta glossa in ver. piam. ff. de dol. et ita illum casum nota. ibi Bart. et Ludo. et vt intelligas istud dictũ debet esse notificatio per.l. si mandassem. ff. man. et.l. mandatum. C. eodez l. j. de satisda. glo. in clemen. de renun. et de procurato. c. mãdato. dic vt ibi non examinabo nunc.

285 ¶ Est maleficium in officio assessorie presumitur ex imperitia assessoris: vt.l. quoniam iudicis. de appella. Sed in quo presumatur culpa neglecti et malefacti dic quod in iudice: et non in potestate nisi cõtrarium probetur secũduz

281 ¶ Tu scis etc. Ad istud vide ꝑ Magi. meos. d. Jaso. et. d. lance. post alios. in.l. traditionibus. C. de pac.

282 ¶ Nũqđ si suz magnꝰ etc.l fi. adde bar. in.l. ꝫ legem hic alle. ang. et Pau. de ca. i.l. j. §. fi. ff. de ac emp.

285 ¶ Est maleficiuz etc. De ista materia vide ꝑ magi. meos dom. Jaso. et domi. lãce. pꝰ alex. et alios in.l. diẽ functo. hic allega. et pleniꝰ in.l. edicto. ff. ꝙ quisqꝫ iuris.

Cyñ. singulariter in.l. diem functo. ff. de officio assesso.

286 ¶ Cle. cum terra. de elec. dicit quod non valet statutum quod ecclesia habeat eligere prelatum de voluntate laici. nec valeret cõsuetudo. in ciuitate salamantina est cõsuetudo qđ mortuo prelato debeat fieri notificatio pplo ciuitatis ante quã collegiũ procedat ad electionem. dic qđ cõsuetudo valet ꝭm Inno. singulariter in. c. quod sicut. de elect. quod not.

287 ¶ Cle. vt calumnijs de re iudic. vult quod post

287 ¶ Cle. vt calũnijs etc. ibi ꝑmo nisi opponatur. Adde quod lz ro. hic in hac limitatione nõ firmet pedes tamen approbat ipsemet in.l. si vero. in. §. de viro. in. xxxij. fal. ff. soluto matri. referens se ita cõsuluisse. idem tenet Joan. and. in addi. ad Spe. in titulo. de senten. §. vt autem. in additionibus. Adde hec ad ea etc. idẽ tenuit Bald. in.l. vnica. columna secũda. C. ne liceat in vna eademqꝫ causa tertio prouocare. Et in multis alijs locis de quibus ibi per Alexãdrum in additio. magna incipiẽ. executioni. sequitur Angelus cõsilio. lxiiij. in fine. Card. in clem̃. j. §. finali. de sequestra. posses. et fructu. Petrus de anchar. in cõsilio suo. ccvj. ad secũdam vero limitationem de qua hic et ad sextam in or. vide zab. in clem̃. vt calumnijs. hic allega. in secunda columna versic. oppo. in eo quod glossa. et versicu. quarto quero. In ceteris vero limitationibus hic positis contentus ero autoritate dominorum de rota et Ludouici nostri recitantis et aliter non dubitantis.

289 ¶ Añ= qd vsus ⁊c. Ad hec vid Cy. Bal.et Ro. in.l.ve ctiga. C.no ua vectiga. mar.d lau. i tract.pnci pū.§.lxxx= vij.icipi.cō suetudo po pli. pleni⁹ p Fel.in.c. cū nobis.d pscp. Alex. ɔsil.vj.prio volu. Pan. ɔsi.clxxj.ici. in cā quam magnific⁹. ⁊ ɔsi.ccxxv. inci.sup p= mo dubio ad fi.Oldr. ɔsi.clxxij.i= cip.qr oēs ij.col.v.ad tertium qd Car.consil. lxxxix.icip. caplm ciui tatē sc.i pn. Ange. ɔsil. ccxiiij.icip. i accusatio= nib⁹.iij.co. loqntē d du ce mediola ni. Ludo. met.ɔs. lix. col.vl.i qb⁹ loc3 loqūt de pscptiōe i corpaliū ⁊ sic in ppoli to vbi sepi⁹ allegant.c. sup qbus= dez de quo p Ro.kic.

tres sententias confor= mes non potest opponi exceptio nullitatis nisi pri⁹ mandent executioni sed limita dupliciter sm legistas primo nisi oppo= natur euidens nullitas tunc enī retractet execu= tio sm Bald.singulariter in.l.j.in.v.col.C.ne liceat tertio prouo.et ita tenuit Old.cōsilio.cviij.sed cre= do non esse verum. papa enim vult notare aliquid specialitatis tribus sen= tentijs sed si dictu3 Bald ⁊ Oldr.esset verum seque retur qd nulla esset spe= cialitas quod patet per notata in.l.iiij.§.condem natum.ff.de re iud.et est casus in.l.fin.de ordi.co= gni.Secundo limita nisi esset executio irretracta bilis tunc enim semp po= test opponi:ita determi= nat Bald.in.l.si feriatis. ff. de arbit. singulariter quod nota.Sed sm cano nistas limita.Tertio quā do late sunt tres senten= tie ita cōformes qd om= nes adiudicatorie : seu omnes absolutorie:sed si due sunt condemnatorie et tertia solum desertoria appellationis : tunc non habet locum cle.sm do= minos meos singulari= ter in decisinone.xxvij. Quarto limita si late sunt tres sententie pro me in= terpellate.et est dubium. Jo.and. in tit.de appel. §. quoties. in prima ad= ditione determinat illa3 cle.habere locum etiam si interpellate sunt:et se= quuntur domini mei in decisionibus deci. xxxj. Item et quinto dubita= tur an si per appellationem interposi= tam per officialem ciuitatis post tertiā interlocutoriā sm dominos meos deci. ccciij.habeat locum dicta cle.et decidit ibidem quod non habeat locum in tri bus sententijs interlocutorijs quibus potestas nuntiauit appellationem ad= mittendam.Sexto an habeat locum di cta cle.quo ad tertiū.materia est.l.a di uo pio.§.si super rebus.ff.de re iud.[illegible] ventens cl.ij.de testi.dic qd si sm dños meos decisiōe.ccclj.⁊.clix.Septimo an habeat locum dicta cle.si nondu3 expe dito vno articulo a quo fuit interlocu= torie appellatum.late sunt tres senten= tie conformes domini mei ponunt de cisione.cxj.⁊ decidunt quod non.

288 ¶ An emptor cui adhuc res vendita non est tradita possit comparere et im pedire remissionem faciendam contra venditorem ⁊ de hoc fuit quidam ma[illegible] me interrogatus dictum est vnicum in l.manifestissimi.C.de fur.relatū p Bal. [illegible] quid sit inuesti.⁊ determinat quod non per.l.is cui.de fur.et.l.si assidue.ff.de acqui.pos.quod nota.

289 ¶ Anquid vsus insigniorū qui com petūt rōne superioris dignitatis possit prescribi per habētē dignitatē minorē vel possit hoc pscriptione vel cōsuetudi ne induci vtputa quia scholaris portat aurum qd nō nisi habētibus dignitatē cōcedit vt est tex.not.in.c.clerici.ad fi. de vita ⁊ hone.cle.dic qd eā tractat [illegible] sti.in.c.cū contingat.de eta.⁊ quali.vbi determinat dubitatiue tñ p sic.nil alle[illegible] Jo.an.mouet in.c.abbates.de priui[illegible] vi.in nouella ⁊ ibi concludit opi.vt n[illegible] possit inferior vti isignijs maioris.all[illegible] gat.c.peruenit lo.ij.⁊.c.ij.xliij.di.Ego[illegible] co quod si est cōsuetudo cuius initiu[illegible] hominum memoria non est:tunc est [illegible] rior opi.Hosti.moueor per.c. super q[illegible] busdam.§.preterea. vbi tex.singul[illegible] de ver.sig.vt ea que princeps tibi [illegible] uauit possint acquiri illa longissima [illegible] suetudine.per baronem vel comit[illegible] ius victigalis.C.noua vectigali[illegible] tum.Si vero pscriptio seu consuetu[illegible] non est ita longa.sed scitur eius initiu[illegible] tunc est vera opi.Jo.and.per intra fu[illegible]

290 ¶ P[illegible]

290 Prohibetur forensi in ciuitate ista aliquam rem immobilem relinqui per statutum. aut per viam contractus vel vltime voluntatis relictus est fundus forensi vt vēdat & pretium habeat Bal. mouet nescio vbi nec recordor. sed glo. est singularis in. c. j. in versic. domum. de reli. do. quod sic: sicqꝫ valet tale statutum: non obstante relicto. Et est ratio quia non durat alienatum. ergo non videtur alienatum vt in. c. j. quid iuris sit si vasallus post alie. feu. id recuper. l. si vero pro patre. §. versum. ff. de in rem verso.

291 Legauit vidue maritus vestem & si grauauit heredem suū maritus vt vxorem vestiat viduam vt mulierem donec in viduitate permanserit verba non intelligūtur ꝫm personam eius cui relinquitur vt. l. plenum. §. equitū. ff. de vsuca. an sit verum & videtur quod sic quia verba dubia in vltima voluntate sunt interpretanda secundum voluntatē heredis: vt. l. qui concubinam. §. j. ff. de le. iij. cum si. et. l. apud iulianum. §. seio. de le. j. Preterea affirmatiua verba vnico actu verificātur: vt. l. boue. §. hoc sermone. de verbo. signi. Bal. in. l. j. C. de fidei com. et dicit dictum legatū esse annuum vide ibi rationes suas.

292 Legaui titio sextam partem redditū quos habeo in monte senensi est ne legatum annuū. dic quod sic ꝫm regulam omne enim relictū prestandū ex mente testatoris ex redditu certe rei dicitur annuum. casus est vnicus in. l. defuncta. §. fi. ff. de vsufructu.

293 Lego titio decem per quadrieniū in festo sue capelle. an sit relictū annuū an ꝟo erit quadriēnale. vt in fi. cuiuslibet quadriennij teneaꝫ soluere annua. dic quod singulis quadriennijs prestandum est legatum. casus est singularis in. l. cum erat. ff. de an. leg.

294 Lego titio quolibet anno vnum modium frumenti et si illud heres non soluerit. relinquo eidē titio mille. accidit qꝺ primo anno heres non soluit an teneaꝫ ad oia mille soluenda an ꝓ rata vni⁹ modij primi anni. casus est singularis & peregrin⁹ ꝙ tenetur statim non soluto modio primi anni ad omnia mille. in. l. j. §. fi. ff. de penu legata. & nota bene.

295 Conceptus post mortem aut ex propria persona. nec de iure pretorio nec ciuili potest admitti ad succedenduꝫ in hereditate aui: vt. l. titius. ff. de suis & legi. l. j. §. si quis proximiorem. vnde cog. insti. de heredi. que ab inte. §. cum autem. &. l. si quis filium. C. de inoffic. testa. tradunt doct. in. l. qui se patris. C. vnde lib. hoc tamē fallit in iure patronatus libertorum et consequenter ecclesie. casus est singu. in. l. paul⁹ respōdit. §. paul⁹. el. j. ff. ꝺ bo. lib. quod nota.

296 Scis quod vbi sunt plures tutores. vnus tenetur ex mala administratione alterius si ille alter non sit soluendo. Item scis quod si magistratus dat plures tutores pupillo. qui similiter male administrant in subsidiuꝫ conuenitur magistratus hoc presupposito dicit. l. j. §. vsqꝫ adeo. ff. de tute. et ra. di. quod anteqꝫ proueniant ad magistratum ex mala administratione vnius debet ꝫueniri tutor pri⁹ et vltimo magistratus. sed illum textum limita nisi sint plures tutores diuersimode dati vt quia alter testamentarius: alter datiuus: nam si datiuus male administrat agitur primo cōtra magistratū qui eum dedit qꝫ contra contutorem.

291 Legauit vide &c. In fi. ad istꝺ facit ꝙ i sili dr ꝙ si pr donat filio fructus aduenticio rū ꝙ itelligitur singulis ānis ꝫ Bal. i auk. excipit. C. ꝺ bo. q̄ lib. facit ꝙ no. bar. in. l. cū q̄dam. ff. de annuis le.

296 Scꝫ qꝺ vbi &c. In fi. adde ꝙ Bar. eādē opin. tenuit quā i §. cū ex testō ħ alle. i l. j. ꝶ. illꝺ q̄ discutiam⁹ & ibi sequūt alij cōiter oēs in. l. j. C. ꝺ trāsac. ē ēt ali⁹ casus silis in l. j. §. nunc tractem⁹. versic. vsqꝫ adeo. et ibi gl. C. ꝺ trāsact. vbi qn ñ diuisa tutela a testatore vl's iudice q̄dā ex tutoribus gessit q̄daꝫ nō. nā si gerens nō sit soluēdo

Singularis

297 ¶ Sicut non ⁊c. Ad hoc vide Feli. in. c. nouit. colum. ij. circa princi. versic. vbi verba de iudice. Pau. de castro in. l. conuentionem. ff. de pact. vbi dicit quod qui habet pacem cum offenso remittatur sibi offensa non habet locum vbi quis habet treugam qr debet habere pacez et non gaudebit beneficio dicti statu. adde Car. consi. xxxvij. in titulo. de testa. incipiē. testōꝛ mandauit edificari.

303 ¶ De hoc he. ⁊c. in fine. adde. et Pañ. in. c. contingit. hic alleg. tz glos. dicit tamen quod licet c. rursus. ⁊ c. quicunqꝫ cum si. non habeant locum in causa ciuili. tamen si contumax steterit in excommunicatione per annum poterit ob nimiam contumaciam fieri missio ⁊ adiudicari fructus statim percipiendi. arg. l. fulcinius. ff. quib⁹ ex causis in posses. ea. ⁊ eorum que ipsemet dixi in. c. qm̄. §. in alijs. vt lite non conte.

potest prius cōueniri iudex qui eum dedit ꝙ cōtutoꝛ. casus est singularis in. l. luci⁹. §. ex testamento. ff. de admini. tutoꝛ. ⁊ Bart. ibi facit magnum festum.

297 ¶ Sicut nō accedens ad soluendum id quod tenetur excusatur. si scit guerram. ita etiam excusat si scit treugam. casus est singularis scd̄m Bal. in titu. de pace constan. x. colū. et in. c. j. §. vasalli. qui in vsi. feu. addas ad. c. nouit. de iudi. et de treug. ⁊ pa. ⁊ ad questionem Joan. andr. in rub. de treug. ⁊ pace vbi querit an treuga magis accedat paci quam guerre sed casus est in illa questione. in. d. §. vasalli.

298 ¶ Quando dicitur cōmitti moꝛa in dotis solutione. seclusa tamen interpellatione. dic quod lapso biennio a die contracti matrimonij si non soluit post biennium est in moꝛa ⁊ incurrit consequenter omnes penas moꝛosi. intellige tamen post traductionez ad domum. ⁊ onera matrimonij. casus est singularis in. l. fin. §. preterea. C. de iure dotium.

299 ¶ Pendente accusatione de furto vel homicidio cōtra titium. decedit titius relicto herede. ⁊ scis qꝺ finita est accusatio. vt. l. ex iudicioꝛū. de accusa. ⁊ p toto tum tit. si reus vel accu. moꝛ. fue. sed qd si heres instet vt iudex declaret defunctum nō commisisse furtum seu homicidium vt defunctus euitet infamiam an cogatur iudex ad hoc declarandum. dic quod sic. nam quo ad effect⁹ declarationis extinguit. casus est singularis. in. l. filio. §. seio. de adimen. leg. Bald. in. l. vnica. C. ne ex delic. defunc.

300 ¶ Tu habes materiam. l. non fatetur de confes. l. erroꝛe. de iur. ⁊ fac. igno. qꝺ pretextu erroꝛis potest cōfessio reuocari. Sed q̄d in cōfessione facta per respōdentē propter cōtrariam responsionem alterius partis vt. in. c. si post prestitum. de cōfes. lib. vj. an reuocari possit. solus Jo. an. tit. de po. §. nono. ver. j. in additione que incipit videt dubitari. et refert do. Anto. c. fi. de cōfes. determinat qꝺ sic allegat tex. iuncta glo. in. l. quoniam. de his qui no. infa. vbi hoc optime probatur adde ad Bald. in. l. absentem. de penis. in predictis locis.

301 ¶ Si ꝯfessus sum in vno iudicio: preiudicat in alio vt. l. pe. de arbi. cū si. sed est verum in confessione vera secus in ficta ſm Bar. in. l. ij. §. diuus. de iur. fis. vbi est casus singularis de hoc.

302 ¶ Cōfessio ficta nō transit in heredē cōfitētis. nisi iudex declaret illum contumacē vt. l. eius q̄ delatoꝛē. de iure fis. qꝺ est verū nisi illa confessio resultet ex morte. ⁊ hoc determinat Bald. singulariter in. l. ij. C. qui testa. facere pos.

303 ¶ De hoc heri fuit interrogatus. an excōmunicatus per annū pōt oib⁹ beneficijs priuari. xj. q. iij. rursus. ⁊. c. quicūqꝫ. quos declarat glo. in. c. cum contumacia. de here. lib. vj. Innoc. in. c. cū de ne. de eta. ⁊ quali. oꝛdi. Ant. in. c. j. de iudi. qꝺ fallit nisi sit excōicat⁹ pro cā criminali secus pro ciuili. tunc em̄ non potest beneficijs priuari. etiā si mille annis steterit in excōicatione. glo est in. c. cōtingit. de dolo ⁊ cōtu. de qua ibi do. Anto. facit festum maximum.

304 ¶ Judex iurat seruare statuta ciuita

tis an iudicãs ɔtra statutum continẽs id qđ ius cõe sit periur⁹. certe hoc recidit in hoc an statutũ continẽs id quod ius commune sit ius ɔmune vel municipale Bal.in.l.iij.C.de cõsti. pecu.dicit esse singularẽ casum.ff.ad municip. l.magistratus.nescio extendere habeo de facto hunc casum.

305 ¶ Pater mancipat filium reseruãs sibi vsumfructum omniũ bonorum querendorũ p filiũ quẽ nullo mõ remittere intẽdit.⁊ filius cõsentit.queritur an pater ex aduentitijs post quesitis per filiũ habeat vsumfructũ integrum.tu diceres q nõ habet dubiũ.facit.l.viua.de bo.mat.Sed reperio Jo.andr.in addi. Spe.referendo de verbo ad verbũ.Oldra.verba ⁊ eũ non allegat.⁊ determinat qđ est nulla illa reseruatio in ti.de natis ex lib.ven.§.j.in additione q̃ incipit contra premissa formes.sed ego forte consulam contrarium.

306 ¶ Lex quod vendidi.C.de contrahẽ. emp.hic dicit q in dubio presumit vẽditor habuisse fidẽ de p̄tio nisi putaret emptorẽ statim solutuꝝ.ita dicit ibi gl. Sed pone qđ putet post decem dies habere pretiũ.an tũc cẽseat habuisse fidẽ de p̄tio.dic qđ tunc dictio statim nõ verificatur post decẽ dies ⁊ sic non habet locũ illa glo.tu habes de hoc glo.singularem in.l.inciuile.C.de rei ven.

307 ¶ Ubi q̇s vẽdit statim recessur⁹. puta in nundinis nunq̃ censetur habere fidẽ de pretio.verbum singulare Bald. in.l.si vero donationis.C.de cõtrahen. emp.alleg.l.si quãdo.ff.de pig.ac.⁊ ibi eam allegat in.l.si cum dotem.so.ma.licet ad aliud propositum.

308 ¶ Tu scis quod donatio inter virũ ⁊ vxorẽ regulariter est prohibita.vt p totum tit.de dona.inter vir.et vxo.Quid aũt si lata est sententia p vxore absolutoria viro nõ opponẽte cũ posset eã exceptione repellere.certũ est qđ sñia vz sz an impediat repetitionẽ soluti.tu diceres qđ sic p.l.iul.⁊.l.iudex.de ɔdi.id. sz tñ ɔ̃riũ est verꝫ.iura em̃ illa limitant nõ pcedere in ea sñia lata pro ea cui aliter ex litigatorib⁹ donare phibet.casus est singularis.in.l.si spõsus.§.si vxor.ta ij.ff.de dona. inter virũ ⁊ vxo.⁊ illum casum docuit me Bal.in.l.cũ alle gas.C.de vsur.quẽ perpetuo tene menti.

309 ¶ Rome int dominos meos fuit satꝫ dubitatũ. nũq̇d in termino gñalr ad oia pbanda indulto possit exceptio q̃dã pbari ad quã spãlr p prius pbãdũ data fuerat particularis dilatio.⁊ breuiter qđ sic pp̄ter equitatẽ iudicij vt.l.si q̇s intẽtione.de iudi.l. inter stipulantẽ.§.j.de vb.obli. In ɔ̃rium tñ decidit singulr Bald.in.l.j.in fi.C. sen.rescin.nõ pos.sentit Spec.in ti.de dila.§.videndũ.v.sed attẽde. alle. gñalia.l.doli clausula.⁊ l.stipulationes commodissime. de vb. sig.facit l.coheredi.§.q̄ pater.de vulg.⁊ pu.de ali.le.l.stichus nutu.⁊.l.alimẽta. §.j.⁊ hec quinq̃ iura solitus est Bald.ad vnum propositum allegare.

310 ¶ hesitatũ fuit multũ per dños meos an dato termino gñali ad pbandum incumbentis : valeat generalis pductio actorum consistentium in vno sacco. put rome euenit i vno pitissimo pcuratore.⁊ videt qđ nõ: q̄ est vaga ⁊ generalis. ⁊ ideo ambigue ⁊ incerta.arg.l. aut qui aliter. cipien.Licet quis producat.

307 ¶ Ubi quis ven.⁊c.in fi.Ad hoc vide Alexan.⁊ alios in.l.si cum dotem.ff.so. matr.⁊ in.l.a diuo pio.per Barto.in.§. sed si emptor.de re iudi.⁊ Bal.in.l.inciuile.C.de rei ven.

308 ¶ Tu scis qđ donatio. ⁊c. Adđ quod istud dictũ refert ⁊ simpliciter seq̇tur magister meus ad limitationem illius.l.in.l. iudex.đ cõdi.inde.

310 ¶ hesitatum ⁊c. in fin. vide Feli. in. c. iputari.i fi. hic alleg.⁊ q̄ hic dicitur aut fit cum protestatione ⁊c. ad hui⁹ veritatem vide Paulũ de castro. i l.j.C.vtque desunt aduo. Bal.in l. vnica. C. de confes.⁊ in.c. cuꝫ dilectus.col. vlti.de consue. Jmol. omnino q̄ ponit commune opi. in.c.perpetuis.de fide instru.p rotaꝫ deci. cclxxxij.in

311 ¶ Pro-
pter adul-
teriū ꝛc. ad
de ꝙ istam
glo. allē. car
di. cōsi. cxj.
col. ij. ꝛ sād.
in. c. pasto-
ralis. co. iij.
circa me-
diū ꝟ. mu
lier impu-
dica. et ibi
ad materiā
c. plerunq;
hic alle. et
l. ex consen
su. C. de di-
uortijs q̄-
rit an istud
habeat lo-
cū i vidua
ꝛ in adulte
ra ꝑ vim.

314 ¶ Nū-
quid redē
ptor ꝛc. ha
bes similē
tex. i. c. nul
lus ea. ca. ꝛ
q. ꝛ illū tex.
Ant. cor. in
no. suis in
lra. T. i ꝟ-
bo testis in
cipi. an re-
demptor li
tiū fatet se
didicisse ab
ādrea bar-
ba. docto.
suo in. c. te
stimoniū. ꝺ
testi. colū.
xviij.

§. j. quod vi aut clam. si
cut etiam excipiens ge-
neraliter non admitti-
tur. vt. l. titie textores.
de leg. j. In contrarium
facit quod notat Barto
lus i. l. si finita. §. iul. de
damno infec. ꝛ in. l. acci
piendis. de autori. tuto.
vbi tenet quod videlicet
si dico compareo in om
nibus causis meis ge-
neraliter demum fuit al
legatum singulariter vt
notat Joan. and. in ad-
ditio. Spec. in titulo de
instru. edit. §. vidēdum.
in additiōe que incipit
restat qualiter istrumē-
ta exhibeantur. ver. non
exhibeas. et dominus
An. in capitulo imputa
ri. de fide instru. ꝛ deter
minat singulariter qꝺ
aut talis productio fit
simpliciter et vlꝫ. aut fit
cuꝫ protestationis. quod
non intendo producere
nisi ea que faciunt ad vi
ctoriam mee cause. ꝛ tūc
est talis productio nul-
la qꝺ fallit nisi breuitas
dilationis. puta qꝛ vna
hora daretur ad multa
iura seu instrumenta ꝓ
ducenda seu qualitas ꝑ
sonarum. puta quia ru-
sticus/mulier/vel pau-
per non valens aduoca-
tum conducere suadeāt
oppositum. ꝛ ita ego ꝓ-
nuntiaui cōtra illum ꝓ-
curatorem peritum cuꝫ
dicta protestatione fac-
cum iurium producen-
te. ꝛ hoc addas ad not.
per Bartolum in. l. cum
seruus. ff. de cond. ꝛ de-
monstra.
311 ¶ Propter adulterium
vxor perdit dotem que
applicatur marito sed an perdat bon
paraphernalia. vnā glo. habes mirab
lez ꝙ sic in. c. plerūq;. de dona. inter vi
ꝛ vxo. quam nota.
312 ¶ Tu say quod si procurator pro m
agens est reuocatus. que reuocatio p
uenit ad notitiā iudicis vel partis g
sta cū eo sunt nulla: vt. l. j. C. de sati
ꝛ in capitulo mandato. de procurato
vbi de ma. per glossam ꝛ doct. quod
verum nisi hec reuocatio peruenit
notitiam eorundem post conclusione
in causa: quia tunc valebit senten
cum eodem procuratore. casus est s
gularis in capitulo auditis. de pro
ratoribus. ꝛ minor quod non pon
in illis locis.
313 ¶ Hodie fui interrogatus. nūtius
cursor domini pape citat aliquem
mādato ꝛ falso. dic ꝙ tenetur pena f
si criminaliter et ciuiliter ad intere
partis. casus est singularis in. l. qui
me. de fal.
314 ¶ Nunquid redemptor litium ꝛ. c
nuus litigator possit esse testis. dic
non nec etiam possit esse accusato
sum habes vnicum. iij. q. v. suspec
315 ¶ Innoc. in. c. cum. J. ꝛ. A. de re i
dicit qꝺ si sit inimicitia nouiter su
ta et facta amicitia. repellit quem
stimonio. Bald. in. l. prescriptione.
contra ius vel vti. pub. sed tu habes
sum vnicuꝫ in capitulo accusatores
q. v. licet illud dictum reputetur sin
lare. et ego erubuissem si quis mih
legasset.
316 ¶ Habeo consulere in casu pulch
mo testator legauit mille nepoti su
teri vero nepoti eo vt inequalis si
altero nepote lego alia mille: poste
stator ademit primum legatum in
cillis. an censeatur ademptuꝫ esse
do nepoti reperi casuꝫ hoc mane
sic. ꝛ gauisus sum. casus est singul
in. l. alteri. ff. de adi. le.
317 ¶ Tu say quod exceptiones com
tētes principali proficiunt fideiu
vt. l. ex persona. ff. de pactis. an h
beat locum in spōtaneo fideiusso
precedentibus precibus debitoris
quod sic. casus est singularis in qu

risperiti.dubitauerunt.l.si mulier que senatus.§.fi.ff.ad velleia.

318 ¶ Tu say.§.necessitatibus. l.nō solū. de bonis que libe.quod filiusfa.non potest in iudicio interesse sine cōsensu patris. Sed do regulam not.quod in omnibus casibus in quibus minor habet habilem personam essendi in iudicio sine autoritate tutoris.i.eisdē casib⁹ pōt filiusfa.in iudicio interesse sine consensu patris.et istud est aureum et singulare dictuz Spec.in titulo de act.§.j.ver. sed nunquid in casibus.de quo habes glo.singularem.in capitulo fi.in ꝟ.regulariter.de iudi.lib.vj.

319 ¶ Tu habes.l.si nondum.C.de furto' l.aut facta.ff.de penis.l.diu⁹.ad.l.iul' pec.quod auferens sacrum de sacro punitur vt sacrilegus.non vt fur.quod est verum de iure ciuili.de iure autem canonico incidit in furtum. et sacrilegiū et potest vna pena vel alia puniri.et tene menti.quia in hoc sequuntur ius canonicum.et non inuenies alibi. dictuz est singulare Archidia.de cōse.dist.j.c. corpa.allegat tex.opti.xxiij.q.iiij.c.q̄d ergo.quod nota perpetuo.

320 ¶ Fiscus respublica senensis constituit generalem syndicum ad exequendum omnes debitores et secundo fuit aliter cōstitutus specialiter ad certa debita qui secundus fuit negligēs et debitores illi speciales effecti sunt non soluēdo an p̄mus generalis teneatur rei publice.dic ꝙ primo cōuenitur specialis.et si ille non est soluendo.tenet primus vnde non habet locum regula generi per speciem derogatur.vt in capi. studuisti.de off.le.de rescri.pastoralis. cum si.casus est specialis in.l. quoniā aurelio.C.de cōue.fis. debi.lib.x.Bal. inuenit in.l.ij.C.qn̄ fis.ꝟ.priua.et ab eo ipsum habui.

321 ¶ Tu senēsis scis hospitali de monagnesi do tibi vnū dictum pro eo.hospitale potest construi sine et cum autoritate episcopi.vt in capitulo ad hoc.de reli.do.et in.c.quia contingit. eodem tit. in aut.vt nullus faciat ora.do.circa p̄n. et in autē.vt in priua.do.sa.my.non fi. cum multis si.Si autem cum autoritate episcopi fiat. habet maiora priuilegia. Sed quid in dubio dicunt aduocati quod non presumitur cū autoritate episcopi.quia solēnitas extrinseca nō presumitur vt.l.quecunq̃.de publi. et.l. sciendu3.de verborum obligationibus.dic ꝙ eo ipso qd in p̄dictis locis missa celebrat presumit autoritate episcopi factum.et est singulare dictuz Archi.legistis incognitum.de cōsecratione distinctione p̄ma nemo . adde in p̄dictis locis.

318 ¶ Tu say rc.In fine glo. … istud mihi non dicit.et videtur … oppositū per tex.in.§.pupillus.in… inuti.stipu.et.in.l.vlti.§.j.ff.de ver.obl. quia alia est tutoris autoritas.et alia patris voluntas.sz rn̄detur s̄m Jo.an.i addi. ad Spe.in loco h̄ alle. ꝙ.§. pupillus loquit ex casus p missos ad §. j. rn̄det ꝙ si excludit autoritas q̄ plus arctat fortius ergo voluntas.

322 ¶ Eoipso quod libri heresis reperiūtur penes aliquem potest ille de heresi condemnari secūdum Archidiaco.singulariter. vigesima secunda questione quarta.capitulo sane.d.ij.per capitulum si forte.eodem titulo:vbi de hoc videtur casus.

322 ¶ Eo ipso ibi.ꝙ muliēr.Adde istud esset verū ēt si pr cōsentiat Bal.in l.fi.§.necessitate.C. de bo. q̄ libe. Itē vex ni si fideiubeat pro dote l.gn̄alr . et ibi doct.C. ad velleia.

323 ¶ Tu scis ꝙ mulier nō potest obligari fideiubendo vt in titu.ad velleia.non reperio aliquē fideiussorem nisi mulierem volo conseruare eā indemnē.an hoc faciat ei perdere beneficium velleiani dic ꝙ aut conseruatur idemnis eo qz datur illa quantitas pro q̄ fideiubet seu species in tali casu mulier est legitima fideiussor et nō iuuatur velleiano.casus Jetm nisi fideiubeat iudice presente et decretum interponēte. l.fina. C. si mater idē pro.et.l.fi. §. se. ff . ad velleia.

est in.l.si pro aliquo. et l.si mulieri.ff.ad vellei. Aliqñ conseruatur indẽnis eo qꝛ sibi datur pignus.et tunc potest opponere exceptionẽ velleia.text. est singularis in.l.quidam voluit.ff.e. titu.qꝺ nota.qꝛ ita consului. adde ad. l. antiq. C.ad vellei.ꝛ vide ad declarationẽ Bal.in.l.j.C. eo.titu.

324 ¶ Glos.ordi.in.l. consensu.ff.de ac.ꝛ ob.et in l.j.in fin.de contrahen. empt.ab oib9 approbata dicit quod ad hoc vt contract9 qui fit consensu valeat cum sit ꝑ nuntium est necesse quod voluntas contrahẽtis pareat alteri per nuntium ad hoc specialem.si eñ aliunde eius voluntas alteri pateret.nõ valent contractus.Sed nunqd eodem modo sit necesse per eundẽ nuntiuz sciri voluntatez alterius cui mittitur per ipsum mittentem dic ꝙ nõ sed potest esse per alium nuntium singulare dictum archidi.xxx.q.v.illꝺ habuia Bald.in rubri. de confess. quod nota. pro declaratione illarũ glo.

325 ¶ Creditor computat fructus in debitũ ex re pignorata. dic hoc falsit nisi dñs rei vtiliter hanc rem in qua habet vtile dñium pignoraret creditori ꝛ dño eiusdem rei in directo dñio tunc eñ fruct9 in sortẽ nõ cõputantur.qꝺ est mirabile.ꝛ pone exẽplũ in feudatario et emphyteota casus est singularis i.c. j.de feu.ꝛ in.c.cõquest9.de vsur.qꝺ no.

326 ¶ Tu scis tex.in.l. iij.§.iulian9.ff.de testi.q dicit qꝺ a testimonio ferẽdo phibetur q cepit pecuniã vt diceret vel nõ diceret testimoniũ.in.l.j.ff.ad.l.corneliã.de fal.qꝺ est verũ nisi producat̃ p illũ in cuius ꝑiudiciũ.data fuit testi pecunia.tũc eñ admittit̃ ꝛ valet.casus est singularis ꝛ mirabilis i.c.j.si ꝺ feu.fuerit controuer.inter do.ꝛ va.in vs.feu. bal.exclamat ibi illũ tex.adꝺ ibi.§.iul.

327 ¶ Si do iudici pecuniã vt ꝑ me iudicet ꝑdo cãm.Sed quid si in camera magnis precibus oro iudicẽ vt ꝑ me iudicet ꝛ sibi iudex sit fauorabilis:dic ꝙ punitur cẽtũ aureis in cã criminali.tex. est singularis in.l.j.in fi.iũcta gl.in vbo ingrediat̃.ff.ad.l.iul.de ambitu.Itẽ intellige veruz quod acci̇piẽs pecuniã ne ferat testimoniũ nõ est idone9 testis si dantur sibi specialiter ne testificet.secus si generaliter vt ferat auxiliuz parti in illa causa:tũc enim admittitur ꝛ valet testimoniũ ei9.ꝛ ita limitat.§.iulia. dictũ est Spe.mirabile.referẽs do.suũ hosti.in ti.de testi.§.j.ver.quid si dederit pecuniam.tene menti.

328 ¶ Iudex capiẽs pecuniã vt ꝯmitteret barateriã an euitet penã si peniteat anteqũ committat barateriam ista questio fuit florẽtie ẽm Bal.reintegra dic ꝙ nõ est tex.singularis in.l.gñalr.§.j.de cal. ꝛ ibi Bal.dicit ita determinatum.

329 ¶ Accipiens pecuniã vt ꝯmittat delictum.cui q̃rat̃ illa pecunia:gl.variat.quia aliquãdo fisco.vt.l.luci9.de iure fis.ꝛ.l. claudius.de his q.vt indig.aliqñ pti. Sz q̃ est verior dic ꝙ scꝺa scz q9 applicatur pti rl̃arit̃ tex.est in.l.gñalr.§.illud. ꝛ.l.si qs ab alio.§.si vt filio.ff.de calũ.

330 ¶ hodie qdã ꝓcurator interrogauit statutũ prohibet alienare rẽ imobilẽ in forẽsem an habeat locũ i domicilio.vel in domũculaꝛ pua casa:tu dices q9 lenĩ ꝛ dic ꝙ vuln9 nõ est vuln9 sed febricula ꝛ dic ꝙ nõ.tex.est quẽ nescio alibi i.l.senat9.§. marcellus.de le.j.ẽm expõnẽ ꝓ ibi dictã ibi positi factam per Io.ꝛ Bar.ibi.

331 ¶ Tu scis quod regula est qꝺ si rei quã possideo dominium est apud aliuz ꝛ pereat dominium pertinet ad dñm vt.l.

331 ¶ Tu scis ꝛc. In fi. adde qꝺ gl.i. §. siue l.si pupill9 hic alle. sequitur ꝛ dicit singu. Ludo.mes. ibidem et asserit se obtinuisse florẽtie nõ erãt sex mẽses ꝯ oẽs doctores ꝛ aduocatos illi9 ciuitatis.seq̃tur ẽt pau. de castro.ꝛ magister me9.i.d. l. si pupill9.

fortuitis.z.l.pign⁹.cū si.C.de pig.ac.qd est verū si aliter sit dominus de iure cō muni secus si de iure speciali.tūc enim perit res periculo possidentis.gl.est sin gularis in.l.nō ois.§.pupillo.in ver.fa cto eius.ff.si cer.pe.z intellige illam gl. nam pupillus non potest si est debitor soluere sine tutoris autoritate:si tamen soluat remanet dominium pecunie nō cōsumpte penes pupillum de iure spe ciali.z ideo perit periculo creditoris.

332 ¶ Malefidei possessor potest deducere ante restitutionē rei z fructuū oēs expēsas factas in cultura fundi.vt.l.fundi.ff.fami.hercis.Sed an deducit impē sam factam pro custodia fundi.Bart.in l.cum quereretur.§.prediis.de le.iii.determinat per illum textum quod nō mi rabile dictum Bal.est quod nota.in.l.j. C.de fruc.z lit.expen.tenet contrarium allegat Spe.z non facit mētionem.dic quod Bartolus errauit vehementissime.quia dicit contra casum singularem l.si a domino.§.fi.ff.de pe.here.mirabile dictum est ꝙ tantus homo dixerit cō tra casum.l.expressum.z in.l.si ita.§.fi. de fund.instructo.vbi expositum pro custodia fundi dicitur fieri ad cōseruationem eius z fructuum fieri.

333 ¶ Malefidei possessor tenet ad fruct⁹ perceptos z quos percipere potuit:vt l.fructus.z.l.ex diuerso.ff.de rei ven.C. eodem titulo.l.domum.§.primo.capitulo grauis.de restitutione spolie.quod est verum nisi loquimur de fructibus quos potuisset percipere ex fundo propter meliorationem a se factā.casus est singularis in.l.ceterum.§.vbi.in parte tamen desiderabit.ff.de renun.quod nota perpetuo z ita pronuntiaui anno preterito.ideo nota.

334 ¶ Per traditionem instrumenti censetur res tradita de quo in instrumento mētio fit.vt.l.j.C.de dona.modo ego incido instrumentum mihi traditum an propter hoc inducatur retraditio in primum tradentem.dic ꝙ sic.glos.est singularis in.l.ab emptione.ff.de pactis in glo.magna.quā didici a Bal.in vsi.feu. in proemio.colū.vj.

335 ¶ Dicamus ad solatium duo pulchra.

334 ¶ Per traditionem zc.In fin.adde qd Ang.in.l.ab emptione hic alle.dicit ꝙ gl.de qua ibi singulariter est notanda z non est alibi in iure z magister me⁹ ibidem dicit esse casum quotidianum.

335 ¶ Dicamus ad solatium zc. In fi.adde quod dictū Archi.ī.q̄. tur Hostiē. in summa de immu. ecclesie. colum. septima.scilicet tenendo ꝙ non potest capi plus ibi subdit quod carcerati qui ex delicto mori debēt non debēt mori illo die in quo assumunt

Tu scis totū titu.de his q̄ ad eccl.ꝯfu.z extra de immuni.eccle. qd quis existens in ecclesia non pōt arbitris capi. Sed qd si vidēs corpus christi per ciuitatem ire:amplexus est sacerdotē portantem an licite pōt capi.hanc.q.habui de facto in vrbio.xxiii.q.ii.c. quesitum.vbi glo.determinat singulariter quod iuste fuit captus Archi. aūt tenet ibi ꝯtrariū p pulchras rōnes.Et istd ego cōsulendo sequar nunc.

336 ¶ Capitulum quia frustra de vsur.dicit qd vsurarius quas vsuras alteri soluit non potest repetere nisi vsuras quas

corpus christi s; expectari debet dies sequēs:s; ꝯtrariū seruare bononie ꝯsuetudinē dicit An.corse.in notab.suis in litera.C.in ℣.cardinalis.doc.tñ in.c.sane. de celebra.mis.communiter transeunt cū opiniōe Host.videlicet quod fugiēs ad corpus christi sit immunis z liberatus.vide etiam Joan.de Jmo.in cle.j. de sententia et re iudicata.immo dicit Bal.in.l.addictos.C.de appella.ꝙ si aliquis cardinalis faciat se obuiam ducto ad mortem ipse reus condemnatus liberabitur.hoc eñ habēt fm eum cardinales de cōsuetudine vel priuilegio vt possint liberare zc.z sequit ibi Pau.de ca.qui ibi dicit ꝙ istud fit ponēdo capellū suū super caput ei⁹ q̄ ducit ad mortē z dicit ꝙ ita seruat de facto istud tenet cepo.cau.sua secunda licet contrarium videatur tenere Ant.cor.vbi.s.per alleg.p ipsum.z vide p eūdē Corse.donum Ybū in no.in ℣.priuilegiū immunitatis.

alijs extorsit prius resti-
tuat. Sed an illud. c. lo-
quens in iudice delega-
to habeat locum qñ ea-
dem causa vertitur coraz
iudice ordinario solus
Lapus de castel. in alle-
gatione. lv. ⁊ super eo pũ-
cto consuluerunt valen-
tiores homines italie:
inter quos vnus deter-
minat ꝙ non ⁊ satis be-
ne colorat ⁊ arguit sꝫ nõ
dicit verum ⁊ quod ideꝫ
sit in ordinario alias al-
lego casum singularem
in cap. michael. de vsur.
eo. titu. ⁊ est mirum quo-
modo tantus canonista
dixerit contra illud. c.

337 ¶ Pone quod schola-
ris cepit centum ad vsu-
ras quibus habetis sta-
tim quod domi. habuit
denarios. dedit illa cen-
tum consocio. cum hoc
quod consocius solueret
vsuras. vide p Jo. cal. in
c. fin. de vsur. Archi. ple-
nius. xiiij. q. iiij. c. vsura.
determinat per plures
rationes hanc conuen-
tionem esse validam re-
ferens archi. ibi dispu-
tantem. Bar. brixien.

338 ¶ Tu scis ꝙ sponsalia
per verba de futuro dis-
soluuntur per sponsalia
de presenti. sed non ecõ-
tra. cum venerit quidam
cõradus de alamania p-
mitto ꝙ accipiam te in
vxorem. ⁊ decetero ita te
nebo. an hec sponsalia
sint de futuro vel de pre
senti. hec questio fuit ro
me inter do. meos. Host.
singulariter determinat
ꝙ sint de futuro inspecto
initio verboruꝫ: ita tenet
ipe in. c. ex parte. de spõ.

refert ⁊ sequitur Archi. xxvij. q. vltima
capitu. fi.

339 ¶ Tu scis ꝙ malifidei possessori ha-
bet iustum titulum non tenetur de fru-
ctibus percipiendis. vt. l. si fundum. C.
de rei vendi. ⁊ l. si paratur. cum ibi ple-
ne no. ff. quod metus causa. Sed quid
non habeat titulum a principio sed ex
post facto superuenit an tunc iustus ti-
tulus excuset a percipiendis. reperio ta-
ctũ per Cy. in. l. apud antiquos. in. q. fi.
C. de fur. ⁊ determinat ibi quod sic ⁊ est
mirũ quod ipse hic vltra alios conside-
rauit sed credo quod nõ sit verum p-
pter duo. Primo titulus procuratus
publiciana non tollit quominus agi
possit publiciana. vt. l. siue autem. §. ...
cum ibi no. per Bart. eadem ratione
malefidei possessore vt titulus procu-
tus eum non excuset a percipiẽdis. Se-
cunda ratio quia titulus procur. nõ ex-
cuset quominus teneatur petere her-
ditatem. Cyñ. in. l. cogi. in. q. fi. C. de p-
here. ⁊ ita teneo. ⁊ addas ad dictam. l.
fundum. miror quod moderni eam n-
reprehendant.

340 ¶ Regulariter contra titu. possiden-
non datur hereditatis petitio. vt. l. re-
lariter. ff. de peti. heredi. fallit nisi ti-
lus superueniens ortum habeat ab e-
in quem antea possessor alienauerat. ⁊
sus est singularis in. l. si rem ⁊ pretium
ff. de peti. here. que note perpetuo.

341 ¶ Testimonium de auditu proprio
alieno nõ pbat: vt plene in. l. si arbit-
de proba. ⁊ l. testium. de testi. ⁊ in. c. li-
ex quadam. de testi. ⁊ l. ij. §. item lab-
de aqua plu. arc. cum si. Sed an fac-
iudiciũ vel indiciuꝫ seu presumption-
quia transfertur onus probandi ad a-
uersariũ. vt. l. diuus. ⁊ l. siue possiden-
C. de pba. dic singulariter. ꝙsic qd ei-
rabile fm Arch. xxij. q. v. c. hoc videt-

342 ¶ Nunquid appellatione damno-
veniãt expense. et de hoc fuit hodie
terrogatus. glos. in. c. ij. de offi. or. li.
l. iij. de dã. infec. dicit qd damnum e-
minutio patrimonij sed expense di-
nuunt patrimonium ergo ⁊c. sed in c-
trarium est casus singularis in. c. in n-
stra. de iniur. ⁊ dã. da. vbi remittẽdo

338 ¶ Tu scis ⁊c. In fi. ad hoc vide Pañ. distinguẽtem in. c. ex parte. hic alle.

342 ¶ Nũquid appellatione dãnoꝝ ⁊c. pro distinctiõe de qua hic vide etiam Pañ. in. c. i nostra. hic alleg. circa prin. ver. ij. no. et vide Bald. post gl. in. l. j. §. fi. ff. si quis ius di. non obtem.

na non videtur remittere expensas.singularis tex.est quem nota.Sed quid respondes ad.l.iij.Bal.in repetitione.l.j.C.vnde vi.et ibi nõ allegat aliud nisi dictũ.c.in nostra.Arch.ij.q.j.c.in primis.vbi dicit Archi.quod aut loquimur in contractibus aut in iudicijs.Primo casu non venit expensa:vt in.c.in nostra.cum stricte in cõtractibus fiat interpretatio:vt.l.quicquid astringende.de ver.ob.Secundo casu secus si fiat larga interpretatio:vt.l.si quis intentione.de iudi.et Inn.in.c.cum dilectus.de ordi.cogni.et ita loquit.l.iij.quid in vltimis voluntatibus non determinat nec ego.

343 ¶ Dicit papa in.c.nõnulli.de rescrip.quod si agere volens pluribus actionibus impetrauerit diuersos iudices vnũ in qualibet actiõe.talis impetratio est nulla pone quod reus patiatur se conueniri.an valeat processus videt quod sic per nota.per Inn.in.c.cum.M.de consti.Cõtrariũ etiam est verum.nam parte etiam opponente nõ valet processus glo.singularis in.c.dispendia.in verbo valeat.de rescrip.

344 ¶ Nũc habeo consulere nouũ casum quedam fraternitas laicorum est in ciuitate aretina.vt battitorũ in qua est statutũ quod si quis valet intrare fraternitatem hanc non posset quin primo soluat lib.iiij.an valeat hoc statutum.ego multũ quesiui finaliter inueni Archi.lxxij.dist.c.si quis despicit.vbi dicit se consuluisse qd aut statutum sit per verba affirmatiua aut negatiue.pmo casu est validũ.Scdo non.s.nullus admittatur vel qlibet admittat.allegat tex.in.c.ad apostolicam.de simo.bene probat:sed credo consulere cõtrarium non dico tibi.vbi hoc dicit Bal.quin primo consulam.et hoc est vtile ad dictum Bart.alibi si potestas reperit in vna societate statutum inhonestum potest statim eoipso cassare societatem.dicit idem in.l.pretextu.ff.de extraord.cri.refert et sequitur Bal.in.c.j.§.conuenticulas.de pa.te.in vsi.feud.

345 ¶ Statutum episcopi dicit quod quilibet excõmunicatus anteq absoluat debet soluere decem solidos p quolibet mense

343 ¶ Dicit papa etc.Ad glo.in.c.dispendia hic alleg.adde glo.in.c.ij.in.v.quorũ.eo.ti.et li.quas gl.sequit But.i.c.super literis.xxiij.co.v.ad quer re tu dices.de rescrip.et Domi.sup.d.gl.et Imo.in l.si queramus.co.iij.versicu.tertio fallit.ff.de test.Idẽ Bal.in.l.j.pe.col.ver.pterea ponit qd quo.C.de ordi.iudi.et Panor.in.c.pastora.lvj.colum.versic.modo predicta.de excep.et originaliter fuit dictum Innocẽ.in.c.ij.de dilat.et ibi per alios maxime Imo.in ij.colum.dicentem esse valde vtilem pronũtiationem expressam super cõpetentia. se an valeat.dicebam quod non per.c.ad nostram.et c.nemo.de simo.Sed in contrarium determinat Host.et Joan.an.in.c.ad aures.eo.titu.

346 ¶ Ueni qua.notarius potest rogari vt conficiat instrumentum contra se.vt dixi super text.sed pro se non.de hoc habes mille tex.ff.de falsis Modo pone notarius est rogatus de vna donatione facta per semproniũ cui postea notarius successit.queritur an notarius possit de dicta donatione instrumẽtum conficere.videtur quod non quia pro se non potest vt dixi.In contrariũ est verum casus est singularis scdm Dyn.in.l.de eo.§.de eo.de falsis.et ibi Bar.quod nota.

345 ¶ Statutum etc.Et ratio istius est fm Host.in loco hic alle.quia nõ exigit pro absolutione.sed pp̃ter contumaciã.nam etiã qñqz pena exigitur de iure canonico.ca.loginquitatis.xij.q.ij.c.dilectus.de penis.et ita transeunt omnes.subdit tñ Host.honestum esse quod prius absoluatur postea exigatur pena quod fm Car.est de equitate:sed nõ necessarium qr in contumaciã ipsius hoc petitur nõ pro absolutione.et addit Jo.de ana.in.c.ad aures.de simo.qd tale statutum est rationabile vt excommunicatus citius inducatur.Et ibi dicit Sand.facere in simili.c.quod quidam.de peni.et remis.Et addit rota no.deci.xxxvij.q icipit an isti q i ecclesijs sũt.vbi approbat pdicta

347 ¶ Tu scis &c. In fin. adde Math. q̇ idē tz p istudmet dictū in no. lxxxviij. in cip. no. singulare dictū & magi. meū do. Iaso. referentē Ro. hic & mat. ibi in l. j. §. hui⁹ studij. co. iij. in prin. v. iij. limita. ff. de iusti. & iu. Alex. i l. vniuersos. in addi. ad Bar. C. de decu. lib. xj. de q̇ mag. meus vbi. s. non meminit.

349 ¶ Laicus &c. De hac materia. s. an et qñ familia gaudet priuilegio dñi vide p bal. late. in l. j. C. de epi. et cle. & vide Feli. bene distinguētem in c. nullus iudicū. col. j. circa fi. de foro compe. bene facit ɔsi. Ordr. xj. inci. thema tale est. & panor. & Imo. in d. c. null⁹. tenēt. q vxores gaudēt priuilegio clericorum referentes ad vxores clericoꝝ grecorū quia in dispositione stricta ɔcessa marito censent̄ ɔcessa vxori. gl. iij. in c. admonere. xxiij. q. ij. & in c. olno. xxxj. distinc. vbi maritus stipulando alimenta pro se stipulat̄ etiā p vxore. est bonus tex. in l. ceteꝝ. §. mulier. ff. de vsu & ha. vbi vsu relicto gaudet vxor limitatur tn̄ istud vltimum. vide mod. in d. c. nullus. vide Fede. de se. consi. cvj.

351 ¶ Si sit &c. Adde quod sequit̄ glo. & Barto. in d. l. gñali. C. de tab. lib. x. & ibi dicit Bal. esse notandū. faciunt que dicit Ana. in c. q̄ perniciosuz. col. vlti. de vsu & ha. in c. sciscitatus. de rescri. & que adducit Sande. ibi in verbo nō se excusat. & Mar. de senis in repe. c. qualiter & qñ. lo. ij. q. v. ar. xvij. ad fi. de accu.

352 ¶ Tu scis &c. adde qd dictū Io. an. in c. cū dilectus. hic alle. refert & sequitur But. & Ab. in c. pasto. de excep. & ibi

347 ¶ Tu scis quod sacerdos non possit esse tabellio si tamē ɔficit valet vt in c. sicut. ne cle. vel mo. Bar. in l. vniuersis. C. de eden. pone sacerdos scribit legatuz sue eccl'ie. vt notari⁹ an talis scriptio faciat probationem tu diceres q sic cum possit esse testis. vt in c. cū nūtius. de testi. Sed in contrariū posset argui ex eo quod dicimus q pater non potest conficere pro filio instrumentū cū sentiat lucrum vsusfructus vt est glo. singu. in l. impuberem. §. j. ff. de sal. ergo eadem ratione idem in sacerdote. Sed tn̄ contrariū est verum: & sic valet scriptio nec punit̄ vt in c. cum inter vos. de re iud. vbi determinat Io. an. per illum tex.

348 ¶ An tabellio quādocūq vult posset renuntiare officio tabellionatus. dic q non. & est ratio quia nemo potest renuntiare sibi officio cōcesso. nisi in manib⁹ superioris ɔcedētis. vt. l. legatus. de offi. psi. c. admonet. de renun. & c. quod in dubijs. eo. titu. Bald. induxit ad hoc in l. filijs. de furtis.

349 ¶ Laicus potest esse rector hospitalis: vt in c. q2 contingit. de reli. do. Sed an possit corā iudice laico iste rector conueniri. dic q si est rector hospitalis fundati autoritate epi: tunc non potest conueniri nisi in foro ecclesie etiā si habeat vxorem q2 que religiosis adherent religiosa sunt vt. l. que religiosis. ff. de rel. & sum. fune. fm host. in summa. in tit. de reg. §. j. ver. quid de rusticis. dñs an. refert in c. ij. de fo. compe.

350 ¶ Tu habes qd notarius est seru⁹ publicus & ideo inuitus compellitur non rogatus hoc est verum nisi vna cū officio notarius habeat officiū annexum: & illud per quinquennium exercuerit: tunc enim non potest inuitus rogari. de hoc est casus vnicus & singularis. & de hoc notat Ang. in l. j. C. de tab. li. x.

351 ¶ Si sit aliquis notarius habens defectū pp̄ter quē non potest rogari a partibus quid si patiatur se rogari a partibus & non reuelet partibus defectum: q2 infamis. an teneatur ad interesse tu diceres qd non tenetur detegere dedecus suum vt in euangelio sed parti imputandū q non perscrutauit: vt. l. qui cū alio. de re. iu. cum si. l. inciuile. C. de furt. sed cōtrarium est verū. casus est singularis in l. generali. C. eo. tit. lib. x. & adde hoc ad. l. fin. C. de magi. conue. ibi enim erat notari⁹ & poterat conficere: sed quia nō obseruat solēnitates tenetur partibus ad interesse.

352 ¶ Tu scis qñ exceptio declinatoria superueniens post litem conte. pōt post litē contestatā opponi. vt. l. eleganter. §. si quis post. de condi. inde. & l. iij. C. de con

sot.eiusdē litis in.c.isinuāte. de officio delega.quod est veruz nisi superueniat post conclusum in causa ꝛ idem in arbitro.vt.l.non distinguemus.§.cū quidā. ff.de arbi.ꝛ hoc est dictū singulare Jo. and.in.c.cum dilect⁹.de ordi. cogni. ꝑ c.auditis.de ꝓcura.Ratio est qꝺ in notoriis nō potest iudex suspectus recusari casus est in.c.proposuit.ꝛ.c.cōsuluit. el.ɉ.de appel.sed post conclusionē cause acta faciunt notorium.vt est gl.in.c. significauerūt.de testi.in verbo liquere.ꝛ no.Inno.in.c.ex insinuatiōe.de appel.sed possumus tenere ꝯtrariū si non esset autoritas Joan.an.ꝛ respōdere in contrarium.

353 ¶ Clericus habet multa debita inter alia tenet ecclesie anno quolibet in certo censu est non soluēdo an ecclesia possit primo deducere.videtur primo ꝙ nō quia inter personalia non habet locum prelatio.vt.l.priuilegia.ff.ꝺ priuile.credi.questio est vnius glos.antique distinguentis.an clericus contrahit ecclesia sciente ꝛ patiente:ꝛ tunc non habet prelationē ecclesia si sciente et contradicēte vel ignorante sec⁹.ꝛ hoc singulariter refert Joā.and.in capi.eam te.de eta. et qualita.

354 ¶ Reuerendus dominus Cardinalis sancti Marcelli scripsit mihi sup duobus volens consuli. Primo statutū est rome quod pro exequijs fiēdis nō possit nisi tm̄ expendi.querit an valeat cū sit factum a laicis in sero reperi text.rotundum ꝙ non lꝫ enim non sit factū super spiritualibus tñ est factū super cōnexis eisdem.ar.l.quod si nolit.in fi.ff. de edil.edi.in.c.cū laicis.de re.eccle. non alie.ita no.pro mortuarijs.ꝛ ita cōsulam plura adducendo.

A ¶ Secundo in supplicatione quā offero principi narro talem me constituisse meum procuratorem an hec verba enūtiatiua probant illum procuratorez diceres ꝙ nō.qꝛ verba enuntiatiua inter alios non probāt.vt.l.ex hac scriptura. de dona.Sed in contrariū est verū casus est singularis i.l.satisdatio.ff.rē ra. ha.quem nota.habui a Bal.in quodā. suo consi.ꝛ nunꝙ̄ alibi vidi.

Feli.colū.vij.in prin.ratio qꝛ vbi opus est cause cognitione tunc obstat conclusio in causa.c.auditis.hic alleg.c.cū dilectus.de ordi.cogni.ad hoc vide feli.i c.insinuante.colū.iij. post medium. ℣. fallit quinto. de offi. et po.iudi. deleg

355 ¶ Uolo probare quem vsurariuz produco multos testes qui dicūt scio ipsum vsurarium. quia mihi mutuauit ad vsuras an probent.Federi. de senis.cōsilio. lxj.determinet quod non allegat duas rationes. prima quia isti testes sentiunt commoduz ex hac

354 ¶ Reuerēd⁹ ꝛc. In prin.ad hoc vide si faciūt que dicit Sende.in.c.ecclesia sancte marie. co.xxxiiij.circa finē.ꝛ prin.seq.de cēsi. vbi dicit se legisse Bal.licet de loco tūc nō meminerit limitātē illud nisi statutum limitet impēsam funeris cōcernētem pompaz inutilem clericis puta circa vestes lugubres ꝛ similia. sꝫ ꝑdicta procedunt in concernentibus clerū vt in cera ꝛ similibus.

A ¶ Ibi secūdo in supplicatiōe. adde eūdem Lud.ꝯsil.lxiij.inci.In christi ꝛc.solum est videre intelligens hoc ꝓcedere non solum vt ista ꝯfessio nuntiatiua ꝓbat contra confitētem in fauorem ei⁹ cum quo contrahit:sed etiam in fauorē tertij.ꝑ.d.l.ne satisdatio hic alle.nō tñ probat in fauorem constituentis: vt ꝑ Spec.in loco per euz allegato.Adde ēt Feli.lꝫ predicta nō alleget in.c.cum in iur.col.pe.post mediū ver.sunt duo casus.de offi.ꝛ po.iudi.dele.vbi ampliat etiā si esset materia requirens speciale mandatū qꝛ probatur cōtra dominum ex verbis enuntiatiuis.ita do.Ant.i.c. nōnulli.§.sunt ꝛ alij.pe.col.℣.aduerte. qꝛ hoc est notabile.de rescrip. dicens generaliter ꝙ instrumentum enuntiās quē ꝓcuratorem probat eum ꝓcuratorem contra euz qui dedit causaz instrumēto de ꝗ dicto exclamat ibi do. Abb. dicens hoc esse singulare.adde etiā magistrum meū.vbi aliqua allegat in.l.iurisgentium.§.quod fere.in.ij.no.℣.adde fortius.ff.de pac.

355 ¶ Uo-
lo ꝓbare ꝛc.
Add quod
opi.sed. vr
seq fel.i.c.
veniēs.co.
vj. ꝯ.gl. in
ꝯbo ꝯfessio
de testi.ꝛ al
gat ꝯsi.Fe-
de.de q̄ hic
seq̄tur etiā
Lau. d ro.
i tracta.de
vsur.q. cx-
vij. ea po-
tissimū rōe
qꝛ cum spe
ctet ad euz
cōmodū re
pellit tāq̄
ꝓpriis re.c.
nullus . de
testi. limi-
ta tñ hoc ꝑ
Bald.in.l.
dictantib⁹.
hic alle. ni
si ille q̄ ac-
cepit mu-
tuo ad vsu
ram prote
stet qd non
intendit ex
hoc testio-
nio aliqd
ius q̄rere.

360 ¶ Duo
testes ꝛc.
Adde hic
q̄ dicit An
dre.sicu.in
no.suis in
litera. T. i
vers.testes
not.incipi.
duo testes
qui sunt ta
belliones.

depositione. quia simili
ter vsuras repetere pos
sent q̄ commoditas facit
eos suspectos. Scda qꝛ
ille qui habet similē cau
sam quam habet contra
illū cōtra quē producit
est suspectus.vt in.c. p-
sonam.de testi.ꝛ in.c.cū
causaz.de iudi.sed hi ve
risimiliter habituri sūt.
Item cum illo vsurario
ergo ꝛc.Joā.cal.in.c.de
teste.ꝯsilio penult. tenet
opinio.ꝯtrariam nil al-
legat. nisi.l.j.ff.de testi.
ꝛ est ꝓhibitoriū ꝛc.Bal.
in.l.dictantibus.sequit
opinio.Fede.C.d test.lz
eū non alleget.ꝛ ita ego
ꝯsulam ꝓpter rationes
Fede.tene menti.
356 ¶ Tu scis quod disposi
tio est iurisdiuini qd in
ore duorum vel triū stat
omne verbum.vt in ca.
nouit.de iudi.ca.cum es
ses.c. relatum. de testa.
cū simi.Ex hoc infertur
quod aliquis rex non re
cognoscens superiorez
nō possit statuere vt vn⁹
testis sufficiat quia non
potest cōtra ius diuinū
aliquid statui.glo.est in
l.fina.de constit.et.l.fi.si
cōtra ius vel vti. publi.
ꝛ est casus.xxiiij.q.j.ca.
sunt quidam al.xxv.vbi
est tex.optimus hoc pre
supposito nunquid cōi-
tas nō recognoscens su
periorem possit statuere
vt testimonio solius epi
vel marchiōis quelibet
causa decidi potest:vide
tur quod non per supra
dicta.Sed in contrariū
est verū.casus est singu-
laris.j.q.j.c.q̄cunq;.ꝯm
intellectuz Inno.in ca.
nuper.de testibus . dictū est singulare
quod nota.
357 ¶ An procurator constitutus ad exa-
ctionem debitorum fiscalium possit cō
stitui a priuato ad exigēdū debita sua
dic qd non.casus est singularis in aut.
de colla.§.hoc quoq;.que nota.
358 ¶ Ualet ne statutuz quod credatur te
stibus deponētibus de credulitate.de
quo.in.l.j.de ven.inspi.ꝛ.l.quid tamē.
de arbi.in titu.de teste.§.j.in ver.quid
de credulitate.do.Anto.plene i.c.quo
ties.de testi.vbi non valet dictū testis
per verbū credo.dic q̄ non valet statu-
tum secundum Hosti.et do.An.in.c.pri
mo.de appella.
359 ¶ Uolo repetere vsuras et probo ipm
cōsuetum fenerari ad decem pro cente
nario:et me habuisse mutuum ab co-
soluisse.an presumatur me vsuras sol-
uisse:vt propter hoc condemnetur Cy.
et Bald.in.l.j.C.de proba.per illuz tex.
tenent hoc nō sufficere sequitur Jo.cal.
in consilijs suis in ti.de testi.vbi dispu
tauit Jo.an.in.c.ex literis.de iureiur.
videtur contrariū tenere.ꝛ hoc vidi de
consuetudine obseruari.sed pma opi.
videtur verior nescio quid consulam.
360 ¶ Duo testes deponunt vnum.ꝛ duo
alij testes notarij contrarium aliud:qui
bus magis crederet.i.c.i nostra.de tes
ti.not.in.l.ob carmē.§.si testes.ff.de te
stibus.in.l.cū quid.ff.si cer.pe.dicit qd
seniorib⁹ magis credit hoc nō inuenies
ibi qd magis tabellionibus credit.gl.
est singularis i aut.de here.ꝛ fal.§.si ve
ro habui a Bald.doc.in aut.sed cuz te
stator.C.ad.l.fal.qd nota.
361 ¶ Tu habes senis multos doctores
ꝛ milites simul fui interrogatus quib⁹
vestibus vti debeant.vel doctoralib⁹
vel militarib⁹.ꝛ i primis musitaui post
ea reperi glossam singularem.quod cū
exercēt actus doctorales doctoralibus
cum militares militaribus vti debēt se
mota tamen cōsuetudine. xxiij.distinc.
ecclesiastica illam approbare.et sequi
Joā.an.i.c.vt quisq;.de vita ꝛ ho.cle.b
ne est verum.quia glossa non loquit in
proprijs terminis.sed in clerico diaco
no vel subdiacono.Et ita respondi me

interrogantibus.et ideo stude.dictio enim studium facit memoriā.et nō dormias.

362 ¶ Barto.in.l.si filius.ff.de lega.querit an vicerector debeat gaudere priuilegiis rectoris:sed an debeat habere cessiones rectoris preeminētis de hoc fui rome interrogatus:et postea querens reperi casum singularem quod sic.tu diceres ista est cōsuetuz:sed quid diceret tibi vbi est text.macarone.quia consuetudo modo alba.mō nigra.vt dicit Hostiensis in principio summe sue.et ideo allegat casum vnicuz in.c.precipimus. lxij.vel.lxiij.distin. quod nota:quia practicabilia sunt.

363 ¶ Quero an pactum de reuendendo appositum in contractu emptionis: et venditionis faciat presumi contractum in fraudem vsurarum. Canoniste hoc habent de materia in.c.ad nostram.de empt.et ven.et in.c.illo vos.de pigno.et c.conquestus.de vsur.in gl.Archi.xiiij. q.iiij.plerique.Hosti.in summa sua.in ti. de vsu.§.an aliquo.del.versi.non mi ricordo.Bald.in.l.finali.C.de cōdi.inser. et in Rubrica.C.de vsu.et in.ca.j.de feu. da.in vi.le.commissorie.ergo si deberez legere ponerem in.l.secunda.C.de pact. inter empto.et vendito. pro decisione dic quod vbicunque contractus factus cum pacto de reuendende precissit contract⁹ mutui semper presumitur vsurarius et ideo debet null⁹ declarari. et fructus venditori restitui.dictum est singulare Odofre.relatum per Baldum in.l. emptione.vide etiā Paulum de castro et ibi per Cy.C.plus valere quod agit. et ita consului.non possum alia tibi dicere: quia longum est.vide consilium meum.

364 ¶ Fuit vnus ex vobis qui me hodie rogauit vt colligerem casus fallentie in quibus nō requiratur citatio in examinatione testium. Regulam enim habes quod sic.vt.l.si quando.C.de testibus.et extra eodem titulo.capitulo in nomine domini.Primo fallit vbi examinanda vt testis venit mulier:quia tunc iuramentum debeat sibi prestari in domo eius et valet sine citationi partis. istud est singulare dictum Bartol. post

362 ¶ Bartolus in.l.etc. Ad hoc vide etiā abba.in.c.cum olim.in primo nota.de offi.delega.vbi Fel.satis plene de hoc sequitur Car.in clemen.prima.in sexta po.de officio iudi.Barb.in.capitulo sane.lo.j.colum.prima de offi.delega.et melius Alexāder in rubrica.ff. de offic. eius in antepe. colum. versic tamē circa hoc aduertendum puto Aug.areti.in rubrica institu.de excep.in.vij.col.versi.ij.ex dicto gl.aduerte tamen quod tex.allegat⁹ per Ro.venit illatiue.nam dicit quod minor qui substituitur maiori sedebit in loco maioris etc.

Guilel.in.l.ad egregias. de iureiuran.pulchrum dictum est:sed non est verum:quia si vadit notarius multo fortius et pars casus est rotundus et vnicus contra eum in l.ij.§.sinautem dignitas. C.de iur.calum.

A ¶ Secundo fallit vbi te

364 ¶ Fuit vnus etc. Ibi primo fallit.Adde quod impugnationem Ludo.hic ad istam fallē.refert et simpliciter sequitur Sand.in.c.in nomine.columna.iiij.versic.xj.limita.de tex.vbi ponit multo plures limitationes ad istam regulam quam faciat Ro.hic ponit enim quatuordecim.

A ¶ Secūdo fallit etc. Adde quod are.in c.in nomine.de test.et domi.Autonium non reprehendi iuste:quia eius intētio fuit loqui in casu.§.debet.posito in cap. qualiter.hic alleg.qui sm eum loquitur in testibus qui reperiūtur super fama quia isti bene possunt recipi parte non vocata ante formatam inquisitionē patet ex illo tex.ibi ne infamādi ex quo de notatur super quo deponebant testes.et idem sentiunt ceteri scribentes in dicto §.debet.et Feli.in.d.c.in nomine.co.iij. versi.tertio limita.de testi.per aliqua p eum aducta.extra tamen saluationē do. Ant.tenendum est cum Ro.hic et tenet Bar.in.l.si.in fi.ff.de questionibus.etiā si prius testes recepti fuissent in inquisitione generali.cum ignorabatur persona que commiserit maleficium iuxta no.per Inn.in.c.bone.el.j.in verbo te

stes.de elec.quia post ea in inquisitione speciali sunt testes iterato producēdi se cundū Bart.ibi.& Baldū in.l.iubemus. columna tertia.de probationi.cum con cordā.& dicit Abb.in.d.c.in noīe sibi nō posse psua-dere hanc differētiam īter ciuilia & crimina-lia motus rōne ꝯ que hic per Lu do.quia in criminali-bus agitur de maiori

stes recipiantur in cau-sa inquisitionis vnicum est singulare dictum Ho stiē.& Joan.and.in cap. qualiter et quando.el.ij. de accusa. approbat ibi dominus Ant.sed nō est verum.fundamentū eīn eorum est tex.in dicto.c. qualiter.in.§. debet.vbi

p̄iudicio.l.i fuor.ff.de penis.hic alle.

B ¶Tertio fallit &c.Ad hoc vid plene p Feli.in.d.c.in noie dñi.col.iij.v.ij.limi ta.ꝯ testi.dicit tñ ibi ar e.qꝺ vbi nō esset timor vel diuturne absentie lz aduersa-ri⁹ eēt psona terribilis nō pñt recipi te stes ipō nō citato.ita ꝺt pbari p locū a spāli i.c.fi.ꝺ here.i.vj.& ita dicit tenere d.Ant.i.c.p̄terea.el.ij. de spō.nisi forte agerer de piculo aie.& in foro q̄si pniali p tex.sing.in.d.c.p̄terea.& ibi tenēt hoc alij doc.sz ipz quē seqt Feli.vbi.s.ali-q̄ addēdo in pposito multū elegantia.

C ¶Quarto fallit &c.Ad hāc limitationē vide etiā Feli.i.d.c.in nomine.co.iij.in prin.ver.ij.limita.de testibus.

D ¶Quinto fallit &c.Ad hoc vide eūdem Feli.vbi.s.col.v.in prin.ver.xiiij.& vlt.

E ¶Sexto fallit &c. Vide eūdē Feli.vbi s.col.ij.in fi.ver.modo aduertem.

365 ¶An valeat &c.Adde qꝺ istud dictū tz Pan.in.c.feries ħ alle.lz dicat ꝙ Jo. an.i loco hic recēso nō vult.sz ꝙ loquat in alia.q.nūq̄d i eo liceat publicatis at testatiōib⁹ nouā exceptionē pponere & pbare:& sic nō loquit de eisdē caplis vl directe ꝯtrās dictū tñ putat verū q̄ si p tes pñt ħ cōi ꝯsensu i.c.frnitatis.ꝺ tes. multo forti⁹ poterit iduci ex ꝯsuetudine que est fortior.lz sit ꝯ ius cōe.& i.d.c.se ries ł& notat est glos.magna in fi.in.c.p tuas.eo.titu.j.de testi.Et ꝙ valeat ista cōsuetudo tenet etiā spec.in.ti.de test. §.satis vtilr in.ij.co.v.q̄d ergo si peto,

dicit quod iudex debet dare nomina te stium parti.Ex hoc inferunt quod non debet citari:q2 si diceret esse p̄sens non oporteret sibi nomina exhiberi sed non sequitur.nam pone qꝺ esset testis igno tus puta in criminalibus debet pcedi ad similitudinem causarum ciuiliuz.vt l.absentem.ff.de penis.sed in ciuilibus requirit per iura allegata.ergo &c.imo multomagis cum cauti⁹ sit agendū ar.c.vbi magis periculum.de elec.lib. vj.cum simi.

B ¶Tertio fallit vbi agitur de examina-tione testium ad perpetuam rei memo riam.cōtra illum cuius timeo tirannia-dem siue potentiam.verbum est singula re Host.& Jo.an.in.c.quoniam frequen ter.vt lite non conte.

C ¶Quarto fallit vbi testes recipiuntur per cognitorem ad cognoscēdū an quis sit idone⁹ ad dignitatem seu beneficiū sm Inno.not.in cap.finali ad finem.de transla.prela.et sentit etiam ipse in ca. dudum.de presump.& cap.bone.de po stula.prela.

D ¶Quinto fallit vbi sit recipiēdus te stis in causa heresis puta ꝯtra inquisit de heresi puta contra potentē domini casus est notabilis.in.c.fin.de hereti.li bro.vj.

E ¶Sexto fallit vbi iudex recipiat ex offi cio super notorio seu fama publica ad eius informationem an fama vel noto rium precedat secundum innocentium in capitulo bone.de elec.in capitulo ci in tua.de spon.refert.Bald⁹ in.l.qui te stamento per contrarium de testa.Vlti mo fallit vbi vltra diez termini recipi tur:& hanc fallētiam collige ex his qu dixi post Barto.in.l.qui ante kalēdas ff.eo.addas ad dictam.l.si quando.No ta illos.vij.casus fallētie:quia quotidie veniūt de facto.& so ne trouate altro ca uate me lioche.

365 ¶An valeat consuetudo quod te stes recipiātur publicatis attestation bus.videtur quod non:quia consuetu do que dat occasionem delinquendi.no valet.vt in capitulo penultimo & finali de consuetudine. sed hic datur occasio delinquendi propter subtractionez e

go.rc. In cõtrarium est verum: fm Joã. andr.in addi. Spec.in tit.de exacti.re= fert domin' An.in.c.series.de testi.non recordor de verbo ibi vide per do.An.
366 ¶ Tu scis quod procurator non po= test reuocari post litem contestat.m. vt in capitulo.j.de procurat.libro sexto et.l.post litem.ff.eodem.fallit in aliqui bus casib'. Primo propter superueniē= tem amicitiam cum aduersario vel con sanguinitatē. vel pp̄ter inimicitiā nu= per exortam cum domino constituendo modo dominus petit his causis reuo= cari.an in hac questione requiratur so= lennitas iudiciorum.dic quod non.de hoc habes glossam singularem in lege in cause.§.hec autem cognitio.in verbo procura.mutandi.ff. de procura.quam glo.semper nota.
367 ¶ Citatur quis ad audiendum volun tatē iudicis.iudex fert diffinitiuā sen= tentiā.an valeat dic quod non sed opor tet quod citetur ad audiendum senten= tiam diffinitiuam verbum singulare do mi.de rota deci.cciiij.quod approbat r refert do.Ant.in capitu.sepe.de appel lationi.Et ideo quia citatio generalis est nulla secundum gloss.iuncto text.in capitulo fina.in verbo indeterminate. de rescrip.facit.l.aut qui aliter.ff.quod vi aut clam.sed hec huiusmodi ergo rc. intellige rationes.
368 ¶ Fūdus sterilis dat' in emphyteo= si factus est fertilis opera emphyteote industria et labore.tūc eo casu durabit in eternum hec emphyteosis.licet sit a= ctum quod durabit vsq; ad tertiā gene= rationem tantum fm dominum Barto= lum singulariter in.l.quicūq;.C.de om= ni agro deserto.li.xj.sufficit tibi autori= tas sua.s3 nō dt ver r illa lex nil facit.
369 ¶ Rla.l.tertia.ff.qd quisq; iuris.re= lata p glossam in.c.ij.de mu.peti.vult quod priuilegium mihi concessum in causa agitāda proprio motu principis non extendat ad aduersariū concessum qd est verū si priuilegiū ɔcernat deciso= ria iudicij sec' si ordinatoria:vt libell' rc.in auc.offeratur.magne autoritatis Bart.hoc di.in.l.fi.C.de fru.r li.expen.
370 ¶ Snia lata est p te.tu errans appel= las:r petis p appellatio nis iudicē rescidi an no ceat tibi hic error.et iu= dex debeat seq̄ tuum er= rorem:r vr qd sic tribus rōnib'.Primo error iur. nō pdest in dāno vitan= do.Scdo qr iudex debet psumere qd tu erres in iure.vt.l.ij.de iur.r fac. igno.sed poti' qd renun ties qd potes vt in.c.in ter monasteriū.de re iu= di.r.l.duob'.de exce.rei iudic. Tertio sententia debet esse conformis li= bello.vt.l. fundus nihi lominus contrarium est verū de hoc est casus sin gularis in.l.seie amice. ff.d au.r arg.le.r Bal.in l.preses.C.de sen.r cre= do.in.l.qn̄ prouo.nō est ne.quod ibi nota.
371 ¶ Tabellio dr fuisse ro gatus de quodā instru= mento. ideo petitur ab eo copia illius. tabellio dicit non recordari.pro= batur quod fuit rogatus oriuntur duo dubia.Pri mum an possit accusari de falso. ex eo qd dicit se non recordari. Scdm quid si non reperit hoc instrumentum in suis p thocollis. an possit ex dictis illorum testiū con ficere instr3 sicut pōt ex scdo originali conficere casus est singularis.in.l. si quis ex argentariis.§. prohibet de eden.Circa primum habes singula= rem decisionem Jo.an. referentem fuisse dispu= tatum per Lambertū de rāpo.in tit.de instrumen to.edi.§. instrumētū.cir= ca princ.in addi.r fuisse decisum quod aut hoc

369 ¶ Regula rc. In fi.ad hoc vi de et Bal.l.i c.ij.§.in q̄= bus de con sue.re. feu. vbi etiā di= cit idē esse si priuilegi atus nollet vti.et vide et Dy.i rla in iudiciis non est de regu. iuris in.vj .et in reg.ob gra tiam.eo.ti. per doct.in c.ij.de mu. peti.

371 ¶ Ta bellio drrc. Ibi sed q̄s debet adde eūdē Bart. in.l.fi.i .vl. co.eo.ti. C. de fide in= stru.r Joā. an.in addi. ad spe.i.ti. de istrumē. edi.§. ostē= so.r in.§.in str3.in prin ci.in v.aūt hic posito ibi q̄ ad fm adde mag. meum in il lo.§. pretor eit.i princ. ij.col.r cir= ca fi.tertie.

276 ¶ Dū cōtra ⁊c. Qd credatur iuramēto dānum passi contra lacerātem vide Bal. in. l. si de possessione. hic alleg. ⁊ in. l. q accusare. C. de edē. ⁊ Spe. in tit. de teste. C. satis vtilr̃ i fi. ⁊ mo. in. d. c. accepimus. In eo qd scdo hic dicitur ibi hoc nō reperit̃ ⁊c. vide tex. cū gl. in. l. paulus. in ver. subripuerit. ff. d fal. et Salic. in l. eum. C. de fal. ⁊ in. l. j. §. qui in rationibus. ff. de fal. ⁊ Sali. in. l. eum q. C. de fal. ⁊ Bal. in. c. puenit el. j. de proba. vbi dicitur q si hoc fit vt veritas nulli appareat imminet pēa fal si alias aūt extraordinaria p. l. iij. §. si quis dolo. ff. de tabu. exhi. et conueniri potest aquilia. l. in lege aquilia si deletuz. ff. ad. l. aqui. l. qui tabulas. in fi. ff. de fur.

† Vinū nouū qñ potari debeat.

fuit a longissimo tempore. ⁊ non potest de falso accusari. Ratio quia dolus in falso requiritur: vt lege fal. sed propter longum tempus presumitur obliuio. vt. l. peregre. de acquiren. posses. hoc dictuz refert ⁊ sequitur Bald. in. l. vbi exigitur. §. fina. al'. l. quedam ff. de eden. Aut fuit facta questio de recenti. ⁊ tūc potest de falso puniri. p̄sumitur enim dolose dixisse se non recordari. ⁊ voluisse celare: sed ita punitur de facto falso qui celat. sicut qui falsificat vt. l. falsus. in fine. et. l. qui testamentum. ff. de fal. et habetur in. c. j. de cri. fal. et ibi nota ergo ⁊c. Sed quis debet probare fuisse rogatus. vide Baldum in rubri. C. de fide instru. Quo ad secundum quod terminus terminat̃ in tribus locis Bart. in. l. de tabuli. ff. de tabulis exhib. et. l. si quis. §. pretor ait. de eden. Bald. in. l. finali. C. de eden. et determinat quod sic pro ipsis. vide bonam glos. in. l. edicto. C. de edil. edic. vide eos quia debes habere non refero.

372 ¶ Quilibet tertius pro interesse suo potest in causa inter alios vertente comparere. vt in. c. veniens. de testi. glos. in. l. suspecta. C. de inoffic. testamento. aut. nec si heres. C. de litigio. ⁊. c. cum super. de re iudi. Sed an possit petere sibi soli fieri publicationē testiū dic quod non. casus est singularis secundum vnum intellectum et communem. in. c. constitutus. de testibus. et adde. in. l. suspectam.

373 ¶ Valet consuetudo vt probata affirmatiua delicti per testes idoneos: liberetur delinquens si vellet iurare se non deliquisse: vel si vellet probare per testes leuis fame negatiuam se non deliquisse. est in Ibernia et in Saxonia. dic quod est nulla prescriptibilis casus est singularis in. c. ad nostram. de proba. ⁊ cum questo vatene a casa.

374 ¶ Positus ad scribendum introitus cōmunis. si deficit in scribendo aliquez particularem introitum punitur pena manus. in aut. de mā. princip. §. coges. ⁊ est singulare scdm Bal. in. l. vbi exigitur. §. dolo. ff. de eden. Sed pone quod scribat sed diminutiue. ⁊ ita non totaliter omittit qua pena punitur: tunc dic quod pena dupli eius quod tacuit. casum do singularem in. l. excellentia. C. de erog. mili. an. li. xij.

375 ¶ Scires tu mihi probare per. l. quod
† vinū nouum debet incipi potare in primo die mensis septembris: et omittendo potationem antiquorum. dic quod est tex. in. l. iubemus. eod. titu. de erog. mi. an. et ibi allegat Bart. contra tutorem ⁊ ita fuit interrogatus Bal. a duce mediolanensi. qui dicebatur omnia scire. an sciret. l. loquētez. vt de vespontibus et musconibus qui sunt in vegete. ipse bene reperit qr studebat. sed tu qui non vis studere nunquam reperies.

376 ¶ Dum contra aliquem produceretur instrumentum in iudicio lacerat ita ut tus instrumentum meum qua pene punitur. Ego non dico vtrum probetur contra eum per iuramentum vt. l. si de possessione. C. de probationibus. hoc nō reperitur per aliquem nisi per Joannem andream dic quod punitur extraordinaria pena criminaliter secundum Joannem andir. singulariter de fide instrumen. in captulo accepimus. et non alibi Bald. allegat. in. l. prima. C. de fide instr. quod

perpetuo

perpetuo nota.

377 ¶ Lex quoties cum similibus. C. de rei ven. qd si duobus res vendit. potior est cui primo res tradit. Sed pone qd ambo pbent sibi traditã. sed nemo cui prius presumitur prius tradita singulariter Jac. de are. concludit ibi qd psumitur tradita cui pri⁹ vendita fuit prioritas ergo nihil inducit psumpta prioritate traditionis. refert Bald. in. l. 2 siquidem. de public. ff. qd est verum si prior emptor pri⁹ pretium numerauit aliter si scds pri⁹ probat pretiũ numerasse. presumit tũc prius sibi tradita. 2 ita dicit ibi singult Bal. i. c. si facta. si de feu. fue. contro. inter do. 2 agna. et ita dicit se consuluisse in ciuitate ancone.

378 ¶ Tu ei audito la instituta in fin. de iure naturali gẽ. 2 ciui. 2 habuisti qd sit ius naturale. dic qd regula est quicquid plantatur serit vel edificat. omne solo cedit. radices si tñ egit 2 hic mille locis insti. de re. di. 2 de acq. re. do. 2 de rei vẽ. Sed an hoc sit de iure naturali. dic qd sic. vnde sequitur qd si imperator vellet illud tollere non possit: nec ciuitas. vt in. §. sed hoc. insti. de iure naturali: sed de hoc habes in vno v. casus est vnic⁹ in. l. qui domum. ad legem aquil. decipies barbatos cum illo.

379 ¶ Fui interrogat⁹ sunt hic tres conseruatores monete. dum vnum debitorum communis solueret notarius narrat quod soluit in presentia omnium trium. cum nõ fuerit nisi vnus presens secundum cõsuetudinem. sed an hec cõsuetudo excusat notarium a pena falsi. Hostien. in. c. quãdo. de his que fiunt a prela. refert Bald. in. c. j. de feu. cog. in vsi. feud. breuis decisio est quod aut notarius asserit illos presentes quib⁹ eorum presentia infertur magnum preiudicium. et tunc hic consuetudo quantocunq tempore obseruata et inueterata nõ excusat a pena falsi. Pone exemplũ secundum materiam. l. que dotis. solu. matrimo. Aut nullũ potest habere preiudicium vt in casu nostro. 2 tunc excusatur notarius secundum eum 2 ita intellige vt per Baldum circa hoc in rubrica de fide instru.

379 ¶ Fui interrogatus 2c. in fi. dic quod licet Bal. in rubrica hic alleg. istud expresse non dicat. potest tamen aliqualiter colligi ex verbis suis iuncta autoritate Ro. hic sicut in simili dicitur. nam si episcop⁹ committat alicui sigillum ille ex consuetudine sigillat in persona epi absentis et ignorãtis vt ibi dez p Bal. et per eundez. in. l. iij. de reb⁹ alienis nõ ali. vbi etiã dicit qd non requiritur alia subscriptio. 2 istud in pposito nostro ẽ ppter cõsuetudinem.

380 ¶ Pone quod notari⁹ scribit falsum instrumẽtum immunitatis. qua pena punit. dic ignis. casus est singularis i. l. C. de immu. nemini conceden. lib. x. de scribẽte simulatum instrumentũ habes quod perdit manum. vt in. c. imperialẽ. §. scriba. de prohi. feu. alie. per Fede. Sed qd de notario scribẽte vsurariũ instrumẽtum qua pena dz puniri. dic qd ẽ periur⁹ non põt ampli⁹ cõficere 2 põt pnunciari infamis. dictũ est Ho sti. in summa. in titu. de vsu. §. fi. vsi. quod de notario. Archi. refert illud et facit festum. xlvj. dist. sicut. quod nota.

380 ¶ Pone qd 2c. Ibi sed qd de notario vide etiam Mod. i. c. sicut nõ suo hic alle. referẽtes Archid. et vide Lau. de rod. in tractatu suo vsurarum. q. lviij.

381 ¶ De auro vel argento meo fact⁹ est calix me inscio vel ignorante. nũ qd desinat esse meum tu ibis ad. l. clericis. d epi. 2 cler. sed dic qd desinit meum argẽtum. loquor em̃ in re animata. l. clericis loquitur in re inanimata. possunt tñ estimationẽ petere. casus ẽ singularis in. c. penulti. quod apud aliquos est fin. xv. q. vj. immo. xiij. q. iij. comperimus.

382 ¶ Si vendo rem cum pacto quod nolo teneri de euictione. teneor ad pretium re euicta. l. emptorem. §. j. de act. emp.

382 ¶ Si vendo 2c. Ad istud vide notabile consiliũ Alexã. consilio. clxxxviij. incipien. si vendo.

quod est verum quando in genere est factum pactum a quocunque euincetur. sec⁹ si specificatur puta a sempronio. tunc enim etiam pretium nō restituo. casus est singularis in. l. qui libertatis. in prin. ff. de euic.

383 ¶ Reprobatio personarum testium et eoruz dictū est permissa vt in c. presentium. de testi. et C. eo. titu. si quis testibus. licet non admittat vltra tertiam. vt in. c. lz dilectus. de testi. tamen fallit hoc in iudicio summario in quo nō admittatur reprobatio. quoniam illud postea venit examinandum in iudicio ordinario. dictuz est Abbatis antiqui quem refert ibi hostié. et Jo. and. ꝛ do. Anto. in. c. veniens. de testi. Et est ratio quia si hoc admitteretur: non esset summarie procedere sed magis differrent exemplū pone filio petente alimenta et probante se filium per. l. si iudex. de his q sunt sui vel alie. iur. iuncta. l. si qs a libertis. de liberis agnoscen. que filiatio postea venit probanda in iudicio ordinario. Item exemplum in tertio cōparente ad impediendū exceptionem vt. l. a diuo pio. §. si sup rebus. de re iudi.

384 ¶ Reddit⁹ ꝛc. In fi. adde q́d dictū Bar. de quo hic sequit idez Ro. in. l. q hoc anno. de ver. obl.

q. in singul. 383. adde [illegible] dicto [illegible] antiqui [illegible] singul. [illegible] Curt. iun. vol. admonendi, n. 36. ff de iur. iurand.

384 ¶ Redditus relictus quolibet anno intelligitur tūc debere solui qn heres fruct⁹ recolligit. vt. l. firmo. §. pater. et. l. nec semel. §. si in habitatiōe. ff. qn dies le. ce. ṽnō do lego titio sextam partem fructuum talis fundi. ꝛ. xx. viginti possunt immediate peti adita hereditate an vltem post aliquod tempus per. l. quod dicimus. de solu. l. j. §. belissime. ꝛ §. sub cōditione. ff. vt le. no. ca. dic quod non ratione connexionis. fm Bart. per illum text. in. l. si legatarius. §. j. de leg. iij. qui notabiliter hoc probat.

385 ¶ Medico existenti in ciuitate pmitto. x. dietim. vt veniat ad egrum in comitatum. an decem debeantur dietus quibus est in itinere. dic quod sic. text. est quē notant. Bart. in. l. quid nisi. ver. sed qui dies. de ope. li. ꝛ ibi Bald. facit magnum festum.

386 ¶ Inuecta ꝛ illata ꝛ per inquilinum ꝛ colonum sunt pro pēsione tacite obligata vt. l. certi iuris. C. loca. cum simi. lz diuersimode in colono ꝛ inqlino. ꝛ inqlinus ꝛ colon⁹ possunt alij locare. sed an inuecta ꝛ illata per secundum cōductorē sint tacite obligata pmo locatori dic qd nō. casus est singularis in. l. sed si in le. §. colon⁹. ff. loca. quē nota ppetuo.

387 ¶ Ad petendum quē relaxari e carceribus quilibet admittatur: vt de li. ho. exhibē. multis locis. Sz nūqd possit vn⁹ vt pcurator generaliter illud petere. dicerés qd sic p. c. generalē qr sufficit gnāle mādatū ad agēdū. dic q requirit spāle mādatū: vt. l. pōponius. de pcur. Bart. allegat ad hoc in consilio suo incipiēte in causa stegi. adde in. c. qui ad agēdū. de procura. lib. vj.

388 ¶ Si statutū phibet habētē vnū officiū acceptare aliud sed quam habet pe nā si acceptat. dic q caret acceptato: et priuat beneficiis et salario primi. text. est singularis in. l. quisquis. C. de coartal. lib. xij. ꝛ ibi Bart. nota.

389 ¶ Nō debet minor maioris locū occupare: vt fit p aliquos in collegio nostro senēsi. sed qua pena puniunt illi tales. dic qd debent poni in loco viliori. ꝛ prima ri loco assumpto. casus est singularis in. c. precipimus. lxiij dist. quod nota.

390 ¶ Lex meminisse de offi. pcon. ꝛ. l. eū q. de iur. om. iudi. canoniste in glo. in. c. ꝛ si xps de iureiur. dicūt q ptās nz etiā vltra tps sui officiū exercere iurisditio

ne.quousqz veniat successor in officio. Sed quero an pro reliquo tépore quo sedet vltra tempus ipsi⁹ officij debeat habere salarium consuetum secunduz tempus per statutum officij.dic quod sic.casus est singularis in aut.de admi stra.§.illud.

391 ¶ Unus vestrum dicit mihi quod vo/lebat declarari de.l.si in lege.§.colon⁹. ff.loca.habet cõtrarium de.l. solutum. ad fi.de pig.ac. sed Barto.soluit aliud in tacita:aliud in expressa.sed diuinat. Tu dic aut loquitur in colono et sic in predio rustico.z tunc loquitur.§.si colo nus.Si autem in inquilino tunc loqui tur contrarium moueor per.l.certi iu/ris.C.loca.vbi facili⁹ inducit hypothe cam in inquilino quam in colono.z vi/de ad hoc.l.si gratuitam. quib⁹ modis pig.tacite contrahitur.

392 ¶ Persone egregie vt milites clerici zc.non compelluntur venire ad iudiciũ vt in.c.si qui testium.de testi.l.ad egre/gias.de iureiur.Sed an habeat locum in causa criminali.Scis enim quod li/cet in causa ciuili possit iudex alteri cõ mittere examinationem testium:tamẽ hoc non potest in causa criminali vt in autentica apud eloquentissimum.C.de proba.l.iij.§.diuus. ff. de testi.iij.q.vj. testes.nota apud eos de materia in.c. cum causam.de testi.z.c. cõstitutus. de fideiusso.z Joan.andr. in.c.romana.§. contrahentes.de fo.compe.lib.vj.et.c. mulieres.de iudi.alleg.de elec.eo.li.z ibi vide.dic quod nõ.glo.est singularis in.c.j.de testibus cogen.

393 ¶ Tu habes in.l.iiij.ff.de testi. quod certe persone inuite non compelluntur ad deponendum sed illam intellige qñ potest per alios probari.alias secus ra tio: quia non est angustanda facultas probationum vt.l. quoniam.C. de here ti.verbum est singulare hostien.z Jo/annis andr.in dicto.c.j.de testi.cogen. quod nota perpetuo.

394 ¶ Quamuis confessio extraiudicia/lis sine cause expressione nõ probat:vt l.cum de indebito.§.fina.de proba.z.l. generaliter.C.de nõ numera.pecu. c.si cautio.de fide instru.Item confessio iu dicialis inducit proba/tionez etiã esse sine cau sa quia color iudicij sup plet defectum.tex.est in l.voluit.in principi.z.§. fina.de interroga.actio. et nota.in.l.j.C.de con/fesso.z canoniste.in.c.fi. eodem ti.Quid diceres coraz arbitro tu diceres quod sic.quia sunt reda cta arbitria ad instar iu diciorũ vt.l.j.ff.de arbi. Sz ratio est in iudice p pter iurisditionem suã. que non est in arbitro. sed habet tantum notio nem.tamen idẽ est in ar bitro.glo.est singularis in.l.pma ad fi.de inter/ro.act.allegat.l. pen.ad fin.C.de arb.sed parum facit non tamẽ inuenio glo.reprobatam.

395 ¶ Quãdo re⁹ est contu max in respõdẽdo iudex

392. ¶ Persone zc.In fi.add.iij.q.viij.c.te stes.zGemi.q̇ ita limitat in.c.pñtiũ.de test.li.vj.rõ est quã assignat ro.h nã cer te equi⁹ est egregiã psonã poti⁹ venire ad iudicẽ q̃ ez.sec⁹ ergo eẽt qñ rõe im portãtie ve nire nõ pos sent vt inqt Magr̃ me⁹. in.d.l.ad e gregias.co lũ.ij. circa fi.ad hãc li mita . vide Panor.i.c. si q̇ testiuz. de testi . et ibi per Fe li.colũ.añ/pe.et mag. meũ vbi.s.

393 ¶ Tu habes zc. Addẽ spe. idẽ tenẽtez i ti.de teste §. de testiũ cõpulsiõe.i pn.d.Ant. i.c.cũ a no bis.in vlti. co.de testi. z glo.in.X. occultet.in.c.quicq̃.xiiij.q.ij.do.Ant. post Hosti.in.c.cũ nunti⁹.in vlti.col.de testi.d.Ant.z.d.abb.i.c.dilectoꝝ.d test. cogẽ.z imo.in.c.iiij.e.ti.z Archi.i.c.sta tuẽdũ.ij.q.vj.istd vñ sublimitat nisi ali q̇ eximerẽt a testimonio.nõ qz essẽt pui legiati:sz aliter inhabiles qz etiã i au/xiliũ veritatis aliter nõ admitterẽtur qñ materia est talis q̃ de sui natura alr sciri posset vt per.gl.fi. in.l.inutilia.ff. de testi.quã sic intelligũt neoterici in c.iij.de testi.cogen.hic alleg.

395 ¶ Qñ reus zc. Ibi sed q̇d.adde eũdem ro.i.l.si vero.§.de viro.Fallẽ.rl.X.rix. ff.sol.matri.Ab.post alios i.c.cõtingit. xiij.colũ.de dolo z cõtu.quẽ vide dũ sin gulariter declarat.c.vnicũ.de eo q̇ mit. in pos.cã rei ser.h alleg.vt hẽat locũ in

beneficio obtinendo secus in obtēto re stringendo. Et intellige q in istis casibus nō fiet missio sz pcedet ꝯ ꝯtumacē ad diffinitiuā vt p spe. in loco hic alle.
396 ¶ Alio sero. ꝛc. In fi. adde ab. i. c. ij. de ac. colū. ij. ꝛ Feli. in c. nouit. co. pe. in fi. vs. fallit. j. de iudi. But. i capi. j. col. iiij. de lib. obla. Ana. i. c. lz heli. col. iiij. ad pn. d simo. ꝛ de maria. l. qdā hibe r⁹. vid bal. in locis allegatis vbi d. per ana.
397 Quis dz ꝛc. In fi. ad hoc vid Feli. i. l. nouit. in vltimis vbis d iudi. vbi secūdo Ro. h dicit q on⁹ pbādi icū bit negāti se monitū dicit tn cogita qꝛ ista ē mera negatiua ergo
mittit actorē i possessionez rei petite inquisitione summaria hoc fallit vbi agitur ad obtinēdū beneficium seu gratiam inde concessam: seu dignitatem. casus est in. c. j. de eo qui mit. in pos. causa rei ser. libro sexto sed pro titulo non proprietate ꝛ dicitur ibi singulariter q pōt procedi propter contumaciā rei lite non cōte. in cā beneficij. Sed quid cum petitur officiū seu dignitas secularis. an sit idem qd in dignitate ecclesiastica vt dicto. c. j. dic qd sic secūdū Spe. singulariter in ti. de secūdo decret. §. videndum. v. quid si clericus. vide ibi rationes suas illud dictū refert ꝛ sequitur Jo. an. in. c. cōtingit. de dolo ꝛ contu. quod nota tu legista.
396 ¶ Alio sero dñs Manuel dixit mihi qd reperit sup litera moderna in decretalibus vnū dictū. scis enim qd de ho
go improbabilis. c. quoniam. de proba. sz aduerte q ipse tenuit oppositū ꝛ melius p vnum bonum argumentum. in d. c. quoniam. col. ix.
398 ¶ Volo tibi dare ꝛc. adde q istd dictū subtraxit Frā. cre. not. xxviij. incip. obtinuit semel i ardua. q. addit tn Bal. ꝛ abb. in. §. nunc vidēdū. hic alle. ꝛ Bal. in repe. l. ij. co. ij. C. de rescin. vēdi. ꝛ istā cautelā in terminis formauit Bar. cepo. in suis cautelis char. ij. col. ij. cautela inci. quando quis litigat.

nestate est qd ante quem aliquem conueniam interpellē ipsum extraiudicialiter. casus est in. l. quidam iber⁹. de ser ui. vrba. predi. ꝛ dicunt moderni quod si hec interpellatio nō procedit nō pōt condēnari in expēsis prime citationis ꝛ libelli oblatiōis. ꝛ nil allegat. ꝛ hac occasione volo ibi declarare hoc: dic ergo qd aut reus citatus nō monitus extraiudicialiter cōparet ꝛ cōfitetur petita. ꝛ tali casu confessus nō potest condemnari in expensis prime citationis neqꝫ libelli ideo quia imputandū est creditori quare nō monuit. presumere eīn debuit reum confessurū debitum igit qui fuit in culpa merito pdit expēsas. Aut reus negat ꝛ tunc condēnatus per sententiā debet in omnibus expensis condemnari. ꝛ citatiōis ꝛ libelli. ꝛ ratio qꝛ iudex presumere debet illum reum debitū extraiudicialiter sicut negauit iudicialr per rōnes naturales. Singulare vbū Guil. de cu. i. l. edicta. C. de pig. ꝛ ita intellige. l. quidaz iberus. qd tene menti. qꝛ millies de facto habebis.
397 ¶ Quis dz probare hanc monitionē extraiudicialem vel actor affirmās vel reus negās tu diceres per. l. qd asseuerat. qd actor de pcuratorib⁹. c. bone. cū si. ꝛ male diceres. sed dic quod incūbat onus probandi reo negāti ꝛ sic presumptio est pro actore. casus est singularis in. l. fideicōmissi. ff. de vsur. dicit eīn ibi textus illud communiter accidit sed locus a communiter accidentibus transfert onus pbandi in negantē glo. ordi. in. l. neqꝫ natales. C. de probationibus sicut dicimus quod loquēs clericus cū puella. non presumitur eam benedicere velle hodie in capitulo absit. vndecima questione quarta. ꝛ istud adde ad. l. sciendnm. ff. de verb. obli. et qd ibi dixi ꝛ quere hoc in. l. finem litib⁹. ꝛ. l. properandum. vbi inuenies.
398 ¶ Volo tibi dare cautelā tu scis q minor habet in integrū restitu. et ecclesia ad euacuandum sententiam que ferri possit contra tutum in integrum restitu. facias quod precedat tractatus transectionis lite pendēte. quia hoc probato quod non deficit per partem aduer

sam quam fieret transactio nunc enim lata sententia habebitur trāsactio perfecta & sentētia irritabitur casus est singularis & Bartol⁹ ibi gloriatur de illo in.l.si ex causa.§.nunc videndum.ꝟ.ex quo plures.ff.de mino.et dicit pluries practicasse.et est casus singularissim⁹.

399 ¶ Attende quod clem.appellanti dicit enim quod appellatio ab interlocutoria nō potest iustificari nisi ex antiqs dictis nō ex nouis.dicit Bartolus hoc verum quando sententia interlocutoria fertur in presentem.secus in absentem.tunc enim potest iustificari ex nouis actis coram iudice appellatiōis et hoc scribas cordi.Bart.in.l.ait pretor.§.permittitur.al's quid tamē.ff.de mino.ratio huius est quod iudex debet ꝑ absente probationes inducere.vt autē.qui semel.C.quomodo & quando iudex vnde si non fecit iudex potest absens illud supplere in causa appellatiōis.ne negligentia iudicis sibi noceat.sed nō valet.quia ꝓ persona iudicis presumitur.vt in capitulo in presentia.de ꝓbatiōibus.alias de renuntiatio. capitulo sicut.de re iudi.capitulo bone.de elec.l.herēni⁹.§.gaia.ff.de euict.oportet ergo probare iudicem sciuisse.alias non esset negligens vt in capitulo quia diuersitatem.de conces.preben.quia autē.qui semel.non imponit necessitatē iudici sed pōt si vult vt.l.nō quicqd. ff.de iudi.&.l.j.C.de rescin.vendi.in repetitiōe allegat illō dictū.& sequit:reprobat tñ rōnē Bar.nō autē ꝑ rōnes meas allegat spe.in ti.de offi.iudi.§.expmit.ꝟ.cū sūt.ꝫ nil facit.l.c.i nostra.ꝺ testi.&.l.c.i pñtia.de in integ.resti.al's de renūtia.ꝫ id dictū nō video quō possit ꝓcedere cū si pñs non pōt qui obedit.nō debet posse absens & inobediēs vnde teneo qḋ siue in absentē siue in presentē ferat pōt iustificari ex nouis actis non enim debet esset melioris ꝯditiōis absens ꝙ pñs vt in.c.cū q̄.de pbē.lib.vj.

400 ¶ Tu habes.l.cū qdā.C.ꝺ ꝟb.sig. qḋ disiunctiua posita i heredes vel legatarios resoluit inꝯiūctinā de q̄ in.l.sepe.de ꝟbo.signif.qḋ est verū nisi eadē ofone sit posita ꝯiūctiua & disiunctiua tūc ea in sua ꝓpria significatiōne vt lego titio et sempronio vel alteri eoꝝ & erit effect⁹ quod trāsit res ad collegatariū non ꝑ ius accrescēdi ꝫ ꝑ ius nō decrescēdi cas⁹ est singularis l.l.si fundū sub ꝯditione.§.ꝟbis.de leg.j.& ibi Bal.ꝙ tene mēti.

401 ¶ Interesse aduersus dolosū ꝓbat ꝑ iuramētū vt.l.sup.§.offo.ff.qḋ vi aut clā.&.l.si. qñ.C.vbi vl.de mā.i.l.vnica.C.ꝺ sen.ꝗ ꝓ eo.& i.c.fi.qḋ met⁹ cā & gl.i.c.dilecti.ꝺ fo.ꝯpe.qḋ limita verū si dol⁹ cōsistat in faciēdo sec⁹ qñ dolus resultat ex nō faciēdo vel amittēdo quoniam tūc testibus est ꝓband⁹:casus est singularis. in.l.argētari⁹.§.cū autē.ff.de edē.qḋ nota.

401 ¶ Interesse &c. ibi quod limita ad istā limitatione nem vide ma. meum in.l.argē.§.cum autem hic al's le.et alex. in.l.qui accusare ad fi.C.ꝺ edē.

402 ¶ Pone casum quotidianū vn⁹ fratrum viuēte patre ꝺ pr̄imonio maritat filiā suam mortuo pr̄e alter fratrū petit a fratre illā dotē ꝯferre vel cōicādo vel sibi imputādo an teneat.vr̄ ꝙ sic ꝑ l.certū.C.fami.her.& si.cū ibi no.Bal.i.l.fi.C.ꝺ do.ꝓmis.ꝺt esse casū singularē ibi putare in ptē suā:Sed ego dico ꝙ vos ꝟ habetis casum clariorē in.l.dedit dotem. ff.de colla.bo.ꝟ.ij. in gl.

403 ¶ Snīa absolutoria ab obseruatiōe iudicij reqrit citationē ptis & pem ꝑtorīa cas⁹ ē i.l.ꝑpādū.§.& si qdē.C.ꝺ iu.In.l.c.ꝯsuluit.ꝺ offi.dle.& alle.illuz tex.qḋ verum est nisi agēs caueret se ꝓsecuturū & finituꝝ litem infra certum tēpus tunc eniz

403 Snīa &c.in fi. adde ꝙ dictū Bar.placet etiaz Pan. in .c. causam hic al's le.i pe.col. circa medi. sequit sim pl'r Alexā. in apo . in ꝺ: auf. qui semel.

404 ¶ Aut. qui semel ꝛc. In fi. hoc dictū Host. satis plꝫ Pan. ibi in .v. col. ar. illi⁹ tex. hic alleg. Itē q̄ dilationes breuiant ex consuetudine fori vt no. Bar. in .d. aut. qui semel. tetigit idē Pan. i. c. ∫. de dila. ꝛ iste dilationes nō seruantur in foro eccl'iastico vt ibi per eum.

405 ¶ Tu say ꝛc. Ibi scd'a regula adō bar. in aut. oēs C. si vt se abstinere. absti. ꝛ Pan. i. c. tuc. vt lite non cōtest. sed pleni⁹ in .c. veritatis in .iiij. ꝛ v. colū. hic alle. p bar. ꝛ in .l. q̄daꝫ consulebat de re iudi. ēt in .l. iij. C. de act.

406 ¶ Si reus conuentus ꝛc. In fin. Jo. d' lig. put refert ibi i. c. ij. hic alle. tꝫ opinionē Archidia. ꝛ Joā. and. in rubrica hic alleg. alias in capitulo primo eodē titulo. quia potest renuntiare missioni actor sicut quisq̃ potest renūtiare iuri suo de regu. iur. ad apostolicā. in .l. si q̄s in conscribendo. C. de pact. ꝛ maxie hic pōt petere rōnē expēsarū vel alteri⁹ interesse. Idē vꝫ sentire Archi. i. c. ij. d' dolo ꝛ cōtu. istud tñ dictum nō vꝫ placere do. An. i. d. c. ij. q̄ sufficit q̄ re⁹ patiatur penā iuris sꝫ vide Hemi. plene loquentē i rub. hic alle. ꝛ distinguātē fm Pau. de leaza. vide etiā Panor. in .c. q̄m. vt li. nō cōte. ꝛ qd̄ no. Bar. i. l. cōsentaneū. C.

si expectatis p decē dies cōputādo a lapsu termini quē ipsemet sibi p̄fixit nō cōpet pōt ab instātia absolui absq̃ citatione. casus est singularꝫ i aut. q̄ fieri. C. de dila. Barto. alle. in aut. qui semel. C. quomodo et quando iudex placet dn̄o Anto. in c. causaꝫ. de do. ꝛ contu. ꝛ sic valet sententia sine citatione partis qd̄ not.

404 ¶ Aut. q̄ semel. loquit̄ qn̄ actor se absentat: reus petit vt causa expediat̄. Actor citat̄ trib⁹ citatiōibus ꝛ postea expectat̄ p annū. ꝛ postea diffinitiue absoluit̄. Sed quero an hec solennitas aut. q̄ semel. habeat̄ locū de iure canonico dico qd̄ nō. immo iudex postea pōt diffinitiue absoluere. nō expectando per tantū tēpus singulare verbuꝫ domini An. in .d. c. causam. qui fundat se per illū textū q̄ optime pbat mirabile vbū si est verum sed nō puto qd̄ sit verū imo illud dꝫ suppleri p .l. iustiniani. vt in .c. adiutorium. x. distin. ꝛ .c. j. ꝛ .ij. de nouis operis nuntiatione. sed modo transeamus cum eo.

405 ¶ Tu say duas regl'as. Prima quod lite non contestata non potest procedi ad diffinitiuam sententiam vel testiuꝫ receptionem. vt .l. prolatam. C. de sentē. ꝛ canoniste in rubro ꝛ nigro vt lite non cōtestata. Secūda regula quod absens in causa criminali i qua venit pena imponenda supra relegationē non potest cōdemnari. vt .l. absentem. de pe. ꝛ .l. absentem. C. de accu. canoniste hn̄t gl. plenam in capitulo veritatis. de dolo ꝛ cōtumacia. modo conceditur cōtra prelatum vel tutorem seu curatorem ad puniendum eum tanq̄ dilapidatorem bonoruꝫ ecclesie pupilli vel adulti. an cōtra eos possit procedi lite non contestata ad testium receptionē ꝛ ad diffinitiuam sententiam dic quod de hoc est duplex glo. vna tertia questione secunda. quia ea. alia tertia q̄stiōe sexta. in summa. ꝛ ↄcludunt singulariter quod sic allegat .l. ne diu. C. de penis. q̄ nil facit. loquitur enim in nūtio publico q̄ differt a predictis personis. sed de hoc videt casus in .d. capitulo veritatis. vbi pcedebatur contra prelatum dilepidanteꝫ sed posset responderi quod ibi erāt plura delicta. sed melior tex. est in .l. secunda. C. vbi de cri. agi opor.

406 ¶ Si reus cōuent⁹ est ↄtumax ↄstito summarie de petitis. actor agens ad rē debet mitti in possessionē illi⁹ rei ex primo decreto. ꝛ si infra annū re⁹ cōparet recuperat possessionē solutis expensis. Si vero non comparet infra annū immissus efficit̄ possessor: sꝫ ante annū fit detentator: vt assinus bastū in aut. eius q̄ de bo. auto. ind. pos. ꝛ in capitulo q̄m frequenter. vt lite non contestata. Modo pone quod actor immissus infra annum vult reum compellere ad recuperandum possessionem ad vlteriorem litis prosecutionem an posset. non inuenies in ∫. iulianus. neq̃ in .l. secūda. ꝛ ibi credo quod dicat Bald. si ex nora.

causa agatur. videtur quod non. per. c. indultum. de reg. iur. libr. vj. cum reus possit vsque ad annum comparere. Secūdo penis legalibus debemus contenti esse. vt l. stipulatio. de verborum obligationibus. sed iste damnatur in expensis ergo &c. Sed in contrarium tenent Archidiaco. & Joan. and. in rubrica de eo qui mittitur in possessio. causa rei ser. libro. vj. similiter allegat duas leges optime probantes in. l. si legati. vt in possessio. leg. l. prima. §. quid ergo. de ventre inspiciēdo. vbi casus: licet dominus Anto. in capitulo secundo de dolo & contumacia. satis dubitet quam velit tenere quia casus est ibi & vade domum cum istis passetis & nota istud.

407 ¶ Regulariter inimicus non potest accusare. vt in ca. recusatur. & in. c. cum p. de accu. & l. qui accusare. ff. eo. tit. sed an hoc sit verum si crimen sit notorium. diceres quod non. quia in notorijs non requiritur ordo iuris. vt in. c. ad nostram. de iureiuran. puta iudex suspectus alias in notorijs non potest suspectus recusari. vt in capitulo proposuit. de appel. ergo eodem modo ibi. Sed in contrarium dico casus est singularis. tertia questione secūda. capitulo episcoporum nulli. §. quod vero inimici. & hoc addas ad. d. l. qui accusa. quod nota.

408 ¶ Tu habes tex. in. l. pretor ait. §. qđ ait pretor. de bo. auto. iud. pos. quod immissus in possessionem rei ex primo decreto debet habere expensas factas a reo recuperante possessionem in lite et omnes expensas factas rei etiam si non sunt vtiles. casus est singularis in. d. §. quod ait. licet secus regulariter quia non sufficit opi. facienti. tex. est in. l. sed an vltro. ff. de nego. gest. Sed an ille. §. habeat locum de iure canonico dico quod non. dictum est singulare Hostien. quod commendat Joan. and. in nouella. in. c. cum venissent. de eo qui mitti. in pos. per illum tex. in fi.

409 ¶ Ille contra quem facta est missio ex primo decreto habet annū infra quē potest recuperare possessionem. vt in. c. qm̄ frequenter. §. in alijs. vt lite non cōte. & ius. eius. de bo. auto. iudi. pos. Sed quō et qn̄ iu. in ver. sed quero. vbi sentit in simili opi. Jo. de lig. per. l. j. §. quid ergo. ff. de ven. inspi.

410 ¶ Lex quamuis &c. Pro veritate huius dicti adde Sand. in. c. illud. col. pe. in fi. & pn. . . de pscrip. Nam licet hoc dictum videatur verū intelligendo de pscriptione in qua non sufficit citatio. vt etiam sentit Bar. in. l. fi. circa medium ibi si vo agebatur. ff. ex q. cau. ma. & Bal. in. l. cōsentaneū viij. colum. ver. dictum Bart. est nouū. C. quomodo & quādo iudex. tamen glo. in regula sine possessione hic alle. per Roma. non dicit hoc. s. quod interrumpatur prescriptio p illam possessionem quā quia fingitur habere quādo fuit impeditus immitti ex primo decreto: sed quod non iuuat ad inchoandam prescriptionem. & ita intelligit Lud. hic.

an possit prorogari dictus annus in tres ad. l. ij. de re iudi. et. c. cum sit romana. de appella. & c. pia. de excep. lib. vj. Dy. in regula indultum de reg. iur. lib. vj. dicit quod si text. est singularis in. d. c. cum venissent. de eo qui mit. in pos. licet Hosti. & Jo. an. in nouella dicant illud quod vltra terminum statutum est determinare consuetudine sed diuinare est. nota ergo quia singulare est.

410 ¶ Lex quamuis. ff. de bo. auto. iu. pos. & c. contingit. de dolo et contu. dicunt quod iussus immitti in possessionem rei petite ratione contumacie: si impediatur habetur pro possidente. Sed an hoc sit verum quo ad inchoādum prescriptionem legiste hoc nesciunt. dic quod ista ficta possessio nō probat ad inchoandum prescriptionem. glo. est singularis in ca. sine possessione. de re. iu. libr. vj. in glo. fi. nota.

411 ¶ Lite pendente possessor non est turbandus in possessione vt in capitulo. j. vt lite penden. & in tit. nil innouari. appel. pē. pone casum in matrimonio qđ de iure nō valebat & tn̄ maritus habebat copule carnalis possessionē nunquid pēdente

412 ¶ Vacante &c. in princ. adde quod Car. in c. Iz. ex suscepto. hic alle. negat cōmune dictum olim q vacāte imperio papa succedat est. n. hoc turbare iurisditionē imperialē cōtra c. nouit. cum si. Ideo expectādus est successor. fallit in casu d. c. ex suscepto. vbi oppressi in iustitia deficiente vltimo capite seculari appellāt ad papā. q2 cū appellatio debeat fieri ad superiorē nō est tunc alius superior. & ibi vide etiā Fel. Moder. fatent nō esse iure expressum illud cōe dictū qd tn̄ tenēt allegādo Bart. in l. j. §. deniq3. ff. de aq̄ plu. ar. vbi dixit imo. qd ista successio pape nō facit qd pscribi possit cōtra imperiū vacās. p quo allegāt isti Inn. in c. olim. el. j. de restitu. spo. & fuit pōderatio Cardi. in c. cum cōtingat. de fo. cōpe. vsurpata a Pan. in c. cum deputari. de iudi.

lite prohiberi possit neadinuicē rem agāt. post q li. est cōte. per publicationem testiū & dum que rerez in locis extraneis non inueni. postea reperi quod hoc casu prohiberi pōt post cōclusionē

B ¶ Sed quid in legato &c. Adde qd legatus nō succedat imperio vacāti est gl. in cle. pasto. in vbo succedimus. de re. iu. Sed quicq̄d est decisum a Ioā. xxvj. in extrauag. inci. Si fratrū & coꝛporum more vbi inter alia grauiter puniuntur oēs qui ptenderent se vicarios imperij vacātis cui papa succedit prout de iure liquidū est iampridē incōcusse seruatū: tn̄ disputatiue teneretur oppositum. et de hoc dixit Feli. in c. j. de prescrip. in versi. ad illud Inno.

414 ¶ Sz an potest &c. adde qd glo. in d. c. si imperator. sequit idē Ludo. in l. si vo §. de viro in. vij. fal. ff. so. ma. Ab. l plurib9 locis vnū refero in repe. c. ecclesia sancte Marie. in prin. de cōsti. vbi vide p Sand. col. iij. in pn. p eūdē q plures quotas referentē in c. si qs. in prin. de maio. & obe. sequitur etiā illam glos. Old. cum simi. lxxxiij. col. pe. Ad hoc vide etiam Sand. plene loquentem in c. ecclesia sancte marie. colum. ij. in fi. & in pria. tertie. de consti.

seu pbationes. casus est singula. fm dn̄. An. in c. laudabilem. vt lit. pen.

412 ¶ Vacante imperio iurisditio terrarū imperij competit pape. vt in c. licet. de suspecto. de fo. compe.

B ¶ Sed quid in legato sedis apostolice an ille possit idem: videtur q sic quia legati sunt de gremio pape: vt in c. submitibus. ij. q. vj. & eius vice funguntur. Sed in contrarium est verum: dictū est Specu. in titu. de lega. §. nunc ostendendum. versi. xix. Ratio quia nemo debet ponere manum autoritate generalis cōmissionis in his que speciali prerogatiua pape competunt. vt in c. quod translationem. de offi. deleg. sed hoc est pape concessum singulariter in signum preeminentie singularis ergo &c.

413 ¶ Quid econtra an vacante sede papali succedit imperator in temporalibus & spiritualibus. dic q non. casus est singularis in c. qualiter. de iudi.

414 ¶ Sed an potest papa facere legem quod clerici possint conueniri coram iudice seculari. dic quod nō. quia anteq̄ esset petrus. non erant clerici subiecti seculari per illud dei. nolite tangere &c. gl. est singularis. xcvj. distinc. si imperator. ergo non potest per papam tolli. vt l. fin. si contra ius. & hoc tenuit Francis. de zaba. in repetitione. c. perpēdimus. de sentētia excommunicationis coram papa per illam glo.

415 ¶ Quesitum fuit a me an si viuens testator transmittat rem ligatā in aliam an legatum extinguitur: an duret in re mutata. Distingue q aut mutatur res per concessionem et liberatur heres: vt in casu. l. apud iul. §. si nauis. & l. legatum. & l. si sic legatum. §. si mihi quod pure. & l. non quocunq3. §. qui gaiū. de leg. j. & l. vt heredibus. §. fin. de leg. ij. & l. ex legato nominis. C. de leg. & tunc legatū non extingnitur. de hoc casus nota. in l. fideicommissa. §. si rem. ver. cū tamen quidam. de leg. iij. Aut legatur res aciūs pretestatione non liberatur nisi corpus rei legate pstet & tunc legatum extinguitur. pbatur in l. seia. de au. & arg. le. & l. lana. & l. legatis. §. j. & l. item legato. §. pe. iuncta. glo. de leg. iij. l. cetera. §.

ffi.ꝛ.l.seruum filij.§.si pocula.de leg.j. probatur ratione.quia per alienationē voluntariam perimitur legatum:neqꝫ reuiuiscit si res legata redimatur:vt est casus notabi.in.l.cuꝫ seruus.de adi.le. l.quoties.§.seruus.cum libertate.ff.de hered.insti.nisi fauore cause.vt.l.verū. de manu.te.ergo multo minꝰ ipsius legati transmutatio eiusdem peremptionem inducit.Item probatur alia ratione:quia si legatum rei propter eius rei destructionem dicitur perimi ꝛ non reuiuisci secuta refectione.vt est casus in l.quod in rerum.§.si.ꝛ.l.si ita legatū.§. fi.de le.j.ꝛ.l.quid tamē.§.si nauis.quib. mo.vsusfru.amit.ergo multo magis ipꝫ legatum perimetur ex permutatiōe rei legate qd fallit.Primo vbi ei rei in qua res legata est transmutata sit appositū nomē rei legate tunc enim durat.casus est singularis in.l.filie.§.tytia.de condi.ꝛ demō.vt si lego braccum vocatum passala qua.deinde alij idem nomen impono.Secundo fallit vbi transmutatio sit facta augmentatiue:casus est.in.l.si seruum filij.§.si a te.de leg.ij.ꝛ.l.si chorus.§.ale.de le.iij.secundum vnum intellectum.Tertio fallit vbi testator viuēs legatum ediū legatariū ad constructionem loci religiosi quem sibi heredē esse voluit transmutauerit alias edes tunc fauore pie cause vt institutio non deficiat durat legatum in transmutatis edibus.vt est casus in.l.placet.cum.l. se.de libe.ꝛ postu.ꝛ per illum tex.ita cōsului in consilio testator in testamento disposuit ꝛc.quod nota.

416 ¶An factus christianus ex necessitate egritudinis possit esse clericus.dic ꝙ non nisi in duobus casibus.Primo si deficiant clerici in ciuitate vel vbi sanctitas vite eius suadeat contrarium puta per lapsum biennij.ꝛ ita respondi heri cuidam curiali qui nouiter venit.casus est notabilis.lvij.distin.si quis in egritudine.

417 ¶Communis doctrina est ꝙ verba statuti debent intelligi secundum communem cōsuetudinem loquendi in patria vbi est statutū.vt.l.cū delaniōis.§. asinam.de fund.instru.quod est verum nisi in volumine statuti dicat ꝙ verba nostroruꝫ statutorum.debent intelligi nō extrinseco addito vel diminuto tunc enim intelligitur secūdum iuris interpretationem. Ratio est quia sensus cōmunis loquendi est quid extrinsecum vēde la lingua de glino ratione dictum est singulare in.l.j. ff.de fide instr.refert do. Anto.ꝛ dicit nō alibi in proemio decreta.in tertia charta ꝛ per hoc obtinuit florēsie magnā questionem.

418 ¶Confessio administratoris nō inducit obligationem sed probationem aduersus dominuꝫ cuius gerit negotia.vt l.fin.ff.de instito.ꝛ.l.pu-

417 ¶Cōmunis doctrina ꝛc.Ad hoc adde qd scribit magr meꝰ Ale.co.vj.ꝛ post Pau.de ca.in.l.j.ff.si cer.pe.ꝛ vide plenas remissiōes p Feli.in.c.ex pte.ver. Vbū pcise.de rescri.Pau.ꝯsi.cxcvj.icip. supꝫ pūcto colū.v.ibi sed his nō obstātibus Frā.d aret. cōsilio.cix. coegistẑ me in princi.ꝛ plenius cōsi.cxlv.licet statuta. et pulchre zaba.ꝯsi.lxxxiiij.tytius nunc sunt ꝛ est bonus tex.ab oibꝰ fere allegatus i extraua.in colū. iij.Exijt q̄ seminat ad fin.ibi glos. nō fiāt nisi forsan ꝛc. Adde etiaꝫ Bar.Soci.i elegāti rep.l.j.xxviij.charta Vsi.nono limita de vulg.ꝛ pup.Adde etiam Sand.vbi in specie ponit istam limitationem Ro.in.c.p tuas.col.iij.V.ꝛ tenēdo de pba.allegat no.p Bar.in.l.labeo.ff.de sup.leg.vbi late pbat ꝙ cōis vsus loquēdi nō est ppria significatio. ꝛ in proe.fforum.ꝛ Bald.in.l.omnes populi.in.xiiij.q.ff.de iusti.ꝛ iur.ꝛ But.in loco hic per Ludo.alleg. Adde etiam Feli.vbi meminit.de ista limitatione licet predicta non alleget in proemio decre.in glo.j.col.v.cir.princ.V.ij.amplia alleg.fali.in.l.cū antiquioribꝰ.C.de iure delib.vbi dicit ꝙ tale statutū viget bononie.viget etiā in pria mea genuensi. Ad istud sing.vide multas remissiōes p Feli.in.c.Qliter ꝛ qn̄.el.j.col.xv.prope fi.de accusa.cōsuluit etiā Ancha.consi. cccccxiiij.incip.viso puncto.in.vj.colū.

419 ¶ An
vbū ꝛc. In
fi.vid Car.
Alex.in.c.
cenomanē-
ses h̄ alleg.
post gemi.
ꝛ alios.ꝛ ꝑ
vitalē d̄ gā-
banis i tra-
cta.suo d̄ris-
rum in vbo
cl'a supplen
tes omnem
defectum.
420 ¶ Ego
corā ꝛc. Ad
de qd̄ istud
singl'are re
fert ꝛ sequi
tur Sand.
in.c.cū sit.
col.vj. post
prin.ver.li-
mita quar-
to ꝑ rōnem
Ro.h̄ qꝛ iu
dex secula-
ris pōt pu-
nire ꝛ ꝑ cō-
seqūēs de-
clarare qꝛ
declaratio
est facti se-
cus vbi eēt
dubiū ꝑ.c.
venerabilē
de elect.
423 ¶ Tu
habes ꝛc.
In fi. ad ide
ꝙ idē tꝫ Se
mi in capi.
roman⁹. §.
nec etiā hic
alleg. ꝑ rō-
nem de qua
hic ꝛ ꝑ aliā
l.qꝛ si talis
consuetudo
valeret la-

blis.ff.de po. vt faciunt
isti garzones banchorū
probat enim dominum
an inducat obligationē
contra confitentem non
administratorem. dice-
res ꝙ non.l.publia.ff.de
po.sic secus quia indu-
cit obligationem consti-
tuti.licet alias confessio
solum probet regulari-
ter.vt.d.l.publia. quod
nota ad limitandum di-
ctam.l.ꝛ hic casus nō est
alibi.ꝛ singularis in.l.
quidam.de constit.pe.
nota bene.et Bald.alle-
gat in auc.si quando.C.
eo.titu.et dicit singula-
rem.et ideo nota perpe-
tuo.

419 ¶ An verba rescripti
dicentis supplentes de-
fectum omnē si quis in
eo interuenerit de no-
stre plenitudine potesta-
tis.de qua clausula habe
tur in c.inter dilectos.
de fide instru.ꝛ.c.pastora
lis. de rescrip.quid ope
rentur dic quod confir-
mat defect⁹ omnes pre-
ter illos qui concernunt
personam supplicantis.
singulare verbum Spe.
in tit.de legato.nō recor
dor.Archi.refert ꝛ sequi
tur.lvj.distin.cenomanē
sem.ꝛ ratio quia etiam
motum proprius princi-
pis non inducit dispen-
sationem defectus per-
sone supplicātis.de hoc
est glo.singularis in cle.
si romanus pontifex.de
preben. quod nota per-
petuo.

420 ¶ Ego coram ma-
gnis dominis huius ci-
uitatis dixi quod domi-
nus rector erat iudex cō
petens in declarando capitaneum ciui-
tatis periurum licet aliqui ignorantes
et bestioli de hoc dubitent.sed non de-
bent dubitare. Primo quia lex punit
periurum ergo iudex secularis potest
declarare periurum.vt.l.j.ad turpil.
Item propter periurium punit̄ quis pe
na extraordinaria.vt.l.de periurio ad
l.iuliam pecu.ff.Item fustigatur.vt.l.si
duo patroni.in fine de iureiuran.Item
efficitur infamis.vt.l.si quis maior.C.
de transactio.et vide gloss.in.l.luctus.
de infa.

421 ¶ Canoniste in.c.testimonium.de te-
sti.ꝛ suscipe autoritatem Joan.and in
c.cum.C.laicus.de fo.compe.lib.vj.in
nouella.et in.c.licet mulieres.de iure
iuran.eo.lib. domi.Ant.tenet plene in
c.cum sit.de for.compe.ꝙ iudex secula-
ris potest punire periurum pena iuris
ciuilis.ita tenent ibi.ꝛ ideo Bald.dicit
alibi quod iuramentum non est fori mu
tatiuum sed accumulatiuum.vnde vter
ꝙ iudex ꝛ secularis ꝛ ecclesiasticus po-
test cognoscere.et hoc intellige quando
est clarum quod periurauit.sed si esset
dubium de iuramento an valeat tunc
non spectat ad iudicem secularem.vt in
c.venerabilem.de elec.ꝛ in.c.quanto.de
iureiuran.

422 ¶ Potest ne tutor vel curator consti-
tuere procuratorem ad interponendum
decretum iudicis in alienatione rei mi
noris casus est singularis quod non.in
l.minorum.secundum secundam lectu-
ram.glos.communiter approbatam.C.
de pri.mino.

423 ¶ Tu habes in.l.rem non nouam.§.
patroni.C.de iudi.vbi dicitur quod ad
uocati initio litis debent iurare de calū
nia.dicit glo.ibi in ar.l.cauetur.sed de
consuetudine non habetur.ꝛ ita notant
ibi docto.quod valet consuetudo dero-
gans quod aduocati non iurent de ca-
lumnia.sed est ne verum.tu diceres qd̄
sic quia communis opinio.ergo valet
sed non sequitur immo contrarium est
verum secundum Hostiensem.ꝛ Joan-
nem andre.in capitulo romana.de foro
compe.lib.vj.vide ibi rationes iuramē
tum calumnie prestandum a fratre per

ti.nõ potest tolli:cõsuetudine.casus est
in cap.ceterum.de iuramen.calũ. ergo
multo magis in aduocato ⁊ procurato
re qui magis nouerũt calumniari quã
simplices partes.vt est glo.in.l.ab ana
stasio.C.man.vbi dicit q aduocati om-
nia mala nouerunt.⁊ nota hoc et tu stu
deas in textu.

424 ¶ Ego dixi i.l.si legati causa.ff.eodẽ.
quod sufficit vnica interpellatio ad cõ
stituendum.quem in mora. Innocẽ. in
ca.cum nobis olim.de elect.gl in cle.j.
in versi.requisiuit.de heret.⁊ capit.cu
pientes.in ver.proposita.de elec.lib.vj.
in.l.titia.§.vsuras.de lega.ii.sed an ha
beat locũ cum inferior superiorẽ in mo
ra constituere vult domi.Anto.in capi
tulo cũ causa.de offi.deleg.cõcludit sin
gulariter quod requiritur trina citatio.
dicit esse casum in capi.fina.de supplẽ.
negli.prela.⁊ alias sup hoc secut9 in.l.
de pupillo.§.si quis ipsi.de no.oper.nũ
cia.tamen heri euenit mihi de facto.et
dixi contrarium quod vna tantum suffi
cit et notaui casum in clemẽtina quis.
de appellatiõib9.vbi dicitur quod suffi
cit vno cõtextu multiplex interpellatio
ad petendum apostolos.⁊ per illam cõ
stituitur iudex.in mora tamen illa ita
facta cẽsetur.capitulo lotharius.xxxj.
questione.ii.glo.in capi.cũ ab eo.de ap
pel.li.vj.⁊.l.Quãuis.ff.de pigno.act.⁊
hec est veritas.

425 ¶ Nunquid confiscatis bonis alicu-
ius vniuersaliter.Transeãt in fiscum
bona in quibus alius ius habet ad rez
puta si vendidi domum ⁊ non tradidi.
dic quod sic.casus est singularis in.l.si
fundum quem mihi locaueras.versic.
nam ⁊ si vendideris.ff.loca.⁊ nõ trãsit
cuz onere quod est mirabilius.licet re
gulariter fiscus cẽseatur loco heredis
licet tertius cõtra vendentem agat ad
pretium.

426 ¶ Instituo titium heredem ⁊ grauo
de restituendo cum voluerit non decla
rata voluntate decessit titi9 an fideicõ-
missarius possit petere hereditatẽ ⁊ vi
detur quod non.quia voluntas morte
finit.vt i.l.iiij.loca.de leg.j.si ita lega-
tũ.§.illi si volet.de rescri.si gratiose.li
bro.vj.⁊ videbis.in.l.cẽ
tesimis.ff.eodem.sed cõ
trarium est verum. cen-
setur enim post mortem
de restituẽdo grauatus
casus est vnicus in lege
vxorem.§.scevola.de le
gatis tertio.quod est mi
rabile.

427 ¶ Accidit mihi rome.
tu scis q ꝯm communẽ
opinionem et veram de
qua i l.c.illo.de iure pa.
ius patronatus põt le-
gari modo legatũ est fa-
ctum titio cum ecclesia
mea iure patronatus le
go fundum queritur an
fundus videatur pro di-
midia legatus ipsi titio.
⁊ alia medietas ecclesie
vel an cedat legato titij ⁊
fundus et ius patrona-
tus. Primam partez pu
to veriorem:scis enim qd
summa est ratio que pro
religione facit.l. sunt p
sone.de religio.⁊ sump.
fune.⁊ debet fieri inter-
pretatio que facit pro
causa pia seu ecclesiasti
ca.pro hoc facit.quia in
legato debet ⁊ hoc quod
est minus venire.l.apd
iul.§.seio.d lega.j.sz mi
nus est quod veniat sol9
fundus ergo ⁊c.facit ca
pitulo ex parte. de cen-
si.sed dic contrarium.ca
sus est vnicus in.l.si is
qui.⁊.§.si quis ita.ff. de
re.du.vbi venit i legato
non solum fundus:sed
etiam ius patronatus.
quod nota.

428 ¶ Emo rem pro me
nomine meo. eandem
patior in libro commu-
ni describi nomine meo
et fratris mei. Item et
p eadem me ⁊ patiente

xaret ⁊ pa-
reret peri-
cula aiorũ
c.pe.de cõ.
c.pe. ⁊ vlt.
de pbẽ. ex-
tirpãde. et
idem tz ibi
Jo. ma. ad
gl.in. l. ab
anastasio h
alle. vide i
auẽ.cõstitu
tio que ab
ascriptitio
⁊ libera na
tos.in pn.
colle.v.

424 ¶ Ego dixi ⁊c.Ibi
vno ɔtextu
Adde rõnẽ
qz illa vni-
ca interpel
latio illo
mõ sed ha
bet p trina
gl.i.l. si cõ
uenerit. ff.
de pig.ac.
ad ca.j. de
supplẽ. ne.
pla. rñdet
qd loquit i
casu specia
li.et sequit
car.in.c.cũ
causa.d of.
deleg.⁊ ibi
feli.in vlti
mis verbis ⁊
pleni9 in.c.
ex literis.
de consti.

431 ¶ De crimine ꝛc. Adde quod gl. in l. qui manicheos. hic alle. sequitur Panoꝛ. in. c. cum nobis. in pe. colū. de pre- scrip. vbi Fel. colū. v. circa mediū ꝛ co. vj. in prin. quod dicit notandum cōtra Augustinū de arimino in lib. ma- leficiorū. fol. cvj. in verbo fal- sario. x. co. vsi. ꝛ bene aduertas. vbi vult ꝙ gl. in. c. ij. de pscri. l. vj. ꝛ l. c. accusa- tus. de he- re. eodē li- bro proce- dāt etiā in crimine le- se maiesta- tis: sed cō- uocat quia loquuntur in heresi et in pena ap- plicanda fi- sco ecclie ꝛ hoc bene not. q̇d vo in crie he- resis. vide p Fel. post Abba. vbi supra vide Alberi. de roso. in di- cta. l. mani- cheos. et q̄ ibidē apo- stillaui bal dus. Cy. et Salice.

frater meus soluit colle ctas pro rata sua. an ex hoc sit translatum domi nium pro parte in fra- trē meū: licet nō sit tra- dita. vt. l. traditionibus. de pac. ꝛ sic dicis specia le in societate. vt. l. ij. ff. pro socio. nō ob. qꝛ loq̇t in vniuersalibus. casus est singularis in. l. cura. ſm Barto. ibi de oi agro deser. li. xj. ꝫ do ꝯsimilē i. l. cēsualis. de don. l. so- lennitas. C. de rei vend. cum si. ꝛ hoc adde ad gl. in. l. si ager. de rei vē. ꝛ. l. ij. ff. de pub. quod nota.

429 ¶ Lego titio tertiā p tem fructuū fundi mei. nunq̇d heres possit dare tertiam partē estimatio num fructuū eo inuito. dic ꝙ sic. casus est no. in l. fundi trebationi. ff. de vsufruct. le. facit. l. liber to. de annu. leg. l. nihil. de lege. j.

430 ¶ Queritur an testa- toꝛ viuens alienando rē ex qua voluit legatū a se factū satisfieri videat le gatū extinxisse seu reuo casse. dic ꝙ aut illa res posita est in diuersa oro ne ab ipso legato. ꝛ tūnc alienando nō extinguit legatum. iō qꝛ ponen do testatoꝛ in diuersam oro nem censet posuisse: vt legatū facilius soluatur nō vt pcise ex illa resol- uat. casus est in. l. quidā testatoꝛ. de leg. j. l. paulo callimacho. §. fi. de le. ij. bene facit qd no. Bar. in. l. inter stipulā tē. §. sacrā. de vb. ob. ꝛ Cy. in. l. si qs argē tum. C. de dona. Aut illa res adücit leg dē orone. ꝛ tunc si nō apparet qd rē ali quam subrogauerit loco illius rei alie nate extinguitur legatū. Ratio qꝛ cēset testatoꝛ ponēdo rem in eadē oratiōe po suisse vt illū legatū necessario soluat ex illa re. l. luci⁹. §. ciuib⁹. de leg. ij. l. si le- gatū. §. si mihi qd titi⁹. ꝛ. l. seru⁹. §. q̇cun qꝫ. de leg. j. Aut posuit in eadē oron. et constat quod subrogauit aliuꝫ loco alie nate. ꝛ tunc legatum non est extinctum sed manet integrū subrogato legato. ca sus est vnic⁹ in. l. pater. §. inf filios. de adimē. leg. ꝛ hec procedūt in legatis nō piis sed quid in eis. dic quod posito qd testatoꝛ in eadē oratione posuerit lega- tum ꝛ rem ex qua voluerit legatum sa tisfieri tūc nunꝙ legatū extinguitur p alienationē rei illi⁹. Ratio quia nō cēs setur. vt precise ex illa legatū soluatur sed vt sit pro legato obligata gl. est in. l. gaius. de annu. le. alia in. l. luci⁹. de adi- men. leg. in. l. fi. de contrahē. emp. nota alias tres glo. oꝛdinarias ꝛ singulares ꝛ habui de facto rome pro ecclesia sancti Pauli de vrbe fuit cōmissa do. Joā. de millis. ꝛ do. Joan. de roma valentis simis. ꝛ mihi tene menti.

431 ¶ De crimine lese maiestatis pōt qs accusari etiam post moꝛtē delinquētis ꝛ puniri: quia dānatur ei⁹ memoria ꝛc. vt. l. fina. C. ad. l. iul. maie. ꝛ instit. de he re. que ab intesta. §. per contrarium. Sꝫ in quātum tempus post moꝛtē durat il- lud ius accusandi. tu habes in. l. ij. C. de aposta. qd ius accusandi hereticū moꝛ tuum durat quinquennio. Sed quid in crimine lese maiestatis dicit idē gloss. singularis in. l. qui manicheos. C. de he reti. vide glo. xxiiij. q. ij. in summa. iūge ad dictam. l. fina.

432 ¶ In legato generali non compꝛehē- duntur ea que testatoꝛ habebat causa mercandi. vt. l. generali. §. vxoꝛi. cuꝫ si. de vsufructu lega. quod est verum vbi sunt aliqua in quibus legatuꝫ subsistē re possit alias compꝛehendit etiam ve nalia. text. est singularis secūdum verū intellectum glo. in. l. pediculis. §. itē cū

quereretur.de auro ⁊ arg.leg.

433 ¶ Pone quod populus huius ciuitatis propter deuotionem conſueuit a lõgo tempore cuius cõtrarium memoria hominũ nõ exigit relicta pro male ablatis vel pauperibus conuertere in vtilitatem alicuius eccleſie.vt rome nunc in eccleſia ſancti Pauli.licet illẽ ſit ex conſtitutione pape.Sed an ciuitas poſſit facere ſtatutum quod talia relicta cõuertãtur in vtilitatẽ eccleſie alteri⁹.et videtur quod ſic.quia ei⁹ eſt tollere cuius eſt ꝯdere.vt.l.digna vox.C.de legi.ergo ⁊c.⁊ ſi dicis ꝙ laici nõ poſſunt ſtatuere ſuper eccleſijs.vt in capitulo que in eccleſiarũ.et in capitulo eccleſia ſancte Marie.de conſti.dic quod nõ ſtatuit ſuper re eccleſiaſtica.ſed ſup reb⁹ ſubditorum ne relicta per eos ⁊c.vt.l.oẽs populi.Sed in cõtrarium eſt verum.⁊ eſt ratio.qꝫ duplex eſt caſus in capitulo ad apoſtolicã.de ſimo.Item in capitulo veſtra.de loca.et illum tex.allegat Joan.and.et Bart.in.l.priuilegia.hoc tenet de ſacroſanc.eccle.per textũ dicti capi.ad apoſtolicaꝫ.⁊ Joan.and.in addi.Spec.in titu.de inſtru.edi.§.nũc vero aliqua.in fi.tenet illud idem ꝑ dictũ capi.veſtra.

434 ¶ Heri cõſului tu ſcis ꝙ ordo mendicantium incapax eſt acquiſitiõis bonorũ in particulari vel communi.vt in clemen.exiui.nũc eſt magna dubitatio cui applicãtur bona ingredientis religionem non capacem acquiſitionis bonorum per Innocentium ⁊ Joannẽ andream in capitulo in preſentia.de proba.Specu.in titulo de ſta.mo.§.primo.verſiculo tertio.Bartolus in tractatu minorũ.in vltima qõ.ꝗrti.lib.Bald.in aut.ingreſſi.C.de ſacro ſanc.eccleſijs.Fede.de ſenis conſilio.xxvj.prima opinio eſt quod applicentur eccleſie romane.ſed non inſiſto per not.Joã.andre.in capitulo fina.de pact.in nouella.vbi papa in extrauagenti ad cõditorẽ queꝫ refert ibi decidit contrarium.Alia opinio.quod ſunt ab inteſtato ſibi ſuccedentium.⁊ hic communis per aut.bona.C.de bon.proſcrip.Sed do tibi limitationem vt ſit veꝝ niſi hec bona fuerint relicta ipſi ingrediẽti ſub conditione ſi deceſſerit ſine liberis reſtituenda.tunc enim debẽt erogari ad pias cauſas.caſus eſt ſingularis I autẽtica de ſanctiſ.epiſco.§.ſed hoc preſenti.in fi.tu millies vidiſti ſed ad hoc non notaſti:⁊ hoc dici ab Angelo in diſputatione que incipit nobilis quidam genere.quod dictum eſt aureum tenementi.

435 ¶ Quid ſi emerem rem tam nomine meo quam fratris mei vel alterius et ſoluo pretium de cuius pecunia intelligitur hoc ſoluiſſe.ſi eniꝫ nomine meo tantum emerem non eſt dubium quod intelligitur emiſſe de propria.vt.l.ſi defunctus.C.

433 ¶ Pone ꝙ populus ⁊c.In fin.adde ꝙ cũ iſto dicto Barto.tranſijt Gemi.in.c.j.in.vij.colũ.verſi.vlterius appellatur.de cõſti.lib.vj.Ro.met.in aut.ſimiliter.in.ij.char.ver.ix.⁊c.C.ad.l.fal. Moder.etiaꝫ tranſeunt cum Bart.in.c.fina.de rebus eccle.non alie.licet contra bar.teneãt Cy.⁊ imola in lege nõ ampli⁹.in princ.ff.de leg.j.et rapha.et paulus.de caſtro.in.l.priuilegia.hic allega.et Salice.in aut.caſſa in.v.q.C.de ſac.ſan.eccle.quia cõditor ſtatuti poteſt illud reuocare.§.ex his cum ſi.xj.q.iij.tenet etiam contra Bart.Alex.in.d.l.non amplius.vbi examinat iſtam.q.ſed contra eum ⁊ ſequaces.⁊ ſic pro opi.Bar.tenet Sande.in.c.ad apoſtolicam.de ſimo.col.pe.vbi facit ꝗplura elegantia fundamenta per Bar.pro quo etiam faciunt que dicit pet.de ancha.conſi.lvj.incip.quia talia afferunt.vbi per.d.c.ad apoſtolicaꝫ.conſuluit nõ poſſe reprehendi preſbyteros parochianos recipiẽtes oblationes pro ceteris ſacramentis etiaꝫ ſi eorum eccleſie ſint plene ⁊ dotate.facit etiam quia ipſi clerici tenenẽ ad obſeruandas conſuetudines preſcriptas.puta ad dandum ſingulis annis candelas de cera alba.et ita ꝯſuluit Fed.de ſen.ꝯſ.cliſ.inci.reuerẽde pr̃.Ad ꝑdicta vide ẽt Feli.in.c.eccleſia ſctẽ marie.col.xxvj.ver.xij.ꝗro de cõſti,

458 ¶ Accusatus &c. Circa fina. ibi qd ē verū adde qd istā limitationem sequunt alij doct.i.d.c. memim⁹. h all.& seqt feli.in.c.oi potens.circa mediū. de accu.

441 ¶ Habeo casum &c.Ibi sed nil faciūt. adde quod idez tenuit Matth.no. cxj. incipit No. vnam doctrinam lucrosam.& Arch.in repe. c.j.i.&c. charta.MI. ovi.Bal.ī cōstit.Sed tu dic qd cōis cōclusio est i oppositum q si ēt clerici gaudeant bñficio dcī statuti ꝯ feminas ita tenet San. i.d.c.eccl'ia scte marie. col. xxvij.I fi.Vlt. vij.q ro adducit Lapū alle. xcix.incip. An statutū exclusoriū feminarū.

ardi.tu.et de materia in l.fi.de pigno.l.si venter. §.fin.de priui.credi. dic q etiā isto casu itelligor emere de propria pecunia.casus est singularis de q̄ Bart.ibi gaudet.in l.ij.C.p socio.& istud addas ad Bar.in.l.patru⁹. C.cōmunia vtriusq iudi.&.l.titium.§.altero.ff. de admi.

436 ¶ Tu scis qd quis possit se ad casum fortuituz obligare licet sic nō pōt de iure ad illud tñ tenet qd intellige talem de oi casu fortuito pmittente teneri vbi talis cas⁹ adnemat culpa eius cui pmittatur.de hoc habes duos casus nota. primū in.l.cum pponas. C.de nauti.fenore.aliuz in.l. qui officij.§.fi.de contrahen.emp.& hoc obuenit mihi de facto florētie.& ita ꝯsului p dictas duas leges:et habui quatuor ducatos pro vnaquaq; ita vendo leges scias in eodem vendere nota.

437 ¶ Tu habes casuz in l.cu⁹.quod in aduersione.ff.locali.et ibi gl.volentem quod appellatione piculi nō venit cas⁹ fortuitus. Istud tñ limita verū vbi v̄bū periculi non possit aliter opari nisi cōprehēdat casuz fortuitum.casus est vnicus in.l.item cuz querit.§.si gēma.ff.loca.& ad materiam.l.fi.ff.eo.ti.tu inisses.ad.c.si papa.de priuileg.lib.vj.& ad.l.si qñ.de leg.j.q verba debēt aliquid operari.

438 ¶ Accusat⁹ de crimie anteq̄.s.ipse accusat⁹ probaretur seu pronūtiaretur omisisse pendente accusatione.nō admittitur ad honores.vt.l.re⁹ delatus.de mune.& ho.& in.l.j.C.de reis postulatis.lib.x.& in.l. reum criminis cū materia sua.C.de procura.canoniste in.c.omnipotens.de accusa.lxxxj.distin.tantis.& materiā in.c. accedens.de accusa.&.c.accusatum.de simo.qd est verum qñ propter solam accusationem ipse accusatus est infamis apud bonos & graues:alias secus dictū est singulare host.& Jo.and.in.c.meminimus.de accusa.& ita ꝯsului heri apud montem altinum.

439 ¶ In iure si sunt regule q vasall⁹ non potest domino inuito feudum alienare. vt in.c.que in ecclesiarum.de cōsti.& in vsi.feu.per totum.quod est verum nisi ille cui fit alienatio velit supportare omne grauamē dictū est singulare in.l.murileguli.de murile.lib.xj.per illū text. est mirabile.pro eo facit.l.ij.in prin.sol. mat.sed hoc dictum non est verū & contra casum in.c.j.de duo.fra.de no.bñfi. inuesti.in vsi.feu.vbi non potest seruire p substitutum.neq; alium subrogare.Et si breui non apparet ibi quod voluerit supportare onera respondeo quod subrogatus debet esse eque idoneus.vt lege agentes.C.de agen.in re.lib.xj.& facit de iniur.§.si quis ex corpore.eo.lib. ergo debet intelligi quod ea que promisit sicut principalis.alias non haberet dubium.

440 ¶ Quero nunquid cōtractus emptionis debitori factus a consueto fenerare de actiōe debitoris non existētis soluēdo presumatur in fraudem vsurarum vt scilicet ipse fenerator sibi mutuet pecuniam dic q sic.casus est singularis.& ibi Bar.in.l.vir.ff.de iure do.

441 ¶ Habeo casum in facto. Cardinalis nouariensis nuper mortuus rome est relictis pluribus filijs & filiabus:& propter scientiam suam peruenit ad cardinalatum.est constitu.in ciuitate Nouariensi.quod extātibus masculis femine non succedant.an habeat locum in successione huius cardinalis.tu diceres q non.vt in capitulo ecclesia sancte Marie.de constitu.& capitulo cum ecclesia

rum.bene quidem.xvij.distin.cuz si.sed
nil faciunt quod statutum loquitur pro
hibēdo personam laicā succedere mul-
tum debito in hoc casu.sed dicam tibi
aliqua pulchra appellatiōe ppli nō ve-
nit clerus.vt in.c.de prebē.et.c.si sentē
tie.de senten.excommu.lib.sexto. Sed
an appellatione districtualium veniāt
clerici.puta si Regi districtualib⁹ suis
cōcessum sit priuilegium.tu diceres q
non:quia clerici non sunt districtuales
regis.sed pape.per si.non veniunt ap-
pellatiōe populi qđ est maius ergo nec
appellatione districtualium.qđ est mi-
nus.dic contrarium:quia veniūt q̄uis
domino temporali priuilegium conce-
datur.dictum est singulare Jo.an.in.c.
fi.de offi.dele.lib.vj.in nouella per illū
textum.ratio.quia in quibusdā casibus
habet potestatem secula.clerū restrin-
gendi.xxiij.qō.v.c.princeps.ꝛ ibi gloss.
enumerat quam vide ꝛ not.Quid si est
concessum regi et prouincialibus suis
an veniāt clerici dic quod sic.casus est
in.c.dilecti.de foro compe.

442 ¶ Capitulū ecclesia sancte Marie.
de consti.vult quod constitutio laici in
ferioris imperatore etiam in fauorem
ecclesie non valet quod est verum vbi
cōstitutio est preceptiua seu inhibitiua
sed vbi est simplex permissiua:ꝛ tūc va-
let et comprehendit clerum in fauo-
rem eius:et de hoc est casus qui non
est alibi de in integrum restitutiōe.ca-
pitulo.constitutus.bene facit capitulo
cum venissent.de eo qui mittitur in pos
sessionem.ꝛ capitulo ecclesie.vt lite pē
dente habui a Lapo.alleg.centesima et
cj.constitutio enim imperialis cleri va
let:quia papa approbauit.x. distinct.si
adiutorium.

443 ¶ Sed posito casu quod iudex eccle-
siasticus possit penā pecuniariam im-
ponere.de quo in cap.iij.de pen.ꝛ cap.
ij.de delic.puc.et per Joan.and.in ca-
pitulo.pro humani.de homi.libr.sexto.
in nouella.cui hec pena applicabit di-
ces quod iudici in fructibus.capi.pre-
senti.et cle.ne romani.dic quod medie
tas ecclesie:et medietas sua.casus est
singularis in capitulo secundo.de pen.

ꝛ lati⁹ alle.seq.q̄ inci.in ciuitate floren.
car.in repe.c.pꝑēdim⁹.col.xxiij.v̄.sꝫ q̄
ro quid si cōstitutio.de sen.excō.panor.
in.c.qđ clericis.col.xiiij.v̄.hec vera sꝫ
Lap.hic ꝛ i repe.xxiij.col.v̄.scđs casus
ꝛ in.c.cōsti
nota bene illum textuz. tut⁹.col.ix.
de resti.in
integ.p tex.ibi ꝛ in.c.cū dilecti.de foro
cōpe.ꝛ in.c.si in adiutoriū.x.di.p q̄ iura
idē tenet Bal.in.l.cunctos populos.in
lect.in.xj.col.v̄.sed hic vlterius q̄ritur.
C.de summa tri.quibus nō visis aliter
terminata fuit qō ista per ro.ꝛ Matth.
Ad tex.v̄o in.d.c.ecclesia sancte marie.
rnde vt solēniter per abb.in.d.c.qđ cle-
ricis.pro qua respōsione vide Gemi.in
c.fi.in prin.in.ij.col.de offi.dele.in.vj.ꝛ
ad hāc.q.faciūt q̄ dicit Sād.vbi.s.col.
xxviij.v̄.octauo q̄ro ibi opiñ.tñ Bar.et
in.c.rodulphus.in v̄bo district⁹.de re-
scri.ꝛ in.c.licet.col.j.circa medium de
pbatiōib⁹. Ibi dictū est singulare ad-
de Bald.in.l.j.§.huius studij.ff.de in-
stit.ꝛ iur.per illū text.vbi allegat istud
dictū:ꝛ ibi vide mag.meū.col.fi.v̄.secū
do p istud vbi allegat Ro.hic ꝛ Bal.in
rub.q̄ sint regalia.Pe.de ancha.ꝛ card.
c.dilecti.de fo.cōpe.sed Imo.ibi ꝛ Ge-
mi.in.d.c.fi.de offic.deleg.in.vj.de hoc
dubitāt seq̄tur tñ idē Gemi.in.c.si snia.
in prin.de sen.exc.in.vj.ad qđ vide feli.
in.c.eccl'ia sancte Marie.in.iij.q.de cō
sti.ꝛ adde qđ p dicto Joan.andr.cōsu.
pau.de ca.cōsil.ccxvj.incip.ad primū.
ꝛ Anch.consi.cl. incip.optimis.ꝛ Old.
consi.xxxij.incip.questio est.

442 ¶ Capitulum ꝛc.In fin.ad hoc vide
plene p Fel.i.c.ecclesia sancte Marie.
col.iij.versi.extra.glo.de consti.

443 ¶ Sed posito ꝛc.Adde Archi.in.c.si
vos.ppe fi.xxxiij.q.v.ꝛ Lud.in.l.stipu-
latio ista.§.alteri.i fi.de v̄.ob.facit glo.
fi.de iu.pa.q꞉ cleri.ꝛ.c.si canoni.§.si āt.
de offi.or.i.vj.vbi d꞉ qđ pena apposita
ɔtēplatiōe tertij applicat sibi:ꝛ no.idē
Lud.in sing.720.incip.rl'a est.aut po-
ti⁹ emēdatio dāni i casu p̄dicto q̄ pena
dic est vbi pena duplicat respectu dāni
nō debet leso nisi simplū residuuz vero
pauperibus.de immu.eccle.q꞉ ple:ꝛ iꝗ.

445 ¶ An ille ꝛc.adde quod idem di-
cit etiam si multum cōsistat in mora qꝛ
videbitur dubiꝰ ꝛ de ista glos.tamē sin
gula.facit mentionem Panoꝛ.in pꝛoe.
grego.colum.j.do.Anto.do.Car.ꝛ pa-
noꝛ.in.c.cū
causam .de 444 ¶ Juramentum ex-
testi . et ibi cludit facultatē purgan
Feli. col.x.
vnde testis servare debet mediū.c.pon
deret.l.di.quod est bene notandum.vi-
de etiam ad hoc fel.vbi adducit aliqua
similia in pꝛoe,decre.in glo.pꝛimi libꝛi
circa pꝛin.ꝛ pleniꝰ in.c.ecclesia sancte
Marie.col.xij.circa mediū ver.vl.no.
de consti.ꝛ cum istis potest addi.qꝺ no
tat Bald.in.l.vnica.C.de emen.insti.co
di.vbi dicit ꝙ fides testium dicit vacil-
lare pꝛopter nimiā obscuritatem vnde
Bartolus in lege ea.ff.de cōtrahenda
empti.testem obscurū equiparat tacen
ti verum adde etiam qꝺ text.hic allg.p
Ro.refert etiam pꝛo sing.Pan.in palle
gato pꝛoemio.decre.colū.v.
446 ¶ Nunqd per instrm ꝛc.Et ꝙ per
instrm dotis non pbetur matrimoniū
host.Jo.an.Bal.imo.bu.ꝛ Abb.in.c.il
lud.de psum.hic alle.solet tn̄ hoc dispu
tari ꝛ si teneat ꝯria opinio ꝙ imo instru
mentum dotis pbet matrimoniū solet
modificari duobꝰ modis.Pꝛimo q̄tum
ad ipsas partes iter quas ꝯficit instru-
mentū per.l.optimam.C.de ꝯhen.ꝛ cō
mit.stip.secus quo ad tertiū:et sic forte
in piudiciū alteriꝰ matrimonij fm bal.
in.l.ij.ad fi.C.de execu.rei iud.ꝛ i aut.si
quis in aliquo.C.de edē.Scđo modifi
cari solet dūmodo instrumētū dotis di
cat de matrimonio cōtracto vel cōtra-
hēdo secus si nihil diceret de matrimo
nio fm Bal.in rub.C.de puile.do.i vlt.
col:ꝛ in.l.ab executione.colū.v.C.quo.
appel.non recip.sed nihilominus pri-
ma opi.videtur veriοꝛ fm Moder.vbi
supꝛa per illum tex.in.d.c.illud.ꝛ per.l.
neqꝫ sine nuptijs.C.de pba.qua pꝛo-
pter Lud.hic videtur recte sentire.
447 ¶ Tex.in.l.j.ꝛc.Adde qꝺ istꝺ sin-
gulariter refert ꝛ simpliciter sequit Fe
linus in.c.inter dilectos.hic alleg.col.
pe.post pꝛin.ver.in glo.penulti.

di moram.commune dictum est legista-
rum p.l.si quis maioꝛ.C.de transac.sed
istud est verū in foꝛo iudiciali.sed an sit
idem in penitentiali.dic quod nō.glo.
est singularis.xxxij.q.j.c.apud miseris
coꝛdem.per illum tex.
445 ¶ An ille qui celeriter repētine re-
spōdet anteq̄ articulus totus legatur
vt testes pꝛesumātur falsum dicere dic
quod sic.casus est singularis.v.q.v.sed
illud.ꝛ ideo alij testes eis pꝛeferuntur.
446 ¶ Nunquid per instrumentū dotis
pbetur matrimunium ꝛ in hoc habeo
consulere quomodo pꝛobetur matrimo
nium habes in.l.donationes in concu
binam.in pꝛin.de dona.ꝛ in.l.in liber.
de ritu nupt.glo.nota.xxx.q.v.c.aliter.
ꝛ ibi melioꝛ ibi gl.que sit in iure.Et qꝺ
non pꝛobetur videtur casus in.c.illud.
de pꝛesum.ꝛ ibi firmat hoc Inn.sed pa
rum facit qꝛ loquitur in donatione pꝛo
pter nuptias que fieri pōt in nuptijs
non contractis et sic non pbat hoc esse
sic.secꝰ in dote.qui nō pōt esse sine ma-
trimonio:vt.l.iij.ff.de iur.do.Et si tu di
cis qꝺ dos etiā dari pōt pꝛo futuro ma
trimonio.Rn̄.quia communiter dos fit
existēte matrimonio:vt.l.pe.ff.de don.
inter vi.ꝛ vxo.Item p ista parte nega-
tiua videtur casus in.l.nequissimi.C.
de nup.ibi non enim dotibus sed effe
ctu matrimonia contrahūtur in.l.iube
mus.C.de repu.Bald. ponit q̄stionem
in aut.si q̄s in aliquo.C.de edē.in.l.ab
executione.C.quoꝛum appel.nō reci.in
rub.C.de priui.do.Vitas est qꝺ aut q̄ris
mus an pbet quo ad dotis restitutio-
nem ꝛ dicas qꝺ sic:casus est singularis
in.§.illud.in aut.vt fra.filij.an q'o ad
iudicandū super matrimonio: scilicet
an fuerit vel nō fuerit matrimoniū cō-
tractum ꝛ tunc plene nō pꝛobat sed se
miplene nec pꝛesumptiue.casus est in
d.c.illꝺ.in fi.ꝛ in ista materia vide duas
glo.nota.vna est in. l.si in concubinatu
ff.de cōcubi.alia est in.l.penultima.C.
de fideiuss.quas nota.
447 ¶ Text.in.l.i.C.de sent. dicit quod
cum sumus in cōdemnatione debet pꝛo
curatoꝛ cōdēnari nō dominus.Sed qđ
in sententia absolutoꝛia an sit idē glo.
est singularis

est singularis. de iure ciuili l.l.§. remunerādi.§. maritus.ff.man.& Bart.in.d. l.j.dicit non esse alibi. Sed pro glo.est casus singularis in.c.inter dilectos.de fide instr.circa finem. miror de Bal.

448 ¶ Doctor seu stipendiarius tēpore peregrinationis debet habere salariū si de licentia domini itineretur. Bal.in l.si ea cōditione.de cōdi.infer.dicit esse glo.singularem in.l.exactorē.§.ad diē. de re milit. sed miror de eo qr casus est singularis in.l.hac lege.C.de proxi.sa. scri.lib.xij.quod nota.

449 ¶ Testator dicit relinquo sempronio executorem meum cū potestate distribuendi eleemosynā cuicunqz voluerit ad pias cās an iste executor possit eligere duos vel tres videt quod nō ꝓpter verbum cuicūqz singularis numeri: sed tamen fuit terminatum cōtrariū de facto: quia est autoritas Barto. immo casus nota.in.l.vnum ex familia.§. si duos.iuncto princip.de le.ij.bene facit.l.cum quidem.eodē titulo. Sed qd ecōtra si testator loquitur per verbum pluralis numeri an possit vnum eligere dic quod est dubium.et Barto.fuit contrarius in.l.fi.ff.de op.le.tenet qd debet eligere tres hoc casu per istū tex. Sed in contrarium facit.l.vnum ex familia.§.sed si fundum de leg.ij.& ibi videtur casus ꝓ hac parte. Item videtur casus in.d.l.cum quidam.de le.ij.& nota bene istum passum.

450 ¶ Statutum vrbis veteris vult quod tertia pars bonorum occidentis applicetur heredib9 occisi quidam modo occidit vnum monachum an monasteriū debeat habere illam tertiā partem bonorū an filij legitimi & naturales dicti monachi quos creauerat añ ingressum vidi multa cōsilia de hoc: sed nihil boni allegabant: sed Fede.de senis consilio clxix.ibi cōsuluit Joan.de paglar.de senis non verecūdabatur petere q̄ respōdit sibi qd tertia pars debet esse filiorū per tria iura. primo qr appellatione heredum in dubio venit filius vt.l.ex facto.§.fina.ad trebel.& in.c.j.§.perfecte. de lege cōr.in vsi.feud.& eodem titulo. de alie.feu.§.si clientul9. Preterea vbi

450 ¶ Statutum vrbis veteris ec. Illud quod hic dicitur vide plene examinatū per Feli. Sand.post Abba.in.c.in presentia.colum.xiiij.in princip.ver.& per istam glo.de proba.

verba leg.sunt dubia et equiuoca in dubio sunt naturaliter intelligenda non ciuiliter: vt.l.finali. qui ve.eta.l.si ita quis.§.fina.de lega.ij.l. fideicommissum.de conditio.et demonstra. sed monasterium de iure ciuili succedit.c.in p̄sentia.de ꝓba.& §.hoc presenti.de sanctis. epis.et aut.ingressum.fili9 autē naturaliter. vt.l.rō.de bo.damna.l.si scriptum. de liber. prete.ergo ec. Sed idem Fede. consilio.xxxiiij.disputatio.cōcludit cōtrarium.ea ratione quia appellatione heredis etiam extraneus comprehenditur: vt.l.in cōuentionibus. l.sciendum.& l.heredis appellatione.de verbo. signifi. sed monasterium est heres monachi vt in aut.ingressi. et in aut.si qua mulier.ergo ec.monachus autem quicquid acquirit: acquirit monasterio.xviij. questio.j c. j.et dicta aut. ingressi. Ad iura Joā.respondit qd loquūtur in casibus specialibus et bene: et hanc opi.fuit consulendo secutus per plures rationes quas pro nūc non refero.

451 ¶ Tu scis generale istud dictum quod clericus in reb9 ꝓpriis gaudet eo priuilegio quo ecclesia et in ..fina.de vi.

451 ¶ Tu scis generale ec.in fi. adde quod in simili dixit Specu. in titul. de restitutio.i integrū. §. q̄liter.versicu.sed nū quid.& glo. ij.i clemē. j.de restit. in integrū q in bonis patrimonialibus nō cōpetit clerico resti.i integrū eo modo quo cōpetit i bonis ecclesie similr̄ dixit gloss.in c.si tributum.in verbo potestatem.xj. qō. j.quod predia clerici cessantis a sol. tributi vendi possunt lz lecus in prediis ecclesie et dicit dñs Card. in.c.primo in.ij. colū. versicul.ex hic minio de do. & cōtu.qd non

per omnia cēsetur eodem iure bona ecclesiarum ⁊ clericorum ⁊ quod glo. d. c. ex literis. hic alleg. p Ro. procedit quo ad alia priuilegia vt quo ad immunitates. ⁊ idē dicit. d. car. i. c. fi. hic etiā alle. p ro.

Similiter dixit gl. in. c. nouu3 genus. de deci. ⁊ glo. i. c. si q̄s laicus. xvj. q. j. q̄ lz d̄ bonis eccl'iaꝝ clerici non soluāt decimas vt. d. c. nouu3. tñ secꝰ de patrimoniali bꝰ q̄sdā illatiões ad hoc vide p Feliñ. in. c. eccl'ia sancte Marie. colum. v. in prin. ver. et hinc est.

452 ¶ Dñi mei ⁊c. In fi. ad hoc vide Gemi. i c. si religiosus. hic alle. circa pncip. versi. q̄ro an quilibet. ⁊ 3ab. i c. cū cōcessa. de elect. bene etia3 distinguit do. Cal. in consi. iij. de regularibꝰ

455 ¶ Si allegat ⁊c. Ibi sed cōsulam contrarium p

et ho. cle gloss. in. c. ex literis. de pign. xvj. q. j. si mulier. ⁊ in cle. p̄senti. de censibus. ⁊ in. c. q̄q̄. eo. tit. lib. vj. Canoniste ponunt in. c. si diligēti. et. c. fi. de p̄scrip. modo pone quod contra ecclesiam non prescribit nisi annis. xl. vt in. d. cap̄. de quarta. de prescrip. ⁊ in auk. quas actiones. an erit idem in re clerici videtur qđ sic per dictam regulam sed cōtrarium est verum quia fallit in prescriptionibus a die prescriptionis. glos. est singula. xvj. q̄ne. iiij. c. possessiones.

452 ¶ Domini mei prehe ri consuluerunt me de hoc monachꝰ vel alius frater religiosus potest trāsire ad strictiorē regulā ipetrata licētia l3 non obtēta vt i. c. l3. ⁊ c. nō est. de rl'a. ⁊ est casus in. l. q̄ sub pretextu. C. de sa. sanc. eccle. ⁊ ibi glos. Si vero velit trāsire ad regulam laxiorem non potest sine pape licentia. Modo ipsi querunt quid si velit transire ad regulam parem. cuius licentia tūc requiratur superiores em̄ possunt esse plures vt generalis abbas vel minister ⁊c. vere ego multum dubitaui et quesiui istos cōmentantes in. c. licet. et nō inueni. demum repe rij auxilio dei Innoc. in c. fi. de renun. Archi. xix. q. iij statuim⁹. Jo. an. in. c. religiosus. de elec. li. vj. ⁊ in c. ij. de testamē. eo. lib. in nouella. Paulus de leazaris. in cle. fi. de elec. Lapus allegatione. lxij. cxxx. ⁊ ibi isti doctores variant. mihi videtur quod requiritur licentia Abbatis nec sufficiat habere a priore cōuentuali per dictam. l. qui sub pretextu. vbi reputo casum singulare3. Secundo moueor per dictum ca. statuimus. quia pater totius ordinis est abbas facit me multum dubitare. c. fina. de pac. lib. vj. vbi dicit quod valent conuentiones inter priorem conuentuale3 cum aliis absq3 alia superioris licentia generali. ergo eadem ratione debet valere impetratio licentie ab eodem priore. sed primam partem puto veriorem ⁊ eum vult transire ad partem. debet habere licentiam totius conuentus. glosa ordinaria in cap. cum singula. de preben. lib. vj.

453 ¶ Ratione delicti quis sortitur foru3 vbi deliquit quod est verum in foro temporali. Sed an sit idem in penitentiali vt alter alterius parochie possit iniungere penitentiam: dic quod non. glossa est singularis. xvj. q. j. c. j. quam nota. et adde eum ad. c. licet. de foro compe. ⁊ l. j. cum auk. vbi de cri. agi opor.

454 ¶ Papa imponit penitentiam trāsmutando votum nunquid episcopus possit illam penitentiam immutare et alterare. ⁊ hoc fuit de facto rome in persona cardinalis de vrsinis qui est summus penitētiarius dicebatur quod non quia minor non potest legem superioris tollere: vt. l. minor magistratus. de arbi. Sed in contrarium est glo. singularis. xxvj. q. vij. tempora plenitudinis. de quo verbo habes text. in. l. si quis libellos. C. de appella. mouetur ex text. l. si hominem. ff. mā. quis optime probat tene menti quia lucratus sum duo biretria de illa glo.

455 ¶ Si allegatur causa suspitionis. debent arbitri eligi ad cognoscendum de illa suspitione vt. c. cū speciali. ⁊ c. secū do requiris. de ap. l. aptissimi. de iudi. cum si. Scis enim quod delegatus non pōt cognoscere nisi in loco insigni. vbi

est copia peritorum.casus est in.c.statutum.de rescrip.lib.vj.modo pone qđ delegatus eligit certum locum quem vna pars dicit insignem ⁊ idoneum altera non.an in hoc discutiendo debent arbitri eligi dic quod sic.secũdũ quod est glo.in dicto.c. statutum. singularis notabilis et mirabilis est glo. Jo.and. sed consulam contrarium per regulam Joannis andr.quod nunq̃ arbitri debent eligi.nisi in casib⁹ in quibus hoc a iure exprimitur in.c.pia.de excep.libro.vj.in nouella.iij.q.v.quia suspecti per Archi.sed in casu nostro nõ est tex. dicens arbitrorum eligenduz ergo ⁊c. ⁊ illa regula fundatur in duobus.Primo quod nemo inuitus compellitur cõpromittere vt.l.iij.ff.de arbi.Secundo quia continentia eiusdem non recepit diuisionem: vt.l.nulli.C.de iudi.adeo quod iudex in principali est iudex in incidenti:vt.l.quoties.C.eodez titulo. ⁊ glo.in.c.ex tenore.de rescrip.

456 ¶ Quod iudex motu proprio parte non petente possit cõcedere ex officio minori in integrum rest.quia aduocatum ⁊ procuratorem dare ex officio potest minori.vt.l.nec q̃cq̃.§.aduocatus. ff.de offi.pconsu.Item quelibet etiam femina potest comparere pro pupillo et opponere:vt est casus singularis secundum intellectum Barto.in.l.iij. C. de negotijs gestis.sed hoc qđ dico non habes in.l.iiij.§.hoc autez.de dam.infec.⁊ in.c.j.de postula.prelato.istud est dictum singulare Joan.andr.in.c.cum venissent.de instit.in notabili quod sic mouetur per tex.dum dicit per nosmet ipsos ⁊ minor ⁊ ecclesia equiparantur: vt in.c.j.de in integ.rest.in.l.respublica.C.ex qui.cau.maio.licet de hoc legiste secundum eum dubitent sed nõ inuenio legistã hoc ponentẽ:sed forte nõ est verũ quia ille tex.loquitur in papa. secus in alio iudice inferiori per regulam dicte.l.iiij.§.hoc autem iudicium.

457 ¶ An iudex mediolani habẽs priuilegium ab imperatore quod possit omnia que ipse princeps etiaz de plenitudine potestatis facere possit tollere ius alterius sine causa. dato quod pnceps ipse posset duz hoc quererẽ.inueni vnuz dictũ no.Bal.qui Bal.i.l.q̇ se patris.C.vñ li.dicit qđ lz iperator posset priuilegiũ reuocare vt est casus i.c. veniẽs.ð pscri. tñ hoc verum nisi pro illo puilegio pecuniã capiat iperator tũc eñi videt̃ venale facere puilegiũ ⁊ sic ex illo ꝯctu iperator ligatur vt i.c.j.de natura.feu.in vsib⁹ feudor.⁊ in.c.j.de pba.no. Cy.in.l.digna vox.C.ð legi.cuz si.Sed ꝯ hoc dictum habes casuz in terminis i.l.titi⁹ puerũ.ff. de obsequijs. vbi seru⁹ põt reuocari i seruitutẽ ppter ingratitudinẽ. lz pecuniam susceperit patron⁹ ibi priuilegiũ eñi q̃uis nõ gratuitũ ei cõtulit not.text.aureum.

458 ¶ Tu habes titulum legis quis ⁊ a quo app. canoniste de offi.deleg.

opi.Jo.an.in dicto.c.pia.hic allega.vide ibi gemi.col.ij.ibi.secunda opinio. ⁊ Archi.iij.qõ.v.quia suspecti.ibi tu dicas ⁊ ibidem.Gemi.col.ij. Ab.in.c.verum.colum.v.de foro compe.sed in cõtrariũ adducit multa similia exempla Sand.i. c. post . colũ. ij.ð rescri. noluit tamen firmare conclusionẽ quaz dicit se nõdum reperisse firmatam et demum dicit qđ volens subtiliare materiam haberet se reducerẽ ad regulaz extensionum cum fallentijs regula est quod casus correctorũ et exorbitantes non extenduntur.l.si dõ.§.ð viro.ff.sol.matrimonio.vbi plene per scriben.de fallentijs ponit etiã xij.gem.i.c.j.col.iiij.de tẽpo.or.in.vj.p Feli.in.c.translato.de consti.

456 ¶ Quod iudex ⁊c.Ad text.in.c.cum venissent.hic alle.q̃ papa põt restituere in integrũ non petentes.adde Jnn.ibi post alios in.x.col.ver.quartus intellectus adde no.Fel.in.c.j.co.ij.in pn.de re iud.⁊ ad hoc faciũt multa exempla q̃ vtrobiq̃ adducit ad ista vide si faciũt q̃ dicit fel.in.c.ad petitionẽ.de offic.dele.col.ij.ver.⁊ quantum possit.

458 ¶ Tu hẽs ⁊c.Adde q̃ istã opi.Ludo.tz etiã Panor.i.c.dilecti.lo.ij.in.ij.col.

de app.z in.c.si quis Z.de fo.cōpe.mili
tatur nisi ep̄s esset absens vt p Abb.in
dictis locis quē i hoc reprobāt moder.
q2 semper appellari dz ad delegātē z vi
cari⁹ non delegauit.sed caue sm Fel.in
d.c.si quis
Z.q2 siue sit
p̄ns siue ab
sens potest
indistincte
appellari
ad vicariū
sm Mod.
in.d.c.dile
cti.i co.xij.
Ꝑ.scdo q̄rit
allega.Ro.
cccl. hodie
iij. de offi.
vica.in no
uis q̄ vere
non d̄t hoc
sed quod
a delegato
vicarij ad
eum nō ap
pellatur sz
i terminis
vide Rom.
ccclxxj. ho
die de offi.
vica. vlti.i
nouis : rō
q2 faciunt
idē tribunal.c.ij.de cōsue.li.vj.vbi doc.
ad allegata in 2triū rñdet Sand.vbi.S.
459 Tu habes zc.In fine.ad hoc vid̄
Alex.in.l.debitorib⁹.co.pe.Ꝟ.capio gl.
in verbo reddere.de re iud.vbi dicit q̄
illi qui nolunt reddere cū possint si sint
contumaces in soluendo debēt stati ad
soluendū compelli cū aliquo tñ tempe
ramento arbitrio iudicātis.quia quis
cuz sacco paratus accedere non debet
iuxta.l.quod dicimus.ff.de sol.materia
habetur p scribentes in locis hic alle.
per Can.in.c.cōsultationi.de re iudi.z
in.c.querente.de offi.dele.
461 Occidens zc.ibi sed nūc est dic
q̄ Barto.i.l.cum ratio.istud nō dicit ne
q̄ loquit̄ de occidēte filiū testatoris bñ

quod a delegato appel-
latur ad delegantez.mō
episcopus senēsis. dele
gat canonico causaz nū
quid ad eius vicarium
possit ab eo appellari.
archi.in capitulo secun
do de consuetudine.lib.
vj.determinat quod sic
mouetur quia episcopi
et vicarij idem est tribu
nal vt dicto capitulo se-
cundo.et ca.romana.de
appel.lib.vj.Sed dubi-
to quia videtur mihi ca
sus contra eum.nam ap
pellare et recusare equi
parantur vt in capi.su-
per eo.de appel.sed ha-
beo casuz quod si delega
tus allegatur suspectus
illa causa debet agitari
coram episcopo vt in.c.
si contra vnuz.primo re
sponso de offi.dele. lib.
vj.non obst.ratio q2 non
fallit quādo episcopus

delegat causam.nam tunc delegat⁹ est
maior vicario in illa causa.probo: quia
legatus sedis apostolice habet ordina
riam iurisditionez.vt in.c.ij.de officio
leg.lib.vj.z tamē delegatus sedis apo-
stolice est maior eo.vt in.c.studuisti.de
offi.le.z ideo ad papam appellat̄ et nō
ad legatum vt ibi ita dicas in casu no-
stro eadem ratione.
459 Tu habes de termino humanitas
tis condemnato.vt.l.promissori.de con
sti.pecu.ff.de verb.oblig.l.eum qui.in
glo.Sed nunquid si constat debitorem
posse statim soluere sit sibi illa danda
dāda.Cy.i.l.j.§.exactio.d̄ rei vxo.ac.te
net qd̄ non allegat certum est quod cō-
dēnato actione personali lex dat mēses
quatuor ad soluēdum.vt.l.ij.z.iij.C.de
vsur.rei iudi.z in.c.querenti.de offi.de
leg.sed hic terminus potest per iudicē
tolli.sic constat condemnatum soluēdo
esse.vt.l.ij.z.l.debitorib⁹.ff.de re iudi.z
c.ad consultationē.eo.tit.ergo zc.nota
quia singulare sed credo nō verū q2 illi
ra per eum alleg.nolunt quod possit iu
dex tollere sed diminuere sic ex causa.
Et qd̄ non possit tollere patet.q2 termi
nus datus a lege nō potest tolli per iu
dicē.vt in regula indultum cū sit not.
per Dy.ergo z de hoc puto casus in.d.
§.exactio.si bene pōderes d̄ Cy.in di
ctū.§.exactio.reprobat Cy.vltramon.
Bartolū z docto.in.l.diuortio.§ inter
dum.ff.solu.matrimonio.duz loquunt
de iure quoq est facilis restitutio.Sed
si condemnatus solus dicit soluere se
paratum perdat beneficium dicte dila
tionis miserationis causa indulte.dic
quod non.casus est singularis in.d.l.
si debitori.ff.de iudi.not.quia quilibet
diceret contrarium.
460 Nūquid ad faciendum pacē suffi
ciat generale mādatū hic casus est de
facto dic q̄ nō.sed requiritur speciale
sm Spec.in ti.de treu.z pa.§.j.ver.hic
quoq preterea.in tit.de pcu.§ ij.v.xij.
z adde ad.l.pōponius de pcur.i.qui
ad agendum.eo.tit.in.vj.not.quia sin-
gulare z habeo de facto consulere.
461 Occidens testatorē priuatur here
ditate tanq̄ indignus z applicatur fi

sco.vt.l.cum ratio.in fi.de bo.dam. Sz nunc est questio de facto quid in occidẽte filiũ testatoris seu ei⁹ cui quis succedere potest. Bart.in.d.l.cum ratio.dicit quod priuatur sed hereditas nõ ad fiscum.sed partim iu gradu applicatur allegat.l.secunda.§.si fratris.ff.si quis aliquem te.prohi.sed in.l.codicillis.§.morte.de leg.ij.mouet ⁊ nõ determinat dicit tamen ꝙ in.§.morte. videtur casus quod non priuatur hereditate occidens filium testatoris.sed potest responderi quod ibi plures erãt fratres ita ꝙ alius frater non occidens succedat.et ibi patet et ille.§.si fratris nil facit pro opi.Bar.si bene aduertis.quia de portione fratris occidẽtis nõ loquitur baldus no.in.l.hereditas.C.de his q.vt in dig.qui allegat casuz singularẽ de hac questione optime probantem quod priuatur ⁊ fisco hereditas applicaẞ.vt.l.is consequẽter.§.j.ff.familie herciscũ. ⁊ ita consului.

462 ¶ Emptor succumbens per sententiã arbitri non habet regressum de euictione cõtra venditorẽ qd est verũ nisi emptor compromiserit in venditorem: quia tũc habet de euictione regressum. singulare verbũ spe.in ti.de arbi.§.pe. ver.sz pone.not.bene.q: non est alibi.

463 ¶ Dubitatio est magna an testis infamis ĩfamia facti admittatur ad testificãdum que infamia non poterat aboleri nisi a solo deo quem semel horrẽdis ⁊c.de quo in.l.cassi⁹.ff.de sena.⁊.l. cunctos populos.de test.c.testimoniũ sed hec dubitatio cessat qñ agitur de ꝓbanda ingratitudine feudatarij vel donatarij vel filij exheredati.tũc eñ non admittitur infamis ĩfamia facti.casus est singularis in.c.j.℣.summe integre opi.ꝙ testes sunt necessarij in vsi.feu.

464 ¶ Tu bene dicis qd est publiciana. quia actio cõpetens ei qui alĩs fuit possessor lz ille non dñs a publio inuẽtore nõ requiriẞ ꝙ vẽdẽs habuit fidẽ vt.l.de ꝑtio.de publi.qd est verũ nisi quis vellet intentare publicianã cõtra dñz rei. glo.est singularis in.l.si a titio.ff.de rei vendic.tunc enim non potest nisi habita fuerit fides de pretio vel ibi quod no loquiẞ de portione fratris vel illius q̃ debebat succedere cũ occidẽte et tz qd non applicatur fisco.Sed cũ reprobat Bal.in.l.hereditas hic alle.in fi.per.l. his cõsequẽter.bñ est verũ ꝙ Bar.in.l. codicill.§. morte põit q.de q̃ h̃ ꝓ ro.⁊ bal.eã determiat in.d.l.hereditas ꝑpe fi.p.d.l.his ꝯñr.⁊ ib,dẽ Bal.ponit de eo q̃ intfecit fratrẽ testatoris ⁊ remittit se ad.c.j.d eo q̃ iterfecit fratrẽ dñi sui.co.x.q̇d autẽ si frater occidit fratrẽ an se q̃ntes i gradu succedãt bal.i.l. eã quã. C. de fideicõmis. ibidez ẽt tãgit. ad de ẽt qd si statuto caueẞ ꝙ si filius occidat patrẽ nõ succedat ꝙ tũc nihilominus succedit nepos ex filio nisi ẽt nepos culpabilis putaꝯsentiẽs põit alex. i.l.cũ rõ.§.ꝑterea h̃ alle.⁊ no.Bal.p illiũ.tex.in.l.si q̃s incesti.i fi.C.d incest. nup.⁊ vide Bar.in.l.ex ꝑte.de adi.leg.

ta.perpetuo.

465 ¶ An super questione tutele cadat transactio dic quod non quod est mirabile:⁊ istud singulariter tenet Barto.l.in ius dandi.de tuto.et curatoribus da.ab his.allegat.l. in eos.de tute. que nil facit secundum te.sed inducas sic transactio non fit nisi aliquo dato vel retento.l.transactio. C. de transactio. sed in tutela non licet aliquid dare. vt. d. l. in eos.ergo ⁊c.

466 ¶ Causa status non potest compromitti.casus est in.l.nõ distinguemus.§.de liberali.ff.de arbi.⁊ in capitulo causa.de in integ.restituti. et ibi habetis. Sed an de ea possit arbiter incidenter cognoscere.videtur ꝙ sic.vt.d.l.quoties C.de iudi.cum si.sz non facit quia loquiẞ in iu

465 ¶ An sup ⁊c.in fi.an qõ tutele cadat in ꝯpromissuz ponit.Bar.i.l.ꝑtor ipe.d tu.⁊ cu.da.sz in.l.ius dãdi.nihil de hec dicit.ad istud faciũt no.per eũdẽ.in.l.si quis in cõscribẽdo.C.de pac.⁊ no.idẽ. in.l.fi.C.vbi ⁊ ap.quem per spe.in tit. de arb.§.restat.ver.quid si pater.

466 ¶ Cã sta.⁊c.i fi.Adde Sãd.idẽ tenẽtẽ l.c.cũ oporteat.col.pe.℣.q̊ dcõ de accu.

469 ¶ Emphytheota &c. Ad istud singulare vide ma. meu plene loquentem in rep. l. ii. col. xxiiii. C. de iure emph. & alex. cons. ccc xiiii. inc. viso themate & scripturis in. iii. colu. & de hoc vide etiam plene et elegater per bar. cepo. in cautelis suis char. iiii col. j. cau. incipi. consilium si ue cautela quando vasallus vel emphyteota. ad hoc vide etiam. j. fin. s. 23 inci. tu habes quod si vasallus & que ibi addidi.

470 ¶ Florentinus &c. in fi. add. fel. in c. rone. co. 13. de fo. co. & c. j. l. iiii. q. de iureiu. add. etiam in terminis col. de of. or. cons. j. & de iure iu. cons. vj. & per eundem Feli. in. d. c. j. co. vj. ff. decimo quero.

dice nos in arbitro quod non potest concedere formam compromissi. l. non distinguemus. §. de officio. sed nihilominus dicas idem in arbitro. casus est singularis secundum vltimam sol. glo. in. l. cum proponas. C. de re. cre. sed est notandum.

467 ¶ Procurator si sententia feratur contra dominum. tenetur appellare licet sit dubium an teneatur prosequi. l. inuitus. C. de pro. & capitulo non iniuste. eodem titu. sed pulchrum dubium est quid in defensore an teneatur appellare quilibet diceret quod non quia negotium gestorum voluntas gerentis finem facit satis enim si cui vel in paucis laboribus consulatur tex. est in. l. tutori. C. de nego. gest. & l. tutores qui post. §. qui se. de admini. tu. sed contrarium est verum. casus est singularis. in. l. liberto. §. litem. ff. de nego. gest.

468 ¶ Testator mandauit per heredem ecclesiam construi in domibus ipsis et scis quod non potest sine speciali concessione episcopi habes quod alibi posset construere non in illis testatoris an si construat in loco non testatoris non nisi concessit episcopus sed in tertio loco incidit heres in penam per testatorem adiectam si non fiat in loco precepto. dic quod non quando dispositio hec est alter habilis. casus est singularis in. l. testamento quidam la grande de conditionibus & demonstrationibus. & habui a Bal. i. l. j. C. de his que pe. no. & ita consului pridie.

469 ¶ Emphytheota non potest alienare sine licentia domini. vt. l. fin. C. de iure emphy. c. potuit. loca. sed pone quod est adiectum pactum inter dominum & emphytheotam quod possit emphytheota vendere emphytheotam. an intelligatur posse vendere sine eius consensu in titulo de locato. §. nunc aliqua. ver. pen. tenet quod teneatur requirere hoc casu dominum intelligitur enim hec facultas concessa secundum veram dispositionem alleg. l. si quando. C. de inofficio. testamento. sed hoc dictum non est verum. nam creditor potest vendere rem pigneratitiam. licet fuerit actum in contrarium. si tamen precedat trina monitio. l. si conuenerit. de pigno. act. si milis est actus. tunc creditor potest vendere precedente vna monitione. casus est in. l. fin. C. de iure do. impe. Sed quid si factum est pactum quod creditor possit vendere an requiratur monitio secundum spe. sic. sed est falsum. casus est in dicta. l. si conuenerit. primo responso alle. glo. in. l. creditor. C. de distrac. pig. Item habes seruitutem non potest illam cedere in altum nisi simul cum fundo. vt l. via consti. §. si fundus. ff. de. serui. rusti. modo pone quod dedit sibi licentiam constituens quod possit in alium transferre tunc enim potest absque fundo cedere vt casus est singularis in. l. cum gore pacti. casus est singularis in. l. cum plurimum. §. j. ff. de serui. rusti. non ob. l. si quando. quia ibi priuilegium poterat operari alius sed habilitat quem ad testandum merito non operatur contra ius commune secus in casu nostro vbi nil operatur et miror de Joan. an. in addi. quod non reprobat Specu.

470 ¶ Florentinus contrahit senis cum iuramento cum florentino vult petere absolutionem a iureiu. ab episcopo senensi altera parte absente pulchrum dubium & habeo in facto videtur quod non quia statim videtur quod requiratur partis citatio in petitione absolutionis a iuramento sed quis non potest conueniri in loco contractus nisi ibi inueniatur. vt in. c. romana. §. con

trahentes de fo.competenti libro sexto. et.l.heres absens.§.qui tutelam.de iu-di.Item illud est verū.vbi agitur ad exe cutionem contractus.sed in casu nostro agitur de dissolutione vnde non videtur quod possit ibi conueniri:nec citari vi-detur.casus in.l.secunda vbi z apud quē ad dissolutionem contractus actor sequi tur forum rei.sed tamen contrarium est verum.casus est vnicus in.l.contractus §.in omni.C.de non numerata pecunia. nota.in.l.ij.C.de eo quod cer.lo.z ita de-terminat Lapus alleg.x.do.Ant.alle.in c.postu.de fore compe.z dicit de hoc es-se textum.sed non multum facit.non al-legat.§ in omni.

471 ¶ Uariant cōtinue domini in reuoca-tione procuratorum.z hec variatio do-mino vt eum obliget procurator licet re uocatus textus singularis in.l.sed z pu pillus.versi.sed alia iuncta glo.ff.de in stitutionibus.nota bene z adde ad.l.j.C. de satisda.

472 ¶ Per italiam communiter sunt statu ta quod de quolibet cōtractu debeat sol-ui gabella.pone quod duo forenses se-nis contrahunt an debēt soluere gabel lam secundum statuta vbi contrahunt. regula est quod non quia statuta nō pos-sunt forenses ligare quia extra territo-rium ius dicendi.capitulo vt animarū. de constitutionibus lib.vj.z.c.cum a no bis.de sententia excommunicationis.z l.fi.de iu.om.iud.sed contrarium est ve rum ſm Bald.in.l.j.C.de cōtrahen.em. allegat rationem.gabella enim venit in continentia contractus.ergo sicut ratio ne contractus potest conueniri in loco vbi cōtraxit ad id quod in contractu de-uenit.vt.l.heres absens.de iudicijs.ita consequenter ad gabellam.gl.est singu-laris in auē.vt diffe.iudi.§.hoc conside rantes in ver.hypotheca.z illam didici a Bald.in.l.ij.C.man.ad fi.quod nota.

473 ¶ Superior prescribit iurisditionem cognoscēdi iter subditos inferioris dic quod sic.statuto inferiori terminum vt cognoscat.quo non expedicte infra ter-minum transfertur elapso termino ad su periorem.vt in capitulo irrefragabili. §.celsus.de offi.ordi.

472 ¶ Per italiam zc.Ibi sed contrarium est verum.adde no.in.l.cūctos populos C.de summa tri.z fide.cath.vbi gl.est sin gularis.dicit ꝙ Bald.allegat in auē.vt omnes ob.iu.prouin.§.hoc consideran-tes.ad hoc

474 ¶ Forum arma qui pro pter proditionem expul si sunt de ciuitate.an de-beāt deleri.dic quod sic. casus est singularis in.l. eum qui.adde ad tracta-tum de armis.Bar.Est vnus qui fecit capellam vel ecclesiaz in memoriā sui nominis posuit ibi arma sua an clerici pñt illa arma delere.dic qđ nō immo puniuntur ar-bitrio iudicis si fecerint l.q̄ libertate ad fi.z.l.op⁹ §.inscribi.de ope.pu.no ta.quia quotidiana.

475 ¶ Legatum factum ad pias causas in vnū vsuz non potest sine licentia pape in alium vsum con uerti vt in cle.qz contin git.de reli.do.l.legatum de vsufr.le.modo lega-uit testator ecclesie.x.cō uertenda in factura cali cis vel mille vt ecclesia construatur . nunquid si non est opus ecclesie il-lud fieri de consensu epi possit in aliud conuerti dic ꝙ sic vbicunqz enim quid relinquitur in vsuz piū quo nō est op⁹ pōt p epm solū fieri trāsactio.

476 ¶ Accipiens sibi testa tor relictū nō pōt testm̄ i fringeř qz ꝙ approbauit zc.Sz q̄d si q̄s accipit id qđ đbeř sibi ex donatiōe cā mor.sepato a testō an possit testamentū infrin gere vř ꝙ sic qz diuersa est donatio a testō et ex diuersis non fit illatio.

s.ꝙ etiāqui ad hypore-cariā debi-tor sortitur foꝝ in loco cōtractus p gl.ibi su-per verbo hypotheca ad istđ etiā faciūt que dicit idem Bal.in.l.j. hic alle.in iiij.q.nā il lud ad qđ allegař hic per ro.dici tur in.v.et que Bal.l. magis pu-to.§. illud. ff.de re.eo rum.z bal. in.l.multū C.si q̄s al-teri vel si-bi.

vt.l.luci⁹.§.sempronius de leg.iij.tamen contrariuz est verum.casus est singularis ⁊ nõ alibi in l.si vero.versi.sed si mortis.ff.de bo.lib.

477 ¶ Jus petendi rem q̃ incidit in ꝯmissum:quãto tempore durat.dic qđ quinquennio casum habes singularem in.l.fin. C.de vec.et commis.sed ius petendi emandationem catastri ſm morem nostrum dic ꝙ durat anno.C.de censi.⁊ sensito.l.qui se grauatos.lib.xj. Bar.alleget in.l.forma.§.fi.ff.de censi.

478 ¶ Pone quod arbitriũ datum sit certis ciuibus eligendi potestatem in tali loco infra certum tẽpus quo elapso transeat electio in capitaneũ populi.quero nunquid capitaneus teneatur eligere potestatem de eadem terra vel pone in collegio quod habet ius eligendi aliquem vt in capitu.primo.de elec.si de cõsuetudine tenetur aliquem de certo collegio eligere.Jtez pone quod infra tempus non eligit an superior ad quem deuoluitur ius eligendi.vt in capitu.ne pro defectu de electio.⁊ capitu.quãuis.de elect.libro sexto.tenetur de eodem collegio eligere.Tu diceres quod hec questio non habet dubium quia subrogatum sapit naturã eius in cuius locum subrogatur.vt.l.j §.hec actio.si quis testa.lib.esse ius.eum qui.§.qui iniuriarum.si quis cau.sed non facit:quia illa regula intelligit quo ad primordialẽ materiã:vt no.gl.in.l.certi ꝯditio.ff.si certũ petat.⁊ est tex.quẽ ipse allegat.in.l.item veniunt.de peti.heredita.sed nihilominus verum est qđ ius eligendi transit cum eadem qualitate ita disputauit Joannes andreas ⁊ decidit in regula contra eum.de reg.iu.in mercu.sed hodie pro eo est casus in clementina quia regulares.de supplen.negligen.prelato.quem textum credo verũ cum Jo.and.fecit mercuriales non vidi licet illum notet in primo loco in glo.sua.⁊ ad hoc optime facit quod singulariter determinat idem Jo.an.in.c.publicato.de electio.vbi vult quod si facta est electio per scrutinium vt est de iure.capitu.quia ppter.et.c.vnico.de ele.li.[illegible] ⁊ maior pars consenserit in eligendum quod si postea debentes eligere neglexerunt superior ad quem transiuit ius eligendi debet illum in quem maior cõsenserit eligere quod est singulariter menti tenendum.

479 ¶ Glo.in.l.deo nobis.C.de epi.⁊ cle[illegible]ri.disputat an p ingressum religionis monasterij purguretur vitium ingratitudinis preambulo.sed glo.⁊ docto.imbratan.⁊ miror ꝙ non allegant [illegible] xix.q.vlti.non liceat.vbi casus singularis de hoc.

480 ¶ Episcopus eximit vnam ecclesiam generaliter a sua iurisditione.vel [illegible] terrã vel castrum an intelligatur exemptũ a iure reuerentiali Archiepiscopi [illegible] rensis consuluit Old.in consilius [illegible] vt refert ⁊ est casus de hoc nescio [illegible] ster tuus dixit tibi in.§.libertus.vbi [illegible] plena tex.est singularis quod non in.fi.C.de bo.libe.

481 ¶ Jus ciuile prohibet officialem [illegible] here.l.j.si rec.puin.cũ si.an possit [illegible] nere concubinã in ea ciuitate quam [illegible] git videtur quod non quia est ratio prohibitionis vt.l.item legato.§.prohi[illegible] de leg.iij.⁊ nestorius [illegible] pcilice [illegible] signi.sed tamen contrarium est verum.casus est in.l.fi.ff.de cõcubi.quẽ no.

482 ¶ Ratione infamie habẽtis [illegible] personis maleuolis nõ est formanda inquisitio.vt.c.qualiter ⁊ qñ.de accu.de p[illegible]

478 ¶ Pone quod &c. Ibi sed hodie ad istud addẽ tex.cũ glo.in ꝟbo subrogãtes i.c.dilecto.de preben.vbi quando vnus alteri subrogatur vt sit idẽ in iudicandi ministerio cẽsetur astrict⁹ p oia eisdez modificationib⁹ quibus prim⁹ ⁊ est tex.i.l.si iudex.cui certa tpa.ff.de iudi.quẽ me docuit Feli.i c.cũ accessissent col.ij.viij.in princi.de cõsti.vbi sequitur scripta per La.hic.

482 ¶ Rõne infamie &c.in si.ad de pañ.i.c.cũ i iuuẽtute.i vlt.ꝟbz limitãtem.glo.ibi ꝙ ppter infamiam a maleuolis ortam non est inqsitio facienda vel purgatio indicenda debere intelligi de solen

ui inquisitione q̃ fit sup veritate crimi-
nis sec⁹ in occulta indagatione creduli
tatis ⁊ fame vt probat̃ ẜm eum post Jo.
and.ibi. Dicit etiã quod solennis inqui
sitio fieri dʒ super veritate quando infa
mia a male
uolis orta
est apud bo
nos ⁊ gra-
ues tanta
que gene-
ret scanda-
lum vt not.
glo.in.c.cũ
dilecti . de
purg.cano-
ni.i ꝟ.apud
bonos quã
sic intelli-
git Panor.
vbi.s̃.et sic
concordat
cum glo.in
c . qualiter
⁊ quãdo.ij.
de accusat.
vbi plenı⁹
dixit ⁊ ibi-
dem vide p
Sand. post
alios mod.
A ¶ Re-
gula cõis &
ec.adde qd Jo.an.i.c.vr̃a.hic alle.dicit
qd Jnn.ibi ex ꝟbis suis sentit taciturni
tatẽ hñdã.p ꝯsensu qd tñ nõ vr̃ ꝓcede-
re i re onerosa.vt no.Jnn.i.c.in genesi.
de elec.⁊ sic sentit Jo.an.qd in casu illi⁹
c.taciturnitas inferiorꝫ nõ dʒ haberi p
cõsensu sʒ salu ꝯde Jnn.dicit ibidẽ Pañ.
ꝙ ex quo isti vocãt̃ vt ꝯsentiãt vl' ꝯtradi
cãt ⁊ tacẽt habent̃ ꝓ ꝯsentientib⁹ iuxta
no.dictũ Jnn.i.c.j.de his q̃ fi.a ma.p.
cap.⁊ facit.l.de etate.§.qui tacuit.ff.de
interro.act.⁊.c.si post prestitũ.de cõfes.
lib.vj.⁊ vide Jnn.in.c.fi.de offi.leg.vbi
dicit.idẽ qd in ep̃o hic.⁊ sequit̃ Fede.
de se.ꝯsi.xvj.plus dt do.Ant.⁊ Jmol.in
d.c.vr̃a.qd qñ subesset iusta causa põt
ep̃s cũ cõsensu sui capl'i tñ statuere i p-
iudiciũ platorꝫ inferiorũ, vel ecclesiarũ

ga.cano.cũ in iuuentute
Bar.in.§.publico Ang.
in.l.si vacantia.Bal.in.l.
cõgruit.de offi.pres.qd
intellige cum grano sa-
lis.ꝙ non est formanda
sup delicto.sed super fa-
ma inquirẽda sic dictuʒ
est Jo.and.in.c.cũ in iu-
uentute.de presum.quod
est singulare.

483 ¶ Inferior a principe
nõ põt statuere in preiu-
diciũ alterius nõ citati
neq ꝯsentientis.vt in.c.
fi.de ma.⁊ obe.c.fin . de
his q̃ fi.a p̃la.⁊.c.cum es-
ses.de confi. Modo po-
ne ꝙ facta est cõstitutio
tertio p̃sente ⁊ tacẽte an
intelligatur consentire.

A ¶ Regula cõis de qua i
l.que dotis.sol.ma.cũ si.
hʒ ꝙ in his que sunt p̃iu
dicialia tacẽtı habent̃ ꝓ
ꝯdicente.ita vr̃ hic dicẽ-

subditeꝝ etiam illis consentientib⁹ p il
lud qd hr̃ i.c.fi.de his q̃ fiũt a ma.parte
cap.⁊ p no.p Jnn.⁊ Jo.an.i.c.in nostra.
de iniurijs.⁊ in.c.q̃ in ecclesiaꝝ.de ꝯsti.
faciũt no.p gl.in.c.cõstitut⁹.de reli.do.

dũ dic ꝯtriũ.⁊ hoc nõ vi-
dit Ber.verbũ est singu-
lare Jnn. in.c.vestra.de
loca.refert arch.⁊ sequi
tur illud de cõse.dist.
iij.pronũciamus.⁊ Fede
ri.de sens ꝯsi.xvij.⁊ Jo.
an.in.c.fi.de app.lib.vj.
in nouella.nil alleg.⁊ in
puncto iuris non credo
verum propter regulam
predictam tene menti.

484 ¶ Qui nouiter ingre-
ditur collegiũ an tenea-
tur soluere debita anti-
qua dic ꝙ non tenet̃ con
tribuere.casus est singu-
laris.in.l. prouidẽdum .
de decurio.lib.x.⁊ illam
allegat Dyn.in.l.in col
la.in princi.ff.ad muni-
cip.quod no.

485 ¶ Heri fui interroga-
tus in ecclesia senẽsi po
ne qd est ꝯsuetudo qd ne
mo admittatur in cano-

48) ¶ Here-
ri fui ⁊c.p
intelligen-
tia isti⁹ sin-
gu.adde qd
verũ est qd
nobilis vir
tuosus pre
fert̃ ꝟtuoso
ignobili sʒ
docto. in.c.
venerabi -
lis.de p̃bẽ.
et Bald.in
l.memini. i
fi.C.de ad-
uoc. diuer.
iudiciorũ.
sed nobilis
non virtuo
sus nõ pre-
fertur igno
bili excellẽ
ti virtutib⁹
ẜm omnes
maxie Pa-
nor.in.d. c.
venerabil' .
vbi per illũ text.dicit Panor.in proposi
to nr̃o nõ valere statuta q̃ volũt canoni
cos debere esse nobiles qꝛ nõ nocẽt vir
tuosis ignobilibus quicqd dicat Ludo.
hic immo dicit idẽ Lud.j.singu.666.in
cip.nobilitas iducit ꝙ notabilitas sciẽ-
tie p̃fert̃ notabilitati generis allegãdo
Cyn.in.l.quisquis.C. de postulãdo. Et
dicit Hiero.ad Celantiã vera est nobili
tas clarum esse virtutibus.⁊ Cassiodo-
rus in epistolis.hec est indubitata nobi
litas que moribus probatur ornata. Et
Juue. Nobilitas sola est atq vnica vir-
tus. Et Aristo.quarto politicorũ. Inge-
nuitas est virtus atq diuitie antique.
Et anneus seneca ad lucillum. Animus
nobileʒ facit cui ex quacũq causa licet
ↄ.fortunã surgere.⁊ in lib.de moribus.

Nobilitas est generosus animus. Et Claudianus Exaltat virtus nobilitate parens. & Cic. contra Salustiũ. Ego mo rib⁹ meis virtute mea preluxi vt si pri⁹ noti nõ fuerãt a me nomẽ accipiãt plu-ra ad hoc possent ad-duci q̃ bre-uitatis cau sa suppri-munt. mul ta diximus saltẽ remis-siue in ad-di. ad alpha betum Al-berici de rosate. in verb. nobilitas. tamẽ in ꝓposito nostro vbi fit mentio de nobi libus in statutis intelligitur de illis quos cõis vsus loquẽdi appellat nobiles. vt per Bar. in. l. j. C. de digni. lib. xij.

nicũ eiusdẽ ecclesie, nisi sit nobilis nunquid eps dispensando possit vnũ ignobilem & virtuosum admittere. Et regula in quibus casib⁹ possit epi scopus dispensare habe tur per Inno. in. c. dile-ctus. de temp. or. verbũ

486 ℂ Sed an &c. Ad hec vide Abba. in c. cum dilecti. col. iij. in ꝟ no. tñ de elect. Feli. in. c. j. in. vij. fallen. de ꝯsti. vbi dicit qd ex maxima cã multa tollerãt q̃ alias nõ essent ꝑmissa dixit tñ hoc procedere vbi supior ꝯsului nõ posset. secus si pos-set p. l. diui fratres. de penis. & l. diuus pi⁹ claudio. ff. de fal. vide etiã feli. in. c. at si clerici. §. de adul. col. ij. circa mediũ de iudi. & Ro. cõsi. cccxxv. vide etiam Fe li. in. d. §. de adulte. in vltimis verbis.

488 ℂ Milites &c. pondera vt p Bart. in. l. milites. hic alleg. quod habet locũ in militibus nostri temporis. & hoc ex-presse firmat Salice. post Cyn. in. l. j. C. de iuris & facti ignoran. Alexan. in. l. cen turio. in. ix. colum. ff. de vulgari. & pupil. Mag. meus. in. l. de quib⁹. colum. xxiij. ver. nota tamen de legibus. Et quod idẽ fit in doctore tenet Bart. in. l. j. C. de ad-uo. di. iudi. Cy. in. d. l. milites. & in. l. iiij. C. ad. l. iul ma. & non valeret consuetudo contrariũ disponens immo esset ipso iu re nulla. l. omnes iudices. vbi Barto. no tat hic alleg.

489 ℂ Statutum &c. In fi. addde quod idem tenuit Mag. meus in. l. j. in. ij. col. ver. iij. Adde. ff. de iusti. & iur. & addit gl. in clemẽ. in plerisq3. & ibi Pe. de Anch. de electi.

est singulare Inno. q nõ in fi. de cle. non resi. & istud nõ posuit in. d. c. dilectus.

486 ℂ Sed an possit eps dispensare aduer sus constitutionẽ conciliij. regula est q non fm Archi. de elect. lib. vj. c. licet ca non fallit ex iusta causa. tunc enim põt. verbum est Joã. de lig. in. c. at si clerici. de iudi. referunt & sequuntur do. mei de ci. cclxxxiij. ar. l. si hominem. ff. man. que bene facit & in hac materia habui his diebus consulere in ciuitate lucana su-per validitate constitu. cuiusdam episco pi illius ciui.

487 ℂ Legat testator opinionem ex trib⁹ rebus omnino conformibus & in nihi-lum differẽtib⁹. an tale legatũ optionis valeat dic q nõ & est not. limitatio ad to. ti. de op. le. casus est mirabilis & singula ris. l. cum aureũ. §. sed si argenti. iuncta glo. in ver. optio. ff. de aur. & ar. leg. & ibi Bart. notat & per hoc decisi questionem vni⁹ canonicatus eccl'ie barcien. vbi est statutũ q antiq̃or canonicat⁹ põt optare ecclesiam vacaturam de quo habetur in c. fi. de consue. lib. vj. modo decesserunt duo canonici habentes prebendas om-nino conformes vnus optauit vnũ ali⁹ qui habebat potius ius optãdi. volebat eandẽ optare decisi quod non poterat p illum textum & lucratus sum plus q̃. lx. ducatos. & dixi quod non habebat locũ dispositio statuto in hoc casu.

488 ℂ Milites doctores & decuriones nõ possent torqueri. l. diuo. & l. milites. C. de q̃stio. Sed an valeat consuetudo in cõ trarium. dic quod non casus est fin. in. l. omnes iudices. C. de decur. lib. x. et ibi Bar. nota ibi.

489 ℂ Statutũ puniẽs seu. l. puniẽs vnũ delictũ & ꝓsupponẽs aliud non includit illũ in quo ꝟificatur delictũ ꝓsuppositum gl. est vnica in. l. mãcipia. in. ꝟ. aduocan dũ. C. de ser. fug. Et iste mod⁹ allegandi fuit primo inductus p Bar. in illa. l. erẽ plũ. pone si statutũ dicit quod turbãs ali quem in possessione puniatur pena cen tum. & restitui possessionem punit enim turbantem. et presupponit aliud deli-ctum. s. possessionem ablatam. si ergo qs non abstulit possessionem non punitur pena statuti. glo. est singularis ibi. & pro-

pter hoc lucratus sum sex florenos. & q̄dam alia. In q. rome erat cōstitutio q̄ quicūq̄ nō exequitur dispositionē defuncti infra annū. qd̄ priuetur omnib⁹ beneficiis suis. & excōmunicatur. & statim debēt restituere bona testatoris. q̄dam relictus executor in testamēto. nū q̄ habuit bona in possess. sʒ illa erāt penes heredem. non fuit execut⁹ infra annum. & cum fuisset excommunicatus & priuatus beneficiis determinaui q̄ male fuerat excōicat⁹ per illā glo. cum presuppositum statuti si habuerit bona in posse suo non verificabatur in eo.

490 ¶ Accusat⁹ de crimie capitali est positus in carcerib⁹. an debeat pristine libertati relaxari solum post sententiam absolutoriam. an autem scilicet postq̄ constat per probationes ipsum non deliquisse. scis enim quod lite pendente nil nouari &c. et lis dicitur post cōte. vt l. properandū. C. de iudi. ergo videtur non relaxandum sed tamen contrariū est verum. casus est vnicus in. l. null⁹. ibi dum dicit intantum detineri donec reperiet cognitio celebrata discerni. C. de exhibē. re. vbi casus singularis. vbi hoc notat Ludo. & illum text. notat Jaco. butri. et Bald. in. l. sed et his. ff. de in ius vo. & ita consului post Lu. Et valet hoc dictum pro criminoso siue accusato. nam si non relaxaretur ante sentētiam non posset postea si pars aduersa appellaret q̄ nil noui. & Bar. i. l. ab executore. ff. de appel. Bal. i. l. ij. de epi. au. quod nota.

491 ¶ Lego titio fundum et si illū heres nō soluerit cōuenio cum nomine pene de soluēdo mille ipsi legatario an mortuo legatario transmittat in heredē legatum fundi cum adiectiōe pene. tu diceres quod sic quia pena est quid accessoriū ad legatum. sed legatum transit ergo et pena. tamen contrarium est verum. duo sunt casus nota. in. l. si pene. & l. cum sine. ff. quando dies lega. cedi. et in hoc tamē fallit regula accessoriū sequitur &c.

492 ¶ Ubi iuramentum est licitum ex parte iurantis & illicitum ex parte rei recipientis iuramentum potest ipse recipiēs compelli ad absoluendum iurantē a iuramēto. vt i capitulo pmo. de iureiurando. Sed an super hac compulsione sit iudex competens secularis. questio est de facto in hac ciuitate & plura cōsilia vidi super hoc alleg. quod non quia iuramentū est quid spirituale &c. maxima ignorantia. ēt tu si esses doc. ita dixisses sed contrarium est verum secūdū Federicum ɔsilio. clxvj. ratio equa quia iudex secularis est competēs iudex ad cogendum partem ad obseruationem iur. vt in capitulo licet mulieres. de iureiurando. et capitulo cum laicus. de foro competēti. libro sexto. ergo eadem ratiōe posset compellere ad absoluendum et est optima ratio. & ita determinaui.

493 ¶ Tu say quod capitu. primo de iureiurando dicit quod recipiens iuramentum illicite. potest compelli remittere licite iuranti. Federic. de senis dicit hoc verū antequam iurans incidat in periurium. quoniam post quam incidit non possit relaxationem

492 ¶ Ubi iuramentum &c. Adde quod Felin. in capitulo cum sit. columna sexta. circa principiū versiculo limita tertio. de foro competenti refert istud singulare licet dicat se non inuenisse consilium Federi. hic allegat. dicit tamē quod obseruatio & relaxatio non procedunt a pari nam in psona non reqrit̄ causa cognitio in videndo an valeat aut non q̄ vbi requireretur secularis esset incompetens. sed in cogēdo inuitū ad relaxandū exigitur necessaria cognitio. et ista cum sit iuris non competit seculari secundū omnes. Adde eundem Felin. in capitulo primo colum. septima. versiculo posset tamen. de iureiurando. vbi allegat Fede. consi. cclxxvij. incipiente. In nomine domini amen. Factum tale est statuto ciuitatis. prope fi.

493 ¶ Tu say quod &c. In fi. ibi Innocē.

In.c.dilecto. Adde qd idez tenuit But. post gl. et alios i.c. dilecti filij. de exce. vbi vid p Sād. i pn. bal. i rep. l. ij. co. xvj ff. d iureiur. Epi. spa. 9ñ. lxj. ici. hic vtit dubiū i.ij. char. limita hec vt p Bal. vbi S. nisi piurus vellet agere i materia i q iurauerat nō agere quia ppter piuriuz repellitur. l. si qs maior. hic alle. quam sic intelligūt pdicti: et al. x. 9si. ccclxxxj. fz vnicuz numerū. inci. pōderatis his. co. ij. z vide Alex. met. i. d. l. si quis maior. vbi sequit cōem opi. lz pdicta nō alleget. z vide ibidē Magis. meū ad istud. vide etiam Feli. in. c. intelleximus. co. v. circa pn. ver. vtruz periur9. de iudi. post. d. Anto. z in. c. j. col. xij. in princip. de iureiur.

petere. 9silio. clxj. quod aliter habēt aliqui scilz cclxj. z est singulare verbuz suū qd nota. alle. nota. Jo. an. i. c. debitores. de iureiur. vbi dicit hoc sentire Joā. an. sz certe. de hoc nil dicit alleg. et Scdo qz frustra auxiliū legis inuocat zc. vt i ca. qz frustra. de vsuris. z. l. auxiliū. de mino. tu dicere q non habet dubiū cum periurus non potest agere. vt. l. si quis maior. C. de transactio. sed tu nō intelligis illā l. qz verū est quod puat actione illius contract9

494 ¶ Curialis zc. Glo. in ca. sacerdotes. ij. q. vij. q vult qd a plato nō seruāte canones possent subditi leuare obediētiam ante latā sup hoc sniaz sane intellige. vt p Abb. in. c. cū nō liceat. l. j. co. z c. sciscitatus. ij. co. d rescri. z i. c. ego. N. de iureiur. dūmō nō seruet ex 9temptu imo si ista gl. intelligeret de nō seruāte ex simplicitate vel malitia esset falsa fz Gemin. in. d. c. sacerdotes. z no. Car. in cle. i. l. x. q. de etate z quali. modus aūt cognoscendi contēptuz ponit Do. in. c. null9. lv. di. quez retulit oportune Fel. in. c. cū qdā. in. v. decla. de iureiu. z aliquid adducit i. c. canonū statuta. co. vj. de 9sti. z i. c. ego. N. col. ij. i fi. de iureiu.

497 ¶ Tex. i. l. si ita zc. Adde qd istas limitationes refert z simpliciter sequit Alexander allegando. Rom. hic z iura

sup quo delinquit. nō alia. hoc colligit ex theorica Inn. in. c. dilecto. de ... vbi dicit q raro denegātur spūalia sed temporalia conceduntur. z ita determinat in. c. intelleximus. de iudi. Itē habet dubium: qz habent duo facere. s. soluere i tali die soluere. l. celsus. de arb. c. cū dilecti. de do. z contu. vnde videbat quo ad solutionem nō factam posse pen ... contrariū iurās nō possit 9ueniri. nisi absolutiōe petita. lz vi et metu iurauerit. c. si vero. de iureiur. c. ad audiētiam. quod metus causa qd est verū nisi plā lum sit in mora. z nō possit celeriter haberi copia superioris fm Inn. in ca. venerabilē. ad fi de elec. allegat. xj. q. iij. antecessor. Bal. allegat z gaudet in. l. non dubium. C. de legi.

494 ¶ Curialis de florētia veniens heri iterrogauit me nūquid si eps nō seruet canones. i. cōstitutiones 9silij: q ille pprie dicūtur canones. i. regule an possit priuatus propter hoc impune non parere. scis penam que sit non seruāti leges seu cōstitutiōes glo. in. c. venerabili. de elec. lib. vj. Sed an vasall9 possit recedere a dño nō seruāti leges imperatoris. dic q sic. gl. est singularis. ij. q. vij. sacerdotes. allegat. §. sed si legat9 illā. di. z. c. nulli fas. xix. di. z optie ... habebā alia tibi dicere: sed nō est spa.

495 ¶ Perusij viget de facto qstio in quo habeo consulere. quidā doctor de perusio dñs Barth9 de luchia legauit in testamēto hoc modo lego dño tali omnes libros meos z infortiatum. accidit qd inter libros meos sūt quatuor volumina infortiati an omnia ifortiata veniāt in legato: si eñ respicit generalitatē venirent si enim dicis generi p speciē zc. dico illud verum in diuersa oratiōe: secus si in eadem oratiōe ponatur. argumento. l. nam z ea. ff. de conditio. z demonstra. naz si in eadem oratiōe sit species z genus. non venit alia species similis expressis. vt. l. heres meus. §. 4 tuas. de legatis tertio. l. pma. §. si duo. de auro z argento lego. z vide Bartolū. in. l. quesitum. §. si quis fundum. de fundo instruc.

496 ¶ Rogatus quis restituere heredi

testem ei a quo vi illam accepit non ponitur temp⁹ in quo debeat fieri restitutio. queritur de quo tempore intelligatur. dic quod de tempore mortis. casus est singularis secundum Dyn. in. l. epistolã. §. mulier. ff. ad trebel. Sed habes similiter in. l. filios iuncta glo. ff. de vsufru. lega.

497 ¶ Text. in. l. si ita de auro & argento lega. dicit quod legatum generale non comprehendit nisi ea que tẽpore testamenti testator habuit non futura. Sed pone quod facio testamentum secundũ in quo confirmatur legatum librorũ factum in primo testamẽto. queritur vtrũ in legato librorũ veniant libri quos testator habebat tempore primi testamenti an vero illi tantũ quos habet tempore secũdi testamenti. quilibet diceret q veniant libri existentes tempore secundi testamenti. sicut videatur de nouo repetere & disponere. & debet aliquid operari: preterea legatum capit vires ex secundo &c. Contrarium est verum licet isti perusini doctores dicant contrariũ et male imbrotãdo folium cum dictant leges. casus est singularis in. l. aureli⁹. §. testamento. de libera. leg. legatum enĩ factum in primo &c. Item limita dictam legẽ si ita. nisi res postea quesite sint accessorie ad res primo legatas. tunc enĩ veniunt. casus est singularis in. l. creditor. §. gaio. de libe. le. facit bene. l. nomẽ debitoris. ff. de leg. iij.

498 ¶ Capias tria pulchra in materia de voto. primo nunquid votum ante ingressum religionis dissoluatur per ingressum de volũtate superioris scilicet abbatis: scis quod vota obligant quem deo vt dicitᷣ vouete et reddite. vt in capitulo et si christus. & capitulo debitores. de iureiurã. sed superior nõ debet posse tollere oblationem deo quesitam tamen contrarium est verum gloss. singularis. xx. questiõe quarta. monacho. sed an dissoluatur votũ per contractum matrimonij accedente consensu alteri⁹ coniugum. dic quod sic. glo. singularis xxxiij. questione quinta. voluit. Tertio tu scis. l. quis rem. §. voto de pollicita. q videtur velle quod filiusfamilias non obligatur ex voto nisi de voluntate p̃ris. Sed an sit verum de iure canonico. dic q nõ. glossa est singularis. xxxij. q. ij. c. mulier. Et sunt tres ratiões nã filiusfami. delinquẽs etiã sine volũtate patris diabolo obligatur. vt in ca. j. de deli. pue. ergo et deo. Item vouẽdo filius dr spũ dei. & illa non sunt sub regula. xix. q. ij. due sunt. c. licet. de regula. Tertio quia votum est quid spirituale & in spiritualibus patria potestas nõ curat. vt in. c. si. de iudi. lib. vj. gl. i. l. sit pror. de mino. & in. c. ex parte. de resti. spo.

499 ¶ Nunquid ep̃us possit dare in obsidem vnum ex clericis sibi subiectis & sic abbas vnum ex monachis dñi curiales cõiter dicunt q sic. & dicunt casum in capitulo ex rescripto. de iureiurando. sed contrarium est verũ glossa est singularis in capitulo vt prudem. xxij. questione octaua. Nec obstat capitulo ex rescripto. quia ibi abbas dedit de consensu pape et

sua in apo. ad Bart. in. l. si ita hic alleg. Et limitat tertio loco. vbi aduerteretur fauor institutionis et testamenti per. l. placet. ff. de libe. et posthu. & ibi Barto. postea vero inducit. l. si ita ad practicam. de qua ibidem p eum Aliam limitationẽ ponit Ludo. met. j. sing. 514. incip. qd tp̃s inspiciatᷣ p text. in. l. cũ certum. eo. tit. de auro et argen. leg.

498 ¶ Capias tria &c. Ad gl. in ca. voluit. adde gl. in c. monasterium. xx. q. iiij. d. Ant. i. c. scriptuᷣre. in. j. col. j. de voto. & in. c. peruenit. de iure iur. vbi plenius p Feli. col. j. in fi. & in pñcipio sequidem tz btũs Thomas secunda secunde questione lxxxviij. articulo vltimo. et Thomas. & Richardus. in. iiij. distin. xxxviij. q. viij. articu. ij. limitatur vt eleganter p Feli. vbi supra. Ad ista vide etiam And. sicu. licet p̃dicta non alleget in no. suis in verbo votum.

499 ¶ Nũquid ep̃a possit &c. Adde oino ea que in isto ꝓposito dixit Ant. sicu. & not. suis in litera. O. in verbo an ep̃s possit

500 ¶ An epūs ꝛc. Adde qđ istam glos. ita intelligit Semi. post Lapuz in co. si religiosus. i fi. p̄n. de ele. bal. in rubri. đ ma. ꝛ obe. vbi etiā infert ꝙ monach⁹ nō possit eē executor sine licētia abbatꝫ ēt permittēte epō: qꝛ est magis sub dit⁹ religioni. hoc tñ intellige nisi monachus eligeret in papā. qꝛ sine licentia abba. posset accepta re ꝰm Car. post Anch. cle. fi. i. ij. q. de electio. ꝑ. c. lꝫ đ electio. et ibi ēt Car. seq tur gl. in. c. cū pasto. ij. q. vij. quaꝫ voluit alle gaꝛ ro. hic.

501 ¶ Quid si vnus ꝛc. Ad istō vide car. post alios i. c. archidiaconū. hic alleg. vbi plene examinat. habetur etiam ꝑ doct. in. c. cum inter. de renun. ꝛ in. c. debitores. de iureiurā. in spec. de leg. §. nunc ostēdendum ꝟsiculo. itē papa. in fi.

est verum sicut deus est deus adde ad. l. obsides. ff. de testa.

500 ¶ An episcopus possit de consensu abbatis habere vnum monachū suum in cubiculariū volente monacho. diceres qđ non quia monachus debet stare in cella. glossa. tamen est singularis in contrariuꝫ in capitulo cuꝫ pastor. xx. questione. vij.

501 ¶ Quid si vnus iurat qđ etiam si miles eligatur in episcopū vl' abbatē non acceptabit. Quid si postea eligatur inscio papa de iuramēto, ꝛ post ea secundus eligit. qui obijcit primo quod non potest esse quia iurauit quid iuris. due sunt glo. vna est in. c. archidiaconum. alias florentinum. lxxxv. dist. Alia in. c. Innocēs. xxij. q. iiij. que dis

505 ¶ Iurat qui est ꝛc. Adde ꝙ glo. in capi. ergo. N. seq̄tur ibi Pan. quicq̄d dixerit hosti. ꝛ intellige quod cōsiliū illicitū vel alteri nociuū possit reuelari ei q̄ possit ꝓdesse non obesse vtputa sacerdoti q̄ admoneat illum vel oret ꝓ illo. arg. capi. hic vl'. alleg. in illa glos. ꝛ dicit esse notandum ꝛ pro hoc vidēdū tex. iuncta glos. sing. in ꝟbo contagione. in c. nerui. alle. ꝑ ro. hic. istud etiam sequit Feli. in. d. c. ego. N. col. pe. in fi.

putant istum passum finaliter decidunt quod iuramentum hoc nō est seruādum cum sit cōtra publicam vtilitatem. vt. l. iurisgētium. ff. de pac. ad hoc vt dignior eligatur: sed contrarium est verum quia casus est in. l. fi. ff. ad municip. cū modificatione de qua ibi.

502 ¶ Dubitatur nunquid ꝓcurator possit substituere procuratorē ad appellanduꝫ si non habet speciale mādatum facit dubium quia licet post litem contestatam procuratorem constituere. vt. l. post litē. de procura. l. pluribus. C. eo. c. j. eo. titu. lib. vj. nam istud intelligitur in eadem instantia. sed tamen dic contrarium scꝫ quod possit substituere ad appellandum casus est in. l. ab executore. §. si procurator. ff. de appella.

503 ¶ Nunquid mora non purgata ante litem conte. possit purgari in causa appellationis. Bal. quod sic. sed contra eum est casus in. d. §. si procurator. licet ego in lectura mea cespitauerim. ꝛ adde nota. ꝑ bar. in. l. ij. ff. iudica. sol. est ille tex. singularis quem nota.

504 ¶ Fuit a me quesitum an infamia proueniat quem ipso iure an requiratur sententia. dic quod ipso iure. Primo per tex. in. l. infamia. C. de decurio lib. x. in verbo adūcit. quod est presentis temporis ꝛ per consequens ipso iure. glos. in. l. in criminali. C. de iur. om. iud. ꝛ. l. iubem⁹. §. sane. de sac. san. eccle. glos. in. c. in penis. de regu. iur. lib. vj. Secundo est casus in. l. secunda. §. miles. ff. de his qui not. infa.

505 ¶ An sit militia dignitas vel officium nō curo ego enim teneo quod non sit dignitas. vt. l. fi. C. de iur. om. iudi.

506 ¶ Iurat qui est de consilio ciuitatis seu principis non reuelare secreta cōsilij. an possit reuelare sine metu periurij secreta consilij illiciti. dic quod sic. glossa est singularis in capitulo ego. N. de iureiurand. et versicul. nulli pandam. facit quod dicimus quod iurans seruare statuta intelligitur de licitis. de iureiurando. capitulo primo. libro sexto lege nemo. §. si iussa. de regulis iuris. in glossa facit glossam. xiij. distinctione nerui.

507 ¶ An exempt⁹ a iurisditione cuiusli⸗bet ordinarij intelligatur exemptus a iurisditione legati ipsius eximentis. videtur qd sic propter generalitatem priuilegij. sed contrarium est verū verbuz singulare Joā. and. in. c. j. de verborum signi. libro. vj. per illum tex. quem dicit non alibi in nouella.

508 ¶ Uolo commentare. l. quicquid calore. de regu. iur. q̄ dicit q̄ id quod calore iracūdie factum est pro infecto habet. Primo quero de contractu. Secūdo de voto. Tertio de iuramento. Quarto de confessione. Circa primū dictum quod contractus calore iracundie non valet. l. iij. ff. de diuor. l. licitatio. in princ. ff. de public. Et est licitatio subhestatio: vel oblatio ad subhestationem. facit quia cōtrariorum eadem est disciplina licet dicta ioco non obligant. vt. l. ij. in fi. ff. de ac. ꝛ obli. ergo nec dicta calore quod fallit nisi fiat ꝯtractus ad pies causas: tūc em̄ valet. casus est singularis. xvij. q. iiij. sunt qui opes. ꝛ hoc adde ad Bartolum in dicta. l. quicq̄d. alleg. em̄ text. ij. q. iij. si quis iratus qui nil facit. Secūdo de voto calore iracundie facto an obliget. gloss. est singularis in. c. dudūz. de conuers. coniu. que etiam determinat quod non per illum textum pro qua facit ratio. deus enim ad obligandum aliquem sibi solum cor non verba respicit. xxij. questione quinta. si quod inuenisti. Refert secundo doctrinā Jo. andr. allegantis beatum Thomam secunda secunde de voto. capitulo literaturam. vbi dicit vt quis obliget ex voto tria requiruntur. Primum deliberatio. Secundo propositum voluntatis. Tertiū promissio subsequēs sed in proposito in voto cū iracundia non est deliberatio. ergo ꝛc. Tertio facit tex. qui dicit militem voluntarium non coactū eligi. l. sibi christus. capitulo. nō est. xv. questione prima. Tertio principaliter queritur de iuramēto prestito ab irato an obliget. legiste non habent nisi vnuz textum. de hoc in. l. secunda. ff. ad legez iuliam maiestatis. vbi text. vult quod non quia ita iurans non incidit in crimine lese maiestatis scilicet dei secundū vnum intellectum. canonistę in capitulo. sicut el primo de iureiurando. vbi videtur casus.
A ¶ Quarto quid in confessiōe facta ab irato an valeat dic quod nō. glo. est singularis in capitulo ex literis. de diuor. Ultimo quid in delicto. an quis excusetur propter iram. et certe si excusaremur raro puniremur. dic ergo quod punitur quis. l. si non conuicij. C. de iniurijs. sed credo quod mitius puniatur quē si deliberate delinquat. vt. l. prima C. si quis impatori maledixe. vbi ex personis dicta pensantur. Secundo text⁹ in. l. famosi. ff. ad legem iuliam maiestatis. qui dicit quorum lubricum lingue nō est trahendum ad punitionē como languilla quādo exit de mare et intelligitur punitionem scilicet magnā. Tertio parcendum est iracūdie caloris commotio quia eo tempore omne quod faciunt putant esse iustū. xj. questione tertia illa propositorum. Quarto textus dicens commotio enim ire vitium excludit calumnie et doli.

508 ¶ Uolo commētare ꝛc. Circa primuz ibi quod fallit. ꝛ ibi tertio de voto. ꝛ ibi quarto de confessione adde q̄ iste dicta refert et sequitur Felinus in capitulo. Mattheus. de simo. ꝛ ibidez dicit quid de pfessione et remittit se ad do. Antonium in capitulo sicut. de iureiuran.

A ¶ Quarto ꝛc. Adde abba. in. c. fin. i. xiiij. colum. de cōfess. ꝛ in capi. offerte. colum. secūda. de presumpti. Ant. de bu. ꝛ imo. in. c. olim. de rescript. Ge. i. c. j. de accu. i. vj. vide ēt Feli. in loco alle. in prin. huius sing. et vide eūdez i. c. si vero. colum. vlt. in princip. de iureiur. et plenius de ista mate. i. c. sicut ex lris. eo. tit. de iure iurā. Et de multis gestis per iracūdiam. vide etiam p eūdem Feli. in. c. dilecti filij. colū. vij. ꝛ viij. de exc. per do. in. §. notādū. in fi. ij. q. iij. vbi clare distinguit an ꝛ qn̄ iracūdia excuset delinquentem.

511 ¶ Iurat quis ⁊c. In fin. adde quod idem tenuit Pan. in c. ad nostram. l. vlt. hic alleg. ⁊ dicit esse notandum.

512 ¶ Tu habes ⁊c. Ibi contrarium tñ adde q̄d dictā Host. ⁊ Io. an. sequuntur But. imo. ⁊ Car. ibidē ⁊ dicūt idē de v̄bo salvo iure: q̄z male ius servat q̄ toto tum enervat. Et idō taliter alienans incidit in commissum f̄m eos solent tamē salvari iste clausule ꝑ verba sup̄ addita: sed q̄z longior est materia nō insisto: vide plene d̄ istis clausulis ⁊ earū salvationibus ꝑ Sād. in c. que in ecclesiarū. colū. xxx. et prece. et se. de cōstitu. plene etiā per Cepo. in cautelis suis chart. iiij. cau. incip. cōsiliū. quē tñ Fel. nō allegat. vide etiam per Magi. meū in. l. nō solū. §. morte. col. antepe. in fi. cū seq. de oper. no. nū. ad hoc vide. S. singu. ccccixxj. incipi. emphyteota non potest alienare. ⁊ que ibi dixi.

ij. q. iij. el. ij. text⁹. xv. q. j. c. inebriaverūt. vbi optimus tex. ⁊ ex his habes expeditā. l. quicq̄d calore. vltimo adde tex. xiij. q. ij. c. si quis irascitur.

509 ¶ Partes compromittentes in titium promittunt ⁊ iurant stare mandato suo. ⁊ non apparet an compromiserunt in arbitrum vel in arbitratorem. quomodo intelligitur. ⁊ quod vt in arbitratorem videtur casus in. l. societatē. la prima ff. pro socio. l. si iulian⁹. ff. loca. l. si libert⁹. d̄ ope. liberto. ⁊. l. si filius. de lega. ij. videntur enī velle vt in arbitratorē sed nō faciunt quia loquuntur quoties compromittitur in alterum ex partibus. ideo dic q̄ intelligit̄ isto casu in arbitrū. text⁹ est singularis f̄m intellectum Hosti. vt refert ibi Ioan. an. in novella. in ca. veniens. de iureiuran.

510 ¶ Periurus ex non observatione iuramenti liciti privatur beneficio ⁊ dignitate. de iureiur. c. querelam. secus si iuramentū fuit illicitum. casus est in. c. gravis. et. c. significavit. de cēsi. istud scd̄m limita vbi secūdo iuraverit totum cōtrarium q̄ primo illicite. tunc enim privat̄ omni dignitate. casus est de iureiurā. c. tua. et primo vbi est casus singu. ⁊ nota.

511 ¶ Iurat quis metu compulsus id facere ad quod tenetur: nunquid possit petere absolutionem a iuramento. prima fronte videtur dicendū q̄ non. superior enim non potest absolvere nisi ex iusta causa igitur ⁊c. non obstat quod metus sit iusta causa. quia casus est singularis in. l. si. §. fina. quod metus causa. vbi cōpulsus solvere id ad quod tenetur. non revocat solutionem: ita etiam in proposito contrarium est verum. illud est singulare dictum Ioan. andre. in novella in. c. ad nostram. de iureiuran. quod probatur p̄mo quia ipsi debitori coacto iurare infert̄ ex hac coactione iniuria. vt in. c. legebatur. de maio. et ob. ergo ista illatio iniurie est iusta causa. Secundo quia debet inferior auferre occasionem piurandi. vt. l. ij. C. de indicta viduit. l. i. si adversus vendi. l. iij. ff. de iureiur. sed metu compulsus ad iurandum inducitur ad periurandum ergo ⁊c. et istud tene menti. Ludovicus.

512 ¶ Tu habes quod si vasallus alienat feudum sine cōsensu domini feudi privatur ⁊ ita emphytheosi Baldus in l. fin. C. de iure emphyte. vbi querit quid si alienet fundū salvo iure domini. tunc feu. privetur. vide ibi. Baldum ⁊ in. c. j. §. hoc quoq̄. de iure feud. Sed quid si dicat salvo honore domini. an tunc feudo privetur. videtur quod non ꝑ supradicta. Cōtrarium tamen est verum. ita singulariter determinat Hostien. et refert ibi Ioannes andre. in. c. eam te. de iureiuran. ⁊ ratio quia protestatio contraria facto non relevat protestantem. vt in. c. sollicitudinem. de appella. et in c. cum. M. ferrariensis. de consti. l. cum plures. §. locator horrei. ff. loc. et plene in. l. nō solū. §. morte. de novi opis nūtiatione requiritur enim consensus domini in alienatione feudi primo vt res cognoscatur in superiorem. Item ne sibi preiudicetur: vt in. c. j. de alie. feu. facit tex. not. in. l. debitor. §. j. quibus modis pignus vel hypo. sol.

513 ¶ Quod

513 ¶ Quod tẽpus inspiciatur in solutione monete. aut tẽpus promissionis. aut tempus solutionis habes per Bartolũ in.l.creditor.alias paulus.ff.de solu.et l.cum quid.et.l.quod te mihi.ff.si certum peta.in.l.vinum.per Bald.in.l.illud.C.de sacrosanct.eccle.et in.l.ij.C.cõmunia de leg.per canonistas in.c.quanto.de iureiuran.et in.c.cum olim.de cẽsi.et in cle.si bñficiorũ.de decimis. Modo quero legantur mihi decem floreni. qui tempore testamenti valent minus quam tempore solutionis.quod tempus inspiciatur.videtur quod in dubio tẽpus inspiciatur testamenti.l.si ita.de auro et argẽ.lega.et.l.medico.eodem tit.l.fi.§.indiuisaz.de legat.ij.preterea numis legatis minores debentur.de le.iij.l.numis.ergo etc.In cõtrariũ tamẽ est casus singularis quod tempus solutionis attẽditur.in.l.cum certum.ff.de aur.et argen.le.nisi heres fuerit in mora.vt.l.vinuz.ff.si certum peta.

514 ¶ Donatio reuocatur propter vitium de dona.c.propter eius ingratitudinẽ. C.de reuoca.dona.l.fi.et insti.eo.tit.fallit nisi sit donatio remuneratoria.tex.ẽ singularis iuncta glos.in.l.si pater.§.j.ver.irreuocabilis.ff.de dona.qd perpetuo menti fixum habeas Ludo.

515 ¶ Quero quid si lego ecclesie vnuz calicem.an debeatur argẽteus vel aureus videtur quod argenteus.quia minoris estimationis in.l.apud iulianũ.§.seio.et.l.legato generaliter.de le.j.si ita relictuz.de leg.ij.et nõ plumbeus quia dispositio testatoris intelligitur cõformis cuz dispositione iuris communis.sed dispositio iuris cõmunis.vult quod calix nõ potest fieri nisi de argẽto vel auro.casus est in.c.et calix et patene.de consecra.distin.j.dicas ad propositum quod fauore pie cause fallit dictus.§.seio.textus est singularis in.l.titia.§.fi.de auro.et argẽto legato.nota bene.

516 ¶ Potest ne dominus vel ciuitas non habens superiorem facere constitutionem quod nullus ciuis possit habitare extra ciuitatẽ.vel mercari.dic quod sic casus est singularis in.l.fin.in fi.de decretis ab ordine faciẽ.pro hoc.l.promul-

gatis.C.de offic.prefec.vrb.alias prefec.offi.in aliquibus.l.mercatores. C.de cõmer.et merca.et ibi etiã est casus pro hoc etiam induxit qd notat Bart.in.l.relegatorũ.§.interdicte.de interdic.et rele.Ludouicus.

517 ¶ An dispẽsatio facta per inferiorẽ a principe possit per eundem absque causa reuocari.et de hoc nouiter fui cõsultus de hoc Jo.an.ponit in additionibus.et Old.in cõsiliis suis.dic quod non glo.est singu.in.c.cũ ex eo.de elec.lib.vj allegat c.ex tua.de filiis presby.et.c.quãtum.et.c.imitare de regu.iur.libro.vj.

518 ¶ An ius accusandi habeat locum in penis dic quod sic.casus est singularis in.l.arbiter intra certum.ff.de arbi.quod nota.Itẽ an habeat locum in salariis dic idez vt.l.ij.C.de legã.lib.x.

519 ¶ Inno.dubitat nunquid iudex ex officio pos-

513 ¶ Quod tempus inspicitur etc.In fi. adde quod Oldrad.consilio.xxxj.tenet quod de illa moneta debet solui legata que erat tempore conditi testamenti et non tempore mortis.Adde etiam quod idem in cõsilio.xxij.dicit qd cõsideratur estimatio monete que erat tẽpore late sententie vel laudi non que erat tẽpore solutionis.

517 ¶ An dispẽsatio etc.adde qd Joan.and.istud tenet sup rubrica.de seq.versicu.ad secundũ et facit.§.porro.in.c.cũ eo.hic all.istam partem tenet Oldra.consil.ccj.et dicit qd istud maxime procederet quando vellet reuocare re nõ integra puta quia forte scholasticus iam libros parauerat et incepit studere.vt.ff.de cõdi.ob causam.l.si pecuniam.de donati.quia sexum.scdm eum facit quod no.in.c.in causis.de elec.in.vj.idẽ tenet Ge.in.d.c.cum ex eo.col.iij.

519 ¶ Inno.dubitat etc.adde qd de isto dicto facit mentionem Panor.in dicto.c.ad nostram.lo.peñ.hic alleg.vbi dicit Inno.quod super iuribus ecclesie non est procedenduz per inquisitionem sed seruato ordine iuris.scilz oblato libel-

lo nomine ecclesie ⁊ alijs rite obseruatis. Fatetur tamen qꝺ papa ⁊c. sed dicit ipse aduerte quia idem Inno. aliter videtur dicere vel saltē hoc limitat in c. quoniam. §. sunt et alij. dicit esse quod ratione excessus pōt iudex ex officio suo pcedere super iurib⁹ ecclesie occupatis vl' male detētis allegat dictuz cap. cum olim. et. §. sunt et alij. ⁊. c. Aliter ⁊ quando. ꝺ accu. dictum ergo suum in cap̄. ad nostraz. oportet itelligere quando iudex vult pcedere super iurib⁹ ecclesie occupatis vel male detentis ita qꝺ euitatur excessus et vide circa h quod notat idem Inn. in. c. episcopi. de re. eccle. nō alie. sed Panor. plus placet vt indistincte possit iudex procedere ex offic. super iuribus ecclesie per rationes de quibus ibi per eum quas recensere non curo.

521 ❡ Maritus ⁊c. Ibi glo. est singula. ad'e Hosti. i summa de filiis pſby. §. q̄s possit. ver. quid si sacerdos sed Ray. cōtra. lxxxj. di. in summa. ver. sed pone.

sit per inquisitionē procedere super iure vel rebus ecclesie. scis enim quod regulariter nō potest ex officio inquirere vt. l. rescripto. §. si quis accusatorem. ff. de mu. ⁊ hono. quod fallit in multis casib⁹ positis in glo. in. c. vno vt ecclesiastica beneficia. per Barto. in l. scda. §. si publico. ff. de adulte. per Bal. in. l. iubemus. ff. de pba. ⁊ Ange. in repetitione. l. si vacantia. C. de bo. va. ⁊ ponit hoc Inn. in. c. ad nostram. el. penul. de iureiuran. ⁊ determinat qꝺ nō nisi sit papa quid hoc pōt ex plenitudine potestatis. allegat. c. cū olim de testi. idem Inn. in. c. qm̄ frequēter. §. sunt et alij. vt. lit. non cōtest. dicit qꝺ ratione excessus cōmissi in rebus seu iure ecclesie potest iudex ex inquisitione procedere. ecce ergo contrarium sed hoc vltimū est veri⁹ scz quod possit procedi. quod probo per tres rationes breues ⁊ ita habeo consulere primo ratione publice vtilitatis vt. l. congruit. de offic. pres. sed vtilitas publica cōsistit in sacris vt in. l. j. §. ius publicū. ff. de iustitia ⁊ iure: ibi ius publicum ergo ⁊c. Secundo quia in iuribus principis temporalis puta pape vel imperatoris pōt vt est casus in. d. l. si vacātia. ergo multo forti⁹ in iure principis eterni. bona enim ecclesie dei sunt vt probatur. in cap̄. cum ex eo. de elect. lib. vj. plene per Innocen. in c. cum suꝑ. de causa possessionis ⁊ proprietatis. Tertio. quia pro vtilitate miserabilis persone potest: vt. l. nec quicq̄. §. aduocatos. ff. de offic. proconsulis. Bartolus. in. §. hoc autem. ergo forti⁹ pro vtilitate dei.

520 ❡ Dic quod filij sacerdotis sunt serui illius ecclesie cui⁹ pater suus est sacerdos seu clericus. casus est singularis. xv. questione fina. cuz multe. Adde ad materiam seruorum.

521 ❡ Maritus et vxor si volunt ad vitam monialē transire possunt si voucnt continentiam ⁊ vnus alteri consentit non tamen desinunt esse coniuges quo ad substantiam matrimonij. licet secus sit quo ad torum. c. j. ⁊. c. cōiugatis. ⁊. c. ad apostolicam. de conuer. coniuga. c. deo nobis. C. de episco. ⁊ clericis. ⁊. §. si vero constante. in aut. de sanctis. episco. modo post votum continentie maritus et vxor habuerunt similem rem ⁊ procreaverunt filiū queritur an sit legitimus dic quod non immo sunt spurij. glo. est singularis in. c. minister. lxxxj. dist. in. illam refert Inno. in. c. dudū. de conuer. cōiuga. immo illa glo. vult etiā quod sit seruus illius ordinis quem eius pater ingressus fuerat. quod est notandum: ⁊ ita consultus nunc de facto respondebo.

❡ Explicita sunt notabilia Ludouici pōtani vtriusq̄ iuris monarche per vniuersum orbem preclarissimi. Anno. m. cccc. xxxiij. finictis in. xxxiij. in quo quidem anno ipse legebat tit. de ver. obli. in solennissimo studio Senensi ⁊ edidit multa mirabilia in. d. ti. in scriptis cui⁹ fama est nota per vniuersum orbē decretias ⁊ sunt in numero. cccc. xxj.

Incipiunt notabilia suprascripti Ludouici pontani anno sequenti in dicto studio senensis in modũ qui sequitur, ⁊ legebat in fortiato titu. So. ma. ⁊c.

522 Tu audiuisti a magistro tuo. l. legẽ C. de pac. sed quero de duob' Tu habes gl. singularẽ ⁊ ibi Bart. in. l. legitimã. ff. eodẽ titulo. quod vbicunq; per pactum nudum promittitur illud idẽ quod est debitum de iure semper ex illo pac. oritur actio. Sed per illam glossam ego dicam casum singularem a nemine notatũ in mundo. in. l. inter socerum. §. conuenit. ff. de pactis dota. ⁊ oritur actio propria nominata actio vtilis in factum. vt ibi. Scis quod mulieri eunti cum viro vir tenetur ad alimenta vt. l. si quis pro vxore. ff. de dona. inter virum ⁊ vxo. et tamen si sibi per pactum nudum prospicit pro alimentis oritur actio vtilis in factum vt dicto. §. conuenit. quod est notandum.

523 ¶ Sed quero tu scis quod est magna questio nunquid. l. si quis argentum. C. de dona. habet locum in donatione causa mortis ⁊ habetis duas gl. quod sic in l. cum pater. §. menio. ⁊ ibi vnam de le. ij. Aliam in. l. ij. C. de iure do. In milite autem est indubitatum quod sic. casus est singularis. in. l. marcellus. ff. de do. causa mortis. ibi omnis solennitas nõ loquor de prouisione facta per militem inter duos commilitones: vt loquitur. l. licet. C. de pact. et ideo valet cum duobus testibus licet alias quinq; requirantur vt. l. fi. C. de do. cau. mor.

524 ¶ Ultimo quero ⁊ hoc volo scire a magistro tuo an ex pacto nudo inter patrẽ ⁊ filium naturalem vel legitimum indistincte oriatur actio et hoc scias a magistro tuo.

525 ¶ Tu habes quod pactum nudum vsurarium non vestitur coherentia contractus stricti iuris vt. l. quãuis. C. de vsuris. quod intellige verũ nisi ille contractus stricti iuris sit similis contractui bone fidei. gl. est singularis in. l. titius. in verbo deberi. ff. de prescrip. ver.

522 ¶ Tu audiuisti ⁊c. adde Bart. in. l. non impossibile. per illũ textum. ff. de pac. ⁊ mag. meum post Pau. de cas. in. l. legitima. hic alleg. in vlt. col. ver. circa primum. vbi dicit se addere tex. ad illud in. l. que negotij. ad finẽ. princi. iuncta. l. idem q. §. si procura. ff. mã.

526 ¶ Fui interrogatus ab vno episcopo Rome an episcopus possit etiam pecuniaria pena punire aromatarium laicum immiscentem fabas tritas in ceram vel similes fraudes committentem dixi quod sic dictum est singulare abbatis quem refert Jo. an. in nouella. in. c. j. de emp. ⁊ ven. per illum tex. quod nota.

527 ¶ Tu scis qd vasallus nõ potest etiam de feudo pro anima disponere

526 ¶ Fui interrogatus ⁊c. adde ꝙ Pau. in. c. j. hic alleg. dicit istud dictũ esse verissimum nõ solum ratione illius. c. sed quia de quolibet crimine notorio ⁊ maxime vbi deprehenditur negligentia iudicis secularis iudex ecclesiasticus habet iurisditionem in laico vt in. c. nouit. de iudi. iunctis etiam que ibi dicuntur per eundem.

527 ¶ Tu scis ⁊c. Ibi sed an hoc procedat ad istud vide Sand. qui allegat multos tenentes contrariũ in. c. inter dilectos. col. viij. post medium ver. in gl. in verbo conferebat de fid. instru. ⁊ faciunt optime que dicta fuerunt per eundem in. c. presentia. in. v. q. de proba. in. q. An monasterium succedat in feudo. ⁊ illa. q. dependet ab ista sm. do. Abba. in. c. fin. in fi. de immu. ec. ⁊ opi. hosti. hic alle. per Ro. tenet etiam Spec. in ti. feu. §. j. ver. xviij. ⁊ Bu. in. d. c. fi. ante fi. quia. c. j. §. donare qualiter olim feu. alie. po. in vsi. feu. cum si. non potuit. disponere contra ecclesiam ex qua ratione forte staret quod dicit Barto. in. d. §. donare. ꝙ alteri pauperi non poterit donari per

dictũ.§.donare. licet de illo tex. pluribꝰ modis videat mirari bal. ibi l.j.col. ꝛ nõ male ꝛ istam opi. Hosti.seq̃turidẽ Ro. cõsi. cxcix. incip. phs statuti ptícula in fi.ꝛ idẽ consuluit Cal.ĩ tit. de feu. consi.x.inci.an feudatarius.

seu legare vt in.c.j.§.donare qualiter feud.ali.ꝛ in.c. imperiale. de prohi.alie.per Federicũ in vsi.feu.Sed an hoc ꝓcedat etiam de iure canonico hoc Jo non dixi in repetitiõe mea auk.si&r. C.od.l.fol.qꝛ tũc nesciebam.dic ꝙ nõ.ita singularit determinat Hosti. disputando per.xv.rationes et argu.in titulo.de immuni.eccle.§. inquãtũ.ver.sed nec illa quod est ꝑpetuo menti tenenduz. Ludouicus.

528 ¶ Tu habes tex.in.l. si fundum.C.de rei ven. ꝙ instꝰ titu.excusat possessorem a fructibus qui percipi potuerunt.ꝛ nõ sunt percepti glo.ibi.et in.l.sed ꝛ partꝰ.ff.quod metus cau.ponit aliq̃s fallentias.sed deficit in vna fallentia singulari in re minoris quia tunc possessor etiam cum tit. non excusatur a ꝑcipiẽdis gl.est singularis in l.pater.§.prediũ.in ver. item ex diuerso.ff.de minoribꝰ.ꝛ probatur in eodem.§.ver.tu tamen. in glo.tene menti:qꝛ ignoratur.

529 ¶ Legatum factum ꝑ testatorem filio debitoris sui hoc adiecto plus tibi reliquissem si pater tuꝰ quod mihi debebat soluisset inducit liberationem filij ipsius debitis si heres esset patris. casus est singularis in l.si.ff.de doli except.qđ est mirabile.

530 ¶ Cõcedo tibi seruitutẽ eũdi de fundo tuo ad fundum meũ et vnuz ex filiis tuis quecũq̃ elegeris.Quo an iste donatariꝰ possit dicere eligo illu nrã meũ.qui vltimo superuixerit videtur ꝙ sic quia verba generalia ꝛc.Sed in cõtrarium est verũ mirabile dictũ ... det.ita determinat singulr Jo.an.per multas rationes in addi.Spec.in rubri.de do.nec est alibi.Ludouicus.

531 ¶ Tu scis q̃ pena sit de iure ciuili cõtrahẽti duas vxores vel duos viros:dic ꝙ capitis vt.l.eũ qui duas.de adult.C. sed de iure canonico debent vxori ... di capilli ꝛ pãni anteriores ꝛ posteriores.tex.est singularis i.c.de benedicto. xxxij.q.j.secundum expositionem verã ibi approbatam.

532 ¶ Dicit text.ꝙ legatis alimentis simpliciter debẽt statui legatario pro qualitate eius ꝑsone et defuncti qualitate patrimonij. in.l.cum alimẽta.de ali.et ciba.qđ est verũ nisi vna cũ alimẽtis legata sit dos.quia tunc alimenta debent cõmensurari secũdum quãtitatẽ dotis casus est singularis in.l.cum vnus.de alimentis.ff.eo.titu.secundum veram lecturam.glo.ibi approbatam.

533 ¶ Executores testi discordãt in modo distribuendi bona testatoris ... tatis si potest debet eos ꝯcordare ... tem non posset quorum sententiam ... ferri debet dic ꝙ si sunt aliqui consanguinei testatoris illi preferendi sunt secundum Bald.singulariter in.l.imperatores.ff.de pac.per illum text.

534 ¶ Verba enũtiatiua fauore dotis ... cunt plenam probationẽ.ꝛ hoc speciale non dixi tibi in lectura licet ... vt.l.ex hac scriptura.de donatio.ꝛ ... si papa. de priui.libro.vj.et in cle. ... de pba.cũ si.de hoc est text.singularis ... iũcta glo.in.l.ij.C.de dotis ꝓmis.licet nemo notet.ꝛ ideo dicit Barto ... liter.quod illud est verum etiam ... rantur illa verba inter tertios ... semiplenaz inducunt probationem ... singulariter dicit Barto.in cõsilio ... incipiente titius ꝛ seius ... uisionem allegat glo.l.in.c.capitula ... adult.sed illa sequitur de iudicio.

535 ¶ Confiteor ꝛ te recepisse ... tum ꝛ plus vel minus prout ...

In libro rationum suorum an talis confessio faciat probationem de receptione census: quilibet diceret quod nõ: quia confessio vt probet debet esse certa vt.l.certi.ff. de confessis. sed hec est incerta propter illã adiectionẽ & plus vel minus ergo &c. Sed in contrariũ ẽ verũ neq; illa regula haberet vitiare, tex. est singularis sm Bartolum. ibi.l.publia.§.fi.ff.depositi.etiã Bald. gaudet in rubrica.C.eo.titu.qđ perpetuo nota. Ludouicus.

536 ¶ Regula est qđ creditor debeat compensare fructus pignorum cum debito suo.l.j.& ij.C.de pig.act.qđ est verũ nisi creditor ratiõe pecunie numerate subiuerit labores notabiles tunc enim lucratur fructus cõtẽplatione laborum, & mirabile est & singulare dictum Hosti. in summa in titul.de vsur.§.in aliquo. ver.xij.Refert & sequitur Joan.an.in.c. cõquestus.de vsur.alleg.c.ad nostram. de re.eccle.non alie.& bene probat.

537 ¶ Nullus nisi princeps vel ciuitas non recognoscẽs superiorem potest cõcedere licentiã reuertẽdi ad ciuitatem bãnito.vt.l.relegati.in fi.ff.de penis.per Barto.in.l.is qui reus.de publi.quod est verũ nisi sit bannitus aliquis qui plures capiens bannitos eiusdẽ ciuitatis eos duxerit ad ciuitatẽ, vnde ipse & alij erant exbanniti.tunc enim solus iudex potest eũ rebãnire.tex est singularis.l. non oẽs.§.fi.de re.mili.ibi est casus.

538 ¶ Fruct⁹ percepti per emptorẽ ex re ẽpta pẽdẽte cõditiõe sunt vẽditoris deficiẽte cõditiõe vt.l.necessario.§.quod si pẽdẽte.ff. de peri.& cõmo.rei vẽdi.quod limita verũ nisi in casu deficiẽtis cõditiõis ipse emptor perdat pretiũ datũ & cedat lucro vẽditoris.tunc enim in recompensatione pretij perditi debet emptor fruct⁹ lucrari & ita obtinuit.tex.est singularis in.l. tiij.§ sed quod ait.ff.de le.cõmisso.& lucratus sum florenos.l.

539 ¶ Constante matrimonio lucrẽt fructus maritus rei dotalis. Jtẽ in oib⁹ debz esse equalitas in dote et donatione propter nuptias.vt in aut.equalitas.C.de pac.conuen.modo quere an vxor cõstante matrimonio lucretur fructus fundi sibi per maritum donati propter nuptias videtur quod sic per predicta sicut diximus in viro. sed dic contrarium et in hoc nõ est equalitas fructus enim mulier nõ lucratur.gl.est singularis. insti.de dona.§.est & aliđ. in verbo exequẽtur.quẽ perpetuo signa.et est ratio quia ideo maritus lucratur fruct⁹ quia sustinet onera matrimonij. vt.l.pro onerib⁹.C.de iur. do.si vxor econtra lucraretur fruct⁹ fieret hinc inde compensatio et maritus nõ lucratur quod est inconueniens & ideo bene nota.

540 ¶ Jnstituit testator plures heredes quẽlibet pro parte & vnũ eorũ grauauit vt si decederet sine liberis restituet hereditatem suam Sempronio.an veniente cõditione debet ille coheres totam hereditatez sibi obueniẽtẽ pro parte coheredũ restituere an partem suam tñ:dic quod partem suam solum tenetur restituere. Jste est casus singularis secũdũ Bal. ibi in.l.lucius.in principi.ff.de leg.j.exponit hereditatem tuam. id est partem tuam hereditatis.

541 ¶ Scis quod filiusfamilias querit patri totũ vsumfructum bonorum aduẽtitiorũ. Sed qđ si filius sit emãcipat⁹ an aliqđ ex vsufructu patri quęratur.dic quod sic.quia qrit patri pro virili scilicet mi dietas si vnus est filius casus est singularis.C. de bo. ma.l.si vna matre.quem perpetuo not.

536 ¶ Regula est &c. Jn fi.adde quod Pan.refert et simpliciter sequit istđ dictum in c. cõquestus. hic alle.in vers.in fin. glo.que ponit sex cas⁹ in qbus aliquid licite recipit vltra sortẽ et inter alios et istum de quo hic ect notandũz

539 ¶ Cõstãte ibi maritus.adde textuz in.l. pro onerib⁹. de iure do. quod est veruz pro tpe q cepit pati onera matrimonij non ante tex.in l.diuisionẽ ff.sol. mat. Jo.de por. i.l.quoties in diẽ.ff.de verb.ob.&ibi albe.& q ibidem dixi.

542 ¶Bona ad mortem
damnati debent publi=
cari ex forma cõstitutio
nis alicuius patrie q̃ro
an publicabuntur indu=
menta corrigia anulus
vel cuius esse debeant
dic q̈ ista debent esse of
ficialis iudicantis qui
pecuniam redigendam
ex dictis rebus conuer=
tet i necessitatem sui of=
ficij. textus est singula=
ris.in.l.diuus.ff.de bo.
dam. dum loquitur de
panniculo. quod nota.
Ludouicus.

543 ¶Restitutio legalis
facta de re principali ex
tenditur ad accessorium
eiusdez pricipalis.vt in
aut.idem de necessaria.
C.de heredi.sed quid in
restitutione hominis an
trahatur ad accessoria
dic q̈ nõ casus est singu=
laris in.l.fina.§.fi.de cõ
di.inde.Baldus allegat
p singulari ad aliud in
l.fi.C.quãdo prouo. non
est neces.

548 ¶Nã quid zc. In fi. Ad hoc vide Bal= dum i rub. C.d̄ excer. col.ij. ꝟ. iz ꝰ hoc op= po.z pau.d̄ ca.in.l.j.in §.magistrũ hic alie.in vltimis ꝟ= bis.

544 ¶An fideiussor inter
cedens pro te scholari
conducente domum an
intelligatur intercede=
re non solum pensionis
respectu:sed etiam mas=
saritiorum seu etiam su=
pellectiliuz ratione.dic
quod sic. textus est sin=
gularis in.l.amisit.§. fi=
deiussores s̄m secũdam
expositionem glo.super
ver.dot.si prediorũ.ff.de
fideiusso.

545 ¶An sacerdoti peten
ti decimas possit obijci
cõpensatio legiste igno=
rant.glos. est singularis
quod non decima quin=
ta questione prima deci
me quã glo.nota.Et est ratio quia fisco
petenti tributa non potest obijci cõpen
satio.vt.l.iij.C.de compe.l.offert.§.cõ=
pensationẽ.ff.de iure fis.ergo mlto ma
gis nec in decimis que deo debẽtur.vt
in.c.tua nobis.de decimis.

546 ¶Lego titio oẽ granũ meũ quod est
in ciuitate an veniat granũ quod est in
portu.Aduerte sicule z catalane qui ha
betis ciuitatem ꝓpe mare.tu ires ad.l.
iij.de procuratoribus.z.l.ij.alteriꝰ.de
verbo.signi sed habes casuz singularẽ
in.l.si quis ita.de auro z argen.le.quod
no.Ludouicus.

547 ¶Debitor debebat centũ soluendo
fecit sibi fieri duo instrumenta quittato
ria postea vero conuenit creditorẽ z di
cit se bis soluisse q̃re vult repetere vnũ
vltimo solutum queritur an ꝓpter hãc
duplicem quittationẽ presumatur quis
bis soluisse dic qd̄ sic in dubio casus ẽ
singularis in.l.ne casu.C.de discu.li.x.
Baldꝰ allegat in.l.seruo.§.si a p̄mo.ff.
de lega.j.

548 ¶Nunquid iudicium agitatum per
nulliter substitutũ a ꝓcuratore primo
quia forte non habebat potestatem sub
stituendi valeat in domini preiudiciũ.
Scis enim quod post litem cõtestatam
potest fieri substitutio.vt.l.post litez et
l.nl'la.cũ si.de ꝓcur.z.c.j.de ꝓcu.li.vj.
Sed pone qd̄ dñs expresse illud sibi in
hibuit cum eum constituit an p̄iudice=
tur domino si substituit hodie mirabi=
lem decisionem dicit Guil de cu.cuius
dictum refert dominus Angelus in ex
traneo loco q̈ si litigans cum substitu=
to scit illum nõ posse substituere.nõ est
dubium quod sententia est nulla z sibi
imputatur si sciuit. Sinautem ignorat
z tunc aut potestas substituendi est ad=
empta procura.in instrumẽto procura=
tionis.z tunc iudicium est nullum z do
mino non fit preiudicium.Et est ratio
quia litigans cum eo debuit petere ex
hiberi mandatum.ar.l.inciuile.de fur.
cum si.quos si non facit quid sibi impu
tatur z totum mãdatum legere.vt.l.in=
ciuile.de legi.Aut fuit facta ademptio
in alio instrumento.quam in ꝓcurato=
rio seu ab eo separato.z tunc valet iudi

cium quod est mirabile et est ratio quia eo ipso quod substitutus comparet satis est si video mandatum procuratorium. ita determinat Guiliel. et sequitur Ang. in.l.j.§.magistrum.ff.de exerci.quod nota perpetuo et tene menti. Ludouicus.

549 ¶ Palea venit appellatione fructuum tex.est in.l.si vsufructuarius messem.in verb.stipulatione que in messe iacet.ff. qui.mo.vsuf.amit.eam allegat Spec.in ti.de decimis.§.j.ver.fi.et idem in feno. tex.est in.l.pratum.ff.de verb.signi.quiescas ergo scholaris senensis qui aliud nescis petere.

550 ¶ Quid in monacho an requiratur quod petat veniam si vult conuenire abbatem.dic quod sic secundum Joan.an. in addi.Specu.in titulo de inquisitionibus.§.fina.que incipit tex.dicit necessario &c.nescio si magister tuus hoc dixerit in titu.de eden.

551 ¶ Promittit quis quod minor habebit gratum et ratum certum actum sub pena mille quid si minor petat se restitui aduersus illum actum an pro hoc promittens incidat in penam quilibet diceret quod sic cum videatur velle rescindere actum per in integ.resti.sed in contrarium est verum.casus est singularis in l.cum minor.ff.rem ra.ha.

552 ¶ Ego legi tibi anno.l.si cum aliter. vbi casum posui in quibus locū hꝫ.l.ij. C.de rescind.vend.Sed an locū habeat in pignore.Secundo subrogato loco primi seu in alia cautione subrogata loco pignoris dic quod non casus est singularis in.l.si rem.§.si satisfactum.ver.fi.ff. de pig.act.licet possit agere ad repetendum debitum suum:vt.l.creditor.qui nō idoneum.ff.si cer.pe.cum similibus ibi in glo.alleg. Ludouicus.

553 ¶ Debitor meus qui tenetur mihi ad centum habet suū debitorem mihi obligatum ad centum:queritur.an creditor s.ego possum compellere debitorē meū ad liberandum suum debitorem de centum si velim ipsum meum debitorem de meis centum.tu diceres ꝙ sic quia q̇s compellitur facere qđ alteri pdest et sibi non nocet.vt.l.ij.ff.solu.ma. Fui ab uno milite senensi interrogatus sed dic cōtrariū.casus est singularis in.l.in rē.§.fi.ff.de compen.quod no.

554 ¶ Queritur a me an creditori castro sibi in pignus dato posset iurisditionem exercere.Bald. mouet in.c.j.de feu.da. in vi.le.commis.et canoniste in capitulo cū bertoldus.de re iudi.nō recordor quid determinet text.notabilis quod sic. l.eleganter.§.fi.ff.de pigno.act.quod nota.

555 ¶ Conduxi nautam ad portādum hedos vel boues vel vnam galeaz ad portādū familiā suā q̇d si moriant aliqui in naui an pro illis debeat habere dominus nauis naulum seu pensionem.dic quod aut fit conuentio de illis portādis.aut de illis in naui ponendis. aut dubitatur de verbis primo casu pro mortuis non debet solui naulum seu pensio.Secundo casu sec⁹.Tertio casu etiā debetur naulum text.est singularis in.l.si vehenda.in princip.ad.l.rho. de iac.

556 ¶ Si emphyteota priuati non soluit canonez

549 ¶ Palea &c.De palea vr̄ pbari subtiliter inducendo in.l.vlti.§.fi.in vltimis verbis.C.de serui.et aqua.

554 ¶ Queritur a me &c.Ad hoc vide per Abb.in.c.cū bertoldus.hic alleg.in pe. col.post alios vbi tractat an ius patronat⁹ transeat in ꝯctū pignoris.et vr̄ dicere ꝙ cōiter doc.tenent ꝙ nō p rōnes q2 ius patronat⁹ est fructus inestimabilis et idō nō pōt compensari in sortē creditoris q̄ rō vr̄ facere ꝯ istud dictū ludo.vide etiā ibi p Feli.col. pe.ver.vlt. habes.

556 ¶ Si emphyteota &c.In fi. adde Bald. in.l fi.in fine.C.de reuo.do.et barto.in.l.ij.de exceptionibus rei iudica.et in.l. secūda vbi per magistrum meū C.de iure emphy.et in.l.lex vectigali.ff de pigno. vbi dicit ꝙ creditor potest soluere pēsionem pro re emphy.quam habet in pignus.adde etiam quod not.Barto.in.l. fraudati.ff.de publi.et in.l.at bonorum.§. quod tamen hic alle.

J.triennium cadit a iu-
re suo.l.ij.C.de iure em
phyteo. in emphyteota
ecclesie infra biennium
vt in.c.potuit.de loca.et
in aut.qui rem.C.de sa.
san.ecc. Modo pone em
phyteotam fuisse in pos
sessione fundi emphyteo
tici priuari a tertio qui
soluit canonem an hec
solutio tertij proficiat em
phyteote nõ soluenti ideo
vt non possit super iure
priuari si solutio tertij
esset facta nomine em-
phyteote nõ est dubium
quod prodest sed si sim-
pliciter vel nomine pro
prio.quomodo est nunc
de facto et bal.post guil.
ponit in.l.arboribus.§.
quid tamen.de vsufruc.
et.l.lex vectigali.in aliq
bus lecturis de pig.l.so
lenibus.C.de rei vend.
sed quicquid dicant ha-
beo casum singularẽ qd
prodest in.l.forma.§.si cũ
ego.ff.de cens.ibi est ca
sus singularis de hoc quẽ
tene menti ar.de censua
rio ad empthyteotã.Lu
douicus.

557 ¶ Tu habes text.in.l.
species.ff.de aur.et argẽ
leg.in fi.ff.de vsufrc.ea-
rum rerũ que vsu consu.
qd testator legans vsum
fructum rei cum hoc qd
post mortẽ suam tenea-
tur restituere heredi te
statoris rem tunc cense-
tur legare etiam rei pro
prietatem quod est verũ
nisi testator errauerit in
iure quia putauerit qd
morte vsufructuarij non
reuertatur ad heredem
vsusfructus tũc enim tã
tum vsumfructum lega
re censetur.casus est singularis in.l.qui
fructus prediorum.ff.de vsufruc.lega.

558 ¶ De hoc hodie fui interrogatus.di-
cit constitutio huius ciuitatis.quod qui-
cunque ad quem peruenerit omnia bona
alterius siue ex vltima voluntate.et hoc
est clarum.siue ex contractu teneat ad
omnia debita soluenda ad que illa tene
batur. ¶ Quid si omnia peruenerint se-
gregatim siue particulariter modo vnũ
modo aliud dic quod debent simul per-
uenire.casus in.l.si peculiũ la picola.et
ibi Bar.ff.de pecu.le.

559 ¶ Quero an ecclesia possit cedere bo-
nis videtur dicendum quod non.quia
principalis causa quare fuit introducta
cessio est ne debitor in carceribus detia
neatur:vt l.j.C.qui bo.ce.pos.sed eccle-
sia non põt carcerari ergo etc. In contra
rium tamen est casus in autentica vt de-
ter.sit nu.cle.§.inuestigantes.ad fi.et il
lum.§.licet ad aliud allegat quedam gl.
institutionum.et ideo frustra dubitant
canoniste in.c.odoardus.de solutio.an
clerici possint cedere bonis cum hoc sit
in ecclesia vt dixi ergo fortius in cleri
cis Ludouicus.

560 ¶ Suscipe vnam cautelam pro condẽ
natis vt eorũ executio corporalis diffe
ratur.s.quod accusetur de crimine gra-
ratur.s.quod accusetur de crimine gra-
uiori ex quo veniat durior pena inferen
da casus est singularis in.l.i.§.j.alias.
ij.§.fi.ff.nil no.app.pen.tenet Bar.p il
lũ tex.in.l.ij §.vlt.ff.de custo.reo.

560 ¶ Su
scipe etc.ad
illud vide
et Bart.in
l.si expensis
di.§.item si
quo.ff.ne quis
eũ Bal.in
[illegible]q.iij.
col.C.de do.
au.in.pos.
et bal.i.l.le-
gata inuti-
liter.de le.
j.et Bal.i.l.
fi.§.pe.et fi.
post bar.ff.
qui me.cau.

561 ¶ Instituens accusationem ad vtilita-
tem publicam destitit postea contuma-
citer ab eadem an iudex possit tunc ter-
tium compellere ad ipsam prosequendã
dic quod non sed est accusatus tunc ab-
soluendus.l.ij.senatus et.l.natus.§.se-
natus.de iure fisci.secus si non cõtuma
citer sed quia sit mortuus vel ob aliam
necessariam causam destitisset.casus est
singularis secundum vnum intellectus
glo.et ibi Barto.nota.in.l.monete.C.de
dilo.lib.x.tunc enim tertius cogi potest
licet secus videtur per regulam vt ne-
mo inuitus agere etc.quod intellige ve
rum nisi accusator illam accusationem
ad publicam vtilitatem instituisset no-
mine alterius puta tutor nomine pupil

li et procu.nomine domini tunc eniz qñ cunq3 moriatur accusans non potest tertium compellere ad ipsius accusatiõis prosecutioné. text.est singularis in.l.diuus.ff.ad turpil.hec est notanda limitatio ad dictam.l.monete.et hoc addas ad Barto.in.l.libellorum.§.j.de accu.& l.penul.de publi.iudi.vbi ipse ponit accusationem per alium institutam prosequi et nota.

562 ¶ Insultus factus cum armis licet nõ extractis punitur ac si extracta forent.& factus insultus cum armis dicitur.l.iij.§.armis deiectum.versi.quid qui accusari.ff.de vi et vi ar.

563 ¶ Expilans aliquem capillis vel barbam.vel crines non tamen sanguis exiit teneatur pena x.librarum parti.& xx.librarum fisco.text.est solus in.c.j.§.si quis alium.de pace tenen.in vsi.feu.quod nota.

564 ¶ Non potest pro reo ferri sententia per iudicem nisi petatur.neq3 etiam citatio l.ad peremptorium et.l.post edictum.ff.de iudi.l.properãdum §.& si quidam.C.eo.tit.hoc tamen fallit in causa fiscali vel reipu.quia in eo ex officio iudex potest ferre sententiam nemine postulante tex.est notabilis in.l.ij.§.senatus.de iure fisci.Ludo.

565 ¶ An valeat sententia iudicis condẽnantis aliquem accusatum de pluribus iniuriis de certa quãtitate in vno libello non distinguentis tantum pro prima iniuria.& tantum pro secunda.Cy.in.l.si non conuicii.C.de iniur.dicit hanc.q.habuisse de facto dic quod sententia valet vt colligitur ex.l.j.§.j.C.sen.sine ap.rescin.& illum ad hoc ponderat Bart.in l.pretor edixit.§.si tamen.ff.de iniuriis.quod not.

566 ¶ Quod.l.si forte.ff.de offic.presid.volens existẽtem in officio iurisditionem nõ perdere.donec sciuerit suum successorem aduenisse locum habet in beneficiis glossa est singularis in.l.tribunus.in principio.ff.de testamen.mili.& illa mirabilis est quod nota.

567 ¶ Offerens maius pretium pro re q̃ in subhastatiõe vẽditur ad hoc vt carius emat.tenetur pena criminis stellionatus casus est singularis secũdum intellectum Bart.ibi in.l.iij.si quis impostura.ff.de crimine stellionatus quod not.

568 ¶ Scis quod relegati si excedãt terminos confinationis sue seu exules puniuntur pena de qua in.l.relegati.&.l.relegatorum.§.exulibus.ff.de penis.Sed quid in exbãnito reperto in territorio.de quo est exbannitus dic quod de iure communi est pena deportationis in cuius locum hodie succedit decapitatio.iste est text.singularis in.l.mathematicos.C.de epi.audi.Ludouicus.

569 ¶ Si mercator pluriuz negotiorum mutuo pecuniam habeat a diuersis ille p̃fertur creditor in ea negotiatione q̃ mutuauit.text.est singularis secundum Joan.paglarensem in.l.procurator.§.si plures.qui alias est sub.l.nec deducendũ.ff.de tribu.

570 ¶ Si testes aliqui de homicidio deponunt die lune factum quo die fuit tantum mandatum non tenetur pena falsi licet postea alio die factum fuit homicidium cum in atrocioribus voluntas habeatur pro facto vt.l.si quis non dicam rapere.cum sua materia de epi.et cleri.& si alii deponunt alio die factum homicidium reducũtur ad concordiam.scz manualiter.verbaliter autẽ die lune.text.est singularis de peni.dist.j.c.periculo

562 ¶ Insultus &c. Adde vltra Bart.in.d.§.armis.Abb.in.ij.parte sta.q.xxxviij.et mar.so.dicentem ita se obtinuisse in facto in.c.qualiter & q̃n.el.ij.ar.lx.de accu.facit q̃ dicit Ancha.consil.ccxij.vide plenius p Feli.in.c.sicut dignũ col.ij circa prin.versi.vj.limita.de ho.

so.et hoc adde ad.l.ij.§.
fi.ff.si cer.pet.
571 ¶Licet iudex ad cor-
poralem procedere non
possit ad tumultum po-
puli etiam si ille aliter
sedari nõ possit vt.l.de
curionum.C.de penis.z
l.si priuat.qui z aqui.cũ
sua materia tamẽ ad tu
multũ populi potest exe
cutionẽ accelerare etiaz
pendẽte dilatione si ali-
ter sedari nõ potest.hic
est text.in.l.qui cedere.
in fi.de sica.et bene fa-
cit.l.si filio exheredato ꝺ
iniust. testa.et.l. institu-
tionibus.ff.de appel.
572 ¶Licet magna sit que
stio docto.an sententia
publicationis bonorum
trahatur ad bona extra
territorium existentia.ꝓ
nuntiantis tamen con-
clusio communis est ꝙ
sic.vt per legistas in.l.
cunctos populos.C.de
summa trini.canoniste
in.c.cum secundum.de
here.lib.vj.z in.c.postu
lasti.de fo.ꝯpe.Sed tũc
succedit questio an illa
bona debeant applicari
cõmunitati vbi lata est
sententia an vbi habet
originem condemnatus
an vero vbi bona sunt.
Et dic conclusiue ꝙ bo-
na immobilia debẽt ap-
plicari fisco in cuius ter
ritorio bona sita sunt.ca
sus est singularis.in.l.
quicunqꝫ.§.si iudex vni
uersi.C.de here.Bona
autem mobilia etiam ꝗ
sunt alibi debent appli-
cari communitati iudi-
cis condemnantis.ca-
sus est singularis in.c.
j.§.si iudex.de pace te.in
vsibus feudorum.licet Bal.contradi-
cat.et male per tex.ff.eodẽ.l.j.§.si quis
hominem.
573 ¶Heres indignus priuatur heredi-
tate et applicatur fisco.vt de his qui vt
indig.per totum.sꝫ pone quod testator
cuius hereditas debet auferri est senẽ
sis:heres vero sit florentinus bona ve-
ro sint ianue cui applicabuntur dic qꝺ
ciuitati originarie testatoris.tex est sin
gularis in auẽ.vt cum de appellatione
cognoscitur.§.si vnum ex predictis al's
si vnũ de ꝑdictis vnde sumitur auẽ.si ca
priui.de epi.z cle.z hec perpetuo nota.
574 ¶Scis quod doctor vel electus de
dominis aut similis debet mitius pu-
niri.vt.l.more.l.fina.ff.ꝺ penis.z liber
mitius quam seruus.vt.l.statuliber.de
q̃sti.Sed q̇d in statulibero an puniat vt
seruus vel vt liber.dic quod vt liber
propter spem libertatis.vt.l.j.ff.de pe-
nis.et ibi Barto.quod nota.et per il-
lum text.in.§.fin deciditur.nota ꝙ ele-
ctus solum punitur ac si esset officium
consecutus.et ita dixi cum hec questio
fuit de facto rome.Ludouicus.
575 ¶An tabellioni qui tempore roga-
tiõis fuit solutus de mercede cõfectio
nis instrumenti debeat iterum solui qñ
pars velit copiam instrumẽti.dic ꝙ sic
glo.est nota.in.l.fina.§.exẽplaria.C.de
prin.agen.in re.lib.xij.quod tene men
ti.quia quotidianum est.
576 ¶Pone casum quotidianum commu
niter per italiam sunt statuta quod vxo
re precedente maritus lucratus dotem
vel eius partem sed pone quod vxor ꝓ
pter discordiam cum marito habitam
recedit de domo mariti et vadit ad do-
mum consanguinei marito desiderãte
pacem et vxorem suam.vxor petit sibi
remitti lucrum dotis sibi ex statuto per
uenturum queritur an valeat talis re-
missio propter scandalum euitandum
quilibet diceret quod sic propter paceꝫ
futuram:dic tamen cõtrarium quia ve
nalis concordia inter coniuges est pro
hibita licet alias sit permissa.et ita nec
promissio cuiuslibet alterius rei.casus
est singularis ꝭm vnam lec.glo.z vers
in.l.si libet.C.de pa.do.quod no.

572 ¶Li-
cet magna
zc.Insi.idẽ
quod ro.ꝭ
videtur te-
nere car.
Alex.in.c.
j.§.si iudex
hic allẽ.zve
re ille text.
loquitur tã
tum de mo
bilibus ap
plicandis.
cõitati ꝯdẽ
nãtis ꝺ im
mobilibus
vero nihil
dicit.

573 ¶He-
res.Adde
qꝺ heres ñ
dz indign⁹
si min⁹ ex-
pẽdit ꝙ̃ ius
sus ẽ.l.nõ
opꝫ.et ibi
bald.C.de
his q̇.vt i-
dig.nec ꝑ-
dit succes-
sioneꝫ nisi
cõdẽnetur
bal.z Imo.
in.l.ex fctõ
§.si.de vul
ga.z pupil.
gl.in.l.his
cõseqnẽter
ff.fa.herc.
Bald.in.l.
hereditas.
et in.l.j.C.
de his q̇.vt
indig.

577 ¶ Tu habes regulā q prescriptio fa-
cta de re pncipali trahitur ad rei acces
sorium. casus est in. l. eos. C. de vsuris.
z. l. si aliena. §. j. ff. de vsucap. quod ē ve
rum nisi accessoriū ab initio inchoate
prescriptionis inerat principali sec9 si
ex post facto incepit inesse quoniā tunc
est opus qd ad illud noua prescriptiōe
casus est singularis z non alibi qd no-
ta quia de eo habebis honorē. in. l. qui
fundum. §. primo. ff. de vsuca. pro empt.
z bene facit. l. rerū misturam. in fi. ff. de
vsucap. z hoc induci ad. q. hora pulsat.
non plus.

578 ¶ Dubitatur an cautio mutiana ha-
beat locum in cōtractibus de quo in. l.
j. C. de pac. z. l. siue apud acta. C. de trās
act. vbi glo. z doc. Sed quid in donatio
ne causa mortis an in ea habeat locum
cautio mutiana nouum est z pulchrum
quesitum z dic quod sic. qz isto casu ma
gis accedit vltime voluntati quam con
tractui in quo communiter locū nō ha
bet. casus est singularis i aut. de nup. §.
quero nunc. ver. z sic de mor. causa. bal.
allegat in aut. cui relictū. C. de indi. vi
dui. z ibi facit festum.

579 ¶ Quero nūquid generalis adēptio
prelegatorum ab herede intelligat adi
mere legata cōditionalia heredi facta
quid dices. tex. habes singularē. i. l. pau
lo callimacho. §. pomponius. d leg. iij. z
hec duo perpetuo nota.

580 ¶ An legato gnāli vsufruct9 vel ha-
bitatiōis derogetur p legatū speciale
rei. dic q nō. casus ē singularis fz bar.
ibi. in. l. semproni9. i princi. ff. de vsufr.
lega. scdm intellectū glo. bene facit. l. si
aliū. in prin. eo. ti.

581 ¶ Vsusfructus cōstitutus finitur mor
te. vt in. c. fi. de pigno. z in. §. finit. insti.
de vsufruc. Sed quid in spe vsufruct9
constituendi an fineat morte pone exē-
plum. tu sei vn'tristo se nō intendit. pri
die fui interrogat9. z dic videtur qd sic
z hec non est vera conclusio. de hoc ha
bes duos casus notabiles. vnū i. l. sem
pronius attalus. de vsufruc. le. aliuz in
l. qui vsumfructum. ver. hoc itaqz se ha
bere. de vsufruc.

582 ¶ Per italiam communiter sunt sta-

578 ¶ Dubitatur zc. ibi. sed quid in do-
natione. adde quod idem tenuit magi-
ster meus in. l. dedi. columne. iiij. vsic.
item adde de condic. causa da. vbi dicit
istud probari ratione quia donatio cau-
sa mortis
postqz ē fa-
cta z sic in
esse dedu-
cta equipa
rat vltime
voluntati
glo. z Bar.
in. l. ij. i pn.
ff. de dote
prelegata.
Bar. z doc.
in. l. ij. ff. de
leg. j.

tuta quod de contractu
emptionis debeat solui
gabella non dicitur per
quem. quero ad quem
spectet Bal. tangit z non
determinat in rubrica.
C. de re. cre. sed est casus
quod per emptorem so-
lutio fieri debet. vt. l. dz.
in fi. ff. de edi. edic. quod
nota.

583 ¶ hereditas est mihi
delata creditoribus mul
tis implicita. ego subsi-
sto adire ne illa sit mihi
damnosa postea ad pe-
titionem vnius credito
ris ad cuius instantiam
alii creditores mihi vt
adirem aliquid remise-
runt ex debito adeo he-
reditatem illam. quero
an ille creditor lz expres
se nō remiserit cogatur
quicqz remittere. dic q
sic arbitrio boni viri. gl.
est singularis in. l. cum
in eos. de pactis. allegat
l. si fundum qui ex parte
cum si. ff. man. Amplius
de istis singularibus nō
dabo tibi qz impediunt
mihi lectionem ordina-
riam.

584 ¶ Tu habes regu-
lam quod omissio cita-
tionis vitiat senten-

584 ¶ Tu
habes. Ibi
do tibi ve-
rā decisio-
nē adō In
no. in. c. ab
excōicato ī
vbo obtēn
tis d rescri
ptis. Spe.
i ti. d ztu. §.
fi. v. lz po-
ne excōica
tus. do. an.
i. c. q frōte.
h allega. et
imo. in fi. z
pa. i. v. co.
q dt q qn
absolutio
fit ab excōi
catiōe seu
ei9 supiore
zcurrēte iu
risditiōe in
psonā excōicati valeret ab illo absqz ci-
tatiōe ptis vbi als reqrerel nā sicut va
leret excōicatio sine citatione z admoni
tiōe ptis. c. sacro. d sen. ex. z p gl. j. q. iij.
c. j. z i sūma ita valebit absolutio cū ptās
ligādi z soluēdi pcedat a pari. vt d pe.
di. j vbū. z iurib9 hic p Ro. allc. z qz ab

solutio est actus magis fauorabilis.l. arrianꝰ.ff.de acti.& ob.& ꝓ his est tex. no.in.c.venerabilibꝰ.§.vbi aūt.de sent. excō.in.vj.vbi vide Gemi.ꝑ quē tex.traditur vna regula gñalis qd dummodo absolutio fiat a iudice suo tunc ꝯtumcūq3 iniusta valet & nō est nulla et sic est cōclusio qd nullo casu absolutio reddit̃ nulla ex defectu citationis.

588 ¶ Tu scis &c. Ad gl.in.l.adoptionibus hic alle. facit reg.l.c. nōne de ꝓsum.vbi felı.colū.v.i fert ex illa rō ad istaʒ glo.ꝑ q̄ facit nā licet certo respectu legitimatio sit dānosa filio q2 ꝑdit libertatē. nō est ampliꝰ sui iuris tñ attēta vtilitate q̄ resultat ex recuperatiōe iuris nota liñ presumit̃ potiꝰ ꝯsentire q̄ dissētire ꝑ.n ro.met.qui hoc late tangit in.l.que dotis.in.xxij. col.ff.so.ma.

589 ¶ In hoc cōsului &c. Add Sand.q̄ aliqua dicit i ꝓposito.l.c.ꝯsultatiōibꝰ. hic alle..co.iiij.circa fi.Et adde ꝙ di.Jo. an.de q̄ hic fuit Inn.i.c.dilecto.de v̄b. sig.quē ēt alle.Jo.an.hic & Imol.in.l.Ꝗ pupillū.ff.de re indi.vbi idē dicit qd indistincte pōt dari ꝑm decretū Ꝗ nō latitantem quoties est magis vtile reo qd mittat̃ i possessionē secūdi decreti Bal.i c.j ꝺ milite vas.q̄ ꝯtra.ē.alle.Ēt di.Inn. Et Ro.in ꝯsi.ccccliiij.inci. in re ꝓsenti.

tiam.vt.l.j.§.item cū ex edicto.ff.q̄ sen.sine appel.fallit i sen.exc.vt in c.sacro.de sē.ex. Modo q̄ro quid in snia absolutionis excōi.an requiratur citatio.glo.ponit.xj. q.iij.excōicatos.Inn.in c.prudētia.§.vj.de offic. dele.Spec.in ti.de cōtumacia.§.fi.v̄si.sed pone excōicatus & se.et domini mei in duabꝰ decisiōibus do tibi veram cōclusionē.Joan.an.in.c.qua fronte.de ap.vbi determinat & dicit ꝙ vʒ sicut i snia excōi.& nō redditur ꝓpter hoc nulla licet sit iniq̄ & hoc ꝑ plures rōnes maxime eo quia ea solennitas que requirit̃ ad aliquē actum faciendum eadem requiritur in eo dissoluendo.l.si ad resoluenda.C. de predi. mi.et.l.ab emptione.de pac.ʒ in prolatione nō requiritur ergo nec in eius absolutione Ludo.

585 ¶ Maritus est ingressus monasteriū de vxoris consensu cuius quia antiqua non est habenda sinistra suspicio q̄ maritus volens recognoscere bonam fidem facit vxori post ingressum monasterij confessionem de dote iam recepta q̄ritur an illa confessio probet dic qd nō ꝑm Spec.singulariter in titul.de statu mo.§.primo.versi.vij.adde hoc ad aut. si qua mulier.

586 ¶ Dicit.l.paulus.la.ij.de regu.iur.ꝙ iudex potest eadē die post sniam latam supplere circa accessoria.habetur i ca. cum appellatiōibus friuolis.de appella.lib.vj.Quero quid in arbitro an hoc possit magna q̄stio fuit rome coram me inter dominos meos variantes in hoc demum comperi glo.singularem secūdum quā iudicaui.licet multe rōnes essent in contrarium.l.q̄ arbiter.& si errauerit.ff.de arb.not.bene.

587 ¶ Condemnati testator heredē suum vt mutuet titio centum.an titius teneatur per hoc prestare cautionē integras de illo mutuo reddendo.dic ꝙ nō.sufficit em̄ nuda cau.tex.ē singularis in.l. fideicōmissa.§.si heres.ff.de le.iij.

588 ¶ Tu scis ꝙ ego dixi ꝙ cogitabiin vno.& illud est.scis em̄ ꝙ filius naturalis nō est in potestate patris.vt insti.de nup.in fin.cum si.qd est verū nisi sit legitimatus.modo dicit tex.nota.in.§.generaliter.i aut.qui.mo.naturales effi. sui.ꝙ in legitimitate requirit̃ filij ꝯsensus:& est ratio quia non potest liber hō nolens alterius subiici potestati.pone ꝙ filius scit patrem impetrare suā legitimitatē:& non contradicit an habeatur pro cōsentiente fuit magna q̄ō.& oēs recurrebant ad materiā.l.q̄ dot.so.ma.et cōiter tenebāt ꝙ non.quia in pindiciis libus taciturnitas nō habet̃ ꝓ cōsensu vt.l.iij.§.iuitus ff.de ꝓcura.sed ꝯtriū est verū.glos.est singularis.in.l.adoptionibus in v̄bo nō cōtradicēdo.ff.de ado.& illam nemo notat nisi ego illam nunq̄ sciui nisi preberi.

589 ¶ In hoc consului pridie scio dei sabere quid est secūdum decretuʒ qd est scd'a

iudicis aggrauatio pun'tiua ꝯtumacie ⁊ ita primum potest diffiniri.⁊ istud ſm decretū non potest interponi nisi contra latitantem.⁊ est latitatio debitoris absconsio fraudulenta in damnum creditoris.vt.l. fulcinius. §. si quis possedit. quib.ex cau.in pos.ea.cū si.quod est verum nisi periculum sit in mora.tunc vero interponitur ſcd̄m decretū contra debitorem etiam non latitantem.tu legista bene habes hoc in tutore ⁊ tribus aliis casibus vt in.l.fulcinius.§.adeo.l. cum qui.§.fi.in gl.de priui.credi.lʒ quod in quolibet hoc sit nullus dixit nisi Jo.an. in.c.consultationibus.de offi.dele.in nouella Bal.dicit non alibi in.c.j.de mili.vasallo qui contu.est in vsi.feu.

590 ¶ Que differētia sit inter inducere.delere.et superinducere.vide gloss.in.l.si quis libertatem.de peti.here.⁊.l.inductum.de solu.

591 ¶ Tu habes ꝙ q̄uis absentes causa reipu.vt embasiatores multa habēt priuilegia tamen aliqui data opera ⁊ affectante causa reipubli.absunt non gaudent illis priuilegiis.vt.l.⁊ qui data.ex qb.cau.ma.l.pe.C.quomodo ⁊ qn iudex. ⁊.l.vniuersi.C.de le.lib.x.ſm vnam lec. Sed ad huius declarationē scias quod ois ille qui abest causa reipu.in officio pauci valoris presumitur effectanter ⁊ data opera abesse.tex.est singularis in l.spadonem.§.fi.ff.de excusa.tu.⁊ illam nemo ad hoc nota.⁊ ideo tene menti.

592 ¶ Legatarius habet tacitam hypothecam in bonis testatoris: vt.l.j.C.cōmunia de le.⁊ insti.de le.§.nostra.cū si. Sed an hypothece specialis data p testatorē legatario deroget generali alias introducte q̇d dicerce qđ sic p.l.fi.C.de pac. conuen.per ea que dixi.in.l.si cum dotem.in prin ff solu.matri.sed tu dic contrarium.tex est singularis.in.l.fundus. ff.de adimen.leg ⁊ si dicis illi textus nō procedit cum de iure ffozum.legatarius non habebat bona oblata tacite.dic ꝙ non est verum:⁊ est casus in contrarium in.l.[illegible]eribꝰ.ff.de separa.⁊ hoc not.

593 ¶ Scis ꝙ donatio inter virum ⁊ vxorē [illegible] i pōt vsq; ad vltimum mortis [illegible].vt.l.cū hic status.§.ait ofo ff.de dona.inter vi.⁊ vxorem. Modo vir cōfessus est recepisse dotez a muliere cōstante mrimonio ex qua ꝯfessione resultat tacita donatio inter eos vt scis.quid si postea dicit cōfessionez illā fuisse falsam an videaẗ p hoc reuocasse illam tacitam donationem ex ea resultantē quilibet diceret ꝙ sic.sed ꝯtrium est verū.et ita singulariter Jo.an.i addi.Spe.in rubri.de dona.iter vi.⁊ vxo.referēs ibi disputatum per antiquum doctorem p̄sumitur eū potius voluisse qđ illa habeat vxor tanq̄ donata.non vt debita et pro hoc text. not.in.d.l. cum hic status.§.penitētia ad fi.

594 ¶ Est nunc Florentie vna formosissima iuuencula que habet formosissimum virum audita predicatione.⁊ est dn̄i palle nurus incidit sibi comā seu capillos causa deuotionis queritur an p hoc sit excommunicata ipso iure si fecit viro inuito.dic ꝙ sic.textus est singularis.xxxj. distin.c. quecunq;.

595 ¶ Aliud non scimus. et tu vere scis quod relictum annuum respectu certe necessitatis debeẗ eo tempore quo inest necessitas.l.nec semel.§.si inhibita.C.quando dies leg.ced.pone quod testator annuatim lēgat vestē estiuam et hiemalem omni anno queriẗ qn possit peti.dic ꝙ estiuam in mense aprilis.⁊ hiemalē mense septembris.C.de mil.

595 ¶ Aliis non scimꝰ ⁊c.text. hic vltimo loco allegatum notauit etiam And. sicu. no. suis in litera U.in v̄bo vestis. no.incip.p solutio.

597 ¶ An priuilegiū zc. In fi. Adde qđ idē tenet Inn. z cōiter docto. i. c. dudū. vbi tenēt q sola iusta possessio sufficiat ad impediendu3 vires priuilegij. tenet etiam gemi. in. c. ij. hic alleg.

599 ¶ Tu habuisti zc. In fi. adde q idē tz Lu. met. in l. Quis. ff. solu. mat. hic alle.

600 ¶ Tu scis zc. In fine add cū dixit Inn. in loco hic al. q rescripta debent latissime interptari. l. solēnis. ff. de iudic. et c. cū eccl'ia de cā pos. z ppr. z pañ. ibi dicit eē ppetuo no. istud dictū qz vrē xneū q rescripta ad lites sit latissime interpretanda cu3 preiudicēt iurisditionis ordinarie vt̄ 3. c. sedes. de rescri. z. c. ad hoc. eodem titu. z iura p Inno. allegata nō loquunt de rescri. sed dicūt totū qđ in iudicio seu in libello est fienda largissima interptatio quia oia veniūt in iudiciū. Sz vt saluet Inno. pōt dici fm eū q vbi agit de vi comphensiua rescripti pcedet dictū suū qz rescriptū est modici preiudicij cū concedat eīn execitiu3 actionis cōpetētis cora3 delegato. z hoc nisi cōcomitat aliqua fraus z hoc casu loquit. c. sedes. sed si agit de vi extēsiua tūc secus. nā debet strictissime interpretari vt in. c. fi. z. c. rodulphus. de rescrip.

602 ¶ Scđm decretum zc. z quod scđm decretū sit snia iterlocutoria habēs tū

veste. l. j. li. xij. vbi est casus singularis.

596 ¶ An subdiacon⁹ cui papa dispensauit cōtemplatione vni⁹ nobilissime dñe q possit vxorem cape cōpellatur eande3 ducere. aliqui allegāt p ba Bald. in. l. ij. de edili. act. qđ nō faciunt sed casus est in terminis q sic. in. l. matrimonij. de ritu nup. bñ facit. l. qđ retentis. z. l. mrimonij. de ritu nup. bñ facit. l. qđ retentis. z. l. matrimonij. q z a qui. lz Petrus de ancha. in consilijs suis dixerit contra. z male.

597 ¶ An priuilegium mihi ɔcessu3 qđ nō tenear ad solutionē collectarū de meis bonis extēdat ad pdium meu3 ab alio possessu3 bona fide licet ad me postea reuertatur tu ires ad illud an exēptio extendat ad bona futura de quo dixi in. l. dictū. §. de his qui. de dam. infe. sed nō facit qz hic non sumus in bonis futuris. dic ergo qđ non extenditur ad predium ab alio possessum licet ad in rem versum. gl. est singularis in. c. ij. in verbo possidebant de deci. li. vj. Refert ita tenere hosti. in c. dudum. de priuileg.

598 ¶ In materia alimentorum pubes intelligitur in masculo vsq ad. xviij. femina vsq. xiiij. vt. l. mella. de alimen. z cibа. lega.

599 ¶ Tu habuisti in. l. Quis. sol. ma. q cōstante matrimonio ex causis marit⁹ dotem vxori reddere pōt extra illas causas nō: vt. l. j. C. si dos constā. ma. sed an illa. l. habeat locum in dote promissa nō data. sed danda per vxorem marito possit vxori ex causa quacūq remitti tu dices quod idē qz promittere z soluere idem sunt vt. l. fi. ad. l. falci. Pur. remittere est donare. sed ɔstāte matrimonio nō valet donatio inter coniuges. preterea vxor z maritus sunt correlatiua. z correlatiuorum eadē est disciplina: vt. l. fi. ff. de accep. sed vxor nō pōt: vt. l. vt autem. de pac. do. ergo idē est in marito sed contrarium est veritas gl. est singularis fm Cy. z bal. ibi in. l. si ɔstāte. in vbo firma. C. de dona. ante nup. addas ad. l. Quis.

600 ¶ Tu scis q quid esse alienatum capit dupliciter stricte vc3 z large: stricte cum dominium est translatum dicimus alienatu3: vt. l. j. C. de fundo do. z. l. alienatum. ff. de ver. sig. largo modo dicim⁹ si possessionem tantum in alium transtulerim vt. l. nō solū. in prin. de alie. iudi. mu. causa fac. l. fi. C. de reb⁹ ali. nō alie. z in aut. de non alienan. §. nos igitur. canoniste. in. c. nulli. de reb. eccle. nō alie. in tex. z in glo. Modo quero quid in rescriptis principum: quomodo accipiat verbum alienatum etiam hoc nō habēs per legistas. sed est verbum Innocē. in capi. epi. de reb. eccle. dicentis verbum alienare in rescriptis accipi largissime etiam si solum mihi res ablata sit dicitur alienata.

601 ¶ Tu scis q fundatores ecclesiarum habent a iure canonico priuilegiū pres

sentandi rectorem in illa ecclesia z epi
scopus cogitur confirmare illum p̄sen-
tatum per fundatores ecclesie si tamen
est idone⁹. Modo hodie fui interroga-
tus vicarius generalis non pōt confer
re beneficia.vt est casus in capitu.gene
rali.de offic.vica.lib.sexto.sed an possit
illum instituere rectorem presentatum
per fundatorem quidam doctor consu-
luit q̄ non sed male.casus est singula-
ris in cap.ex frequentibus.de insti.vbi
est casus rotundus.

602 ¶Secundum decretum an sit senten
tia interlocutoria vel diffinitiua.effect⁹
est magnus:vt in.c.cuz cessante.de ap.
et.l.quod iussit.Bart.ponit in.l.ij.ff.de
ap.Bal.in.l.ij.C.de epis.audi.Dy in.l.
si finita.§.hoc si forte.de dā.infec.z va-
rie loquūtur.Ego dico q̄ est interlocu-
toria.glo.est singularis in.l.presenti.§.
cum autem.in ver.admodum.C.de his
qui ad eccle.confug.probo rationibus
sentētia diffinitiua non potest dari con
tra minorem.vt.l.cum et minores.C.si
aduer.rem iudi.l.acta.in fine.z.l.cōtra
pupillum.ff.de re iudi.sed secundū de-
cretum patitur minor:vt.l.si minor.de
bo.autori.iudi.possi.ergo non est diffi-
nitiua ergo interlocutoria q̄z s̄nia diffi-
nitiua non fertur lite nō cōtesta.vt.l.si.
§.illud.C.de temp.app.et.l.prolatam.
cum simi.sed secundum decretum fer-
tur lite nō contest.vt.l.cum proponas.
C.de bo.auto.iudic.pos.et ex hoc resul
tat verificatio dicti singularis Innoc.
in capitulo dilecto.de verborum signi.
vbi vult q̄ quandocunq̄ iudici consta-
ret secundum decretum alias interpo-
situ esse iniustuz potest illud reuocare.
quod etiam tenet Bartolus in.l.nō vi-
detur.la prima.ff.de iudicijs.licet In-
nocen.nō alleget.q̄d̄ canoniste repro-
bent z male dictum prefatum Inno.

603 ¶Tu senensis habes hic duos iudi-
ces potestatem et capitaneum haben-
tes similem iurisditionez:z inter quos
est locus p̄uentioni.Modo pone quod
sit senis vna questio.que in his que cō-
cernunt iurisditionem vtriusq̄ dirigit
verba sua tantum ad vnum dictorū iu-
diciuz an illa habeat locum in alio iudi
vim diffinitiue not.Bart.in.l.si finita.
§.si forte.ff.de dam.infec.et expressius
Bal.in.l.secunda.ff.si ex no.ca.ag.z sic
intelligitur gloss.in.l.prime.in glo.an-
tepenulti.ff.de iurisditione omni.iudi-
ce non nominato ibi.tu
tres ad generalis.quia
statuta sunt stricti iuris
merito ad aliam perso-
nam non extenduntur
sed male diceres:z ideo
dic quod habet locum
in alio iudice.de quo
in eo mentio non fit.tex
tus est singularis et ibi
nota. Barto.summe in
l.secunda.§.si iure.ff.ad
senatus consul.tertul.
vbi est casus.et ita con-
sulam nunc de facto.

604 ¶Que pena puni-
tur christianus circūci-
dens filium suum vt fa-
ciunt iudei quibus per
mittitur per rescriptum
diui pij.dic quod tene-
tur pena castransis ali-
quem scilicet pena.l.cor
nelie.de sicarijs.textus
est singularis in.l.cir-
cūcidere.ff.ad.l.cornel.
de sica.

605 ¶Accipio a te pecu-
niam mutuo.et pro ea
reddēda obligo tibi om-
nia bona mea certuz est
quod i generali obliga-
tione bonorum veniunt
etiam futura: vt.l.fina-
li.C.que res pigno.Sed
an veniat in obligatiōe
ḡnali illa pecunia mi-
hi mutuata per alium
dic quod sic in lege idē-
q̄.in fine.ff. qui potio.
in pignore habeantur.
sed an veniat illa quam
mutuo a teipso qui ac-
cipis obligationem pi-
gnoris. Albertus ga-

sed vide fe.
in.c.qualit
z q̄n.el.j.co
lū.iij.circa
mediuz.de
accu.ibi.et
ex h̄ resul-
tat zc.Add
spe.i tit.de
scdo decre.
§.nunc di-
camus.ṽs.
illud.z i ti.
de p̄io de-
creto.§.iaz
de effectu.
ṽ.sed q̄d si
iudex.z Jo.
an.in.c.cō
sultatiōib⁹
de offic.de
le.z.d.Ant.
in rub.de
re iudi.ad
istud quod
s̄m decre-
tum sit sen-
tētia inter-
locutoria z
quod sit re-
uocabile p̄
iudicem vi
de etiaz Fe
li.in capit.
cōsultatiōi
b⁹.col.iij.
in fi.z prin.
seq.de offi.
et po.iudi.
dele.z Lu.
met.in ɔsl.
ccccliiij.in
cip.in rep̄
senti.

605 ¶ Est magna questio &c. Et est verum quam.q.disputat plene & more suo eleganter magister meus in l.si heres. hic alleg.et refert plures doct.hincinde.tandem dicit q comuniter teneatur intellect⁹ petri.in.l.cui fundus. in fine.de cōdi.& demō. scdm quez gl.in dicta l.si heres. cōcludit q heres poterit se tueri exceptione si vult sibi dari causa cōditionis implēde illud qd pri⁹ accipere recusauit. et respondet ad tex.i.d. l.si heres. Alex.vero dicit q putat esse tutius tenere q si anteq̃ facta sit talis restitutio fideicō missi heres velit reuocare propositum et conseq̃ id quod erat datum sibi causa cōditionis implende id possit & possunt ad allegata in contrarium:ad quod vide etiā ino. per Bald.in.l.fina.de insti.& substi.post Cyn.& quod ibi dixit Alex.

liotus in questione incipiente. Sed pone accipio mutuo decem in sua materia.in titu.de re pignori.per Richar.mal. in.l.in obligatiōe.de pigno.& est brevis ipsoruz determinatio quod pecunia mutuo accepta nō venit in obligatione facta generali mutuanti. text.est singularis a contrario sensu l.l.taberna. §.fina.in verbo ab alio. ff.de pigno.

606 ¶ Tu habes q pecuniam redactam ex venditione rei meē p te facta ego in subsidiū possum repetere:vt.l.iure. C.de rei ven.l.eum seruum.ff.si certum peta. & l.fina.de nego.gestis. Sed quid econtra.vt qr ex pecunia mea emis rē an in subsidiū possim ad illam rez agere licet nō sit mihi obligata vt.l.ex ca.de pigno.et.l.q̃uis.

608 ¶ Verbū emptionis &c. Istud dictū refert & sequit Sād.i.c.plato &.col. vj.i.pnc de accu.de ista materia vide.et glo.in.l.fi.C.de pac.inter em.& ve.in verbo.titulo.i.c.j.de vsu.in.vj.& olno Ang. in.l.cū hi.§.pe.ff.de trāsac.bal.i.c.fi.de cōtro.inter do.& em.feu.Cyn.in.l.fi.in vj.oppo.C.in qb⁹ cau.in integ.rest.nō est necessaria Paul.de cast.consi.xxvj.

glo.est in.l.proculus.de iur.dot.quā allegat Cyn.in dicta.l.iure.q vj.sed p ea est casus in.l.vxor marito.de dona.inter vi.& vxo.et tenet qd sic quem nota.

607 ¶ Est magna questio in.l.fi.C.de condi.in ser. per glo.et docto.ibi an heres possit petere illud quod debeat sibi dari a legatario si semel illud oblatum repudiauit et in hoc volo te docere vnum tex.quem didici in libro domini Bal. quem scartapellando dum essem scholaris ingeni clarum est quod tunc cōditio habetur pro impleta.vt.l.in tenamento.et.l.iure ciuili.de condi.& demonstr. Barto.d.l. fina.ponit suam distinctionem quam totus mundus approbat. quod cōditione habita pro impleta ex heredis repudiatione dispositio trahit secū executionez quo ad ius & quo ad factum et tunc dicit ipse quod semel repudiatum non potest per heredem repeti.casus est scdm eum in.d.l.fi. & ut est facta executio quo ad ius non quo ad factum:& tunc potest petere nil allegat. sed ita dicit se putare datti lo bono anno. Ego autem dico q indistincte non potest repetere.& sic est contra scdm membrum eius.est tex.singularis.l.si heres cui.ff.ad.l.falcid.& ibi erat vna manus magna cū nota dicente.nota hic casum contra Bart.& est mirabile qd Bald.sequitur Bart.in lectu.dicte.l.fi.ideo nō confidas nimium in doctoribus.

608 ¶ Verbū emptionis et venditionis omnem contractum per quem introducitur rei alienatio comprehendit.l.statu liberoruz.§.quintus.ff.de statulibe. c.j.de controuer.inter do.& empt.in vsi. feu.& habetur plene in.l.ij.C.de vsuca. p emp.sed quid in legato omniū rerū quas testator emit an veniant illa que ad testatorem peruenerunt ex alio titu. dic q n.&..textus est notabilis & singularis in.l.item legato.§.Item interdū. de leg.iij.

609 ¶ Tu habes an in personalibus pretium succedat loco rei.l.venditor ex hereditate.ff.de here.vel ac.ven. In realibus habes.l.si rem et pretium.ff.de rei ven.et.l.iure.C.eodem cum similibus. Sed quid in hypothecaria an pretium succedat

ſuccedat loco rei.dic qđ nō niſi in ſubſidiū.tex.eſt ſingularis i.l.j.de diſtrac.pig.cū glo.fi.ꝛ Bart.facit feſtum ibi in l.quia debitore.in princi.ff.de his que in frau.credi.quod nota.

610 ¶ Quidam cardinalis nunc mortuus nouarienſis qui valens fuit parum anteꝗ̄ recederem de Roma.queſiuit a me an doctrina Dy.ꝛ Bart.per quem prouidetur vt filiū legitima auferatur in.l.hereditariorū.de bo.aut.iudi.poſſ.volens qđ pater poſt mortē ſuam.ex titu.oneroſo pmittat omnia bona tertio et ſic filius remanebit ſine legitima quia forte pretium conſumpſit pater in vita et hoc per dictam.l.hereditariū.legitima enim debetur deducto ere alieno vt l.papi.§.quarto.cum ſimi.de inoffi.teſta.ſed detrahēdo es alienū poſt mortē patris nil remanet in bonis patris ergo ꝛc.ſed an ſit vera dicta doctrina Bart.ꝛ Dy.dic ꝙ non per caſum.l.fi.ſi quid in frau.patro.vbi quocūꝗ modo ſint per patrem alienatā in fraudem etiam titu.oneroſo ſed per alienationē omniū bonorum preſumitur fraus.vt.l.oēs.§.lucius.de his que in frau.credi.ſed tu dicis ꝙ.l.fi.nō loquitur in filio naturali.rñdeo qđ illud multomagis debet eſſe in eo cui eſt magis hereditas debita et ꝙ hoc ſit verū:ita illaz.l.intelligit Bar.in.l.non vſꝗ adeo ſi quis a pa.fu.ma.Hoſtien.in.c.Raynucius.de teſta.licet Bal.variauerit quia vnum dixit in.l.ij.C.ſi in frau.pa.aliud in.l.j.C.de his que in frau.credi.ꝛ in.l.j.de inoffi.dona.ꝗc quid ſit veritas eſt quod illa.l.fina habet locum multomagis in filio naturali per dictam rationem.

611 ¶ Regula eſt quod rem alienam non poſſuz inuito domino ingredi.vt.l.per agrum.C.de ſerui.et aqua.l.iniuriarū.in fi.cum ſi.ff.de iniuriis.et.l.diuus.ff.de ſerui.ruſti.et eſt alia ad querendum theſaurum non poſſum alienum introire nolēte domino.vt.l.j.§.in alienis.C.de theſau.lib.xj.Modo pone quod dicitur vena lapidis vel ferri eſſe in fundo alieno an poſſum ingredi inuito domino ad eam acquirendam: quidam dicunt quod non per predicta.ſed dic cō

610 ¶ Quidam cardinalis ꝛc.An promiſſio iſta facta per patrem valeat in fraudem filij.vide per glo.Bar.ꝛ alios ſcribētes in.l.fi.C.de pac.aliquas remiſſiones i materia dat Alex.i.l.hereditariorū in apoſt.trarſum.due ſunt gloſſ.notabiles.C.de metal.l.quoſdam.ꝛ.l.iij.lib.xj.ꝛ illas adde ad predicta iura.

612 ¶ Lex būa zenone.C.de quadriē.pſcrip.vult qđ priuatis rem ab imperatore licet alienā aliquo titu.nō poſſit moleſtari ab illo qui eiuſdez rei dominium pretēderet:ſed debet ad principem recurrere.Mō in ciuitate mediolani ipſe dux vtiē iure principis donauit eccleſie quaſdā res an poſſit inquietari eccleſia an ſit tuta p dictā.l.bene a zenone multa cōſilia ſuper hoc emanarunt quaſi p oēs docto.italie.ꝛ mirum qđ ꝛ ego iſtam ignorabā glo.ſingularem.xij.q.ij.quicunꝗ militum allegantem text.probantem.c.placuit.xvj.q.iij.que determinat mirabiliter bene.l.bene a zenone non §.quas actiones.in verbo xvj.q.iij.

612 ¶ Lex bū a zenone ꝛc.Addē feli.qui in ſpecie pōit iſtā limitationem.ad l.bene a zenone.vt nō habeat locum in eccleſia donataria principis quia rem alienā nō preſcribit quadriennio in.c.que in eccleſiarum.col.xiij.circa fin.ver.ſed vlteriꝰ per allegata per Roma.hic.et dicit ꝙ eſt etiam gloſ.in ca.placuit.hic allega.et in quadriēnij.

613 ¶ Tu audiuiſti ꝛc.Utrum ſit verum quod in ſpiritualibus requiratur ſpeciale mandatum Panor.in.c.eodē.quē etiā ibi refert Feli.de offi.ꝛ po.iudi.dele.dicit quod in cauſa ſpirituali coniūctus nō admittitur.ꝛ ratio quia in illis requiritur ſpeciale mandatum.ꝛ tenet rota in nouis deciſi.xliij.ꝗ̄ incipit in cā beneficiali.ꝛ eſt.vj.in tit.de procura.et mouetē propter duas rationes.Prima ppter grauitatem materie.Secūda qꝛ nō cadit cautio rati in ſpiritualibꝰ idē

tenet Abb. in.c.cũ pri dem.de pactis hic alle.cõtra gl. ibi.idẽ lap. alle.vij.in ij.col.Car. in cle.j.in vj.q.de pcur.et i cle. non potest in.iiij.q.e. titu.Bar.⁊ Alexan. in l.si stipulatus fuerim illud.aut illud de ver. oblig.in fi. ⁊ panor.in c. nõnulli. de rescrip. sz dicas qđ đ rigore iuris contrarium est verum vt plene dicũt docto.in.d.c. corã.de officio.⁊ po.iudi.dele.vide p eos.

habere locũ in ecclesia.

613 ¶ Tu audiuisti.l.exigendi. C.de procura.il tuo maestro dedit tibi regulã quod coniuncta persona possit agere p coniuncta vt ibi et in.l. sed et he.ff.de procuratori.et.c.sunt nonnulli. de rescriptis sed an habeat locum in spiritualib9.Spec.in tit.de coniuncta persona ver.Itẽ quid est causa spiritualis.§.j.determinat quod non nil boni allegat.domini mei đ rota decisione.536.idem determinant et allegant finale capitulum.de iudi.libr. vj.qđ aliquantulum facit.tu enim scis quod filius nõ habet legitimã personam in iudicio.vt l.fin.§.necessitatem cuz si.C.de bon.que lib.fallit in spiritualib9 in.d. c.fi.vbi videt casus sed non probat et loquitur. quod pater non potest interuenire vt legitim9 administrator scđm formã.l.j.C.de bo.ma. non vt coniuncta psona sed ego pbo dupliciter.Primo p regulã q in causis in quibus speciale mandatũ requiritur coniuncta non potest agere pro cõiuncta.vt est casus in l.j.cum.l.precedẽti.et.l. fi.ff.de mino.sed ad causas spirituales requirit speciale mãdatum glos. or.in.c.quia ad agendũ. de pcur.lib.vj.ergo cõiũcta persona in eis nõ potest interuenire. secũdo vt cõiuncta persona possit agere est necessaria cautio rati petente parte.vt dicta.l.exigendi sbi alia obseruatione ⁊.l.iij.§.si forte.ff.iudi.sol.que cautio cõtinet obligationem interesse. vt in tit.rem ra.ha.per totum.sed hec cautio continens interesse non potest prestari in spiritualib9.probatur:quia non recipiũt estimationem spiritualia j.q.j.quam pia.ergo ⁊c.Sed an ratio non est bona quia in causis spiritualibus admittitur procurator cum dubitatur de mandato cum cautione rati. glo.est singularis in.c.coram.de offic. dele.⁊ probatur in.c.per tuas.de arbi. ⁊ in.l.procu.ad exigendum.§.si quis a procuratore.ff.rez ra.ha.⁊ estimabitur quia si non habetur ratum procu.promittet quid certum.vt centum nomine pene dico ergo concludendo quod contra decisionem. Specu.et dominorum meorum est glo.singularis in.c.cũ pridem.in verbo.sed dicebat. de pact.dic ergo aut querimus an pater possit pro filio ⁊ dic q sic.casus est in.c.accedẽs. de procuratori.vbi pater constituit procuratorem ad agendum pro filio in causa matrimoniali.aut in alia persona et dic secus per rationem predictam quia speciale requiritur mãdatum vt dicta glos.in dicto.c.qui ad agendum.et hoc not.perpetuo.

614 ¶ Tu audiuisti.l.fina.C.de transac. ⁊.l.ait pretor.de iureiuran.vbi ponunt due questiones.Prima an in causa matrimoniali possit fieri trãsactio,de qua est casus in.c.fina.de transactio.in qua est cõclusio aut per illam inducitur validitas matrimonij.⁊ valet alias secus. Secunda est an in causa matrimoniali possit deferri iuramentum.Sed quero an in causa matrimoniali statur confessioni cõiugum.textus est in.c.super eo.de eo qui dux.cõsangui.vxo.sue.dic aut confessio inducit validitatem matrimonij.et valet confessio. Si autem eius resolutionem ⁊ tunc fidem non facit vt ibi.et p hoc fundatur opinio seu decisio precedentis questionis licet legiste non allegent. Sed hoc limita duplíciter.Primo quod cõfessio coniugis inducit plenam probationem vbi confessio fit cum agitur ad tori separatio.

nem non autem matrimonij.textus est singularis i.c.ex literis.ff.de diuor.vbi non agitur quo ad vinculum matrimonij.sed tori tantum separationem.Secundo limita vbi confessio coniug.contra matrimonium facta sit per illũ qui stat pro matrimonio.z qui agit ad matrimonij confirmationem.tunc enĩ probat confessio contra matrimoniũ.glo. est singularis in.c.attestationes.in gl. ij.de despon.impub.nõ enim presumitur tunc quod quis velit sidimet ɔtradicere.p quo facit.c.si duo.xxxv.q.vj. als.xxxv.q.v.z nota bene istum passuz z adiunge ad dicta iura.

615 ¶De iure ciuili inter patrem et filiũ in potestate non põt esse iudicium nisi in aliquibus casib⁹.l.lis nulla.ff.de iudi.Sz quid de iure canonico dic quod de eo iure ex quacunqꝫ causa iudicium inter eos consistit.de hoc est triplex gl. xxiiij.q.iiij.si ecclesia.z alia.ij.questiõe j.queritur alia in.c. fina.de iudi.libro vj.in glossa penulti.licet soleat vna singulariter allegari.Sed an ille probentur aliquo text.dic quod non per.c.non est nobis.de spon.vbi vult quod in causa matrimoniali potest inter patrem z filium cõsistere iudicium.nam ille tex. non facit regulam.

616 ¶Dictum vnius dictũ nullius.c.licet.de testi.l.iureiurãdi.C.eo.sed cape duas fallentias primam si testis deponit de aliquo impedimẽto matrimonij. puta quod vxor sit cõsanguinea vel iudea prohibet matrimonium contrahẽdum licet si vnus testis tantum casus est notabilis in.c.super eo.secundo responso.de testi.z in.c.pe.lo.secundo de spon.Sed quid in fama que non habet inducere solam probationem vt scis si est sola sed iudicium:vt.l.iij.§.eiusdem quoqꝫ principis.de testi.z in.c.pe.eodẽ titu.cũ si.dic quod in hoc casu facit plenam probationem ad impediendũ matrimoniũ.casus est singularis in.c.sup eo.de consangui.z affini.

617 ¶Tu sex quod regnum apullie z sicilie iure pleni dominij ad apostilicũ nos scitur ptinere vt in.c.ad apostolice.de re iudi.lib.vj.z in cle.pastoralis.eo.tit. Sed pone quod papa facit nunc in regno vnum baronem dando sibi feudũ z iuratur pape per illam fidelitatem modo transfert papa regnum vniuersaliter in vnum regẽ an per hoc intelligatur alienasse dictum feudum seu baronem quilibet diceret quod non quia in generali alienatiõe nõ veniũt vasalli. c.gñali si de feu.fue.contro.inter do.z agna.nihilominus cõtrariũ est verum in hoc fallit illa regula qz est verũ nisi vasalli illi sint acquisiti domino ex trãslatione dicti regni in eum prout sum⁹ in casu regni neapolis.tex.est singularis secũdum Bald.in titu.de pace constantie.x.col.§.in ciuitate illa.

618 ¶Cõstituo titium procuratorẽ meũ ad exigendas pensiones apothecarum mearum an per hoc intelligatur ipsum constituere ad apothecas illas locandas.videtur quod sic quia habens mãdatum ad consequẽs videtur etiam habere ad necessarium eius antecedẽs vt l.ad rem mobilem.z.l.ad legatum.ff.de procur.sed locatio antecedẽs pẽsionis ergo zc.Contrarium tamen est verum textus est singularis i.l.j.§.que propositio.ff.de exerci.z que sit ratio remitto ad examinatorem.

619 ¶De iure ciuili est regula quod confessus z conuictus non potest appellare.vt.l.obseruare quo appel.nõ reci.et ij.q.vj.§.sunt quorum.z habetur in.l.q̃ sententiam.C.de penis.z in.l.creditor. §.missus.ff.de appella.z in.l.ij.C.de ero.aduoca.Canoniste sunt in alia opinione dicentes quod confessus solum non potest appellare licet nõ conuict⁹ vt in.c.cum speciali.§.porro.de appel. z in.c.romana.eodem titu.libro.vj.qd limita si est confessus et conuictus ante sentẽtiam secus si post sñiam fuerit confessus glo.est vnica z singularis in l.non tantum.ff.de appel.Sunt etiam alie sex limitationes sed remitto illas ad examinationẽ Ludo.z illam singularem facit Bal.in.l.addictos.de epi.au. sed est casus in dicta.l.non tantum.

620 ¶Scis quod emphyteota nõ potest absente vel inuito dño rem alteri cõcedere.c.potuit.de loca.z ɔdu.z.l.fi.C.de

622 ¶ Lego mulieri ꝛc. In fi. vltra Barto. in.l.cū aurū vid bar. in.l.cū te. C.de do.añ nup.faciūt no.p Bal.i l.j.in pn.et no.Bal. i.l in legatis. C. deleg.et Imol.in. l. iiij.de leg. j. ad iſtud dictū vide plenius p And.ſicu.i not.ſuis in verbo legatū i ver.lego vxori mee.

624 ¶ Lex vēditor ꝛc. In fi.vide mod.in ca. ſancte crucis halle.ꝛ lud.ro. ꝯſi. 347. Inci. Oipotētis dei poſtulato ſuffragio.quo ad articulum primum.

iure ēphy.ſz an ſine conſenſu dñi poſſit rē illam i vſumfructū dare.Bal. dicit qd de hoc text.ē ſingularis quod ſic i.l.j.§. Itē in fundo.ff.qui. mo. vſuſfruc.amit.ibi dū dicit vectigalis.ſz ille tex. parum facit quia non dicit aliquid de conſenſu dñi ſed autoritas ſua eſt maxima. Ego tñ crederem contrarium hoc pbo per.l.generalem.lex enim prohibens alienationem videtur prohibere etiam vſumfructum conſtituendo. l.fin.C. de re.alie.nō alie.tene menti.Ludouicus.

621 ¶ An naturalis vel ſpuri⁹ poſſit per patrez adoptari dic quod non duos de hoc habes caſus in.l.legē.C.de naturali.lib.ꝛ i aut. qui.mo. naturales efficiuntur legitimi.§.ꝛ vos latuit.et eſt ratio quia cum quid vna via prohibetur non debet alia concedi:vt in regula iur.ſed prohibitum eſt ibi ſpurium patri ſuccedere omni via. ergo ꝛc.ꝛ per viam adoptionis per quam patri ſucceditur.

622 ¶ Lego mulieri ſeu vxori mee veſtes quas ſibi feci an ornamenta veſtium aurea vel argētea veniant vel cedant legato veſtium vnus conſuluit his dieb⁹ quod non eo quia acceſſoria precioſiora ſuo principali non cedunt principali. vt.l.ij.vbi gl.ſecūdū euz de pecu.le.ſed ornamenta aurea ſunt pretioſiora veſtibus.ergo ꝛc.Sz ego cōſului ꝯtrariū ꝛ illa gl.eſt falſa qꝛ acceſſoriū ēt ꝑcioſi⁹ accedit ꝑncipali ſuo vt.l.ꝛ ſi nō ſint.§.ꝯueniam⁹.ff.de aur.ꝛ argēto le.vbi eſt caſus no.in.l.cū aurū. ver.fi.ꝛ ibi Bar.de au.ꝛ argen.lega de his duabus.ll.habui tres florenos.

623 ¶ Conſtituo procuratorem meum ad vendendum librum meum quem vēdidit poſtea.et arram ſuſcepit poſtmodū emptor ſoluto integro pretio procuratori petit arram a procuratore qui aufugit an dominus teneatur ꝓ arra ſuo procuratori ſoluta.quilibet diceret qd non quia conſtitutus eſt ad vendendū nō ad ſuſcipiēdum arram.ſed cape ſingularem diſtinctionē vlpiani:aut mandatum ſimpliciter preceſſit ad vendendum rē.ꝛ tunc dominus teneat in ſubſidium:aut dixit quod vendat ꝓ pcu.preſenti pecunia in rem.et tunc dominus non tenetur ad arre reſtitutionem.tex. eſt ſingularis in.l.quicūꝗ.ver.Item ſi inſtitor.ff.de inſti.tene menti.

624 ¶ Lex venditor.ff.de iudi.cum ſi.dicit ꝙ defenſor conuenti non poteſt opponere exceptionem declinatoriam fori;ex perſona ſua.Sed quid ſi velit opponere tertius ꝓ itereſſe ſuo ad defenſionem cauſe per aliū mote.an poſt litē conteſta.poſſit opponere ex perſona conuenti declinatoriam fori.dic ꝙ ſic licet ipſe conuentus non poſſit Inno.ſingulariter in.c.capitulum ſancte crucis.in glo.pe.de reſcriptis.ꝛ ita pronuntiaui in magna cauſa.adde ad.l.vēditor.

625 ¶ Compreſta mihi cētū ſuper re iſta vel teſtator dicit lego tibi decem ſuper tali fundo quid illud verbum ſuper habet operari dic ꝙ pignoris obligationē.text.eſt ſingularis in.l.codicillis.ꝯ inſtituo.de le.ij.Bart.no.in.l. fundus de annu. lega.licet alibi Bald.de hoc verbo multa dicat ſed non curo.

626 ¶ Eſt excōmunicatus poteſtas vel capitaneus huius ciuitatis an eorum iudices impediantur cognoſcere de cauſis.idem quero in epiſcopo ꝛ eius vicario.Excōmunicatus enim nō poteſt iuriſditionem exercere.capitu.ad probandum.de re iudi.dic ꝙ ſic prout per doc. in.c.licet vndiꝗ.de offi.or.caſus eſt ſi.

gula. in c. j. de offi. ordi. lib. vj.

627 ¶ Nunquid fideiussor clerici sit conueniendus vbi & clericus. & sic possit declinare iurisditionem iudicis laici hec questio fuit originaliter Spe. in titu. de cpe. iud. §. regulariter. ver. sed pone clericus ciui. Bald. refert in rubrica. C. de priui. do. sed miror quare ipsi de hoc faciant questionem. nā exceptio declinatoria fori competens principali non cōpetit eius fideiussori seu cessionario. casus est in. l. si re⁹. ff. iudi. sol. & l. licet si restituatur. §. j. ff. de iudi. & ita heri cōsului. Item regula est quod exceptio que est in persona principali non competit fideiussori. vt. l. exceptiones que persone. ff. de exce. & l. ꝑuilegia. & l. in omnibus. ff. de reg. iur. s3 hec exceptio inest persone clerici ergo nō prodest fideiussori adde ad. l. ꝑsona de fideiuss. l. idēq3. §. generaliter man. l. exceptio tā mādatori. C. de nō nu. pecu. vbi docto. tractāt an exceptio competens principali ꝓsit fideiussori.

628 ¶ An prelatus priuatus ex delicto ꝑlatura ecclesie. an videatur etiam ꝑuatus eo predio siue fundo quem sui diligentia ex sterili fertilem reddiderat an illū in vita sua retinere posset q̄libet diceret quod sic. sed tamen contrariū est verum verbum est singulare Inn. in c. fina. de pecu. cle. ꝯm primam opi. cōmuniorem & veram quā nunq̄ memini alibi me legisse.

629 ¶ An si quis obligauerit se ꝑpetuo seruiturū3 vni hospitali donec viuit vt vidi fieri per aliquos in hospitali sancte marie nouelle de florentia an talis obligatio valet videtur ꝙ sic quia prestando interesse liberatur. vt dixi anno preterito. in. l. stipulationes non diuiduntur. ff. de verb. oblig. In eo qui perpetuo locat operas suas. In contrariū videtur hoc casu. quia respubli. & ecclesia seu pia causa equiparātur regulariter vt. l. fi. C. de sac. sanct. eccle. sed promittens quis factum reipu. nō liberat prestando interesse vt. l. fideicōmissa. in fi. de lega. iij. ergo &c. dicit tādē3 tale pactū eē validū fauore ecclesie. & ita determinat Inn. singulariter in. c. inter dilectos. de dona. & adde ad dictā. l. stipulationes.

630 ¶ Obligo tibi oia bona mea. an itelligat obligare n̄ solū mea: s3 a me bōa fide possessa aliena. bal. in. l. certi iur. C. loca. dicit ꝙ sic allegat. l. si ab eo. ff. de pigno. s3 illa parum facit: limitat tamen illa lex. l. rem alienā3. ff. de pigno. acti. que dicit ꝙ non possumus pignorare rem alienam quod intellige mala fide. melior tex. est ꝑ bal. in. l. bonorū. §. in bonis. de verbo. signi. que in hoc non reperitur fallere.

631 ¶ Tu habuisti i. l. si cōstante. §. quoties. soluto mat. de interusurio medñ tēporis quod potest ab eo peti qui est consuetus vt. l. ij. §. fi. ff. ð eo qd cer. lo. hoc fallit primo i piscatore venatore & aucupatore respectu enim harum artiū hi non ꝑñt petere interesse lucri cessantis. casus est in. l. quēadmodum. ver. Itēq3 labeo. ff. ad. l. aq̄l. adde ad §. q̄ties. & applices mihi non tibi. Ludouicus.

632 ¶ Legās alteri ea que sui vsus cā parata sunt non censetur legare ea que sunt legata gratia vsus communis legatario cum altero. l. legat. de leg. ij. l. quint⁹. de auro & argē. leg. l. hoc legatum. de le. iij. hoc fallit notabiliter in vxore cui legatur lana linum seri cum. tunc etiam veniūt

628 ¶ An prelatus &c. Adde quod idē tenet Pan. in c. fi. hic all. arg. c. ad aures. ð reb⁹ ecc. nō alie. vid Ro. i nouis deci. 97. & cclij.

629 ¶ An si q̄s &c. ħ vī ꝯm doc. in. c. inẗ dilectos. ħ alle. ꝑria frōte ʒ. l. cum antiquitus C. de vsufr. & l. titia. §. titio. ff. de condi. & demō. vbi cōcludiẗ ꝙ n̄ pōt q̄s ꝑpetuo suas opas locarecū sit species cuiusdā seruitutis. hoc tñ nō obstāte teneẗ ꝯtriū & sic cū opi. Inno. recitata ꝑ Ro. hic fauore spūalitat3: nā seruire deo nō est seruitus s3 maxima libertas.

630 ¶ Obligo tibi &c. Ad hec vide Bart. & magi. meū i. l. itē q̄. ff. de pact. et bart. in. l. q̄ dotis ad fi. ff. sol. mat. & ibidem ꝑ alios.

634 ¶ Bononie &c. In fi. adde Panor.
post alios istud sequētē. & hoc modo di
stinguētē vcꝫ inter carētē altero testicu
lo & carētē vtroqꝫ in. c. qđ sedē hic alle.
vbi dicit sic posse itelligi. l. si serua. i. §.
spadonem.
ff. de iure
dotium.
635 ¶ Scis
quod hodie
&c. Ad istđ
singulare
vide magi-
strū meum
in. l. si ego.
col. vij. cir
ca finē. ff. si
cer. pet. Et
dicit consi
dera. si pos
set dici qđ
Bar. ibi lo
quatur de
principe i-
iusto & ty-
rāno secus
ergo si pri-
ceps eēt iu
stus et ita
loquat. gl.
allegata p
Ro. hic in
fi. sed vide
lati⁹ p ma.
meū vbi. s.
& co. sequē.
vbi postea
distinguit
an pncipa-
lis sit faci-
lis ad con-
ueniendꝫ
&c. vt p ro.
hic & cōfir-
mat per al
legata ibi
per eum.

ea que parata sunt grā
cōmunis vsus. tex. est sin-
gularis in. l. cum quere
retur. §. lana. de le. iij. qđ
nota perpetuo.
633 ¶ Regula est quod q̄
uis filius minor contra-
hat cum iussu patris nō
tamen propter hoc per-
dit fili⁹ si ledatur bene-
ficium restitutiōis in in
tegrum vt. l. cum manda
to. ff. de mino. fallit in cō
tractum mutui tunc eīn
iteruenīete iussu patris
priuatur minor in inte.
restitu. casus est singula
ris in. l. iij. §. sed vtrum.
versic. excepta. ff. de mi-
nori. Sed vellē scire ra-
tionē specialitatis cum
in eo contractu filiussa.
est magis priuilegiat⁹.
vt patet in toto titulo ad
macedonianum preter-
ea nonne est satis quod
iussus patris facit per-
dere beneficiū macedo-
niani vt. l. tametsi ad ma
cedonianum cū si. que er
go est ratio & de quo mo
do fuit interrogat⁹ scho
laris in priuato exami-
ne. & nesciunt neqꝫ ipse
neqꝫ alter doctor ibi per
la gratia de dio.
634 ¶ Bononie dū eram
fuit questio veniens de
francia an spado de quo
in. l. spadonum. de ver-
bo. significa. ex accidēti
possit matrimoniuꝫ con-
trahere. vel si contrahat
nulliter cōtrahat venit
de facto in persona cu-
iusdam regine in francia. et agebatur
coraꝫ episcopo carnoteñ. de iure ciuili
est expeditum. quia casus est in. l. si ser
ui. §. si spadoni. ff. de iure do. vbi dicitur
q̄ sic per legistas. per. l. si quis posthu
mos. in pnci. de libe. et posthu. de iure
canonico. glossa mouet. xxxij. questiōe
septima. hi qui. ponens multas opinio
nes nō sunt quatuor dies quibus inue
ni Joan. and. hoc plene tractantem in
capitulo quod sedē. de frigi. et malefi.
Et determinat quod non et matrimo-
nium cōtractum potest petere nullum
declarari ea ratiōe quod quia matrimo
nium contrahitur duplici ratione. seu
causa aut propter sobolem procreādaꝫ.
aut propter euitandam fornicationem
vt dixi i rubrica solū. matri. sed hec du-
plex causa cessat in spadōe ex accidēti.
ergo &c. ad. l. si serui. §. si spadoni. respō
det quod est correcta de iure canonico.
vel debet intelligi in spadone qui caret
vno tātum testiculo quo casu potest ta-
mē generare. vt. l. pomponius. §. spado
nem. de edi. edic. rationem quere a phi
losophis: ita determinat singulariter
do. Abbas.
635 ¶ Scis quod hodie requiritur excus
sio principalis antequam fideiussor cō-
ueniatur vt in aut. p̄sente. C. de fideius-
so. Sed q̇d in fisco debente et prestan-
se fideiussorem an fideiussor habeat be
neficium excussionis nō facte hoc fuit
de facto hic in repu. senēsi & diuersi di-
uersa cōsuluerunt et communiter dice
bant quod non per nota. per Bar. in. l.
fina. ff. si certum pet. vbi dat doctrinā.
Nota quod fideiussor potest conueniri
principali nō excussor vbi debitorē pn
cipalem non facile conuenirē est diffi-
cile argumentū glo. in. l. ij. in principio
ff. qui satisdare cogā. sed ita est in fisco
vt facile conueniri non possit ergo &c.
Ego vero consului contrarium. et ita
fuit obtentū per multas ratiōes quas
omitto. sed glossa est singularis pro opi
nione mea in. l. sentētia. C. de fideiusso.
quam nemo allegat ad dictum Barto.
in dicta. l. si quod etiā sequitur ibi Ful
go. licet illā glossam non allegat Joan.
Ludo.

636 ¶ Scis quod cõfessioni mutui de recepto potest obyci exceptio non numerate pecunie infra biennium de iure ciuili de iure autẽ canonico perpetuo. Modo dubitatur. dicit confessio ꝯfiteor me habuisse ⁊ recepisse ⁊ habere centum a titio mutuo an tunc per verbum habere possit opponi exceptio nõ numerate pecunie. Ista questio est nunc in facto ⁊ habeo consulere. tres noctes fantasticaui inueniendo vnam glos. dic quod sic glo. est singularis ſm Ange. ibi in. l. si ex pluribus in verbo habere. ff. de solutio. cuz dicit inculcatio verborum est ⁊c. i. idem importantium ⁊ si non esset gl. est ratio quia habere quis dicitur ad quod quis habet actionem: vt. l. rem in bonis. de acquiren. rerum do. l. habere. de verbo. significatione. l. qui actionem. de reg. iu. cum simi. sed confitens habere quod nõ haberet potest ad illud agere vt est casus in. l. si voluntate. C. de do. promis. ergo ⁊c. sed quid si addat apud me habere dic idem quia id dicor apud me habere ad quod consequendum habeo actionez textus est in. l. id apud. de verborum significatione. sed quid si dicat penes me habere dic quod tunc secus est quia nõ potest opponi exceptio non numerate pecunie. id etiam diceres penes te habere quod iam percepisti nõ ad id quod agere potes. textus est singularis in. l. penes. de verb. signi. ⁊ ita consulam ego nescio quid tu faceres.

637 ¶ Nunquid per productionem instrumentorum facientium ad causam inducatur probatio mandati. gl. ponit in. l. fi. C. de pac. conuen. Bart. in. l. vulgo. ff. de admi. tu. Bal. in. l. j. C. de procura. glo. ⁊ Inno. ⁊ alij doctores canoniste in capitulo corã dilecto. de offic. deleg. veritas est quod aut producens instrumenta illa probat sibi per dominum esse tradita. ⁊ tali casu inducitur plena probatio mãdati quod probo dupliciter. Primo per tex. et ibi casus in. l. fi. superius allegata. Secundo contrariorum eadem est dispositio. sed redditio instrumentoruz ad causam facientium facta domino inducit expirationem mandati in reddente. casus est nota. ſm Ange. ibi in. l. negotiorum. §. fi. ⁊. l. tutor. de appel. ⁊ in. l. ita aũt. §. fi. de admi. tuto. ergo a cõtrario traditio instrumẽtorum inducit procuratoris institutionem aut dictorum instrumentoꝝ fit productio. non autez traditionis eorundẽ probatio per personam nõ domesticaz domino nec sibi cohabitantem ⁊ tũc mandatum nõ plene sed presumptiue probat ita qꝺ nõ admittit cum cautione rati. qꝺ probo tripliciter. Primo qr ꝓ hoc est casus in. d. c. coram. Secũdo probo ꝑ simile qr ostẽsio sigilli ꝑsone principalis absq̃ probatiõe traditionis eiusdẽ facta ꝑ ꝑsonã nõ domesticam neq̃ cohabitantem dño sigilli ꝓbat ipm ostẽdentẽ esse ꝓcuratorẽ nõ plene sed p̄sumptiue adeo quod admittatur cũ cautione rati quod singulariter not. Ioan. andr. et Hostien. in capitulo. ij. de solu. ꝑ illum tex. in nouella. ergo ⁊ pariter multomagis illud probaret ipsoꝝ instrumẽtoꝝ ꝓductio ad cãm facientiũ. et hoc dictum in materia sigilli q̃ in mille locis tractat in iure nõ inuenies. Est bene verum quod Baldus in. d. l. j. de procu. tangit. ⁊ dicit ꝙ Host. ⁊ Io. an. tenent ꝙ illa sigilli ostensio nõ ꝓbat de errore etiã vt vides ⁊ nõ

637 ¶ Nunqd ⁊c. In fi. adde qꝺ istud singulare sequunt Bal. Imo. ⁊ Fel. in. c. corã. de offi. ⁊ pote. iudi. dele. rõ est vt illa traditio aliquid operet ꝑ. l. fi. C. de pac. cõ. ⁊ ibi tex. expressiꝰ i ꝟ. nulla ratihabitiõe abeo exigẽda. ⁊ inquãtũ lud. hic i fi. ꝺt de domestico et cohabitãte dño ꝙ si oñdat instrũ absq̃ ꝓbatiõe traditiõis nõ p̄sumit mandatũ. adde Ludo. met. pleniꝰ loq̄ntẽ ꝯs. ccccxlvj. qꝺ incipit pmꝰ ꝓposite ꝯsultatiõis articulꝰ vbi cõsuluit i terminis ⁊ mouet ꝑ tex. i l. vnica. §. ille autez. C. de la. li. tol. vbi text. ꝺt ꝙ instrũ debiti ꝙ reperit cãcellatum penes domesticuz non probat reũ fuisse liberatũ ⁊ rõne det occasio domestici furandi scripturas ipi dño vide pleniꝰ ꝑscribẽtes i d. c. corã. de offi. et pot. iud. dele.

dicit.nisi hosti.& Jo.an.
illud dicant.Tertio pro
bo alio simili eius quod
dicimus quod ostensio
instrumenti debiti cācel
lati facta per debitorem
non domesticum neq̃
cohabitantem creditori
inducit presumptam pro
bationem quod ipse de-
bitor fuit liberat⁹.casus
est in.l.chirographum.
ff.de proba.de cui⁹.l.in-
tellectu plene per Jaco.
de are.& Cy.i.l.de posses
sione.C.eo.tit.p Bart.in
l.falso.§.q̃ tabulas.ff.de
fur.l.labeo.ff.d̃ pactis.
ergo idem in ostensione
instrumentorum ad cau
sam facientium facta p
procuratorem aut pro-
ducit instrm absq̃ pba-
tione traditionis p per-
sonam domesticam & co-
habitentē dn̄o tunc non
probat mādatū nec ple-
ne nec p̄sumptiue.& non
admittit etiā cum cau-
tiōe rati.pro hoc allego
text.ad hoc singularē in
rōe sui in.l.vnica.§.ille
aūt.C.de lati.liber.tol.
& illā scias iducere.qr il
la etiā ꝟt⁹ doc.scire idu
cere.ll.vt dicebat Bald.
& ēt do.me⁹ in.l.nō solū.
§.q̇ pmipilū de excu.tu.
638 ¶ habēs mādatum ad
cām integrā iā sopitam
habet mādatum ad illaz
resuscitatā per in inte-
grum restitutionē.casus
est in.l.qui proprio.§.itē
querit.de procura.ꝟm in
tellectū per Cy.in.l.in-
uit⁹.C.de pcur.& ita pri-
die rn̄di apud balnea.
639 ¶ Pocurator constitu-
tus ad agēdū non intelli
gitur constitut⁹ ad execu
tionē snie petēdū.l.hoc iure.de solu.l.si
pcurator.ff.de pac.l.nā & in nole.cū se.
qd̃ est verum nisi pcurator sumptus in
lite factos non possit ab ipso principali
creditore consequi.casus est de procura
tore.l.actore.quod no.
640 ¶ Lex in omnibus.de iudi.vult quod
vbi quis tenet in diē vel sub cōditione
pōt ex causa cōpelli ad cauendū q̄ fallit
nisi debitor in diem vel sub ꝯditione pe
nitere possit.casus est singularis in.l.
seia.in prin.de do.causa mor.& illū text.
nouiter ponderat ad hoc.
641 ¶ Debitor alteri olim suo debitori et
moroso non pōt opponere illius tempo
ris quo in mora fuit compensationem.
casus est singularis in.l.attilicius.ff.de
pac.dota.quod est notandum.
642 ¶ An solutio in diem possit ante diem
fieri inter psonas inter quas prohibita
est donatio aduocatus concubine cleri
cus & miles.Primo videt q̄ sic qr dies
est apposita gratia debitoris ergo licet
ei renuntiare.l.cuz tempus.de reg.iur.
cum si.in contrarium facit quia videtur
donare interusuriū medū temporis sic
donatio est que est inter eos phibita pri
mam tamen est verius & sic interusuriū
medū temporis nō inducit donationē.
casus est singularis in.l.sed si vir.§.qd
vir vxori alias.§.quod vxor viro.de do-
na.inter virum & vxorem.
643 ¶ Regula est quod si testator legat do-
mum cum his que ibi sunt non intelli-
gitur legare q̄ ibi sunt mercis causa vel
ad tempus:vt.l.ex post facto.cum si.de
here.insti.fallit vbi pater hoc legatū fa
ciat filio quia tunc existente amplo pa
trimonio testatoris.adeo quod non at
tingat alios heredes minus grauari
merces includatur in legato filio facto
continetur.tex.est singularis in.l.quesi
tum.§.sed & ipse papinianus.de fun.in
stru.ratio est ardor qualitatis paterne
inducit liberorum dilectionem facit de
libera.lega.l.aurelius.§.si tytius.
644 ¶ Nobilitas inducit presumptionem
donationis.& Cyn.dicit quod nobilis
propter scientiam prefertur in cessioni
bus & quod nobilis scientia prefertur
nobilitati generis qua primum est a na

644 ¶ No
bilitas &c.
Ibi & q̄ no
bilis scien
tia ad hoc
vide q̄ dixi
mus.s̄.sin-
gu.487.in
ci.heri fui
interroga-
tus.

tyra reliquum ab accidenti.vt per Cy. in.l.quisquis.C.de postu.c.j.de do.dicit tex.nobilibus hoc insitum est a natura vt debere estiment quod donant.& ideo nobilitas cognoscitur ex largitionibus & ideo.l.filius.ff.de donatio.dicit quod filius constitutus in dignitate poterit donare & ita eam alle.Inno.in.c.grandi.de sup.neg.prela.libro.vj.& quod donatum diutius durat gratum habetur dicit pulcher text.in cle.vnica.de reli. & vene.san.

645 Impensa facta ad tui vtilitatem si illa principaliter facta sit mei expedientis contemplatione non potest a me repeti.tex.est singularis in.l.creditor.§.j. ff.manda.quod est notandum.

646 Donatum consanguineo in dubio censetur donatum respectu consanguinitatis.non autem respectu remunerationis.tex.est singularis in.l.tutor.§.q a tutoribus.ff.de excu.tuto.& donationes facte inter consanguineos indigẽt insinuatione:vt.l.donationes.C.de do. inter vir.& vxo.&.l.data.C.de dona.

647 Expendens in causa mota super re communi integre in defendenda tantum quãtum fuisset erogaturus in defendendo solummodo partem suam nõ potest consocijs repetere expensas pro eorum parte.tex.est singularis in.l.ex parte.in princ.ff.fami.hercis.

648 Quoties contrahenti prodite sunt due actiones quarum vna tendit ad cõtractum reformandum.altera ad eundem rescindendum intentata illa que tendit ad contractum reformandum potest iudex ex officio parte non petente ferre sententiam super alia actione non intentata.tex.est singularis in.l.bouem. §.alteri.de edili.edic. exemplum pone in.l.ij.C.de rescin.vẽdi.adde ad.l.vt fundus.eo.titu.

649 Nunquid esse coquum sit ars et sic coquus veniat appellatione artificis dico quod sic:vt.l.si quis venditor.§.j. vel.ij.de edili.edic.licet fodere herbam vel lapides non sit ars secundum gl.in l.lex que tutores.C.de administratio.tuto.etiam coquus imperatoris hz dignitatẽ vt no.Bal.i tex.in.l.quis di.co.vel

649 Nunquid esse coquum &c.Istud singulare refert & sequitur Feli.in rubri. de offi.& po.iud.dele.co.ij.circa prin.h. tribus modis.& adde quod dicit Joan. an.in.c.j.de sagi.vbi dicit q coquus delicatorũ ciborum dicitur habere officium et artem allegat text.i.c. natales. de conse.di.v. & e coquũ sit talr ars qd veniat i statutis facientib' mẽtionem de artificialibus tenet Franc.cre. no.suo.98. incip. statuto cauetur per tex.i.l. si quid vẽditor hic allr. 650 Cy. in.l.exigendi &c.Adde q Lud.tenet idẽ qd hic.i.l.si vero.in.§.de viro.ff.sol. ma.& ita dicit tenere Bal. in.l.j. col.xxij.C. qui accus. Sed si vis videre istũ articulum plene examinatuz in vtraq pte vide alex.i.l.nõ solũ.§.q alieno.ff.de pcu.in apo.magna ad Bar.ibi lz i neutrã ptẽ se firmauerit de materia vide etiã p Feli.in.c.cũ.M.hic alle.co. xij.& aliq̃d in duab' ibi precedentibus.

mar.in vsi.feud.alias in c.j.de feu.guar.

650 Cyn.in.l.exigendi. C.de procu.cuius opi.sequitur Bartol. in.l.non solum.§.qui alieno.eod. titu.et aliqui in.l.sed et he.posui pro opi.quod sicut coniunctus pro con iuncto agit sine mandato.ita amicus pro amico vt idem operetur con iunctio sanguinis quod amicitie pro eis potest allegari.l.nemo.§.q frater non est.ff.de here.instituẽ.vbi recte sub appellatione fratris instituitur qui fraterna dilectione diligitur : ergo idem in proposito in actum agendi secundum tex.in.l.verum.ff.pro so.vbi societas et per consequens bona amicitia ius fraternitatis obtinet sz frater agit pro fratre ergo & amicus sed tamen his non obstantibus puto contrariam partem veriorem tribus rationib' dicit papa in.c.cum.R. canonicus.de officio de legati.quod canonicus potest recusari in causa canonici vt suspectus p summam dilationem et amicitie coniunctionez que presumit inter eos

653 ¶ Fuit a me ꝛc. De ista materia vide p Abb. in.c.cum olim.in pe.co.de ar. ꝛ in.c.ꝛ si xp̄s.i.ij.co.de iureiur.p Inn.ꝛ alios in.j.c.de insti.p archi.in.c.abbatẽ xviij.q.ij.p Gemi.in.c.mulier.xxiij.di.p Spe.in ti.de synd.§.j.ꝟ. quid de cõuersis. Adde etiã qd licet cõuersi d iure nõ habeãt vocẽ.c.ex eo. in fi.de ele. in.vj. tamẽ ex cõsuetudine p̄scripta eã hr̃e possunt vt est gl.no.in c.cũ ex eo. in glo.fi.de elec.in.vj. quam dicit tenẽdã mẽti imo.in.c. M.de consti.ꝛ ibi Feli.col.x.in p̄n.vbi aliqua adducit ꝛ idẽ pillam gl.colligit Pañ. in.c.ij.prope fi.de consue.ꝛ adde do.in.d.c.ex eo. in fi.vbi p hoc alle.qd no.Hosti.in.c.ea q̃.de sta.regula.dixit qd de cõsuetudine priuilegio vel pacto in fundatiõe apposito clericus secularis põt vocẽ hr̃e in c.regulari sec⁹ ex post facto.ꝛ illam glo. in.c.cum eo.not.imo.in cle.vt hi q̃.col. vj.de eta.ꝛ qualit.ad limitationem illi⁹ tex.Abb.in.c.j.in fi.de pcu.vbi vide ꝛ l d.c.cũ olim.Adde etiã ꝙ istud singu.refert.ꝛ sequit Fel.i.c.nõ dubiũ.col.ij.circa fi.de sen.excom.ꝛ de istis ꝯuersis maxime an habeãt vocem in.c.vide Abb. in.c.j.in vltima colum.de procur.p Federi.consi.xlvij.

adesse.ꝛ tamen gl.est singularis quod canonic⁹ in causa canonici nõ potest agere sine mandato in.c.cum.M.ferrariensis.de constitu. Secundo moueor inter beneficiatum ecclesie et ipsam ecclesiam censetur adesse magnum ius dilectiõis ꝛ amicitie ꝛ tamen ego habeo quod beneficiat⁹ non potest agere sine mãdato pro ecclesia.text.est in.c.coram dilecto.de offi.dele.seccundum verum intellecttum glos. licet fallit in casibus notatis in.c.cum olim.de testi.ꝛ in.c.si quis presbyterorum.de reb.eccl.nõ alie.Tertio per.l.tutori.C.de nego.gest.ꝛ illis verbis satis est sicut vel impensas amici laboribus consulatur.ille eniȝ erat amicus neg.gesto. et tamen in.l.fi.tex.dicit quod si non agit sibi non imputatur cum non possit sine mandato.ecce ergo casum appertum alia deci di.sed dimitto.

651 ¶ Tu scis bene quis sit amicus.l.late culpe.§.amicos.de verborum significatione.Tullius de amicitia plene.Scis inducere legẽ quia virtus earum illud est.l.non solum.§.quoniam primipilũ. ff.de excusatione tutorum ꝛ ita dicebat dominus meus referentem Bald.scire enim.ll.ꝛc.vt.l.scire.ff.de legi.insuda studio si vis scire.

652 ¶ Pone quod collegium aliquod vel ciuitas velint constituere procuratores sed non concordant.quis ergo in subsidium agere potest sine mandato.de hoc sunt due gl.vna est singularis quod decuriones ciuitatis censetur habere generale mãdatum alias speciale ad agendum in.l.pcuratores.C.de decur.lib.x. Alia dicit quod potestas agere poterit gl.est singularis in.l.nulli.ff.qd cuiuscȝ vniuer.no.quas.glo.nota.

653 ¶ Fuit a me quesitum per fratres sancti francisi an laici conuersi alicuius ordinis secularis vel regularis habeant vocem in capitulo in ordine seu religione.Et dr̃ cõuersus qui profitet se seruaturũ regulã ordinis ꝛ profitet tria paupertatẽ castitatẽ ꝛ obediẽtiã.c.cũ ad monasteriũ.de statu mona.ꝛ iste etiam põt stare laicus sine ordinibus sacris.Dic qd aut queritur an conuersis ecclesie secularis vt ecclesie sancti petri habeat vocem in capitu.ꝛ tunc dicendum quod Innocen.est sibi contrarius nam in capitu.secundo.de institu.tenet laicos cõuersos ecclesie secularis nõ habere vocem in capitulo nedum si tractantur spiritualia sed etiam temporalia vt locare domos ecclesie sed in capitu.cum.M. ferrariensis de constitu.ipse tenet contrarium cum scilicet in capitulo tractãtur temporalia.Sed quid est verius dic quod primum.scilicet quod nõ habeant vocem in capitu.probo per capitu.nouit.de his que fi.a prela.sine cõsensu capituli.vbi papa mandat nullum recipi ad actum capitularem nisi canonicos. sed in cõuerso nõ cadit canonicatus:vt capi.secundo.ergo ꝛc.Aut queritur an

vocem habeant in capitulo ecclesie regularis vt sancti dominici vl' sancti frācisci. ⁊ nūc aut loquens in electione p̄lati. ⁊ tunc dicendum quod non est casus singularis in capitulo ex co. de ele. lib. vj. i fine. fallit ⁊ hec not. nisi hoc acquisiuerint ex antiquissima consuetudine. ista est singularis. nota Innocen. in d. capitu. ij. de insti. Et si dicis laici non possunt consuetudinem querere eligēdi prelatum in ecclesia vt in capit. massana. et capitu. sacrosancta. de elect. respondeo quod illud veruz in puris laicis. sed conuersi non sunt puri laici sed ecclesiastici. quia seruāt regulam ordinis. Aut queritur quando capitulū tractat temporalia. ⁊ hic pendent leges et pphete. ⁊ adhuc sub iudice lis est Specul. in titu. de syndi. §. j. ver. quid de conuersis reliquit sub dubio. ⁊ etiam Joā. and. in nouella in capitu. j. de pcu. Fede. de senis in cōsilio. cvij. quod penes aliquos est. cvj. seu. ccvij. seu. ccvj. tenet quod nō. nil allegat quod mihi placeat de quo miror s; mihi videtur. de hoc casus notabilis iuncto capi. cū super scriptione pape in. c. ⁊ si christ⁹. de iure ibi in verbo nos. ⁊ cōuersi vestri vbi patet quod conuersi non sunt de caplo q; frustra diceret. ⁊ conuersi vestri ergo vocē non habent. tangunt canoniste in cap. cum olim. de arbi. tene menti hunc passuz. Sed quid de canonicis seu doctoribus supra numeratis. questio est lōga. dimitto nunc.

654 Habens funem seu filum ligatum in capite. an dicatur esse cum capite nudo. gl. est singularis. xxj. disti. cleros. in versi. nudum q nō. quod faceret ad statuta loquētia de penitente aliquo in capite nudo petas a tuo magistro hec. Jo. ti dico che legista senza capitulo vale poco malo canonista senza lege. vale niente.

655 Nescio si magister tuus in. l. licet. C. de procura. vbi solitum est poni posuerit q gesta per procuratorē sunt inualida si procurator nesciat se procuratorem constitutum ita communiter dicimus. de quo p canonistas ⁊ Archi. in c. is qui. de procura. lib. vj. ⁊ in. c. super eo. de appell. legiste per Barto. in. l. si pupilli. §. item si procuratori. ff. de neg. gest. et per Bald. in d. l. licet. et alibi quod tū limita et illud faciet tibi honorem verum nisi in instrumento procuratorio sit clausula apposita rati per tēpus presens quia tunc valent gesta p procuratorem etiā ignorantem se constitutū decisio singularis dominorum meorum secundum nouum ordinē. ccclxxx. ⁊ ita consulas notariis q8 formēt clausulas rati in fine instrumenti. mouentur per glo. in. l. pomponius. la primo. de nego. ges. vbi dicit q ratihabitio potest fieri per dominum ⁊ inuito ⁊ ignorante illo qui eius gessit negotia ⁊ ē ratio regule q̇ potest nobis inuitis ⁊c. de reg. iur. iūcta. l. si ego. de nego. gestis. Item est alia ratio quia actus dependens a mera voluntate agentis potest fieri in absentia partis. vt. l. nō id circo. de codi. l. cū pater. §. donationis. ⁊. l. pr ad sororē. de le. ij. idē in aditione hereditatis. vt. l. gerit. et. l. p herede. d acq. here. iūcta. l. auia. C. de iure. deli. ⁊. l. nesenni⁹. ff. d neg. gest. addas ad Bartol.

655 Prescribit cōitas castri vsuz nemoris alteri⁹ cōitatz seu alteri⁹ castri pone mō q ꝯmoditas nemoris nō sufficiat ambobus castris q̄s eoꝝ p̄fe rēt. dic q prefert ille ad uersus quē est p̄scriptū ista ē ꝯclusio singularis

655 Nescio si magister ⁊c. in fi. adde specu. in ti. de procur. §. j. v. q̄d si procuratorez. vbi vult q añreceptionē pcuratoris nō habeat ptātē exercēdi officiū p. c. su p eo. ex de app. ⁊. l. obseruare. ff. de offi. pcō su. vide gl. sup vbo receptz. i cle. j. de procu. Semi. i. c. is q. hic alle. Are. 2ā. lxviij. bart. consi. lxiiij.

655 Prescribit ⁊c. In fi. adde q8 istud dictuz ponit ēt pro no. ⁊ simplr dicit esse notādum Panor. c. dilecti filij. hic alleg. circa fi. ij. col.

Jo.an.in.c.dilecti.de arbi.in nouella.per. c.suggestuz.de deci.z cap.qd p nouale.de verb.signi. quod nota.

656 ¶ An simplex capellanus in ecclesia cathedrali habeat vocẽ in caplo. dic q nõ.text.ẽ quẽ reputo singularem in.c.si.de sta.mona. q lz loquatur in secularibus habẽtib9 capellas i ecclia regulari.tñ non extẽdit ad seculares clericos habentes capellas i cathedrali ecclesia.vt p Jnn.in ca.ij. de insti.

657 ¶ Fructus ecclesie possunt locari z vendi.vt in c.si.ne prela.vi.suas.z illud dicimus tantum de apportatis etiam laico. vt ibi i.c.vestra.de loca. Sed quid in oblatiõib9 altaris: dic q secus gl. est singularis.j.q.iij.ca. altare.in glo. parua.duz exponit altare.i.altaris oblationes lz archi.post hu.x.q.ij.sanctorũ. dicat ↄsuetudinẽ seruare ↄtrariũ.z miratur quomodo papa tolerat.

657 ¶ Fructus eccle zc.ibi lz qd ad istd.no. abb.i.c. decernim9.et ibi Fel.co. antepe. v. vtrũ autez vbi tñ simpliciter loquunt.

658 ¶ Licet vxor sequatur forum mariti sui.vt.l.cũ quedam puella.z. l.exigere tñ ↄcubina nõ forũ sui cõcubinarij sequit.l. de fur.in fine.ad municipales.Ratio quia castitas aliquid vltra mereri dz luxuria.Sz qd i cõcubina clerici an habeat i ea locuz dicta.l.de iure. dic q nõ sed sequit foruz clerici.de h habes duas glo.decreti valde notabiles vnam.xxx.ij.distin. eos qui.aliam.xj.q.j.clericum.Et est ratio quia nõ potest negari q cõcubina clerici nõ sit de familia clerici lz familia clerici sequitur forum clerici.lxxix.di.iudicatum.legiste in.l.ij.C.de epis.z cleri.z in proemio fforum.

659 ¶ Tu habuisti.l.z si seuerior.z.l.posse domum.C.de infa.An nõ dixi sibi vnũ s.qua pena punit iudex qui sine causa mutat penas iur. modo iusta causa petitionis pene iuris est qualitas iurisditionis iudi.delegati.q ex sua iurisditione non habet potestatẽ imponendi penas iuris. casus est fin.in.c.archiepiscopatu.de rap.vbi fuit cã ↄmissa epo sicilie. qui nõ potest punire pena sanguinis. vt in.c.sentẽtiam sanguinis.ne cle.vel mo.z licuit epo nõ mutare penas iur. tex.est ibi no.z sic potest poni exemplũ in iudicibus secularibus.

659 ¶ Tu habuisti zc. Et quod si iurisditio iudicz reddat incõpetentẽ ad penam iuris possit eam mutare . vt c.in archiepiscopatu. hic alle. tz San. allegans Ro.h in.c.qualiter z qñ.el. ij.§.ad corrigendos . co.vj.circa princi.v.lz aduerte de acc.vid eũ.

660 ¶ Tu scis q isti diuinatores sortilegi de iure ciuili puniũtur pena de qua in ti.de maleficijs z mathema.domin9 Cardi.de vrsinis quesiuit isto mane cũ rome fustigentur an possit eo modo fustigando ipsum liberare dixi q ista pena ẽ iur.ciuilis z canonici.d iure itaq canonico puniuntur dũmodo non sint heretici pena fustigationis si est vilis persona.si autem sit nobilis debet damnari pena ppetui carceris.text est singularis.xxvj.questione.v.c.cõtra sortilegos alias incipit contra idolorum: non est alibi.

661 ¶ Questio talis est.nunquid legatum cuius est facta translatio censeat translatum cum eadem qualitate z cõditiõe z onere quo primo fuerat dñs Joan.de eugubio doct.florentinus me cõsuluit in hoc licet implicite cui non debuisset responderi.vt in.c.de muliere.de sponsa.licet lz imperatorem est ↄtium.vt.l. pcibus.C.de impu.z alijs substi.Dixi q aut translatio legati fit de vna persona in aliam.z tunc censetur facta cum onere eiusdem qualitatis.tex.est notabilis in.l.legatum sub cõditiõe de adimen.leg.l.legatum.de condi.z demon. z.l.gaio.ff.de adimẽ.leg.aut fit de vna persona in eandem.z tunc aut illi legato est iniunctum onus expsse:z nõ intelligitur repetitum.casus est no.in.l.ij.

tibi certam.ff.de adimé.le.aut fit trãsla tio in eandé personaz cum onere tacite iniúcto.z tũc onus intelligitur in trãslatione repetitum.duos habes notabiles casus in.l.cum tacituz.in prin.ff.de iure fis.Tu dic primum membrũ veruz nisi conditio persone primi coerceat.vt probatur eisdem iuribus.

662 ¶ Ad eligendum vnum officialé seu prelatum sufficit maior pars.vt in.c.qr propter.z.c.auditis.de elec.z.l.qđ maior.ad municip.Sed quid in reformatione eiusdem an sufficiat maior pars: dic ꝙ non.tex.habes vnicũ ꝙ nullo reluctãte fieri dz in aut.de defen.ciuita.§.si vero nõdum bienniũ compleuerit.z est.§.pe.ibi dum dicit reluctãte nemine.zc.z ita ego notaui illum tex.

663 ¶ Ille cui⁹ industria est electa nõ potest aliũ substituere in.c.fina.de officio dele.z in.c.is cui.eo.ti.lib.vj.l.vnica.§.ne auté.de cadu.tol.de statuli.§.si quis hoc fallit nisi velit substituere filiuz.vt faciebat Bal.papie.z est mirabile in.c.publia.in qua est regula ꝙ non põt seruire per substitutũ.vt est text.notab.in l.nullus qui nexu.de decur.lib.x.tex.est singularis in.l.sciendum.§.legati.ff.de leg.nota bñ licet duo aliis sint tex.in il lo.ti.fallit nisi ille electus sit absens ex causa sibi vtili z necessaria.qm̃ tunc potest etiam deseruire per substitutuz vt si ego vadam ad balnea.vt.l.si absente.ff.eo.ti.z.l.de pollicitatiõib⁹.ff.de pollici.quod nota bene.

664 ¶ Tu scis ꝙ nedum iudex sed etiam papa vel imperator nõ potest ferre sententiam sine citatione.vt in.c.j.de cau.pos.z proprie.z cle.pastoral.de re iudic.quia citatio est de iure diuino.qr dñs citauit adã vt per Barto.in extrauagãti z in.l.fi.C.de leg.hoc fallit nisi ferat cõtra illos qui existẽtes rebelles ecclesie vel imperio retinerent eorum terras z castra.quia tunc possent ferre etiã absq̃ citatione.dictum est singulare Joannis andree.in capitulo cum olim.de re iudica.in nouella.ar.illius text⁹.z Baldus facit festum in proemio feudorum in principio quarte charte.quod nota.

662 ¶ Ad eligendum zc.hic adde ea que apposui.s.sing.xcv.incip.heri fui interrogat⁹.z que dicit Feli.in.c.cũ oẽs.col.x.in fine.ver.quarto fallit de consti.z in ca.significauerunt.col.iij.post prin.vsi. not.text.de testi.

665 ¶ Scis ꝙ conditio ad

663 ¶ Ille cui⁹ zc.In fi.adde qñ quis possit seruire p substitutũ Bart.in.l.ꝯtinu⁹.§.si ab eo.z ibi p alios.ff.de vb.ob.pan.in.c.fi.de offi.dele.Spe.in ti.de sala.§.fi.iuxta fi.vbi facit métioné de doctore rectore.scriptore.z generalr ð quocũq opario.Et ꝙ vt valeat substitutio debeat fieri p hominẽ eque ꝯditiõis z virtutis vt doctor substituat doctoré vide And.sic.in no.in vbo substitutus.pone tex.Bar.in l.j.C.de prepo.agen.in re.lib.xij.

664 ¶ Tu scis zc.Ad istud singulare.vide solẽniter Pan.in.c.cũ olim.de re iudi.z in.c.j.col.ij.de causa pos.z ꝑprie.p tex.i cle.pastora.ad fi.de re iud.z in.l.fi.C.de legi.z ibi gl.ij.z Bal.pleni⁹ vide p Fẽ.in.d.c.cũ oliz.co.ij.z.xiij.de offi.z po.iu.de leg.Ita ꝯsuit solẽniter Are.ꝯsi.clxv.inci.sicut Joã.dicta col.xij.vsi.circa finẽ est gl.ampla q̃ arguit ad partes z cõcludit ꝙ citatio sit de iure naturali.z ꝙ papa habent necesse citare.glos.est Jo.mo.in extrauag.Bonifacũ octaui rẽ nõ nouam.in gl.fi.Adde Oldr.cõsi.xliiij.j.col.Lud.met. cõsi.ccclxix.col.ij.Car.cõsi.lxxxv.venerabilis vir.Alexã.in.l.de vnoquoq̃.ff.de re iu.p magi.meũ post Bar.z Guil.in.l.de quibus.ff.de legi.cũ si.cõcor.de quib⁹ p doct.in locis superius allegatis. Facit singulare.j.735.z seq.z que ibi addita sunt aliquas limitationes vltra istam de qua hic p Lud.ponit elegãter z copiose Feli.vbi.s.col.xj.z.xij.Ad limitationem vo quam dat Ro.hic adde eundem Ludoui.in repe.l.j.C.de here.insti.z maria.de se.in rub.de dila.fol.xxxviij.aliqua similia addit Feli.vbi.s.col. xlij.in fi.v.vltimo not.aliquid etiam remissiue dicit in.c.quali ter z qñ el.ij.§.debet.col.ij.circa princi.vsi.vtrum autem.de accu.

665 ¶ Scis ꝙ conditio zc. Ad hoc vide per docto.in locis hic allega.z maxime

per moder.post Abb.ꝛ alios.in.c.ij.req
ris.de appel.ꝑ Coꝛ.No.clausula in fi.
posita Bar.ꝯsi.v.incip. Andriolꝰ.Lud.
met.consi.cx.ꝛ.cxxix.paulus de castro
consilio.cccxliiij.

667 Nos sumus ꝛc. Adde ꝙ in ista matia multas remissiones dat Sād.in c.cūsit.col.vij.post medium vers. respectu adulterij de foro comp. et istā materam tangit Panoꝛ. i.c.tue.col. pe.de ꝓcu. ꝛ.c.j.col.ij. de offi.oꝛ.ꝛ Archi.i.c. rex.xxiij.q. v.ꝛ in.c.postulasti.iij. q.vij.ꝑ ab. in.c.gaudemus.de cō uer.cōiu.ꝛ ibi dicit qꝺ ecclesia punire potest hoc crimen etiaȝ vltra separatione tori contra Jo.an. in capitulo fina.de foro compe ten.in.vj. ꝛ Angelus in aut.sed hodie.C.de adulte.hic alleg. ꝛ adde.c.consuluit.de appel.vbi episcopus procedit contra detinentē alienam vxorem.cum si.

669 Communiter sunt ꝛc.Ad istud

iecta istitutiōi facte vni intelligiẗ repetita in legato facto eisdē vt supꝛa proxima lectione ꝑ text. in.l.fin.§.fi.de doli exceptio.l.cum seruus.in fi. de cōdi.insti.ꝛ.l.auia.et l.cuȝ seruus.ꝛ.l.Tulliꝰ. ꝛ.l.iulianus videtur.de condi.ꝛ demonst.de materia in.l.in repetēdis. ꝛ.l.talis scriptura.ꝛ.l.licet imperatoꝛ.cum si.qꝺ est verum vbi relictū cōditionale ꝑcedat purū. secus si puruȝ pꝛecedet. tunc enim conditio non intelligiẗ repetita in legato puro.ꝺ hoc habes text.qui non est alibi in l.filium.ff.quādo dies lega.ced.Bart.. in.dicta.l. auia. facit festum.et est ratio quia maioꝛis virtutis est.vt.l.quisquis.de legatis.iij.addas ad.c. ij.requiris ꝛc.

666 An arma rebelliuȝ seu exiticioꝛūm abꝛadi seu deleri debeant: seu possint de ciuitate.dic ꝙ sic.tex.est qui nō est alibi in.l.eoꝛū qui.ff.de penis.quem nota.

667 Nos sumus in materia adulterij i.l.luciꝰ. so.ma.volo tibi pꝛobare vnaȝ opinio.Jo.an.quā ceci vicarij tenēt.vt euāgelium in capitulo fina.de foro compe ten.libꝛo sexto.in nouella.vbi tenet qꝺ iudex ecclesiasticus non possit inter laicos cognoscere nisi eo solo casu quo agitur ad separationem toꝛi.sed ipse errauit licet fuerit valentissimus doctoꝛ mūdi de iure hodierno pꝛo adulterio sunt statute tres pene.Pꝛima separatio toꝛi ꝛ ad istam imponendam potest adiri iudex ecclesiasticus.ꝛ hoc est clarissimuȝ. casus est in.c.tue.de pꝛocuratoꝛi.cū mille simi.Secunda est pena detrusiōis in monasteriū.vt ibi lachꝛymis lauet peccatū qꝺ pudoꝛ est fateri.ꝛ ideo petrꝰ fleuit amare.ꝛ ita habetur in aut.sed hodie.ꝛ in aut.vnde sumitur.C.de adul.et pꝛo ista potest etiam iudex ecclesiasticꝰ adiri.casus est expꝛessus in.c.gaudemꝰ. de conuer.coniug.licet Jo.an.dicat cōtrarium.Tertia pena est quod scindun tur in pannis ꝛ capillis ante ꝛ retro.et pꝛo ista pena potest etiam iudex ecclesiasticus adiri vel conueniri.vt in capitulo intelleximus.de adulte.et in capitulo secundo.eodem titulo.vbi dicitur quod defloꝛans virginem cogitur eam dotare.ꝛ in vxoꝛem accipere.ꝛ de hoc fui sepius interrogatus in ciuitate florētina qui tex.licet loquatur in virgine ī qua videatur non posset adulterium cōmitti.sed de iure canonico potest cum virgine adulterium committi.tex.est sin gula.in capitulo nemo.xxxij.q.quarta. vbi casus de hoc nota.quia faciet tibi honoꝛem.

668 Seculares faciunt statuta ꝯtra ius diuinū ꝛ male dic ꝙ licet regulariter nō valeat sine citatione sententiā ferri.vt l.de vnoquoq;.cū similibus.de re iudi. tamen fallit quando superioꝛ vellet pronunciare ꝛ cassare statuta facta contra ecclesias ꝛ ius diuinum.not.singulariter Archi.in.c.qui lotharius.ij.questione.j.refert Barto.in.l.pꝛesbyteri.C.de episcopis ꝛ clericis.quod dicit perpetuo notandum.

669 Communiter sunt statuta quod qui steterit in ciuitate per tot annos efficiatur ciuis quid si nō steterit continue sed maioꝛi parte illius temporis in ciuitate,an tunc efficiatur ciuis et habeat lo

cum statutum.textus est singularis in lege cũ delanionis.§.sabinus.de fund. instruc.& Barto.ibi ponderat ad hoc: et ad declarationem vide in.l.maior.de verborum signi.

670 ¶ Assignatio fundi seu dom' an inducat assignationem instrumẽti eius. dic q aut assignatio fit per viam rei: et tali casu non includit assignatio instrumenti.casus est in.l.fundi.de ac.empt. & ibi per viam contractus.et idem per viam vltime voluntatis: vt.l.fin.de supellec.le.l.ij.§.voces.&.l.cum fundus. de fun.instruc.fallit nisi assignetur per viã locationis.de hoc est casus in.l.sed & addes.§.illud.ff.de loc.aut assignatur res titulo vsufructus nõ proprietatis: & tunc includitur assignatio instrumentorum.casum habes in.l.sed et quid.§. proprietatis.l.item si fundi.§.seminarios.&.§.instrumẽti.ff.de vsufruc.& hec est veritas licet glos.variet in lege penultima vel finali.de verborũ signific. quod nota.

671 ¶ Quid aliud detractores faciũt nisi q puluerem excitant in oculos eorũ. et vnde magis peiora loquuntur inde magis nil veritatis videãt.x.q.iij.inter verba.Item nec curandum est quid os iniqua loquatur.dum tamen non recedas a tramite veritatis de illius autoritate confisi.qui cum a discipulis diceretur.domine nõ scis quod pharisei audito hoc verbo scandalizati sunt.respõdit sinite hos abire.quia ceci sunt & duces cecorũ.turpe enim a turpib' laudari capitulo magne.de voto.Item sentit de Augustino.quid velis sola mei in oculis domini.consciẽtia non accuset. xl.questione tertia senti.Item illi quos propria conscientia iustificat aliorum maledicta nõ timeant.vnde ait propheta.Fac bonum & non timeas reges.xj. questiõe.iij.in cunctis & hoc dico ad informandã vitã tuam ne male loquaris de me propter capones.itẽ non omnis qui osculatur est amicus: non omnis q verberat est inimicus.vnde ait propheta.Meliora sunt verbera amici quam voluntaria oscula inimici.melior est cũ seueritate castigatio quam cũ lenitate

facit bon' tex.in.c.significatum.de preben.in.vj.ver.quotidie.& ver.quãto frequentius salus honestate.& ibi not.docto.facit dictum Angeli in lege prima in principio.ff.de stu.vbi dicit per illũ textum q ille dicitur semper habitasse in ciuitate q̃ communiter dato qd aliquo casu occurrẽte habitauerit etiaz per annum extra ciuitatem faciunt scripta per sande. in proem. rex pacific' columna secunda faciũt copiose scripta p Ludouicũ met.in cõsilio.cclxiij incipit viso puncto. et in lege prima.ff.so luto matrimo.bonus text'. in'.l. j.§. quotidiana.ff.de aqua quoti.cũ simil.

peccati remissio. noueris aliũde pastorẽ errantia pecora baculo castigare. vt ad gregem reducat.vt dixit text.in capitulo.nõ omnis.v.questione quarta. item alibi nõ semper osculatur pater filium.sed aliquãdo castigat.tunc ergo in illum qui diligitur verã diligentiam pietas ostẽdit cuz loco debitisq tẽporibus castigatur. vt dicit text.in capitulo nõ semper ea.causa & questione.

672 ¶ Nunc veniamus ad lucrum penis.scis q iudeus prohibetur admitti ad officia publica: vnde non possit esse nec doctor nec tabellio vt.l. fi.C.de iudeis.l.generaliter.§.item qui iudaicam.ff.de decurio.et capitulo cum sit.et capitulo cum speciali.de iudeis.lege quarta.distinctione nulla.Sed quid de eo qui est factus de iudeo christianus an admittatur. diceres qd sic quia cessãte cã cessat

672 ¶ Nũc venia.&c.Ibi sz q̇d de eo.adde q idẽ no.archi.i.c.cõstituit.hic alle.& Jo. de ana.i.c.cũ sit.de iude.& ibi Fel.co.ij. in p̃nc.Et seminari de istis q: si talis nõ repellit ab ordinib' & bñficiis ecclesiasticis.c.eã te.i fi.de rescrip.multomin' a secularib' officiis ad tex.i.c.cõstituit rñdet.vt p gl.ibi i nouiter cõuersis nec mirũ p tex.in.§.j.xlvij.di.iũctis q̃ idẽ Feli.late dixit in.c.cum oportet.de accu.

675 ¶ An excōmunicat⁹ ꝛc. Ad hoc vide quod.j.dicit idem Ro.singu.vij.seq. incipien.in prin.
676 ¶ Nullus ex suo ꝛc. Adde quod regulam Joan.andr.hic recitatam refert et simpliciter sequitur ibi Panor. in vltimis verbis.
677 ¶ Tu habes ꝛc. Adde Feli.vbi simpliciter refert ꝛ sequitur Ro.hic in.c.p.ꝛ.g. de offic.de le.in vlti.verbis.ꝛ in.c. ad petitionez.col.vj. circa prin. versi.secundo.not.
678 ¶ Dicas que ꝛc. Ad hoc vide plene et eleganter Felinuz in c.ne innitaris quasi ꝑ totū.de cōsti. Et adde quod glos. hic alleg.ꝑ Roma. sequitur Panor.in cap. qualiter et quando. el ij.in princi.de accu.ꝛ ratio huius dicti est quia ex quo est contra nouum vel vetus testamentum constat de eius errore xxx.q.j.sunt quidam in ista materia est bona glo.i.cap.de libellis.xx.dist.adde etiam Jo.de imo.pulchre loquentē in cōmento.c.cuz cōtingat.in.iiij.co.vij.no.de iureiuran.

effectus. Item in penalibus ꝛ questi fritelle.dic tamen contrarium.text. est singularis ꝫm veruz intellectum glo.in.c.cōstituit.xvij.q.iiij.lz sint neophyti.i.nouiter facti christiani prohibentur ab officijs ecclesiasticis ergo et a temporalibus sed non sequitur qꝛ alia est ratio in vno quā in alio.

673 ¶ Quando vniuersitas scholarium cōgregatur et est aliquis bestiolus qui in ridendo et rixando conturbat totam vniuersitatez qua pena punitur.dic ꝙ excōmunicatione tridua.ꝛ deiectione de collegio.text. est singularis ꝛ non alibi.v.q.iiij.in loco benedictionis.

674 ¶ An.l.si seruus plurium.§.fin.de lega.j.ꝛ.l.numis. de lega.iij.habeat locum in contractibus cuz dicit ꝙ legatis numis non aliter declarando quod inspicitur consuetudo patrie. Itez secundo consuetudo loquentis. tertio persona q̄ reliquit.dic ꝙ sic.glo. est vna ꝛ singularis in.l.semp in stipulationibus.ff.de re.iu.licet posset in cōtrarium argui.ꝛ illā nota.ꝛ adde ad.l.veteribus.de pac.ꝛ ad dicta iura.

675 ¶ An excommunicatus sit infamis. Bal.cum erat antiquus allegat gl.singularem de hoc quod sic.in.c.j.quo tēpore miles in vsi.feu.ꝛ facit magnum festum sed miror de tanto viro quia debuisset allegare text.vnicum de hoc qđ sic.vj.q.j.infames.

676 ¶ Nullus qui ex suo delicto incidit in seruitutem potest a domino etiā volente manumitti:vt sunt portantes arma infidelibus qui efficiuntur serui capientiuz.diceres quod est casus in.l.u. C.de liber.ꝛ eorum libe.sed nō facit sed regula est singularis tradita per Joan.andr.in.c.ita quorundam.de iude.allegat text.singularē in.l.ij. C.qui.ad lib.procla.non licet.et prealle.l.ij.loquitur quando reincidit in seruitutē nō quando incidit vt in casu nostro quod singulariter nota.

677 ¶ Tu habes.l.si per errorem.de iurisdi.omni.iudi.ꝛ.l.ij.de iudi.vbi dicitur quod error iuris impedit prorogationem iudicis.sed illud non est verum cum tractatur de prorogatione illius iudicis qui regulariter habet iurisditionem in litigantibus licet causaliter non quia tunc error iuris non impedit prorogationem. verbum est singulare Innocen.in.c.ad petitionem.de accu.si subtiliter intelligatur:vt est exemplū in potestate qui in casibus mercantie habet iurisditionem in senensibus licet in mercatoribus est alia limitatio in.c.prudentiam.de offi.le.quam omitto.nota perpetuo.

678 ¶ Dicas que autoritas doctoꝝ preferatur in causis decidendis.dic quod aut dicta doct.ecclesie fundantur in autoritate noui vel veteris testamenti.et tunc statur dictis eorundem licet cōtrariū papa vel imperator cōtrarium diceret. Si aūt fundant̄ sup dictis sanctoꝝ ꝛ tūc statur pape potius.glo.est singularis in.c.de libellis.xx.di.alle.text.q̄ optime probat.xxxvj.q.vltima.§.fina. vbi autoritas solius Hieronymi prefertur

fertur toti concilio.

679 ¶ Tu audiuisti.l.si tutor.C.in quib. cau.in integ.resti.nō est neces.τ.l.licet. C.de pcur.vbi tangitur an gesta in iudicio per falsum procuratorem possent ratificari p dñm et communis cōclusio vera est φ sic:quia casus est in.l.licet. de iudi.τ in.l.in cause.de pcu.Sed attende qꝛ do tibi tres singulares limitationes.τ habeas menti sicut vnā margaritam.et tu qui habes amasiam nole margaritam teneas hec menti amore sui quid vis facio te ridere.Primo verum vbi iudex pronūtiasset procuratorem non habere mandatum quia tunc non possit ratificare.Bal.singulariter in auť.ei qui.C.de temp.app.τ est ratio quia ratihabitio domini post sententiā nō possit retrotrahi in preiudicium iuris iam quesiti parti aduerse ex sententia iudicis.l.talis scriptura.de leg.j.sꝫ nil facit sed tu alleg.l.fin.in fi.rem ra. ha.Secūdo vbi in ciuitate foret statutum.quod procurator nō habens mandatum non admittatur ad agendum.et ista est singularis autoritas Bald.in.l.si vxorem.C.de cōdi.inser.allegat tex.bene probantem in.l.si vero nō remunerandi.§.si post creditam.ff.māda.Tertio nisi procurator illegitim⁹ de cuius mandato dubitabatur admissus fuerit cum cautione rati iuncta protestatione hac per patrē aduersam nisi apparuerit te carere mandato:tunc enim gesta per eum possent haberi rata per dominum inuita parte.tex.est singularis secūdum verū intellectū in.l.inter quos. §.alieno.ff.de dam.infec.τ ibi Bar.

680 ¶ Cras christus ascendit ad celos. modo quero an veniet iudeus puniendus aliqua pena se cōuertens ad fidem saracenorum.τ de hoc fui alias interrogatus a magistro andrea de Cōstantinopoli.valētissimo homine coram cardinali rothomagensi.τ musitaui qꝛ nesciui respondere.demū inuestigans reperi solum Old.de laude.consilio.l.sed non dicit mihi quod placeat.sed probo φ non veniat puniendus aliqua pena. parcitur illi qui ex duabus vijs malis eligit viam minus malam.xiij.dist.ner ui testiculoꝝ.l.ita vulnerat⁹.ad fi.ad.l.aquil.ibi plerunqꝫ eñ τc.sed minus malum est amplecti vitam infidelium φ̄ iudeorū fidem prosequi. ergo sibi parcendū.minor probatur per verbū christi.Primo qui dixit iudeis peius erit vobis in die illa iudicij quam sodomis.ergo sequitur quod magis deliq̄runt. Scđo per dictum prophete q̄ dixit iudeis.Iustificasti sodomā.scꝫ infideles exponuntur per comparationē.Tertio per autoritatem gratiani ita terminātis singulariter in.c.nonne.j.q.j.iiij.ratione.quanto pena maior est tanto delictū apud deū noscitur fore grauius.c.nō afferamus.xxiiij.q.j.sed maiorem oculariter videmus penam illatam iudeis esse φ̄ saracenis ergo maius delictū perpetrauerunt.Ultimum tu vides φ non habent aliquam dominationem τ infideles sic vt ē ille soldanus quare de⁹ habet eos magis:quia sunt solum trāsgressores legis naturalis.Iudei autem nō tantum modo legis naturalis sed etiā legis scripte τ habuerūt maximos predicatores immo ipsum christum.nōne quotidie eram in tēplo τc.Et ad istam partem concludit Oldr. licet per alias rationes que nō placent.Qua autem pena puniunť christiani facientes se iudeos habes l.l.iudei.C.de iu

679 ¶ Tu audiuisti. τc.Ad istđ vide Feli. in.c.cām. col.vlt.per totū de iu de.vbi approbat tres similatōes de quibus hic per Roma.ad.l.si tutor.c.licꝫ τ vltra istas adđ.9. alias multū elegantes.

680 Cras xp̄s τc.Ibi reperi solū Oldr.dic i consi.lj.incipi.inde⁹ transiuit.τ adde textū cū glo.j.q. j.nonne.et Feli.i rub. de iude.et sara.

de.et in tit.de aposta.c. ne sanctuz baptis reite. Sed tn qd dico non habes quod probo quis fides iudeorū toleratur p papam z imperatorem. vt in.c.iudeus.extra de iude.et.l. nonnullos.C. eo.titu. Item toleratur fides infidelium: vt.l. christian⁹.C.de sacrific. pagano.z tem.quid em ad nos de his qui foris sunt.ij. qō.j.multi.quid ergo refert qd ex equipollētibus fiat.ergo nō debent puniri.z ita post ea respondi in scriptis. z si dicis quare puniuntur iudei cum christus omnino passurus erat: respondeo:vt in.c.relegantes.xxiij.q.v.qz non fecerunt ad finem boni: sed causa vindicte:ideo puniuntur.

681 ¶Tu audiuisti.l.trāsigere.C.de trāsac.nescio tamen si intellexisti.an ipsa.l.permittens trāsigi super iure sanguinis habeat locū de iure canonico.de hoc sunt due glos.z archi. dicit ꝙ nō qz de iure canonico in nullo crimine licita est seu permissa transactio sanguinis. gl.est singularis in.c.j.de collu.dete.z.ij.q.iij.§.in omnib⁹ sequitur illas Archi.v. q.ij.c.si primates. et est duplex ratio.prima qz de iure ciuili solū est pmissa trāsactio in criminibus.ex quibus imponit pena sanguinis:sed de iure canonico p nullo crimine irrogat pena sanguinis.vt in.c.sentētiam sanguinis.ne cle. vel mo.z.xxiij.q.viij.his a qb'.z est ratio qz omnis christi actio nostra est instructio qui dixit nunq̄ volo mortē peccatoris sed vt zc.dicit Gratian⁹.ij.q.iij. hi q̄ episcopos.z ideo tex.in.c.reos sanguinis.xxiij.q.v.dicit notabiliter reos sanguinis zc.z per illum tex.me defendi ab vno legato bononiensi pro vno scholari carcerato qui postea me allegante fuit liberatus.Secunda ratio est quia super his criminibus nō permittitur trāsigi ex quibus publicis criminibus pena sanguinis non irrogetur: sz de iure canonico omne crimē est publicum et pro nullo crimine etiam puplico est pena sanguinis. vt dixi primum probatur.vj.q.j.infames.in glo. quam allegat Bal.in rub.qui accu.nō pos.addas ad.l.transigere.

682 ¶In principio huius quinterni dixi tibi ꝙ omnis excommunicat⁹ est infamis.nunc declaro istud verum si excōmunicetur ex causa famosa.vel ex contumacia commissa in delicto infamiam rogante alias autem secus.verbum est singulare Innoc.in.c. testimonium.de testi.sequitur Archi.iiij.q.j.in glo.summe z ratio quia cum excommunicatio siue iusta siue iniusta valeat z timenda sit.vt.xj.q.iij.sententia pastoris.cum si. Absurdum est ꝙ propter iniustam causam quis infametur:z ideo oportet apparere de causa quia nulla maior pena excōmunicatiōis.vt.l.hoc sanctā.C.de aposta.c'. corripiantur. xxiij.q.iiij.licet dicant canoniste illud tantum de iure canonico ignorātes.l.hoc sanctam.vbi est notabilis textus.

683 ¶heres heredis testatoris est heres l.fina.C.de heredi.institu.z.l.j.de peti. heredi.l.si quis filium.de acquiren.heredi.cum si.nūquid vniuersalis successor heredis mortui alio titu.q̄ heredi tario sit heres testatoris quilibet diceret qd non cum sit heres heredis.ergo non principalis defuncti. contrarium tamen est verum.casus est vnicus in.l. j.ff.de castren.pecu.illum solus ego noto.ex quo sequūtur mille mirabiles effectus.dicit.l.idemq3.C.de dona.inter virum et vxorem.quod si volenti dona

681 ¶Tu audiuisti.l. zc.Ad istud singlare vide q̄ dicit Gād.in rubri.de homi.quasi p totum.

682 ¶In prin.zc.In fi.ad hoc vide hosti. d. Ant.z pan. in viij.col. i.c. testimoniū.hic alleg.

683 ¶heres heredz zc.Ibi nūqd vniuersalis. adde quod istud affirmatiue cum Lud. cōprobat magister me⁹ in l. paterfamilias.§ si. adde ēt vbi vide ante z post de materia istius singu.ff.de vulg.z pupil.idē approbat i.l. cū in libris col.ij.§ l.ij. extende'.C. de here.institu.

re mihi causa mortis mando quod det vxori. intelligo ego maritus donare illud idem vxori et est nulla per illum textũ. l. sed si vir. §. sed si legaturus. eodẽ titulo quod si volenti mihi legare mando quod leget vxori mee tale mandatum non inducit donationem inter me et vxorem meam. sed est ratio differentie quia regulariter equiparãtur vnde fuit pridie a me quesitum ab vno barbaro doctore cum esset questio in facto dic quod ratio est quia in donatiõe causa mortis absq̃ traditione queritur dominium. vt. l. ij. ff. de publi. quod secus est in legato quod cedit tantum a tempore mortis. vt. l. a titio. cum similibus de fur. reuocabiliter tamen. Merito ergo cum in primo casu sit dominiũ quesitum viro facto mandatum resultat donatio secus in legato: quia sibi non acquiritur nisi morte legantis secuta q̃d nota.

684 ¶ Tu audiuisti titu. de ꝓcur. ⁊ scis quod mulier regulariter nõ potest esse procurator sicut et mulier non potest ꝓcurare nec arbitrari nisi sit in dignitate dico ꝙ omnia hec procedunt nisi sit causa in qua de salute animarum tractaretur vt in repetitione vsurarum et in causa decimarum que sunt tributa egentium animarum dicit tex. quia nũc possent predicti procuratores existere et etiam arbiter esse. istud est verbum singulare Archi. etiam canonistis incognitum. vj. q. iij. scriptum mouetur per regulam. quia vbicũq̃ de salute animarum tractatur de iuris apicibus nunq̃ debet disputari ar. xix. q. ij. due sunt: inquit. l. sed hoc tu non potest esse procurator vel arb. sunt de iuris apicib⁹. vt. l. si, fideiussor. §. cum quidã. cum gl. ff. mãdati. ⁊ hanc regulam perpetuo nota q̃ valebit tibi ad multa.

685 ¶ Questio est in facto nunq̃d prelat⁹ ex iusta causa possit in sepulchrũ vni⁹ aliquem immittere alio inuito. dic q̃d sic secundum canones. licet secus secũdũ ll. vt. l. ij. ⁊. l. si plures. ff. de reli. q᷑ secundũ canones est quedã ecclesia quaz inuita possit episcopus facere. verbum singulare Archi. xiij. q. ij. precipiẽdum.

686 ¶ Scis ꝙ ⁊c. Ibi idẽ etiaz in ecclesiastica. Adde q̃d ꝯtrariũ tz Cardi. in. c. satis. hic alle. per rationẽ illi⁹ text. ⁊ dicit hoc optime ꝓbari in. c. felicis. ℣. quod si q̃s. de pe. in. vj. vbi carcerẽs vel offendẽs cardinalẽ punit vt reus lese maiestatis. et filiũ ei⁹ ꝓuant beneficiis ipo iure. c. vnico. ꝺ sci sma. lib. vj. ⁊ ita firmat imo. in. l. ꝉ sulã in fin. ꝓn. ff. solu. ma. ibidez in crimine heresis vt dixit idem car. l. c. q̃ iure. viij. dis. quod nota.

686 ¶ Scis ꝙ ex condemnatiõe patris ꝓpter crimen lese maiestatis vt si lederet principez vl̃ assistẽtes sibi. vt. l. si quis cũ militib⁹. C. ad. l. iul maiesta. canonizatã. vj. q. j. si q̃s cũ militib⁹ fili⁹ efficitur ifamis. ⁊ priuetur honorib⁹ ⁊ officiis. vt. ꝺ. l. si q̃s. Sed an fili⁹ ꝓuet beneficio ecclesiastico ꝓpter patris cõdẽnationẽ in crimie lese maiestatꝫ vr̃ ꝓma frõte ꝙ sic quia infamia remouet quẽ a dignitate querenda sed etiaz acquisita. l. ifamia. C. de accu. li. x. cum ergo filius sit infamis. vt dixi ergo ⁊c. Non obstat si dicis ꝙ iudex secularꝫ nõ potest de beneficio ecclesiastico cognoscere rñ deo q᷑ i ꝯsequẽtiã videt posse. vt. l. j. ꝺ aut. tut. cũ si. quia nõ iudex sed crimen ipm priuat: ꝯ᷑ium tñ est in glo. singulari in c. satis ꝓuersuz. lvj. dist. que dicit ꝙ nõ. illud probat optime vide eam. et hoc verum est in crimie lese maiestatis temporalis vt imperatoris idez etiã in ecclesiastica vt cõtra ecclesiam. vt in. c. quicunq̃. de hereti. lib. vj. ⁊ c. fina. de scisma. eodẽ li. ⁊ hec sunt notanda ⁊ mẽti tenẽda.

687 ¶ Te stibus ⁊c. Ibi ita gl. dicit aduer te quia illa gl. istud mihi nõ dicit Sed vide fel. ibi col. fin. vbi ponit quinq̃ fal. ad regulã quam facit ꝙ nõ creditur de facili id est nullo modo testib⁹ ꝉ fauorez ei⁹ qui contra eorum personas protestat⁹ est.

687 ¶ Testibus aduersus me producentis si aduersus eorum personas

689 ¶ Parti rñsure ⁊c. Ibi glo. est singula. in c. quasdã. adde q̃d Bal. ibi illaz intelligit sup facto notorio vl' ꝓprio recenti nõ intricato si eñi esset factũ alienũ antiquũ vel intricatũ dat spatiũ q2 posset credere vnum nũc ⁊ δliberatione habita crederet ɔtriũ. allegat. l. ij. §. fi. ff. si q̇s oz. in boñ. pos. serue. iurãti tñ q̄ nõ petit dilationẽ aio differẽdi litẽ ẽm ipm allegat. l. iusiurãduz ⁊ ad pecunias. ff. de iureiu. ⁊ l. q̇ interrogatus. ff. δ. interro. ac. de ista materia lati⁹ ponũt doc. in c. cũ cãz de iura. calum.

692 ¶ Regula est ⁊c. Ad hec vide que addidi. s. singu. ccccxliiij. inci. s3 posito ⁊ vide Sande. in c. δ his. in glos. fin. ibi col. ij. in fi. de accu. vbi colligit istã regulam pro qua dicit esse bonuz tex. ⁊ ibi gl. in. l. post legatũ. §. amittere. ff. de his q̇bus vt indig. vide etiã bonũ. tex. i c. si canonici. §. si aũt. de offi. oz. in. vj. ⁊ i c. in quibusdam. de penis.

me aliquid obiecturum protestor licet postea ꝓ me deponant non facile est credẽdũ. vt est casus i. c. presentiũ. de testi. in fi. ⁊ ita gl. dicit ibi q̃d est verũ si sunt ignobiles secus si nobiles q̇ mei protestantis potentiam non timeãt. quod intellige si sunt plures secus si vn⁹ nobilis qm̃ tunc facit semiplenam probationem adeo vt in defectũ ꝓbationis iuramentum deferri posset ẽm formam. l. admonendi. ff. de iureiuran. ⁊ l. in bone. C. eo. titul. ita singulariter determinat archid. xxxvij. distinct. si quis vere. q̃d nota.

988 ¶ Si quis a iudice monitus positionibus non respondeat pro confesso habetur i. c. si post. de confes. libro. vj. l. ij. §. quod obseruari. C. de iura. calumnie. Modo pone quod quis dicat ⁊ iuret se nescire ṽitatẽ positionis ⁊ ideo nolit respõdere an per iudicem compelli possit vt rñdeat per verbum credit vl' non credit cum talis responsio eque preiudicet sicut per verbum assertiuuz facta foret dic quod sic. ita singulariter concludit archi. xc. distinctio. c. ponderat.

989 ¶ Parti respõsure debet dari terminus ad deliberate respõdendum. vt. l. qui interrogat. de interro. actio. l. iusiurãdum ⁊ ad pecunias. de iureiurando quod est verum si velit per verbũ assertiuum secus si per verbũ credo vel nõ credo. tunc enim statim cogi põt respõdere. glo. est singularis in. c. quesdam. de prescrip. quã canoniste cõiter sequũtur licet ego sequi dubitarem.

690 ¶ Si procurator facit actum tanq̃ nuntius nõ valet actus. text. est singularis ẽm intellectum glo. penulti. ⁊ verum in. l. multũ. C. si quis alteri vel sibi in gloss. super verbo cõperasti. facit q̃d dixi anno elapso in. l. j. ff. de verb. obli. quem casum nota perpetuo.

691 ¶ Maior ordie ⁊ dignitate licet postea in collegio receptus debet ꝓferri an tea receptis. q2 maioritas ordinis potius attenditur q̄ prioritas temporis. tex. est nota. in. c. statuimus. de maio. et obe. tene menti.

692 ¶ Regula est quod cũ quis alterius contemplatione aliquo lucro priuatur lucrum illi in dubio queritur cuius cõtẽplatiõe priuat: vt. l. si legat. C. de le. l. cuz emãcipati. §. si duo. ff. de colla. bo. in. l. post legatuz. §. admittere. ff. de his quibus vt indig. l. si defunctus. C. de suis et leg. canoniste allegant duas glo. vnam in. c. si diligẽti. in verbo pertinet dant cl. ij. de foro compe. ⁊ in capitulo quia clerici. in glo. fi. de iurepatro. Sed hac regula Barto. facit magnum fundamentum in. l. ij. §. videndum. ff. ad tertu. licet iura nõ alleget. hoc tamen intellige alterum cum quis priuatur lucro contẽplatione ex dispositione legis secus si ex dispositione hominis sui testatoris tũc enim queritur substituto vel coheredi ipsius priuati non autem illi casus cõtemplatione priuatus est. tex. est cum glossa sua super verbo non est cuius primus inuẽtor Ja. de are. singularis in. l. vxorem. §. heres. de le. iij. Bart. ibi facit festum. ⁊ Bal. in aut. relictũ. C. de indi. vidui. vbi de illa glo.

exultant ambo. Ludouicus.

693 ¶ Ex longeua & inueterata consuetudine episcopus habet hoc ius quod sine consilio suo nulla ecclesia vacās in sua diocesi potest alteri cōferri. Modo pone φ epūs absit. & sit in remotissimis partibus. ad quez impossibile est haberi recursum vel pone in dn̄o temporali. an eo casu vicari⁹ seu vicem gerēs possit consilium p̄stare in ecclesiis conferēdis seu locis aliis prima fronte videtur dicendum φ non. quia est voluntaria iurisditio in qua non succedit vicarius generalis. casus est in.c.cuz generali. de offi.vic.lib.vj. tamen archidi. dicit in curia romana se obtinuisse contrariū.lxiij.dist. Reatina ecclesia. alleg. tex.i.c.ex frequentibus. de insti.sex. videamus an sit verum canonista diceret quod sic. vt euangelium vt dicit Joan. and. in proemio sexti dum submittitur opera sua Archi. sed salua reuerētia tāti patris non dicit verum quia cōtra casus.c.j.in fi.ne sede vacā.lib.vj. vbi dicit φ in casu nostro. valet collatio etiaz si nullus consilium seu consensus accessisset. secundo probo per dictum Fede. de senis cōsilio.cclviij. vbi firmat φ cōsensus epī requisitus ad validitatē testamenti facti per capitulum nō potest prestari per generalē epī vicarium. & ratio quam supra dixi. quia est voluntarie iurisditionis vt.d.capitu.cum in generali.

694 ¶ Quero nunquid inducie deliberatorie sunt cōcedende per iudicem in casu criminali sunt i ciuili. vt in aut.offeratur. C. de litis contesta. fui per iudicē potestatis heri interrogatus dicentem quod sic. quia in criminalibus proceditur ad similitudinem causarum ciuiliū vt.l.absente.ff.de penis. sed ita est in ciuilibus ex dicta auten.offeratur. scd̄o quia vbi maius periculum ibi cautius est agendem de carbo.edic.capitu.vbi maius. de electio.libro sexto. cum si. sed omnis causa criminalis est maior qualibet pecuniaria. vt in.l.seruorū. de penis. ergo & cuilibet sic diceret p̄dictas rationes. sed tamen in contrarium est. glossa singularis communiter ignota. tertia questione secunda. de iudi. vbi gloss. aurea & adde ad aut.offeratur. ratio redditur ibi per gloss. vide eam quia non possum tibi omnia discutere.

695 ¶ Uiolans seu infringens priuilegia alteri⁹ q̄ pena debet puniri. vt sunt gabellarij qui faciunt scholares soluere cōtra eorum priuilegia dic φ debet priuari omnib⁹ propriis priuilegiis si qua habet. casus ē notabilis in capitu. delicti si iij. de priuile.

696 ¶ Tu saiche creditor priuati recusans accipere debituz sibi oblatū cōgruo tēpore nō propter hoc perdit ius petēdi illud. casus est in.l.ß

693 ¶ Ex longeua &c. ad hoc faciūt que dixit gemi.in.c.ij.in.ij.col.de offi.vica.li.vj. φ in taxatione numeri canonicoruz requirit̄ ∂sensus epī vł vicarū habētis ad hoc speciale mandatuz qd̄ soli canonici nō p̄nt materiam mutare. nota.d.an. in c.cū accessissent. col.iiij.ver.oia hec vera 3 ∂sti. allegādo Federi. consil.cclvij. Adde Federicuz idē tenētez ∂si.cclxiiij. incipi. si canonici. Adde ēt φ dictū archid. in.c. reatia ħ alle. vz φ stāte cōsuetudine qd̄ mortuo p̄lato mors denūtietur regi vel comiti vł archiepiscopo & tales sunt absētes sufficiet denūtiare suis locū tenētibus. per.d.c.ex frequentibus. hic alle. per Ro. sequitur Bal.in.c.venerabilis. de consuetu. Sande.in capitulo subditis colū.ix.in prin.de prescrip. licet ro. hic ipsum reprobet rationibus quibus oportune respondet. idem Sande.in.c. ex parte. colum.viij.ver.an autē absente.de consti. Ad predicta vide etiā Sande. vbi facit mentionem de Ludo. hic & aliqua adducit in.c.cū oēs.col.iiij.ver.si. & non sufficit dictū Arch. sequit̄ etiā do. Ant.i.c.cū sicut.l.iiij.co.de elec. & mag. me⁹ in.l.prouinciali.§.si ego suprficiarius.col.iij. post mediū de op.no.nū.p quo dic esse optimū tex.in.c.cū nullus. in ver.epo autē in remotis agēte. de tēpo.ordi. quicquid dicat ro.hic.

701 ¶ Dicam tibi ⁊c. ibi sed ꝯtrium est
veritas. glo. est singularis. in. c. ad hec.
adde qđ idē tenēt Pan. ⁊ Jo. de lig. ibi ⁊
Cal. in repe. i. c. cū excōicato. xj. q. iij. in
prin. ⁊ tria vel quatuor sītia. s. an dispo-
sitū in hoie
viuo habe-
at locuz in
mortuo po
nuntur no-
tabilr i ad-
di. ad pan.
in. d. ca. ad
hec. ꝙ autē
memoria
hois possit
dānari. est
text. i. §. p ꝯ
riū. vbi gl.
insti. de he
re. q̄ ab in-
te. vid etiā
p glos. in. l.
q̄sq̄s ⁊. l. fi.
C. ad. l. iul.
ma. p bart.
in. l. q̄ a la-
trōib᷒. §. j.
ff. de test. et
text. in. l. ex
iudiciorū
ff. de accu.
et in. l. ij. C.
de testa. mi
li. Et ista fa
ciunt ad ra
tionez q̄re
canones p
hibēt cōica
ri excōica-
tis. ēt mor-
tuis vz vt
meli᷒ idu-
cāt ad abso
tionē et pe
nitētiā duz
viuunt. et
sic genera
liter vt de-
licta coerceantur ⁊ impunita non eua-
dant.

si postea. ff. de arbitr. l. si
pemptorio. in fin. de act.
emp. l. si decē. ⁊. l. si debi-
tor offerre. de solu. et ibi
plene. sed an habeat lo-
cū in creditore reip. senē
sis vel florentie. vel re-
cusando debitū cōgruo-
tpe oblatū p rep. qđ ra-
ro aut nunq̄ visum fuit
perdat debitū. dic ꝙ sic
speciale est i repu. quod
creditor debiti petitio-
nem omittat hoc casu.
duo sunt casus. l. nulli. ⁊
l. fortissimi. C. de eroga.
mil. anno. lib. xij.

697 ¶ Dantes licentiam
stipendiarij reipu. vt ar-
migeris vel doctoribus
cum non possint. s. quia
eorum officium ad hoc
non extendatur. s. vt va-
dant florentiam vel ad
balnea qua pena puniū-
tur dic ꝙ salarium illi᷒
temporis quo licentiam
dederunt ipsi officiales
de proprio soluere tenē-
tur. casus est singularis
in. l. per hāc. de ero. mi.
anno. lib. xij. qđ no.

698 ¶ Attende ad text. l.
tutor sm dignitatem. §.
j. ff. de administra. tuto.
vbi probatur qđ allegā-
ti se non potuisse custo-
dire res alienas vt pro-
prias incūbit probatio:
qr presumptio est in con
trarium vt ibi. Scđo p-
bat ad idē quod vbi tu-
tor est in tali periculo quod non pōt si-
mul ⁊ semel custodire bona sua ⁊ bona
pupilli dz preferre custodiā patrimonij
pupilli custodie bonorum suorum quod
primo limita nisi res tutoris sit pretio-
sior et res pupilli vilis. tunc enim tuto
ri parcitur si suaz prefert. Secūdo limi-
ta vbi pretiositas rerum pupilli ⁊ tuto-
ris sit par. tūc enim locus est gratifica-
tioni. glo. est singularis. in. l. si vt certo.
ver. proinde. in verb. saluas. ff. cōmo. et
est ratio qr tutor in re pupillari seu com
modatarius excusatur si eā adhibet di-
ligētiam in re aliena quam quilibet di
ligens in tutore probatur vt. l. in tutori
bus. ff. de admi. tut. de cōmodato. l. i re
bus. ff. cōmo. sed quilibet diligēs illud
faceret. ergo ⁊c. ⁊ hoc nota perpetuo.

699 ¶ Verba illa q̄ solent poni in instru-
mētis cōfiteor saluata rōne ⁊ calculo fa
cto pro residuo me recepisse a debitore
meo centū q̄ l probatur p verbū p resi-
duo dic qđ probat qđ recipit cētū ⁊ etiā
totū aliud in quo idē primo tenebat gl.
est singularis sm Ange. in. l. si ex pluri
bus super verbo reliquum. ff. de solu.

700 ¶ Tu habuisti. l. si quis in cōscribē
do. C. de pa. vbi dicitur qđ arbiter fecit
litem suam male iudicando. vt iudex: s
an negligēdo iudicare faceret litē suā
tu diceres quod est casus ibi i verbo ne
glexerit ⁊ male qr intelligitur quod no
lit admittere exceptionem. sed nō dici
tur si permittit labi tēpus cōpromissum
in iudicē. tu bene habes quod sic. ⁊ idē
dicit in arbitro. tex. est singularis i. l. j.
§. sciendū ver. diuus. iuncto prece. ff. de
magis. cōue. addas ad Bar. in. l. fi. ff. de
va. ⁊ extraor. cogni. ⁊ ad alios in. l. fi. C.
de contrahē. emp. vbi queritur de arbi
tratore. vbi est casus in. l. ij. de proxene.
quod sic. ⁊ vide glo. insti. de obli. que ex
quasi delic. in prin. ⁊ in aut. decreuim᷒.
de arbi. que cōiter nō intelligitur.

701 ¶ Dicam tibi dubia de quibus in itin
nere interrogauit me pridie reuerend᷒
p̄sbyter cardinalis de vrsinis primum
qua pena puniatur episcopus seu pres-
byter faciens coniurationem cōtra do
minum temporalem ⁊ in primis nō re-
cordabar dic quod sunt degradendi: et

ste priuandi a beneficijs 𝔷 officijs.text⁹ est singularis.xxij.q.v.si quis laicus li- cet Archidia.dicat q̄ ille text.est palea nō gratiam sed nota bene. Secundū lo quens cum excommunicato seu partici pans incurrit minorem excommunica tionem.xj.q.tertia.c.cum excommuni- cato.et.c.qui communicauerit. et que sit minor seu maior excommunicatio nota in cap̄.si celebrat.de clerico excom municato.mini.et in capitulo constitutio nem.et in capitulo statuimus.de senté. excommu.lib.vj.ibi plene ibi vere 𝔷 il- lud verum etiam si communicat cum ex communicato mortuo in iuuando eum vt ad funus ducatur curando sibi funus vel sociando licet videatur primo quod non sm Host.qui tenet hanc opinionē. Secundo tunc participans cum excom municato incurrit minorem quando cū eo aliq̄d deducit in vsu vt dictis decre- ti iuribus sed cum mortuo non possu- mus aliquid in vsum deducere cum sit cadauer igit̄ 𝔷c. Scd̄a rō quare prohibe tur participatio cum excōmunicato est q𝔷 excōicat⁹ vt rubore cōfusus citi⁹ ve- niat ad penitentiam 𝔷 absolutionē vt in c.pia.de excep.lib.vj.sed hec ratio ces- sat in excōicato mortuo igitur 𝔷c.et ita credebat dñs cardinalis cū esset coram eo de facto sed cōtrariū est veritas.ista est sñia gl.est singularis in.c.ad hec.de priuile.𝔷 est ratio duplex.primo tex.di- centis quib⁹ ꝓhibemur cōicare viuis. ꝓhibemur 𝔷 mortuis vt in.c.sacris.de sepultu.𝔷.xx.q.ij.c.ij. Legistas ad hoc al leg.ff.de cada.puni.l.ij.𝔷 ibi Bart.indu- cit an corpus mortui possit tradi medi- cis 𝔷 reliquit indecisum alias tibi deci- dam quia est casus in decretis non re- cordor modo. Secūda rō est q𝔷 effect⁹ ex cōicationis quo ad eccl̄iam militātē du rat etiā post mortē vt i.c.a nobis.de sen tē.excōi.la grāde.𝔷.d.c.sacris.puta quo ad sepulturam ergo 𝔷c.𝔷 ita dño meo re spondi.nescio quid tu dixisses.

702 ¶ Incidēs in excōicationē vt q𝔷 inie- cerit man⁹ violētas in clericū incidit in excōicationē.tex.est in.c.si q̄s suadēte. xvij.q.iiij.puniunt̄ alia pena qd̄ nō pōt nisi regulariter a papa absolui 𝔷 non ab epō licet fallit in casib⁹ vt in.c.ea noscit̄.de sen. excō.cū si.fallit vbi quis inciderit in excōicatio- nē leui iniectiōe tūc em̄ pōt ab epō absolui.cas⁹ est singularis sm cōem intellectū in.c.peruenit el picolo.de sen.excom.

703 ¶ Tu scis q̄ de iure ciuili carcer non pōt assi gnari ad penā sed ad cu- stodiā: vt.l.aut dānum.§. solēt.ff.de penis.l.incre dibile.C.eo.titu. licet de iure canonico secus.vt in capitu.quāuis.de pe- nis.libro sexto. Modo quero nūquid cu𝔷 iudex ecclesiasticus de crimi- ne ecclesiastico cogno- scit contra laicum possit laicū punire vel afficere pena perpetui carceris sm ius canonicum quili bet diceret qd̄ sic ex eo q𝔷 ratione criminis lai- cus est effectus de foro ecclesie vt est notum in ca.si duob⁹.de appella. cum si.nihilominus ve- ritas est in contrarium vnde dictum capitulum quāuis habet locum cū punit̄ persona ecclesia- stica non laica dictu𝔷 est singulare verbum Oldr. consilio.lxxxviij.𝔷 sequi- tur Jo.an.per easdem ra tiones in addi.Specul. in rubri.de offi.ordi.lib. vj.vbi casus recte intuē ti.quod no.licet Jo.an. Oldr.non alleget.

704 ¶ Quero a te isti iocu culatores 𝔷 mimi ducen tes cōiter aialia fera li- gata vt vrsos leones qua pena puniāt̄ si illud aial aliquē occiderit.tu dice res q̄ pena mort𝔷 q𝔷 q̄ oc

703 ¶ Tu scis 𝔷c. In si.add̄ Pet. de anch.in rugu.ea q̄. xlviij.co.de reg.iu.l.vj. Joā.and.in additio. ad Spe.i rub. de offi.ord. Old.consi. lxxxvj.p.d. ant.𝔷 imol. in.c.cū eps de off..ord. in.vj.p illū text.in ver. ꝑsonas ec- clesiasticas vbi tñ Ge- mi.vr̄ tene re oppositū ad qd̄ con- firmandu𝔷 Feli.addu cit q̄nq𝔷 vl' sex.tex.i.c. cū sit.colū. ix.i medio ver.𝔷 adde de fo.cōpe. vbi etiā al- legat Ana. hanc secun dam opi.te nentem in duobus vel tribus lo- cis vt ibi p cum.

casionē mortis dat occi-disse videtur. dic tamen qđ pena est ducentorum solidorum. tex. est singularis in. l. quod vulgo. de edi. edic. iuncta. l. cū duabus precedētibus ꝛ hoc est propter tacitum consensum ciuium qui illos permittunt esse in ciuitate. studeas istos titu. extraordinarios. et non cō sumas tēpus in scortis vētris namq; ingluuies ad luxuriam prouocat et facile omne opus bonuz destruit dicit tex. hieronymi hoc notum est hec membra sibiipsis vicina fore. vnde fit vt vicinitatis coniuncto federatione3 arguat vitiorum. xliiij. dist. §. j. ꝛ. c. conuiuia. nō enim plus q̄ necesse est debemus corpori deseruire sed eius infirmitatem reficere vt ipsum habeamus ad vsum exercēdē virtutis dicit in tex. in. d. c. conuiuia. vnde Seneca non viuo vt comedā sed comedo vt viuam: ꝛ ideo Bar. comedebat ad pondus vt haberet intellectum pariter dispositum ꝛ nunq̄ alteratum. ꝛ ideo comede tē perate. ſm qđ dicit text. de conse. dist. j. c. non mediocriter.

705 ¶ Uēdo tibi rem cum hoc quod si tibi displicuerit res sit inempta q̄ro infra quantum tempus debet emptor suam displicentiam declarare vt rehabeat pretium et restituat rem diceres qđ est questio. de qua in. l. si quis arbitratu. de verb. obli. sed male quia statutus est terminus in casu nostro. lx. dierum. tex. est singularis in. l. quod si nolit. §. si quis ita. de edil. edic. ꝛ illum nota.

706 ¶ Iudex potestatis consuluit me nunquid valeat statutum imponens penam pecuniariam pro adulterio vel homicidio pro quibus est pena mortis de iure communi. Archidi. ponit in. c. duo ista nomina. xxiij. q. iiij. ꝛ in. c. fi. ne cle. vel mo. lib. vj. hosti. ꝛ Jo. an. in. c. fi. de consue. ꝛ decidunt ipsi quod statutum nō valet ea ratione quia vt constitutio sit valida debet esse equa et iusta ꝛ vniuersalis vt in. c. erit autem lex. xiiij. dist. sed ista constitutio est iniqua vt probabitur. ergo est inualida quod sit iniqua probat quia quelibet dispositio. per quam datur facilis occasio delinquendi est vt initur reprobata. l. cōuenire. de pactis dotalia. l. si vnus. §. illud. de pac. c. quemadmodum. et. c. si xp̄s. versi. quedam enim. de iureiur. sed per istam datur facilis occasio delinquēdi quia nil magis appetimus q̄ saturare voluntatem nostram cuz possumus igitur ꝛc. cum sciat pro homicidio eum non moriturum ꝛ ad hoc xj. q. iij. c. pauper. vbi dicit pauper cum non habet quod offerat nedum audiri contemnitur sed contra veritatem opprimitur: facile enim auro vēditur iustitia neq; suam culpam quis pertimescit cuz sperat posse redimi si tu esses in curia hoc probares. Bal. solus apud legistas in. c. j. §. iniuria. de pace iura. firman. in vsi. feu. dicit sine aliqua allegatione hoc statutum verum et validum cum ponit penam pecuniariam paruam ꝛ sic non contemptibilem alias secus nil allegat. Ego autem probo per tex. §. pena iniu. de iniurijs vbi dicitur quod valida erat lxij. tabularuz olim quē propter delicti oris facti imponebat penam pecuniariam et hoc propter magnam veterum paupertatem ita in proposito Bal. Item gla. dicens quod qui rustico aufert pecuniam aufert sibi oculum dextrum: vel illicitas. §. ne tenuis. ff. de offi. presi. Jo. rustici non audent optare pecunias vt in comitatu florentino: vt. l. domini predioꝝ de agri. ꝛ censi. lib. xj. addas Bar. in. l. j. ff. vi bo. rap. vbi presuppo-

non aduertēs dictum statutum validuz non habent notitiam predictorum.

707 ¶ An papa vel imperator possit facere quod dicto vnius credatur cōtra partē dic quod nō. casus est singularis. in. c. indicas hermanum. iij. q. ix.

708 ¶ An papa vel imperator possit facere quod transumpto vel exemplo absq; solennitate detur fides ꝛ dic quod non. casus est singularis in capitu. j. de fide instrumen.

709 ¶ An ad solennitatem matrimonij requirantur testes rogati et dic quod sic et legiste possunt probare huius resolutio contractus ꝛ celebratio debent procedere eodem iure. l. si ad resoluenda. de predijs mino. sed ad soluendum matrimonium requiruntur testes rogati ergo ad contrahendum: vt. l. nullum. ff. de diuor. sed de hoc habes glo. singularem. in. c. rostratos. xxx. q̄. j. per tex. ibi inuitatis. sed Bartholomeus brixiēsis dicit in quadam sua additione q̄d ipse non credit glos. veram sed mihi placet per illum text.

710 ¶ Quero per illum text. an officiales stratarum communis possunt facere q̄ ꝓpria autoritate destruatur domus vnius priuati ad hoc vt ciuitas fiat pulchrior et dic quod sic per text. singularem in c. edificia. de edifi.

711 ¶ Tu scis quod Bar. in. l. si quis mihi bona. §. pater. de acquir. here. determinat quod si dicit familiari nunquam reuertatis nisi sentiam noua de iniuria tibi facta dicitur quod videtur sibi mādare per illum tex. sed ego vobis allego. c. ex literis. extra de exerci. prela. vbi dicitur quod per ista verba malum est quod hoc malum transeat impunitum censeatur sibi mandasse q̄ faciat vindictam: ꝛ nota illum tex. ad dictum. Bar.

712 ¶ De solēnitate requiritur quod vasallus volens alienare feudum debet habere consensum domini quero si scit ꝛ tacet an videatur prestare consensum gl. est singularis quod non in. c. j. in ver si. sine permissu. de prohib. alie feu. per lotha. quam sequitur Bal. ibi ꝛ adde ad notata in. l. que dotis. solu. ma.

713 ¶ Pone facta est donatio duobus que

707 ¶ An papa ꝛc. Adde quod istud. c. indicas hermanum ad idem quod ro. hic allegat Feli. in. c. ꝯstitut⁹. in verbo limita quadrupliciter. ꝛ ver. ij. limita de rescrip. allegat alphabetū in ver. papa. et excedebat summā quin dicit nō eē nimiuz mirabile quia de iure diuino requirunt̄ duo testes ad minus. c. cū omnes. de testa. cum simi. idem refert ꝛ sequitur Ro. hic in. c. cum olim. col. x. in fi. de re iud. c. dictum. de quo hic refert etiam ꝛ sequit̄ Feli. in c. sicut. circa prin. ver. ꝛ hoc est adeo verum. de sen. excō. adde etiam si faciunt que dicit Ant. sic. in no. suis in lra. P. no. inci. princeps nō pōt ferre sentētiā.

708 ¶ An papa ꝛc. Istud singulare refert ꝛ simpliciter sequit̄ Feli. in. c. cū olim. col. x. in fi. de re iudi. ad quod faciunt allegata ibi plene per eum. ꝛ que supra addita sunt sing. 688. incip. Tu scis q̄d nedum iudex.

710 ¶ Quero ꝛc. Adde quod facit notabile dictum Bal. in. l. si traditio. in princi. C. de ac. empti. vbi dicit quod fauore publice vtilitatis potest quis compelli ad factuz per no. in. l. stipulatio. ff. de ope. no. nū. de fauore publice vtilitatis plene tractatur per scribentes in. l. j. ff. solu. mat. ꝛ p Feli. in. c. nonnulli in verbo ad euitandos. de rescrip.

711 ¶ Tu scis ꝛc. De hoc vide Magistrum meum plene loquentem in. l. prima colum. vj. C. de seruis fugiti. Pau. de cast. consilio. ccxl. incipien. videtur per predicta. ꝛ istam decisionem Bart. ampliat Matth. not. clxxxviij. et magister meus vbi supra limita. vj. notabilibus modis de quo etiam vide per And. sicu. in no. suis in litera. P. ver. famulus cuiusdaz nobilis.

712 ¶ De solēnitate ꝛc. pro gl. hic alle. facit regula. c. nōne. de p̄sum. vbi Feli. co lū. iiij. in p̄n. infert ad id q̄d dt gl. iste ad quā vide oino ꝯsiliū Pe. de anch. lxij. inci. nota iudicis. ꝛ dic quod glos. est in ver. absq; ipsorum permissu.

713 ¶ Pone facta est donatio ꝛc. Ad hoc vide Frā. cre. qui subtraxit istud dictū no. suo. 221. al's. 131. ici. facta est donatio ꝛc.

714 ¶Regula est &c. Adde Bal.i.l.j.C.
de interdi.ma.hic alle.Feli.i.c.qm̄.co.
pe.in prin.ꝟ.q̇nta ꝯclusio.de ꝯsti.ꝑ quo
allegat tex.in.c.cū inhibitio.de clā.de-
spon.vbi actus per ignorātiam excusa-
bilis nō ex
cusat si oc-
culte fit. Et
idem dicit
si tales per
sone faciāt
actum con-
trariuz per
allega. ibi
dem ꝑ eum
ad istud vi-
de etiam Fe
li.in.c.con
suluit. col.
vij.cir.me-
dium versi-
cu.gloss.in
versi.lucez
vbi allegat
glo.in.d.c.
j.de inter-
dict.ma.et
bal.in.c.quicunqꝫ.pe.col.C.de ser.fu-
gitiuis ꝛ Jo.de ana.in.c.cum ex iuncto.
col.ij.de here.vbi dicit esse bonum tex.
715 ¶Nunquid rescriptū &c. Adde eū-
dem Jo.an.in.c.j.de rescrip.in.vj.ꝛ ꝑle
nius Ludo.met.consi.ccccvj.ad fi.re-
fert.Sand.loco infra allegando.
716 ¶Illud quod dicitur &c. Adde q̄d
istud refert ꝛ simpliciter sequitur San-
de.in.c.venerabilem.col.ij.ver.fallit se
cundo.de excep.
718 ¶Jura faciūt &c. Adde q̄d per hoc
limitatur.l.barbari⁹.ff.de offi.preto.vt
nō habeat locum in his que gerūtur iu
re priuato ab inhabili quia in illis tan
tum nocet inhabilitas occulta quātum
manifesta per istud dictum Jnn.q̄d ap-
pellat singularissimū.Sand.in.c.rodul
phus in verbo ꝛ appellari.de rescriptis
vbi ad dictum Jnno.plures quotas re-
peries q̄ alibi.ꝛ sequuntur cōmuniter
docto.in.c.pia.de exceptioni.in.vj.ꝛ in
d.l.barbarius.vbi magister meus elegā
ter post alios.

gentorum aureoruz.que
si facta esset vni deberet
insinuari quero modo
an sit vna donatio: vel
plures ꝛ qualiter debeat
considerari an in concre
to an in abstracto et ad
hoc vide tex.in.l.scimus
C.de dona.vbi est tex.de
hoc Joan.and.referens
Simonem vicentinum
dicit quod debet conside
rari donatio in concre-
to.ꝛ non in personas do
natariorum hoc ipse po-
nit in eadem additione
plures dicit Simon vi-
centinus.
714 ¶Regula est quod
quecunqꝫ persone sunt
que excusantur a iuris ignorantia si fa-
ciunt actum clam nō excusantur.gl.est
in.l.j.C.de interdic.ma.ꝛ.l.qui contra.
C.de inces.nup.que ponunt hāc conclu
sionem per.l.fi.de ritu.nup.
715 ¶Nunquid rescriptum impetratum
per duos quoꝝ vnus est excommuni-
catus alter non valeat in totum siue in
parte excōmunicati.qꝛ rescriptū ab ex-
communicato impetratū est nullum vt
in.c.ipso iure.de rescrip.certe Jo.and.
ponit hoc in nouella in.c.vtile.de reg.
iur.Et concludit quod aut rescriptū est
impetratū super re communi diuisibili
ꝛ valet respectu non excommunicati al
legat.l.si titio.de leg.ij.aut est impetra-
tum super re communi indiuisibili ꝛ ni
hil valet:vt.l.j.§.trebatius.ꝛ.§.itē que
ritur.de aqua quoti.ꝛ esti.c.ad proban-
dum.de re iudi.
716 ¶Illud quod dicitur excommunicat⁹
non habet legitimam personam agendi
vel impetrandi rescriptum hoc verum
nisi ille sit excommunicatus ab illo qui
ideo excōmunicauerit vt inhabilitaret
eum timore ne contra eum ageret quia
tunc potest agere ꝛ impetrare aduersus
eum ꝛ quencūqꝫ alium Spe.in tit.de re
scrip.presenta.§.ratione impetrantis.
ver.sed pone que est pe.
717 ¶Potestas vnius loci subiectus ali-
cui ciuitati sentētia lata super ipso fur
to vel homicidio vult ipse eā executio-
ni mandari &c. scires tu aliquod reme-
dium per quod differatur executio dic
quod ciuitas cōgregetur.ꝛ dicat quod
est artifex eximius qui expediret ciuita
ti quero an interim possit supersedere
donec nuntiet ciuitati dic quod debet
supsedere.text.est singularis in.l.ad be-
stias.ff.de penis.
718 ¶Jura faciunt magnam differen-
tiam inter infamem publice et occulte
et inter excommunicatum publice ꝛ oc
culte.vnde dic quod nunquam quo ad
ea que geruntur quo ad vtilitatem pri
uatam.non autem publico officio vel
vtilitati debet autem fieri differentia
inter publicum et priuatum de consue-
tu.capitulo cum dilectus.vbi dictum
singulare.

719 Attẽde dicit glo. que reputatur singularis. i. c. j. de vita r ho. cle. quod quotiescunqz ad incurrendũ in penã iuris ius mandat iudici qd faciat plures monitiões nunq̃ in potestate iudicis est illas abbreuiare sed alia é de iure ciuili in. c. j. in ver. monitioné. de mili. vasal. qui contu. est. Sed an sit idé. s. quod iudex nõ possit minuere terminos post q̃s pena venit imponéda arbitrio iudicis ita quod ipse habeat potestaté imponere. r hoc casu dic qd potest. casus est valde nota. de iure ciuili. naz missio in possessionem ex primo decreto est pena. casus est in. l. satisqz. de in ius vo. sz ad faciendum quem cõtumacem requiritur trina citatio, r tamé potest hoc moderare. qz potest imponere vnam pro tribus vt. l. consentaneũ. C. quomodo r quando iudex. sed canoniste hebét tex. in. c. cõstitutus. de sen. excom. lib. vj.

720 Per quem actũ dicitur quis agere r mouere questionem rc. tu scis hoc. Sz quero per quem actuz dicitur quis lité incipere exercere dic qd per actum lit. conte. gl. est in. L. titius. in ver. exercere. de auto. tuto.

721 Quidam vtitur insignijs doctorat⁹ vel militie. tamé nõ erat nec doctor nec miles. demũ post fuit effect⁹ miles vel doctor quero an sit necessarium quod ei donétur de nouo insignia. vel sufficiũt solita portari. dic quod sufficiũt isignia que vsus est portare. casus est. j. q. j. qd quidam. in versi. si forte. fm lectu. gl. penul. in versic. exhorruit. quam sequitur ibi Archi.

722 Proxeneta illicitorum contractuũ priuatur persone honore r dignitate et officio. tex. est in. c. nõ lz pape. xij. q. ij. sz si est laicus debet pena excommunicatiõis infringi. si clericus a proprio gradu deponi. text. est. j. q. j. si q̃s episcop⁹. in fine. nota hoc bene, r tene méti quia quotidianum.

723 Scis hoc iure cautum quod in his que concernunt nobilitatem est presumendum pro nobilibus glo. est singularis in. c. illud. xl. dist. Sũt electi duo rectores tales pares voces habẽtes. certum est quod superior isto casu potest

719 Attende rc. Ibi sed an sit. adde qd istud refert r simpliciter sequit Sãde. i c. cum causa. col. iiij. post mediũ. ℣. secũdo intellige. de senté. r re iudi.

721 Quidam vtitur rc. Ad istud singulare vide si faciunt scripta per Feli. vbi allegat Rome. hic in proemi. gre. colũna octaua. versicu. hanc conclusioné limitat An.

gratificare r eligere magis merentes. Lud.

724 Pone casum quod vnus ex electis rectorũ fuit deuius. et postmodum est reductus ad frugem melioris vite alter semper fuit bonus. quero modo quis debet preferri quid dices r posito quod sint eodem tempore studio Archi. xij. dist. nos consuetudiné. dicit per illũ tex. quod debet preferri ille qui semper fuit bonus. alleg. ca. statuimus quod proderit. r c. nec emeritis. lxx. dist. gl. in. c. fideiussor. l. dist. dicit preferédu illũ qui de malo effectus est bonus. ar. illi⁹ tex. Jté rõne

724 Pone casũ rc. Ibi gl. Jo. in capit. fidelior. Tu dic quod é text. in contrarium in capko nos consuetudinem. hic alle. r text. allegatus per glos. p̃

dictã procedit quando bonus r qui fuit malus non cõcurrunt. naz tunc ille qui deliq̃t non est repellend⁹ si penituit ex eo quod peccator fuit sed potius debet promoueri quia melius cognoscit qualiter debeat alijs misereri r ita transit Panormita. in capitu. duduz. el secundo colum. xj. de elec. et item loquitur text⁹ i capitulo fidelior. Jn petro rationabiliter factum putatur r non trahendum ad consequentias. §. his omnib⁹. xlj. distin. fuerat enim primus qui meruerat inter discipulos veritatem de christo p̄fiteri dum dixit tu es christus fili⁹ dei viui qui in hunc mundum venisti. ideo tunc sibi dominus respõdit. Beatus es simon bariona quia caro r sanguis non reuelauit tibi r ego dico tibi. quia tu es petrus. r super hanc petram edificabo ecclesiam meam.

quia ille qui sciuit malum melius presumitur scire gubernare ⁊ etiam qui a malo effectus est bonus firmius p̄sumit bonus. Adde hic ad glo. nota. q̄ ponit questionem positam in. c. constitut⁹. de appel. ⁊ ad glo. viij. q. j. c. illud. alle. vbi gl. disputat an sufficit eligi bonum vel sit necesse quod eligatur bonus.

725 ¶ Quidā dicit sibi collatum beneficiū. ⁊ inducit in testē illū q̇ cōtulit bn̄ficium. quero an pbet inter istos duos de collatiōe. ⁊ tu habes. c. possessionem. de pba.

726 ¶ An instr̄m excōicatiōis pbet excōicationē sz ibi loq̄tur in instr̄o: sz quid dicēdum si producitur vt testis: ⁊ dic quod casus est singularis ƒm vnam lect. glo. in. ca. j. de pace tenē. ⁊ eius viola. i vsi. feu. vide glo. singularem alias in. c. j. de cler. viola. pac.

727 ¶ Nunquid decretum electionis faciat plenam pbationē p electo. Inn. in ca. innotuit. de elec. ⁊ c. nihil. eod. ti. ⁊ dicit qđ non facit plenā pbationem. ⁊ hoc per tex. in. d. c. nihil.

728 ¶ An possit sn̄ia ferri iudice non sedente p tribunali. ⁊ de hoc ƒba habes in. l. leuis. de ac. ⁊ l. nec quicq̄. §. de plano. đ offi. presi. ⁊ dic quod sic. casus est singularis i. c. ij. §. dies. quis or. in bon. pos. ser. ⁊ de h̄ habes ƒ. in cle. sepe. de ƒ. signifi. Ludouicus.

729 ¶ De vno summario an possit ferri sn̄ia deambulādo si est si bi cōmissa cā summaria. vt. l. si de. nō or §. illud. de interro. act. vbi habet qđ iudex dz summarium pcedere interrogatiōibus. ⁊ tex. in. l. voluit. eo. ti. dicit qđ pōt pcedere etiam in non sedēdo. ⁊ gl. ibi hoc probat.

730 ¶ An vna protestatio facta cōtra vnū qui ptestatus fuit contra aliū facit primam protestationē cessare. ⁊ dic qđ ptestatio prima fit ad inducendū cōsensum verum tacitū vel presumptum: ⁊ ptestatio secūda tollit primā. cas⁹ est in. l. aut qui aliter. §. si quis cū denunciasset. qđ vi aut clam. ⁊ in. l. j. §. pacta. est mariti ⁊ ƒ. đ lib. agn. vbi bar. hoc no. Aliquādo fit protestatio ad declarationē animi ptestātis vel ad inducendam moram protestati ⁊ nō tollitur per protestationem secūdam. ita notat Cy. in aut. offeratur. in. vj. questiōe de lit. conte.

731 ¶ An adulator possit esse accusator ⁊ quid in facili litigatore. ⁊ tex. i. l. qui accusare. de accu. non ponit istū casum. casus est singularis quod sic. iij. q. secūda in canone similiter. in. iij. glos. in verbo gratiosi.

732 ¶ Litigabant in ciuitate ista quidam comites: ⁊ pro habēda veritate erat necesse quod habentur testes loci. ipsorū litigantium volebant cōmitti examinationē in illo loco sz pars opponit quod non permitteret hoc fieri sed examinet ipse vel cōmittat in alio loco. ⁊ dubitat de metu quod pōt eis met⁹ inferri. Et lz possint allegari iura in ar. sed de hoc est casus qđ vbi testes sunt in loco vbi potest eis inferri metus iudex eos examinare debet in loco tuto. ita ē i. c. hortamur. iij. q. ix. ⁊ p hoc declaratur text. in. l. iij. §. fin. de testib. vbi dicit q̄ iudex dz cauere ne testes ex vna ciuitate ad aliā vocari possint. vt in ca. quia potest in casu premisso.

733 ¶ Tex. in. l. plane. §. si duobus. de le. j. dicit quod legatum rei factum tertio ⁊ heredi. quo ad heredē legatū nō valet ⁊ ideo vadit ad legatarium per ius accrescendi. Quero an sit verū in legato vsufructus et dic quod non quia ille. §.

727 ¶ Nunquid ⁊c. vide Pa. i. c. innotuit. co. iiij. vbi recitat tres opi. tandem adheret distinctioni. Ant. đ bu. distinguentis qđ aut decretū est cōfectum p publicā personam attestantem oia fuisse gesta i p̄ntia sua ⁊ tunc non apparet rō q̄re huic đcreto non đtur fides plena: aut decretū fuit cōfectum manu priuata. ⁊ tūc pcedit opinio Inn. et cōp. et hec opin. satis placet P̄ nor. vbi. S. dūmō in tali scriptura interueniāt oia req̄sita ad substantiā scripture publice vt testium p̄ntia et similia.

nõ habet locũ in legato vsusfructus.qꝛ heres facit partẽ.ita est tex.singularis in.l.si quis titio ꝛ heredibus.de vsufr. accre.Ratio specialitatis ponitur per Bar.in.l.huiusmodi.§.si titio.de leg.j. si eñ testatoꝛ legat fundum qui est communis.videtur legare partẽ suam.vt.l. serui electiõe.i.§.cũ fund⁹.de leg.j.hoc fallit quãdo res est cõis testatoris ꝛ heredis.l.cũ filius.§.domus.de leg.ij.vbi tex.singularis.

734 ¶ Lex dicit ꝙ legatũ rei aliene sciẽter factum saltem in estimatione est validuz.l.cũ aliena.C.de lega.cũ simi.hoc verũ nisi q̃s leget rez alienã quã sperare põt ei⁹ futurã ex casu mortis alteri⁹ propter spẽ fundatã in iure de p̃nti.qꝛ tunc nõ debetur legatum etiam quo ad estimationez spe illa deficiẽte.tex.est in l.si dñs.§.vnde ꝓprietatis.de vsufru.ꝛ glos.que apostillãs corrũpit tex.est falsa in.l.cum proponebatur.de castrẽ.pecu.l.seruum filij.in prin.de le.j.

735 ¶ Christian⁹ non potest relinquere infideli.vt.C.de here.vbi sunt plures tex. in.l.j.cũ si.sed q̃ pena punit̃ si legat dic ꝙ pena excõicatiõis.qꝛ excõicatur post mortẽ casus est i.c.si quis ep̃s.de here. ꝛ in.c.sane ꝓferatur.§.j.xij.q.ij.ꝛ tex.loquitur in ep̃o in alio aũt xp̃iano nõ est nisi vna glo.q̃ ratione dicit.gl.est singularis in.c.iudei.el.ij.de iude.

736 ¶ Questio est de facto an.l.si quis violauerit.de rer̃ diui.ꝛ.§.Itẽ insti.eo.ti.q̃ dicũt ꝙ intrãs ciuitatem ꝑ muros vel exiens punitur capite.vt fuit in Romulo.Et sit q̃stio nũquid ingrediẽs ꝑ muros ciuitatis puniatur capite.ꝛ nũquid sit idem si castrum habeat loco muroꝝ foueas vel valla lignea:q̃d iuris?dic ꝙ punit̃ eadem pena si castrum hꝫ murũ vel valla lignea.iste erit casus singularis i.l.desertoꝝ.§.necnõ.ꝛ si q̃s vallũ. ꝛ.ꝟ.se.de re mili.lib.xj.secus autẽ si habeat foueas qꝛ tunc nõ amputãtur sibi crura ibi not.

737 ¶ Anno ꝑtertio dedi tibi ad.l.bene a zenone.de quadriẽ.prescri.limitationes.Ego do tibi aliã limitationem.nez in illa.l.dicitur ꝙ si fiscus donat vel vẽdat rem alienam aduersus emptorem nõ potest haberi regressus sed bñ ꝯtra fiscum q̃ro an sit verum indistincte.ꝛ dic ꝙ non.qꝛ habet locum quando putat rẽ alienam suam.secus si putat alienam.quia põt haberi regressus contra illum cum quo fisc⁹ contraxit.glo.est singularis in.l.multum interest.C.de commu.re.alie.

738 ¶ Tu scis ꝙ pridie in l.j.§.ꝛ post operis.dixi ꝙ talis non põt prorogare iurisditionem alteri⁹ iudicis sine cõsensu sui ep̃i.vt.c.significasti.sed limita hoc verũ qñ clericus vult prorogare iurisditionem iudicis penitus non sui quia tali casu hꝫ locuz dispositio dicti casus secus autem si iudex prorogatus nõ est omnino su⁹ iudex.quia tunc non est necessarius consensus iudicis sui dictum est in.c.relatuz.ad textum in.c.delicto.in gl.super verbo conueniri.la.ij de offi.archi.

739 ¶ An nimis ꝟbosi possint priuari aduocatiõis officio.dic ꝙ sic.glos.est singularis in.l.ex ea.de postu.ff.ꝛ est prima.

740 ¶ Bald.Pet.Cyn.et Bar.de capua in.l.addictos.de epis.aud.ponũt questionẽ qua pena punitur ille qui occidit illũ qui de iure erat occidendus.ꝛ dic ꝙ pena mortis.casus est in.l.fi.C.de male.et mate.

741 ¶ Dicit statutum ꝙ nullus ciuis florentin⁹ possit alienare immobilia iura aľs alienatio nõ vꝫ quidã alienauit actio

741 ¶ Dicit statutuz ꝛc.In fi.ibi etiam si loquamur in dispositiõe penali ista materia.solet esse periculosa:et dic ꝙ glos.hic allegata non consueuit reputari ꝟa vt ꝑ Io.de imo anc.et Semi.i loco.hic all̾.per do.Anto.in.c.fi.de consue.per magi.meũ.in.§.tripli.isti.de act.ꝛ licet per do.vbi.s̃.ponatur regula negatiua ꝙ in penalibus non sit licita extensio cũ.xv.fal.Eris tñ ẽt clarioꝛ si videris Ro.ꝯsi.cxxix.ꝛ cccxxxvij.ꝛ cõsi.ccccxxxvij.et cccclxiiij.Alex.consi.xxix.volu.iij.ꝛ cõsi.cxxxvij.vol.ij.

742 ¶ An
p instrm ⁊c.
Ad ista fa-
cit: qr sub-
stātia vēdi-
tiōis ɔsistit
in ptio: vt
dicit tex.in
l.pacta cō
uēta.ff ɔtrā
da em.§.p-
tiū.isti.e.s;
qn omittūt
substantia
lia ɔct9 red
dit null9.d.
l.pacta. et
l.cum hi.§.
sit ptor.ff.
de trāsa.s; i
ɔtriū vr tex.
qd sufficiat
ɔuētio siue
pactio in.l.
ēpti fides.
C.d ac.em.
vbi dr ab-
q ptio vel
mercede vl
ɔuētiōe cer
te ɔct9 em
ptiōis ⁊ vē
ditiōis nul
lus est.
743 ¶ Qō
⁊c. In fi.ad
h vide are.
i.l.multuz.
hic alle.in
h.co.qt aūt
modis ɔsi-
deret vl co
gnoscatur
res nō esse
i cōmercio
cōmuni. vl
esse.vide p
Bal.no. in
l.ij.vlti.co
lūna.C. de
iure do.

nes in forēses an valeat
alienatio. ⁊ aliqui dice-
bāt qd valebat ex quo iu-
ra declarabant seipsa. et
sic alienatio est nulla. et
sic difficultas stat in pre
sentando. Sed scias vbi
cōstitutio si vno mō pre-
sentetur decidit casum de
quo queritur psentata alio
mō nō decidit s; semper
dz putari eodem modo.
sm quā decisionē iducit
etiā si loquamur i dispo
sitione penali. gl. est sin-
gularis. vt in.c.j.in ver.
clericū. de tēp.or.lib.vj.
742 ¶ An per instrm nar-
rationis venditionis p
betur venditio si nō ponitur
pretij certitudo. ⁊ prima
fronte dicendū q sic. nā
si non determinetur vr qd
vendi pōt. vt.l.fi.cuz si.
de iuris.om.iu. Tu dic
q nō probat venditionē.
Rō qr pbatio dubia nō
releuat probantez. l.nō
hoc.C.vnde cog.cuz si. ⁊
hoc no. Cy.in.l.j.in fi.C.
de ɔtrahen.⁊ cōmit.stipu. ⁊
istud approbat Bald.in
l.j.de re.alie. Barto. in
l.admonēdi.de iureiur.
⁊ probatur qr probatio
testium ⁊ instrumentoꝝ
a pari pcedūt.l.in exer-
cēdis.de fi.instru.sed te
stes nō plene probātes
nō pbant. vt est gl.in.l.
luci9.in ꝟ.deridebatur.de
infami. s; hoc est in isto
instrumento ergo ⁊c. nō
probat.
743 ¶ Questio in ciuita-
te florentie de facto est
hic et ego consului. nun
quid donatio rei cui9 do
natarius in particulari
non hz ɔmerciū obliget
donātem saltem ad esti-
mationem. s; non ad ipsam rem in lega
to sunt casus infiniti e sono piene de p-
ti e canonici in.c.si filius.de testa.sed si
non habet cōmerciū in cōi est clare p.l.
ita stipulantē.§.sacrā.ff.de ꝟ.obl.aliqui
allegāt gl.in.l.multum interest.de ꝟb.
obli.vbi dicit q stipulatio rei cui9 non
est ɔmerciū in particulari nō valet nec
quo ad rem: nec quo ad estimationē. ⁊ il
lā sequuntur cōiter oēs. Sed quid rūdes
ad.l.fi.vbi dubitatur in gl.in ver.commit
tere.de litigio.vbi rei litigiose donatio
facta ignorāti rē litigiosam obligat sal-
tem ad estimationem. facta vero in sciē
te non obligat quo ad estimationē ⁊ rei
litigiose commercium in particulari s;
dic q aliquando res prohibetur aliena
ri fauore vtilitatis publice principaliter.
⁊ tunc nec ad rem nec quo ad estimatio
nem obligat. de hoc ē casus singularis
in.l.j.in ver.estimationem de contracti
bus iudi. aliqn est prohibitum commer
cium in odium ipsius alienantis fauo-
re tertij. ⁊ tunc sit valida alienatio facta
in ignorantem secus in scientem. vt.d.
l.fi.de litigio. ⁊ isto modo declara gl.in
d.l.multum interest.
744 ¶ An obligatio naturalis contrahatur
qn alienatur res cuius commerciū nō
habem9 particulariter. ego tetigi in.l.
multū.de verb.obli. ⁊ dixi q non p alle
gata p Bar.in.l.j.de noua.vbi dicit per
duos tex. ⁊ transiui cū hac opi.sed in.l.
vna.C.ne lice.habitato.metropoli. est
casus singularis cōtra illam decisionē.
quē casum solum notaui cum ibi post
traditionem potest reperiri res aliena
ta.no. ⁊ adde ad.l.multum.
745 ¶ An nuntius possit esse testis. ista est
questio Spe.in titu.de testi.§.non tran
seundum.ver.quid de muto.vbi dicit qd
non potest.
746 ¶ Omni casu quo testimonium de au
ditu inducit plenam probationem re
quiritur q testis qui deponit audiuerit
ante litem motam: sed si post nihil pro-
bat etiaz semiplene. Ratio est: quia po
test esse quod motio litis traxerit famā
istam. text. est in capi. licet ex quadam.
de testi. et nota. Archi. xxxv. qō. vj. con
sanguineus.

747 ¶ Testes examinati post didicita testificata an faciant presumptionem. istud est dictum Innocen. in capitu. cuz dilecti. de accu.

748 ¶ Actioni communi diuidũdo communiter prescribitur annis. xxx. vt hic de annali exceptione hoc fallit in actione communi diuidũdo que cõpetit inter dominũ et feudatariũ. iste est tex. singularis in. c. j. §. item sciendũ. versi. j. de modis feu. scd̃m expositionem Bald. et Ja. de bel. vbi non prescribitur nisi spatio. xl. annorum. et sic regula. d. l. j. fallit in diuisione feudi.

749 ¶ Que fuit ratio q̃ lex pmittit occisionem filie per patrem vel vxoris per maritũ dicit q̃ ratio est in. l. ij. §. initiũ. de ori. iuris. ibi vt contumelia.

750 ¶ Luminibus ciuitatis funguntur vice principis in hac ciuitate &c. q̃ro an possunt suo rescripto facere quod vni testi omni exceptione maiori nõ adhibeatur fides: iste questio fuit de facto in regno et fui interrogat⁹ a quodam ambasiatore de caraffia. et cõsului qđ non tunc allegaui rationes nunc habeo de hoc tex. singularem in. c. talia. viij. q. iij. et vere verecundor tunc non allegasse: quia potuit consilium videri ab aliquo qui sciebat illud. c.

751 ¶ Iudex officio durãte nõ põt conueniri secus in furto. vt in. §. si q̃s. in auk. vt iudi. sine quoquo suffra.

752 ¶ Alienatione rei ecclesie que alias erat alienabilis facta per metũ est ipso iure nulla. casus est singularis in. c. prebens. versic. abbates. de excel. prelato. not. eam.

753 ¶ Cõstitutio pcuratoris facta p metum est ipso iure nulla. casus est singularis in. c. accedens. de pcur. Innoc. et Hosti. allegant illũ tex. in. c. q̃m abbas. de rescript. adde ad. l. ij. ff. de in.

754 ¶ In. l. si per imprudẽtiã. C. de empt. et vendi. dicitur quod quando ex sententia iniusta est ablata res empta nõ parit actionẽ de euictiõe emptori. hoc fallit in emptore a fisco vel a republica qr isto casu habet regressum contra vẽditorem de euictione. de hoc est casus singularis secundum lect. glossarũ quam

747 ¶ Testes examinati &c. In fine ad hoc propositũ. vide multa dicta elegantia que ponit Ludoui. in. l. si vero. in. §. de viro. in vltim. sal. ff. solu. ma. vbi per similia confirmat dictum Innoc. hic et vide Barto. post glo. in. l. maritus. versic. vlteri⁹ quero. ff. de q̃sti. vbi dicit quod testis qui nõ debet examinari examinatus facit indiciũ et cũ dicta Inn. et bar. concordat Petrus de ancha. et gemi. in cap. j. đ testi. in vj. per glo. not. ibi. in v. testimonii. Inno. met. l. c. cũ J. et. A. de omnes sequũtur in. l. ij. §. graui. de admini. re. ad ciui. perti.

755 ¶ Tu scis q̃ res ecclesie minoris et reipublice subhastant plerũq; et publicantur: et communiter in subhastatiõe videtur quod plus offerenti dabitur. tex. in. l. eo tẽpore. de fid. instrumen. et iure haste fis. et Barto.⁹ dicit quod illa verba inducunt obligationem p̃cise. ita quod non põt gratificari. hoc fallit in ecclesia qr si offeratur plus compellitur dare offerenti iustũ pretium et nõ illi qui offert plus ista est gloss. nota. et singularis i. §. hoc ius porrectum. x. questione secunda.

re iud. et glo. ũ. q. iij. c. ij. Jo. an. in. c. ij. de cle. peregri. not. Bal. in. l. diuus. ff. de q̃stio. Pañ. in. c. cetero. de testi. do. Anto. in. c. fi. in. ix. col. de iureiu. Bal. in. l. admonẽdi. in. x. col. ff. eo. tit. vbi Frã. cur. et mag. me⁹ Bal. in. l. testimonio. in apo. de testi. et. in. l. cũctos populos. in. v. oppo. C. de sum. tri. et in. l. ij. C. de epi. aud. et in. l. ti. C. quorum app. et gloss. Barto. Bald. Salice. in. l. fina. C. de his qui. vt indi. et Flo. in. l. iij. & le. iul. de test. et glo. fi. in. l. inuiti. la. ij. ff. de testi. et Barto. in l. de minore. in princ. ff. de q̃stio. et Bal. in. l. fi. C. de accu. et Bal. in. l. j. §. impuberes. ff. ad sil. et Bal. in. l. iij. C. ad. l. iul. maie. &c. Inno. in. c. veniens. et. c. presentium. de test. vbi per moder. et p eosdem in. d. c. cum dilecti. vbi dant ad istud dictum. vj. elegantes limitationes vide etiam Rom. consilio. cccclxxxj.

756 ¶ An citatio ⁊c. In fi. adde gl. ple
niorem in. c. si capitulum. de conces. pre
ben. in. vj. in ver. factã. ⁊ per doct. in lo
cis hic alleg. ⁊ qualiter citanda sit vni-
uersitas. vide etiã p Ang. cõsi. suo. lxv.
757 ¶ Di
xi alias ⁊c. 756 ¶ An citatio facta
Adde quod collegio vel vniuersita
istã glo. al- ti sufficiat fieri maiori
legat etiã de vniuersitate vel colle
p sing. Vi-
talis de Sãbanis in suo tracta. clausu-
larum. ver. clausula ex certa sentẽtia. et
eã exclamat Pan. in. d. c. ad hoc. ꝟ. vlti.
no. sing. fine istus gl. ex qua dicit se ge-
neraliter inferre sing. dictũ ꝙ vbicũqꝫ
in materia requiritur plenitudo pote-
statis principis satis est principem di-
cere quod illud facit ex certa scientia ⁊
adducit dictum Inno. de quo hic: qd di
cit esse pulchrum.
759 ¶ Sunt sub regina ⁊c. De isto sin-
gu. vide satis plene p Fel. i. c. prudẽtiã
col. ij. post prin. ꝟ. sed qd erit. de offi. et
po. iud. del. p Abb. elegãter ꝯs. suo. 72.
vbi optime distinguit aut sunt multa bo
na ⁊ diuisibilia aut non. vide per eum.
760 ¶ Lex barbarius ⁊c. Adde qd di-
ctũ Cal. sequit Pan. in. c. post cessionẽ.
col. pe. ꝟ. idem si erat occultũ. de proba.
Imo. i. c. dilect⁹. lo. ij. in. v. col. de pbẽ. et
ibi. d. abb. i. iiij. col. ⁊ Gemi. i. c. sacerdo-
tes. ij. q. vij. post But. i. c. corã. de coha.
cle. ⁊ mul. reli. i. c. ad pbãdũ. co. 4. circa
mediũ. d re iu. vbi plura alle. Nic. mil.
in reptorio suo in ꝟbo error cõis. faciũt
q dicit Alex. in. l. j. §. si qs ita. ff. de verb.
obli. vbi dicũt ꝙ vbi in Ictib⁹ partes
sciũt Ictam nõ valere nunꝙ vꝫ eo mo-
do quo valere põt si nõ valet vt agitur
p. l. an inutilis. in pn. ff. de acceptila. qꝛ
tunc videnł partes voluisse facere actũ
nugatoriũ. ar. l. nõ solũ. ff. de act. ⁊ obli.
⁊ vide mag. meũ in. l. barbarius.
761 ¶ An eccl'ie ⁊c. Ibi Inn. in. c. ipe-
ratoꝝ. adde Rot. de iudi. vij. in nouis p
qua decisione vltra ea q ibi allegant est
tex. i. c. j. §. porro. de sta. reg. i. vj. ibi hoc
aũt dicit alibi ipse fallere ⁊c. Adde qd
Pan. ⁊ aliĩ lꝫ hosti. ibi distixerit sequũ-
tur istud dictũ Inn. in. d. c. imperatoꝝ.

gio an qd fiat collegio vel vniuersitate
cõgregata Bal. in. c. j. de milite ⁊ vasal.
allegat dicta Archi. in. c. comessatiões.
xliiij. dist. vbi dicit ꝙ sufficit fieri maio
ri: sed miror quare non allegauit glo.
in. c. bone memorie maguntine. in vi.
singulos. de elect. que hoc dicit et alle
gat dictum. c. comessationes.
757 ¶ Dixi alias ꝙ nunꝙ princeps pre-
sumit vti potestate absoluta nisi expri
mat. quia semper presumitur vti pote
state ordinaria. vt dicit Inn. in. c. innot
tuit. de elec. ⁊ alias dixi. hoc verum. nisi
apponat clausulam ex certa scientia: qꝛ
quãdo hoc verbum reperitur presumi-
tur vti potestate absoluta. glo. est in. c.
ad hoc in ꝟ. elegit. de rescriptis que est
singularis. ⁊ non alibi.
758 ¶ Facio pactum ꝙ si voluero vende
re rem meam non vendo nisi ego volẽs
vẽdere dico tibi amice volo vendere. et
si ille tacet per duos menses potest vẽ-
dere non obstante pacto hic est textus
singularis in. l. qui rõne. §. coheredes.
sm suppletionem. Dy. ⁊ Bart. mouent
ar. l. fi. C. de iure emphy.
759 ¶ Sunt sub regina duo dñi eiusdem
castri qui nõ possent cõuenire simul in
regimine castri: quero quid agẽdum et
quia sunt iura indiuidua: vt iue aque
ductus ⁊c. Aliqui dicũt ꝙ regina debet
priuare ambos ⁊ illud est verum in suo
actu sed in casu proposito regina debet
facere qd alternis annis regnẽt. gl. est
singularis. c. licet. xvj. q. iij. hoc dicẽte.
ar. l. quoties. de vsufru.
760 ¶ Lex barbarius. ⁊. c. ad probandum
de re iudi. dicunt ꝙ sententia lata. a
fame excommunicato vel seruo ratione
cõmunis erroris validatur. limita h.
singulr. nisi illi inter quos est lata sen
tẽtia sciant illum cõmunẽ errorem esse
falsum: quia tunc nõ validat ratione cõ
munis erroris. ita sing. no. Jo. cal. in. d.
c. ad probandum. et do. Anto. refert in
c. sciscitaris. ad finem. de rescrip. ratio
est quia ratione comperta cedit opinio
veritati et ratio huius colligitur. viij.
dist. consuetudo ex illo text. habes ra
tionem huius dicti.
761 ¶ An ecclesie inferiores parochiales
possunt

possunt constituere procuratorem sine licentia episcopi vel cõsensu episcopi. ⁊ dic ꝙ sic de iure ciuili quelibet ecclesia etiam inferior non potest sine cõsensu epi constituere ꝓcuratorẽ.itẽ est tex. in.l.oẽs.§.hoc nihilominus.de epi.et cle.de iure canonico Inn.in.c.imperatorem.in fi.de iura.calum.determinat singulariter quod ad validitatẽ constitutionis procuratoris ecclesie inferioris non requiritur consensus epi.lʒ cõtrarium ibi teneat glo.hoc aũt dicit alibi ipse fallere in causis arduis.ita no. ipse.in.c.requisiti. de testa.qđ . d.Ant. reputat notabile.in.c.edoceri.de rescri.

762 ¶ In contractibus nullus ex cõsilio obligatur vt in regula iuris nullus ex cõsilio.⁊ in.l.ij.§.fi.⁊ in.§.tua gratia.insti.e.in maleficijs est secus qñ ille non erat alias facturus.ff.de reg.iur.l.non solum.§.si mandato.l.qui seruo.et.l.in furti.§.ope.de fur.l.j.§.persona.de ser. corru.cum si.in.c.sicut dignũ.de homi. ⁊.c.tanta.lxxxvj.dist.Sed circa hoc quero an consulentes deiectionem vel spoliationem teneãtur interdicto vnde vi. ⁊ in mandato est clarũ.vt.l.j.§.deiecisse de vi ⁊ vi ar.Sed in casu proposito.dic ꝙ non nisi in subsidium cũ expoliator non extiterit soluendo.istud est dictum singulare Inno.in.c.querelam.de elec. ⁊ dicit quod non quia non reperit hoc l.cautum.sed contrarium fuit determinatum inter dominos meos per dictũ c.sicut dignum.

763 ¶ Communis cõclusio est ꝙ consensu partiũ obseruatio iudiciarij non possit remitti licet possit ordo preposterari vt no.glo.in.c.de causis.de offi.dele.et in.c.fi.de re iudi.li.vj.⁊ i.cle.j.de libel. obla.glo.est in aut.offeratur.⁊ in corpore vnde sumitur de litis cõte.hoc verũ in causa prima secus in causa appellationis.quia nõ est necesse ordo iudiciarius vt non detur libellus ⁊ non contestetur lis.ita notat Spec.in ti.de libel. concep.§.vtrũ.ver.ar. contra tamẽ qui hoc dicit per tex.in.l.fi.§.fi.ibi vel illũ facile obseruare.C. de temp.app.quod dictum ibi dicit Bal.nõ reperiri alibi.

764 ¶ In.§.nunciatio . quod libellus et

Singularia

766 ¶ Possessio ⁊c.In fi.ad istud in arg. facit.l.j.§.⁊ hoc edictũ.ff.si mulier vẽ. no.⁊ qđ no.glo.in.c.excõicatꝰ.ix.q.iij. melius facit gl.no.in.l.minor.in princ. in ver.seiũ.duʒ dicit ⁊ est argumẽtũ ⁊c.

appellatio possit produci die feriato.dic quod sic vt notat Spec.in tit. de dilatio.§.j.versic.sed pone el primo in fine.et determinat quod potest allegat simile de libello ⁊ appellatione.

765 ¶ Tex.in.c.cũ iter.de excep.dicit quod excõmunicatus non potest reconuenire agentem. istud est verum nisi excommunicatus recõuenit actorem ex alia causa ꝙ̃ ex illa ex qua ipse conuenitur qꝛ tunc potest ex eadem causa.ita notat Inn.in.c.si vere. in fi.de sen.excõmuni.

766 ¶ Possessio etiam iniusta nemini per iudicẽ est auferenda sine ipsiꝰ possidẽtis citatione.ita patet in.c. in literis.de spon.lib.vj.et in.l.si deserta.C.si propter publ. pen.in.l.nec imperialis C.si per vim vel alio modo.et in.l.neminẽ. C.vñ vi.limita veruʒ.nisi in

Et est additio.ff.đ euicti.idem tenuit Bal.i l.ij.col . x.i ꝟsi. quarto quero si iudex.⁊c.C.đ serui.limitatur istud dictum ꝫm Joan.and. i.addi.specul.in ti.de sen.pls. §. species in additiõe ꝙ incipit habeo de precepto ⁊c.nisi actum factum parte non citata facturꝰ fuisset iudex ⁊ etiam presente:⁊ contradicente exemplum ponitur ꝑ eum. ⁊ per Alexan . in l. si pacto. hic allegat.et in.l.quod iussit.ff.de re iudica.idem tenuit Angelus et Imol.in l.de vno.eodem titu.ad istud dictuʒ vide omnino docto.maxime Alexã.⁊ magistrum meum in.d.l.si pacto.vbi plene et vltra eos addantur alleg.per ro. met.consi.clviij.⁊ consi.ccxx.⁊ consilio. cccxx.cum cõsi.cxxxvj.Mar.soc.in tractatu de citatione.articu.vij.in versicu. vigesimus casus cum sequenti. Alexã. in.l.j.colũ.x.ff.de ope.no.nunc.Alexã. consilio.v.in penulti.colum.vbi multa aggregauit in.ij.volu.

768 ¶ Cōmunis opinio ꝛc.In fi.ad/
de quod istud intelligitur scdm Abba.
in.c.cum olim.hic allega.colum.ante/
penul.circa medium vt procedat istud
quando in absentia sine alia citatione
possit de fa
cto liquide
constare si/
ne alia dis/
cussione et
idagine fic
da vt dicit
singulariter ibi probari iuncta gl.vide
eum satis late de hoc.sed latius ibidez
per Feli.colum.x.ibi etiam dicit proce
dere vbi sit notoriūiexcusabile.ad hoc
vide optimū tex.in.c. venerabilem ibi
absente altera partium iuncto ver.exer
cuit autem denuntiatoris officium.de
electi.vide etiam areti.consi.clxv.Old.
consi.xliiij.j.colum. Lud.cōsil.ccclxix.
colum.ij.

770 ¶ Regula est quod appellans ꝛc.
Ibi regula est vera vbi act⁹ qui fit.Ad/
de Imol.domi.Anto.Abb.et Domi.in
c.gratum.hic alleg.Card.in.c.olim.de
censi.colum.ij.vbi dicit dictuz istud In
nocen.esse singulare.do.Anto.in.c.ve/
niens.colum.ij.de filijs presbyte.ibi itē
fallit vbi quis compareat.adde Rom.
deci.cclxxxviij.que incipit licet appel/
lationi interponende in fine.in ver.cre
derem ꝙ si actor vbi simpliciter appro/
bat glo.de qua hic.et Ro.deci.ccclxxij.
in eisdem verbis que incipit.si ille qui
a sententia diffinitiua.ꝛ ibi etiam alle/
gant istam glo.et optime declarant.ibi
item fallit quando ille actus.adde tex.
in.c.mulieri.de iureiuran.facit regula
ex eo quod quis impugnat de reg.iur.
in.vj.ꝛ vide per Ro.s.sing.152.incip.
appellans vbi allegat pro sing.istā glo.
in.c.cum venissent.vbi Abb.in.iij.col.
dicit ꝙ illa gl.ponit limitationē ad tex.
in.d.c.gratum.ꝛ Pan.in consi.ij.vol.j.
ante fi.dicit ꝙ eatenus videt̄ pars pro
priū actū approbare quaten⁹ p aduer/
sarium approbat̄.ꝛ allegat istam glo.Et
de ista materia vide lati⁹ p abb.ꝛ doct.
maxime mod.ponētes alias octo limi/
tiones vltra istas tres in.d.c.gratū.

iuste possidens de facto
fuerit in possessionē mis/
sus per iudicem aduer/
sario nō citato.quia eo/
dem modo potest priuo/
ri etiam sine citatione.ita notat Innō
in.c.querelam.de elec.quem allegat et
sequitur Bal.in.l.si pacto quo penam.
C.de pac.nec facit gl.in.l.si minor.ff.de
euic.sed pro hoc dicto est tex.in.l.de.§.
hoc dictū.ff.si mulier ven.no.quos In/
no.ad hoc non allegat.

767 ¶ In appellatiōe ab interlocutoria
est necessaria exp̄ssio cause sec⁹ in ap/
pellatione a diffinitiua pone quod ap/
pellās a diffinitiua expressit sed iniqs
lam ꝓpter hoc sit nulla appellatio ipo
iure.istud est singulare dictū Ioā.and.
in.c.cordi.i vltima col.de appel.lib.vi.
Et mouetur:quia in contractu apposi/
tio cause licet non sit necesse apponi si
tamen apponit̄ ꝛ falsa vitiat contractū
ergo simile in appellatione allegat no/
ta.in.c.fi.de condi.apposit.

768 ¶ Cōmunis opinio est ꝙ etiā in no/
torijs est necessaria citatio ad audiēdā
sententiam fallit in sententia principis
quia lata super notorio non requirit ci
tationem licet contrarium sit in alijs vt
not.in cle. pastoralis.de re iudi.ꝛ in.§.
j.de causa pos.ꝛ proprie.ꝛ in.l.fi.C.de le
gi.de hoc est tex.singularis secundū
lectu.glo.in.c.cum olim.de re iudi.quā
ibi notat dominus Anto.ꝛ alia est in.c.
veniat.xxxv.q.xix.

769 ¶ Emo a te equum.et si non placue/
rit mihi possiz tibi restituere spatio.lx.
dierum.et post nō potest declarari.ita
est casus in.l.quod si nolit.§.si quis ita.
de edil.edic.

770 ¶ Regula est ꝙ appellans si compa/
reat coram iudice a quo faciens ali/
quid videtur renuntiare appellationi.
vt in.c.cum venissent.de resti.gratū.de
offi.dele.ꝛ in.c.sollicitudinem.de app.
hec regula est vera vbi actus qui fit co
ram iudice a quo sonat in fauorē secus
si sonat in pat.quia tunc per illum actū
non videt̄ renuntiare appellationi ad
primum.vt dicit Inno.in.c.olim.el.ij.
in fine.ꝛ de restitu.spoliato.Item fallit
vbi quis compareat ad faciēdum actū
qui sonat in fauorem qui actus tendit
ad appellationem fortificandam.quia
tunc non videtur renuntiare.ista est gl.
singularis in.c.si a iudice.de appellati.

lib.vj.hoc dicēs.ar.in.c.interposita.de appel.Item fallit quādo ille act⁹ q̄ sonat in agere.ꝛ queritur fieri p appellātem refutatur per partem aduersã qꝛ tunc dicto nunq̄ renuntiat per illū appellatum in re.ista est glo.in.c.cum venissent.de eo q̄ mitti.in possessioné causa rei seruande.

771 ¶ Iudex bononiensis ad instantiam illorum de cānetulis interdixit vni administrationem bonorum suorum infra certum tempus quod facere potest iste p quinquēniū alienauit bona vult ipse annullare alienationé eo quia facta in terdictione administrationis ꝛ prohibitiōe alienatiōis an possit aliquo remedio repelli ꝛ dic quod alienatio rei nulla propter temporale impedimentū cessante impedimēto infra quinquēnium si non fuerit reuocata nō potest vlteri⁹ reuocari.de hoc est casus in.l.fina.C.si maior factus sine decret.vbi minor alienauit stante impedimento temporali.ꝛ sic nulliter dicit quod si cessāte minori etate tacet per quinquēnium nō potest vlterius reuocari:alius ē in.l.j.de ptractibus iudiciariis ꝛ per hoc limita secūdā.l.quod ab initio.de reg.iur.ff.eo.ti. extra.c.quod ab initio.

772 ¶ Prohibitio alienare sine decreto rē aliquam superior dedit licentiā alienādi quero an possit alienare sine hoc qd iudici declaret causam quare alienat.ꝛ dic q non.gl.est singularis in.l.ij.quando decreto opus non est.

773 ¶ Si creditor petit rē a debitore vna actione iudex non debet condemnare debitorem nisi creditor eū prius ab omnibus aliis actionibus quas ad dictam rem haberet.vt.l.si pupillus.de noua. quam alias in istis allegaui p singulari secundum Ange.Sed nūc adde tres socias ꝛ meliores.ff.l.nō solū.de rei vēdi.l.si merces.§.culpe.ff. loca.ꝛ.l.vnde queritur.ff.commo.

774 ¶ Reconuentio in causa que desiderat celeritatem non habet locum.vt singulariter dicit Hosti.que refert ibi Io. andre.in.c.cum dilecti.quid si isti.de ordi.cog.ꝛ do.Ant.in.c.j.de mutuis peti. ꝛ quia deficiūt.ll.supplet rō naturalis q̄ loco earum habetur. vt est gl.in.c.consuetudo. j. dist.ꝛ.l.scire oportet. ℣. ꝫ si maxime.de excu.tuto.ꝛ Bald.solet allegare tex.in.c.fi.de transacti.ꝛ hic adde aut.ꝛ consequēter.

775 ¶ An a sententia lata super causa que desiderat celeritatem puta damni infecti possit appellari. Specul.in titu. de appella.§.in omnib⁹. versi.sed nunquid quando iudex.ꝛ in titu.de offic.iudi.§. officium.versicu.sed an in eisdeꝫ tangens istum passum in nihilo se firmat.et de hoc videtur text.in.l.fina.ff. de appella. recip. quod non possit appellari.sed dubium mihi facit.l.ij. C.de peda.iudi.vbi videtur.textus clarus quod possit appellari nisi dicas qd regulariter a sententia lata sup causa que celeritaté desiderat non appellat. vt.d.l.fi. fallit nisi sit causa misti imperij.vtputa cautio damni infecti quia tunc poterit appellari: vt dicta.l.placet.quam nemo inducit ad hoc nisi ego.

776 ¶ Reconuentio non habet locum coram arbitris iuris secundum Speculatorem in titulo de recusatione.§.effect⁹ versicu.sed nunquid coram istis sed nihil allegat.sed dic quod sicut coram arbitris hominis non habet locum reconuentio. vt in.c. cum dilectus.de arbitris.ita nec l arbitro iuris ꝫ qui libet diceret cōtra quia

776 ¶ Reconuentio non hꝫ ꝛc. In fine ad de q communiter videtur teneri q reconuentio habeat locuꝫ coram arbitris dūmodo non sint electi sup vno articulo tantū ne talis articulus plus debito prorogaretur. ita videntur velle communiter do. ibi .l. 2. cto.in.c.cū ats. l. 3. in dilect⁹. hic ff. et vid. alleg.ꝛ do. Rip. qui Anto.ꝛ alii corrupte maxime citat. Roma Mar. soc.i vbi sing. tr c.j.col.xiij. discutit sic in.fi.ver.ꝫ maius dubiuꝫ est.cū col.seq. de mut.peti. artum in l. .j. n°. 5. ff. de damno infect.

782 ¶ Cõmuniter dicit' ⁊c. Tu dic q cõiter nõ tenetur ista distictio. Jo. an. ⁊ d. Anto. q. l. ad egregias. ⁊ c. si qui testis. ⁊ doct. vtrobiq in distincte loquãtur. de q vide ẽt p Pe. de anc. cõsi. lxxxij. inci. p facilior i co. ij.

783 ¶ Dicit. l. postq̃ liti. ⁊c. In fin. Adde quod Bal. in. l. sicut. p tex. i. l. si te. C. de pe. here. dt quod aliud est renũtiare. aliud ↄficere. ⁊ illã. l. si te cũ dctõ bald i ibi reassũpsit alex. i. l. natura lit. §. nihil cõe. i. xxv. col. ⁊ ibidẽ are. col. x. ⁊ magi. me' do. Lãcell. in. l. postq̃ liti. co. ij.

habent se ad instar iudiciorum. ⁊ ita crederem ⁊ semper dubitaui nisi q⁊ hodie reperi.

777 ¶ Pauper nobilis si hz altũ palatiũ ⁊ destruitur ⁊ pter paupertatez non potest reficere vl' reparare põt cogi ad eum vendendum ne ciuitas eius destructione detur petur. ita not. Specu. in tit. de satisd. §. hoc quoq. ỽsic. circa hoc querit allegat. l. lege circa prin. ff. ad sil. l. ij. ⁊ fi. C. p qb' causis serui pro pre. lib. acci.

778 ¶ Tu scis q in multis casibus põt quis accusari post mortẽ in. §. p contrarium. insti. de here q̃ ab intesta. ⁊ cum habes q quilibet dz se inscribere ad penam talionis. vt. l. qui crimen. de accu. Quero an iste qui accusat post mortem alicuius debeat se inscribere ad penã talionis quã pateretur si viueret. an ad penam quam patitur post de hoc habes gloss. xxiiij. q. ij. ỽ. sane pfert. §. si forte. insti. de lib. qui apd aliquos cano. est ad de ad. §. per cõtrarium.

779 ¶ Ille qui percunctatus est dicta testiũ in cã sua non admittitur ad probandum vlterius per testes super eisdem articulis vel contrarĳs in aut. q̃ semel. cũ si. Quero an hoc sit verũ in his que scio ab ipsis testib' met qui deposuerũt. dic q non quia hoc non obstante posset admitti ad probandum per alios testes. dictum est Hosti. ⁊ Jo. an. in. c. vlt. de testi. adde. ad. c. fraternitatis.

780 ¶ Dicit statutũ ciuitatis Lucane q in causis viduarum ⁊ pupillorum pcedatur per simplicem querelam. Quero quid importetur p hec verba. dic q ims portat qd pcedatur sine libello in scris ptis porrecto. sed potest voce petere et rogare notariũ quod scribat. glossa est singularis in. l. si quid se iniuriam. ỽ. libellos. de ac. Bal. alle. illam in. l. j. C. vt in po. lega. ⁊ facit de ea magnũ festum.

781 ¶ Aut. sed q̃uis. C. de rei vxo. actio. dicit si mortuo primo viro filia põt compellere patrem vt det eandẽ doté quam dedit primo querit Jo. an. an idem sit si vellet ingredi monasterium vt det sibi eandem dotem. ⁊ dicit ipse quod sic. ita not. ipse singulariter in ti. qui fil. sint legi. §. in hoc ti. versi. in additione que incipit Martin' de fano. ⁊ dicit ipse q ra tione vitande absurditatis possit ↄpellere sicut quando nubit secũdo marito que ratio parum valet.

782 ¶ Communiter dicitur q ad personas egregias debet mitti iuramentum ad domum. vt. l. ad personas egregias de iureiu. ⁊ ibi glo. c. si qui testi. de testi. hoc vz cum iuramẽtum trãsmittitur ad personam egregiã ⁊ ad partem ictus si vt testis quia tunc potest iudex si vult sed nõ potest cõpelli. Ita no. Joã. an. in c. significauit. de offi. ordi. Innocẽ. ⁊ dc. Anto. refert ibi allegat. c. statutũ. §. i. de rescript. libro. vj. ⁊ allegat. l. ij. §. pses. ff. quis ord. in bon. posses. ser. ⁊. l. iubem'. C. de episco. ⁊ clericis. in fi. que iura nil faciunt.

783 ¶ Dicit. l. postq̃ liti. C. de pact. q renuntians liti non potest vlterius agere et perdit causam. Modo quero an renũtians liti videatur fateri aduersariũ habere ius. dic q non. textus est aureus ⁊ singularis i. l. si te. C. de inge. manumi. quẽ notat Bal.

784 ¶ Est vnus qui habet domum. ⁊ dicit ego promitto tibi dare tantum omni anno ex ea domo si iueris ad sanctũ iacobum modo conditione pẽdẽte vendo ⁊ pmitto emptori defendere sibi domum et manutenere domum in eadem

conditione forma ⁊ causa qua tūc erat. Modo quero quid iuris.⁊ textus dicit ꝙ dicitur res conditioni afflicta esse in ea causa in qua erat conditione pendē-te a conditione purificata.text⁹ est sin-gularis.l.in.fina.si ex noxa.cau.aga.et sic venditio non tenetur pro re ascripta conditioni conditione impleta vt in ca-su questionis proposite nota ⁊ tene mē-ti.Ludo.

785 ¶Quid importāt verba rescripti vel cōmissionis vbi dicitur ꝙ ꝓcedatur so-la facti veritate inspecta.de clausula sum-maria singulariter habes per Bart.in extrauaganti ad reprimendam.et quid operentur verba omissa iuris solēnita-te.⁊ post i.l.j.de testa.mili.de dona.l.fi-lius.tamen istud sola facti veritate in-specta non reperitur communiter Bal. tāgit parum.Domini mei faciūt duas decisiones. vna est.ccccxxxv.alia.cccc xc.⁊ dicunt quod illa verba operantur quod iudex possit procedere ad senten-tiā omisso libello et litis cōtestatione:⁊ breuiatis dilationibus statutis a iure nam ista verba non sonant aliud ꝙ̄ qđ procedatur sine obseruatiōe iudiciarij forme ordinis.vt in capitulo cum eccle-sia sutrina.de causa possessi.⁊ proprie. ⁊ vbi dictio solum est dictio exclusiua. sed nihil aliud potest excludere nisi for-mam iudiciarij ordinis ergo alia ratio quia ista verba sunt similia illis verbis quod procedat sine figura iudicij.sꝫ illa verba sine figura iudicij excedunt obla-tionem libelli in capitulo finali no.Jo. mo.de hereti.lib.sexto ⁊ est gl.in clem. sepe.de verborum significatione.ergo eadem exclusione debent inducere illa verba.

786 ¶Ego declarabo vnam questionem do tibi rem meā cum hoc quod sis obli-gatus quolibet anno titio dare ex ea de-cem staria vini vel grani:postmodum res reuertitur ad me an sim obligatus ad dandum illa decem. Istam mouet Guil.⁊ Ange.eam refert in.l.sed ⁊ si.§. prostituit.ff.de in ius vocā.vbi ponunt questionē i re emphyteotica que reuer-sa fuit ad dominum.et regula si quod nō quam probo primo per textum in.l. titia.de annuis legatis. ff.⁊.l.stichus.§.titia.de alimē.le.facit.l.fi.i fi.de contrahen.emptio. fal-lit primo vbi ergo dans rem meam ipsi rei mee adieci conditionem ali-quam per quam velim i re mea euitari quid iu-ris?quia tunc si res illa reuertitur ad dantem re-uertitur cum eadem qua-litate.de hoc habes ca-sum.in.§.prostituta.l.sꝫ si hac.supra allegata.in versi.sed si venditor.ali⁹ est in.l.j.si manci.ita ve-ni.ne prosti.⁊ istam fal-lentiam tene menti.Se-cundo fallit vbi rei mee cui adieci onus sit adie-ctum onus cum rei obli-gatione.quia tunc cen-setur reuerti cum eadē qualitate.hoc probat ex generalitate.l.si conue-nerit la.ij.§.si fund⁹.de pign.ac.⁊.l.debitorē.C. de pigno.

787 ¶Nunquid teneatur quis indicare rebellem ciuitatis per aliquem de ciuitate. de recepto-re non est dubium.vt in l.j.⁊.ij.de recep.⁊.l.j.⁊.ij. de his qui latro.sed du-bium est de indicante.et similis questio est an q̇s teneatur indicare furem et de iure canonico dic ꝙ sic:casus est i.c.qui cū fure.de fur.⁊ ibi glo.sed de iure ciuili non.text⁹ est in.l.qui vas.§.qui fu-rem.de furtis.⁊ in.l.est

78) ¶Quid important ⁊c.De ista clausu-la vide do.Ant.in.c.ij.de iura.calū.vbi ꝑ illū text.dr illa clausula pl⁹ importat ꝙ̄ clā summarie et sine figura iudicij. Et de ista clausula vide remissiue saltē ꝑ Sād.i.c.oliꝫ.co.pe.in fi.⁊prin.seq.de acc.late ꝑ are.i.c.dilecti.de iudi.ro.deci.83.in ordine i no-uis bal.in l.nemo i fi.C.de sen.dr istud intel-ligēdū de ve-ritate legi-bus robo-rata.et de ista clausu-la ⁊ de alia mera facti veritate ispe-cta vide fir-ma.lꝫ p̄di-cta nō alle-get i repe.i vbo clau-sula.vsi.ve-ritate ispe-cta ⁊ seq.et vide Feli.i c.j.de ꝯstit.maxie.col.xviij.i ver.⁊ si dr sola facti vita-te inspecta ⁊ vide eun-dē Ro.ꝯsil.319.incip.in cau.pro po.q.⁊ are.cōsi.84.in ci.sup cōse-quentia.

795 ¶ An
cā supitio
nis status
⁊c. Ad istd
vbi p doct.
i.c.sup his
hic alleg.⁊
maxime p
mo.co.vij.
d q̄rta con
clusio.
796 ¶ An
eps̄ ⁊c. In
fi.add imo.
i.c.ad sup-
plicationē
de renū.et
Pan.in dis
puta.inci.
eps̄ ⁊ q̇das
recto.sec⁹ē
in papa q̇
ad hoc co-
gi non pos
set s; imo.
post cardi.
in.c.nisi cū
priđē. Bal-
le.in.xj.co.
⁊ cōfirmat
hoc ex mul
tis q̄ pul-
chre dedu
xit Feli.in
c.super eo.
dis. vij. vbi
posuit q̇d
operet̄ scā
dalū p mul
ta dicta qui
bus adde
do.ab.in.c.
cōstitutus.
co.iij. d ap
pel.vbi di-
cit ꝙ infe-
rior potest
se intromit
tere ad de
uoluta ad
papam q̄n

§.si tibi indiciū.de con-
di.ob cau.l.solēt.de pre-
scrip.Vbis doct.in.l.ci-
uile.de fur.⁊ ibi Bal.sed
q̇d de rebellis.dic ꝙ te-
net quis indicare ⁊ si nō
indicat punitur pena re
legationis.de hoc est te-
xtus singularis in.l.me-
dorum.§.fi.de penis.
788 ¶ Post lapsum termi
num iudex non potest cō
demnare nec absolue-
re a petitis.vt. l. prope-
randum.in princi.de iu-
di.quia est perempta in-
stantia.sed an possit ab-
soluere ab obseruatione
iudicij.dic ꝙ sic.cas⁹ est
in.l.fi.C.vt infra certum
tēpus cri.cau.termi.
789 ¶ Colligit conclusio
glo.⁊ doc.in regula pec-
catum de re.iur.qd vsu-
rario in foro etiā cōsciē-
tie sufficit remissio ad
hoc vt sit tutus. quero
nūquid possit extorque-
re eps̄ et dare pauperi-
bus ⁊ dic quod sic.text.
est singularis i aut.alea
rum vsus.de aleato.vbi
Bal. notat.
790 ¶ Statutum dicit ꝙ
nulla mulier possit ↄtra-
here sine consensu duo-
rum consanguineorum
an valeat cōtract⁹ si con
sangnine⁹ habuerit con
scientiā licet nō consen
serit.et dic qd sic. casus
est singularis in.§. em-
phyteo.et hypoteca. in
aut.de ali.⁊ emphy.
791 ¶ Quero que differen
tia est inter ius ⁊ fas et
in iure ciuili nihil est vt
glo.ponit.j.dist. oēs le-
ges.ver.fas declarat et
fas dr̄ ius ad quod lex
non dat aliquam actio-
nem vt cum est destructa via possum eā
facere per fundum.l.si locus.§.fi.de ser
ui. et aqua. ad quod non habet actio-
nem sed officium.preterea lex dat iudi
ci officium.non autem pauperi ad petē
dum alimenta a diuite.vt ibi not.gl.a.l.
si locus.habet locum quando via destru
cta potest haberi transitus per fundum
alterius vt notatur in.l.per agrū.de ser
ui.⁊ aqua.modo si passus fuit aliquo tē
pore seruitutum postmodū via publica
purgatur.an efficiatur via mea in recō
pensationem oneris supportati.⁊ dic ꝙ
sic.cas⁹ est in.l.marit⁹.in.fi.⁊ ad hoc gl.
no.ibi illum textum.de acquirē.re.do.
quem notat Jaco.de are.
792 ¶ Testator mandat heri quod mu-
tuet sempronio centum quero an possit
petere cautionem idoneam.et dic ꝙ nō
potest exigere idoneā s; nudam.l.fidei
commissa.§.si heres.de leg.iij.
693 ¶ Habeo duas causas senis con̄sti-
tuo procuratorē in causa quam habeo
senis ⁊ non specifico causam an valeat
tale mandatum ⁊ intelligitur cōstitut⁹
in magis p̄iudiciali.⁊ Jo.an.eā refert
disputatā.ita ipse determinat in addi.
spe.in rubrica de p̄curato.§.fraterne i
additione que incipit cuius contrariū
tenet Guil.fundat se per.l.iiij.de solu.q̄
incipit ⁊ magis.
794 ¶ Absens i electiōe rectoris qui nō
potest mittere procuratorē an possit vo
cem suam per literas nūtiare.dic ꝙ nō
tex.est singularis.i.c.si q̇s iuste.de elec.
lib.vj.
795 ¶ An causa suspitionis stat⁹ sit legi-
tima causa cessationis electioni ep̄i iā
electi ⁊ possit eligi alter hoc est quod di
cit Inno.determinādo quod sic in.c.su
p. de accus.dn̄s Anto.refert in.c.quod
sicut.de elec.
796 ¶ An ep̄us quando ex persona sua vi
det ecclesie vel ciuitati magnū scādalū
generari posset cōpelli renūciare suo.
et dic quod sic:sed debet ei dari cam-
biū.istud est dictum Inno.in.c.pridem
in ver.nota.de renuntiatio.facti circa
finem.
797 ¶ Cōfirmatio futurorum inducit cō
firmationem preteritorū quorū effect⁹

Inducitur in futurū.text.est in.l.pollici tanam.de iure codicil.vbi dicit Bal.habuisse magnum honorem quod confirmatio statutorum preteritorum habet tractum ad futurum.

798 ¶ Tu scis qd fideiussor ex mandato testatoris si soluit non pōt a debitore repetere:vt est casus singularis ꝛ vulgaris in.l.tribus.ff.de vsufruc.earum rerum.Pet.ꝛ Cy.dicūt ꝙ illud debet intelligi vbi quātitas soluta ex fideiussione non sit multo maior lucro qd ipse percepit a testatore:quia tunc potest repetere ꝛ hoc sequitur Bald.in.l.vnica.§.ne autem.de caducis tollen.ꝛ dicunt hoc argu.l.j.de re.du.que nihil facit.

799 ¶ An heres fideiussoris soluens mādato fideiussoris possit repetere a debitore.ꝛ dicit tex.in.l.si fideiussor.de leg.j.ſm Dy.

800 ¶ ¶ habuistis in tit.de dāno infect.ꝙ iuramētū fidelitatis pstat p pcuratorē hoc limita verū nisi ille cui prestat cōtradicat:qꝛ tunc non prestat per procuratorē:ꝛ hoc vēdicat sibi locū in mulieribus ꝛ etiā monialibꝰ.casus est singularis in.c.j.§.verū.de statu reg.li.vj.

801 ¶ Dicit.c.j.de testi.cog.ꝛ glo.in aut.de testi.§.quia vero.ver.illud tātum qd testis potest corrigere dictum suum incontinenti limita verum secundū Bar.ibi testis vult corrigere sponte secus si timore tormentorum tunc potest corrigere etiā ex longissimo interuallo.iste est text.singularis secundum Barto.ibi in.l.si postulauerit.§.si negauerit.ff.de adulte.Ludo.

802 ¶ Text.in.l.ij.de exhiben.reis dicit ꝙ accusatis criminalr̄ debēt dari.xxx.dies ad componendū mestos penates hoc verum nisi in criminalibus in quibus potest procedi de plano quia tunc debet comparere statim ita notat Bar.in extrauaganti ad reprimēdam.in ver.si per edictum.

803 ¶ An in monitiōe extraiudiciali reqratur ad sui validitatem dies.ꝛ dic qd non gl.est in cle.j.in verbo requisierit.de hereti.sed contra illam videtur casus in.c.si quis metropolitanus.xviij.dist.in ver.ad diem constitutus.

imminet scandalum.Et adde Panor.in capitulo magne.ad fi.de voto.et in capitulo super quodaꝫ.de statu.reg.ꝛ Moder.in capitulo ex literis.el.j.de homi.et gloss.in capitulo peruenit.lxv.distin.

804 ¶ Tu scis quod ius aqueductus potest concedi pluribus pone qd est concessum pluribus successiue qualiter dꝫ diuidi si eodem tempore illi quibus est concessuꝫ volunt diuidi.et dic qd debet fieri diuisio iudicis arbitrio.de hoc est textus singularis in.l.si qs per diuinam.C.de aquedu.lib.xj.

805 ¶ An iudeus possit pscribere rē xpiani vt rem ecclesie certum est quod nō rem alterius xpiani sic quia veniūt rationali iure: vt.l.iudei.de iude.ꝛ est glo.in capitulo porro.decimasexta questione.iiij.ar.cap.dispar.vigesimatertia questione vltima.

806 ¶ An in collegio possit pater p filio dare fabam vel proferre dic qd sic.textus est in.l.ei qui.§.illud qd cuiusqꝫ vniuersi.no.cum.l.sequēti.

807 ¶ Tu habes qd officiuꝫ procuratoris est vile.l.si quis procurator.de decurio.tu scis quod officium quantuncunqꝫ vile dicitur dignitas qn̄ fit principe mandante seu superiore.tex.est singularis in.c.sacro.col.ij.circa princ.ver.in glo.j.de sen.excom.

805 ¶ An iudeus ꝛc.Adde qd idem tenet Imo.p illū tex.in.l.si fur.§.j.iūcta gl.in ℣bo vsucapere.ff.de vsuca.mag.meꝰ in rub.ff.de iusti.ꝛ iur.col.ij.in princi.

cardi.cōsil.xcviij.

798 ¶ Tu scis qd ꝛc.Adde quod Bald.in.l.vnica.§.ne autem.hic alleg.nō videtur dicere eo mō q̄ dicit Rom.hic sed bene limitat.d.l.tribus hic alleg.p cedere quā do fideiussio affert modicū pīudiciū vel damnum ꝛ dicit eē recurrenduꝫ ad cōiectu ras secundum Pet.ꝛ Cy.ibi ꝛ ad hoc vid magistrū meū in.l.si fideiussor.col.ij.ver.sꝫ aduerte.ff.de leg.j.

803 ¶ An in monitione ꝛc.vide si faciunt q̄ dicit Feli.

gularis in.l.nemo perfectus.C.de di-
gni.li.xij.⁊ sic verificatur.l.j.de manda
tis princi.

808 ¶ Tu habēs.aut.hoc nisi.C.de solu.
quod quando debitor non potest solue-
re nec reperit ementem creditor tene-
tur recipere in solutum rem meliorem
sui debitoris fallit in ecclesia.quia po-
test dare aliam etiam non meliorem.vt
in aut.hac in eo.tit.de sacrosan.eccle.

809 ¶ Tu audiuisti ti.C.si aduersus deli.
vbi dicitur quod minor etas non excu-
sat minorem deliquentē licet penā mi
nuat:malos enim mores infirmitas ani
mi.⁊c.vt.l.j.⁊.l.auxiliū.⁊.l.si ex causa.§.
nunc videndum de mino.⁊.l.impuni-
tas.C.de penis.⁊.l.impuberū.ff.de fal.

810 ¶ Itē audiuisti.l.fi.C.si aduersus vsu.
vbi debuit magister tuus examinare an
statutum loquens generaliter includat
minorem dic qđ sic in.c.cōstitut⁹.de in
integ.resti.l.sine.§.lucius.de admi.tut.
quod tñ limita nisi statutum vel consue
tudo puniat aliquid qđ de iure commu-
ni nō est punibile tunc enim minor nō
includitur in statuto vel consuetudine
ad hoc alle.de iure canonico tex.in.c.ij.
de delic.puerorum.nam homicidiū ca-
su perpetratū sine culpa est impunibile
vt.l.j.C.de sica.⁊ ideo in.c.ij.dicitur qđ
in illa ꝯsuetudine ibi relata minor non
includitur.licet generaliter loquať qđ
nunꝙ̄ exeat mentem tuā.quia valebit
ad statutum quod nemo posset extrahe-
re bladum de comitatu ⁊ illud statutum
minorem seu pupillū non comprehen-
dat ⁊ illum tex.nemo ad hoc nota.nisi
solus ego.⁊ si nō credis videas omnes
doc.canonistales.⁊ hoc addas ad dicta
iura quia faciet tibi honorem.

FINIS.

¶ Explicitunt singularia famosissimi
vtriusqꜫ iuris Monarche Ludouici pō
tani de Roma.cum ornamentis ⁊ lucu-
brationibus additis per Joannem Ba
ptistam de castelliono vtriusqꜫ censure
militem.

Incipiunt singularia siue notabilia dicta Matthei Mathesilani Bononiensis: cum ornamētis ac lucubrationibus additis per Joannem Baptistam de castellione.

Cum fluxissent annorum curricula ab orbe creato. se positis elementis que in vnum chaos erant immista sex milia sex centum et octo iulias quarto nonas Inditione secunda. Ego Mattheus de mathesilanis de bononia iuris vtriusqꝫ doctor minimus. Licet pestifera contagione ciuitas nostra laboret vrbe discedēs ad oras me transtulissem polliciti castri continue traherem tempus incessum: rogatusqꝫ a meo dilectissimo cognato. do. Cambio de zambecharijs viro alti cordis ꝛ prosapie excellentis: necnon instigatus precibus ꝛ suasu deliciosi viri nobilis ꝛ egregij vatinijqꝫ ocellos mellifluētis adūciētis ad se domini petri giroda de casabria a prestantissimis dominabus ꝛ virgūculis cognominati paradisus Illustriū dominorum. sumpsi onus preeligendi aliqua notabilia dicta taxenda ꝛ bene merito singularia nominanda ex iurium varijs voluminibus ꝛ lecturis: sunt autem multū vtilia ꝛ decora quod dum testor ea didici pro magna parte a singularissimis legū professoribus post meū assumptum gradū: ꝛ dū ad ꝑtoria presidijs ꝛ episcopi nostri aduocādo accessi. His ergo prefatis assumpto nomine dei nostri alme marie beatoꝝ petronij ꝛ proculi floriani ꝛ ambrosij patronoꝝ ꝛ ꝓtectoꝝ Bononie vrbis. Alme. ex q̄ oriūdꝰ suz accipio. Amē

1 Primo nota quod in causis breuioribus si index sit tabellio potest scribere acta et sententiam suam et plena fides ei attribuitur per Bart. in. l. iubemus. §. sane. C. de sacr. san. eccle. ꝛ sic debet limitari quod notat Innocen. in. c. cum a nobis. extra de testi. vbi videtur tenere contrarium. Nota quod in casibus siue causis talibus breuioribus probatio per vnum testem idoneum intelligitur plena probatio esse ꝛ sic non est necesse deueniri ad iuramentum necessarium et similiter fama videt habere vim plene probationis. l. vbi C. de iur. do. Et hec regula videtur esse de mente Barto. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de questio. ꝛ do. an. de but. i. c. veniēs el primo extra de testi. ꝛ c. j. extra de epp.

2 Nota quod in iudicijs possessorijs dicit agi de leui preiudicio. Et ideo probatio per famam vel per vnum testem videt habere vim plene probationis ꝛ hec sensit Bart. in. l. j. C. quorum bo. ꝛ in l. ij. in fi. C. vbi in rez ac. ꝛ si non est necesse deueniri ad iuramentum necessarium licet Bar. videat sentire contrarium in. l. admonēdi. ff. de iureiur. in vlti. carta ꝛ in extrauaganti ad repri. in verbo summarie ꝛc.

3 Nota quod si actor petiuit centum et iudex cōdemnauit reum in nonaginta quinqꝫ et absoluit ad quinqꝫ ꝛ postea dixit victum victori ꝛc. ista cōdemnatio expēsarum vt incerta est ipso iure nulla ex quo vterqꝫ est victor ꝛ victus hec ꝑ Bar. in. l. si legatario. §. fin. ff. de fideicō. liber. Secus forte si dixisset victos victoribus ꝛc. quia tūc eatenus quatenus vnus vicit alter qui est victꝰ est sibi condemnatus in expensis ꝛ econtra ipse est

2 Nota quod in iudicijs ꝛc. ad istud dictuz vide etiam Barto. in. l. momentanee. C. q̄ le. pos. et ma. meum in. l. admonendi hic alle. co. xxv. ꝛ in repet. eiusdē. l. admonendi col. lxxxv. versi. dictum est. S. ꝛco. cviij. circa fi.

3 Nota qd si actor ꝛc. adde qd dictū Bart. in. l. si legatario hic alle. sequitur Imol. in. l. iudex posteaq̄ꝫ in. v. col. ff. de re iu. ꝛ Lu. in d. l. j. eo. tit. Bal. in. c. j. de plus peti. Salic. in l. j. in vlt. q. C. de plus pe. magist. meus in. l. errore. col. v. versic. q̄d autez. C. de testa.

condēnatus alteri quatenus alter vicit ipsuʒ ar. ff. de rei ven. l. que de tota. de quo tñ dubito.

4 ¶ Nota quod si testator instituit vxorem heredē in vsufructu omniuʒ bonorum ꝛ post morteʒ vxoris instituit heredeʒ vel etiam titium vel aliquē locum pium poterūt creditores ꝛ legatarij agere contra vxorem ꝛ ipsa poterit agere contra debitores hereditatis ꝛ possessores rerum hereditariarum: vt. l. si. ff. de vsufru. leg. Secus forte esset si pure instituisset heredem titium vel locum pium quia tunc in vita vxoris actiones actiue ꝛ passiue competunt instituto vniuersali contra ipsum. l. quoties. C. de here. insti. ꝛ sic de facto pronuntiauit do. Ro. de perusio cum esset potestas Bononie et in hac forma limitauit dictum Barto. contra hoc vltimum tamen multum facit lex controuersia. ff. de transact. Item quia non videtur posse assignari bona ratio diuersitatis inter hunc casum et dictum Barto. Ego verius puto quod indistincte agere non possint actione personali creditores et legatarij contra institutum in vsufructu hereditatis vel vsufructu omnium bonorum alio instituto herede vniuersali pure vel sub conditione. puta post mortem vsufructuarij. per regulaʒ. l. quoties. C. de hered. institu. Item per rationem quia actio personalis datur solum contra debitorem vel illum cuius personā representat. l. j. §. si heres. ff. ad treb. sed institutus in vsufructu vel hereditate omnium bonorum non representaret personam debitoris: nam si representaret quia esset heres semel non posset desinere postea esse heres. l. ei q soluendo. ff. de here. insti. Item pro hoc facit ratio quia videmus ꝙ anteꝙ fuerit introductum senatuscon. trebel. poterant creditores solū agere contra heredem non autem contra fidecommissarium vniuersalem quia nō representat personam debitoris. l. j. §. fin. ff. ad trebel. ꝛ insti. de fideicom. here. §. ꝛ in neronis. Nec ob. id quod no. Bart. in. l. si. ff. de vsufruct. le. quia respon. quod dictū suū sic debet intelligi quod is cui relictus est vsusfructus totius hereditatis vel quote hereditatis vt dimidie teneatur ad onera prestanda hac forma videlicet quia heres tenetur sibi tradere et consignare omnia bona velut quottam dimidiam non deducto ere alieno. ipse vero legatarius debet cauere de conseruando heredem indemnem a creditoribus. nō autem debet intelligi quod creditores possint directa via conuenire ipsum legatarium inuitum arg. l. [illegible] seruum. §. fina. cum. l. sequen. ff. [illegible] ij. ꝛ. l. iiij. C. de pactis. ꝛ facit pro hoc [illegible] in simili institu. de fideic. heredi. [illegible] ꝙ senatus. ꝛ aduertendum est qd [illegible] su quo q̇s est heres vniuersalis institutus post mortem vsufructarij non poterit ipse addire nisi post mortem vsufructuarij: vt. l. j. ff. de cōdi. ꝛ demon. ꝛ ideo oportebit quod creditores volētes agere faciant dari curatorem hereditati siue bonis contra quem agant. l. si quis ita heres instituatur. ff. de here. institu. ꝛ. l. j. ff. de cura. bo. dan. Nec ob. si. predictis. l. controuersia. ff. de transact. quia rub. ibi ponitur casus specialis quādo duo erant quorum vnus contendebat se esse heredem ex testamento. alter ab intestato ꝛ transegerunt taliter quod q̄libet eorum haberetur vt heres pro dimidia. nam tunc propter incertitudinē tolleratur quod creditores possint quēs

4 ¶ Not. ꝙ si testator instituit ꝛc. Ad hoc vide Bal. consi. clix. in. v. parte inci. vsufructuarius an teneatur soluere debita. ꝛ paul. de ca. in ꝯsi. inci. In xpi noie in causa q̄ vertit Bononie Alexan. in addi. ad Barto. in. l. multū hic allegat ꝙ plures remissiones ad [illegible]

libet eorum cõuenire p dimidia sed in pposito casu non cadit talis dubitatio nã institutus in vsufructu hereditatis vel omnium bonorũ alio herede instituto vniuersali nõ potest cõtendere se esse heredem vniuersalem ex quota vł ex testamento vel ab intestato vt satis patet ex predictis ꝛc.

5 ¶ Nota quod contractus depositi est in tantum fauorabilis quod meretur executionem sicut sententia vel confessio facta in iudicio vel in iuramentum cõuentionale vel iudiciale. l. post rem. ff. de re iudi. vel laudũ emologatũ. l. cum antea. C. de arbi. et depositio probatur C. depo. l. penulti. vnde Bart. hic tenet hoc tamen debet intelligi quãdo depositum est quodammodo notorium vt qꝛ de eo apparet publicum instrumentũ vel apparet publica scriptura attestationũ testiũ qui fuerunt recepti ad perpetuam rei memoriã in aliquo ex casibus iure permissis facit quod no. in simi. C. de edi. di. adri. tollen. l. fina. ꝛ per Barto. in. l. creditores. C. de pigno. alš autem non haberet excutioné qꝛ requireretur libellus ꝛ lit. conte. ꝛ quod post litem contest. examinarentur testes vt in. c. quoniam frequenter. extra vt lit. non conte. et hanc limitationem dedit dominus Ro. de perusio.

6 ¶ Nota qd si obligatus ad dandũ monasterio mille in anno habẽs duo millia in bonis instituit vxorem in vsufructu omnium bonorum et titium heredẽ vniuersalẽ nõ debẽtur omnia mille de hereditate prout valeat actio cõpetẽs monasterio ad rationem quinqꝫ p cẽtenario sed salua debet remanere proprietas duorum millium ꝛ de fructib' ante omnia soluendum est debitum annuũ ꝛ de reliquis vxor percipiet vsumfru. ar. l. ait. §. paterna. de bo. que lib. et hec audiui a Jacobo de mariscal.

7 ¶ Nota ꝙ de consensu partiũ potest pcedere iudiciũ sine actione. l. iul. §. quãtum. ff. de ex. ꝛ not. per Bartolum in. l. titius. ff. de verborum obliga. hoc tamẽ debet intelligi quando actio fuit semel nata sed postea est extincta ipso iure secus si nũꝙ fuit nata exẽplũ i obligatio

5 ¶ Nota qd Jctus ꝛc. Adde qd dictũ ꝑ matth. h attribuit Rogerio fuit Ange. in. l. pe. C. depo. vbi formalř dicit qd lꝫ instrũm depositi habeat executionẽ paratã p illũ tex. i ℣. ilico. ꝛ ibi Bart. tñ si de deposito non cõstat p publicaꝫ scripturaꝫ sꝫ p testes op' est eos examinare lite contes. p tanto dixit Bar. in l. fin. vj. colum. versi. procedo vlterius. C. de edi. diui adri. tol. qd si testamentum nõ est redactũ in scriptis cesset beneficium illius. l. quia non adest illud notoriũ qd fit iudici ex ĩspectiõe scripture de quo loquiť illa lex. Et est necesse qd priuati testes examinẽť ꝛ publicenť iuxta l. publicati. C. de testa. ꝛ cũ illa scptura publicata practicabiť illa lex. Sãd. plura ponit q̃ satis faciũt in pposito allegãdo matth. hic. in. c. sicut. colũ. iij. de re iudi. Concordat cum isto dicto alex. in. l. si. xij. col. ver. in ea. glo. in fi. C. de fi de instru. vide allegata per eum.

ne cõuentionali. vt. l. ij. in prin. ff. de do. prele. et ibi per Barto.

8 ¶ Nota qd est differentia inter citationem hominis ꝛ citationem iur. seu leg. in duobus. primo quod citatio hominis nunꝙ arctat citatũ ad diffinitiuam audiendam nisi specialiter i citatione de ea fiat mẽtio vt in cap. cõsuluit. extra de offi. dele. ꝛ. l. ad perẽptorium. ff. de iudi. ꝛ est hodie tex. in cle. sepe. de ver. sig. circa fi. ꝛ ibi nota gl. sup verbo ad id. et ideo citatio ad audien-

7 ¶ No. qd de ꝯsensu ꝛc. Ibi h tñ dꝫ intelligi adde qd istã limitationẽ tenuerũt ra pha. ꝛ Lud. i. l. si titi' hic alleg. Sꝫ alex. ibi tenuit ꝯtrũ: qꝛ videť ꝯ text. i. l. ij. C. d pac. ꝛ i. l. cũ putarẽ. ff. fa. her. p quẽ text. bar. in. d. l. si titi'. hic vř velle ꝛ idẽ bal. ꝛ imo. i. l. si ita stipulat'. circa vlt. col. de verb. obl. vide lati' per Alex. vbi. s. qui alleg. ꝙplurimos text. cõtra istam limita. ꝛ rñdet ad allegata in contrarium.

8 ¶ No. qd ẽ dñia ꝛc. Ad istd vide phi. de pe. in. c. sepe cõtingit. de app. Gemi. i. c. j. de ele. lib. vj. Feli. post alios. in. c. ꝯsuluit. circa prin. de offic. ꝛ po. iudi. dele.

dam iudicis volũtatem:sed cum verbo
peréptorie nõ valet quo ad hoc.vt pos-
sit ferri diffinitiua.⁊ hoc tenẽt.d.de ro
ta.Sed citatio iure peréptorio cum cõ
minatiõe quod pcederet in causa suffi-
cit ad omnia acta vsq ad diffinitiuam
⁊ inclusiue probatur in.c.sepe.de ap.et
in.c.veniens.extra de renun.⁊ ibi p do.
An.⁊ in.c.j.de elec.lib.vj.iuncto qđ ibi
no.Jo.an.in nouella.in verbo proceda
tur.⁊ in.c.cordi.de appel.lib.vj.iuncto
eo quod ibi not.Inno.in fi.apparatus
⁊ no.glo.in cle.causam.de elec.circa fi.
in verbo circa tempus predictũ.Secũ-
da differẽtia quia prima vel secunda ci
tatio iudicis cum hac cõminatione qđ
si non cõparuerit procedet quãtum de
iure poterit nõ habet vim peremptorie
citationis:ita qđ non sufficit ad missio
nem in possessionẽ ex primo decreto p
Bal.i.l.si finita.§.Julia.ff.de dã.infec.
⁊ Spec.in tit.de citatio.§.viso.ver.quã
do autem.Sed citatio leg.que est cũ ta
li comminatione habet vim perempto
rij licet in.l.non apponatur hoc verbũ
peremptorie vel equipollens vt proba
tur in.d.c.cordis.iũcto eo quod ibi no-
tat Inn.in fi.apparat⁹.⁊ in.c.j.de elec.
lib.vj.⁊ sic est mirabile:quia duri⁹ agi-
tur hoc casu cum.l.q̃ cum homine con
tra regulã.l.celsum.ff.de arbi.hoc ideo
quia citatio iur.fit solũ in certis casib⁹
specialibus ex magna causa:⁊ cum ma-
gna deliberatione.

9 ¶ Nota regulam quod quotiescunq
ex libello apparet ipso iure actionẽ nõ
competere:siue nata fuerit ⁊ extincta si
ue nunq̃ nata fuerit neq nasci speret:
siue nõdum nata fuerit:sed nasci spere-
tur quãdo obligatio est conditionalis
libellus est ineptus:quia ex eo non cõ-
cluditur ius agendi.lege secunda.C.de
ferijs.Ex hoc sequitur quod litis cõte-
statio est nulla ⁊ receptio testium.et to-
tius processus:quia paria sunt ineptuz
esse libellum oblatum:⁊ nullum esse ar
gumen.l.quoties.ff.qui satisdare cog.
Et ex hoc sequitur quod q̃uis post litẽ
contesta.pendente iudicio purificet cõ
ditio nõ pderit hoc actori vt possit sen-
tentiam obtinere.secus esset si creditor
conditionalis asseruisset in libello eũ
esse suũ debitorem pure vel simpliciter
quia tũc cum libellus habeat formam
aptam proderit actori purificatio qui⁹
pendente iudicio.ita qđ pro actore sen
tentiabitur.l.rem.§.finali.ff.de pigno.
actione.

10 ¶ Nota qđ in libello sufficit narrare
id quod sit causa agendi nec necesse qđ
fiat mẽtio replicationis posset obiici cõ
tra exceptionem que posset competere
reo.vnde si locator petit pensionem a
conductore sufficit narrare locati con-
tractum:quia ex solo consensu nata est
actio locati ad pensionem.nec est neces
se narrare quod actor crediderit condu
ctori rem locatã.⁊ quod conductor ha-
buit patientiam:⁊ hoc probatur ex no.
per Innocẽ.in capitulo finali.de libel.
oblatio.facit glossa institu.de actio.in
principio.⁊ sentit quod venditor agẽs
ad pretium non teneatur in libello ex-
primere nisi contractũ venditionis nõ
autẽ tenetur dicere tradidisse emptori
rem venditam. Bartolus tamẽ prima
facie videtur sentire contrarium in.l.
ex conducto.in principio.ff.loca.vbi ve
ro non esset locatio.sed contractus in-
nominatus:vt quia locassem tibi fun-
dum pro decem corbibus tritici.l.pri-
ma.§.si quis seruuz.Digestis depositi.
Tunc libellus nõ concluderet:nisi nar
raret me concessisse:et rerum habuisse
patientiam per totum tẽpus.hoc ideo
qr ipso iure impeditur natiuitas actio
nis prescriptis verbis.⁊ in factum do-
nis nec volens agere in totum impleuerit
pro parte sua.lege ex placito.C.de re-
rum permut.

11 ¶ Nota quod in libello non est necesse
allegari solennitates extrinsecas vt cõ
cludant q̃uis ille non presumantur in
instrumentis.l.quecunq.in principio.
de publicatione.vnde si in libello quis
allegat quod minor sibi vendidit tale
predium concludit libellus:licet non
allegauerit quod interuenerit autori-
tas curatoris et decretum iudicis not.
Innocẽtius in capitulo finali.de libel.
oblatio.Bartolus.in.l.prima in princ.
ff.de edendo.

12 ¶ Nota quod illa regula vulgaris qd
extrinseca solennitas nō presumitur in
instrumento debet intelligi quādo hoc
fuit oppositum contra instrumentum.
si autem non fuit oppositū feretur sen-
tentia perinde ac si interuenisset illa
solēnitas extrinseca .vnde si productū
fuit instrumentum in quo prelatus fe-
cit aliquem contractuz nec fuit opposi-
tum quod defuit consensus capituli fe
retur sententia pro producente instru-
mentum.vt in capitulo ea noscitur.ex-
tra de his que fiunt a prelatis.⁊ Joan-
nes andreas ⁊ Compost.⁊ Butriga.in
capitulo cum dilectus.extra de consue
tudinibus.

13 ¶ Nota quod regula vulgaris legista-
rum quod cōfessio sine causa facta par
te presente extra iudiciuz non valet:ad
obligandum debet intelligi quod nō va
let ad fidem plene probationis tamen
inducit semiplenam licet sit facta scri-
ptura interueniente siue non.et potest
poni exemplum quotidianum.ego dixi
tibi:da mihi illos decem quos debes.
tu dixisti verum est.sed expecta me per
mensem.si enim probo per vnum testē
verum mutuum et ad confirmationem
deduco illam confessionem sine causa
eamq̧ ꝓbo per duos testes obtinebo.
Item illa confessio sola per se sufficit
ad delationem iuramenti necessarij.le-
ge instrumenta.C.de probationibus.et
hoc fuit de mente. Marti.de factis et
Specu.in titulo de confessionib⁹.§.nūc
videndum.versiculo sed que est ratio.
et dominus Antonius de butrio ponit
in capitulo si cautio.de fide instrumen-
torum. pro quibus allego duas glos-
sas vnam in lege secunda.§.eiusdem.di
gestis de testibus.in verbo speciē aliaz
in.l.fina.C.de conuenien.fis.debi.libro
xj.⁊c.

14 ¶ Nota quod vbi iudex ex forma sta-
tuti vel rescripti habet plenissimam po
testatem procedendi et determinandi.
prout sibi placuerit vel voluerit nulla
seruata dispositione iuris vel instrumē
ti.tunc non potest tollere ius quesitum
vni parte ex iuregentium.vel ciuili:vel
ex forma alicuius statuti.vnde si reus

11 ¶ Nota quod in libello ⁊c. Ad istud di-
ctuz vide Feli.in.c.fi.de li.obl.hic alle.
Dic tamen quod pro solennitate extrin
seca act⁹ gesti in iudicio aperte nō pre-
sumitur nisi probetur tex.in.c.significa
uerūt.de te
prescripserat non potest sti.quem ex
tollit ibi a-
re.ad hanc materiā nō sic in actib⁹ ge-
stis.a iudice p.l.ab ea pte.i fi.ff.de ꝓb.
q̇ est sing.fm But.i.c.qd sicut.vlt.char.
de elec.⁊ est tex.in.c.sicut.de re iud.vbi
Sād.co.ij.i pn.appro.et dic.matth.hic.

12 ¶ Nota qd illa ⁊c. Et qd solennitas ex-
trinseca semper presumatur si non fue-
rit allegatus vel apposit⁹ eius defect⁹.
tz singulariter Cōpost.in.c.cum dilect⁹
de ꝯsue.p.c.ea noscit allegat p Matth.
hic.⁊ hoc extollit Ludo.⁊ Alex.in.l.sciē
dum.ff.de ver.obli.Imo.post alios i.d.
c.cum dilectus.col.vij.⁊ in.c.in presen
tia.vlti.col.de probatio.But.⁊ Imo l.in
c.sicut.de re iud.⁊ ibidem Fel.col.xiiij.
ver.fallit scdo.sentit Rota.de offi.ordi.
v.in antiquis.sequit etiā Imo.in.d.c.
ea noscitur.colū.v.lz ibi dicat hoc esse
parui effect⁹ ex quo nō presumat qn ne
gat sed solum qn non negatur.

13 ¶ Nota qd regula ⁊c.⁊ qd confessio sine
cā faciat semiplenā ꝓbationē si aliqua
cā alleget p agentē tz spe.in ti.de ꝓfes.
§.nūc vidēdū.ver.sz nunqd semiplenā
⁊ do.an.imo.pan.⁊ Fel.i.c.si cautio.hic
alleg.idē tenēt ⁊ gl.in.l.cum de indebi-
to.§.fi.in ver.stari.de ꝓba.⁊ Ro.in.l.nu
da ratio.de dona.⁊ in.l.admonendi.col.
xxv.de iureiur.sed Zrlā e forte meli⁹ tz
Flo.i.l.in bone fidei.C.de reb.credi:qa
nō dz plus opari vox mortua q̄ viua cō
fessio sine cā que nō probat.vt in.d.c.si
cautio.tn̄ cōis opi.ꝓualeret fm Fel.ibi
de isto notabili dicto videat etiā p mag.
meū in repe.l.admonēdi.col.lxx.versi.
quid in confessione.de iureiu.

14 ¶ No.q vbi iudex.⁊c. Adde qd istud
no.refert.⁊ simplr sequit.Sād.in.c.ca-
nonū statuta.col.xx.circa pn.ver.ij.no.
de cōsti.⁊ in.c.qualr ⁊ qn el.ij.§.ad corri
gendos.col.ij.in prin.v.iij.no.de accu.
⁊ vide per eundem in.c.dilecti filij.col.
ij.in prin.de iudi.

15 ¶ No. qd verbum placet &c. Adde quod istud verbum importet arbitrium boni viri tenet bal. in. l. fi. §. j. C. cõia dele. Ab. i. c. verum. i. ij. co. de fo. cp. & quod verbum libet iportet liberam voluntatem tz et alex. i. l. si sic. hic all. in. j. col. est tex. i. l. fidei cõmissaria liberta . la j. ff. d fidei. li. p quã. l. dicit Bar. in. d. l. si sic qd verbum placet iportat arbitrium boni viri ctra quod. s. dictum est allegãdo et ad id. l. thays. §. sororem & l. lucius. la. j. eo tit.

tollere sibi ius ex pscriptione quesitum. item si reus est tutus exceptione velleiani vel macedoniani non potest eum iuste condemnare operatur ergo solum illa potestas in solennitate processus & indemnitate sententie & in his que dependent principaliter ex facto iudicis vt esset dare multas dilationes & simpliciter etiã ex officio parte non instante. et hanc doctrinam singulariter sentit Bart. in extraua.

16 ¶ Nota qd verbum iudicio &c. Et quod ista verba importent arbitrium boni viri. et nõ liberam voluntatez tenent Alex. & Imo. in. l. si sic. de qua superius p. c. forus. in verbo iudicio. & in ver. iudex. de verb. signi. & ipse licet non dicat idem voluit Bar. sibi cõtrarius in extrauagãti. hic alleg. Bald. in. l. voluntatis circa scdaz colũ. C. de fidei. pbatur in cap. illud. de cler. excom. & in capi. inter corporalia. de translatione. sonat text. in capi. verum de fo. compe. & in. l. cum pretor. §. primo. in glo. in verbo iudicio. de iudi. sequitur Feli. alia adducẽs in. c. j. col. xvj. de cõsti. vbi forte. p. iiij. col. de istis & similibus verbis plenius loquitur quam alibi.

17 ¶ Nota quod quandocunque &c. De materia huius no. dicti vide late p Bart. vbi ponit doctrinam. & ibi plene per alios presertim per magi. meum colum. xiiij. in fine. & seq. in. l. admonendi. ff. de iure iuran. plene etiam per Alex. post alios in. l. properandum. §. & si quidem. C. de iudic. hic alleg. per Barto. cepo. cautela sua. xciiij. incipi. Sepe cõtingit. plenius per mag. meum in repe. d. l. admonendi. col. xxxviij.

ad reprimendum. in verbo videbitur expedire.

15 ¶ Nota quod verbum placet denotat arbitrum boni viri. l. fideicommissa. §. quod quis. ff. de leg. iij. Sed verbum libet vel libuerit denotat liberum arbitrium. l. si deicõ. lib. la. ij. de fideicõ. li. ponit Bar. i l. alia. ff. de alimẽ. & ciba. leg. & l. si sic. in prin. ff. de le. j. & in extrauag. ad reprimẽdum in verbo videbitur expedire.

16 ¶ Nota quod verbum iudicio tuo significat liberam voluntatẽ: & hoc tenet Barto. in. l. si sic. in pricipio. ad quod allegat legem thays. §. soror. vel. §. lucius. ff. de fideicom. lib. sed Bart. seipsum correxit & tenuit contrarium quod significat arbitrum boni viri. in. d. extraua. ad reprimendum. in verbo predicto videbitur expedire.

17 ¶ Nota quod quandocunque est prefixa actori a iure communi vel statuto dilatio ad probandum eo nihil probante nõ propterea dicitur loquere de causa. et ideo reus nõ potest absolui diffinitiue. sed solum ab instantia seu obseruatiõe iudicij. l. properandum. §. sin autem ex gestis. C. de iudicijs. secus si terminus fuisset prefixus a iudice qui procedit in causa: vel a denegante qui mandasset causam terminari infra certum tempus nõ tunc absolueretur diffinitiue reus. & hanc regulam ponit Bartolus in lege admonendi. ff. de iureiuran. in sexta columna. sed hec differentia debet intelligi quando reus petit se absolui actore presente. sed si vterque litigantium esset presens in iudicio debet reus absolui diffinitiue etiaz in primo casu. lege qui accusare. C. de edend. & istam limitationem mirabiliter sentit gloss. in lege properandum. §. si autem ex gestis. & ex hoc sequitur quod hoc casu contumax est melioris conditionis quam presens. similiter habetur alibi. quia sententia lata dolo alicuius litigãtis contra contumacem est nulla. sed lata contra presentem videlicet: licet posset dari restitutio vel opponi exceptio doli. lege si pretor. §. marcellus. ff. de iudic. iuncta. l. diuus. ff. de re iudica. Similiter videmus quod iudex potest indistincte supplere de facto

pro absente: etiam per contumaciam autentica. qui semel. Codice. quomodo et quando iudex. et in lege ampliorem. in principio. Codice de appellationibus. Et hoc tamen non potest in fauorem presentis no. in rubro et nigro C. vt que de. aduo. parti. item alibi videmus quod iudex nunquam potest pronunciare presentes haberi pro confessis absente parte. Etiam per veram contumaciam: eo quia debet respondere secus esset si esset presens et contumax non respondendo vt est textus in capi. secundo de confe. libro sexto. et sic possunt haberi ex predictis limitationes ad illam regulam quod delinquens non debet esse melioris conditionis eo qui non deliquit. lege non solum. Digestis de noxa. et capitulo. eum qui. de prebendis. libro. vi.

18 ¶ Nota quod sententia lata contra absentem dolo aduersarii presentis in exprimendo falsum siue illud probauerit per falsos testes siue non est nulla ipso iure. et est casus singularis in dicta lege si pretor. §. marcellus. de iudic. secus videtur si presens tacuit aliquam exceptionem dilatoriam vel peremptoriam aduersario absente competentem. quia tunc valebit sententia siue dices eum fuisse in dolo et sic tacendo siue non ratio: quia minus delictum est tacere ius aduersarii verum quam exprimere falsum. iiii. questio. quarta. capitu. primo. et istam doctrinam sentit Barto. C. de satisd. lege prima. Innocentius in capitulo preterea. in fin. extra de dilationi. Joan. andre. in capitulo si duobus. extra de appel.

19 ¶ Nota quod sententia interlocutoria vel diffinitiua lata expresse contra regulam iuris communis est nulla licet reperiantur aliqui casus excepti in quibus saluari posset illa sententia ex quo illi casus speciales non sunt expressi in sententia vnde si iudex interloquitur seruum torquendum esse contra titium dominum suum hec sententia est nulla vt est glossa. not. in lege secunda. ff. de appellat. recipi.

B ¶ Similiter si pronunciauit iudex filium fa.

18 ¶ No. quod snia &c. In prin. ad glo. in. l. ii. ff. de ap. reci. hic all. et est gl. fi. in fi. hanc gl. pro no. alle. Alex. in. l. ex diuerso. §. fi. co. iii. v. sed in hoc vltio. ff. so. ma. et l. l. iiii. §. si quis condenat⁹. vl. co. ff. so. ma. facit quod no. Ludo ro. cons. 483. pen. col. di-

potuisse testari: et ideo

cens quod vbi ex aliqua causa licet recedere a iure coi non sufficit quod adsit illa causa nisi exprimatur. Inducit Inno. in. c. preterea. de dil. post prin. concordant alii quos plene adducit Fel. in. c. sup litteris. xvii. col. v. decima regula. de rescrip. faciunt que diximus. s. proxime. et ad hoc vide etiam que dicit Feli. in. c. j. col. iii. in prin. ver. amplia quinto. de re iudi.

A ¶ Ibi similiter &c. Adde quod facit. c. quantauallis de iureiur. vbi iuramentum de exheredando censetur illicitum licet aliquo casu posset esse iustum. faciunt que dixit Feli. in. c. sicut. col. viii. ver. dum doct. dicunt de re iudi. et in. c. sup literis. col. xvii. v. decima regula. de rescrip. adde Bu. i. c. per tuas. vii. col. de sen. exco. vbi no. illum tex. quod sufficit sniam ondere in se euidete iniquitatem: licet causaliter possit saluari. Id quod Mat. hic et Fel. plura allegans i. c. j. col. iii. de re iudi. pro quo facit et gl. fi. in fi. i. l. ii. ff. de app. reci. quam all. alex. i. l. ex diuerso. §. fi. iii. col. v. sed in hoc vltio. ff. so. ma. et l. iiii. §. si quis condenat⁹. vl. co. ff. de re iu. et Matt. hic facit consi. Old. 326. inci. quod articuli. iii. col. vbi vult quod non sufficit quod causa subsit dum a iure coi recedit nisi exprimatur alleg. Inn. i. d. c. preterea hic all. p. c. ii. de dila. et host. i. c. quod ad consultationem de re iud. et Lud. pulchre consi. 208. incip. hec impetratio ad finem. facit optie tex. in. c. constitutis. de elec. limita vt per Fe. i. d. c. j. co. pe. v. xii. limita de re iu. vbi ondit et declarat quod gerens actum regulariter prohibitum et certis casibus specialiter permissum debet exprimere quod gerit ex aliqua causa ex specialiter permissis. De hac materia dicit etiam Feli. in. c. sicut. col. ix. v. xi. casus. de re iud. l. c. j. l. v. ampliatione. in. xii. limitatione. eo. ti. faciunt que dicta sunt in prin. istius. no. et que dixit Feli. in. c. super literis. xvii. co. v. x. regula. de rescri. dixit etiam Are. in. l. i. illa. col. vii. de

ver.obli.vbi pulchre examinat regulaꝫ ꝙ inualiditas actus dicitur notoria qñ regulariter est prohibit⁹ licet certis casibus permittatur ꝛc.vide per eum.

20 ¶ No.bonā practicā ad hoc ꝛc.Ad istud no.vi de latissime p mag. meū post a valere testamentum sentētia erit nulla.licet pos lios in.l.ij.col.ij.ꝛ.iij.ff.si cer.pe.dū tractat an iuramentū habeat executionē paratā.ꝛ post multa hincinde adducta videtur cōcludere qđ sic modificando vt ibi per eum.

21 ¶ Not.practicam ꝛc. Circa varios modos quib⁹ iudex a quo pōt assignare terminū appellāti colligūt multa vtilia ex dictis Abb.ꝛ Phi.ꝛ aliorū vltra eos in.c.personas.de app.Et in primis no.effectū taliū terminorum de quibus etiā per Mat.hic quia eorum lapsus inducit desertionem appellationis.vnde Cep.sua caute.74.colligit ex istis.vij. cautelas illaqueandi appellantē circa terminos.Et inq̄tum Matthe.hic dicit ꝙ iudex caut⁹ pōt dicere petēti apostolos sum occupat⁹ venias die vltima termini tali hora:quia si ante vel post cōpareat non excusabiṫ ꝛ remanebit deserta appellatio p tex.cū gl.in cle.ij.de ap.Amplia etiā si iste pendente illo termino iteruꝫ appellaret.qꝛ prima appellatiōe deserta nō iuuabiṫ ex scđa.vt est solēnis decisio Rote tit.de appel.23.in antiquioribus.qꝛ non ꝓsequēdo in termino est quesitum ius appellato qđ per scđaꝫ appellatiōnē nō tolliṫ.c.ab eo.de ele.li.vj.Sꝫ oēs iste cautele limitanṫ dū mō iudex a quo detulerit appellationi. secus si nō deferat sed ꝓcedat nō obstāte appellatiōis interpositiōe.qꝛ tūc nō pōt terminos ꝑfigere vel assignare Inno.in.c.vl.de ap.Ro.eo.ti.deci.16.in antiqs.spe.de res.§.vidēdū.℣.veruꝫ Cep. vbi.s̄.ro.sing.163.incip.iudex a quo cū cōcor.quas ibi dedi.Caue tamē qꝛ ista limitatio solet reprobari.dixi in addi. ad predictuꝫ singulare.ꝛ ratio est quia si iudex nō defert non etiam est opus quod assignet terminum.ꝛ sic respōde ad dictum Inno.cum sequacibus.

sit saluari in peculio castrensi vel quasi similiter videmus in citatione:nam citatio facta vt quis compareat die feriato est nulla nisi exprimaṫ causa specialis quod illo tempore possit ꝓcedi.vt no.Innocen.in.c.preterea.de dilati.et Barto.in.l.ij.ff.si quis in ius vocatus non ierit.

20 ¶ No.bonam practicam quod omnia instrumenta habent executionem paratam sicut sententia valet quod dum fit contractus debitor deferat iuramentum creditori quod iuret eum teneri sibi puta in cētum.nam si creditor ita iurauit habebit hoc iuramentum executionem paratam in.l.post rem.ff.de re iud.et.l.non erit.§.dato.ff.de iureiurā. vbi ꝗ dicit se mirari quod practica hanc viam non inuenit idem esset si creditor deferret iuramento reo et ipse iuraret se debitorem esse.Sed hec practica non est ita tuta.quia posset debitor habita pecunia fallere creditorem et iurare se debitorem non esse et esset tutus.l.qđ si deferente.ff.de dolo.

21 ¶ Not.practicam qua vti potest iudex a quo interlocutoria vel diffinitiua appellatur.quando vult illaqueare appellantem et facere quod appellatio habeatur pro deserta primo quod apostolos petitos in forma communiter visitata ipse non tradat incontinēti sed respondeat se traditurū eos die pen.termini iuris talis hora puta.xvj.tunc enim si appellans nō compareat dicta hora corā eo ꝓ apostolis petē.appellatio est deserta nec excusaṫ siue ante siue post cōparuerit vt in clemen.q̄uis.de app. secundo quod prefigat appellanti terminum certum infra quē arripiat iter a loco vbi est sententiatū ad locum vbi moratur iudex ad queꝫ.si enim ille hoc non facit appellatio est deserta.vt in.c. peruenit.el.ij.extra de appell.ꝛ in.c.cū causa.extra de re iud.Tertio quod prefigat alium terminum infra quem appellans debeat se presentare iudici ad quem quod si non facit appellatio est deserta.vt in.c.personas.extra de app. valet tamen tantum arreptio itineris vel presentatio per procuratorem q̄tuꝫ p principalem

per principalem.l.j.ff.de ꝓcur.quarto ꝙ prefigat appellanti alium terminum infra quē debeat ꝑsentari iudici ad quē apostolos dilatorios vel refutatorios quod si non facit appellatio est deserta. vt est tex.singularis coniuncta glo.quē omnes tenent in.l.preses.C.de appel. si tamen iudex a quo statuisset simpliciter appellanti terminum ad prosequendum puta ad vnum mensem intelligit id est ad inchoandum prosequi.⁊ tunc non sufficit infra terminū arripere iter sꝫ oportet ꝙ se presentet iudici ad quē: vt in.c.cum sit romana.extra de appel. ⁊ ibi no.Barto.in dicta.l.preses.de ap. alium modum vide in cle.si ante.de do. ⁊ contuma in.gloss.magna in princi.et per Inno.in.c.pastoralis.de offi.deleg. in.§.morum ⁊c.

22 ¶ Not.mirabilem modum extorquendi confessionē vel consensum aduersariū tui valet ꝙ tu mittas ei breuem literaꝫ in qua dicis quod roges ꝙ ipse red dat sibi centum ad que tenetur ex causa depositi vel dicas quod tu emisti ab eo domum suam pro.c.aureis.nā ipse simpliciter accipiendo literaꝫ nō protestādo aliquid in oppositum.videtur fateri depositum et assentire venditioni.l.si filiusfa.la.ij.ff.ad macedo.⁊ i cle.j.de ꝓcura.⁊ hanc doctrinaꝫ ponit Bar.in.l. quo enim.§.j.ff.rem ra.ha.⁊ in.l.cum taberna.§.idem quesijt.ff.de pig.⁊ videtur text.iūcta gl.ff.deposi.in.l.publia. in fi.vbi Bar.etiā hoc tenet.Et vt scias hoc practicare.cautela est ꝙ testes quibus presentibus dabitur litera per nūtium habeant copiam litere et quod tantum stent quod coram ipsis litera aperiatur.

23 ¶ Not.ꝙ omnes leges ⁊ omnia statuta que permittunt prescriptiones cum mala fide contra reales vel personales vel mistas actiones si valent ipso iure quia sunt cōtra ius cōmune ⁊ nutriūt peccatum.vt in.c.vigilanti.⁊.c.fina.de prescrip.⁊ in regula possessio.de re.iuris.in.vj.peccat enim q̄ sciens se teneri.ad.c.ex causa depositi mutui vel vēditi recusat soluere sicut possidens rem alienam scienter.⁊ hanc doctrinam sen

Singularis

22 ¶ No.mirabilem modum ⁊c.Ista materia proprie tractat.in.l.filiusfa.hic alle.p Matth.de qua tñ vide etiā p Bal. in.l.cū q̄s.C.de iuris ⁊ fa.ign.col.ix.in ꝟ.q̄ro.an lex positiua vbi plene.⁊ d̄ ista cautela vitit Bart.in.l.omnes po- de etiā per Alex.cōsil. lxxviij.in.j.vol.adde etiā Feli.vbi alq̄ adducit ⁊ facit mētionē de mat.hic.i fi. ꝑdicta tñ nō allegat in ꝓemi.decre.col. vj.ꝟ.scd̄s casus.de ista materia seu cautela.vide etiā Barto. Cep.cautela sua. xxiiij.vbi istud singulr̄ limitat nisi i talib⁹ lr̄is cōtineret calcul⁹ rōnis de datis ⁊ receptis vt fieri assolet ⁊ vltimo loco ponerētur in literis qd̄ deberet restitui certa summa q̄ restat.qꝛ lꝫ q̄s retineret lr̄as nō p hoc diceret ꝯfiteri cōtēta in lr̄is esse vera ꝑsertim restitutionē sed poti⁹ diceret lr̄as retinuisse vt videret an calcul⁹ rōnis eēt bñ fact⁹ p tex.no. in.l.cū seru⁹.ff.de ꝯdi.⁊ de.ꝙ bñ no.i ꝯ riuꝫ tñ est tex.in.l.emptor.§.luci⁹.ff.de pactis intelligēdo vt ibi p Bal.⁊ ful.fꝫ magistrū meū.in rep.in.l. admonēdi. col.lxiij.ꝟ.⁊ ex hoc habes.de iureiurā.

23 ¶ No.ꝙ omnes ⁊c.Ibi saluari.tñ adde qd̄ idem tenet panor.in.c.q̄m.col.v. post But.⁊ ibi Feli.co.ij.de prescri.vbi dicit hanc esse communeꝫ opi.quam tenet Matthe.hic cōfirmatur ex his que late dixit idem Feli.in.c.j.xx.col.versi. tertius casus.de consti.circa gloss.in.c. fraternita.s.hic alleg.secus vbi actio nō est mere in penam sed qꝛ visuꝫ fuit legi sic cōuenire reip.vt in actione de dolo ⁊ simili quia si interuenit dolus ex pte alteri⁹ tenet.vt pulchre p Abba.vbi.s. propter glo. sing.in.c.admonere.xxxiij. q.ij.ex qua dicit Abb.in.c.licet causaꝫ. xiij.⁊.xv.co.de proba.quod vbi ius agēdi fundat super peccato nunq̄ prescribit.et ex ea intulit Bald.in.l.j.xxij.col. C.qui accusare quod in penis specialibus non currit prescriptio.not.Specu. in titu.de sen.prola.§.fin.ꝟ.⁊ quod fm canones cessante auteꝫ dolo bene currūt dicte prescriptiones vt in redhibitoria quanto minoris.⁊ si.vt per Host. quem Abb.vbi supra.alleg.

24 ¶ Not.q tps ꝛc. Vide cle q̃diu.de
appel.vbi disponit de hac materia ad
plenū ꝛ ibi bonus tex. Ad istud no.q fa
talia iuris vel statuti possent suspendi
non prorogari. Adde Ludo ro.in.l.ij.
ff.d re iud.
ꝛ Bal.in.l. puli.ff.de iusti.et iur.in
cēturio.q̄si
in fi.de vulg.ꝛ pup.idē tenet Cy.i auf.
ei qui.C.de tēp.app.vbi tñ Bal.tz.ↄ̄riū
ꝛ Bar.in.l.fi.p illū tex.eo.ti.ꝛ Sād.vbi
plura iducit.i.c.ex rōe.co.ij.i pn.de ap.
25 ¶ No.q i oib⁹ casib⁹ ꝛc. Ibi ↄfessio.
tñ amplia siue sit volūtaria siue cōtētio
sa.ꝛ p Jo.an.i addi.spe.quē refert Pan.
in.c.q̃uis.de re iudi.ꝛ pri⁹ p Bu.subdē
tē qd facit qualequale p̄iudiciū sed qd
immo plene preiudicet firmat Alex.in
l.sepe.in antepe.col.de re iudi.p̄mo q
cui noceret snia nocent acta.vt p Abb.
vbi.s.p.c.iter dilectos.de fide istr.cū cō
cor.de q̇b⁹ p Alex.in.l.is apud quez.C.
de edē.ꝛ p alias rōnes de q̇b⁹ p Alex.in
d.l.sepe. Ad istud vo qd dt hic mat.de
trāsactiōe ꝛ cōpromisso ꝛc. Adde qd idē
tz Pan.i.c.auditis.hic alle.i.vij.col.ꝛ i
d.c.q̃uis.post Bu.i.ij.col.dicētē.idē in
pacto ꝛ iuramento.idē ēt Pau.de eleaz.
in cle.j.de rescrip.cū cōcor.ista tñ elegā
ter limitant trib⁹ no.modis per Sand.
in.d.c.q̃uis.col.antepe.post princi.
26 ¶ No.regulā ꝛc. Et qd i casib⁹ in q̇
bus snia lata ↄ̄ vnū alteri preiudicat de
quibus p docētes in.l.sepe.de re iudi.ꝛ
in.c.q̃uis.extra.eo.ti.istud itelligat dū
mō terti⁹ sciat aliū agere de cura ad ipz
spectāte ac etiā sciat illd ius sibi tertio
cōpetere sec⁹ si solū sciret aliū agere ꝛ
ignoraret ius sibi cōpetere dicit Inn.in
c.suborta.quē extollit Bu.ꝛ Abb.ibi in
iij.col.v.Inn.dicit ꝛ Abb.in.d.c.q̃uis.
col.vij.adducēs p hoc q ignorās nō vi
det iuri suo renūtiare.l.mat.ff.de in
of tes.xxxviij.di.placuit.cū si.facit dictū
Bart.in.l.j.§.fi.ff.de iti.actuq pri.cum
cōcor.limita tñ istud nisi sit casus i quo
sentētia de sui natura faciat ius quo ad
oēs.q snia facta ius nō infecta sciētia
patiētia vel ignorātia vt in cā ingenui
tatis.abb.singulariter in.d.c.q̃uis.fa
cit.l.si superatus.in prin.de pig.

illa questione an valeant statuta circa
ius diuinum idem tenet Angel.in.l.se
quitur.§.si viam.ff.de ser.vrb.pred.et.l.
fi.ff.quēad.ser.amit.ꝛ in.l.au prior.§.
itez ei.ff.ex quibus cau.ma. Saluari tñ
potest vltima opinio in vno casu scz q
debitor non peccaret recusando solue
re.vt quia est obligatus ad merā penaz
putat ad duplū vel quadruplum actio
ne furti.nā scdm ius diuinum scdm fo
rum cōscientie.non tenetur q se offer
re ad soluēdum penam etiā eam petens
ti in iudicio vl extra.xij.q.ij.c.fraterni.
vbi est textus singu.iuncta glo.ꝛ no.do
cto.in.c.dilecti.extra de arbi.ꝛ hanc do
ctrinam posuit do.Ant.in.c.fi.extra.de
prescrip.
24 ¶ Not.q tempus instantie cause ap
pellationis bene potest suspendi p cō
promissum vel alias de cōsensu partiū
vt in aut.si tñ.C.de tēp.app.ꝛ in cle.q̃
diu.de app. Sed illud tps iam non pōt
prorogari vt in.c.abbate.extra.de tem.
appel.ꝛ no.Cy.ꝛ Bar.in aut.ei q.C.de
appel.ꝛ clarius Jo.an.in addi.Spe.in
tit.de app.in.§.nūc breuiter ꝛ ratio di
uersitatis est q durāte tēpore suspēsio
nis non potest procedi in causa appel
lationis sed in tempore prorogato liceret
teneret prorogatio.
25 ¶ Not.q in omnibus casibus in qui
bus sententia lata contra vnum et acta
probatoria facta contra eum plene pre
iudicant tertio istud est verum quando
est lata cōtra presentem confessio tamen
in iudicio non preiudicabit tertio sicut
non preiudicaret transactio commu
promissum processus et sententia arbi.
l.si dictum.§.si compromisero.ff.de eui.
ꝛ no.Inno.in.c.auditis.de prescrip.et
in.c.cum super.de re iudi.in penul.col.
ꝛ Bar.in.l.si perlusorio.ff.de ap.
videtur tenere contrarium in.l.
dica.solui.
26 ¶ No.regulam quod in omnibus ca
sibus in quibus sententia lata contra
vnum plene preiudicat tertio illud
verum quando preiudicat contra pre
sentem secus si contra absentem
per contumaciā.quia tunc fingitur
iniusta quo ad preiudicium tertij.l.qui

repudiantis.in fi.ff.de inoffi.testa.z.d.
l.si per lusorio.z.C.de pig.l.presens cuz
simi.Et per hoc sequitur quod sententia
diffinitiua principis vel principaliter la
ta contra absentem non facit ius cōmu
ne.z ideo tertius non preiudicat secus
si contra presentem.l.fi.C.de legit.z ibi
gl.no.canoniste in.c.in causis.extra de
re iudi.

27 ¶Nota quod si promitto tibi presenti
z tacenti dare.c.ex causa donati.tu vi-
deris consentire et ex tali nudo pacto
oritur hodie actio.z datur conditio ex
l.si quis argentum.C.de do.per regu-
lam.l.qui patitur.l.si remunerandi.§.si
passus.ff.man.et tamen secus est si in-
terrogaui te sic tu promittis mihi codi
cem etiam centum aureos ex causa do
nationis z tu respondisti promitto codi
cem et centum aureos et ego tacui.nā
quo ad.c.aureos non dicitur contra-
ctum pactum nudum.et ideo non vesti
tur coherentia stipulanti.l.j.§.si stipu-
lanti.ff.de verb.obli.nec hodie daretur
conditio ex illa.l.si quis argentum quo
ad illos.c.aureos. Et est ratio quia tu
respondens videris te nouisse obliga-
re per stipulationem quo ad centum si
cut quod ad codicem per regulam.l.iā
hoc iure.ff.de vulga.et pup.sed in cen-
tum non valet stipulatio.quia non pre-
cessit interrogatio ergo non valet pa-
ctum.l.j.§.si quis ita.de verbo.obliga.
l.j.§.eum qui.de constitu.pec.secus for
te esset si fuisset duplex.verbuz i respō
sione.s.pmitto vt promitto tibi codicē.
z promitto centum aureos.nam tūc di
ceretur esse pactum nudū quo ad.c.au
reos et etiam secundum iura antiqua
produxisset actionem vt vestiatur cohe
rentia stipulationis.l.petens.C.de pa-
ctis.et hunc passum a nemine vidi ta-
ctum.

28 ¶Nota quod actor qui egit possesso-
rio vel petitorio appellauit a sententia
diffinitiua vel interlocutoria lata in fa
uorem rei.et appellatione pendēte spo
liauit reum possessione rei de qua erat
questio intelligitur renuntiasse appel-
lationi idē si iniuste turbauit reum in
possessione sua.vt in.c.an sint.extra de
appel.z.c.cuz teneamur
eodem ti.secūdum verā
lecturam.

29 ¶No. quod appellans
recte et rite ab interlo-
cutoria et ipso iure ex-
emptus a iurisditione
iudicis a quo.z ideo ipso
iure non valet processus
et sententia quem z quā
iudex a quo post appel-
la.fecit.vt in capitu.per
tuas.de senten.excom-
muni.z.c.licet.eodem ti
tulo.li.vj.z ad audiē.re-
cte.de appella.in tantū
quod non confirmare-
tur per desertionem ap
pella.postea factam.vt
est text' in dicto.c.licet.
secus esset si processus
fieret post desertionem
per iudicem a quo.quia
tunc valeret etiam si ap-
pellans nunq̄ fuisset ci
tatus immo quod plus
est ipse vt verus contu-
max non posset appel-
lare ab interlocutoria.
vel diffinitiua lata con-
tra eum absentem.vt in
cap̄.per tuas.et in.c.se-
quen.extra de appella.
et not.eodem titu.c.di-
recte.vbi quero quis ap
pellasset ab interlocuto-
ria iniuste alias non ri-
te.quia non appellasset
in scriptis vel non ex-
pressisset causam graua-
minis specialiter: tunc
planuz est quod dicitur
verus ɔtumax ita quod
iudex a quo potest proce
dere ad vlteriora eo am
plius nō citato.vt in.c.
ij.extra de do.et contu.
libro.vj.et in cle.j.eo ti-
tulo.

30 ¶Nota q̄ licet procura
tori ad lites non possit

30 ¶Not.
q̄ lz pcura
tori zc. In
fi.vltra are
ti.et Alex.
i.§.calima
chus h al-
leg.vide p
feli.in.c.cū
olim el.j.d
offi.dele.et
in.c.causaz
q̄.col.ij.cuz
seq.d re iu
di.fede.de
se.cōsil.lij.
qd inci.Ti
ti' fecit p-
curatorem
Lud.cōsil.
cccxxiiij.
col.4.z ɔs.
cccclxij.

solui hoc.l.iure.ff.de so
lu.z sic multominus pos
set talis procurator trãsi
gere vel pacisci.l.sed si
titium.ff.de pac.illud ta
men debet limitari nisi
procurator habeat libe-
ram administrationem
illius cause. quia tunc
etiam poterit transige-
re et multomagis solu-
tionem recipere. vt in

32 ¶ No. ꝙ si qs zc. Istð dictũ refert z seq̃tur Feli.in rubi. de re iudi.col.añ pe.circa fi. versic. snis ꝙ quis.

capitulo qui ad agẽdum
in fi.de procuratorib⁹.li
bro.vj.secus si instrumẽ
to dicatur concedens in
predictis plenam et li-
beram administrationẽ
quia tunc intelligitur
habere liberam solutio-
nem super instantia nõ
super causa nec posset so
lutionem recipere.vt sin
gulariter ponit Bartol.
in. l. qui rome. §. calli-
machus.ff. de verb.ob-
liga.et predicta debent

33 ¶ No. ꝙ si in posi tiõe zc.Ad istud vide magi.meũ vbi ponit regulã cuz xj. limita-tionib⁹ in l.ex his ꝟ-bis.C.d. te sta.mili.

intelligi quando procu-
rator habuit liberam ad
ministrationẽ.certe cau
se nominatim expresse.
secus si fuit procurator
constitutus ad causam
quam talis habiturus
est cum petro martini
cum libera.quia intelli-
gitur solum de lite se in
stantia z quo ad illam tã
tum causam dicitur ha-
bere liberam. vt ponit
Bar.in.d.§.

34 ¶ Nota ꝙ processus ad
secundum decretũ dicit̃
continuatio eiusdem ꝓ-
cessus cum processu pro
pter quem deuentuz est
ad primum decretum.
vt not.Barto.in.l.si fini
ta.§.iulianus.ff.de dam
no infec.quod est notan
dum propter statuta que
disponũt sub certa forma si occurrit mu
tare notariũ pendente processu inchoa
to.Et ex hoc potest aliud inferri quod si
post litem contestatam deuentuz est ad
primum decretũ non poterit deuenire
ad secundum nisi infra termini.m nam
postea expirasset ille processus.l.ppe
randuz.in princip.C.de iu.forte tamen
inchoandum nouum process.im per no
uum libellum posset perueniri ad secũ
dum decretum.

32 ¶ Nota ꝙ si quis principaliter implo
ret officium iudicis in quo petit aduer
sarium sibi compelli cauere vel satisfa
re puta heredem pro legatis conditio
nalibus vel in diem vel etiam pure pre
ceptum iudi.de cauendo vel satisdãdo
dicitur esse sentẽtia diffinitiua.l.omni
bus.ff.de iudicijs.z nota Bart.in.l.i.§.
fina.ff.de preto.stipula.secus si inciden
ter petatur satisdatio de iudicio sisti vl'
iudicatum solui.vt ipse ibi not.z hoc di
ctum facit ad multa.

33 ¶ Nota ꝙ si in positione sunt expressa
aliqua verba enuntiatiua.Et si quis re
spondeat simpliciter credo quod vide
solum cõfiteri deducta principaliter in
positione non autem enuntiatiue narr
rata.exẽmplum si positio dicit sic ꝗ pe
trus filius z heres Joannis fecit petrus
fecit talem procuratorem ad lites.nam
respondens credo videtur fateri procu
ratorem nõ autem hec quod fuerit fili⁹
vl' heres.d hoc ponit singulariter Spe.
in tit.de positione.§.septimo.v.xu.Im
mo plus audiui a dño Rogerio quod si
positio sic diceret ꝙ talis carnaliter co
gnouit Bertam vxorem titij.z ille re
spondet carnaliter cognouisse dictam
Bertam non videtur confessus illam
qualitatem quod fuit vxor titu.Et di
cit Bartolus sic consuluisse forte tamẽ
posset dici predicta habere vim plene
ꝓbationis.sed quod ad vim semiplene
probationis potest intelligi fuisse con
fessum enuntiatiue narrata.ar.l.nõ nu
dis.z.l.non epistolis.C. de probationi
bus.Sed contra predicta facit quod
not.Barto.in.l.ex hac scriptura.in fin
ff.de do.vbi dicit ꝙ ꝟba enũtiatiua que
ra ponuntur vel capitulentur prolata

in iudicio post litem cõtestatam indu- cunt plenam probationem. Sed potest respõdere quod illud dictum potest intelligi in eo qui explicite ponit verba enũtiatiua pura vel capitulãtia nõ autem in eo qui explicite exprimit verba enuntiatiua vt q̃ responderet credo positioni alterius in qua sunt verba enũtiatiua ꝛ verba principalr̃ prolata propter se ad materiam vide Bartolum in c.sicut.la.ii.§.j.ff.de leg.j.

34 ¶ Not.ꝙ siue in instrumẽto ꝓcuratoris dicatur Nicolaus de Carduis heres Francisci fratris sui vt dixit ꝛ asserit talem fecit procuratorem ad lites siue simpliciter dicatur talis heres talis fecit talem procuratorem ad lites illa verba enũtiatiua plene probant illum esse heredem talis vt singulariter ponit Bartolus in.l.gerit.ff.de acquiren. heredi.

35 ¶ Not.ꝙ heres soluẽdo creditoribus hereditariis implicite videt̃ ex hoc hereditatem adire quod est mirabile cum hic actus possit fieri citra ius ꝛ nomen heredis cum quibus possit soluere debitũ alienũ.vt.l.soluendo.ff.de neg.ge. ꝛ de hoc ẽ tex.singlr̃is in.l.ij.C.de iure delibe.vide Barto.hoc no.

36 ¶ Not.nonam regulam quam non ponunt legiste duplici pacto nudo super eadem re ex interuallo facto semꝑ orit̃ actio ꝛ de iure ciuili qđ patet qꝛ ex prio pacto inducto inducta est naturalis obligatio.l.j.ff.de pact.ꝛ.l.in his.§.imperator.ff.de solu. Ex secũdo vero pacto inducitur actio de constituta pe.vt.l.j.§. debitum. iuncta.l. qui autẽ.§.fina. ꝛ.l. sequẽti.ff.de constitu.pec.ꝛ hanc regulam sensit hostien. extra de arbi.c.per tuas.ꝛ ibi clarius dominus Antonius de but.in.c.quintauallis.de iureiuran. Similiter dici potest quod si pactũ nudum.iuramẽto sit fultum statim vel ex interuallo appositum producatur actio de iure ciuili.l.si quis maior.C.de transact. Quis ex simplici iuramento de aliquid prestãdo in futurum regulariter non nascitur actio vt obligatio naturalis fm ius ciuile.vt.l.si quis pro eo.ff. de fideiusso.ꝛ ibi per Bar.

34 ¶ No.ꝙ siue ꝛc. In fi.adde Bal.in.l.sicut.de repu.here.ꝛ vide Are. in.l.gerit. col.v.ver.item adde inquantũ Bar.tãgit hic.de acqui.here.

36 ¶ No.nonã ꝛc. Adde ꝙ istã regulaz ponit etiã ras pha.i rubr. ff.de v.ob. Alexã .i. l. legez.C. de pac.vbi vide alios Moder.d. Ant.i.c. cũ ꝯtig.t.đ iureiur. Mag si.meũ i.l. iurisgẽ.§.ꝗ cum nud. col.v.v.ix. fal.i.đ pac. Lud. ro. tꝫ ꝯsiũ. in .d. rub.videlatiꝰ ꝑ magi. meũ in.l.si q̇s maior. C.đ trãsac. et i.l. lecta col.x.v. sextꝰ.ff.si certũ peti.

37 ¶ No.ꝙ si quis respondeat positioni ꝑ hec verba.credo ꝙ si limẽ appareat nõ videtur sufficiẽter respõdere secus si dicat nõ credo nisi limen appareat. Et hoc singulariter ponit Bart.in.l. de etate.§.nihil.ff.de interro.ac.sed hoc dictum debet dupliciṫ limitari. primo nisi statutũ dicat ꝙ debeat simplr̃ rñderi ꝑ v̄ba credit vel nõ credit ꝛ ponit Barto.in.l.j. in prin.ff. de vul.ꝛ pu.ꝛ in.l.j.§.si q̇s simplr̃.ff.de v.obli.secũdo dꝫ limitari qñ illa v̄ba nisi limen appareat restringuntur ad acta facta in p̄teritũ etiaꝫ in illa cã qꝛ aut est verum appareat ex act. p̄teritis ꝛ petitio est confessata:aut nõ appareat ꝛ non intelligitur negata alias non credo qđ videtur sufficiẽter rñsum qꝛ ponẽs non releuaretur ab onere probãdi qꝛ debet ipsum facere noua acta ꝑducẽdo instrumenta vel testes sicut si nullaꝫ positionẽ fecisset hoc autẽ est ꝯ equitatem ꝛ ꝯ iura cum positiones sint inducte vt quis releuet̃ ab onere probãdi no.i.l.ii.§.qđ obseruare C.de iura.ca.ꝛ est ter.in cle.sepe.circa mediũ.de ver.signi. Et sic de facto fuit obtẽtum me existente aduocato.

37 ¶ No.ꝙ si q̇s ꝛc. ad hãc materiaꝫ vide plene ꝛ eleganṫ ꝑ bar to.Soc. tribus modis limitãtẽ.in rep.l.j.i iij. col.v.v.et vlt.de vul. et pu.

38 ¶ No.ꝙ in causis sum-

38 ¶ Not. ꝙ i c.u.ꝛc. In fi.dic ꝙ glo.in cap. fi.hic alle. est in.§. et

vt in v.iudicis.quã ibi Ge.dicit facere ad dubiũ.An si iudex pfert sniaz nõ publicatis dictis testiũ partib' nõ ɔdicentib' q vz inia ꝛ dicit esse bñ notandũ.
39 ¶ Not.q ab iterlocutoria ꝛc.Adde

marijs in quib' pcedit sine strepitu ꝛ figura iudicij publicatio attestationum est necessaria vt in.c.fi.a contrario sensu de hereticis lib.vj.ꝛ po nit Bar.in extrauag.ad reprimẽdũ in vbo figura iudicij. Sed dictum Bart.debet intelligi ẜm

q lz ab interlocutoria de iure ciuili regulariter non appelletur tñ de iure canõico appellať etiã a minimo grauamie etiaz extra iudiciũ etiã ab illato vel cõminato grauamine futuro vt satis plene tradit p Phi.in rub.co.iiij.ꝛ in.c.sup eo.el.ij.i prin.de ap.ab interlocutoria vo habẽte vim diffinitiue.ꝛ nũc in pposito nostro põt appellari ea forma ꝛ solẽnitate qua appellať a mera diffinitiua.vt in.c.j.de appel.in.vj.Bal.in.l.pe.in fi.C.quo.ap pel.Phi.in.c.ex rõne co.xix.ver.scdo limita.de appel.Rot.deci.lxxxviij.ibi sed ɔ primum membrum facit ꝛc.Adde ẜm Jo.an.Pan.ꝛ Mod.in.c.peruenit.el.ij. in glo.ij.ver.hodie.etiã hodie valeret appellatio qñ appellatur a pcepto habente vim diffinitiue etiã si non sit expressa aliqua causa in appellatione: qꝛ interlocutoria habens vim diffinitiue regulatur ẜm naturam diffinitiue ꝛ expressio cause in ea nõ requiriť.ꝛ ita est singu.limitatio ad cle.appellatum.de ap.vbi doc.maxime Flo.ꝛ sequũť Moder.vbi.s.et Bald.in.l.in minori.C.de his qb' vt indig.tz Ro.deci.xiij.q̃ inci. itẽ si iudex.ꝛ deci.lxxxiij.q̃ incip.itẽ si a snia ɔcludẽtes q ab iterlocutoria hñte viz diffinitiue possit appellari nulla expressa cã grauaminis ꝛ qd possit iustificari appellatio ex alijs causis quã expssis sicut appellatio a diffinitiua ꝛ subdit no.Jo.an.l.d.c.puenit.q qñ pcepta fiũt cũ cause cognitiõe ꝛ post litẽ ɔtest. qñ hñt vim diffinitiue.als sec'.ꝛ ita est de mẽte gl.no.i.c.ex pte in xpo.de v.si. ꝛ vide p spe.ti.de ap.§.j.vsi.in quibus.

q is ɔ quẽ suut pducti testes ꝛ hoc petijt si aũt nõ petijt non est necessaria qꝛ semp cẽsenť note iudicij attestationes no.glos.in.d.c.fi.pbať in.c.qualiter.el ij.§.debet.de accu.ꝛ in.c.ij.eo.ti.lib.vj.
39 ¶ Not.q ab interlocutoria que habet vim diffinitiue ppter duo concurrentia siue continẽtia.Primo quando non expectat aliam post se et sic ea lata iudex est functus officio suo.Secũdo qꝛ imponit finẽ ɔtrouersie eiusdẽ de quo est questio.appellãdũ est ea forma qua appellaretur a diffinitiua ꝛ potest iustificari ꝛ impugnari appellatio ex nouis actis sicut appellatio diffinitiua:ꝛ hoc ideo quia mistum attribui debet ei extremo in quo plus incalescit.vt.l.queritur.ff.de sta.ho.Et potest poni exẽpluz si iudex ad quem pronũtiauit appellationem fore desertam vel non esse rite appellatum vel appellari nõ potuisse. ꝛ ideo appellationi deferendũ non esse nam hec sententia est interlocutoria.l. preses.C.quomodo ꝛ quãdo iud.Item potest poni exemplũ quando iudex absoluit reũ ab obseruatione iudicij propter exceptionem litis finite quam opposuit ad processum ante litem contes. no.Bart.in.l.titia.ff.de accu.Item potest poni exemplum in precepto qd fit contra confitentẽ in iudicio non procedente libello neqꝫ lit.contesta.Nã non est proprie diffinitiua sed certa species no.glo.in questione tertia in summa ꝛ no.gloss.de elec.in capitulo dudũ.el.ij. facit quod not.per glo.ꝛ docto.in.l.fin. §.necessitate.C.de bo.que libe.Itẽ potest poni exemplum in secũdo decreto quod dicitur esse sententia interlocutoria.vt notat Bartolus in.l.si finita.§.i si forte.ff.de damno infec.Habeat etiã vim diffinitiue:quia imponit finẽ toti controuersie.Et ista conclusio videtur de mente Abb.ꝛ Joan.andr.in capitulo peruenit.el primo extra de appella. ꝛ clarius cõfirmat Baldus.Itẽ in.l.in minoribus.C.de his quibus vt indig. quem sequitur.d.Pet.de anch.in.l.iu. §.fi.ff.de appellationibus.ꝛ dominus Antonius in.d.capitulo peruenit.ꝛ in capitu.si duob'.extra de appellationib'.

ubi refert do. de rota alias et pro predictis bene facit. l. si pecunia. C. de iurisd. om. iudi. al's. C. de re iudic. ubi sentit gl. iuncto tex. quod a precepto appellatur sicut a diffinitiva secus est autem quando est alia interlocutoria que expectat aliam diffinitivam post summam puta quando iudex est interlocutus actorem petentem restitui in integrum probasse etatem ⁊ lesionem positiones haberi p confessis vel aliquam exceptionẽ peremptoriam probatam esse plene vel legitime habere obstare. quia tunc in casibus in quibus appellari nõ potest appellabitur ut a mera interlocutoria no. glo. in cle. fi. de appel. Sed contra primum membrum facit. l. ait pretor. §. permittitur. ff. de minori. ubi Barto. videtur tenere contrarium: sed potest responderi ꝙ Bartolus ibi male loquitur et quod ibi sufficit in generale tale preceptum esse iniuriosum vel iniustum vel potest dici quod ibi loquitur quãdo debitor fatebatur in appellatione se esse minoris debitorem. ⁊ ideo appellatio videbatur frustratoria manifeste et sic respuenda nisi inseratur ibi causa: scilicet quod iudex iniuste precepit sibi vel soluerit minori carenti curatore forte ex his infert quod si creditor habẽs instrumentum vulgare potest precari bene usitatum quod quãdo est debitor obligat omnia bona sua ⁊ constituit se precario nomine creditoris possidere hoc acto quod si non soluat creditori in termino liceat creditori ea autoritate propria occupare ⁊ vendere tanquam apud se iusto pretio retinere implorauit officium iud. quo petiit estimatores assumi ⁊ declarari tales res valere precũ quo estimate fuerint ⁊ sibi licere habere illas res emptas pro illo pretio et iudex pronũtiauerit supposito quod ista pronũtiatio sit interlocutoria prout sensit Bartolus in. l. si creditores. in ulti. col. C. de pig. quia tñ non habet vim diffinitive appellatur ab ea sicut a diffinitiva quod est utiqꝫ verum.

40 ¶ No. ꝙ si actor simul cum libello produxit instrumẽta sua ⁊ postea facta lit. contesta. non põt ex illis instrumentis ferri sententia pro actore licet contra eã nil fuerit oppositum sicut producti testes ⁊ examinati ante lit. contesta. regulariter non probant ad sententiã fouẽdum diffinitivã ut in aut. de exhi. re. §. si vero ⁊c. quod iurent col. v. ⁊ in capitulo quoniam frequenter. in prin. extra ut lite non cõtest. Cauti ergo practici sepe producunt in causa instrumenta alias producta et hanc regulam posuit Feder. in quodam consilio et eum sequitur dominus Anto. de but. in capitulo .j. de proba.

41 ¶ Nota mirabilem doctrinam quod quelibet ultima voluntas minus solennis in qua testator reliquit aliquid coniuncte persone vel alteri psone quam multũ diligebat vꝫ ⁊ pducit actionez

40 ¶ No. ꝙ si actor ⁊c. In fi. adde qđ cõsi. Fede. est. cix. incipiẽ. in christi ⁊c. casus talis est dñs minus. sequitur dñs An. ultra locum hic alle. in. c. cum venisset. in. iij. colum. de resti. in integrum. c. cũ dilectus. §. nos igitur in ultima colũna. de ordi. cogni. quia cuꝫ talis productio sit facta in iudicio summario scilicet ante litem contestataꝫ non facit fidem in pleno per capitulum veniens cũ materia de testi. quod intelligit Frãcisc⁹ de areti. in ca. j. hic alleg. quẽ sequuntur Moderni. col. pen. quando tale instrumẽtum nõ fuisset ipugnatum nec insinuatus terminus ad impugnandum. nam si hec facta fuissent ⁊ conuentus accepisset copiam non oporteret amplius reproduxisse per id quod no. Bald. in. l. eos. §. si autem. in penul. colum. C. de appel. ubi dicit ꝙ post litem contest. nõ est opus producere exceptiones peremptorias oppositas ante litem contesta. quia scriptura semel producta ⁊ acceptata semper loquitur maxime qñ est producta ad causam probandi. sed in casu Fede. in consi. 3. alleg. intelligitur qđ fuerit allegata ad alium fi. f. ut detur occasio deliberandi reo.

ſicut ſi eſſet ſolēnis.ꝛ de
hoc eſt caſus ſingularis
in.l.in teſtamento.la.ij.
ff.de fideicom.li.ſm lec.
quā tenet gl.ſing.quam
doc.ſequunt in.l.eā quā
C.de fideicō.puto tamen
hāc regulā ꝓcedere ſolū
in leg.ꝛ fideicommiſſis
heredibus tamen inſti-
tutio facta de tali perſo
na non valebit vt poſſit
ſuccedi iur.teſtati vt pro
batur.in.l.hac conſultiſ-
ſima.§.ex imperfecto.C.
de teſti.vbi text.dicit qđ
eſt ſpeciale in libertis er
go in aliȷs cōiunctis re
gula eſt in oppoſituȝ.ad
idem facit tex.eadē.l.§.
pe.Et no.hoc quia pau-
ci ſcholares hoc ſciunt.

42 ¶ Not.qđ ſi heres ro-
gatus eſt hereditateȝ re
ſtituere eccleſie vel alio
pio loco tranſit dominiū
i eccleſiā vel i locū aliū
piuȝ rerum hereditaria
rum nulla facta reſtitu-
tione hereditatis re vel
verbo.caſus eſt ſingula-
ris in.l.fi.C.de ſa.ſan.ec
cle.ꝛ Bart.in diſpu.que
incipit filiū adultū inſti
tuit ꝛſic limitari dꝫ.l.aut
facta.ꝛ.l.reſtituta.ff.ad
treb.ꝛ multa alia iura.

43 ¶ No.qđ lꝫ ſpeciale ſit i
eccłia φ ex ꝯctu vēditio
nis ꝛ donatiōis trāſferꝭ
in eā dñiū ipſo iure:vt.l.
fi.C.de ſac.ſan.ec.poſſeſ
ſio tñ non transfertur ſi-
cut autem videmus qđ
heres adeundo heredita
tem acquirit dominium
rerum hereditariarū.ſꝫ
non poſſeſſioneȝ niſi de
facto apprehendat:vt.l.
cum heredes.in princi.
ff.de acquiren.poſſeſ.et

hanc regulam ponunt doc.in.c.ij.extra
de cōſue.p illū tex.a contrario ſenſu.be
ne probatur.ꝛ facit ad predicta.l.ſcīēdū
ꝛ.l.fi.ff.ex qui.cau.ma.

44 ¶ No.quod eccleſie gaudent fauorib⁹
conceſſis minoribus.xxv.annis cū il-
lis equiparātur:vt.l.orphanotrophos
C.de epi.ꝛ cle.in.c.auditis.extra de i in
te.reſti.ꝛ de hoc eſt bona gl.inſti.de act.
§.itē nupta concordat gl.xvj.q.ii.c.ſimi
liter.ꝛ.c.literis.extra de pig.vbi tenent
quod ſicut bona curatoris ſunt tacite
obligata minori:vt.l.pro officio.C.de ad
mini.tut.Item etiā bona rectoris eccle
ſie ſunt tacite obligata eccleſie pro ma-
la adminiſtratiōe quod eſt no.propter
multos fauores quos habēt minores ꝛ
maxime propter illud quod lata ſenten
tia contra minores dolo aduerſarij eſt
ipſo iure nulla.vt.C.ſi ex fal.alle.per to
tum no.Bar.in.l.pe.ff.de iuſti.ꝛ iur.ꝛ.l.
l.ſi is ad quem.ff.de acqui.heredi.Sed
iſta regula fallit in vno caſu.quoniam
videmus quod ſententia lata contra mi
nores indefenſos.ſiue nō habeāt tuto-
rē ſiue habeant ꝛ recuſant eos defende
re non valet:vt.l.cum ꝛ minor.ꝛ ibi no.
C.ſi aduer.rem iudica.ꝛ.c.contra pupil-
lum.ꝛ.l.acta.ꝛ.l.fi.ff.de re iudicata.ſed
ſnīa lata contra eccleſiā habentem pre
latuȝ indefenſum vcꝫ.vt in.c.prout.ꝛ in
c.fi.extra de do.ꝛ contu.ꝛ in.c.cum ex li
teris.in fi.extra de in inte.re.ſed ſi ca-
reat rectore ꝛ ſic vacet eccleſia:tunc ſen
tentia eſt nulla vt in.c.fi.extra ne ſe va.
Et hec no.qꝛ a paucis tactum eſt.

45 ¶ No.qđ tempus ꝛ locus non ſunt de
ſubſtantia in ſcriptura priuata vt in.l.
cum tabernam.§.ideꝫ queſiit.ff.de pi.
ſed in publica.eſt de ſubſtantia.vt in.l.
optimam.C.de contrahen.ꝛ cōmit.ſtip.
ꝛ in.c.quoniā cōtra falſam.de pba.ſed
primum debet limitari contra ſcribens
tem vel eius heredem ſecus ſi ꝯtra a.
vt not.Inno.ꝛ domi.Anto.in.c.inter di
lectos.de fi.inſtru.

46 ¶ No.qđ aliud eſt vēdere aliud eſt pro
mittere vendere.ꝛ ſic ex ſimplici pacto
de vendendo non oriꝭ actio vt ex pacto
nudo.Item ex ſtip.de vendendo oritur
ſolū actio ſtricti iur.ſed ex ſimplici pa

46 ¶ Not.
qđ aliđ ꝛc.
ad iſtud vi-
de gl.quam
no.ibi Ab-
ba.ꝛ Pan.
de ca.in.l.
bone fidei.
ff.de eo qđ
cer.loc.vbi
vide magi.
meū col.ij.
plene loqn
teȝ adde ēt
alex.ꝯſi.cc-
xv.inci.vi-
ſo themate
ꝫ.ꝛ his qui
copioſe ſcri
pta ſunt in
ij.col.Are.
cōſi.viij.in
ci.animad-
uerſis i pri
mo dubio
nā ꝓmiſſio
de vēdēdo
non eſt ven
ditio

cto vendi.oritur actio bonefidei.Item
vbi venditio fit per sti.prout commu-
niter fit hodie quando fit instrumentuz
publicum oriuntur due actiones.s.bo-
nefidei empti z venditi. Item stricti iu
ris ex stipulatione iur.probatur in.l.bo
nefidei fm Jac.but.ff.de eo quod certo
loco:et notat do.fran.de rampo.in re-
pe.l.si.ff.de condi.ob causam.
47 ¶ No.quod actiones que oriuntur ex
maleficio vel quasi non videntur nasci
ex obligatione naturali seu iuregen.sed
solum ex ciuili vel pretoria.vt est gl.sin
gularis insti.de iure.na.§.ius autem.in
ver.pe.sz illa gl.debet restringi in actio
nibus que dantur ad meram penam ex
parte agétis vel rei z hoc ideo quia de
iure naturali et diuino vel gentium nõ
tenetur quis ad meram penam applicã
dam aduersario.xij.q.ij.c.fraterni.z su-
pradictum est notabili.xxiij.Sed vbi ex
deducto datur actio ad restitutioné.rei
iniuste ablate vel ad emendam damni
illati per dolum vel latam culpam tunc
illa actio oritur ex obligatione natura-
li videlicet tam de iure diuino quam gẽ
tium.nam ad talem restitutionem vel
emendam quis tenetur.l.j.de fur.et sic
debet intelligi quod no.Bar.ibi.z insti.
de obli.que ex deli.nasc.et sic debet re-
stringi dictum Bart.in.l.ex hoc iure.ff.
de iusti.z iure.
48 ¶ No.quod vbi pro aliquo delicto im
ponitur pena arbitraria potest imponi
pena vsqz ad mortem inclusiue.gl.est in
sti.de iureiur.§.in summa.si tamen iu-
dex arbitratur quod imponatur maior
pena quam sit solita imponi vbi de con
suetudine appareat dicit grauare z ma
lefacere nisi faciat ex causa.l.hodie.ff.
de pe.z no.in.l.quid ergo.§.grauior.ff.
de his qui no.infa.et in.l.pe.§.ad cri-
men.de pub.iud.
49 ¶ No.quod omnes vsurarij sunt infa-
mes hodie ipo iure infamia ciuili.l.im
proba.C.ex qui.cau.infa.z ibi notat p
Barto.hec enim communis regula qd
quicquid per ius ciuile est statutũ con-
tra extorquentes vsuras vsurarum.vel
extorquentes vsuras vltra metam pre-
stam:vt.l.eos.C.de vsur.hodie habet
locum in quocunqz ex-
torquéte vsuras cum vsu
re indistincte sint prohi-
bite de iure diuino z ca-
nonico adeo quod si qs
diceret contrarium pos
set puniri vt hereticus:
vt in clemen.j.de vsur.z
ex hoc sequitur quod si
frater meus instituit he
redem vsurarium possuz
rumpere eius testamen
tum p querelã inofficio
si testamenti vt insti.de
inoffi.testa.§.soror.et.C.
de inoffi.test.l.fratres.z
sic de facto consuluit et
obtinuit do.Anto.de bu
trio.vt ipse refert in ca-
pitu.raynutius.de testa.
50 ¶ Not.magnum pericu
luz quod imminet quod
quotiescunqz quis iu-
rat in contractu se obser
uare contenta in contra
ctu et non venire contra
nã si conueniat puta qr
nõ soluit in termino effi
cit infamis infamia ci-
uili ipo iure nec admitti

47 ¶ Not.quod actiones zc.In fin.Adde
idem tenet Bal.in.l.post decisionez.C.
de fur.z in aut.ad hec.C.de vsu.Joã.fa.
in.§.ius autem.insti.de iure.na.Ful.et
bal.in.l.ex hoc iure hic alleg.vbi etiam
mag. me⁹ i
vl.co l.z ple
ni⁹ i.§.sed
iste, col.xx-
vij. insti.de
ac.plene ẽt
feli.in cap.
j.ẽn.xxj.co.
z tribus se
qué.de con
sti.pen.in
prin.decre.
in nigro.in
ij.col.ang.
cõsil.xliij.in
cip.fratres
seruoꝝ.i fi.
vbi dt q ẽt
eccl'ia in fo
ro ɔscie põt
penã ɔuen
tionalé pe-
tere qties
cõcurrit cũ
interesse vt
ibi z de ista
materia cõ
scie hr etiã
per Cano.
in.c.j.de do
lo z contu.
z per Bal.
in.l.iube-
mus.§.sa-
ne.el primo post pn.C.de sac.san.eccle.
49 ¶ Not.qd oẽs zc.Ad istud vide.j.not.
antepe.z bal.ɔsi.cccxl.in fi.incip.queri
tur an frater in prima parte.
50 ¶ No.magnũ zc.Ad ista vide per scri-
bentes presertim Alexan.z magistrum
meum in.l.si quis maior.hic alle.alex.
consilio.cxxxj.col.j.vol.iiij.z consi.clv.
col.iij.vo.ij.z consilio.xlix.in.iiij.vo.in
v.col.fuit consi.do.Ant.de prato veteri
z vide consi.frã.cur.xliij.in.ij.co.i prin.
vbi alle.istud notabile dictũ matth.

51 ¶ Not. qd cõsuetudo rc. ad hoc vide si faciũt aliqua ex his q̃ dicit mag. me⁹ i l. ð qb⁹. i. xxiij. col. ð legi. vbi facit mẽtio nẽ de dicto hic all. de isto dicto vz an cõ suetudo possit facere ꝓbationẽ al's inua lidã esse va lidã vel eẽ vide elegã ter more so lito p fel. in c. ij. in. ij. cõ clusiõe post pañ. ibi de proba. vbi ponit regu lã cũ q̃nq3 limitationi bus et vna elegãti illa tiõe quã ẽt ibidẽ limi tat. faciunt tur purgatio more. l. si q̃s maior. C. de trãsa. r vl tra hoc partiꝶ penã q3 co giꝶ ad obseruandum cõ tractũ aduerse partis vl tra hoc r tamen aduersa pars que nõ incurrit ꝑ iuriũ liberata est ab om ni eo ad quod tenebatur ex illo cõtractu vt in. l. si q̃s maior. r est casus sin gularis. vñ dico quod si vẽdidi tibi fundum pro x. r obligaui me pro euic ctione ad duplum et tu etiã q̃ dicit Fede. cõsi. xviij. inci. qd talis est consuetudo episcopi.

52 ¶ No. qd si testator rc. In fi. adde. d. Ant. bal. frã. de ar. pañ. in. c. in pñtia de pb. istud idẽ tenẽtes r ro. in. l. stipulatio hoc modo concepta. col. vij. versi. vlt. ad idem. ff. de ṽb. ob. r ab. in. j. parte statu torũ. q. cv. r seq. bar. in. l. ij. ff. de his que pe. no. Pañ. in. rep. c. eccl'ia sancte ma rie. col. xxxj. de cõsti. est verum qd Bal. tenet appositũ in. l. deo nobis. C. de epi. r cleri. ij. colum. r Barto. r Imo. in. l. lu cius titius qui fratrem. ff. de here. insti. r bal. in aut. nisi rogati. C. ad. l. fal. et in d. l. deo nobis. dicit quod ita seruat con suetudo r dicit Pau. de ca. in. l. quoties sub cõditione. ff. de ꝯdi. r demõ. r in. d. d. aut. nisi rogati qd ita cõsuluit in facto cũ plurib⁹ doctorib⁹ r fundat se in intẽ tiõe testatoris r i hoc ẽt aliter sensit Pe. de anc. i rep. re. nemo põt in. v. q. de reg. iu. in. vj. sed p̃ hoc nõ est recedẽdũ a p̃ ma opi. p ea q̃ i ꝓposito elegãtissime di xit fel. i. c. i pñtia. col. xxv. de ꝓb. r maxie q3 sic ꝯditio retrahẽs a ꝯhẽdo mrĩmõio car. reñcit. l. titie si nõ nupserit. ff. ð ꝯdi. r dẽmõ. ita r spũali cui rõni nõ bñ rñdet bal. i. d. l. ðo nob. r tenẽdo pmã opi ðcla rat duob⁹ modis vt p fel. vbi. s. co. xvj.

mihi soluisti. v. r residuũ infra tres mẽ ses promisisti soluere r iuratum fuerit per contrahentes nõ contrauenire r tu omisisti soluere in termino cogeris ad soluendũ r ego ero liberat⁹ a periculo euictionis. Et hoc dictum est multũ vti le propter eos qui faciũt cõpromissum in arbitratores r in amicabiles compo sitores r iurant non contrauenire: arbi tratores vero laudãt qd vnus alteri de beat infra mensem certũ q̃d facere: alte ri vero aliud infra annũ. nam primus q̃ cõtrauenit cogetur nihilominus serua re compromissum alteri r nihilominus alter erit liberatus ab eo secus si idem erat terminus in quo vna pars aliquid vel facere vel dare debeat alteri vel ecõ uerso. quia tunc nullus eorum incurrit periurium vel penam aliquam nisi vn⁹ perfecte adimpleuerit pro parte sua vt in. c. constitutus. de pe. r ibi no. l. cũ pa ter. §. libertus. de lega. ij. r in. l. iuli. §. of ferri. de actio. empt. r in. l. pendentem. eodem titu.

51 ¶ Not. quod consuetudo volens quod probatio imperfecta puta per famã vel per vnũ testem habeat vim plene proba tionis in oibus casib⁹ r presertim in cri minalibus vel ciuilibus de crimine nõ valet r est irratiõabilis r inhonesta. iiij. di. §. erit aũt lex. r in. c. fi. de cõsue. facit c. j. de consue. lib. vj. r not. doc. in. c. j. de ap. sed bene valet consuetudo in certis casibus specialibus puta qñ agitur de priuando prelato irregulari. vel ignobi les vel priores eorum prela. vt est text. in. c. quia nos. de app. fm lec. quã tenẽt doc. facit. c. dilectus. de fi. instr. r qd ibi not. Ioan. an. in addi. Spe. in titu. de in stru. edi. §. compendiose. ver. sed nunq̃d de consuetudine vbi dicit qd sicut con suetudo posset inducere quod probatio imperfecta habeat vim plene vel perfe cte probationis ita econtrario potest in ducere quod probatio que perfecta de iure communi non habet vim perfecte probationis.

52 ¶ Not. quod si testator relinquit mulie ri vel filie vel alteri centum si nupserit si vero religionem intrauerit quin quaginta tantum prout quotidie fitsi

q. in not. 52. hoc dictum in matresela. posuit bart. in l. 2. n°. 1. de his qui pp̃ nome ꝯ s. ff.

ingrediatur religionez ita potest monasterium petere centum sicut posset ipsa petere si nupsisset nam reücitur illa conditio si nupserit tanq̃ turpis in casu in quo illa ingrediatur religionez que est impeditiua vite contemplatiue saltē in directe vt est tex.in aut.de sanctissi.epi. in.§.sed hoc presenti.colla.ix.et hoc firmat Joã.and.in addi.spec.in.iiij.parte super rubri.de sta.mona.et miror quod monasteriis monialium non practicent hoc.et vide do.Anto.in.c.in presentia.de proba.

53 ¶ Nota vtilem regulam quod quotiescunq̃ apparet reum esse cōfessum i iudicio legitime totum id super quo ꝓcedītur cōtra eum criminaliter vel ciuiliter potest condemnari quamuis totus processus sit ineptus no.Inn.in.c.qualiter ꝛ quando.lo.ij.de accusa.in glo.in ver.non negamus.bart.in.l.si cōfessus ff.de custo.reo.ꝛ Ange.in.l.denuntiasse ff.de adul.ꝛ est ratio quia sic sola confessio sufficeret si nullus alius ꝓcessus ꝓcessisset.l.j.de cōfes.ꝛ i.c.j.ꝺ cohsa.cle.ꝛ mulie.ꝛ multo magis idez dicit esse si precessisset aliquis actus nullus per regulam.in.l.j.in prin.ff.de rei vxo.act.facit quod in simili no.Bar.in.l.j. in p̄n. ff.de edendo.

54 ¶ Nota quod iuramentum est seruandum in sui forma specificam tantū qꝺ si ego promitto vel iuro tibi dare vł soluere infra annum.i.c.non possum cōpensare cum alio debito te inuito ꝛ probatur in capitulo ad nostram.ꝛ.l.j.de iure iuran.vbi docto.hoc tenent licet Bart. consenserit et non bene.vt in.l.amplı⁹. in fi.ff.rem ra.ha.Ex hoc sequitur quod si promitto vel iure aliquid tibi facere. puta locare domum vel colere fundum possum per iuramentum cogi p̄cise ad factum nec euado periurium offerēdo tibi interesse.ar.ꝺ.c.ad nostram.facit capitu.venerabilē.in fi.de elec.ꝛ sic limitari debet regula.l.stipula.non diuidū tur in.§.celsus.ff.de verb.oblig.et hoc tenet domi.Ant.de but.in cap.ex rescripto extra de iureiur.pro quo bene facit ter.in.c.quāto.extra de iureiurā.ꝛ hoc cōfirma ratione.nā si fauor vltime volū

54 ¶ No.qꝺ iuramentū ꝛc.adde qꝺ istaz opi.qꝺ ꝯstı̄m i forma specifica receptū p̄cise suandū tenēt multi docto.ꝯ Bar. quos refert plene Ma.me⁹ in.l.eū q̃.§. si iuro.col.ij.ff.de iur.ꝛ idē tȝ are.dicēs q ꝯ bar.est cōior opi. in ꝯsi.c.ici. lōgitudo.ꝛ alex.in ꝯsi. ccxxx.inci. visis actis mihi transmissis i.iiij. co.vbi dꝫ opi.bar.dānak ꝛ q cōiter doct.te. ꝯ eū lȝ fuerit sibi ꝯri⁹ tenēdo opinio. bar.in ꝯsi.cliiij.inci.viso themate ante scripto ivl. col. quā tȝ ēt Jo.fa.et ꝓ plures alij q̃s ibi refert ma. me⁹ i.xvij. co.in. §.bo nefide.isti. de act. vbi dicit ꝯ istā opi.Bart. Jo.fab.ꝛ se quaciū esse casuz aptū ꝛ claruz in c.ad nr̄am de iure. et tatis hoc operatur quod quis precise cōpellitur ad factum.vt.l. fideicō. §.fi.ff.dele.iij. multomagis fauor religionis seu iuramenti.

55 ¶ No.qꝺ quotiescunq̃ iudex posuit aliquem ad torturā illicite nullis p̄cedentibus indiciis est presumptio violenta qꝺ omnis cōfessio etiā post ea facta dudum post torturā sit illicite extorta.ꝛ ideo reo nō preiudicat. vt est tex.i.l.pe.ff.ꝺ questio.s̄m vnam lec.quam tenet Bar.quod intelligo qñ fuitꝯfessus anteq̃ fuerat reposit⁹ in pristinā libertatem ꝛ est rō qꝛ est p̄sumptio qꝺ sicut iudex ipm illicite extorsit: ita illicite euz fecerit ratificare metu tormētorū futuroꝝ vł p̄teritoꝝ ar. l.si cui.§.eisdē.ff.ꝺ accu. qꝺ no.vbi ꝟo re⁹ fuisset reposit⁹ in pristinā libertatez ꝛ postea rediret ad iudicē ꝛ coraz eo fateret delictū sine dubio eēt puniēd⁹.l.j.C.ꝺ ꝯfes.Et pȝ ex p̄dictis in tertio notabili ꝓxie p̄cedēti.facit.l. pe.de condi.ob tur.cau.

ibi Cañ.oēs tenēt ꝯ ꝺci.bar.ꝛ pā.i.c.cū dilect⁹.in.xj.col.de or.cog.ꝯ quā etiā faceret qꝺ iuramētū ꝯpellit p̄cise adfactū ita qꝺ nō euadit̄ piuriū soluēdo interesse vt est gl.sing.in.l.si pecuniā.in p̄n.l gl. paruula.i ꝟbo necesse habeas.ff.de cōdi.ob causam.de qua late dixit idē ma. me⁹ in.§.itē si quis postulāte.isti.ꝺ act.

56 ¶ Not. hãc reg. ꝛc. Istã regulã declara ꝛ intellige vt plene ꝑ doct. maxime Ro. Alex. ꝛ Fran. de are. post Bar. in. l. si qs hic alleg. ꝑ pet. de ancha. in rep. c. cum cõtingat. char. xxxviii. de iureiu. ꝛ ibi ꝑ mod. ꝑ Ba l. x. ꝯsi. iii. i iiii. co. in. j. vo. ꝯsil. liii. ꝑ totum in iii. vol.

59 ¶ Not. qd legum ꝛc. Ad istud dictum vide Mag. meũ in. l. generalr. in vlti. verbis. ff. de in ius voc.

56 ¶ Not. hanc regulam ꝙ iuramẽtũ habet hãc mirabilem virtutẽ ꝙ facit actum valere prout valere potest melius. l. cũ pater. §. filius matrẽ. de lega. ii. ꝛ non est alibi. et ibi Bart. hoc tenet. ꝛ in l. j. §. si quis pro eo. ff. de fideiuss.

61 ¶ Not. qd clerici ꝛc. Ibi sĩlr adde ꝙ gl. in. l. miles hic alle. approbat Anch. i re pe. c. si ꝓpt. co. vj. de rescri. l. vj. ꝑ tex. in c. odoard. de sol. vbi Abb. i. iii. col. inducit illũ text. ꝛ not. ibi Imo. post anch. dicens hoc esse diligẽter mẽti tenẽdũ no. Bart. Ange. ꝛ Imo. in. d. l. miles. ꝛ dicit Abb. i ꝯsi. xciiii. inci. in qõne heredũ. ii. vol. j. col. qd sicut res empta ex pecunia militis ptinet ad ipm militẽ. lꝫ ab alio empta sit. l. si vt ꝓponis. C. de rei vẽ. ita res ẽpta ꝑ aliũ de pecunia clerici ꝛ alr. gl. ꝛ doc. in. d. l. miles. idẽ tꝫ Sãd. faciẽs mẽtionẽ de matth. hic in. c. cũ ex officiü. col. ii. circa pn. vbi plr allegat de ꝓscri. ꝛ Alex. i. d. l. miles. ꝯsiderãs ꝙ ꝑuilegiũ de quo ibi est datũ ob publicã vtilitatẽ ne milites distrahãt a militia: ideo põt fieri extẽsio ad clericos ne distrahant a diuinis ꝑ allega. ibi ꝑ eũ. doctrinã igit mat. hic spernẽs eq̇parationẽ clerici et militis fieri nisi i casib⁹ a iure exꝓssis ſm doc. vbi. s. Sꝫ seq̇ debem⁹ doctrinã Pan. in. c. j. de cle. egro. vbi dicit istã eq̇parationẽ eẽ bonã nisi qñ dat instantia spalr. vbi grã respectu ignorãtie iuris respectu testãdi i qb⁹ differ ũt. facit. l. q̇ cũ vno. ff. d re mili. iũcto. c. ꝓcepta. cũ gl. lv. di. vbi doc. no. illã istãtiã ꝙ carẽs testiculo nõ põt eẽ miles sec⁹ tñ i clerico adde et qd istã opi. matth. seq̇tur etiam mag. me⁹ i. l. j. ꝙuis. col. iii. circa me. C. d iuris ꝛ fac. ign. lꝫ ꝯriũ tenuerit ibi fulg.

57 ¶ Nota mirabilem doctrinam si vera esset quod post conclusum in causa potest quis producere instrumẽta dũmodo alleget ipsa de nouo ad suam notitiam peruenisse. ꝛ hoc probat suo iuramento vt ponit Bar. in. l. admonẽdi. ff. de iureiur. Contra tamen hoc non põt fieri nisi petatur restitutio in integrũ. Tenet. d. Ant. in. c. pastoralis. extra de exceptiõe pro eo bene facit. c. auditis. extra de in integ. Sed contra hoc fortiter facit. pone em̃ ad eius notitiam nõ deuenisse qd talia instrumenta essent penes eum ꝛ ꝓbet ꝑ testes se de nouo inuenisse. vel ad ei⁹ notitiam ꝑuenisse qualiter ꝓbabitur hoc: qꝛ de cõsciẽtia sua tractabit certe tunc credo qd staret iuramẽto suo. vt in. c. significasti. extra de homicidio.

58 ¶ Nota vnum casum quotidianum qd est speciale i mutuo qd minor. xxv. annis quis recipit mutuũ carẽs curatore si petat restitutionem in integrum non habet necesse probare lesionẽ: qꝛ presumitur cõsumpsisse nisi aduersarius probet contrarium. vt. l. j. C. si aduer. cre.

59 ¶ Not. qd legum doctores ꝛ medicine nõ possunt personaliter capi: qꝛ gaudent priuilegio pro debito ꝛ ex ꝯtractu vel quasi. vt est tex. singularis i. l. medicos. C. de professo. lib. x. ꝛ hoc etiã priuilegio gaudẽt eorum filii ꝛ vxores. Et statuta simpliciter loquentia de capiendis debitoribus debent limitari ꝑ. d. l. medicos. et per. l. ii. C. de nox. facit qd no. Bar. in extrauag. ad reprimẽ. super verbo nõ obstãte. ꝛ ibi vide plenissime ꝛ quod not. in aut. qua in prouincia. C. vbi de crimine agi oportet. vbi no. q̇ l. noua simpliciter loquens nõ tollit priuilegia clausa in corpe iuris. Immo plus est etiam si sit clausula derogatoria que diceret nõ obstante etiam aliquo priuilegio. quod not.

60 ¶ Nota quod clerici in sacris minoribus constituti nõ possunt capi etiam ꝑ iudicem ecclesiasticum etiam pro debito ex contractu vel quasi vt notat Ioannes andree. in. c. si clericos. de sent. excõmu. lib. vj. ⁊ ad qd illum text. allegat in. c. lator. de pig. et regulam. c. nuper.

cepi.fame.de sententia excommunica. secus si sit debitor ex delicto vel ex cōtra ctu occasione depositi: vt quia cōtracta uit depositum vt in.c.j.extra de deposi. et ibi do. Anto.

61 ¶ Nota quod clerici non gaudēt regulariter priuilegio concesso militibus armate milite nisi quatenus hoc sit expresse a iure depositum. et ideo nō gaudent priuilegio.l.prīe.C.de iur.et fac.ignorā. per Bar.ibi hoc tenet. Similiter non gaudent priuilegio: quia exigi possint quatenus facere possint deducto ne egeāt. in.c.odoardus.de soluti. et ibi.no.licet glo. et Bar.videantur sentire contrarium in l.j.alias in.l.miles.in prin.ff.de re iudica.quinimo videtur dicere plus Ricardus malum.qd equiparātur milites armate et celestis militie vnde secundum eū idem in priuilegio.l.j.C.de iur.et fac.ignorā. quia dici cōtrarium eius quod hic dicitur. nā vbicunque secundum ipsum ibi datur aliqd priuilegium militi vel alicui cōtra ius cōe non extēditur ad contrias.sed hoc est huiusmodi ergo etc. non obstāte.l.fori. quia illa purificat quantū ad dñium nō quo ad alia priuilegia qcquid ibi dicat Barto. et an priuilegio quod quis non possit conueniri vltra quam facere valeat possit renuntiare.dic quod sic si cōceditur persone nō renuntiatur.l.alia.§.elegāter.ff.soluto matri.secus si aliter.l.verū. §.fi.ff.pro so. et.l.sciendum. et.l.si conuene rit.ff.de re iudi.

62 ¶ Nota quod si reus post lit.cōtesta.in actione furti vel alia famosa se absentanit: et feratur sentētia contra eū absentem vel indefensum legitime tñ citatū irrogatur sibi infamia iuris sicut si sententia lata esset contra eum presenté.vt.l. nō solum.§.fi.ff.de pcur. et.l.j.§.de qua. de postu.vbi pbat text.iuncta glo.quod licet talis sit effectus infamis.si tamen petat et obtineat rationē in integrū propter absentem causam iustam tollit in cōsequētiā infamia irrogata.Bar.videtur tenere contrariū in.l.ictus fustiū.ff. de his qui not.infa.

63 ¶ Nota cautelam quod semper reus in respondēdo libello semper opponat illa verba non animo litem contestandi.Nam per responsionem talem nunquam inducitur litis contestatio ex quo ipse non consensit. vt notat glossa in lege.j. C.de lit.contesta.quā doctores cōmuniter tenēt iudex tamē debet ei mādare quod pure litem cōtesteť: et si ille recuset nō poterit ille pronuntiare litem haberi pro contestata.sed ratione contumacie pcedet ad primū et secūdum decretum.vt not.per gloss. et Bartolū in lege consentaneum.C. quomodo et quando iudex.vbi dicit Bartolus quod illa glossa facit verecūdiam multis doctoribus iuuenibus.

63 ¶ Nota cautelā etc. In fi.adde Spec.in titulo de lit.contesta.§.primo.versiculo illud etiam not.cum aliis pluribus versicu.se.Baldus in lege vnica.in tertia colum.C.de lati.li.tol.per Abbatem.et docto.in lege prima. C.de lit.cōtest.in terminis faciunt nota p Feli.in capitulo cum M. columna.xxij. de cōsti.et per docto. maxime Magist. meum in lege non solū.§. morte.de ope. no.nun.

64 ¶ Not.aliam cautelam quod reus in aliqua parte suarum expositionum in loco qui nō solet multum ponderari sed transcurri petat prestari iuramētum de calumnia: quia ex quo apparet hoc petitum fuisse: non potest expresse vel tacite remitti: et si contra fiat processus est nullus.l.secūda. sed quia.C.de iur.calum. et eo.ti.c.j.lib.vj.secus esset postea omittitatur reddať totus processus nullus secundum Jo.an.in.§.sed quia vemur hic alle.Imo. et Alex.in.l.qui bona.§.si alieno.ff.de damno infec. et vide omnino Magi.meum vbi supra.quia limitat istud duobus modis: et qdam alia pulchra dicit.

64 ¶ Not. aliam cautelā etc.Ad de magist. meū in.l.ius iuran. et ad pecunias. §.ij. circa prin.vbi dicit qd cauti aduocati qñ rñdēt libello et negāt narrata put narrant postea petūt i fine iurari de calumnia nec vlterius insistunt.vt si

si nullo modo esset petitum. et econtrario actor sit cautus propter euitādū hoc piculū qđ est ne illa ṽba addant in actis qđ facile posset fieri etiā notario actore nō ppendēte motu proprio p̄stet iur̄m de calumnia.

65 ¶ No. q statutū vel cōsuetudo disponēs qđ nō sit necesse prestere iur̄m de calūnia non vz. vt in c. ꝯstitutus. ex̄ de fideiusso. ꝛ in. c. certū. de iur. calum. vn̄ non obstāte tali cōsuetudine vel statuto processus est nullus ipo iure. si hoc iuramentum fuerit petitum ꝛ nō prestitum. ꝛ hoc hz locuz in causis summariis in qb⁹ nō proceditur in figura iudiciis. vt i cle. sepe. extra de verbo. sig.

67 ¶ No. qđ vēditor ꝛc. Ad istđ viđ pleni⁹ p mat. ifra in no. 171. incipi. vltimo no. vnā doctrinā ꝛ vide q̄ ibi addidi: ꝛ p alexand. et alios in. l. q meo. ff. đ acqui. pos.

66 ¶ Nota q in cā appellationis a snīa diffinitiua quādo pcedit inter presentes requirit lit. cōte. et si obiiciat pcessus est null⁹. l. j. C. ne lice. i vna eadēq causa. ꝛ i. c. Raynaldus. extra de testa. et ibi no. sz qn̄ pcedit vna pte p̄nte ꝛ altera absente p cōtumaciā non requirit lit. ꝯtes. l. fi. §. illđ. de tempo. appell. idē est si vna pars sit presens ꝛ alia sil̄r sit presens et sic contumax in non parendo iuri sui iudicis iubētis litē contestari. qꝛ tūc haberi dz pro absente ꝛ cōtumace in. c. cū olim. extra de testi. ꝛ ibi no. p do. Ant. bu.

70 ¶ No. q si statutū ꝛc. Ad hoc vide Moder. in. §. q̄daz aūt. in sti. de ac. sz i terminis istis vide optimū ꝯs. alex. 82. in ci. in causa vertente. in. j. vol.

67 ¶ Not. qđ venditor qui tenet tradere vacuā possessionez emptori videt liberatus esse ab actiōe ex empto si in instr̄o cōtineat qđ ipe cōstituit se rem venditā possidere nomine emptoris no. per glo. ꝛ Bar. in. l. emptoris. ff. de pact. qđ est limitandum nisi vēditor non possideat illam rem tpore illius cōstituti. qꝛ tunc illud constitutuz nihil operat. l. q̄uis. ff. de acquirē. pos. ꝛ ibi vide. Et ideo sit cautus emptor in hoc seruādo puta qđ venditor in instrumēto dotis vel alio constituat se nomine alterius possidere.

68 ¶ Nota quod ad hoc vt sit vera ꝛ ppria locatio requirit quod pēsio sit data vel promissa sed cōuenta in pecunia numerata: vt. l. j. §. si quis seruum. ff. depo. sustinet tamen libellus in quo quis dicat se locasse fundū tali p decē corbib⁹ grani nā exponitur vsui cōcessisse: ꝛ sic large sumitur hoc casu locatio in libello. l. si olei. C. loca. ꝛ ibi p Bar. in. l. si insulā. ff. de prescri. ver. sec⁹ si actor in libello dicat quod agrimēsor locauit sibi operas suas qꝛ tūc libellus dicit ineptus: nec sustinet. l. j. §. j. ff. si mē. fal. mo dix. qđ tn̄ debent intelligi in eo q̄ erat publice deputatus ꝛ tenebat hoc officiū exercere. vt no. in. d. l. j. §. j.

69 ¶ Nota qđ possessorium adipiscende ꝛ quorum bonorum vel condito ex. l. vlti. C. de edic. di. adria. tol. nō datur heredi qui semel possedit res hereditarias ad quas agit: vt insti. de interd. in. § adipiscēde. ꝛ no. gl. in. c. fi. extra de ꝯfes. li. vj. qđ dz intelligi qn̄ possedit postq̄ adiuit hereditatē sec⁹ si possederat ante: ꝛ desinat possidere tempore quo adiit hereditatem: tūc enim ipse non possidet vt heres sed vt alius. hoc sibi non debet nocere. ar. l. in delictis. in. §. si extraneus. ff. de noxa. ꝛ sic pridie fuit iudicatuz me aduocante.

70 ¶ Nota quod si statutum dicat quod si q̄s turbauerit aliquē in possessione sua incidit in penam centū quorū dimidia applicet fisco ꝛ alia parti turbate. Orit ex illo duplex via agendi. scilicet ciuiliter ꝛ criminaliter per not. in lege tertia §. primo. ff. de se. viola. ꝛ sic sequit quod simul nō poterint intentari. lege prima C. quando ciui. ac crimi. preiudic. et lege secunda. §. primo. ff. vt bono. rap. cuz

fi.secus si dicat statutum si quis fecerit sic condemnetur in cẽtum .quorum dimidia applicetur fisco & dimidia accusatori:quia tunc erit merum iudicium ciuile in totum.et reus condemnabit̃ in totum ad soluendum totam penã fisco et fiscus exiget eam.sed postea contra fiscum accusator regressum habebit ad dimidiam vt ponit not. Barto.in.l.senatus in.§.si vero senatus.ff.de iure fisci.Quid autem si dicat condemnet̃ in centum quorum dimidia applicetur fisco:& alia offenso debeatur.puto tamen quod adhuc habeat locum dictum Barto.quia non potest dici quod ante condemnationẽ nata est quesita sit aliqua actio offenso.quia statutum dirigit verba ad iudicem.et sic iudicis officio nobili fit condemnatio in centũ.et sic per viam accusationis.vt institu.de publi. iudici.in prin.alias si diceremus contra quod oriretur iudicium ciuile & criminale non posset fieri in eadem sentẽtia ad centũ per dict.legẽ primam cum simi.Itẽ pro hoc vltimo facit illa regula quod eadem clausula debet determinare duo determinabilia pariter.l.iam hoc iure.ff.de vul.& publi.

72 ¶ No.vnam regulam mirabilem quod licet fisc⁹ cõsueuerit habere multa priuilegia.& sic causa fisci videatur prima facie fauorabilis tamẽ in dubijs semp est iudicandũ contra fiscum quã p eo vt est tex.singularis in.l.non puto.ff.de iure fisc.quod intelligo siue sit dubium de iure propter opi.doc.siue sit dubium puta quod duo ordinarij ferant sententias contrarias siue sit dubium in pbationibus.vt quia fiscus et reus probauerunt contraria & probationes fuerũt pares:lz Joã.and.et do.Ant.tenuerint contrariũ qꝛ causa fisci sit fauorabilis sicut causa aduersarij.vt in capitulo ad nostram.extra de testi.& Jo.andreas in titulo de testi.§.qualiter.

73 ¶ Nota vnam doctrinam mirabilem videlicet quod quotiescunqz quis autoritate propria faciat iure permittente propter quem aduersarius incurrit periculum mortis vel magni supplicij corporalis intelligitur renuntiasse au-

72 ¶ No.vnam regulam &c.adde q bartol.l.l.nõ puto.hic alle.dicit q si fisc⁹ opponat infirm ꝯ priuatũ & priuatus ostẽdat aliud eodẽ die ꝯfectũ.& nõ apparet de prioritate infirm ꝓuati ꝓsumit̃ pri⁹.

toriati ciuili sibi competenti ad meram penam pillo delicto.vt est tex. singu.in.l.interdũ.§.qui furez.ff.de fur.p qd seq̃tur qd si marit⁹ statuto permittẽte licite occidit vxorem deprehensam in adulterio videt̃ renuntiasse lucro dotis qd debeat habere pter adulterium.l.consensu.C.de repu.lz Bar.videat̃ sentire contrarium in lege ab hostib⁹.§. primo.sol. matri. Secus puto vbi

adde etiam Bald.in.l. dotis.C.de iure do.lz caue fm se li.in.c.pastor.in ꝟbo ad idẽtitatẽ.d̃ rescri. qꝛ licet isti simpliciter loquantur tñ.l.nõ puto.itelligit̃ qñ tractat̃ de lucro fisci & de dãno priuati.

vt in pena applicãda fisco.sed vbi agit̃ de dãno fisci in dubio presumit̃ p fisco Ja.de bel.in.l.vnica.in fi.C.de cad.tol. p tex.in.l.j.C.de iure fi.li.x.fm vnã lec. quã sequit̃ etiã Bar.ibi Sal.in.l.si debitor.C.de priui.fis.et Alex.in.l.j.in pn. ff.so.ma.Ad istud no.vide etiã fand.licet predictaz nõ alleget in.c.duob⁹.co. ij.post mediuz de re iu.Istud not.refert & sequitur magr̃ meus in.d.l.j.col.x.circa med.ff.so.ma.& ad.l.non puto hic alleg.vide vnũ pulchrum et nouum intellectũ per Bartho.soci.in.l.j.in.ij.colũ. ff.solu.matri.

73 ¶ No.vnã doctr̃.&c.In pn.adđ qd istud dictum refert & sequit̃ mag.me⁹.in.l.naturalit̃.&.§ nihil.cõe.col.xiiij.circa medi.ff.de acq̃.pos.& facit illud qd in fi. dicimus qd si appellãs lite pen.spoliauit aduersariũ vr̃ appellatiõi renũtiare secus si añ iudiciũ ite no.inn.l.c.ex pte.d ꝓscrip.no.gl.i.c.nõ solũ.de ap.l.vi seqt̃ Bal.i.l.ꝓscriptiõe.in.x.col.C.si ꝯ ius vl' vti.pu.& in.c.an sit.de appel.& in.d.c.ex parte.de prescri.ad istud no.vide Bar.& alios in.l.ab hostib⁹.§.si vir.ff.sol.ma. tangit aliq̃d magr̃ me⁹ in.l.marit⁹.col. j.ver.ista.l.j.fallit.C.vnde vir.& vxor.

74 ¶ Nota q᷒ statutũ ꝛc. Ista q̃stio est multũ dubia et disputabilis de qua per Bar. i cõsi. inci. q̃rit̃ an statuta. ꝛ alio ↄ︎si. inci. statuto cõis sterzani cauet̃ ꝛ i cõsi. ꝙ statuto cauet̃ ꝙ vir ꝛ Bal. i. l. fi. C. de do. pmis. et i. l. si pater ignorãs. ff. sol. ma. An ge. in. l. pre diorũ. in fi. ff. ad. l. fal. et in. l. si cũ dotẽ. §. pr̃. ff. solu. ma. Ray. d̃ for. in. l. si meri to. ꝛ ibi Ra pha. cu. et pau. de ca. ff. solu. ma. An. ↄ︎si. clx xrj. ic. p̃mit to ad euis dentiam et in aut. pre terea. C. vñ vir ꝛ vxor. Alexã. i. l. si dõatari⁹. §. fin. ff. de ↄ︎di. ob cãz cũ aliĳs cõ cor. ibi per eũ alle. no. tñ s̃m ma. rienz in. §. fuerat col. xxvĳ. in fi. insti. d̃ act. quod dictum statutum non habet locũ in dote promissa incerta vt est quando mulier simpliciter nubit intelligit̃ eñ tũc dare in dotem illud quod primo de dit iuxta glo. in. l. mulier bona. ff. de iu re dotium. ꝛ Bartolus in questione mu lier habẽs amplũ patrimoniũ. ita alle. q᷒ vult Nico. de neap. in rub. ff. sol. ma tri. vide etiam quod decidit Lud. ro. in cons. cccxlĳ. inci. in casu proposite con sultationis in primis est cõsiderandũ.

ex forma statuti vel partis marit' debuit lucrari certã partez dotis p̃moriente vxore: qꝛ huic lucro nõ videtur renunciasse. qꝛ nõ insurgit hoc propter delictuz. sed qñ cũqꝫ vxor premoriat̃ habet hoc ex statuto vel pacto. ergo ꝛc. facit. l. qui seruum. ff. de ver. obli. ꝛ in hoc casu põt saluari dictum Bart. presertiz. qꝛ in tali parte quam lucrat̃ vir ip̃e d̃ꝛ hr̃e tit. nõ lucratiuũ: sed onerosum ppt̃ onera matrimonĳ p̃terita. l. si donatari⁹. §. fi. ff. de condi. ob. cau.

74 ¶ Not. quod statutum disponens quod marit⁹ debet lucrari dimidiaz dotis sibi datam nõ habet locum in promissis. vt not. Barto. in. l. iubemus. §. sane. C. de sacrosanc. eccle. secus si statutum dicat lucretur dimidiam dotis. ar. l. si donaturus. §. fi. ff. de cõdi. ob causam.

75 ¶ Not. quod disponens q᷒ vir premortua vxore lucretur dimidiam dotis habet locũ siue fuerit traducta ad domum mariti siue non fuit subsequuta copula carnalis siue non dummodo fuerit cõtractum matrimoniũ p verba de p̃senti. vt. l. nuptias. ff. de reg. iur. l. nihil. ff. rerum amo. ꝛ ibi no. per Bart.

76 ¶ No. q᷒ oẽs leges que volunt quod pro illatione cadaueris sit loc⁹ religiosus ita q᷒ desinat esse in cõmercio nostro. vt. ff. de relig. per totum. insti. de rerum diui. post prin. sunt correcte de iure canonico quod in hac materia preualeat quãdo locus non potest fieri religiosus sine autoritate põtificis vt in. c. ad hoc. de relig. do. no. glos. xĳ. q. ĳ. c. in ecclesiastico. Et no. Innoc. in. c. abolende. de sepul.

77 ¶ No. quod positio que continet duo puta quia commodaui tibi codicẽ ꝛ volumen. tu respondes non credo de codice videtur tacite fateri de volumine et hoc intelligo solum ad presumptionem ꝛ q᷒ ad semiplenã p̃bationẽ que inducit ex illa tacita cõfessione. vt in. c. nõne de presum. vbi hoc videtur esse de mẽte glo. ꝛ doc. iuncto. c. si. de iureiur. q᷒ no. quia quotidie accidit. idem etiam si extraiudicialiter interrogaui te si. nõne ego tibi ↄ︎modaui codicẽ ꝛ volumẽ et tu dixisti non est verum de codice per dictum. c. nonne ꝛc.

78 ¶ No. doctrinam mirabilez ꝙ quotiescunqꝫ in aliqua regula continentur aliqua facienda a religiosis ꝛ apponit̃ certa pena ieiunĳ duorum dierum vel alia pena ... mul religiosi conuenientes licet volunt gñaliter seruare regulã nõ incurrũt trãsgressionẽ voti nec peccatũ mortale qꝛ intẽtio conditoris regule videtur limitasse suuz p̃ceptũ vel prohibitionẽ quo ad illã penam tñ. ꝛ hoc apparet in regula fratrũ p̃dicatorũ. Et hoc tenuit Jo. an. post host. ꝛ Thomã de aquino in. c. relatuz. extra ne cle. vel mo. q᷒ est notandũ propter doctores ꝛ scholares q̃ iurãt seruare statuta q̃ dicunt tale aliquid fieri vel non fieri sub certa pena. Item est ratio q̃ multũ limitatur no. per bar. in. l. si quis p eo. ff. de fideiuss. ꝛ in aut. sacramenta. C. si aduer. ven. supposito q

op

opin.Barto.ibi sit vera quod nō firmo ad presens.

79 ¶Not.doctrinam mirabilem quam a nemine vidi tactam que est differentia inter scripturam epistole et scripturaʒ libri rationum in hoc naʒ si in epistola quam mihi misisti continetur qualiter tu a me recepisti centum ex causa depositi.ꝛ ꝙ ex illis tali die reddidisti.xxv.et tali.die.xv.ꝛ tali die.x.ꝛ tu remanes debitor in effectu in.xxx.tamē recepta epistola possum illam approbare quo ad centum que fateris te habuisse in depositum et denegare te reddidisse illa septuaginta.nam hec dicuntur esse separata capitula.textus est in.l.publia.i fi. ff.depo.ꝛ ibi tenet Barto.ꝛc.clarius in l.aurelius.ff.de lib.lega.ꝛ pro hoc facit l.j.C.de probationi.ꝛ not.in.l.si quidē. C.de excep.sed in libro rationum tuarum continentur accepta a me ꝛ data a te mihi ista data ꝛ accepta dicuntur ita annexa quod si ego probo intentionem meam ex libro tuo quo ad centū teneor etiā stare illi libro quo ad accepta et data a te mihi probatur in.l.quedam.§.fi. ff.de edē.et ibi Bar.hoc tenet ꝛ facit.l.si quis ex argētariis.§.si quis rationem. ff.de eden.

80 ¶Not.ꝙ quotiescunqꝫ in instrumento sunt apposita aliqua verba que sunt de substantia ad valoreʒ actus de quo agitur illa verba plene probāt enūtiatiue narratum esse verum quo ad valoreʒ illius tantum nisi aduersarius ꝓbet oppositum.vnde si instrumentum dicit qꝺ ego promisi cētuʒ titio seruo sempronij quo ad hoc vt stipulatio probe valeat vt est casus in.l.optimam.C.de contrahen.ꝛ commit.stipu.sed si postea inter me ꝛ sempronium disputaretur questio de dominio titij illa confessio non preiudicat in fauorem sempronij.vt probatur in.c.illud.de presum.ꝛ ibi tenet do. Ant.quod no.quia facit ad multa Bar. tamen in hac materia videtur habuisse bonum intellectum in.l.hac consul.ff. de dona.

81 ¶No.ꝙ Bart.tenet quod statutum disponens quod victus victori condemnetur in expēsis videtur addere iuri cō

Singularia

79 ¶No.doctrinā mirabilē ꝛc.In fi.Ad hoc vide Pan.in.c.relatū.col.ij.ꝟ.ij.quaro a regula.hic alle.vbi plene.istud examinat.deinde ponit duas limitatiōes vide etiā p beatū tho.ij.ij.q.clxxxvj.ar. ix.cuius dicta retulit i pte Archi.

muni hoc quod pro ex

xxvij.q.j.c.j.ꝛ Jo.cal.in.c.j.de ꝯsti.vide etiam per Abb.ꝛ mod.in.c.nam concupiscentiam.eo.titu.vbi vide.

79 ¶No.doctrinā ꝛc.Adde tex.in.l.publia.hic alle.ꝛ dictū Bar.ibi seqꝛ̄ Bal.i l.vnice.in.iij.col.C.de cōfes.magr̄ meꝰ in.l.de pupillo.§.si qs ipi ptori.in.xxv. col.post prin.de ope.no.nū.ꝛ i.l.admonēdi.col.xviij.ꝟ.vj.limita.ff.de iureiur. Bal.in.l.rōnes.C.de pbe.ꝛ i.l.j.in vlt. col.C.de edē.Pan.ꝛ Imol.vbi oino videas in.c.bone.ij.de postu.pla.Imo.in c.ij.in.xj.col.de fi.instru.Ang.in.l.sumptis.C.de admi.tu.ꝛ Bal.in.d.l.j.in vlt. col.C.de eden.ꝛ multū notabiliter Pau. de cast.in.l.publia.§.fi.p illum tex.ff.de posi.vide etiā plene Magi.meū i repe. d.l.admonendi.col.liij.

80 ¶No.ꝙ quotiescunqꝫ ꝛc.Ad istud no. vide mag.meuʒ in.l.ex his ꝟbis.col.iij. ꝟ.vij.fallit.de test.mili.vbi tn̄ illū text. ꝯ istud format vnā op.ꝛ vide Alex.ꝯsi. 136.incip.viso ꝛ examinato processu.in xij.col.ad fi.ꝛ seq.ꝛi ꝯsi.cccxliij.inci.sup causa ꝛ lite.in.ij.col.vide ēt ad hoc magi.meū.in.l.is apud quem.col.vlt.C.de eden.ꝛ eundē magi.meū vbi ēt pulchre loquit more suo in.l.iurisgē.§.qꝺ fere. in.j.col.ff.de pactis.

81 ¶Not.ꝙ Bar.ꝛc.Adde qꝺ immo si lex puideat p ipso rōne officij iudicis statutū nō dirigens verba ad iudicē adderet remediū ex statuto iuxta.d.l.vnicā. de condi.ex.l.ꝛ gl.in.c.certificari.de sepul.qꝺ tūc remanet statutū But.imo.in c.sicut romana.de rescri.ꝛ ibi Feli.col. pe.ver.limita scđo.ita Bart.in.l.iij.§.si rem.de le.iij.cū cōcor.de quibꝰ p Alex. in.l.properādū.§.sinaūt alterutra.C.de iudi.ita ēt Bu.in.c.ex pte.scđo per illū tex.de ver.sig.cū gl.j.in fi.sed vbi ex dispositiōe iuris cōis esset introducta dispositio.ex.l.tunc statutum nō geminat

Ipſam cōditionē.ita But.ꝛ Imo.vbi.ſ. hoc modo tollit arg.rspho.cu.in.l.j.ad l.fal.q̄ conabat ꝓbare qḋ ſtatutū nō inducat nouū remediū ſicut Mat.hic qñ aūt ſtatutū debeat ita intelligi vt aliqd addat iuri cōi.vide p doc.in.d.c. ſicut romana.ꝛ p Sā. i.c. dilect⁹. de offi.ord. Aduerte tñ in eo qḋ.ſ. dictū eſt de ſtatuto dirigere ṽba ad iudicē ꝛc. nam vr̄ Fel.ſibi cō trari⁹ ſi recte pōderetur in.c.ſignificauerunt.col.ij. circa fi. de excep.vide etiā ſi faciūt q̄ dicit Feli.lꝫ ꝑdicta nō alleget in.c.eccl'ie ſancte marie.colum.j.de cōſti.Ad hec vide etiam Alex.cōſi.xlj.in prin.in.iiij.volu.barb. conſi.xij.col.viij.ad fi.primo vol.ꝛ cōſi. xxxix.col.j.ꝛ conſi.xl.col.fi.ꝛ cōſi.lj.col. xxv.eo.volu.primo.ꝛ imo.conſi.v.ꝛ ꝯſi. cxxxvj.in fin.

A ¶Ibi.Sed dictū Bar.pōt ꝛc.Ad cō cor.de quibus per Alex.in.l.paulus.la j.ff.de re iudica.et cum Matthe.tranſit adem Alex.in.l.nō ſolum.ff.de rei vēd. in apoſt.

82 ¶No.regulā ꝛc.In fi.ibi ꝑdicta debent limitari.adde Pan.in.c.finem.hic alleg.col.ix.ver.hoc limita verum arg. op.in.l.regula.ff.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ in c.j.de elec.lib.vj.in fi.ꝛ hoc eſt text.cuꝫ gloſſ.not.in.c.ſacro.de ſen.excō.vbi p Fel.et quod no.per doc.in.c.vt debit⁹. de app.ſuper glo.fi.et vide eundem Feli.in.c.paſtoralis.in fi.de iudi.Imol.in quadam additione ibi in qua adducuntur plurima conſilia et autoritates in propoſito.

penſis naſcitur actio victori contra victum ſeu conditio ex ſtatuto.ideo ſi ſit lata ſenētia super principali ꝛ nil ſit dictū de expenſis poterit victor inchoare ꝛ agere p expenſis.vt not.Barto. in.l.iij.in fi.ff.de leg.iij. ſed eius dictum non puto verum quia ſi ſtatutū videtur dirigere verba ad iudicem dum dicit condemnetur a iudice et ideo non poteſt naſci conditio ex ſtatuto p regulam quā ponit Barto.in.l.j.ff.de cōdi.ex.l. Item hoc ſtatutum loquitur penitus per eadē verba per que ius cōmune ergo nulluꝫ vinculum addit.ſed videtur eſſe recitatoriū iuris cōmunis.l.ius autē ciuile.a contrario ſenſu de iuſti.ꝛ iu.Et no.per gl.ꝛ doc.in.c. j.de conſti.lib.vj.ꝛ ſic debet intelligi qḋ officio iudicis mercenario fiat condemnatio in expenſis.l.terminato.C.de fru. ꝛ lit.expen.cum ſimi.

A ¶Sed dictum Bar.poteſt ſaluari q̄ ſi ſtatutum loquatur per hec verba qḋ victus victori teneatur vel obliget in expenſis nam illa obligatio debet producere actionem.l.licet.§.ea obligatio.de procu.ſed de iure communi non eſt nata obligatio ſeu actio pro expēſis.q̄ regula eſt q̄ id quod venit officio iudicis non poteſt peti iure act.vel obligatiōis l.qui per colluſionem.§.j.de act.emp.ꝛ l.quintus.de adi.le.

82 ¶No.regulam q̄ quotieſcunq̄ in cauſa appellationis fertur ſentētia diffinitiua ex actis veteribus tantuꝫ factis in cauſa principali ſuccumbens debet cōdemnari in expenſis.ꝛ hoc habet locū non ſolum ſi ſuccumbat appellans ſed etiaꝫ ſi ſuccumbat appellatus q̄ ſi ſententiaſſet ſi ipſe appellans haberet ſententiam poſt ſe latam non habet iuſtam cauſam litigandi quia ex quo fuit appellatum ab ea eligitur ꝑſumptio iuſtitie.ꝛ ideo debuit conſulere peritiores ꝛ renunciare ſententie ſi erat iniuſta.ꝛ hanc regulam ponit glo.in.l.iuris ignorantia.de regu.iur.lib.vj.Bar.in.l.fi.ff.de re iud. Et clarius circa medium.l.generaliter C.de re.cre.et iureiur.quidam tamē tenuerunt contra in appel.quorum opi.recitatur in.c.finem litibus.de dolo ꝛ cōtu.predicta tamen debent limitari niſi eſſet probabile dubiū iur.propter opi. doct.quia tunc ſuccumbens debet abſolui.vt in autentica de iudi.§.oportet. colla.vj.

83 ¶Not.practicam quod quotieſcunq̄ in cauſa principali vel etiā in cauſa appellationis producitē de nouo aliquod inſtrumentum vel publicantur aliq̄ atteſtationes quo viſo.vel etiā quibus viſis tu es cert⁹ te debere ſuccumbere in cauſa debes ſtatim renunciare liti.ꝛ

etiam cause similiter et euitabis pariformiter etiam cōdemnationē expensarum.arg.l.si quis inficiatus.ff.de pe.ꝛ ibi etiā Bar.idē sentit in.l.pperandū.§.sinautem.C.de iudi.ꝛ ibi clarius.et si hoc non fiat tunc etiam victus condemnari in eppēsis debebit etiam a tempore producti instrumenti vel publicationis attestationum citra vsqꝫ ad sententiam secundum Bar.vbi supra.sed istā doctrinam puto limitari debere nisi instrumentum vel testes depenūt de tuo facto hoc quia tu presumeris fuisse in dolo vel saltem in lata culpa.l.q̄ꝗ̄ ad velle.et ideo non debes euitare condēnationem expensarum.l.eum quem temere.ff.de iudi.ꝛ insti.de pena temere liti.§.ij.cum si.eodem modo debet limitari vulgaris doctrina qꝛ vbi in causa appel.feretur.sententia ex nouis actis victus absolui debet ab expēsis:vt no.do.de rota.decis.ccxlj.

84 ¶No.practicā quotidianam ꝙ quotiescunqꝫ reus conuentus ciuiliter qui debet solum pecunialiter condemnari inde si hoc occurret infamiā iur.vel facti vel aliam penam puta qꝛ vult statutum quod cōdēnatus in syndicatu vel barataria nō posset habere effectū vsqꝫ ad.xx.annos debet offerre realiter in iudicio totā penam ad quam cōdēnari pōt ꝛ tollere dicēdo se nō egisse lites et malle potius perdere hanc pecuniam q̄ stare dubio euentui litis.et tunc non videtur fateri delictuꝫ ꝛ absoluetur:qꝛ soluit.l.si reus paratus.ff.de procura. vbi Bar.ponit hanc regulā.ꝛ.l.iusiur. ꝛ ad pecunias.ff.de iureiur.sed vbi non offert totam sed partem tunc hoc sibi nō pdesset.l.tutor.§.lucius.ff.de vsur. Unde si p falso imponatur pena quinquaginta librarꝫ ex forma statuti vel imponitur pena arbitraria cum iudex hoc non possit arbitrari vltra penam quinquaginta librarum.ꝛ reus obtulerit.xl.hoc sibi non proderit licet postea cōtingat in sententiā arbitrari de quadraginta tantū vel minori summa.

85 ¶Not.mirabile dictum:Bar.quod si statutum disponat quod debeat citari quis ad domum vel personaliter videtur hoc addere iuri communi qd̄ p̄mo loco sufficit eum citari ad domuꝫ nec sit necesse primo eū personaliter requiri in loco vbi vero similiter deberet inueniri hoc ponit Bart.in.l.iiij.§.pretor.ff.de dam.infect.cuius dictum videtur sequi.d.Ant.in.c.cām.extra de dona.Sed hoc dictum semp mihi displicuit quia statutum loquitur per hec verba p que ius commune ergo debet recipere interpretationes iuris:quia videtur mere recitare ius cōmune:vt.d.l.ius autem

84 ¶Not.practicam quotidianā ꝛc.Adde magistrum meum in.l.iusiurandum ꝛ ad pecunias.§.fina.hic alleg.circa vltima verba.vbi addit q̄ plures concordātes vltra Bart.ibi late Bartho.cepcante.xiiij. vbi ponit alias tres cautel.post Bar.ꝛBal.i.l.furti.§.qui alieno.ff.de infa.

85 ¶No.mirabile dictū ꝛc.Ad hec facit.c.cū dilectꝰ.de cōsue.et l.ij.C.d no xa.vbi statutū debet ita interp̄tari.vt non discordet a iure cōi dicit gl.ꝛ bar

to.ꝛ ibi per Mag.meū in.l.fi.§.in cōputatiōe.C.de iure deli.ꝛ si hoc casu videtur ꝙ statutum nihil addat iuri communi.responde ex doctrina Imo.in.l.si vero.§.de viro.colū.iiij.ff.sol.mat.dum dicit quod qñ statutū potest aliquid operari interpretando id secundū ius commune.vt per glo.magnam in.c.j.de consti.in.vj.cū concor.tunc exponitur secūdum ius cōe sed si nihil posset operari interpretaretur contra ius cōmune vt aliquid operaret.vnde dixit Bal.in.l.ij.in vlti.col.C.qūo ꝛ quando iudex.ꝛ in c.pe.de mil.vas.qui cōtu.est ꝛ in.l.non sunt liberi.ff.de statu.ho.quod statutuꝫ dicēs quem deberi ter citari operat̄ ꝙ non sufficeret vna citatio pro omnibus vt addat iuri cōmuni.Si tamen generare posset graue p̄iudiciū parti interp̄tādo statutū vt addet iuri cōi nō fiet talis interp̄tatio:vt p Pau.de ca.i.d.§.in cōputatione sic intelligētē glo.ibi.Idē Imo.in.d.l.iiij.§.pretor.de dam.infec. hic alleg.per Mat.ꝛ vtrobiqꝫ Alex.

86 ¶ No.doctrinā zc.In fi.addē q cō tra Bar.lz Bal.in.l.cōsentaneū.col.v. C.quō z qn iud.imo.post glo.in.l.a diuo.§.si sup reb⁹.vbi vide alex.col.vij.i glo.in.℣ integris z tribus.co.se.vbi dicit opi.gl. ō Bart.ibi eē veriorē z magis cōmunem.

87 ¶ No. q quotiescūqz zc.In fi.ad hoc vide no.alex. in.l.a diuo pio.§.in vēditione hic alle.col.xj. in fi.ver.vlti.fuit opi. cū col.seq. vbi limitat istā ɔclusionē bar.iiij. no.modis vide etiam p bar.in.l. rep.l.tale pactuz.§.q̇ puocauit.vbi etiā p magistrū meū.ff. de pac.p doct.in.c.ratiōe.de ap.faciūt q̄ habent per gl.in.℣.in iudicio.zp scribentes in.c.cū sup.de re iudi.z p ro.de ci.349.inci.itē si executor triū sniarū.

88 ¶ No.singulare zc. Adde ma.meū do.Jaso.vbi refert z sequit̃ istud dictū in.l.j.§.huius studij.col.iij.in pn.ver. iij.limita.ff.de iusti.z iur.z vide que notaui ad singulare Ludo.vbi idem tenet nume.345.incipi.Tu scis q sacerdos.

90 ¶ No.q vbicunqz zc.Ibi saluo nisi ad dictum Bar.in.l.more.adde eundē Bar.in.l.ambitiosa.in vlt.col.ff.de decre.ab or.fa.z in.l.ij.§.fi.in vlt.col.ff.de op.le.Inno.z Abb.in.c.significauit.de corpo.vi.z in.c.lz in corrigēdis.de offi. ordi.adde etiam magi.meū in.l.ius autem ciuile.col.ij.ver.iij.adde de iusti.z iur.vbi dicit esse.de hoc proprie tex.in c.cū aliquibus.de rescri.in.vj.

ciuile.ff.de iust.z iur.facit.l.ij.C.de noxa.et sic primo debet personaliter requiri secūdo si non potest inueniri debet citari ad domum.l.j.§.j. de libe.agno.z etiam dicta.l.iiij.§.pretor.

86 ¶ Nota doctrinam mirabilē quam pauci sciūt q licet impersonaliter missus ex primo decreto in possessiōe ante lit. contesta.vel post dz habere nudam detētationē l.iiij.§.fi.ff.de acquiren. possessione.cum si.secus est tamen quando pro executione diffinitiue late in persona mittitur victor in possessionē ex primo decreto.qr tūc statim possidet naturaliter et ciuiliter.l.a diuo pio.§.si super rebus.de re iudic.z ibi Barto.singulariter hoc tenet.

87 ¶ Nota q quotiescunqz sententia in actione personali vel reali lata mādari debet executioni in eadē re in qua lata non est necesse quod citari debeat victus ad executionem illam vt not.et Innoc. et alij in capitulo ex ratione de appell. sed debet in alia re executioni mandari puta q reus condemnatus ad pecuniam z pro executione primo debeant capi mobilia z postea immobilia.tunc victus debet citari propter interesse qd potest pretendere circa res circa quas primo debet fieri executio.vt ponit Barto.in.l.a diuo pio.§.in venditione. ff.de re iudi.

88 ¶ No.singulare dictum quod si rector vel canonicus ecclesie sit tabellio z cōficiat instrumētum vltime voluntatis in quo testator ecclesiam heredem suā instituat vel ei leget crederetur instrumento in fauorem ecclesie nec poterit ipse puniri pena quasi falsarius z hāc regulam ponunt Joan.and.z do.Ant. in.c.cum inter.de re iudi.

89 ¶ Not.pulchrā doctrinam q vbicunqz libellus est ita cōceptus quod ex eo potest colligi actio generalis vel actio specialis in dubio videt̃ intētari actio specialis z nō generalis.vt not.Bart.in.l. j.in princ.ff.de eden.z hec facit ad.l. ta z presertim ad hoc quod si dominus indici ordinario vel prefecto delegauit aliquam causam.z sic ista poterat procedere ex generali z speciali i dubio videtur processisse ex speciali zc.

90 ¶ Not.q vbicunqz dominus committit causam iudici ordinario dicēdo potestas facit iustitiam vel mādamus potestati quod faciat iustitiam vel ei committimus non videtur de nouo ei dare potestatem vel delegare sed veterē ordinariam excitare.vt in capitulo licet. extra de offi.ordi. z in capi.penultimo.extra de offi.ordi. saluo nisi ponat hec verba vice nostra. vel autoritate nostra.quia tūc videtur ei dare delegatem arg.l.j.§.fi.ff.de offi.ei⁹ cui mādata est iurisd.et in.c.i.de cleri.egro.libro.vj.facit quod not.in.l.

more maiora.ff.de iurisditio.om. iudi. Secus si dixisset delegam⁹ talē causam potestati.quia tunc cum verba sint clara eis est standum ꝛ sic semper habebit delegataꝫ.l.ille aut ille.§.cū in verbis. ff.de lega.iij.

91 ℂNo.singularem gl.inst.de actio.i.§. actionum.in gl.j.quam pauci sciūt que vult quod ꝗuis in actionib⁹ bonefidei vsure ex more debeant officio iudi.mercenario.l.iiij.C.depo.tamē secus est in fructibus.quia quando fructib⁹ veniūt quia possunt peti iure actionis bonefidei sicut ipsa res principalis effectus est maximus.quia extincto debito principali per solutionem vel per sententiā absolutoriam non potest amplius agi ad id quod venit iure actionis potest bene officio iudicis mercenario vt est text⁹ in dicta.l.iiij.sed ad id accessoriū quod venit iure actionis bn̄ potest agi l.centum capue.ff.de eo quod cert.lo.ꝛ ibi id quod dicunt leges de vsur.est hodie correctum per ius canonicum sꝫ verificari posset in interesse damni vel lucri perditi quod subrogatur loco vsurarum iuxta no.in capitulo cōquestus de vsur.ꝛ sic illud interesse venit officio iudicis mercenario.ad id enim nō posset agi extincto debito principali quod est nota.

92 ℂNota casum contra quem quilibet prima facie diceret quod vbi maritus de consensu vel mandato vxoris facit in predio dotali expensas voluntarias vel pictuaras vel parietes marmoreos vel similia non potest ipse vel heredes sui repetere illas vel retinere sꝫ ꝑmittitur abrasio vel euulsio nisi pars mulieris vellet tantum dare ꝙtū ipse habere posset de ipsis reb⁹ abrasis vel euulsis.vt est textus singularis in.l.ꝓ voluntariis.ff.de impensis iuncta.l.in fundo.ff.de rei vendi.ꝛ contra casuꝫ.l. illius dixit quod glo.que est institu.de act.§.si dote.

93 ℂNota vnum dictum singulare ad ꝓbandum viam esse publicam non sufficit probari ꝑ testes quod publice iter fuerit per omnes per longū tempus in.l.j.ff.de his que in te.delen. qualiter autē publica dicat via. vide tex.in.l.ij.§.viarū. ff.ne quid i loco publico

+ dic. gest. l. ij. §. j. ff. de his qui deiece. vel effud.

91 ℂRo.sing.glo.ibi tamen secus est ꝛc. adde quod gl.in.§.actionū.hic allega. reputat singu.Bal.in.c.cum venerabilis.in.vij.col.de excep.ꝛ sequitur.Bal. licet illam glos.non alleget in.l.si marito.§.fi.per illuꝫ textū ff.solu.ma. vbi Ange. ꝛ Alexā.tenent oppositū.ꝛ bald. lꝫ ꝺ illa gl. n̄ faciat mētionē.i.l.j. in fin.C.de vsu.et fru. leg.et reddit rationē quia fruct⁹ veniūt ex mora q̄ trāscendit naturam actiōis ꝓpositi ꝗ actio non pōt ad hoc cōpetere ad illam glo.rn̄dent ang.ꝛ alex. vbi.s̄.q꞉ iure nō ꝓbat illd q꞉ ꝺt ad d.l.si marito.§.finali rn̄det meg. m̄c⁹ in.l.in dicio cepto col.iiij.circa pn.ꝺ iudi.quem ēt vide in.§. actionū.hic alle.co.ix.vbi Petr.de bel. dicit istā gl.velle ꝙ fruct⁹ veniant iure actionis qꝺ ip̄e reꝓhēdit q꞉ veniūt officio iudicis ꝛ est verū quicquid dicit.ibi Jo.fa.q̄ lati⁹ hoc tāgit simul cū alijs in §.j.insti.de offi.iud.Spe.in titu.de fru. ꝛ inte.§.j.no.aliq̄d Bar.i.l.ꝛ ex diuerso.§.vbi autem.ff.de rei vendi.

94 ℂNota ꝙ sub hoc vocabulo sentētia proprie ꝛ stricte sumpto comprehenditur solum diffinitiua.l.qꝺ iussit.ff.de re iudi.ꝛ probatur in.l.ij.§.biduuꝫ.ff.quādo appellā.sit.ad hoc facit etiam gl. in.c.cum olim.de testi.et ibi tenet dominus Ant. de but.

95 ℂNota mirabileꝫ regulā ꝙ vbicunqꝫ vnum vocabulum habet duo significata.vnum largum aliud strictum si inuenia tur in materia exorbitanti seu stricta debet accipi in significato stricto. vt de rescri.c.rodulph⁹ vbi ꝟbū dioc.quod large significat ciuitatem ꝛ cōmitatuꝫ.sed stricte ꝓ comitatu accipit in res et ad lites et ad idem in sti.qui de tu.pos.in fina. vbi appella:filiorum nō comprehendūtur nepotes in materia odiosa vt est quando pater dedit tutorem filijs.hec tamen regula debet limitari nisi aliter dicas

96 ¶ No. vnum mirabile ⁊c. Ad istud no. vide etiã Ang. i. §. bestias. hic alle. ⁊ q̄ i statutis etiã correctorijs ṽba capiãtur s̃m cõem vsum loquendi. vide Pan. post alios in proem̃. decre. vbi etiã Fel. in gl. j. col. iij. ⁊ se. vbi plene ⁊ elegãter loq̃t in ista materia et; facit mentionẽ de dicto Mat. hic limitatur tñ ista materia notabiliter secundũ Ludo. Ro. singul. 427. incipi. cõis doctrina. vbi vide que satis plene addita sũt.
97 ¶ No. q̃d is cui⁹ ⁊c. Ibi qñ fuerat. Ad de Sali. in l. j. C. d̃ rap. vi. vbi diffuse loquit̃ ⁊ Bal. melius q̃ alibi. in. l. obhec verba. in. ij. col. ff. de lsa. ⁊per doc. i locis allegatis plene per magistrum meũ. in. l. j. col. iiij. ⁊ sequen. C. de seruis fugi.
98 ¶ No. vnã bonã doctri. ⁊c. Ad istud notabile. magi. meũ limitãtez i. l. si vn⁹. §. pactus ne peteret. col. viij. ṽ. i tertio tpe. ff. de pac. vide etiã eũdẽ magi. meũ in. l. iulian⁹ verũ debitorẽ hic all. co. iij. post prin. vbi etiã tangit de isto dicto.

mus propter communẽ vsum loquendi regiõis vt in. ij. no. patebit.
96 ¶ No. vnũ mirabile q̄ bestie appel. de proprio et stricto significato comprehendunt solũ aialia fere/ vt leones/ vrsi ⁊c. Et ideo in materia exorbitanti ⁊ stricte aialia domestica vł mansueta nõ comprehenduntur. l. j. §. bestias. ff. de postu. vulgo tamẽ inter scholares solet derideri iudex dictus montonus qui credidit famoso aduocato asinũ p̃ bestia non haberi ad hoc alleganti rubricam que non habetur. C. de asinis ⁊ bestijs nõ habendis. lib. xij. s; dictuz aduocati illius ⁊ sententia iudicis videtur posse sustentari per. d. §. bestias. predictas tamen limitari debent nisi communi vsu loquendi regionis animalia domestica vocarẽtur bestia q̄ tali significatio standum est nam in statutis etiam exorbitantibus et correctiuis iuris cõmunis ṽba debent accipi. pro loco s̃m communem vsum loquendi regionis non obstantẽ q̄ i. l. aliter tale vocabulum accipitur. l. cũ de lanionis. §. asinam molendinariã. ff. de fun. istructo. ⁊ in. l. labeo. ff. de sup. leg. ⁊ in. c. ex iure. lo. primo. de spõ. l. j. i pn. ff. de suis ⁊ le. vbi t; hoc Bar.
97 ¶ Nota q̄ is cuius consilio seu persuasione factum est furtuz non tenet actione furti qñ fur erat alias hoc facturus et sine hoc consilio. vt est text. singularis. insti. de oblig. q̃ ex delicto. in. §. ope. vbi glo. hoc tenet. Bart. tamen dicit cõtra casum illius. §. in. l. nõ soluz. §. si mãdato. ff. de iudi. cuius opi. videtur sequi do. Jo. de lig. i. c. milites de sen. excom.
98 ¶ No. vnã bonam doctrinã quã pauci sciũt: quod illa regula qua cauetur vbi actor habet re vera actionem per sententiam absolutoriam inducitur solum exceptio rei iudicate non autem tollitur actio ipso iure. insti. de actio. §. itez si in iudicio. quod tamẽ intellige quãdo sententia absolutoria fuit iniusta. si aũt fuit iusta: q2 fuit opposita aliqua exceptio peremptoria legitima: tunc actio in totum tollitur ipso iure. ⁊ sic quodam modo obstat exceptio redditur in certa cũ sententia. l. si plures. in prin. ff. de fide. vbi Bartolus hoc tenet. idem tenet in l. iulianus verum debitorem. ff. de cõd. inde.
99 ¶ No. tex. quem pauci sciũt quod hec exceptio mulier non debet audiri in iudicio nomine alieno vt p̃curatrix actoris vel rei est dilatoria. ⁊ ideo nõ potest opponi post litem contesta. sicut nõ potest opponi ɔtra mili. vt insti. de exc. §. penul. vt not. glo. in. l. ita demum. C. de procuratoribus. que tamen nõ fuit memor illius. §.
100 ¶ Not. text. quem pauci sciunt q̄ stuprans siue virginem siue viduam honeste viuentem non punitur pena capitali: sed solum confiscationis in partẽ omnium bonorum suorum nisi sit vilis vel infamis de iure vel de facto. quia tunc relegabitur et castigabitur in corpore: puta quia fustigabitur. vt insti. de pub. iudi. §. item. de adul. l. vlt. nec obst. l. i. §. huic pene. C. de rap. virgi. vbi textus videtur velle quod si pena capitalis siue

quis habuit rem cum virgine ea volente siue inuita. quia ille textus debet intelligi secundum precedētia sed vbi violētia interuenit in rapina mulieris. vt quia quis rapuit per vim mulierem de domo patris vel fratrum ipsis resistētibus quia talis punitur pena capitali. ꝛ etiam si mulier diceret ego sum contenta. ꝛ ꝑ hoc facit insti. de pub. iud. §. sin autem per vim de rap. vbi confirmatur dispositio. d. l. j. ꝛ sic non est verosimile quod sit correcta per. §. itez lex iulia. qd̄ est menti tenendum.

101 ¶ Nota ꝙ concubina alicuius coniugati vel soluti reputatur mulier inhoneste viuens. ꝛ ideo alius habens coitum cum ipsa non potest puniri nec accusari ab eo cui illa erat ꝯcubina. vt est tex. in. l. si vxor. in princi. de adul. Fallit quādo berta erat concubina patroni sui vt ibi dicitur illud verū nisi filius habeat rem cum concubina patris. ꝛ illa est iusta causa exheredandi. vt in aut. vt cum de appella. cog. in. §. aliud quoqꝫ capitulum. ꝛ in. c. quintauallis. de iureiur.

102 ¶ Not. vnum quod solent vulgares dicere hec non est pena capitalis rapere meretricem vel cuz ea coire per vim punitur tamen extraordinarie crimine scilicet pena iniuriarū. ꝛ ideo pena arbitraria posset adeo ita atrox iniuria arbitrari vt etiam mors veniret imponēda. nam arbitriū a lege datum in maleficijs etiam ad mortem se extendit si sit factum nimis graue. vide hec omnia ꝑ Bartolum in. l. fina. de rerum diui. nam etiam pena stupri habet locum vel alia pena. vt est text. in. l. verum. in princ. ff. de fur. ꝛ in. l. j. in prin. a contrario sensu de rap. virgi.

103 ¶ Nota ꝙ si capitulum dicat ꝙ Petrꝰ cognouit Bertam violenter. modo testes deponunt non est probatum quod Petrus vim intulerit Berte. quia illud vocabulum violenter est dubium nam posset intelligi ꝙ Berta vim intulerit Petro. vt notat Bartolus in. l. ij. ff. de duo. re. Sed forte illud dictum potest limitari nisi ꝯmunis regiōis vsus loquēdi accipiat illa verba actius in violentia viri per ea que dixi supra in notabili. xcvj.

103 ¶ Not. ꝙ si capitulum ꝛc. Ad istud dictum Bar. mirabile faciunt que elegan ter dicit Feli. vbi alleg. mat. hic i. c. sub ditis. col peñ. de prescrip. ꝛ ibi videtur inherere modificationi date ꝑ mat. hic ad dictum Barto. pro quo dicto videntᷣ etiā facere ea q̄ notantur ꝑ scribentes ꝑ̄sertiz magistrū meū in. ij. et. iij. col. in. l. nō hoc. C. vnde le. et per docto. in. c. in presentia. de probationibus. mihi tamen placet predicta modificatio de communi vsu loquēdi per ea que habentur in. l. librorum. §. quod tamen cassius. de lega. iij. per scribentes in proemio decre. vbi Feli. col. ij. vsqꝫ ad finem proemij per magistruz meum in rubrica de noui operis nūtiatione. cum si. concor. per Barba. consi. xxx. incip. scribitur preclare. vij. col. circa medium in. j. parte. ꝛ consi. lviij. ꝛ cōsi. xxxv. in ꝟ. verba debēt. adde etiam qd̄ Feli. in. d. ꝓemio. in gl. j. col. iij. post ꝑn ci. refert simpliciter istud dictum Mat. ꝛ dicit ꝙ Matt. subtiliter mordet Bart. Ad hoc vide etiam que dicit Feli. in. c. super his. col. viij. post medium. de acc.

104 ¶ Not. quod illa vulgaris doctrina que vult qd̄ oportet patrez relinquere filio iur. institu. aliquid. alias si relinquat iure delegati testamentum est nullū nec oportet filium agere ad supplementum legitime. vt est textus in autentica. vt cum. de appella. cogno. in. §. aliud quoqꝫ.

104 ¶ No. ꝙ illa vulgaris ꝛc. In fin. Adde qd̄ istud idē tenuit Pañ. in. c. raynuciꝰ. ꝑ illū tex. col. iij. in princi. de testa. ꝛ q̄ꝙ Barto. sentiat oppositum in. l. cogi. §. ꝛ generaliter. ff. ad trebel. tamen Bal. in l. quoties. C. de hered. insti. ꝛ dicit Pañ. hoc admittēdū ꝓpter equitatē q: imperiti nesciūt dicere reliq̊ iure īstitutiōis aduerte tñ q: dicit ꝙ ꝟba sunt intelligēda s̄m qualitates ꝑsonaꝝ. c. magne. de voto. Et sic videretᷣ dicēdū ꝯtrā si esset iurisperitus testator ad hoc tñ vide latissime ꝑ Alex. ꝛ alios quos allegaui infra no. 59. inci. no. quod si pater.

105 ¶ Nota casum &c. Istud dictum refert ⁊ simpliciter sequitur mag. meus in l. iurisgētium §. si ante aditam. col. iiij. ver. vlti. limita. ff. de pactis.

106 ¶ Nota quod si pater &c. Adde qd istam opi. Barto. tenet etiam Salice. et Fulg. i auth. resque. hic alleg. ⁊ Sali. in. l. qui liberos. ff. de ri. nu. et ibidē Bal. sequitur in lect. antiq̄ Panormi. in. ca. ij. de adul. ⁊ in. c. peñ. ex de rap. ⁊ in. c. accedēs. de procur. contrarium tenet de directo. gloss. in dctā. l. obligamur. §. j. quē sequūtur Bald. Angelus ⁊ pau. de ca. in. d. auten. res que. qr mulier indotata contemnitē a viro. ⁊ dicit Pau. de castr. vbi s. q ita alias de facto consuluit contra Barto. ⁊ contra eum tenet etiam Mag. meus in. d. auth. res que. colū. v. per aliqua de quibus ibi per eum. Et inquantum Matth. hic limitat soluo nisi maritasset &c. Adde quod idem tenet Bar. in d. l. obligamur. § lege. ⁊ Sali. in. d. auth. res que. ⁊ in. l. q̄ liberos. ⁊ Panormi. in d. c. accedens. ad fin. ⁊ mag. meus. in. §. fuerat. in. xxiij. colum. insti. de act. Cuius contrarium tenuerit Bal. in. d. auth. res que. in princi.

capitulum. ⁊ in. §. seq. et not. in auth. nouissima. C. de inoffi. test. dz limitari nisi quando parens testaretur inter liberos. puta habēs tres filios vnum heredē vniuersalem instituit ⁊ alijs reliquit decē iure legati tunc enim valet hoc testamētum. et hoc ideo quia defectus alicuius solēnitatis iur. positiui illud non vitiat vt. l. hac consultissima. §. ex imperfecto. C. de test. quia tamen legitima est quasi debita de iur. nat. agent illi duo ad supplemētū legitime vt. l. quoniam in prioribus. C. de inoffi. test. ⁊ pro hoc bene facit tex. in. c. raynutius. de testa. ⁊ no. in. c. si pater. de testa. lib. vj. secus etiam si pater fuisset ex toto inhumanus vt qr nil reliquisset his duobus tunc enim totuz testamētū esset nullū ipo iure: vt. l. filio pterito. ff. de insti. ac. secūdo debet limitari nisi institutio fiat in piam causam vt qr instituebat pauperes ecclesiā. vel locum pium. quia tunc adhuc valet testamētum si aliquid reliquit filio iure legati sed si nil reliquit institutio est nulla: ita tenet Bart. in repeti. l. j. C. de sac. san. eccl. Scias etiam duas limitatiōes ad. §. aliud quoq. quas no. Est et tertia limitatio si pater soluit condēnatus pro filio legitimam. nam tūc non tenetur aliquid relinquere. ita no. Bar. in. l. si cū dotem. §. si post solutum. ff. sol. ma. ⁊ est etiam alia limitatio fm Bar. in l. gallus. in princi. de libe. ⁊ posthu. s. si testetur pater hoc modo si filius viuo me moriatur nepos ex eo sit heres. nulla eniz iniuria fit filio. ⁊ sic eo preterito testamentum nō erit nullum. adde tamē qd scripsi. Est ⁊ quarta limitatio qñ pater diuidit inter filios hereditatē ac si ipsos heredes instituisset. l. quoties. C. pro do. qr tantum operatē ficta institutio vt. l. lucius. §. lucius. ⁊. l. si ita scriptus. de lib. ⁊ posthu. Est ⁊ alia limitatio quādo pater preterire vult ad commodum illius vt no. Bar. in. l. cū ex filio. ff. de vulga. ⁊ pu. ⁊ Bal. in repe. l. in suis. Est ⁊ alia limitatio in casu. l. humanitatis. C. de impu. vbi casus q filius oino repellitē ab hereditate paterna ex testamento facto ab auo patri furioso. qr auus vnū ex nepotibus substituit. nā alter nepos nihil habebit. Adde tamen tres casus quos ponit Pau. de cast. in. l. quoti. de here. inst. in qbus filius qui nō hz iur. institutio presumitē habere ⁊ ibi notauit quartū.

105 ¶ No. casum pulchrum quod licet res gulariter exceptio peremptoria. pacti de non petendo que competit principali: prosit fideiussori. insti. de repli. §. j. cū simi. Fallit tamen hoc quando maior pars creditorum fecit pactum de nō petendo nisi certam partem heredi futuro debitoris fm practicam. l. maiorem. de pac. tunc enim licet pactū maioris partis preiudicat paucioribus inquantum velint agere contra heredem nō tñ eis preiudicatur inquātum velint agere contra fideiussorem debitoris in. l. si precedēte in. §. lucius. ff. man.

106 ¶ No. quod si pater maritauit filiam

fine dote non pōt cogi amplius ad dandum sibi aliquem dotem.sicut non cogitur alere filium vel filiam qui aliquo modo se potest sustentare:vt.l.si quis liberis.§.sed si filius.ff.de libe.agno.ita notat Barto.in auk.res que communia de lega.et in.l.qui obligamur.§.j.ff.de actio.et oblig.saluo nisi filia maritasset et promisisset dotem:ad constituendam pater cogi potuisset quia tunc tenetur pater ipse.vt ibi no.

107 ¶ Nota doctrinam singularem quam legiste communiter ignorant.si aliqui prorogant iurisditionem in iudicem nō suum presentem et acceptantem vt quotidie fit quando duo laici se subijciunt iurisditioni episcopali.non admittitur amplius penitentia ꝛ sic non habet locum.l.si conuenerit.ff.de iurisdic.om.iud.ꝛ hoc probatur in.l.est receptum.ff.eo.ꝛ in.c.j.extra de re iudi.fm lec.quam tenet ibi domi.Anto.et regulam ponit Guil.de cu.in.l.j.ff.de iudi.

108 ¶ Nota.text.singularem quod ad hoc vt tutela dicatur legitime decreta per iudicem oportet quod tutor specialiter promittat se subire defensionē pupilli in.l.fina.§.defensione.ff.de administratione tutorum et not.quod antiqui practici errabāt in hoc propter quod dicit bar.qd vidit multas tutelas cassare.vt no.in.l.legitimos.C.de legi.tuto.

109 ¶ Nota casum quotidianum quod si mater accipit tutelam filij ex dispositione testamenti patris vel iur.ꝛ ipsa non renuntiauit secundis nuptijs tutela est nulla ipso iure.idem si non renuntiauit velleiano idem etiam si non renuntiauit omni alij iur.ꝛ statutorum auxilio.idem si non obligauit omnia bona sua pro administratiōe tutele.vt plene no.Barto.in.l.si quis sub conditione.ff.de testa.tutela.vt in auk.matri et auie.C.quando mul.tute.off.fung.po.Et vbique Bar.ponit vnum mirabile quod illa renuntiato omni alij iuris auxilio operatur hoc quod vbi personaliter mulier alias capi non potest pro debito.vt in auk.nouo iur.C.de custo.reo.ꝛ eā.l.j.C.de offi.diuer.iudi.poterit hoc casu personaliter capi pro debito.

107 ¶ No.doctrinam ꝛc.In fin.adde quod idem tenet Ange.in.l.j.de iud.hic alle.ꝛ Bal.ibi ponderat ꝑ hoc esse glo.idem tenet Cy.ꝛ Guil.in.l.nemo.C.de iudi.Panor.ꝛ doct.communiter in.c.j.de iudi.hic alle.ꝛ ita est cōmunis opi.a qua nemo discrepat secundum Magi.meū in.l.si conuenerit.i.iiij.colum.versicu.si secūdo limita.hic allega.vbi Alexā.ꝛ ipse quedam fundamenta faciūt pro illa communi opi.quā tamē dicūt limitandaꝫ nisi in promissione esset adiecta pena.vt Bald.ꝛ Iaco.but.in.l.non codicillum.C.de testa.

110 ¶ Nota.qd in duplicibus iudicijs is qui prouocauit dicitur obtinere partes actoris.l.i tribus.cum.l.sequen.ff.de iud.tamen illud est verū quo ad lit.ordinarium non autem quo ad decisionem litis.vnde si sunt duo ordinarij qui hoc casu ferant sententias contrarias non preualebit sententia lata ꝑ prouocato sed ambo erunt in pendenti et stabitur determinationi superius.vt est text.singularis in.l.duo iudices.ff.de re iudica.

111 ¶ Not.vnam lucrosam et vtilem doctrinaꝫ quod clerici nō possunt

109 ¶ Not.casum quotidianum ꝛc.In fin.ibi poterit hoc casu personaliter capi.ꝛc.Adde Bar.in auk.matri ꝛ auie.in colū.pe.ꝛ ibi Sal.C.quādo mul.tu.off.fun.po.Barto.in.l.si quis sub conditione.in.v.col.ff.de test.Lu.ro.do.Alex.et magi.meum.in.l.plerique.ff.de in ius vo.ꝛ Lu.ro.in.l.si Ko.in.§.de viro.in.ij.prici.sal.ff.solu.matri.

110 ¶ Not.ꝙ in duplicibus ꝛc.Adde quod dictum glo.in.l.duo iudices hic alle.refert ꝛ simpliciter sequit Mag.meus in.l.in prouinciali.§.fi.col.ij.circa princ.de ope.no.nū.ponderat tamē ibi vltra moder.in.l.duo iudices.glo.ꝯtrariā de qua ibi per eum sequitur etiam in.l.si idem cum eodem.§.si vna actio.in principi.ff.de iuris.om.iud.

111 ¶ Not.vnam ꝛc.Adde qd communis

cõclusio est in oppositũ q immo clerici
gaudeant beneficio statuti excludentis
feminas ꝛc.ꝑ qua vide que addita sunt
ad singulare No.ccccxlij.inci.habeo ca
sum in facto vbi etiam idem tenebat q
matth. hic
ꝛ male.
112 Not.
quod vbi-
cunq ꝛc.ad
ista vide lu
do.ro. sing.
§.ꝛ.ij.ꝛ que
ibi addidi:
ꝛ pleni⁹ q̃
alibi per se
li.in capit.
rodulphus
colum.xvj.
cum seq.de
rescrip.ꝛ vi
de omnino
Franc.cre.
no.vij.inci.
Tu scis q
verbum et
vide que in
proposito
addidi i di-
ctiõario al-
be.in versi.
verba futu
ri tempo-
ris ꝛ vide i-
fra not.iij.
sequen.
113 Not.
qđ vbi ꝛc.
In fi.adde
quod istud
dcm̃ sequit
mag.meus
l.l.ij.§.mu-
tui datio.co.vj.ff.si cer.pe.ꝛ addit Bar.
expressius in.l.si cũ fundũ.ff.de pac.idẽ
mag.me⁹.in.l.nõ vtiq.§.itẽ iulian⁹.co.
ij.ff.de eo qđ cer.lo. vbi dicit facere.l.
obligationum fere.§.accessio.in fi.cum
glo.ff.de act.ꝛ obli.
115 No.qđ vbi.l.ꝛc.Ad ista faciũt dcã
s.i no.112.ꝛ vide i locis ibi ꝑ me additis

vti statutis editis ꝑ lai-
cos etiã si ipsis sint mul-
tum fauorabilia nisi sint
specialiter approbata ꝑ
papam.ꝛ hoc nedum in
foro ecclesiastico sꝫ etiaꝫ
in singulari cap.ecclesia
sancte marie.de consti.
et in.c.bene quidẽ.xcvj.
distinctio.ꝛ hanc regulã
ponunt ibi docto. in.c.
fin.de sol.vnde est hodie
statutum bonononie q
agnati vsq ad quartum
gradũ excludunt filias a
successione patris nõ po
terunt vti hoc statuto
agnati qui sunt clerici.
112 Not. quod vbicunq
per legem imponitur pe
na per verba futuri tem
poris ꝛ additur aliquid
ex infrascriptis verbis
eo ipso facto. vel ipso iu
re.vel mox.vt in aut.ipo
iure de incest.nup.in pn
cip.ꝛ in.c.eum qui.de p-
ben.lib.vj.idem si appo
nant verba penitus vel
prorsus vel omnino. vt
est tex.iũcta gl.no.in au
ten.vt defun.seu fun.de
fun.colla.xj.et est gl.no.
in.l.si qui aduocatorum.
C.de postu. et hanc do-
ctrinam ponunt docto.
in capitu.quibusdam.de preben.alias
de penis.ꝛ in.c.j.de postu.prela.lib.vj.
Item si dicat omnibus modis priuet
vel cadat a iure suo.vt probat tex.in dis
cta aut.vt defun.seu.fun.defun.secus si
dicat cadat ab omni iure suo.quia tunc
requiritur sententia vt not.doctores in
aut.qui semel.C.quomodo et quando iu
dex ꝛ in capitu.cupientes.§.si vero in
discordia.de elec.lib.vj.ꝛ est glo.in ver
bo priuetur.ꝛ facit capitu.dispendia.de
rescrip.lib.vj.ibi eo modo careat lite-
rarum.ꝛ quod ibi no.Et ratio diuersita
tis est:quia in hoc vltimo casu istud si-
gnum vniuersaliter omne defendat et
qualificat non verbum sed res vel iura
quibus quis est priuãdus mediãte sen-
tentia tamẽ in illis causis superioribus
illud verbum penitus vel omnino vel
omnibus modis qualificat ipsum ver-
bum.i.ipsum actum priuandi ꝛ ideo sen
tentia nõ requiritur.quod no.quia hoc
a paucis est tactum.
113 No.quod vbi soluitur aliud pro alio
violenti creditori ipso iure extinguitur
obligatio sicut si esset solutum quod re
re debebatur vt insti.qui.mod.tollitur
obligatio.in prin.secus est vbi de con-
sensu creditoris q̃s soluerit alteri aliud
pro alio quia tunc tollitur obligatio so-
lum ope.excep.ꝛ non ipso iure.l.si.§.cũ
mihi aut titio.ff.de verb.obli.ꝛ ibi not.
per Barto.
104 No.regulam quod omnes fauores
attributi libertatibus non habent locũ
in omnibus relictis pijs.vt not.Bar.in
l.proxime.in fi.ff.de his que in testa.de
len.ꝛ.l.si vnus.C.de testamen.
115 Not.quod vbi lex imponit penam ꝛ
loquitur per verba futuri temporis vel
per verba dubia q̃ põt esse futuri optati
ui et presentis subiunctiui.vt est verbũ
sit.et adiungitur participium preteriti
temporis.vt quia dicit vel erit priua-
tus vel excommunicatus intelligitur
pena imposita ipo iure.vt cap.a nobis.
el.j.de sen.excõmuni.ꝛ.c.fi.in fi.de tẽp.
ord.lib.vj.et in.c.quia a nobis.de vsur.
Fallit nisi verba coniuncta cum partici
pio notent improprietatem quendam
puta.quia dicitur quod habeatur pro

cōdemnato.quia tunc requiritur sentē= tia in.l.in criminali.C.de iur.om.iud.& q ibi no.p glo.& doctores idē si dicatur qđ habeatur pro conuicto vel habeatur pro confesso.quia tunc non intelligitur ipso sed requitur sententia.vt not.in.l. ij.§.quod si actor.C.de iuramen.calū.& not.Joan.de imo.alias Joan.mona.in capi.ij.de cōfes.in.vj.licet Archi.& Jo. and. videantur sentire contrarium.et non bene.

116 ¶ Nota quod si ex centū que assero te mihi debere puta.xxx.potest in rē obij= cere exceptionem quod nō debeam au= diri nisi petam totum vt ipse restringa= tur in plura iudicia.argu.l.non tamen. ff.de procura.& hoc not.Bart.in.l.in cō modato.§.duobus.ff.de ꝯmo.vbi dicit hoc verum nisi iurisditio iudicis patia tur.id est si iudex naturaliter possit de toto debito cognoscere sȝ si iudex natu raliter posset cognoscere a.xxv.libris i fra tūc ego actor audiar inuito reo.l.cū quedam puella.ff.de iurisditio.omniuȝ iudic.& per predicta limitatur tex.insti. de actio.§.si minus.item aperitur via destruēdi cautelam aduocatorum quaȝ ponit Barto.in autenti.qui semel.C.de probati.vbi dicit quod vbi intētio acto ris probari posset solū per testes.cauti aduocati faciūt peti solum modicā par tem puta decimam totius summe & si te stes bene probant bene quidē.nam post ea petit residuū et alij testes iterato de ponunt idem si non probant producen= tur alij testes in peti.residui & erūt ma= gis instructi ꝓpter interrogatoria par= tis aduerse.nā illa cautela procedit qn re⁹ nihil obijcit vt qn iurisditio iudicis erit limitata vsqȝ ad modicam summaȝ primo petitam quod no.

117 ¶ Nota mirabilem doctrinam quod si quis vult probare possessionem conti nuam decem annorum & sic obijcere pre scriptionē lōgi temporis sufficit ei pro= bare de possessione duorū priorum an= norum & duorum vltimorum & aliquan= do in medio possederit:quia tunc ꝑmit titur cōtinuatio aliorum mediorum tē= porum.vt est gl.xvj. questione.iiij.cap. volumus.& hoc etiam tenet Bart.in.l.

116 ¶ No.qđ si ex centū &c.adde quod sin gulariter voluit Bald.& post eum Joā. de imo.& alex.in.l.si mihi.de leg.j.& per eundem & are.in.l.j.de acqui.heredi. p Bal.notabiliter i.l.edita.in rep.padua na.in.xxix. co. vsq.nūc videamus de cumula tiōe neces= saria. C. de edē.p bart. bal. angel. Sali. pau. de cas.Ro. alex. mag. meū in.l. si idē.et in.l. cū quidaȝ. ff.de iuris. om. iu.per Barto. An ge. imol.et alios in.l. scire debe= mus .ff. de iurisd.om. iudi.p bar. i.l.si vn⁹.§. si cum decem.de pact.&.l.si ex toto.§.fi. vbi alex.& alij ꝺ le.j.& in.l.ꝑtor.§.si plu res. ad fi.ff.de iiur.p Bar.& Bal.in.l.j. i fi.de duo.reis.aliqđ p Ang.p illū tex.i l.age.C.de transa.vbi etiā vide p alios & p alex.in.§.duobus.hic alle.& vide.j. no.48.no.vnum dictum.

celsus.ff.ꝺ vsucapio.vbi etiam ipse plus dicit qđ sufficit pbari quod pos= sedit in princip. puta in anno.ix.preterito qr pre sumitur semper cōtinua ta possessio saltem ciui= lis.quia possedit semel cum de solo commodo tractetur si asserit se pos sidere presumitur sem= per retro cōtinuare pos sedisse nisi contrarium probetur. ar.l.siue possi detis. C.de probatio. et not. Cyn.in.l.super lon gi.C.de prescriptio.lōg. tempo.sed aduerte quia hoc multū ꝓcedi solū in reo in re ꝑa q̄ possedit i

117 ¶ Nota mirabileȝ &c.Adde feli.i.c.in ter dilectos.colum.v.post prin.ver.qui bus inferri solet.de fide instr.vbi dicit quod gl.in.c.volumus.licet forte aliter loquatur fm eum ita tamē allegatur p But.& imo.in ꝓe.decre.& Ro.in.l.sciē= dum.in.xx.col.de ꝟbo.ob.Panor.i.c.cū ecclesia.in.v.colū.de causa pos.& ꝓprie. but.& Abb.in.c.accidētib⁹.de priuileg. Ancha.in capi.primo.in septima colū. de prescrip.in.vj.cum concordan.de q̄= bus per Ro.in.l.celsus.§.de vsucapi.& Ancha.consilio.v.& declara vt elegan= ter p Bal.in.l.fina.in.xv.opp.C.de edi. di.adria. tol.

118 ¶ No. qđ si quis ⁊c. In fi. vide Jo.
an. bu. pan. ⁊ Jmo. in. d. cū inter. hic all'.
⁊ plenius per mod. ibi. co. iij. in fi. v̄sic.
de snia cū quinq; vel sex. co. se. vbi regu
lam faciunt quod snia ferri debeat sup
toto. eo qđ
petit̄ deide
ad eam po
nunt. xiiij.
elegantes
fallentias.
119 ¶ No.
qđ p̄sūptio
⁊c. Vide ad
hoc magis.
meū in. l. j.
in. vj. colū.
C. đ seruis
fugitiuis.
alex. i ↄsil.
xv. inci. vi
so processu
inquisitio
nis forma
te in. v. col.
⁊ in consil.
486. inci.
in causa in
quisitiōis.
formate cō
tra. d. Lu
ciam ad fi.
⁊ Magistr.
meum ple
ne in. l. nō
hoc. col. v.
ver. ista li
mitatio. C.
vnde leg.

presenti de qua non est
questio: actor vero non
possidēs rem fundās se
ex tali prescriptione nō
obtineret nisi ꝓbaret sal
tē principij possessionē.
⁊ extremi ⁊ primi ⁊ deci
mi anni. illđ qđ dixi gl.
in. d. l. nolumꝰ. de posses
sione mediJ tp̄is nō pu
to necessarium saluo nisi
quis se fundaret ex pre
scriptiōe lōgissima. xxx.
vel. xl. annoꝝ. quia tunc
oporteret ꝓbare de pos
sessione primi vndecimi
⁊. xxj. et. xxxj. ⁊ vltra vbi
tractaret de possessione
xl. annoꝝ. rō qr possessio
ciuilis qua retinetur aio
que sola sufficeret ad p̄
scriptionem p̄sumit̄ du
rare vsq;. x. et non vltra
nisi appareat de natura
li pos. rei. vt. l. furtū. et. l.
fundi. ff. de vsu. ⁊ ibi no.
per doc. in oībus tamen
casibꝰ sit semp cautꝰ pra
cticans. i. aduocatus rei
ne taliter formet articu
las qđ appeat p̄scriptio
nem longi tp̄is cōpletā

121 ¶ Nota quod dos ⁊c. Ad istud vide
scribentes presertim magistum meum
in rubrica. ff. solut. mat. vltima colūna
versicu. tertia cōclusio. ⁊ quod valeat li
bellus et sententia incerta in istis vni
uersalibus tenet etiam Ang. post Bar
tolum in lege finali hic allega. et Ale
xand. in dicta rubrica. columna duode
cima. ⁊ est gl. magistra. i. lege prima. ff.
de eden. secundum magistrum meū ibi
columna. ij.
122 ¶ Nota qđ tempus ⁊c. In fi. adde

ante primam citationem al's succūbe
ret. vt no. Bart. in. d. l. celsus.
118 ¶ Nota quod si quis aget simul pluri
bus actionibus diuersis similibꝰ tamē
reo instāte cogitur facere vnum libellū
⁊ vnam instantiam de oībus dicens ⁊c.
l. non est nouum. ff. de act. emp. ⁊ ibi p.
Bar. in. l. heredes. §. de pluribꝰ. ff. fam.
hercis. l. cum duobus. §. si plures. ff. pro
so. illa tamen instantia dicitur esse diui
dua. vnde si super actione pronūciatur
omissis alijs valebit sententia. vt notat
Bart. in. l. scire debemus. ff. de verboꝝ
obliga. secus esset vbi tam instātia quā
etiam actio sit vna tm̄ vtputa si petisti
sti mihi decem et illa a te petij. nā tunc
sentētia lata super parte erit nulla ipso
iure. vt. l. i hoc iudicio. ⁊ ibi no. ff. famili.
hercis. ⁊ no. l. j. C. si aduer. rem iudi. ⁊ ha
betur etiā p canonistas in. c. inter vos.
de re iudicata.
119 ¶ Nota quod presumptio violēta que
etiam secūdum ius dicitur habere vim
plene ꝓbationis in causa ciuili non suf
ficit ad plenam probationē in causa cri
minali. vt no. doc. i. c. afferte. de p̄sump.
⁊ Inno. in. c. qr verisimile. eodem tit. et
per hoc videtur quo presumptio viole
ta de nudo cum nuda: de solo cum sola:
cū qua in. c. literis. de presum. que ha
bet vim plene probatiōis in causa ciui
li separationis matrimonij non suffice
ret sola in causa criminali ad condēnā
dū de adulterio vel stupro. facit. l. fin.
C. de presum. secus est quando presum
ptio est violenta approbata a iure etiā
quo ad criminalem causam. quia illa so
la sufficit. vt in. l. q. C. de adulte. ⁊ in au
tentica. ibi posita.
120 ¶ Nota regulam singularem quod vbi
cunq; sunt duo rei credendi vl' debēdi
ex causa lucratiua si vnus soluit totum
non potest peti ab altero. et similiter si
vnus exigit totum non tenetur commu
nicare alteri. vt. l. i. l. falcidia hoc obser
uandum. ff. de adulte. l. falsi. ex quo seq
tur quod si ab vno petitur totū ipse nō
potest excipere quod debeant cedi sibi
actiones pro parte contra confess. Item
non potest etiam vti beneficio noue di
uisionis dato duobus correis in autē.

hoc ita.C.de duobus reis. Nam illa autentica loquitur in duobus correis ex causa onerosa. et hec omnia fuerunt de mente Bartoli.in.l.ex duob⁹.z.l.j.ff.de duobus reis zc.

121 ¶ Nota quod dos dicit esse quoddam ius vniuersale sicut est hereditas vl' peculium.vt.l.quod dicitur.ff.de impen. Ex quo sequitur quod sicut valet vna sentētia certa per quam declaratur hereditas vel peculium spectare ad aliquē licet res aliter se specificaret: vide licet etiam certa sententia in qua declaratur dotem esse restituendam vxori.licet res comprehense sub dote aliter nō sint specificate.vt.l.finali.C.de senten. que pro eo quod interest.z ibi Bartol. in rubrica.

122 ¶ Nota quod tēpus adiectum miserationis causa vt est tēpus anni ad restituendam dotem in pecunia.ita constituit in mora sicut aliud tempus obligationi adiectum de quo nullus dubitat.vt.l.magnam.C.de contrahen.z cō mittē.stipula.z in.c.potuit.extra de loca.primum probatur per glos.in.l.morem.ff.solu.matri.

123 ¶ Nota singularem regulam quod si quis soluit partez legati redacti in minus solenni volūtate videtur tacite se obligasse ad soluendam reliquā partē. z ideo non potest compelli.vt lege non dubium. C. de testa.secus si plura sint reddacta in minus solenni volūtate:qz tunc soluendo vnum non videtur obligasse de reliquis nisi duo concurrant. scz prestatio triennalis z fauor alimentorum.l.j.C.de fideicom.

124 ¶ Nota regulam qua cauet quod in appellatione a diffinitiua non requiritur expressio cause.lege quarta.in fine. ff.de appel.et.ij.questione sexta.capitu. forma.et not.in capitulo cum causam. de appellatio. Fallit quādo tertius appellat a diffinitiua pro suo interesse tūc requiritur expressio cause ad hoc dicatur rite interposita.lege a sententia. ff.de ap.et ibi per Bartolum in.l.cum super.de re iudica.z ibi etiam per Joānem andream. et Innocentium super verbo rationabiliter.

quod gl.in.l.mora hic alle.no.ibi Rapha.et Moder.p̄sertim magister meus col.vj.ver.quintam z vltimam.no.etiā Ludo.in.l.si ex legati causa.ff.de verb. oblig.Bal.in.l.si pacto quo penam. in v.z pe.col. C.de pac.z in.l. pmisso.§.j.ff.d constit. pe. z est bonus text.in.l.j. §. exactio. C.de rei vēdi. not.etiā alex.p fin. in.l.vinum.

125 ¶ No.quod licet regulariter valeat testimoniū de sensu proprio auditus verborum alteri⁹ quia testis habuit bene notas voces loquentis licet personā loquentis nō videat.l.testari.C.de test.et in aut.ibi posita in.d.l.mora.z magi.meus col.v.circa fi.ff.si cer.pe.

123 ¶ Not.singularem re.zc. Ad istud vide magistrum meum post alios in.l.nō dubium.hic alleg.in.ij.col.

124 ¶ Nota regulam zc. Ibi fallit quando terti⁹.ad hoc vide per Feli.plene more suo.c.quod ad consultationem.versus fi.ver.oportet exprimere causam de re iudic.z aliquid in.c.cum super.in prin. z in specie.pro isto dicto est glos.in.l.ij. in ℣.iudicio.cū glo.seq.ff.de ap.re.quā alleg.Bal.z Sali.in aut.C.de appel.dicentes quod appellans p suo interesse non tantū debet exprimere causas:sed eas iustificare saltem semiplene antequam ad vlteriora procedatur.nota Angelum z Rapha.per illum textum in lege prima.de appel.recip.z vide Innocentiuz in capitulo veniēs.lo.ij.z ibidez p Moder.de testi.

125 ¶ Not.qđ licet zc. Ibi fallit in testa.ad qđ istud sequit Alex.in.l.si nō speciali. hic alle.z ibi magi.meus in.iij.col.in prin.dicit esse multū notādū in practica pp̄ter clausulā codicillarē q̄ apponitur cōiter in testis:qz fortia media lz faceret qđ nō valeret iure testamēti:saltē valebit iure codicillorum z dicit se putare illud qđ dicūt de donatiōe cā mortis sit bn̄ dictū:qz eq̄parat ꝯctib⁹:sed in codicillis d' se plus dubitare pp̄ter re. l.ij.ff.de le.j.tn̄ cū nō ueniat ꝯdicēs starēt huic decisiōi i practica:z istud idē tenuit idē mag.me⁹ in.d.l.ij.me audiēte.

127 ¶ No.quod ex snia iudicis ꝛc. Add de ꝙ Bal.lꝫ opi.bar.i.l.ab eo.hic alle.ꝛ de hoc vide ēt ꝑ glo.bal.ꝛ mag.meū in l.ij.ff.de iur.ꝑ alex.ꝛ alios in.l.iulian⁹ verum debitorem.hic alleg.

128 ¶ No. qꝺ oblatio ꝛc.addꝺ bar to.i.l.inter dū.in fi.de ɔb.obli. et no.bar.i.l. pe.ff.de distra.pig. lꝫ videat tenere ɔtriū i l.si ɔbitor. hic alle.itel lige ꝛ ɔclara vt ꝑ bar. i.l.iuicē.C. ɔ cōpēsa.ꝛ i multis alijs locis ɔ qb⁹ ꝑ alex. i.l.si rē.h alle.seqꝫ etiā gl.i.l.acceptā.i ɔ.piculo.C.de vsu.ꝛ vide Bal.ibi.col.iij.ꝛ intellige ꝺꝫ Alex.vbi.s.ꝓcedere istud ante lit.ɔtest. secus si post.vt no.bar.in.l.sed si alia.ff. de cōsti.pec.ꝛ caue qꝛ ibi loquit in obligatione extraiudiciali.

ꝛ.xiiij.q.ij.c.sup.ꝛ.xij.q. ix.testiū.illa regla fallit in testō.qꝛ opꝫ ꝙ nō solū testes audiāt sed etiā videāt nllo pariete vł cortina mediāte ꝑsonā testatoris.vt.l.si vn⁹.ꝛ.l.si nō spāli.C.de testa.lꝫ glo.teneat ɔ.i.l.ij.§.labeo.ff.ꝺ aq̄ plu.arcē.q̄ cōiter reprobat.forte tn̄ dici pōt qꝺ nō est spāle i testō.nā secus esset i codicillis ꝛ donatione causa mortis sicut in sꝫ videm⁹ qꝺ in testō requirunt testes rogati.sed nō in codicillis vel donationib⁹ cā mor. Itē plures in testō q̄ in alijs testes reqrūt.l.hac ɔsultissima.C.ꝺ testa.iācta.l.fi.C.de codi.ꝛ.l.fin. C.de donat.cau.mortis.

129 ¶ Nota qꝺ vbi quis ꝛc. Ibi sꝫ dicta regula forte pōt limitari. Adde ꝙ idē tꝫ Feli.in.c.ex parte.hic alle.co.fi.ver.fallit scḋo ꝑ tex.in.§.si vero q̄s dicat.i aut. ꝺ testi. vbi si obijcit testi inimicitia capitalis volens statim ꝓbare est audiēd⁹: ꝛ lꝫ loquatur in vno casu tn̄ habet rōnē generalē ad omnes alios casus facit qꝺ no.panor.in.c.sup eo.de offi.deleg.in fine.de ista materia.vide etiam ꝑ Bald.ꝛ Sali.in aut.si dicatur.C.de test. Archi. ꝛ do.iij.q.v.in summa ꝑ ant.de but.in.c. in nomine.in vltima colū.ꝛ in capitulo cum causam.in prima columna.ꝛ in ca. veniens.el.ij.in.vij.col.et in.c.presentium.l.de testi.

126 ¶ Nota regulam quod quotiescunq; ex delicto publico ex quo non potest q̄s puniri vel accusari datur actio ciuilis in factum parti offense ad interesse: vt l.ne quicq̄.ꝛ ibi not.ff.pro socio.

127 ¶ Nota quod ex sentētia iudicis.licet transiuerit in rem iudicatam non oritur actio alias obligatio naturalis quando sententia est iniusta.saltē re ipsa ex quo non est expresse approbata iniusta non tollitur per succumbentem.si enim sententia est absolutoria iniusta non tollit obligationem naturalem: vt.l.iulianus.ff.de condi.inde.ꝛ.l.procurator.ad exhi.§.fi.ff.rem ra.habe.nihilominus sentētia iniusta condemnatoria inducit naturalem obligationem.arg.l.arrianus. ff.de act.ꝛ Bart.in.l.ab eo.C.quomodo ꝛ quando ind.ꝛ sentit in.l.j.ff.de ɔdi.inde.ꝛ.l.cum quis.C.de iur.ꝛ fac.ignorā. licet videatur sensisse contra.in.l.iulianus.ff.de condi.indebi. Istud vltimum dictuꝫ potest saluari restringēdo ad sentētiā iniustam.puta quando reus est cōdēnatus ad duplum vel quadruplū pro furto non manifesto vel manifesto q̄d vero commisit.nam tunc ex tali sententia non solum orietur ciuilis obligatio: sed etiam naturalis: quia ius naturale hoc vult vt sententie iuste paremus vel precepto iusto pena stuporis.l.secunda de iusti.ꝛ iur.

128 ¶ Nota quod oblatio facta de pecunia in iudicio vel in alia re nobili presenti non inducit plenam liberationē: sed nō interuenit oblatio consignatio.ꝛ depositio: vt.l.si rem.§.fi.ff.de pigno.ꝛ ibi tenet Bart.licet ipse senserit contra.in l.si debitor.ff.solu.

129 ¶ Nota quod vbi quis debet offerre aliquid alteri ad finem vt consequatur actionē vel non incidat in morā vel illam purget requiritur oblatio rei presentis.vnde oblatio rei verbalis non in p̄sentia constitui nil habet operari.l. qui decem.§.idem responsum.ff.de solutio.ꝛ lege si seruus heredis.§.finali. ff.de test.ꝛ not.Bart.in lege pretor.§.si quis.ff.de no.ope.nuntia.vbi plura ponit.facit pro hac regula.quod vbi opus est facto verba non sufficiunt.vt in cap.

primo.extra de eo qui mit.in poss.cau. rei ser. Sed predicta regula forte potest limitari nisi quis debeat offerre rem q̄ in momento offerri non potest vt est p̄batio: quia tunc sufficit quod vbo se offerat statim probaturum argu.l.si is a quo.in princ.ff.vt in pos.lega. Et hoc videtur de mente Innocen. hosti.in capitulo post electionem.de conces.preben. et hoc tenet domi.Anto.in.c.ex parte.de testa.licet in hoc vltimo senserit contrarium in.c.interposita.in princi.de appellatio.

130 ¶ Nota vnum dictum singulare quod appellatione liberorum masculorum nō continētur nepotes masculi ex filia viuente vel mortua descendentes. vnde si testator instituit fratrem suum heredem et si decesserit absq; liberis masculis substituit titium et frater decessit supstite nepote masculo ex femina sua viuente vel mortua vocabitur substitutus q2 si filia que est in gradu propinquiori nō excludit substitutum multomagis filius filie que est in remotiori gradu et minus dilectus a testatore. et hoc tenet Jo.an. post Richard.mal.in addi.Spec.super rubrica de testamentis in quarta parte et ita consulerunt do.Antonium de but. et domi.Petrum de ancha.et do.Joan. de monte gaua.et domi.Bartho.de salic.et do Flo.de sancto petro.et ego in causa propria.

131 ¶ Nota singulare dictum Innocent. quod vbicūq; fuit aliquis personaliter citatus siue responderit veniam siue nō illa citatio dicitur perēptoria put ipse in capitulo ad petitionē de accus.quod dictum videntur sequi domini de ro.in conclusione.xciii. et domi.Franciscum de rāpo.in.l.tres denuntiationes.C.quomodo et quando iud.vbi dicitur sic consuluisse.sed istud solet communiter reprobari in illo qui nil respōdet p dictā l.tres denuntiationes.et l.contumacia. §.finali.ff.de re iudica.et in capitulo cōsuluit.de offi.dele.[illegible] et not.per Bartolum in [illegible] §.iul.ff.de damno infe.[illegible] per Joannem andream in addi.Spec.in titul.de contumacia.§.primo.super ver.et not. Posset

130 ¶ ¶ No.vnum dictū singulare et c.in fi. adde Bal.in.l.j.col.j.C.de condi.inser. et ibi oino vide p Alex.in addi.ad Bal. et per alex.in.l.liberorū.ff.de ver.sig. et p Pau.de ca.cōsi.lxxv. fm antiquam impressionem et ad hoc vide Franci. cre.q̄ subtraxit istud dictū i not. ii.testator i stituit. additū tñ duos bonos tex. in arg.

tamen saluari Inno.restringendo dictum suum ad illū qui presens fuit monitus a iudice in iudicio. Nam hec monitio habet vim plene citationis peremptorie.l.ii.C. quomodo et quando iud. et in hoc est singulare et non est alibi scdm doct. et not.glo.quam docto. tenent in capitu.consulit.de offi.delega.in illo versi.qui dicit nūtio nolo venire cōiter dictum Inno.tenetur quod ipse nō est amplius citandus pro illo actu.et si nulla citatio habet vim perēptorie.et cum Inno.cōcordat gl.xxiiii.q.iii.de illicita.et i.l.ex cōsensu.§. fi.de appel.et in.l.pē.§. fi.ff.de in integ.rest. qd bene nota.

131 ¶ No. singlare et c. Ibi licet istud dictū solet cōiter.et cōis opi.sit in contrariū licet Joā. an. in add. spe.l.tit.de ptu.§.j. Ange.et Pau. de castr.in l.ad peremptoriū. ff.de judi.vbi et magr̄ meus do.Lance. Jmo.et ale.

132 ¶ Not.qd peremptoria citatio.i.trina vl vna pro omnibus cum hoc in.l.si finita.§.iulianus.de dā.infect.licet ibi Bal.tenuerit oppo.Inn.in.c.ad petitionē.hic allegat.vbi.d.Ant.et Imo.et Mod.reprobant: quia ex quo fuit citatus semel tñ forte expectabat alias citationes: quia sciebat adhuc se bis citandum reprobāt etiā mod.in.c.cōsuluit.co.iiii. hic alle.saluāt tñ in duobus casibus in vno de quo hic quem dicit esse dubiū in altero qñ citatus vsus est verbis futuri tpis et presentis vt nolo cōparere amplius vel non cōparebo amplius coram isto iudice.vt per mod.vbi supra p allegata per eos.

132 ¶ No.qd perēptoria et c. Adde Bar.notabiliter in.l.cōsentaneū.l.ii.col.C.quo-

modo ⁊ qñ iudex vbi tꝫ qđ ſi ſit iterlocutoria grauis ꝑiudicij tũc reqrať peréptoriũ aľs ſecꝰ ⁊ idẽ firmat bal.i.l.tres denũtiationes.hic alle.imol.lud.⁊alex. in.d.l.ſi finita.§.iulianꝰ.de q̃ hic Adde magi.meũ.

l.l.j.col.xij. poſt mediũ de off.pcõ. ⁊ dicit facere tex.i.l.pꝑerãdũ.§.⁊ ſi qdẽ.C.de iudi.vbi in iterlocutoria feréda ab obſeruatione iudicij requiritur peremptoriuꝫ de quo tamen vltimo dubitat Bar. in.d.l.ↄſentaneum.

133 ¶No. qđ citatio ⁊c.Ibi fallit ⁊c.ad h̃ vide tex.in c.qm̃.§.j.et seq. h̃ alle. ⁊ adde.c.fi. de do.⁊ cõtu.⁊.c. plaꝫtum.qui fi. ſint le.

134 ¶No. ſingulare dictũ ⁊c.ad de ꝙ iſtud not. Bald.

verbo peremptorie vel equipollẽter requiritur ad actus infraſcriptos primo ad ſententiã diffinitiuã.ſcđo ad mittẽdũ actorem in poſſeſſioneꝫ etiam ex primo decreto tertio vt reꝰ poſſit abſolui ab obſeruatione iudicij.id eſt ab inſtantia.l. eam que.⁊.l.tres denuntiationes. et.l.conſentaneum.C.quomodo et qñ iud.⁊.l.properanduꝫ.§. ſi quid.C.de iudi.l.cum proponas.cum auť.ibi poſita.C.de bo.auť.iud. poſſidẽ.Sed ad illa alia media cauſe quelibet citatio dicitur eſſe peremptoria puta citatio ad videndum produci exceptiones vel replicationes vel inſtrumenta vel capitula ad videndum iurare teſtes vel publicari eos.d.l.ſi qđ.C.de teſti.⁊ in.c.ij.de teſti.et in auť.de teſti.§.pen.et hoc tenet Egidius vt refert Jo.and.in.c.conſueuit.de offic.dele.et hoc ſenſit Inn.in.c.petitiõe extra de act.⁊ hoc tenet Barto.in.l.ſi finita.§.iulia. ff.de damno infe- in.l.geſta.ff.de re iud.facit qđ no.dicit Bar.⁊ bal.in.l.ij.C.de ſac.ſanc.eccle.

135 ¶Not.quod leges ⁊c.Ibi debet limitari.Adde ſande.in.c.iterfeciſti.col. ij.circa pn.de ho.pro quo allegat bal.in l.j.in.ij.colũ.C.loca.vbi dicit nõ licere priuato pro paruo furto ducere furẽ ad iudicem ibi.

cto.et in.l.conſentaneum.⁊ in extrauagan.ad reprimendam ſuper verbo dicto crimen.Spe.in titu.de dila.§.vidẽdum.poſt princi.dicit quod non meminit ſe legiſſe quod quilibet citatio a media cauſa dicatur peremptoria qđ poteſt dici quod etiam requiretur citatio peremptoria ad alios actus paris vel maioris preiudicij illis qui ſunt ſimpliciter expreſſi puta ad interlocutoriam annotationis bonorum in cauſa criminali.l.j.ff.de requi.re.ad interlocutoriã que finitur officio iudicis.puta qꝛ pronuntiauit ſe iudicem incompetentẽ vel libellum eſſe ineptũ cũ ſit eadem ratio.

133 ¶No.quod citatio facta per nuntium ad domum vel per edictum in loco publico propoſitũ de illo qui nunq̃ fuit in iudicio illo preſens non ſufficit ad hoc vt iudex poſſit facere actum validũ grauis preiudicij puta ad hoc vt poſſit ferre diffinitiuam in caſibus in quibus nõ requiritur litis conteſtatio vel ad hoc vt poſſint examinari teſtes ad perpetuam rei memoriaꝫ vt in auť.de teſti.§.pe.⁊ notat Innoc.in.c.fi.de eo qui mit. in poſ.cauſa rei ſer.facit.c.qm̃ frequenter.§.ſinautem.de carnali.vt lite nõ cõteſt.⁊ hoc tenet Dy.⁊ Joã.and.in.c.preſumitur de re.iur.lib.vj.⁊ no.Bar in.l. iiij.§.pretor.ff.de dam.infec.Fallit niſi quis ſit abſens malitioſe.et de malitia cõſtet vere vel preſumptiue.vt in.c.ij q ma.accuſare po.⁊ not.per docto.in locis prealle.ſupra.

134 ¶No.ſingulare dictum Barto.quod examinatio teſtium ſit actus iudicialis ⁊ ſic videtur prima facie quod notarius actorem diem et locum ſcribere debet examinationis teſtium per.c.quoniam contra falſam.de proba.l.optima.C.de contrahen.⁊ commit.ſtipul.tamen hoc nõ eſt neceſſarium ſufficit enim notario quod ſcribat ſimpliciter dictum teſtis et ſufficit cõteſtare de die ⁊ loco iuramenti teſtis ⁊ ita dicit practicari.in.l.quoniam.C.de teſti.

135 ¶No.ꝙ leges que permittũt furẽ nocturnum occidi poſſe pro vitando periculo rerum.l.fure cõiũcta glo.ff.de ſic. et.l.iiij.ff.ad.l.aquil.debet limitari niſi immineat

Immineat periculũ pditionis rei vilis: A qꝛ tunc non est licitum decidere vel vulnerare vt.l.si ex plagijs.§.si taberinari⁹.ff.ad.l.aquil.

A ¶ Et põt dici res vilis e duob⁹ aureis j.si eñ parcit fame hois p re vili.vt.l.si oleum.ff.de dolo.multomagis vite proximi parcendum est pro re vili ad quod optime facit.l.adulte.cũ incestu.§.liberato.ff.de adulter.quod bene no.

136 ¶ No.practicã quã pauci sciũt.s.se excusandi a tutela vel cura.quia intra obseruationem temporum de quibus habetur.in.l.scire oportet.ff.de excu.tut.ꝛ insti.de excu.tuto.§.que excusari oportet quod volens se excusare faciat dare a iudice curatorẽ huic liti pupilli vel adulti.ꝛ cuz illo curatore litiget ita qd illo curatore defendente causam pupilli vel adulti feratur sententia excusatur argu.insti.de aut.tu.§.fi.et hoc videtur de mente glo.l.j.C.si ex fal.allega.excuse.alias si contrafieret sentẽtia excusationis esset nulla ipso iure tãq̃ lata cõtra pupillum vel adultum indefensum .l.acta.§.fi.ꝛ.l.contra pupillũ.in prin.ff.de re iud.quod no.qꝛ videbis sepe errare in practicando.

137 ¶ No.vnum motiuum singulare q sicut in obligatione generali omniuz bonorum presentium ꝛ futurorum deducuntur multe res que non veniunt nisi de eis fiat specialis mentio.vt.l.obligatione generali cum.l.sequen.ff.de pig.act.ita ꝛ multomagis ille res debẽt deduci de donatiõe inter viuos generali omnium bonorum presentium ꝛ futurorum.quia est maioris preiudicij quã sit pignoris obligatio ergo ꝛc.arg.eorum que no.per glo.ꝛ doct.in.l.fi.C.que res pig.oblig.pos.ꝛ ideo videtur male loq̃ Bart.in.l.stipulatio hoc modo cõcepta de verbo.obliga.que dicit quod stipulatio quas quis ex causa donationis promittit alicui omnia bona sua presentia ꝛ futura non valeat qꝛ auferret liberaz testandi potestatem per indirectum cũ nullus velit esseheres sine commodo ꝛ dicit quod Cy.hoc consuluit.hoc est eñ falsum cum videntur excepte res de q̃bus in.d.l.obligatione generali.cum.l.

Singularia

¶ Et põt dici ꝛc.Adde mag.meũ referentem matthe.hic ꝛ simpliciter sequitur in.l.vt vi.col.viij.circa me.ver.dicitur autem.ff.de iusti.ꝛ iur.

137 ¶ Not.vnum motiuum ꝛc.in fine adde Imo.et roma.in.l.stipulatio hoc mõ cõcepta ħ alleg.vbi cõcordãt cuz Matth.hic qd dicit ale xã.i.d.l.stipulo.co.ix.esse verũ p̃terq̃ si donatio oim bonorũ irreuocabilis esset collata p⁹ mortem qꝛ tũc videtur cessare ratio assignata in.l.obligatiõe generali.ħ alle. de q̃ etiã p Pet.de anch.et imo.i rubr.extra de testa.vbi dicit imo.cõmunẽ opi.esse qd talis donatio nõ valeat.Et idẽ dicit Bar.in ↄsl.

seq.et ideo quo ad illas poterit habere heredez et not.pro intellectu.l.obligatione generali.cũ l.seq.quod ea que in vsu quotidiano non habentur non veniunt in obligatiõe generali.vnde libri quibus oportet quotidie vti scholares et doctores non veniũt sicut nec supellectilia vel vestes proprie persone.et ideo sis cautus quod in instrumẽtis quotidie facias apponi hec verba qd q̃s obligat omnia bona sua p̃sentia ꝛ futura etiaz si essent supellectilia vel vestes pprie persone vel serui qui essent filij ppꝛij obligãtis vel quelibet alia res q̃ specialẽ mentionem reqre ret vt intelligerent obligate:hoc eniz sufficeret ar.c.q̃ ad agendũ.de pcu.li.vj.ꝛ miror qd practica hoc nõ induxit ꝛ iõ in donationib⁹ vbi i donatione talis speficatio fuisset facta posset salua ri dictũ Bar.in.l.stipulatio hoc modo concepta.

138 ¶ Not.qd si reus con incip.punctus talis est pater filio suo emancipato ꝛc.

138 ¶ No.quod si reus ꝛc.Ibi ex quo seq̃tur.Adde quod istud dictuz refert ꝛ sequitur simpliciter Sande.in.c.aduersario tuo.col.v.ṽ.tertius casus.de excep.adde pro hoc Pañ.in.c.cuz inter.hic alleg.vbi tenet opi.Ant.de bu.sed imo.ibi tenet oppositum quez videntur seq̃

moder.col.v.quia in.l.si constante.§.fi.
hic alleg.pendente iudicio super partẽ
dominij oino desijt ius cõpetere.sed in
casu Bar.lз re⁹ desierit possidere nõ de
sijt agens esse dñs.ꝛ iõ debuit declarari
dñs totius
fundi et ab uentus rei vẽdicatione
solui reus
ab alia parte expressa cã qꝛ nõ possidet.
proderit aũt victori ex sententia si vnq̃
re⁹ de nouo possideret.c.aduersario.s.
alleg.Itẽ Imo.rap.Lud.alex.in.d.§.fi.
qꝛ etiã cõtra nõ possidentẽ ꝓcedit iudi-
ciũ rei vẽdicatiõis ꝛ operat̃ snia si vllo
tempore res perueniat ad absolutũ vt
etiam p Bar.in.l.is qui se obtulit.ff.de
rei vẽd.ꝛ Bal.in.l.cogi.in vlti.col.C.de
peti.here.ꝛ in rub.ff.de rei vẽ.ꝛ in.l.lз
minimam.ff.de pet.hered.sed postea re
peri in proposito plenum locum Fel.in
c.examinata.in.j.col.ver.limita tertio.
de iudi.
140 ¶No.vnã doctrinã sing.ꝛc.Ibi sed
hec doctrina bar.videt̃ falsa.Et ꝯ opi.
bar.in.l.sceuola.ff.ad treb.ꝛ gl.i.l.verbis
ciuilib⁹.hic alle.tз Io.an.in.c.si pr̃.de
testi.i.vj.in nouel.ꝛ Bal.in.l.ex trib⁹.C.
de inoffi.testa.ꝛ ang.in.l.p̃cib⁹.C.de im
pu.Imo.alex.ꝛ alij plene reprobãt in.l.
cẽturio.de vulg.ꝛ pupil.licet quam plu
res tenuerint contrariuз de quib⁹ ibi p
eos ꝛ in.l.j.ff.de verbo obliga.§.si quis
ita.ꝛ per docto.in.c.Raynutius.de test.
nec obstat.l.sceuola tenendo opi.cõtra
glo.in.d.l.verbis.quia ibi propter acci
dens non valebat substitutio directa.i.
ex eo quia erat in codicillis in quibus
directa dari nõ potest hereditas.l.ij.C.
de codicil.nam hoc bene potuisset fieri
in testamẽto.secus ergo vbi simpliciter
l.resistit sicut resistit substitutiõi directe
que fit extraneo vel puberi post aditam
hereditatum.d.l.verbis.ver. frustra.nã
tunc nõ trahetur ad fideicõmissuз.l.ser
nus legatus.§.si seruus alienus.ff.de-
leg.j.non obstat.l.ex facto.ad treb.quia
ibi dispositio nõ fuit facta directo sed p
fideicõmissum.i.per mediam personam
primi heredis ita declerat no.Bart.in
d.l.centurio.col.penul.dum allegat di-
etam.l.ex facto.

nõ asseruit rem petitam:quia de hoc nõ
fuit interrogatus:sed simpliciter se ob-
tulit liti est differentia an actor sciuerit
eum possidere aut detinere rem petitã
an ignorauerit.primo casu non poterit
sequi alia sententia quã absolutoria ab
obseruatiõe iudicij seu ab instantia.qꝛ
actor scipsum decepisse videt̃:vt in.l.nã
ꝛ si actor.ff.de ven.Ex quo etiam sequit̃
quod licet actor probasset se dominum
nõ posset sequi sententia qua declaret
actorem esse dñm reo nõ cõsentiẽte ꝛ p
p̃dictis facit.c.raynald⁹.de testa.sed se
cundo casu qñ actor ignorauit potest si
actor velit sequi sniam declaratoriã in
fauorem eius absoluitur tñ reus a resti
tutione rei ideo quia nõ posset:vt.l.si a
te.§.fi.ff.de excep.rei iudi.et ibi Barto.
hoc tenet.Ex predictis sequitur qđ di
ctum Barto.positum in.l.si cõstante.§.
fi.ff.so.mat.ꝛ in.l.j.C.si aduer.reз iudi.
vbi tenet quod si apparuerit reum esse
conuentum rei vendicatione ad fundũ
possidere dimidium fundi tantum vale
bit sentẽtia lata super dimidia pro acto
re licet de alia dimidia iudex nihil dice
rit quod dictũ sequitur do.Ant.de but.
in.c.inter vos.de re iudi.debet restrĩgi
quando actor sciebat reum possidere p
illa parte tm̃.ꝛ sic pro illa parte instãtia
ꝛ iudicium voluisset quo ad totam rem
quia potuit sequi declaratoria dominij
actoris super tota re.ideo sententia la
ta super parte esset nulla ipso iure per
notata in.d.l.j.et in.l.hoc iudicio.ff.fa
mil.hercis.
139 ¶No.doct.qđ omnis terminus prefi
xus a iure vel ab hoĩe ad ꝓbandũ op
positiones vel ad opponendum tantum
in causa principali nõ refertur ad cãm
appel.immo etiam cõclusio facta in cã
prin.cũ hз nocere volẽti opponere ꝛ p
bare in cã appellationis:vt.l.cos.C.de
ap.ꝛ.l.p hãc.C.de tẽp.app.cum si.ꝛ hãc
doctrinã ponunt Dy.ꝛ Ioan.and.in.c.
cũ venisset.de testa.ꝛ in.c.cũ dilect⁹.de
fide instru.et Spec.in tit.de instru.edi.
§.nũc videamus.in prin.ꝛ Bar.in aut.
qui semel.C.de proba.
140 ¶Not.vnam doctrinam singularem
Bar.si esset vera que vult quod in vltin

mis voluntatibus si queratur an valeat actus qui nō valet vt agitur vz vt valere pōt debet restringi qd aut loquimur de dispositione totali.z tunc non valet prout valere potest.l.nō codicillū.C.de testibus aut de parte illius z valet put valere potest.l.filiusfa.§.si quis heredē ff.de leg.j.et.l.sceuola.ff. ad treb.facit quod not.in.l.verbis ciuilib⁹.ff.de vul. z pu.Et hanc regulam ipse ponit i.l.j.§.si quis ita.de verbo.oblig.sed hec doctrina Bart.in secundo membro videt eē falsa opinio.quia secūdū hoc sequit quod libertas relicta per verba directa in testamento seruo alieno que non valet vt directa debet valere vt fideicommissa.z tamē hoc est cōtra.l.iuncta glo. in.l.seruo tuo.C. de ma.testa. Item de hoc est casus expressus in.l.seru⁹ legatus.§.si seruus alienus.ff.de fideicom mis.lib.z ideo in hoc passu est aliter dicenduz.quia aut nos loquimur in codicillis aut in testamento.si in codicillis tunc verba directa que non possunt valere iure directo semper obligantur.et sic valent prout possunt.l.sceuola.ff.ad trebel.z.l.cū quis.§.seia.ff.de lega.iij. z not.insti.de vulg.sub.in glo.j.fallit in vbo directo ademptio hereditatis quo non cōfertur alteri hereditas talia verba non obligantur in codicillū.ita qd intelligatur is cui mittit hereditas rogatus illem restituere venientibus ab intestato vel coheredi ex testamēto.si illud habet.imo talis ademptio est ipso iure nulla in totum.vt.l.quid in suo.§. fi.ff.de condi.insti.z ibi p glo.z insti.de codicillis.§.fi.si vero loquimur in testamentis.tunc regula est vera quod vba directa que non possunt valere iure directo.vt.d.l.seruo.et.d.§.si seruus alienus.Fallit in casu.l.generaliter.§.si qs seruo.ff.de fideicom.lib.Ex quo sequit quod substitutio facta per patrem filio adulto si heres erit zdecesserit sine liberis per verba directa.puta talis heres esto vel talez instituo nullo modo valet vt fideicommissa idem videtur in institutione simili quam mater faceret filio pupillo vel adulto.Et pro predictis facit text.i.l.verbis ciuilib⁹.ff.de vulg.z pu.et insti.de vulg.sub.§.masculo.§.z extraneo. z ibi glos.etiam hoc sensit in verbo per fideicom missum.in fin.licet glos. sensit contra in dicta.l. verbis ciuilibus.z licet Barto.dicat hoc doct.tenent illam gl.Sed bart. non bene dicit.quia cōmunis opinio est in contrarium vt refert Joan. and.i.c.si pater.de testa. libro.vj.in verbo interdum in nouella.non obstat.C.si quis heredem. quia ibi respondent qd ibi non fuerūt verba directa sed obliqua : nam si testator dicit rogo te titium heredem meum vt facias tibi seium heredē. hec verba nō sunt directa.quia testator nō facit per se seiuz heredē. sz disposuit quod alius scz titius faciat z ideo per talia verba obliqua valent iure fideicōmissi vt ibi.et lege ex facto.in princip. ff. ad trebell.et hec vltima verba ad literam fuerunt verba ipsiusmet Barto.in.l.centurio.in.j.col.ff.de vulga.z pup .vbi allegat.l. pater filium.§.j. et.l.lucius.ff.de leg.iij.et adde quod dicit in sequenti nota.

141 ¶ Not.mirabilem doctrinam quā habet clausula vulgaris in testamētis visitata:scilicet si non valeat iure testamēti valeat iure codicillorum.nam operatur hoc primo.l.quod si in testamēto fuerunt aliqua verba directa que non potuerunt ab initio valere

141 ¶ No. mirabilem zc.Ad istd not.nunqd sit verū.vide Alex.in l.verbis ciuilib⁹.ff.d vulg.z pu. sed ibi plenius et elegātius per mag. meū. co.iiij.i fi. z tota seq. vbi ipē z cōmunit doc. tenent contra Raph. Alexan. et Matth.hic z ibi mag. meus facit i hoc duas pulchras cōclusiōes quas vide per eum.vide tn mag. meum vbi seqt dictū matth .hic i.l.precib⁹. in .xij. col. vsic.limita tn.C.de impub.z aliis substi. p. alleg.ibi per eum.

143 ¶ No. q vbi ꝛc. In fi. adde Barto. mei. in. l. fi. §. fi. eo. ti. C. de ap. ꝛ in. l. qui tabulas. in prin. vbi etiā Ang. ff. de fur. magi. meū in. l. cū quedam puel-la. §. q̄ties. colum. ij. ver. iij. no. ff. de iuris. om. iudi. et in. l. nō amplius. col. ij. ff. d̄. le. j.

144 ¶ No. q si i cā ꝛc. Add̄ qd̄ dictum Mat. hic ꝛ bald. in. l. fina. in xiij. col. C. de edi. di. adri. tol. facit qd̄ vult d. abb. in. c. finali. ad finē de iure pa. ꝛ in. c. j. de p̄scripti. sequit̄ magister me⁹. i. l. iperiū. col. iij. ver. vj. limita d̄ iurisd. om. iud. Fel. p⁹ alios in. c. eccl̃ia scte marie. d̄ cōsti. vide ēt magi. meū vbi. s̄. in v̄si. seq. ꝛ ro. consi. 265. incip. in casu proposito aduertendum.

iure directo valebunt iure fideicommissi ac si illa verba fuerint posita in codicillis. arg. d. l. sceuola. in prin. cum similibus. secūdo operatur q si aliqua verba directa posita in aliquo testamēto aliquo tempore potuerunt valere vt directa ꝛ aliquo tēpore nō p eo tempore quo non potuerunt valere vt directa valebunt iure fideicommissi. vnde si testator filium pupillum instituit ꝛ dixit si fili⁹ me⁹ decesserit sine filijs talem instituo aut talis heres esto. et contingit filium mori in pupillari etate valebit vt directa pupillaris: si vero contingat eum mori in etate adulta valebit vt fideicommissaria propter dictam clausulam codicillarem. nam exponitur si quatenus id est super vl' pro re vel pro eo tempore quo ꝛc. arg. l. stichum qui meus erit. ff. de leg. j. Et hoc vltimum sentit Bart. in. l. j. ff. de codicillis. in. q. nona. ꝛ sic debet limitari quod nota. Barto. in. l. centurio. ff. de vulg. ꝛ pup. ita publice tenuit disputādo do. Anto. de bu. prout ip̄e refert de testamē. c. raynutius. vbi idem tenet facit. l. si frater. C. de fideicōmissis. ꝛ gloss. institu. de pupil. substitutione. §. masculo. ꝛ hoc videtur etiaz de mēte Bar. in. d. l. de iure codicil. in. xvj. questione.

142 ¶ Nota quod illud quod dicit q sententia lata per verba obscura debet declarari per acta probatoria etiam si ad illa nō fiat relatio exp̄ssa. l. iij. C. de sen. que sine certa quanti. cū si. ibi no. dz intelligi qn̄ esset sententia nullla propter obscuritatē vbi declaratur per acta probatoria. sed vbi sentētia potest in se valere v̄ba iuris stricte debēt itelligi nec debēt declarari p acta pbatoria. l. j. C. si plu. fu. vna sen. ꝛ. l. paul⁹ la. ij. ff. de iud.

143 ¶ Nota quod vbi ex forma statuti debet dari consultori tantum salariū si ca sit a quingētis libris vsq3 ad mille ꝛ tā tū si a mille vsq3 a duo milia put dicit statutum bonon. cōsultor habebit salarium integruz. licet reus sit pauper ita quod eius nomē nō enumeretur pro cē tum vt probatur in. l. offerēdis. C. de appel. ꝛ hoc tenet Bar. ibi quod not. quia quotidie accidit.

144 ¶ No. q si i causa indiuidua aliquis velit conuenire clericum ꝛ laicū simul conueniendus est in foro ecclesiastico. qꝛ magis dignum trahit ad se min⁹ dignū. vt in. c. qd̄ in dubijs. de conse. eccl. vel altaris. ꝛ. l. precipim⁹. §. j. C. de ap. ꝛ hoc tenet ibi Bart. sed ipse sentit ꝛ ibi dicit i. l. iij. ff. de collegijs illicitis. ꝛ ibi dicit q ambo. s. iudex ecclesiastic⁹ ꝛ secularis simul debēt cognoscere vel pnūtiare q secularis dz cognoscere laicū ad prorogandū iurisditionem in iudicē ecclesiasticum sed primum est verius ꝛ hoc vltimum est falsum qꝛ quis non potest cogi ad progādū ꝛ si cogitur progatio est nulla. l. ij. ff. de iudi. i predicta. l. precipimus. dicit Salice. quod si causa prorogatur in clericū ꝛ laicum simul adeundus est episcop⁹ super reductione ad arbitrarium boni viri quia cleric⁹ tanq̄ dignior trahit ad se laicum super quo vide plene per Petrū de anch in. c. cum ... ꝛ. c. laicus in secundo dubio de fo. cō. quod autem si cōuenerit collegium licitum in quo sint misti cleric ꝛ laici vide Bart. in. l. fi. ff. de colle. illicitis iiij. col. quod quando dominus facit curatorem generalem ad lites cum ... tro martini ꝛ contra quamcunq3 ali...

personā quas in presenti habet vel in futurum habiturus est τ dat ei specia-le mandatum de calumnia in animam ipsius domini sufficit tale procurato-rium τ mittendum est procura.ad iurā-dū de calūnia domini licet lites aliter non sint specificate et sic se habet cōis obseruantia a qua nō est recedendum. l.minime.ff.de leg.ij.debet intelligi.c. fin.de iur.calum.libro sexto.τ ita tenet Bart.in.l.qui bona.§.si alieno.ff.de dā-no infecto.licet ipse videatur sentire cō-tra in.l.iij.§.sinautē absint.C.de iur.ca-lum.nisi saluādo dicas quod ibi loquit de mero rigore iur.non attenta commu-ni obseruātia litigantiam que est in cō-trarium quod nota subtiliter.

145 ¶ Nota mirabile dictum Bart.quod valet statutum disponens quod ingre-diens monasteriū patri vel matri non succedat secus si dicat si quis igressus fuerit monasterium nō potest succede-re patri vel matri.τ ita ipse no.in.l.fin. C.de pac.sed primum mēbrum non pu-to verum quia videtur esse inhonestuz τ cōtinet turpitudinem que retinet ab amplexu vite cōtemplatiue ergo nō va-let.vt in aut.de sanctis.episco.§.et hoc presenti.iuncta regula erit autem lex quarta dist.τ in capitulo primo de con-stitutio.libro sexto.facit quod nota.in l.si quis ita.§.finali.ff.de leg.ij.puta cū quis incipit igredi.vt quia suscipit ha-bitum nouitiorum vel nouitiarum qđ proprie dicitur ingrediēs postmodum post professionem expressam vel tacitā quia perpetuo est obligatus religioni in specie vel genere.vt in aut.ingressi. C.de sac.san.ecclesijs.τ dicitur effici ec-clesiastica psona.vt in.c.religioso.de sen. excommu.libro sexto.τ regula habetur in glos.τ ideo non potest ligari statuto seculari.τ sic nō videt distinctio Bart. super dicto.§.fi.

146 ¶ Nota aureum dictum qđ tota illa doctrina quia dicitur quod ex fuga in-ducit presumptio contra fugientem de delicto dz limitari nisi postq̄ quis fuit crimine accusat⁹ ex quo venit imponē-da pena sanguinis aufugit vel stetit cau-tus non eundo p terram.nā talis excu-sandus est quia iuste fa-cit timendo penam san-guinis.ita not.Bart.in l.j.ff.de bo.eo.quod no.

147 ¶ Nota singulare di-ctum.quod pater potest filie nate ex nephario τ icesto coitu relinqre no solum alimenta compe-tentia sed etiam dotem. ita no.Bartol.in.l.fin. ff.de his q.vt indignis. vbi dicit sic de facto se consuluisse τ ibi consen-tit quod sicut pater de iure canonico tenet ale-re talē vt in.c.cum ex hē-re.de eo qui dux.in ma-quam pol.per adul.ita tenetur dotare per dotē condecentem.

148 ¶ Not.q̄ istud onus qđ pr̄ tenetur alere filiū vel ecōtra est tale onus quod etiā transit ad here-des vnde in subsidium qn nullus est ali⁹ a quo possent peti alimēta.vn-ū ali⁹ vel filia habuit le-gitimam.et postea puē-nit ad paupertatē poterit in subsidium petere ali-menta ab heredibus de

145 ¶ No.mirabile ꝛc.Ibi sed primū ca-sum ꝛc.Adde Ang.i dispu.sua inci.no-bilis q̇dā gn̄e licet multi tenuerint opi. Bar.q̄s refert Alex.in.l.stipulatio hoc mō ꝯcepta.col.xij.de vb.ob.τ tādē ꝯclu-dit cū mat. hic qđ tale statutū in-distincte nō valeat / et multa ꝯ-gregauit Felt.in ca. ecclesia san-cte Marie. i prima cō-clusione se-xte.q.pnci-palis.d cō-stitu.τ vide pleissimas ꝯcordātes p Alex.qui dicit ita eē cōem cōsil. cxxxix.i se-cūdo volu. τ multa fun-damenta τ vrgētia cō-munis opi-nionis po-suit Pau.d ca.ꝯsi.337. alias.335. incipit.in christi noie primuz du-biū.vide et Pet.de an-cha.consi.cvij.inci.in christi nomine iu-dex ferrarie.

in sing. 147

146 ¶ No.aureuz ꝛc.Adde quod istā do-ctrinā esse approbataz τ obseruari per assessores dicit magi.me⁹ i.l.is qui.co. iij.in prin.C.qui test.fa.pos.vide cū cla-re distinguētē in rep.l.admonēdi.col. 68.vb.limita singulariter.de iureiuran. vbi istā limitationem refert post Ludo. Ro.τ vr̄ tenere argu.l.lege cornelia.ff. ad Iulei,τ.l.fi.C.qui nu.tut.se excu.

149 ¶ No. vnum &c. In fi. vide. s. not. cxvj. inci. no. q si ex cētum. & q ibi dixi.

150 ¶ Not. q si dñs &c. In fi. & q sit ita cōis practica et obseruātia qd sufficiat dicere in gñe do tibi mandatum ad iurandū d calūnia. nec ab ea sit recedendum tenēt Imola et Alex. in. §. si alieno. hic all. pro cōi practica facit cle. nō pōt d pcu. quā allegat Jo. de fantu. i c. fin. de iura. calum. i vj. hic alle. vbi idē tenet Jo. an. et do. idem doc. in. c. p tractandis. eodem titu. de iur. calum.

151 ¶ No. singulare dictū &c. Adde qd istā regulā ponit etiā Bar. post gl. in. l. quisqs. de le. iij. Fulg. & Pau. i. l. j. C. de lib. prete. & ibi magi. meus Bar. i. l. si qs ex argēta. §. si initiū. in. j. col. ff. de eden. no. Lud. cōsi. cliij. incip. pater reuerēde in cōsi. cccccij. inci. diligēter inspectis in. j. col. Alex. cōsi. ccccvj. inci. viso themate suprascripto. vide etiam Magist. meum. vbi plura alleg. in. l. etiā his. §. si initiū. in prin. ff. de edē. & in. l. si ita sit. in. ij. col. ff. de leg. j.

152 ¶ Nota vtile dictum &c. Ad ista dicta adde q voluit Bar. in. l. cēturio. i ver. scda principalis qd est qn fit &c. de vul. & pup. dicit tñ Alex. in. §. q filio. hic all. qd cepit Pe. de anch. in suis cōsilijs firmantem contractū eius qd dixit Bart. in. d. §. qui filio. sed forte non bene fm eum. & de hoc habetur etiam per Pau. de cast. in. l. j. ff. de vulg. & pup. vbi etiā per alios post eum. & per Baldum in. l. precibus. col. xviij. vbi etiam per Alex. & mag. meum. C. de impu.

bonis hereditatis patris vel matris. vt. l. si qs a liberis. §. idē. ff. de libr. agno. et ibi Bartol. hoc tenet.

149 ¶ No. vnū dictū qd si de centū que tibi pmisi petam decem corā vno iudice & obtinui vel succubui & postea velim residuū petere coram alio iudice competenti in eadem ciuitate vel diuersa competit exceptione dilatoria qd nō teneris ipsi respōdere. instit. de actio. §. si minus. et hoc tenet ibi glo.

150 ¶ Not. q si dñs facit procuratorem generalem ad lites cum Petro Martini & cum quacūq alia persona quam habet in presenti & in futurum habiturus est dicit eidem procuratori do tibi speciale mādatum ad iurādum de calumnia in animā mei dñi sufficiat tale pcuratorium & admittendus est ipse procurator ad iurādum de calūnia in animā domini licet lites aliter non sint specificate & sic se habet cōmunis obseruantia a qua non est recedēdum. l. meminerint. C. de leg. heredi. & ita debet intelligi. c. fin. de iura. calū. libro. vj. & ita tenet Bar. in. l. qui bona. §. qui alieno. ff. de dā. infec. Dixit ipse videt sentire contrarium in. l. ij. §. finaliter afferit. C. de iura. calum. nisi saluādo diceretur quod de rigore iuris sec⁹ non attēta communi obseruantia litigantium que est in oppositum.

151 ¶ Nota singulare dictum quod maioris efficacie est precedens clausula ad determinandum sequentia q sit clausula ad determinandum precedentia. vt. l. aliud. in princip. ff. de condi. & demonstra. iuncta. l. filium. ff. quādo dies leg. cedat: & hanc regulam ponit Bart. in. d. l. auia. in principio.

152 ¶ Not. vtile dictum quando si testator dicit sic post institutionem factam de filio hec verba & si talis decesserit in pupillari etate voluit quod bona ipsi⁹ testatoris deueniant in titiū sub his verbis comprehenditur directa substitutio pupillaris: ita dicit Bartolus qd tenuerunt omnes doctores tempore suo. ita dicit i. l. si ita. §. que filio. ff. de bonorum possessi. secundum tabu. vbi dicit quod non refert an dixerit bona ipsius testatoris an ipsius pupilli sicut nō refert an dicat filio meo heres esto vel heres esto mei. in prin. ff. de vulga. & pup. & hūc casum vidi de facto licet do. Pet. de ancha. senserit contrarium. et puto q non bene. & miror quod Barto. istum passum non ponat in materia pupillari vel compendiosa. vt. l. ij. ff. de vulg. et pupillaris. & l. centurio. eodem tit. Idē per omnia dicit sed testator non posuit verbum cōmune expresse sed tacite apposuisse intelligitur. puta quia dixit

filius meus decesserit in pupillari etate volo quod bona mea vendantur & distribuantur inter pauperes per commissarios meos. nam hoc verbum comprehendit quod commissarij accipiant bona auctoritate propria. & sic continebitur directa substitutio pupillaris sicut si dixisset bona ipsius pupilli vendantur. vt patet ex nota. per Bar. in d. §. qui filio iuncto eo quod not. in l. centurio. ff. de vulga. et pupil. in .j. q. principali. §. quando compendiosa fit per verba obliqua.

153 ¶ Nota quod sicut in legatis & in donationibus habet locum ius accrescendi l. j. circa finem. C. de cadu. tollen. & not. Bar. in l. re coniuncti. de lega. iij. codem modo videtur habere locum in mortis causa capione. vnde si testator relinquit tibi fundum si dederis titio et seio fundum si vellet habere legatum. & hoc tenet Bar. in l. si mihi et titio. ff. de verb. obligationibus. Sed dictum Barto. videtur contra. l. pe. §. si ff. de condi. & demonstra. et ibi glo. et ipse Barto. sensit contra. & ita tenet. d. Joan. de can. in d. l. si mihi.

154 ¶ Nota mirabile quod est plus vtile creditori quod in instrumento in quo debitor omnia bona sua obligat constituat se ea precario nomine creditoris posside re rem transferendo solum in illam possessionem ciuilem retenta naturali ipsi debitori nuda detensione. nam primo casu si debitor tradit fundum alteri non priuatur creditor sua possessione ciuili: quia stat per se & non choeret naturali possessioni debitoris sicut dicimus quod si vsufructu. tradat vel expellatur non perdit proprietarius ciuilem: vt. l. si fundo. et ibi not. in l. iiij. §. vim vi. ff. de vi & vi arma. & no. glos. in l. j. ff. de vsu. que ab ea. sed secundo casu si debitor tradat alteri fundum vel expellatur per vim priuatur creditor omni possessione sicut quando accedit hoc in persona coloni: vt. l. peregre. §. quibus. & l. iij. §. quod si seruus. ff. de acquir. posses. & no. in dicto. §. si. & in l. j. & hanc doctrinam tenet Barto. & eum sequitur Bal. in l. creditores. C. de pig. in vltima. q. articu. iij. principalis.

153 ¶ Nota quod sicut &c. Alex. in l. si mihi & titio. hic alleg. col. iiij. post satis longam examinationem huius articuli. distinguit quod aut illud quod ex mortis causa capione prestandum est debet dari aliquibus heredibus & habet locum ius accrescendi. lege thays §. stichus. ff. de fideic. li. et hoc casu procedat opi. barto. et sequen. in d. l. si mihi et titio. aut erat dandum aliquibus non vt heredibus. et cessat. l. pe. ff. de cond. et demonstrationibus et tunc procedat opi. tenentium oppositum. de quibus per Alexandrum vbi supra et per eundem mag. meum & alios in l. j. C. quando non pe. par. & per scribentes in l. mortis causa capitur. in prin. ff. de dona. causa mor.

155 ¶ Nota quod si testator dixerit ego relinquo filijs titij centum ducatos pro quolibet: isti non dicuntur taliter coniuncti verbis quod habeat locum ius accrescendi. l. huiusmodi. §. quibus de legatis primo vbi bartolus hoc tenet & clarius in l. re coniuncti. ff. de leg. iij. in vij. co. ver. sed quero inter coniunctos.

156 ¶ Nota quod si minor vendit predium suum sine decreto tutoris & autoritate licet contractus sit nullus in preiudicium minoris ita quod ipse non obligatur naturaliter: vt. l. ad resoluendam. C. de predi. mi. no. Bar. in l. cuius. ff. de fideicom. & in l. j. §.

154 ¶ Not. mirabile &c. adde quod idem tenent Ja. bu. Barto. & Sali. in lectura. l. creditores hic alle. licet Bar. in l. interdum. §. qui alienam post gl. ibi. ff. de acqui. pos. & in l. celsus. col. iiij. versic. sed pone quod debitor de vsusuca. tenent contrarium quem ibi sequitur Jmo. Paul. de ca. Alex. & communiter omnes in d. §. qui alienam vbi Alex. latus examinat & ad opposita respondet.

156 ¶ No. quod si minor &c. Adde quod istud dictum sequitur Fulg. in l. cum hi. §. eam transactionem. ff. de transac. refert & sequitur mag. meus ibidem. col. v. ver. limita tamen vbi ad confirmationem adducit bonum simile de Jctu inito per dolum &c. vide per eum.

157 ¶ No. ꝙ si decedens ⁊c. ad hoc vide Bar. soci. in. l. gallus. §. quidā recte. co. iij. circa fi. cū seq. ff. de lib. ⁊ posthu. vbi melius q̄ ceteri tangit intellectum. c. raynutius. hic alleg.

158 ¶ No. ꝙ si heres ⁊c. In fine adde secundum Alex. in auth. sed cum testator. C. ad. l. fal. qđ communis opi. oim est ꝙ ꝑ nō ꝯfectionē inuentarij trebellianica nō perdatur. ⁊ ita Bart. in. d. auth. dicit ꝙ alias pluries de factō dixit ꝯtrarium tamen consuluit cōsil. inci. Nicolaus matarelli. ⁊ hoc idē tenēt Lud. in auth. similiter. C. eo. ti. allegat tex. in auth. de here. ⁊ fal. §. si ꝟo non fecerint. ibi fideicōmissa qđ perpetuo notandum dixit Alex. vbi. s. ⁊ qđ ita vidit de facto seruari ⁊ ꝙ pauci habent illud consilium Bar. sed dicit se vidisse ⁊ legisse ⁊ optime facere Bar. tñ consuluit ⁊ alibi cōtrarium cōsil. inci. quesitū est an heres qui omisit inuentariū ⁊ ꝙ nō ꝑdat trebellianica. Alex. dicit se alias post Imo. cōsuluisse in. l. j. §. hec stipulationum. ff. si cui plus q̄ per. l. fal. vide si reperiatur ⁊ ꝓ ista opi. cōsuluit Pau. de cast. consi. ccij. in. ij. vol. in nouis incip. In xp̄i nomine quia. s. formata. ⁊ consi. ccix. in christi noie. dubiū facit ꝙ non ꝑdat trebellianica. ⁊ tenet pulchre Bal. in. l. filiū quem habētem. col. anpe. ver. item quero vtrum heres de restituēdo grauatus. C. fami. hercis.

j. ff. de nouationibus. tñ obligatus est maior vnde si minor fiat perfecte etatis pōt cogere aduersariū adimplere illū tractatū siue contractū idez si adhuc durat minor et sit paratus facere interuenire solennitatem necessariam argu. insti. de auto. tuto. in prin. ⁊. l. iulianus. §. si quis a pupillo. ff. de act. em. idē etiaz dicūt canoniste in ecclesia alienante rem sine solennitate debita. vt not. Inno. in. c. j. de his que fi. a ma. par. ca. ⁊ ad hoc gl. in. c. j. ne sede va. ⁊ in. l. huiusmodi. ff. de trāsa. vbi glos. videtur tenere hanc. opi. ⁊ etiam Bart. videtur tenere contrariū. et not. bene illud ⁊c.

157 ¶ No. ꝙ si decedens puta auus maternus roget heredem institutuz hereditatem restituere filie sue ⁊ nepoti ex filio videtur illos vocasse simul non autem ordine successiuo ⁊ ideo filius cū matre vocabitur pariter ad fideicommissum. vt in. c. raynutius. de testa. licet Bar. in. l. gallus. §. quidā recte. ff. de libe. ⁊ posthu. videtur dixisse contra ⁊ non bene. et idē dico si testator substituit pupillariter filio filiam suam ⁊ nepotem ex filia. quia etiaz ea ratio. secus est autez in institutione directa vñ si pariter instituit filiam ⁊ nepotem ex illa videtur institutionē fecisse ordine successiuo. s. vt primo filia sit instituta viriliter. ij. illi sit vulgariter substitutus nepos. arg. d. §. quidam recte. vbi est gl. ⁊ Bar. hoc idē sentit nisi appareat de mente testatoris cōtraria vt quia dixit instituo filiam meaz simul cum filio vel instituo pariter vel simul filiam meam ⁊ eius filium q: tūc ambo simul vocabuntur. argu. l. fi. C. de impu. ⁊ aliis substitu. ⁊ hoc vltimuz sensit Bar. in. d. §. quidam recte. et hanc distinctionem ponit Andreas de pis. quē sequitur Bal. in. d. §. quidam recte. vbi dicit quod Cy. ⁊ vltramotani sic tenent doc. quod est sciendum.

158 ¶ No. quod si heres qui omittit facere inuētariū ita ꝑdit trebellia. sicut falci. vt in autē. de here. ⁊ fal. §. inordinata. ⁊ in. §. hic nobis. vbi imperator facit mētionem. de fideicom. singularibus ⁊ vniuersalibus ⁊ per consequens in fin. §. j. vbi dicit ꝙ si heres nō fecit inuentariū soluet integra legata omnia ⁊ fideicommissa nec retinebit falcidiā videtur locutus fuisse de fideicommissis singularibus et vniuersalibus. arg. l. si seruus plurium. §. fi. ff. de leg. j. item pro hoc videtur text. in. c. raynutius. in fi. de test. argu. a ratione finali cessante. nam tex. ibi in fi. dicit quod ideo heres potest extrahere falcidiaz quia facit inuentariū ⁊ loquitur de falcidia late sumpta sub qua comprehenditur trebellianica. qua refert se ad fideicommissum vniuersale de quo supra facit mentionem Ja. tamē de beluiso. in auth. de here. et falcidia. et Bar. in. l. marcellus. in prin. ff. ad trebel

lia.tenuerunt contra ꝛ Joã.an.in addi. Spe.in titu.de instru.edi.§.fi.ver.nunc videmus ꝛ forte non bene.

159 ¶ Not.ꝙ si pater dicit per hec verba relinquo filie mee.centum pro sua legitima vel pro sua falcidia ꝗꝗ non dixerit iure institutionis et non dixerit in his eam heredem instituo valebit testamentum quia tacite sibi videtur relinquere iure institutionis.ꝛ ita no.Bart. in auť.vnde si parens.C.de inoffi.testa. hanc tamen questionem alibi insolutaꝫ dimisit in.l.filium.§.sed ꝛ si portio.de lega.prestan.sed hoc dictum Bar.de iure mihi non videtur verum qꝛ oportet qđ filius vel filia habeat aliquid expresse iure institutionis.vt in.§.aliud quoqꝫ. in auť vt cum.de appel.cog.iũcto.§.cẽtum.constat autem ꝙ ista ṽba relinquo centũ pro suã legitima vel falcidia nullo modo includunt institutionem heredis etiam implicite argu.l.cogi.in pnc. ff.ad treb.nec obstat.l.sciendũ.ff.de ṽb. oblig.vbi solennitas intrinseca presumitur quando illa verba sunt apta de se comprehendere illam solennitateꝫ nec sunt nimis generalia vt est verbum fideiuś.vel promisit quia in scriptura intelligitur de promissione:vt.d.l. sciendum.et instit.de inuti.stipulat.§.si scriptum secus si esset verbum magis generale vt est verbum puta tales fecerunt talem conuentionem vel pacti fuerunt nam tunc non intelligitur scriptura de stipulatione loqui sed de simplici pacto vt est text.in.l.lecta.versicu.conuenit.ff.si cert.peta.et ibi Barto.hoc firmat in fin.ij.colũ.sed illud verbum relinquo in proposito centum nõ est aptũ comprehendere heredis institutionem item est verbum nimis generale.quod nota bene.

160 ¶ Nota quod malefidei possessor sine titulo tenetur de omnibus fructibus tã tum percipiendis.vnde tenetur etiam de illis quos potuisset recipe ipse possessor sed ipse petitor percipere non potuisset:vt.l.domum.C.de rei vendi.ꝛ in sti.de offi.iudic.§.illorum.et hoc tenet Cyn in.l.centum.in.j.q.C.de rei vendi. licet Bart.tenuerit contra.in.l.domum

159 ¶ Not.quod si pater ꝛc.In fi.ad hec vide que elegãter more suo ꝛ plene examinat excellens doctor Alexã.de Imo. in.l.nã quod.§.nõ ois.cũ.l.seq.ff.ad trebellianũ.vbi ponit regulam affirmatiuam quod sit necesse patrem relinquere đ bitum nature filio iure ĩstitutionis deinde limitat tribus no.modis.ꝛ in primo allegat dictuꝫ istud et in.l.apud iuli.de leg. iij.fateor tamen quod si actor velit eum potius teneri ad fructus quod ipse actor percipere nõ potuisset vt.l.nauis.§.fi. de rei vend.facit.l.iul.§. j.ff.de le.j.ꝛ.l.ij.C.đ fru. ꝛ lit.expen.

161 ¶ Not.singularem doctrinam Bart.ꝙ quoties Matthe.cũ quo videť transire licet multi doc.tenuerint oppositũ quos ipse refert ꝛ ꝯsuluit Paul.de cast.cõsi.clxxxix. incip.In xp̃i nomine casu p̃senti de materia vide etiam aliud per Magi.meuꝫ post Sali.col.iiij.v.ꝛ.vj.in auť.nouissima.C.de inoffi.test.ꝛ vide Matt.vbi videť sibi ꝯtrarius.S.no.ciiij.incip.No. qđ illa cõis doctrina ꝛ q̃ ibi dixit.et ad hoc vide etiã Jo.cal.ꝯsi.xxvj.ꝛ fo.xxvj. Dy.ꝯsi.xv.ꝛ vide Firma.ꝫ predicta nõ alleget ĩ repe.in verbo legitima est ꝑ tertia.versi.lvj.ad p̃dicta vide omnino que dixit magi.meus in.l.si tibi.col.ij. ver.adde ꝙ p̃dicta regula.ꝛ colũ.seq.ṽ. alibi.Idem Bal.ff.si cer.peta.Et in terminis istis qñ testator dicit relinquo filie mee ꝛc.Uide Bald.no.in.l.inter omnes.col.ij.versi.vlt.quero.ꝛ in prin.sequentis.vbi pulchre loquitur.

161 ¶ No.sing.ꝛc.Adde qđ istã doctrinã sequũtur Alexã.ꝛ alij in.§.nihil cõmune. hic alleg.presertim Mag.meus ibi.co. xxiij.ver.not.etiã Bal.in.l.ordinarij.in iiij.col.C.de rei ven.Bu.in.c.cũ dilectꝰ. col.xij.ꝛ se.de cã.pos.ꝛ propri.vbi ꝑ hoc đt ꝙ cauti practici producũt acta vnius cause in alia causa ꝛ est gl.no.in.l.quoties.in.§.fi.in verbo heredẽ.ff.de ꝓbat. istã etiã doctrinã sequiť ꝛ reputat egregiã alex.in ꝯsi.lxxxij.qđ incipit in cã ṽtente inter petrum ꝛ Joan.in pe.col.in fi.ꝛ in.l.ij.ad fi.C.de eden.

162 ¶ No. sin. doc. ꝛc. Adde qđ etiam reprobat Bar. mag. meus in. l. j. in. vj. col. C. de pac. ꝛ saluat qđ loqui debeat copulatiue qn̄ ex dispositione testatoris ꝛ legis absq; facto nostro nobis acquiritur tunc Bart. verum dicere sit secus quando ex sola dispositiõe legis. ꝛ dic quod dicto math. hic contra Barto. patet respõsum ex his que dicit Pau. de castro. in. d. l. j. dum allegat. l. si absentꝫ. si cer. petatur saluat etiam Bart. alius Mag. meᵘˢ Lanzel. decius in. d. l. j. colũ. iiij. per illam conclusionẽ que est qđ ea que queruntur nobis sine facto nostro si repudiantur finguntur non quesita. l. seruum filij. §. j. ff. de legat. j. Barto. in. l. põponius magna. ff. đ negoc. gest. Paul. de castro. in. l. omnia. ff. si certum petatur. et in. l. j. circa penul. colum. C. de furtis.

cunq; inter aliquas personas vertuntur due cause seu instantie corã eodem iudice facte in vna causa non probant in alia nisi producant in alia causa ita ꝙ iudici nõ dicit cõstare de actitatis nisi quo ad illã causaꝫ in qua sunt producta ꝛ hanc regulam ponit Bart. in. l. naturaliter. §. nihil commune. ff. de acquir. pos. in. vij. ꝯbinatione quas ibi ponit ita cauti practici producunt acta vnius cause in aliam ꝛ ecõuerso: alterius in aliam qđ tene menti perpetuo.

162 ¶ Not. singularem doctri. si vera est ꝙ quoties cunq; aliquod ius ac aliqua actio orit alicui sine facto suo puta ex dispositione iuris vel statuti vel ex testamẽto tale ius vel talis actio põt extingui ipso iure simplici repudiatione eius cui fuit quesitũ vel quesitã. hanc doctrinã ponit Bart. in l. pompo. la. j. ff. de nego. ge. C. de pact. l. j. sed ista doc. nõ videtur mihi bene posita nec posse defendi de iure. quia sequeretur ꝙ omnes actiões que querentur tibi ex delicto illato contra te possent ipso iure simplici repudiatione tua tolli ꝛ tñ non est verum in his actionibus q̃ sunt persecutorie ex parte actionis vt est cõditio furtiua vel actio legis aquilie quatenus datur ad verbum damnũ: nam illa non tolluntur ipso iure etiã per pactũ de non petẽdo vt ipsemet no. in. l. si tibi decem. §. quodam. ff. de pac. et hoc videtur de mente gl. Item sequeret ꝙ si ego negotia gessi alienare ipsa alicuius furiosi vel ignorantis actio illi quesita posset tolli simplici repudiatione. ꝛ tamen hoc est contra tex. ꝛ gl. in. d. l. põpo. la. j. de neg. gest. Item contra Bar. facit quod no. in. d. l. absente. C. si cer. pet. nam ibi dicitur quod si mutuaui pecuniam meam vel tuam nomine tuo et sic tibi ignoranti est acquisita directa certi conditio ex mutuo absq; facto non potest tolli ipso iure ista actio directa per istam repudiationem simplicem vnde credo quod regulariter actio personalis non tollatur ipso iure simplici repudiatione immo etiam nec per pactũ de non petendo. l. item si vnus. §. si pactus ff. de pac. Fallit primo quando actio est quesita ex vltima voluntate quia tūc illa tollitur ipso iure per repuditioneꝫ legati et fingitur nunꝙ factum habuisse vel fuisse. l. proinde. §. fin. ff. ad. l. aquil. vel si cer. pe. cũ si. secundo fallit in actione que datur ad meram vindictaꝫ vt est actio iniuriarum: nam illa tollitur ipso iure non solum per pactum de non petẽdo. vt. d. §. quedam. sed etiam simplici repudiatione creditoris et sic nuda voluntate: vt. l. non solum. §. j. ꝛ. l. si vnus. §. si autem iudicẽ. ff. de iniur. ꝛ institu. de mino. §. fi. ꝛ hoc tenet glo. in. l. pom. ver. nuda volũtate. ꝛ ibi tenet Bar. idẽ etiaꝫ videntur tenere canoniste in. c. cum te. de re indi. licet glo. senserit contrarium in. d. §. fin. s. qđ tollatur ipso iure per pactum. non aũt nuda voluntate. tertio fallit qñ actio est quesita ex solo consensu: ꝛ res est integra quia tunc tollitur ipso iure per pactum de non petẽdo: vt. l. ab emptione. ff. de pac. et insti. qui. mo. tol. obli. §. fi. nõ autem tollitur ipso iure nuda voluntate creditoris. quia hoc non est de iure cautum sed ad predicta facit l. in duobus. §. fi. cũ. l. seq. ꝛ quod ibi no.

z in.l.si tibi.§.si pactus.ff.de pac.z.l.he redi.§.non autē.ff.eo.z quod no.Bart. in.l.non solum.§.si liberatiōis v̄ba.ff. de libe.le.nā ibi no.quod si creditor fa cit pactū de nō petēdo debitori absen ti illud pactum non nocet creditori.er go multominus nocebit simplex repu diatio actionis.quod bene nota.

163 ¶ Not singulare qd̄ ad hoc vt valeant legata z fideicōmissa relicta in testamē to requiritur quod adeat hereditas p aliquez qui possit ab intestato succede re de iure ciuili vel p̄torio aliter nō di cuntur cōfirmata dicta legata vel fidei commissa z sic ad hoc vt valeant legata relicta in testamēto requiritur q᷑ ex eo adeatur hereditas.l.si nemo.ff.d̄ testa. tute.z hanc regulam ponit Bart.in.l.q̄ filio.§.j.de here.insti.z probat in.l.iiij. §.j.z.l.si bona.ff.d̄ fideicō.liber.z.ff.de eo cui ad bo.ca.libe.cōces.§.j.Et predi cta procedunt sine dubio quando null⁹ etiam fiscus apprehēdere voluit bona defuncti sed dat⁹ est curator bonis qui debet satisdare creditorib⁹.l.j.ff.de cu rato.bo.dā.Quid si fiscus agnouit bo na illa tanq̄ vacantia satisfactis credi toribus superest tātum quod potest sol ui legatariis dubitauit alias.nam vide tur q᷑ fiscus teneatur ad legata relicta ab itestato.vt.l.filiusfamilias.§.ij.ff.de lega.j.sed credo ɔtra q᷑ fiscus nō tenea tur per.l.iiij.§.si bona.ff.de fideicōmis. libe.z.l.quod diuo.ff. de testa.vbi text. sonat quod fiscus nō teneatur ad lega ta nec etiam ad libertates.Nec ob.in sti.de eo cui libe.cau.bo.adic.§.sed ne hoc.qz respōdeo quod ibi loquit̄ p ver ba consiliū recitando verba diui Mar cel.qui dicit quod p̄curator fisci debet agnoscere bona tāq̄ quilibet extrane⁹ causa libertatum conseruandarum.Et videtur interpretari vlpianus. vt.l.iiij. §.eadem constitutio. ff.de fideicōmis.li berta.vbi hoc videt̄ de mente glo.Nec obstat.d.l.filiusfami.§.ij.quia intelligo illum text.qñ nominatim fuit grauat⁹ fiscus.preterea omnia fallūt in relictis ad pias causas ex testamento vel ab in testato.nam illa confirmantur morte te statoris nec requiritur solennitas adi tionis hereditatis nec requiritur solennitas il lius titul..de eo cui adi. zc.vt not.Bart.in rep.l. j.C.de sac.san.eccle.i.ij. col.licet ipse senserit cō tra in.l.eam quem.C.de fideicom.scz qd̄ requira tur solennitas illi⁹ titu. ibi tñ hoc nō firmat sed dicit esse tuti⁹ zc.

164 ¶ No.pulchrā doctri nā qd̄ quotiescūq᷑ testa tor q̄ pōt pupillarit̄ sub stituere filio grauat ipm filiū in vita sua vel si de cesserit i pupillari etate relinquēdo legata vel fi deicōmissa non pōt eum grauare i legitima z mul tomin⁹ in bonis ei⁹ filij pp̄riis.vt.l.qm̄.z no.i.l. ex trib⁹.C.de inoff.test. sec⁹ est aūt si reliquet ta lia legata vel fideicōmis saria ab illis cui i testō possēt succedere filio pu pillo qz tūc etiā hac for ma pōt disponere ēt de legitima z de bonis pro p̄riis pupilli si fili⁹ mo riat̄ i pupillari etate si cut posset grauare illum quē pupillariter substi tuisset ipsi filio.vt est ca sus sing.i.l.si fundū.§.si p fideicōmis.z.l.fin.z.l. seq.ff.d̄ leg.j.vbi v̄bo ver ba sunt dubia quia du bitet̄ an relicte sint ab impubere.an ab ipsis q̄ possent succedere im rū.z ibi Bal.in.iiij.oppo.C.de fideicō. Bart.z alij in.l.j.§.fi.ff.de vulg.z pup.

163 ¶ No.singulare zc.Ibi sed credo ɔtra riū.Add̄ tex.in.l.qd̄ diuo.ff.de ma.test. Cy.i.l.vnica.§.pe.C.de cad.tol.z ibi re spondet ad tex.d.§.pe.qui cū glo.videt̄ obstare.Idem tenent Imo.z Alex.an.in l.quidā te stamēto.§. quoties.ff. d̄ leg.j.vbi etiā respon dēt ad illā legē que vi det̄ obsta re.z Ioan. fabr.in.§.j. insti.de eo cui li.cau. bo.adi. ma gi.meus in l.eam quā. col.viij.v̄s. tu conside ra.C.de fi deicōmis. faciūt que habētur in l. si seruus plurīuz.§. si quis añ. de legat.j. per Barto. in.l.non in telligit̄.§. cum ex cau sa.ff.de iu re fis.

164 ¶ No ta pulchrā zc.Ibi sec⁹ autem ad de Bart.et cōmuniter alios maxi me Magi. meum in.l. ex trib.C.d̄ inoffi. test. Cy.z Bar. in.l.cum vi

puberi ab intestato tunc
in dubio intelligerent.
ꝛ relicta post mortē hui⁹
pupilli.qꝛ testatoꝛ dixit
si fili⁹ me⁹ decesserit in
pupillari etate volo oīa
bona mea ꝛ sua restitui
caio.ꝛ tunc heres ab in-
testato impuberis nō so-
lum deduceret omnia ꝑ
pria filiȷ:immo ꝛ legiti-
mam:ꝛ vltra hoc etiam
hodie trebellianicā per
c.raynuti⁹.de testa.et ꝑ
Bart.in.l.coheredi.§.fi-
lie.ff.d vulg.ꝛ pup.ꝛ ibi
hoc ꝑ Bart.Et hoc vlti-
mum est bene notanduz
qꝛ multi pria facie dice-
rent contra personā qꝛ
in dubio debet capi sen
sus quod actus potius
valeat quam pereat.Et
sic in dubio debem⁹ di-
cere quod testatoꝛ videt
grauasse heredes ab in
testato ipube. vt valeat
sua dispositio quo ad le-
gitimam ꝛ etiā quo ad
bona propria ipsius im-
pu.qd bene nota.

165 ¶ No.ꝙ minoꝛ potest
institui ꝯ delictū etiā do
lose cōmissum i negādo
etiā ꝟitatē cū iuro ꝛ est
speciale in hoc qꝛ hoies
sunt multū proni in iu-
dicio ad negandū id qd
facit ꝑ aduersariȷs.vt.l.
si ex causa.§.nūc vidēdū
ff.de mino.ꝛ.l.l.actio.§.
neqꝫ.ff.de noxa.iūcta re
gula.l.ij. C.de iur. cal.et
l.iter heredes.§.q̄ fami
lie.ff.fa.herci.Nec ob.l.
j.ꝛ aut.sacra.C.si aduer.
ven.qꝛ illa loquit qn mi
noꝛ incurreret periuriū
hodie petendo restituo-
nem vel alio modo veni
ret contra contractū iu-
reuerat enim nō venire ꝯtra:sed hic est
secus:quia iste iurauit solū dicere verū
mō ꝟo iste petit restitutionē ꝯtra penā
qꝛ negauit verum:ꝛ sic de presenti non
incidit in nouum periculū qd est bene
seruandum memoꝛie.

166 ¶ No.ꝙ si minoꝛ aliqd fuit legitime
confessus in iudicio puta cū autoꝛitate
curatoꝛis ꝛ petat in inte.rest.aduersus
cōfessionē illam nō dicitur obtinere ex
hoc solo:qꝛ nō apparet alit id esse verū
nisi ꝑ suā cōfessionē.nem ꝑ hoc nō con-
cludit qd ipse fuerit lesus.sed circūscri
ptus qꝛ potuit esse qd ipse fecit illd qd
fecisset:q̇libet maioꝛ q̇ fuit cōfessus ve
rū.ergo ꝛc.l.fi.C.de in integ.rest.ꝛ.l.nā
ꝛ postea.§.si minoꝛ.ff.de iureiu.opoꝛte
bit autem qd summatim aut semiplene
ꝑbet cōtra se rem nullo modo aliter se
habere ꝛ hoc videt de mente Innoc.in.
c.ex literis.de in integ.resti.

167 ¶ Nota quod si tutoꝛ vendat rem pu-
pilli ꝛ constituet se eam nomine empto
ris possidere:ex hoc cōstituto solo non
trāssfert possessio ciuilis neqꝫ naturalis
in emptoꝛē sed qn colonus meus se cō
stituit possidere p̄cario fundū meū no-
mine tuo.l.q̄uis.§.tuo.ff.de acq.pos.ꝛ
ita no.bar.in.l.j.in p̄n.ff.de acqui.pos.
in.j.col.ꝟ.quero pone ꝙ tutoꝛ vel cura
toꝛ vbi vero prelatus seu rectoꝛ ecclie
nō colligiate cōstitueret se possidere rē
ecclie noie meo puta qd in me trāssfera
tur mera naturalis.qꝛ illa est penes p̄-
latum sicut vsurariū vel fructuarium.
l.naturaliter.in p̄n.ff.de acqui.pos.ꝛ in
c.j.de preben.iuncto eo quod not.in.c.
presenti.de offi.oꝛdi.lib.vj.Ciuilis aūt
non trāssfertur per traditionem factam
qꝛ illa nō est penes rectoꝛem:sed apud
ecclesiam.vt in.c.cum venisset.de insti.
ꝛ not.Innocē.in.c.cum super.de causa
pos.ꝛ ꝑprie.secus foꝛte esset si prelatus
ecclesie ꝛ capitulum collegiatum cōsti-
tuerent se possidere rem ecclesie nomi
ne meo:quia tunc ius possessionis ꝛ na
turalis ꝛ ciuilis censet esse apud ipām
vniuersitatē quē fit ex prelato ꝛ caplo.
argumen.l.j.in principio.cum.l.sequē.
ff.de acquirend.possess.et transit in me
quod bene note.

167 ¶ No
ta qd si tu-
toꝛ ꝛc.in si.
ed ītas du
as qōnes d
curatoꝛe si
ue tutoꝛe ꝛ
ꝑcuratoꝛe
gnāli et de
p̄lato an ꝑ
actū dictuz
pn̄t trans-
ferre posses
sionē vid ꝑ
alex. areti.
Mag. meū
et Bartho.
soci.l.k.j.i
p̄n.ꝛ l.§.fi.
ff.d acqui.
pos.ꝑ Inn.
ꝛ Cā.in.c.
cū sup.d cā
pos.ꝛ ꝑpe.
vbi cōiter
videtur cō-
cludere qd
nō.vide tn̄
per eos.

168 ¶ Nota quod est differentia an statutū dicat quod minor vel mulier non possit contrahere nisi seruata certa forma. an vero dicat quod non possit se obligare primo em̄ loco nō hz locum statutum in quasi cōtractu: qz nō comprehendit sub verbo ɔtractus de ꝓprio ꝛ stricio significato vt no. Barto. in. l. apud iu. §. fi. ff. ex qui. cau. in pos. ea. Sed scđo casu statutū habebit locum etiā in obligatione ex quasi ɔtractu arg. insti. de ob. §. fi. ꝛ. l. oém. ff. de iudi. Idē tz Bar. in. l. more. in prin. ꝛ in. §. j. ff. de acq̄r. here. Aduertendum tñ qđ licet obligatio ꝓprie ɔprehēdat obligationē descēdentē ex ɔ̄ctu vel ex dilecto vł quasi. vt. §. fi. insti. de ob. tñ hoc statutum restringitur. ita qđ nō habebit locuz in actione ex delicto vel q̄si ne delicta maneāt ipunita. ar. l. j. C. ad l. cor. de sic. sicut videm⁹ qđ ꝓhibitio. l. in minore vel prodigo non refertur ad obligationem vel alienationem que fit ex delicto vel quasi. vt not. ꝑ doc. in. l. si quis in tantam. C. vnde vi. ꝛ per Bart. in. l. is cui bonis. ff. de verb. ob qđ bene tene menti perpetuo.

169 ¶ Not. vnum singulare dictum Bart. si esset verꝫ qđ illa vulgaris regula qua cauetur qđ si substitutio fideicommissaria esset facta duobus heredib⁹ simpliciter hz locum in vnoquoqꝫ eorum de ꝑ se. l. lucius. §. caio. ff. ad trebel. ꝛ. l. fi. §. q̄ filium. ff. de leg. ij. ꝛ not. Bar. in. l. heredes mei. §. cuz ita. ff. ad trebel. nisi testator fuerit vsus hoc significato vniuersali oīa bona mea: qz tunc oportet qđ conditio purificetur in vtroqꝫ herede vt vocetur substitutus vñ si testator instituit titio. et seio dicit sic volo qđ post mortē heredum meorum omnia bona mea restituantur caio mortuo titio non vocabitur caius ad eius partem arg. l. q̄dam in testō. ff. de vulg. ꝛ pup. vbi Bart. hoc expresse tenet Sed hoc dictū videt̄ mihi esse contra textum. in dicto. §. cū ita. Nam ibi fuit appositum signū vniuersale. quia testator dixit omnem hereditatem pertinere volo: ꝛ tamen ibi dicit̄ quod si conditio deficiat in personā primi morientis: ꝛ extitit in personam secundi: et mortuus est secūdus sine libe

168 ¶ Nota quod est differētia ꝛc. Adde facere qđ decidit Bar. in. l. si vnus. §. pactus. in. vij. col. ꝛ ibi Bal. ff. de pac. q̄ tenent qđ statutum requirens consensum ꝓpinquoꝝ in ɔtractib⁹ mulierū habet locum etiā in liberatione et renuntiatione. ꝛ tñ non sunt proprie ɔ̄ctus. l. labeo. §. ɔ̄ct⁹. ff. de ver. sig. tñ ex quo militat idemptitas rationis idem ius cēset̄ ꝛ idem tz Bal. in rub. ꝛ in. l. j. C. de pact. tamē Alex. in. l. multū. de acqui. here. tenet cōem sniāz ɔtra Bar. ꝛ adducit fundamētū quo respōdet ad omnia p̄dicta. sed pro Bar. ꝛ ɔ̄ cōem tenet mag. me⁹ in l. barbarius. col. iij. versi. tertio fallit de offi. preto. ꝛ dicit qđ ita cōsuleret ꝛ iudicaret per rationes de quibus ibi per eū ꝛ recitat concordiam Matih. hic ꝛ dixit quod verba Bar. nō patiuntur istā concordiam: qz vtroqꝫ casu Bart. loquit̄ qñ statutū prohibet contrahere. limitat tamen mag. meus vbi. s. conclusionē quā tenet nisi hereditas esset lucrosa vł opulēta. qz tunc nō requireretur consensus propinquorum: ex eo qđ istis terminis vult notabiliter Bal. in. l. neqꝫ tutores. C. de contrahen. stip. ꝑ illū tex. vbi vult qđ statutum istud qđ requirit cōsensum ꝓpinquorū intelligat̄ de dānosis nō de vtilibus ꝛ ꝑ alia de quibus latius ꝑ eū dem mag. meū vbi. s. in col. seq. in. d. l. si vn⁹. §. pact⁹ ne peteret. col. ix. v. scđo cōsidera. ff. de pactis. Et inquantū matthesilanus hic limitat istud statum in versi. aduertendum tamen. adde mag. meū in. d. §. pactus ne peteret. col. x. versiculo sexto limita.

ris vocabitur substitut⁹

169 ¶ Nota vnū ꝛc. Ibi sed hoc dictū. Adde qđ istā opi. ɔ̄ Bar. tenēt Ange. Imo. pau. raph. ale. et mag. meus in. l. quidā. ff. de vulg. ꝛ pup. ꝛ ibi dicit Alexā. quod cōis opi. est cōtra Bar. idem tenent Angel. Imol. ꝛ Moder. cōiter in. l. heredes mei. §. cum ita. col. xiij. ff. ad trebel. ꝛ ibi Alexander qui dicit se sepius ɔsuluisse ita contra bartolū idem tenet Raphael fulgo. in. l. penultima. C. eodez. Paulus in. l. lucius. de heredi. instit. ꝛ in lege lucius. §. caio. ff. ad trebellia. Et adde qđ

Mag.meus in.l.quidam.col.v.in prin. dicit q opi.Bar.cōiter reprobat ppter tex.in.d.l.heredes mei.§.cū ita.in vbo quicquid.⁊ sic ibi erat signū vniuersale ⁊ ita ibi ange.Imo.⁊ Soci.⁊ alexan.in d.l.cū qdā.

⁊ dicit alexand.i ɔsi.xcj.inci.pōderatis his de qbus in themate in ij.col.et in ɔs.ccccluij.

ad partem secundi.Nec ob.d.l.in testamento:qꝛ resopndeo qd illa.l.loqt in substitutione fideicōmissaria.⁊ est rō diuersitatis qꝛ substitutio vulgaris solū hꝫ locū ante

incip.sup eo de quo querit in superiori themate in fi.co.qd cōmunis opi.i hoc est cōtra Bar.cōtra quem legendo ⁊ cōsulendo dicit mag.me⁹ vt supra se semper tenuisse.

170 ¶ Nota qd leges ⁊c.In fine.Adde cum hic allegat.c.fi.quod est delusoriū ⁊ clemē.j.de deci.⁊ vide alexan.q ponit omnia quasi verba Matthesilani.in.l.illud.in apo.C.de sacro san.eccle.⁊ ibidē ponit quid de donatione facta ecclesie romane.Et in proposito nostro adde tu Barto.in.d.l.illud.licet Bal.ibi tenueri contrarium. Adde glo.in autētica de nō alieñ.§.sancimus.facit.l.sancimus.§.exceptis.C.de dona.⁊ vide omnino p Abba.in.c.relatū.j.de testamen.⁊ Pau. de castro cōsuluit in duobus consiliis. de quibus in presentia non memini:bene scio quod sunt in secūda parte in cōsiliis nouis.

171 ¶ Nota vnam doctrinam ⁊c.De ista materia aliquid tangit mat.supra not. xix.⁊ inquantum ibi.et tamen intelligo ⁊c.limitat ad istam limitationem. vide Magist.meum in.l.ab emptione colū. ix.versi.secundo limita de pactis:⁊ allegat pro hoc tex.in.l.ij.in verbo tradita. ⁊ ibi ad hoc notat Angelus.C.de acqui. posses.istam limitationem tenent etiaꝫ Bal.⁊ Sali.in.l.prima.C.quando li.ab emp.dis.Cui autem incumbat onus probandi quod tempore constituti vēditor possideret declarat Ang.in.l.Quis.§.j. hic alle.bal.in.d.l.j. C.quādo li.ab em. disce.distingue tamē vt ibi notabiliter per paulum.

aditam hereditatem.l.post aditaꝫ.C.de impube.⁊ aliis substitu.Et sic ex tempore quo est locus iuri accrescēdi inter coheredes.⁊ ideo nisi cōditio extat in personam vtriusqꝫ fm qd verba sonant nō vocabitur substitutus.arg.l.Quis.C.de impu.⁊ aliis substitu.sed substitutio fideicōmissaria habet locum post aditam hereditatem.et sic post emolumentum quesitū heredibus quo casu cessat ius accrescendi:⁊ ideo sufficit quod cōditio extat in persona vnius heredis:vt.d.l. caio cū si.⁊ hanc sentit ipsemet Bart.in d.l.cum ita ⁊c.

170 ¶ Nota quod leges que volunt quod in donatiōe que fit ecclesie ab alio quaꝫ ab imperatore requiritur insinuatio a quingentis aureis super illud.C.de sacrosan.eccle.nō videtur valere secundū ius canonicum.secundum quod valet indistincte vsqꝫ ad omnem summeꝫ no.Hostien.⁊ Joan.andree.⁊ dominus Anto.in capitu.fina.de fide instrumen. et pro eis allego capi.sunt qui.xvj.questione quarta.et capitu.si ea que.in cle. fina.de con.⁊ potest assignari ratio.qꝛ sicut in materia relictorum ad pias causas censetur esse spirituale.ita quod leges super hoc disponentes nihil valent nisi quatenus per canones sunt probate vt in capitulo relatum.de testa.et ex his patet que notat bartolus in repe. legis prime.C.de sacrosanct.eccle.Ita etiam donationes inter viuos facte in piam causaꝫ.vt in ecclesiis vt arg.in.c. fi.de reb.eccle.non alienan.facit quod habetur.xij.q.j.⁊.xvij.q.iiij. per totum quod seruus apud te:quia pulchruꝫ ⁊ no. dictum.

171 ¶ Nota vnam doctrinam mirabilem quod venditor qui tenetur actione personali ex empto ad tradendum vacuam possessionem emptori.lege secunda.et lege tertia.⁊ lege emptoreꝫ.§.primo de act.empti.liberatus est ab illa actione ex illo solo quod ipse constituat se rem venditam nomine emptoris possidere. ita tenet glossa in lege ab emptione.C. de pactis quam ibi tenet butri.⁊ etiam bartolus ad quod etiam facit glo.vltima in autentica sacramenta. C.si ad

uers.vendit. et hoc probatur ratione. Nam per talem actum constituti transfertur vera et naturalis possessio in emptorem. lege certe. §. primo. ff. de preca. et lege quedam mulier. ff. de rei vendicatione. et lege quod in eo. in princi. ff. de acquirenda possessione. ergo liberatus est venditor sicut si per meram traditionem. Item pro hoc facit. l. ratio. in principio. et lege emptorem. §. primo. et lege iulia. § . ex vendito . vbi possessionem. ff. de act. emp. predicta tamē intelligo quando constituebat venditorem tempore illius constituti possedisse ciuiliter et naturaliter rem venditam. sinautem hoc non cōstet tunc obtinere debet emptor agens vt res sibi tradantur. nā ex quo fundata est intētio emptoris qr cōstat de venditione debet vēditor clare probare suam exceptionem propter traditionem. probatio enim dubia exceptionis non reuelat. vt in capitulo ex presentia. de probati. cum simili. sed ita est quod licet constet de constituto. non constat quod venditor possideret rem illam tpe cōstituti. ergo non apparet possessionem esse translatam in emptorem vbi enim nō possidens rem aliquam cōstituit se eam meo nomine possidere. illo cōstituto nulla possessio transfertur in me. l. q̄uis. in princ. ff. de acqui. poss. pro hoc allego qd notat Ange. in. l. quāuis. §. j. vbi dicit quod emptor qui allegat per pactum cōstituti rem sibi fuisset redditam: et sibi quesitum fuisse dominium vel quasi dominum succumbet in rei vēdicatione et publiciana nisi allegauerit et probauerit venditorem possedisse illam rem tempore constituti. ita dicit se plures de facto obtinuisse. et bene sub verbo constaret quod tempore constituti sola possessio ciuilis erat penes venditorem: tunc dubito quid iuris sit: tamen forte dici potest: aut possessio naturalis erat penes alium. puta penes vsurarium: vel penes emphyteotam: et tunc non sit liberatus venditor ar. l. ii. §. primo. et. l. iiii. ff. de actio. empti. aut possessio erat vacans. puta in casu. l. cū possidere. §. nundinas. ff. de acqui. poss. tūc sit liberatus venditor si emptor neglexerit. adipisci illam naturalē cum primū poterit. naz habetur pro tradita ex eo qd per eū nō stetit arg. l. iuris ciuilis ff. de cōdi. et demon. sed si emptor non potuit: qr statiz naturalis fuit per aliuz occupata credo q venditor nō sit liberat⁹. ar. lege prima et lege secunda. ff. de actione empti. et ven. cogita tamen super his.

172 ¶ Not. quod vbicunq aliquid deducatur in stipulatione quod sit obscurum: et electio seu vt proprius loquar declaratio fit a pmissore: qua facta non potest variare vt textus secundū Bartolum in lege quicquid astringēde. §. sed ne rursus. ff. de verborum obligationi. posita in glossa magna post principium secus est in electione proprie vt ibi nota. Et ex hoc infertur ad questionem testis: qui post dictum perfectum non potest variare &c.

172 ¶ No. qd vbicūq &c. Ad ista dicta. vide plene et eleganter per alexā. in. l. quicqd hic alle. col. ii. circa pric. vñ. ex q̄ habes. et co. se quē. et vide j. no. pe.

173 ¶ No. qd si vnum est in obligatione: et vnū est in ptāte soluēdi p litē contē. pditur ptās soluendi vtputa debes mihi. x. et pmisisti dare. x. i frumēto vel de frumento. Certe decem sunt in obligatione et frumentū in ptāte soluēdi. et lit. cōte. pdit ptātem soluendi. et pcise cōpellitur ad. x. casus est sing. in. l. si q̄s stipulat⁹ fuerit. x. i melle. ff. de solu. et hoc dictum intellige qn̄ vterq venit ex dispositione hominis secus si veniret ex dispo

175 ¶ Not. quod mora zc. In fi. Adde quod idem tenent Dy. raph. imo. Pau. de cast. are. Alexan. z communiter omnes quicquid ibi dixerit Anto. in. l. mora. hic allegata.

178 ¶ No. quod fideiussor zc. adde ēt angel. qui dicit text hic allega. esse sing. l. fideiussor. §. in fideiussorē qui satisd. cogan. z ibi magr̄ meus in. iij. colū. in princip. dicit cōcordare. l. j. iūcta glo. par ua in versi. iudicio. ff. si ex noxa. cā ag. z ibidez limitat istam regulam duob⁹ modis vide per eū.

181 ¶ No. quod si q̇s zc. Adde Bald. in. l. j. hic alleg. in re. colū. xviij. versi. diuitie tenet oppositum.

182 ¶ No. quod hereditas vel zc. Ibi: et ita no. Bar. in. l. tutor. adde quod idem tenuit bal. in. l. bonorū. ls. ij. C. q̄ admitti. in. iij. q. z ibi Pau. de cast. z Magr̄ meus col. ij. vbi latius cōfirmat z dicit facere tex. in. l. ij. §. si quid minori. ff. de mino.

sitiōe. l. z aliud ex dispositione hois tūc qz post sniam non perditur potestas soluendi vide qd no. Bar. in. l. stip. non diuidūtur. ff. de ver. obl. §. nono restat. versic. iuxta predicta.

174 ¶ Not. qd in actione mandati cōtraria venit leuissima culpa vt est casus singul. fm Bar. qui nō est alibi. in. l. seruus cōis. §. vo. ff. de fur. idez in actione depositi ɔtraria. vt ibidez est tex. qui non est alibi fm ipsum z propter hoc tene menti nam prius dixissem contra nam in deposito non venit nisi dolus et lata culpa. no. in. l. j. ff. deposi. quod no.

175 ¶ No. qd mora rei nocet fideiussori. vt. l. mora rei. ff. de verb. obli. quod limita nisi post factam oblationez per fideiussorem reus fuerit in mora quia tunc nō nocet fideiussori. vt est casus sing. z non est alibi fm Bar. in. l. mora. s. allegata.

176 ¶ Not. qd si quis promittit aliquem tractare vt filium adiecta certa pena tenetur ipsum saltem emācipare de facto vel instituere vel exheredare alias cōmittitur pena vt est casus singularis fm Bar. ff. de verb. ob. l. quidam cum filium. immo qd plus etiā est exheredatus sine causa quod no.

177 ¶ No. qd in duob⁹ casibus duo rei videnł inuicē fidem habere respectu creditoris etiā si non ageret bñficio duoꝝ reoꝝ primo qñ est actū expsse inter ɔtrahētes. l. reos. C. de duo. re. scdo qñ est co lor quesit⁹ qñ fit causa fraudādi. vt. d. l. iul. §. j. z. l. vir vxoris. ff. ad velleia. z no. dicta. l. reos.

178 ¶ No. qd fideiussor iudicio sisti liberatur lata snia vt est casus sing. fm Bart. in. l. grege. §. z ꝑpter litē. ff. de fideiusso. qui quidem casus alibi non reperitur.

179 ¶ No. qd stipulatiōe nō interueniēte potest fieri nouatio per quemcunqꝫ cōtractū. l. si mandato meo. §. fi. ff. māda. qui est casus singu. licet stipulatio. l. fi. C. de noua. operetur quod ꝑsumebatur esse factam nouationē etiam si hoc non ageretur quod secus est in alio ɔtractu vt no. bar. in. l. j. ff. de noua. in. ij. z. iij. q.

180 ¶ Not. qd si q̄rał an. l. humanitatis. C. de impu. q̄ loq̄tur in mentecapto habebit locuz in furioso. z vr̄ qd nō. nā nō potest negari qd nō sit lex noua exorbitans qz cōtra regulas cōes substitutionū. Itē nec añ sine principis rescripto dū fieri poterat. l. ex facto. ff. de vulga. z pu. puta. l. que loquał de mētecapto nō habet locum in furioso. l. furiosi. C. de nupt. z ibi bon⁹ text. tamen dicit quod habet locum in furioso vt est tex. qui nō potest calumniari coniuncta gl. iij. §. fi. l. j. ff. de cura. furio. qui est tex. multum no. quo ad hoc.

181 ¶ No. qd si q̇s pro aīa instituit diuitē quē pauperē eē credebat valeat illa voluntas vt pia sed dz auferri heredi. z in pios act⁹ cōuerti vt. l. legatū. ff. de vsu fruc. no. p Bar. in. l. j. C. de sa. san. ecc. q facit ad qōnē vulgatā q̄ est an fideicōmissariū ad eligendos pauperes elegerunt diuites in quos pro aīa fecerūt distributionē valeat electio sz bona sunt auferenda p epm z in pios actus cōuertenda alias secus quod not.

182 ¶ Not. qd hereditas vel bonorum possessio delata infanti vel pupillo non potest Aue

test sine decreto iudicis repudiari arg. l.magis.§. fundum.ff.de reb.eorum.et ita no.Barto.in. l.tutor.ff.de bon.pos. et sic videtur multum limitandus tex.in l.ij.§.tutor.ff.de suc.edic.sed cum decreto iudicis posset solus tutor repudiare forte ita puta demum si impubes nō potest consentire.vt quia infans alias videtur sua voluntas necessaria quia si requirit in aditione hereditatis.vt.l.posuit de iure delib.multomagis in repudiatione.sic multomagis videtur limitandus tex.ad.§.tutor.z.l.tutor.ff.de bono.possessio.

183 ¶ No.qd sentētia arbitri corrupti vz: licet obstet exceptio doli.l.iij.C.de arbi. z no.Inno.in.c.ab hoie.extra de vi.z honest.cle.licz Jo.dixerit cōtra.ij.q.vj.diffinitiua z.c.venales.sec⁹ si cōtineat.expresse expressum errorem qz est nulla sicut sentētia iudicis no.in.l.diem.§.sari.de arbitris.

184 ¶ No.quod si pater habens filium pupillum dicat hec verba instituto filiū meum heredem z ipo moriēte relinquo omnia bona mea titio vel substituo titiū.ista substitutio non potest esse vulg. et pup.vnde si pupillus moriatur post aditam hereditatem z post completos.xiiij.annos nihil habebit substitut⁹ secus si dixerit ipso moriēte sine liberis. vt singulariter no.Bar.in.l.centurio.ff. de vulg.z pupil.

185 ¶ Not.qd si patronus decedet pluribus heredib⁹ relictis ex disparib⁹ portionib⁹.vt puta vno ex dimidia alio ex tribus vncijs dz ius patronat⁹ esse apud quēlibet equaliter z ius prestandi vñ si vnus fuerit presentatus ab alijs trib⁹ z alius ab alijs duobus presentatus a tribus obtinebit vt no.Host.Inn.z Jo.an.in.c.j.de iure patro.idem multomagis si testator iussit heredib⁹ ecclesiam construi vel altare ordinari.secus vero vbi essent duo patroni z vn⁹ relinquat vnū heredem z alius plures.nā tm̄ valebit vox isti⁹ vni⁹ quātū vox illorū plurīū vt cle.plures.alias si. .. iure patro

186 ¶ No.qd si testator iubet ecclesiā cōstrui vel altare z assignari eitantam dotem illud nunq̄ fit beneficium ecclesiasticum nec reqrit ius patronatus nisi autoritas epi interueniat. vt not. Jo.an.in. c.ex insinuatione.de iure patro.

187 ¶ Not.qd mēdicantes pñt de iure promoueri ad bñficia curata sicut alij.nisi quādo transiuerunt ad ordines nō mēdicātes vt in cle.j.de re iudi.in glo.in verbo.mēdicātes.Itē qd est mirabile qd isti fratres mendicantes translati ad ordinem nō mendicantiū nō pñt publice predicare quod pbat in.d.cle. j.z no.gl.in verbo officia. z no.quod quilibet prima facie diceret ɔtra zc.

188 ¶ No.quod vbi creditor petit debitū z debitor confitetur partem non sufficit ad hoc vt cōstituatur in mora in pte confessata qd creditor se offerat recepturum sed debet dicere da mihi. ita no.bar.in.l.qui solidum.in ptin.de leg.ij.et est ratio qz sicut in debitore ad hoc vt constituatur creditor in mora requiritur manualis oblatio nō solum verbalis.l. quidam estimauerūt. ff. si cer.pe.z.l.q̄ residuū.C. q̄ potio.i pig.ha.z ita in creditore. qui debet se offerre manualiter recepturum . Sed videtur barto. sentire contrariū in.l.si quis mihi bona. ff.de acquir.here.in.§.si quis mandauit. vbi videtur tenere quod per ista verba debitor cōstituitur in mora dicendo extra iudicium ego indigeo illa pecunia. Nec

188 ¶ No. quod vbi creditor zc. Ad istū no. vide plene per magi. meū in.l.q̄ daz estimauerunt.hic alle.col.ij. vbi dicit q inquantum matth. alle bar.hic i ver.sed videt qd istud nō dicit in lib.suo nec vere hoc dicit in meo. In fi.ibi et plus dico. adde Bal. in.l.non id minus. in xviij.qō.C. de accu.et vide magi. meū in.l.j. i.vj.col. C. de ser.fug. vbi limitat dictū bart. sex notabilibus modis aliqd dixi in addit.ad singu. ludo.d. ccxx.incip. Tu tcis.vide etiā Andre. sicut in not.suis in lra.p. ver. famul⁹ cuiusdā villis

189 ¶ Not.quod in subsidium &c. Verba Matthe. hic ad literam transplātauit Alex.in.l.ex libero.ff.de q̄stio.& simpliciter approbauit licet de Mat.nō faciat mentionem. vide tamen ad ista que no.Joā. de imol.in.l.si quis post. ff. de testa.

190 ¶ No. vnum notabile &c. adde q̄ idē tenuit barto. in.l.j.i p̄n. ff.de bono. pos.tit. generali bal. in aliquib⁹ lecturis in l.ij.§.nouissime. ff. de ori.iu.dicit se audisse a barto.voce viua. Adde q̄d no. Cā. in ca. quoniā.in p̄ncip. vt lit. non conte. idem tenet alex.i apo. in.l.fin. de penis et q̄ plures aliȷ quos idem refert istud plene examinādo in l.v. i p̄nci. in penulti. col.& sequē. de verbo. oblig. quicquid ibi dixerit Ange.& rapha.quorum distinctionem ipse reprobat post Joan. de imo.pro quoruz meliori declaratiōe vide etiaz Areti.in.d.l.v.col.v.ver.& q̄ Bar.hic extra glo.& And.bar.in rub,C. qui admit.

ob.si dicitur quod ibi loquitur quando totuz debitum erat liquidum q̄d eadē dz esse ratio partis quod ad partem siue totius quo ad totum. Et vtrumq̄ dictū puto verum in casibus suis.est in.l.tutor.§.lucius.ff.de vsu.t̄n vide etiā no.et p hoc inducebat Bart.ad q.de dn̄o famuli iniuriati qui dixit nunq̄ intres domum meā nisi facias taliter quod audiam nouum.modo ille bon⁹ famul⁹ iuit & occidit iniuriantem an dn̄s debeat puniri tanq̄ mādās certe fuit determinatuz q̄d sic.& ita vnus miles fuit decapitatus ita ibidem no.Barto.& plus dico si dn̄s dixisset talia verba facias quod audiam nouum expresse iubēdo q̄ non occidat tamen si eū occidit tenetur mādati. casus est nota.in.c.fi.de homi.lib.vj.

189 ¶ Not.quod in subsidium quotiescunq̄ non possunt haberi testes integri seu habiles admittuntur testes nō idonei ne veritas occultetur siue causa sit criminalis siue ciuilis ex crimine vero vel ex cōtractu vel quasi vt probatur in.l.diuus.ff.de questi.iūcta aut.si dicatur.C.de testi.& in.c.forus.de verb.sig. Item probat in.l.consensu.§.sup pleg. C.de repudi.& in.c.veniens.glo.ij.extra de test.& probat in.c.j.in fi.extra de re iudi.& in.c.fi.& ibi no.extra de testi.cog.& in.c iij.de testi.hoc tamen debet intelligi sane.nā si testes nō sunt idonei vel ex defectu fame vel status vt q̄ sunt criminosi vel infames de iure vel de facto vel serui nō debent admitti sine tormentis.l.ob carmen.§.fi.de test.que est canonizata.x.q.iiij.c.item criminali.&.finaūt.& no.per glo.& doct.in.c.cum.p. de actu.& tenet Jo.an.in.c.cum in cōtempla.de reg.iur.in antiquis.licet tamen Bar.senserit contrarium in.l.ex libero ff.de questionibus.quia sic in casu a ciuili non sunt torquendi liberi homines producti in testes etiam viles vel infames. Secus est autem quādo testes nō sunt idonei alio respectu quam nose in famie criminis vel status q̄ tunc licet admittant in subsidium admittunt tñc sine tortura.d.l. ex cōsensu.§.sup pleg. C.de repu.& in.d.c.veniēs.facit pro hoc ratio.c.videt.q̄ ma.ec.pos.&.c.cum dilecti.de elec.& hoc vltimū videtur demēte do. Ant.in.c.cum super.& in.c.cum a nobis.de testi.licet Inno.senserit cōtra in.c.ex literis.de transac.vbi sensit q̄d aduocatus in subsidium admittatur vt testis pro clientulo sed debet torqueri quod bene no.

190 ¶ Not.vnum notabile dictum Bart.si esset verū quod quotiescunq̄ ex statuto vnius iudicis superiorem recognoscentis imponit aliqua pena q̄ venit p̄ti applicāda nascetur actio que durabit ano tantum & dicetur hoc esse ius pretoriū.& potest poni exempluz in statuto episcopi vel legati vel marchionis vel ducis presupposita valitudine statuti per dominuz: vt ponit Bar.in.l.vna.in prin.ff.de verb.oblig.& in.l.omnes populi.ff.de iusti.& iur.in.l.fi.ff.de pe.hoc autem dictuz de iure non videtur mihi veruz esse simpliciter nisi restringat ad iudices temporales que ratione dignitaris sue habent potestatem faciēdi sta

tutũ quia tũc sustineri potest quod ius talium statutorum dicatur esse ius pretorium. Et ideo si officiuz eorũ erit annale non durabit vltra annum. si vero sit semestre non durabit vltra sex menses insti. de perp. ⁊ temp. act. in princ. Sed si officium vsq; ad vitam eoruz duraret vt est officiuz episcopi vel marchionis vel ad beneplacitum superioris vt officium legati tũc tale ius dicitur ciuile ⁊ sic actio oriens erit perpetua sicut si nasceretur ex statuto populi vt pbat insti. de perpe. ⁊ temp. ac. s. allegata a sensu contrario facit. l. sufficit. ff. de condi. ⁊ demon.

191 ¶ Nota quod licet pcurator tutor vel curator non possit constituere procuratorem ad lit. contest. siue agat siue conueniatur. l. neq;. C. d procur. ⁊. c. j. extra de procura. lib. iij. ⁊ in. l. j. §. j. ff. de pcu. ⁊ ibi not. Tamẽ secus est in patre summo administratore bonorum filij. l. j. C. de bo. mater Et hoc ideo qr habet plus iuris ⁊ facit fructus suos tanq̃ vsufructuarius vt not. Barto. in. d. l. neq; idez est in prelato vel clerico litigante nomine eccl'ie ve beneficij sui. vt i. c. petitio. de procur. Idem etiam puto in rectore hospitalis q̃uis enim ille equiparetur tutori vel curatori. vt in cle. quia cõtingit. §. sinautem. de relig. domi. tamẽ habet plenius ius q̃ tutor vel curator quia potest alere se ⁊ etiã suos ex bonis hospitalis. vt no. in dicta cle. immo etiam puto quod habens beneficium in commenda possit cõstituere procuratorem ante litem contest. quia talis potest viuere sumptibus beneficij sicut prelatus habẽs titulũ not. in. c. nemo deinceps. de elec. lib. vj. immo tenent etiam plus doct. ibi quod particularis de ecclesia sicut canonicus vel archidiaconus potest agere pro iuribus ecclesie non dico beneficij sui ipsi constituere procuratorez possent ante lit. contest. not. docto. in. c. cuz olim. extra de testi. vbi etiam remittunt ad spec. qui idem tenet etiã i duobus locis secus forte dici potest in economo in his casib' in quibus posset agere vel defendere ecclesiam vacãtem talis enim non posset constituere pcuratorem ante lit. contesta. habet enim debile ius sicut tutor vel curator nõ enim põt alere se ⁊ suos sumptibus beneficij. vt in. c. cũ vos. de offi. ordi. ⁊ no. bene quia a paucis sunt tacta.

192 ¶ No. singulare dictuz Barto. si verum esset qd

191 ¶ Not. quod licet procura. ⁊c. Ibi idẽ est in prelato adde quicquid dicant gl. in. l. fi. de procu. ⁊ gl. ⁊ Sal. in. l. neq;. C. eodẽ titu. quod idẽ pbatur in. c. quia in causa. de procur. ⁊ in. c. in causam. ⁊ ibi not. de iur. cal. et. v. q. iij. c. qr epi. et ibi glos. q̃ assignat no. ratiões inter tutorem et plat ũ. no. Pet. Cy. ⁊ Bal. in aut. sed hodie. C. de epis. ⁊ cle. doct. in. c. edoceri. de rescrip. ⁊ spec. in ti. de procu. §. ratiõe queq;. vers. item quod fuit constitutus a tutore ⁊ in ver. itẽ quod si canonicus ⁊ ibi ponit no. ver. quẽ multũ cõmendat Ant. de but. in. d. c. edoceri. ⁊ hãc dicit esse cõez opi. Alex. in. d. l. neq;. col. ij. per rationes de quibus per doct. vbi. s. ⁊ ibidẽ per eũ ⁊ per matth. hic ibidem etiã puto in rectore hospitalis. adde Bal. signanter in l. orphanotrophos. de epi. ⁊ cle. per easdẽ rões per quas idẽ concludit Alex. vbi. s. dicendũ esse in cõmendatario cũ debeat de rebus eccl'ie cõmendate viuere. c. nemo deinceps. hic alle.

192 ¶ No. singulare dictum Bar. ⁊c. Adde quod pan. in. c. causam q̃. el. j. de testi. et post Bar. respondet ad. c. veniẽs. el. ij. eodem tit. ⁊ dicit plus ipse nõ solũ hoc est verum quando agitur de eodem facto: sed alio modo puta prius criminaliter tũc ciuiliter: vt loquitur bart. et plene per Alex. i. d. l. ij. §. hoc edicto vi bo. rap. hic alle. sed etiam si ageret ad aliũ finẽ prsus diuersuz qr acta faciũt notoriũ vt in. c. cũ olim. de ver. sig. ⁊ p alias rõnes de quibus ibi per eũ sed nõ vidit bar. l. ij. C. de eden. vbi dicit qd si secũda cã tẽdit ad aliũ effectũ qd acta prime cause nõ pbãt in scda ⁊ idẽ dicit Ang. ibi p d. c. veniẽs. ⁊ sequit do. Ant. ⁊ mode. in d. c. cãm q̃. vñ melior doctrina. Bald. in d. l. ij. dicẽtis qd acta i vna cã faciũt fidẽ in alia iter easdẽ psonas. qñ pcedẽs cã

sic se habet ad secundā quod sentētia lata in prima parit exceptionē rei iudicate. in secūda allegat. l. i duob⁹. §. colon⁹ ff. de iureiu. et. l. fundū. de excep. alʼs secus vt. l. sed si ante iuncta lege precedēti. ff. de excep. vid ēt ꝑ Alexan. & ābos magistros meos. d. Jaso. & d. Lanz. in. d. l. ij. et vide mod. in. d. c. cām qui ponūt tres fallentias cū aliquibus restrictiōib⁹ & d̄clarationib⁹ ad istā doctrinaz.

193 ¶ No. quod priuilegium &c. verba mathe. hic vr̄ quasi recitare ad literā alexā. i. l. assiduis hic alleg. & dicit doctrinā Bar. nō trāsire sine scrupulo & magno. & ad glo. in. d. l. assiduis. addit Bal. in. l. generaliter. ver. nūc venio ad. q. de nō nume. pecu. & facit in fine glo. & ibi Bal. in rubrica de priuileg. do. in. iij. colum. & ibi etiam quid si sit renuntiatum exceptioni nō numerate dotis an teneat de quo etiā ꝑ eūdē. & bart. in. d. l. assiduis. & ꝑ eūdē bal. i. l. pecunie C. de sol. & imo. Alex. & are. in. l. ita stipulatus. §. chrysogon⁹. de ver. obl. Pau. de ca. in. l. si marito. i prin. ff. so. ma. simplr̄ trāsit cū Bar. i. d. l. assiduis. & de veritate predicte glo. vide etiam Baldū. in. l. penulti. ff. de iure delibe. et an illud qd̄ dicitur in dote data habeat locum in ꝑmissa vide per alexā. in. l. sed hoc. ff. de re iudica.

quotiescunq̧ testes sunt recepti in vno iudicio ciuili ordinario et plenarie probent eorum attestationes inter easdem personas in alio iudicio ciuili et plenario lʒ fiat ad diuersuz finem a primo. et ita nota. in. l. ij. §. j. ff. vi bonoruz raptorū. Ex quo sequitur quod attestationes testium receptorum in actione furti probabuntur actione furti etiam contra. Sed communis opinio est in contrarium: quia acta ꝑbatoria et sententia procedūt a pari. l. sʒ & si possessori. §. fina. de iureiuran. & capitulo inter dilectos. §. porro. de fide instrumen. et nota. Inno. in capitulo causaz que. extra de test. sed ita est ꝙ sentētia lata super cōdictione furtiua non prodest neq̧ nocet ad plenum in actione furti nec est contra cum varietur finis agendi. l. cum queritur. & l. sequenti. & l. an eadem. ff. de exceptio. rei iudi. ergo idem debet esse in actis probatorijs capitulo cum causaz. & capitulo cum in tua. & capitulo veniens. el. ij. de testi. & hoc idem tenēt in capitulo cum causam. & capitulo veniēs. de testi. et hoc videtur de mente ipsiusmet Barto. in aut. qui semel. C. de ꝓba. vbi sentit quod si ex cētum ꝑtē partem puta decē attestationes recepte in causa illa nō ꝓsunt neq̧ nocent in illa parte scilicet i alijs nonaginta quod bene nota.

193 ¶ Nota quod priuilegium quod habet mulier in dote vt preferatur creditoribus anterioribus habentibus tacitam hypotecam de quo in. l. assiduis. C. qui po. in pig. habe. habet locum nō solum in dote data sed etiam in confessata quando elapsa sunt tempora infra que poterat opponi exceptio nō numerate dotis. & ita notat Bartolus in. d. l. assiduis. alleg. glo. in. l. si quis post hac. C. de bo. dam. Sed aduertendum est ad practicam quia licet elapsa sint tempora contra maritum confitentem dotem si tamen creditores habuerunt iustam ignorantiam dicte dotis confessate poterunt petere restitutionem ex illa causa generali & sic opponere exceptionē non numerate dotis. l. penultima. C. de non numerata pecunia iūcta. gl. in. l. in contractibus. in principio. eodem tit. & glos. ibi in ver. potius. iuncta glo. in. l. sicut. C. de prescrip. xxx. annorū. quod ibi nota per Bartolum similiter etiā videtur tenere Bar. in. d. l. assiduis. quod si maritus fuit confessus dotem & renuntiauit exceptionem de dote nō numerata supposita valitudine exceptiōis putā qz sit firmata iuramēto habebit mulier priuilegium. vt. d. l. assiduis. Sed mihi videtur quod illa renuntiatio mariti nō habet preiudicare creditorib⁹: quo minus infra tempora legitima nō possent opponere exceptionez nō numerate pecunie per. d. l. pe. & l. si vni. §. ante omnia. ff. de pac.

194 ¶ Not. q hoc verbum hereditas delatum sumitur duobus modis.s.stricte et large. Stricte sumitur quādo heres potest adire et repudiare illam. Itē qd nullum impedimentum ex parte ipsius hereditatis. nec etiaz ex parte persone heredis ? sic debet intelligi tex.in.l.de lata.ff.de ver.sig. Et p hoc bn facit tex. in.l.j.§.furiosi.ff.de suc.edi.vbi tex.sonat q lz hereditas vel bonorū possessio pure offerat heredi furioso tn nō dicit delata pprie qz est impedimentū in persona heredis qui nō pōt agnoscere eā. Item p hoc est gl.in.l.is qui heres.in prin.ff.de acq.here. Scdo modo dicitur delata large.s.qn hereditas pure se offert ex testamento vel ab intestato impedimētū tn est in psona heredis vt qz ignoret vel est infamis vel furiosus et hoc mō sumit in.l.si infanti.?.l.cū antiquioribus.C.de iur.delib. ? in hoc mō tāgit p Bar.in.l.is pōt.de acqui.her. Licet hūc articulū clare nō determinet ? p hoc sequit qd si statutū dicat qd omnis hereditas delata si heres morit qncūqz ante aditā hereditatē transmittat ad quoscūqz eius heredes habebit locū solū i hereditate stricte delata cū illud statutū sit exorbitans ? contra ius cōe l.j.§.in nouissimo.C.de cadu.tol. Constat autem q in materia exorbitanti seu stricta si reperit vnum verbū hn̄s duo significata vnū strictum ? aliud latum. in stricto tm̄ intelligi debet in.c.rodulphus.de rescript.facit institu.q da.tu.pos.§.fina.?.l.furiosi.C.de nupt. Et ita fuit consultū per oēs doct. Italie in cā quasi ppria.tene menti supradicta.

195 ¶ Nota q si quis fuit spoliatus oibus bonis suis vl maiori parte nihilominus pōt cōueniri ciuiliter ab aliis q a titio nec pōt spoliatiōis exceptionē opponere.vt est casus nota.in.l.si te bonis.C.de iure.delib.vbi tn dicit Bar.secus de iure cano.p.c.j.de resti.spo.lib.vj. Sed mihi videt q minus bene dixit qz illud.c.bene permittit opponi exceptionem expoliationis factam a tertio qn reus criminaliter accusatur non autem qn ciuiliter cōuenit qd est bn notandum.

196 ¶ Not. q in legatis cōditio causalis retrotrahit sicut in contractibus. vt videtur esse tex.i.l.q balneū.§.licet heres.ff qui po.in pig.ha.licet Barto.videatur sensisse cōtrarium in pluribus locis.s.in.l.si filius.in prin.de verbo.obli. ? in.l.cassius.ff.de vsuc.

197 ¶ No. q vsurarij sunt infames etiā iuris ciuilis infamia. vt.l.improbū.C.de his qui not.infamia.vbi Barto.hoc tz ? idez tenet.d.Ant.in.c.taynutius.extra de testi.vbi dixit hoc fuisse obtentū q si frater instituit vsurariū fratre preterito pōt frater rūpere per qrelā inofficiosi testamēti per.l.si fratres.C.de inoffi.test.qd no.et eorū libri n faciūt fidē nisi cōtra se ? suos heredes.vt in.c.j.de vsuris libr.vj. Si aūt peniteāt ifamiā relinquunt de iure canonico.hoc not.Bald.in.l.

194 ¶ Nota q hoc verbum ?c.ad istam doctrinā vide magi.meū.in.l.bonorū.col.ij.in fi.C.qui admit.pro qua adduci decisionem Bar.in.l.ventre.ff.de acqui.here.in.ij.colum.in prima opp.vbi p illiū text. determinat quod si primior agnatus alicuius defuncti decedat infra annum pēdēte dubio an aliquis posthumus nascatur q interim nō transmittit hereditatē beneficio. l.cū antiquioribus.C.de iure deli be.eo quia talis hereditas nō dicit proprie sibi delata. et illud sequitur ibi simpliciter rapha.cur. in.j.col.in fi. alij non tengunt. sequitur do.Alex.in.d.l.cū antiquioribus.

195 ¶ No. q si qs ?c. Addde qd Bal.? Ange.in.l.si te.hic allega.sequūtur errorē Bart.? idem Bart.in.l.si quis ad se.C.ad.l.iul.de vi.sed magi.meus in.d.l.si te.sequit Mat.hic ? dicit q tex.i.c.j.de resti.spo.lib.vj.loquitur qn quis cōueniret ab illomet qui eum spoliauit.sed in d.l.si te.fuerat spoliatus a tertio ? etiā reprobatur per moder.ibi.

196 ¶ Nota quod in legatis ?c. Ad hoc vide plene Alexan.in.l.si filius.in princ.hic alleg.

197 ¶ Not. q vsurarij ?c. Ad hoc vide.s.no.51.incipi. No. q omnes.

198 ¶No.ꝙ facultas ꝛc.Ad hoc vide supra not.172.incip.no ꝙ vbicunq; et que ibi dixi.

199 ¶No. ꝙ lʒ paupertas ꝛc.In prin. ibi tñ morā impedit committi.Adde qđ

Istud est ve
rū sʒ fallit cassius.ff.de sena.ꝛ hoc
in debitore idē dixit not.suo.
q̄titatʒ. vt 198 ¶Nota ꝙ facultas
per Bart. declarandi nō est varia
Ange.bal.

in lectura antiqua Sal.Alexā.q̇ plene examināt.ꝛ p mag.meū.i.l.qđ te.hic al leg.Barto.Ang.Imo.Alex.are.in.l.cōtinuus.§.illud.de ver.obli.Ant.de bu. Imo.ꝛ Pañ.in.c.breui.de iureiur.Ibi idē etiā impedit.ad hoc vide Bal.in.c. j.§.porro.q̄ fuit prima cā be.ami.vbi dicit qđ qui nō pōt soluere in termino nō est periurus. Alleg.Inn.in.c.p.ꝛ.g.hic alleg.vide etiā p doc.in.d.l.qđ te.glo.et oēs in.d.c.breui.Barto.ꝛ aliȷ̄ in.d.l.cōtinuꝰ.§.cū ita.Lud.tñ in.l.si.ff.qui satisdа.cog.mod.in.d.c.pe.ꝛ.g.ibi.item excusaṫ ꝓpter pubertatē.ad hoc adde Bal.in.l.acceptā.xxiij.q.C.de vsu.glo. in.l.cos.§.sup his vero in verbo i optime.C.de appel.ꝛ glo.vlti.in.l. minoribus.C.de his quibus vt indig.Innoc. in.c.ex ratione.eo.titu.Bald.in.l.ij.§.si quis.i vlti.q.ff.si quis cau.vbi allegat Innoc.in.c.dilatione.de appel.et dicit se euasisse quēdam pauperem a furtis qui cum appellauit ꝓpter paupertatē non potuit prosequi appellationē in.l. fi.de condi.inse.ꝛ Alex.in.d.§.si quis. ꝛ Alexā.in.l.si ꝓcuratorem.§.ignorantes.ff.man.Bal.in.l.illicitas.§.veritas ff.de offi.presi.Panor.in.c.ex ratione. col.ij.hic alleg.ꝛ in.l.fin.C.de condi.in ser.ꝛ Ludo.in.l.si vero.in.§.de viro.ff. sol.matri.in fallen.ꝓpter paupertatē. vltimo de priuilegiȷ̄s paupertatis. vide per docto.vbi.s̄.ꝛ maxime per Bar. in rep.sua in verbo paupertas in multis ꝓdest p Bal.in.l. tam dementis.C. de episco.ꝛ cle.per eundē.in.c.si qui testiū.de testibꝰ vbi p moder.i.iij.col. Et ad istud vltimū dictū in ver.item excusatur vide omnino Fan.cre. no.cxxj.incipien.statuto cauetur.

bilis.l.quicq̇d astringēde.i pnc.iȷ̄.rubi secūdū vnū exēplū.ff.deverb.ob.vbi est casus singularis scđm doc.ꝙ facultas eligēdi etiā post sentētiā est variabilis l.eū qui certarū.eo.tit.sed cōtra primū dictū de directo est casus i.l.qui ex pluribus eo.ti secūdū gl.Sed Bart.ibi dicit ꝙ loquitur sed hoc nō est verū quia ibi stipulatꝰ fuit fundū seglianū ꝛ plures fundos habebat eiusdeʒ nominis. Unde dixit ibi tex.cū non appareat q̇s fundus sit in stipulatione deductꝰ erit in electiōe ꝓmissoris quem velit dare. vnde si pōderetur fuit sensum de certo fundo licet nō fuerit expressa alia nota demonstrationis. Preterea vellē differentiam videre inter istos casus si cum fundum seglianū stipulator ꝛ plures habeo seglianos ꝛ cum stipulor stichum ꝛ plures haberem stichos nescio videre: sed do.Jaco.de bel.dicebat quod in.l.q̇ ex pluribus fuit stipulatus vnū fundū seglianum de tuis ꝛ sic incertū de certis cogita.

199 ¶Nota ꝙ licet paupertas nō impediat obligationē nec actiōis exercitiū. l.cōtinuus.§.illud.ff.deverb.obli.tamē morain impedit cōmitti.glo.est not.in l.quod te.ff.si cer.peta.Item etiā impedit cōmitti penā in spūalibus p Inno. in.c.p.ꝛ.g.extra de offic.dele.Itē excusatur propter paupertatem ommittēs prosequi appellationem vt nō dicatur deserta nec ipso iure sibi currit tēpus p Inno.in cap.ex ratiōe. extra de appel. ꝛ guil.de cu.in.l.p̄cipimꝰ.C.super his. de appel.quod bene no.

¶Finis.

¶Expliciunt singularia siue notabilia dicta Matthei Mathesilani cum ornamentis ꝛ lucubrationibus additis per Joannem Baptistam de castelliono.

Incipiūt singularia siue notabilia dicta collecta p Franciscū Cremensem cū ornamentis ⁊ lucubrationibus ad ea additis ac allegationibus inde appositis per Joannem Baptistam de castelliono.

1 Quero pmo de ista questione dedi ecclesie domum vt me alimentaret postea domus est combusta vel alio casu fortuito est destructa: an ecclesia teneatur vlterius me alimentare. videbatur dicēdum qđ non quia desijt causa propter quam tenebatur me alimentare argumēn. l. j C. de iure emphy. In contrarium singulariter determinat Bal. in. d. l. j. ea ratiōe quia translato dominio periculū est emptoris siue acceptatoris non autē ipsi⁹ dantis. ff. de eui. l. lucius. ff. de pericu. ⁊ commo. rei ven. l. necessario. ff. de cōdi. ob cau. l. si pecunia. in. §. j. Non obst. modo tex. in. d. l. j. C. allegata. quia ibi res non transiuerat in dominium saltem directum accipientis.

2 Quid si feci tecum pactum vt si non solueris mihi pecuniam debitā licitum sit mihi ingredi bona tua propria autoritate et nihil dixi de hypoteca an per ista verba sit contracta hypoteca et sin- +
gularissimum dictum Bald. q sic in. l. creditores. in fina. verbis. C. de pigno. allegat textū. in. l. creditor. qui optime probat. §. post diuisionē. ff. qui po. in pi. habea. vbi etiam probatur ex illo. §. idē esse si feci pactum cum fratre meo vt liceret mihi vendere rem suam casu quo nō solueret creditori in pignus datā qđ erit contracta hypoteca. qui tex. est mē- 5
ti tenendus ad ista dicta.

3 Statuto cauetur q extantibus masculis filia dotata non succedat. pater legauit centum filie in testamento an in dubio intelligatur causa dotis vt repellatur filia vigore statuti a successione paterna ⁊ per consequens dicatur 4
dotata: vide singulare dictum Bar- 5
toli quod excludit a statuto in. l. quod autem per illum text. ff. de iure doti. et si dixerit aliquis qualiter filia potest esse dotata sine matrimonio cū dos sine matrimonio esse non possit. l. iij. ff. de iure do. r̄ndeo q qn pater legat dotē filie i testamēto illa filia dr dotata etiam si non sit in matrimonio sed in virginitate l. qui pupillā. ff. de adul. p tex. ibi firmat Bart. et Bal. post gl. in. l. cū plures. §. cū tutor. ff. de admi. tu. ⁊ idē Bar. in. l. nō est matrimoniū. ff. de ritu. nup. in. l. filie centū. §. titio genero sol ante nuptias ff. de cōdi. ⁊ demon. ⁊ refert Bald. in. l. non sine C. de bo. que lib. ⁊ idē Bal. in. l. si plures. in antepen. col. C. de condi. inser.

Quācq donatio inter vi. ⁊ vxo. nō valeat. l. donationes. C. de do. inter vi. ⁊ vxo. tñ fallit qn vxor donaret marito vt maritaret filia. cōis casus est quē dicit ibi Bar. singularissimū in. l. siue vxor. ff. de do. inter vir. ⁊ vxo.

Si maritus viuus petijt vsuras dotis sibi debite et dilate: ita

1 Quero primo ⁊c. Ibi in cōtrarium ad hoc facit quod dicit idem Bald. in rub. C. de peri. ⁊ cōmo. rei ven. in. ij. q. ibi nudo pacto sine traditione ergo si interuenit traditio vt in casu isto videt secus esse.

2 Quid si feci ⁊c. Ad hoc vide et Bart. in. l. creditor. §. post diuisionem hic alleg. ⁊ pro isto dicto bñ facit l. fin. in pn̄cipio. et qđ ibi Bal. C. que res pig. oblig. pos.

3 Statuto cauetur ⁊c. Ad hoc vide qđ dicit Bald. in. l. j. in. ij. col. ff. solu. ma. vbi vide p alios ⁊ per bal. in sua dispu. q̄ inci. q̄rit̄ mlier. sz istud simpliciter nō plz Alexā. in. l. qđ aūt hic alle. id distinguit q aut filia est nubilis etatis quā nunc pater hz necesse dotare ⁊ procedat istud dictum. aut non est etatis nubilis et tunc secus per iura per eum allegata.

4 Quācq ⁊c. Vide Bar. in. l. ij. de do.

5 Si maritus ⁊c. Ad hoc vide singula-

rissimum cōsi.Bal.clvj.incip.In xpi nomine post bienniū vbi allegat tex.sing. in.c.cum quidā.§.diuus.ff.de vsu.et dictū Bald.tam singularissimum commēdat Sal.in.l.vir vsuras.hic alle.⁊ ang. in.d.§.fuerat.colum.ix.instituta.de act.quicquid i seq.dixerit pro quo dicto vide ēt mag.meuz in.d.§.fuerent columna.v.

6 ¶ Tu scis ⁊c. In pn.ad hoc vide Bald. in cōsi.28.inci.pponitur.⁊ consi.lv.incipi.a libello incipienduz est in quarta pte. Et ad hoc vid do 6 cto.in cap.significauit de do.inter viruz ⁊ vxorem.Ange.consi.clxi.⁊ consil.cxliij. in fi.in prima parte.

7 ¶ Tu scis ꝙ verbū ⁊c. In fi. hoc vide ro.sing.j.et.ij.⁊ q̄ ibi satis plene addidi.⁊ vid Bat.no.cxij.inci.no.qd vbicūq.⁊.iij.seq.cū his q̄ vtrobiq adddidi ⁊ que similiter addidi in dictionario Albe.in ver.verba futuri tēporis.

8 ¶ Quid si maritus ⁊c. Ibi Bal.sin. tenet ꝙ non ad hoc facit.l.si anguste.de leg.ij.cōtra bal.facit.l.si cognatis.ff.de 8 rebus dubijs.⁊ quod no.Old.in consi.

ꝙ passus fuerat maximam moram an postea mortuo marito potuerūt heredes ei⁹ petere vsuras dotis quilibet diceret quod sic quia heres ⁊ defunctus vna ⁊ eadez persona censētur.in auten.de iureiuran.a morien.presti.§ j. tamen in contrarium est doctrina Barto.valde singularis quia moriendo videtur remisisse vsuras.ita pulchre dixit Bart.in.l.vir vsuras.ff.de dona.inter vir.et vxo.et notetis bene istud dictum Bartol. quia non fuit repertum alibi sed tamen legando 7 dotem non videtur legare vsuras dotis.vt ibi est glos.

6 ¶ Tu scis ꝙ quicquid acquirit vxor presumitur acquisiuisse de bonis mariti vt euitetur suspicio turpis questus.l.quint⁹ mutius.ff.de donatione inter virum ⁊ vxorem.l.etiam.C.eo. ¶ Quid erit in vidua acquirēte post mortē mariti Albe.singulariter ponit istā questionem singularem in d.l.etiam.§.allegata ꝙ aut ipsa vidua incontinenti post mortem mariti acquisiuit vt puta fundum vel agrum ⁊ tunc presumitur ex illis bonis mariti.Aut ex interuallo ⁊ tunc non habebit locū ipsa presumptio quia ex his que incontinenti fiunt presumptio colligitur.l.si vētri.§.in bonis.ff.de priui.credi.l.si qs post hac.C.de bo.dam.et.l.post contractum.ff.de do.⁊ ita etiam consuluit Ange.in consi.xiiij.tacito tamen Albe.Addit tū ipse quid in concubina an presumat acquisiuisse ex bonis amasij.habetis singularez decisionē Bal.in.l.j.C.de natura.libe.quod habebit locum dicta presumptio.d.l.quintus mutius.sed quid in tutore vel curatore paupere pendente administratione effect⁹ est diues nūquid presumatur ex bonis adulti vel pupilli acquisiuisse dic ꝙ non quia pauperibus industria vel patrimonij augmētū quod laboribus ⁊ multis casib⁹ queritur non est interdicendum.l.si decurionatus ⁊ ibi est tex.familiaris ad hoc.C.ar bi.tute.quem no.

7 ¶ Tu scis ꝙ verbum presentis vel preteriti temporis intelligitur ipso iure.secus in verbo futuri temporis qz intelligitur per sententiam vtputa priuetur vel cadat gl.in.l.iubemus.§.econom⁹.C.de sac.san.eccl.in.l.in criminali.C.de iurisdi.om.iudi.etiam alia gl.in.l.si qs in tantam.C.vnde vi.⁊.l.j.c.de pe.iudi.qui male iudi.quod tamen intelligenti si verbo futuri temporis addatur verbū mox.ilico ⁊c.vel funditus ⁊ similes dictiones.quia tūc intelligeretur ipso iure.gl.singu.in auten.de ince.nupti.in glos.in verbo mox.⁊ alia glos.de verbo funditus in.l.decernim⁹.C.de sac.san.eccle.⁊ est alia glo.fm vnam literam in l.j.§.si pecuniaz.que loquitur de verbo omnino.ff.depositi.Quid autem si tale verbum futuri temporis proferat a testatore vtputa si heres molestauerit vxorem meaz priuetur hereditate ⁊ sic sine aliqua dictione dic ꝙ tamen intelligit ipo iure nec requirit snia.ista est doctrina bal.i.l.j.in.vij.col.C.de his q̄ pe.no.

8 ¶ Quid si maritus sub nomine appellatiuo dixerit relinquo vxorē meā d

massariã ꝛ vsufructuariã: ꝛ sic sub noie appellatiuo postea mortua prima vxore accepit aliam neqꝫ mutauit testm̄ ipe maritus: an scd̄a vxor erit domina massaria et vsufructuaria Bald. singulariter tenet qđ non in. l. fi. C. de indi. vidui. tollen. Sed quid si ipsa vxor relinquit domina massaria ꝛ vsufructuaria quo casu si sint filij ex consuetudine ipsa mulier percipiet alimenta. si autem sint instituti extranei ꝛ tunc recipit vsumfructum. vt dicit gl. communiter approbata in aut. quod locum. C. si mu. ij. nup. ꝛ in. l. titia cū testamēto. §. fi. ff. de leg. ij. ¶ Quid si sint filij sed non eiusdē matrimonij an ad dictos extendat cōsuetudo dictū est Bal. ꝙ non extenditur consuetudo ad tales filios primi matrimonij qꝛ cum consuetudo sit strictissimi iuris ꝛ loquatur de filijs eiusdē matrimonij non extendetur ad filios alterius matrimonij ꝛ sic vxor habebit vsumfructuꝫ ꝙ est valde notandum.

9 ¶ Tu scis ꝙ de legatis factis ad pias causas nō detrahitur falcidia auf. similiter. C. ad. l. fal. ꝛ in corpore vnde sumit. Quid si legatur a filio patri vel ecōuerso an istud dicatur legatum pium ꝛ per consequēs nō detrahatur falcidia videbatur dicendum ꝙ sic per text. in. l. nam et si parentibus. ff. de inoffi. testa. ibi nō minus pie ꝛc. ꝛ ita vidi vnum magnum doctorem consuluisse per ratonē illius text. sed tu determina contrarium per singu. doctrinam Angel. in. d. l. nam ꝛ si parētibus. vbi dicit quod potuerit detrahi falcidia. adde quod dixit Jo. and. in addi. ad Specu. in titu. de instrumē. edi. §. nunc vero. ver. ꝛ idem scias quod de legato facto matri detrahitur falcidia. ergo non dicit pium nisi sit in paupercula. facit quod dicit Bal. in. d. auf. similiter. vbi si sit legatū filio monacho non detrahitur falcidia ergo sentit Baldus quod si non fuisset filius monachꝰ detrahatur ipsa falcidia ꝛ pro hac parte allego text. in. c. raynutius. extra de testamen. qui tamen loquitur de trebellianica sed eadem est ratio de falcidia ad trebellianicam per ea que habētur in. l. marcellꝰ. in. §. ꝙ aūt. ff. ad treb. cccxij. incip. quidā in suo testamēto sub rubr. de verb. sig. ꝛ ti. de lib. ꝛ posth. facit etiam qđ not. Alex. cōsi. clxvj. in. iij. vol. ꝛ ideꝫ Alex. in. l. si. hic alleg. in addi. ad Bal. dicit se cōsuluisse cōtra Bal. apud cesenaꝫ ibi

10 ¶ Testator fecit tres sed quid si ipsa vxor inter ea q̄ addit alex. in. l. titia. hic alle. vide bar. ꝯsi. inci. In christi noie Bartholdus fecit testm̄ ꝛ in cōsi. inci. Petrꝰ. Matioli. Can. in. c. si pater. de test. i. vj. limitat pmo iste materia nisi testator specialiter legasset alimenta etiā eam simpliciter reliquisset vsufructuariā fm Pau. de cast. ꝯsi. ccclxxxvij. ici. In christi noie ꝙ vxor ꝛc. Scđo limitat qn̄ diceret solūmodo relinquo vxorē meam vsufructuariā extātibꝰ filijs qꝛ tūc venit vsusfructꝰ. fm Bal. in. l. q pater. C. de vsufru. p tex. in. d. l. titia. ꝛ vide etiam in. d. l. si. ꝛ vide alex. recte distinguentem in. l. ꝛ si cōtra. col. vij. ver. ꝛ Bar. induxit ista de vulg. ꝛ pup. bar. i. l. sicut in annos. ff. ex q. cau. vsu. ami. bal. cep. in trac. de ser. rust. i ti. de vsufru. spe. in ti. q̄ si. sint legi. ℣. q̄d si q̄s ita dixit. p alex. ꝯsi. iiij. in prima parte. oino ꝛ p eum consi. xxij. ij. pte ꝛ cōsil. xxviij. iiij. pte. Pau. de ca. ꝯsi. cccxix. i nouis. ꝛ ꝯsi. clxxj. in eisdē Bal. ꝯsi. cccxvij. incip. factū in prima parte. ꝛ ꝯsi. cccclx. incip. illa verba ꝙ sit dn̄a in eadem. pte. ꝛ cōsi. ccccxxxj. post prin. incip. quedam vidua. in ℣. q̄rit. ꝛ i pulchro. ꝯsi. lvj. inci. manēs panolphi. ꝛ cōsi. lxxix. post prin. inci. pūctus oibus in. ij. pte. ꝛ breui ꝯsi. ccccxix. ici. q̄dā instituto herede i. iij. p. ꝛ cōsi. ccccxvj. inci. dicta picula. in. iiij. pte. ang. ꝯsi. xcvj. i. j. pte p abb. ꝯsi. lxviij. in. ij. vo. signo. ꝯsi. clxxxi. Frā. de are. ꝯsi. lxxiiij. Bene. cap. ꝯsi. iiij i. j. du. ꝛ ꝯs. clix. ꝛ meliꝰ ꝯs. 54. p totū. ꝛ ꝯs. lviij. i. j. du. Jo. de ana. cōsi. xiij. ꝛ in addi. Lud. bolo. ibi Frā. cur. ꝯs. xj. col. ij. in fi. ꝛ notabiliꝰ ꝯsi. xiiij. col. j. Jo. berth. in suo reper. in verbo vxor vsufructuaria. ℣. xxiiij. licet p̄dicta non alleget nunc sumus ibi. Quid si sint filij ꝛc. Adde Pau. de cast. consi. cxj. incip. super primo quesito dicendum ꝛ ꝫ. alleg. cōsi. cccxc. incip. ꝙ vxor. Cep dicto tractatu de serui. rusti. ti. de vsufru.

vbi etiã ponunt quid si attinentes sunt instituti vel collaterales ⁊ quid si filij ⁊ quid si extranei. de quo etiam per Ang. consi.ccxliiij.⁊ ɔsi.cccxxj.Bal.in alleg. consi.ccccvj.incip.illa verba.⁊.d.consi. cccxvij.incip.factũ.⁊ heredes titium: seium ⁊ quid si instituat frater testatoris. vide per Frã.cur. d.consi.xiiij.colum.fi.⁊ Bñ.ca.ɔsi.lxxij. in primo du.⁊ ibi quid si sit superstes filia dotata. Quid si instituti fi.ij ex fratre sunt. Pau.de castr.consi.ccccxv.quid si nepotes ex filio.bene.ca.cõsi.cliij.per totum Item si concubina vel mater vel soror sit relicta. vsufructuaria dñs vel massaritia vt habeat vsumfructum non extantibus filijs alias alimenta tantuz Bal.in.d.l.fi.col.ij.v.idem dico si leget ɔcubina. C.de indi.vidu.tol.de sorore ⁊ nuru.in.d.auk.hoc locũ.col.ij.C.si scdo nup.mu.de matre. Ang.ɔi.xcvj. Pau.de cast.cõsi ccxv.⁊ intellige de toto vsufru- 12 ctu deducta falcidia de fructibus Bal. in.d.l.fin.in lectura antiqua. Bar.in.d. auk.hoc locum.col.iiij.ver.ad fm.⁊.d. l. titia.§.fi.col.ij.ver.scdo aduerte. Adde tamen limitando ꝙ mulier propter illa ꝟba poterit talia alimenta ꝑpria autoritate capere sua manu licet alias deberet capere de manu heredis. ita tenet Ang.in.l.rerum amotarum.j.ff.rerum amo.allegat Jo.an.in addi.Spec. in tit.qui filij sint legi.§.ij.⁊ dicit ꝙ non reperit alium doctorem qui ponat istaz limitationem. sed tres doc.addit idem 13 tenentes Magi.meus in.l.nemo potest col.ix.in pzin.de lega.j.

12 ¶ Quid si filius fuerit ⁊c. Uide que dixi infra nota.lxxxix.incip.pone qđ filius vbi reperitur istud dictuz Bal.hic recitatum.

13 ¶ Tu scis ⁊c. Jn fi.adde quod Bar. 13 idem tenet in.l.sequens questio.ff.de legi.⁊ in.l.j.hic alle.vide si faciunt not.p Bal.in.l.fi.in.iij.col.C.de pac.⁊ p alex. in.l.j.§.mortis causa.ff.de dona.causa mor.⁊ in.l.qui rome.in.§.statuimus.ff. de ver.ob.alios locos adducit Firmanus.vbi tamen predicta omnia non ob-

sempronium et grauauit titium vt restitueret fundũ tertio an legatarius cõsequatur totum funduz dic ꝙ solam tertiam partem fundi cõsequit quia non potuit grauari titius nisi pro portione hereditaria. casus est singu.in.l.si fundum sub conditione.§.si libertus.ff.de leg.j.

11 ¶ Si quis promiserit representare titium toties quoties ⁊c. intelligitur vsque ad sententiam tantum. adeo ꝙ lata sententia erit liberatus.l.grece.§.⁊ post.ff. de fideiussor. etiam si fuerit a sententia appellatum in auk.de his qui ingre.ad appel.in prin.

¶ Sed quid si adiecerit quandocunque dic quod tunc tenetur etiam vltra ⁊ post sententiam ad hoc vt illud verbum aliquid operet. Jsta est doctrina Bal.in.l. ij.§.fin.ff. qui satisda.cogan.casum dicit esse singularem in.l.quod si nolit.§. si autem.ff.de edil.edic.

12 ¶ Quid si filius fuerit preteritus quo casu poterat dicere testamentum nullũ l.gallus.§.i omnibus.⁊.l.inter cetera. ff.de libe.et posthu.an si postea fiscus succedit filio propter aliquod delictum ex persona filij possit dicere testamentũ nullum quilibet diceret quod sic quia fiscus habetur loco heredis.l.secunda. C.ad.l.iul.de vi pub.⁊.l.inter eos.§.fin. ff.de fideiusso. Jn contrarium singulariter est doctrina Bal. quod non possit dici nullũ a fisco vt in.l.si qua pena.ff.de his qui sunt sui vel alie.iur.

13 ¶ Si conduxi domum pro decem et finito anno postea etiam reconduxi sine expressione pretij intelligitur eodez pretio quo ante Bald.in.l.cum quidaz. ad fin.C.de iure dotium. vbi dicit etiam idem esse in famulo.l.qui ad certum.ff. loca.

¶ Tu scis quod quando donatio causa mortis non valet nec tenet.l.inter mortis.ff.de donatio.causa mor.tamen sustinebitur iure fideicommissi.ff.de leg. secundo.in.l.miles ad sororem. an tunc vt confirmetur requiratur aditio hereditatis dicite quod non requiritur aditio. Jta singulariter tenet Bal.in.l.j.C.

de do.causa mor.

14 ¶ Traditur pro regula quod si pater accepit emphyteosim ꝓ se ꝛ filijs ꝛ heredibus non solum requiritur qd sint filij sed etiam quod sint heredes saltem in vna parte.vt lege vt iusiurand.§.si liberi.vbi ponit Barto.ff.de oper.liber. et.l.si tibi.§.si pactus.de pac.et plene Bald.in.l.liberti liberteq́. C.de oper. liber.Sed quid si dixerit pro heredib⁹ suis masculis an tūc sufficiat esse de liberis etiam si non sint heredes Bald. singulariter tenet q̄ sic.qꝛ sufficit esse de liberis vel de filijs.in.l.gaius.ff.so. matrimo.quia illud verbum heredibus exponitur id est filijs.l.ex facto.§.fin.ff. ad trebellianum.

15 ¶ Si legatum soluitur in vita per ipm testatorem sicut aliquando soluit̄ per testatores.vt in.l.luci⁹.ff.de legatis.ij. tamē poterit reuocari per ipsum testatorem.vt dicit Baldus in.l.finali.C.de vsu.ꝛ fru.lega.sed an poterunt fructus percepti etiā ante reuocationem repeti.dicite quod sic quia quando titulus est reuocabilis ex quo possum repetere rem principalem possum etiā repetere fructus perceptos.exemplum in re donata causa mortis ꝛ tradita in vita donātis quia potest repeti res donata cuȝ fructibus.l.cū quis.vbi est casus.ff.de condi.ob causam.ꝛ.l.videamus.§.j.ff. de vsur.nam tunc istud legatum solutū equiparatur donationi causa mortis. Ita singulariter dicit Bald.in rubrica C.si quis omis.causa testa.ꝛ in.l.finali. de vsu.ꝛ fru.lega.

16 ¶ Pater potest legitimare filiū suum bastardum cum hoc quod nō succedat in hereditate paterna ꝛ valet talis legitimatio quo ad alia sed taliter legitimatus nō poterit succedere obstante illa conditione posita a parte ꝛ erit valida. ita singulariter dixit Bar.in.l. quesitū in reportatis antiquis.ff.de acquirēda heredi.refert ꝛ sequitur Ludo.Roma. in duobus locis scȝ.i.l.qui superstitis. ff.de acqui.here.ꝛ in.l.pactum quod dotali.C.de collatio.

17 ¶ Pone quod egi contra te quia vendidisti mihi fundum et probaui quod vendidisti et etiam probaui solutionem pretij tamen non probaui de tempore an tunc debeam obtinere et dicite quod non quia non probaui de tempore ante litem cōtesta.

legat in repe.in verbo donatio causa mortis.ver.xxx.

14 ¶ Traditur pro regula ꝛc. Ad hoc facit optime dictum bart.post glo.loquētis in fortiorib⁹ terminis.in.l.ex facto. §.finali. ff. ad trebell. quod si in instrumento dicatur qd q̇s acq̇rit emphyteosim vel feudum ꝓ se et heredibus. Illa dictio heredib⁹ intelligitur idest filijs.glo.est ibi ordinaria ꝛ sic liberi admitterētur licet nō essent heredes.et istam decisionem Paul.refert et sequitur ampliando vnā doctrinam Barto.magister meus in.l.si non sortem.§.libertus.columna penultima ff.de condi.inde.

15 ¶ Si legatum ꝛc. In fine vide Bal.in l.fina.hic allega.vbi videtur velle contrarium eius ad quod hic allegatur ꝓ quo facit glo.in.l.legatum.la prime.ff. de lega.secundo.sed contra faciunt no. per eundem in.l.quod seruus.eodem titu.de leg.ij.

16 ¶ Pater potest ꝛc. Et aduerte qd hoc modo legitimatus videlicet non succedat nisi quatenus patri placuerit dicitur potius dispensatus Pau.de cast.in l.solet.ff.de iuris.om.iudi.ꝛ in.l.pactū quod dotali.℣.ꝛ eadem ratione vbi dicit se cum pluribus consuluisse ꝛ quod reperit consultum per Ray.de forli.in ciuitate pisarū.idē tenet Lud.et alij.ꝛ Lud.in.l.q̄ supstitis.hic allega.℣.vij. limita.ꝛ Barto.singulariter in.l.quesitum.in lectura antiqua hic alle.Anto. de but.in.c.per venerabilem.columna xxvij.q̄ filij sint legitimi.vbi etiā alleg. Alexan.consi.xxix.iiij. volu.Et ad.ista vide etiam Barto. vero in caute.suis char.xv.cau.inci.cautela est quam dedi sepe parentibus ꝛc.

Ista singulariter firmat
Bal.in.l.j.quasi ad fi.C.
si plu.vna sentētia. ꝛc.

18 ¶ Habebis millies istō
dictū i facto. Tu scis ꝙ
fund⁹ estimat⁹ in dubio
dat⁹ in dotē hr̄ ꝑ empto
l.quoties. ꝛ.l.si inter.C.
de iure do.quo casu ma-
rit⁹ poterit soluere esti-
mationē. qꝛ talis fund⁹
desinit esse dotalis :nec
talis fund⁹ habebit pri
uilegia legis iulie de fū
do dotali vt ibi habetur.
tū dicite qđ si maritus
nō est soluēdo non desi-
nit eē dotalis:nec pote-
rit alienari:nec obliga-
ri p maritum.est dictum
Bal.aureū in.l.interest.
ad fi.C.de vsufru.

19 ¶ Tu scis ꝙ ex oībus
causis ex q̄bus fili⁹ pōt
exheredari.de quib⁹ in
§.aliud quoqꝫ caplm.in
auk.vt cū.de appel.cog.
eisdē causis possunt ali-
mēta denegari.vide glo.
singularē in.l.si q̄s a li-
beris.§.si q̄s ex his.ff.
de libe.agno.ꝛ hoc sciūt
lapides tonsores. Sed
quidam ex eisdē causis
potero reuocare filium
legitimatū ad spurieta-
tem primam dicite quod
sic.istud est dictum au-
reū Bal.qui nihil vnq̄
ignorauit.in.c.omnes fi
liū.ff.de feu.fue.contro.
in vsi.feu.facit quod in
simili dr̄ ꝙ exēpli ab oī-
bus.vtputa a pricipe vl'
a cōitate poterit reuoca
ri ad primū statū ꝑpter
igratitudinē:ita singulr
Bal.ipse tꝫ in.l.fi.in.fin.
verbis.C.de lib.ꝛ eorꝫ
liberis quod est perpe-
tuo notandum.

19 ¶ Tu scis ꝛc. Ibi vsi. sed q̄d istō. d. bal. pri⁹ sciuit Ro.et recitauit sing. cccxiij.ici. vltimo q̄ritur.vide q̄ ibi satꝫ plene dixi.

20 ¶ Testator ꝛc.dictū fuit prius Math. 19 no.131. no. vnū dictuꝫ singulare. vid que ibi dixi.

21 ¶ Un⁹ tex.ꝛc. ma. pri⁹ sciuit istud. vt in no.suo. cv. vide ibi q̄ diximus.

ats. est bal. in c. j. §. filij nati. es.

23 ¶ Quidam ditissimus ꝛc. adde Bar. l.l.luci⁹.§. heredū.hic alleg.

20 ¶ Testator instituit fratrem suum:et si
decesserit sine liberis masculis substi-
tuit titiū frater decessit supstite mascu-
lo nepote ex filia an talis nepos exclu-
dat substitutum videbatur qđ sic qꝛ est
de liberis masculis. In contrarium sin
gulariter determinat Jo.and.in addi.
Spec.in rub.de testa.quia filia q̄ est in
gradu propinquiori non excludit sub-
stitutū multominus filius filie qui est
in gradu remotiori.et min⁹ dilect⁹ a te
statore.ad quod bene facit tex.in.c.j.§.
hoc autem not.qui feu.dare pos.vbi ex
clusa ꝛ infecta radice omnia descenden
tia a radice sunt exclusa.vtputa a filia
que dicitur esse infecta ꝛ exclusa quod
nunq̄ tradas obliuioni.ꝛ est text.in.c.
causamqꝫ.de dolo ꝛ contu.

21 ¶ Unus text.me fecit alias laborare.
nam scis quod exceptio perēptoria pa
cti de non petendo que competit princi
pali competit etiam eius fideiussori.§.
penult.insti.de repli.l.fina.ff.de pa.qđ
tamen fallit nisi maior pars creditorū
faceret pactum de non petendo nisi cer
tam partem heredi futuro debitoris.
ff.de pact.l.maiorē.tūc enim pactū ma-
ioris ptis ꝑdest principali si pauciores
velint agere contra ipsum heredē prin
cipalis debitoris:vt ibi habetur.nō au
tem proderit fideiussori casu quo pau-
ciores velint agere cōtra fideiussores.
casus est singularis.in.l.si ꝑcedente.§.
lucius titius.ff.mā.quia prouisio ipsi⁹
creditoris de eo fideiussore accepto nō
debet officere ipsi creditori .laborate
omnino super illo textu ꝛ faciet vobis
honorem.

22 ¶ Quid si iudex errauerit in criminali
bus an fisco detur in integ.resti.videba-
tur dicendum ꝙ sic.quia fiscus minor
et respublica equiparant.vt habet in
l.respublica.C.ex quib.cau.ma.dic ta-
mē ꝙ nō poterit peti in integrum resti.
etiam in publicis penis.quia in crimi-
nalibus non datur in integrum resti.
lege auxilium.ff.de minoribus ita sin-
gul.dixit Bald.in additio.ad Specul.
in titu.de accusa.versi.sed quid si ipm.
in fine secunde colum.

23 ¶ Quidam ditissimus vtputa Cosma

de medicis legauit tibi dimidiam paupertatis sue. quia ita dixit testado lego dimidiam paupertatis mee. Dic quod venit dimidia hereditatis. istud est singulare dictum Bal in rubri. C. de verb. sig. in fi. verbis & allegat. l. lucius. §. heredum. ff. ad trebel.

24 ¶ Statuto cauetur qd mortua vxore in matrimonio maritus lucretur tertia partem dotis. postea maritus recipiendo dotem promisit in casu soluti matrimonij restituere integram dote an isto casu poterit retinere portionem statutariam vr dicendam q non. qz no est integra dos. In cotrarium singulariter determinat. Bal. in. l. neratius. ff. de reli. & sum. fune. per vnem glossellam ibi vbi maritus debet restituere integram dotem. & tamen potest deducere iustam retentionem. puta expenses funeris. sed portio statuti est iusta retentio ergo &c. quod tene menti.

25 ¶ Si princeps vel rex forticauit castru alteri⁹ nobilis diruptum ad hoc vt hostes no caperent illud ille nobilis finita guerra repetit illud castrum ita aptatum princeps excipit & repetit expeses quas fecit in reparatioe castri an poterit repetere dictas expensas: dic qd ille nobilis obtinebit illud castrum sine solutione alicuius expense: sed solum tantu q vnus de populo cofert ad illa expensam. Ita singulariter dicit Bal. i. l. si in aliquam. ff. de offi. procon. & lega. & clarius poneret exemplu in ciuitate q fecisset talem impensam.

26 ¶ Concesse sunt represalie contra omnes ciues tuscos an poteru capi illi de proto qd est castrum vel poterunt capi illi de castro sacti Miniati dicite q no poterunt capi cum illi no sint ciues tusci: & ex ciuitate orti non sint. est singularissimum Bald. in. d. l. si in aliqua. ff. de offic. proconsul. & lega. & de materia represaliarum. vide in. l. 2 omnino. C. ne vxor pro marito.

27 ¶ Maritus legauit vsumfructum fundi sue vxori cum hoc quod non posset alienare ipsum fundum seu proprietatem: an dicatur proprietaria vel vsufructuaria. dic quod erit proprietaria vt illa verba aliquid operentur quia etiam si no fuissent adiecta. illa verba q non posset alienare tamen vsufructuaria non potuisset alienare. Istud est singulare dictu Bal. in. l. proculus. ff. de vsufruc. Ludo. ro. reprobat Bal. in. l. donationes. §. species. ff. de do. sed tu vide eudez Ludo. ro. qui cosuluit p opinioe Bal. in consi. suo. ccviij. per illum text. in. d. l. proculus. & hoc est vt verba aliquid operentur. c. si papa. de priuile. lib. vj. l. si quando. ff. de leg. j.

28 ¶ Obtinui semel in ardua facti questione minor. xxv. annis poterat habere cocordiam cu aduersario. puta i mille ducatis. deinde minor noluit concordiam sed eam refutauit: postea fuit condemnatus in duob⁹ milibus an sibi noceat talis snia etiam si trasiuerit in rem iudicata dicite qd no nocebit snia: immo habebitur pro transacto: & quia ex cosequeti snia condemnatoria apparet de euidenti lesione restituitur ergo minor in integru aduersus cocordiam omissam fuit allegata glo. singularis & lectura Bald. & Bart. & Alber. in. l. si ex causa. §. nunc videdum. ff. de minori. postea reperi Bal. idem dicentem in repetitione. l. ij. in. ij. col. C. de rescin. vendi.

28 ¶ Obtinui &c. Ad hoc vi. bar. vero i suis cautelis. chr. ij. cau. inci. qn aliqs litigat vel litigare vult cu minore. et dic qd ista cautela fuit p⁹ lud. ro. singu. cccxcix. inci. volo tibi dare cautelam.

29 ¶ Quid si minor portat res de quibus solui debet gabella. vel sit prohibitus stante forte sta-

31 ¶ Sepe istud ꝛc. Adde Bal. i. l. seruꝰ. hic alle. ꝛ vide notata p eũ in. l. si seruũ. §. itẽ si hõ. ff. de vb. ob. Alex. tȝ cũ Fran. hic i. l. stipulatio hic alle. col. iiij. vñ cȝ. vr̃ tñ qđ ꝯria opi. possit sustẽtari qꝛ bar. vbi. s̃. non loquit̃ cum dictione ta tuto qđ nullꝰ posset por xatiua: sȝ simplr̃ ex suo facto ꝛ dato ꝛc. ꝛ dato qđ loqueret̃ cum taxatiua videt̃ esse tex. in oppositum. in. l. non soluȝ. §. tale. ff. de libe. agno. quapropter frã. ar. prestãs doctoꝛ in. d. l. stipulatio vr̃ tene re istã scđam opi. ꝛ alle. bal. in. c. j. q̇d iu ris si de re aliq̇d fu. inuesti. ꝛ se alia teti gisse istũ arti. in ti. de acq̇. pos. Et q̄uis Ludo. ro. in loco hic alle. tenẽdo primã opi. dicat se p ea allegare text. nouũ in cle. exiui. i ver. ius aũt. de v. sig. qđ dico taxatiua nõ excludat autoꝛẽ: nec etiam heredeȝ pbatur enim in illo tex. qđ ter minus restrictiuus nõ excludit similia: ꝛ connexa ad quẽ tex. rñdet Are. vbi. s̃. quem oĩno vide vnũ tñ qđ docto. in ista materia quos videri non dicũt notan dum est: vȝ qđ dictio taxatiua in his v bis pmitto p facto. ꝛ dato meo tm̃ facit vt nõ tenear de euictiõe extranei. nõ fa cit tñ quominus tenear p̄tiũ restituere ꝛ bene no. ad practicã qꝛ multi dicerẽt oppositum: ita tamen cõsuluit grauissi mus doctoꝛ alex. de mo. ꝯsi. clxxxviij. in ci. si vẽdo. Et vnam limitationẽ ad istud dictũ posuit fran. cremensis. j. no. clvij. incip. vnus socius vt procedat illud qđ hic dicitur ꝙ tenetur ex facto sui auto ris ꝛc. in autoꝛe vniuersali non autẽ in singulari per glo. quam dicit esse singu. relatam ad illũ text. in. l. si cũ funduȝ. ff. de ver. sig.

33 ¶ Lego vxori mee ꝛc. Ad ista oĩa vi de illustrem doctoꝛem magi. meũ in. l. cum hi. §. si vni. in fine. j. colũ. ꝛ prin. se. ff. de trãsac. vbi facta mentione de istis omnibus ex duabus cõclusionibus gl. ibi facit vnã regulã qđ ille cui relinqui tur fundus ad alimenta: vel ad gaudi mentum. vel ad vsumfructũ habet ple num dominium. ꝛ non finit̃ morte istam regulam limitat ibidẽ ange. vt pcedat qñ relinquit̃ ei qui est capax dominiȷ̈ et

tare tales res ꝛc. an minoꝛ cadat in cõ missuȝ dicite quod beneficio etatis sibi succurritur: nec cadit in cõmissum. tex. est quem credo singularẽ in. l. si ex cau sa. §. si in commissum. ff. de mino.

30 ¶ Tu scis quod si emptoꝛi mouet con trouersia in re empta. ꝛ ipse facit com promissum voluntariũ cuȝ aduersario: quod si postea per sententiam vel p ar bitrium succubuerit qđ non habet re gressum de euictione. l. si dictum. §. si cõ promisero. ff. de euictione. Quid si ipse emptoꝛ compromisit in venditoꝛem dic quod tunc habebit regressum de euictio ne ex quo ipsemet vẽditoꝛ indicauit di ctum est singulare Spe. in ti. de arbi. §. potest. versi. sed pone habui ab Ang. in d. §. si compromisero. ꝛ dicit nõ reperiri alibi hoc.

31 ¶ Sepe istud quotidie contingit Repe ritur in vno instrumento venditionis: qualiter ipse venditoꝛ dixit solũ se vel le teneri ex suo facto ꝛ dato tantũ: quid si euincatur ex facto sui autoꝛis: an tũc teneatur ipse venditoꝛ de euictione bre uiter dicite quod sic: quia per illam di ctionem taxatiuam non videtur exclu di factum autoꝛis. istud est singulare di ctum Barto. in lege si seruus. la secũda. ff. de condi. fur. refert ꝛ sequitur Ludo. roma. in. l. stipulatio ista. in princi. ff. de verb. obli. tu vide Bald. qui vacillando videtur inclinare in contrariam partẽ in capitu. j. qui successo. teneant̃. colum na. x. vnde dictuȝ Bartoli est commune vt dicunt nouiores in dicta lege stipula tio ista.

32 ¶ Ecce habebam concubinam ex ea ha bui filium: ꝛ ex filio nepotem dispensa ui istam concubinam filio tamẽ premoꝛ tuo: an tunc dicti nepotes dicãtur legi timati per subsequẽs matrimoniũ quis libet diceret quod sic per aut. quibus mo. na. eff. sui. vbi non solũ filiȷ̈ sed etiã nepotes dicuntur legitimati. In contra rium tamen determinat Bal. in. l. beni gnus ff. de legi.

33 ¶ Lego vxori mee domum ad gaudimẽ tum quilibet diceret quod finietur morte quasi sit legatum habitationis. In contrarium tamen est singulare di

etiam Bal.quod est perpetuū in.l.si habitatio.ff.de vsu et habitatio.quia modus vel causa de futuro adiecta legato in fauorez legatarij non restringit ipm legatū.l.iiij.ff.de ali.z ciba.leg.Videamus etiam simile.quid si testator legat fundum ad alimenta quod tale legatū dicitur perpetuum:z transmittitur ad heredes bar.in.d.l.iiij.§.fi.z Bar.z Ange.in.l.cuz hi.§.si vni.ff.de transac.vbi dicit casum z Bal.in.l.j.C.de fruct.z lit.expens.z.l.titia cum testamēto.ff.de leg.ij.in.§.fi.Sed quid diceres in donatiōe donaui tibi fundum ad vsum tuum:an talis donatio transeat ad heredes Bal.in fin.dicit quod sic in.l.ij.quasi ad fi.C.de inoffi.dona.Sed quid diceres in venditione.vendo tibi fundum ad vsum tuū: dic quod erit libera vēditio:quia illud verbum in vsum tuum non ponitur taxatiue:sed demonstratiue.Istud est singulare dictum Bald.in rubri.C.de iure emphy.

34 ¶ Reperiuntur duo instrumenta eadem die cōfecta cum hypoteca nascitur quod prius et quod posterius z in vno erat promissum salariū doctoris in alio erat alia causa priuata:quod presumetur anterius:dic quod illud presumitur anterius in quo est promissum salariuz doctori.Istud est singula.verbum Bal.arguendo de doctore ad salarium.ff.solut.ma.l.j.

35 ¶ Omnes contractus de mundo facti coram principe habent naturam bone fidei:quia nihil est quod magis in principe fulgeat q̄ vera religio z recta fides epistola inter claras.C.de sum.tri.et fi de catho.Istud est singulare dictū Baldi in capitulo primo.§.si qua.de pace constan.

36 ¶ Tu mutuasti pecuniā pauperi:z ipe expēdit pecunias in alimētis vxoris z filiorū deinde filij volunt repudiare hereditatē paternā.an potero conuenire eos ad dictū mutuū etiā si repudiēt hereditatē paternam.habetis singularem doctrinā Bart.in lege his solis.ff.de cōdit.inde.

37 ¶ Pone quod sentētia poterit ferri ex pluribus causis.quaruz alique infamabant alique non.fuit lata simpliciter infa nō exprimēdo aliquā causaz: dic quod in dubio p̄sumitur lata ex leuiori cā: et minus infamante:vt dicit gl.sing.in.l.hoc em̄ ff.de excu.tuto

38 ¶ In eodem instrō reperiuntur plures insolidū obligati pbak pecuniaz ad vnuz puenisse presumitur qd alij fuerint fideiussores. vide glo.singularem.in.l.sed iulianus.§.itē si duos.i ver.ad quem.ff.ad mace.fm quē consuluit Ludo.ro.put ipse refert.i.l.gñaliter.ad fi.ff.de fideiusso.

39 ¶ Pōe due ville vl' cōitates hn̄t pactū inuicē qd

proprietatis:sed si fieret alicui qui tantum esset capax alimentorum.secus esset vt in fratribus minoribus per clem.exiui.de verb.sign.alleg.l.seruos.ff.de ali.leg.et vltra eum scd'm mag.meū facit:qz verba i dubio sunt intelligenda scd'z cōditionez psonerū.§.eqtij.ff.de vsu et ha.

36 ¶ Tu mutuasti zc.Vid plenius p Bal.i l.fin.C.ad mac.z licet bar.in loco hic alle.sup hoc reliq̄rit cogitandum ange.tn̄ ibi vr tenere qd filij teneant p.l.fi.ff.de eo p quem fa.erit.z.l.scda.§.j.ff.ad leg.ro.de ia.et p ista opi.facit tex.in.l.ei q.ad fin.C.qd cum eo.quē p notabili alleg.Bar.in lege si pupilli.§.j.ff.de neg.gest.

39 ¶ Pone due ville zc.Dic quod glossa hic allegata non videtur bene probare istud dictum Frācisci.quia loquitur in pacto sententia pontificis confirmato.quod non videtur tolli de equitate per questionem secutam que nihil dicit de sententia procedente contraria:nec habet locum ratio glos.quod plus potest hoc tale q̄ hoc simpliciter:cū velit dicere quod maiorem efficiaz habet aliquid iunctum cū aliqua qualitate quaz sine illa z sic plus potest pactū cum sententia confirmatoria quā sine ipsa z sic videtur illa glo.pbare oppositum.scd'm in terminis Franc.hic tollatur istud pactum simplex.z ita vr̄ tenere zab.nō tn̄ ita declarādo in cle.si.hic alle.in versi.nos et em̄.col.iij.in prin.in.vij.q.in fi.

vna cõferat plus ꝙ alia et ita habeant ex pacto pone qđ postea fiat reuocatio noua per princi pem vel cõmunitatē sub quibus forte erant ille vile vel communitates qđ oia castra ⁊ ville cõferãt equalit̄ ad collectas ⁊ taxas ipsi ꝑncipi vł cõmunitati an ꝑ istud nouum statutum videatur derogatum pacto priori quod erat inter illas duas villas de non cõferẽdo equaliter pridie consului nõ delegari pacto allegaui glo. que videt̄ mihi singularis in cle. dudum. in ver. pacta de sepul.

40 ¶ Tu scis quod forma incanti et subhastationis fit hoc modo, vt plus offerens consequatur ⁊c. pone nunc quod vn⁹ licitator obtulit mille deinde secundus obtulit mille et centum an a secundo videatur primus liberat⁹ esse: iste casus accidit baldo in ciuitate aretina dum q̇dã princeps. Mala testa incantat et omnia sua dacia prim⁹ obtulerat pl⁹ secundus aufugit q̄ forte fuit indiscretus princeps volebat cogere primum Bart. dixit posse cogi nec esse liberatum per oblationem factam a scđo. ita dixit Bart. in. l. licitatio. ff. de publica per text. in argu. in. l. i. in⁹. C. de in diem adiect. Contrarium consuluit Bal. in consilio suo perusino quod incipit quidam titius de arimino quod primus esset liberatus allego tres leges primo allego tex. in. l. valerianus. ff. de preto. stipula. et in. l. stipulat⁹ es opus. ff. de fideiusso. et in. l. cũ plures. §. lege dicta. ff. loca. vbi per secundum actum ante rem perfectã videtur recedi a primo actu ⁊ respondit Bald. ad dictã. l. sabinus quod loquitur in actu perfecto etiam consummato: vtputa in venditione perfecta cum pacto adiectionis in diem quia tunc verum est me creditore inuito per oblationem factam a secundo non rescindi primum actum venditionis ꝑfecte secus in casu nostro vbi venditio non erat perfecta sed stabat in suspẽso donec plus offerebatur ab alio et ita ibi finaliter respõdit Bal. in Ɋalle gato cõsilio ⁊ lucratus fuit centũ ducatos aureos.

41 ¶ Tu scis quod si fideiussor obligetur in plus quã ꝑncipalis debitor in nihilo tenetur fideiussor etiã in summa debita quia tũc vtile per inutile vitiatur. l. grece. §. illud. de fideius. fallit nisi interueniat iuramentum quia ex quo iuramentum habet aliã clausulam vt act⁹ valeat omni meliori modo. l. cum pater §. filijs. de leg. ij. ⁊ Bal. in. l. eam quam. C. de fideicom. tunc vigore iuramẽti tenebitur non vt fideiussor sed vt principalis ita singulariter dixit Bart. in. l. si quis pro eo. ff. de fideiusso. in materia iuramenti.

42 ¶ Si statuto cauetur quod debitum non possit probari per testes sed per instrumentum quid si ego feci examinare testes super credito meo ⁊ nõ opposuisti de statuto videris renuntiare ipsi statuto et amplius non poteris opponere dictum est Bald. singulare nec memini vidisse alibi. in. l. certi cõditio. §. si nummos. ff. si certum pet.

43 ¶ An fideiussor fisci habeat beneficiũ excussionis

40 ¶ Tu scis ⁊c. Ad hoc possent alleg. aliqui tex. qui videntur facere ad decisionem istius questionis vt tex. in. c. nosti. de elec. in. c. cum autem. ⁊. c. pasto. de iurepa. ⁊ in. c. cum laici. eo. tit. vbi gl. ꝙ plures addit in ꝟbo penitentia quam omnino vide. cõsidera tamen q̄ posset dici illos tex. nihil facere i proposito.

41 ¶ Tu scis ⁊c. Ad hoc vide Bald. in. l. si predium. in vlti. col. ver. sed pone. C. de iure. do. et vide gl. in. c. ex rescript. in glo. fin. de iureiur. et sequitur Bald. Lud. Alexand. ⁊ aret. i. l. j. §. quis ita. de ver obli. vide ẽt ange. in. l. hi q̇. ff. de fide.

42 ¶ Si statuto ⁊c. Ad istud dictum facit gloss. in. l. j. in ꝟbo sententia. ff. de ferijs. ⁊ ad istam materiam ꝙ multa valent parte non contradicẽte que aĺs nõ valerẽt ꝑ Fel. in. c. pasto. col. vlt. de excep. ⁊ vide elegãs cõsiliũ Alex. cxxij. inci. viso ꝓcessu. in. ij. vol. Et adde qđ istud idẽ dictũ positũ est. j. sign. clj. incip. statuto ciuitatis.

excussionis quilibet diceret qd non per ea que habetur in.l.fi.ff.si cer.pe.ꝛ in.l. iij.ff.qui satis.cogan.vbi quando principalis est potens vel castellanus vel difficilis ad exigendũ quod tũc fideiussor nõ potest opponere quod pri⁹ excutiatur principalis tamen de fisco habetis glo.singularem quod possit opponi dicta exceptio excussionis in.l.sententia. C.de fideiusso.

44 ¶ Pone ꝙ dicit in instrumento confessus fuit recepisse ꝛ habuisse ꝛ etiaz habere an illud verbuz habere additũ importet aliud etiam vltra simplicem cõfessionẽ qd interuenerit nũc rõ est dictũ singulare ange.quod nihil operetur in l.si expluribus.in ver.habere.ff.de sol. per illam glo.valde notabilez que dicit esse conculcationẽ verborũ tenete ppetuo qnia pulchrum est.

45 ¶ Mutuaui tibi centum super tali fundo vel domo quid importent illa verba super:dic quod important hypotecam vel pignoris nexum tex.est forte singularis in.l.codicillis.§.istituo.ff.de leg. ij.quẽ tex.ad hoc põderauit Bart.in.l. fundus.ff.de annu.legatis.

46 ¶ Tu scis qd stipulatio fit vtroq; loquẽte.l.j.ff.de verb.obli.quero an dicetur cõfici vtroq; vidente ꝛ an requiratur visus ꝛ vtriusq; cõtrahentis vtputa si promittens sit in turri ꝛ promittat decem mihi stipulanti extra turrim existenti glo.habetis singularem qd valebit stipulatio nec requiritur visus in.§. item verborum.insti.de inutili stipula. quam glo.Bal.dicit esse singularem in quibusdam apostillis quas habes in.l. j.in prin.ff.de verbo.obli.

47 ¶ Consuluimus heri famosissimus doctor do.Mãsuetus ꝛ ego in quadam pulchra causa quidã fuit cõfinatus vel relegatus ad aliquem locũ vsq; ad quinquẽnium an finito quinquenio sine aliqua licẽtia superioris possit reuerti ad ciuitatem libere ꝛ impune consuluim⁹ qd sic quia vltima dies quinquenij licentia pro hoc facit.C.de testi.l.si quãdo ita pũctualiter refert Bal.in proemio.ff.§.hec autẽ tria.ꝛ firmat Angel. in lectura antiqua in.l.si vnius.§.si cũ reo.ff.de pac.ꝛ Bal.in.l. actione.§.labeo.ff.pro socio.

48 ¶ Pactum de non petẽdo factũ post cõtractã obligationem non tollit. obligationẽ ciuilem vel actionem ipso iure.l.si vnus.§.pactus ne peteret vbi habet.ff.de pact. tamen si ipsum pactum fiat de non petendo in ipso contractu principali.i.antequã contractus habeatur pro absoluto tunc non orit actio ipso iure quia impedit actionẽ oriri ab initio iste est singularis de quo exclamat Bal.in.l.rogasti.§. si tibi.ff.si certũ pet.ibi nõ amplius ipo iure ꝛc. quod dictum nõ videbitis relatuz in dicto.§.pactus ne peteret.ꝛ de vtilitate istius dicti dixi in dicto.§.si tibi dedero.ꝑ allegato.

49 ¶ Defensaui semel vnũ captum a pena mortis ꝛ in ꝯsi.xxiiij.ici.casus talis est i.j.vol.

44 ¶ Pone qd ꝛc.Istud dictũ adducit pri⁹ a lu.ro.sin.suo.cccccccxxxvj.

45 ¶ Mutuaui ꝛc.Istud dicas pri⁹ sciuitse lud.ro.sing.suo.cccccccxxv.incip.cõpresta mihi centum.

46 ¶ Tu scis ꝛc.Facit dictum bar.i.l.j.in prin.hic alle.vbi dicit qd si duo essent in duabus ciuitatib⁹ ꝛ se ex turrib⁹ exaudirẽt dicerẽtur satis esse presentes quo ad celebrãdã stipulationẽ.ꝛ adde glossam cõcordantẽ ad istã hic alle.in.c.testes.in ver.bo presentia.iij.q.ix.

47 ¶ Cõsuluim⁹ ꝛc. In fi.adde ꝙ idem tenuit Bald. in.c.ex literis.de ꝯsti.

48 ¶ Pactũ de non petendo ꝛc.Adde qd dictũ bar.in.§.si tibi.hic alleg.sequunt ibi cõiter doc.p illũ tex.ꝛ facit.l.nõ oẽs in pn.e.ti.ꝛ.l.obligationũ substantia.ff. de act.ꝛ obl.ꝛ bñ facit vulgata regl'a qꝛ facili⁹ q̃d impedit fieri ꝙ̃ tollat iam factuz.l.parte furioso.ff.de his q̃ sunt sui vel ali.iur.ꝛ.c.quẽadmodũ.extra d iureiurã.ꝛ allegat ad limitationẽ.l.si vnus. §.pact⁹ ne peteret cum glo.ff.de pact.

49 ¶ Defensaui ꝛc.Quãdo q̃s dicat velle vel nolle Bart.in.l.predium.col.iij. C.de edic.

50 ¶ Vidi pulchrā ⁊c. Istō al's scđo studij mei anno publice disputaui de quo vltra locos hic alle. vid̄ p̄ Abb. i. c. ex insinuatiōe. d̄ iu. pa. plenissime p. d. mar. caractū laudēsem i suo tractatu de priogenitura posui aliq̄ in additiōib⁹ meis i dict. Albe. in ℞. primogeniti. An priogenit⁹ suc. in feudo in d. c. ex insinuatione. ⁊ i. c. dilecti. de arb. Itē an i regno succedat fili⁹ priogeniti ⁊ ñ patru⁹. pañ. i c. lʒ. d̄ voto plene p̄ baldum. i. l. cū antiquiori bus. C. d̄ iure delic. ⁊ p̄ Caractum vbi. s. satis ɔgrue distiguētē quaʒ distictionē vr̄ approbare anto. cor. vbi plene loquit̄ de ista vltima. q. i repe. c. grādi. col. xxvij. p̄ totā. ⁊. xxviij. ēt p̄ totā de sup. neg. p̄la. in. vj. de qua ēt p̄ Old. cōsi. xciiij. icipit elegāter circa negotiū. l. ix. col. ibi sʒ certū est. ⁊ cōsi. ccxxiij. ici. iste sunt allegationes cui⁹ motiua refert anch. i. d. c. lʒ d̄ voto. vid̄ ēt ɔsi. pau. lxxvij. quoddā aliud ɔsi. pau. de ca. cxlviij. ẜm veterem impressionem.

51 ¶ Fili⁹ legitimat⁹ ⁊c. Facit illd̄ qd̄ dr̄ q̄ stāte statuto q̄ filia succedat i vna vncia tm̄ q̄ legitimat⁹ succedet parit̄ i vna vncia tm̄ ita bal. i. c. p̄ tuas. de ma. ⁊ obe. alex. i. l. sʒ si hoc. §. patronū. de i ius vo.

dicebat statutum si quis voluerit venenare aliquem vel interficere pena capitis mulctet̄ quidaʒ preparauerat venenum in aliquē et anteq̄ daret bibere fuit d̄tect⁹ ille officialis volebat facere illum decapitari al legaui singularez doctrinaz. Bar. in. l. fi. ff. de re. diui. vbi concluditur qd̄ statutum dʒ intelligi. i. si voluntarie venenauerit vel interficerit per illū tex. cum glo. optime probantes sed nūc addo gl. in. l. quod si ab initio. ff. si cer. pe. vbi dicit glo. si voluerit vti. i. si voluntarie vsus fuerit. l. sepe. in fi. ff. de verb. signi.

50 ¶ Vidi pulchrā disputationē ad mensam ducis mediolani quia stat ibi cōsuetudo ⁊ statutuʒ qd̄ progenies ducis succedat in ducatu et dux mediolani antequā esset dux progenuit aliquos filios ⁊ postq̄ fuit dux genuit aliquos. Ego dixi quod secundo genitus natus in ducatu dicebatur primogenitus nō autem alius ante ducatum ortus allegaui doctrinā Bald. valde singularez in. l. imperialis. §. fi. C. de nup. vbi Bal. arguit ad consuetudinē vel statutuʒ de primogenito regis. nam Rex habebat duos filios quoꝝ vnus nat⁹ erat ante regiā maiestatē ali⁹ āt post regiā maiestatē ⁊ ɔcludit scđo genitū esse priogenitū regis p̄ illū tex. optie pbātē. ⁊. l. senatoris filiū. ff. de sena. qr debet esse primogenit⁹ regis a rege p̄creat⁹ adde Bar. in. l. cū satis. in vlt. col. C. de agri. ⁊ cēsi. li. xj. qr qualitas adiecta verbo significat scđʒ verbi tp̄s. l. i delictis. §. si extraneus. ff. de nox. l. ex facto. §. si quis aūt. vbi vide. ff. ad treb. ⁊ vide Barto. latius loquentez in materia in. l. senator. C. de dig. li. xij. ⁊ glo. in. d. l. imperialis.

51 ¶ Filius legitimatus non potest plus consequi a patre q̄ alter legitime nat⁹ esset cui pater relinquit minus ⁊ ideo si pater habet tres filios duos legitimos ⁊ vnum legitimatū ⁊ mille legauerit legitimato et alteri filio legitimo et alteri tertio filio legitimo vnū denariuʒ ad vno supra vsqʒ ad mille aufertur a legitimato et pro equalibus portionib⁹ diuidit̄ inter alios filios legitimos ⁊ naturales vide tex. singularez in. §. ⁊ quod varie. in aut. quib⁹ modis na. effi. legi. cogita qr iste legitimat⁹ erit peioris cōditionis quā quilibet alius extraneus.

52 ¶ Statuto cauetur quod mortua vxore in matrimonio maritus lucretur tertiam partem dotis quid si ambo simul moriantur vtputa ex naufragio vel ex domus ruina ⁊ nescitur qui anterior ⁊ quis posterior fuerit mortu⁹ an isto casu habebit locum statutum: breuiter dicite quod sic fauore lucri ipsi⁹ dotis. ita singulariter dicit Baldus in. l. si possessor. §. si eodē. ff. de rei. ⁊ sum. fun. per illum tex. cum glo. Sed vltra Bal. ego allego optimum tex. in. l. cum hic status. §. si ambo. ff. de donatio. inter virum et vxo. vbi si maritus ⁊ vxor simul moriantur ad donationem validandam presumitur premortuus donator siue donas

fuerit maritus siue vxor. quod nota.

53 ¶ Obligaui tibi domum meam specialiter et etiam omnia alia bona mea presentia et futura an tūc illa obligatio totorum bonoꝝ dicatur pura vel cōditionalis casu quo domꝰ non sufficiat ad totū creditoris debitū casus est forte singularis i.l.ii.C.de pignori. vbi dicit cōditionalis et subsidiaria ex quo infero quod talis obligatio ɔtinet minorē vtilitatem quam si solū fuisset generalis ꝑ tex.in.l.q generaliter.ff.q po.in pigno. habe.

54 ¶ Queritur si penes iudeum sit pignꝰ vtputa.ff.vetus an ipso inuito possim subrogare eque idoneum pignus habetis gl.singularem quod sic in.l.titio.§.de pig.

55 ¶ Quidam malus aduocatus etiam modice consciētie euasit quēdam amicum suum a pena mortis. ecce quidam nobilis quasi interfecerat suum inimicum vulnere mortalissimo ita quod ilico fuisset moriturus aduocatus consuluit quod vnus famulus reiteraret ictū cum excussiōe vite euasit ille nobilis: quia solum tenebat de vulnerato. secūdus autem de occiso vide tex. i.l.itē mela.§.celsus.ff.ad.l.aquil. addent casum in.l.huic scripture.§.si seruꝰ.ff. eodem titulo.

56 ¶ Lego digestum seu infortiatum an dicatur legatum alternatiuum. an autem vtrumq debeatur. vide tex. quem credo singularem quod vtrumq debeatur in.l.si ita.ff. de au.et argen.lega.q2 exponitur seu prorsus dicas idem si legatur.ff.vetus siue infortiatū vide tex.singularem in.l.cum quis decedēs.§.fi.de lega.iii. qd habet vim copulatiue illa dictio siue.

57 ¶ Testator legauit tibi fundum sub conditione.id est proprietatem alteri autem titio vsumfructum.idem iste titius pendente cōditione acquisiuit ab herede proprietatem postea euenit conditio proprietatis. iste titius vult separare vsumfructum quia dicit vsumfructum durare vsq ad mortem suam.l. correptionem.C.de vsufruct.§.finali in fi.eodem titulo dic quod nihil poterit retinere quia facto suo fuit cōsolidatꝰ ipse vsusfructus cum proprietate. casus est singularis in.l.si tibi fundi vsusfructus.ff. quibus modis vsusfruc.amit. Ludo. de ro.in suis singularibus dixit esse singularem. sz tu vide Bald. allegantem plures cōsimiles.in l.si maritus.C.de inoffi. testa. Sed vltra Ludo. quid si statuto caueatur qd proximior infra annum possit recuperare rem alienatam per consanguineū. vsusfructuarius emit a quodam tertio proprietatem quo casu vsusfructus fuit cōsolidatꝰ pone proximior infra annū vult retrahere rem alienatam et recuperare an iste emptor poterit separare vsumfructū qlibet diceret quod nō ꝑ tex.in dicta.l.si tibi fundi. sz reperio singulariter Bald. contrarium determinasse i isto casu de statuto in.d.l.si maritus.C. de inoffic.testa.

58 ¶ Nemo cogitur acceptare compromissum l.iii.§.tametsi. ff. de arbitris. fallit nisi sit coniuncta persona vtriq litiganti. Baldus singulariter in.l.prima.§.quānis per illum textum.ff. vbi pupil.educ. debeat. de quo textu ibi exclamat Bald. et ille textus optime probat vbi coniuncta persona cogitur suscipere educationem pueri: quia alias non cogeretur si non esset cōiuncta persona ipsi puero.

53 ¶ Obligaui &c. ad hoc vid alexan. consil. cxviii circa fi.col.pe.in quinto volu.

59 ¶ Pecunia est de his re. ꝛc. Ad hoc vide plenissime per eximiũ doct. Ale;. de imo. in. l. j. §. fuit q̃sitũ. col. j. qđ tñ singulariter limita. ff. ad ter. sȝ de hoc dixi plenius in singu. Lud. ro. nu. ciij. inci. Tu habes pecunia ẽ ꝛc. vñ Frã. nr̃ subtraxit istud qđ suũ facit dictũ vide ẽt an. sicu. in no. i ỽ. pecunia vbi addit duas quottes.

61 ¶ Volo tibi ꝛc. Ad dictum istud vide ẽt flo. i aut. hoc si debitor. C. de pig. ꝛ Jac. bu. ꝛ mod. in. l. fi. ꝗ al leg. ꝛ Ja. i aut. sed hodie. C. đ ac. ꝛ ob. ꝛ bal. ibi in prin. idẽ dicẽtez qñ ꝓcedit ꝯ tertium possessorez possidentẽ noie debitoris ꝛ etiã in pignore ꝑtorio secũdũ bal. i. l. j. C. de reuo. his q̃ i frau. cre. hic alle. Quid autẽ in hypoteca lega. ꝑ magi. meũ in. §. itẽ seruiana. insti. de ac. per mod. vbi. ꝭ.

64 ¶ Satuto ꝛc. Adde bar. in. l. ꝯ̃nis. vide eũdẽ bar. i. l. j. C. ne li. i fre. equ. li. xj. ꝛ in. l. j. C. de vesti. olo. eo. ti. qđ aũt debeat estimatio põt decidi ex his q̃ no. ꝑ Ro. ꝛ mo. in. l. multũ. ff. đ ỽb. ob. vide ẽt bal. in. l. in legatis. C. de lega. ꝛ q̇d in ꝑlis siue zonis fictȝ bar. i. l. j. §. hoc iterdictũ. de cisterna al's de fonte ad ista vide etiã per scribẽtes in. c. indicãte. de test.

59 ¶ Pecunia est de his rebus que seruãdo seruari non possunt: ideo poterit alienari ꝑ minorez sine alio decreto viđ gl. ꝛ bar. ff. ad treb. in. l. j. §. fuit questitum. fallit nisi sit deposita ad ẽptionẽ prediorũ qꝛ tũc dicit̃ de pecunia sicut de ipsis agris. vide textuȝ valde singularẽ in. l. iij. §. quid ergo. ff. de ꝯtrario iudicio tutele.

60 ¶ Constituta est seruitus mihi deducendo aquam per fundum tuuȝ ad fundũ meum et vbicunꝗ ꝛ quocũꝗ voluero an talis seruit⁹ transeat ad meos heredes. videbatur quod sic: quia seruit⁹ realis est perpetua cum ipsa re. quia seruitus realis debetur a fundo. ita dicit textus i l. qui alienam. §. fina. ff. de negotijs gestis cas⁹ singularis est in contrarium quod seruitus talis est personalis ꝛ solum durabit vsꝗ ad vitam meã vt in. l. pẽ. ff. de serui. rusti. ꝑdio. ꝛ dicit ibi Bald. quod quilibet diceret contrariũ nisi videret illũ text. quia natura seruitutis alterat̃ ex illis verbis. ꝛ vbicunꝗ voluero.

61 ¶ Volo tibi dare vnam cautelam quã forte nunꝗ̃ audiuisti tu scis quod tertius possessor cum titulo ꝛ bona fide ꝑscribit hypotecariam. x. annis. l. j. et. ij. C. si aduer. cred. quia semper subintelligitur instrumẽtum hypothecarium vel ꝑcarium secundũ formam. l. quod meo. in prin. ꝛ. l. interdum. ff. de acquirenda possessio. tamen qꝛ vltra hypotecariam etiã tibi cõpeteret cõdictio ex lege. l. fi. C. de acquirẽ. possessio. vt pulchre dicit Ange. Jmo. et Ro. in. l. exitus. ff. de acq̇ rẽ. possessio. Bald⁹ in. l. j. C. de reuo. his que in fraudem credi. ꝛ in. d. l. fina. ꝛ cõsuluit Ludouic⁹ Rom̃. in ꝯsil. suo. 439. tuȝ quia condictio ex lege est ꝑsonalis ꝛ durat vsꝗ ad triginta annos. vt. l. ij. C. de cõsti. pecu. ꝛ habetur in. l. j. ꝑ Bar. ꝛ doc. C. de cõdi. ex le. tunc vsꝗ ad. xxx. annos poteris reuocare a tertio possessore ꝑ cõditionem ex. d. l. fi. quaȝ cautelam omino pondera.

62 ¶ Statuto cauetur quod potestas non possit refirmari i officio dubitat̃ an poterit familia eius saltez refirmari. Bal. singulariter in. l. j. C. si rector prouin. dicit quod non obstante tali statuto poterit familia refirmari quod est notandum.

63 ¶ Testator legauit vxori sue vestes q̃ habebat in domo: aliq̃ erãt penes sartorem forte incise sed nondum cõfecte an tales vestes veniãt in legato breuiter dicite quod sic. qꝛ quamꝗ̃ penes sartorez essent tamẽ destinatio animi mariti erat vt factis vestibus reducerẽtur domũ ita pulchre dicit Bar. i. l. ex facto §. rerum. ff. de here. insti.

64 ¶ Statuto huius ciuitatis cauetur quod vestes cũ margaritis non possint portari. ꝛ sic alique vestes erant prohibite portari: alique non: maritus legauit vestes vxori indistincte legando an videantur etiam relicte dicte vestes cũ margaritis q̃ erant prohibite portari

per statutū Bart.singulariter dicit q̄d non veniēt in legato in.l.Quis.ff.de auro.ꝛ argē.leg.istud videt̄ mihi durū qꝛ saltē posset deberi estimatio q̄uis sint aliter prohibite.ꝛ ideo reperio Bal.in l.cum te.C.de do.ante nup.ꝛ in rub.C. de condi.fur.quod saltem debebit̄ estimatio quod videtur verius.

65 ¶ Testator iussit filios suos educari seu alimentari penes matrē nihil dixit de alimētis dandis matri an tunc per illa verba videantur tacite relicta alimenta.habui nunc istam questionem decidi deberi alimenta matri propter theoricā notabilem Bald.in.l.si mulieri.ff.de vsufru.accre.fortius etiaꝫ dixi quod si reliquisset vxori habitationem cum filiis quo tacite videntur legata alimenta ipsi vxori allegaui dictū Bal. q̄d videtur mihi singulare in.l.fi.C.de edic.diui adri.tol.

66 ¶ Statuto florētino cauetur q̄d mortua vxore in matrimonio maritus lucretur dotem.vxor est florentia ꝛ maritus senensis et sunt cōtraria statuta hic.ꝛ ibi.moritur vxor in matrimonio queritur quod statutū tunc attendetur ꝛ dic q̄d attenditur statutum domicilii viri ꝛ non vxoris ad lucrādā dotem.l. exigere dotem.et ibi Bar.Bal.ꝛ Ang. ff.de iudi.Bart.in.l.cunctos populos. C.de summa trini.pulchre.Bal.in aut. omnes peregrini.C.communia de succes.pulchre in capi.fin.de foro compe. Fallit quando vxor duceret maritū ad domum vxoris quod esset signum maxime tristitie quia tunc inspicietur statutum vxoris ita singulariter dicit bal. in.l.fi.C.si a non compe.iudi.

67 ¶ Unus scholaris meus semel mihi fecit magnum honorem quia allegādo inuenit vnum meum cōsilium statuto mariti cauebat̄ quod mortua vxore in matrimonio vir lucretur dotem quo casu dixi attendi statutum loci mariti in dicto superiori.ille maritus inuitauerat domicilium ita quod nunc tempore mortis vxoris erat cuꝫ vxore in alio domicilio. fuit dubitatum quo ad dotem lucrandam quod statutum attenderetur an primi domicilii an secundi in quo residebat tempore mortis consului inspici statutum primi domicilii ꝛ istud debere seruari quod ad dotem lucrā dā allegaui singularem doctrinam. do.Anto.de but.ꝛ.d.Abb.si ibi i terminis vbi decidunt istā q.in finalib9 verbis in capitulo p̄mo de spōsa. ꝛ ita fuit obtentū tā magno suffragio dicti scholaris q̄ mei.

68 ¶ Si maritus consecutus est penam quia non soluebat̄ sibi dos an soluto m̄rimonio debeat restituere vxori penam cum dote.an autē possit penā precipuā retinere breuiter aut ista pena fuit exacta a muliere vł a p̄re mulieris.ꝛ tūc tenebit̄ eā restituere.ff.solu.matr.l.quoties. ff.de iure dotium.l.non solū. aut recepit illam penaꝫ ab extraneo et tunc non tenebitur restituere illam penam exactam cū illa incrementa tantum pertineāt ad maritū.ff. de iu.do.l.dotis fruct9. in prin.ꝛ.l.de honorib9 C.de iure dotiū.ita pulcre an.i.l.ꝛ vbi.ff.de peti.heredi.ꝛ istud est valde notandum.nec oīa que assero dico esse singularia sed pollicit9 fui vobis omni lectione dare tria dicta vtilia et notanda quia non est querendū an de aqua possit

66 ¶ Statuto florentino ꝛc.Ibi fallit q̄n vxor adde q̄d dictū Bal.i loco hic alle. col.ii.ꝟ.mō ego q̄ro q̄re actor est intelligendū f̄m mod.in.c.fi.col.pe.ꝟ tertio limita.de spō.dūmō appareat q̄d maritus intēdat ibi ppetuo velle habitare p not. p doc.in.l. lex cor.§.j. ff.de iiu.facit q̄d not. glo.i.l.ii.§. j.de icolis lib.x.facit ēt tex.in.l. nihil.ff.de cap.sed vltra istā fallentiā vide al's sex notabiliter accumulatas p mo.in.d. c.fi.col.pe. ꝛ vlti.

67 ¶ Un9 scholarꝫ ꝛc Ad istud vide q̄ plures autoritates accumulatas p mod.i.c.j. co.pe. ver. secūda conclusio . hic allega. vbi vltra limitationē de qua in presenti nō aggregauit alias sex m̄ltum notabiles p p̄dicta et subseq.col.

69 ¶ Donatio causa mortis ⁊c. Qđ autoritas añ actū vel in actu vel post incō tinenti interponi debeat. multas autoritates adducit firma. i suo rep. in ℽb. autoritas. ver. xxv. et in ver. ratificatio ℽ. secūdo.

cum quinq; sequē. ⁊ ver. centesimo sed vide plenam remissioné in. l. qui bona. §. iussū ff. de acq. heredi. vbi excellēs doctor Alex. de imol. in vj. col. ver. ⁊ ex istis infertur ad q̄stioné cum concor. ibi per eum signatis post Barto. Ange. ⁊ imo. satis plene loquitur Bald. vbi dicit. in princ. esse apponendam. in. l. quecunq;. j. col. ver. sic querit. C. de bo. q̄ lib. p cano. post Inn. in. c. prudentiam. de offi. dele.

70 ¶ Quidā pr̄ ⁊c. In fi. vide oino bal. in. l. quoties hic alleg. i. j. co. ℽ. ceterū si de ea. vbi ponit tres vel quatuor modificationes ad illud qđ cōiter đr ꝙ femina nō solet succedere in feudo videas etiā eū in ℽ. prece. incip. aduerte tñ. ad dictū vero de quo hic p Cre. adde eūdē Bal. in. l. liberti. in. vij. col. C. de op. lib. Sal. in. l. iij. C. de iure emphy. Bar. ꝯsi. incip. questio ita habet duo dubia. ⁊ in consi. incip. dominus amate.

73 ¶ Fili⁹ post mortē ⁊c. In prin. adde qđ Bal. dicit istā. q. esse expresse decisaz p. c. raynutius. ⁊. c. raynaldus. hic alle. licet antiquitus haberet magnā dubitationē ⁊ dicit qđ totus mundus seruat decisionem illorū textuum. in cōsi. lxxviij. incip. Pepus nicolucij in. ℽ. porro. in. j. parte ibi. ꝫ quid si fili⁹. ⁊ qđ heres ex certa grauatus non detrahat trebellianicā dicit Pañ. in. c. raynutius. colū. vlti. hic alle. ideo qꝛ nō est heres vniuersalis ⁊ aduerte qđ appellat heredē

fieri acetum. quidam allegant glossam singularem in. l. venditionis. ff. de contrahen. empt. nec etiam quot requirantur ad faciendū falsam. glo. est in. l. quidam. ff. de vitri. ⁊ ole. leg.

69 ¶ Donatio causa mortis potest fieri per filiusfamilias cum consensu paterno. l. tam is. §. j ff. de dona. causa mor. qd si filiusfamilias donauit non tamen accedere consensu paterno ab initio sed postea [illegible] interuallo consensit pater an postea confirmet dicta donatio causa mortis. videtur dicendum quod non quia ille consensus paternus debuit interuenire in primo actu donationis nō autem postea. ita singulariter dixit Bal. i. l. si vxor. C. de condi. inser.

70 ¶ Quidam pater accepit feudum pro se ⁊ filijs suis masculis ⁊ feminis an femine similiter veniāt cum masculis dicite qđ non immo solum in defectu masculorum ex natura consuetudinis feudorum rigorosa per tex. in. c. j. §. si filia. de suc. feu. in. c. j. §. quoniā. i ti. epm vel abbatē. in vsi. feu. ⁊ de capita. qui curi. vend. c. si mulier. sed quid si dixerit p se ⁊ filijs masculis cum feminis dic quia tūc equaliter admittuntur cum masculis singulare dictum Bal. iudicio meo in. l. quoties. C. de suc. ⁊ le.

71 ¶ Tu scis quod possum expellere inquilinum de domo ꝯducta quando ego volo reficere domum. l. edē. C. loca. sed facta refectione domus poterit me inquilinus repellere ⁊ petere ipsam domū refectam vt ea vtatur vsq; ad finem locationis vide glos. quod sic. in. l. si duo. §. cum inquilinus. in ver. dñm. ff. vti pos.

72 ¶ Si dedi tibi mandatum quod emeres codicem pro decem expēdisti viginti quia forte tantum valebat ⁊ plus tradidisti mihi codicē simpliciter an vltra decem poteris residuū a me petere quilibet diceret quod sic quia tātum valebat codex et negotium meū gessisti vtiliter. In cōtrarium tamen determinat Bal. in. l. fi. C. de neg. gest. alle. text. quē dicit esse sin. ⁊ optime pbat. i. l. qui alienam. §. libertos. ff. de nego. gest. sed qd si nondum tradidisti. an poteris vti retentione nisi soluam integrum pretium Bald. singulariter dicit ꝙ sic in. d. §. libertos. ⁊ respondet ad illum. §. quia ibi non poterit vti retentione ille qui tantam fecerat expensam monumenti de quo in illo tex. secus in casu nostro vbi poterat esse loc⁹ retētioni ex quo liber erat penes mandatarium.

73 ¶ Filius post mortē vel sub conditione grauatus detrahit duas quartas. l.

legitimam ⁊ trebellianicā.capitulo raynutius.⁊ capitulo raynaldus.de testa.q etiam seruatur in foro ciuili glo.Bart. ⁊ Bald.⁊ docto.in.l.q̄ p̄.C.ad l.fal.⁊ in l.papinianus.§ meminisse.ff.de inoffi. test.vbi Bar.⁊ Bal.in.l.j.§.antequā.ff.si cui plus q̄ per.l.fal.⁊ in.l.cohere.§.cum filie.ff.de vulg.⁊ pupil.Bald.in.l.quoniam in prioribus.⁊ in.l.ex tribus ad fi.C.de inoffi.teste.Bald.in aut.res que.⁊ ibi etiā Ang.C.communia delega.⁊ ange.§.si quis autem in plures.in aut.de here.⁊ fal.cū similibus.Sed q̄d si filius fuit institutus in fundo particulari quia forte valebat dimidiam hereditatis vel plus et fuit grauatus de restituendo illum fundum post mortē vel sub conditione an tunc poterit detrahere duas quartas.dic ꝙ tunc solum poterit detrahere legitimam quia nō est heres vniuersalis.ista doctrina ē pulchra ⁊ menti tenenda.Bal.in.l.filium quem habentem in.xv.col.C.fami.hercis.⁊ lucratus fui sex ducatos in ciuitate Bononie.

4 ¶ Si maritus legauit mille vxori si vitam viduam seruauerit ⁊ quingentos casu quo nupserit:an postea mulier trāseundo ad secunda vota teneatur conseruare illas mille filiis p̄mi matrimonii. quilibet diceret ꝙ sic per.l.femine.⁊.l. generaliter.C.de secun.nup.vbi omnia precepta a marito tenetur mulier transiens ad secunda vota conseruare filiis primi matrimonii.In cōtrarium singulariter determinat Bald.ꝙ erunt propria ipsi⁹ vxoris in.l.j.C.de secun.nupt. dicit se consuluisse in persona domini Mala teste de arimino ⁊ per hoc fuit effectus suus seruitor mouebatur Bald. pulchra ratione quia ita dicendo maritus videtur licentiare vxorem de maritando se et de transeundo ad secunda vota quo casu licentia mariti facit cessare dictas penas transeuntium ad secunda vota ita dicit glo.in.§.duo.in auten. de nup.Bald.in.l.filium quem habentem.C.fami.hercis.in.l.j.C.de his que pen.nomi.idem si esset data licentia nubendi a filiis primi matrimonii.ita pulchre dicit Ang.in.l.non est.ff.ad tertul. et idem Ange.in auten. de non eligen.secun.nuben.in prin.vbi dat cautelā aduocato mulieris transeuntis ad secunda vota vt faciat consentire filios primi matrimonii quia tunc cessabunt dicte pene.de quibus supra.

75 ¶ Habebam redditum annuū ex monte senensi puta centum omni anno legaui titio sextam partem redditus quem habeo in monte senensi an istud dicatur legatum annuum an autem finiatur prima solutione in primo anno videbatur dicendum ꝙ prima solutione per.l.bone.§.hoc sermone.ff.de verb.sig. ⁊ quod dicit Bar.in.l.cū quidam.ff.de annu.lega. tu dic ꝙ erit legatum annuum quia omne relictū prestandum ex reddituu certe rei dicitur esse annuū ex natura ipsius rei vide tex.pulchrū ⁊ singularē in.l.defuncta.§.fin. ff.de vsufruc.

vniuersalem eum qui in tertia vel quarta vel in dimidia est institutus sed si res certa ascēderet ad tertiam vel quartam vel dimidiam vt hic dicitur quid iuris cum non referat quid ex equipollētib⁹ fiat.l.mulier i.§.brasidas.ff.ad trebel.l.in executione §.j.ff.de v̄bo.obliga.l.f.ñ.§.j.ff.māda.cū si.s3 posset respōderi q̄d equipollēs non sufficit vbi data est certa forma vt i cle.j.d vi.⁊ ho.cle.⁊ p bal.in aut.q semel.in.iij.col.C.quō ⁊ qñ iudex.et Bar.i.l.nō sunt liberi.ff.d sta.ho.cū ꝯcor.q̄s adducit ale xā.i.l.ij.circa fi.pe.co.ff.d li.⁊ po.⁊ Fe.i.c.cū dilecta.co.xvj.ver.amplia.xj.d rescrip.⁊ pro clariori veritate eorum que dicit Pañ.in loco superi⁹ alleg.vide omnino tex.⁊ gl.ibi in v̄bo retinet in.l.mulier.§.fin.ff.ad trebel.Et an falcidia detrahatur per heredē in re certa.institutū.vide Ang.in auten.de here.⁊ fal.§.si vero expressim colū.vij.col.j.Et an ecōtra falcidia detrahatur contra heredem in re certa institutum.vide per Barto.in.l.quoties.ff.de here.insti.

78 ¶ Tu ſcis ⁊c. Adde qđ vltra Sali. q̃ đt Dy. ita ꝯſuluiſſe qđ ipſe obtinuit in. l. ij. col. xj. C. de iure emphy. hic alle. Mag. me⁹. col. lxxviij. q. l. quicũqꝫ. quã reputant doct. communiter, vbi. ſ. ſing. ⁊ bar. in. d. l. quicũqꝫ. eam etiam dicit aureã Bald. in. c. litere. ad fi. đ dila. iſtud idem tenet etiã gloſ. in c. cũ eccleſia ſutrina. de cã poſ. ⁊ ꝓprie. cũ concoꝛ. traditis per mag. meũ vbi. ſ. poſt gl. ibi idem tenentem. ibi p̃dicta itellige ad de qđ Bal. iſtud dicit poſt Cyñ. in. l. ij. C. de do. ꝓmiſ. et idem Bal. in. d. l. quicunqꝫ. faciunt q̃ adducit Magi. me⁹ vbi ſ. ⁊ ibi tradit aliam limitationeꝫ quam poſtea in colũ. ſeq. eleganter reprobat. Et demum in eadem col. verſi. tertio aduerte affert notabilem declarationem ad iſtũ articulum. vide omnino illum egregiũ doctoꝛem egregie loquentem.

80 ¶ Promiſiſti domum ⁊c. Iſtud facit ludo ro. ſin. ſuo. xxxj.

76 ¶ An ratione cõtract⁹ celebrati per meũ procuratoꝛem puta rome poſſim ego dñs ſenenſis ibi conueniri ſi ibi reperiar breuiter dicite ꝙ ſic ſicuti ſi ego ꝑſonaliter ꝯtraxiſſem rome. iſte eſt tex. foꝛte ſingularis in. l. heres abſens. §. apđ labeonem. ff. de iud. quod not.

77 ¶ Relicta ſunt alimenta puero vel pulle vſqꝫ ad pubertatem vſqꝫ ad quantum tempus percipient alimenta quilibet diceret quod maſculo vſqꝫ ad. xiiij. annũ in femina vſqꝫ ad duodecimum in contrarium eſt caſus ſingularis ſpecialiſſimo fauoꝛe alimentoꝛum induct⁹ in. l. mella. in p̃n. ff. de alimen. et ciba. lega. quod maſculus habebit vſqꝫ ad decimũoctauum annum. femina vero vſqꝫ ad decimũquartum annum completum ⁊ ſic eſt caſus ſingularis ⁊ ſpecialis in verbo impubertas. ⁊ ſic nõ finitur in. xiiij. anno. in maſculo nec. xij. anno. in femina fauoꝛe ſpeciali. vt. ſ.

78 ¶ Tu ſcis ꝙ eſt emphyteota vel tributarius et non potes pꝛobare ſolutionem foꝛte. xl. annoꝛum cautela eſt vt pꝛobes te ſoluiſſe tribus annis immediate pꝛeteritis quia tunc pꝛeſumitur etiam in pꝛeteritum te ſoluiſſe vſqꝫ ad xl. annos. ⁊ vltra iſte eſt tex. valde ſingularis de tributo loquens quem ibi bar. inducit ad emphyteotam in. l. quicũqꝫ. C. de apo. pub. lib. x. ⁊ ideꝫ tenuit Guil. Cy. Bar. ⁊ Bal. et albe. in. l. ij. C. de iur. emphy. idẽ firmat Bal. in addi. ad Specu. in ti. de loca. ꝟ. xxxviij. ⁊ ſenſit Bal. in. l. j. in. xix. col. C. q̃ admi. Idẽ dicite in colono ſimplici qui colit: ita ſingulr̃ firmat Ang. in aut. de nõ alie. Pꝛedicta intellige dũ tñ pꝛobes illã ſolutionẽ tribus annis diuerſis factã: ſecus aũt ſi ꝓbares vnico contextu. puta quia pꝛobares per vnicam confeſſionem factaꝫ de tribus annis iſtud eſt ſingulare dictum Bal. in. d. l. j. C. de do. pꝛomiſ.

79 ¶ Iteꝫ quero an pꝛeſumptio de tribus annis immediate pꝛeteritis habeat locum quando pꝛomiſiſti mihi. x. ſingulis annis vel grauaui te mihi ad decem ſingulis annis an ex ſolutione triuꝫ annoꝛum pꝛeſumaris in pꝛeteritum quandocunqꝫ ſoluiſſe dicite quod non quia hec pꝛeſtatio non eſt canonica. i. regularis ſed contingẽs ⁊ reſpiciẽs grauamẽ perſone non rei ſed canon ex natura ſui non ex accidenti pꝛeſtatur ſingulis annis: ita ſingulariter Bald. in. l. q̃cũqꝫ. C. de apo. pub. li. x. quod eſt ſingulare verbum.

80 ¶ Pꝛomiſiſti domum vel palatium facere mihi cum conuentiõe quod ſingulo die ſoluam tibi. x. ita ꝙ de die in dieꝫ eras cõduct⁹. feciſti domũ vel palatiuꝫ vitio operis ⁊ vitio tui ruit domus vel palatium an tenearis mihi ad emendã damni quilibet diceret quod ſic. quia vitio operis ⁊ vitio tuo. In cõtrarium eſt caſus ſingularis quod ad nihil teneris in. l. ea. §. locaui. ff. loca. et ratio quia de die in diẽ videris appꝛobaſſe ſuas operas ideo qđ ſemel appꝛobaui non poſſum amplius repꝛobare.

81 ¶ Pone iudei iſtius ciuitatis habent iſtud pꝛiuilegium a cõmunitate vt poſſint retinere res furtiuas et ſibi pignoꝛatas donec eis ꝑ veros dominos ſol

natur precium exbursatum forte famu- lus scholaris senensis subripuerat li- bros domino et subpignorauit hebreo pro centum an virtute dicti priuilegij poterit hebreus libros retinere donec scholaris dederit sibi pecunias exbur- satas per iudicem tali famulo. breuiter dicite quod non poterūt retineri nec ta le priuilegium afficit scholarem foren- sem. istud est singulare dictum. d. Abb. siculi. in. c. quod clerici. de fo. com. bene inuenietis in multis locis an statuta li gent forenses sed non inuenies forte alibi de tali priuilegio quod non afficit scholarem.

82 ¶ Mulier transiens ad secunda vota perdit omnia lucra percepta a marito saltem quo ad dominiū quia debent fi- lijs primi matrimonij conseruari. l. fe- mine. z. l. generaliter. C. de secun. nupt. pone quod multa donaria facta fuere vxori contēplatione mariti postea mor tuo marito vxor transit ad secunda vo- ta an perdat dicta donaria z lucra z de- beāt conseruari filijs primi matrimonij quilibet diceret quod sic. quia si cōtem- platione mariti ergo videntur profecta de bonis mariti. l. sed si plures. §. in ar- rogato. ff. de vulg. z pupil. l. additio. ff. de acquiren. heredita. l. cum oportet. vbi glo. C. de bo. que lib. reperio tamen Ludo. roma. consuluisse cōtrarium nec memini alibi me legisse in consilio suo ccccxciij. per pulchras rationes. nā pri mo dicit illa. l. que est cōstitutio puniēs vxorem transeuntem ad secunda vota dicitur esse penalis. §. si vero in aut. de nup. sed pena debet habere locū in actu vero et non in ficto. l. iij. §. hec verba. ff. de nego. gest. l. j. §. hoc interdictum. ff. de fonte. vbi dicit Barto. quod si statu- to cauetur quod mulier non possit por- tare margaritas intelligitur de veris margaritis nō autem de fictis ideo mu lier portans fictas margaritas non pu nitur.

¶ Secundo dicit roma. nam ista lex pe nalis est odiosa vt supra que punit di- ctam mulierem transeuntem ad secun- da vota ergo non debet extendi vltra q̄ loquatur ideo cum solum loquatur illa de bonis mariti et non extendetur ad illa dona ta contemplatione mari ti z quod iste actus sit fi ctus. vt supra dixi appa- ret. per textum in. d. l. ad ditio. vbi ita intelligitur et sic non vere sed per fi ctionem dicuntur bona mariti. similiter glos. in d. l. cuz oportet. loquitur per verbuz videtur esse ergo per fictionez. Ter- tio etiam dicit pōderas- se tex. a nemine animad uersum in. §. si vero expe ctet ver. et quod de ter- minis. in auten. de nup. inducendo isto modo / quia dicitur ibi antè ver si. decernimus. qualiter si donata z lucra facta a marito domini conser- uari filijs p̄mi matrimo nij quod etiam debet cō seruari donatio ante nu ptias siue fuerit propria siue eius contemplatio- ne fuerit tradita. Ecce ergo quod ponit specia- litatem in donatione an te nuptias non autem in alijs donatis de quibus supra dixi etiam si con- templatione mariti er- go eius quod est singula re in contrarium est ius commune. l. j. in fi. ff. ad municip. l. ius singula- re. z. l. quod vero. ff. de le gi. z ita residet Ludo. in prefato consilio suo.

83 ¶ Relictus est vsus cu iusdam domus magne seu palatij magni in quo forte sunt quatuor cāme re quantum ad vsus pauperis sufficeret vna camera vel due an re- stringuatur tale legatum modo predicto. breuiter

81 ¶ Pone zc. An z qn̄ scholares vel peregri ni teneātur sequi statu- tū vel ꝯsue tudinem il lorūz inter quos cōmo rant vide p glos. Do. et Car. Alex. in. c. q̄ ꝯtra viij. di. p ꝯa ba. i cle. di gnū. v. q. de cele. missa. p gemi. i. c. eos. col. j. ꝺ tēp. ordi. in vj. gl. in. §. itē si q̄s. de prouincia. xiij. q. j. per moder. l. c. ꝙ clericis. hic alleg.

84 ¶ Uolo te docere &c. Adde qd text. allegati per Abba. in capi. cum dilecti. de necessitate non probant dictum suuz & ipsemet in §. ibi seque. dicit quod ex eo sequeretur vnum absurdum & veritas istius dependere videt ab isto articulo nu quid quantitas debita respectu certe speciei desinat esse debita perempta illa specie de quo per Alexa. magi. meu & communiter alios in. l. quod te. ff. si cer. pet. & in. l. fundum Cornelianum. ff. de noua. vbi dicit quod quando quantitas iure obligationis siue sit certa siue incerta nunq liberatur debitor quatitatis respectu speciei etiam si species ipsa pereat ita probat ille not. tex. & contra dictum Panor. videtur facere dictum Barto. per modu limitationis positu in. d. l. quod te. q debitor quantitatis respectu certe speciei perempta illa specie etia liberat a quantitate & allegat ad hoc quinq text. quos vide qd dictu dicit tamen Magr. meus ibi. co. lum vj. intelligendu dummodo illa species posset solui iuito creditore & in eadem & ex eade ca quo casu Qclusio Bar. seu limitatio procedet sine disputatione alias secus. & ita vident communiter tenere docto. in. d. l. qd te. & in. l. si ex legati causa. de verb. obli. immo videntur esse tex. de hoc in. l. quidam. §. si tibi l. filiusfa. §. fine. & l. titie textores. §. fi. ff. de leg. j. facit etiam pro nunc contra dictum Panor. quia dicta limitatio Barto. procedit quotiescuq species est causa finalis vt debeatur quantitas vel genus tunc perempta specie liberat etiaz debitor a quantitate ita magistraliter dixit Bald. in. l. incendium. C. si certum petatur.

dicite q non immo poterit vti toto palatio quia aliquado potest vna camera & aliquando altera ad suum bene placitum vti: textus est iudicio meo singularis in. l. diuus. §. licet. ff. de vsu & habi. quod tene semper menti.

86 ¶ Statuto cauet &c. Ibi quod di-

84 ¶ Uolo te docere vnum quod forte nunq audiuisti vendidi tibi fundum citra dimidiam iusti pretij quo casu alternatiue poterom agere contra te per remedium. l. ij. C. de rescin. ven. valet vel vt suppleas iustum pretium vel oblato tuo pretio rescindatur. quid si ille repe riatur peremptus vtputa casu fortuito & sic mea & tua culpa an tunc competat mihi aliquod remedium quilibet diceret quod non: quia quilibet debitor perempta specie ante moram liberatur l. si ex legati causa. ff. de ver. obligatio. vidisti in. l. quod te. ff. si cer. pet. tamen isto casu dabitur mihi remedium agendi simpliciter ad suppletionem iusti pretij istud est singulare verbu domini Abba. siculi qd non memini me alibi vidisse in capit. cum dilecti. in fine. extra de emptio. & vendi. & ibi pone pulchra questionem. nam ex quo tu eras debitor alternatiuus perempta vna re remanet obligatio in alia. l. si in emptione. §. emptor. ff. de cotrahen. empt. & not. in. l. stichum aut pamphilu. in prin. ff. de solu. Et sic qq no possis agere alternatiue. vt supra: quia non habet facultatem rei restituende tamen superest obligatio ad suppletionem iusti pretij vt supra quod dictum valebit tibi ad centum ducatos ideo tene menti.

85 ¶ Emphyteota non potest rem alienare domino irrequisito alias cadet a iure suo. l. fi. C. de iur. emphy. an in ipsa re emphyteotica saltem possit costituere alteri vsumfructum reperio singulariter Bald. quod sic. in. l. j. ff. qui. mo. vsu fruc. amit. tamen nihil allegat sed solu sua simplici autoritate. tu aduerte quia puto dictum Bal. esse falsissimum quia quoties lex prohibet alienationem intantum prohibetur vt est in ipa re vsus fructus constitui non possit. iste est tex. qui no potest cauillari. in. l. fi. C. de re. alie. non alie.

86 ¶ Statuto cauetur quod si vxor commiserit adulteriu maritus lucretur dotem quod est etiam de iure communi. l. cum mulier. ff. solu. matrimo. an si dicta mulier committens adulteriuz habeat filios primi matrimonij applicabitur

dos ipsi marito breuiter defensant plures filios primi matrimonij. tñ d est ea reum dictum Bald. in. l. hac edictali. in iij. columna. C. de secũd. nup. de quo dicto exclamat domi. Floria. in sua disputatio. que incipit mulier primo viduata cõsorte rc. quod dictũ potest optima rõne comprobari qr qd quis nõ potest facere paciscẽdo vel aliter alienãdo nõ potest committere delictũ vt alienetur l. imperator. ff. de fideicõ. liber. vbi illd generale fecit Bald. in. l. vnica. C. d cõdi. ob cau. quod not.

87 ¶ Si emptor citatus non comperuit ad sentẽtiam presumitur sententia lata ex culpa sua adeo vt non possit postea habere regressum de euictione contra venditorem etiam si prius denuntiauerit litem ipsi venditori r etiam ipse vẽditor fuerit contumax in defendendo quia nec ipse venditor comparuit quia prepõderat culpa ipsius emptoris non comparentis istud est singulare dictum Bal. in. l. prima. C. de pericu. r commo. rei ven. r si contingat vos lucrari aliqd ex isto dicto solũ detis mihi vnum par caponum.

88 ¶ An lex hac edictali. C. de secũ. nup. hẽat locũ i filijs vulgo cõceptis. de qua l. s. feci mentionẽ. breuiter dicite q nõ. istud est singulare dictum Bald. in. l. cũ pater. §. mater filijs. ff. de leg. ij.

86 ¶ Pone q filius tpe testamenti fuit preteritus a patre postea viuo patre est capitaliter bãnitus an fiscus ex persona filij cui successit p edictũ possit dicere testamẽtum nullum quilibet diceret q sic. qr fiscus loco heredis habet. l. ij. C. ad l. iul. de vi. pub. l. int eos. §. fi. ff. de fideius. sed tu dicas cõtrarium quia filius bannitus non poterat dicere testamentum nullũ ergo nec fiscus ex persona bãniti quia fiscus pretendit causam illicitã ergo ei exceptio doli obstat ex persona banniti. l. apud celsum. §. autoris autẽ dolus. ff. de except. do. est singulare dictũ Bald. in. l. si qua pena. ff. de his qui sunt sui vel alieni iuris.

90 ¶ Tu scis quod fideicommissum vniuersale ex causa preteritiõis sustinetur p aut. ex causa. C. de lib. prete. vbi etiam ctum. adde pro hoc no. gl. r ibi docto. in l. si ita quis. §. ex lege. ff. de vbo. obligatio. r est glo. ordina. et communiter approbata.

87 ¶ Si emptor citatus rc. Ad intellectũ l. j. hic allega. vide Alexand. in. l. venditores. post Imol. in secunda colum. circa mediũ. ff. de verbo obligationibus. tex. gloss. et doctores i. l. emptor. C. de euic.

dicunt docto. vez Bar. r Bal. quod virtute clausule codicillaris institutio vniuersalis transfunditur in vim fideicõmissi. r etiam Bart. scd in. l. prima. ff. de iure codic. r Ang. in. l. titia. ff. de inoffi. testa. pone nunc talez casum. Frater preterita sorore instituit turpem psonã in quo testamẽto erat clausula codicilla-

89 ¶ Pone quod filius rc. Pro isto dicto Bal. facit tale argumentum a nemine plus iuris in alium transferri potest quã ipse habeat. l. nemo potest. de regulis iuris l. traditio. ff. de acquirendo rerũ domi. scd filius damnatus reputatur mortuus ante patrem. vt in. l. si qua pena. hic alleg. in. l. gallus. §. quid si tantũ. de liberis r posthu. ergo nihil in fiscum transmittit. facit. l. quoties. i fine. de noua. et vide. s. no. xij. Quid si filius vbi repetitur istud dictum.

90 ¶ Tu scis quod fideicõmissum rc. An fideicommissum vniuersalẽ relictuz in testamento fratris cõseruatur per aut. ex causa. Bal. et Sali. in. l. fratres. C. de inofficio. testamẽ. tenent quod sic. Ang. in. §. fi. in aut. vt cum de appell. cogno. tenent quod non quaz op. putat esse veriorem Alexan. in. d. aut. ex causa. colũ. xiij. quando autẽ adest clausula codicillaris concludit Alexan. in. d. aut. colũna. vij. quod venientes ab intestato generaliter intelligãtur grauati ad fideicommissum. r ita dicit esse magis communẽ opinionẽ quã etiam sequit post satis longam disputationem mag. meus in. d. aut. col. pe. r fi. r eam duobus notabilibus modis limitat.

91 ¶ Tu scis &c. Et q lz alias de pprio vocabuli significatiōe appellatione nepotis: non veniat filius fratis vel sororis. & dicit Bar. i. l. si institutū. §. fi. ff. de inoffi. testa. se credere qd istd nō repiat d iure ciui li. dicūt tñ ris quo casu soror expu docto. in. c. fundaméta. §. proinde. hic alle. qd sec⁹ fm cōem vsum loquēdi q est sequédus fm Gemini. ibi & ita etiam dicit Feli. in pemio decre. co. ij. & lati⁹ examinat vbi dicit qd quidā text. q allegātur ad hoc de iure canonico. parū faciūt subdit tñ q contrariam opi. tenuit abb. in. c. tua nos. de ɔsan. & affi. & q plures alij quos ipse refert in. c. p tuas. col. ij. de pbs. et Fed. de se. ɔsi. xxxix. inci. viso pūcto cō sulnit qd statutum excludés extāte nepote nō itelligit de nepote ex fratre ad iura canonica rñdet q iproprie loquntur: & q sunt vba narratiua pape q non disponūt. c. si papa. de priui. in. vj. et ppterea qz in statuta vr̃ attendenda propria & nō abusiua vulgi significatio vt expresse no. Bal. in. d. c. j. in prin. in. iij. co. de suc. feu. & in. l. j. v. nec puto. d suc. edi. & nōnulli qs refert Sand. vbi. s. id circo videtur ipe inclinare in opi. Fe. limitando dupliciter firmius tñ adheret prime opi. qz tenēdo illā cōez cōclusionē quā ipe tenuit i pemio decre. co. ij. q i statutis q̄uis strictis & penalib⁹ cōmunis vsus loquēdi preualeat pprie nature vocabuli: q etiam tenuit mag. me⁹ in rub. ff. de oper. no. nun. Aud. sic. condi. xxx. incip. scribitur preclare. col. vij. circa mediū in pria parte ɔsiliorū. & in ɔsi. lviij. v. verba debét. & cōsi. xxxv. in quib⁹ etiā satis plene loquitur q plures possent referre: quos silentio supprimo. breuitatis gratia.

92 ¶ Tenuta fuit &c. Pro isto dicto facit qz habens quasi pignus in re. potest vti retentione. l. iulianus. §. offerri. ff. d actio. emp. & l. hereditatis. de here. vel act. vendi. fallit nisi talis res peruenerit vitio vel delicto. l. prima. §. redigun tur. ff. quorum legato. capitulo finali. de ordi. cog.

94 ¶ Vidisti &c. Istam. q. tetigit Cy. & gnauit testamentum p querelam inofficiosi testamenti: an tunc clausula codicillaris operet vt soror videat grauata de restituendo hereditaté per fideicommissum illi turpi psone heredi institute. Pau. de ca. in cōsi. lix. cōsuluit super isto puncto. & dicit se multū laborasse & finaliter nullū doctorem reperit: qui tetigerit istam questioné: & tunc erat huius opinionis q clausula codicillaris nihil operet isto casu: postea finaliter reperit soluz Ang. tetigisse. i. d. §. aliud quoqz capitulū. in aut. vt cū. de appel. cogno. vnde sumit. aut. ex causa que solum loquitur qñ datur querela liberis contra testamenta parentum vel econtra. Et qz q. §. casus. eo. tit. loquatur de fratribus tamen illa constitutio noua vnico casu corrigens ius cōmune non extendetur ad correctioné aliarū leguz veterum de fratribus loquentiū. arg. l. quod cōtra. de. ll. cum si. & ita etiá sentit quod fideicōmissum vniuersale relictum in testamento fratris non iusti net per dispositioné aut. ex causa qd dictū notetis quia nouum & non repertis tactum in loco. s. alleg.

91 ¶ Tu scis quod appellatione nepotis intelligit de filio filij. vt habetur in. l. liberorum. de verbo. signi. cum similib⁹. tamen de vsu cōmuni loquēdi intelligitur de filio fratris quid autem si nō probetur talis cōsuetudo dicite quod non expedit probari istam cōsuetudiné generalem: & ideo etiā prolatum in statuto itelligeretur de filio fratris sicut de alia probatione cōsuetudinis. istud est singulare dictum Joā. and. in. c. fundamenta. de elec. lib. vj.

92 ¶ Tenuta fuit mihi data ex inordinato pcessu: & p consequēs nullo an potuerit retineri donec soluatur verum debitum breuiter dicas q sic: quia loco pignoris potero retinere si mō ante erat mihi ascripta vel obligata ipsa res propter debitum. istud est singulare dictum Bal. i. l. fundus qui Lucij titij. ff. de rescin. vē. & ita habebit locū hoc casu. l. si non sorté. §. si centū. ff. de condi. indebi. quod not. perpetuo. quia multotiens videi de facto dubitari.

93 ¶ Statuto cauetur qd mortua vxore in matrimonio maritus lucretur tertiam partem dotis moritur maritus & nihil dixit in vita cu vxor esset premortua in vita an heres mariti poterit petere tale lucrum an autem videatur remisisse dicite q heres poterit petere tale lucru prouenienś ex statuto: ita singulariter dicit Baldus in leg.si arrogator.ff.de adopti.

94 ¶ Uidisti in.l.vinum.si cer.pet.qd qn debitor vini vel frumenti est in mora in spicitur estimatio quanti plurimi proueniens a tempore more per illum tex. in.l.si sterilis.§.si per venditorem.ff.de actio.empt.& l.ratio.§.cum per venditorem.eode tit.quid econtra si creditor fuit in mora recipiendi.dic qd a tépore illius more inspicitur estimatio quanti minimi.istud est singula.verbum Bal. per illum tex.in.l.si hoiem.ff.máda.qd adde ad.l.vinum.

95 ¶ Statuto cauetur quod nullus forensis possit emere in territorio senési:an si emat forensis perdat pretium exbursatum dicatis quod nó.vt in.l.j.C.ne lice.hab.metro.loc.su.ad extra transi.libro vndecimo quem tex.ad hoc singulariter ponderat Bald.in lectura ordinaria in.l.fi.§.fin.C.cõmuni.deleg.vbi subdit Bal.quod forensis poterit retinere rem emptam donec ei restituatur suu pretium per tex.in.l.si non sortem. §.si centum.ff.de condic.indebi.

96 ¶ Curator prodigi & alij forte consanguinei qui fuerunt sollicitatores ad obtinendum interdictum contra illu qui asserebatur prodigus:postea ipsi curatores et sollicitatores fuerunt instituti heredes ab ipso prodigo:deinde venientes ab intestato volebant istam hereditatem dicentes quod prodigus non potuit condere testamentum per.l.is cui. ff.de testamentis.nuc iste curator & sollicitatores volunt probare qd non erat prodigus:& per consequens interdictu fuisse nullum:an admittantur ad dictã probationem dicite quod non.& ita nõ potuerunt obtinere dictaz hereditaté: quia non possunt venire cõtra illud qd sollicitauerut.ita singulariter determinant domi.de rota.per pulchras rationes quas esset longum referre decisionibus antiquis decisione.iiij.in titu.de testamen.

97 ¶ Decidi pulchraz causam in ciuitate lucensi. quidam habebat molendinum commune cu altero socio molédinum egebat refectione. et alter socius fuit requisitus vt contribueret in refectione et fuit contumax

Petr9 de bella pertica.in lege in minorum.columna nona.C.in quib9 causis in integ.restitu.vbi post disputationem quam refert magist.meus in.l.vinum. columna. octaua . in fi.& princi. seq.vident tenere q.l. vinu vendicet etiam si bi locuz in isto casu e contrario vz qn creditor fuit i mora & idé tenuit Alb.in.d.l. vinum.col. pe.et p ista opi.secudu Magi.meum.vbi supra videtur text.in l.ratio.§.si per véditoré.ff.de act.empt. & ibi gl.expresse in verbo cu agatur nisi subtiliter rñdeat qd loquit qn vterq tã debitor q creditor fuit in mora.& ad idé facit bonus tex.in.l.qui hominem.hic alle.vbi tex.loquitur de mora vtriusq. & dicit q sua mora neutri debet prodesse.vbi Bal.& idem Bal.in.l.acceptem. col.xvj.C.de vsu.& Alex.in.l.semel mora.ff.de vsu.breuiter fm mag.meu Bar. posuit doctrinam satis equam p quam opiniones in isto articulo possunt ccordari in.l.iij.§.in hac.vlti.col.ff.cõmo.p tex.cum gl.in.l.si mora.ff.sol.mat.

95 ¶ Statuto cauetur &c.Facit quod dixi supra nu.92.

97 ¶ Decidi pulchrã &c.Ad istud vide an gc.de are.idem tenenté in.§.sequés.in pe.co.in prin.insti.de ac.vbi dicit quod isti duo tex.hic alle.sunt singularissime notandi cõtra socium negligentem reficere rem communem &c.Bar.cep.idez tenuit in cau.sua.84.incip.sepe contingit.idé tenuit Ang.in.l.quidá liberus. col.ij.ff.de serui.vrba.predio.& Barto. vbi alle.istos text.in.l.quomin9.q.xvij. ff.de flumi.vbi idem sequés Magister meus dat duas notabiles limitationes in.col.xxiij.

98 ¶ Statuto ꝛc. Ad istud vide Ro. singula.cccccclxx. inci. nūquid esse coquū. ꝛ ea que ibi addidi.

99 ¶ Erāt duo ꝛc. Ad istud vide Ro. q̄ prius sciuit tex. in. l. fi. §. interdū. in singu. suo. xxx incip. si dicat.

100 ¶ Tu scis ꝛc. Aduerte quod istud dictū fuit pri⁹ de sin. Lu. ro. no. xij. incipi. An sicut snia iudicis ꝛ vide q̄ ibi dixi.

101 ¶ Tu scis ꝛc. In fi. adde qđ istud dictū refert simpliciter nihil addēdo Firma. in suo rept. in v̄bo citationis effect⁹ v̄. vj. in fin. vbi plene tractat de ma. iterrū̄pēde p̄scriptionis p citationez.

102 ¶ Titius cōdēnatus ꝛc. Adde qđ Bal. tenuit idē qđ in l. ꝯmissorie. hic alle. in. l. q̄uis. la. j. C. de vsu. forte ꝯsiderās rigorē statuti in quo strictius pceditur quā in iure cōmuni. aduerte tamē qđ pena mutilatiōis mēbri per statutum imposita potest p iudicem cōmutari in sene vel puero in pecuniariam. vt dicit idē Bal. in. l. q̄cūq3. col. vj. in. fi. C. de ser. fug. ꝛ seq̄t Alex. in l. q̄d ergo. §. pena grauior. de ifami. vbi post bar. satis plene de ista mat. ꝛ p eū dē post Bar. i. l. h̄ accusare. §. oib⁹. de ac.

vnde alter socius in totum reficit sua expensa. ꝛ postea erāt lapsi quatuor menses: dixi dictuz molendinuz transiuisse in socium reficientez qꝛ ille non soluerat partez suam infra quatuor mēses allegaui tex. quē credebam esse singularem in. l. si duobus. §. idez respōdit socius qui cessantis. ff. pro so. sed postea reperi cōsimilem in. l. si vt proponis. C. de edifi. priua.

98 ¶ Statuto cauetur qđ quilibet artifex debeat soluere. x. an coquus soluet dcā. x. dubiū videbať an coqu⁹ esset artifex dicas qđ sic. text. est in. l. si quid venditor. §. fi. ff. de edil. edi.

99 ¶ Erant duo custodes carceris vn⁹ custos aufugit cum carcerato. an alter teneať quilibet diceret quod sic. qꝛ custos carceris teneť de fuga ipsorum carceratoruz, vt habetur in. l. ad cōmētariensem. C. de custo. reo. sed tu dicas cōtrariū. qꝛ ascribiť casui fortuito ex quo ipse custos debebat confidere de altero socio. casus est sing. in. l. fi. §. interdum. ff. de custo. ꝛ exhi. reo.

100 ¶ Tu scis q̄ binus actus scđm diuersas opi. inducit vel infert cōsuetudinē vt habeť in. l. ij. C. q̄ sit long. cōs. ꝛ i. l. de quibus. ff. d. ll. ꝛ in. c. fi. de consuet. quid erit i snia arbitratoꝝ vtputa qꝛ bis ter immo decies fuerit iudicatū: an tūc inducatur ꝛ ꝯfirmetur dicta cōsuetudo q̄s libet diceret q̄ sic. qꝛ redacta sunt arbitria ad istar iudiciorū. l. j. ff. de arbi. sed contrariū dicas etiā si essent mille snie arbitroꝝ non induceret ꝯsuetudo istud est sin. dictū Bal. in. c. j. de feu. cogni. in x. col. ꝛ alle. Jo. andr. in. c. abbate sane. de re iudi. lib. vj.

101 ¶ Tu scis q̄ p̄scriptio. x. annoꝝ interrumpiť p litis ꝯte. l. mote litis. C. de rei vend. vsucapio autē p sniam: vt. l. si post acceptū. ff. de rei vēd. dicas q̄ hodie de equitate canonica ois vsucapio vel prescriptio interrūpitur p solā citationē qꝛ cū ꝯstituať in mala fide succedit regula q̄ nulli⁹ malefidei possessor p̄scribit. c. fin. de pre. c. malefidei possessor. de reg. iur. lib. vj. istud est sing. verbū Bal. animine pōderatū. in rep. l. ij. in. iiij. col. C. de serui. ꝛ aq̄. ꝛ istđ erit v̄ pane lucrādo.

102 ¶ Titius condēnatus fuit in centū q̄ si nō soluerit. j. mēsez amputeť sibi pes put ꝯmuniter fiūt statuta lapsus est mēsis. ꝛ ita incidit i penā pedis an nihilominus si iudex velit possit amplecti penam pecuniariam ꝛ non velle penā pedis etiam si reus ita vellet perdere pedem. breuiter dicite qđ poterit omittere penam pedis: ꝛ exequi penam pecuniariam. istud est aureum dictum Bar. in. l. cum duobus. §. idem respondit. ff. pro so. vbi etiā dicit ita cōsoluisse per illum textuz qui est maxime autoritatis: quod plus placet quam illud quod dixit Baldus. in. l. commissorie. C. de pac. inter empt. ꝛ vendito. vbi dixit quod solum poterāt facere administratores rei publice. vtputa anciani vel priores habentes autoritatem a consilio generali sed plus placet opinio. Barto. per illa

lum tex. vbi supra.

103 ¶ Ego habebam debitorem rome forte in mille. ⁊ ipse iam soluerat procuratori meo forte rome existēti me domino ignorante postea ille debitor meus videns legatum meum liberationis volebat repetere illud solutum ab illo ꝓcuratore vel herede an possit. dicite ꝙ nō. quia antecedens exactio facit legatum nominis debitoris seu liberationis nō valere sicut exactio subsequēs. istud est singulare dictuꝫ Bal. in. l. ꝗ post in fine apparatus. C. de lega. ⁊ de ista exactiōe antecedenti allegat tex. singu. in. l. fi. in prin. ff. de lib. lega. ⁊ de exactione subsequēti allegat tex. in. l. fideicōmiss. §. si rē. ff. de leg. iij.

104 ¶ Apparet instrumentum in quo mutuo tibi centum que dico habuisse depositum a titio ⁊ presupposito ꝙ ille titius esset absens an postea titius veniēs ex tali instrumento habeat fundatam intētionem suā contra illam deponenteꝫ ꝗ ita asseruit pecuniam esse titij quilibet diceret quod non: quia res inter alios acta ⁊c. et ita etiam quia confessio facta absente parte nō ꝓbat. l. certum. §. si ꝗs absente. ff. de confes. in contrarium est casus singu. de quo ibi exclamat Bald. in. l. desiderium. C. de deposi. quē Bart. nota. in. l. admonendi. ff. de iureiur.

105 ¶ Si feci impensas in re subiecta restitutioni: quia forte erat subiecta fideicōmisso percepi ego heres multos fructus ex ista re subiecta restitutioni: ⁊ ēt feci impensam forte domum necessariā in fundo: vel forte feci plantare vineas vult postea retinere istas expensas: an computabit impensas cū fructibus ꝗlibet diceret ꝙ sic per. l. sumptus. ff. de rei vendi. in contrarium est glo. ordinaria et singularis iudicio meo. in. l. emptor. in glo. magna ad fin. ff. de rei vendicatione. vbi habet quod regula legis sumus intelligitur qñ percepi fructus ex re aliena secus si ex re mea propria ꝗꝙ restitutioni subiecta. de qua gl. ibi exclamat Ange.

106 ¶ Non valet rescriptum pape quod concedatur emphyteote ꝙ propter non solutum canonem non cadat a iure suo istud est singulare dictū Bald. in lege si a te. C. de pactis inter emptorem et venditorem. vbi concluditur quod si emphyteote supplicet pape vt concedat tale rescriptū quod non obstante tali rescripto incidat in commissum: quia rescriptuꝫ fuit nullum: et ideo soluas canonem omnino.

107 ¶ Vendidi tibi fundum: ⁊ dixi esse liberum ab omnibus decimis. dic quod intelligitur de decimis extraordiarijs nō autem de ordinarijs et lucratus fui tres ducatos. ista est singularis doctrina Baldi in lege fistulas. §. frumēta. ff. de contrahen. emp. ꝙ tene menti.

108 ¶ Factus est contractus emptionis et venditionis: puta inter te. ⁊ me incontinēti nudo pacto fideiussit tertius an pactum nudum fideiussoris vestiatur coherentia contractus forte diceres ꝙ sic p. l. lecta est ff. si cer. pe. ⁊. l. petēs. ⁊. l. i bonefidei. C. d pac. vbi pactū nudū vestit coherētia ꝯtract⁹ Bal. singlr determinat contrarium in lege ex placito in vl-

104 ¶ Apparet ⁊c. Ad hoc vide Bald. in rub. C. res inter alios acta in fi. Bar. in l. admonendi ff. de iureiur. versicu. etiam ꝗ o ꝗd si instrm. vbi dicit ꝙ semiplene ꝓbat. vide tñ glo. in. l. desideriū. hic all. l. cui⁹ lec. min⁹ ꝓbaret vide ēt Baldum in lege is apud quem et ibi Magister me⁹ post eum. C. de eden. et per eundem Magistrum meū in dicta lege admon. post Bartolum cum quo transit Antonius de butrio. et Moder. in. c. finali. de iureiur. postea reperi Feliñ. qui satis late tangit allegando istud dictuꝫ in. c. examinata. colū. secunda. versi. inꝗtum ⁊c ⁊ vide ibi quedā addi. ꝗ plurima ꝯs. et autoritates in ꝓposito alleg.

105 ¶ Si feci impensas ⁊c. Adde mod. post Bal. in lege domus. ff. de leg j. licet alias sit regulare qꝺ expense cū fructib⁹ cōpensentur. vt est glo. ordi. Bal. ⁊ doc. in. l. insulā. §. fructus. ff. so. ma.

110 ¶ Testator dicit ꝛc. In fi. edde qd istud idē tenuit pau. de ca. in. l. si dom⁹. in priu. i ꝟ. q̇d si dixit lego habitationē.
111 ¶ Quid si testator ꝛc. In fi. aduerte ꝙ bal. in. l. si cui legek. col. ij. ver. quarto opponit de leg. j. vr ali quid distin guere i ista materia et quo ad ca⸗ saz hic posi tuz. s. qñ est dies incer tus. i. sine cõmensura ta tpis desi gnatione ꝑ latus / vt dies mortz grauati vel tertij et tũc loquik indi stincte qd semꝑ facit conditionez ꝛ loquitur. l. quibus dieb⁹ §. ij. hic alleg. ꝛ ideo dicit bal. vbi supra se cõsuluisse ꝙ si testator legat alicui cē tũ ꝛ postea subdit que nolo p̄stari post mortē vxoris mee qd legatari⁹ interim decedēs nõ transmittat qꝛ dies mortis incerta hk ꝑ cõditione etiā si inseratur soli p̄stationi ꝛ ita dicit tenere glo. in. l. seius saturnin⁹. ff. ad tre. ꝛ ita idistincte vr tenere Pau. de ca. i. d. l. si cui legek. §. hic aũt. i pn. vbi rñdēdo ad. l. q̇b⁹ dieb⁹ §. quidā titio. vbi dicit qd nõ refert an verba ꝯditionis opponebank ad substā tiā vl' ad executionē qꝛ nõ refert illd qñ apponik tp̄s oino incertũ qñ euenturũ sit vt est tp̄s mortis alicuius nā vt ipse dicit nõ refert legē tibi cũ titi⁹ moriek vel simpliciter et mandē solui cũ morie tur ad. l. ex his verbis rñdek ex distictio ne Bal. vbi. s. qd loquik qñ dies est du bius nõ aũt qñ est omnino incert⁹ vt in casu nr̃o ꝛ ꝓpterea istud legatum tanꝙ cõditionale nõ trāsmittek ad heredes.
112 ¶ Statuto cauek ꝛc. Add vltra bal. in. l. ij. C. de iure emphy. in. ij. col. eundē bal. in. l. fi. in. iiij. colũ. C. de his que pe.

tima col. C. de rerum per mu. per text. in. l. v. §. sa⸗ tis acceptio. ff. de verbo. obli. nõ obstat. d. l. lecta. cum similibus qꝛ respõ⸗ det ꝙ pacta nuda vestiũ tur contra ipsos contra hentes non contra ter⸗ tium puta fideiussorem quod not.
109 ¶ Statuto cauetur qd contumax nõ respondē⸗ do positionibus habea⸗ tur pro cõfesso sicut etiā est de iure communi qñ quis est monitus et ius⸗ sus. c. ij. d cõfes. li. vj. q̇d si fecisti positionem seu articulum qd mutuasti mihi decez ego nolui respondere an debeam haberi ꝑ confesso forte diceres ꝙ sic per. d. c. ij. sz dic ꝙ non debeor haberi ꝑ confesso qꝛ posuisti sine tempore et si probares sine tempore non vinceres. istud est singula re dictuz. Bal. in. l. j. l. ad fi. C. si plures vna sententia de quo dicto lucrat⁹ sui duos ducatos.
110 ¶ Testator dicit hoc mõ lego habita tionem meā sic confinatam puta cui co heret ab vna parte ꝛc. et ita confinauit totam domum an videatur legasse sim plicē detentationem vel possessionē an autem proprietatem ipsius domus. dic ꝙ videtur legata proprietas secus si di ceret lego habitationez talis dom⁹ etiā si totam domum confinaret quia tũc so la habitatio legata videk. istud est pul chrum dictuz Bal. post Guil. in. l. cũ an tiquitas. per illum tex. C. de vsufruc.
111 ¶ Quid si testator facit multa legata postea dicit in eodem testamento quod dicta legata volebat prestari post mor tem vxoris et sic post diem incertā mo riuntur legatarij ante vxorē an trāsmit tant dicta legata puta ad heredes eorũ videbatur quod sic quia dies erat adie ctus prestationi nõ dispositiõi. l. ex his verbis. C. quādo di. leg. ce. tu distingue hoc modo quia aut testator loquitur si ne aduersatiua vtputa volo qd dicta le gata prestentur post mortem vxoris et tunc transmittet ad heredes et proce dat. d. l. ex his verbis. aut testator loqui tur cum aduersatiua vtputa: sed volo quod prestentur post mortē vxoris mee et tunc redduntur conditionalia et non fit trāsmissio. istud est singulare verbuz Bald. literis aureis scribendũ in. l. am biguitatem. C. de vsufru. allegat ter. in l. quibus diebus. §. quidam titio. ff. de condi. et demon. quia illa dictio nisi de qua ibi habet naturam aduersatiue et istud non reperies in materia. l. si cui le getur. §. hoc autem legatuz. ff. de leg. ij. ideo adde istud ibi.
112 ¶ Statuto cauetur quod mulier non possit contrahere sine consensu duorum propinquorum mulier vendidit rē em phyteoticam nõ seruata solennitate sta tuti que

tusi quo casu cōtractus est ipso iure nul
lus vt habetur in.l.non dubiu3.C.de le
gi.et in.l.si q̄s pro eo.ff.de fideiuſ.⁊ di-
xi plene in.l.primo.ff.de iureiur.an ista
mulier cadet a iure quia alienauit irre
quesito suo propinquo dicite quod non
quia contractus nullus non est contra
ctus ar.l.iij.§.condemnatu3.ff.de re iu
di.ita singulariter dixit Bal.in.l.ij.C.de
episcopa.audien.

113 ¶ Tu scis quod per constitutionem se
cundi procuratoris primus est reuoca-
tus ipso iure etiam si nihil dicatur de
primo per tex.l.si quis cum procurato-
rio.§.fina.ff.de procura.pone quod pri-
mus erat specialis procurator puta ad
vnam causam secundus erat generalis
puta ad omnes causas an per secundū
sit reuocatus primus tu diceres quod
sic.contrariū determinant singulariter
domi.de ro.in decisionibus nouis deci
sione.cclxxxix.⁊ respondent ad.§.fina.
quod habeat locum quādo vterq3 erat
specialis vel vterq3 erat gnālis.sec⁹ si
primus specialis secundus generalis
q2 speciei p genus non derogat vt ha-
betur in capi.generi per speciem de re
gulis iuris in.vj.⁊ in.l.seruis vrbanis.
§.ij.ff.de lega.iij.⁊ in.l.sanctio legū.ff.
de penis.quod no.

114 ¶ Tu scis quod si compromisit em-
ptor causam ⁊ postea perdiderit nō ha-
bet regressum de euictione contra ven-
ditorem.l.si dictum.§.si compromisero.
ff.de euic.an ille.§.habebit locū in de-
ferente iuramentum breuiter dic quod
sic quia non poterat agere de euictione
istud singulariter voluit Bal.in.l.mani
feste.ff.de iureiurando.

115 ¶ Uos scitis quod ecclesia vltra ter-
tiam generationem vsq3 ad infinitū po
test hodie cōcedere in emphyteosim rē
ecclesiasticam vt habetur in.§.emphy-
teosim.et in.§.quia vero.in auf.de non
alie.quid si ecclesia cōcesserit in emphy
teosim tibi vsq3 in perpetuum an videa
tur concessisse vsq3 in infinitum an vsq3
ad vitam tuam videbatur dicendum
quod vsq3 in infinitū propter illud ver-
bum in perpetuum per.l.eum debere.
de serui.rusti.predi.in contrarium de-

⁊ dicit Pau.consilio.cccxxvj.quod sta-
tutum fauens vicino super venditione
facta a vicino eo irrequisito intelligit
de valida.Et dicit Bald.in.l.filium.§.si
quis.ff.de lega.prestan.quod statutum
faciens ca-
dere a iure
suo ceden-
terminat singularit Al-
tem actionem nobili intelligitur de ces
sione alīs valida multa similia ad hoc ad-
ducit Sand.in.c.ex tenore in versic.re-
gula de rescrip.et magister meus in re-
pe.l.fina vbi pulchre loquit col.cxij.C.
de iure emphy.faciūt que late habētur
per Ludo.cōsilio.cccxxxiiij.incip.cu3
dilucide et consilio.clxxix.p̄sens statu
ti particula.ij.col.Alexan.consilio.xxij.
col.j.in primo volumi.Ancha.consilio.
ccccv.vltra rationes Mari.de senis cō
silio.cxxxv.prelatus et que not.pulchre
Alex.in.l.j.§.hec autē verba.ff.q̄d quisq3
iur.dum tractat post Angelū an iudex
poterit qui tulit sentētiam nullā faciet
litem suam.

114 ¶ Tu scis ⁊c.istud potest etia3 decidi
ex regula que habet quod qui non pōt
rem alienare vel de ea libere dispone-
re non potest etiam super ea iuramētū
deferre q̄ bn̄ examinat p mag.meu3 in
l.iij.C.de iure emphy.q.lxxvj.īcip.An
emphyteota litigās super re emphyteo
tica possit deferre iuramentum sine cō
sensu domini ⁊c.

115 ¶ Uos scitis ⁊c.Adde in primis quod
concessio facta in perpetuum videt fa
cta in infinitum per.l.eū debere hic al
le.nec obstat q̄d v̄bū in ppetuū restrin
gi debeāt scd̄m subiectā materiā:q2 ma
teria patitur quod emphyteosis etiam
ecclesiastica possit concedi in infinitu3
vt est in quotidiano vsu ⁊ q̄d dari pos-
sit in perpetuum.i.donec sint descendē
tes in infinitū.tenet Bal.⁊ docto.in.l.
etiam.ff.solu.mat.ang.⁊ ibi glo.in auf.
si quas ruinas.C.de sacr.sanc.eccle.gl.
in.§.adeo insti.loca.Joan.de imo.in.c.
potuit.in.xi.q.de loc.gl.⁊ doct.in.c.in p̄
sentia.de proba.⁊ ibi Joā.and.Spec.in
titu.de loca.§.vj.ver.vij.et versic.cxiij.
⁊ ver.cxv.⁊ Joā.an.in addi.d.ver.cxiij.
Bald.in.l.fi C.de here.insti.et in auf.

defuncto.ad tertul.⁊ in dicta auf.si q̃s ruinas.Cyn.in.l.liberti.de ope.liber. Barto.in.l.quod dicitur.de verbo obli. ⁊.l.si tibi.§.si pactum.de pactis.⁊ in.l.si finita.§.si de vectigalib⁹.de dam.infec. ⁊ in dicta.l.
etiam , ⁊ in beri.in prohemio. C.in auf.perpe-
tua.de sac.san.eccle.⁊ alex.in dicta.l. quod dicitur. in.vj.charta.⁊ pau.de ca. in consi.cxxxvij.Secundo loco videtur dicendum quod concessio facta in perpetuum intelligatur vsq₃ in tertiam generationem inclusiue intelligendo verbum perpetuum s̃m subiecta₃ materiã que habet quod ecclesia in tertiã generatione₃ potest cõcedere emphyteosim vt in.§.emphyteosim.in auf.de nõ alie. vel aliter ⁊ tertio casu videtur quod emphyteosis concessa in perpetuũ ⁊ sic vltra tertiam generationem nullo modo valeat ex quo fit lege prohibente per.l. si libert⁹ minorem.ad si.de iure patro. et istud potest confirmari per doctrinã Barto.in auf.qui rem.C.de sacrosanct. eccle.vbi dicit quod si emphyteosis cõsueuit concedi in tertiam generatione₃ quod si concedatur in quartam non valet talis concessio in totum.⁊ licet Bal. tenuerit contrariũ in dicta auf.si quas ruinas.tamen quo ad casum nostrum nihil facit secundum distinctionẽ qua₃ facit Alexã.post Joan.de imo.in dicta l.quod dicitur.in vltima colum.de ꝟb. obli.de quo tamẽ vide etiam per Bald. in.l.si pupillorũ.§.fi.ff.de rebus eorũ. ⁊ in.l.quecunq₃.in princip.C.de bonis que liberis.⁊ in dicta .l.etiam.ff.soluto matrimonio.⁊ Ang.in dicto.§.emphyteosim.per eundem Joannem de imo. in.c.ex parte.i vltima charta de feudis per Roma.in.l.primo.§.penul.ff.de ꝟbo.oblig.⁊ ibidem per Alexan.⁊ alios ⁊ consuluit Barto.consilio incipiente visa quadam concessione.et Joan.calderi.in consilio.clxxxij.incipiente:articuli super quibus ⁊c. Aduerte tamen quia videtur quod Paulus de castro consuluerit pro isto dicto Alberici consilio.cxxxvij. secundum antiquam impressionem.

verbo perpetuũ:quod solum intelligit vsq₃ ad secundam generationem quia verbum perpetuum restringitur secundum subiectam materiam ⁊ allegat no. in dicto.§.emphyteosis.s̃.alligato ⁊ secundum illam doctrinam Alber.consuluit collegium papiense quod vobis offero qñ est expediens dicite ergo aperte valet perpetuum ⁊ infinitum vsq₃ ad omnem materiam generaliorem.

116 ¶ Naturale debitum est potens ad inducendum compensationem contra petentem debitum meum ciuiliter ⁊ naturaliter.l.naturales.ff.de actio.⁊ obliga.l.fideiussor obligari.§.fideiussor accipi.ff.de fideiusso.tamen si appositum sit iuramentum per te prestitum super meo debito ciuili et naturali non poteris contra me opponere compensatione₃ de tuo debito naturali:istud est singulare dictum Bald.aureis literis scribendum in repetitione.l.secunde.ff.de iureiurãdo.lxxxviij.char. quod est limitatio ad dictas leges.

117 ¶ Heres minoris ex persona ipsius minoris lesi potest petere in integrum restitutionem.l.nõ solum.ff.de in integrum restitutio.sed tñ cõtra vltimã voluntatem non datur in integrum restitutio heredi ipsius minori puta si mihi nor frater amplius etiam habens curatorem instituerit me extraneum in omnibus bonis ⁊ verisimiliter deberet te fratrem instituere contra tale factu₃ testamentum non competit tibi fratri herredi ab intestato:id est qui successurus fuisses si non condidisset testamentum dico quod non competit in integrum restitutio per textum singularem in.l. aurelius.§.caius seius.ff.de liber.leg. sed quid erit in donatione causa mortis quia donauit mihi extraneo omnia bona sua Baldus singulariter in.c.primo.§.sacramenta.de pace iura.firman. dicit quod tunc poterit peti in integrũ restitutio q₂ donatio causa mortis non est mera vltima voluntas et sic non habebit locu₃ tex.in dicto.§.caius seius. Sed ego reperio Bald.in contrarium in.l.si curatorem.C.de in integrũ restitutio.in.iiij.colum.vbi dicit quod dict⁹

§.caius seius.habet locum etiam in do natione causa mortis que equiparatur ultime voluntati et istud magis placet mihi quia donatio causa mortis ad sui confirmationem equiparatur ultime voluntati quia confirmatur morte ut habetur.in.l.ij.per Bal.ff.de dona.et per dicto.in.l.ij.de lega.j.tamen tene menti doctrinam Bald.in dicto.§.sacramenta. et vide glossam in.l.post legatum.in.§.pe.ff. de his quibus ut indignis.

118 ¶Tu scis quod prodigo potest interdici nec amplius poterit contrahere sine consensu curatoris.l.j.ff de cura.furio.l.is cui bonis.ff. de verbo.obli.sed an minori non prodigo poterit iudex interdicere si forte timeat insidias contrahentium ut non possit contrahere talis minor sine consensu ipsius curatoris vel sine consensu duorum propinquorum dicas quod poterit interdici si fundat se super dictis insidijs ipsorum contrahentium non autem si ratione ipsius etatis quia tunc interdictum esset nullum.ita singulariter dicit Bald.in.c.j.§.item sacramenta.de pace iura.firman.in usi.feudo.et ita me alibi fundaui super insidijs contrahentium quando feci interdictum uni minori i ciuitate venetiarum et intellige dictum Bald.etiam si contraheret cum iuramento quia iuramentum interdicti non valet nec tenet pulchre ipse dicit in.l.prima.ff.de cur.fu.et in.l. qui habet.ff.de tu.et per Bartolum in.l. is cui bonis.ff.de verborum obligati. ubi vide.

119 ¶Ex iuramento promissis regulariter non oritur actio promissi nisi liberto.l.si quis pro eo.ff.de fideiuss.et in.l.ut iurisiurandi.ff.de ope.lib fallit nisi ab utraque parte sit interpositum iuramentum quia iuraui dare tibi decem et iurasti dare mihi decem quia resultat contractus innominatus scilicet iuro ut iures.istud est singulare dictum Baldi quod alibi nunquam reperi.in dicto.§.item sacramenta.et istud non reperies.in materia.l.si quis pro eo.ff.de fideiuss.et forte dicit Baldus quod de iure ciuili non oritur actio et allegat.l.naturalis.in princ.ff.de prescrip. verbis.

118 ¶Tu scis quod prodigo etc.In fin.adde quod istud dictum Baldi sequitur Aluerotus in.§.item sacramenta.hic allegato. et Cardi.alexandrinus ibidem qui allegat.l.si quis sciens.ff.de contrahe. empti.

119 ¶Ex iuramento etc.in ista materia an et quando iuramentum pariat aliquam actionem vel obligationem de iure canonico vel ciuili vide in.l. prima. de oper.libe. per Bartolum in.l. si quis pro eo. in princip. ff. de fideiussori. per Innocen. et docto.in.c. nouit de iudic.

120 ¶Habens iustam causam litigandi debet absolui ab expensis.l.qui solidum.§.etiam. de lega.ij.ubi plene habetur et in.l.si quis inficiatus depositi. Quid si statuto cauetur quod victus victori condemnetur in expensis an tunc an debeat absolui ab expensis videbatur dicendum quod sic quia statutum continens idem quod ius commune est ius commune per ea que haben tur.in.c.j.de constitu.in vj.et plene declarat bar. in.l.j.§.lex falcidia.ff.ad l.falci.in contrarium tamen est gl.singularis quod immo condemnabitur in expensis in autentico de intro. reis.§.sancimus. qui est.§.primus.de qua glossa exclamat Angel. in.l.non solum.ff.de rei vendicati.et istud videtur verius quam illud quod dixit bal.Azum sentiens in l.terminato.C.de fruc.et

120 ¶Habens iustam causam litigandi etc. Adde quod glossa hic allegata est in.§.quia vero qui est.§.primus in verbo causam.ubi idem tenet Angelus et sequitur Alexan. ibidem.licet Baldus alibi etiam teneat oppositum in.l.eos.§.cautionem.in prima columna alias secunda.C.de appellationibus.

121 ¶Statuto cauetur quod appella.etc. Adde que dixi in illo notabili ultimo Matthesilani hic allegato. ubi quedam satis bene dixi de priuilegio paupertatis saltem per bonas remissiones.

122 ¶ Ubi
cūq̃ ē iura
mētū ⁊c. ad
de ant.coꝛ.
in repe ru-
bꝛice de iu
re in ētioe ef
fectu iura-
mēti ⁊ lati⁹
ꝑ ma. meū
in.l. qđ te.
col .ix.ff. si
cer. peta.h
alle.vbi re
pꝛobat per
q̄dā pulcra
fundamēta
opi.alex.te
nētis oppo
sitū.ꝑ cui⁹
tñ opi.ad-
ducit q̄sdā
rōnes . sed
postea con
cludit ꝯtra
Alex. ⁊ rñ-
det ad alle
gata ꝑ euz.

125 ¶ Si
post litem
⁊c. ad hoc
vide magi.
meum post
bar.i.l. naz
⁊ postea.§.
si minoꝛ h
alle.in col.
ij.ver.item
aduerte in
quātū bar.
vult ꝙ re-
stitutio in
integrum.

litis expensis:quia cum
in casu nostro expēse nō
debeantur officio iudi-
cis mercenarij sed con-
di.ex statuto tunc succe-
dit alia regula quod qñ
expense debentur mihi
actione personali quia
forte pꝛomiserat in in-
strumento expensas tūc
nunquaz iusta causa liti
gandi excusat ab expen-
sis.glossa est que reputa
tur singularis in autēti-
co de iudic.§. opoꝛteret.
quam summe ponderat
Bald.in.l.si mulier.§.fi.
ff.de leg.iij.

121 ¶ Statuto cauetur ꝙ
appellans debeat solue
re certā gabellam alias
appellatio sit deserta ꝑ-
ut vidi multa statuta.
quid si pꝛopter pauper-
tatem non potuisti solue
re gabellam.dic quod ta
lis appellatio non erit
deserta. istud est singu-
lare verbum Bald.in.l.
ij.§.si q̄s in iudicio.ff.si
quis cau.vbi dicit se li-
berasse vnuz pauperem
per capitulū licet.extra
de censi.⁊ dicit liberasse
a pena furcarum vide
Mattheum de mathes.
in notabilib⁹ suis nota-
bili vltimo.

122 ¶ Ubicunq̃ est iura-
mentum nō est opus in-
terpellatione quia inter
pellat pro homine sicut
dies vt singulariter di-
xit domin⁹ Ant.in capi
tulo bꝛeui de iureiuran.
quod no.ad limitationē
l.quod te.ff.si certum pe
tatur.⁊.l.si ex legati cau
sa.ff.de verbo. obli.vbi
habetur quod ad consti-
tuendum debitoꝛem in
moꝛa requiritur interpellatio saltez ex
tra iudicialis.l.q̇ rome.§.coheredes.
✠.testamento in glos.notabili.ff.de vb.
obligationibus.⁊ dixi plene in.d.l.qđ
te.tamen si sit iuramētum non est opus
alia interpellatione quod est aureuz di
ctum.

123 ¶ Nosti quod nemo potest conueniri
in loco vbi non habet oꝛiginem vel vbi
non celebꝛauit contractum nam ratiōe
contractus bene potest conueniri in lo
co contractus:quia contrahendo quis
soꝛtitur foꝛum.capitulo romana.§.con
trahentes.de foꝛo competēti.libꝛo.vj.
habetur plene in.l.heres absens.§.pꝛo
inde.ff.de iud.tamē si tu creditoꝛ es bā
nitus ex patria tua vbicūq̃ inueneris
tuum debitoꝛem etiam extra locum oꝛi
ginis ⁊ contracrus poteris eum conue
nire ⁊ non poterit declinare iurisditio-
nem loci vbi tu bannitus reperisti tuū
debitoꝛem.ita est glo.oꝛdinaria ad quā
miroꝛ Barto.⁊ Baldū.non animaduer-
tisse.in.l.vsuras.C.de solu.qui transie
runt non ponderando ibi illā glossam
ad hoc.

124 ¶ Tu scis quod pꝛelatus non potest
repudiare quesita ecclesie sed bene po
test repudiare querēda vt habetur ple-
ne in capitulo delictum de regu.iur.in
vj.an poterit repudiare legatum factū
eccłie anteq̄ sit agnitum foꝛte diceres
quod sic pꝛopter regulam supꝛadictam
in contrarium singulariter determinat
Bal.in.l.ꝯ iuris.§.si curatoꝛ.ff.de pac.
⁊ allegat text.optime pꝛobantem.l.ma-
gis puto.§.fundi.ff.de rebus eo.vbi est
tex.quod tutoꝛ pupilli nō potest repu-
diare legatum factum pupillo etiā an-
teq̄ sit agnitū.ergo pari ratione nec pꝛe
latus qui debet esse bonus tutoꝛ eccle-
sie:ita inducit Bal.vbi.s.

125 ¶ Si post litem contestatam in iudi-
cio pꝛincipalis supuenit aliquod emer-
gens vel incidens in illo incidenti vel
emergenti non requiritur litis cōtesta
tio ex quo processit i singulari iudicio.
ista est glossa oꝛdinaria de q̄ ibi excla-
mat angelus in.§.illud.in autentico de
triē.⁊ semis.tene menti pꝛopter in in-
tegrum restitutionem incidētem peti-

tam per viam contradictiōis ꝛ replicationis vbi nō requiritur alia litis contestatio de qua replicatione ꝛ contradictione habetur in.l.nā ꝛ postea.§.si minor.ff.de iuretur.

126 ¶ Mortuo marito incontinenti vxor nunc vidua est effecta concubina vni⁹ scholaris natus est puer in nouē mēses an iste natus infans presumitur primi mariti an scholaris dic quod presumit̄ mariti ratiōe legitimitatis.ita singulariter dicit Bald.in.l.si mater.C.de suis ꝛ leg.ꝛ allegatur arg.tex.in.l.marito.ff. pro socio ꝛ specialiter in.l.miles.§.defuncto.ff.de adulte.ꝛ aduerte quia est diuersa questio ab illa quam ponit Bartolus in.l.gallus.in p̄ncipio.ff.de liberis et posthumis vbi ponit questionem qn̄ accipit secundum maritū ꝛ est ēt diuersa questio ab illa quā ponit Bal.in rubrica.C.de probationi.Ang.in.l.j.eodem titulo.ꝛ Bartolus in.l.miles.§.defuncto preallega.vbi si probatur vxorem alicuius concubuisse puta cum decem scholaribus tamen p̄sumitur esse mariti fauore legitimatis ꝛ matrimonij quia loquitur illa in muliere maritata ego autē loquor in muliere vidua.

127 ¶ Statuto cauetur quod mulier nubens extra territorium Mediolani non possit succedere i territorio mediolanē si.puelle erat delata hereditas et adiuit hereditatē vel se imiscuit puta hereditati paterne postea nupsit extra territorium mediolanense an perdat talē hereditatem dicas quod non quia intelligitur de hereditatibus futuris acq̄rendis non autē acquisitis istud est aureum dictum Bald. in.l.si mater.C.de suis ꝛ legitimis ꝛ lucratus fuiduos ducatos.

128 ¶ Antiqua est questio inter Bartol.ꝛ Bald.quanto tempore prescribatur iuri agendi ad supplementum legitime Bartolus in cōsilio quod incipit an iuri agēdi ad supplemētuz legitime Bartol⁹ in.l.si quis filiam.§.finali.C.de inofficioso testamē.Baldus ibi in dicto §.finali.per pulchras rationes contradicit Bartolum quod immo in tertio

126 ¶ Mortuo marito ꝛc.Ad istud dictum vide omnino do.maxime alex.Are.magi.meū ꝛ Barth.loci. post Bar.i.l.gallus.in prin.hic allega.

127 ¶ Statuto cauetur.ꝛc. Adde quod i terminis istius statuti. idem ꝙ anno non autem quin Bald.in loco hic allega.tennit Roma. in.l.heres per seruum.ꝛ ibidē Aret.in prin.qui refert vnā rationē ipsi⁹ Ro.et per autoritates et textus cōprobat istaz opinionem.ff.de acqui.here.ad idē facit ꝛ sic adherēdo rationi Lud.ro.quia postq̄ hereditas est adita nō dicit̄ ampli⁹ de bonis defuncti sed heredis ꝼm glo.in.l.j.§.veteres.ff.de acqui.pos.vbi vide oīno p̄ scribētes i specie de ista.q.

128 ¶ Antiqua est qō ꝛc.In p̄n.ibi qꝺ immo i tertio anno dic qꝺ imo Bal.ꝛ doc. cōiter dicūt nō tertio āno s3.xxx.annis ꝛ est verū nā si finiret̄ tertio anno q̄rela inofficiosi testamenti q̄ est odiosa esset melioris conditionis q̄ cōditio ex.l.ad supplementum legitime que est fauorabilis.istud clarum sc3 vtrū opinio Barto.vel Bal.sit verior plene disputat magister me⁹.ꝛ elegāter more solito in.d. l.si q̄s filiū hic alleg.ꝛ t3 opi.Bal.cōtra Bar.quā tenent Ang.ꝛ oēs mod.ibi et flo.dicit cōem opi.esse ꝯ bar.cōtra quē etiā tenet Pau.de cast.consi.cxxij.inci. dubia de quib⁹ requiritur vbi dicit hāc esse cōem opi.antiquorū ꝛ moder.doct. idē tenent Alexā.consi.cviij.incip.viso themate ꝛ diligenter consideratis verbis in.ij.columna.et latius in consilio ccclxxiiij.incipiēte visis subtilissimis dubitationib⁹ in pe.ꝛ vlti.col.ꝛ inquantum Fran.noster in versi.adde qꝺ etiaz dicit ꝙ prescriptio quinquennalis non currit filio minori p̄ tota minori etate ꝼm Bald.in.l.ij.hic per eum alle.et ibi est textus aduerte quod presupposita communi opi.pro vera ꝙ.s.ista cōditio ad supplementum legitime duret.xxx. annis.ꝛ sic lōgissime tp̄e qꝺ tūc prescriptio incipiet i minorib⁹ iā adultis per l.fi.C.eo.tit.in quib⁹ cau.in integ.rest. ꝛ ibidem Bar.ꝛ Bal.in.d.l.ij.

129 ¶ An valeat pactū ꝛc. Ad hoc vide Barto. ꝛ alios omnes in. l. ex facto. §. si quis rogatus. ff. ad treb. vbi etiā ꝑ cum quid in dubio et quid si recipiatur ab ecclesia an veniant naturales tantum et Pe. de anc.

Imo. ꝛ panor. i. c. posuit. de loc. bal. in aut. si quas rui nas. in. iij. col. in pnc. C. de sacro sanc. eccle. tetigit magister meus: licet non examinauerit: in. l. ij. col. clxxxiij. in ver. tertio successiue quærit. C. de iure emphy.

quennio. et idem etiam refert Bald. in. l. nam et si. in. §. huius autem. ff. de inoffi. testamento. et in aut. presbyteros. C. de episcopis ꝛ clericis. ꝛ oppositioni. Bald. stare videtur Ange. frater suus. l. papinianus. §. si conditioni. ꝛ in. l. si a domino. §. patre. ff. de petitione here. Adde quod etiam presupposita opinione Bartol. pro vera tamen istud quinquennium non currit minori filio pro tota minori etate: ita singulariter dixit Bald. in. l. ij. C. in q. cau. i intc. rest. nō est neces. quod est aureum et menti tenendum ꝑpter differētiam inter Bart. ꝛ Baldum quia si caderes in illam differentiā res esset in periculo propter autoritatem tantorū in iure aduersantium.

130 ¶ Volo dare vnā cautelā ꝛc. Adde glos. in. l. siue apud acta i verbo pendente. C. de transactio. quam not. Baldus in. l. j. in. j. colum. C. de bo. ma. ꝛ vide magistrum meum post glos. in. l. si pro fundo. hic alleg. colum. iiij. versi. sexto no.

131 ¶ Facta est donatio ꝛc. Istud dictū fuit prius Lud. ro. sing. 734. incipi. pone facta est donatio.

133 ¶ Tu scis ꝛc. Ibi deductis itellige de iure ciuili non autem naturali sed ciuilis intellectus semper est sententie accōmodandus etiam si a naturali dissonet vt in. l. litigator. C. de fruct. et lit. expen. ꝛ ibidem Baldus in fi. ad dictum Bald. hic alleg. vide barto. in. d. l. litigator. in. j. col. ꝛ in. l. cū quereretur. §. predijs. de leg. iij.

129 ¶ An valeat pactum quod spurij succedāt in emphytheosi parti ꝯcessa. forte diceres quod nō quia nec per pactū nec per vltimam voluntatem indirecte nec directe pōt filio spurio relinqui. vt l. j. ꝛ ibi habere. C. de na. lib. tñ dicas cōtrarium hoc casu quod valebit tale pactum. istud est pulchrum dictum Bal. in. l. ij. C. de iure emphy. non obstan. l. j. s. allegata. quia ibi pactum apponebatur in re paterna secus autem in re aliena: vt loquimur nos quod tene menti.

130 ¶ Volo dare vnā cautelā vt scias cōsulere tuo clientulo si fiat trāsactio inter tuum clientulū ꝛ aliū facias vt aliquis transigēdo det seu tradat res quas dat seu tradit vel que erant in cōtrouersia. Tuus aūt cliētulus dimittat seu relaxet quia dās seu tradēs tenetur de euictiōe nō aūt dimittens seu relaxans textus est au reus ꝛ not. sm cōem intellectū in. l. si ꝑ fundo. C. de trāsac. ꝛ hāc cautelā tradidit Bal. vasallo transigendi super feudum in. c. imperialem. in prin. de ꝓhi. feu. alie. per Frede. in vsi. feudo.

131 ¶ Facta est donatio in eodem instrumēto pluribus personis excedēs quingētos solidos quo casu intelligitur disiunctum. l. reos. §. cū ita. ff. de duo. reis et videntur esse tot donationes quot persone. l. scire debemus. de verborum obligatio. consyderabūtur persone donatarie vt non requiratur alia insinuatio ꝛ dicūtur plures an autem sola persona donantis consyderetur ꝛ requiratur insinuatio dic quod sola persona donātis ratione vnitatis temporis ne per indirectum concedatur quod directo ꝓhibetur ar. cum quid vna via. de reg. iur. lib. vj. ꝛ ista fuit singularis doctrina Joannis and. in addi. Spe. ti. de do. §. j. in additione que incipit plus dicit Simon vicentinus ꝛc.

132 ¶ Si probo percepisse fructus alicuius agri presumitur quod toto anno possederim illum agrum. istud est singulare dictū Bal. in addi. Spec. in tit. de ꝓba. ver. sed quero qualiter. quod est notandum propter presumptiones.

133 ¶ Tu scis quod fructus intelligunt deductis expēsis. l. fructus. ff. solu. matri.

monio quid de bobus emptis gratia cu-rendi terram ⁊ seminandi eam si perdā-tur an tales impense deducātur de fru-ctibus dicite quod nō istud est pulchrū dictum Baldi in. l. secunda ad finem. C. de fructi. ⁊ lit. expen. quod est quoti-dianum in rusticis.

134 ¶ Tu scis quod titulꝰ excusat in ma-le fidei possessore a fructibus percipiē-dis. l. si fundum. C. de rei vendi. quod ta-men singulariter limita nisi possedisses mala fide rem minoris etiam cum titu-lo quia tunc teneris etiam de percipiē-dis. glo. est notabilis in. l. patri. §. pre-dium. ff. de mino. quem forte non repe-ries alibi.

135 ¶ Clausula motu proprio in principe non posset esse maioris importantie ⁊ vtilitatis. capitulo si motu proprio. de preben. in. vj. adde quod si rescriptum principis sit geminatum vt quia bis re-scripsit super eodem facto ista gemina-tio est tāte importantie vt illi clausule motu proprio equipolleat dictū est au-reum Bald. ⁊ menti figendum in. l. nec damnose. C. de pre. impera. offe.

136 ¶ Feci legitime excussionem contra principalem postea pendente iudicio contra fideiussorem superuenerunt bo-na ipsi principali an de nouo cogat̃ red-dere ⁊ excutere ipm̄ principalē videbat̃ dicendum quod sic: quia cessauit ratio paupertatis ergo ea finita videbatur fi-niri effectus subsequens. ar. l. titio seio §. vsuras. de lega. ij. in contrariū singu-lariter determinat Bal. quod nō teneat̃ facere nouam excussionem ex quo legi-time fuit inchoatum iudicium cōtra fi-deiussorem et tertium possessorem. l. p-emptoria. C. senten. rescin. non posse be-ne facit tex. in. l. in pupillo. ff. de solu.

137 ¶ Donatio simpliciter facta filiofa-mi. vel inter ꝯiuges cōfirmat̃ morte do-nātis. l. donatiōes q̄s parētes. C. de do. inter vir. ⁊ vxo. ⁊. l. ij. C. de inoffi. don. ta-men aduerte quia si facta propter bene merita ad hoc vt valeat donatio debe-būt plene probari bene merita nec sta-retur tali assertioni inter tales ꝑsonas prohibitas vt plene declarat Barto. in l. si forte. de cast. pecu. in. l. tantum. ff. de proba. tu dic quod talis donatio non firma-bitur morte quia quod potui nolui ⁊c. istud est singulare dictum Ange. in. l. si donatione. C. de colla. post gloss. et Ludo-ui. Roma. non reperi ali-bi. et ideo sitis cauti ad fieri faciendum istas do-nationes quia si nō sint benemerita non appo-nerentur talia verba ne impediretur confirma-tio post mortem.

138 ¶ Si ꝓcurator ad exigē-duz probaret per testes suum mandatum tamen

135 ¶ Clausula motu proprio ⁊c. Adde. ꝙ dictum baldi hic alleg. extollit Lud. in l. si vero. in. §. de viro. in. 31. fal. ff. so. ma-tri. Car. alexā. in. c. per tuas. in. iiij. col. de diuor. Alexā. in. l. iij. in prin. ff. quod quisq3 iu-ris. Addēs Ioan. and. et alios in c. porrecta de cōfirma-tione vtili vel inuti. ꝙ geminata cōcessio in-telligit̃ ex certa scien-tia ꝓceden-tis licet mo-der. tenue-rint contra-rium in. c. si qñ. in pe. colū de re-scrip. pon-derentes ꝟ-bum solū positū in. c. si motu ꝓprio. de preben. lib. vj. ꝙ s̄m Ant. sicu. in tracta-tu suo de ꝟbis geminatis in sexto casu intelligitur recipere interpretationē a iure ꝑ ea que not. in. c. sufficiat. xxvij. q. ij. ⁊ in. c. nullā. xviij. q. ij. ⁊ ideo dixit Lu-do. illum textum limitari modo predi-cto in. d. §. de viro. fal. xxxj.

137 ¶ Donatio simpliciter ⁊c. Adde quod istud dictū Anto. tenent Rapha. Pau. ⁊ alex. in. d. l. si donatiōe hic alleg. q2 ex q̄ donās pōt reuocare ⁊ non reuocat cēse-tur ꝑ mortē donare ꝑ fictionē autē non presumit̃ vñ resultat ficta volūtas ꝯtra quā nō admittit̃ ꝓbatio in cōtrariū vt latius ꝑ eos. ⁊ mag. meū ibidē. Not. tñ ꝙ si aliq̄s donat alicui ꝓ meritis ⁊ est ꝑ-sona cui etiā sine illis donare poterat si instrumētū dicit de meritis ꝓbat. secꝰ si merita de necessitate req̄rebāt̃ ita bar. in. l. si forte. ꝑ illū tex. ff. de cast. pe. Old. cōs. ccxxvj. q̄dā ep̄s. iiij. col. etiā si sup̱ meritis esset iuratū vt ꝑ Alex. egregie in. d. l. si donatione contra Bal. ibi.

138 ¶ Si ꝓcur. ⁊c. Add ꝓcur. simpliciter ad

exigēdū nō pōt recipere solutionē a debitore ēt volēte vt ꝑ bar. in. l. nō solū. ff. sol. ma. vbi ēt Alex. ꝛ alij bar. sequit̃ pe. de ancha. in. c. in nostra. de iniur.

139 ¶ Quanq̃ ꝛc. De isto verbo ꝯuenit facit regulā ma. ine⁹ ꝙ si est positū in instrumento intelligit̃ ꝑ solēnē stipulationem. ꝛ idē de ꝟbo ꝓmisit quā regulam limitat sex notabi. modis ꝛ in vltima limitatiōe refert ꝛ sequit̃ dictū Bald. hic alle. in. l. lecta. col. v. ꝛ. vj. ꝛ de intellectu. l. cum ostendimus. §. fi. se remittit ad Barto. ꝛ doc. i. l. j. §. fi. ff. de ver. obli.

debitor non cogeret̃ soluere tali procuratori nisi ostendat instrumentū de mandato etiam si probaret per testes quod habeat mandatum ad recipiendū solutionem istud est aureum dictū Bald. semper notandū in. l. falsus. C. de furtis.

139 ¶ Quanq̃ verbum conuenit repertū in instrumento publico non importet stipulationem sed pactum nudum ſm Barto. communem opi. in. l. lecta est. ff. si cert. peta. tñ si tale verbum conuenit reperiatur apud acta tūc calore iudicij importabit stipulationem istud est singulare dictū Bal. quod forte nō reperies alibi in. l. sciendū. in ij. lect. ff. de ver. obli. arg. l. cum ostendimus. §. fi. ff. de fideiusso. tuto.

140 ¶ Statuto cauetur quod post decennium non possit peti executio instrumenti cautela est vt agat̃ via ordinaria dando libellum vt litis conte. ex ipso contractu contentio in instrumento postea producatur instrumentū non per viam executionis sed per viā probationis qꝛ prescriptio solum obstat executioni nō aūt ꝓbationi ita instruit te Bal. in. l. iij. cum. l. seq. ff. qđ falso tuto. autore.

141 ¶ Si paraphernalia contrita sint ad vsum cōmunem mariti ꝛ vxoris prout cōmuniter fit quia vtuntur in ipsa domo postea soluitur matrimoniū an mulier possit petere pretium ꝛ estimationē tempore illorum doctorum dicite quod non sed talia qualia reperiuntur esse contrita debent ei restitui istud est notabile dictum Bal. per illum tex. in. l. de his. C. de dona. inter virum ꝛ vxorem. ꝛ optime vltra eum ꝓbatur in. l. plerūq. in prin. ff. de iure do.

142 ¶ Maritus relinquit vxorem suā dominā massariam ꝛ vsufructuariam donec caste et honeste vixerit et vitam vidualem seruauerit. i. quoad steterit vidua mulier ingressa est monasterium an pereat tale legatum videbatur ꝙ sic qꝛ non amplius vidua scilicet monacha ꝛ habitum vidualē deposuit in contrarium determinat bal. quod immo cōsequitur legatum. l. deo nobis. C. de epis. ꝛ cle. quia ita seruatur honor testatoris etiam plus in illo habitu monachali qꝛ testator solum intellexit ne transiret ad secunda vota non autem videtur prohibuisse vt mutetur deo vt ibi. quod dictū forte non est alibi.

143 ¶ Mandatū regulariter finitur morte §. recte instit. man. vidistis plene in. l. eius qui in prouincia. ff. si cer. pe. pone quod dedisti mandatum procuratori de donando et soluendo dotem de tuo pa

141 ¶ Si paraphernalia ꝛc. Ad hoc vide. l. hac. l. in fi. C. de pac. cōuen. quomodo etiā ꝓbet̃ dona etiam ꝯsumpta vide no. per Bart. in. l. quo ad presens. C. de murile. lib. xj. Quid autem ecōtra si mulier consumit res dotales estimatas an hoc sit periculo in. l. si estimatis. ꝛ quot ibi Bal. ꝛ imo. ff. sol. ma.

142 ¶ Maritus reliquit vxorē ꝛc. Vide Bal. in. l. decreto. C. de infa. ꝛ dic quod dictū hic alleg. est in. d. l. deo nobis. in prin. col. iij. versi. iuxta predicta querit̃.

143 ¶ Mandatū ꝛc. Et quod mandatum morte mandantis fauore dotis etiā re integra nō finiat̃. ꝛ ēt Lud. ro. in. l. ij. ff. sol. ma. alle. no. per Bal. in. l. si ego. in. §. j. ꝛ i. l. in mandatū. hic alle. ꝛ vide qđ no. Bal. in. l. sicut. C. de ac. ꝛ ob. ꝛ in auē. si q̃ mulier. i vlt. co. C. de sac. san. ec. faciūt q̃ plene dicit bal. nouell⁹ i suo trac. de dote. char. xj. ꝛ Jo. cāpegi⁹ ēt in suo tra. de dote. q. xc. ꝛ. xcj. i. j. ꝑte. ꝛ ad hoc vide ēt bal. in. l. j. in. ij. col. in rep. C. de san. eccl. ꝛ bar. in. d. l. si ego. in prin. ꝛ in. l. ij. §. fiñ. ff. de dona. ꝛ in. l. si cōstante. in. ix. q. j. q. ꝑncipalis vbi ēt ꝑ mag. meū. ff. so. mat.

trimonio alicui puelle an morte finia-tur tale mandatum vt post mortē possit procurator soluere ꝛ exequi dictum mā datum. casus est singularis quod sic in l. si ego. §. j. ff. de iur. do. quē text. ad om-nem piā causam extendit Bal. in. l. man datum. C. mand.

144 ¶ Quāmq̄ mulier regulariter possit esse testis. l. ex eo. ff. de testi. preter quā in testamento. l. qui testamēto. §. mulier ff. de testa. non tamen disputo de iure ci uili ꝛ canonico de criminalibus quia de iure canonico non potest esse testis in criminalibus capitu. forus. §. testes. de verbo. significatio. secus de iure ciui li. d. l. ex eo. Tamen in contractibus nō est differētia quin etiam possit esse te-stis tamen fallit in scriptura priuata in qua mulier nō potest esse testis istud est sing. dictum Bald. in. l. scripturas. C. qui po. in pig. habe.

145 ¶ Tu scis quod enumerantur centuꝫ priuilegia et vltra que dantur in fauo-rem dotis in. l. j. ff. solut. matrimo. An conditio que datur pro paraphernali-bus ad condicendum pretiū parapher-nalium quando pretium debetur mu-lieri. sit priuilegiata et habeat priuile-gia ipsius dotis. dicite quod non. gloss. est singularis et aurea in. l. si ego. §. dot. de iure dot.

146 ¶ Decidi semel pulchram questio-nem. quidam conduxerat molendinum cū pacto quod teneatur refectare quia erat destructum refectauit cōductum ꝛ postea casu fuit diruptum an etiam de nouo teneatur refectare ipse conductor dicite q̄ non quia intelligitur de prima refectiōe. l. boues. §. hoc sermōe. de ver bo. significa. ꝛ postea reperi Bald. in ter minis decidentem hanc questionem in l. licet. C. loca. et allegat text. in. l. fidei-cōmissa. §. si quis decem. de lega. iij. qui tex. optime probat. Idem cōcludit Bal. quod nisi locator reaptet remittetur pē sio conductori. l. si merces. §. vis ma-ior. ff. locati.

147 ¶ Commissa questio titio tanq̄ in ar bitrum ꝛ arbitratorem ipse titius pro-nuntiauit dicendo ego titius arbiter ꝛ arbitrator ita pronuncio ꝛc. an in dubio vt arbiter an vt arbitrator videatur pronuntias se maxime est importantie dic quod tanquam arbitrator pronuntiasse videtur ita singulariter dicit Bald. in. l. non co-dicillum. C. de testamen. quod tene menti perpe-tuo.

144 ¶ Quamquam ꝛc. Adde quod dictuꝫ bal. videtur probari in illo tex. l. scriptu ris. in fi. in verbo virorum. secus videt in alia scriptura priuata in qua nō con-tenditur de potioribus in pignore vel hypotheca scdm Alexā. in apo. ad Bal. in d. l. scripturas. lꝫ bal. loquatur i scriptura p̄uata cōfes-sata etiam sine subscri ptiōe testiū pro cuius dicto facit. l. j. ꝛ quod ibi bar-to. in fi. ff. de legi. in cōtrarium facit gl. no. in cle. j. de rescrip. ꝛ quod dixit Ale-xā. post Bar. in. l. j. ff. de ver. sig.

146 ¶ Decidi semel ꝛc. Vide Bar. in. l. co-te. ff. qui maximos. in. vij. q. ff. de publi. melius per Jo. and. quem omnino vide in addi. Spec. in tit. de loca. §. postq̄ in addi. magna. ꝛ vide magi. meum in rep. l. quo minus char. xj. co. j. ver. quid autē si aliquis. ff. de flumi.

147 ¶ Commissa est questio ꝛc. Adde quod melius ꝛ cautius videtur sensisse Bar. in. l. si societatem. §. arbitroruꝫ. ff. pro so cio vbi dicit qđ ad cognoscendum vtrū quis processerit vel iudicauerit vt arbi ter vel arbitrator quod inspicienda est forma procedendi ad quam respectꝰ ha beri debet. Si enim seruauit formalia vel substantialia iudicij vt quia fecit li bellum produci litem contestari ꝛ simi-lia et tunc videtur elegisse viam arbi-tri et per hoc non poterit ab eius sen-tentia appellari nec reductio peti. et quod vltra est non poterit postea ad vi-am arbitratoris redire/ vt determinat Specula. in titu. de arbitrijs. §. differt. versicu. quid si compromissum. ꝛ eodem modo Bartolus. vbi supra quos refert et sequitur practicus Papinia. in for-malis. quo agitur ad penam ex compro misso. in glossa. in versiculo. terminandi de iure. in secunda column. versicu. vlte-rius queritur.

148 ¶ Deportati ⁊ illi bāniti qui equiparātur deportatis post bannum possunt agere ex contractibus iurisgent. et erit proprium nec auferetur a fisco per text.in.l.si tibi mandauero.§.is cuiꝰ ff.man. sed illo mortuo quid fiet de illis bonis an veniet fiscus vel veniētes sub intestato dic quod eo mortuo tanquā vacantia occupabit fiscꝰ bona post bannum acquisita .ita singulariter dicit Bald.in.l.eius qui §.j.ff.de testa.

149 Mos pueroꝝ ⁊c. Ad hoc vide Lud.ro. sing.xix. in ci.an ꝯsuetudo reprobata ⁊ plenas remissiōes quas ibi dedi.

149 ¶ Mos puerorum bononie est quod ludāt ad lapides prout est si esset perusij . vnus interficit alium cum lapide an debeat puniri pena mortis Petr.de ancha.in.c. cum venerabilis.de consuetu.dicit se alias euasisse vnum pueruꝫ bononie a pena mortis ꝑ glo. in.d.c.cum venerabilis. qui dicit quod consuetudo etiam iniusta excusat a pena temporali ⁊c.et est alia glos.valde notabilis in capitu. sane.de temp.ordi.tu vide glos. et que ibi ponuntur remissiue.l.ex consensu.§. fi.ff.de appel.

151 ¶ Statuto ciuitatis ⁊c.Adde ꝙ istud dictum posuit no.xliij. inci.Si statuto cauet vide q̄ ibi dixi.

150 ¶ Mandatum fuit factum a principe puta capitaneo armorum quod non prelietur cum hostibus.iste capitaneꝰ spreto mādato preliatus est ⁊ tamen res bene successit puta quia rupit hostes an debeat aliqua pena plecti dic quod plectetur pena mortis vel capitis etiāꝫ si res bene successit.casus est multum singularis ⁊ notabilis in.l.iij.§.in bello.ff.de re mi. ⁊ ita fecit alias dominatio venetoꝝ cuidam capitaneo.Sed tu aduerte q̄ ego limitarem nisi ex aliqua noua causa superueniente vel etiam veteri que causa latebat principi si talis capitaneus contrauenerit mandato allego tex.singu.in.l.hominē.ad fi.ff.māda.vbi optime probatur ex illo tex.hoc quod perpetuo tene menti.

151 ¶ Statuto ciuitatis cauetur ꝙ de lali mutuo vel solutione nō possit fieri probatio nisi per instrumentum pone probaui per testes et pars non contradixit nec etiam iudex an valebit ꝓbatio dic quod sic bal.singulariter in.l.certi condi.§.quoniam.ff.si cer.pe.

152 ¶ Uolo dare nouam cautelā forte inauditam mutuaui tibi centum.⁊ in fin. instrumenti ad omnem litem decidendam dicitur quod detulit mihi iuramētum an vera essent contēta in instrumēto ⁊ iurauit creditor qđ sic prout audisti formam bar.in.l.ij.vbi dixi.ff.de iureiur.an isto casu tu debitor poterit opponere exceptionē nō nu.pe.ꝫ.biennii diceres ꝙ sic quia iuramentum regulatur ſm naturam principalis contractꝰ. l.fi.C.de non nu.pe.in contrarium dic ꝙ nulla poterit opponi exceptio etiam nō nu.pe.ita sing.dicit Bal.in rep.d.l. ij.ff.de iureiu.ꝙꝙ nō ponat exemplum nō nu.pe.vbi dicit non solū instrumentum habebit executionem paratem sed etiam nullo casu poterit infirmari tale instrumētum tanq̄ sit decisa res iureiu.quo casu amplius nō queritur:vt.l. nō erit.§.dato.ff.de iureiur.sꝫ si iuramētum fuisset mihi delatum ex interuallo super dicta exceptione non nu.pe.amplius non queritur.vt.d.§.ergo.cum cōtractus valeat qn̄ opponitur in fin.instrumenti.vt vidisti in.d.l.ij.non poterit amplius opponi dicta exceptio.ita declarat Bald.vbi.ꝫ.non obstat.tex.in d.l.fi.C.de non nu.pecu.quia loquitur de iuramento assertorio ⁊ confirmatorio contractus non loquimur de decisorio.et ita non obstat quod not.quia est nouum ⁊ ab aliis non dictum quod res

porta.ad.l.si ex cautione.C.de non numera.pecu.

153 ¶Facta est pax inter duos principes seu cõmunitates habentes seu obtinētes locũ pncipis facta sunt capitula vt restituant ablata particularib⁹ ciuib⁹ an istis restitutionibus q̃ debēt fieri vigore istorũ capitulorũ opponi possit de regula dolo petis qd restituturus es ꝛc. breuiter dicas qd poterit opponi.istud est singu.verbum Bald.ꝛ aureum ꝛ mēti tenendum in.c.j.§.possessores.de pace constan.in vsi.feu.

154 ¶Statuto cauet ꝙ mortua vxore maritus lucratur dimidiũ dotis que statuta sunt multum honesta propter onera infinita que sustinet maritus quo casu valet statutũ.c.raynutius.de testa.quid si imperator cõcesserit mulieri vt possit libere cōdere testm̃ an tunc videt̃ reducta mulier ad ius cõe vel tenebit̃ seruare ius municipale vt dimidiã relinq̃re teneatur.dic ꝙ deberet seruare ius municipale qꝛ intelligitur qd possit libere testari salua tamen portione statuti istud est singulare dictũ Bal.in.l.siquñ. in prin.C.de inoffi.testa.qd no.ꝑpetuo qꝛ posset sepe venire in facto ego credo ꝙ sic.in.l.si nondum.C.de fur.

155 ¶Tu scis ꝙ socius habet priuilegiũ vt nõ exigat̃ sub alio socio vltra quã facere possit :vt.l.sunt q̃ in id qd.ff.de re iudi.cum si.q̃d de colono partiario conuento a dño.dic quod cum ipse dicat̃ socius dñi non poterit ab eo exigi vltra quam facere possit.i.deducto ne egeat istud est singulare verbũ Rapha.ful.qd nunq̃ reperi alibi in.l.si merces.§.vis maior.per illum tex.ff.loca.

156 ¶Cõtra presumptionẽ iuris ꝛ de iure nõ admittitur probatio in contrariũ nisi per cõfessionẽ partis:vt est glo.no. in aut.de equa.do.§.illud.ꝛ Cy.ꝛ bald. in aut.sed iã necesse.de dona.añ nupt. ptãs poterit cogere eũ iureiurando ad cõfitēdũ puta si velis facere possis astringere eũ iurã.breuit̃ dicas ꝙ nõ poteris cogere istud est aureũ dictũ Bal.in: repe.l.ij.in.xviij.col.ff.de iureiurã.alleg. tert.quẽ dicit esse singu.in.l.in contractibus.§.illo vz.C.de non nu.pecu.qd est aureis literis scribēdum.

157 ¶Un⁹ soci⁹ noster dedit mihi materiam cogitandi ꝛ limitãdi pulchre illd singulare qd .s.dixi vcz Bart.in.d.l.si seru⁹. ff.de cõdi.fur.vbi dixit ꝙ qñ vẽditor dicit se tm̃ velle teneri de suo dato ꝛ facto qd tñ tenetur ex persona sui autoris de quo dicto exclamat Ludo.roma.in.l.stipulatio ista.ff.de ꝟ.obli.tñ intelligatis Bar.ꝛ limitetis in autore vniuersali:qꝛ si autor me⁹ fuisset particularis ita qd ipse mihi vẽdidisset.postea ego tibi vẽdidi ꝛ dixi me velle teneri ex meo dato et facto ꝛ sine taxatiua tm̃ tñ nõ tenebor si euincatur ex facto autoris mei puta qꝛ ipse fuisset qui alienasset vel seruitutẽ imposuisset.ista est glos. singu.a nemine relata ad illũ tex.in.l.si cũ fundũ.ff.de verb.sig.

157 ¶Un⁹ socius ꝛc. Istd dictũ ponitur.s. no.xxxj.in ci.sepe istd quotidie.

158 ¶Si res vẽdita sit vitiosa potest pro redhibitoria redhiberi vt in toto libro de redhibitoria Sz quero an illud qd dicitur in venditione habeat locum in permutatione quasi si res permutata sit vitiosa an possit redhiberi. breuit̃ dicite ꝙ habebit locum in permutatione.tex.est forte singul.in.l.sciendũ. la.j. §.deinde.versi. emptor. ff.de edi.edic.

159 ¶Egi quanto minoris contra te modo res erat quasi inutilis adeo ꝙ ꝑ nihilo emissem an poterit iudex te condemnare

160 ¶ Volo docere ꝛc. Adde qd̃ Bal. i §. in frumẽto. hic alle. no. in ꝓposito ꝙ qui habitat domũ alienã tm̃ videtur de fructu percipere quantũ eſſet daturus ꝓ ꝑceptione. ꝛ vide oĩno doctoꝛez meũ ibi q̇ i hac mate. diſtiguit ꝑ tres caſus. ꝛ addit multa memoꝛatu digna i pꝛima ꝛ. ij. co. Et adde ꝙ ꝓ dctõ bartolo. cõſuluit Alex. cõſil. ccccj. ſcd̃z vnicum numerũ inci. viſo ꝓceſſu cauſe [illegible] [illegible] alii tenuerit Cy. i. l. excepto. C. loca. vbi tz ꝑ illũ text. qd̃ imo habitatoꝛ teneatur preſtare pẽſionẽ ſolutam pſtari ſz foꝛte iſte text. ſcd̃z doctorem meum vbi. ſ. poſſet itelligi ſcd̃m illũ.

163 ¶ Tu ſcis ꝙ ante quã ꝛc. In fin. adde ꝙ idẽ tenuit Bart. in. l. ſi creditoꝛ. §. querit̃. i ſi. ff. de diſtra. pig. vel

in redhibitoꝛia quilibet diceret ꝙ non: qꝛ ſententia iudicis debet eſſe cõformis libello. l. vt fundus. ff. cõi diui. c. lz hely. de ſimo. in ꝯtrariũ eſt caſus ſing. in. l. boues. §. aliqñ. de edi. edic. qd̃ tamen ſingulariter limitat Ang. ibi ſi modo egiſ q̃to minoꝛz. j. mẽſes ſex ꝛ ſic nũc habebis aliud ſinglare vbi q̃to minoris expirat ſex mẽſibus ꝯ. l. j. ꝛ. ij. C. de edi. ac. ſz iſtud non eſt mirabile qꝛ ex quo iudex omittat illam quanto minoris et amplectit̃ redhibitoꝛiã: tunc redhibitoꝛia ſolum durat ſex mẽſibus. vt in iuribus. ſ. alleg.

160 ¶ Volo docere ad foꝛmandum libellũ contra ſingulariter inhabitantes domos alienas. qꝛ debes agere cõditionẽ ſine cauſa ꝯ inhabitãtez ad tantã penſionẽ quantam cõducturus fuiſſet ipſe inhabitans: nõ aũt quãti locaturus fuiſſes quia tũc ſuccumberes l. ita ſinglr̃ dicit Bart. i. l. ſumma. §. in frumẽto. ff. de ꝯditio. inde. qd̃ dictuz põt optima rõne defendi: qꝛ cõditio ſine cauſa debetur in eo in quo es fact' locupletioꝛ. l. ſi eũ ſeruum. ff. ſi cer. pet. ſolum eſt fact' locupletioꝛ in tm̃ quanti cõductur' fuiſſet qꝛ tm̃ tibi abeſſet nõ quãti locatur' fuiſſes: qꝛ plus foꝛte locaſſes alteri quod dictum eſt aureum.

161 ¶ Si pater naturalis filiũ in teſtamẽto vel etiã in quolibet alio inſtrumẽto nominat ſine alia edictione naturalis tis videtur filiũ legitimare propter matrimonium pꝛeſumptũ inter amaſium ꝛ amaſiam auť. ſi quis. C. de naturalibus liberis. ſz pulchꝛa dubitatio eſt q̇d ecõtra an mater naturalis ita nominãs filium ſimpliciter dicatur fili' legitimatus dic ꝙ nõ: quia tunc ceſſat ratio pꝛeſumpti matrimonij cum non ita de facili pꝛeſumat̃ amaſium conſentire ſicut ecõtra dictum eſt ſingu. Ange. in. d. auť. item ſi quis.

162 ¶ Statuto cauet̃ ꝙ mulier vel minoꝛ ſine conſenſu duoꝛum ꝓpinquoꝛũ non poſſit contrahere quid ſi minoꝛ ſe maioꝛem iurauerit. ꝛ ſic cõtraxerit ſine ꝯſenſu ꝓpinquoꝛum an nõ obſtante tali iuramento poterit dicere cõtractum nullum quilibet diceret ꝙ nõ per text. in. l. ſi alteri'. C. ſi minoꝛ ſe maioꝛẽ dix. vbi minoꝛ iurans ſe eſſe maioꝛẽ: quia mentitus eſt: nõ põt venire contra illum cõtractum. in cõtrarium ſimpliciter determinat Jo. an. in addi. Spe. tit. de ſen. §. vt aũt. in addi. que incipit ꝛ hec etiã vz quod poſſit dicere contractum nullum nõ ſeruata ſolẽnitate iuramẽti. de quo dicto exclamat Lud. ro. in cõſilijs ſuis conſil. xij. ꝛ reſpõdent vterqꝫ coꝛum ad l. ſi alteri'. quia loquitur quãdo minoꝛ vult venire per beneficiũ reſtitutionis in integrum a qua excluditur per iuramentum mẽdacij. ſecus ſi veniant per viam nullitatis q̃ limitatio eſt aurea et menti tenenda: ꝛ a nemine animaduerſa in pꝛealleg. l. ſi alterius.

163 ¶ Tu ſcis ꝙ anteq̃ ꝑueniatur ad hypotecariã contra tertium poſſeſſorem neceſſaria eſt excluſio in perſona cõtra pꝛincipales debitoꝛes. auť. hoc ſi debitoꝛ. de pigno. ꝛ i coꝛpoꝛe vnde ſumitur pone nunc talem caſum habebã defunctum obligatum ad centum pro quib' hypotecauit mihi fundum. poſtea reliquit tres heredes: vni fuit adiudicat' totus fundus ago ꝯtra ipm̃ hypotecaria ad aduocãdum fundũ an poterit op

ponere de excussione fienda cōtra here des obligatos personali actione q̄libet diceret quod sic p aut.hoc si debitor.in contrarium est casus singu.z ibi glo.et Bar.in.l.mulier.ff.qui potio.in pig.ha beant.qui tex.etiam hodie procederet. de quo exclamat Ludo.ro.in consi.suo cccclix.

164 ¶ Post sex mēses egi redhibitoria q̄ casu succubui an postea potero redire infra annū ad quanto minoris videba tur dicendū quod non.quia si mihi cō petant duo remedia diuersa:z eligēdo incompetens z inutile videor mihi pre iudicare in vtili.vt est tex.i.l.fi.C.de co dicil.in contrariū singulariter determi nat Bald.in.l.si predium.C.de edil.act. q2 non potest dici dictū quod communi prescriptione erat sublatū.quod est val de notandum.

165 ¶ Emi a pluribus mercatorib9 qui for te venerant ad istam ciuitatem senax centum equos vel boues.z ab omnib9 emi simul postea duo vel tres aufugiūt z equi venditi reperiuntur morbosi an alij socij qui reperiūtur in ciuitate sena rum teneantur insolidum:videbat di cendum quod non per textū in.l.si cum plures.ff.de exerci.z qd ibi dicit Bar to.in.l.eadem.ff.de duob9 reis.z in au tenti.hoc ita.C.eodem.qd ponit Bal dus post Cyn.in.l.cum te in gallia.C.si certū pet.quia quādo emo a pluribus mercatorib9 socius quilibet tenetur p virili.in contrarium determinat Bald. in.l.si prediū.C.de edil.act.vbi tenet q ille qui habet maiorem partez in socie tate equorum:est ille qui tenetur insoli dum.si autē omnes essent in societate equales similiter.tenentur insolidum. Si autem vnus haberet minorem par tem tenetur solū de sua particula.nec obstat quod dicit Barto.z docto.vbi su pra quia istud est speciale in istis edili tijs actionibus intelligas tamen quod isti mercatores erant socij quod in vno presumitur.quia simul duxissent equos ad istam ciuitatem.

166 ¶ Redimens aliquem captiuū ab ho stibus de carcere nō potest postea ma iorem taliam imponere quaz illudmet

hyp.z formaliter Bald.in autētica sed hodie.in versiculo modo quero.quid si sunt duo rei obligati p̄ncipaliter.C.de act.z oblig.allegando tex.glossarum et Bart.in.l.mulier.de qua hic adde etiā quod p isto dicto facit bonus tex. quem Ange. ibi post Barto.not. in.l.quo tiens.C.quo ordi.quis conue.lib. xj.z p not. refert and. sicu.in not. suis.in ver bo actio.

pretium quod ipse redi mens exbursauerat rea liter.ista ē gl.notabilis de qua exclamat Bald. in.l.j.C.de epis.audiē. alle.tex.optime pbantē in.l.fina.C.de cap.z post li.reuer.

167 ¶ Statuto cauetur q filia dotata non habeat regressum ad bona pa terna:modo pater de fa cto dotauerat filiam de

165 ¶ Emi a pluribus zc.Adde qd faciūt dicta per Ang.z Imol.in.l.reos.in p̄n. ff.de duo.reis.z per Bar.in.l.eandem. in.vij.questione.eo.tit.vbi omnino vi de are.in.vj.col.

167 ¶ Statuto cauetur zc.Adde quod pro isto dicto videtur esse bonus text.in.l. quoniam nouella.in fi.C.de inoffi.test. in verbo si ex substantia ei9 perfecta est de cuius hereditate agitur.z in termi nis consuluerunt Pet.de ancha.Bart. Paulus de castro z Ange.quos refert Alexand.in additio.ad Bal.in.l j.C.de legi.here.hic alleg.refert etiam Baldū in pluribus alijs locis idem tenuisse. Aduerte tamen quod istud statutum in telligitur si ista filia fuit dotata tempo re mortis patris.secus si post per no.in l.si alienū.§.in extraneis.ff.de heredi. insti.z per Bald.in.l.si plures.in.x.col. C.de condi.inser.z vide que not.Barto. in.l.titio centū.§.titio genero.ff.de con di.z demon.z ita etiam consuluit Bar tolus in consilio.incip.factum sic se ha bet quidam decessit alias incipit quidā decessit intestatus.Ita etiaz pulchre cō suluit petrus de ancharano.z istud non reperies allegatum a quoquā in termi nis.in ɔsilio.ccc.incip.In christi nomi ne posset pbabiliter dubitari.in princ. Aduerte secundo loco qd istud statutuz

intelligitur ab intestato. vt dicit Bald⁹
in. d. l. j. C. de legi. here. ꝛ i. l. fi. C. de pac.
Alexan. vbi supra adducit quedam con
silia. vide vt per eũ ꝛ faciunt optime iu
ra supra allega. que semper loquuntur
ab intesta-
to et patet
ad censum
aduerte ter
tio loco cir
ca dictum
Baldi de
quo hic dũ
dicit modo
pr̄ dotaret
filiam de bonis vxoris ꝛc. intellige sec⁹
esse si datus esset fundus alienus in do
tē emptus bona fide a patre. ita est text.
in. l. iure succursuz. §. j. ff. d̄ suis ꝛ. l. her.
et ita tenuit ꝑ illũ tex. Alex. in addi. et
Bal. in. d. l. mater pro filia. hic alle. Ad-
uerte ꝛ quarto ꝛ ista etiã nõ reperies in
istis terminis alle. quod istud statutum
ꝓcedit etiã dũmodo ista filia sit dotata
de bonis patris aui vel proaui etiaꝫ si
dotaẗ a matre dũmodo de bonis cuius-
uis istorũ ita pulchre ꝯsuluit Anch. ꝯsi.
lxxx. In xp̄i noie ꝛc. retẽto ordine q̄sito-
rũ sup singulis rñdẽdo. ꝛ i ꝯsil. clxxviij.
inci. In xp̄i noie amẽ. ꝓ ꝟitate ꝑtermit
tẽdũ est: vbi etiã dicit ꝙ filia intelligiẗ
dotata eoipso qd̄ pater in testõ ꝯstituit
ei dotē. Aduerte etiã quinto loco ꝙ idē
est si statutũ dixit ꝙ soror dotata a fra-
tre nõ succedat fratri: ꝛ frater dotauit so
rorē de ꝓpria portiõe sororis qd̄ ista suc
cedit fratri: qꝛ statutũ per verbũ dotare
ius significat non actũ nudi ministerij.
ita dixit Bal. i. d. l. mater in vltimis ver
bis. arg. l. pater ex ꝓuidẽtia. ff. de man.
vin. ꝛ. l. si res quas. ff. de iure do. sequiẗ
Pe. de anch. in. c. canonũ statuta. de cõ-
sti. vide etiã que not. Bal. in. d. l. j. C. de
legi. here. adde etiã qd̄ de dictis Bal. in
l. mater. hic alle. meminit Antoni⁹ sicu.
in no. in verbo statutum. no. inci. statu-
to cauetur quod filia dotata ꝛc.

171 ¶ Donatio ꝛc. Adde ꝙ istud dictuꝫ
fuit subtractum a Lud. ro. in sing. cc. in
cip. Dico vnum in quo nunc habeo cõ
sulere. vide que ibi dixi.

bonis vxoris sue: ꝛ sic de
bonis maternis nũquid
illa filia nõ obstante sta-
tuto poterit succedere ĩ
bonis paternis videba-
tur quod nõ quia dota-
ta. vt dicit statutũ in cõ-
trariuꝫ singulariter de-
terminat Bal. in. l. mater. ad fi. C. de iu-
re do. qꝛ non est dotata de bonis pater-
nis q̄re ita dꝫ intelligi ꝛ glossari. statu-
tum si modo dotata sit de bonis pater-
nis. vide in. l. j. C. de legi. heredi. et ibi
Baldus ꝛ Moder.

168 ¶ Titius me⁹ procurator meo nomi-
ne emit fundũ: ꝛ de suo proprio soluit
p̄tiũ postea possedit multo tp̄e ipse ꝓcu
rator. ꝛ tot fructus ꝑcepit qui ascẽdunt
ad pretiũ ꝓcuratiõis an ego dñs possiꝫ
repetere illuꝫ fundum: nulla alia facta
solutione respectu pretij exbursati ꝑ ꝓ
cu. dic qd̄ potero repetere sine alia solu
tione: quia compensabit fructus ex re
mea ꝑceptos. quia ex quo emit nomine
meo: ꝛ traditus est etiam ipsi procurato
ri nomine meo mihi fuit acquisit⁹ fun-
dus. ita singulariter dicit Bald. in rub.
C. de contrahen. emp.

169 ¶ Nosti ꝙ fundus dotalis non potest
alienari propter inhibitionem legis iu
lie. vt habeẗ in toto ti. ff. de fundo dota-
li. quid autē in vidua dubiũ est an desi-
nit esse dotalis: vel an idem ille fundus
habeat priuilegiũ de fundo dota. casus
est qui forte non est alibi in. l. etiaꝫ diru
pto. ff. de fundo do.

170 ¶ Locaui tibi vsumfructũ vsq ad qn
quennium: an conductio post mortem
tuam trãseat ad heredes tuos vsq ad
finem cõductionis: tu diceres quod sic
per tex. in. l. viam. C. loca. casus est sing.
in contrarium secundũ intellectũ Bal.
ꝛ communem post glo. in. l. si domina. C.
de vsufruc.

171 ¶ Donatio vltra quingẽtos solidos si
ne insinuatione nõ valet ꝑ tex. in. l. san
cimus. C. de do. quid si donatio sit vltra
quingentos solidos: tamē soluta gabel
la in effectu nõ ascẽdetur vsq ad quin-
gentos solidos. an tunc valeat donatio
vltra talem summaꝫ. dicite ꝙ sic ita sin-
gu. Bar. in. l. quoties. ff. ad. l. falci. quod
forte non reperies alibi.

172 ¶ Cõsului pridie in causa eleganti et
quotidiana statuto vel cõsuetudine ca-
uetur: vel etiam ex pacto ꝙ mortuo con
iuge superuiuens lucretur antiphariũ
puta decem pro centenario premortu⁹
est maritus mulier lucrata fuit centum

aureos pro antiphario postea transiuit ad secunda vota: et habuit filium secundi matrimonii: et etiam erat filius primi matrimonii filius secundi matrimonii volebat succedere in illo antiphario cum filio primi matrimonii: sed filius primi matrimonii contradicebat quod immo solo vsufructu remanente penes vxorem transeuntem ad secunda vota debebat proprietas conservari in filio primi matrimonii videbatur dicendum quod vterque succederet ex equali lance: quia vxor fuit lucrata ex prouidentia statuti vel consuetudinis: non autem ex munificentia mariti: et ita reperi Bald. tenentem in.l.fin.in finalibus verbis.C.de bo.mater.arg.illius tex.quod dictum dicit esse menti tenendum.tamen consului contra illam opi.Bald.quod immo in totum succedebat filius primi matrimonii.et allegaui tex.in.l.femine.in princ. C.de secu.nup.vnde tex.proprie loquitur de istis lucris nuptialibus que debent conseruari filio primi matrimonii. et est tex.melior de iure in.§.gregoriana.ver.perspeximus.in autenti.de non eligen.secundo nuben.et videtur tex.aut. vxore.C.de secun.nup.vbi istud firmat Bal.in terminis nostris.et ita etiam reperi Bald.firmantem in aut.ex testamento.et in.l.generale.§.illud.C.de secun nup.et ita videtur sentire Bar.in.l.vnica. C.de inoff.dotib.et saluaui Bald.in.d. l.fi.ad fi.quod vxor non priuetur dictis lucris per transitum ad secunda vota quantum ad vsumfructum: sed proprietas debet conseruari filio primi matrimonii per.d.ver.perspeximus. vbi est casus qui non potest cauillari: et postea reperi vnum consilium domi.Anto.de butrio qui ita consuluit tamen non allegat contrarietates Bald.vbi.s.sed solum fundat se super ver.perspeximus. et per.l.femine.in princi.supra allegata: et est consilio incipiente Christi eiusque matris nominibus inuocatis circa examinationem dubiorum etc.que forte non reperies alibi. Et quia est tempus confitendi fateor me subtraxisse octo vel decem dicta de singularib. Ludo. roma. Cetera autem sunt ex meo labore.

¶ Expliciunt singularia siue notabilia dicta collecta per Franciscum cremensem cum ornamentis et lucubrationibus ad ea additis per Joannem Baptistam de castelliono ad publicam in iure militantium vtilitatem.

¶ Allegatiões qdã in actu practico Papie habite per. d. Joannem Baptistam de castelliono.

Magnific⁹ et excelłés doctor domi
nus Paulus de monte
picho pro ingenio ⁊ do
ctrina sua enix⁹ est ma
gis colorate quã potue
rit velle respondere motiuis datis per
S.J.V. doctorẽ. d. vicariũ cui meo q̃dã
iudicio satisfecisse non videẽ. Et impri
mis q2 dubitatur p Spectabilẽ. d. vica
rium an dicti fratres intẽtassent petito
riũ dicit ipse rẽ esse claram ꝙ possesso
riũ tantum et non petitoriũ. q2 licet in
narratiõe libelli sint aliqua verba q̃ ex
sui generalitate videãtur cõuenire tam
petitorio quã possessorio tamẽ dicit ipe
nõ attẽdimus narrationẽ: sed cõclusio
nem ⁊ modũ cõcludendi nõ narrãdi vt
pulchre fin eũ dicit Panor. post alios
in terminis in. c. pasto. in col. j. de causa
pos. ⁊ ppie. ⁊ in. c. ex parte. de foro com
pe. sed cõclusionẽ libelli scdm eu3 clare
appareat fuisse intentatũ possessorium
non autem petitorium que; cõclusio de
bet attẽdi nõ narratio. Jmmo dicit ipse
si esset dubiũ staretur declarationi acto
ris saltem vsq; ad conclusionem in cau
sa vt ibi per Panor. Et primo respõdeẽ
ꝙ in casu nostro nõ fuit oblat⁹ aliq̃s li
bellus: sed fuit factum quodda3 prece
ptum nomine et ad instantiam dictorũ
fratrum tanq̃ heredum dicti quonda3
Joannis aluisij qui vt per eos dictum
fuit extitit heres quondam domini Lu
ce de grassis. qui dominus Lucas titu
lo emptionis vt asseruerunt acquisiuit
quasi omnia bona quondã domini Jo.
Marci grassi olim patris prefate domi
ne Frãceschine: ⁊ dicti fratres in actis
produxerunt instrumentu3 dicte acqui
sitionis facte per prefatum. do. Lucam
et testamentum ipsius. d. Luce ac etiam
testamentum dicti Joãnis aluisij. dein
de ad instantiam etiam dictorum fratrũ
fuit factum aliud preceptum parti no
stre quaten⁹ infra dies tres cõpareret
ad opponendum quicquid vellet ⁊ intẽ
deret contra dicta instrumenta que op
posuit contra dictũ instrumentum vẽdi
tionis quod fuit ⁊ est fictitium ⁊ simula
tum et ad fundandam intentionem suã
pduxit etiã ipa pars nra tria instrumẽ
ta. s. testamentum prefati quondam dñi
Joã. marci. ⁊ inuentariũ confectum de
eius bonis. ⁊ transactionem celebrata3
inter ipsam partem nostram et dictum
quondam Joannẽ aluisiũ olim spuriu3
prefati quondã dñi Joannis marci. Ex
his nemini dubium est quin sit mota q̃
stio ppuetatis licet inepte et super que
stione ppuetatis responsum sit. qd cla
rius etiã patet ex pcessu hincinde agi
to. bene verum est qd deinde continua
tiue in eodẽmet processu. Fuit etiam fa
ctum aliud preceptum ad instantiam di
ctorum fratrum parti nostre quatenus
dicta bona de quib⁹ agitur q̃ spectant
⁊ pertinent ipsis fratribus vigore dicto
rum iurium per eos productorum debe
ret pars nostra restituere que per vim ⁊
clandestine spoliauit dictos fratres tã
q̃ heredes dicti quondã Joã. aluisij et
in quos fuerit continuata possessio vi
gore statuti que erat penes defunctum.
super quibus omnibus dicti fratres pe
tierunt sibi ius ⁊ iustitiã ministrari em
ni iure ⁊c. ⁊ intentarũt beneficium statu
tuti et officium iudicis ac quodcunq;
aliud ius sibi melius competens ⁊c. et
ista verba formalia reperiũtur in dicto
p̃cepto qd in effectu nihil aliud ptinet.
Et ad illud preceptum fuit oppositum
per partẽ nostram de eisdẽmet iuribus
vt supra productis ita patientibus di
ctis fratribus qui sup eis replicarunt:
etiam de alijs iurib⁹ per ipsos in eod̃
met processu pductis absq; alia specia
li protestatione ⁊c. protestante tñ parte
nostra ⁊ semper dicente qd intendebat
probare dictum instrumentum vendi
tionis fuisse ⁊ esse fictitium ⁊ simulatũ
dictis fratribus contrariũ asserentib⁹
scilicet nõ fuisse neq; esse fictitium aut
simulatum productis igitur quibusda3
testibus p dictos fratres ad probandũ
dictum quondam Joã. aluisium defun
ctum posse

etiā possedisse dicta bona. Facte fuerāt positiones ex parte nostra ad probandū vltra iura producta per eam per testes in instrumento descriptos tale instrumētum venditionis fuisse & esse simulatum & fictitiū. Item ad probādum q̄ dictus Joānes aluisius tenuit & possedit quedam bona returbū & quasdam domos & bona in terra et territorio castri noui & alibi etiā pro melius fundanda intentione ipsius partis nostre. deinde ad istas positiones fuit oppositum qd pars nostra nō pōt pbare illud instrumentum fuisse & esse fictitiū et simulatum. qr est iuratum et sic qd non potest venire contra factum defuncti & allegare turpitudinē suā cum heres & defunctus censeantur vna & eadem persona. Hec sunt que effectualiter cōtinet tot⁹ processus agitatus super isto negotio: licet ista vltima verba opposita contra positiones non cōtineātur in processu sed fuerint tantum oretenus opposita per causidicum partis aduerse. Sed qr ex facto ius oritur. l. si ex plagis. §. in diuo capitolino. ff. ad. l. aql. & ideo vt possit de iure responderi opus est quod factum aperte narretur. l. vt responsum. C. de transact. vnde dicimus q̄ ex modica facti variatione totum ius variatur l. ea natura. ff. de reg. iur. nec possumus bene consulere nisi facto pri⁹ cognito l. arethusa. ff. de stat. homi. His igitur premissis nunc discutiendū est quid iuris sit super narratis. Et primo quod sit mota questio proprietatis patet ex principio processus. vt supra dictuz est quod potissima pars cuiuslibet negotij & sic etiam istius argu. l. j. ff. de orig. iu. ¶ Secundo ex productione instrumentorum & maxime ex illo instrumēto vēditionis ex quo aptissime & indubitanter demonstratur motam fuisse questionem proprietatis & dominiū ex. l. qd vēdidi. ff. de contrahē. empt. Bar. in. l. cuz proponas. in fi. C. de dolo. & l. si. cum gl. de rerum permu. Pau. de cas. in consilio. cxxx. cum igitur dicti fratres in ipso instrumento intentionem suam fundauerint vt ostenditur ex processu res est clara. ¶ Tertio clarius etiam ostendit ex illo precepto parti nostre transmisso ad instantiam dictorum fratrum qd deberet cōparere ad opponendum quicquid vellet & intenderet contra dicta instrumenta & ipsa pars nostra opposuit vt. s. contra vires illius instrumēti acquisitionis & sic ponendo falcem ad radicem fundamentalem intentionis dictorum fratrum qui dicebant bona de quibus agit sibi spectare & ptinere vigore dicte inquisitionis vlterius etiaz pars nostra opposuit talia bona ad se spectare vigore aliorum instrumentoꝝ vt. s. pductorum. Fundamentum vero dn̄i Pauli vrpato factū est in illo tertio precepto de quo in processu: vt. s. transmisso parti nostre ad instantiam dictorum fratrum in quoquidem dixerūt dicta bona ad se spectare & pertinere vigore eorundem instrumentoꝝ et tunc stant etiam fundamenta. de quibus. s. ¶ Quartū addo nam verbum pertinere denotat causam dn̄ij. l. in conuentionibus. §. j. ff. de v̄bo. sig. l. verbum illud pertinere. ff. eo. tit. idem est in v̄bo spectare. c. cum venissent. in princ. de insti. Host. in. c. lz. de pba. ergo &c. ¶ Nō obstat modo illd qd cōclusio libelli debeat attendi & non pposito seu narratio. Qr vt. s. dictum est nullus fuit oblat⁹ libellus. ¶ Si vero diceret qd illo casu preceptū habet loco libelli. tunc etiā quia dn̄s Paulus fundat se ex v̄bis Pan. in d. c. pasto. ex eisdemmet v̄bis respondetur. & pro cōmodiori intelligentia recito formalia verba Pan. vbi. s. Dū dicit Not. q̄ per simplicem narrationē spoliationis nō apparet an quis velit agere possessorio vel petitorio: & ideo index dz eū interrogare quo iudicio velit experiri. nā libellus debet attendi circa modum concludendi & nō circa moduz narrādi. vt dixi in. c. ex parte. de foro cōpe. & hoc pcadit etiā si pclusio fieret generaliter: qr narraret se spoliatū. & post ea concluderet generaliter iustitiā sibi fieri. Naz illa clausula posset referri ad possessoriū et petitoriū. Tūc sic Panor. vult q̄ illa cl̄a pclusiua petēs sibi ius & iustitiā fieri et ministrari super pmissis possit referri ad possessoriū & petitoriū

Et verū est q illa clausula fuit apposi
ta in dicto pcepto. vt. s. narratū est. er
go p illā clausulā ⁊ sic p cōclusionē pre
cepti ostēditur nō minus fuisse intētā
tum petitoriū quā possessoriū. Sed qđ
potius fuerit intentatū petitorium cla
rissime demōstrat ex precedentibus in
pcessu ⁊ in tilomet pcepto de qb⁹ etiā
s. diximus iuxta. l. a filiab⁹. ff. de leg. j. ⁊
l. si seru⁹ plurium. ff. eo. ti. l. heredes pa
lā. §. sed si notam. ff. de testa. l. fi. ff. de he
red. insti. cū si. ¶ Sed dato sine veri pre
iudicio qđ fuerit intentatū petitoriū et
accumulatū possessoriū simul et semel.
qđ fieri pōt. c. j. ij. ⁊ iij. de cā pos. ⁊ ppri.
c. cū dilectus. eo. ti. Tñ isto etiā casu ha
bet intētū pars nostra ratione pprieta
tis. Nā iudex qui cōdēnat de pprieta
te: per ɔ̄ns ɔdēnat de possessione: vnde
si aliquis pbauit de possessione et non
de pprietate ⁊ indeterminate de vtraq
actū est succūbit in vtroq. d. c. j. ij. ⁊ iij.
⁊. c. cū dilectus. verū est ergo q q̇ succū
bit in pprietate et in possessorio. adeo
eñ preualet proprietas possessioni q q̇
obtinet in pprietate erit potior in pos
sessione. cū de vtraq simul actū est: licet
solo verbo perdiderit cōmodū possessio
nis. ar. xvj. q. iij. §. pōt. ver. qđ si mala fi
de. ⁊ possessio semper sequitur proprie
tatē. l. officium. in fi. ff. de rei ven. ar. ff.
depositi. l. bona fides. ⁊ predicta volunt
glo. ⁊ doc. communiter in glo. in verbo
causa non decisa in. d. c. pasto. de causa
pos. et pprie. Sed infra quod plus est
ineuitabiliter ostēdā q isti fratres nul
lū de iure potuerunt neq pñt intētare
possessoriū. pri⁹ tñ rñdebo scđo funda
mento dñi Pau. ¶ Inquantū igit dñs
Paul⁹ scđo loco dicit qđ pars aduersa
non dz posse aliq̄d pbare vel pducere
qđ cōcernat cām pprietatis ſm Alex.
in. l. naturalr. §. nihil cōe. ff. de acq̇. pos.
in. xviij. col. v. xxiiij. fallit maxie ptestā
do ſm eū qđ lz pducāt dicti fratres ali
qua istra q̇ faciūt ad colorādū possessio
riū nō aūt aīo intētādi petitoriū ⁊ dicit
ipse stat sue declaratiōi. igit ⁊c. Rñdet
hoc pculdubio nō pcedere in casu nřo
in quo pars aduersa pri⁹ incipit a pro
prietate vt. s. clare demonstratū est, nec

est verū qđ ipsa pars in dicto processu
fecerit aliquā protestatiōnē sub forma
de qua dicit. d. Paulus nec etiam sub
forma equipollenti: nec vnq̄ reperiet
in dicto pcessu. Dato igit non tñ pcesso
qđ incepisset a causa possessionis. tamē
ipsa parte aduersa contentiosa putcō
sensit nō faciende ptestationis specia
liter ad hoc necessariās recte et iste est
admissa questio pprietatis vt est tex. in
c. j. de resti. spol. vnde Alexan. in. d. §. ni
hil cōmune. colū. xiij. in prin. in. quil.
fal. dat cōsiliū quod sit cautus aduo
catus agentis possessorio recuperāde.
vt si videtur per reum pducit instrumē
ta cōcernētia causam pprietatis ptest
tur ea nō admittēda ⁊ non admittantur sed
in casu nostro vt dictū est nō fuit facta
aliqua specialis ptestatio ad id neces
saria ⁊ fuerunt admissa instrumēta par
tis nostre vt patet in pcessu. Et dato vt
supra sine veri preiudicio quod fuerit
intentatū possessorium pluribus etiā
aliis rationibus est admissa questio p
prietatis. ¶ Primo quia pars aduersa
proposuit fictam violentiam ex quo di
cit habuisse possessionē vigore statuti
vel decreti que ficta seu artificialis est
vt dicit Bal. in rub. de cau. pos. ⁊ ppri.
immo impossibile est qđ per statutum
transferatur vera possessio vñ Bald. in
l. fi. C. de sac. sanc. eccle. dicit qđ vbicūq
statutū vel cōsuetudo transfert posses
sionem sine apprehēsione illa vocatur
ciuilissima possessio pro quo est melior
tex. de iu. iu. c. ex literis. de ɔsue. in. l. ra
ptores. C. de epis. ⁊ cle. que tamen iura
loquūtur in fauorem ecclesie. ⁊ idem di
cit Bald. in. l. traditionibus. C. de pac.
⁊ in. l. sancimus. §. sin autem. C. ad treb.
ad fi. vbi tāgit qđ nō transfert possessio
sine apprehensione: sed tunc habemus
qđ exceptio dñij pōt opponi cōtra agē
tem possessorio rōne ficte possessionis
l. si ⁊. l. inuasor. ⁊ ibi doct. C. vñ vi. ⁊ per
Bar. in. l. si de vi. ff. de iudi. ¶ Scđo q
ista possessio vacabat tempore quo fuit
apprehēsa per partem nostrā q̇ ptoris
aut. fuit ad id faciēdū legitime associa
ta: vt. j. etiā demōstrabit. Qđ pz ex q̇ pa
aduersa nōdū adiuerat hereditatē def

fancti nec postea etiã adijt vsq; ad an=
nũ & pl⁹:q̃ casu habem⁹ etiã clarũ in iu
re qđ hʒ locũ qđ proprietatis.gl.est no.
in.l.fi.C.vñ vi.quã doc.ibi approbant &
Ang.i.l.ij.C.de edi.diui adri.tollẽ.& ibi
etiã p alios doc.& cõsuluit Jo.de imol.i
cõsi.xvj.inci.viso casu trãsmisso.& and.
Barba.i cõsi.lviij.col.xv.in scđa pte.Et
si dicatur aduerte qđ aditio põt fieri so
lo aio.l.gerit.l.p herede.in pn.ff.de ac
q̃.here.ergo ibi fratres vident solo ani
mo facti heredes & sic fuisse i possessiõe
in qua fuit defunct⁹ mediãte dictis sta
tutis & decretis tũc duob⁹ modis & qui
dẽ notabilr̃ rñdet pmo qđ dicti fratres
tanq̃ filijfa.vt in actis appet nõ potue
rũt solo aio nec per se adire immo req̃=
rebat in aditiõe consensus seu mãdatũ
patris & q̃dẽ speciale & qđ pcederet adi
tionẽ ita qđ postea interpositũ nõ vale=
ret vt de his est tex.ad literã in.l.si q̃s
mihi bona.in.§.iussum.ff.de acq̃.here.
Tertio etiã notabiliter lʒ ad abũdãtiã
rñdet qđ ad hoc vt dicti fratres gaude
rẽt beneficio dicti statuti seu decreti cõ
tinuantis possessionẽ &c.requirebat ali
quis actus per eos corporalis possessio
nis apprehensiuus vt est tex.q̃ habet p
notabili vt ibi p bal.& doc.i.c.ex lr̃is.de
cõstue.& maxime p pe.de anch.ibi dicẽtẽ
qđ nisi i casu illius.c.interueniat aliq̃s
act⁹ corporalis puta modicũ terre posi
tũ in altari nõ posset trãsferri possessio
etiã stãte cõsuetudine aut aliquo statu
to quod sine aliqua apprehensione &c.&
sic licet interueniat aliquis act⁹ fict⁹ &
subdit ibi.d.pe.qđ possessio q̃ acquirit
scḋm dispositionẽ illi⁹.c.est ciuilis nõ na
turalis q: naturalis possessio nõ acq̃rit
sine corpe vñ credit qđ ille talis cui p il
lũ actũ ciuilẽ acq̃rit possessio nõ possit
repellere naturaliter possidẽtẽ sine pe=
na.l si quis in tãtaʒ.C.vñ vi.Et sic dñs
pet.de anch.aperto ore firmat qđ lʒ sta=
tutum disponat qđ possessio transeat in
aliũ sine corpali apphẽsione tñ nõ trãs=
fert possessio nec cõtinuat sine aliquo ap
prehẽsionis actu vel signo vt dicit.d.c.
ex lr̃is.& idẽ tenuit alex.in cõs.xl.i tertio
vo.inci.pspectis his.& in cõ.lxxxiij.ici.
visa facti narratiõe.l.iij.&.iiij.col.in.ij.
vo.& in cõsi.lxxxij.in eo.vo.Barb.in.d.
cõsi.lviij.col.vj.in.iij.pte.& pe.đ anch.
in cõsi.cxlvj.incip.in xp̃i noie.alex.etiã
in cõñ.xxxvij.i.j.vo.col.pe. ¶ Tertio q:
pars aduersa dicit se clãdestine spolia=
tã sed cõtra agentẽ q: clandestine fuerit
spoliatus põt opponi exceptio dñij.ita
Bal.i addi.i.d.§.nihil cõe.allegat text.
in.l.si de eo.§.fi.ff.đ acqui.pos.& idẽ vo
luit Bal.in.l.si q̃s emptionis.in.§.sed
hoc sup illis.C.de prescrip.xxx.anno.&
Ludo.ro.in.d.§.nihil cõe.& Ange.in.l.
vitia.C.de acqui.pos.& in.d.§.nihil cõe.
idẽ etiã voluit Dy.in.c.qui ad agẽdũ.
de re.iu.lib.vj.lʒ quidã tenuerint cõtra
riũ in.d.§.nihil cõe. ¶ Quarto q: pars
nostra hʒ pbationẽ paratã de dñio per
instrumẽtũ publicũ maxime etiã siante
statuto qđ cõ instr̃m publicũ nihil pos=
sit opponi & stãtib⁹ lr̃is regijs p parte
nr̃a idẽ disponẽtib⁹ & sic qđ instr̃m hẽat
executionẽ paratã sicut snia.Naʒ sicut
pbãs & opponẽs de suo dñio p sniaʒ au
dit cõtra dicẽtẽ se spoliatũ ita etiã pbãs
de tali dñio suo p tale instr̃m qđ eq̃pa=
ret snie ar.eoꝝ q̃ no.Bar.in.l.vinũ.ff.si
cer.pe.& in.l.in hac.ff.de triti.& in.l.iij.
§.in hac.ff.cõmo.& istud i specie posuit
Anto.cors.in suo trac.de ptãte & excellẽ
tia regia vbi ponit fal.ad reg.l.si q̃s ad
se fundũ.ff.ad.l.iul.de vi.col.lxxxiiij.lʒ
qđ instr̃m testamẽti productũ p partem
nostrã habeat paratã executionẽ tũ de
iure cõi tum etiã de iure spãli et mun=
cipali clarũ est. de iure cõi est tex.in.§.
illud quoq;.i aut.ad.l.fal.vbi in spẽ no.
ang.& Mag.me⁹.d.Jas. confirmat in.l.
fi.in.v.no.i.iiij.co.C.de edi.di.adr.tol.
Itẽ qđ aliud instr̃m p partẽ nostrã pdu=
ctũ.i.trãsactiõis eq̃paret istr̃o snie cla
rũ q̃ in iure.l.ad minorẽ.C.de trãsact.l.
ij.cũ si.ff.de iure.& qđ i spẽ trãsactio ha
beat etiã de cõi iure executionẽ paratã
dicit Jo.an.p illũ tex.in.c.j.de li.cõtest.
lib.vj.& maxime cũ sit iurata p ea q̃ ha=
bent p Bar.& doc.maxie p alex.& mag.
meũ.d.Jas.in.d.l.ij.de iureiur.qđ antẽ
dcã instr̃a hẽant executionẽ đ iure mu=
nicipali & spãli pʒ sic dictãte statuto pa
pie & sic disponẽtib⁹ lr̃is regijs pti no=
stre cõcessis & alꝫ in q̃one de pprietate

dixi latius. ¶ Quito dato q̄ pdicta nō essent etiā dato sine veri p̄iudicio q̄ ps aduersa intētasset merū possessoriū lz sit falsissimū vt.s.dictū ⁊ ostēsum est tñ adhuc iuste esset admissa q̄stio pprietatis vt tenuit elegāter Lap. sua alle.54. in ti.de resti.spo.maxime in fi.illi⁹ allegationis. ¶ Nūc vero aggrediēdo modum agendi doctorū fratrū ñ luce clari⁹ intendo demōstrare qd nullū potuerūt de iure intentare possessoriū. ¶ Primo quod non potuerunt iuuari beneficio statuti vel decreti cōtinuātis possessionē defuncti in heredem sic demonstrat. Nā rō legis statutarie vel municipalis que est attēdēda.l.cū mulier.ff.so.ma.l.nois ⁊ rei.§.verbū ex lege.ff.de v.si.c.j. de iura.cal.c.intelligētia.de v.sig. Fuit ne possessio defuncti vacaret. Sz in casu nostro ex quo nō vacat ⁊ p alium fuit legitime apprehēsa statim post mortem ipsius defuncti ⁊ anteq̄ euenisset cōditio instōnis siue substitutiōis facte de dictis fratrib⁹ q̄ fuerūt substituti post ventrē vxoris defuncti. ⁊ sic casu q̄ nullus posthum⁹ nasceretur vt patet ex testamēto dicti Joānis aluisij in actis p ducto hmōi ↄtinuatio impedit ⁊ cessat rō ipsi⁹ statuti.ergo cessabit ei⁹ dispositio.l.adigere.§.q̄uis.ff.de iurepa.c.cū cessante.de app. Et qd dictū statutū intelligi debeat nisi incōtinēti mortuo defuncto possessio fuerit p aliū app̄hensa voluit Raph.cu.notabilr in.l.pōponi⁹ §.quesitū.p illū tex.ff.de acq̄.pos.doc.i l.cū heredes.e.ti.⁊ And.barba.i.d.ↄs.lviij.i.ij.pte. Jdē cōsuluit Alex.credo i eodēmet casu ⁊ in eodē tpe quo ↄsuluit Barba.vbi.s.alex.cōsi.xxxvij. inci.i cā mota p ang.simonis.primo vol.lz in.d.l.cū heredes.steterit i suspenso super dicto Raph.dixit tñ esse notādū.⁊ idez q̄ s.ↄsuluit Alex.ↄsi.iiij.ici.pspectis his in.iiij.vo.⁊ in.d.ↄsi.82.ici.pspectz his que.s.narrant.⁊ in ↄsi.83.i.iij.⁊.iiij.co. inci.visa facti narratiōe.i eodē vol.idē tenuit magister me⁹.d.Jas.in.l.si sorori C.de iure deli.in vlti.co.⁊ pro hoc alle. glossaz ordinariam ⁊ dicit se mirari qd doct.non allegauerint in.d.l.cum heredes.de acqui.pos.gl.est in.l.cū miles.i prin.in glo.mag.ad fin.ff.ex quib⁹ cau.maio.⁊ dicit esse notandū.Qz valde vtile est p exclusione dicti statuti ⁊ dicit q̄ tūc cū ibi legeret istud habebat i facto ⁊ in terminis etiā Jo.de imo.i cōsi.xvj. inci.viso casu trāsmisso vbi ↄsuluit statuto cauebat q̄ possessio psone defūcte intelligat ↄtinuata i heredes abs q̄ corporali apprehēsione decidit q̄ dictū statutū est exorbitās a iure cōi vt.l.cū heredes.ff.de acq̄.pos.iō dz restringi ⁊ limitari ne q̄s patiat indebite dānū vt no.in.l.ij.C.de noxa.⁊.l.oēs ppli.ff.de iusti.⁊ iu.p Bar.i.vj.q.pncipali.⁊ ideo dicit qd debet restringi tale statutū qñ alius nō erat qui habebat possessionez plus dicit qd si penes defunctū erat naturalis possessio vt q̄ habebat vsumfructū penes aliū.penes aliū erat ciuilis possessio qd illa naturalis nō ↄtinuabitur in heredē qz tūc est verosimile q̄ statutū ita voluisset.vñ ↄsuluit qd stāte dicto statuto potuit ille q̄ hēbat possessionē ciuilē acq̄rere naturalē propria sua autoritate:qz illa nālis nō ↄtinuabat in heredē.alle.qd no.i.l.clam possidere.§.si.ff.de acq̄.pos.⁊ in.c.olim cām.de resti.spo.nec ppt hoc dici pōt qd icidat i penā.l.si q̄s i tātā.C.vñ vi.ergo multo fortius in casu nr̄o cū ex v̄bis ipsi⁹ statuti colligat qd nō ↄtinet qñ ē penes aliū et certe dicēdū est qd istud ↄsiliū Jo.de imo.decidat istā dubitationē qz cū ps nostra fuerit ⁊ sit in possessiōe anteq̄ dicti fratres efficerent heredes.pendubio beneficiū statuti nō potuit habere aut sortiri locū in dictis fratrib⁹ qz tpe euenietis cōditionis de substōne facta si posthum⁹ nō nasceret in dictos fr̄es possessio nullo mō vacabat. Sz q̄d op⁹ est istis.nā certe ēt añ mortē defuncti ⁊ post ps nr̄a fuit ⁊ est in possessiōe ciuili ⁊ naturali cū defūct⁹ nullā possessionē habuerit g̃ nulla potuit i heredes cōtinuari dato etiā q̄ dicti fr̄es extitissent heredes p euētū dicte ↄditiōis anteq̄ corpalis possessio fuisset legitime app̄hensa p partē nostrā ⁊ istud infra ondet clarissime.nō potuit igit cōtinuari possessio defuncti q̄ fuit app̄hensa per aliā quia tunc stante hmōi statuto requirit

ɔsensus veri possessoris.ita singu.dixit Bal.in suis apostil.in.d.c.ex lris.ergo nō poterūt intētare bñficiū dicti statuti qꝛ prefatū statutū restringitur nisi ali⁹ possideat.Itē ad illū casum nō adaptat dispō statuti ad quē casuz nō adaptant vba ei⁹.l.iiij.§.toties.ff.de dā.isec.c.in dēnitatib⁹.§.sed cū eas.de elec.li.vj.sꝫ vba statuti nō adaptant ad casum nr̄m ex eo ꝙ statutū loqt.ne vacet possessio ergo cū possessio nō vacet qđ nō adaptabit dispō ei⁹ ꝛ ꝑ ɔ̄ns nō potuerūt dicti fr̄es petere se reintegrari ad illud qđ nūꝙ habuerūt.itē statutū illđ restrigit ꝛ limitat vt possessio ɔtinuet in heredē qñ aliquē actū apprehēsiōis fecit vt voluit Pe.de anc.ꝛ Bal.i locis supi⁹ alle. ꝛ ita itelligit.dictū statutū vt i.d.c.ex literis.đ ɔsue.sꝫ dicti fr̄es nullū actū fecerūt immo nec facere potuerūt trāslate possessiōis.ergo seqt qđ i ipsos nō fuit cōtinuata possessio:ꝛ ꝑ ɔ̄ns nō ɔpetiuit bi remediū reintegrādi.Itē ꝙ ɔtinuet possessio i heredē a defuncta ꝑsona est fictio vt volūt doc.i.l.si is q̇ ꝓ empti.ff. de vsuca.ꝛ.i.l.deniqꝫ.ff.ex qui.cau.ma. in integ.re.vt.s̄.dictū est.Sꝫ pars nr̄a ē vere possidēs ꝛ isti fratres dato nō tn̄ ɔcesso ꝙ in eos ɔtinuaret possessio.sunt ficti possessores.ergo stabim⁹ vitati nā veritas semꝑ ꝑualet semꝑ vincit ꝛ in eternū ɔualescit vt pulchre scribit apđ esdrā.ij.iij.ix.ꝛ.x.c.hr̄ in.c.consuetudo viij.di.in gl.in vbo iniuriarū.i fi.ꝛ hosti.in.c.in audiētia.de sentē.excō.Fed. de se.cōsi.14.ꝛ qđ veritas preualeat fictioni Bald.etiā in.l.iij.in.ij.col.in.vs. ɔfirmat qꝛ expresse.C.de her.inst.sicut etiā ꝑualet simulationi.l.j.ꝛ ibi Bal.in ij.nota.C.plus valere qđ agit ꝙ qđ si. ɔci.¶Itē ista fictio nō dꝫ fieri cū iactura alteri⁹ vt ꝓbat in.d.l.deniqꝫ.voluit bal.in.c.cōtingit.de dolo ꝛ cōtu.ꝛ doc.i d.l.si is qui pro empto.ergo sequit qđ nō fingentur possessores isti fratres cū preiudicio partis nostre ergo cū in eos non sit continuata possessio in preiudicium partis nostre sequitur qđ non potuerūt intentare remediū dicti statuti vt reintegrarent ad illud quod nunꝙ habuerūt ꝛ ad hoc etiā adducitur illud notabile ɔsilium Jo.de imo allegatū supra per ius.Itē ista continuatio possessiōis stante dicto statuto fit in heredem.ergo debet intelligi de eo herede qui tēpore mortis defuncti reperit habilis ad suscipiēdū illā ɔtinuationē iuxta regulā quod qualitas adiecta vbo regulat fm naturā ꝛ tempus ipsi⁹.l.in delictis.§.si extrane⁹.ff.de noxa .l.ex facto.§.pe.ff. ad treb.l.titius.ꝛ ibi Bar.ff.de testamis li.pleni⁹ in.l.ex facto.in prin.ff.de vul. ꝛ pup.Sed hmōi nō fuerūt isti fratres qui tēpore mortis defuncti dato qđ potuisset ɔtinuari aliqua possessio.sed nō cōcesso non fuerūt habiles ad suscipiēdū istā impressionē cōtinuatiōis.eo.s. qꝛ nōdū euenerat cōditio substitutiōis quia nōdum apparuerat nō fuisse natū aliquem posthumū cū venter vxoris dicti defuncti diceretur esse plen⁹ ꝛ sic necesse erat quod pri⁹ curreret illud tempus de quo per Barto.ꝛ docto.in.l.gallus.in princ.ff.de liberis ꝛ posthumis. statim vero post mortem defuncti corporalis possessio vt supra dictuz est fuit per partem nostrā legitime apprehēsa per viā pretorie associationis vrbani⁹ agendo facit optime illud quod dicim⁹ ꝙ statutū loquēs de publico instrumēto exequēdo presupponit illud esse publicū instrumētū vt ꝑ Bar.in.l.j.§.qui. ff.quod vi aut clā.ꝛ.l.ij.§.j.qui satis.co. do.Cardi.in cle.j.de seq.poss.ꝛ fru.sed pars nr̄a reperitur in possessiōe anteꝙ dicti fratres sint heredes ꝛ sic possessio nō reperitur vacans ergo non habet locū dictū statutū qꝛ vt dictū est extrema nō fuerūt habilia iuxta ea q̄ habent per Bar.ꝛ doc.in.d.l.si is q̇ ꝓ emptore.ff.đ vsuca.ꝛ fictio non potuit cadere supꝛ eo qđ nō fuit.l.quoties.ff de noua.l cū q̇. ff.de verbo.obliga.nec super impossibili iuxta ea que habētur per gl.ꝛ doct.in l.iij.ff.pro socio.ꝛ ꝑ Bar.in.l.eadem.ff. de duo.reis.ꝛ in.d.l.si quis ꝓ empto.in ij.char.als.in.ij.q.ergo ꝛc.¶Et ex ꝑdictis sublatum est etiam illud quod posset opponi de text.in.c.contingit.de dolo ꝛ cōtu.inquātum text.ibi dicit verus possessor Bald.ibi dicit mirabile est qđ vera possessio q̄rat sine actu corporeo sꝫ

istud ideo est inquit quia canon fingit actū corporeum in possessione cōtinua tum al's esset impossibile qd substantia possessiōis transferatur vt.l.deniqz.ff. ex qui.cau.ma.in integ.resti.z induxit ibi bal.ad.q.istius statuti papiēsis quo cauetur q heredi acquiratur vera possessio que fuit defuncti tpe mortis sine aliq̄ corporali apprehensione nā p̄fatū statutū est equū dicit ipse z ideo validū saltē quo ad effectū.alle.in ar.c.ex pte. de consue.meli⁹allegasset.c.ex lrīs.eo. tit.z alleg.docto.iuris ciuilis vtrum fictio finget contra factum quo ad p̄uitatem inducendā z dicit qd nō fingit cum alteri⁹ iniuria.vt.d.l.deniqz.voluit allegare doct.in.d.l.si is qui p emptore. ff.de vsuca.quo casu videtur decidi casus noster vt nō potuerit cōtinuari possessio i dictos fratres qz fieret cū iactura partis nr̄e q̄ apprehēdit corporalem possessionē z sic satis imperite isti fratres petūt se reintegrari ad illud quod nunq̄ habuerūt z supra etiā lati⁹ dictū est maxime fz Pe.de anc.in.d.c.ex literis.z Bal.in locis preallegatis.¶ Ex q̄bus videt̄ ēt sublatū aliud qd posset opponi q ista sit vera possessio que continuatur vt videtur sentire Bart.in.l.ab emptione.ff.de pac.z in.l.certe.ff.de p̄ca.vbi dānando Guil.de cu.dicit qd licet sit ficta traditio qn̄ cōstituo me precario tuo noie possidere tn̄ est vera possessio quia in casu nostro nulla est facta cōtinuatio in dictos fratres.Et etiam licet bar.ita dixerit tamē Ang.in.d.l.si is qui pro emptore tenuit cōtra bart.et in.l.j.§.pcuratorē.ff.de acqui.possef. et idē tenuit Jo.de imo.in.d.l.si is qui p emptore.fz ipse aliter dixerit i.l.j.§.per pcuratorē.z facit qd voluit Bar.i simili.in.l.i.C.p quas psonas nobis acq̄rit̄ vbi in simili tenet cū Guil.de cu.in.d.l. ab emptiōe.z ita dicit se ɔsuluisse apud cremonā and.barb.ɔsi.lviij.i.ij.pte.co. xviij.z ita dicit fuisse obtētū qd eēt ficta possessio.z idē voluit bal.in locis allegatis superi⁹ maxime i rub.de cā pos.z pprie.loquēs pprie de isto statuto papiēn.idē etiā voluit barba.in ɔsi.ix.co. xxij.i scdo volu.z sic multis modis demōstratum est fuisse per dictos fratres male libellatū seu male conceptum p̄ceptum intētando beneficiū dicti decreti seu statuti.¶ Et si quispiam diceret qd si dicti fratres intētassent beneficiū seu remediū.c.reintegranda.iij.q.j.z.l.j.et l.fi.coloni.C.de agri.z cēsi.li.xj.qd qdē non fecerunt vt supra patet ex facti narratione qd processus demōstrat.Et dato quod intentassent.Ad hoc etiā respōdetur quod multominus potuissent intentare beneficiū illius canonis.z.l.qz illud est remediū possessoriū.z cōpetit illi qui aliquādo possedit sed ei qui nūq̄ possedit nō cōpetit z istud colligit̄ ex tex.illo in.d.c.reintegrāda ibi vel proprias.i.suas substātias pdidisse z si dicatur quod bal.et alij in locis allegatis superius dicunt qd possessio acquisita ex dicto statuto est ciuilissima z sic ciuiliter possidet ergo cōpetit sibi illud remediū.Ad hoc etiā rn̄detur qd illud p̄cederet nisi possessio reperiret̄ penes aliū vt ɔsuluit Jo.de imo.vbi.s.sed hic reperit̄ penes partē nostrā ab initio.s. anteq̄ dicti fratres vnq̄ extiterint heredes dicti Joannis aluisij vt supra dictum est immo etiā ante mortem ipsius Joannis aluisij qui ne quidem in vita possedit z sic etiam non potuisset transferre illud quod non habebat.l.nemo plus iuris.ff.de reg.iuris.z infra clare demōstrabitur.ergo nō possederūt ciuiliter dicti fratres cū ergo nūq̄ possederint sequit̄ qd ipsis nō cōpetit illud remedium.Item illud dictum Bal.z aliorum quod sit ciuilissima possessio debet intelligi secundum legem quā alle.iuncta ea q̄ habent̄ i.l.nō solū.§.si liberationis v̄ba.ff.de leg.z in.l.marcell⁹.ff.ad treb.fz ipse alle.d.c.ex literis.de cōsue. z text.ibi loquit̄ qn̄ iteruenit aliq̄s act⁹ apprehēsiu⁹ in signū trāslate possessionis.Sed in casu nostro nullum signum interuenit translate possessionis.ergo sequitur quod dicti fratres ciuiliter nō possederūt z sic nō competit illud remedium itē ille canon presupponit in agente verā possessionē in illis v̄bis proprias id est suas substātia zc.sed dicti fratres mediāte dicto statuto vel decreto verā

habere nō potuerūt vt.s.satis late ostē sam est immo neqꝫ fictā habuerūt vt.s. proxi.ꝛ.l.latius preterea dicti fratres si potuissent intentare dictū remediū habebāt necesse deducere quod ex iniusta causa res ipsas perdidissent ita formaliter decidit tex.in.d.c.reintegranda.in ver.per quascunqꝫ iniustas causas res proprias perdidisse noscuntur ꝛ sic apparet ad oculū quod debuissent eo in casu probare perdidisse res proprias ex cā iniusta sed clarū est primo qd nunq̄ ista bona fuerunt sua ꝓpria ergo nō potuerūt intētare remediū illius canonis immo nunquam fuerunt propria ipsius Joānis aluisij cuius dicti fratres se faciunt heredes bene est verū qd illa bona tenuit tanq̄ colonus partiarius nomine ꝛ vice patris nostre vt cōstat ex dicta transactione et etiā dicetur.fuerūt enim bona hereditaria prefati quondā domini Jo.marci grassi olī patris p̄fate dne franciscjine a quo ipsa dn̄a fuit instituta vt in dicta transactione ꝛ testamento clare constat. Quomodo igitur possent probare aut allegare se pdidisse illud quod nunq̄ possederunt neqꝫ tenuerunt nec etiā possedit Joan.aluisi⁹ defunctus vt supra ꝛ infra latius.ergo nullo modo potuissēt dicti fratres intētare remediū.d.c.reintegrāda. ¶ Nunc ostendam quod nō potuerunt intentare dicti fratres aliquod interdictū possessoriū vt satisfaciam promissioni quod dicti fratres nullum habuerint nec habeant remedium possessoriū. ¶ Et primo nō potuerunt intentare interdictū retinende possessionis quam nunquam habuerunt sicut est vti possidetis de q̄ insti.de interdi.§.retinēde.ꝛ in.c.licet.de proba.ꝛ habet in.d.c.pastoralis.de cau.pos.ꝛ ꝓprie.imo ex quo mouerūt q̄stionem ꝓprietatis impossibile est de iure qd potuerint simul intētare vti possidetis quod interdictū presupponit agentem possidere vt in locis preallegatis. Sed qui proponit rei vēdicationem dicit alium possidere vt.in.§.omnium.insti.de actio.ꝛ.l.in rē.ꝛ.l.officiū.ff.de rei vē.c.examinata.de iudi.qꝛ possidēti nō datur actio.institu.de actio.§.iste quoqꝫ

Nec obst.quod legitur in.l.naturaliter.§.nihil cōe.in fi.ff.de acquiren.pos.vbi dicit quod nō negatur ei interdictū vti possidetis q̄ cepit rē vendicare qꝛ illud intelligit de eo qui ignorabat possidere vt ibidem per doc.ꝛ sic esset sibi contrarius ꝛ non admitteret immo de hoc est tex.fm cōez intellectū i.d.c.pastoralis.ver.aliis possessorijs iudicijs suo robore duraturis. Sed quid egem⁹ testibus dicti fratres fatentur ex quo in dicto p̄cepto dicunt se spoliatos.ergo non presuppunūt se possidere ꝛ sic nō habet locū vti possidetis iurib⁹ supra allegatis immo nec vti possidetis simplr intentare potuissent qꝛ nullā possessionem habuerunt dicti fratres vt supra ostensum est. ¶ Scdo an potuerint intētare interdictū adipiscēde hoc est magis dubiū. nā prima frōte videt qd potuerint.nā ꝓ adipiscēda possessiōe ꝓponit interdictū quorū bonorum interdictū quorum legatorum ꝛ saluianū interdictū.l.j.ff.quorū bo.l.j.ff.quorū legatorū.ff.de salui.interdi.l.j.interdictū igit ꝓ adipiscēda possessiōe dat bonorum possessio ꝛ heredib⁹ insti.de in interdic.§.adipiscēde bonorum possessor nomē est iuris sicut est bonorum possessio.l.hereditatis.j.ff.de verb.sign.bonorum autē possessor dr ille q̄ succedit de iure p̄torio.instit.de iud.§.restitutoria. proculdubio nō est casus istorum fratrum qui volunt succedere ex testamēto ꝛ de iure ciuili. Sed posset dici quod potuerunt intentare interdictum istud adipiscende possessionis quia licet heredes hoc ipso quod sunt instituti ꝛ hereditatem adierunt efficiantur domini rerum hereditariarum tamen possessionem earum nō adipiscuntur.nisi mediāte corporali apprehensione.l.cum heredes.in princi.ff.de acquir.posset.ideo si ab alio possideātur videntur earū possessionem per istud interdictū posse adipisci.ꝛ tūc etiam videtur habere locum remediū.l.fi.C.de edicto diui Adriani tollendo quod etiam est remedium adipiscende. vt in.l.prima ꝛ secunda eodem titulo et ibidem per docto. Quod remediū etiā ꝯpetit heredib⁹ in quos trāsfert possessio artificialis virtute statuti vel decre

ti q̄ ista nō repugnant vnde dicit Bal. in rub. extra de consue. ⁊ in rub. de causa pos. ⁊ proprie. q̄d talis possessio ficta nō impedit beneficiū. d. l. fi. C. de edi. diui. adri. tol. quod datur heredi alleg. in ar. l. apud iulianū. §. j. ff. ad treb. ⁊ dicit quod veritas ⁊ fictio circa idez bene cō currunt ⁊ qui est tut⁹ fictione potest veritatē implorare non econtra vt ibi no. ⁊ ita formaliter dicit Bal. vbi. s. ⁊ Cyn. idē tenet in. l. ea lege. vbi Bal. in. vj. co. ff. de condi. ob cau. ⁊ Pau. ⁊ Alex. in. l. si sorori. C. de iure delib. cum cōcor. quas ibi signauit Magi. me⁹. d. Jas. ¶ Jstis sic premissis pro parte aduersa: nunc ꝓ parte nostra r̄ndetur quod non potuerūt dicti fratres adiuuari remedio adipiscende primo quia istud repugnat sue petitioni ex ea vt. s. dixi petunt se tāq̄ spoliatos restitui ⁊ reintegrari. p̄suppo nunt ergo se habuisse ⁊ possedisse dicta bona q̄d est falsum ergo nō videntur intētare remediū adipiscēde iuxta illud q̄d scribitur ī illo Ouidiano. votoq̄ꝫ tuo tua forma repugnat. si enim petūt se reintegrari vel restitui tanq̄ spoliatos ad illud quod nunq̄ vere vel ficte habuerūt vt. s. clare ostēsum est. ⁊. j. etiā ostendetur ergo illa verba repugnāt tam remedio adipiscēde q̄ retinēde ⁊ remedio. d. canonis reintegranda. ¶ Et dato non tamē concesso q̄d intentassent aut intētare potuissent dictū remediū adipiscēde tūc etiam istud pro eis nihil esset quia tūc obstaret questio proprietatis mota vt est glo. in terminis in. l. j. C. de edi. diui. ⁊ ibi Cy. Pau. de ca. ⁊ Mag. meus. d. Jas. et est gl. magistra. in. l. si de vi. ff. de iudi. glos. ⁊ doc. in. l. ij. C. quorū bo. et. s. dixi in prin. istaruz allegationū. Jmmo est tex. ad literā in terminis nostris in dicta. l. fi. §. sinautem contradictor. C. de edi. diui. vbi formaliter dicit imperator si autem aliquis contradictor extiterit tūc in iudicio ꝯpetēti cause in possessionē missionis ⁊ subsecute ꝯtradictionis vētilētur ⁊ ei possessio acquiratur q̄ potiora ex legitimis modis iura ostēderit siue q̄ missus est: siue q̄ antea detinēs cōtradicendū putauit idē etiā consulendo tenuit Pau. de ca cōsi. 237. inci. viso pū cto suprascripto in secūda parte ꝯsiliorū no. ⁊ cōsi. xliij. in prima parte ꝯsiliorū antiquiorum. Quod aūt pars nostra sit legitima cōtradictrix nō est dubiū ꝑ ea q̄ habentur ꝑ gl. in. d. §. sinautē. ⁊ ibi ꝑ Bar. in prio mēbro sue distinctionis vbi etiā Pan. ⁊ Fulg. ⁊ clarius ꝑ Mag. meū ibidē. in. xj. col. ⁊ cal. ꝯsi. 139. i ver. septimū est. Jtem etiam fideicōmissarius qui repetitur in possessione est legitimus cōtradictor vt ꝑ glo. vbi. s. in. ij. q. quā approbāt ibi doc. ⁊ Mag. meus in. xij. col. ⁊ videatur consi. Pe. de ancha. numero 146. incip. in predicta questiōe reperio solēniter allegatū in. ij. co. vnde per partez nostrā bene fuit oppositū dolo petētis q̄ꝫ restituturi essetis iuxta gl. ⁊ doc. ⁊ Mag. meū in. d. l. j. C. de edi. diui. i pri. Jtem bene fuit oppositū q̄d in isto casu ꝯdictionis requirebatur libellus ⁊ sic libellū iuste petūt pars n̄ra iuxta theoricā gl. i cle. sepe. in ꝟ. necessario. de ver. signi. ⁊ s̄m Jnn. ⁊ in terminis l. c. j. de libel. ob. ⁊ Cy. Ang. ⁊ moder. oēs i. d. l. fi. C. de edi. diui. ⁊ Specu. in titu. de lib. cōcep. §. nunc dicendū. ver. xxviij. ⁊ plene per Bal. in. d. l. fi. in. vj. q. C. de edi. diui. ponentem quid si sint plures contradictores an plures libelli requirantur. ⁊ ꝓ ista opi. facit quia in alijs iudicijs possessorijs etiā requiritur libellus ⁊ notabiliter determinat Bald. in. d. l. si coloni. C. de agri. ⁊ censi. li. xj. glo. ⁊ docto. in. l. momētanee. C. vn̄ vi. Bal. i. l. quicquis. C. quorum ap. non reci. Nec obstat illud quod dicit Bar. in. d. l. fi. quod in casu illius. l. nō requiritur libellus ⁊ dicit q̄d illa obseruatur ⁊ quod oēs doc. ita tenent ꝓ quo facit quia in executiuis maxime in quib⁹ imploratur officiū iudicis non requiritur libellus s̄m Bart. in. l. intra vtile. in prin. ff. de mino. ⁊ est tex. i. l. minor. xxv. annis cui fideicōmissum. ff. de mino. Quia respōdetur quod istud non procedit in dicto casu contradictionis quo casu si contradictor requirit libellum vt in casu nostro tunc est offerendus et ita volunt limitando dictum Barto. oēs doc. de quibus. s. in. d. l. fi. ⁊ ibi etiā Magi. meus col. vij cum igitur in casu nostro fuerit requisitus ⁊ non oblatus

certe processus esset nullus quia nõ esset seruata forma vt.l.j.C.de libel.ob.z.c.j.ex de libe.obla.z aut.offerat.C.de lit.cõte. iuncta.l.cũ hi.§.si ptor.ff.de trãsac.l.nõ dubiũ.C.de legib⁹.c.is q̃.z.c.pcurator. de elec.lib.vj. ¶ Nec dicat qđ isto casu pceptũ fungit vice libelli qz istud est falsum nã vbicunq; aliqd requirit in aliquo actu pro forma illud non põt adimpleri p eqpollẽs vt p Alex.in.l.j.ff.de libe.z posth.z iõ forma vr̃ de necessitate pcisa vt dicit bar.in.l.fi.C.de suis z leg. z qđ nõ possit adimpleri ex equipollẽti videat plene p Fel.i.c.cũ dilecta.i.xvj. col.de rescrip.pluluit etiã Alex.in consi.cxix.inci.ponderatis in primo volu. Et predicta procederent quando dicti fratres intentassent remediũ adipiscende quod prima facie videbatur melius quadrare in eorum proposito.sed certe nullo modo intentarunt quia fuissent sibi ipsis contrarij in illis verbis dũ petierunt se restitui tanquã spoliatos clandestine.z violẽter zc.nã illa verba vt dictum est penitus repugnant isti remedio. ¶ Ea vero que dicta sunt de libello militãt etiã multomagis in alijs possessorijs.vt.s̃.dictũ est processus igitur vsq̃quaq; est nullus. ¶ Tertio dicet aliquis si cessant predicta oia remedia possessoria ergo dicti fratres videnť saltez intentasse remedium recuperande maxime ex illis verbis dum petierunt se ad dicta bona restitui z reintegrari tanquã violẽter z clãdestine spoliatos zc.z nũc aggredior allegationes.S.z solennis.J.U.doctoris dñi baptiste sacra belli ergo si sunt spoliati de facto a possessorio dicit domin⁹ baptista esse inchoãdum.l.argentarius.§.edi.ff.de eden.Et vulgata regula sit qđ spoliat⁹ ante oia sit restituendus vulg.c.ij.z fi.de ordi.cogni.c.causam matri.de offi.dele.l.si q̃s ad se fundum.C.ad.l.iul.de vi.etiam si esset fur.z latro.c.in literis.in fi.de rest. spo.cũ ergo dicti fratres fuerint spoliati ergo zc.Et qđ fuerint spoliati dicit.d. Baptista apte demõstrat.Nã ex forma iuris municipalis caueť qđ possessio defuncti intelligit ptinnata in personã heredũ.mõ sic si alius q̃ heres reperit in possessione bonorũ defuncti pfecto tanq̃ existẽs in minori possessione sine ti.p̃sumitur violẽtus z clandestin⁹ possessor.c.ad decimas.de rest.spo.li.vj.c. p̃ morem.c.di.cũ alijs si.z existẽtes i antiquiori possessione defuncti cõseruari debent vt dicit tex.in.c.lz cãm.de pba. z.l.clã possidere.§.fi.ff.de acquirẽ.pos. Bar.in.l.si duo.in fi.ff.vti pos.Bal.in.l. data opa ad fi.C.qui accus.non pos.cum multis si.cum ergo dicti fratres in quo dr̃ continuata possessio dicantur in antiquiori possessiõe z aduersantes i iuniori z pñr clandestina z violẽta relinquiť qđ dicti fratres tanq̃ de facto spoliato añ oia restituendi sint sic etiã dicit dñs Baptista dictãte remedio.c.reintegranda.iij.q.j.z.l.si coloni.C.de agri.z censi. que remedia seu qđ remediũ fuit intentatum vt dicit Do.Baptista se audire. ¶ Sed istis nõ obstantibus puto partẽ nr̃am fouere oẽm iustitiã.Et in primis ad regulã qđ spoliat⁹ ante oia debet restitui quoties militaret in casu nr̃o.rñdi apte.s̃.dũ sustuli illud fundamentũ qđ faciebat.M.D.Paulus de montepico q̃ p̃s nr̃a nõ poterat aliqd pbare q̃ cõcerneret cãm pprietatis zc.p̃ quẽ in terminis nr̃is est tex.ad lrãm in.c.j.de rest.spo.s̃.satis late ostẽdi dictã regulã non obstare ad quem solent dari q̃plures limitationes et sexdecim recolligit Alex.i.l.naturaliter.§.nihil cõe.col.ix. x.xj.xij.xiij.sed q̃plures recollegit An. cor.suo tra.de excellẽtia regie.q.lxxij. vbi accumulauit si bene memini quinquaginta fal.ad dictã regulã.Sed quid opus est verbis dico vltra rñsiones de q̃bus.s̃.dictã regulã nullatenus militare in casu nr̃o tollẽdo assumptũ dñi Baptiste qđ ex forma iuris municipalz caueť qđ possessio defuncti dr̃ ptinuate in heredẽ zc.z sic dicti fr̃es existẽtes in antiq̃ori possessiõe zc.Qz istud ius municipale nõ potuit sortiri nec sortiť locũ i casu nr̃o vt.s̃.clare pbatũ fuit ꝙ cõseq̃ẽter est etiã pbatũ istã regulã i casu isto nõ militare z sic p̃onẽdo falcẽ ad radicẽ dico remediũ recuperãdi quod videtur intẽtatũ nõ potuiss. i terminis nostris aliquo iure intẽtari rõnib⁹ de q̃bus.s̃.

dū probauim⁹ dictū ius municipale nihil potuisse operari in casu ꝛ maxime ex illa rōne qꝛ nō possunt petere dicti fratres se restitui ꝛ reintegrari ad illud qđ nūq̄ habuerūt vere vl' ficte vt.s̄.ostēsuz est. ¶ Immo dico qđ vigore dicti iuris municipalis dato sine veri p̄iudicio qđ operatū fuisset i terminis nr̄is nullatenus potuit intentari remediū recuperāde ex vītate talis ficte ꝛ artificialis possessionis. Dato vt.s̄.nō tñ cōcesso quod aliqua ficta ꝛ artificialis possessio fuisset translata in dictos fratres Nā tale beneficiū hoc casu nullo mō ꝯpetit vt ꝯcludit bal.in rub.de cā pos.ꝛ ꝑpri.ꝛ in.l.cal.C.de ꝯdi.ob cāz.ꝛ i auſ.defuncto.C.ad ter.ꝛ in.c.j.in ti.de ꝯtro.inter ma.ꝛ fe.ꝛ in.l.j.ad fin.C.de ap.ꝛ in rub.de ꝯsu.ꝛ i c.itē cū q̇s.de rest.spo.ꝛ no.Jo.fa.in.§.sui.insti.de here.quali.ꝛ diffe.ꝛ Pau.de ca.alex.ꝛ alij mod.i.l.si sorori.C.de iur.deli.vbi Mag.me⁹ col.fi.v̄.ij.limita ꝛ signa dicit qđ virtute illi⁹ statuti nō posset heres intētare remediū recuperāde poss.nā si aliqs vere habuisset possessionē posset tanq̄ spoliat⁹ eā recuperare ꝛ sn̄ oīa deberet restitui iō dicit ipse certe si vigore statuti heres intētaret remediū recuperāde male ageret ꝛ deberet succūbere allē.Bal.in.d.auſ.defuncto.in.iij.q.C.ad tertul.ꝛ in simili Bal.l.j.ad fi.C.de app.ꝛ idē in terminis terminantib⁹ cōsuluit Alex.ꝯsi.xxxvij.co.pe.i j.vol.ꝛ cōsi.lxxxij.col.iij.iij.vol.Et lz doc.vbi.s̄.non ꝓbent immo quasi nō allegent rationē.ratio mea quidē iudicio est in prōptu qꝛ interdictū recuperande ad hoc vt ꝯpetat alicui p̄supponit illum vi deiectū de possessione sua vt in.§.recuperāde.cū si.insti.de interdi.sed q̇s nō pōt violēter deijci de possessiōe ficta vt patet ad sensum vn̄ dixi gl.in.l.j.§.interdictū.ff.de vi ꝛ vi arma.qđ intentās interdictū restitutoriū necesse habet ꝓbare se vi deiectū de vera possessione ꝛ idē voluit Albe.de ros.in.d.l.j.§.deijcit ꝛ Frā.cur.ꝯsi.lxx.in fi.prime co.ꝛ in tm̄ qđ habet etiam necesse probare qđ eo.die quo possidebat fuerit spoliatus vt dixit Inn.in.c.qualiter.el.ij.de accu.iō dixit Angel.Are.in.§.quadrupli.in.xij.colum.versi.itez dixi in libello insti.de act.se mirari qđ allegetur illa doctrina Inn.cum de hoc sit tex.aptus in.d.§.interdictū auſ.nisi is qui tunc deijceretur possidebat qꝛ illa dictio tūc denotat extremitatē tēporis.l.iiij.ff.de cōdi.ꝛ demon.habet etiā necesse ꝓbare possessionē ꝛ spoliationē ipsius simul ꝛ semel gl.ꝛ doc.in.c.ꝯsultationib⁹.ꝑ tex.ibi extra de offi.dele.ꝛ in.c.olim cāz.ꝛ in.c.cū ad sedē.ꝛ in.c.in literis.in gl.ex. de resti.spo.Archi.i.c.quo iure.viij.dist.ꝛ clare Jo.an.in no.post Inn.in gl.caute in.l.cū ecclesia.de causa pos.ꝛ ꝑpri.Sz qūo dicti fratres potuissent probare possessionez ꝛ quidem verā.item spoliationē ipsius. Itē qđ tūc tēporis possiderent.Quādo possessio dictorum bonorum fuit ꝑ partem nostram apprehensa cum eo tempore nonduz euenisset cōditio substitutionis cui⁹ vigore dicūt se factos heredes dicti Jo.aluisij.ꝛ sic nunq̄ȝ vere neq̄ȝ ficte possederunt. ¶ Quapropter ꝯcludit indubitanter qđ nullū habuerūt remedium restitutorium.c.ex ꝑte.ꝛ ibi no.de rest.spo.nā priuatio p̄supponit habitū l.manumissiones.ff.de iusti.ꝛ iu.l.decē.ff.de v̄.ob.c.ad dissoluēdū.de despō.impu.c.qđ v̄o nō formato.xxxij.q.ij.Qui immo dict⁹ Jo.aluisius a quo sub cōditiōe de qua.s̄.dicūtur fuisse instituti heredes dicti fratres nullā possessionē habebat neq̄ȝ pl⁹ iuris potuit virtute alicui⁹ statuti vel decreti in alios trāsferre q̄ ipse haberet.l.traditio.ff.de acqr.re.do.l.nemo plus.ff.de reg.iur. Quod aūt dictus Jo.aluisi⁹ nullā haberet possessionē sed esset mer⁹ detentor ꝓbat qꝛ ciuilē ꝛ naturalē possessionē si quā vnq̄ habuit trāstulit in partem nostrā quātū scz habito respectu ad partem bonorū sibi spectantem de qua agitur vigore ex forma constituti appositi in.d.instro transactionis.iuxta.l.qđ meo.ꝛ q̄ habetur ibi.ff.de acq̇.pos.ꝛ.c.cuz venisset.de eo q̇ mi.i pos.cau.rei seruā.Immo etiā tanq̄ colonus partiarius tenebat dicta bona cū haberet reddere bonā ꝛ fidelē rōnē de fructibus vt expressum est in dicta transactione.sed sic est qđ colon⁹ nō possidet pro se.l.pignus.et ibi glo.ff.de

pigno.act.Bal.in.l.j.in.j. q.C.cōmu.de
vsucap.glo.z Bar.in.l.non solum.§.qđ
vulgo.ff.de vsucapio.z Bar.in.l.q̇ lega
torū.§.qui vulgo.ff.ꝑ hered.l.peregre.
§.quibus.ff.de acqui.posses.bene verū
est quod possidet pro domino z sic dict⁹
Joā.Aluisi⁹ ꝑ parte nostra possedit vt
in.d.§.quibus.per Bar.z ꝑ eundē in.l.
si quis in tantā.in vlt.col.vsi.quero q̇d
est expulsus.C.vnde vi.z in spe.de loca.
§.j.vsi.illud.z.§.vj.vsi.xiij.vbi etiā di
cit qđ ideo minus iuris habet in re quā
vsufructuarius qui dicitur possidere z
vsauice pars nostra bene dicit possedis
se ꝑ ipsum Jo.aluisiū vt in.§.possidere.
isti.de inter.l.qui vniuersas.z.l.seq.ff.
de acqui.pos.ita quod malignitas sua
parti nr̄e nō potuisset nocere.l.fi.C.eo.
ti.de acqui.pos.Recte igitur z rite fuit
parti nostre indulta licētia a prefato do
mino vicario per viam associationis vt
vrbanius agēdo dicta pars nostra asso-
ciaretur ꝑ ius familiā ad dicta bona et
ꝓprietates tanq̄ ad bona ꝓpria ipsius
parti nostre iuxta illam notabilem pra-
cticam Sali.in.l.creditores.i.xiij.q.C.
de pigno.per illum notabilē text.z alia
de quibus ibi per eum z per Jo.imo.in
c.potuit.in pe.char.de loca.vbi etiā po
suit illam practicā z do.Ja.in repe.l.ij.
in.xj.char.C.de iur.emphy.Alex.ꝯsulē
do.in cōsi.cvj.i.iij.vol.z in cōsil.lxxxiij.
in.j.z.vj.col.in.ij.volu.melius etiaꝫ in
cōsi.cxxx.in pn.in.iiij.vol.clarius etiā
in consi.cxxxj.in.j.col.i eo.vol.z est cō-
munis z notabilis practica ꝑut appel
lant doc.vbi.s.recte etiaꝫ z rite fuit pe
tita confirmatio ipsius licentie ꝑ id qđ
habetur ꝑ Bal.in.l.iij.§.missum.ff.de
car.edi.z in.l.j.C.de car.edi.z ꝑ magi.
meum do.Jas.vbi.s.z ꝑ Ang.in.§.qua-
drupli.insti.de act.z per eundem mag.
meum in.d.l.j.C.de car.edi.z i.l.fi.C.de
edi.diui.adria.tol.z per Ang.z Joā.de
imo.in.l.si finita.in prin.per glo.ibi in
ver.liberet.de dam.infect.cum locis si.

¶ Jnquantum vero vltimo loco dictuꝫ
fuit per suprascriptū spectabileꝫ.J.V.
doctorem.d.baptistam scarabellum qđ
remediū.c.reintegranda fuit intētatuꝫ
ꝑ dictos fratres vt dixit se audire respō
detur q̄ male audiuit neqꝫ euꝫ fuit in
tentatum vt patet in processu z dato sꝫ
non concesso q̄ dicti fratres illud intē-
tassent de facto nequaq̄ tamen de iure
potuissent intētere.vt.s.clare demon-
stratū est immo vt.s.satis late probatū
est nullū possessoriū potuerunt aut pos
sent de iure aliquo intentare. Preterea
etiam facit ad abundantiam contra di-
ctos fratres quia dictuꝫ preceptum ad
eorum instantiam trāsmissum fuit z est
incertum generale z obscurum quia pe
tierūt se restitui vigore iuris sibi meli⁹
competētis quo casu cū fuerit per par-
tem nostrā apposita exceptio circa istā
accumulationē remediorū z sic de gene
ralitate icertitudīe z obscuritate.vt cla
re patet in ꝓcessu.z sic vt declararetur
ista generalitas licet enim libellus si il
lud preceptuꝫ loco libelli esse posset ge
neralis z obscur⁹ valeat z teneat quia
illa generalitas in ꝓcessu liquidari pos
set.vt voluit glo.in.l.j.§.si quis argētū.
ff.depositi.tamen si opponit̄ de gene-
ralitate non procedit libellus.vt habet̄
in.l.fi.C.de anna.excep.Jnno.in ca.cuꝫ
dilectus.de ordi.cog.Bar.in.l.edita.C.
de eden.do.Car.in.c.examinata.de iu-
di.do.Abb.i.c.dilecti.e.ti. Bar.i.l.j.ff.
de eden.z in extra.ad reprimē.in versi.
sine figura.gl.z Jnn.in.c.ij.de libel.ob
la.z dixit Ange.in.l.si rem.ff.de rei vē.
quod cum opponitur de generalitate li
belli vel obscuritate oportet qđ fiat de-
claratio.ergo anteq̄ declaret̄ nō est ꝓ-
cedēdum in causa immo stultus est iu-
dex qui talem libellum acceptauit.c.cū
dilect⁹.de ordi.cog.z idem voluit Spe
cu.in ti.de offi.iud.§.fi.vsi.quid si libel
lus.z idē voluit Bal.in.d.l.si rē.z plus
dicit ibi Bal.in suis apostillis.quod si
est exceptum de generalitate contra ta
lem libellum q̄ si iudex ꝓcedat sine vl-
la specificatiōe videt̄ grauare.z faciat
quod voluit Ang.in.l.j.ff.de edē.vbi di
cit q̄ fatu⁹ est iudex q̇ admittit libellū
gn̄alē z docet cautum debere eē reū vt
opponat de gn̄alitate.z idem voluit do.
Ant.i.c.ij.de iud.Sꝫ in casu nostro fuit
oppositū de generalitate illi⁹ libelli et
nō fuit facta declaratio.idō nō est ꝓcedē

cū in causa.vt voluit Ange.in.d.l.si in rem.ꝛ plus etiam decidit tex.in.c.j.ð libel.ob.ꝙ in serie libelli petitio dꝫ esse clara.cū ergo istud preceptum si loco libelli esse posset:quod tamē negatur per supradicta in sui serie non est clarū et stāte oppositiōe de incertitudine generalitate ꝛ obscuritate non est declaratum.ergo sequit̄ ꝙ nō fuit:neqꝫ est procedendū super eo.Facit quod voluit d. Car.i.c.examinata.de iud.d.Abb.i.c. ex pte.b.de fo.ꝯpe.ꝛ in.c.ij.de libel.ob. Bar.in.l.j.ff.de eden.ꝛ in.l.edita actio. C.eo.ꝛ ibi Bald.in sua repe.¶Et ista oīa ꝓcedūt eneruādo:immo penit⁹ tollēdo intētionē dictorū fratrū sup quocū ꝙ possessorio:ꝛ ꝑcepto sup eisdē.Dato sine veri ꝑiudicio qð nō intentassent iudiciū proprietatis.vt.s.in prin.

¶Allegationes eiusdem dñi Joannis Baptiste.

Aquātum vero vltimo loco dicebat do.Pau.qð immo ex quo do.Jo.marc⁹ iurauit omnia ꝛ singula i dicto instrumēto ꝓducto per dictos fratres ad fundandā eorū intentionē super ꝓprietate fuisse ꝛ esse vera nō posset allegari aliqua simulatio per heredes.d.Jo.marc. nec per habentes causaꝫ ab eo.vt dicit velle omnes in.l.nemo pōt.ff.de leg.j. ¶Respondetur clare ex hismet que habentur.in.d.l.nemo potest.Nā dū bar. vbi vult ꝙ renuntiatio simulationis nō valeat extēditur illa decisio Bart.scðm Jo.de imo.ibi quem sequūtur alij scribentes ibi:vt procedat etiam si in renūtiatione simulationis esset oppositū iuramentū.qꝛ iuramētū regulat̄ scðm mētem cōtrahentium.l.fi.C.de nō nu.pec. bar.in.l.si quis ꝓ eo.in.viij.membro.ff. de fideius.ꝛ idē tenet Jo de imo.ꝛ sequitur Alex.in.l.seius ꝛ augerius.ff.ad.l. fal.in.c.ad nostrā.de emp.ꝛ vē.in.c.cū cōtingat.in.vij.mēbro sue distinctiōis. de iureiur.ꝛ de hoc est glo.reputata singu.in.l.emptiōe.C.plus valere qð agitur.que vult quod iuramētum interpositum super actu simulato nihil operatur nec firmat contractū ꝛ ang.ibi eam reputat singularē.ꝛ do.Abb.in.c.ad nostram.in.j.col.de empt.ꝛ vend.ꝛ illa gl. est cōmuniter approbata ꝭm Alex.i.d. l.nemo potest.cum concor.ꝑ eū alle.vl tra quas adde Ang.in.l.j.C.de do.cau. nō nu.Pau.de ca.in.ꝯsi.cclxxx.inci.viso ꝓcessu.in.j.col.Ang.de are.insti.de excep.in prin.in.xxxix.col.Cepo.in tra cta.de simulatio.ꝯtractus.in.vij.ꝑsumptis.Sali.ꝛ Pau.de ca.in.d.l.emptore. Bal.in.l.j.de ope.li.Pau.de ca.i.d.l. si q̄s pro eo.de fideiu.in.v.col.vbi dicit qð ratio illius glo.est qꝛ cum tale iuramentum non habeat ꝯcessum:dꝫ carere anima:immo fortius ꝑ illā glo.tꝫ Bal. in.l.rogasti.§.si tibi.in vlti.col.ff.si cer. pe.qð qñ iuramentū apponit̄ super cōtractu simulato non indiget rescisione. ꝛ idē Bal.in.l.nec patronis.C.de oper. liber.ad fi.ꝛ istð dictū dicit esse bene notādū Fel.in.c.administrationis.in.vij. col.de iureiu.vbi tñ predicta nō allegat de quo vltimo vide pleni⁹ per Pan.i.d. c.cū cōtingat.in.xiij.co.ꝛ seq.de iureiurā.ꝛ per Jmo.ibidē in di.vij.mēbro.sue distinctionis.ꝛ ad dictā glo.vide etiam Alex.ꝯsi.xxxviij.col.antepe.i.iij.vol.ꝛ Jo.cal.in ti.de iureiur.ꝯsi.j.et ꝑ Vitalē de Gābanis.in trac.clausulaꝝ.in.c.an iurm̄ validet ꝯctum simulatū per Mas gistrū meū.d.Jas.i.d.l.nemo pōt.ꝛ i.l. iusiurandū.§.ꝓcur.col.xj.de iureiu.ꝛ i §.itē si quis i fraudē.col.ij.insti.de act. post.Joan.fa.ꝛ in.§.fuerat.col.xx.in fi. ꝛ pn.seq.eo.ti.de act.¶In ista materia pleni⁹ est locus Jo.de imo.in.d.c.cū cōtingat.in.vij.mēbro prin.sed plenius ꝛ ordinatius ꝛ forte meli⁹ ꝙ̄ alibi in ista materia reperieriꝫ locut⁹ est Abb.pan i.d.c.cū ꝯtingat.col.xvij.in fi.ꝛ duobus vel trib⁹ sequē.vbi posuit pulchrā distinctionem per sex casus cuius distinctiōnem mihi videtur in hac materia esse tenendam tum propter bonas rationes cum iuribus q̄bus mouetur tum propter auctoritatem tāti viri.Et idem Panormitanus plenissime locutus est etiam i ista materia quam publice disputauit sub domino.Pet.de anc.vt patet in sua disputatione.ij.in ordine inci.stante italia iij.dubio.colūna nona ꝛ.v.sequētibus.

¶ Casus aũt noster est qñ vterq̃ cõtrahens elegit facere cõtractum simulatũ quo casu indistincte talis cõtractus nõ potest iuramẽto firmari maxime quando talis simulatio procedit ex iusta causa: put fuit in casu nostro. et ita decidit Panor. vbi supra in primo casu sue distinctionis post Ant. de butr. qui etiam in casu nostro. ita dicit in primo etiã casu sue distinctionis: per ea de quib⁹ ibi per eos maxime per capitu. j. quod me. cau. ꝛ. l. fi. C. de non nu. pec. xxij. questione. v. quascunq̃. ꝛ cap. humane. cum similí. quia tunc iuramẽtũ intelligit̃ secũdũ intentionem recipientiũ. ꝛ sic de⁹ videtur accipere vt dictis iurib⁹. ꝛ capi. quanto. de iureiuran. Quod autẽ in casu nostro simulatio processerit ex parte vtriusq̃ contrahentis ꝛ actũ fuerit inter partes. vt tam cõtractus q̃ iuramẽtuz essent simulata: ꝛ intercesserit simulatio ex iusta causa pars nostra intẽdit pbare vt indicant positiones ꝛ capitula p ipsam pducta. ¶ Non obstat modo illud quod orginaliter dixi Joan. de imo. in. d. l. nemo potest. de leg. j. sed habuit a do. Anto. de butr. in dicto. c. cum contingat. quem doct. in. d. l. nemo. videntur sequi. ꝛ super cuius dicto se fundat. d. Pau. aduocat⁹ partis aduerse. valet q̃ si partes in instrumẽto iurassent omnia et singula pdicta fuisse et esse vira et in nullo cõtrafecere dicere vel venire: tunc propter iuramẽtum sic interpositum non potest allegari simulatio, vt videtur voluisse Bart. in. d. l. fi. in fi. C. de nõ nu. pe. nisi forte super hoc obtineretur prius absolutio a iuramẽto. ex. c. debitores. de iureiuran. ꝛ ita dicit Imo. vbi supra. cuz aliis concor. de quibus per magi. meũ in. d. l. nemo põt. colum. x. quia respõdetur in primis quod in casu nostro non sunt illa verba de q̃bus p Jo. de imo. vbi. s. et per doct. cõmuniter in locis vbi fit mentio de ista limitatiõe. ergo ꝛc. Et si quispiam diceret quod in instrumento pducto p dictos fratres sunt quedã verba equipollẽtia videlꝫ ibi quod predicta quãtitas pretiũ pro qua dicta bona vendũtur est vera quãtitas: ꝛ q̃ ipsa venditio est bona ꝛ vera. ꝛ non fictitia: nec simulata ac ne in fraudẽ facta respondetur q̃ licet ista verba essent equipollentia istis verbis iurãtes oia ꝛ singula predicta fuisse ꝛ esse vera nõ tamen equipollẽt illis verbis: ꝛ in nullo ꝯtra facere dicere vel venire. que verba sunt maximum vinculum ne contrahentes possint venire contra contractum ideo doctores in locis preallegatis. semper ponũt illa verba ꝛ in nullo cõtrafacere vel dicere aut venire. Unde Joannes de Imola. facit magnam vim in modo loquendi. vt per eum. vbi. s. ꝛ maxime in. d. l. seius ꝛ augerius. vbi Alex. etiam bene ponderat ibidem in vi. col. lꝫ in. d. c. cũ contingat. vbi fuit originale dictum Ant. de bu. teneat indistincte contra illud dictum vt j. dicetur. scdo respondetur q̃ dato sine veri preiudicio qd in dicto instrumẽto adessent illa omnia verba de quibus supra per docto. formalia: ꝛ ad literaꝫ: ita q̃ nullus deficeret adhuc nihil obstarẽt in casu nostro in quo dr̃ q̃ simulatio intercessit ex parte vtriusq̃ cõtrahentis ꝛ actum fuit inter partes vt tam cõtractus quam iuramentum essent simulata: ꝛ qd intercessit simulatio ex iusta cã quo casu indistincte potest argui cõtractus etiam cuz illis verbis iuratus de fictione ꝛ simulatione. vt voluit do. Anto. de bu. in. d. c. cum cõtingat. in primo casu sue distinctiõis dum dicit puto cõsiderandum modum simulationis si simulant se agere qd intendunt non valere licet iurent. ꝛ sic si simulant iuramentum inter collectas ꝛ condemnationeꝫ fingo mea tibi vẽdidisse attamen est inter me ꝛ te: ꝛ q̃ cõtract⁹ nõ valeat: ꝛ tũc iuramentũ nõ obligat: qꝛ deficit in volũtate iurans ꝛ recipiens: lꝫ sic fingant vel iuramẽtũ esset ꝯ intentionem ꝛ haberet quandam ꝯrietatem ꝛ sic dixit. d. Ant. se intelligere in. d. l. nemo põt. Et sic isto casu loquitur indistincte quocũq̃ modo interueniat iurm̃. quia illud nõ firmat simulationẽ sꝫ in nõnullis aliis casib⁹ bñ loquit̃ cũ illa distinctiõe an cõtrahẽtes iurauerint oia ꝛ singl'a esse vera ꝛc. maxime i casu i q̃ fit simulatio ex iniusta ꝛ illicita cã vt in ꝯctu feneratitio

ꝓut loquit.l.fi.C.de nõ nu.pec.⁊ sic vt ibi iuꝛm sup actu illicito interpositũ illũ nõ firmat.⁊ ita in.l.non dubiũ.C.de legib⁹.vbi ꝑ Bal.⁊ doctores.⁊ ita etiã loquitur ⁊ clarius Pan.vbi.s.nã in dicto primo casu loquitur indistincte in secũdo vero casu distinguit.vt.s.s.qñ cã simulãdi interuenit praua ⁊ iniusta:⁊ sine dubio credendũ est eos dicere veritatem.Immo ⁊ ipse Ioan.de imo.in.d.c.cũ contingat.d.vij.mẽbro.ṽsi.itẽ aduerte locut⁹ est indistincte ꝙ licet interueniant dicta ṽba iurantes oĩa ⁊ singula ⁊c.qđ iuꝛm illo ẽt casu nõ firmat simulationẽ.Uerba Io.de imo.sunt ista Itẽ aduerte qꝛ bar.i.l.fi.C.de nõ nume.pe.cuius dictum supra allegaui non videt̃ ꝓprie loqui qñ quis iurat cõtẽta in instrumẽto vera esse.sꝫ loquit̃ qñ quis renũtiauit except.nõ nu.pe.⁊ iurauit non cõtrauenire ꝙ casu dicit qđ poterit soluere ⁊ postea repetere.ar.c.debitores.s.eo.⁊ ꝑ hoc ẽt vr̃ velle ꝙ ex quo post solutionẽ repetere põt qđ añ solutionẽ põt petere absolutionẽ a iuꝛo ꝑ ea q̃ habẽtur in.d.c.debitores.⁊ ꝑ hoc ẽt vr̃ ꝙ si q̈s renũciasset exceptiõi simulatiõis ⁊ iurasset nõ ꝯuenire qñ re vera ꝯtus esset simulatus:qđ tunc sil'r esset dicendũ ꝙ poterit fieri solutio seruãdo iuꝛm vl' ẽt añ peti absolutio.facit ⁊ dicit ipse qđ notauit idẽ Bar.in.l.nemo põt.de le.j.⁊ idem inq̄t ip̄e vr̃ dicẽdũ eadẽ rõne qñ pars iurauit oĩa ⁊ singula cõtẽta in instꝛo esse vera ⁊ nõ ꝯuenire si re vera cõctus erat simulatus.Ecce qđ Imo.loquitur clare ⁊ indistincte quicq̄d alias dixerit in.d.l.nemo põt.vbi certe nõ vr̃ ita bñ intellexisse Bar.sicut itellexit in d.ṽ.itẽ aduerte. ¶ Tertio rñdet̃ ad abũdãtiam.Nam lꝫ Imo.in.d.l.nemo põt.post.d.Ant.in.d.c.cum cõtingat.in.iiij.⁊.viij.casu visus sit aliquãtulũ vulnerare gl.cõiter approbatã i.d.l.ẽptiõe modificando ꝓut.s.dictũ est:lꝫ de illa glo.in dicta modificatione mentionẽ nõ fecerit.⁊ sic de improuiso eam vulnerauerit tñ ipsemet remediũ quesiuit ꝯtra.l.fi.C.in quibus cau.in integ.rest.nõ est necessa.dum dixit nisi super hoc obtineat prius absolutio a iuramento.ar.c.debitores.de iureiuran.⁊ videtur sequi communiter doct.in.d.l.nemo põt.licet magister me⁹ ibi vnum verbum pupugerit in ꝯtrarium.sed nihil allegat qđ obstet. ¶ Sed i casu nostro nõ est necessaria absolutio intelligendo casum prout supra clare dictũ est:⁊ in capl'is partis nostre ꝯtinetur.ita voluit Io.de imo.in d.c.cum cõtingat.in fi.vij.mẽbri.Ita voluit ibidẽ.d.Abb.Pan.col.xviij.in [illegible] in illa.q.Nunquid in casu illi⁹ ⁊ similium vbi iuramentum astringit ꝯtra legis vel statuti dispositionem interpositum audiatur petens ab illo se absolui in.iij.⁊.viij.casu.sue distinctionis.⁊ idẽ in dicta sua elegãti disputatiõe.in.iiij.⁊ vlt.dubio etiam in.iij.⁊.viij.casu.immo etiam in.x.sue distin. ¶ Idẽ tenuit bal.in.l.emptione.⁊ ibi querit glo.nunquid iste cõtractus cõfirmetur iuramẽto.dicit glo.ꝙ nõ:quia istud iuramentũ nõ habet consensus fundamentũ.vt.s.de non nu.pecu.l.fi.quod verũ est dicit ipse si ꝯctus fuit simulat⁹ secus si ver⁹ licet in fraudem vsurarum.vt in exemplo Odof.in.d.l.emptione.qꝛ isto casu standum est iuramẽto donec relaxetur ꝑ ep̄m.vt extra de iureiur.c.j.⁊c. ¶ Idẽ tenuit in terminis Fede.de se.suo ꝯsi.cclxxxiiij.Et idem qđ quando cõtract⁹ est nullus nõ sit necessaria absolutio a iuꝛo sup eo interposito tenuit consulendo Ange.in ꝯsi.suo.clx.in prima pte vi dixit bal.glose.in.l.j.C.de ope.li.loquẽdo sine distinctione ꝙ si est interpositũ iuramentũ in contractu simulato ꝙ cognoscere de nullitate huius iuramẽti ⁊ relaxare non est proprie relaxatio sed declaratio.Et ꝙ lꝫ ad ep̄m pertineat secundum iura.cano.tñ scdm iura ciuilia pertinet ad iudicẽ cause.quia nõ habet super iuꝛo disponere sed declarare.⁊ dicit se nescire quare canoniste reuocẽt hoc suum imperium.in.c.fi.de fo.compe.li.vj.persuadendo sibimet qđ causa sit sp̄ualis.sed hoc nõ est verũ dicit ipse qꝛ iuꝛm quod nõ hꝫ cõsensũ nõ habet sp̄ũm ⁊ iudex secularis põt cognoscere super consensu.ergo est necessaria cõsequẽtia super iuramento.Ad idẽ Bal.in l.nec patronis.ad fi.C.eo.tit.de op.lib.

dicit ꝙ qñ lex presumit simulationẽ in ꝯtractu:nec est necessaria ꝓbatio hois iuramentũ nihil operaꝛ:nec est necesse adire epm ꝓ relaxatione eius ꝑ iura de quib⁹ ibi ꝑ eũ qđ verbũ bene notaui.ꝙ autẽ in casu nr̃o lex presumat simulationẽ:ꝫ ps nr̃a velit ꝓbare tñ ad abundantiã:vt mens iudicantis sit clarior ꝛ securior.j.clare ostendetur. ¶ Alia etiã ratione ex abundanti nõ est necessaria absolutio seu relaxatio in casu nostro: qꝛ hic nullus ex his q̃ iurarunt vult ꝓbare contra dictum instrumẽtũ:ꝛ sic cũ pars nostra nõ fuerit cõtrahens:ꝛ non iurauerit non põt incidere in periuriũ nõ obseruãdo iuramẽtum.ergo non est necessaria absolutio ꝑ ea que.j.proxi. dicentur. ¶ Non obstat modo ꝙ pars nostra habuerit causam a.d.Jo.marco qui cõtraxit prout vult inferre.d.Paulus.Qꝛ respõdeꝛ.Nam etiã presupposito semꝑ sine veri preiudicio qđ pater fuisset obligatus tñ obligatio respectu iuramenti non afficeret filios.nã iuramentũ est personale ex parte iurantis. vt dicit Inno.de iureiur.veritatis.ꝛ ibi idẽ Hosti.dicens ꝙ lꝫ pactum transeat in heredem.l.qui in futurũ.ff.de pact. iuramentũ tñ est personale.nec transit ad heredem.l.ꝛ heredi.eo.ti.de pac.In spũalib⁹ eñ obligationib⁹ q̃uis honestũ sit vt fili⁹ adimpleat voluntatẽ patris:nõ tñ est necessariũ.c.j.de disp.impu.ꝛ qđ ibi not.ꝛ dato ꝙ filius si est heres patris teneaꝛ adimplere iuramẽtũ patris.arg.c.licet de voto.tñ nõ adimplẽs nõ est periurus.arg.c.clericus.de iureiu.ꝛ.c.iam itaq̃.j.q.iiij.Hosti.in.d. c.veritatis.ꝛ facit.d.c.cleric⁹.qꝛ iuramẽtum intelligiꝛ stricte:nec dꝫ extendi.vt ibi.c.aũt iam itaq̃.Facit qđ q̇s ex peccato alteri⁹ sine sua confessione non teneꝛ et dicit Pañ.in.d.c.veritatis.in.ij. col.qđ cõiter doc.tenẽt cũ Hosti.vbi dicunt ampliãdo hoc ꝓcedere etiã si q̇s iurasset pro se ꝛ successoribus suis seu heredib⁹:qꝛ licet quis possit obligare heredẽ tpaliter immo etiã nõ faciendo mentionẽ de heredibus pactum regulariter transit in eos:vt.l.veteres.C.de cõtrahẽ.ꝛ.cõmit.stip.spũalr tñ nõ põt qꝛ licet sit honestũ:vt in spũalib⁹ obligationibus fili⁹ sequaꝛ voluntatẽ patris(vt.s.dictũ est)nõ tñ est necessariũ vt no.in.d.c.j.de despõ.imp.in.c.ex litteris.de spon.ꝛ i.c.vnico.de despõ.impu.li.vj.vñ filius vel heres nunq̃ esset ꝑiurus ex iuramẽto defuncti ar.not.in c.pe.de iureiu.Et diceret dñs Paulus quare quis põt se obligare alicui ex successorib⁹ nõ autẽ obligare se ꝛ successores.rñdeꝛ qđ pmo casu agiꝛ de obligatione ꝓpria quã quis põt facere prout vult.scđo ꝟo casu agitur de obligatiõe aliena quã non põt facere in istis spiritualib⁹ nisi interueniat mandatũ speciale.c.fi.de iure.cal.lib.vj.ꝛ ita respõdent doc.vbi.s.vltra quos ꝛ Hosti.pro cõi opi.ꝯsuluit Raph.fulg.in ꝯsi.cxcix. incip.visis suprascripto instrumẽto donationis ꝛ testamẽto ꝛ in.ij.col.car.Zaba.in consi.cxxxvij.incip.redemptoris olim qui rex est regum:ac dñs dñantiũ in.iij.colũ. ¶ Et idẽ in terminis terminantib⁹ immo in fortioribus terminis quã sint nostri.s.qñ ꝯtus fuit verus licet in fraudẽ vsurarũ factus:ꝛ idẽ multomagis etiam vult Bald.in contractu simulato in.d.l.emptione. versi.querit glos.ibi si tamen iuratus est mortuus heres eius non indiget relaxatione:qꝛ spũale vinculũ iuramenti morte sopitũ est.vt extra de iureiu.c.veritatis.ꝑ Joan.in.c.vl.de fo.cõpe.in nouel.ideo inquit Bal.dico spũale vinculũ:qꝛ sec⁹ est in tpali ꝛ obligatione respectu rerũ temporaliũ:vt not.i.c.q̃uis.de pact.lib.vj. in glo.ordi.Idem tenuit Vitalis de gãbanis in tractatu clausularum dũ tractat de simulatione.capitu.an iuramẽtum validet cõtractum simulatum circa principiũ.ꝟ.si tamẽ iurans est mortuus:vñ Magr̃ meus in.d.l.nemo potest.col.x.dicit dictum Joã.de imo esse limitandum a cessante dicta ratione.s. periurij ꝛ cõsequẽter allegationis proprie turpitudinis nõ procedere respectu tertij qui nõ impendiꝛ ꝓpter iuramentũ vt.s.interpositũ.dicere cõtractũ simulatũ fm Bal.in.d.l.emptione.are. in consi.xcvj.inci.in pñti ꝯsultatiõe.in iij.dubio.et ꝑ alia de q̃b⁹ ibi per eum.

¶ Quarto etiã ex abũdãti dr̃ si quondã do. Jo. marcus q̇ dr̃ ɔtraxisse adhuc viueret. qđ posset etiã ipse dicere illũ cõtractũ simulatũ etiã dato: vt. s. sine veri preiudicio ꝙ adessent illa v̅ba iurãtes oia ꝛ singula p̄dicta fuisse ꝛ eẽ vera ꝛ in nullo ɔ̄dicere vl̕ venire ꝛc. primo nãq̃ doct. vbicũq̃ ponunt qđ non possit dici de simulatiõe seu fictione ɔ̄ctus in quo est iuratũ per illa v̅ba semper assignãt vnicã rõnẽ: q2 dicẽs de simulatione repelleret̃ tanq̃ allegãs turpitudinẽ suã vt. l. trãsactione. C. de transac. l. creditoribus. C. de ser. pig. da. ma. p Bar. in. l. iusiurãdũ. qđ ex cõuentione. §. pcu. de iureiur. ꝛ hr̃ in. c. iter dilectos. de dona. sed tũc habemus ꝙ illa doctrina qđ repellitur allegãs turpitudinẽ suam ꝛc. limitatur vbicũq̃ actus est gestus contra legẽ q2 tunc licitũ est allegare turpitudinem suam: ita in terminis limitat Bal. in. l. j. C. plus va. qđ agitur in. l. nõ dubiũ. ix. col. C. de legi. in. l. creditorib⁹. ff. de ser. pig. da. ma. ad hoc semp allegat glo. in. l. a diuo pio. in pnc. ff. de ritu nupt. Et licet magr̃ me⁹ in. d. §. pcu. col. x. v̅. x. limitat ꝛc. põderet esse glo. in contrariũ in. c. cũ. M. ferra. in v̅. ad eã. de constit. tñ dicit sibi placere limitationẽ Bal. p qua monet̃. nã vbicũq̃ actus est nullus licitũ est allegare turpitudinẽ ppriã ꝗm Bar. in. l. filios. p illũ tex. C. de reuo. his q̇ in frau. cre. ꝛ idẽ Bart. hic. in pe. col. iuncta doctrina text. in. l. si libert⁹ minorẽ. ꝛ ibi Bar. ff. de iure pa. ꝛ iũcta doctrina Bar. in. l. emptor. ff. de aqua plu. arc. cõfirmat̃ p sil̕e q2 qñ act⁹ est ɔ̄ legẽ licitũ est vnicuiq̃ venire ɔ̄ factũ pprium. l. post mortẽ. ꝛ ibi Barto. ff. de adop. gl. i. c. si q̇s p̄sbyterorũ. de reb. eccle. nõ alie. i. c. j. de cle. cõiu. ꝛ Bal. in d. c. cũ. M. ferra. col. x. v̅. capio gl. paruã de cõsti. vbi vult posse allegari turpitudinẽ ppriã qñ includit in se patẽtẽ nullitatẽ vel ipossibilitatẽ act⁹. Sed sic est in casu nr̃o ergo ꝛc. ¶ Itẽ ꝛ habem⁹ qđ turpitudo ppria põt allegari vbicunq̃ est talis q̇ ex toto põt elidere ius actoris Jo. an. ꝛ car. flo. in. d. c. iter dilectos. de dona. qđ est singulare v̅bũ ꝗm Pan. ibi adducẽtẽ p hoc qđ vbi exceptio elidit ius agẽdi nõ dz iudex audire actorẽ ex quo notorie fouet iniustitiã Inn. in c. j. de offi. vic. dicit feli. in. c. cũ ordinẽ. xiiij. col. de rescri. ꝛ in. c. lator. in pn. alr̃ ij. co. de re iud. nec dicat̃ quõ iudex possit audire turpitudinẽ rei q2 rñdet Abbas. ibi. ꝛ in. d. c. lator. qđ istud est speciale in facto notorio bñ faciũt v̅ba Bal. in. d. c. cũ. M. ferrariẽsis. x. col. v̅. capio glo. paruam facit id quod no. gl. in. l. f. C. vt que des. aduo. par. ꝛ in. l. age. C. de trãsac. ꝛ qđ not. Inno. in. c. ex tenore. in fi. de rescri. cũ si. ꝛ maxime istud pcedit in casu nostro vbi actor ꝛ reus fuissent in pari cã turpitudinis cũ ambo iurauerint p tex. quem allegauit lz non hoc mõ Inno. ꝛ doc. vbi. s. in. c. ex tenore. de cõcei. p̄ben. q̇ pprie loquit̃ in terminis nr̃is qñ actus est gestus ɔ̄ legẽ: ideo tũc potior est ɔditio rei vt ibi declarat̃ in glo. ꝛ istud est qđ põderauit insignis doctor. d. Alex. de imo. in. d. l. iusiurãdũ §. procurator. colũ. x. de iureiur. et dicit bene facere. l. iij. C. de cõdi. ob tur. cau. ¶ Itẽ ꝛ. iij. hẽm⁹. qđ vbi q̇s allegat turpitudinẽ suã nõ q̇dẽ fundãdo intentionẽ suã p̄ncipal̕r sz coadiuuãdo fũdatã ɔ̄ eũ q̇ fuit pticeps turpitudĩs tũc semp admittit̃. l. de tutela. ꝛ hoc ibi not. C. de in integ. rest. mi. intelligẽdo qñ ille pticeps certat ɔ̄ lucro ꝛ allegãs turpitudinẽ certat de dãno euitãdo ar̃s sec⁹ bar. in. l. iusiurãdũ. qđ ex ɔuẽtiõe. §. pcu. pe. col. de iureiu. vbi late loquit̃ inducens l. viro atq̃ vxori. ff. so. ma. ꝛ. l. apud celsũ §. marcell⁹. ff. de doli exce. vbi allegãti turpitudinẽ ɔ̄ participẽ ad ñ. lucri põt replicari de eo. crimine ꝛ ɔpẽsari iuxta c. fi. de adul. dixit Feli. i. c. cũ ecclesiasti ce. de exce. ꝛ p illũ casum in. d. l. de tutela. dicit Bar. in. d. l. iusiurãdũ ꝙ si mihi agẽti rei vẽ. p re mea opponis qđ fuit tibi a me vẽdita possum replicare venditionẽ fuisse simulatã cũ allegẽ turpitudinẽ meã coadiuuãdo intẽtionẽ meã ꝛ ɔ̄ te pticipẽ ꝛ certãtẽ de lucro ego v̅o de damno. Et iste est pprie casus nr̃ad qđ videat̃ et Jo. an. i addi. spec. in tit. de dona. v̅. itẽ pone aliq̇s additiõe q2 non vr̃. ꝛ Bal. i. l. cũ pfitearis. C. de reuo. donã. ꝛ Bar. in. l. filios. C. de reuo. his q̇ in frau. cre.

frau.cre.⁊ inuenie͂t nõ esse ꝓhibitũ alle gare simulationẽ ꝓprie vẽditionis nisi de ei⁹ fraude cõstet qꝛ tũc allegat solũ replicãdo. Et dicit Bal.in.l.post mortẽ ad fi.ff.de adop.ꝙ lꝫ allegãs turpitudinẽ agẽdo nõ possit venire ꝯ ꝓpriũ factũ d.l.cũ ꝓfitearis.C.de reuo.dona.tñ exci piẽdo põt p.l.fi.ff.de act.⁊ obli.nisi alle get turpitudinẽ suã ꝯ (iniam) iudicis qꝛ tunc nullo mõ audit͂ nec agẽdo nec exci piẽdo p.l.si seru⁹ pluriũ.§.j.de le.j.⁊ ꝙ replicãdo q̃s possit allegare turpitudinẽ suã cũ tractet de dãno euitãdo dixit etiã vltra p̃dicta ꝯsulẽdo Alex.ꝯs.xxxix. inci.viso statuto ⁊ themate q̃onis in fi. in.iiij.parte. ¶ Si ergo posset do.Jo. mar.q̃ iurauit si viueret reb⁹ se hñtib⁹ ꝓut se habẽt dicere illũ ꝯctũ fictũ ⁊ simulatũ p.ꝫ.pxi.dicta q̃to ergo magis ei⁹ successores vel hñtes cãz ab eo q̃ nõ iurauerũt p ea q̃ p̃dicta sunt añ ꝓxime dicta. Et eo etiã maxie qꝛ isto casu quo scꝫ act⁹ est gest⁹ ꝯtra legẽ ⁊ sic est null⁹ successor põt allegare turpitudinẽ sui p̃decessoris p ea q̃ superi⁹ scripsi:qꝛ nõ prestat impedimẽtũ qđ de iure nõ sortitur effectũ.c.nõ p̃stat.de re iudi.lib. vj. Et p hoc alle.tex.in.l.apud celsum. §.aduersus.ff.de doli exc.⁊.l.nõ debet. ff.de dolo.⁊ q̃ ibi habent͂.tex.in.l.hi tñ. §.nã ⁊ fili⁹.ff.de acc.l.ij.C.de inoffi.do. l.ij.C.de his q̃ i frau.pa.l.j.C.de na.li.l. j.C.de sec.nup.⁊.l.si opus incesti.C.de ince.nup.⁊ in.§.adulterã.in aut͂.vt nul li iudi.⁊ qđ no.in.l.ꝯsensu.§.fi.C.de repu.⁊ qđ not.in.l.hereditas.C.de his q̃. vt indi.⁊.l.si cum dotẽ.§.eo autem tempore.ff.solu.ma.c.ex tenore.de cõces.p̃ bẽ.cũ si. Et ita in terminis cõsuluit insignis doct.signorolus de homodeis.in cõsi.suo.cx.inci.testator i testõ.in peñ. col.⁊ in cõsi.suo.clxxxiij.in vlt.col.inci. factum sic se habet. Et idem in ista materia posuit pulchrã distinctionẽ in ꝯsi. lxxxij.inci.si q̃rat͂ q̃s possit allegare turpitudinem sui p̃decessoris p totũ ⁊ idẽ cõsuluit Alex.ꝯsi.lviij.circa fi.in.v.vo. ¶ Non obstat tex.in.l.filios.C.de his que in frau.cre.in.l.transactione. C.de trãsac.in.l.vẽditrici.C.de rebus ali.nõ alie.⁊ in.l.cũ profitearis.C.de do.cũ si. Allegationes

qꝛ imprimis tex.in.d.l.filios.loquit͂ qñ allegans turpitudinẽ sui defuncti vel p̃decessoris nitit͂ infringere actũ libertatis fauorabilẽ.⁊ tũc non põt. Alij tex. loquunt͂ qñ quis nitit͂ infringere actũ p̃decessoris q̃ de sua natura est obligatorius ⁊ sic nõ est nullus ꝓut fuit ⁊ est nullus in casu nostro.⁊ sic dictos text. intelligũt doc.in locis cõib⁹ maxime in d.l.trãsactione finita.⁊ in.d.l.iusiurandũ.§.pcu.vbi Bar.Alex.Magi.me⁹ et oẽs cano.in.c.lator.de re iu.⁊ in.c.iter dilectos.de do.⁊ gl.⁊ doct.in.c.tertio loco.de presum.⁊ in.c.ex tenore.de cõces. preben.⁊ glo.in.c.ex tenore.in glo.j.et ibi Abb.not.de testi.⁊ ita etiã in specie intelligit do.signorolus.in.d.cõsi.inci. si queratur. Et sic nihil obstãt in ꝓposito nr̃o. ¶ Preterea ex abundãti habemus ꝙ qñ turpitudo est detecta tũc põt allegari semp.vt p Bart.⁊ alios docto. maxime magi.meum in.d.l.iusiurãdũ. §.pcu.⁊ ita not.Bald.⁊ Sali.in.l.fi.C. de nõ nu.per.d.Anto.de bu.in.d.c.cũ contingat.in pe.char.de iureiu. Alexã. are.Mag.meũ in.d.l.nemo põt.de leg. j.Lud.in.l.si stichus.in.iij.col.de ꝟ.ob. Pan.in.c.cũ super.de cõces.preben.vnde licitum est excõmunicato allegare excõicationem ꝓpriã postq̃ est decreta c.itellexim⁹.col. iij.de iudi.⁊ istũ casuꝫ admittit etiam Jo.de imo.in.c.ad nostram.ad fin.de emp.⁊ ven.⁊ alij quos accumularũt Mod.in.c. sciscitat⁹.vij. col.ver.nõ se excusat de rescriptis. Qđ autem in casu nostro sit detecta probatur clare imprimis qꝛ post celebrationẽ predicte asserte ⁊ do. Lucam eius fratrem prefat⁹ do.Joã.mar.venditionis inter prefatum do.Joã.marcum.semp donec vixit ⁊ vsq3 ad eius mortẽ tenuit et possedit dicta bona vendita prefato dño Luce fratri suo fruct⁹ effict⁹ ⁊ red ditus.hab͂do ⁊ percipiendo p se vel p suos negotiorũ gestores.⁊ ita post ei⁹ do. Joan.marci mortem dña Donina eius vxor ⁊ vsufructuaria relicta semper tenuit et possedit dicta bona vsq3 ad eius mortem modo quo.ꝫ.⁊ post eã heredes prefati quondam do.Jo.marci qui in specie de illis testatus fuit vt

eius testamētū indicat deinde ipsimet
bona fuerūt descripta in inuentario cō
fecto per executores testamenti prefati
quondā.d.Jo.marci cui inuētario cōfi⸗
ciendo cōsensit prefatus dñs Lucas vt
in instrumento ipsiꝰ inuētarij apparet
ex q̇bꝰ indubitanter ꝛ aperte fuit et est
detecta turpitudo prefatorū amborum
fratrū:vt.s̄.cōtrahētium sed certe illa
de causa et q̇dē honesta et iusta.de qua
in capitulis partis nostre fit mentio.
¶ Tūc habemꝰ clarū in iure ꝙ si vēdi⸗
tor remāsit in possessiōe rei vēdite post
venditionē factā talis vēditor p̄sumat
fictitia ꝛ simulate ꝑ tex.cū gl.fi.in ꝟbo
obijcere.in fi.in.l.sicut.in.§.supuacuū.
ff.qui.mo.pig.vel hypo.sol.ꝛ ꝑ.l.si is q̇
bonis.ff.de acqui.her.ꝛ.l.iij.si q̇s.C.de
na.li.ꝛ ꝑ notata maxime ꝑ Cyn.in.l.ij.
C.de rep.here.ꝛ ita tenet Spec.in titu.
de dona.§.j.ꝟ item pone aliquis.ꝛ Dy.
idem tenet in.l.oēs.§.lucius.ff.de his
que in frau.cre.quē sequit Bar.in.d.§.
supuacuum.ante fi.ꝛ in.l.post cōtractū.
ꝟ.iij.p̄sumitur.ꝛ de dona.ꝛ in cōsi.inci.
Petrus Nico.ita consuluerūt quā plu⸗
res quos.j.remissionis grā referā ꝛ assi
gnat rō clara qꝛ nō videt verosimile ꝙ
emptor vellet dimittere rē ꝛ p̄tiū ipi vē
ditori ꝑ.l.cū de indebito.de ꝓba.c.cuꝫ
sup hoc.de renū. ¶ Nō ob.mō si dicatꝙ
in instrumēto vēditiōis adest ↄstitutuꝫ
quo vēditor cōstituit se ēptoris noīe pos
sidere qꝛ etiā tale cōstitutū vel p̄cariū
nihil opat in ↄ̄ctu simulato:iuxta no.ꝑ
Bar.ꝛ doc.i.l.qđ meo.in princ.de acq̇.
pos.ꝛ in.l.ab ēptiōe.ff.de pac.Bal.in.d.
l.ēptiōe.C.plꝰ va.qđ agit Jo.de imo.in
d.c.cū contingat.vij mēbro.de iureiur.
ꝛ ratio est vt ꝑ doc.vbi.s̄.qꝛ ↄstitutū ad
precariuꝫ intelligit esse simulatū: sicut
ꝛ ipse cōtractꝰ:ꝛ qꝛ ex quo remanet do⸗
miniū penes illū q̇ facit constitutū vel
precariū nō erit p̄carium neqꝫ ↄstitutū.l.
neqꝫ pignꝰ.ꝛ.l.nec ex p̄torio.ff.de re.iu.
preterea p̄fatus.d.Lucas vt asserit em
ptor in testamēto suo annullauit asser⸗
tā venditionē factā vt clare apparet in
dicto suo testamēto.Sūt etiā ꝙ̄plures
cōiecture ꝛ euidētie detecte simulatio⸗
nis quas esset lōgū recēsere:me remit⸗

to ad locos cōes quorum aliquos ag⸗
gregauit Alex.post Bar.in.l.pacta no⸗
uissima.C.de pac.ꝛ vltra allegata ꝑ eū
pōt videri Feli.in.c.si aūt.col.ij.de re⸗
scrip.Vitalis de gābanis in suo tract.
clausularum de cōtractu simulato per
aliquas col.satis plene ꝑ Cep.suo tra⸗
cta.de contractu simulato ꝑ totū vbi si
bene memini posuit.xxvj.aut.xxvij.p̄⸗
sumptiones simulationis.Firma.in re
peti.in ꝟbo contractus simulatus.ꝛ in
verbo simulatio.pōt etiā videri consil.
Lud.cclv.inci.quo ad p̄mū.ꝛ ↄsi.cxlvj.
inci.clarissime assessor.Raph.cu.consi.
lxxxj.ꝛ ↄsi.viij.ꝛ ↄsi.xlj.post prin.ꝛ cōsi.
cxliiij.in fi.ꝛ cōsi.clv.in p̄n.ij.col.ꝛ ꝑ to
tū Raph.fulg.cōsi.cxxxiiij.ꝑ totū.cōsi.
xlij.ꝑ totū.ꝛ cōsi.cxcviij.Pan.cōsi.v.ꝛ
cōsi.l.ↄs.lxxvij.in.j.vol.ꝛ ↄs.xij.in.ij.vo
lu.Ana.ↄsi.lviij.Barb.cōsi.lj.in.j.vol.
ꝛ cōsi.vij.col.iiij.in.ij.vol.Pau.de cast.
consi.vij.circa fi.et consi.lxxxij.inci.in
xp̄i nomine amen.visis his.ꝛ.cccxj.in
ci.visa petitione cū tribꝰ p̄cedētibꝰ ↄsi.
ꝛ cōsi.cclxxviij.inci.viso ꝓcessu.pe.de
anch.cōsi.cclvij.Ang.cōsi.cvj.ꝛ.ccxxiij.
in prima parte.Are.consil.lxv.ꝛ consi.
v.Alex.cōsi.cvij.ad fi.in.iiij.vo.ꝛ.xlv.
in primo dubio.in.iij.volu.ꝛ.ↄsi.xxvij.
ꝛ.cccccl xxvj.ꝛ.cxlij.in.iiij.volu.et pul⸗
chre cōsi.xxviij.per totum in.v.vol.et
ↄsi.lvij.eo.vol.Et lꝫ soleat dici ꝙ simu⸗
latio nō pōt liquide ꝓbari:ꝛ ideo suffi⸗
ciunt verosimiles cōiecture sicut in do
lo.l.dolū.C.de dolo.ꝛ ita ꝑ aliqua vol⸗
garia ↄsuluit Pau.de ca.ↄs.lxxxij.qđ in
cip.visis his q̄ superius allegantur in
vlti.col.ꝛ in ↄsi.cccxxviij.qđ icip.in eā
mota ꝛ bene ꝛ plene ↄfirmat Mag.meꝰ
clarissimus doctor allegando ꝙ̄plures
decisiones ꝛ ꝙ̄plura ↄsilia in.l.cū eoq̇.
col.ij.ꝛ.iij.C.de trāsact.Tn̄ pars nostra
ꝙ̄uis sit apte ꝓbatum per instrumenta
de quibus.s̄.intendit etiā ꝑ testesmet
descriptos in ipso asserto instrumento
venditionis probare ꝙ talis asserta vē
ditio fuit ꝛ est omnino ficta et simula⸗
ta.Et hoc ex abundanti.vt.s̄.dictum
est vt iudices in admittendo capitula
partis nostre ꝛ iudicādo reddatur cla⸗
rior ꝛ securior ac certior licet vigore sta

tuti sint ipso iure admissa saluo iure impertinentiū ꝛc. ¶ Nō obstat vltimo loco si diceret quod extat statutum quod contra instrumentum non admittat probatio nisi per aliam scripturā vel aliud instrumentū quia respondetur ꝙ quotiescunq̄ valet quis probare contractū simulatum et fictum per testes sine dubio potest ex quo nō cōcluditur instrumentum sine forma descriptum. Ita dicit Anto. de but. Bald. moder. in c. cum Joannes. de fi. instru. dicentes esse gl. sing. in l. iurisgentiū. §. quod fere. ff. de pac. ꝛ sensit gl. in l. illicitas. §. veritas. ff. de offi. presi. ꝛ no. Bal. in l. j. in ij. co. ver. subsequenter. C. plus va. qđ agit. ꝛ Ja. bu. ꝛ Bal. late i. l. generalit. i. iij. opositiōe. C. de nō nu. pe. sensit etiā bar. in d. l. j. C. plꝰ va. quod agitur. Sꝫ quod plus est etiam si extaret statutū qđ contra instrumētū nulla exceptio possit opponi. tamen semper pōt opponi qđ est simulatū secūdū Bar. in l. j. §. ꝛ parui. ff. quod vi aut clam. Bal. in l. j. C. plus va. quod agitur. ꝛ in l. ita nobis pudor. C. de adult. d. Anto. ꝛ alij in c. itē cū quis. de resti. spo. Barba. in consi. lj. col. xxij. in prima parte mag. meus ille preclarꝰ doc. in l. cum ea que. col. ij. C. de trāsac. ꝛ in d. l. iurisgentium. §. quod fere. col. ij. in fi. vbi ad illam glo. vbi que solet reputari singu. addit duas vel tres et ita ex illa glo. ad statutum inferunt Fulg. ꝛ Ang. ꝛ dicit Mag. meꝰ quod sepe practicatur mediolani stante statuto qđ ꝯ instr̄m nullū possit opponi aliqua exceptio vel pbatio. Plus etiā tenuit Bald. in l. fi. §. in cōputatiōe ad fi. C. de iu. delib. quod stante statuto quod contra instrumētū nulla possit opponi exceptio nisi solutionis ꝛ falsitatis tamē adhuc poterit opponi simulatio. Nā dt quod talia statuta debent intelligi de instrumentis efficacibꝰ non de nullis ꝛ quod instrumētum simulatū nō est instrumentum cum non faciat fidē simulatione pbata quinimmo dicit quod si statutum expresse remoueret excep. simulationis ppt iniq̄tatē statuti recur. ad subsidiuꝫ eccl'ie. ꝛ idē Bal. i. l. si nō verū. C. de do. inter vi. ꝛ vxo. dicens ꝙ cōtractus simulatus est nō verus ꝛ ꝙ stāte statuto qđ nō possit opponi nisi exceptio solutionis vel falsi poterit tn̄ opponi simulatio q̄ largo modo est falsitas. vn̄ notarius scribēs instr̄m simulatū punit pena manꝰ. c. imperialē. §. scriba. de phi. feu. ali. p Fede. ꝛ ita p illū tex. dixit Ro. sing. suo. ccclxxx. incip. pone ꝙ notariꝰ. Et rō est qꝛ instr̄m simulatum est tanq̄ corpꝰ sine aīa seu spū quia cōsensus est remotꝰ ab actu ita egregie inquit Bal. in l. j. C. plus va. qđ agi. ideo tale instrumentū nō retinet amplꝰ nomen instrumenti. ita no. Bal. in l. precibus. p illū tex. C. de proba. ꝛ in l. si nō sortē. in pnc. ff. de condi. inde. Joā. de imo. in l. fi. ff. quibꝰ ap. nō licet ꝛ in cōmento. c. cū cōtingat. de iureiu. ꝛ Bal. in l. fi. §. i cōputatione. C. de iu. deli. Magi. meus in l. cū ea q̄. in ij. col. C. de trāsac. Feli. in c. cū Joānes eremita. co. xv. de fide instr. Bal. in consi. suo. vij. col. iiij. in ij. parte ꝛ in cōsil. suo. lj. col. xxij. in j. parte ꝛ dixit Bal. i. d. §. i cōputatiōe instr̄m simulatum nō est instr̄m nec facit fidē simulatione pbata. ideo lꝫ appareat superficialiter esse instrumentū tn̄ substātialiter ꝛ intellectualr̄ nō est instrumentū nō eñ pprie dicit qđ abusiuū est. l. item pretor. ff. de suis et legi. sed instrumētū qđ nō habet vim probādi nō est instr̄m pprie qđ dr ab instruēdo. l. notionem. §. instrumētoꝝ. ff. de vb. sig. Et ideo dicit qđ statutū loquēs de instrumētis dꝫ intelligi de efficacibꝰ instrumētis non de nullis. l. ij. §. testm̄. ff. quēad. test. aper. et ideo instr̄m simulatum est ipso iure nullum. ita ꝙ actio etiā mero iure nō cōpetit. Ita no. p doct. maxime p mag. meū in d. l. cum ea q̄. C. de transa. in dictione frustra q̄ denotat nullitatem actus ipso iure. l. pe. §. ad crimen. ꝛ ibi Bar. in fi. et clarius imo. ff. de pu. iudi. Sali. in l. q̄uis. in vlt. col. C. de adul. Pan. in c. veniēs. in pe. col. de accus. Gemin. i. c. j. in vlti. colū. de accusa. in vj. facit. c. qꝛ frustra. cū glo. j. ꝛ ibi declarat Joā. de ana. in j. char. de vsu. vnde illud quod caret effectu etiam nomine caret. d. l. cū precibus. C. de proba. l. a nullo. C. de feriis. iuxta illud. Si re priueris nec nomē ha

bere mererꝫ.xxiiij.q.ij.c.admonere.ita
etiã dixit Bald.in.d.§.in cõputatiõe.fa
ciat etiã in simili qꝛ sententia nulla nõ
meretur nomẽ sententie.l.iiij.§.cõdẽna
tum.ff.de re iudi.ꝛ testamentũ nullum
nõ dicitur testamẽtũ.d.l.ij.§.testamẽtũ.
itẽ falsus procur.vel falsus hõ nõ est ꝓ
cu.nec est homo.l.falsus procur.et qui
ibi no.C.de furtis.ꝛ qꝛ actus nullus di
catur non esse actus:est etiã tex.in.l.nõ
putauit.§.nõ queuis.ff.ď ꝯtratab.ꝛ.l.si
quis legatũ.in princi.ff.de fal.itẽ illud
quod est nullũ vel falsum dicitur impos-
sibile.vt est gl.in.l.cũ i scďo.§.j.in gl.in
ꝟbo quod si ad presens.ff.de iniu.rup.
ꝛ ad id quod dixit Bal.in.d.§.in cõpu-
tatione.faciat etiã elegans text.in.d.l.
non verum immo simulatũ.C.de dona.
inter virũ ꝛ vxo.ꝛ quod habetur in.l.em-
ptor.ff.de aqua plu.arcen.vbi ex instru
mento simulato nõ trãsfertur dominiũ
nec possessio.ꝛ facit etiaꝫ quod habetur
ꝑ Bal.in.l.iij.C.plus va.quod ag.ꝛ in
l.j.C.de op.li.ꝛ in.l.non dubiũ.C.de le-
gi.ꝛ in.l.pacta nouissima.C.de pac.ꝛ in
l.j.C.de furt.ꝛ in.l.iij.C.de post.ꝛ dixit
Bald.in.l.fraus.ff.de legi.quod si actꝰ
diu stetit occultus vt in casu nostro pre
sumitur simulatꝰ titulus ꝛ ideo non est
titulus simulata traditio nõ preiudicat
possessori.lꝫ in casu nostro nõ interue-
nerit traditio.l.emptor.ff.de aqua plu.
arcẽ.ꝛ sic occultatiõe longinqua ꝯtractꝰ
presumitur simulatꝰ ꝛc.facit etiã qđ vo
luit do.Ant.ꝛ post cum Jo.de Jmo.in
d.c.cũ cõtingat.de iureiurã.ꝛ qđ voluit
Bar.in.d.l.emptor.ꝛ in.l.ij.§.vir vxo-
ri.ff.de acqui.pos.ꝛ ibi Ang.et alij scri-
bentes.Et tanto etiam magis põt ꝛ qui
dẽ sine dubio probari ꝑ testes dictũ in-
strumẽtũ fuisse ꝛ esse simulatũ cũ pars
nostra etiã per instrumẽta velit ꝓbare
istã simulationẽ ꝑ ea que habentur ꝑ An
ge.ꝛ scribẽtes in.l.certi cõdictio.§.qm
ff.si certum petatur.pro quo facit.c.le-
ries.ꝛ que ibi habẽtur per.Feli.Sand.
de testi.in.c.ij.de probã.ꝛ in.c.cũ ioan-
nes eremita.co.xvj.de fide instr.¶ Jtẽ
ꝛ tãto iterũ magis cũ ipsa pars nostra
velit probare dictum instrumẽtũ fictũ ꝛ
simulatũ vltra ꝓbationẽ ꝑ instrumẽta

etiã ꝑ testes descriptos in dicto instru-
mẽto ficto per ea que habentur ꝑ Jnno.ꝛ
alios in.d.c.cum Joannes eremita.ꝛ ꝑ
tex.in.c.tam litteris.in fi.de testi.ꝛ in.c.
tertio loco.de prob.qꝛ statim qđ testes
impugnãt instrumentũ remanet sine so
lennitate testium.ergo nõ probat vt ꝑ
Bar.ꝛ alios in.l.j.§.si qs negat.ff.quẽ-
ad.test.ap.ꝛ plene ꝑ antiquos ꝛ mod.
in.d.c.cũ Joannes eremita.¶ Conclu
dendo refero vltima ꝟba formalia posi
ta ꝑ Jo.de imol.in.d.c.cũ contingat.in
fi.vij.mẽbri sui cõmenti dũ dicit.¶ Jtẽ
attende quia inquãtũ dixi qꝛ vbi pars
iurat oia ꝛ singula contẽta in instrumẽ-
to esse vera ꝛ nõ contrauenire qđ non
potest postea allegare simulationẽ pro
pter periurium qđ videretur incurrere ꝑ
ista parte quia videtur tunc quodãmo-
do esse protestatio cõtraria facto inqu-
tum voluit quod sit simulatio ꝛ nihilo-
minus quod iuretur oia predicta esse
vera.ꝛ ideo videtur qđ nõ habeat pñtie
per ea q̃ habentur.s.de consti.c.cum.M.
ꝛ in.l.cum i plures.§.locator horrei.ff.
loca.vel posset dici quod cũ pars possit
remittere parti iuramẽtum sibi presti-
tum ad suã vtilitatem vt no.j.de spon.
capitulo.ij.eadeꝫ rõne videtur qꝛ possit
remittere exceptionẽ periurij surgẽtis
ex iuramento prestito ad eius vtilitatẽ
ar.c.translatio.s.de ꝯsti.ꝛ.ff.ad.l.aqli.l.
illud.ꝛ ideo posset dici qđ si pars vult
ꝓbare qꝛ oia cõtenta in instrumẽto fue-
runt simulata aut facta ad colorandam
simulationẽ ꝛ per ꝯñs p̃dictum instru-
mentũ fuerit p̃stitũ ad colorandũ simu-
lationem qđ debeat admitti qꝛ si ꝑs ad
uersa excipiet de ꝑiurio poterit replica
re qđ remisit seu remisisse videtur sibi
periuriũ inq̃tũ voluit ꝯtractũ esse simu
lationẽ ꝛ alia opponi ad colorãdũ simu
lationem.Nam hec videtur satis fuisse
mens partium si re vera voluerunt con
tractum esse simulatum non obstante
iuramento ꝛ ideo debemus illam serua
re quatenus fieri potest cum magis
mens q̃ꝫ verba debeat attendi.j.de ꝟb.
sig.intelligentia.ꝛ.c.preterea.ꝛ pro hoc
bene facit qꝛ notauit Barto.in.l.nemo
potest.de lega.j.et hec opinio videtur

rationabilior. peccare tamen videntur partes sacramentum tale opponendo cum videantur nomen dei in vanum assumere cõtra id quod habet exodi.xx.⁊ ẜ.eodem.⁊ si christus.nec cb.huic opi. si dicatur quod protestatio cõtraria facto non tenet quia hoc non videtur esse factum contrarium contra protestationem simulationis ex quo actum est vt omnia tendant ad colorandum ipsam simulationem per ea que superius dixi ⁊ hec sufficiant de hoc septimo mẽbro. ista sunt verba Jmo.cum quo concludimus. ❡ Et hec procederent etiã in eo qui iurasset omnia ⁊ singula esse vera ⁊c.quãto ergo magis procedũt in parte nostra que est tertia persona que nõ contraxit neq̃ iurauit ⁊ sic nõ potest incidere in aliquod periurium per ea que supradicta sunt q̃tumcũq̃ habeat causam ab eo qui ficte ⁊ simulate cõtraxit certe res est clara. ❡ partes igit̃ domini pretoris siue eius locũtenentis sunt vt adimittatur pars nostra ad ꝓbandũ maxime quia probationũ facultas non est angustanda.l.quoniam.C. de here.

FJNJS.

❡ Ad laudem dei explicite sunt ꝓ nunc prefate allegatiões ex vberrimo fonte d.Joannis Baptiste de castelliono ⁊ iz alie sint q̃plures et lõge maiores: q̃ in altius per se volumen ascenderẽt: ideo in p̃nti opere nõ fuerunt impresse ne vltra dotẽ suã oneretur ⁊ longiori tẽpore differat q̃ initia studiorũ nũc proxima exigãt: ⁊ q̃ in vtroq̃ iure ꝓfessorũ expostulatio ⁊ mercatorũ desiderium pattantur. Jste igit̃ pauce hic fuerunt apposite ne pollicitatio facta in indice presentis operis omnino defraudaret̃. breui tamen ad publicam in iure militantium vtilitatem residuum imprimetur.

Incipiũt singularia dñi Antonij Corseti siculi vtriusq₃ iuris doctoris i studio Bononiēsi edita cū additiōib⁹ factꝫ i studio patauino celeberrimo āno salutꝫ. Mcccc.xc. ibidē iura pōtificia de mane ordinaria legētis.

Optaui sepe numero excellētissime ac famosissime vtriusq₃ censure monarcha ac princeps vt si quando adesset mihi otium ac temporis facultas daretur nonnulla doctissimorum iurisperitorum dicta diuersis i voluminib⁹ sparsa ꝛ vage disiecta ac nōnullos tue ꝓfundissime sciētie flosculos tuis in copiosis cōmētis diuisos dictu quidem ac memoratu dignissimos nec aliqua q̄ in almo Bononiēsi gymnasio ex vberrimo ac copioso tui pectoris fōte emanarūt ꝛ ꝓfluxerūt q̄ vtriusq₃ iuris cēsuraꝫ ornatā concinā splendidā reddiderūt ex aliqua nostris ex laborib⁹ adepta in vnam vt oblectationē aliquā nōnullis familiarib⁹ meis sumere volentibus lōge inq̄sitionis labor abesset dirigerem in consonantiam ac in facilem quandam reducerem locum. Et vt aliquem ex tue profundissime scientie documentis ac regularum traditiōe posteris nostris fructuū ꝑcepisse viderer. Ad hoc enim instituēdum op⁹ nulla magis me res excitauit celeberrime vtriusq₃ iurꝫ priceps q̄ꝫ vt tue in primis magnificentie quam semper vnice ac religiosissime colui complacerem: ꝛ tue eximie virtutis excellētiā dignitatem ac magnitudineꝫ in medium summis laudibus extollerem: tametsi nōnihil ipsa me gloria mouebat. que si meritis aut virtute parata extitit semp est a summis viris magno studio quesita ꝛ a sapientibus hominibus laudata: nonnihil etiam exercendarum ingenij viriū me causa inducebat. quia quemadmodum triste est diuiti absq₃ herede decedere. ita miserrimum est habenti a summo deo aliqualem intellectus gratiā posteris suis. i. studiosis nihil ornatus dimittere quo possint veluti heredes intus aliqualiter consolari. ꝛ licet tot in omni scientiaꝝ genere ꝓfertum vtriusq₃ iuris facultate rescripserint vt iā mundū plene illuminauerint adhuc tamen inueniendis inuenta nō obstāt instar enim solis oritur intellect⁹ ꝛ occidit vadit ꝛ redit ꝛ nunq̄ꝫ morit. Hoc itaq₃ breue ac tenue opusculū ꝑceptor optime ꝛ dñe dñe andrea consicule eximie in vtraq₃ cēsura interpres qui ꝛ in scholis leges ꝛ canones memorie mandās auditores placidos dociles ac doctos tuo prestātissimo stilo facundissimo verboꝝ modo dignissima textuū ac glossaꝝ interpretatione ac sup ipsis doctorū sententia memoriter recitata mirum in modū ꝛ vt ita loquar. s. ingenij humani vires reddere solitus es ad te transmitto. vt ingenti tua humanitate ac immensa in te benignitate hoc exile singulariū sed vt veri⁹ dicā pulchrorū dictorū munusculū abs tuo discipulo indigno ꝛ vt ita dicā tue virtutis seruo Ant. cor. consiculo nōnullis noctib⁹ lucubratuꝫ: summisq₃ vigilijs compilatū accipere ipsumq₃ tuis magnis scientie radijs ac tuo ꝓfundissimo igenio limare emēdare ac corrigere ꝛ vbi aliqd imperfectū erit ꝑficere digneris obsecro. Ad laudem ꝛ preconium sanctissime ac indiuidue trinitatis gloriose virginis marie totiusq₃ celestis curie triumphātis immortali deo supplicans vt te tuamq₃ magnificam familiam dulcemq₃ prole sempiterno euo conseruet. Et me q̄ sint ei placida facturum sinat atq₃ permittat. Amen.

Argumentum.

Argumentuꝫ a cōtrario sensu in rescriptis validū est in iure. Singulariseſt gl. i. l. si ꝓcuratorē. §. si ignorātes in vbo ex duorum fratrū rescripto intelligere licet. ff. manda. quam reputauit singularem Ludouicus roma. in. l. si cū doti. circa finē princi. ff. soluto matrimonio. ꝛ dominus meus dominus Andreas

in repeti.rub.de rescrip.in cle.

Argumentum.

a ¶ Argumentum[a] a contrario sensu in pactis ex stipulationibus validum est in iure.tex.est no.in.l.inter socerū.§.cū inter.ff.de pac.doc.

Argumentum.

¶ Argumentū a cōtrario sensu in snia est validū in iure.tex.est notabilis in.l. pomponi⁹.§.sed si is qui.ff.de procu.

Argumentum.

b ¶ Argumentum[b] a contrario sensu in testa.validū est in iure. tex.est peregrinus in.l.lucius.el.ij.ff.de heredi.instituendis.

Argumentum.

c ¶ Argumentū[c] a cōtrario sensu in statutis validū est in iure.ita voluit Bar. in.l.omnes populi.ff.de iusti.& iu.& i.l. non possibile.ff.de pac.quod intellige esse verum nisi argumentū illud sumatur qd statuentes inciderēt in penā.gl. est vnica et incognita in cle.ex graui su e per ỽbo facere de vsuris ſm Ludo.roma.singul.cviij.in ordine meo de q̄ ſm eum fecit festum Bal.

Additio.

¶ Alibi tu dic quod eam reputauit sinbgularem Bal.in aut.ad hoc.C.de vsur. & in.l.si eū.§.qui iniuriaꝝ.ff.si q̄s cauti & cardi.in.d.cle.vnica.& barba.in repe. ca.raynutius.de testa.in.xiij.col.& bel. in.l.gallus.§.ille casus.ff.de lib.& posthu.& Alex.in.l.j.in.xxvj.col.ff.de offi. eius cui.mā.est iurisditio.& Pe.de anc. c & but.in.c.quanto.de vsuris.

Appellatio.

d ¶ Regula est[d] quod nihil est innouandū appellatione pendēte:sed oia debēt in suo statu permanere.l.vna.ff.nil no. appellatione pēdente.c. appellatione. ij.q.vj.capitulo non solum.de appella. libro sexto. ¶ Limita hanc regulam nō d habere locum quādo appellans est ꝑsona suspecta vel fruct⁹ dilapidat siue res sit mobilis siue immobilis fruct⁹ sequestrāt.l.ab executiōe.C.quorū appel.nō e reci.istud voluit glo.in.d.c.appellatione.& voluit Bal.in capitu.j.§.sancim⁹ in titu.quo tempo.miles inuestitu.petere debet dilapidare dicitur secundum

a ¶ Vide do.Jas.in.l.pecuniam.in.j.co. ff.si certum petatur limita vt per Bald. in.l.voluntatis.C.de fideicōmissis.quē alleg.Jas.in.d.l.de quibus.in.iiij.co.ff. de legibus plenissime tractat materiaꝫ dn̄s Jas.in l.j.ff.de offi.eius ad de qd dicit idē.d.Jas. in materia in.l.seniū. i.iij.col.C. q̇ testa.facere pn̄t.et in.v.col.dicit vnū notandū post aret.qd sumēdo ar.a ꝯrio sensu vnuꝫ satis affirmati ue nō est sumenda vni bal.ibi si cōsumit.in suos vsus conuertēdo maxime prodigaliter viuēdo et refert Archi.vj.q. j.qꝛ res. ¶ Limita secūdaꝫ predictam regulam habere locum quando appellatio est expresse iuri contraria vt not.in capi.pastoralis.i nouel. de offic.deleg.ita refert Bald.in.d.capitulo primo.§.sancimus. ¶ Limita.iij.nisi appellatio esset friuola vt in capitulo cum appellationibus friuolis lib.vj.[c] ¶ Limita.iiij.regulam esse ve uersalis negatiua ſꝫ particularis affirmatiua quod nota.

¶ Dic qd istd nō est verū in istis ỽbis platis a testatore si talis decesserit sine liberis.ita tꝫ do.Jason in.l.j.C.de pac. & in.l.j.§.huius rei.ff.de offi.ei⁹ vbi ponit q̄tuor limitatiōes ad regulā. Quid aūt in mādatis nūquid habeat locum Jason.in.d.l.pecuniam. in.ij.co.

¶ Adde alex.in ꝯsi.lxviij.in.ij.col.ici. circa p̄missaꝫ ꝯsultatiōnē i.iiij.vo.alex. in ꝯsi.vij.in vlti.col.in.v.vo.vide.d.Jasonē in.l.pecuniā.ſ.alle.& aduerte quia dicit.d.Jas.in.l.ꝑperādum.§.sinaūt alterutra.i.ū.col.C.de iud.& qd qn̄ statutū nihil vꝫ i sensu directo tūc valebit arg.a ꝯrio sēsu.ita ēt dt i.l.seniū i.iij.co.ſ.all.

¶ Adde quod sicut pēdēte appellatiōe nil est innouādū sic etiā pendēte nullitate sentētie do.Jas.l.l.j.C.de bonorum pos.ſm tabulas.

¶ Ibi limita quarto ꝑ hoc facit qd dicit Feli.in.c.sup eo.in prima col.extra de offi.& pote.iudi.deleg.vbi dicit quod licet pēdēte lite nihil sit innouādū tn̄ tertius sui ratiōe interesse nō ꝓhibeť q̄a

possit innouare vbi et. i spē ponit in appellatiōe ⁊ istud singl'are ponit de ꝟbo ad ꝟbū idē cōrectus in suo repertorio i ꝟbo appellatio in.xix. col. cū tribꝰ sequētibꝰ sex ex istis fallātijs pōit ang. i.l.furti.ff.de ifamibꝰ ⁊.xvj. ponit spec. in ti.de ap. a ¶ Adde Alex.i ꝯsi. xxxvj.inci. themate.S. scripto i.ij. co.i.iiij.volu. vbi dicit ꝙ appellatio suspēdit pronunciatū. quid si pendēte appellatione ꝯdēnatꝰ ferat testimoniū i fi. v.col.extra de testi.et vtrū appellatio suspēdat vel extinguat ꝓnūciatū feli.in ru.de appellati. in.ij.col.ꝟ. ad secūdaz questioné.

ram quo ad partes secꝰ quo ad tertium. ista est gl.celebris in.l.creditor in prin.in ꝟbo pone.ff. māda.quā allegat Bal. in.l.si qs filio.ff.de iniu.rup.testa. ¶ Additio. ¶ Faciat tex.⁊ qđ voluit ibi gemi.i.c.romana.§. in aliuz.de ap.⁊ tex.fin. in.c.sup eo.de offi.dele. ꝺm Butri.in.c.vt debitus.de appel.⁊ hoc voluit expresse gemi.in.c. non solum.super glo.fi. de appel.lib.vj.lz nō allegat gl.in.d.l.creditor. ¶ Limita.v.regulā esse veram in eadē causa secus in diuersa istud dixit do.Abbas in.c.quia frustra.de vsuris ⁊ Lau. de Rodul.in trac.de vsuris.q.cxliiij.Et idē dic i litis pendētia ꝺz Bal.in d.c.j.§.sancimus vbi refert Inno.in.c.bone.de ap.et in.d.c.pastoralis. facit vt lite pen.per totū ⁊ limita prout dictuz est in appel. ¶ Additio. ¶ Limita sexto ꝑdictaz regulam ꝯ dicas eā ꝓcedere respectu iudicis et non respectu partis ꝺm Inno.⁊ Abb.in versi.oppono tertio in.c.dilecte. de except.tu ꝓ veritate huius dicti vide plene Abba. ibi disputentem hunc passum ⁊ veritatez a huius limitationis que indistincte ante ꝓcedit vt ibi plene per Abba. post Hostien.Adde etiā quod innouatum in causa appellationis non reuocatur si extrinsecꝰ aliquid sit gestum quod in litis preiudiciū nō versat vt testimoniū vt singulariter notat in.li.furti.§.j.ff.de ifa. ⁊ bal.in.d.c.dilecte.Itē nec reuocat.qđ legitime factū est ꝺm litis exigētiā tex. est vnicꝰ in iure.l.postꝙ.§.impator.ff. vt lega.no.caue.talia innouata nō impediūt executioné.ff.de admi.tuto.l.chyrographis.§.j.ff.vt in pos.lega.l.is cui. §.q in possessiōe. ¶ Limita septimo illā regulā qđ lite pen.item nō habere locū i casu.c.accusatū.de simo.⁊ ibi abb. in.ij.notabili.Et no.casum in quo lite pēdēte qs priuat quasi possessione bñficij ⁊ officij ⁊ intellige illum tex.qn accusatus erat infamatꝰ de simo.vt in glos. nā patrocitatē delicti concurrēte infamia fit suspensio donec cā finiat vt i.c. inter.de purga.cano.⁊ idē dic in alijs magnis criminibus cōcurrēte infamia facit qđ not.Jo.an i d.c.inter.in.c.j.de accu.lib.vj.faciat etiā qđ voluit Imo.⁊ abb.in.c.cum.M.in glo.fi.de consti.

Appellatio.

¶ Itē operat tps datū ad appellādū ꝙ ipa appellatio operat singularis est gl. ꝺm My.in.l.ex iudiciorū.in ꝟsi.secuta ff.de accu.ꝓ qua dico fore casum meliorē de corpore iuris incognitū legistis in.c.non solū.de app.li.vj.facit.l.⁊.post ré ff.de transactio.cū si.⁊ ex hoc infero ré qđ sicut pendēte appellatiōe nil pōt innouare.l.vna.ff.nil no.ap.pēdente ⁊.c. appel.ij q.vj.ita ⁊ infra tempus datum ad appellādū nil poterit innouari licet adhuc appellatum non sit per gl.d.l.ex iudiciorum.⁊.d.c.non solum.

Additio.

¶ Adde bal.i.c.veniētes.de iur.vbi ... leg.gl.d.l.ex iudiciorum.ꝓ vnica in ... re.⁊ dicit ibi ꝙ infamis non est inte... ipse appellans.l.furti.§.j.ff.de infam... nec desinit esse ciuis romanꝰ.atn̄ in... riz testari poterit.vt.ff de iniust.testa... si qs filio.§.hi aūt oēs.qué tex.dicit ... ibi singu.siue iudex a quo detulerit ap... pellatiōi siue nō nā ex quo lex deferte... pellatio extinguit pronūtiatū sed si no... est appellatū sed sumꝰ infra tps app... lādi nō est adhuc ꝓnūciatiōe resc... tū est in suspēso ⁊ ideo valet eius te... mentum ⁊ bona transeunt ad hered... per gl.d.l.ex iudiciorum.quā etiam ...

legauit Joan.de imo.pro singu.in.c.h. a in.viij.col.de testa.

Appellatio.

a ¶Si ab interlocutoria est appellatuz bis et semp confirmata nō pōt per iudicē reuocari.sing.est glo.sm do.car. et alios in cle.si.in versi.sup e.de appel.et no.do. Alex.de imo.post alios in.l.qd iussit.ff. de re iudi.et do.An.de bu.in.c. fraternitatis.de frigi.et malefi.et rō est qr ea reuocata appellās nō audiret qr tertio appellans nō auditur p.d.cle.si.et.C.ne liceat in vna eadēqz cā tertio puo.in rubro et nigro.c.sua.de appel.cū si.

Appellatio.

¶Appellatio interpositionis.j.x. dies aut.hodie.C.de apella.c. cōcertationi. eo.tit.li.vj.c.qd ad cōsultationem.de re iud.c.anteriorū.ij.q.vj.cū si.nec partiū pacto tale tps prorogari pōt sm Bald.in d.aut.hodie.et in aut.ei qui.C.de tēpo. app.p hoc allegat tex.no.et iudicio meo meliorē de corpore iuris in cle.si appellationē.de appel.sed per statutū vel ↄsuetudinē bene pōt prorogari p gl.sing. sm Bal.in.l.ij.C.si cōtra ius vel vti.publi.Tēpus aūt psequēde appellatiōis bene prorogari potest sm eundē.in.d.l. fi.C.de tempo.appel.refert et sequit Ludo.ro.in solenni sua repetitiōe rubrice de arbi.in.xx.col.tu vero vide Ange.de peru.in.l.ij.ff.de re iudi.vbi reputauit gl.d.l.ij.incipientem prescriptionē pro vnica et singulari et vide do.meum in.c. dilectus filius.de pcurato.vbi magnifecit illam gl.et no.quod hoc potest con suetudo seu statutum et non iudex ratio quia iudex nō potest immutare ius superioris quia ageretur de eius preiudicio per id quod legitur et no.in clemen. ne romani.de elec.et in.c.cū inferior.de maio.et obe.et.c.inferior.xxj.di.et pro veritate huius rei.vide doct.et modernos in.d.l.ij.ff.de re iudi.et do.meum.et modernos i.c.cum sit romana.de appella.

Auxilium.

b ¶Si aliqs vadit ad[b] occidendū aliquē et tu vadis secū armat⁹ et nil facis vtrū ex illa existētia debeas puniri tanq̄ prestans opem.Innocē.in.c.continentia. de clerico percusso.singula.determinat

¶Istum versiculum plene examinauit georgi⁹ nata per quatuor articulos in cle.sepe.in prin.in.xviij.col.et se.de verb. sig.fel.in.c.sicut ro.hic alle.vbi limitat viij.modis imo.consi.lxxxvj.in.vj.col.

quod sic. quia videtur dare opez refert et sequitur Bald.in.l.j.C.de seruis fugi.et in.l.raptores C.de epis.et cle.et Ludo. ro.in.l.j.§.j.eo.ff.ad silla.et do.meus do.and.in c.repellatur de accu.et dicit istud dictum Inn. esse contra statutum bononie disponens quod teneatur de homicidio qui prestat auxilium cooperatiuum.pro veritate huius dicti vide notata in capitu.j.de offic.de le.et not.in.l.is qui opē. ff.de furtis.et i.l.furti.§. pe.ff.de eodē.et in.l.nō solum.§.si mandato. ff.de iniuriis.

b ¶Aduerte qd nūqd licitū sit habenti licentiam.seu facultatez occidendi aliquem conuocare socios et vtrū tales socij in isto casu prebentes auxiliū puniant vide do.Jaso.in l.j.§.fin.in iij.et.iiij.colū.ff.de noui ope.nū. et in.l.ij.in j.colū.ff.de iuridi.om. iu.fel.in.c. que in ecclesiarū. in iiij.col. extra de constit.de materia istius singularis recurrēdū est ad Fel. in.c.j.ex de offi.et ptāte delega.qui plene examinat et eūdem Feli. i.c.sicut dignū de homicidio.ad de alexan. in cōsi.xlj. incipi.viso pcessu inquisitionis forma te in.j.et.ij.colum.in primo volu.

¶Appellatio.

¶Licz iudex deferat appellationi nihilominus posset pcipere parti ne attētet id propter quod appellauit et sic appellatio non tuetur appellātem vt possit id facere propter qd appellauit.textus est iuncta sua glo.in c.ex literis.in verbo.districtius.de ma.contra interdic.eccle.cō.qd singulariter not.et de illo tex.iuncta glo.facit ibi festuz domi.Abbas.hoc idem tenuit Joan.andr. in.c.cum appellationibus friuolis.de appellatio.lib.vj.Et ex prealle. glos.colligit ibi do.and.

iudicem a quo posse atꝫ tentare omnia tendẽtia in faciliorez exitum cause appellatiõis nõ tamẽ cognoscendo de viribus appellationis ꝑ hoc ca. qua fronte.de ap.ꝛ vide ibi do.abb.ꝛ mod.ꝛ lati⁹ per eum ꝛ alios in.c.cũ teneamur.eo.titu.ꝛvide qđ voluit idẽ do.abbas in.c.sacro. de sen.excõ.

¶Accusatio.

¶An laic⁹ possit accuꝫ sare[a] clericum prime tõ sure diceres tu quod sic nam talis dicitur esse si ne gradu vt in.c.cleric⁹ si tõsura dimissa de vi.et hone.cleri.contrariũ tñ decidit do.de san.gemi. in.c.sicut sacerdotes.ij. q.vij.ꝛ not.hanc theoriꝫ cã qꝛ a nemine vidi taꝫ ctã.nõ ob.d.c.clericus. ibi sine gradu qꝛ debet intelligi sine gradu scili cet sacro. nam clericus[b] in minorib⁹ largo sumꝫ pto vocabulo dicit̃ esse in ordinibus sacris glo. est sing.xxxij.di.in sumꝫ ma.ꝛ hanc theoricam do mi.refert ꝛ sequitur do. me⁹ in.c.cũ.p.mãconelꝫ la.de accus.ego dico qđ dominicus recte loquit̃ nõ iura indestincte ꝓhiꝫ bẽt laicos accusare cleꝫ ricos.vt legit̃ ꝛ no.in.c. de cetero.de testi.ꝛ.d.c. cum.p.mãconella.ꝛ ap. clericoꝝ in materia faꝫ uorabili veniũt oẽs etiã in minorib⁹ cõstituti vt voluit domi.abb.in rub. de vi.ꝛ hone.cle.ꝛ ꝓbaꝫ tur i.c.clericos.xxj.dist. cum simi.cũ ergo iste ca sus sit fauorabilis cleri cis quod nõ accusentur a laicis qꝛ laici oppido sunt infesti cleꝫ ricis vt in.c.laici.ij.q.vij.ꝛ i.c.clericis. de immu.eccle.lib.vj.cũ simi.ergo laiꝫ cus nõ põt accusare clericũ in minoriꝫ bus cõstitutũ quod nota perpetuo.

¶Actio hypotecaria.

¶Priuatus agens hypotecaria cõtra donatarium debet probare hypotecam precessisse donationem.casus est in.l. de rebus.C.de dona.ante nup.quam ad hoc reputauit singu.Bar.in.l.si prius. C.de iure.fi.lib.x.fallit in fisco qui nõ probat.sed donatarius ꝓbat rem prius donatã quã obligatã vt est casus in.d.l. si prius. et de materia primi dicti vide Bar.in.d.l.de reb⁹.Cy.Bar.ꝛ Salice. in.c.cum res.C.si aliena res pigno.daꝫ sit.ꝛ flo.i.l.ante omnia.ff.de ꝓba.Bar. ꝛ Salice.in.l.rem alienam.ff.de pigno. acti.ang.areti.in.§.itez seruiana in.iiij. char.insti.de acti.in versi.ꝛ pro euiden tia adde ange.in.l.matrez.C.de proba. in fi.ꝛ aret.in.d.§.itẽ seruiana.in.iiij. charta.ꝛ domi.Lud.ro.in suis singu.in litera L.vide plene ꝑ do.meũ in legib⁹ do.Alexã.de imo.in.d.l.si pri⁹.in addi.

Alienatio.

¶Per alienationem feudi[b] quis perꝫ dit feudum vt legitur et no.in.c.ex par te de feu.ꝛ in tit.quib⁹ mo.feu.amit.§. ij.ꝛ.iij.tamen hoc intellige verum quaꝫ do deuentuz est ad traditionem.ita sinꝫ gu.dicit Bal.in.c.primo.§.vt libellario in titu.quibus mod.feu.amit.et ita diꝫ cit in pignore quod per simplicem hyꝫ potecam nudo verbo factam nunquam intelligitur esse deuentum ad traditioꝫ nem licet alias hypoteca nudo consen su cõtrahitur.tñ in casu illius.§.nõ est ita ꝛ ratio est quia inania verba nõ no cent nisi sit processum ad actum facti et idem dicit si per statutum seu per testa torem in suo testamẽto ꝓhibeatur alieꝫ natio sub pena quia nunq̃ per verbalẽ pignorationez incurritur pena quod di cit esse not.dignum.Ego adduco ratioꝫ nem quia permittere nõ est alienare.l. ad eum.§.lucius.ff.de dona.facit in siꝫ mi.quod voluit Bald.in.l.voluntas.C. de fideicõ.ꝛ in.c.imperialem.in princ. ff.de probi.alie.feu.ꝛ qđ voluit Ja.bu.

a ¶Accusatio. adde q̃ dicit aleꝫ xan. qđ laiꝫ cus q̃ quõ nõ põt se iꝫ pedire de clerico etiã simplicis tõsure siue i ciuili siue in crimina li:ita tenet Alex.in cõ si.viij.inci. super hac cõsultatioꝫ ne.in.ij. co lum.in priꝫ mo.

b ¶Vide đ hoc docto. alex.in cõsi. xxx.ici. qm̃ omne datũ optimũ in vij.co.in.j. vol. repeti tio i cõsi.ij. in.v. volu.

in.l.j.C.de pac.pigno.ꝛ vide do.meum domi.Anto.in repeti.rubri.de reb⁹ ecs cle.non alienan.in.xix.col.vbi discutit hunc passum.vt ibi per eum quē omni no vide ꝓ veritate huius arti.qꝛ aliter non discutio.

¶Ambasiator.

a ¶Quis cogi a potest suscipere ambasia tam ꝛ ita probat tex.iuncta gl.ꝛ Bar.in l.si quis.C.de decurio.libro.x.ita no.ex illo tex.quod ambasiator debet portare literas per quas pateat;quod de licen tia ꝛ mādato sue ciuitatis vadit vt ibi colligitur ſm vnā lecturā inquantū ibi dicitur quod debet habere literas a iu dice sue terre ꝛ hoc no.perpetuo ꝛ vide eūdē Bar.in.l.palatinos.C.de col.feu do.fisca.lib.xj.vbi hoc idem voluit ꝛ al leg.l.missi opifices.C.de exacto.tribut. eo.lib.

¶Ambasiator.

b ¶Ambasiatores b ad hoc vt habeant maius salariū ꝛ maiori tpe stent in am basiata vadunt per viam trāsuersalem ꝛ nō rectam dic qđ eo casu pñt cōsequi salariū ꝓ illo tpe pro quo conseqrent̄ si fecissent viam rectam:istud dixit Bart. per illū tex.in.l.qui fiscales.C.de naui cularijs.li.xj.idē tenuit bar.i.l. pen.ff. de iti.actuqꝫ priua.ꝛin.l.nō solū.§.diu⁹ ff.de excus.tut.ꝛ in.l.j.§.fi.ff.si q̇s cau. ꝛ in.l.j.in prin.ff.de his q̇ deie.vel effu de.vbi querit vtrum debeatur salarium ꝓ via noua longiori.ꝛ.in.d.l.quis fisca les.etiam Bar.colligit argumentū ims mo dicit esse quasi casum qđ si quis re periatur cum salma frumenti vel cum alijs reb⁹ vetitis portari extra territo riū in aliqua via nō rectaꝛ nō ꝯsueta qđ est suspectus quod eas velit exportare cōtra deductum facit.l.si quis publicū. C.de cursu publico.li.xj.ꝛ.l.eos in fine. ſm vnam lecturā.ff.ad.l.corne.de fal.ꝛ dicit ita posse practicari.l.si fugitiui.in versi.deprehendatur.C.de ser.fugiti.et quomodo poterit probari quod habuit animum transeundi cum fuerit captus in actu trāseundi anteq̄ transiuerit di cit quod hoc probabitur ꝛ cognoscetur ex qualitate loci vbi esset iunctus ꝛ dic vt in.d.l.si fugitiui.ꝛ q̇d si apportet ar ma ꝯ deuitū nō tn̄ ꝓ offi ciale fuit reptus an inci dat in penā statuti.vide ang.ꝛ Imo.in.l. iij.§.ne rati⁹.ff.đ acq̇.pos.ꝓ are ti.i tracta.malefi.in ⱴsi. arma.ꝛ Bar.in.l.j.de lit toribꝰ ꝛ itineribꝰ publi cis.li.xij.dat cautelā qđ timēs accusari notificet officiali ad quē locū va dit vt nō p̄sumat̄ ꝯ deuē tū ire.vide bar.in.l.cete ra.§.si q̇s ad opus.de le. j.idē voluit bal. in.d.l.si fugitiui.ꝛ Ia.but.ꝛ bal. i.l.si q̇s nō, dicā rapere. C.de epi.et cle.

¶Additio.

¶Adde quo ad primum Ang.are insti.de iniur. §.his itaqꝫ.ꝛ nō.qđ am basiatores debent mitti viri beneuoli ipi cui mit tunt̄ tex.sing.in.c.in gra uibus.iij.q.quē tex.ma gnifecit abb. i ru.đ vi.ꝛ ho.cle.ꝛđ materia amba siatoꝝ vide tex.ꝛ gemi.i c.ad apostolice.đ re iu. li.vj.Bar.i.l.si ⱴo.§.Itē quicq̇d.ff.sol.mat.glo.et doc.in.l.q̇ ꝓprio.§.ꝓcu rator.vt in ceteris.ff.de ꝓcu.Gemi.post alios in c.a collatione.de appel. lib.vj.Abb.in.c.postula sti.de cōces.ꝑben.Bar.i l.hi q̇.§.tādiu.ff.ex:q̇b⁹ cau.maio.ꝛ i.l. iter cās. §.nō oia.ff.māda.ꝛ in.l. si seru⁹.§.j.ff.de furtis.ꝛ bar.in.l.ij.§.legatis.ff.đ iudicijs.ꝛ Bal.in.d.l.hi q̇.§.tādiu.bar.i.l.si q̇s đ curio.eli.C.đ decu.i.l.q̇ ties.C.de le.eo.li.ang.i l.j.C.e.text.bar.ꝛ Sali.i l.mercatores.C.đ ꝯmer. Bar. in.l.de diuisiōe. ff. so.ma. bar.i.l.j.C.ad le.

a ¶Et ad de qđ dn̄t mitti illi q̄ sunt bene uoli ꝛ grati illi ad quē mittūt̄ pa nor.in rub. de vi.ꝛ ho. cleri.

b ¶Adde ad materiā do.feli.i. c. olim in.iij. colū.extra. de excep.

iul.maie.Bart.in.l.cõuẽtionũ.i.fi.ff.de pac.abb.i.c.ij.de pca.in.c.i singulis.de sta.mo.z i.c.si aliquando.de senten.excõ. Et dico plene in tractatu meo de ambasiato.

¶ Actio.

¶ Plures sunt obligati insolidũ.actũ est contra vnũ:z fuit facta excussio realis z psonalis:querit an possit agi ɔtra tertiũ possessorẽ reũ nõ excusso prio alio cõreo obligato insolidũ.l.habes q̃ in facti ɔtigẽtia ad hoc fuit allegata secũdũ angelũ ibi post Bart.i.l.q̃ties.C.quo ordine q̃s ɔueniatur.lib.xj.z illum tex.ad hoc ne obliuiõi tradas.

¶ Aqua.

¶ Qñ plurib⁹ ius hauriẽdi aquã simul ɔcedit ille haustus dz diuidi inter eos p mõ z arbitrio iudicis istud pbat tex.iũcta theorica Bar.l.si q̃s i vltimo rñso.C.de aqueductu.lib.xj.

¶ Arbiter.

¶ Laudũ ab arbitro.[a] valet si ferat sup rebus deductis i ɔpromisso sz ferat super reb⁹ extra cõpromissum non vz etiaz si post cõpromissum laudũ fuerit emologatũ.ita dixit bal.in ti.ð pace cõstã.§.snie quoqꝫ ivsi.feu.z alle.tex.z casuz.i.c.examinata.ð ɔfirma.vti.vel inuti.z illũ tex.ad hoc allegauit p vnico z singlari ludoui.Roma.in ɔsil.suis cõsi.clj.facit qð voluit bal.i.l.si vxore.C.de ɔd.iser.zbar.i.l.aq̃liana ff.ð trãsacti.facit ad hoc tex.i.c.raynald⁹.i ṽbi.ex

a ¶ Adde do.ale.i ɔs.cxxiij.inci.in cã z lite ṽtẽte.i.iij.co.in.ij.vo.eũdẽ alex.i ɔs.cxxxj.i cipiẽ.in cã z lite ṽtẽte l.ij.co.l.ij.volu.

b ¶ Adde d.Jaso.preceptorem meũ in.l.fi.ff.de in ius vocã.Feli.i c.cãm q̃.in a iiij.colũ extra de rescrip.

c ¶ De hac regula Jason in.l.di

forma compromissi.z ibi do.me⁹ in re petitione de testa.dicit predicta pcede re nisi ratione pacis ineũde inter ipos litigãtes arbiter apponeret os circa rẽ non deductam in compromissio tũc em potest opponere manum ad rẽ sibi non ɔmissam.sing.est tex.in.c.nisi essent.de preben.quod est bene notandũ fm do. Ant.ibi facit qð voluit Bar.in.d.l.aq̃lia.z qð voluit domi.Card.in.c.sup co.de transac.z Lud.ro.in ṗalle.cõsi.z do.and.in.c.consti.de religi.do.

¶ Additio.

b ¶ Si alicui statuto fiat [b]aliqua additio idem iuris intelligitur repetitũ in additione qð erat in statuto quo ad penã z quo ad alia.ita no.lapus in cle.statutum.de elec.super verbo ɔsuetudine.q do.Car.ibi dicit esse singulariter notandum.z est ratio scðm eum.q2 id qð venit per modũ adendi fit pars illius cui additur.l.sed manente.ff.de preca.sꝫ hoc mihi videtur valde durum z rigorosum:z non forte verum.z adducto tex. iuncta glo.in cle.ij.§.fi.in ṽbo sanctio pe ni.de vi.z ho.cleri.vbi sanctio illa ẽ penalis z papa facit additionẽ illi sanctioni.z tamẽ gl.ibi dicit q̄ additio nõ est sanctio.quasi velit quod cum sanctio sit penalis additio nõ erit penalis adeo q pena apposita in sanctione nõ videtur habere locum additiõe p notata.iu.di in summa erit aũt in additiõe locus pe ne arbitra.ex q̃ certa nõ statuit de offi deleg.de causis.l.j.§.ait ṗtor.ff.de iure de lib.l.ṗma.§.expilatores.ff.de effra cto.z expilato.nam pena nõ dz excede re proprium casum.§.pene.de peni.z re stin.j.z odiosa restringi debent non ampliari regula odia.de regulis iur.lib. sexto.l.cum quidam.ff.de libe.z posth. simili.addo quod sing.dicit Joan.and. in capitulo dispendia.de rescrip.lib. sexto.quod ex identitate ratiõis debet extendi constitutio.sed non pena cõstitutiõis refert [c]z sequitur domi.Abb. in capitulo primo.de loca.itez pena debet imponi nisi a iure exprimatur ut est singu.scðm dominũ Abba.in.c. fina.de iure patro.alia est secundum mi.meum.xv.questio.octaua in summa

optime facit tex.in aut.de nõ eligẽ.se. nuben.in prin.in versi.nõ est.l.tale q̃d dicens.z in.l.at si q̃s.in ver.cum in eũ. pena statuta nõ sit.ff.ð religio.z sump. fune.z dixit domi Abb.in.d.c.fin.q pena nõ debet extẽdi per identitatem rationis.per.d.§.pena.facit quod no.Jo. an.in.d.regula odia.z i regula inpenis eo.ti.Cuz ergo in aditiõe facta est statutum nulla mẽtio fit de pena ergo nõ debet imponi imponitur ergo pena extraor.per.d.c.de causis.cũ si.z hoc puto procedere nisi statuens apponat aliquod verbũ in additione quod esset repetitiuum olim existentiũ in statuto ad hoc bonus tex.in.c.de multa.in.§.hoc idem in personalibus zc.de p̃bẽ.z vide quod plene legitur.z no.in.l.titia.§.j.ff.de ver.ob.cum simi.

¶ Appellatio.

¶ Si ille pro quo lata est sententia appellat dicendo illam aliquam petãs eã infirmari.z per errorem sic petit an iudex appellationis videns q̃ð est aliqua b poterit illam cõfirmare.dic q̃ð sic quod est mirabile p quo tex.est valde singularis in.l.titie.ff.de auro.z argento lega.siue confirmata sit siue infirmata ex nouis actis siue antiquis.l.titianus.ff. quod cum eo.ita egregie dixit Baldus in.l.preses.C.de sententijs z interlocuto.omniũ iudi.quod dictum refert z sequitur Ludouic.roma.in suis singula. sed tu adde Baldum in capi.super eo. de appella.c.cum dilecta.z in.c.ex parte.el.ij.de rescrip.z in.c.secũdo de probatio.z in capitulo veritatis.de iureiurand.z in capitulo significauerũt.de exceptio.z dominum meum dominũ Andream in repetitio.capituli raynald⁹. de testa.in.vj.vbi per eos allegatur dicta lex titie.

¶ Appellatio.

a ¶ Ponea q pars vellet appellare a sententia secundum consilium lata.z vacat iudex appellatiõis ad quem appellabitur dic q̃ð ad priores ciuitatis fuit b elegãns doctrina Bart.in.l.vbi absentis.ff.de tu.z cura.da.ab his quã theoricam sequit̃ Bald.in lege secunda.C. quando fiscus vel priua.allegando ca-uortio.§.si falci.ff.sol.matri.in tertia columna.eundem Jasonem preceptorem meum in lege si quis maior.in secunda columna.C.de transac eundem Jasonẽ in lege quod.z in duodecima columna ff.si certum pe. Feli.in capitulo ex parte.in.j. et secunda colum.extra ð rescriptis.z i capitulo trãslato.in penultima columna extra de consti.Feli.in capitul.at si clerici.in ij.col.ex de iudicijs.d.iason.i.l.j.i fi.C.ð trãsact.z i aut.nõ lz.C.ð libe.z posth.i.ij.z iij.co.a ¶ Uid.d.ale.i.?sl.iij.icip.viso p cessu cause pncipalis i ij.col.in.ij.vo. Ale.i.l.antea.§.fi.ff.de leg.j. Pau.de ca.in ?si.xvij.inci.in cã que ?titur Panor.in consi.iij.in septima.colum.in.vj.dubio in secundo volumine.

sum pro eo quẽ dicit nõ esse alibi i aut.vt nul.iudicum.§.hoc peruenit. ibi dum dicit primatib⁹ ciuitatuz.de quo vide p eũdem.in.l.j.de offi.cõ. z in cap.j.si de feu.inter do.z vas.lis oriatur.limitantem hoc esse verum vbi esset ciuitas habens merum imperium aliter dictum Barto.locum nõ haberet.refert z sequitur Lud.roma.in repe.rubrice.de arbi.in xix.col.

¶ Alienatio.

¶ Si res estb sub conditione restituenda:z heres rogat⁹ interim alienauit purificata conditione reuocatur alienatio.l.fina.§.sinautem.C. communia deleg.limita nisi heres de restituẽdo grauatus habuisset iustam causam ignorandi illam prohibitionẽ alienationis z eodem modo iuste ignorasset emptor q licet heres alienauerit non aduocabit res alienatas ab emptore.sed bene pretiũ eius debetur fideicommissario ab herede instituto

¶ Adde Jasonem in.l.illam.C.de colla.z in.l.gallus.§.quid si is.in.d.col.ff. de li.z posthu.z in.l.sancimus.in.iiij.co.C.de iudicijs.z idem do.meus in.l.licet.in.ij.col.C.de pactis.

alienāte.tex.est vnicus & sing.i.l.fi.in.§.fi.ff.de leg.ij.quē tex.facit sing. Frā.tigri alibi.& dixit au reis literis scribēdū fo re.& p ipm tex.infinitis vicib⁹ ꝯsului in ꝯtingē. facti do.me⁹ put ipse re fert in repe.c.raynald⁹. de testamē.& sepenume ro audiui ipsuȝ viua vo ce mihi dicētem hoc & p ipsum tex.dicit Bald.in auť.res q̄.C.cōia de leg. in prin.esse speciale pro pter iustā ignorātiā em ptoris & vēdito.& alleg. Pet.& Cy.ipe dixit se ad dere dūmō illa ignoran tia sit causa facto & ope ipsius testatoris qꝛ fecit codicillos q̄s apiri ve tuit vinēte herede:ideo ppť phibitionē testato a ris puenerat ad notitiā ipsius heredis.sȝ si ptē deret ignorantiam testa men.tunc sec⁹ esset alle gat.l.cū heres.ff.de lib. leg.do.meus in.d.c.ray naldus.impugnat hanc b theoricā Bald.& bn̄ iudi cio meo:qꝛ si ille tex.i.d. l.fi.§.fi.subtiliter ponde retur:considerat iustam ignorātiā quo casu se qͣ̄ꝶ q̄ siue causetur ex codi cillis phibitis apiri in vita testatoris:siue alio modo causeť ignorātia: si tñ iusta est & excusabi lis sufficit ex eo:qꝛ vbi cūq̄ ratio.l.est amplior dispositio.l.extendiť ad limites:& ad amplitudi neȝ ipsius rōnis legis. l.regula.§.licet.& Bar.& Bal.ff.ď iur.& fac.igno. gl.in clemē.j.de elect.& ibi do.card.optime facit l.pater filiū.§.fundū.ff. de leg.iij.l.cū pater.§.dulcissimis.ff.de lega.ij.& hoc voluit do.Abb.in.c.sicut. de testi.lȝ ergo dispositum illius.l.sit cō ceptū in codicillis phibitis aperiri ni hilomin⁹ ratio est generalior pp̄ter iu stā ignorātiam.siue ergo ignorātia cau setur ex codicillis phibitis aperiri:si ue ex testamēto dūmodo sit iusta & pba bilis excusat venditorē & emptorē.& per consequens non recte dixit Bal.& vide Bald.in.l.iubemus.in prin.C.ad treb. vbi allegat.d.l.fi.§.fi.ange.in.l.fi.§.sed qꝛ.C.cōia de le.vbi dicit q̄ꝺ caut⁹ dȝ esse aduocat⁹ actoris:vt semper deducat scientiam alienātis alias succūberet: sed debuit Ang.supplere scđm do.meū in.d.c.raynaldus.& bene q̄ꝺ etiā dȝ de ducere sciētiā emptoris emētis:qꝛ ille §.fi.requirit ignorantiā vtriusq̄.& p li mitatione.d.§.fi.vide Pau.de ca.ꝯsi.p. & cōtra Paul.de cast.vide do.meum.in d.c.raynaldus.in.lxvij.col.

a ¶ Vide do.meū in d.l. marit⁹. & in.l.sȝ & si q̄s.ff.ď vul ga.et pup.

b ¶ Ratio pōt esse qꝛ connexorū idē est iudi ciū. vide p eūdem do. meū.in.l.j. C.de trāſ. vbi īfinita scripsi ad materiā cō nexoꝝ post d.meū ibi.

¶ Argumentum.

¶ Tu habes[a] in.c.nonne.de presump. in.l.cū pretor.ff.de iudi.& in.l.maritus. C.de pcu.& in ca.qualis.xxv.dist.cū si. quod de vno negatur de aliis cōcedere videtur.limita primo scđm do.Anto.in c.translato.de consti.dicta iura nō pro cedere vbicunq̄ essent duo connexa:qꝛ eo casu expressio vni⁹ operatur[b] exprel sionem alterius.d.c.translato.itē limi ta fm domi.Ant.in cle.j.de rescri.quā do prohiberetur vnum q̄ꝺ est frequēta tum:quia prohibitū videť id q̄ꝺ non est frequentatum facit ibi glo.& q̄ꝺ ple.ibi scribit do.meus.& vide q̄ꝺ voluit pet. de bella pertica qui refert Cy.i.d.l.ma rit⁹.q̄ꝺ si maritus prohibuit aliq̄ꝺ vro ri videť prohibuisse id quod erat simi le faciat.l.j.& l.filiū habeo.ff.ad mace do.vide plene do.meum in.d.c.trāsla to.tene menti has pulchras limitatio nes ad illa iura.

¶ Alienatio.

¶ Si prelatus interueniēte debita iu ris solēnitate alienat rem ecclesie & cō muni opiniōe reputabatur illa aliena tio vtilis ecclesie:lȝ re vera nō esset.ista casu tȝ alienatio singu.est glo.in ca.cū apostolica.de his q̄ fi.a pla.de quo glo.

fecit festum do.Anto.de bu.ibi & alleg. etiã qd habet in.l.tutor q̃ repertoriũ.§. si post.ff.de admi.tu.bñ facit qd habet in.l.quid ergo.§.sufficit.ff.de ꝯtria tute. acti.& p glo.in.d.c.cũ apostolica.in ṽsi. profuturũ saluat duas glos.que cõmuni opinione doc.sunt reprobate.in.c.q̃ excep.xij.q.xxj.& in summa ea.causa.et q.que dicũt qd si alienatio fiat ex iusta causa:& tñ interueniat solennitas canonica:& in casu non licito nec concesso a iure tenet ipo iure alienatio.refert & sequitur do.meus.d.And.in.c.que in ecclesiarũ.de consti.& in rep.cap.raynaldus.de test.in vltima col.

¶ Beneficium.

¶ Beneficiũ principis simpliciter concessum intelligit cõcessum pleno iure. vt i auk.vt liber.decer.nõ ege.aur.anu. §.j.colla.vj.& etiam videt ꝯcessum perpetuo.vt in auk.cõsti.q̃ de digni.§.illud colla.et ita pulchre dixit Bal.in.l.beneficiũ.ff.de consti.princi.refert et sequit dñs meus in.c.cuz dilecti.de dona.per qd dictũ dicit se alias consuluisse rome ꝙ beneficia que de se sunt materialia si conferuntur a papa intelliguntur conferri perpetuo quod est mirabile dictũ: & menti tenendum.

¶ Confessio.

¶ Licet ꝯfessio ꝑtextu erroris nõ possit reuocari post sniaz diffinitiuã.vt in c.fi.de ꝯfessis.& in.l.error.C.de iur.& fa. igno.tñ reuocari põt post ꝑceptũ factũ per iudicẽ de satisfaciendo post ꝯfessionem preceptũ ergo factũ p iudicẽ post cõfessionẽ añ lit.cõte.nõ hz vim diffinitiue.istud dixit glo valde no.iũcta theorica.d.Abb.ibi in.c.ex parte.el.j.in ṽs. allegare errorẽ suum.de verb.sig.& hoc etiã voluit notabiliter.Bar.in.l.nõ fatetur.ff.de cõfes.qd tamen limitat nisi preceptum fuisset factum cum cause cognitione vtputa q& fuisset datus terminus ad allegandum:quia tunc cõfessio non deferret mãdanti executioni.arg. in.l.penul.ff.eo.titu.quod no.

¶ Citatio.

¶ No.practicã hodiernã citãdi marie in curia romana.vt añ citationẽ rei añ ꝙ ꝯstet iudici ꝺ delicto vł debito possit p suas lr̃as ꝑcipere absenti vt satisfaciat vel cõpareat alias excõicat eũ.ista est gl.allegãs quã ad h̃ inducit do.abb.& dicit mẽti tenẽdã in.c.ex pte el.j.ꝺ ṽ.si. ex hoc eñ ꝑcepto añ cause cognitionẽ fctõ nõ põt dicere reꝰ se grauatũ ex quo iudex iustificauit ꝑceptũ.nã ꝓpter illã iustificationẽ vt cõpareat resoluere ꝑceptũ in simplicẽ citationem vult cõpere re:& fuit adinuenta hec practica facilio ri exitu iudiciorũ & pro hoc facit tex.iũcta gl.in.l.de pupillo.§.meminisse.ff.de ope.no.nũ.& vide latiꝰ de hoc do.abb.& do.meum in.c.j.de causa pos.& proprie.

¶ Conditio.

¶ Cõditio ipossibilis adiecta donationi causa mortis nõ vitiat donationem. singu.est tex.in.l.que sub cõditione.§. hoc edictum.ff.de cõdi.insti.& illũ text. allegauit pro sin.Lud.ro.in.l.impossibilis.ff.de verbo.oblig.

¶ Consultatio.

¶ Qñ iurisƿator rñdet ꝯsultationi nõ introducit ius nouũ s3 ius cõe oñdit duas gl.habes i iure cano.solitaries quã sequunt oẽs scribẽtes ibi & i aliis locis & do.Abb.i.c.si diligẽti.de fo.cõpe.& in.c. ꝓuenit.de ẽpt.& vẽd.& i.c.cũ sciꝰ.ꝺ re. & in.c.tue fraternitati.de spõ.Et i.c.pastoralis.i ꝑn.no.de exce.& i.c.fi.de re iu. & i.c.ꝓuenit.de em.et vẽ.vnã habes i.c. ex tua.de fi.ꝑsby.& aliã in.c.ꝯsultatiõi de tẽp.ord.s3 ego nõ puto hoc indistincte verũ:sed dicerẽ distinguẽdo.aut iurisƿator rñdens cõsultationi determinat illã p ius cõe:& tũc ꝓcedat theorica gl.& doc.aut determinat illã p id qd nõ ẽ iure cautũ:& tũc iducit ius nouũ & ad hoc adduco tibi tex.rotundũ & aptũ a nemine põderatũ nisi a me:diuia fauẽte grã in.c.ex multa.in ṽ.in cõsultatione ius edit de voto quẽ tex.ad hoc tene mẽti.& adduco ꝙ voluit bar.i.l.nemo.C.ꝺ sen. & interlo.om.in.vbi dicit ꝙ l3 snia principis faciat ius quo ad oẽs:nõ tñ faciat ius eiꝰ ꝯsultatio seu rñsio qd itellige verũ qñ ꝑnceps p illã ꝯsultationẽ & rñsionẽ nõ intendit disponere & introducere ius.sed id qd iure cautũ est approbare.

¶ Additio.

¶ Adde tex.& ibi gemi.in.c.romana.§.

fi.de offi.ordi.lib.vj.vbi colligit arg.pro ꝛ cõtra quod iura que dirigun- tur ad certam personam faciunt ius etiam inter alias personas qñ papa respõdet per viã iuris. ad hoc de iuramé.calũ. de quo per glo.in proe- mio cle.ꝛ facit quod no. glos.in clemen.dudum. in.§.huiusmodi.in prin cip.de sepul.ꝛ vide glo. in.c.romana.§.cum an- te.de appel.eodẽ libro. in versicu.qui pro tem- pore.ꝛ pondera text.in c.ex multa.quia posset cauillari.ꝛ dicat ius in cõsultatione edit.ꝭ.edi- tũ esse ostẽdit.sed tene primum quod predixi.

¶ Cõpromissum.

¶ Compromissum [a] su- per potestate eligẽdi nõ potest fieri nisi oib9 ca- nonicis ꝛ singulis con- sentientibus.vnde non sufficit maior pars capi tuli:qꝛ cuiuslibet inter- est singul.vt eligat per se et nõ per alium.ideo quilibet potest cõtradi- cere ne fiat compromis sum:et ideo si compro- missum fiat ab vno no- mine oim aliis presenti bus ꝛ non cõtradicenti bus non valet quia cum ista res non sit leuis im- mo magne importantie debet sigillatim oẽs re- quiri ꝛ expresse consen- tire.istud est dictũ sing. ꝛ obliuioni non traden- dum.Cõpo.in.c.in cau- sis.de elec.qđ do.Abb. ibi reputat mirabile.fa cit in arg.appositũ.d.c. in causis.ꝛ.c.quia pro- pter.ꝛ.c.quia scriptum.

eodẽ titu.Ex quo sume regulam quod in arduis explicandis in vniuersitate debent oẽs expresse consentire nec suf ficit ꝙ actus explicetur per aliquos no mine aliorũ.licet illi taceant ꝛ non cõ- tradicant quia in re onerosa ꝛ graui de bet interuenire cõsensus expressus per id quod voluit Innoc.in.c.in genesi.de elec.ꝛ gl.in regula.ea qui facit.de reg. iur.lib.vj.ꝛ glo.in.c.sicut.de electio.lib. vj.ꝛ quod legitur ꝛ notatur in.l.qui pe- titur.ff.manda.

¶ Commissarius.

b ¶ Illud quod [b] fit per commissarium fin gitur esse factum per ipsum cõmittẽtẽ ita probat in tex.ad hoc celebri.c.scien tis.de elec.ſm doc.ꝛ do.Abb.ibi qui in ducit ad.q.ꝛ dicit se in facto fuisse qđ tum quidã testator mandauit certa bo na sua distribui in pias causas.ſm qđ vt suis executoribus testamẽti.executores elegerũt negotium priuilegiatũ tum vtputa fabricã ecclesie epũs[?] pe tebat quartam bonorum legatorum re plicabat quod de relicto facto p fabri ca nõ debet quarta.vt in.c.fin.de fabri replicabat ꝙ testator nõ elegerat fabri cam sed executores.qrebatur quid iu ris.rñdit do.Abb.ꝙ nõ debebat quar ta qꝛ illud qđ fit p executores testamẽ ti videt factum p ipsum testatorem.vn perinde est ac si ipse testator elegisset fabricam.ar.optimũ.d.c.in causis.ꝛ.l. vnum ex familia.§.fi.ff.de lega.ij.et ibi hoc firmat Bart.per illum tex.et ex hoc dicit habere bonã practicã impediẽdi quartam epi quod vbi testator relin quit i genere ad pias causas [c].Cautela est qđ executor testamenti eligat ali quã causam priuilegiatã ex qua nõ de beat quarta ꝛ q̃ sint cause priuilegiate dic vt legitur ꝛ notatur in.d.c.fi.ꝛ in.c. ij.de sepul.tene menti istud pulchrum et generosum dictum.faciũt que habent ꝛ notãtur in.c.mulieres.de sen.excõ.et in regula qui per alium.de reg.iur.lib. vj.ꝛ in.l.ita tamẽ.§.gessisse.ff.de admi nistra.tuto.ꝛ in.l.non solum.§.si mãda to.ff.de iureiur.cum si.

¶ Additio.

¶ Adde Bal.in.l.distrahente.C.de re bus alie.

a ¶ Casus in quib9 nõ sufficit mi- nor ps ca- pituli põit Felin.in.c. cum oẽs.in ix.col.cum trib9 sequẽ ti.extra de constitu.

b ¶ Adde qđ dicit fe- li.in.c. iter ceteras . in iij.ꝛ.iiij.co. extra de re scri. qđ pa- ria sunt qđ quis eligat per se vel qđ alius p eius mãda to. vt dicit Pañ.in.ij. col.vbi cõ- suluit.ꝛ ro. cons.cxvj.vbi quedam di cit que fa- ciũt ad pro positum.

c ¶ Istã li mitationez ponit Jas. in.l.ita de- mũ.i.ij.co- lum.in.xv. fallẽ .C.de pcu.ꝛ Fel. in.d.c . sup ea.h alleg.

bus alie.nō a lie.quod cōmissarius pre iudicat committi scienti licet se nō subscripserit: sic illud quod facit cōmissarius nocet committenti.

¶ Clausula.

¶ Ubi in aliqua cōmissione seu rescripto apponitur clausula appellatione remota intelligitur remota quo ad partem nō quo ad tertium. iste est casus vnicus & sing. in.c.super eo.de offi.dele.de quo feci. festum do.Ant.in.c.vt debitus.de appel.& in facti contingētia.ita respondet.per illam tex. Tu adde id qd voluit glo.in fi.in.l.creditor.in prin.in ℣.ponere.ff.māda.quam retuli in litera. A. in notabili inci.regula est qd nihil est innouandū. Et adde aliud quod licet exceptio dilatoria sit preponēda ante lit.contest.c.inter monasteriū.de re iudi. c.pastoralis.de excep.& quod ibi not.l.fin.C.eo.l.exceptionē.C.de proba.&.iij.q.vj.§.exceptio.intelligitur hoc esse verū quo ad partes sec⁹ quo ad tertium singu.est casus fm Ang.in.l.si quis libertatem.ff.de pe.here.

¶ Clausula.

¶ Clausula in fine apposita nō debet referri.ad oīa precedētia quādo ex tali relatione sequeretur absurdū vel aliud inconueniens seu iurium correctio debet enī esse vniformis rationibus precedentib⁹ ad hoc vt clausula sequēs referatur ad oīa secus si pōt reddi diuersitatis ratio inter pcedētia.tex.est singu.& alibi in cēsura canonica non repit⁹ fm do.abb.in.c.eccl'ia vr̄a.el.ij.in ℣.nō debeat ad contētum & alia que non sunt de forma referri.de elect.ad hoc vide Bart.in.l.ptor.la.ij.ff.vi bo.rap.& in.l.talis scriptura.ff.de le.j.& do.abb.i.c.ij.regris.de ap.& qd no.i.c.inqsitioni.e.ti. & vide Bal.i.l.j.C.d diuer.rescri.& i.l.j.C.de lib.prete.& i.l.j.C.de legi here.& in l.j.ff.de posthu. Nic.de neo.i.l.csilio.ff.de cura.furio. Joan.de imol.& do.meū.in.c.j.de pactis.Bal.cōsi.v.incip. Andriolus Lud.ro.csi.cxxix.&.cx. Pau.de cast.consilio.cccxliij.glo.singu. fm Ange.post Guil.de cug.& Bar.in.l.si idez.cum eodem.ad fine.ff.de iurisd.om.iu. vbi clausula refertur ad proximū precedens.qn̄ cōmode adaptari non potest ad oīa precedentia.& licet do. Abb.fecerit sing.d.c.ecclesia facit optime tex. in.c.cum dilecti.de do. vide ibi scribentes: & vide do. Car.in cle.j.§.fi. de iur.patro.

¶ Careo.

¶ Verbū careo[a] intelligit ipso iure.glo.est singu.& vulgaris in.l.puidendū.in ℣bo careat foro.de postu.quā glo.reputauit sing.Ange.Raspha.Fulg.& cōiter oēs legiste.& vide elegās cōsiliū do.Pe.de anch.qd incipit ex curia neglīgētia & est.vj.in ordine positū inter cōsilia Jo.cal. in titu.de feu.vbi dixit qd licet verbū careo pferatur i futuro tpe.est tn̄ canon late sententie & alleg.glo.d.l.puidendū.& ratio est fm eū qr lz verba sint futuri tpis si tn̄ sint de sui natura priuatiua sunt canon late sententie et alleg.gl.d.l.prouidendū.vide plene de hoc verbo & similib⁹ do.meū in.c.si diligēti in ver.perdatur sup gl. de fo.compe.ego allego tibi aliam glos.in.c.nouit.in ver.carcere decernimus de his que fiūt a prela.sine cōsensu capi. quam glo.allegauit ad hoc do.Abb.in.c.super his.de fide instr.sed dici potest qd ibi non solū cōsideratur natura verbi decernimus quod est verbū declaratorium vt p doct.in.c.decernim⁹. de iudi. aliqn̄ est iuris noui introductorium et

a ¶ Adde ad propositū do.meū. do. Jasonē in.l.si quis id quod.in iij.col.ff.de iurisd.om. iudi.

hoc de sui natura: vt in d.c. decernim⁹. naz v̄ba b declaratoria licet nō p̄ferantur in preteritum sunt canon late snie: ita voluit do. abb. in. d. c. si diligēti. ⁊ alle. tex. iūcta glo. d. c. nouit. ⁊ ita sentit in. d. c. sup his. sed iudicio meo potius cōsideranda est natura verbi careo in. d. c. nouit. quaz natura v̄bi decerno nec apparet rō quare ibi cōsideretur poti⁹ natura vni⁹ verbi quā alterius cū glo. ibi q̄ comprehēdat vtrūq; verbum ⁊ sic apte sentit q̄ vtrūq; verbum est canon late sententie: nam si voluisset denotare solū naturam v̄bi decerno: apposuisset dūtaxat illud ⁊ non verbū careo. nā syllaba nō debet poni superflua in l. vt dixit glo. in. l. j. ff. q̄ metus causa. nec dictio: vt est glos. in. c. solite. in versic. tanq̄. de maio. et obe. facit. c. si romanoꝝ. xix. di. ⁊. l. ampliores. §. c in refutatorijs. C. de ap. ⁊ qd̄ voluit Bal. in rub. C. de contrahen. emp. et qd̄ legitur ⁊ notatur in p̄emio greg. ⁊ quod voluit Bald. in. l. lecta. ff. si cer. pet. ⁊ in. l. qui rome §. duo fratres. ff. de v̄b. obli. ergo illa glo. latuit patres nr̄os et non est vsq; nūc ab alio ponderata tene menti. idē dic in verbo alterius q̄ sit canon late sentētie. tex. est iuncta theorica Bal. in. c. cum accessissent. de consti. refert ⁊ sequitur ibi dn̄s meus. et in. c. si a diligēti. vide ibi p ᵃeū.

Citatio.

Si nuntius ᵇ citat presente iudice ⁊ mandante habet̄ perinde ac si iudex citasset ⁊ est satisfactum solēnitati. l. ij. C. qñ ⁊ qñ iudex. istud fuit singulare dictū Bald. in. d. l. ij. ⁊ ampliat illū tex. cū sua glo. ⁊ glo. Bar. in. c. cōsuluit. de offi. dele. ⁊ adduco tibi elegās dictū Ange. in aut. ipsius. C. de fideicōmis. vbi dicit se habuisse de facto q̄ monitio in casu illius aut. est fiēda a iudice si fuit facta p nuntiū vel epistolā satisfactuz est illi aut. ⁊ alle. gl. quā alibi dicit se nescire: in aut. de here. ⁊ falci. §. quoq;. in versi. de certo. ⁊ ita duo dicta refert do. meus in repe. rubrice de fi. instr. in. iiij. col. et ratio esse pōt q2 nō refert an iudex moneat ore p̄prio an p eplām vel per nūtiū cum paria sint aliq̄d p̄ferre in voce vel in scriptis vel per nūtiū. tex. est melior in iure. l. non figura. in v̄bo nō minus valere qd̄ scripture quā qd̄ vocib⁹ figuratis significat̄. ff. de actio. ⁊ obl. ⁊ vide glo. in. c. cōstitutionē. de sen. excō. li. vi. ⁊ tex. in. c. vbi periculū. §. nulli de elect. eo. li. c. q̄ in aliquo. j. di. facit. c. plectis xxv. dist. ⁊. l. ita apud labeonē. §. conuiciū. ⁊. l. corneli. §. si quis librum. ff. de iniur. que duo iura allegauit Ludo. ro. in quodā suo consilio vbi consuluit q̄ ita punit̄ dicens alicui iniuriā vt in voce sicut i scriptis lz alit̄ voluerit ᶜ Bal. in l. j. in p̄n. ff. de ver. obl. ⁊ in aut. habita. C. ne fili⁹ p patre. Et adduco tibi dictū stupendū. d. Ant. de but. in. d. c. cū cām. de iur. cal. vbi dicit q̄ lz. c. ij. de cōfes. li. vj. velit q̄ reus dz esse iussus ⁊ monit⁹ a iudice tñ sufficit q̄ moneat̄ a iudice p nuntiū de quo dicto exclamat ibi Joā. de imo. dicens nō fuisse dictū ab alio ⁊ forte singulare ⁊ memoria dignum. vide ibi do. meum. ⁊ in. d. rubrica.

Cassatio.

Cassata cōstitutione nō cassatur ei⁹ effect⁹ per prius editus. bonus est tex. in ar. in. c. q̄ in ecclesiarū. de cōsti. vbi papa cassauit nedum constitutionem: sed venditiones inde factas ⁊ hoc colligit do. Abb. ibi. Sz iudicio meo tex. est ibi clarus ⁊ apertus. ⁊ not. in arg. nam vbi est tex. apertus cessat arg. per id quod

a De hoc v̄bo careo ⁊ alijs similibus vide Feli. plene in. c. Rodulph⁹. i. xvij. col. extra d̄ rescri. et in c. ex fauore l. ix. col. extra eo. titu. de rescript.

b Adde ad istud dictum dn̄m meū do. Jasonē in. l. j. §. si iusserim. in primo notabili. ff. de acqui. posses. eundez do. Jasoné i. l. iubem⁹. in vlti. col. C. de test. plene i. l. fi. ff. de serijs.

c Nā iniuria facta per eplām dicit̄ v̄balis Roma. cōsil. cclxv. ⁊ vide q̄ dicit do. me⁹ Jason in. l. j. ff. de ver. obliga.

voluit Jo.an.c.j.de pactis.ꝛ putat hoc ꝓcedere do.abb.i.d.c.q̄ i ecclia ꝑ vel statutū tenuit:tēperat tñ nisi in cessatione diceret vt ꝯstitutio habeat̄ ꝓ infecta qꝛ tūc ois effect⁹ cēset̄ sublat⁹ ꝛ alle.gl.no. in cle.vna.in ꝟ.ꝓ infectis.de imu.eccl. ꝛ illā glo.facit sing.do.car.ibi ꝛ dicit illum tex.ꝛ glo.fin.ꝛ se nescire alibi ꝛ facere ad multa inq̄tum reuocātur retro gesta ꝛ papa circa ea q̄ sunt de iure positiuo hꝫ potestatem illā reuocandi ex tunc ꝛ magnificcit etiam illā glo.idem do.Car.in.c.ad petitionē.de accu.ꝛ do. Abb.in.c.si aliqñ.de sen.ex.do.Anto.ꝛ Jo.de imo.in.c.ceterū.de rescri.vide ibi,do.meū.ꝛ limitauit illā gl.do.Car. in.d.c.ad petitionem.nō habere locum vbi ageretur de preiudicio tertij.vide do.meum in.d.c.que in ecclesiarum.in xv.col.vbi refert.q.quā habuit in facto do.Car.ꝛ etiam ipe:ꝛ dicit ꝙ do.Card. fuit sibi contrarius vide eum ibi omnino ꝛ vide do.Abb.in.c.non debet.de cōsanguinitate ꝛ affi.circa finem.

¶ Confessio.

¶ Cōfessio fcā sup crimine plene p̄iudicat qñ fit in iudicio ꝛ in p̄ntia iudicis sui quo casu plene preiudicat etiā nullo p̄cedēte ꝓcessu.arg.c.at si clerici.de iudi.ꝛ singu.no.Jnn.in.c.qualiter ꝛ qñ el.ij.de accus.facit tex.i.c.j.de accu.li. vj.quē ad hoc ponderat do.abb.in.d.c. at si clerici.ꝛ vide Bart.in.l.si ꝯfessus. ff.de custo.ꝛ exhi.reo.vbi dicit dictum[a] Inno.habere locum qñ cōfessio fit principaliter ꝛ ꝓpter se tūc enim valet sine ꝓcessu.arg.in illa.l.secus si fiat incidēter ꝑ quandā consequētiā.l.si filiū.C.de libe.causa.ꝛ hoc dictū Bar.no.ꝓ limitatione illius dicti Inno.ꝛ pro illo limitatione Bar.est glo.quam reputo sing. c.ex penitētib⁹.l.di.in fi.q̄ dicit ꝙ si promouendus cōfitet̄ suū crimen nō dꝫ ex hoc puniri:sed solū repelli ab ordinis susceptione qꝛ ad hoc nō agebat̄.ꝛ not. ꝙ tūc ꝯfessio intelligitur facta in iudicio non solū qñ fit in presentia iudicis sed opꝫ ꝙ iudex sedeat pro tribunali. vt in.l.penul.ff.de iusti.ꝛ iure.vide tex. glo.no.ij.q.j.in.§.qñ autē.ꝛ hoc qñ causa exigit plenam probationem secus si exigat semiplenam tunc sufficit iudicem itinerare per locuꝫ iudicij vide bonum tex.cum gl.in.l. voluit.ff.d iterro.actio. ꝛ vide do.abb.in.c.ij.de confessis.ꝛ in.d.c.qualiter ꝛ quando.

¶ Confessio.

¶ Confessio incidenter facta non sufficit ad imponendam penam ordinariam potest tamen iudex inchoare nouum ꝓcessum et adducere illā confessionem ad probationem delicti.iste est casus singularis ꝯm vnam lecturam in.c.ij.de confes.ad hoc facit qđ not. Innocē.in.c.per inquisitionem.de elec.et quod voluit Joan.andre.post compostel.in.c.mandatum.de rescript.vbi dicit qđ si in causa beneficiali reus confitetur se ius non habere et actor nihil probat de iure suo quod inferior et papa non potest procedere super illa instantia contra reum confitentem quia nil potest vltra libellum de simo.licet heli.l.finali.C.de fideicomis.liber. sed inchoando postea nouam instantiam per viam inquisitionis poterit procedere contra illum et eum priuare ex eius confessione per notata in dicto capitu.per inquisitionem.refert.et sequitur istud dictū dominus Abbas in dicto capitulo secundo.de cōfes.ꝛ vide do.Anto.in.c. causam que.el.j.de testib⁹.quē refert ꝛ sequit̄ ibi domi.Abbas.Hoc

a ¶ Istis dictuꝫ Inno.ꝛ Ange.et Alex.i.l.ij. ff.de lib.et posthu.Feli.i.c.cū dilect⁹.xx.colū.ex̄ de rescrip.Alex. ꝯsil.xxxiij. in.iij.vo.incip.visa.in q̄sitiōe formata.idem Alex.in ꝯs. cxxvij.inci. visa inq̄sitiōe.i.j.co. in.iiij.vol. panor.i ꝯs. xxv.ici.saluatore.i.j. col.Bald. in.l.ij.C.de re iud.matthe.notabili suo.liiij. inci.no.vtilem.Triumꝫ Ange.in ꝯsi.cccxvij. incipi.pro dei noīe ꝓ p̄dictꝫ duo examinanda sunt.ꝛ i ꝯs.clxxviij. incip.visis actꝫ p̄dictꝫ ꝛ ibi adducit duo motiua.

a ¶ Vide Barbatiũ allegãtem illas duas gl.i.l.j.§.si qs simplr i ĩx.col.ff.de ṽb.obliga.

b ¶ Do. alex.in cõsil. xxxviij. inci. cõside ratis his ꝺ q̃b⁹ in thesmate.in. ij. vol.dicit ꝙ ista est magis cõis.ꝛ in consilio lxxxix.inci. vtrũ ẽphyteosis i.iiij. vol.et vide eũdẽ Alex. in ꝯsi.xxiij. inci .opportuna ꝯsideratis .i. iij. col.i.j.vol. ſz ꝯtrium tz ipẽ. d.alex. i ꝯs.clxxxix inci.viso et mature discusso in. v. volu.

c ¶ Itẽ aduerte quia cautio ꝑtoria non dz esse nuda a pignore et fideiussori b⁹.do. me⁹ do.Jason i l.iubere cauere.in.j. col.ff.de iurisd. omni. iudi.

limita non habere locũ in papa quia potest ꝛ cõsueuit incõtinenti super illa instantia pronũtiare contra vtrunq ꝛ aliij cõferre beneficium ẜz Jo. and. post cõpostel.in .d. c.mandatũ.ꝛ.d. Abb.in d.c.ij.hoc idem sequitur Archia.ꝛ alij scribentes b post cũ in.c.fi.ꝺ iureiu. lib.vj.ꝛ Specu.in tit.de actio.ꝛ pe.§.superactio. ver.quid si reus.qꝺ tene perpetuo menti.

¶ Caro.

¶ Pro solatio a dico tibi vnũ qꝺ illis diebus quibus licitum est comedere oua licitum est comedere sagimẽ. glosse due sunt solitarie et vnice. vna in.c.ꝑsbyter .lxxxij. dist.alia est in. c. admonere.xxxiij .q.ij.ego pro illis duabus glo.allego tibi tex.in.l.j. C.de erogã.mili. annu.li.xij. vbi appellatione carniũ nõ venit lardum ꝛ per cõsequens sagimen:nam ibi ponuntur vt species distincte carnes ꝛ lardum. et ibi Barto.dicit no.ꝙ lardum non est caro nec econtra quia lardũ ꝛ carnes ponũtur vt species separate adeo ꝙ ẜm euz appellatione macellatorum carnium nõ veniũt macellatores carnium ꝛ lardi tene mẽti quia illa lex non solet allegari ꝑ aliquem pro illis duab⁹ glo.decreti.

¶ Contractus.

¶ Contractus presumitur esse emphyteoticus si locatio est perpetua et pensio parua ꝛ etiam ex qualitate pactorum ex consuetudine pensionis ꝛ cõmuni vsu loquendi alias presumitur esse contractus locationis si pensio correspondet fructib⁹. gl.est singularis ꝛ ꝑegrina in l.j.§.j.ff.de superfi.quã reputauit sing. Bal.in.c.iij.de dila.ꝛ dicit hoc esse considerãdũ secũdũ cũ ibi que simplex locatio trãsit ad quemlibet heredẽ.vt in l.viam veritatis.C.loca.sed emphyteosis ecclesie non trãsit ad b heredes extraneos.de quo vide notata in.c.in presentia.ꝺ proba.ꝛ per Lud.ro.ꝛ moder. ꝛ alios in.l.etiã.ff.so.ma.do. me⁹ in.d. c.iij.dicit qꝺ Bal. veri⁹ diceret isto mõ ꝯtract⁹ emphyteoticus dicitur ille qui sub modica pensione datur ad meliorandum.ita dixit Bald.in.l.j.C.de iure emphy.ꝛ videmus quotidie emphyteosim cõcedi ad soluẽdum vnã librã piperis vel decẽ solidos.ꝛ dicit ꝙ iste est ꝓprie cõtractus emphyteoticus qñ est ꝛ dat modica pẽsio et vilis.ꝛ iterueniit melioratio posito ꝙ in cõtractu essent apposita illa ṽba locauit qꝛ ṽba debẽt intelligi ẜm subiectã materiã.l.si vno.ff.loca ti.si autẽ pẽsio esset magna adeo ꝙ cõsimẽsuraretur fructibus qui ex re illa ꝑcipiũtur tunc presumitur esse locatio: nõ ꝯtractus emphyteotic⁹ ex eo quod repugnat nature ẽphyteosis.ꝛ ad hoc do.meus adducit quod voluit Bal.in l.j.C.ꝺ iure emphy.et dicit se aliasi fa cto cõsuluisse bononie cũ fuisset cõcessa quedam domus in emphyteosi sub magna mercede adeo ꝙ nõ daretur maior ex locatiõe quod debeat fieri remissio si casu fortuito nõ poterat frui plene domo illa.vide qꝺ late scripsit in ceteris de iur.do.meus l.c.propter sterilitatẽ de loca.et an cõtractus emphyteoticus ꝑsumatur esse perpetu⁹ seu temporalis hic nõ examino sed vide plene do.meũ l.c.iij.de dilatio.vbi bellissime discurrit hunc passum.

Cautio.

c ¶ Cautio c simpliciter facta licet intelligatur de nuda.vt in.l.sancimus.C.de verb.sig.cũ si.tamen non debet esse nuda a validate.debet enim esse valida. glo.est sing.i.l.hmõi.ff.de leg.j.itẽ non debet esse nuda ob obligatione bonor

vel a pena.ita pulchre dixit Bar.in.l.si prius.ff.de ope.no.nun.faciat gl.i.l.ij.§.si dubitet.ff.de iudi.z in.l.j.§.hoc autem.ff.si cui plusq̄ p.l.fal.sed gl.habes in.c.j.igit.de cōse.dist.iiij.que dicit qđ simplex cautio intelligit idonea cautio lz sz eā lex dicat q̄ cū dz idonea cautio intelligendū sit pignus vel fideiussor.l.iiij.§.adijci.ff.de fideicō.liber.qđ est mirabile z vr̄ illa gl.obstare.d.l. sancim⁹.nisi dicas sm do.meū do.And.in rubr.de pig.q̄ illa gl.procedit in cautione expressa a lege in qua interueniunt pignora.l.si mandato titij.§.si.ff.mādati.mihi videtur quod tūc simplex cautio dicitur idonea cautio quādo lex requirit z vult qđ sit certissima ad hoc pondero.d.c.prima.in ver.certissima cautione.z gl.ibi dixit ex eo qđ dicit certissima nota argumētū q̄ simplex cautio.z.c.z certe.z ad hoc doc.non animaduerterunt nota etiā qn̄ lex seu aliqua dispositio requirit sufficientē z idoneā cautionē qđ eo casu debēt dari fideiussores z pignora.vt in.d.l.si mandato titij.§.si.sed qđ si pmittat z debeat prestari mediocris cautio dic q̄ tūc venit obligatio oim bonorū casus est sin.in.l.filio.ff.vt leg.no.caueat sm Lud.ro.in.l. diuortio.§.interdū.ff.so.ma.si dicat cautio cōpetēs dic q̄ intelligit fideiussor seu pign⁹.glo.est sing.in.l.si debitori.ff.de iudi.sm domi.meum in rubrica.de pigno.sed eā etiā fecit singu.Lud.ro.in.d.l.diuortio.§.interdictuz.z si dicatur cauet vel satisdat dic quod si est suspecta psona debet cauere cum fideiussore.glo.est singu.in.l.penul.§.z cum res.ff.de peti.here.vide quod habetur z notatur in.c.ad nostrā el.j.de iureiurā.in.c.pisanis.de restitu.spo.z in.c.per vestras.de donatio.inter virum z vxorem et dote post diuor.rest.z in.c.quoniam frequenter.§.in alijs vt lite non contestata cum si.adde tamen elegāīs dictū bal.in.l.vniuersa.C.de pc.
a impera.offe.a Statuto cauetur q̄ quando petitur compromissum caueatur idonee quod intelligitur arbitrio iudicis z refert se ita in facti cōtingentia consuluisse refert z sequit istud dictū bal.do.me⁹ in rub.de pig.z licet sctō sequeret istud dictū bal.tn̄ mihi videtur dicēdum aliter l.itelligi idonee cauere seu idoneam cautionez pignora vel fideiussores vt in.d.l.si mandato titij.§.si.et in.d.l.iiij.tunc sic quando duo debētur alternatiue optio cōpetit debitori regula in alternatiuis de regu.iur.li.vj.l. plerūqz.§.gener.ff.de iure.do.si ergo qui idonee cauet debet prestare fideiussores seu pignora ergo sufficit illud prestare quod sibi videtur dummodo illud sit sufficiens z idoneum.qz dato sufficienti z idoneo fideiussore iudex poterit dicere ego volo pignora z non fideiussores z ecōtra datis sufficientibus pignoribus seu sufficiēti pignore iudex non poterit dicere volo pignus sed fideiussores:dictum tamen Bal.putarem pcedere quando esset dubium de idoneitate cautionis quia tunc iudex possit arbitrari dicendo volo quod des pignora et nō fideiussores z ecōtra quia forsitan dubitaret de idoneitate fideiussoris seu pignoris secus si liqueret z constaret et hoc pōderabilius qz istđ tēperamētum a nemine habui nisi ex ingenij fabricatiōe diuina pcedēte grā z adduco in simili qđ voluit bart.in.l.ij. ff.de effracto.z expila.vbi vult q̄ qn̄ ɔstitutio puidet simplr̄ loquedū impsonaliter puta suspēdat ab officio vel beneficio vel amputet sibi manus

a ¶Qn̄qz pena est alternatiua quis habeat electionem an iudex an re⁹. Feli.plene in.c.inter ceteras.ex de rescrip.

vel cōdēnetur ad mille vel per verba filia in penis alternatiuis optio debet dari reo qr in penis est minor interpretatio facieda vt in iuribus vulgarib9 regula in penis de reg.iur.lib.vj. cū si. refert et sequit.istud dictū Bar.do.abb.in.c. a crapula.de vita z hone state cle.z in aliis locis cū ergo i casu nr̄o.d.l.si mandato titij loquatur ipersonaliter p pn̄s optio debet dari reo.

a ¶Vide do.meū. d. Jas.i.l.ij. ff. qd quis q iuris.

¶ Confessio.

¶Cōfessio simplr facta intelligit facta ad postulationē nisi exprimatur motu proprio.c.si motu pprio.de preben.lib.vj. ita dixit Bar.i.l.quisqs C.de bo.pe.li.x.sz q̄d in concessione que fieret p b legē vide eūdē barto.in l.j.circa fi.C.de bo.va.z pro hoc intelliges quod voluit Bald.in.l.j.C.de fruc.z lit.expē.dixit eñ princeps concessit priuilegiū filiofa.vt possit testari de bonis suis nulla legitima relicta patri/ nunquid pater hoc itidez facere poterit Distiguit aut princeps cōcessit hoc ad instantiam filij et semper presumitur[a] nisi appareat.et exprimat z fiat mentio de motu pprio p.d.c.si motu proprio.et tūc pr̄ hoc itidē facere poterit aut princeps motu pprio cō cessit z tūc pater nō pōt: ratio:quia prio casu nō cessat rō auaritie z ambitiōis.scdo casu sic:sed hec ratio non satisfacit mihi pondera. c

b ¶Et dicit ibi an. qd facit p aromatarijs qui miscēt ceram corruptam cū non corrupta qd ē eis licituz.

c ¶Vide do.meū. d. Jas. in. l.ij. i.iiij.col.C. de instit.et substitu.

¶ Collecta.

¶Ille q̄ est grauat9 vt soluat collectas seu tributa potest dicere officiali ostēde mihi si suz in quinterno z si nō reperiatur iniuste grauatur.tex.est peregrinus iuncta theorica bar.in.l.ducēnarij.C.de exacto.tribu.lib.x.z q̄liter pbet q non sum descript9 in libro dic quod cū ista negatiua sit coarctata ad certā scripturam est probabilis z incumbit onus pbādi.illi qr ita negat per tex.d.l.ducēnarij.z idē bonus tex.in.l.cū lege.de pba. z idē firmat bar.i.l.ei qui.in fi.C.de ap. vbi si dico q sētētia est nulla qr nō fuit citatus z volo probare ispectionē actorum possum z mihi incūbit onus pbandi de quo adde no.p bal.in.l.actor.C.de pba.z in.l.hoc iur.z in.l.in illa.ff.de v. oblig.z hosti.z doc.in.l.bone.de electi. bonus text.in.c.conquerente.de cleri. nō resi.vbi ista negatiua qd q̄s nō resiserit in bñficio pbat p diligentē inquisitionē in loco facta vbi residere debet.

¶ Commissio.

¶Licitum est[b] cōmisceri corruptū cū incorrupto tex.est celebris i.l.oia.C.de reb9 cōductis in publicis horreis z ibi Bar.dicit illum tex.ad hoc esse mētitenendum.quia contrariū secūdū eū dicerent laici quod non est verum vt ibi.

¶ Collecta.

¶Qui d nouo venit i collegiū nō tenetur p debito antea ꝯtracto qd facit vt ciues nouiter recepti nō teneant ad collectas q̄ p debitis antiquis ponunt ita no.sing.dy.in.l.incola.ff.ad muni.z alle.ad hoc.l.puidēdū.C.de decur.li.x.et ibi bar.refert z seq̄t Dy.z vide bar.e.l.i §.heredē.in fi.ff.ad.l.fal.z i.d.l.incola. z bal.in apostillis in.l.j.ad fi.qd cuiuis q vni.no.vbi ponit aliquas regularitates z pulchras.q.z adde bar.in suo tractatu repsaliarū i.iiij.q.prime.q.principalis prope fi.z no.illū tex.qd successor in officio nō tenet p debito pdecessorū z de hac.q.vide Jaco.de beluiso in corpore.vt nulli iud.§.hoc pro iubem9.col. ix.z vide Bar.in.l.ciuitas.ff.si cer.pet. et ibi plene per moder.

¶ Conditio.

¶Ista[c] conditio si nupserit habet ipso

limitatũ a iure quo debet adimpleri i.ſ. trienniũ poſt pubertatem. iſte eſt caſus mirabilis ſm Bar.in.l.ij.§.ad filioꝝ.C. quando et qui quarta pars debe.li.x.qḋ no.quia facit ad multa.ꝛ vide Bal.in.l. ſancimus.C.de nupti.

Collecta.

Si ſoluitur alicui officiali collecta ſi poſtea aufugit non imputatur ſoluenti: caſus eſt peregrinus ꝛ hoc no.ibi Bar. in.l.pro his que.C.de naufra.li.xj.

Collegium.

Licet aliquis debeat extrahi de vno collegio qḋ intrauit nihilominus gaudet interim priuilegio donec fuerit declaratum fuit qꝛ cũ ſit in poſſeſſione iuris illius priuilegij debet gaudere priuilegio illo.ar.ff.eõ quot.ꝛ eſti.l.fi.ita not. bar.illũ tex.in.l.j.ad fi.C.de colle.li.xj. qḋ no. Et not.aliud ſm eũ ibi qḋ ſi vnus de vno collegio remouetur ꝛ aliꝰ ſubrogat qꝛ hoc dꝫ fieri de voluntate ꝛ ↄſilio eoꝛꝫ q̃ ſunt collegio vt ibi p eũ. vide ad hoc no.in.c.ↄſtitutio.de elec.ſm vnã lecturã vbi recedẽti de collegio nõ põt p ſui iuris reſeruari vox in electiõe licet poſſit vnꝰ q̇ non ſit de collegio dare vocẽ in illo collegio ſi oẽs voluerint.c.ſcriptũ. eo.ti.ꝛ.c.bone.de poſtu.pla.ꝛ vno ↄtradicẽte nõ poſſit ſm ↄpo.in.d.c.ſcriptũ. vbi refert Jo.and.in nouel.vide Lud. ro.in litera.C.ſingu.lxxx.alias.xcij.ita addit do.meus do.Alex.de imo.ad.d.l. j.circa fi.

Clericus.

Si clericus deceſſit poſt fructus perceptos p̃bẽde ſue põt trãſmittere ad heredes ſuos iſtud dixit gl.celebris in.l. j.C.de anno.ciuili.lib.xj.quã ſequit̃ ibi a bar.ꝛ alle.c.j.de offi.ordi.li.vj.ꝛ remittit ſe ad no.p eũ in.l.diuoꝛ.ff.ſo.ma.ſed debuit allegare qḋ legit̃.ꝛ no.in.c.p̃nti. de offi.ordi.eo.lib.ꝛ quod plene not.in c.finali.de pecu.cleri.ꝛibi vide do.meũ do.An.plene vbi alle.plures gl.ꝛ plene p.d.ab.i rep.c.cũ eſſes.de teſt. vbi de hoc addit tex.in.c.i ſtatũ.cl.ij.eo.tit.vbi hꝫ qḋ trãſeat ad ſucceſſores ꝛ eſt cõmunis opinio doc.in clerico beneficiato habẽte adminiſtrationẽ: in clerico vero ſim plici eſt magis debitũ ſm docto.ibi vide Bald.et Sali.in aut. licẽtiã.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ doc.i.l.cõmodis.ff.de re iudi.quos refert.d.alex. de imo.in.d.l.prima. in addi.

Confeſſio.

Cõfeſſio extraiudicialis qua ego ↄfiteor dñiũ rei mee eẽ tuũ nõ p̃iudicat mihi.l.cũ falſa.C.de iur.ꝛ fac.igno.ſꝫ ſi ẽt facta in iudicio eſt ſecꝰ ſꝫ illa ſit facta ita no.bar.p illum tex.in.l.rura.C.de oi agro deſerto.li.xj.ꝛ faciat rõ qꝛ veſtitur caloꝛe iudiciũ ar.l.cũ oſtẽdimꝰ. §.fi.ff.ↄ fideiu.tu.ꝛ.l. eũ p q̃.ff.de in ius vo.et in l.j.de iu.ſm vnã lecturã quam dat ibi do.me.l.ſi qs vxori.§.ſi ſeruũ fugitiuum.ff.de fur.l.manumiſſio per lictores.ff.de manu.vin.ꝛ tex.d.l.cum oſtẽdimus.§. fi.allegant p ſingulari ſcribẽtes in l.j.in p̃n.ff.de ver.obli. qꝛ propter calorem iudiciũ omnis diſpoſitio fortificatur vltra ſuam naturam.ᵃ

ᵃ Faciũt ad ꝓpoſitũ que ↄt feli. in.c.j.in.ij. co.ex̃ de li. ↄteſ. faciũt q̃ pleniſſie ↄt do.meꝰ. d.Jaſon.in l.certi cõdi tio.§.ſi nũmos.in.iij. co.ff.ſi cer. pe.ꝛ in.l.vt libertis. in iij.col.C.de colla.fe.in c.lr̃is.ex̃ ↄ fide inſtru. in.vij.ꝛ vl. colũ. Feli. poſt verba. in.c.cũ. M ferrarieñ. in.iij.colũ. ex̃. de ↄſti. vbi plene tractat qḋ a ſolitis bonũ eſt ars.

Conſuetudo.

Officiales deputati ad vẽdẽdũ gabellas.debẽt vẽdere more ſolito ſi tñ ↄtractꝰ vẽditionis eſt celebratꝰ vltra ſolitumᵃ moreẽ ꝛ modũ eſt nullꝰ ad hoc bonꝰ tex.in ar.in.l. j.C.de paſcuis pub.vel puatis.li.xj. qꝛ itelligit̃ ↄceſſa ptãs vt vẽdãt moꝛ ſolito ſꝫ bar.ibi optime facit ad hoc.l.dñi p̃dioꝝ C.de agri.ꝛ cẽſi.lib.xj.et ibi Barto.dicit caſum illius.l.fin.eſſe notãdũ qḋ ſi cõſuetudo eſt qḋ colonus ſoluat certũ q̇d dño

quod tenetur ad presta-
tionē illius rei licet pa
ctū nō extitit ꝛ ratio q̄ꝛ
res intelligitur concessa
ſm morem ſolitum fa-
ciunt ea que habentur ꝛ
notantur per doc.in.l.ſi
prius.§.recte.ff.d̄ aqua
plu.arcē.ꝛ in.l.excepto.
C.lo.ꝛ quod voluit Bal.
in.l.fi.per illuꝫ tex.C.de
fideiuſſo.et quod voluit
idem Bal.in rubrica.C.
de fi.inſtru.ꝛ in Rubrica
C.de is q̄ in frau.cre.et
in ti.de loca.in addi.ad
ſpe.in.l.fi.C.de fideicō.ꝛ
quod voluit pe.de anc.
in.c.cām q̄.el.h̄.de reſti.
vbi dixit qd̄ notarius in
cōficiēdis inſtrumentis
debet apponere clauſu-
las cōſuetas apponi tñ
d̄ꝛ eſſe ſuſpectꝰ de falſo
ſi apponat incōſuetas ꝛ a
pro primo dicto alle.gl.
in.d.l.fi.C.de fideiu.ꝛ.d.
l.excepto.ꝛ quod dꝫ pu-
niri de falſo alle.l.iube-
mus.ad fiñ.C.de te.hoc
ideꝫ voluit bal.in.l.quo
ties.§.ſi q̄s.ff.de here.
inſtit.ꝛ alle.d.l.iubemꝰ.
ſed no.Jo.de imo.in.d.
l.quoties.§.ſi quis.dam
nat hoc dictū bal.per.l.
quam all'.q̄ꝛ illa.l.loqui
tur in teſtamento inquā
tū dicit ibi tex.ibi tā ne-
ceſſaria cā doloſe ꝛc.di-
ctū tñ in ſe eſt verū vt ali
bi dabit' facultas dicēdi
faciūt ea q̄ plene notant'
p do.meū in repe.c.cum
M.ferrarieñſis de ꝯſti.in
ver.ſicut ꝯſueuit vbi ple
ne de hoc videas ꝛ vide
qd̄ voluit bar.in.l.rē pri
uatā.C.de priui.domus
augu.lib.xj.vbi dixit ar
gumēto illiꝰ.l.ꝙ ſi de cō

a ¶ Jaſon preceptor meus in.§. quadrupli. in.iij.co.in ſti.de act.ꝛ Fel.in.c.j. in.vj.colū. extra de iu diciijs.

ſuetudine ciuitatis eſt quod comitaten
ſes ſint ſoliti portare certū q̄d ad certū
locum quod non poterunt cogi vt por-
tent rem illā ad longiorē locū ꝛ magis
diſtantē ꝛ facit ad predicta bonꝰ tex.in
l.q̄ ſemiſſes.ff.de vſu.ꝛ in.l.vel vniuer-
ſorū.ff.de pig.act.ꝛ qd̄ voluit Ludo.ro.
in ſuis ſingu.in.ij.col.

¶ Colonus.

¶ Coloni q̄ faciūt laborari ꝛ cultiuari
poſſeſſiōes ꝛ arbores p indoctos ineru
ditos ꝛ nō expertos culture ſi ĩ dũcerhoc
effecta ſint deteriora tenent' dñi q̄ ims
putandū ex ipſis colonis cur ineruditos
tos miſerit ad culturā iſte tex.hoc dire-
cte pbans ſm Bal.ibi in.l.C.de mā.ꝛ
colonis patrimonialiū lib.xj.quod no.
contra colonos.

¶ Citatio.

¶ Licet citatio de cōparendo poſſet fie
ri p nuntiū abſq; literis vt in.l.ij.inter-
pellat.§.j.ff.de arbi.ꝛ tetigit bal.i.l.pa-
latinos.C.de colla.fun.fiſca.li.xj.ꝛ in.l.
miſſi.C.de exacto.tributo.lib.xj.li hoc
fallit in clariſſimis.nā citatioª facta il
lis nunq̄ valet niſi fiat per ſcripturam.
ſingularis eſt caſus in.l.quoties.C.de
digni.lib.xij.ꝛ rō reddi pōt q̄ꝛ iura dele
runt dignitati optime facit.c.quia per
tificali.de offi.dele.li.ij.ꝛ.c.quā picu
ſum.de ſen.excō.eo.li.facit quod voluit
Bal.in.l.q̄cūq;.C.vbi ſena.vel clariſſi.ꝛ
l.milites.C.de queſtio.ſed quero q̄s ci
to te vt oſtendas iura tua an valeat ta
lis citatio ſiue ego citans ſim priuatus
ſiue in dignitate conſtitutus dic qd̄ non
valet ſed eſt ipſo iure nulla q̄ꝛ tex.iur.
eſt qd̄ nemo debet oſtendere titulū ſue
poſſeſſionis.l.cogi.C.de peti.heredi.ite
dicit bar.per illū tex.in.l.j.C.de condi
cto.ꝛ procurato.ſiue acto.predi.fiſ.ꝛ no
mus auguſte li.xj.ego adduco qd̄ legi
ꝛ notatur in.l.j.de pbatio.vbi quis non
tenetur edere inſtrumenta ꝛ iura ſua c
tra ſe facit.l.nimis.C.de teſti.ꝛ.l.q̄ ac
cuſare.C.de edē.ꝛ.iiij.q.iij.§.que inte
dit.cum ſimilibus.

¶ Cuſtodia.

¶ Judex precepit quod aliq̄s detineat
ſub cuſtodia an debeāt mitti in carcerē
dic qd̄ nō.gl.habes quā ad hoc ...

celebrē in.l.agens.C.de curiosis.li.xij. vbi dicit qđ aliud est mittere in carcerē et aliud sub custodia detinere. et hoc voluit ibi Bart. sequendo et facit fm euz.l. ij.C.de exacto.tributo lib.x. et ex hac.l. infertur et notari pōt qđ carcerare aliud est et aliud custodire. tex. vř in ꝯtriū in.l. aut facta.in.§.solēt.de qō.vbi carcer fit ad custodiaz ad idē.l.j.de priua. carceribus. et l.incredibile.C.de pene. qđ est verum vbi est pena certa ꝓ delicto, sec9 ꝟo vbi nulla esset certa pena.qr tūc dicere carcer.ad penā nō ad custodiā text. in.l.senatus.de iniurijs. et in.l.j §.fi.de aleato. et bar.in.d.§.solēt. et l.imperium. ff.de iur.om.iud. Cy.in.l.j.C.de infami. et qđ de iure canonico.dic qđ ad penam text.est in.c.ꝗuis.de penis li.vj. et vide Lud.ro.in litera.l.notabili.viij.

Conditio persone.

Aliqs ꝓmittit mihi facere vestē seu clamidem an sufficiat qđ det mihi vnū florenū bar.p tex.iuncta gl.sua in.l.fortissimis.C.de mili.veste lib.xij.dicit qđ dz ꝯsiderari ꝯditio ꝑsone:nā si ꝓmittit fm eū vni militi.vel vni doctori dz esse maioris ꝑtij sec9 si alicui vili ꝑsone.optime[a] facit.l.plenum.§.equitij. et ꝙ voluit ibi bal.ff.de vsu et habi.marit9 legauit vxori sue lectum:an intelligat de serico dic ꝙ nō.sed de viduali qr verba debēt intelligi fm cōditionē ꝑsone cui dirigūtur et vide tex. et qđ voluit ibi bal.in.l.ex militari.ff.de testa.milit. et quod voluit Bart.in.l.codicillis.§.instituto filio.ff. de legib9.ij. et voluit pe.de anc.in.c.solite de maio. et obe. et do.ab.in.c.raynuti9 de testa.vbi dixit quod verba sunt intelligēda secūdū qualitates ꝑsonaꝝ inter quas ꝓferūt et allegat.c.magne de vo. et vo.redēptiōe. et c.reqsisti.de testa.vbi pōderat an relictū fiat a cōsanguineo an ab extraneo. et vide gl.in.c.deinde.xxvj. di.cū si. et no.vnū cōtra sartores vt non possint pro factura vnius clamidis accipere nisi vnum florenum ita colligit bar.in ar.in.d.l.fortissimis. et vide glo. notabilem insti.de rerū diuisio.§.cū ex aliena.que dixit quod valet cōsequētia sartor:ergo fur.

Additio.

Adde.qđ voluit Bar.i.l.j.in.ij.col.in ꝑn.ff.ad le.fal.vbi dixit ꝙ ꝟba debēt itelligi fm qualitatē ꝑsone ad quā referūtur ad.d.l.plenuz.§.equitij.et.l.si quis exheredato.ff.de iniusto rup. et irrito testa. et vide bal.in aut.ex testamēto. C.de col.vbi idem quod in.d.§.equitij. et idem in l.pe.alias fi.C.de leg.in contrarium vide bar.in l.librorum.§.fin.ff.de le. iij.per illum text. et in fi. §.vxori.ff.de aur. et argē. leg.et in.l. stratum.ff.de verb.sig.adde etiam qđ voluit Inn.in.c.pastoralis.de do. et ibi abb.in.c. fi. et no.in.c.fina.de offi. arch. facit quod voluit gemi. in.c.legitima. in ver.recognoscant de appel.lib.vj.

Consuetudo.

Ubicunqꝫ creātur aliq officiales debet[b] mos antiquis seruari alias creatio seu electio ē nulla.cas9 est in.l.actuarios C.đ nume. et actua.li.xij. dicit ibi Bar.no.hic casum quod syndic9 creatus non congregata vniuersitate ad sonum campane vel alio sono vel non congregata in loco vbi alias consueta fuerat congregari vel nō cōgregata de mandato superioris prout consueuerat nō đr legitime ordinatus et dicunt ita de facto se obtinuisse per dictam l.actuarios.

Citatio.

Nota modū citādi cū debeat ferri sňia ꝯtra absentē in cā crimiuali qđ debeat fieri comminatio quod nisi citatus in-

a Adde plene đ materia ꝑ fel. in.c.cāz q̄. in.xij.colū. extra de rescrip. vide ꝑ eūdē fel. in.c. eā q̄.i fi.extra de re iudic.faciūt q̄ dicit do. Jas.i.l. j.i.j.col.C. de legatis vbi ponit istā decisionem de certo legato vxori.

b Contra istđ singulare faciūt ea que dicit domi. me9 do.Ja. in.l.vniuersis.C.de ꝑcib9 impa. offe. et l.l.j. in.ij.col. ff. de legibus feli.in.c.cū dilecta. in xviij. colū. ff. de legibus.

fra talem terminum veniat feret sentētia cōdēnatoria ꝯ eum non ergo sufficit ipm citari simplr ad audiendū sniam sed qḋ veniat alias snia fera tur ꝯ ipm glo. habes notabilez in. l. si apparitor. C. de coartalibus principum li. xj. quā sequit ibi Bart. ⁊ idē dicit in ciuili vbi lite non ꝯtestata pōt ferri snia vt si q̄s est absens qḋ debeat fieri cōminatio loco p̄dicto alias nō nocebit ſm eum ego dico qḋ iste modus citandi seu monēdi optime p bat in ca. tum ex literis. ad fi. in integ. resti. ⁊ illū tex. ad hoc ppositū a nemine vidi inductum.

Compromissum.

Fuit factū cōpromissum [a] in quēdam vt possit procedere nulla iuris solēnitate seruata quod importent ista verba dic quod tollitur ois solēnitas iuris ciuilis ea vero que sunt de iure naturali remanerent: nam si de iure naturali vel diuino in ore duorū vel triū stet omne verbum. c. cum esses. c. relatum. de testa. c. licet vniuersis. c. in omni negotio. de testi. sufficit quod res constet per duos testes etiam maleficiuz. l. j. ⁊ l. diuus. ff. de testa. mili. ⁊ lucius eo. ti. ⁊ an possit auferri defensio per verba p̄dicta dic quod non cum defensio sit de iure gētiū. l. vt vim ff. de iusti. ⁊ iure. ⁊ no. in l. pactum. ff. de pactis in glo. magna. ⁊ est text. rotūdus ⁊ expressus i cle. pastoralis. de re iudic. et de hoc vide bar. in. l. fili9. ff. de do. ⁊ an p predictā clausulā possint examinari testes nulla parte presente ⁊ sine iuramēto ⁊ diebus feriatis ⁊ possint admitti psone inhabiles pretextu dictorum verborum vide eundem Bar. in fin. l. filiusfamilias. ff. de donatio. Ego adduco tibi Ludo. ro. in repe. rubrice de arbi. in vij. col. ⁊ Bar. in. l. j. ff. de testa. mili. ⁊ in extrauaganti ad reprimēdā super verbo videbitur an pretextu talium verborum iudex possit procedere sine citatione vidi ibi [illegible] ⁊ vide [illegible] andre. in. c. j. de con[illegible] clausula propter omissa seruetiō[illegible] gnm ⁊ pro primo dicto vide domi. [illegible] in. c. dilecti. de iudi. ⁊ ibi [illegible]

Conductor.

Aliquis cōduxit equū [b] ⁊ [illegible] [illegible] percus[illegible] eum cum ligno [illegible] ad[illegible] qḋ [illegible] illa percu[illegible] [illegible] [illegible] queritur quid iuris [illegible] ad conductorem spectat periculū [illegible] nō debuit percutere eum cum ligno [illegible] fuste sed si percussisset euz cum flagello vel calcaribus et casu equus [illegible] tuus aut etiam deterior [illegible] spectaret ad eū periculū quia lic[illegible] tuit equum flagello vel calcarib9 [illegible] re ita singulariter colligit Bar per illū tex. in. l. j. in versi. nō lignis vel [illegible] C. de cursu pub. vel angar. lib. [illegible] no. [illegible] quia quotidie accidit [illegible] cto ⁊ nō reddi pōt q̄r equ9 seu simi[illegible] ma solicitari ⁊ percuti. solet cū calcaribus ⁊ flagellis ⁊ nō cū lignis ⁊ attēdit id qḋ ꝯsueuit fieri ar. q̄ legunt ⁊ notant in. l. excepto. C. loca. ⁊. l. si prius. §. rem. ff. de aqua plu. arcen. cum similibus.

Contractus.

In oib9 ꝯtractib9 tā nolatis q̄ innominatis si mod9 apposit9 fuerit finalis cā cōtractus pōt agi ad reuocationē si modus nō seruatur vt est tex. in. l. cū te fundum. C. de pac. inter emp. ⁊ ven. ⁊ in l. j. C. de do. que sub mō. si autem modus non fuit finalis causa contractus tunc non agitur ad reuocationem sed ad obseruantiam modi. ⁊ ita videtur intelligi tex. in. l. ea cōditione. C. de [illegible] sed respectu donatiōis facte ecclie [illegible]

a De ista clausula sine solēnitate iuris q̄d operet vid domi. meū Jas. i. §. bonefidei vbi īfinita vt i iiij. ⁊. v. co. istit. de act. ⁊ ad istḋ qḋ nō est sublata inhabilitas iurȝ naturalis vid feli. in. c. sciscitatus. in a iij. co. extra de rescrip. ⁊ de hac cl̄a per eundez feli. in. c. j. i xvj. ⁊. xvij. colū. extra de consti.

b Facit esse q̄r insolita arguūt dolū gl. in l. q̄ sub ꝯditione. ff. de ꝯdi. insti. ⁊ c. quāto petez. extra d crimie fal[illegible]

per debet ꝑsumi qđ mod⁹ non sit causa formalis contract⁹ ⁊ sic ex non obseruãtia modi nõ reuocabit donatio facta ecclesie nisi sit dictũ in donatiõe vt possit reuocari tex.est sin.quẽ alibi nescit do. abb.in.c.verum.de condi.ap.⁊ rõ est sm eũ ibi q: donans ecclesie sub mõ vĩ ꝑn cipaliter donasse ꝑpter deũ ⁊ pro remedio peccatorũ suor. ar.c.requisisti.de testa.agetur ergo solum ad implementuz d nisi sit dictũ vt possit reuocari. Ego limitarẽ illud dictũ do.abb. ꝓcedere vbi in dubio essemus quia nullo modo apparet de mente donantis vt eo casu presumitur donasse propter deum per iura per eum alle.sed vbi ex vbis testatoris seu donatoris possit cõiecturari mens quod donauerat ex alia causa tũc ex nõ obseruantia modi reuocabitur acsi expresse dixisset vt reuocaretur:nã nõ dicitur expressum solum illud quod apparet ex verbis expressis sed etiaz dicitur expressum ⁊ euidens qđ ex coniecturis resultat ad hoc bonus tex.in.c.licet imperator.ff.de leg.i.l.si quis locuples.ff. de manu.testa.qđ no.ꝑpetuo.

Clausula.

Ubicũq; lex disponit ⁊ apponit clau
a sulam[a] decreti irritantis consensus priuatorum non potest disponere qđ act⁹ aliter factus teneat dictum Innocen. quod communiter reputauit singulare i.c.dilecto.de prebẽ.refert ⁊ sequit do. meus in capi.prudẽtiam.§. adducimus. de offi.deleg.⁊ in plerisq; locis aliĳ scribentes.

Contumacia.

b Iudex [b] propter nimiam cõtumaciã rei põt mandare qđ actor missus in possessionẽ causa custodie lucretur sibi fructus ⁊ illos faciat suos tex.est singu.in.l. fulcinius.§.si ff.qđ.ex cau.in pos.ea.vide ibi Bar.⁊ alios ⁊ notatur in.c.cõtingit.de do.⁊ cõtu.⁊ in.c.qñ frequẽter.§. pe.vt lit.non contesta.

Contumacia.

c Licet in cã ciuili nõ sit loc⁹ [c] remissioni tñ ꝑpter nimiã cõtumaciã re⁹ remittit.tex.est sing.fm Bal.ibi in.l.cõsentaneum.C.quõ ⁊ quãdo iudex refert ⁊ sequitur domi.meus in repetitiõe.c.rainaldus.de testa.

Adde quod dixit do.Iason.in.l.de dila.premiere.§.idem erit.ff.de condi.ob cãm qđ in ꝯtibus innominatis factis pie cause causa nõ secuta nõ est loc⁹ penitẽtie ⁊ vide q̃ dicit idẽ do.me⁹ do.Ias.i.§. ex maleficiis i.ij.co.inst.de actionibus.

Contumacia.

Iudex propter nimiã contumaciam põt denegare contumaci audientiam in omni sua cã.tex. est sing.⁊ vnicus in.l.sz si ꝑ pretorẽ.§.sed cuz de certo.ff.ex q̃.cau.maio.i integ.de quo fecit festũ do.me⁹ vltra alios in.d. c.raynaldus.

b Do. me⁹ do.Iason.in.l.preter.ut.l ꝑn ci.ff.de no.op.[illegible] c.[illegible] j.i.ii.co. ex de [illegible]. nescio q̃s illor fuerit alteri qui sũt quasi verba formalia.

Contumax.

Iudex põt excõicare [c] ꝯtumacẽ. sm.est gl.ap.d leges.i.l.i actiõib⁹.ff.de in lit.iur.cũ qualibet cõtumacia etiã minima sit digna excõicatiõe.ñez. est gle.in ca.si duo.ver.i. di.quaz reputauit sing. do.Abb.i ca.ex pte.el.j. de ver.sig.

c Multa familia vbi q̃s ꝑpt cõtumaciã ⁊ ꝯtẽptũ punit ꝑ Bar. ꝯsi.vj.in.v. co.in.j.vo. ⁊ illũ text. dicit ẽt sin. panor.in.c. quoniaz.§. in aliĳs i.ij. co.extra vt lite nõ contesta.

Correctio.

Quoties approbat.l. ꝑ parte ⁊ ꝑ pte nõ illud exprimit verbis expressis tex.hẽs vnicũ ⁊ sing. fm Bal.ibi.in.l.j.§.si.C. de lati.liber.tollen.⁊ gl. ibi multũ celebris dicit qđ scriptura ꝑ pte tenet ⁊ ꝑ parte nõ de quo tex. cum gloss.⁊ Bald.facit

Aduerte quia etiam nõ soluit in vna causa sed etiã i omnib⁹ donec satisfecerit ita dñs me⁹ domi. Iason. in.l.sancimus.in.j.col.C.de iud.⁊ qđ possit iudex denegare audientiã ꝑpter cõtumaciaz vide eũdẽ do.meũ in.l.j.§.sz ⁊ si is cui. ⁊ in.l.si prius.in.x.col.ff.de no.op.nũ. Utrum autẽ possit excõicari elapsa noua cita. Feli.post panor.in.c.j.in.v.col. extra de iudiciĳs.

festũ Lu.ro.ɔsi.lv.ꝛ facit qđ voluit bar.in extuagã ti ad reprimendã in ver. nõ obstante.ꝛ qđ voluit glo.in aut.de heredi.ab a intesta.§.nõ obstãtib⁹.et tex.melior de iure.i.l.fi. C.de indi. vidui tollẽdi. quẽ tex.ita allegauit lu. ro.in repe.aut.similiter C.ad leg.falc.ad hoc qđ vbi.l.noua corrigit.l.an tiquã opus est quod ex/pressam fecerit mẽtionẽ sed bar.in.l.j.ff.vi.bo.ra pto.dixit sufficere qđ ex primatur ꝑ equipollẽs ꝛ sic ꝑ verba equipollẽtia: vt ibi pulcre loquit.ꝛ sic sentit paria esse aliquid fieri ꝟbis expressis. vel ꝑ eq̃pollẽs refert ꝛ seq̃ tur.do.me⁹.i.d.c.raynal dus.de testa.ꝛ repet.ru/brice de cã pos.ꝛ proprie tatis circa fi.vbi dicit il lam doctrinã bar.in.d.l. j.esse singulr̃ notandã ꝓ declaratiõe dicte.l.fi.qꝛ ꝑ alios ibi nõ ponit.non obstat si oppõit dicto.C. j.de ɔsti.lib.vj.vbi iuris lator ɔdens ɔstitutionẽ posteriorẽ noscit ꝛ vr̃ re uocare priorẽ cum de ea nulla sit facta mẽtio:ꝛ lꝫ istud ɔ̃trium sit difficile: qꝛ correctio non p̃sumit nisi exprimat.l.sancim⁹. C.de test.l.p̃cib⁹.C.đ ap/pel.tñ do.me⁹ in p̃al.lo/co rubrice de cã pos.ꝛ ꝓ prie.dat egregiũ rñsum qꝛ aut q̃rit si lex noua nõ facit aliud nisi qđ corri/gat legẽ antiquã:ꝛ tunc dꝫ fieri mẽtio de.l.anti/qua:vel ꝑ verba equipol lẽtia:ꝛ ita ꝓcedit.d.l.fi. ꝛ qđ voluit Bart.in.d.l. ff.vi bo.rap.aut.l.noua statuit ɔ̃trium:tunc vr̃ tollere.l.antiquã ꝛ certe illius cõtrarij ego fui causa:qꝛ i descensu cathedre illam opposui.

¶ Cancellatio.

¶ Relictũ [a] ad pias cãs repertũ cãcella tum in vltima volũtate iuris p̃sumptio ne incõsulte hoc est absq; testatoris in/tẽtiõe cãcellatũ cẽsetur.ꝛ igit est debi tũ de hoc est casus sing.in libertate elo quens quẽ Bar.ibi ꝛ recte extendit ad pias causas i.l.prima.in fi.ff.de his q̃ in testa.delen.refert ꝛ sequitur Lud.ro. in repetitiõe aut.similiter in.xvij.colũ. C.ad.l.facidiam.

a ¶ De li/bertate em̃ ad piã cãm bonũ ẽ ar. do.me⁹ do. Jason.in.l. q̃dam esti/mauerunt. in. iiij. col. ff.si cer.pe.

¶ Cardinalis.

¶ Dixit Bal.in.l.adiectos.C.de ap.qđ cardinales habent priuilegiũ inductũ a cõsuetudine qꝛ si q̃s ducit ad mortẽ ꝛ alicui eoꝝ obuiat:põt talis cardina.eũ liberare a morte ꝛ hoc simpliciter seq̃t Marti.laudẽ.in tractatu de cardi.colũ. xlviij.sꝫ dicit Bal.qđ illud priuilegiũ est ɔtra illã.l.q̃ dicit qđ adiectos supplicio ꝛ ɔdẽnatos nulli ꝑ vim aut vsurpatios nem vendicare ac tenere.idẽ dicit.l.ad iectos.C.de epi.audi.ꝓ cuius dicto fa/cit rõ.nã cõsuetudo q̃ dat materiam de linq̃ndi non dꝫ valere ar.ɔuenire.ff.de pac.dota.ꝛ.c.c̃pto.de diuor.ꝛ.c.erit ꝛ.di lex.4.di.sꝫ hec ɔsuetudo daret materiã delinquẽdi.qꝛ hoĩes fierẽt audaciores ad delinquẽdũ:ꝙ:itẽ qꝛ delicta nõ debẽt remanere impunita.l.ita vulneratus.ff. ad.l.aq̃l.c.vt fame.i fine de sẽ.excõ.ma xie qꝛ hoc priuilegio nõ habet iesus xp̃s ꝓm gl.in.c.q̃sitũ.xiij.q.ij.q̃ voluit qđ nõ debet retardari mors cõdẽnato licet il le acceperit eucharistiam vnde dicit il la gloss.qđ ecclesia solũ hꝫ hoc priuile giũ qđ quis fugiens ad eam sit tutus: de illa glo.mentionẽ fecit Ludo.rom. sing.cccxlj.vbi q̃siuit an vidẽs corp⁹ xp̃i ire ꝑ ciuitatẽ si est amplexus sacerdo. illud portãtẽ possit capi licite:ꝛ dicit hãc.q.habuit de facto in ciuitate vrbi ni:ꝛ videt seq̃ illam glo.host.tñ in sum ma de imu.eccl.i.vij.co.tꝫ qđ nõ pena pi pl⁹ ibi subdit qđ carcerati q̃ ex delicto mori debẽt:nõ debẽt mori illo die quo assumũt corp⁹ xp̃i.sed expectari d dies sequens.sed cõtrariũ hic bononie

seruat cõsuetudo ꝛ cõtra hosti.facit pre allegata gl.doc.tamẽ in.c.sane.de cele bra.mis.cõiter trãseũt cũ opi.host.vcz b qđ fugiens ad corpus xpi sit immunis ꝛ liberat⁹:vide ibi ꝑ eos hoc habui in voce a dño meo do.troylo de maluitijs. vide etiam do.Jo.de imo.in cle.j.de pe ni.ꝛ remis.

Consensus.

a Statuto cauet ꝙ nullus [a] hẽat matrimoniũ cum pupilla seu cũ minore.xxv. annis sine ꝯsensu duorũ agnatoꝝ ipsi⁹ puelle.si em̃ agnati reqͥsiti sine cã denegant pstare consensuz põt adiri supior vel vt ipse det licẽtiã cã cognita:vel vt cõpellat cognatos ad cõsentiendũ optime facit ad hoc bon⁹ tex.in.c.null⁹.de iure patro.ꝛ qđ voluit ibi do.Abb.ꝛ vide eũdẽ i.c.relatũ.de cleri.nõ residen. hoc idẽ sentit i.c.j.de reꝝ ꝑmut.ꝛ videt hoc de mẽte Bar.in.l.si cũ dotẽ.§.eo autem tẽpore.ff.sol.ma.ꝛ in.l.fi.C.de bo.ꝗ libe.ꝛ in.l.trãsactione.C.de trãsac.ꝛ in l.turpia.§.j.ff.de leg.j.ꝛ vide Bal.i.d.l. si cum dotẽ.§.eo aũt tpe.ꝛ in.l.in coniũctionib⁹ als i.l.i copulãdis.C.de nup. ꝛ vide Lud.ro.in ꝯsi.xxxv.facit in arg. l.multa nõ cõmittit.ff.de cõdi.ꝛ demõ. ꝛ hoc voluit do.meus do.Andr.in.c.ex pte.de accusa.in addi.ꝛ vide qđ voluit do.Abb.in.c.auaritie.ad fi.de pbẽdis. ꝛ in.c.quod dei timorẽ.de statu mona. vbi in terminis ponit istam.q.ꝛ allegat Bar.in.d.l.si cũ dotem.ꝛ scđm eum idẽ Bar.videtur hoc sentire in.l.cũ non solũ.C.de bo.que libe.ꝛ de materia alleg. Bald.in.l.in copulandis.ꝛ ꝑ certo miror ꝙ moderni nõ viderint.do.Abbs.in d.c.qđ dei timorẽ.ꝛ do.Pet.de anch.in repe.c.canonum statuta.de constit.in xxxix.charta.vbi de hoc.

Consilium.

Quãdo in aliquo actu acquirit cõsilium alicuius an possit fieri eo nõ habito recurre ad Barto.in.l.j.§.si plures. vbi plene de hoc.ff.de exer.ꝛ ad Bal.in rub.C.e.ꝛ ad Cyn.ꝛ Richar.malũb.i.l. idem.§.si quis ea.ff.manda.ꝛ ꝑ eundez Cyn.in.l.quidam decedens.ff.de execu. tut.in addi.ꝛ ꝑ canonistas in.c.cũ in veteri.ꝛ in.c.ne ꝑ defectu.de elec.in.c.cũ olim.de arbi.ꝛ ꝑ do.ab-bas.ꝛ do.meum in.ca.ex parte.de cõsti.Unuz [b] tñ sing.memorie cõmendã dũ tibi trado ꝙ vbi act⁹ dꝫ exerceri ꝑ certam psonaz:ꝛ sub certa forma lꝫ recedat a persona nõ vr recessum a forma.pone exemplũ.testator mãdauit executori quod distribeat bona sua i paupes scđm cõsilium gardiani sancti frãcisci ipe executor negligẽs fuit.j.annũ ad exequendũ voluntatem testatoris deuoluta est potestas ad epm per l.nulli.C.de episco.ꝛ cle. nos quidẽ.de testa.ꝛ qđ vtrobiqꝫ nota.in.l.id qđ pauperibus.C.de epis.ꝛ cle.tñ eps tenetur seruare formam:qꝛ dꝫ exequi scđm consiliũ gardiani. qꝛ licet recessuz a psona executoris:tñ non est recessuz a forma.istud fuit sing.dictũ Bal.de perusio.in.l.si pupillam.C.si mãcip.ita fue.alie.quez refert ꝛ sequit do.meus do.barbacia.i.c.dura.de cri.fal.ꝗ dicit esse ibi casum pro illo dicto Bald. in ver.iuxta pscriptã formam.vbi pbat ꝙ lꝫ persona magna autoritatis possit recipere lras apostolicas tñ debet recipe istam formam ibi pscriptam:ꝛ sic licet sit recessum a persona vt dixi.tamen non est recessum a forma.Ego dico hoc etiã probari.i cle.vna.de supplend.negli.prela.vbi si collatio beneficiorũ spectat ad inferiores ab episcopo per negligentiam deuoluatur ad epm ipe

a Uide do.meum do.Jaso.in l.j.i.vij.co. C.ꝗ admitti.Feli.i.c. cũ accessissent.i.ix.colũ.extra de ꝯsti.faciũt ꝗ dicit idez Jason.in.l. bonoruz.in iij.col.C.ꝗ admitti.ꝛ ꝗ dicit in.l.si infanti ꝑ illũ tex.C.de iure delib.

b Uide do.meum do.Jaso.in l.si euz.§.ꝗ iniuriarũ.in.iiij.col. ff.si qͥs cautiõib⁹.feli. i.c.cũ dilecta.i.xiiij. col.extra đ rescri.ꝛ i.c. cũ accessissent.in.vij. ꝛ.viij.colũ. extra de cõsti.

eps tenetur cōferre illa beneficia illis psonis q̄ bus tenebant ɔferre ipi inferiores p̄lati et illos duos tex.sic iductos ne obliuioni tradas.vide ꝺ hoc Jo.an.in.c. publicatio.ꝛ ibi domi.abb.post alios.de elect.ꝛvide do. meū barbatiam in.c.venerabili.de offi.dele.in v.col.vide abb.in.c.possessiones.de re.eccle.nō alie.in fi.

¶ Communitas. a

¶ Duo fratres habent domuz vel turrim cōem quoꝝ vnꝰ ptātez supiorem alter inferiorē:ꝛ rōne statuti venit distribuēda domus habētis partem inferiorē an debeat distribui tota domꝰ varie sunt opiniones:sꝫ inter ceteras est vna satis equa opinio:vt commutetē illa pena in aliā ar. eoꝝ q̄ no.in.l.q̄d ergo. §.pēa grauior.ff.de his q̄ no.infa.cū si.ꝛ p consequens domus nō est destruēda.ꝛ p hac q̄stione optime facit text.i.c.sup specu.de puilegijs. vbi do.abb.post alios doct. colligit ex isto tex.quem puniri ratione vicinitatis sine culpa sua p qua q.vide Bar.brix.in q.venerali.xliiij.ꝛ vide glos. de pe.di.ij.c.sꝫ ꝛ ɔtinuo. ꝛ Jo.and.in.d.c.sup spe. vbi ponit tres opiniōes vt ibi p eū p anc.in.c.felicis.de penis.lib.vj.ꝛp Jo.an.in rub.de penis. alias de iniurijs i addi. ad spe.ꝛ p Bar.in.l.alterius.§.fi.ff.de aqua plu. arc.vbi ponit alias opi. ꝛ inter ceteras illā quā p̄dixi.ꝛ vide eundē Bart.post Dy.in.l. nō amplīꝰ.§.fi.ff.de leg.j.in fi.ꝛ in.l.cū alicui.ff.de nego.gest. in.l.stipulatio.§. j.ff.de no.ope.nun.vbi videt̄ esse tex.vide ibi moderniores.ꝛ per Cy.in.l.filiū quem habentē.C.fami.hercis.p Bal.in l.ꝛ si seuerior.C.de infa.ꝛ in.l.u.C.in q̄bus causis serui premiū liberta.accipi. ꝛ concludendo tene predictā opinionē que videt̄ equior ꝛ cōiter tenetur.Et q̄ domꝰ talis seu turris nō debeat destrui ego in sili adduco tibi tex.fin.in.l.si cōmunem.ff.quemad.serui.amit.facit q̄ꝺ voluit Bar.p illum tex.in.l.precipimꝰ. C.de appella.ꝛ quod voluit[a] Baldus in c.j.i ti.quib.mo.feu.amit.vbi dicit duo fratres hebēt feudum in cōi.quidā est demeritus ꝛ ingratus alter gratꝰ ꝛ meritus dicit ꝙ respectu fratris meriti demeritus nō amittit partem feudi:ꝛ hoc rōne cōitatis misture ꝛ q̄ꝺ voluit idem Bal.i.l.imperator.ff.de statu homi.ꝛ facit tex.valde sing.scd̄m Dy.ꝛ Bar.i.l.si is qui duas.ff.de liber.lega.ꝛ q̄ꝺ voluit Pe.de anch.i.c.vnico.de iure patro.li. vj.ꝛ do.Car.in.c.Joānes.de testa.ꝛ ibi vide plene p do.meū.do.and.barbatiaꝫ ꝛ q̄ꝺ voluit do.abb.i.c.fi.de iure patro. ꝛ fede.de senis.ɔsil.lxiij.

¶ Committo.

¶ Si statutū vtitur hoc vbbo ɔmitto. puta si q̄s ɔmiserit homicidiū ex pprio significato cōprehēdit̄ mandās ꝛ faciēs istud fuit sing.dictum sali.in.l.nō ideo minus in.xiij.col.in ver.ꝛ hec iura nisi verbū adiectū in.l.itē.C.de accu.ꝛ dicit istū esse vnū itellectū ad.c.mulieres.de sentē.excō.alle.tex.ꝛ gl.ꝛ do.sui.richar. de sali.i.l.ꝛ si amicis.ff.ad.l.iul.ꝺ adul. ꝛ glo.ꝛ do.suum.in.l.nō dubiū.C.de le: ga.ꝛ cū illo dicto trāsiuit Lud.ro.in.l.si quis perēptorie.ff.de vsuca.refert ꝛ sequit̄ do.meꝰ in repe.rub.de fide instru. in.xviij.col.ꝛ longe miratur de his qui nō viderint Albe.de rosate in tractatu statutoꝝ.in.iij.parte.q.xl. vbi refert se audiuisse.dicit tamen q̄ꝺ nō repetit in subscriptiōe fuisse dictum Jac.but.q̄ꝺ menti commenda.

¶ Additio.

¶ Adde do.domi.de sancto gemi.i.c.j.

a ¶ Vide do.meū.d. Jaso.in.l.j. in pma co. C.de transac.ꝛ idē.d. meꝰ heri q̄ fuit dies.xj mēsis ianuarijhuiꝰ anni dñi.mil. cccccv.legendo.l.stichum qui meus erit. ff.de leg.j. in.iij āpliatione quaz fecit ad regulam addidit duas decisiones bar.ad illā āpliationē vltra mod. dicendo ꝙ nūꝙ in ɔsilijs ꝛ lecturis dimisit vnā decisionē Bar.q̄n allegaret. sꝫ p certo i h casu non alleg.Bar. in.l.q̄ iurisditiōi pest. in fi.ff.ꝺ iuris.om.iu. ꝛ ꝺ hac materia vide fel.i.c.j.de prescrip.

detesti.libro.vj.vbi dicit q statutũ imponens penam committẽtibus delictũ includit etiã mediatores per illuz tex.

¶ Confessio.

¶ Si scribo tibi epistolã z cõfiteor me tibi in mille esse debitorem licet anteq̃ epistola tibi presentetur morior en illa epistola nocebit z preiudicat heredib[9] meis.dic q nõ.singulariter fuit dictũ Ino.in capitulo cum dilectus.de success. ab intes.quod dictũ reputauit sing.do. Anto.de but.in capi.fina.de pfes.z do. meus in.d.c.cum dilectus.et in.c.post cessionem.de proba.

¶ Confessio.

¶ Non administrator confitens p epistolam seu literas debitum alienũ habere penes se vid' r cõstituere adeo q̃d tenetur actione de pstituta pecunia.sing.est tex.in.l.quidem.ff.de cõsti.pecunia.quẽ tex.reputauit sing.Bal.in.l.j. in fi.ff.eo.titu.z vide Lud.ro.in singularibus in litera.C.in versi.confessio.

¶ Defensio.

a ¶ Reus[a] nõ põt renuntiare pprie defensioni in cã criminali glo.est sing.et vnica in lege pactũ quod inter heredẽ. ff.de pac.z reputauit eã singu.do.meus in.c.si diligenti.de fo.compet.z allegauit eam Ludo.romã.in repe.rubrice.de arbitris.in.vj.col.quam primo limitat scdm eum esse verem nisi in publico et famoso latrone fm Bal.in.l.prouinciarum.C.de ferijs.Secundo nisi repert[9] fuerit in fragrãti crimine:fm eundem in.l.vt vim.ff.de iusti.et iure.potest enĩ tunc de facto puniri ad hoc.ff.de cond. ob cau.l.pe.z per glo.ictus fustium.ff. de his qui not.infa.tertio limita nisi alias dicat se defensiones non habere scdm glo.sing.fm Ludo.Roma.in pri. loco.in.l.j.ff.de furi.balne.quã ita no. Bald.in.l.seruum quoq3.§.publice.ff. de procu.z Ange.ibi in.d.l.pactũ.z hoc intelligit procedere in defensionibus iure naturali introductis in alijs autẽ a iure ciuili introductis q̃d stridic fm Bald.eleganter in.l.j.C.qui accu.non pos.quod aut per illas excludit crimẽ. z tunc renuntiari non potest:vt in.l.nõ tantum.ff.de app.aut non excludit crimen: sed ideo introducte sunt:vt re[9] faciliter respondere possit:z his renũtiare põt gl.est no. fm Bal.in.l.si accusatorib[9].C.de accu.in.j.glo. circa fi.sed an dilationibus inductis a lege vel statuto fauore rei p crimine capitali detẽti renũtiari possit.vide bar. i.l.custodias. ff.de pub. iudi.z Bar.in.l.in pecuniarijs.ff.d ferijs.z Ludo.ro.in pre.loco.z vide de materia primi dicti not.per do.meum post alios in dicto.c.si diligenti.et faciunt notata in.l.ius publicum.ff.de pactis.

¶ Diligenter.

¶ Verbum diligẽter exponitur secundum subiectam materiam.ita dixit domin[9] meus in capitulo super eo.de crimine falsi.z in capitulo ad falsariorum.eodem titu.vbi dixit q aliquãdo refertur ad occultuz intellectus z ad subtilẽ modum inuestigandi et optime probatur secundum eum.in.c.q̃ graui. z in capitulo licet.eodẽ titu. et refert Bald.hoc tenere in.l.j.ff.de legi. aliquando exponitur.i. in carceribus.gloss.celebris est in leg.j.§.si inncta theorica Bald.ff.de ser.fug.z optime probatur in dicto capit.super eo.in versic.retineri facias diligenter.vt exponatur.i.in carceribus p glo.d.l.prima.z per ista datur intellectus ad legem diuus.ff.de offi.psi.Aliquãdo exponitur

a ¶ Vid ad hoc.d.meũ do. Jasonẽ in.l.siq̃s in conscribendo i.vj.col. C.de pac.z i auf.iubem[9].i.ij.col. C.de iudi.

diligẽter.i. bona fide.l. si ita fuerit.ff.de manumis. testa.⁊ hoc voluit ibi bñdict⁹ ꝺ plurib⁹ ꝓbat in.l.labeo.⁊ ibi ꝑ nico.ꝺ neap.ff.de statulibe.⁊ vide do.meũ.i.d.c.sup eo.

Additio.

Adde Bal.i.c.j.in.v. col.de cõtrouer.inuesti. vbi verbũ diligẽter exponitur.i.causa cognita

Denũtiatio.

Denũtiatio ꝺ lite mota emptori põt fieri vẽditori q̃libet tpe.l.si rẽ. §.q̃libet tpe. ff.de euic. tñ si est in cã conclusum nõ poterit fieri[a] elegãs gl.est in.d.l.si rẽ.§.quolibet tpe.quam reputauit singularẽ Bal.i.l.ij. al's si.C.ꝺ vsu.rei iud.refert et sequit do.me⁹ in repe.dicti.c.pastoralis. de causa pos.et proprie.

Dilatio.

Dilatio data ad ꝓbãdũ instrã non operat qꝺ testes possĩt ꝓduci singulare fuit dictũ Spec. in ti.de dilatio.§.videndũ.ꝟ.idẽ no.ꝙ dictũ refert ⁊ sequit do.me⁹ do. and.in repe.Rubrice de fi.instru. in.xv.col.⁊ refert ⁊ sequit Bal.in.l.j. C.de iur.cal.⁊ in.l.si ex falsis.C.de transa.⁊ in.l. j.ff.eo.ꝓut refert domi. meus in preallegato loco ꝑ quo dicto dicit esse casuz ad quẽ nemo animaduertit ⁊ reputat meliorẽ de iure in.l.j.in ꝟ. persona vel instrumẽta C.de dilatio.quem text. literis aureis scribe.

Doctor.

Pro solatio dico tibi vnũ[b] qꝺ retulit Jo.cal. in.c.nauigãti.de vsu.⁊ alij eũ ibi sequẽtes ꝙ doctor ex mutuo qꝺ facit scholari cõmittit vsurã si cõtemplatione mutui intrat secũ al's nõ intratur⁹ si ex tali introitu aliquã vtilitatem existimabilem percipit doctor puta q2 ꝓpter augmentatione fame augmentat sibi salarium vel lucra aliũde ꝑcepit do.Abb.refert in.c.j.de deposito.⁊ dicit sic intelligẽdã glo.in.l.ij.ff.de calũ.⁊ in.l.j.§.de offi.ꝓfec.vrb.⁊ facit gl.insti.de suspectis tut. §.sed si q̇s presens.in ꝟ.remittit q colligit ar.cõtra doc.qui pecunia data sibi acquirunt scholares:⁊ alleg.l.j.§.itẽ solet.ff.de offi.prefec.vrb.⁊ in aut.vt cũ q̃ dicunt insinnata.§.j.colla.v.

Donatio.

Donatio facta a pr̃e filie sue dum adhuc existit in domo sua nõ valet.ita dixit Bal.in.c.iurauit.de ꝓba.nisi sit i domo mariti.⁊ alleg.tex.quẽ reputat singu.iuncta gl.in.l.nec inter.C.de dona. inter virũ ⁊ vxo.⁊ ibi Jo.de are.refert ⁊ sequit do.meus do.and.in.d.c.iurauit.

Donatio.

Uxor donauit marito aliquid in via an videatur donare in domo patris an mariti Bal.in.c.iurauit.de ꝓbo.determinat qꝺ valet talis donatio.⁊ allegat sing.in.l.si te.C.de dona.inter vi.⁊ vxo. ſm Jaco.de are.in.d.l.si te.dicit ibi qꝺ debet attendi illud qꝺ cõsueuit fieri.et allegat.l.si pri⁹.ff.de aqua pluui.arcẽ. sed ipsa ex quo accedebat ad domũ mariti presumitur esse in domo mariti do. meus in.d.c.iurauit[c] dicit ꝙ res destinata ad locũ habet perinde ac si esset in loco.vt i cle.ne romani.de elect.l.ꝙ vestimentum.ff.de aur.⁊ argẽ.leg.l.ex facto.§.res ñ.ff.de here.insti.tene mẽti quia pulchrũ ⁊ generosum est hoc dicti quia ... ad rẽ ... ctũ:sed an sit differentia ⁊ ad rẽ ... quando vxor est in domo patris quãdo vxor est in domo mariti ex quo vir non habet eam in domo.Bal.in.d.c.iurauit.determinat ꝙ sic.nam donatio valet quando vxor nõ est traducta in domo mariti ex quo vir nõ habet eam in domo.sed azo.in summa de dona.inter vir.⁊ vxo.dixit ꝙ si mulier nõ est traducta ad domum mariti si est in domo patris valet

a Aduerte q2 paria sunt sniam esse latã vl' conclusum esse in causa pẽt ea q̃ plene dñs meus dñs Jas.i repetitione sua solẽni.l.admonẽdi. in xxiij.col.ff. de iureiu.⁊ i lectura il li⁹.l.x.col. ⁊ adde vnũ verbũ ꝑ eũ a dẽ Jaso.in l.error.i.ij. col.C.de iuris et facti igno.

b Uide do.Jaso.in l.rogasti.§. si tibi dedero.in fi.ff.si cer.pet.

c Felin. plene in.c. cũ adeo.ex de rescript. et adult.q2 sicut cleric⁹ hz potestatẽ declinãdi fori ꝑ.c. si iudex.de sen.excõ.in vj. ita etiã destinatus ad clericatũ ꝑ votum do.me⁹ do. Jas.in.l.cũ q̃dã puella in.iij.co.ff. de iurisd. om.iudic.

tris valet et tz donatio. et illud dictū refert Jo. de imo. i. l. si socer. §. luci⁹. ff. so. mat. et do. me⁹. i. d. c. iurauit. p veritate tñ hui⁹ dicti. vide oino océs in. d. §. luci⁹.

¶ Donatio.

¶ Que donatio dicat pfecta habes isti. de donu. §. alie. et. C. eo. l. si qs argētū. tz q̄ ad materiā. d. l. si pri⁹. C. de iur. fi. li. x. donatio dr pfecta traditiōe. añ ei q̄ tradat donās remanet dñs et sic obligare pōt: vt i. l. qd sepe. §. si res. de ꝯhē. emp. de hoc est tex. expressus in. l. pe. §. luci⁹. de dona. et facit. l. quoties. C. de rei vendi. qd est valde notabile fm Bal. in. d. l. si prius. et dicit se de facto habuisse.

¶ Doctor.

¶ Doctores nō hñt necesse semp vti insignijs doctoratus: sed possent si volunt etiā vbi est princeps. ita no. Bar. per illum tex. iuncta glo. in. l. j. C. de honoratorum vehiculis. lib. xj. quod not.

¶ Defensio.

¶ Aliqs vult expellere me d possessiōe mea amici mei et vicini mei et pegrini pñt pcutere volētē expellere me vt non expellat. tex. hēs valde no. in. l. deuctū. C. d metatz et epedimeticis. li. xij. quē ad hoc magnifacit ibi bar. facit optime qd legit et no. i. c. dilecto. de sen. exc. li. vj. et pl⁹ no. bar. i. d. l. duotū. p illū tex. q̄ p defendēdo meā possessionē licitū ē vlcisci et talis vltio nō est vltio ppriē tz defensio fm gl. ibi q̄ dicit esse notādū p eo q̄ in iudicio quo ad sui defensionē titū vl ciscēdo pcussit. nā illud vbū vltiōis nō accipit p offensa sed potius p defensa. vt ibi in glo. quā ad hoc tene menti.

¶ Dispensatio.

¶ Epūs pōt dispēsare circa votū simplex sing. est dictū Spe. in ti. de leg. in. §. nūc de epoꝝ. v. ccxxiij. et volēs allegare. c. veniēs. q̄ cler. vl vo. p errorē allegauit. c. p cedēs. q̄ dictū. d. abb. i. d. c. veniēs dt eē sing. et se nescire alibi qd dictū itellige pcedere i termis i. d. c. veniēs. nā dictū doct. dz itelligi fm legē quā allegat p id qd dixit Bal. i. l. nō solū. §. liberationis. ff. d libe. leg. itē qr i terminis illi⁹. c. put dicit ibi do. abb. repim⁹ casum ꝯcesium ab eccl'ia nec reperit sibi phibita dispēsatio. facit qd not. Inno. in. c. ex tenore.

Singularis

als i. c. dilect⁹. de tēp. ord. tz ex casuz. d. c. veniēs. puta do. abb. q̄ epūs nō poterit qr casus ē valde ardu⁹ et dubi⁹ qd tñ cogitādū relinquo tñ i stricta disputatiōe tenerē ꝯriū: nā habeo regulā q̄ vbi ꝯditor canonis sibi spāl'r aliqd nō reseruat epo vr ꝯcessa facultas. ar. c. nup. de sen. excō. tz nō ē cas⁹ nec tex. denegās h epo q̄ imo ē casus i. d. c. veniēs. vbi vr data sibi falcultas. nō obstat. qd dt do. Ab. qr putat hoc pcedere i terminis illi⁹. c. qr idē puto i alijs termis qr sicut papa ex cā ꝯcessit hoc epo i terminis illi⁹. c. idē fecisset i alijs terminis si iusta cā subesset ar. ei⁹. qd no. gl. i. l. tale pactū. §. fi. ff. de pac. et gl. i cle. j. d rescri. cū si. tñ hoc p cōstāti nō assero tz adhereo opiniōi cōi doc. et decisioni sac. san. romane eccl'ie.

¶ Donatio.

¶ Lz donatio oim bonoꝝ vel maioris ptis facta p nō hñtē filios annullet filijs postea susceptis: vt est casus in. l. si vnq̄. C. d reuo. dona. tñ donatio talis facta ad pias cās p supueniētiā liberoꝝ nō reuocat nisi i legitima. gl. est sing. in c. q̄cūq₃. xvij. q. vlt. quā summe pōderauit Bar. in. l. titia. ff. de le. ij. et Bal. i. l. j. C. de inofficio. dona. et reputauit eā singularem Lud. ro. in repe. aut. similiter in viij. col. C. ad. l. falcidiam.

¶ Delictum.

¶ Si delictū est ꝯmissuz i ꝯspectu iudicis adhuc sedētis p tribunali nō exigit alia pbatio: qr de eo ꝯstat vt iudici istd dixit gl. fin. §. fi. ij. q. j. quā reputauit sin. Albe. de ro. i. l. illicitas. §. veritas. ff. de offi. psidis. tu vide do. Ant. i repetitiōe c. vestra. in. lxj. col. de coha. cle. et mu. et vide quod no. in. c. cōstituit. de appel. et dictū pe. de sam. quod recitat Specu. in titu. de notorio. cum alijs concor.

¶ Decretum.

¶ An decretū alternatiuū valeat et teneat dic q̄ sic casuz hēs vnicū et i iure solitariū i. l. si pupilloꝝ. §. si ptor. ff. d reb⁹ eoꝝ. refert et seqt do. me⁹. i. c. ex pte. de fo. cōpe. et in. c. cōstitut⁹. de in itēg. rest. et in. c. cū dilecti. de emp. et vendi. et in. c. raynaldus. de testa. in sua repeti.

¶ Extensio.

¶ Dispositio simplex nedum trahit ad

aliū casū ex idētitate rōnis sꝫ ēt cas⁹ ex
cept⁹ a rl̃a. tex. est elegās ⁊ celebris i. c.
cū dilecta. de ꝯfir. vti. vł̃. inuti. Ubi papa
casum exceptū i. c. qm̄ frequēter. vt lite
nō ꝯte. i teste vt recipi possit lit. nō ꝯte.
⁊ sic nō s̃uata iuris solēnitate trahit ex
idētitate rōnis ad inouationē ꝓuilegij
quē tex. famosissim⁹ iuris pōtificij mo-
narcha. d. abb. reputat ibi mirabilē ⁊ te
nēdū menti. ⁊ illū tex. ad hoc allegauit
idē do. abb. in. c. cū oēs. in. v. co. de ꝯsti.
⁊ i. c. pastoralis. in. j. col. de rescri. ⁊ in. c.
quēad. de iureiu. ⁊ i plerisqꝫ locis. ⁊ dr
esse casuz. i. d. c. dilecta. cū ꝑ gl. no. in. l.
j. C. de ꝯdi. inde. ⁊ ꝑ hoc limitat regulā
⁊ id qđ dr exceptionē firmare regulā in
casib⁹ nō exceptis: vt in. d. c. dñs. xxxij.
q. vij. ⁊ bon⁹ tex. in. c. ij. de ꝯiug. lepro. ꝓ
cedit eī̄ talis regula seu tale dictuz vt
restringat̃ regula ad casus nō ꝯsimilis
exceptis. optime facit f̄m eū qđ voluit
Bar. i. l. serui. ff. de vsuca. vbi dicit qđ si
exceptio ē facta ꝑ dictionē taxatiuā ni
hilomin⁹ extēdit̃ ad aliū casuz si in alia
ꝑte iurꝫ repit̃ except⁹: vt ibi no. vł̃ ꝓba
ri i. d. c. qm̄ frequēter. i ꝓn. si aūt speci-
fice alibi nō excipit̃ tūc ꝑ idētitatē rōis
extēdit̃ in materia fauorabili ⁊ pia: vt
sensit gl. no. i. l. illđ. C. de sa. san. ec. in ꝟ.
alicui⁹ secus i materia restringibili: vt
no. in. l. j. C. de patri. q̄ filios distra. ⁊ ita
residet ibi. d. abb. Possꝫ tñ q̄spiā subtī
liter insurgere ꝯ do. abb. ad ondēdū ꝙ
tex. d. c. cum dilecta. nō sit ita celebris ⁊
sig. nā id qđ disponit̃ ibi de inouatione
ꝓuilegioꝝ ꝑꝑ nimiā vetustatē: ⁊ antiq̄-
tatē ꝯsumptoꝝ disponit̃ ēt in. c. fi. de fi.
instr. ⁊ sic dr ꝙ ꝑ illū tex. d. c. fin. iūcto. c.
qm̄ frequenter. doctrina abb. ꝓbat̃. ⁊ ꝑ
ꝯñs nō ē extēsio ⁊ ꝑ certo ē pura ⁊ noua
inuētio a nemine iducta nisi a me diuia
fauēte grāꝫ nihilomin⁹ pōt saluari ꝯsicu
lus me⁹ ꝙ ille tex. clari⁹ ⁊ apti⁹ ꝓbat hꝫ
⁊ ille tex. meli⁹ hoc oñdat ꝑ se tm̄ ꝙ per
idētitatē rōis casus except⁹ extēdit̃ ad
silr̃ez casuz quā faciat tex. i. d. c. fi ꝯiūcto
d. c. qm̄ frequēter. vł̃ pōt dici ꝙ lꝫ erat di
spositū de inouatiōe ꝓuilegij i. d. c. fi. tñ
de extēsiōe. d. c. qm̄ frequēter. nō erat di
spositū nec disponit̃ nisi i. d. c. cū dilecta
⁊ iō papa dicit ibi eiusdē eq̄tate silr̃itudi
ne ꝓuocati. Itē. d. c. fi. de fi. inst. emana
uit ⁊ fuit posteri⁹ cū sit gregorij. ix. ⁊. d.
c. cū dilecta. sit Inn. iij. ⁊ de hoc adduca
in testē eūdē do. abb. i. c. cū ad monaste-
riū. de sta. mo. sꝫ prima rñsio est ꝑior ⁊ ꝓ
dicta theorica vide text. meliorē i corpe
iuris ciuilis. f̄m Bal. i. l. his solis. C. de
reuoca. dona. vbi illa. l. enūerat certos
modos reuocādi donationē ⁊ gl. appo-
nit ibi alios: ⁊ vid q̄ ad extēsionē alicui⁹
casus ad silr̃ez casuz tex. i. c. j. §. porro. in
ti. q̄ fuit pria cā bñfi. amit. quē tex. dicit
ibi Bal. esse meliorē de iur. ꝙ in penali
bus statutis ⁊ ꝯsuetudinib⁹ ꝓcedit̃ de
silr̃ib⁹ ad silr̃ia. ⁊ dicit de hoc notari in. l.
si q̄s seruo. C. đ fur. ⁊ hāc theoricā dicit
ibi bal. ñ hr̃e locū i ꝓuilegijs q: tūc nul
la pōt fieri extēsio de simi. ꝑsonis ad si-
miles. nec de casib⁹ ad cas⁹. ⁊ de hoc di
cit esse glo. ordi. ⁊ sing. insti. de acti. §. itē
mista est actio ꝯ eos q̄ incipit sin iudi-
cio. quā gl. dicit esse mēti tenēdā refert
⁊ sequit̃ do. me⁹ do. And. i. c. fi. de do. fa
ciat f̄z eū. l. ob es. C. de ꝑdijs mino. ⁊ qđ
voluit Cy. Bal. ⁊ alij in. l. ita nobis pu
dor. C. de adul. Ang. i. l. si ꝑ imprudētiā.
ff. de euic. ⁊. l. si tñ. §. in edilicijs. i ꝟ. nec
ceteris reb⁹ silr̃ibus. ff. de edil. edi. Bal.
in aut. p̄nte. C. de fideius. bar. i. l. j. §. j. ff.
ꝙ vi aut clā. Bal. in. c. j. in tit. an agna.
vel cog. dixit ꝙ vbi. l. ꝯ naturalē rōnē:
vt. in. l. q̄sq̄s. C. ad. l. iul. maie. nō fit extē
sio de simili ad simile. idē voluit Bal. in
l. iij. C. de iur. do. ⁊ dixit ibi ꝙ vbi statu
tū nō hꝫ aliā rōnē nisi q: ita placuit ꝓn
cipi nunq̄ fit extēsio not. hoc ꝑ limita-
tione. c. si qñ. de rescrip. ⁊. l. j. ff. de cōsti.
ꝓncipū. ⁊ insti. de iure natu. gē. ⁊ ciui. §.
sed qđ principi. ⁊ in. l. j. §. ꝯueritiā. in ꝟ.
ratus. ff. de postu. ⁊ idē Bal. i. l. fi. C. de
interdic. matri. dixit ꝙ vbi act⁹ est odio
sus nūq̄ fit extēsio. de silr̃i ad silr̃e: sed di
ctū ei⁹ ꝯfundit̃ ꝑ. d. c. j. §. porro. ⁊ ꝑ. d. l.
his solis. iūcta glo. faciat glo. elegās in
c. j. de tēp. or. li. vj. glo. in cle. j. de elec. ⁊
in cle. auditor. de rescri. ⁊ qđ voluit Jo.
cald. in. c. series. de test. refert ⁊ seq̄t do.
Abb. in. c. iurauit. de ꝓba. ⁊ vide Cy. in
l. q̄cunqꝫ. C. de ser. fu. vbi loquit̃ qñ sta-
tutū dꝫ extendi ꝑ idētitatē rōnis. plene
per Lud. ro. post alios. in. l. si vero. §. de

viro.ff.sol.mat.et per eūdē aliqd in aut. sīr.C.ad.l.falci.in rep.ad q iura et dote remitto qr materia difficilis intricata et piculosa est: et vide qd not.Bar.in.l.si cōstāte.ff.so.ma.in.vii.q.et in aut. quas actiones.C.de sa.san.eccl.et p Jo.an. in regula odia.de re.iur.li.vi.et in regula p possessore.eo.ti.et li.i mercu.al's allegatiōes et iura cā breuitatis omitto.et vide q dicā.j.in eadē litera in notabili inci.lz lex penalis tene menti pperuo.

¶Expense.

¶Tu habes in.l.fi.C.de neg.ge.q nulla actio cpetit negotiorum gestori de expēsis factis: p administratiōe rerum dño nolēte et cdicēte illū esse suū negotiorum gestorē et sic no.regulā q qs nō pōt petere expēsas ab aliq si eas fecit c volūtatem ei9 expssaz lz in ei9 vtilitatē.limita nisi medic9 p infirmi liberatiōe expēsas faceret lz c ipsi9 infirmi volūtatē q eo casu pōt illas repetere.gl.est no.lxxiii.di. §.aliis.c.puidendū.tēperat tñ hoc nisi medic9 esset ppinqu9 infirmo subdit ēt q si aliqs vult te interficere nisi debitā des ei pecuniā qd teneris ei dare quod postea poteris repetere facit in sīli gl.i l.culpa caret.ff.de reg.iu.et vide glo.ad hoc.ff.loca.l.marit9.et ibi Bal. reputat sing.gl.d.§.puidēdū .scdo limita rlam nisi qs ipēdat p liberādo illū p q si nō fuisset facta solutio icurrisset penā pso nalē vel stat9 mutationē.ita sing.dixit Jo.an.in.c.cū.C.laic9.de fo.cpe.li.vj. Inn.et lz doc.nō allegēt vr gl.in.§.puidēdū.facit qd voluit Bar.in.l.stich9.ff. de pec.lega.tertio limita nisi qs ipēdat mutuādo filio alteri9 i studio existēte.et ita diligēter operāti q peritissim9 efficiet.nā tūc lz c pris sui volūtatē mutuauerit pōt repetere:vt ē gl.sing.fm Lu. ro.i.l.sed et iulian9.§.qd dr.ff.ad mace. p hoc facit fm eū q lz alienū agrū inuito dño nō possim ingredi:vt i.l.p agrū. C.de serui.et aq etiā ad qrēdū thesaurū vt i.l.j.§.i alienis.C.d thesau.li.x.tñ si i fundo alieno dicit eē venā lapidis vr ferri possum tāq bon9 magister dño inuito intrare qr in hoc versatur publica vtilitas:vt est gl.sing.in.l.iii. iūcta.l.qs dā.C.de meta.lib.xj .quarto limita nisi qs impēderet p funere defuncti:qr tūc lz impēderit c volūtatem heredis tñ repetit dictas expensas vt est casus sing. in.l.si qs.§.idē labeo ait.ff.de religio.et sumpt.fune.quinto fallit in casu.l.si qs mācipiis vel iumentis.§.procul9.vsic. si vero ille.ff.de instito.tene mēti ad limitationē.d.l.qr ibi per doct.nō habes has fallē.in vnum fasciculum ductas.

¶Exceptio.

¶Si statutū vel rescriptū principis dicat nullā exceptionē in aliquo facto debere admitti dz itelligi de exceptiōe minus legitima et rōnabili nō aūt de legitimis et rōnabilib9 exceptiōib9. ista est gl.celebris et sing.iūcto tex.i.c.ex pte.el ii.de offi.dele.et rō qr nō est vo simile q pnceps p vba gnalia velit tollere iuris obseruātiā maxie cū tāto piudicio pua ti p.l.si qn.C.de inoff.testō.et.c.eccl'ia el ii.de elec.nisi exceptio spāliter tollat lz sit i se rōnabilis fz do.abb.i.c.ex pte.et rō qr tūc appet de mēte pncipis vid ad hoc qd voluit bar.i.l.oēs ppli.ff.de iusti.et iu.et i.l.j.§.p vi.ff.qd vi aut clā.et in l.j.ff.a q.ap.nō lz.et Jo.an.i.c.ii.d mut. peti.et plene p do.meū.in.d.c.ex parte.

¶Exceptio.

¶Si statutū tollat exceptionē i aliq casu dz itelligi nisi qs velit icōtinēti pbare exceptionē legitimā qr eo casu dz audiri nō obstante statuto qr statutū vr exclusisse exceptiōes legitimas pp psum ptā fraudē opponētiū q presumptio cessat in pbatiōe q offert incōtinēti p hoc vid bonū tex.i.c.lras.de resti.spol.et qd no.gl.in.l.j.§.hoc interdictū.in ver.sz et si falsum.ff.de tab.exhib.istud fuit celebre dictū do.ab.in.c.sciscitata.sup gl.in ver.effectū.de i inte.resti.quā gl.ibi pfitet se solitū eē multū adducere i cōsiliis ad statuta excludētia oēs exceptiōes c sniam seu aliū actū istud idē voluit idē do.abb.in.c.sup eo.ad.fi.de offi.dele.vide dicta p eū in.c.ex parte.el.ii.e.ti.ego limito istud dictū do abb.esse verū nisi eēt psumptio c eū qd calūniose exciperet lz offerat se pbaturū incōtinēti.illd voluit glos.quam ad hoc nescio alibi i d.c.suscitata.q glo.limitat.d.c.literas. et istud dictum sensit do.abb.in.d.c.sup

eo.vbi bal.singulr̃ dixit p̱ illū tex.iūcta gl.qđ a summaria cognitiōe pōt q̀s repelli vbi p̃supponit̃ q̀s calūniari qđ dictū dicit mēti tenēdū.⁊ not.i.c.ventēs.el.ij.de testi.in.l.fi.C.de ord.cog.putat tñ do.abb.in.d.c.sup co.illud dictū gl.⁊ Bal.p̃cedere vbi opponēs offert se p̃baturū incōtinenti ⁊ presumptio est de malitia quia per talē oblationē nō purgat̃ presumptio malitie quod dictū ita limitatum perpetuo tene menti.

¶ Emphyteota.

¶ Licet emphyteota eccl'ie nō soluens canonē sing.annis nō possit expelli nisi elapso biēnio.vt i.c.potuit.de locato.tñ si iuraret soluere sing.annis pēsionē ⁊ nō solueret elapso āno pōt expelli qđ no.ad limitationem.d.c.potuit.ita dicit Bal.i.c.querelā.de iureiu.⁊ lȝ q̀busdā videat̃ hoc nō p̱bari ex illo tex.iudicio meo p̱bat̃ ibi.nā papa ibi nō cōsiderauit bienniū sȝ iuramētū cui⁹ trāsgressorē vult remoueri ex q̀ illud nō seruauit ḡ nō solū post biēniū sȝ añ biēniū p̃t remoueri ⁊ priuari iure emphyteotico.nā fuit ibi ꝯtingētia facti ⁊ nō iuris ministeriū ꝙ cessauit p̱ biēniū.itē si ibi ꝯsideret biēniū ibi fuisset qđ de indubitabili ꝯ.l.qđ labeo.ff.ad carbo.⁊.c.cū iure pitus.de off.dele.cū de biēnio iure cautū sit vt in.c.potuit.de locato. Additio.

¶ Adde eūdē Bal.in.c.litere.de dila.⁊ alex.cōsi.cxxvj.inci.nō puto id de quo queritur in primo vol.

¶ Effusio.

¶ Uerbū effusio denotat abūdantiā bonus tex.est cū gl.secūdū do.abb.ibi.i.c.cū illorū.in.§.q̀d si claustrales.i v̄.nisi.⁊ in v̄.sanguinis effusio.de sen.excō.ex quo no.ꝙ vbi req̀rit̃ effusio sāguis opȝ ꝙ ide p̃cesserit multū sanguis.facit ad multa s̄m do.abba.ibi.⁊ vide eundē do.Abb.i.c.p̱posuisti.de ꝯse.eccle.vl'alta.vbi cōmemorat hoc ⁊ facit festū de glo.iūcto text.dicti capit.cū illorū.§.quid si claustrales.in v̄.effusionē.qđ dicit esse notādū pro statutis.que q̄nq̧ requirunt sanguinis effusionē.tu vide pro illa gl.Mansuetū de mansuetis de perusio.in l.fina.ff.si quadru.pau.facis.dice.vbi dixit ꝙ statutū imponens penā effundēti bus sanguinē nō hȝ locū in paruo sanguinis effusione.⁊ dicit esse gl.s̄m Lu do.ro.in.d.c.cū illorū.i v̄.effussionē.⁊ adduco tibi aliā glo.quā isti patres non allegāt in cle.ne romani.i ver.effundēdis.de elec.⁊ vide pulcrū tex.i.c.accuertimini.xvj.q.j.in vers.vbi effusionis nomē largitatis ostēdit.facit.l.quesitū.ff.de re iudi.l.j.§.sed sciēndū.ff.de edil.edic.⁊ tex.iuncta glo.in.c.placuit.xvij.dist.⁊ qđ voluit Bal.in.l.si predi.C.de edic.ac statuto inquit cauet̃ ꝙ faciens vulnus alicui in platea puniatur pena magna quod non habebit locum in faciente vulnusculum.facit.l.si oleum.ff.de dolo.⁊.l.scio.ff.de in integ.rest.⁊.l.les natus.§.marcell⁹.ff.de le.j.iū.tx theorica Ange.⁊ quod plene voluit do.me⁹ in rub.de plus petitio.vbi plene dispu tat an minima sint in cōsideratione iur. vide ibi per eum.

¶ Emphyteota.

¶ Si elapso anno cū dimidio emphyteota eccl'ie cessat a solutione canonis ⁊ prelatus eccl'ie citari fecit euȝ vt solueret ⁊ ip̃e nō obstāte citatione fuit cōtumax ⁊ nō soluit qđ cadit ab emphyteosi nō expectato biēnio toto q̄ illa requisitio operat̃ lapsum sex mēsium.ita p̃ulcre dixit Bar.in.l.locorū.per illū tex.C.de omni agro deserto.lib.xj.⁊ cū illo dicto trāsiuit ibi Angel.⁊ facit ad hoc.l.q̀ agros.eo.ti.⁊ cū illo dicto trāsiuit Jo.de platea ⁊ trāsit do.me⁹.i.c.iij.de dila.q̀ dcm̄ reputat mirabile ex eo q̄.d.l.locorū.loquit̃ in p̄dio tributario.⁊ nō in predio emphyteotico.⁊ tñ bar.extēdit illū tex.ad emphyteosim quod sing.no.pro limitatione.c.potuit.de locato.

¶ Expensa.

¶ Nō ē faciēdū illud i quo pl⁹ expēdit̃ q̄ sit qđ p̱cipit̃ tex.est indicio meo melior de corp̱e iuris i.l.mediterranee.C.de anno.⁊ tri.li.x.qđ bar.ibi dt cē notādū ad multa p̱ tutorib⁹ quib⁹ nō dȝ imputari si nō exigāt debitū i quo oporte bat pl⁹ eos expēdere q̄ ide p̱ciperēt vl p̱ eo q̀ nō reficit domū in q̄ pl⁹ expēderet̃ q̄ valeret vel p̱ his q̀ nō facerēt inuētariū eo casu quo p̱lus expēderetur in eius cōfectione q̄ esset vtilitas.vt.l.

tutor q̄ repertoriū.in prin.ff.de admi.tu. itē in causis breuiorib⁹ qn̄ pl⁹ expēdere tur i scripturis q̄ sit valor cause.itē iu dex nō dz facere citari testes ad locū iu dicij qn̄ tm̄ distāt q̄ plus in eorū aduē tu expēderet q̄ sit valor cause argu.d.l. mediterranee sed tūc dz iudex delegare examinationē.vt in.l.gn̄aliter.§.his d̄ pn̄tib⁹.C.de iureiur.z facit auc.apd elo quētissimū.C.de fide instr.z qd̄ no.per abb.in.c.cū cām.d̄ testi.z.iij.q.ix.testes p arch.itē facit fm eū qd̄ si in habendo recursum ad superiorē plus expēderet q̄ sit valor rei q̄ eo casu pn̄t ɔcedi rep̄ salie de q̄bus plene examinauit Bar.i trac.suo.de rep̄s.z vid̄ no.i.c.vnico.de iniurijs.lib.vj.z ita residet ibi Bar.ad do.Ab.in.c.j.de app.z Jo.de imo.in.c. cū sit romana.e.ti.z ēt ego addo qd̄ pul cre voluit.d.Pe.de anch.i.c.nōnulli.d̄ rescri.z in.c.cū te.de offi.dele.z in.c.fi nē litib⁹.de dolo.z cōtu.vbi d̄t q̄ lz ep̄s possit reddere ius i q̄libet loco sue dio cesis.vt in.c.cū ep̄s.de off.or.li.vj.tn̄ si hz amplissimā diocesim z pars vexaret si ɔueniret i loco remoto vbi degit ep̄s puta qz re⁹ stat in extrema parte dioce sis z ep̄s staret in alia parte extrema et cā eēt breuis z expēsa eēt maior p testi bus pducēdis z p salario eēt q̄ cā z iu dex nolit cōmittere z delegare cām q̄ ps pōt appellare alle.l.cū post sniaz.C. de app.z.c.anteriorū.§.ad hec.ij.q.vj.z d̄t se al's in qōne facti ita dixisse qd̄ no. p limitatiōe.d.c.cū ep̄s.facit qd̄ volūt doc.post Inn.in.c.olim.de rest.spolia. z vide plene do.meū in.d.c.nonnulli.z alios i.d.c.cū te.vbi de hoc.z vide.Pe. de anch.in.c.cū cām.de testi.vbi idē vo luit et circa.d.l.mediterranee.in pn̄.vi de qd̄ voluit do.Ant.in.c.ij.de dila.vbi posuit de eo q̄ equū ponit in hospitio z inquātū dixi qd̄ iusta esset appellatiōis cā faciat fm do.meū.d.alexā.de imo.in d.l.mediterranee.in addi.c.constitut⁹. de fideius.et qd̄ ibi not.c.statutū.§.fi.de rescrip.li.vj.idez firmat fm eū do.Pe. in.d.c.finē.vbi bon⁹ tex.facit.c.litigan tes.de offi.ordi.lib.vj.

¶Exactio.

¶Qui tenetur facere exactionez infra certum tempus si non facit cogit̄ solue re de suo.tex.ē no.fz Bar.ibi i.l.missi. C.de exac.tributo.li.x.quod no.ɔ̄ syndi cos comitatus z similes.

¶Emphyteosis.

¶Monasteria hn̄t possessiōes ɔcessas alicui i emphyteosim sub hoc pacto qd̄ trāseāt femine q̄ tn̄ nubat alicui subdi to iurisditiōi mōasterij qd̄ nihilomin⁹ si nubat extraneo q̄ vult effici d̄ iurisdi ctiōe monasterij retinebit ēphyteosim istud pbat in ar.secundū bar.ibi.l.mu rilegulī.C.d̄ murile.li.xj.facit.l.j.C.de impo.lu.descri.li.x.z potest eē ratio fm Ang.ibi in addi.quia cōditio psone nō mutatur.vt in.d.l.j.

¶Extensio.

¶Lz lex penalis z odiosa non debeat excedere ppriū casum ad hoc bon⁹ tex. in.§.pe.de peni.di.rl'a odia.de reg.iur. lib.vj.l.cū quidaz.ff.de lib.z posthu.cū simi.tn̄ vbi extēsio tēdit ad fauorē reip. ita debem⁹ ipsam extēdere sicut.l.fauo rabilē z iō cū ptineat ad fauorē reipub. puniri maleficia ad hoc vt puincia q̄e te pmaneat vt in.l.ɔgruit.ff.de offi.psi. z de iud.l.si lōgius.§.si fili⁹.pena statu ti puniētis faciētē maleficiū puniet̄ fie ri faciēs ita bellissime no.bar.p illā gl. ad hoc quā reputo mirabilē de iure ci uili i.l.quēadmodū.C.de agri.z cēsi.li. xj.faciat.l.q̄s id.ff.d̄ iuris.om.iu.faciat gl.reputata sing.i.c.j.de tēpo.or.lib.vj. tu vide Jo.an.in.c.sicut dignū.sup glo. in v̄.ɔsi.de homici.vbi d̄t q̄ assessores fori ciuilis multū vtunt̄ illa gl.inducē tes eā ad intellectū statutorū puniētiū homicidas vt verificent̄ etiā in p̄cipiē tib⁹ fieri homicidiū p hoc.d.l.si q̄s id qd̄.z.c.si quis suadēte.xvij.q.iiij.iūcto pulcro tex.c.mlieres.z qd̄ plene scribit ibi do.ab.de sen.exc.refert z sequit̄ idē do.ab.i.d.c.sicut dignū.z alleg.no.per Bar.i.l.aut q̄ alr.§.hec ver.ff.qd̄ vi aut clā.z i.l.hec v̄ba.ff.d̄ edul.z i.l.nō solū. ff.de iniu.z d̄t Jo.an.i.d.c.sicut dig.h̄ p cedere vbi statutū aliq̄d exp̄mit p qd̄ vi deat̄ reqrere homicidiū reale vt si dicat si q̄s homicidiū manu cōmiserit vl' ense tūc statutū nō ɔp̄hēdit mādātē fieri al le.c.i n̄ra de iniurijs q̄si velit dicere qd̄

statuta sunt stricti iuris vñ dz intelligi
in pprio casu qd dictū si verū sit limitat
gl.z theorica Bar.i.d.l.quēadmodū.sed
d.ab.in.d.c.sicut dignū.dubitat de hoc
p.d.c.si qs.vbi dt si qs man9 iniecerit z
sic exigit iniectionē realē z tñ i illa pe-
na ɔp̄hēdit mādās vt in.d.c.mulier.di
cit in mēti tenēdū dictū Jo.an.eē ꝟissi-
mū qz eo casu vr̄ ɔtēplata psona et statu
tū restringit z declarat se z p ɔñs nō dz
extēdi ad aliā psonā.ar.eo.q̄ notant i.c.
fi.de of.dele.z i.l.int artifices.ff.d sol.z
l.p hanc.C.de erog.mili.anno.cū si.non
obstat.c.si qs.qz poti9 facit ɔ do.ab.quā
p eo qz si ñ emanasset.d.c.mlieres mā-
dās nō ɔp̄hēsus fuisset sub dispositiōe
d.c.si qs.z adduco quod voluit Nico.d
nea.i.l.si qs mihi bona.§.q si mādauit
ff.de acq.here.vbi p tex.i.l.certe.§.j.ff.
de p̄ca.in ver.me mādāte vel ratū hñte
dixit q statutū loquēs d faciēte hz locū
in mādāte qd est ɔ illud de barbadoro.
quē refert ibi cy.z Bar.fuisse decapita
tū florētie lz eēt d nobili domo z ad hoc
Nico.d neap.reputat tex.d.l.certe.§.j.
vnicū z sing.quē tex.nō alle.Bart.i.d.l.
quēadmodū p gl.illi9.l.nec do.ab.in.d.
c.sicut dignū.facit qd voluit bar.i rup.
ff.de no.ope.nū.z retulit mihi hoc do.
me9 i repetitiōe rub.de cā pos.z pprie.
i.xxij.charta.in li.meo:z hūc passuz ita
coadunatū a nemine repi.vid ēt do.ab.
in.c.q̄ntauallis i.xvij.dr̄ia de iure.ad-
de tñ qñ voluit do.abb.in.c.ex tenore.q̄
fi.sint leg.vbi dt quādā rōnē Jo.an.ibi
esse sing.notādā z obliuioni nō traden-
dā quod cōsti.penalis dz extēdi z largo
mō iterp̄tari qñ emanat vt euitent aia-
rū picula facit fz eū qd i sili no.glos.i.c.
sciāt cūcti d elec.li.vj.z vid eūdē do.ab.
i.c.ij.d diuor.ad fi.vbi dt q i matia p̄ca
li ꝟbū gñale itelligit largo mō si dispō
tēdit i fauorē fidei faciat glos.fin.i aut.
sacra pubex.C.si aduers9 vē.z qd voluit
Jo.an.i.c.p hūani.d hoc.li.vj.d hoc di
co i alio notabili.adde text.i.l.h mō.de
ɔdi.z dem.z imo.i.l.certa.§.sz z si qs.ff.
de leg j.z vid dñicū i.c.p hūani.§.fi.i.j.
col.vbi alr.gl.i.d.c.sciāt.z vide q̄ dixi la
tissime z plenissime supra i eadē litera i
notabili.inci.dispositio z in lr̄a.C.ꝟbo
committo.

Emphyteosis.

Emphyteota ecclie nō soluēs cano-
nez p biēniū icidit i ɔmissū tex.habes i
c.potuit.de loca.sz pone qd ecclia ɔces
sit fundū i emphyteosiz apposito pacto
vt rōe canōis nō soluti nō icidat i ɔmis
suz.an valebit isid pactū dic q sic:qz ex
q̄ hoc pōt facere fiscus vt.l.fundi ats si
qs a poꝛib9.z ibi bar.C.d iud.p̄mo.li.
xj.q̄ ecclia z fisc9 pib9 passib9 ambulant
vt.l.fi.C.de sacrosan.ec.z not.in.c.j.z i
c.auditis.de i integ.rest.z p ɔñs ecclia
poterit hoc facere tñ pp hoc nō releua-
bit emphyteota a p̄statiōe canonis vt
in.d.l.fundi.qd nota p his q̄ notant in
d.c.potuit.qz doc.ibi hoc nō ponūt:nisi
do.me9 do.an.q̄ ibi dicit se dubitare an
hoc dictū sit verū qz agit de p̄iudicio ec
clesie z p̄lat9 nō pōt p̄iudicare ecclie vt
in.l.iubemus nullā.C.d sacrosan.eccl.
mihi vr̄ q opinio Bart.pōt saluari qñ
prelat9 vna cū capitulo hoc facit.z ita
vr̄ loq Bar.qz nō loquit de prelato.sed
de ecclia q̄ casu bene ecclesia pōt renū
tiare iuri suo vt voluit glo.z doc.in di-
cto.c.potuit.z glo.in regula delictū.de
reg.iur.l.vj.doc.in.c.j.de do.z ɔtu.si ve
ro p̄latus solus hoc faceret pcedit opi
nio do.mei:put no.in p̄allegatis iuri-
bus itē dictū Bar.pcedit in iure q̄rēdo
in q̄ solus p̄latus pōt preiudicare eccle
sie vt not.i.d.c.potuit.z i.c.j.de do.z cō
tuma.z qd voluit Fede.de senis ɔsil.xx.
z Jnn.in.c.admonet.de renūtia.z Bal.
in aut.si q̄ mulier.C.de sacrosan.eccle.
z in.l.imperatores.ff.de pac.z in.l.pu-
pillorū.C.de repu.hereditate.Pe.de an
cha.z alij in.c.super.de rebus eccle.nō
alie.z ibi plene per do.meū.sz do.me9
in ca.iij.de dila.refert z sequitur Bar.
z bene vt dictū est z sic mutauit opinio
nē in meli9.tene menti z an valeat tale
pactū vr̄ tenere Bal.z in.l.ij.p̄ma col.
C.de iure ēphy.vbi simplr loquit nō fa
ciendo mentionē de fisco vel ecclesia.
ad hoc bene faciūt no.p eūdez Bal.isti.
de vsufruc.in prin.in.ꝟ.ne tñ qd nō va
leret rescriptum superiori sic conceden
tis vt not.Bal.i.l.si a te.de pactis inter
empto.z vē.refert z sequit do.Alex.de

ſmo.in addi.ſuis in.d.l.fundi.alias ſi q̇ a ꝑuotibus.

¶Emphyteoſis.

¶Eccleſia cõceſſit fundũ in emphyteoſim in q̇ fundo quidẽ ſteterat ad laborãdũ ꝑ maximũ tp̄s qđ ſi emphyteota repellit illũ colonũ cũ bonus eſſet ꝛ aliuz ſubrogauit in locũ ei⁹ qđ debet emphyteoſi priuari ita no.Bar.i.l.cognouim⁹ C.de mãcip.col.patri.li.x.ꝛ ibi dicit illã.l.facere ad iſtã queſtionẽ quod no.

¶Error communis.

¶Licet aliquis habeat ꝛ reputet̃ ꝓ publico officiali ꝛ reuera ñ ſit qꝛ nõ fuit legitime ordinari⁹ vl̃ reputet̃ aliq̇s tabellio cũ nõ ſit vl̃ iudex cũ ñ ſit qđ oia acta ꝑ eũ ſunt nulli⁹ mom̃ti ꝛ ip̄e faciẽs punit̃ nec obſtat ſꝫ Bar.i.l.actuarios.C.đ nume.ꝛ actua.li.xii.l.barbari⁹.ff.de off.pꝛeto.quia quãdoqꝫ q̇s eſt elect⁹ ſolẽniter ꝛ lꝫ ꝓpter defectũ ꝑſone nõ poſſit eẽ tñ facta ꝑ eũ valẽt ob vtilitatẽ publicam ſecus ſi nõ eſt elect⁹ ſecundũ formã debitã quia tunc facta per eum non valet ꝛ alleg.guil.de cunio ita tenẽtem in.d.l.barbari⁹.quod nota pro intellectu dicte.l.barbarius.ꝛ idem Bar.in.l.de quibus.ff.de legi.idez voluit ꝛ allegat.d.l.actuarios.fuit tñ originalr̃ dictũ Guil.de cunio in.d.l.de q̇b⁹.ſꝫ Bal.in.l.ii.C.đ manumiſ.vindi.dicit q̇dã notari⁹ eſt priuat⁹ offi.notariat⁹ et in loco vbi eſt priuatus eſt manifeſta eius priuatio ſꝫ in alio loco neſcit̃ ꝛ ibi cõficit inſtrumẽta đt qđ ſũt ipſo iure nulla nõ obſtat dicta.l.barbari⁹.qꝛ hꝫ locũ in p̄tore ꝯſtituto a pꝛicipe ꝛ durat p̄tor ꝛ alleg.Bar.in p̄allegatꝫ locꝫ qđ ſingl̃r nota ꝓ itellectu dicte.l.barbari⁹.refert ꝛ ſequit̃ do.me⁹ in.c.poſt ceſſionẽ.de ꝓba.vid ſpe.ꝛ Jo.an.in ti.de inſtru.edi.§.reſtat.v̄ſi.quid ſi is.ꝛ verſi.ex pꝛemiſſis.ꝛ in ti.de pꝛobationibus.§.pꝛimo.verſic.illud autem vbi idem tenent per tex.in.l.herẽnius.vbi voluit Barto.ff.de decurio.de qua queſtione pꝛime.l.barbarius.per Inn.ꝛ alios in ca.j.de fide inſtru.ꝛ Guido de ſuza.in.l.decernimus.C.de ſacroſan.eccle.per Jaco.de bel.in diſputatione in capi.cauet̃ in aliquo iure quã ponit.l.ſi.C.quõ ꝛ quãdo iudex.Pau.de liaza.i c.cũ dilect⁹.de fide inſtru.ꝑ do.Anto.in c.cõſultationib⁹ de iure patronat⁹ per Imo.in.l.teſtium.de teſtibus per Bal.in.l.ii.de ſerui.ꝛ aqua.l.nõ ignorat.C.q̇ accuſare nõ poſſunt.per Jo.fabri.in.§.ſed cum aliquis inſtitu.de teſtamen.ꝑ Ange.in aut.de tabelli.§.penul.vel ſi.Bal.Sali.ꝛ Ang.i.l.j.C de teſtamẽ.vbi limitãt eſſe verũ niſi iteruenîſſet decretũ vel creatio ſuperioris quo caſu licet non eſſet tabellio tñ hoc caſu valent geſta ꝑ eũ ꝛ hoc expꝛeſſe vult Bar.etiã reſpõdẽt ad.d.l.j.C.đ teſta.qꝛ illa nõ facit ad ꝓpoſitũ ſecundũ qꝛ loquit̃ in actu teſtificãdi qui eſt permiſſus de iure cõi cũ oẽs liberi a natura naſcãt ꝛ ꝑ ꝯñs i tali actu nõ requiritur decretum ſecus i caſu noſtro.d.l.herẽni⁹.ꝛ.l.barbari⁹.pꝛeallegata ꝛ in ea ad pꝛobandum de re iudi.limitari poſſunt ꝙ ſententia ab infame ꝛ excommunicato vel ſeruo ratione communis erroꝛis validatur pꝛecedũt niſi illi inter quos eſt lata ſentẽtia ſciãt illum communem erroꝛem eſſe falſum qꝛ tunc nõ validatur ratione cõis erroris.ita ſingulariter no.Joã.calde.in.d.c.ad pꝛobãdum. quem refert do.Anto.in.c.ſciſcitatus.de reſcrip.ratio eſt qꝛ ratione comperta cedit opinio veritati ꝛ ratio huius dicti colligitur ex text.c.conſuetudo.viii.diſtin.

¶Additio.

¶Adde ab.in.c.ad noſtrã.el.ii.de iureiu.in gl.ii.ꝛ in.c.i.in.vii.col.de fide inſtru.quod cõis erroꝛ facit ius qñ q̇s habuit ptãtẽ a ſuꝑioꝛe licet ex aliqua cauſa non poterat illud facere puta qꝛ erat ſeruus occulte:ꝛ ſic dicit loqui.d.l.barbarius.ꝛ vide Joan.an.ab.pꝛo.d.l.barbarius.in.d.c.dilectus.el.ii.de pꝛeben.

¶Expenſa.

¶Creditoꝛ q̇ fecit carcerare debitoꝛez dꝫ eũ alere ſuis ſumptib⁹ ſi debitoꝛ nõ hꝫ aliũde al̃s iudex facit eũ relaxari.gl.eſt ſin.i.l.ſi.C.de erro.mili.anno.li.xii.quã glo.Ang.de are.inſti.de act.§.ſi.in ſi.reputauit ſing.ꝛ ſi iudex hoc nõ facit alet eum de ſuo.per.l.iudices.C.de epi.audien.ꝛ facit quod voluit do.cardi.et ibi plene per dominum meum in capi.ceterum.de reſcrip.

qñ nõ est registratũ nõ est de actis ẽt si ꝓductũ post lit.cõte.fm Bart.in extrauagãti ad reprimendũ in ver.de plano. ⁊ Jo.de imo.in.l.pe.§.fin.de re iu.⁊ Lu. ro.in ꝯsi.clvij.inci.honorande domine collateral̃.nec obstat.d.l.in fraudem.§. quoties.q: istud est veruz in eo q̃ cõburit instr̃m alteri⁹ ꝓut dicit etiã Bal.in l.j.C.de fi.instru.⁊ vide de ista qõne domi.Pe.de anc.ꝯsi.clxxiij.incipiente circa primũ dubiũ de quo querit̃ ⁊c.faciũt no.in.l.is apud quem.C.de eden.

¶ Facere.

¶ Id nõ dr posse fieri qd̃ fit ꝑ remediũ extraordinariũ vel fit ꝑ ꝑncipẽ singulare est dictũ Jnn.i.c.pastoralis.de causa pos.⁊ ꝓpric.ꝓ quo do.meus do.An.ibi in sua repetitione dicit fore casum meliorem de iure in.l.iiij.§.si is qui.ff.de fideicõ.liber.quẽ tex.refert ibi Ang.se audisse Bar.in.l.j.ff.de inoffi.test.i cathedra allegantẽ ꝓ vnico ⁊ singulari qd̃ dr posse fieri id qd̃ nõ põt fieri sine beneficio restitutionis.⁊ idẽ dicit ibi Ange.si nõ põt fieri dispẽsatione ⁊ alle.l.apd̃ iulianũ.§.fin.ff.de le.j.§.fi.ff.de cõtratab. vide qd̃ voluit Bar.in.l.cõtinu⁹.§.cum q̃s.in.l.inter stipulantẽ.§.sacrã.C.de ꝟbo.ob.⁊ in.d.l.apud iul.§.fi.⁊ in.l.q̃diu. ff.de acqui.here.⁊ in.l.j.ff.de vulg.et in l.interdicit.ff.de cõdi.⁊ demon.⁊ in.l.j. §.si quis filiũ.⁊.§.fin.ff.de ꝯtratab.⁊ do. cardi.in.d.c.pastoralis ⁊ in.c.sup eo.de condi.appo.⁊ in.c.nisi.de off.dele.lz aliter voluerit ibi Raph.cuma.in.d.l.apd̃ iulianũ.vbi tenet cõtra Jnno.⁊ male ꝓ cui⁹ dicti veritate ⁊ examinatiõe vide do.meum in.d.c.pastoralis.in añpe.co. in sua repe.vbi plene de hoc.Ego adduco Pau.de leaza.⁊ do.Car.reputantes singulare dictũ Jnn.⁊ sequẽtes illud in cle.vnica de causa pos.⁊ proprie.⁊ vide do.Abb.in.d.c.super eo.⁊ vide eundem in.c.fraternitatis.de frigi.⁊ malefi.vbi dixit qd̃ reputat̃ impossibile qd̃ dependet ex facto vni⁹ p.d.l.apud iud.in fin.⁊ vide eundẽ do.abb.in.c.qd̃ dei timorẽ. de statu mo.vbi de hoc et alleg.dictum inno.in.d.c.pastoralis.⁊ faciat fm eum c.faciat hõ.xxij.q.ij.

¶ Additio.

¶ Adde glo.petrũ.⁊ ibi do.in.c.gra.de rescrip.li.vj.⁊ lap.in regula semel de re iur.li.vj.gl.lxiiij.di.eꝑm.⁊ bal.l.c.j.i.v. col.in tit.hic finit̃ lex de.inci.ꝯsue.feu.

¶ Frequentia.

¶ Dñs feudi fecit pactuz cũ colono qd̃ hẽat quartã ꝑtẽ vini de vitib⁹ plãtãdis ꝑ eũ in fundo colon⁹ plãtat alias arbores an dñs debeat cõseq̃ fruct⁹ aliaꝝ arboꝝ ⁊ videret̃ dðm qd̃ nõ.q: ꝯct⁹ ex cõuẽtiõe legem accipiũt.l.j.§.si ꝯuenerit. ff.deposi.regula ꝯctus de re iu.li.vj.regula ꝯct⁹.ff.eo.cũ si.lz dic ꝯsiũ eẽ veri⁹ qd̃ idẽ erit in aliijs arborib⁹ ꝑ eũ plãtandis:q: de vitibus fuit expressum ꝑp̃ frequẽtiã.istud fuit pigrinũ dictũ Jo.an.in addi.spe.in tit.de loca.§.j.ꝑpe ꝑncipiũ optime ad hoc faciat gl.q̃ cõiter reputatur sing.in.l.tale pactũ.§.fi.ff.de pac.et gl.sing.fm do.anto.in cle.j.de rescrip. vbi illa cle.est exorbitãs ⁊ loquit̃ in plātis religiosis ⁊ gl.dicit esse idẽ i plãtis seclarib⁹.⁊ iõ ibi papa exp̃ssit de religiosis q: magis erat frequẽtatũ Jo.d imo. ibi dicit qd̃ illa gl.est sin.de iur.canonico.⁊ gloss.in.d.l.tale pactũ.§.fi.est sing. de iure ciuili do.me⁹ do.An.vberrim⁹ iuris fons in repetitiõe rubrice de reb⁹ eccle.nõ alie.⁊ in plerisq; locis dicit qd̃ est dare aliã gl.in.c.vnico.de re.ꝑmute. li.vj.⁊ no.gl.in cle.vnica de supplen.ne gli.ꝑla.⁊ in.c.diaconi.xxvij.di.vbi text. loquit̃ de diacono ⁊ gl.dicit idẽ in subdiacono faciat gl.multũ solẽnis in.c.ij. de ꝯfes.li.vj.vbi dispõ illi⁹.c.loquẽs in reo hz locũ in actore.⁊ iõ poti⁹ ibi text. exp̃ssit de reo q̃ actore q: erat magis frequẽtatũ ⁊ allego tex.i.c.j.§.si q̃s rustic⁹ de pace tenẽ.⁊ bal.ibi qd̃ lz ꝓhibitio illius tex.loquatur in rustico nihilomin⁹ hz locũ in ꝑsonis ⁊ ideo expressit poti⁹ de rustico ꝓpter frequentiã faciat gl.in l.j.C.de rap.virgi.que dicit idẽ i muliere rapiẽte iuuenẽ.tex.eñ ibi ꝓpter frequẽtiã exp̃ssit d masculo.⁊ ibi ang.dicit se de facto vidisse florentie quãdã meretricẽ cõburi.⁊ ꝓ istis gl.allegat̃ tex.l.l. scire opz.§.fi.ff.de excus.tu.quẽ tex.allegat do.me⁹ in repetitione dicte rubrice de rebus eccl.nõ alie.Ego adduco tibi gl.in.l.j.C.de nili.agge.nõ rũpẽdis.vbi

tex.loquit de fractiõe aggex nili.z gl. dicit idé in aliis fluminib⁹.z ibi Cy.dicit q illa glo.põt defendi in flumine cuius fractio aggerũ affert maximũ piudiciũ z dãnũ vt in pado ferrariẽsi.refe-rũt z sequũtur Ang.z Sali.ibi lz pe.aliter senserit z adduco qd voluit Sali.in l.si vt allegas.C.de sica.z bart.i.l.furẽ. ff.eo.faciat gl.in aut.cassa z irrita.C.de sacro sanc.ec.z i.l.j.C.de his q ad eccle. confu.z in.l.non impossibile.ff.de pac. z.i.l.imperator.ff.d statu homi.z qd voluit domi.Cardi.in.c.abbatẽ.de rescri. vbi tex.loquit de collatorib⁹ dicit ipse idem in aliis prouisorib⁹ faciat qd ipse voluit in.c.de cetero.de homi.z in.c.pteres.el.j.de trãsac.z in.c.tua.de homi. et in.c.plerisq3.de pac.z in.c.pterea.el j.de appel.cum simi.

¶ Fideiussio.

¶ Licet securitas facta ab officiali pter defectum alicuius solennitatis nõ debitorem tamen facit quod officialis prius cõueniatur.ita sin.no.Bar.p illũ tex.in.l.fisco.C.de conueniẽdis fisci debito.lib.x.

¶ Fiscus.

¶ Si fiscus habeat multũ frumẽtũ qd conseruare nõ potest:potest imponere subditis necessitatem emẽdi z istud est onus patrimoniale.vt ille q habet pl⁹ cogat emere pl⁹.si eniz intelligeres de munere psonali hoc est de cura emẽdi multi excusarẽtur.quod est cõtra totum titulũ vt nemini lice.in empti.specie. se excusa.lib.x.ita pbatur in.l.quoties C.eo.z ibi Bar.dicit istuz casum esse notandum quia sepe occurrit.

¶ Falsum.

¶ Qui falsum instrũm immunitatis cõscripsit dz igne cõburi.tex.est pegrinus in.l.his nostre.C.de immu.nemini ɔcedẽda.lib.x.lz alias pena falsi sit minor vt in.l.j.§.fi.de fal.

¶ Feudum.

¶ Licet feudũ nõ possit alienari inulto dño vt legit z no.in.c.ex pte.de feu.cuz si.tñ hoc fallit qñ ẽptor vult subire omne on⁹ qd sustinebat prim⁹ feudatari⁹ istud pbat tex.in argumentuz optimum fm Bar.z ang.ibi in.d.l.murileguli.C. de murilegu.li.xj.qd no.pro limitatiõe d.c.ex parte.z eorum que ibi notantur.

¶ Frumentum.

¶ Illud qd dz solui in pane nõ dz solui nec dari in frumẽtũ iste est casus pegrinus z ibi bar.in.l.nulli.C.de frumẽ.vr. ɔstantino.lib.xj.z rõ est fm Bart.ibi qz si dat frumentũ potest conuerti ad aliũ vsum q̃ ad panem z sic dispergeret z efficeret caristia z no.ex illo text.quod ex mala administratiõe frumẽti crescit caristia ex q no.ibi bar.qd priores z rectores ciuitatũ qui habent arbitrium sup abundantia pñt huius noie ponere ordinẽ qualiter z quo ordine in ciuitate z quantũ frumentũ posset vẽdi quolibet die vel mẽse.facit.ff.de offici.pfec.vrb. l.j.§.cura carnis.z ad.l.iul.de ãno.l.in annonam.z pe rtotum quod not.

¶ Falcidia.

¶ De legato ad pias cãs falcidia non detrahit vbi detractiõe facta id qd superest nõ sufficiat ad implẽdã circa piũ actum testatoris volũtatem.sing.est casus in.l.decẽ.ff.de fideicom.lib.quẽ reputauit sing.Lud.ro.in rep.aut.similiter.C.ad.l.falci.in.iiij.col.

¶ Forum conscientie.

¶ In foro anime quis tenetur ad emẽdam damni qñ fuit in dolo vel lata culpa que equiparat dolo.l.quod nerua. ff.depositi.sec⁹ si fuit in leui vel leuissima culpa licet enim tunc posset agi ad emendam damni in foro contentioso.l. aquil.que tendit ad conseruationez patrimonij vt in.l.j.l.aquil.ff.ad.l.aql.secus i foro anime quia imponeretur penitẽtia iuxta modũ culpe.ar.xv.q.j.inebriauerũt.sing.est dictum Innocẽ.in.c. sicut dignũ.circa finẽ de homi.quod dictum reputauit singulare.do.Abbas in c.j.de consti.in.c.quoniam cõtra.de pba.z in.c.si gressus.d iniuriis.z in.c.si. e.ti.z in.c.psbyterũ.d homici.z in.c.j.d custo.euca.z in.c.audiuimus.de simo.z in aliis plerisq3 locis quod dictuz tenementi perpetuo licet do.me⁹ do.and.cõsiculus subtiliter z argumẽtatiue z per viuas rationes reprehẽdat dictũ Inn. in.c.raynaldus.de testa.Inno.tamẽ cõmuniter omnes sequũtur.

Fornicatio.

Propter simplicē fornicationē cleri-
cus hodie nō dz deponi due gl. sunt sin
gulares vna est in.c.maximian⁹.lxxxj.
di.alia ē i.c.lator.ij.q.vij. q̄s reputauit
singulares Jo.de imol.i.c. vt clericorū
mores.de vi.⁊ hone.cler i.ego adduco
aliā glo.in.c.p̄sbyter.lxxxij.di.ꝓ quib⁹
gl.dico fore casum.in.d.c.p̄sbyter.⁊ de
materia.vide do.Ant.⁊abb.⁊ do.meuz
in.c.at si clerici.de iudi.⁊vide eūdē do.
Abb.⁊ etiā do.meū ⁊ Joan.de imo.post
alios.i.d.c.vt clericoꝝ.⁊ vide do.abb.i
c.sicut.⁊ in.c.si aūt.de cohabi.clerico.⁊
mulie.et aliq̄d ꝑ eū i.c.fi.de pur.cano.
⁊ vide Pau.de eliaza.i cle.j.de offic.or.
et ibi alios post eū:et lz do.abb.i.d.c.at
si clerici.dicat qd ali̍s dubitauit supᷓ h̄
passu:ex quo iura vario modo disponūt
ego dico qd q̄ ad simplicē fornicationē
nō est hesitandum ꝑ.d.c.presbyter.⁊ ꝑ
glo.preallegatas:et ꝑ tex.in.c.fraterni
tatis.xxxiiij.dist.vbi dr̄ ꝙ etas nr̄i tp̄is
quib⁹ nō solū merita:sed etiā corpa de
fecerūt censuram antiquoꝝ canonū ma
nere nō patitur.et ꝓ ista parte quā te-
neo:⁊ cōiter tenēt oēs licet aliter volue
rit Pau.de eliaza.⁊ sequaces arguo sic
vbi in aliquo casu reperiẗ rigor script⁹
⁊ equitas scripta:tūc equitas scripta p̄
ferẗ rigori scripto.ita legiẗ et no.ꝑ legi
stas.i.l.placuit.C.d iud.et ꝑ canonistas
i.c.fi.de trāsactio.cū g̊ in casu nr̄o ꝑ ca
nones apl̄oꝝ repiẗ rigor script⁹ qd cle
ric⁹ ꝯstitut⁹ in sacris ꝑꝑ simplicē forni
cationē debeat deponi.vt i.c.p̄sbyter.⁊
i.c.si quis ep̄s cū pl̄ib⁹ sil̄ib⁹.lxxxj.di.⁊
equitas scripta qd nō debeat deponi vt
i.d.c.pbr̄.lxxxij.di.et.i.d.c.fr̄nitatis. et
rō assignaẗ ibi in tex.Itē et scd̄o nullū
crimē est depositiōe dignū:nisi repiaẗ i
iure expressuz:ita no.i.c.at si clerici.de
iud.et.xv.q.viij.in summa.cū si.lz detur
alia regula in ꝯtriū.vt no.i.d.iurib⁹. itē
null⁹ dz deponi nisi ꝓ graui crimie.vt i
c.tue.de penis.et bon⁹ tex.in.c.innētū
xvj.q.vij.cū si.itē pena nō dz imponi a
iure nisi exprimaẗ.gl.sing.ſm do.abb.
i.c.fi.de iure patro.do.me⁹.allegat simi
lē.xv.q̄one.viij.in summa.optime facit
tex.in.l.at si quis.in ꝟ.cū in eum pena
statuta nō sit.ff.de religio.et sump.fu
ne.et faciat auẗ.de nō eligē.scd̄o nubē.
i ꝟ.nō est.l.tale quid dicēs.sicut ergo i
casu nostro hodie nō deponatur ꝑ.d.c.
p̄sbyter.et gl.preallega.et cōem opinio
doctoꝝ:et istud non sit graue crimen vt
no.i.d.c.clerici.§.de adulterijs.nec ista
pena hodie imponiẗ a iure:sz alia vt in
p̄allegatis iurib⁹:sequiẗ ergo nō dz de
poni do.me⁹.do.and.i.c.si clerici p̄alle
gato:dicit qd cōis opi.est vera:q̄ cessan
te cā remoueẗ effectus.c.cū cessante.de
app.l.adigere.§.q̄uis.ff.de iure patro
na.cum si.sed causa quare olim depone
bantur clerici cōiter tenentes simplicē
fornicationem erat qd poterant ꝯtra
mr̄imoniū in minoribus cōstituti:⁊ vti
illo in sacris.c.cum olim.de cle.ꝯiug.c.
nicena.xxxj.di.⁊ idcirco si cōmittebant
simplicē fornicationē graui⁹ peccabant
⁊ ꝑ ꝯn̄s deponebanẗ:cū ergo hodie non
pn̄t contrahere mr̄imoniū in minorib⁹
ꝯstituti:nec vti eo existētes i sacris me
rito dz cessare ille rigor:n̄a vt dicit ipse
Joan.an.⁊ alij in.d.c.vt clericorū.di
qd magis puniẗ laic⁹ cōiugat⁹ ꝯmittēs
fornicationē ꝙ cleric⁹ nō ꝯiugat⁹:⁊ di
cit qd ista fuit rō:quare apl̄i ꝯstituerūt
clericos fornicatores deponi.Mihi vr̄
ꝙ ista rō licet sit colorata tamē forte nō
procedit q̄ nūꝙ̄ legi qd fuerit ꝑmissū
clericis occidētalibus ꝯtrahere mr̄imo
niū:⁊ vti eo:sz tm̄ clericis grecis ⁊ ori
talib⁹:⁊ ita ꝓcedūt iura allegata ꝑ do.
meū.vt.d.c.niceua.⁊ vt habeẗ in.c.cum
olim.⁊ vt not.in.d.c.de libellis.xx.di.
q̄ eccl̄ia oriētalis noluit acceptare cō
tinentiam:vt ibi no.sed nō fundamēta
lis est illa q̄ habeẗ in.d.c.fraternitatis.
nō obstat.c.a multis.de eta.⁊ quali.vbi
clerici in sacris si non caste viuūt sunt
excludendi ab eorū gradibus.⁊ r̄ndeo
tripl̄r ad illū tex.q̄ papa ibi nō intēdit
approbare antiquos canones:sz intēdit
cit ad aliud propositū ad ꝓbandū quod
subdiaconat⁹ est sacer ordo si recte p...
derctur ille tex.scd̄m illd.c.est extrac...
a.c.erubescant.xxxij.distin.quod.c. p...
cedit in fornicatiōe manifesta ⁊ n...
ria.⁊ per cōsequens qualificata nō...
plici inquantuz tex.dicit:ibi de mani...

stis aūt ⁊ cetera:tertio pōt intelligi ille tex.in detinente cōcubinam:⁊ sic ꝯcubinario lz aliter de hoc seruet vt habet in c.clericis.⁊ in.c.sicut.⁊ in.c.si aūt.de coha.clerico.⁊ mulie.inꝙtuz tex.ibi dicit si mulierculas a se nō abiecerit.c.ergo non ob.d.c.vt clericoꝝ.inꝙtū do.abb. dicit ibi post alios:qꝛ ille tex.facit ꝯtra cōem opi.in ꝙtuz gṅaliter loquit:quia rñdeo qꝛ potius facit ꝓ qua ꝯtra.nā dicit ibi tex.ꝙ laborat vitio incōtinentie dꝫ puniri ꝓut magis ⁊ minus scḋm canonicas sanctiōes ⁊c.tūc sic.illud qḋ refertur ad aliud dꝫ intelligi scḋꝫ illḋ ad qḋ fit rō ꝑ ea ꝙ no.in auē.si ꝗs i aliquo documēto.C.de edē.⁊ in.c.j.de ꝓba.⁊ ꝑ id qḋ voluit Bald.in auē.sacramēta puberū.C.si aduersus vendi.cū ergo.d.c. vt clericoꝝ.referat se ad canones antiquos:⁊ in quibusdā canonibus repit rigor.⁊ in quibusdā equitas ergo potiꝰ debet referri ad canones cōtinētes eqtatem ꝙ rigorem ꝓut dixi supra.itē posteriores derogent priori bus.l.nā ⁊ posteriores.ff.de legi.c.j.de cōsti.li.vj.cū si.cū ergo canō conciliaris de quo i.d.c. presbyter.sit posterior cōtinēs equitatē ergo ꝑferet canonibꝰ prioribꝰ aplōrū cōtinētibꝰ rigorē.nō ob.c.fraternitatis de fri.⁊ male.qḋ allegat in argumētum cōtra hāc opi.qꝛ rñdeo ꝙ arg.cessat qñ cōtrariū reperitur in iure cautū.vt no. in.c.publicato.de elec.⁊ i.c.cū aplica.ꝺ his ꝙ fi.a ma.pa.capituli.⁊ i.c.a nobis. de sen.ex.⁊ i.l.j.ff.de offi.eiꝰ cui māda. est iurisdi.⁊ in.l.cōuēticulā.C.de epis.⁊ cle.⁊ in.l.ij.C.de ꝯdi.inser.sꝫ i.d.c.pbr. ⁊ in.d.c.fraternitatis ꝯriuz repit:ergo ⁊ hec ⁊ alia motiua feci cuidā nobilissimo doctissimo ac amicissimo meo publice disputanti bononie ⁊ ꝯriā partem tenenti dū essēꝫ ibidē scholaris i cpis ⁊ ꝑlatis cōmittentibus simplicē fornicationē forte posset ꝓcedere opinio Pau. de eliaza.⁊ sequacium ꝙ cuꝫ ipsi ꝓprie cōtrahant matrimoniū cū ecclesia:vt legit et not.in.c.ꝓ defectu.⁊ in.c.qꝛ propter.de elec.⁊ in ca.inter corporalia.de transla .ꝓla.⁊ in ca.requisiti.de testa. non dicūtur cōmittere simplicē fornicationē sed adulteriū.⁊ ita sentit do. abb. in.c.fi.de pur.ca.in clericis aūt iferioribus secus cū proprie nō cōtrahent matrimoniū cū ecclesia vt notat i dictis iuribꝰ:⁊ isto mō possunt reduci opi.ad cōcordiā:sed id facit ꝯtingentia indistincte sequerer cōem opinionē:⁊ iudicādo et consulendo nō ob.gl.i.l.ꝺ.C.de epis. ⁊ cle.ꝙ dt qḋ filij sacerdotū sunt icestuosi et sic sentit qḋ clericꝰ qñ fornicat non fornicat simpliciter:qꝛ respōdeo qḋ illa gl.ꝺ̄ inatur cōiter per Cy.⁊ Bar.ibi ⁊ ꝑ Bal.in.l.si ꝗs incestis.C.de incest.nup. lꝫ in.d.l.ij.fuerit secutus eam vel aliter pōt dici qḋ illa glo.ꝓcedebat oliꝫ sꝫ hodie nō ꝑ.d.c.presbyter.⁊.d.c.fraternitatis.xxxiij.dist.et gl.preallegatis:vt intelligitur vbi fornicatur cū aliqua filia spūali.c.si ꝗs sacerdos.xxx.q.j.ꝑ Bal. in.c.in pñtia.de ꝓba.vbi reprobauit illā gl lꝫ ibi nō fuerit memor illius gl.cōclude ergo qḋ illa gl.hodie nō ꝓcedit ⁊ ista videt mihi verior respōsio per iura preallegata.

¶ Gabella.

¶ Clerici vel alij puta scholares:⁊ alie persone habētes immunitates a gabellis ⁊ datiis sub eoꝝ pretextu nō debēt alios excusare.optime facit in arg l.illud.C.de anno.⁊ tribu.li.x.hoc colligit ibi tu dic quod si fraus detegat bona illa publicant vt tenet idem Bart.in.l.j. C.de nauibꝰ nō excusan.lib.xj.vbi colligit argumentū ex illo tex.immo dr esse casum contra comitatenses ꝙ faciūt aliquem ciuem emere res pro eis:vt sub titulo ciuium non subsint oneribꝰ eis impositis:quia tales res sunt publicande:⁊ ille qui committit istam fraudem videlicet si est scholaris seu aliꝰ amittit priuilegiū.arg.l.qui sub pretextu.C. de sac.san.eccle.

¶ Gabella.

¶ Aliqui reperiunt in itinere de quibus est suspicio ne aliqui portent vltra deuētum.nam si non permittūt se scrutari possunt capi:⁊ detineri ꝑ custodes ad hoc deputatos.⁊ ex sola resistentia debent acriter puniri.casuꝫ habes ⁊ ibi Bar.in.l.euictiōes.C.de cursu publico ⁊ agna.lib.xij.quod no.quia sepe cōtingit de facto.

¶ Gabella.

¶ Gabellariꝫ portarū dederūt mihi licētiam exportandi res meas: vel meam arnesiam extra ciuitatem ⁊ districtum. si tales res vel talis arnexia portantur seu portatur postmodū mulionem: licet mulio nō sit descriptus in licētia: sed solum ego licite possum portari ꝑ eū hoc voluit Bar. i. l. pāphilū. C. de cursu publi. ⁊ agna. li. xij. quod not.

¶ Gabella.

¶ Si alicui est data licētia de extrahēdo certū frumētū vł bladū extra comitatū: ꝙ hec licētia nō extēdit vltra nūeꝝ septē dieꝝ: quoꝝ quis duos hꝫ ad arripiendū iter: alios v̄o. q̄nqꝫ ꝓ itinere ꝑficiēdo. tex. est in optimū argumētū scd̄m Bart. ibi. l. vnica. C. de tractato. ⁊ statu. li. xij. qd̄ facit ꝓ licētijs q̄ dātur ꝑ gabellarios portaꝝ de extrahēdo salmas frumēti ⁊ similiū extra districtū scd̄m Bar. ibi qd̄ no. tu vide Lud. ro. hoc volētē in repe. rubrice de ar. in. xix. co.

¶ Heres.

¶ Si princeps ꝯcedit alicui nobili pauperi aliquos redditus nō trāsit huiusmodi beneficiū ad heredes: nisi in istrumento fiat mētio heredū tex. ⁊ ibi Iac. de belui. ⁊ and. de yser. in. c. j. §. fi. in tit. quis dicit dux marchio. in vsi. feud. qd̄ dictum vt aureum memorie manda.

¶ Homicidium.

¶ Duo sunt titij: vnus interfecit seium iudex per errorem decapitauit alterū: an ver⁹ homicida sit liberatus. Bal. in c. j. §. iniuria. de pace iura. firmā. in vsi. feu. determinat ꝙ nō. ⁊ alle. tex. no. i. l. q̄ seruū. ff. de interro. actio. vide ibi doc. tu adde Ang. ⁊ Ioan. de imo. ⁊ ibi plene ꝑ moder. i. l. q̄ties. i fi. ff. sol. mat. ⁊ vide Bal. ⁊ ibi scribētes in. l. duobus. §. j. ff. de iureiur. vbi querūt an condēnatio vnius prosit vel noceat alteri.

¶ Habeatur.

¶ Licet verbum habeat denotet fictionem ⁊ nō veritatē: tn̄ si illa v̄ba in omnibus ⁊ per oīa precedant illud verbum habeatur denotat veritatē. tex. est singu. in. l. ij. §. furiosus. in v̄bo in omnib⁹ et per oīa habeat. ff. de iure codicil. quē tex. reputauit Ang. ang. in. l. i negotijs. ff. de iudic. ita refert ⁊ sequit do. me⁹ in repetitiōe rubrice. de fide instru. in. xvj. col. ⁊ adduco qd̄ voluit bal. in prima cōstitu. ff. in fi. p̄n. vbi dicit ad hoc vt forēsis effect⁹ ciuis gaudeat priuilegio verorum ciuium cautela est vt apponant verba ista. s. habeat ⁊ sit. ⁊ sic sentit ꝙ v̄bū habeo de se denotat fictionē: ⁊ allegat tex. peregrinum quem sol⁹ ipse ad hoc ponderat in. l. j. §. hec aūt v̄ba. ff. qd̄ quisqꝫ iuris. refert ⁊ sequit do. meus in repeti. rubrice. ⁊ in commēto. c. vnici. de lit. cōtest. in fi. v̄bis ⁊ moderni in. d. l. j. §. hec aūt verba. ⁊ vide Pet. de anch. in repeti. c. canonum statuta de cōstitu. in xlij. charta. vbi pulchre d̄ hoc. ⁊ vid̄ bal. in. l. oēs ppl̄i. ff. de iusti. ⁊ iur. ⁊ do. abb. in. c. tāta. q̄ fi. sint legitimi. facit qd̄ ipse no. post alios in. c. ex ꝑte. de spōsa. ⁊ do. Anto. in. c. nuper. de biga.

¶ Additio.

¶ Et vide pe. de anch. i. c. cū in ecclesia. de preben. lib. vj. vbi dicit aliud esse canonicū: ⁊ haberi loco canonici. l. aliud. ff. de verb. sig. ⁊ ꝑ Bart. in. l. si marit⁹. ff. de adul. ⁊ Bal. in dicta cōstitu. ff. respōdet ad dictū Bar. in. l. si q̄s ꝓ emptore. ff. de vsuca. vbi dicit ꝙ illa v̄ba habeāt pro ciue faciūt verū ciuē: q̄ habita rōne ad originalem ciuitatē illa non est vera sed ficta ciuitas. ⁊ sic no. ꝙ ad hoc vt verbum habeat importet veritatē esset necesse apponere aliud verbū ꝑ qd̄ denotat veritatē ⁊ illū tex. d. l. ij. §. furios⁹ fecit singularē idē ange. in ꝯsi. v. ꝓ illis verbis in oibus: ⁊ per oīa. ⁊ istud operatur geminatio verboꝝ q̄ inducit efficaciorē effectū ꝑ id qd̄ voluit Bal. in aut. sed cū testator. C. ad. l. fal. ⁊ in. l. neqꝫ natales. C. de ꝓba. ⁊ in. d. c. vnico. de lit. cō. test. vbi ꝑ do. meū: ⁊ per eūdē in. c. cā ite. de rescrip. ⁊ per id qd̄ voluit do. Ant. in c. per venerabilē. qui fi. sint legi. in rep. ⁊ ꝑ id qd̄ voluit Io. de imo. cōsi. 155. alle 138. ⁊ Ludo. ro. consi. 53.

¶ Additio.

¶ Et vide Io. de imo. i. c. ⁊ si xp̄s. de iureiu. vbi dixit ꝙ sermo duplicatus censetur cum maiori. ⁊ matura deliberatione prolatus faciat glo. singu. in cle. fi. de appel. tex. ⁊ ibi Bart. in. l. cum simus. C.

de agrico. et cens.lib.xj. Ange.in.l.vnica C.de plus petitionib9. Abb.in.c.cũ dilectus.in fine de success.ab in testa. Itẽ φ illa vba sunt nimis generalia et multũ pregnantia: et nihil excludentia.ar. ei9 quod not.in.l.balista. ff.ad trebel. et qd voluit do.car.in.c.fi.de accu. et qd no.glo.in cle.j.de iud.in v.quibuscũq3. et quod not.in.l.si extraneus.ff.de iure dotiũ. et in.l.cum pena.ff.de ar. et quod legitur et notetur in.l.de procon.ff.de publicia.cum si.

¶Heres.

¶Institutus heres a debitore alicuius si repudiat ei9 hereditatẽ priuatur oibus bonis non solũ hereditarijs: sed quocunq3 titulo ad eum deuolutis a testatore.sing.est casus fm Bar.ibi in.l. heredes. C.de oi agro deserto. lib.xj. et ad dictã.l.iuxta fi.adde fm do.Alex. de imo.ibi.l.si patroni.§.qui fideicõ.ff. ad trebel.

¶Hospitale.

¶Multi nobiles sunt q̃ habẽt hospitalia priuata in palatijs: et domib9 suis illa talia hospitalia nõ gaudẽt priuilegio hospitaliũ: vt i.l.orphanotrophos. et ibi Bald.C.de epis. et cle.sed pone qd sunt talia legata talib9 priuatis hospitalibus dicas φ licet nõ gaudeant priuilegio publici hospitalis: vt dictuz est tñ de talibus relictis nõ detrahet falcidia aut trebellianica: ita bellissime cõsuluit Pau.de cast.cõsi.cccxv.faciat qd voluit Ang.cõsil.cxiiij.refert et sequitur do.me9 do.And.in.c.raynaldus.de testamentis in.lxxvij.charta.

¶Heres.

¶Ego induxi testatorẽ vt instituat me et nõ suos trãsuersales mortuo testatore dubiatur quid iuris de hereditate filius dic φ si transuersales sunt in possessione φ ipsi preferuntur et repellunt me dolo malo.ita pulchre dixit Bal.i.l. j.C.si quis aliquẽ testa.prohibu. et alle. tex.quem dicit valde singularem in.l.j. ff.de doli except.refert et sequitur do. meus in repetitione rubri.de cau.possessio. et proprie.

¶Heres.

¶Licet nepos legitimus nat9 ex spurio possit institui ab auo suo.gl.est singu.in aut.qui.mo.naturales effici.sui. §.pe.colla.vij.quam reputauit singul. Bald.in.c.in presentia. de proba.facit qd ipse voluit in.l.fi. et ibi glo.C.de natu.libe. et glo.j.§.in nouissimo.in aut.de resti.fideicom.colla. ix.nihilominus si est nat9 ex incestuoso licet sit legitim9 nullo mõ poterit istitui heres ab auo. casus est singu.in.l.si quis incesti.C.de incep.nuptijs scdm Bal.in.d.c.in presentia.refert: et sequitur ibi do.meus φ dicit esse mirabile.

¶Heres.

¶Heres nõ faciẽs id ad qd tenebatur defunctus excusat si pbabiliter ignorat.ista est glo.valde singu.in.l.ij.C.de iure emphy. et ibi per Bart.Dy.in.c.si quis in ius alterius.de reg.iu.lib.vj. et in.l.in hac.§.filius.ff.de verb.obl. et do. me9 in repetitione.c.raynaldus.de testa.in ioannina.circa fi.

¶In integrum restitutio.

¶Restitutio in integruz in causa mrimoniali seu in causa fauorabili cõcedẽda est maiori allegata iusta causa: licet plene nõ probetur illa causa: sed semiplene puta p iurm vel vnũ testem.iste est tex.vnicus et sing. et alibi nõ repert9 fm domi.Cardi. et do.Abb.in.c.ex literis.de in integ.resti.

¶In integrum restitutio.

¶Lz petat restitutio in integrũ aduersus sniam principis speciale est i eo vt interim snia mandet executioni indistincte istud sing.dicit Bal.in.l.si cã cognita.C.de transac.refert et simplr seq̃tur Mar.de laude.in tract.suo.de principibus. tu adde casum spãlem etiam in.c.sciscitata.de in integ.resti.

¶Ignorantia.

¶Statutũ disponẽs φ nõ possit allegari ignorantia validũ est ita dixit Bald. in.l.diuus claudius.ff.ad.l.cor.de fal. quẽ tex.dicit esse meliorẽ d iure et sing. vbi dr φ nõ dat venia his q̃pretendũt se ignorasse veritatem edicti. et sic nõ lz dicere ignorãs feci.idem voluit Bald. in.l.j ff.de legi. et alleg.d.l.claudius.in princip.retuli mihi domi.meus in rubrica de crimine fal.

¶ Ingratitudo.

Ingratitudo excludit queꝫ a successione ab intestato.glo.est celebris in.c.fi. de posthu.que mouet.per.l.liberi.C.de inoffi.test.Joan.de imo.ibi dicit illam gl.esse singulareꝫ ⁊ se nescire alibi.deinde dicit forte eam falsam:q2.d.l.liberi. quam allegat glo.loquit de ingratitudine repellente queꝫ a successione ex testamento et non ab intestato.do.meus do.andr.in.d.c.fi.refert Nico.de neap. in.l.si spuri⁹.ff.vnde cogna.tenet ꝙ ingratitudo repellit queꝫ a successione ab intestato ⁊ ibi Nic.de nea.refert Ja.de beluisio allegare gl.sing.ſm eũ in aut. de nuptijs.§.ingratitudineꝫ.ipe allegat aliam.in aut.de nõ eligen.secũdo nub. in.§.cuz igit.faciat.l.iiij.§.preterea.⁊.l. ex parte.ff.de adimen.lega.q̃ iura allegauit Jac.de belui.in.d.§.ingratitudinem.⁊ dixi ꝙ talis hereditas ꝑueniat ad fiscum ⁊ allegat.l.is qui cõsequẽter. §.j.ff.fami.herc.⁊ in ꝙtũ Joan.de imo. damnauit glos.d.c.fi.p.l.fi.C.de reuo. dona.do.meus reprehẽdit Jo.de imol. et dicit ꝙ nõ bene argnit per motiua q̃ adducit.do.meus in dicto.c.fina.Item dicit domin⁹ me⁹ ꝙ.d.l.liberi.bene facit q2 licet loquat in successione ex testamento idem erit cẽsendum in successione ab intestato:⁊ ideo disposuit de testamento propter facti frequentiam arg. eius quod voluit glo.in.l.tale pactũ.§. fina.ff.de pac.cum si.⁊ ad hoc adducit glo.quam ipse dicit esse celebrem in.l. vnica.C.de his qui ante ap.tabu.vbi tex.loquit de successione ex testamẽto ⁊ gl.ibi dicit idem in successione ab intestato ⁊ dicit ꝙ istud subtiliter voluit glo.in.d.c.fin. quod.d.l.liberi.haberet locum in successione ab intestato.⁊ istã ne trades obliuioni: vide text.iuncta glos.in aut.vt cum.de appel.§.aliud.in ver.quarum alique.

¶ Iudex.

¶ Iudex nõ condẽnans partem in expensis tenetur resarcire de suo quod intellige verum quando expense fuerunt petite per partez ⁊ ratio est quia iudex nõ tenetur impertiri officium suum nõ petitum ad vtilitatẽ priuatam.l.iiij.§. hoc autem iudicium.ff.de dãno infe.et ibi Barto.⁊ quod not.in.l.sancimus.C. de iud.facit quod no.Inno.in.c.ad nostrã.el.ij.de iureiur.istud dixit glo.vnica ⁊ singu.in capitu.fina.de rescript. et facit hoc ad questionẽ statuti disponentis quod si iudex non finit questionẽ infra certum terminũ debeat soluere certam penam quod iudex non incidat in penam si non fuerit petitum a partib⁹ vt decideretur infra certuz terminum. hoc tenuit domi.Ant.i.c.venerabilis. de iur.quem referunt et sequuntur ibi docto.et dominus meus.domi.Abb.in dicto capitu.fina.vide eos ibi facit q̃d in simili no.Barto.in.l.properandum. C.de iudi.

¶ Iudicium.

¶ Regula est vbi ceptum est iudicium ibi finiri debet.l.vbi ceptuꝫ.ff.de iudi. facit capitu.proposuisti.de fo.compe.⁊ l.si quis postea.ff.de iudi.

¶ Additio.

¶ Et ideo licet legatus possit adiri ꝑ viam querele.vt in.c.j.de offic.leg.si [illegible] causa esset cepta coram ordinario [illegible] nõ potest adiri quia vbi ceptum est iu[dicium] [illegible] dicium ⁊c.d.l.vbi ceptum.Abb.in.c.[illegible] in ecclesia.de appel.ſ3 do tibi pulchras limitationes ad dictam.l.vbi ceptum. primo limita eam secundum do.Abb. in.c.postulasti.de homi.vbi dixit per il[lum] lum textum ex quo ibi ceptum fuit iudi[cium] cium coram ecclesiastico et finitum co[ram] ram laico ꝙ.d.l.vbi ceptum.habet lo[cum] quãdo coram primo iudice controuer[sia] sia potest habere finem alias secus [ni] in casu.d.c.postulasti. contemnebat [illegible] excom.⁊ sic nõ poterat finiri iudici[um] per ecclesiasticum iudicem ⁊ fuit re[illegible] sum ad secularem iudicem.Secundo li[mita] mita regulam secundum Bal.in.l.im[perialem] perialem.§.preterea.de phi.alie.feud per Feder.vbi dixit ꝙ.d.l.vbi ceptum. nõ habet locum vbi agitur de preiudi[cio] cio alterius iurisditionis nam si vasal[lus] lus litigat super feu.et non recurrit ad dominum feudi sed vadit ad aliũ tunc dominus feudi potest mãdare sub pe[na] na quod amplius non compareat co[ram] eo.⁊ subdit quod Joã.mona.in.c.accu[satus].de [illegible]

satus.de heret.lib.vj.dixit hoc. Tertio limita p id quod volunt Bal... l. sepul chri.ff.de sepul.vio. vbi querit inferma ta est inquisitio contra aliquem in marchia ille absentat se. et vadit ad ducatum. dux incipit inquirere contra eum et dicit quod iudicium est ceptum ... non potest amplius inchoa ri. dicit ibi Bart. et sequitur.. d.l. vbi ceptum. non potest allegari per eum et dicit se penitus... consuluisse super hoc. Quar to adduco illud quod dicunt doct in.c. cum plures. de offic. deleg. lib. vj. quod d.l. vbi ceptum. habet locum respectu per sone et non respectu loci: nam si commissa sit causa mihi et incepi iudicium in isto lo co postea committitur duobus alijs qui poterunt finire in loco vbi voluerunt et non ob. d.l. vbi ceptum. quia vt dixi habet locum respectu persone et non respectu loci. Quinto adduco quod volunt doc. in.c. vt debitus. de app. vbi dicunt iudi cium principale est inceptum ab vno ar ticulo ad aliquem iudicem potest prosequi et decidi ille articulus coram eo et sic non habet locum. d.l. vbi ceptum. Sexto addu co tibi Bald. in auth. sed nouo iure. C. de ser. fug. vbi dicit duo sunt in ciuitate qui habent equalem iurisditionem puta po testas et capitaneus inchoatur iudicium ab vno nunquid possit recurri ad alium quia locus est preuentioni dic aut op ponitur et tunc potest. aut non opponitur et dicit quod non potest. et dicit fuisse sing. di ctum Inno. in.c. cum. m. de consti. vide ibi do. meum do. abb. Septimo addu co do. Abb. in.c. ex tenore. de rescri. vbi per illam glo. iuncto text. dicit quod faciens citari aduersarium coram diuersis iudici bus non debet regulariter perdere cau sam sed satis est quod reo excipiente conde ... netur in expensis secundi iudicij et di cit sic esse intelligendam d.l. vbi ceptum. et dicit fallere fauore libertatis quod actor tunc perdat causam. et sic intelligitur. l. j. C. de asser. tollen. ex quo nota quod quan do inceptum est iudicium vigore litera rum que nulle erant coram delegato si deinde emanat secunde litere et inchoa tur idem iudicium coram iudice secun darum literarum non potest opponi. de l. vbi ceptum. ex quo primum iudicium erat nullum. et sic. d.l. vbi ceptum. non ha bet locum vbi iudicium esset nullum

Additio.

Nec secunde litere debent facere men tionem de primis nullis. Abb. in.c. obla te. de app. Butri. et Imol. in.c. tenor. de re iu. Eadem Abb. in.c. cum m. W. ferrari. de consti. vbi dicit quod d.l. vbi ceptum. ha bet locum quando excipitur secus si non excipitur quia tunc valebit processus factus ab vtroque. vide plures limitatio nes per do. meum et do. Feli. de rescrip. in.c. ex tenore. et vide do. meum de hoc in.c. ex tenore. et in d.c. postulasti. et ad duco ego do. Abba. in.c. dilecti. de foro compe. vbi dixit quod data negligentia iudicis vel contumacia rei non obstan te dispositione legis vbi ceptum potest adiri alius iudex et remittit se ad not. p Bar. in.l. quis. ff. de dam. infec. et in d. l. sepulchri et ad tex. iuncta gl. et quod vo luit ibi Innocen. in.c. ex conquestione. de resti. spoli. et has vt celebres limita tiones perpetuo memoratu dignas au reis literis scribe.

Iudex.

Si iudex impeditus multitudine cau sarum non potuit expedire eam currunt parti aduerse tempora et est min. sing. et ele gans gl. est. i.l. senatusconsulto. ff. de offi. psi. et ibi Ang. facit etiam singularem et do. meus in.c. venerabilis. de iud. in vj. col. et in.c. tum ex literis. de in integ. resti. et per illam gl. dicit Bal. in proemio. ff. quod si iudex impeditus non potuit expedire causam de die expediet de nocte. et sic limitatur auth. de iud. §. sedebunt. et per illa glo. dico fore casum secundum veram et communem lecturam in d. c. tum ex literis. vbi volunt doct. quod quadrien nium non currit ecclesie si impedita fuit ex facto iudicis vel aduersarij et ratio reddi potest quod mihi imputari non debet quod per me non stat. l. si. C. de condi. indeb. c. an teriorum. §. ad hec sancimus. ii. q. vj. cum si. et sic ex quo per me non deficit mihi pre iudicari non debet. vide glo. in cle. vna de in integ. resti. facit in ar. l. fin. in fin. C. de adult. et l. si cum ipse. ff. de ... iuncta. l. precedenti. et quod ibi not. et ex primo dicto infero quod licet de iure ciuili instantia duret triennio in causa ciuili:

vt in.l.pperādū.in.§.rñso.C.de indi.et not.in.d.c.cū venerabilis.tñ si instātia labit facto iudicis vel aduersarij adeo q nō stetit p me q̄n expedirer mihi nō imputabit p glos.d.l.senatuscōsulto.et p not.in.d.c.cū venerabilis.qd not.ad limitationē.d.l.pperādū.vide Bald.in d.l.si cū ipse.z Ang.in aut.vt spō.largi.§.hi quoqȝ.vnde sumit aut.item si appellatione.C.de tēp.appel.z ibi est glo. quasi similis.glo.d.l.senat⁹.z vide Barto.ibi z vide Azo.in summa.de tēp.ap.z do.Anto.in.c.ex ratione.de app.z in c.penul.de iudi.z Cy.i.l.j.C.qui accu. nō pos.in penult.z vlti.q.adde Bal.in d.l.si cum ipse.vbi cōcludit qd impedito propter factū iudicis seu aduersarij nō currit dilatio per pallegata iura.et distinguit de materia.vt plene not.in d.l.senatus.z in alijs preallegatis iuribus z subdit not.in.l.cū ipse.sequendo Dy.z Cy.quod si statutum sit in ciuitate quod causa infra tres mēses decidatur z aduersarius causa testium producendorū existentiū in longinquis partibus petierit dilationem que vltra tres menses extendatur nihilominus poterit iudex testes examinatos suscipere z de causa cognoscere etiā post tres menses quod dicit esse not.dignum.

Judex.

Aduersarius meus in vna lite licite potest recusari si contra me datur in iudicē in alia causa ne dū si litigiū est super re ppria:sed etiam super re ecclesie mirabilis z sing.est glo.iuncta decisione tex.in.c.cum super abbatia.de offic. dele.de qua magnifecit ibi do.Ant.do. Abb.et do.meus post eum ibi.z in.c.j. de iudicijs.z p do.meum in repe.c.testimonium.in.iiij.col.

Integer.

Integer homo nō potest dici ille qui est emēdatus de crimine cum in causa criminali emendatus de crimine testis esse non potest in causa criminali ciuiliter mota.text.in.c. testimoniū.de testi. ibi do.meus adducit tex.in.l.quesitu z. in ver.status.ff.de testi.vbi testis pductus in cā criminali debet esset status integri sed emēdatus non est status integri:vt dictū est ergo z adduco do.Abba.in.c.fi.eo.tit.q in eo actu in quo requirit homo integer repellitur accusat⁹ de crimine criminalr qui interim nō dicit homo integer.l.reuz criminis.C.de pcur.l.si reus delat⁹.ff.de mune.z hono. l.qui de liberta.ff.qui z a qui.c.omnipotens.de accu.z ibi do.Abb.dixit q si qs ex forma statuti debet esse omni exceptione maior nō poterit ille talis testificari:qz ex quo non est integer non dicitur omni exceptione maior z adduco tibi tex.in.c.j.§.sacramentū.in ver.alia de causa.iudicis arbitrio committēda. in titu.de consue.recti feu.z ibi Bal.dicit q infamis infamia que habet debilitare eius fidem non est integer testis ad deferendum iuramentum:vt not.ff. de seno.l.cassius.z.C.de sum.tri.l.j.z vi de no.in.l.admonendi.ff.de iureiur.et ibi Ludo.ro.post alios et adduco tibi tex.iuncta theorica Bart.in.c.j.ꝟ.integre opinionis in titu.quot testes sunt neces.ad probādum feudi ingratitudinem vbi Bal.colligit de illo tex.q infamia facti repellit testes qui producunt ad probandū ingratitudinem inqptum tex.dicit integre opin.infamis autem non potest dici integre opi.vt.ff.de edi. l.si quis ex argentarijs.§.j.z illum tex. in.d.c.j.in versic.integre allegauit pro singu.Ludo.ro.in commento.d.l.admonendi.tradens regulam valde elegantem q vbicunqȝ statutum requirit probationem per testes integre opi.repelluntur infames infamia facti adeo q non poterit deferri iuramentum.iuxta not.in.d.l.admonendi.z in.c.fin.de iureiu.z in.l.in bone fidei.C.eod.refert z sequitur domi.meus.in.d.c.testimonium.licet errore scriptorū in repe.d.c.testimonium.per dominum meum reperiatur allegatum.c.j.z ibi Bal.in ti. qui testes sunt neces.ad probādū inuesti.sed Lud.ro.poterat allegare Bald.hoc dicentem in dicto.c.j.§.sacramentum.z vide tex.singularem iuncta glo. in.l.iiij.C.de epi.audi.vbi tex.requirit q intentans actionem popularem debet esse integer.z gl.ibi dicit q infamis non intentabit z illū tex.alleg.pro sing

ga.iuncta glo.do.meus in dicto.c.testimoniū.vbi infert q emendās de crimine non remanet integer ⁊ sic nō poterit intētare actionem popularem.Ex istis habetis intellectum ad iura multa requirentia homines integre fame. vt dixit tex.l.l.j.§.fi.in ꝟ.integre.fame.ff.de pe.⁊ ad iura dicentia debere esse itegre opi.l.testiū.C.de testi.l.si quis ex signatoribus.ff.quemad.teste.aperiantur.in autētica de heredi.⁊ fal.§.sancimus.et not.pro statutis.itē qui testes dicātur omni exceptione maiores:vide gl.in.c.j.de consan.⁊ affin.que dicit q ille dicitur testis omni exceptione maior q̄ nulla exceptione repelli potest.⁊ illa gl.cōmuniter allegatur pro singu.⁊ qui dicātur testes idonei do tibi duas glo.vna est i.c.inde.ꝺ testi.alia est insti.de inuti.stip.§.item verborū obligatio que dicūt illū testē dici idoneū qui nulla exceptione repelli potest quod no.pro statutis sepe requirētibus istas qualitates. ⁊ vide de testib⁹ omni exceptiōe maioribus.quod voluit Bal.in.l.j.C.de sum.tri.vbi dicit q infamis īfamia facti nō dicitur testis omni exceptione maior ⁊ idē voluit Ang.in.l.qui in iudicio.ff.de accu.subdens q si ex forma statuti debeat credi denūtiatori vł actori dñi dasti cum iuramento vnius ⁊ alteri⁹ q nō stabit iuramēto denuntiantis si est ifamis infamia facti.⁊ refert quod cū his ista q̄stio occurrisset de facto ita fuit iudicatū ⁊ determinatū que oia sing.not.

¶ Iudex.

¶ Iudex nō debet admittere aliquem ad probandum quod probatum non releuat ideo debet iudex ante omnia examinare capitula que pars intendit probare ⁊ sic dubiū sit debet iudex interloquendo protestari quod nō admittit illum ad probandum nisi de iure debeat admitti ⁊ hoc tēpore disputatiōis examinabitur.iste est gl.sing.secūdū Bald.in.c.cum cōtingat de offi.dele.⁊ an hoc sit indistincte verum.vide do.meū do.and.ibi quia Io.an.aliter sentit.⁊ vide quo ad principiū huius dicti do.Anto.in.c.j.vt lit.non conte.⁊ Fed.de se.cōsi.clvij.tex.⁊ do.abb.ibi post alios j.c.ad id quod.de spōsa.⁊ matrimo.

¶ Iurisditio.

¶ Do tibi pulcras ⁊ solēnes limitationes ad.l.si quis ex alieno.ff.ꝺ iud.et ad l.ij.ff.si quis in ius voca.non ierit.⁊ ad c.super literis.de rescrip.⁊ ad id quod not.in.c.si duobus.de app.cum si.⁊ primo adduco tibi celebrē theoricam Innocen.in.c.ceterum.de iur.vbi dixit qđ dominus feudi non potest cognoscere an sua sit iurisditio cum negatur dñs ⁊ sic dispositio.d.l.si q̄s ex alieno.non habet locum in dño feudi et est ratio ſm do.Abb.ibi quia nō cōtendit de nudo exercitio iurisditionis immo de ꝓprietate ipsius iudicis quo casu nō potest cognoscere an sua sit iurisditio.ad hoc allegat bonam glo.in.l.j.de iure.ff.ad municip.⁊.c.ad audientiam.de appel.quod no.Inno.in.c.venerabili.de cēsi.vide eundem do.Abba.⁊ dominū meū in.d.c.super literis.Secūdo adduco tibi Inno.in.c.ex parte.de verb.sig.vbi dicit quod tunc iudex cognoscit an sua sit iurisditio quando est disceptatio iurisditionis inter ipsas partes:secus si est inter ipsum iudicem ⁊ partē:q: tunc iudex ipse nō cognoscit quo casu nō habet locum dispositio.d.l.si quis ex aliena.Bal.in.c.j.in ti.de inuesti.in matr.fac.⁊ Inno.in.c.cum contingat.de rescrip.Tertio adduco tibi glossam in capitu.accusatus.de hereti.lib.sexto que dicit quod.d.l.si quis ex aliena habet locum et loquitur in iudice ordinario et quid dicēdum in iudice delegato.dic per doc.in dicto.c.accusat⁹.⁊ vide no.in dicto.c.super literis.Quarto adduco tibi Inno.in.c.romana.de appella.lib.vj.vbi dixit quod.d.l.si quis ex aliena.habet locū quādo citatus est in territorio citantis alias secus:⁊ vide eūdem Innocen.in.c.dilecti.de foro competen.et voluit glo.in.l.j.ff.si quis in ius voc.non ierit. Quinto not.vnū ad cautelam illius.l.quod appareat quis frustrator:quia traxit ad iudicem non suum quod poterit illemet iudex cōdēnare illum talem in expensis.c.fi.de rescri.⁊ qđ no.in.c.certū.eo.ti.tene mēti.

¶ Additio.

¶ Adde sexto but. in. c. statutū. sup glo. in verbo copia. l. fi. de rescri. lib. vj. & ibi gemi. dicunt q̄ qn̄ iudex se facit partem assumēdo vna cū pte disputationē q̄ ip se nō pōt pnūtiare an sua sit iurisditio & dicūt gl. in v̄. copia. in fi. nō esse alibi. & dictū Inn. i. d. c. ex pte. el. j. de v̄b. sig. ¶ Adde septimo iudicē cognoscere nō posse an sua sit iurisditio qn̄ notorie cō stat ipm nō esse iudicē s̄m ab. post but. i. c. j. de accu. i v̄. ex gl. & i. c. veniēs. i vl. no. d accu. & i gl. fi. p doc. & pbat hec cō clusio i. c. si duob⁹. d ep. ¶ Limita. viij. iudicē nō posse cogſcere an sua sit iuris ditio qn̄ fuit ab eo appellatū: ita sentit Io. an. post glo. in. d. c. ad audiētiā. & ibi abb. ¶ Limita nono vbi aliqd cōmodū saltē in cōsequētiā venit applicādū iu dici qr tūc nō pōt cognoscere an sua sit iurisditio. Et in q̄tū allegaui glo. i. l. de iure. in ver. puincie. ff. ad munici. tēpe ra eā vt s̄m quātitatē sportularū & qua litatē psone iudicet suspect⁹ vel nō su spect⁹ s̄z ab. i. d. c. ad audientiā. i. ij. col. tēpa scdo. c. gl. legis de iure esse verā si sportule ptineāt ad psonā iudicis: sec⁹ si ad sedē vel dignitatē s̄m bal. singl'r i c. querēte. in. ij. col. de testi. spo.

¶ Iuramentum.

¶ Tpe pacis ē statutū iurare corā ptā te q̄ nemo portet arma deide supuenit guerra vel partialitas in ciuitate an po testas poterit venire ꝯ tale statutū iura tū & pmittere q̄ hoīes apportēt arma: dic q̄ sic. ista fuit celebris doctrina bal. in. l. j. C. q̄ admitti. & mouetur p tex. i. l. si hoīem. ff. māda. quē tex. reputauit bal. sing. ibi refert & sequit̄ do. me⁹ i. d. c. j. d feriis. et de illo tex. d. l. si hoiez. vide do. meū do. and. in repe. rubrice q̄ admitti. vbi allegat doc. plurib⁹ in locis magni faciētes illū tex. & vide eundē do. meuz in. c. fi. de ꝯsuetu. & i. c. et si clerici. de iu. p illo tex. d. l. si hoiem.

¶ In simul fieri.

¶ Illa q̄ fiūt successiue & vnū post aliud imediate dicunt̄ insimul fieri. ita pbat̄ in. l. si plēs. ff. de iniur. quē tex. ibi bart. inducit ad dicta testiū deponētiū se vi disse vn⁹ post aliū p formē. & alleg. cy. in. l. testiū. C. de testi. in. y. q. de q̄ habet̄ in. l. antiq. ff. si ps here. pet. & qd ibi no tat: & vide B. l. in rep. l. petēs. C. de pa ctis. in pe. folio. & qd idē voluit in. c. cū dilect⁹. de cā pos. & p̄p. & qd no. p alios in. c. cū tu. de testi. & in. c. trāslato. de cō sti. & vide do. abb. i c. j. de mutu. pe. vbi p illū tex. iūcta glo. voluit hoc & ibi do. meū do. and. & vide eundē do. meū in c. cū dilect⁹. in. x. col. de or cogni. et vno biq̄ allegat qd voluit gl. in. l. i. opere ff. loca. & qd voluit ibi bart. & glo. in cle. de ap. vbi do. Ant. dicit esse notādū p cōcordia testium si dicāt testes q̄ talis cō posséderūt simul talē rem & alii dicunt tpe quo vn⁹ possedit alius non possedit nā certe possent saluari vt notēt simul tā in actu possidēdi nā simultas in tpe eodē mō si testes aliq̄ dicūt q̄ tales si mul cōmiserūt adulteriū cū t. h. vel tur bauerūt possessionem talis apparet q̄ inter actum vni⁹ & alterius fuit diuersi tas in tpe & etiā in loco saluant testes vt illud verbū notet simultatem in actu non in predicamentis loci & tpis qd est bene notādum refert & sequitur Io. de imo. ibi & allegat gl. no. q̄ dicit idem de v̄bo pariter in. c. bone memorie. de ele. in glo. fin. quā dicit esse notādā & refert do. Anto. de facto allegasse illā glossā ad saluandū vnū testē de facto in fuit mis triatus et erat de contrato sancti fri driani in florentia vbi sunt testes mul tum infamati s̄m Ioā. de imo. in. d. cle. j. ego allego ibi textū. quez in locis vbi tangitur hoc nullus nec antiquus nec modern⁹ allegat in. l. j. C. si vnus ex pl ribus app. quem ad hoc ponderat ibi Bald. tene menti. ¶ Additio.

¶ Dicit̄ etiā aliquis simul ab alijs reci tari qn̄ recitat ab vno alüs p̄ntib⁹ & mi tari ... dātib⁹. tex. & ibi gemi. in. c. pe. de re iu. lib. vj. & q̄ dicant̄ simul stare: vide Bar. in. l. si quis ita. in fi. ff. de cōdi. & demō. qd sit̄ viuāt etiā dicunt̄ simul stare si p aliquem non stat quin p eā alatur. text. & ibi ab. c. translato. de consti.

¶ Infirmus.

¶ An q̄libet infirmus debeat h̄re fru ctus p̄bende seu distributiones quoti dianas. nam de iure cōmuni infirm⁹ de bet h̄re etiā illas distributiones quo

fidianos. vt in.c.j.de cle.nō resi.lib.vj. doc.ꝛ do.abb.post eos in.c.ad audientiā de cleri.nō residentibus.dicunt ꝛ bene ꝙ nō.sed iste infirmus percipiet ꝙ impeditur residere vel interesse in ratiōe infirmitatis:dūtaxat vnde si alias non residebat vel non erat solitus residere vel interesse diuinis licet tūc infirmaretur nō habebit fructus in absentia quia infirmitas nō prestitit causam.ut.bonū i.l.iuris §.stichus.ff.de sta.libe.vbi famuli egri quos curamus nobis seruire intelligūtur facit.l.secūda.ff.si quis cau.ꝛ quod ibi no.ꝛ quod in sili Inno.in.c.ex transmissio.de prescrip.ꝛ quod not.do.abb.post alios in.c.per tuas.de donatio.ꝛ qđ notatur in.c.propter sterilitatem.de loca.ꝛ quod in simili habet in l.de eta.ff.ad treb.ꝛ qđ no Bart.in.l.j.ff.de bo.pos.ꝛ Bald.in.l.fi.C.de testa.et ang.i.l.si vacātia.C. de bo.vacā.li.x.et in auk.de nō alie.§.qꝛ vero.sali.in.l.cū a matrib⁹.C.ꝗ peten.tut.glos.in.c.si vero.de iureiur.glos.in.c.ad supplicationem.de renun.ꝛ ibi do.Ant.tex.in cap.cōis filius.xxiij.dist.cum alijs concor.

¶ Iudex.

¶ Propter delictū iudicis puniūt oēs ciues istud pbat tex.mirabilis i.l.iudices.C.de nauicul.li.xj.quē text.sāucit ibi Bar.ꝙ ppt negatā iustitiā a iudice vl rectore loci ꝯcedūt represalie ꝯ oēs ciues ciuitatis qđ not.ꝛ vide p eū i tractatu suo de repsalijs ꝛ p canonistas in c.vnico.de iniurijs.li.vj.cum si.

¶ Iurisditio.

¶ Nō solū pōt ꝗs delinquētes i suo territorio punire sꝫ ēt in mari adiacenti illi ciuitati vel puincie.casus est pegrinus ꝛ celebris i.l.classem.l.vnica ē.C.de classi.li.xj.hoc no.ibi Bar.ego adduco tibi celebrē theoricā Ang.i.l.insule.ff.de iud.vbi dixi qđ ꝗdā pyrate intulerūt i territorio pisano ꝛ reduxerūt se ad quādā ptē isule maris pisani ꝗs galioti ceperūt illi opponebāt ꝙ nō ceperūt eos i territorio pisano replicabat ꝙ ceperūt eos i districtu pisano ꝛ dicit ꝙ capti fuerunt decapitati in ciuitate pisona per casum. d.l.classem.alias.l.j.C.đ classi.ꝛ illud dictum refert ꝛ sequitur do.me⁹ do.And.in.c.lꝫ de ferijs.ꝛ i.c.lꝫ cām.de proba.facit ꝙ no.do.de leiō gemi.in.c.vbi picutū.§.porro.đ cle.li.vj. vbi lꝫ ꝛ vult aliud ꝙ glo.ibi sed cum dicta gl.transit Io.imo.ibi ꝛ Bal.in rub.de rerū diuisio.in ver.lꝫ ꝗro an pyrate maris.ꝛ vide qđ no.in cle.ne roma.eo.ti.ꝛ qđ no.bal.in.d.c.lꝫ cām.ꝛ in.c.accedēs.el.ij.vt li.nō ꝯt.ꝛ in.l.fi.C.de testa.ꝛ in.d.rub.ff.de re.diui.ꝛ in.l.ij.C.quēad.testa.aperiā.ꝛ in.c.ex lrīs.de pba.ꝛ in.l.si testm̄.ꝛ ibi p mo.C.de insti.ꝛ sub.sub cōdi.factis.ꝛ vide ang.đ bald.in.d.l.vnica i addi.vbi dicit ꝙ ar.est ꝙ si aliquis deliquit i mari ad illū spectat punitio qui est iudex territorij ppinquioris illi loco vbi maleficiū est ꝯmissuꝫ.p quo ē casus ꝭm eū.i.l.ij.C.de naufra.li.xj.facit ꝭm eūdem.l.quotiens.ꝛ.l.de submersis.C.eo.ti.vide ēt qđ no.i.l.pupillus.§.territoriū.ff.de ver.sig.ꝛ instit.de actio.in.§.rursus.ꝛ ibi glo.ꝛ qđ no.do.meus in.d.c.licet.de ferijs.ꝛ i.d.c.licet cām.de pba.vbi đ territorio ꝛ districtu vide euꝫ oio vbi plene de hoc ꝛ aliquid per eum in rubrica de foro competēti.

¶ Inuentarium.

¶ Aliquis litigat cū tutore vel curatore adulti an debeat habere copiā inuētarij.Bar.in.l.j.ff.de cura.bo.dādo.refert se als dixisse ꝙ sic:ꝛ puta in hoc dicte verū qꝛ als cōditio eius ꝗ litigaret cū tutore vel curatore esset deterior qđ esse nō dꝫ.l.ij.§.defendit.ff.ex quib⁹ caus.in pos.eat.nā cū tutor nihil posset agere inuētario nō ꝯfecto.vt.l.fi.C.ar.tute.semper posset dicere nō valet iudiciū quia nō est factū inuētariū ꝛ ille nō posset pbare esse factū:ꝛ ideo sua interesse vr habere copiā inuentarij sicut tutele ꝛ pcur.quare ꝯcludit ꝙ dꝫ dari copia inuētarij sine reb⁹ hoc mō dicet notarius hec est copia cuiusdaꝫ inuētarij pducti per talē tutorem corā tali iudice ex cuius mandato data est copia aduersario sine reb⁹ cuius tenor ꝛc.p hoc est cōsuluꝫ parti qꝛ pōt probare esse factum inuentariū itē per hoc est cōsultū minori cui⁹ interest ne oēs sciāt quod intelligit.vt in.l.vlt.C.đ adi.pupil.prestā.ꝛ.l.ij.quādo ꝛ qui.quarta pars debe

tur cū igit̄ hoc sufficiat agēti cū tutore
illud sibi tm̄ tradat̄ ꝛ nō plꝰ:vt.l.argen
tariꝰ.§.edi.ff.de edē.quod not.qꝛ bona
ꝛ optima practica est.

¶ Instrumentum.

¶ An istr̄m i quo mortuo pr̄e dr̄ filiꝰ ta
lis cū ille nō sit in rerū natura reddat̄
vitiosum:ꝛ vr̄ prima facie dicēdū ꝙ sic
qꝛ ꝑ mortem filiatio extinguit̄ ꝛ patre
mortuo nō dr̄ filiꝰ:nā mors oīa soluit.i
aut̄.de nup.§.deinceps.colla.iiij.tm̄ cō
trariū est veriꝰ ꝛ dʒ fieri supplectio fi-
lius sempronij.s.quondā vel olim glo.
habes in.l.eiꝰ qui in ꝓuincia.ff.si cer.
pet.hoc voluit ibi Bar.ꝛ vide ibi dn̄m
alex.de imo.faciat.l.insulaʒ.ad fi.ff.de
acq̄.re.do.ꝛ hoc voluit ibi Bar.faciat.l.
diuoꝛ.in ꝓn.ff.de nego.gest.sed domi.
meus do.And.monarcha legū et cano-
nū pater pro illis glo.ꝛ doctrina Bart.
dicit esse casum nouissime ab eo cōside
ratū.in.c.raynaldus peponis filius.de
testa.vbi pepo ille erat mortuꝰ vt appa
ret in versi.pepone mortuo:ꝛ nihilomi
nus dr̄ ibi raynaldꝰ peponis filiꝰ.vide
eum in.d.c.raynaldus.in repeti.in.iij.
co.ꝛ tene mēti illum tex.ad hoc qꝛ opti
me ꝓbat doctrinā glo.ꝛ Barto.tu vide
Spec.hoc tenentē in tit.de instrumēto.
edi.§.restat.ad fi.queʒ refert ꝛ sequitur
Jo.an.in.c.cū cōtra.de pig.ꝛ ibi hoc vo
luit do.ab.ꝛ do.meus.facit quod voluit
Inno.in.c.fraternitatis.de hereticis.ꝛ
quod no.do.meus in.c.ex parte.b.de fo
ro cōpe.cum similibus.

¶ Integre.

¶ Ubi aliq̄d dʒ solui integre solutio dʒ
fieri sine aliqua deductione ac diminu
tiōe:adeo ꝙ si decē sint soluēda nō fiet
diminutio gl.est sing.i.l.decē.ff.de fide
ius.liberto quā reputauit sing.Bald.in
l.precibꝰ.C.de impu.ꝛ aliis substi.ꝛ in
aut̄.sed cū testatoꝛ.C.ad.l.fal.ꝛ do.meꝰ
in repe.c.raynaldꝰ.de testa.in Joanni-
na.xxij.charta.sed quid iuris qn̄ testa-
toꝛ vult integra legata solui:vide ibi.d.
meū post alios vbi melius q̄ alius do-
ctoꝛ latissime discutit istum passum an
eo casu debeat detrahi falcidia an testa
toꝛ videat̄ prohibuisse.vide ibi per euʒ
doct.in.d.aut̄.sed cū testatoꝛ.ꝛ Ang.in
aut̄.de here.ꝛ falc.§.si vero expressim.ꝛ
i aliis locis ꝑ eū alios de q̄bꝰ vide per
do.meū in loco p̄alle.ꝛ dictā gl.d.l.decē
probat̄ in.c.tua nobis.ꝛ in.c.in aliq̄bꝰ.
ꝛ in.c.ꝯmissum.ꝛ in.c.peruenit.de de-
ci.vbi dr̄ ꝙ decime debent solui integre
ꝛ exponūt iura.ꝛ gl.illud ṽbū.i.nō de-
ductis expēsis ꝛ hoc tenuit do.car.in.c.
pastoralis.eo.ti.ꝑ q̄ iura alias do.meꝰ
in facti ꝯtingētia dn̄i ferrarie legeret cō
suluit dn̄ per papā Nicolaū quintū mā
dabātur ꝑ vniuersuʒ orbē exactores vt
exigerent decimā papaleʒ ꝛ q̄d integre
solueret̄ prout ipse refert p̄allegato lo
co ꝛ in cathedra viua voce sepius retu
lit ex quo isert ꝙ si q̄s itegre dʒ soluere
fructꝰ alicuiꝰ fundi q̄d tales fructꝰ de
bent̄ sine deductiōe expēsarū ꝛ adduco
q̄d voluit Bal.in.c.ꝯq̄rente.de restitu.
spo.vnde per illū tex.in ṽ.integre.dicit
ꝙ qn̄ fit restitutio beneficij dʒ fieri vsq̄
ad vnū quadrantē:sed ꝓ certo ille text.
nō vtit̄ illo ṽbo integre:sʒ dicit cū red
ditibꝰ ide ꝑceptʒ restituas:ita dicit dn̄s
meꝰ ꝛ bene in preal le.loco adducit tn̄ ꝓ
eo tex.in.c.grauis.in ver.cū itegritate.
de resti.spo.ꝛ Joā.and.in.c.fi.de voto.
vbi dixit ꝙ prelatꝰ qui colligit fructꝰ dʒ
soluere vigesimā:vt ibi habet̄ nō dedu
ctis expēsis qꝛ illam integre debet sol-
uere vt in decima q̄ deberet̄ deo:vt in
c.cū hoies.de deci.vide tex.in extraua
ganti suspecti in ver.integraliter:vide
tex.iuncta gl.sua in cle.dudum.§.hmōi
in ver.portio integre debeat̄.de sepult.
facit tex.in.c.cum liberū.ꝛ in.c.fi.de se
pul.ꝛ de verbo plenarie:vide tex.iūcta
glo.in cle.j.de re iud.ꝛ ibi plene videas
dn̄m meum.

¶ Judex.

¶ Ubicunq̄ apparet male esse actū ex
vna causa ꝛ hoc apparet ex actʒ ꝛ ex ci-
dē apparet ꝙ ex alia cā bene potuisset
agi nō p̄ōt iudex cōdēnare ex illa apta
cā sed dʒ absoluere reū ꝛ nihilominus
ipē iudex in sn̄ia sua dʒ reseruare parti
ius agēdi cōpetēs sibi ex alia cā.tex.est
sing.valde in.l.beblius marilius.ff.de
pactis dot.de quo facit festuʒ bal.ibi.ꝛ
in aut̄.sed ꝛ si quis.C.de secund.nupt.
l.j.C.de epi.aud.ꝛ i peculio suo ꝙ fecit

§.Inn.in lra A.in ꝟ.actio refert ⁊ seq̄t do.me⁹.do.and.in repe.c.raynaldus.de testa.i.xxv.charta.⁊ vide eūdē in.c.exa minata.de iud.in.vij.col.⁊ illum tex.ad hoc ꝑpositum allegauit Ang.in.l.claudius.ff.q̇ po.in pig.habe.referens doc. suū bal.solere illū tex.ad hoc ꝑpositū allegare.vide Bal.in.l.fi.ff.de here.insti. vbi allegat illū tex.⁊ vid.d.meū i p̄alle gatis locis vbi allegat plres tex.probantes doctrinā.d.l.bebli⁹.q̇ faciūt ad hoc.

¶ Licentia.

¶ Quid de licētia vide notata in.l.si q̇s mihi bona.§.q̇ iussu.ff.d acq.here.⁊ i.l. fi.§.Inia.C.de bo.q̄ lib.⁊ qđ voluit Ioan. an.in.c.si abbatē.de elec.li.vj.quem refert bal.in.d.§.Inia.⁊ Lud.ro.in.l.ij.so. ma.⁊ lap⁹ ab allegatio.lxxxviij.⁊ dn̄ic⁹ in.d.c.si abbatē.⁊ ꝯcludūt oēs ⁊ presertim Bal.in.d.§.Inia.qđ vbi in actu requirit̄ licētia reqrit̄ expressa ⁊ nō tacita ꝯtrium vr̄ velle Io.an.in regula q̇ tacet de reg.iur.li.vj.quā refert ⁊ sequit̄ do. ab.in.c.nonne.de p̄sum.⁊ in.c.cū dilectus.de cōsue.⁊ ibi plene p do.meū.⁊ cōtrariū vr̄ velle bal.i.l.si fili⁹.C.de peti. here.vbi dixit statuto cauetur ꝙ fili⁹ nō possit vendere sine cōsensu ⁊ licētia sui patris filius vendit sine licētia emptor possedit decē annis patre sciente ⁊ non ꝯtradicēte dixit ꝙ tȝ vēditio.itē vr̄ text. in.l.cū pater.§.libertis.ff.d leg.ij.vbi p bat ꝙ si quis nō pōt vēdere sine licētia alicui⁹ ꝙ si vēdat eo sciēte ⁊ nō ꝯtradicēte valet vēditio vide oino p solutione ꝯ riorū do.meū in.d.c.cū dilectus.tene tū in practica theoricā Io.an.in.d.c.si abbatē.ꝙ requirat̄ expssa q̄ cōiter tenet̄:et vide etiā de ꝟbo licētia.do.abb.in.c.cū ad monasteriū.ad fi.de sta.mo.Bart.in l.alio.ff.de ali.⁊ ciba.lega.⁊ in extrauagāti ad reprimendam.

¶ Additio.

¶ Add qđ voluīt doc.i.c.cū nūti⁹.d test. ⁊ i.c.j.d iur.cal.⁊ vide gl.iūcta doctrina doc.in cle.vnica.in ꝟ.añ oia.de fo.ꝯpe.

¶ Lex.

¶ De natura legis est dare formam futuris ⁊ nō p̄teritis.c.ij.⁊ fi.de ꝯstitu.l.leges.C.de legi.tū si actus est in parte gestus ⁊ in parte gerendus si noua ꝯstitutio superueniat non habebit locuȝ in illa parte gerenda que est connexa parti gestē ⁊ de hoc qñ pars gerēda redderetur inutilis sine pte gesta gl.habes sin. fm oēs ⁊ ibi do.cardi.i cle.vnica in verbo deputatis.circa fi.de testa.de qua fecit festū do.me⁹ in repe.rubrice de causa pos.⁊ ꝑprie.in aū.circa finē.⁊ subdit ꝙ licet qs possit renūtiare seu p̄iudicare alicui in querēdis vt in.l.qui autez. ff.que in frau.cre.⁊ i.l.si spōsus.§.si maritus heres.ff.de dona.inter vi.⁊ vxo.⁊ p id qđ voluit Inno.in.c.admonet oēs in.c.qđ in dubūs.de renū.⁊ Federic⁹de senis ꝯsi.ix.⁊ Bal.in auť.si qua mulier. C.de sac.san.eccl.⁊ in.l.pupille C.de re pu.heredi.cū cōcor.tamē dicit hoc esse verū nisi querēdū esset ꝯnexū q̄sito per id qđ voluit glo.in.d.cle.vnica in ar.tū ⁊ adduco qđ sin.voluit Ang.de perusio in.l.iul.ff.qui satisdare cog.p illum tex. fm vnā lecturam.vbi dicit se alibi non legisse qđ si postq̄ cepisti agere nomine meo cōstitui te ꝓcuratorē meum videor ratificasse oia gesta p te.et sic in casu illius.l.nō vr̄ fuisse mutata ꝯditio ꝓcuratoris qm̄ mandatū supueniēs trahitur retro ad principiū.⁊ sic videt̄ semper habuisse mandatū vt dicit glo.in.d.l.iulianus.vide qđ voluit Ioan.and.in addi. spec.in titu.de ꝓcur.§.j.sup ꝟbo.sed q̇d si procuratoriū vbi limitat hec nisi ego constituens te procuratorē ignorassem gesta per te ante mandatū qr nō videor ratificasse ea q̄ ignorabā.ar.l.q̇ cū tutorib⁹.§.fi.ff.de trāsactio.⁊ l.si quis ita.§. pe.ff.de test.tu vide qđ volunt do.de rota conclusione.ccccxl'ij.inci.itē fuit dubitatum vtrū procurator ⁊c.⁊ quod voluit do.an.i.c.ex parte decani.de rescri. ⁊ vide modernos in.d.l.iulian⁹.in primo.no.⁊ do.meum.in.d.cle.vnica.

¶ Libellus.

¶ Libell⁹ seu petitio hȝ se vt subiectū sentētia vero predicatū ⁊ per ꝯñs talia sunt subiecta qualia ꝑmittunt p̄dicata sing.est gl.in.c.dudū.in fi.de deci.quaȝ dicit ibi do.ab.se solitū pro sin.quotidie allegasse.sed ego allego sin.illam glo.in c.inter dilectos.de fide instru.sup ꝟbo nequiuissent.quā gl.ibi do.ab.nō pōde

rauit,sz bn allegauit eã in.c.cũ dilect⁹.d succes.ab intestato.ex quo seqꝉ vulgata regula qđ snia dz eẽ ꝯformis libello.c. q̄le ꝛ qñ el.ij.de accus.c.lz heli.de simo. l.vt fund⁹.ff.cõi diuidũdo.cũ si.ꝛ limita eam,vt in dictis iuribus notatur.

¶Legitima.

¶An filius possit petere legitimã si pr̄ ingrediat mõasteriũ seu religionẽ ꝛ vr̄ qđ sic tex.habes sing.ꝛ alibi nõ reperitũ i.c.cũ sim⁹.de regula.quẽ tex.ad hoc reputauit sing.Bald.in auꝉ si qua mulier. C.de sac.san.ecc.ꝛ dicit ꝙ de eq̄tate canonica põt filius petere legitimã p tex. d.c.cũ sim⁹.sed de iure ciuili nõ ita ꝓcedit dem̃.bar.in.d.auꝉ.si qua mulier.vbi tenuit qđ hoc casu fili⁹ nõ põt petere legitimã quinimo plus sentit in auꝉ.idez de bo.q̄ lib.vbi dixit qđ cũ hoc casu soluaꝉ patria ptãs vt voluit gl.in.c.j.xx.q. ij.ꝛ in.l.si ex cã.§.sit pa.ꝛ ibi Bart.ff.de mino.ꝛ do.Ab.i.c.in p̄ñtia.de ꝓbat.post alios.ꝛ no.i.c.indecorũ.de eta.et quali. ꝛ Fede.de se.ꝯsi.xxxiij.do.ab.in.c.cõstitutus.de in inte.rest.ꝛ in.d.c.cũ simus. ex fcõ p̄ris remanet medietas vsusfruct⁹ bonoꝝ aduẽtitiorũ apud patrẽ vt in l.cũ opz.in.c.cũ autẽ.C.de bo.q̄ lib.idez bar.ꝛ alij excepto bal.i.l.si cũ dotẽ.ff.so. ma.suminãt qđ nõ debeꝉ lz glo.in auꝉ.si q̄ mulier.p̄allegata.titubet non obstat f̄m eos tex.i.d.c.cũ sim⁹.qꝛ f̄m aliquos nõ ꝓbat nec qđ ltia debeat patre naturaliter viuẽte si ingress⁹ est religionẽ imo in ꝯriũ est f̄m eos tex.in.d.auꝉ.si q̄ mulier.facit ꝓ eis f̄m moder.i.d.l.si cũ dotẽ.qꝛ regulã habem⁹ qđ ltia nõ debeꝉ patre viuẽte.l.j.§.impuberi.ff.de collatio.bono.sed Bal.i repetitiõe.c.si pr̄.de testa li.vj.refert aliquos tenere qđ statim post ingressum põt legitima peti aliquos ꝯo refert dicere qđ nõ possit peti ltia sed alimenta sic.tertio refert quod demũ petiꝉ ltia post mortẽ naturalẽ patris ꝛ hãc dicit esse veritatẽ p tex.in.§.si qua mulier.i auꝉ.de nuptijs.ꝛ tex.in.l. stati⁹.§.cornelio.ff.de iure fis.ꝛ p hoc dicit facere.l.vxorẽ.C.de do.inter vi.ꝛ vx. ꝛ.d.c.cũ scimus.do.ab.in.d.c.cũ scim⁹. dicit se dubitare ꝛ qđ libẽter videret cõpilat ionem decretalium antiquez quia forte hãc.q.explicaret ꝛ dicit qđ canonistę cõmuniter tenẽt qđ debeꝉ legitima hoc casu.sed ipse dicit aduertẽdũ qꝛ videt tex.in ꝯriũ in.d.auꝉ.si qua mulier. canonizata.xix.q.vlt.si qua mulier.vbi i f̄m eũ vr̄ dicere qđ si pater hñs liberos intrauit monasteriũ testamento nõ ꝯdito põt postea iter liberos suos bona diuidere cõnumerãdo monasteriũ in nũero filioꝝ ꝛ si pri⁹ decesserit ꝙ disposuerit liberi capiũt legitimam iure nature reliq̄s bonis ꝑmanẽtib⁹ apud monasteriũ ꝛ sic apte infert f̄m cũ ille tex.qđ filius dz capere ex libera dispõne p̄ñs vel expectare mortẽ naturalẽ p̄ris ꝛ ad idez facit lz eũ qꝛ legitima nõ debeꝉ filio nisi post mortẽ naturalẽ p̄ris vt dictũ est p.l.j.§.ipuberi.ff.đ colla.bono.deide dicit qđ tex.d.c.cũ sim⁹.facit p p̄rio intellectu vbi recitaꝉ nomẽ p̄ris ꝛ nõ de quo dã quod ꝯbũ solet cõiter appõni cũ fit mẽtio de mortuo vt loquiꝉ ꝛ nota.in.c. cũ ꝯ.de pigno.ꝛ.c.ex pte.ij.de foro ꝯpe. cũ si.deinde dicit qđ i ꝯriũ facit finis littere.d.c.cũ sim⁹.in ꝯbo.ibi ex successione.nã ꝯbũ successiuo edaptaꝉ ꝓprie ad defectũ ꝛ sic pr̄ erat ibi defunct⁹.itẽ f̄m eũ nõ debem⁹ deuiare a dispositione.d. auꝉ.ꝛ regularũ iuris ciuilis in incõmodũ monasterij cũ sepe fiat improprialio vt faueaꝉ monasterio vt i.d.c.i p̄ñtia.ꝛ vt faueaꝉ monasterio vt i.d.c.i p̄ñtia.ꝛ auꝉ.nisi rogati.C.ad treb.Itẽ tenẽdo illã opinionẽ bal.f̄m cũ oporteret reprobare seu tollere aliã opinionẽ Bar.i.d. auꝉ.idẽ.nã si pr̄ reputareꝉ mortu⁹ respectu legitie q̄ est i bonz suz forte deberet reputari mortu⁹ respectu aduẽtitiorum bonoꝝ quorũ dñiũ est apđ filiũ vñ vr̄ dixi do.Ab.satis dubitat de hac.q.vr̄ sibi ꝑma frõte ꝙ lra.d.c.cũ scim⁹.inuat patrẽ fuisse viuũ ꝛ satis equũ est hoc tenere i fauorẽ filij vt habeat expostulare alimẽta a mõasterio lz ꝯriũ dctũ vr̄ sibi ꝛ ꝯri⁹ de subtilitate iuris p supradicta qꝛ tex.d.c.cũ simus.nõ ponit ius de nouo cũ rñdeat ad ꝯsultationẽ vt no gl.in.c. ꝯsultationi.de tẽp.ordi.ꝛ in.c.ex tua.de filijs p̄sbyteroꝝ.ergo non deberet recedi a dispositiõe iuris ciuilis i dãnũ monasterij cũ nõ habeat f̄m eum ius canonicũ expressum in cõtrarium videdũ

men essent fm eum integra.d.c.cũ sim⁹. ꝛ ita ibi residet. sed idẽ do.ab.i.c.raynu⸗tius.de testa.ad fi.tꝫ ꝑ glo.d.c.raynuti⁹. qꝺ filius in vita pr̃is nõ possit petere licentiã nec ẽt pr̃e ingrediẽte religionẽ ꝛ adducit Bar.in aut.si qua mulier.qꝺ vr̃ fm eũ pria frõte ꝯ casum.d.c.cũ sim⁹.ꝛ adduco do.ab.in.c.trasmissa ꝗ fi.sint le⸗gi.sup gl.in vbo qꝺ mors ibi qꝺ trãs fa⸗cti mõachi vbi dicit gl.esse sing.ꝛ se ne⸗scire alibi ex qua colligit qꝺ patre itrã⸗te mõasteriũ põt illico fili⁹ petere legiti⸗mã sic facit fm eũ ꝑ intellectu.d.c.cũ simus.ad qꝺ se remittit ꝛ dicit glos.d.c. trãsmisse esse addẽdũ ad notata i.d.c.cũ sim⁹.ꝛ subdit etiã qꝺ Bar.in.l.si qs a li⸗beris.§.si qs septennũ.ff.de li.agn.vult ꝙ monasteriũ viuẽte patre teneṫ alere filios nõ aũt teneṫ ad legitimã nisi post mortẽ ꝛ ita ibi resideret.ꝛ adduco eun⸗dem do.Ab.in.c.in presentia.in.xxix. col.de proba.vbi attingit istum passum ꝛ dicit ꝙ hoc casu videreṫ dicẽdũ qꝺ de bereṫ ꝛ alr̃ Bar.in.d.aut.si que mulier. vbi i hac.q.Bar.ibi post Cy.vr̃ i hãc.q. idẽ sentire qꝺ sentit ibi i alia.q.de ꝗ vt ibi ꝑ eũ taliṫ distinguiṫ aut mors ciuilis ꝗ iduciṫ ꝑ ingressuꝫ monasteriũ hꝫ oino quo ad bona eundẽ effectũ quẽ hꝫ mors naturalis vtputa si qͣs igrediaṫ religio⸗nẽ fratrũ minoꝝ ꝗ nõ pñt aliqͩ habere nec in pticulari nec i cõi ꝛ tũc hr̃s habe bit oia bona icõtinẽti.ar.i.l.deo nobis. C.de epi.ꝛ cle.in princ.ꝛ.c.placuit el.ij. xvj.q.j.aut talis mors ciuilꝫ nõ hꝫ oino eũdẽ effectũ qꝛ saltẽ i cõi illa religio pt bona retinere tũc fili⁹ dꝫ expectare mor tẽ naturalẽ etiã ꝗ ad legitimã ꝛ nõ ante interiꝫ ipẽ hꝫ ptãtẽ diuidẽdi put vult ꝛ colligiṫ ex.d.aut.si ꝗ mulier.itẽ qꝛ vt di ctũ est ltia nõ debeṫ filio nisi post mortẽ naturalẽ vt in.d.l.j.§.ipuberi.itẽ est pos sibile qꝺ fili⁹ moriaṫ añꝙ pr̃ ꝛc.ff.de iu⸗re fis.l.stati⁹ fꝫ bar.habebit ꝗ fili⁹ alimẽ ta a monasterio fm cy.ꝛ cũ hac opiniõe trãsit do.an.de but.i.d.c.i p̃ntia.lꝫ speci fice nõ attingat legitimã filioꝝ do.ab.i d.c.i p̃ntia.dicit qꝺ p̃dicta ꝯclusio si pla cet respectu hr̃dũ ꝛ legatarioꝝ ꝑ rõnes ꝛ iura ꝗ ipse ibi allegat sed respectu le⸗gitime filioꝝ nõ placet sibi talis opinio

ꝑ tex sin.d.c.cũ simus.vbi aptissime pro baṫ fm eũ qꝺ fili⁹ in vita pr̃is põt legiti mã petere nisi velis fꝫ eũ dicere qꝺ pr̃ ibi fuerit mortu⁹.tex.tñ ibi innuit ꝯtrũ vt ibi sentit Jo.an.ꝛ Pe.de anc.ꝛ domi. car.ꝛ Bar.ꝛ bal.in aut.ingressi.ꝛ sic sal tẽ cõditionaliṫ c.poterit filius petere legitimã in vita pr̃is intrãtis monaste⸗riũ ꝛ hoc post ꝓfessionẽ patris lꝫ mona steriũ sit capax bonoꝝ hoc etiã suadet fꝫ eũ equitas maxima ex quo eñ pater abijcit a cura sua eqͥssimũ est vt non ha beat mendicare alimenta a monasterio adducit.d aut.si qua mulier.licet Bart. eam adducat ꝑ se quod filius nõ possit petere legitimam in vita patris intran tis monasteriuꝫ ad quid daretur ibi fa⸗cultas patri diuidẽdi substantiã post in⸗gressum inter liberos cũ ius esset acqͥsi tũ monasterio retinẽdi illã legitimã to⸗to tẽpore vite patris sed quia filij pote rãt petere legitimã ꝛ debebat pater an⸗te igressum bona diuidere iõ fit illa spe cialis gratia vt possit diuidere inter li⸗beros post ingressum ꝛ quicqͩ sit maxi⸗mã lꝫ hec opinio equitatẽ.ꝛ ita residet do.ab.ꝛ sic do.ab.in.d.c.in p̃sentia.non dubitauit de ista.q.sicut dubitauit.in.d. c.cũ sim⁹.de hoc articulo tetigit aliqͩ Pe.de anc.in.c.j.de delic.puero.moder ni.in.d.l.si cũ dotẽ.dicũt qꝺ placet eis opinio qꝺ filius patre viuẽte lꝫ religio nẽ ingresso nõ possit petere legitimã. lꝫ ꝯtrariam opinionem teneat glo.in aut. nũc aũt.C.de epi.ꝛ cle.ꝗ autoritas facit ꝑ opinione Bal.in.d.aut.si qua mulier. sed pro opiniõe quã do.alex.de imo.te⸗net:facit qꝛ ita ꝯcordaṫ ius canonicũ cũ ciuili itẽ si alr̃ diceręṫ fieret ꝯ regulã.d. l.j §.si impuberi.facit etiam fm eum qꝛ cõtingere posset quod filius etiam an⸗te mortem patris precederet ꝛ sic viuen te adhuc patre tractareṫ de transmissio ne iure petendi legitimã ad heredes fi⸗lij ꝛ aliter istũ passum non examinat do. meus do.Ant.fulgo.barbacia in.d.c.in presentia.plene tangit istũ passum ꝛ ali quid de hoc articulo ꝑ eundẽ in reperi⸗tione.c.raynuci⁹.de testamẽ.ꝛ cõcludit quod legitima hoc casu debetur ꝑ text. sing.d.c.cũ simus.alr̃s motiua ꝛ rõnes

adducit de quib⁹ vt ibi p eũ ⁊ vide pe. de anch. in repetitiõe. d. c. in presentia. in. xxv. colũ. vbi sequitur opi. Bar. in. d. aut. si q̃ mulier. lʒ specifice nõ attingat articulũ istũ ex h̄is relati sunt ⁊ antiq̃ ⁊ moderni q̃d senserit circa istum passum restat nũc videre quid tenendũ ⁊ mihi vr̄ qd filius possit petere legitimã hoc casu ⁊ moueor p tex. d. c. cũ sim⁹. vbi ẽm do. Abb. recitatur nomen patris nõ dicitur quondam quod verbum solet communiter opponi qñ fit mẽtio de mortuo vt in. d. c. cũ ꝯ. ⁊ in. d. c. ex parte. b. cũ si. cũ ergo in. d. c. cũ sim⁹. non apponat̃ ergo presumit̃ qd viuebat pater. itẽ volui videre antiquã ꝯpilationẽ decretaliũ ⁊ cũ maximo labore pquisiui ⁊ tandẽ deo annuẽte habui legi ⁊ relegi eaꝫ. ⁊ dicit̃ ibi qd miles de quo in. d. c. cũ simus. cũ esset lepre morbo dño pmittente respersus se cũ filio suo discretiõis ãnos nullatenus attingẽte ad quoddã monasteriũ cũ bonis suis se ꝯtulit. deinde dicit qd cũ ipsi puero disciplina monastica ppter asperitatẽ regule displiceret. j. spaciũ. x. hebdomadaꝝ a monasterio ⁊ habitu taliter suscepto resiliẽs bona pr̃is ab abbatia illa cepit cũ instãtia postulare ⁊c. ⁊ sic mihi videt̃ clare quod ex quo nec in integra nec indecisa nulla mẽtio fit de morte nec apponit̃ verbum significans mortẽ debem⁹ p̃supponere ip̃m viuum cũ cõiter iura opponũt qñ mors interuenit ex q̃ nõ dicit lex nec nos dicere debemus ar. l. si seruũ. §. nõ dixit pretor. ff. de acqui. here. cũ si. concordãtijs. nõ obstat quia regula habet̃ in. d. l. j. §. si impuberi. quod illa regula generalis limitabitur p specialẽ. l. q̄ generi p speciem derogatur. regula generi per speꝫ de reg. iur. li. vj. c. j. de rescrip. cũ si. cũ ergo habemus regulã qd filius nõ possit petere legitimam nisi post mortẽ naturalẽ vt i. d. l. j. §. si impuberi. limitabit̃ p spãlẽ quod p religionem ⁊ monachatũ viuente patre filius possit petere legitimã p. d. c. cũ simus. itẽ ius ciuile in hoc casu fũdatũ est sub rigore. ⁊. d. c. cũ sim⁹. fundatũ sub equitate quia satis equum est hoc in fauorẽ filij ne habeat expostulare alimẽta a monasterio. cum ergo de aliquo casu reperit̃ rigor script⁹ ⁊ equitas scripta. equitas scripta prefert̃ rigori scripto per ea que leguntur ⁊ notant̃ in. l. placuit. C. de iudi. ⁊ in. c. fin. ⁊ ibi p doct. de transacti. cum si. Ulterius nõ obstat quod dicũt moderni quia contingere posset quod filius precederet ⁊c. q̄ respondeo quod nos debemus considerare illud quod communiter euenire solet ⁊ frequentius ⁊ id quod naturale est ⁊ nõ id quod est accidentale. l. qui habebũt. ff. de tutelis. c. requisisti. de testamẽ. l. si quis posthumos. ⁊ quod ibi no. ff. de libe. ⁊ posthu. nam naturaliter filius debet mori post patrem vt in. l. nam ⁊ si parentibus. in verbo. turbato ordine. ff. de inoffi. testamen. ⁊ iura debent adaptari ad ea que frequẽter accidũt. l. neꝗ ad ea ff. de legibus. ⁊ glossa ordinaria et melior de corpore iuris canonici in. c. litteras de desponsatio. impube. itẽ licet qs debeat considerare id quod euenire solet. l. si quis domũ. §. idem querit si sumptus. ff. loca. l. lucius. §. penultimo. ff. ad trebelli. l. i q̃titate. §. magna. ff. ad. l. falcid. ⁊. ff. ex quib. cau. ma. l. sed ⁊ si per pretorem. §. si ferte. ⁊. ff. de seruitu. rusti. pre. l. qui sella. §. ij. ff. de dam. infe. l. q̇ bona. §. inter. cũ si. Ego respondeo quod. l. canonica in hoc casu atrẽta equitate noluit qd hoc ꝯsideret̃. p. d. c. cũ simus. stabimus ergo dispositioni canonũ ex quo ita scriptũ est. c. scriptum. vj. q. iij. l. prospexit. ff. qui ⁊ a qui. ⁊ in passione dñica legẽ hẽm⁹. nõ obstat qd dicit do. abb. qd tex. d. c. cũ sim⁹. nõ ponit ius de nouo cũ rñdeat ad cõsultationẽ vt dictũ est. s. q̄ rñdeo put dixi supra in quodã notabili q̄ papa itroducit ius nouũ p ꝯsultationẽ qñ nõ disponit illud idẽ qd iã erat dispositũ cũ ergo in. d. c. cũ sim⁹. aliter disponat̃ q̄ i. d. l. j. §. si ipuberi. ergo itroduxit ius nouũ p tex. quẽ ego solus ad hoc põderaui in. c. ex multa. in ꝟ. ius in cõsultatiõe edit̃. de vo. itẽ hẽm⁹ de hoc gl. sing. q̃ cõcordat cũ. d. c. cũ sim⁹ i. d. c. trãsmisse. de q̃ do. Ab. ibi facit magnũ festũ ⁊ autoritas glo. est magna vt plene scripsit do. me⁹ i. c. capellan⁹. d ferijs vbi omnino vide. ⁊ vid bar. ꝯsi. v. feli. i. l. traditiõibus. C. de pac. ⁊ in. l. ij. C. de sentẽ. q̃ sine

certa q̄sita.cy.in.l.j.C.ð actio.⁊ oblig.
Bal.i peculio suo referēs.cy.i.l.nō mo
ritur.C.de ꝯhen.et ꝯmit.stipu.⁊ Bal.in
l.cū hereditas.C.depositi.⁊ pulcre dixit
bal.in.c.j.de natura succe.feu.in vsib.
feu.qḋ in cōsulēdo magis sequit gl.or/
dinariā q̄ nō pōt adhere meliori.idem
dixit i l.p̄cib⁹.C.de impu.⁊ aliis subsli.
⁊ in.l.j.ff.de vulg.⁊ pupil.⁊ i aut.cessan
te.C.de leg.here.⁊ i aliis plerisqꝫ locis
de quibus p do.meū in.d.c.capellan⁹.
cuꝫ ergo in casu nostro habeam⁹ gl.or/
dinariā stabim⁹ gl.q̄ glo.summope erit
notanda p intellectu.d.c.cū simus.non
obstat q̄ dicit do.ab.q̄ finis.d.c.cum si
mus.facit i ꝯtrariū ibi ex successiōe.nā
verbuꝫ successio adaptatur proprie ad
defunctū ⁊ sic pr̄ fm eū erat defunct⁹ ⁊
vidi integrū ⁊ vtitr̄ his vbis:vcꝫ:q̄ ipsi
recte successiue peruniūt postulare q⁊ tn̄
deo qḋ h casu fictione iur.dr succedere
nā mōach⁹ eq̄paret mortuo.c.placuit.
el.ū.16.q.j.n̄ hꝫ velle nec nolle.c.nolo.
⁊.c.nō dicatꝫ.xij.q.j.cū si.lꝫ ergo pr̄ na/
turalr̄ viuat tn̄ ciuilr̄ mortu⁹ reputatr̄ ⁊
sic ius canonicū i hac cā voluit q̄ mors
ciuilis oparet̄ eūdē effectū quē operatur
mors naturalis q̄ casu poterit succede
re ēt viuēte pr̄e q̄ ad legitimā sibi debi
tā faciūt ea q̄ habent i.l.ab ea pte.ð.isu
lā.ff.ð x̄.ob.⁊ p moder.i.l.cū dotē.ff.so.
ma.⁊ vt no.i.d.c.placuit.⁊ i.l.res vxo.C.
de do.inter vi.⁊ vx.⁊ i.c.i p̄ntia.de pba.⁊
plene p do.meū do.ab.i.c.cū sis ð ꝯuer.
ꝯiu.vbi discutit qn̄ mors ciuilis eq̄pe/
ret naturali.itē ego habeo gl.fin.i.d.c.
placuit.q̄ dicit q̄ mors ciuilis nūq̄ eq
pat morti naturali nisi in casib⁹ a iure
expssis.cū g̊ in hoc casu ltia ðbeat̄ filio
viuēte pr̄e.d.c.cū sim⁹.⁊ p gl.d.c.trāmis
se ꝯlūgēdo sil̄r g̊ i hoc casu habebit pin
de ac si naturalr̄ mortu⁹ fuisset q̊ ad pe/
titionē ltie ⁊ sic nō ē absurdū q̄ iurisp/
tor dixerit ⁊ vs⁹ fuerit vbo successiōis
nō obstat.d.aut.si q̄ mulier.⁊ qḋ voluit
ibi bar.q⁊ retorq̄ndo fac̄ poti⁹ ꝯ q̄ p fm
do.ab.i.d.c.i p̄ntia ð pb.vt.s.dictū ē.cō
clude g̊ qḋ de eq̄tate merito.ex q̊ eni pr̄
abijcit filiū a cura sua ne hēat medica/
ce elimēta a mōasterio post pfessionē fa
ctā poterit fili⁹ petere ltiam ex dispōne
d.c.cū scim⁹.⁊ istū passū nūc hēo clar̄ ⁊
expr̄ū quē ⁊ antiq̄ ⁊ moderni temp mihi
reddiderūt dubiū saluo tn̄ meliori ⁊ sa/
niori iudicio alteri⁹ recti⁹ sentiētis cui
me submitto.

Locatio.

Si q̄s locat fundū ad pēsionē pcipiē
dā i pecunia ita q̄ fruct⁹ oēs remaneāt
apud colonū q̄ dn̄s non tenet̄ ad tribu
ta nisi ꝯsuetudo alr̄ se habeat.gl.est mi
rabilis quā pperuo tene mēti.i.l.is qui
dē.C.ð anno.⁊ tribu.li.x.⁊ h̄ intellige ve
rū fm Bar.ibi in onerib⁹ realib⁹ in col
lectis v̄o q̄ imponunt̄ psone p reb⁹ est
inspiciēda psona cui ipont̄ vt in.l.exce
pto.in fi.ff.de mune.⁊ hono.⁊ i.l.dictio
nes.C.de anno.⁊ tribu.li.x.⁊ ibi no.

Legatum.

Lego vxori mee vestes q̄s sibi feci an
ornamēta vestiū aurea vel argētea ve/
niāt vel cedāt legato vestiū.lu.ro.i suis
sin. nota .632.alias.629.dixit q̄ vnus
consuluit qḋ nō eo q̄ accessoria p̄tioso
ra suo principali nō cedēt suo pncipali
vt in.l.ū.vbi gl.ff.de pecu.lega.lꝫ orna
mēta aurea sunt p̄tiosiora vestib⁹ ergo
⁊c.sed ipse cōsuluit cōtrariū ⁊ dicit illā
glo.esse falsam q⁊ accessoriū etiā pretio
sius accedit suo pncipali.vt i.l.⁊ si fuit.
§.pueniam⁹.ff.de auro ⁊ ar.leg.vbi est
casus notabilis ⁊.l.cū aurū.v̄si.fi.⁊ ibi
Bar.ff.eo.ti.tu dic qḋ lu.ro.recte loq̄t
nam maius dignū accedens minori di
gno rōne accessionis cēdet min⁹ dignū.
nec tūc pcedat̄ regula maius dignū tra
hit ad se minus dignum.q⁊ ratione ac/
cessionis desinit esse maius dignū facit
bon⁹ tex.in cle.p literas.ð prebend.et
insti.ð re.diui.§.si tn̄ alienā purpuram
intexuit vestimēto suo vbi dr qḋ si alie/
nā purpuram intexuit vestimento suo
lꝫ purpura sit pretiosior vestimento suo
ratiōe tn̄ accessionis cedit vestimēto:il
la ergo regula pcedit qn̄ minus dignuꝫ
⁊ maius dignū veniūt eque principali
ter vt si i vniuersitate scholariū sint tot
clerici quot laici vniuersitas cēsetur ec
clesiastica q⁊ maius dignū ⁊c.vt not.in
c.ex lr̄is.de ꝯstitu.et p p̄dicta soluit̄ ꝯ
riū qḋ pōt fieri de iure patro.l.cū sit di
gnius trāsit cū vniuersitate temporali:
vt legitur et notat̄ i.c.ex literis.de luce

patrona ꝛ vide de hoc do.ab.in.c.extir-
pāde.§.q̄ ꝟo.i repetitiōe de ꝑbē.l.ij.co.
circa fi.nihilominꝰ ego limito tibi hoc
dictū sin.lu ro.nō habere locū qñ in ci-
uitate sint statuta ꝓhibentia mulieres
portare ornaméta:qꝛ lꝫ vt dictū est cōti-
neant oia ornaméta apposita vestibus
qñ maritus legat vxori vestes suas.vt i
l.vestes.ꝛ.l.seq.ff.de auro.ꝛ arg.leg.tñ
eo casu quo sunt ꝓhibita ex dispōne sta
tuti nō pñt dici accessiōes vestiū:nec il
li vestiméntis accedere istud ꝓbat i arg.
l.nulli ꝑsus.C.nulli licere i fre.equ.li.
xj.hoc voluit ibi supremꝰ doc.bar.ꝛ ita
Lu.ro.poterat limitare dictū suū tene-
menti ꝛ vide eundē Bar.i.l. Quis.ff.de
aur.ꝛ arg.leg.vbi idē voluit:ꝛ distingue
de materia vt ibi ꝑ eū:ꝛ vide eūdē bar.
in.l.fi.in fi.al's pe.in fi.C.de vesti.olobe
ris.li.xj.vbi de hoc.ꝛ in.l.j.C.de legi.sꝫ
queri pōt an valeat statutum. vide Jo.
an.in regula ea q̄ fiunt.de reg.lib.vj.in
mercu.ꝛ dic vt ibi ꝑ eū.itē i casu isto an
saltē debeatur earū estimatio.vide bal.
i.l.cū te.C.de dona.ante nup.ꝛ in Rub.
C.de condi.fur.quid in fictis vestibꝰ an
videātur prohibite ꝑ statutū.vide bar-
to.in.l.j.§.hoc interdictum.ff.de fonte.
ꝛ plene per domi.meum do.and.siculū
in proemio cle.

¶ Lucrum.

¶ Lucrū assumit sibi naturā illā quam
hꝫ capitale.ita no.bar.ꝑ illū tex.i.l.au
ri statua.C.de fru.vrb.ꝯstāti.li.xj.qd di
cit facere ad multa ꝛ spāliter qd si inter
plures socios fuit ꝯcta societas ad cer
tū tps ꝙ sicut nō dꝫ minui capitale mis
suꝫ in societate:ita nec de lucro.tñ hoc
dimittit sub dubio forte.

¶ Locatio.

¶ Conducēs rem in ꝑpetuū pōt eā vē
dere:dō re:ꝛ ad posteros trāsferre.ita
est tex.iuncta gl.in ꝟsi retrahēda.i.l.ꝑ-
dia.C.de loca.ꝑdi.ciui.li.xj .hic voluit
ibi bar.faciunt ea que notant i cle.j.de
rebꝰ ec.nō alie.ꝛ i.c.ꝗ.eo.ti.li.vj.ꝛ in.c.
ad audientiā.eo.ti.in antiquis.

¶ Libellus.

¶ Aliqs vadit corā iudice:ꝛ dicit nota
rio actorum scribe ꝙ ego peto.x.a titio
ꝛ ipꝫ mihi ꝯdēnari i eis an ꝑ hoc videat
libellū scriptū offerre si notariꝰ ꝯ scri-
bat:ꝛ an videat ꝓcedere ordine iudicia
rio.gl.hēs in.l.i fecris.ꝛ.l.iij.C.de xxi.
sacro.ecri.l.xij.sup ꝟsi.depositiōe ibi ꝛ
notat ꝙ nō.imo potiꝰ dꝫ extra ordinē
hec fieri quā gl.bar.ibi dicit forte notā
dā:qꝛ possit tibi de facto ꝯtingere.ego
in ciuitate mea in cōtingētia facti vidi
hoc determinari prout dictū est:sꝫ non
vidi aliquē allegantē istā gl.ꝛ cū reperi
magno gaudio affectus sum.

¶ Libellus.

¶ Libellꝰ in q̄ petit aliq res ꝛ si fuerit
ꝯtractū seu ꝯuētū petit pena q̄ fuit ap-
posita:eo casu q̄ qs ꝯueniret:ꝛ vꝫ:ꝛ lꝫ il
lud qd debet sub ꝯditiōe q̄ extinsecꝰ i-
ex iudicis venit purificāda nō possit pe
ti añ ꝯditiōis euētū.vt.i.l.quēadmodū.
q̄ ita loquit.ff.de iud.tñ si id qd debetur
noie pene seu ꝯditiōe venit certifican
dū i ipo litis igressu:tūc pōt peti libel
lo sub ꝯditiōe.istd sing.ꝓbat tex.iuncta
gl.i.c.ray.in.ꝟ.ꝯ ipm ibi q̄ pēdēt extri
secꝰ d teu.ꝛ de materia vid ꝑ bal.i.l.sti
pulatiōes non diuidūt ad fi.ff.de ꝟ ob.
ꝛ ꝑ Spe.i tit.de solutio.j.sequit ꝟ.qā si
libellꝰ.ꝛ in ti.d libelli ꝯceptio.§.iā nūc.
ꝟ.sꝫ nunqd taliter aliqd ꝑ cy.i.l.j.C.de
ꝟ.sꝫ nemo sine actore expiatl.
fideicō.ꝛ lꝫ nemo sine actore expiat l.
at si pupilli.§.videamꝰ.ff.de neg.gest.l.
quoties.§.si tpali.ff.de admini.tuto.tñ
si speret actio in ꝯtestatiōe litis pōt qs
agere.l.titiꝰ.ff.de ꝟ.obl.quē text.alleg.
ibi Jo.de imo.ꝓ singulari:sꝫ ꝑ certo ca
sus est formalis fm domi.meū in.d.c.
Raynaldus vbi debitū conditionale q
speratur purificari in cōtestatiōe litis
pōt in libello deduci ꝛ ad illud agi.

¶ Libellus.

¶ Lꝫ libellus sit vnicus:tñ si pōt ꝯpre-
hendere plures modos agendi:quorū
aliq sunt inepti pars inepta nō hꝫ vitiā
re modū aptū.singulare fuit dictū ter
sti i.c.ad dissoluēdū.de despōsatio.ip-
be.idē ē i rescripto aplico ꝯtinēte plu
gr̄as.vt surrectio in vna nō vitiet reli-
quā.sing.ꝛ pulcer tex.est in.c.si eo tpe
d rescri.li.vj.ꝛ adduco qd pulcre volu
idē host.in.c.ꝑ tuas q̄ filii sint leg.vbi
dixit qd vbi plēs cause exprimūt in
querū vna falsa alis vera ꝟtute vere

stinetur snia.casus est peregrinus in.d.c.per tuas.facit ad hoc.c.cuz.J.⁊.A.de re iu.nā in.d.c.ꝑ tuas.eps fundauit se sup decretali transmisse que loquit in casu dissimili.Item sup ꝓbatiōibꝰ.⁊ tn̄ sustinet snia vigore ꝓbationū:⁊ ille tex. notabiliter facit ꝑ dicto Inn.i.c.p̄ntia. de renū.vbi dicit qđ si due cause exprimunt i snia vna ꝯ ius litigatoris:alia ꝯ ius cōe sustinet snia ꝓpt illā q̄ nō est ꝯ ius cōe.refert ⁊ seq̄t id dictū do.ant.ibi ⁊ do.ab.i.d.c.ꝑ tuas.⁊.c.j.đ re iud.⁊Jo. an.i.c.cū iter.eo.ti.⁊ rō reddi pōt vt res potiꝰ valeat q̄ꝫ pereat.l.quoties.đ re.dubijs.l.quoties.de vbo.ob.c.abbate.sane.de v.sig.item qꝛ p̄sumit ꝑ iudice.d. c.in p̄ntia.c.bone.de elec.tex.melior de iure s.dz Jo.đ imo.i.l.ij.C.de offi.ciui. iud.quez tex.do.meꝰ dixit pluries se viua voce audisse do.suum Joan.de imo. ita allegantem.l.herennius.§.caio.ff. de euictio.cum si.

Legatarius.

Legatariꝰ nō dz cape legatū ꝓpria autoritate:sz dz petere ab h̄rde.tex.est iuncta sua gl.in ver.petendo.in.c.raynaldus.de testa.l.eā quā.C.de fideicō. vn̄ si occupat vendicabit ab eo titulū q̄ rū legatoꝝ.l.j.in p̄n.limita tn̄ nisi testator dedisset licētiā legatario:vt ꝓpa autoritate capiat sibi rē legatā.qꝛ tūc impune poterit capere casus est sing.⁊ melior q̄ reperit i corpe iur.ꝯiūcta sua gl. in.l.titia cū testamēto.§.j.ff.de le.ij.hoc voluit ibi Bar.⁊ alij idez voluit Bal.in l.nō dubiū.C.de leg.refert ⁊ sequit do. meꝰ.do.and.in repetitione.c.Raynaldus de testa.qđ dictum tene menti.

Minor.

Decretū iudicis seu eius autoritas si apponat in ꝯctu minoris non cōualidat illū ꝯctū:immo est nulliꝰ roboris si propere ⁊ sine cause cognitiōe fuerit interpositū decretū seu interposita autoritas.l.magis puto.§.ne passim.⁊.§.p̄tor ff.de reb.eo.⁊ ex tēporis breuitate p̄sumit qđ illa autoritas fuerit interposita causa nō cognita.arg.c.cū ex literis.de in integ.resti.istud fuit sing.dictum do. Pet.de ancha.ꝯsi.cccxxij.incipiente visis facti narratione ⁊ copijs.refert ⁊ sequitur lucerna iuris do.meꝰ do.and.in repetitiōe.c.ecclesia sancte marie.de cōsti.⁊ dicit sepenumero se allegasse istud in ꝯsilijs:in facti ꝯtingentia:qđ no.fm eū ꝑ iudicibus qui ponūt se in banchos ⁊ interponūt autoritatē in ꝯctibꝰ minorū cā nō cognita.⁊ alter rem nō examināt nec de ꝯctu cog̊scūt qꝛ talis autoritas.nimis ꝓpere interposita est nulliꝰ momēti:qđ est vtile ad infringēdū multos ꝯctꝰ celebratos cuz minoribꝰ.facit qđ voluit idē do.Pe.de anch.ꝯsi.ccxxij. ⁊ ꝯs.clxxxj.⁊ qđ plene dixit do.meꝰ i.d. c.eccl'ia sctē Marie.in.xxxviij.col.⁊ de ista theorica duz essem scholaris Bononie de iure publice respōdi ex improuiso ⁊ lucratus sum disploidē serici.

Minor.

Si ex dispositiōe statuti iudex hz prestare p̄sentiā ⁊ esse in ꝯctu minoris seu alio actu nō sufficit qđ iudex seu aliꝰ cuius p̄ntia in illo actu requirit qđ intersit:⁊ sit presens nisi clare intelligat illū actum:hoc voluit do.car.in.c.fi.de maio.⁊ obediētia.vbi allegat Bal.in.l.j.C. qui admit.q̄ ad hoc alle.gl singu.fm eū in.l.tu.ff.de bo.pos.ti.gn̄ali.q̄ voluit qđ nō sufficit presentia corporis.sed requiritur presentia animi.

Additio.

Et vide qđ voluit Gemi.i.c.pe.de re iud.li.vj.qđ vbi requirit ꝯsensus alicuius aliquā potestatē presentia in actu nō sufficit sola presentia illiꝰ altero gerente actū:sed opz qđ sit p̄sens ⁊ mādet. Ego vero de hoc allego tibi id qđ habetur in.c.in primis.in ver.p̄nte.⁊ gl.supplet ⁊ intelligēte.ij.q.j.videant.⁊ Joan. de imo.in.c.auditis.de elec.⁊ Joan.de imo.i.c.auditis.de ꝓcura.⁊ ibi do.meū ⁊ do.meū in.c.auditis.de in integ.resti. tex.iuncta gl.in.c.testes.iij.q.ix.faciat. qđ voluit Bar.in.l.j.§.fi.ff.de auto.⁊ tuto.⁊ in.l.j.in p̄n.ff.de v.ob.vbi tex.dicit stipulatio conficit vtroqz loquēte Bar. ⁊ alij supplēt ⁊ efficaciam sermonis intelligentie vide do.Ant.do.Abb.⁊ Jo. de imo.in proemi.gregoriano.§.sane.⁊ Jo.an.in.c.presentiū.de test.li.vj.⁊ eūdem Jo.an.post archi.in.c.vt circa.de elec.li.vj.vide qđ voluit Jo.de imo.i.L

heredes palã.ff.de testa.⁊ dñic⁹ de scrõ gemi.in.d.c.vt circa.⁊ do.ab.i.c.cũ cãz. de resti.facit.l.diĉ proferre.§.corã.de ar bi.l.corã.d ꝟ.sig.⁊ qđ not.i.c.cop.xj.q. iij.facit.c.plectio.2).di.q̃d si reqrit au- toritas alicui⁹ in aliquo actu vid q illa dȝ pstari p ꝟ.exp̄ssa.tex.est melior de iu re.in.l.j.ff.de tute.vbi mut⁹ nõ põt esse tutor:qꝛ nõ põt p̄stare autoritatem ver- bis expressis.vide qđ voluit Bal.i.l.fi. §.necessitate.C.de bo.que lib.itẽ no.q assensus capit p autoritate seu ꝯfirma tiõe ⁊ vbiq; assensus exigit a supiore in actu ptinẽte ad subditos:tũc assumit p autoritate:q̃ quidẽ autoritas põt appel lari assẽsus ad hoc bon⁹ text.iũcta theo rica dictorum in.c.quoties.de pact.nã autoritas pprie est assensus autorizabi lis cõpetẽs alicui rõne publici officij. vt no.gl.⁊ Inn.i.c.j.de re.eccle.nõ alie. li.vj.⁊ in.c.cũ ꝯsuetudinis.de ꝯsu:istud voluit do.Ab.post inno.in.d.c.q̃ties.⁊ p q̃ ꝟba debeat p̄stari autoritas Bal.in l.fi.§.necessitate.p̄allegata dicit qđ de- beat prestari p ista verba autoritatẽ no strã impTimur:⁊ allegat Inn.i.d.c.cum cõsuetudinis.⁊ archi.xviij.q.ij.c.q̃dã. sȝ do.Abb.i.d.c.quoties.dixit Inn.hoc nõ dicere si bñ põderet⁊ dicit hoc nõ eẽ necesse:sȝ satis est qđ appareat de ꝯsen su suo p̄stito s̃m subiectã naturã:⁊ mo- uet p tex.d.c.q̃ties vbi ratihabitio põit p ꝯfirmatione:⁊ allegat etiã.c.in vẽdi- tiõib⁹.xvij.q.iiij.⁊.c.placuit.xij.q.ij.⁊iu dicio meo.forte do.Ab.nõ recte loquit reprehẽdẽdo Bal.⁊ dicẽdo qđ Inn.hoc non dixerit:qꝛ inno.videt sentire id qđ dicit Bal.dicit em̃ Inn.i.d.c.cũ ꝯsuetu dinis.qđ vbi reqrit autoritas.tũc non sufficit ei⁹ ꝯsensus q̇ autoritatẽ p̄stare dȝ sed sicut ꝟbũ sonat autoritatẽ p̄stãs: ⁊ principalis dȝ esse in illa venditiõe:⁊ sic sentit Inn.qđ q̇ dȝ p̄stare autoritatẽ nõ sufficit ei⁹ ꝯsensus:sed dȝ esse p̄sens ⁊ verbis expressis dȝ dicere autoritatez presto seu impẽdo.do.meus do.and.in d.c.quoties.allegat casuz p bal.⁊ ꝯ do. Abb.in.l.j.de vete.iur.enucle.in ꝟ.oia nr̃a facim⁹.quib⁹ autoritatẽ nr̃az ipar- timur.⁊ facit qđ voluit Bar.in.l.hodie. C.de p̄dijs curialiũ.li.x.vbi dixit quod illa lex facit qđ cõgrue ponant hec ꝟba i decreto dict⁹ iudex dictã iniam seu di ctum ꝯctum cõfirmauit.⁊ suã autorita- tem interposuit cõclude qđ nõ refert q̃ sint ver.ꝯfirmatiõis siue p verbũ cõfir- mam⁹.vt in.c.si aplice.de p̄bẽ.li.vj.siue p verbũ ratificam⁹ vt i.d.c.quoties.seu p ꝟba autoritatẽ nr̃am impartimur dũ mõ appareat de cõsensu expresso ipsi⁹ su perioris put voluit do.ab.in.d.c.q̃ties.

Additio.

Adde gemi.in.c.j.de p̄bẽ.li.vj.vbi di xit qđ sola admissio p̄ñtatiõis facta p su piorẽ hȝ viz ꝯfirmatiõis abiq; eo q ali- ter exprimat ꝟbũ ꝯfirmo:de q̃.de insti. c.fi.⁊ an in ipso actu an pax ex post fa- cto dẽat iteruenire autoritas.vide bal. in.d.l.fi.§.necessitate.⁊ in.d.l.j.C.q ad- mit.⁊ in.d.c.cũ ꝯsuetudinis.⁊ qđ voluit Bal.i.l.si quis mihi bona.§.qui iussu.ff. de acq.here.⁊ in.l.j.al's fi.C.ad mace.⁊ ꝯclu.Bal.i dictis locis q siue actu ipo siue pax ex post facto iterponat vn̄ do. me⁹ i.d.c.q̃ties dt esse casuz ꝯ bal.l.ij.C. de ser.reipub.manu.vbi autoritas fuit interposita ex interuallo:⁊ valuit.ipse rñdet distinguẽdo qđ aut autoritas re- quirit ad eẽ rei:aut ad executionẽ pmo casu pcedit dictũ Bal.scđo casu autori tas põt iteruenire ex iteruallo:⁊ ita pce dat.d.l.ij.⁊ dicit se credere q bal.ita rñ deat ad.d.l.ij.tñ pmo põdera dic.Bal.in q̃tũ dicit siue in ipso actu:siue porũ ex post facto:qꝛ rõ esse põt:qꝛ q̃ incõtinẽti fiũt videt in esse.l.lecta est in auditorio ff.si cer.pe.l.iurisgẽtiũ.§.quinimmo.ff. de pac.c.officiũ.de elec.⁊ adduco do.ab. in fi.i.c.cura.de iurepa.vbi post alia colligit ex illo tex.qđ vbi in actu reqrit alicui⁹ assensus sufficit vt iteruenit ex post facto.dicit ẽt q assẽsus põt interue nire ẽt post actũ nullũ qđ videt ꝯ not.p Inn.in.d.c.cũ ꝯsuetudinis.sed ad hoc vltimũ dici põt quod act⁹ valebit vt ex nũc nõ vt ex tunc facit qđ not.glossa in regula ratuz.⁊ in regula rati.⁊ in regula nõ firmatur de regu.iur.lib.vj.

Adde do.abb.in.c.cum vos.de his q̃ fiunt a prela.sine consensu capi.⁊ vide quod leg.⁊ not.in.c.suggestum.de iure pa.⁊ vide de ista autoritate quod voluit

Bal.in.l.mādatum.C.māda.z in tract. de duo.fra.z qđ no.Lud.ro.in.l.ij.z in l.q̄ dotis.ff.solu.matri.item vltra alios addo qđ licet in eo casu quo autoritas debeat interuenire requirat expressio: z debeat exprimi.per.d.l.j.ff.de tute.et tex.iuncta glo.in.l.etiā.ff.de auto.tuto. dic hoc esse veꝝ nisi is q̄ autoritatē pre stare debet:primo consulat illū actum fiendū:qꝛ tunc sufficit presentia: ita di xit Lu.ro.in.d.l.q̄ dotis.z alle.cel.brez tex.in.c.dilecti.circa fi.de arbi.vbi arbi trium factū a personis ecclesiasticis in laicū nō tenet sine autoritate epi z tū si fuit factū de cōsi.suo.z eo p̄nte lз nō in terponat autoritatem valet:et vide qđ voluit ibi canonistaꝝ prudentia:z illū text.reputo ad hoc vnicū z singu.scđm vnā lect.licet aliter ↄcludat ibi do.abb. et gl.z Bar.in.d.l.etiā.z in.l.quē cotis. ff.sol.mat.z adde etiā qđ voluit Bal.in loco.extraneo i.l.si patru⁹.C.cōtavtriusꝗ iudi.vbi dicit qđ licet tutor debeat loqui qn̄ interponit autoritatē vt in.d. l.j.dicit hoc esse veꝝ in his q̄ procedūt ꝑ actū verbi secus in his q̄ procedunt ꝑ actum facti:qꝛ non est opus sermone tutoris:vt i.l.fistulas.§.fundū.ff.de cō trahē.empt.z si ↄ.d.l.j.ff.de tute.oppo. d.l.si pater.ff.de ado.vbi est casus:quia pr̄ interponit autoritatē filio nutu:z sic autoritas potest exprimi nutu:z non so lum verbis exp̄ssis:dic qđ illud est spe ciale in casu illo:nec proprie dicitur au toritas secundum doc.ibi.

¶Metus.

¶An opat tutor grauaminis qđ ip̄m grauamen.text.est quem pōderauit ad hoc.do.meus.c.in verbo timētes gra nari de dilatio.z dicit ibi esse casum ꝑ eo qđ voluit z ↄsuluit Pet.de anch.cōsi lio.lxxvij.vbi dixit qđ ementes passa gium possent cōsequi remissionez mer cedis nō solum si supuenit guerra:sed etiā si est timor guerre ꝑ quem timorē hoies non trāseunt vt solebant:z addu ci illud sence i tragedijs:peior est bel lo timor ipse belli:ideo dicimus qđ ter ror armoꝝ operat eūdē effectum quem operant̄ ipsa arma.l.j.§.idem labeo.ff. de vi z vi arma.itē subdit qđ appellat a grauamine cōminato.l.si q̄s ꝓcuratiōe de app.glo. cōflicto tex.in.c.ad nostrā. de app.z in.c.cū cessante.eo.ti.et addu cit text.meliorē de iure in.l.nouisse.§.si quis cōpulsus.ff.qđ fal.tutore aut.vn̄ idem operat terror tormen.qđ ip̄m tor mentū:vn̄ si ductus ad locū tormentoꝝ confi.crimē habet perinde ac si fuisset cōfessus in tormentis: z adducit.tex.sin gu.fm oēs in.l.cum pr̄.C.de cessi.bon. vbi timore futuri grauaminis q̄s pōt habere recursum ad iudicē facit.l.quē admodū.C.de inoff.teste.vbi ꝑperatio habet ꝑ re ꝑparata:z ibi sing.dixit An ge.aliq̄s hз ensem in manu.z minat se ꝑcussurū me qđ ego possum eū ꝑuenire z eū offendere.qđ est sing.notādū:z ꝓ cedunt ista qn̄ iusta cā timendi futurū grauamē appet vt est casus sing.z pere grinus fm do.meum in.d.c.j.vbi reus fuit grauatus a prima citatiōe nimis breui peremptoria:z timuit versimili ter grauari i futurū.Ego adduco id qđ voluit Bald.in.c.j.§.si quis iniuris.de pace iura.firman.in vsi.feud.vbi dicit quod si dn̄s vel princeps precipiat ali cui quod occidat aliu:alias occideret ipsum mandatarium quod occidens ex cusatur allegat.l.scientiam.§.qui cum aliter.ff.ad.l.aquil.z dicit hoc voluisse Pet.z allegat Cy.in.d.l.sciētiam.§.qui cum alter.et allegat glo.in.l.penul.ff.si famil.fur.fecis.dica.z adde Bald.quod voluit Cyn.in.l.j.C.vnde vi.post Pet. ibi quod voluit Bartol.in.l.secunda. ff.de nox.et bene facit ille text.et quod voluit dominus Abb.in.c.sacris.quod me.causa.nam sicut excusatur quis oc cidendo alium causa defensionis:vt in clemen.si furiosus.de homi.ita debet excusari iste qui vt non periret alium interfecit et hoc intellige procedere de iure ciuili:quid iuris de iure canoni co seu diuino dic quod non excusatur per dictum capitulum sacris.et per ca pitulum ita ne.xxxij.q.v.vide omnino do.in.d.capi.sacris.et sic ex hoc infero quod idem operatur mors metus sicut mors ipsa.z licet cōiter teneatur qđ de iure ciuili in hoc vltimo casu q̄s excu setur pōdera th:qꝛ dura mihi vide con

munis decisio tñ sequenda quia cōis.

¶ Additio.

¶ Adde gemi.i.c.j.de re iu.li.vj.l.j.rñsio.vbi dixit qđ idē operat̃ premiū q̄ ad penā imponēdā ⁊ exoperatio premū et vide abb.i.c.psonas.de ap.vbi pōt appellari a grauamie ꝯminato.vel ꝑparato. Adde bu.⁊ Jmo.i.c.cū olim.de re iudi.qđ appellat̃ a grauamie futuro ꝑparato seu de quo vero simil'r timet̃ expssa causa grauaminis de quo in.c.bone.de appella.vide glo.in.c.si quis autem.in ver.timore.⁊ ibi dixit.j.q.vj.

¶ Mandatum.

¶ Jn impetrāda dispēsatiōe ꝓ aliquo requirit̃ spāliter mādatū.iste ē tex.quē ad hoc reputo vnicū.⁊ i iure canonico solitariū.in.c.innotuit.de electio. hoc voluit ibi do.abb.post alios.hoc voluit hosti.quem refert ⁊ sequit̃ do.Abb.in c.suscitata.de in integ.rest.⁊ allegat.d.c.inotuit.hoc colligunt scribētes in.l.illud.§.si talis.ff.de mino.prout refert ibi Bald.vide do.meū in.d.c.suscitata. vbi refert Bal.in.d.c.illud.⁊ dicit quod Bal.non allegauit.d.c.inotuit.

¶ Mandatum.

¶ Reuocatio mādati pōt pbari p vnū testē cū delatione ppriū iuramēti:istud dixit Jo.an.post hosti.in.c.cū ꝓ cā.de pcur.⁊ hoc pbat p aliqua motiua.de q̄bus vt ibi p eū dñs me⁹ do.And.fulgo barbatia in.d.c.cū ꝓ cā.⁊ latius in.c.at si clerici.in gl.sup ṽb.legitima.dicit ꝙ dictū Jo.an.post host.potest reprobari:nā tex.in.d.c.cū ꝓ cā.vult ꝙ mandatum probet̃ legitime ⁊ iura nō dicit̃ legitima pbatio:vt est gl.q̄ cōiter allegatur ꝓ sing.in.l.cum de indebi.in ṽ.legitimis.de pba.⁊ illā gl.magnifacit Lu.ro.in repe.rubri.de arbi.⁊ do.me⁹ allegat gl.in.d.c.at si clerici.de iudi.q̄ dicit ꝙ legitima pbatio est illa que fit p testes oī exceptione maiores:tñ do.me⁹ ibi residet cū Joā.an.p motiua ⁊ rōnes put ibi per eū:⁊ vide glo.in.c.ad abolēdā.in verbo.deprehensi.de here.q̄ dicit ꝙ legitima probatio dꝫ q̄ fit per testes al's p poriaꝫ cōfessionē tñ iudicio meo cōtra Jo.an.⁊ host.ego allego tibi tex. destruētē eoꝝ theoricā in.c.tue.de cle. peregri.vbi hr̃ ꝙ ordinatio illoꝝ q̄ sunt ignoti debet pbari legitime.et text.ibi exponit siue per lr̄as siue per testes.et aliū tex.ad ad hoc reputo sing.⁊ vnicū nō pōderatum ab aliquo ad hoc ppositū.⁊ dico ꝙ ille text.pbat sing.theoricā glo.d.l.cū de indebito.tñ in practica sequēda est theorica Joan.an.post hosti. et sequaciū ppter eoꝝ autoritatē tñ in stricta disputatione habeas mentē illū tex.ꝯclude ergo qđ i hoc dꝫ atte[n]di materia subiecta.ar.l.si vno.ff.lo.⁊ pōt inde[n]ri ꝙ ille tex.c.me procedit in casu suo.

¶ Mendicantes.

¶ Lꝫ fratres p̄dicatores sint mendicātes tñ eis legari pñt bona immobilia cū hoc vt illa vendāt quia viuere volūt sing.est gl.in.c.j.de relig.do.lib.vj.quā reputauit sing.Bald.in.l.cū q̄stio.C.de le.refert ⁊ sequit̃ do.An.sic[u]lus in solē. repe.rubr.de reb.eccl.nō alie[n].in.§.[...] in pn.facit qđ voluit idem Bal.in auc. si qua mulier.C.de sac.san.eccle.⁊ canoniste in.c.in presentia.de proba.et hoc no.p statutis phibentib⁹ rem nō posse alienari forensi qꝛ ẽm do.m[eum] [...] legata rubrica nō habe[...] ta si res immobilis daret̃ forēsi [...] vt illā venderet ⁊ caperet sibi pretiū q̄ eo casu poterit ẽm eum [...] Bal.in.d.l.cū q̄stio.⁊ lꝫ hec sit pul[chra] limitatio ⁊ p facultate ac p virib⁹ [...] fenderē hanc limitationē tñ posset op[...] poni qđ fieret de facili fraus [...] esse nō debet p ea q̄ habentur in.l.[...] dubium.⁊ qđ legit̃ ⁊ notatur per [...] in.c.fi.de reg.iur.lib.vj.⁊ qđ no.[...] c.plerisq3.iiii.q.iij.quibus fraudib⁹ nō est indulgendū.l.in fundo.ff.de rei v[in]dica.c.quāto.de diuor.cum similib⁹ [...] derandā tñ relinquo sociis meis [...] opinionib⁹ do.mei ⁊ viuere ⁊ mo[ri] [...] do.sed pōt dici ꝙ talis alienatio nō [...] det̃ phibita forensi ex quo statim [...] dere persone nō phibite:⁊ per ꝯs[equens] est res mānsura erga eum.facit in ar.l.[...] p parte.ff.de in rem verso.vbi nō [...] versum nisi duret ⁊ facit.l.fi.C.de bo.[...] que libe.vbi patri nō debet vsufru[ctus] earū rerum qua filius incontinenti [...] restiturus:⁊ vide Ludo.ro.notabi[...]

cclxxiij. vbi tenet qd vz et dicit q Bal. hoc mouet sed non recordat. sed dic qd hoc voluit Bal. in. d. l. cũ q̃stio. ꝛ ratio est fm eum q2 si non durat alienatũ ergo non durat alienatio in. c. j. quid iuris si vasal. post alie. feu. in dicta. l. si ꝑ patre. §. versum. ego vltra alios adduco in simili qd vult do. Abb. in. c. recolẽtes. de statu mona. vbi infert ex v̄bis que ibi legunt. ꝛ no. qd si legatur alicui collegio res quã ipsi de collegio tenere nõ possent non vitiatur legatũ: sed possent illam capere vt commutẽt cũ aliis re vel illam vendant quod no.

Mandatum.

Quis põt impetrare lr̃as ad b̃nficia sine mãdato. due glo. sunt vnice. ꝛ in iure solitarie: vnã h̄ebes i. c. ad aures. de rescri. ꝛ aliã in. c. nõnulli. eo. ti. sec⁹ in litteris impetratis ad lites. vt i. d. c. nõnulli. ꝛ in. c. ex parte decani. eo. tit.

Matrimonium.

Matrimoniũ ɔctũ cũ vna nõ obstãtibus spõsalibus contractis cum alia et non obstãte receptione munerum osculis ꝛ amplexib⁹ celebratis cum sponsa tenet ꝛ valet. ter. habes qué do. abb. nescit alibi ita bonum in. c. j. de matri. cõtracto ɔtra interdi. eccle. nã receptio munerũ amplexus ꝛ oscula non faciũt transire sponsalia in matrimoniũ ꝛ nimirum cum attentatus copule nõ sufficiat sed oportet quod plene cognoscat vt in. c. adulcesens iuncto. c. is qui. de spon. quod singu. no.

Molestia.

Quis in ɔtu seu i aliqua scriptura ꝑmittit nõ inferre molestiã: nec vim alicui: quero de qua molestia intelligat an de molestia iuris an de molestia facti. dic q d molestia facti. gl habes sing. in l. seruũ. §. ꝑtor. ff. de acqui. here. de qua fecit festũ Bal. in. l. j. C. de his q̃ pe. no. vbi dicit testator priuauit heredẽ si molestauerit vxorem legato qd intelligit si molestauerit de facto: secus autem si molestauerit de iure: vt ibi per eum et allegat glo. d. l. si seruum. §. ꝑtor ꝛ adduco qd voluit idem Bal. in. l. j. C. de vsufru. vbi dixit testator priuauit heredem si molestauerit vxorem in vsufructu qd nihilominus poterit heres petere cautionẽ ab ea de vtẽdo ꝛ fruendo vsufructu arbitrio boni viri q2 intelligitur de molestia facti ꝛ non iuris: ꝛ facit qd voluit Joã. de imo. in. l. paterfamilias. de here. insti. testator inqt grauauit heredẽ de restituẽdo fideicõmisso et de non molestando illũ qd nihilominus poterit erigere quartã trebellianicã: q2 propter hoc nõ d2 eum molestare. refert et sequit hec dicte do. meus do. An. in repe. c. Raynaldus. de testa. in ioannina. in. lxiij. charta. vbi adducit etiã glo. fm eũ. singu. in. c. ꝑ illoꝝ. de prebẽ. q̃ dicit q si in lr̃is papalib⁹ dicat amoto quolibet ɔdictore intelligit de cõtradictore de facto nõ aũt de iure. ꝛ illa glo. cõiter allegat ꝑ sing. facit qd no. in. c. ij. de resti. spo. ꝛ in. c. audita. eo. titu. vbi. d. abb. dicit not. singul'r. ex isto text. q hec v̄ba reuocetis in irritũ quicquid immutatũ fuerit in tali causa a tali tp̃e ꝛc. nõ debẽt referri ad legitime ac iuridice agitatũ sed ad mutata ꝑ violentiã ꝛ p̄sumptionẽ sic restringuntur illa verba ad mutationẽ illegitime factam: ꝛ vide qd voluit do. Ant. ꝛ vide pe. de anch. si b̃n recordor. cõsi. xiij. ꝛ limita p̃dicta habere locũ nisi ex mẽte legis veniret vtraq molestia. s. iuris ꝛ facti. vt in. l. vnica. C. de nundinis. in v̄bo aliquã molestiã. facit qd voluit ibi Bald. ꝛ ita cõsulit in facti cõtingentia domi. me⁹ do. anto. i ciuitate ferrarie. ꝛ ex hoc no. qd si lege vel statuto caueat q venientib⁹ ad nundinas non posset inferri aliqua molestia qd intelligat de vtraq molestia. s. facti ꝛ iuris per illum text. et hoc menti commendo.

Additio.

Adde no. in. l. mel⁹. §. tres heredes. ff. ad treb. ꝛ in l. amplius. nõ pet. ff. rẽ ratã haberi. Et areti. in. c. intimauit. de testi. vide Jo. de imo. in. d. c. ꝑ illorum. in. v. colũ. vbi allegat text. in. l. pe. ff. de his quibus vt indignis.

Munitio.

Munitio aggerũ ꝛ viarũ d2 fieri: facta expensa pro quantitate patrimonij possessorũ. text. est peregrinus in. l. per bitiniã. C. de immuni. nemi. concedẽda quem ter. Bar. ibi dicit esse notandũ q2

quotidie occurrit in facto. et de purgatione viarum ad quem spectet. vide do. Alexan. de imo. in. d. l. per bitiniam. in additionibus.

¶ Melioratio.

¶ Si aliquis emat aliquā domum vel aliquā rē alteri obligatā ꝛ eā melioraverit suis sumptib⁹ quod si ab eo euincatꝰ per hypotecariā qđ liberetꝰ prestando primā estimationē. iste est casus mirabilis ſm Bart. ibi in. l. in his q̄. C. de prediis ꝛ olbus reb⁹ naviculariorꝫ. lib. xj. ꝛ an hoc indistincte ꝓcedat vide ibi Barto. ꝛ notatꝰ in. l. si fundus. §. ii. ff. de pigno. ꝛ no. ibi text. ad aliud scilicet ad probandum hominem magnanimum quod presumitur quis magnanimus ex magnitudine edificiorum quod not.

¶ Mercator.

¶ Qui dant suā pecuniā mercatoribus ad partē lucri vel dāni ꝛ si mercatores dicāt se sustinuisse damnū furti vel rapine incēdiū vel similium ꝙ mercator dꝫ de hoc facere fidē infra annū: al's nō auditꝰ cui cōgruit qꝛ mercator dꝫ reddere rationē omni anno: iste est bon⁹ tex. in argumentū tā mirabile ſm Bar. ibi in. d. l. si q̇s. C. de naufragiis. ꝛ vide eūdē l. l. neminē. C. de suscepto. ꝛ arch. eo. li. vbi notat ex illo tex. in ꝟ. ex integro ꝓ illis qui dant pecuniam mercatoribus ad dimidiā partem lucri ꝛ dāni ſm l. j. C. ꝓ soc. qđ solū. in fine anni possunt petere rationē a mercatorib⁹ ꝛ nō ante. ꝛ dicit in. d. l. si q̇s qđ lꝫ hoc in ar. sufficiat tñ hoc nō cōfirmat ꝙ illa allegatio casus sit per mercatorem ad sui defensionem: nā defensiones sunt perpetue regulꝛ vt in. l. pure. in fi. ff. de doli exce. ꝛ. l. licet. C de excep. ꝛ sic poterit ꝓbare vsqꝫ ad finem. ꝛ dicit ꝙ hoc est spāle in fisco: ideo ſm eū inoleuit cōsuetudo in aliqb⁹ ptib⁹ qđ opponitꝰ pactū qđ mercator debeat ꝓbare casum. j. certū tp̄s. qđ not. ꝑpetuo. sed Ange. de vbaldis in addi. suis in. d. l. si q̇s. dicit hoc non esse verū. nā ſm hoc seqꝛetꝰ ꝙ actio de naufragio esset perpetua ꝛ exceptio tpalis qđ est falsum ſm eū et ꝯ regulā: qꝛ oēs exceptiōes sunt ꝑpetue etiā si actiōes sint annales. vt i. d. l. pure. nā si hoc tm̄ peteretur ex hoc petitiōe ille possit fieri criminis punitioꝛ ꝛ tñ tex. d. l. si q̇s dicit ꝯtrū ibi cōpetens dispositio ꝓcedat ꝛc. et iudicio meo recte loquitꝰ ꝛ placet mihi opinio sua. vide eum omnino.

¶ Mors.

¶ Si q̄ratꝰ de morte alicuius sufficiens ꝓbatio est ꝙ inter liberos ꝛ cōiunctos habeatꝰ ꝓ mortuo qꝛ verosimilis⁹ est qđ sciāt ipsi ꝙ̄ extranei ar. l. quoties. C. de naufragiis. li. xj. vbi in illis reb⁹ q̄ gerūtur intra nauē seu domū admittunꝰ testes domestici: vt ibi facit. l consensu. §. sup. plegiis. C. de repudiis. ꝛ de testi. c. veniēs. el. ii. in fi. de ꝓba. c. iii. loco. ꝛ vide Bal. i. l. si qñ. C. vñ vi. ꝛ Albe. in. d. l. cōsensu. ꝛ i. l. fi. §. licētia in seruorꝫ. C. de iure delib. ꝛ hoc est qꝛ. l. est cōtēta eo ꝓbatione q̄ haberi pōt. ar. l. si vicinis. C. de nup. ꝛ bar. in. l. si q̇s ex argētariis. §. pe. ff. de edē. qđ est optimū ꝓ limitatione. l. etiā. C. de testi. ꝛ si ꝑ eos qui interfuerūt: ꝓbari nō possunt recurratꝰ ad cōiecturas ꝛ ad liberos eorꝫ q̄ i domo remāserūt q̇ verosimiliter debēt scire de morte patris itē si iter socios seu cōmilitones ꝓ mortuo hꝛ: vt l aut hodie. C. de repudiis. ꝛ qđ ibi no. idē voluit ꝛ tenuit Ang. in. l. de tutela. C. de in integ. rest. mino. ꝑ illū tex. ꝛ bñ facit. l. si filiū. ff. de lib. cā. sed in contrariū est tex. in. l. qm̄ sororē. C de iur. delibe. sed respōde vt ibi no. vnde hoc pendet ab eo quo q̄rit an cōiunct⁹ presumatꝰ scire facta cōiunctorꝫ de quo ꝑ Bar. in. l. is pōt. ff. de aqui here. ꝛ per Bal. in. d. l. de tutela. ꝛ in. d. l. qm̄ sororē. ꝛ ibi ꝑ Areti. ꝛ quo ad ꝓpositū nostrū: facit qđ pulchre voluit Sali. in. l. ea quidē. de accu. in. xv. charta. vbi dixit ꝙ fama non debet haberi ortū a malevolis vel maledicis. i. q̄ maledicere cōsueti sunt sed a ꝓuidis ꝛ honestis ꝑsonis. vt in. c. qualiter. el. ii. de accu. ꝛ probatur in autꝰ. hodie. C. de repu. qđ credit verū Salic. nisi qualitas persone et factū de quo queritur aliud exigat vel inducat: vñ si quis vellet repetere pecuniam quam sibi deploratam persona debet vt quidā barraterius publicus contra quem ex forma statuti non daretꝰ actio nisi cum taxillis falsis

vicerit ꝛ velit repetẽs ꝓbare ꝑ famã ꝙ ille sibi vicerit cũ taxillis falsis vł falsificatis credit eũ posse probare ꝑ famã que originem traxit ab alio baraterio: ꝛ sic nõ a prouida ꝛ honesta ꝑsona cũ tales baraterijs de his notitiã habeãt ꝛ ĩ uicẽ cõuersan̄t ꝛ se cognoscunt ꝛ sufficit fama iter eos iter q̃s q̃s cõuersan̄t. vt ibi ꝑ eum ꝑ hoc etiã facit qꝛ alias vix ꝓbari possit cũ honeste ꝑsone ĩ talibꝰ locis nõ cõuersen̄t nec in talibꝰ se intromittãt ꝛ iõ testimoniũ scire debentiũ nõ est reprobandũ: vt in. d. l. de submersis. C. de naufragijs. li. xj. qđ no. ꝑ limitatiõe. d. c. qualiter. ꝛ. c. cũ dilecti. de purg. cano. cũ si. vbi dꝛ qđ fama dꝫ habere originẽ a bonis ꝛ grauibus. ¶ Additio.

¶ Uide no. in. c. tertio loco. de ꝓba. et ĩ c. veniẽs. el. ij. de testi. ꝛ i. l. cõsensu. C. de repu. ꝛ gl. ꝛ ibi doc. in. c. pe. de re iud. li. vj. in glo. pe. tex. ꝛ ibi docto. in. c. fin. de testi. cog. ꝛ in. c. cũ dilecti. de elec. in neutribꝰ que postea perẽpte sunt. de q̃ vide per Cy. ꝛ Sal. in. l. si creditor. C. de pig. acti. ꝛ vide Bart. in. l. si quis ex argẽtarijs. §. pe. ꝛ ibi ꝑ moder. ff. de eden. ista duo dicta no. Bar. ꝑ illũ tex. in. d. l. quoties. C. de naufra. lib. xj. que dicta vt notabilia liga digito ꝛ qualiter ꝓbabitur mors hois vide Alex. cõsi. cxxj. inci. viso processu ꝛc. in quarto volu. consi. ꝛ Bar. in. l. qđ presens. C. đ murilegulis. li. xj. ꝛ vide notata in. l. si quidẽ. C. solu. matr. ꝛ bar. in. l. ij. §. fi. dubitet̄. ff. quẽad. testa. aperiãtur. ꝛ vide notata in. c. q̃m frequẽter. in. §. si aũt. vt lit. nõ cõte. ꝛ in. c. in ꝑsentia. đ sponsa. ꝛ vide ang. de vbaldis in. d. l. quoties in addi. vbi dicit q. d. l. quoties. facit optime ꝙ mors alicuiꝰ possit probari nõ solũ ꝑ testes qui iterfuerũt sepulture ꝓut dicit. d. l. si quidẽ sed etiã per cõsanguineos mortui q̃ dicãt ꝛ afferant quod illũ habeant pro mortuo per illum tex. ꝛ hoc dicit verum vbi nõ agitur de maximo preiudicio sꝫ vbi ageretur de maximo preiudicio verbi gratia qꝛ aliquis accusatus de homicidio titij ita ꝙ per ꝓbatiõnẽ accusatꝰ decapitaretur tũc requirit̄ ꝓbatio explicita. qꝛ de maximo p̄iudicio agit̄. l. sciãt. C. đ ꝓba. vbi vero ageret̄ đ magno p̄iudicio ꝛ ꝓbationes nõ requirũtur ita dilucide vt in aut. q̃uis. C. de repu. ꝛ in corpore vñ sumitur ꝓcedat. d. l. quoties. qñq3 vero agit̄ de modico preiudicio verbi gratia qꝛ agit ꝙ tabule testamenti aperiantur ita ꝙ minimũ preiudiciũ est: ideo leuissime ꝓbationes requirun̄t qꝛ põt ꝓbari ꝑ famã: vt in. d. l. ij. ff. quẽad. test. ape. ꝛ ita distinxit dñs macagnanus de azouidis in. l. cum quidam. §. quod dꝛ. ff. de acq̃. here. refert ꝛ seq̃tur Ange. de vbaldis in addi. suis ad. d. l. quoties. ꝛ vide Bar. in. d. l. qđ ad presens. ꝛ qualiter ꝓbatur mors alicuius vialis: vide Bart. de hoc in tract. suo đ teste. ver. circa carnẽ. in fi. adde Bald. in. l. non ita. §. species. ff. de lega. ij. vbi videt̄ dicere ꝙ ꝑ ostẽsionẽ corꝫ mors animaliũ probari possit: ꝛ vide Bar. ꝛ doc. in. l. si q̃s ex argẽtarijs. ff. de edẽ. in. §. ꝓhibet. ꝛ qualiter ꝓbetur cõsumptio rerũ que vsu cõsumun̄t. vide Bar. i. d. l. qđ ad presens ꝛ dic ꝙ ad ꝓbationẽ supellectilium et rerũ minutarũ sufficit etiã talis qualis ꝓbatio arbitrio boni viri ꝛ per coniecturas no. Bal. i. d. l. iiij. C. de pet. he. ꝛ glo. et doc. in. l. fi. §. in cõputatione. C. de iure deli. facit. l. si quis pro redemptione captiuorum. C. de dona.

¶ Medicus.

¶ Denũtiatio facta ꝑ medicum qui dicat aliquẽ eẽ infirmũ vel ex vulnere remãsurã cicatricẽ nunq̃ aliquid operari debet nisi ꝓcedat diligens inquisitio ꝛ ideo semꝑ sit cautꝰ assessor ꝙ in actis faciat registrari quõ iudex diligẽter examinauit vtrum ex vulnere esset remãsura cicatrix ꝛ ipse medicus diligẽter examinãs hoc retulit alꝛ non valeret: ita singulꝛ probatur f̄m Bart. ibi in. l. semel. C. de re mili. lib. xij. quod not. ꝑ his q̃ no. in. c significasti. de homi. ꝛ in c. proposuisti. de ꝓba. ꝛ ꝑ his q̃ ibi plene scripsit do. meus do. and. ꝛ vide bar. in prima consti. ff. qđ intelligit̄ verũ qñ factũ merum pẽdet a ꝑtãte iudicis secus si a potestate partiũ qꝛ partes eligunt si cõcordãt no. Jo. an. in addi. spe. in ti. de homi. ꝟ. sed pone. ꝛ idẽ do. abb. in. d. c. ꝓposuisti. adde qđ Angel. tenet hoc idem quod Bar. de qua materia ꝑ

Spe.in tit.de pba.§.j.v.hi quoqz i pri
ma pte.z gl.in.c.fraternitatis.de frigi.
z malefi.z doc.in.d.c.proposuisti.z per
moder.in.d.c.significasti.el secundo.

¶ Manumissio.

¶ Manumissio facta sub istis verbis manummitto te sub hac ɔditiõe vt des titio.x.itelligit facta sub mõ.tex.est sin. fm Ric.de nea.ibi.i.l.meuia.ff.de ma⸗ numis.test.refert z sequit do.meus.do. andre.in repe.c.raynaldus.de testa.in Joãnina.in.xvj.charta.z hoc fauore li bertatis.vt habet z notatur in dicta.l. meuia.z quem effectũ operat modus z quem effectum conditio.vide not.in.c. verum.de cõdi.appo.z not.in.d.c.ray⸗ naldus.in prima glo.

¶ Matrimonium.

¶ Licet inhibitio copule ɔiugalis ho⸗ die sit restricta ad quartũ gradũ inclu⸗ siue:vt in.c.nõ dz.de consan.z affi.z i.c. fi.de clãdesti.despõ.cũ sit.tñ si in aliquo loco esset hodie cõsuetudo vt in quinto gradu nõ possit cõtrahi matrimoniũ z ex ɔctu generaret scãdalum nõ valeret matrimoniũ.sing.est glo.quã do.Abb. siculus me⁹ ibi dicit se nescire alibi in c.sup eo.d cogna.spi.z rõ põt reddi du plex qz hec cõsuetudo concurrit cũ iure antiquo nec cẽsetur sublata p ius nouũ ex quo nõ reprobat p illud ius z ɔgruit secũ scandalũ et hãc rõnẽ sentit glos.in d.c.sup eo.z sic ifert ex ista rõne q quo ties cõsuetudo seu statutũ cõcurrit cũ iure cõi sublato cõi nõ videt sublata cõ suetudo seu statutũ de qua qõne remit⸗ to te ad plene notata p scribentes post glo.in.c.j.de consti.li.vj.z plenissime p do.meũ do.And.post do.Anto.Jo.de li gna.z alios i.c.j.de rescrip.z p do.abb. in.c.j.d cognati.spiritu.vbi aliquid de hoc dicit secũda rõ colligit ex his q no tant in.d.c.sup eo.vbi cõsuetudo cõti⸗ nẽs in se scãdalum ex preteritione põt inhabilitare alias habiles:sed vbi a pn cipio nullum fuisset impedimẽtum so⸗ lũ scandalũ superueniẽs non põt dissol uere mrimoniũ:vt dicit glo.in.d.c.sup eo.quã perpetuo notabis qz pter scan dalũ nõ est recedendũ a veritate iuris diuini.vt i.c.ij.de noui ope.nun.z in re gula q scãdalizauerit.de re.iu.cum si⸗

¶ Matrimonium.

¶ De iure cõi eps hz potestatem indi⸗ candi de cã matrimoniali.tex.est expres sus z rotũdus in.c.accedẽtibus.de ex⸗ ces.plato.vbi dicitur q dignitatis epa lis est cognoscere de causis matrimo⸗ nialibus quem text.do.Abb.in.c.j.de consan.z affi.dicit esse sing.z se nescire alibi et rõ reddi põt qz cũ cã sit grauis ad eũ est preferẽda.xx.v.dist.pleris.c.j. de offi.archi.fm Host.in.d.c.accedẽti bus.sed meli⁹ facit.c.ad hec.de offi.ar chi.vbi archi.neqt terminare ardua si ne pñtia epi z vide p dicto qd no.in.c.j. de cõsan.z affi.z in.c.lras.de resti.spol. z in.c.cãm matrimonii.de offi.dele.Sz limita.d.c.accedẽtib⁹ quo ad legatũ se dis aplice q põt i puincia sibi decreta audire cãs mrimoniales z et separare matrimoniũ a iure pm::ssuz.ita collige do.Abb.p illũ tex.in.c.fi.de cõiu.fuo.z infert q legat⁹ in puincia ɔcurrit cum epo in his q ptinẽt ad dignitatẽ epalẽ p hoc.c.j.z.ij.de offi.leg.lib.vj.itẽ limi ta.d.c.accedẽtib⁹.z ea q notant.i.d.c.j. de cõsan.z affi.quo ad vicariũ epi cora quo põt agitari cãm mrimonialis.ita colligit do.Abb.p illũ tex.in.c.fi.de co gna.spũa.z an cã matrimonialis possit spectare ad inferiorem ab epo ex cõsue tudine vide tex.iũcta glos.d.c.acceden tibus.z in.c.auditis.de pscrip.z in.c.li teras pallegato.z in.d.c.j.vbi cõcludit doc.q sic ɔ Hosti.in.d.c.lras prellegat z in.d.c.j.z aperti⁹ probatur q alibi d.c.auditis.tamẽ do.meus do.and.ni tur saluare Hostiẽ.in.c.vno de plus[...] ti.licet consulendo z iudicãdo sequen[...] cõem opinionem put vidi sepius i[...] consultum.

¶ Matrimonium.

¶ Quidam probat q mulier contra[...] matrimoniũ cũ eo.z mulier pbat q ips[...] contraxit cũ alio nec cõstat de anter[...] ri tpe quid iur.Inno.sing.in rubrica[...] sponsa duo.que ibi scribentes refer[...] z sequũt.decidit q mulier debet ab[...] uiri sed do.meus in repe.rubrice de c[...] pos.et proprie.dicit q firmo iudicio[...] maitri potest nisi vnus ipsorum esset a[...]

quasi possessiõe mrimonij qr tūc p̄sumeretur ꝙ ꝓ suo matrimonio rõne possessionis. ꝛ ad hoc alle. bar. bxix. q. lvj.

¶ Meus.

¶ Licet verbum me⁹ de natura sui denotet dñium. gl. est singu. in. c. quo iure viij. dist. ꝛ voluit bar. lꝫ de ea nō faciat mentionē. in. l. j. ff. de sta. ho. hoc non ꝓcedit in iuribus ꝛ actionibus in quib⁹ quis nō pōt habere dñium. ꝛ ideo actiones nō possent dici mee: ita dixit guil. de cuno. i. d. l. j. quā sequit̃ ibi Bar. sꝫ ꝯ eos do. me⁹ do. troylus de maluitijs solenis vtriusq; iuris doctor in cathedra allegauit tex. apertū. ꝛ ibi gl. in. l. meoꝝ ff. de v̄. sig. de quo tex. dicit se mirari ꝙ nō fuerunt recordati ego adduco alium tex. apertū. in. l. si legatus. §. si q̄s bona in verb. nā ꝛ meorū. ff. ad treb. faciat. l. nā qđ. in fi. ꝛ. l. cogi. in prin. ff. eo. tit. itē non procedit habito respectu ad futuꝝ tp̄s sed solū ad p̄ns. casus est quē iudicio suo dicit esse sin. in. l. si ita. ff. de au. ꝛ arg. le. vbi dr̄ ꝙ si testator dicit lego vestem meā ꝛ argentū meum debetur solum vestis ꝛ argentū q̄ erant tp̄e testamenti. ꝛ ꝑ illū tex. dixit guil. de cu. in. l. oia. C. de epi. ꝛ cle. ꝙ si priuilegia studij parrhisiēsis ꝯcedunt̃ studio tholosano intelliguntur ꝯcessa soluꝫ ꝑuilegia tp̄e ꝯcessiōis nō aūt futura ꝺ quo ſꝫ cū videndus est ibi bal. ad idē facit. c. felicis. de penis li. vj. ꝛ. l. si mādauero. §. is cuius. ff. māda. vbi publicatis bonis alicui⁹ cēsent̃ publicata bona p̄ntia nō futura ad idē. c. fi. ꝺ rescr. ꝛ cle. literas. eo ti. fallūt tñ p̄dicta in hypoteca gn̄ali vñ si in ꝯctu obligo tibi res meas: nō tm̄ p̄sentes sed etiā futuras intelligunt̃ hypotecate. casus est singularis in. l. fi. C. q̄ res pig. ob. pos. ꝛ hoc opat̃ natura hypotece generalis ꝑ illū tex. vel iudicio meo ad illā. l. dici pōt. vbi tractat̃ de modico p̄iudicio vt tunc extēdatur obligatio ad res futuras ita interpretat̃ illā. l. do. abb. in. c. qr circa. de priui. vbi vero ad participationem orationū offero me ꝛ mea ecclesie veniūt solum p̄ntia glos. est nota. in. c. vt lex continētie. xxvij. dis. qđ tamen declara ſm Archi. ibi ꝛ vide Bar. in. l. fi. in vlti. col. C. de pac. ꝛ Bald. in aut. si qua mulier. C. de sacrosan. ecclesi. ꝛ sing. cōsi. clxxviij. ꝛ Lud. ro. in. l. stipulatio hoc modo. de verb. obli. ꝛ canonistas in. c. in p̄sentia. de proba. vbi de hoc ſꝫ eūdē do. meū.

¶ An iudex in notorio debeat ꝓcedere sentētiādo an potius exequendo. Innocē. in. c. ex parte. de verbo. sig. tenet ꝙ potius debeat procedere exequēdo. refert ꝛ sequit̃ eū do. ab. i. c. ad nostrā. el. iij. de iureiu. ꝛ i alijs locis ꝛ ipse ad hoc allegat tex. gl. ꝛ bar. in. §. ict⁹ fustiū. ff. de his q̄ notant̃ infa. vbi ꝓbatur ſm vnā lecturā ꝙ nō requiritur in notorio esse cognitio nec solennitas sentētie sufficit iudicis preceptū de exequēdo ad idē adducit. l. ij. §. quod de frumentaris. ff. de admi. re. ad ciui. ꝑtinē. vbi clare colligit̃ maxime ꝑ Bart. ꝙ vbi oīa iura partis sunt nota iudici vt qr ꝓduxit oēs ratiōes pōt ꝓnūtiare parte absente ꝛ non citata ratione notorietatis ꝛ hoc voluit Inn. in. c. quanto. de trāslatio. prela. cōcludit ergo do. abb. ꝙ vbi notorium est tale qđ inficiari nō possit nec requirunt̃ alique p̄sumptiōes sufficit quoddam preceptuꝫ sed quispiam posset opponere cōtra oēs tenētes hāc partē qđ nō requirat̃ sententia est tex. i. c. cū dilecti. in v̄si. nimirū si crimē notoriū existebat nō erat illi indicēda purgatio sed in eum cōdemnationis sentētia ꝓmulgāda. de pur. cano. ꝛ ibi lucerna iuris canonici Jo. an. dicit no. hūc tex. ꝙ etiā in notorijs ferēda est sentētia diffinitiua: nec sufficit solū p̄ceptum iudicis etiam si reus vocatus cōfiteatur statim. ꝛ illū tex. ad hoc reputo sing. ꝛ meliorem de iure: facit ꝯ do. abb. post alios inq̄tum dicit ꝙ vbi notoriū est tale ꝙ inficiari non possit ꝛc. text. d. c. cū dilecti. in ver. crimē eiusdē p̄sbyteri vsq; adeo publicū ꝛ notoriū fuerat ꝙ nullus inficiationi locus penit⁹ existebat: nam ibi crimē erat ita notorium ꝙ nō erat locus inficiatiōi. ꝛ tñ tex. ibi dicit ꝙ sententia ꝯdemnationis est ꝓmulgenda: ꝛ per ꝯn̄s sententia diffinitiua ꝛ nō preceptum ꝛ si aliquis mihi diceret quō probatur ibi in tex. de sentētia diffinitiua. rñdeo qr appellatione sentētie ꝓprie venit sentētia diffinitiua: vt dixit

glo.q̃ cõiter reputat sing.i.l.j §.biduū. ff.qñ ap.sit z gl.in cle.j.de re iu.z quod notat in.c.cum olim.de testi.z in.c.cum olim.de cau.pos.z pprie.vbi p do.car. z p do.abb.in.c.cā matrimoniū.de of. dele.z ibi plene p do.meū.z i.c.cū dilectus.de ordi.cogni.p eūdez z p do.car. in.c.venietes.de iureiu.z no.in rubrica ff.de re iud.z in.l.qd iussit.ff.eo.vbi plene p modernos cū aliis cōcordātiis.ut preceptū proprie nō dr sententia.ita dixit gl.xj.q.iij.in summa.z in.c.dudū.et ij.de elec.nō obstat.l.ictus fustiū.z gl.z Barto.fm vnā lecturā:qr eius qd multipliciter exponit nō hr veritas.ita dixit Bar.i.l.ne quicq̃.§.vbi decretū. ff. de off.ꝯsu.vbi refert boetiū hoc dicētē. item talis lectura ꝯfundit per tex.expssuz in.d.c.cū dilecti.nō obstat.d.l.ij.§.ꝙ frumētaria.qr ille tex.nulla mētionē facit de pcepto sed de pronūtiatiōe facta absq citatione z parte absente nō citata p rationē notorietatis tñ ille text.facit contra.qr in dubio debemus intelligere ꝙ illa pnūtiatio fuit facta diffiniēdo potius q̃ precipiendo z poti⁹ sententiando q̃ exequendo z recte intuēti ita videtur pcedere tex.ille z pro opiniōe quā teneo faciat gl.in.c.porro.de adulteriis.sed pro concordia dicerem ꝙ aut factum est ita notoriū ꝙ non potest aliq̃ tergiuersatiōe celari z ois psumptio cessat p delinquēte adeo ꝙ nullatenus est loc⁹ inficiationi z tūc sufficit aliqualis snia.lz nō solēnis z ita pcedunt iura pallegata z opinio ab.Bar.z sequaciū:aū factū nō est ita notoriū:sz q̃si notoriū lz loc⁹ inficiatiōi nō videat z tūc pcedit dictū ca.cū dilecti.z si recte ponderet.d.c.cū dilecti.mihi videt ita pcedere in.ꝟ.tanq̃ de notorio liquere z nihilomin⁹ hoc cogitādū relinquo. vide tamē quod notatur in.c.vestra.de cohabi.cleri.z mulie.z presertim per do.Anto.ibi in repe.z quod no.in.c. ex parte. el.j.de ꝟb.sign.z in.d.c.ad nostrā.cum si.z plene p Sali.in repe.l.ea quidē.C. de accusa.cum si.cōcor.vt ibi per eum facit qd notatur in.c.manifesta. z in.c. de manifesta.z quasi per totum.ij.q.j.et per doc.in.l.emptorem.ff.de acti.emp. z ven.z aliquid p Bar.in.l.scriptus.ff. de reli.z sum.fu.cum si.

¶ Nullatenus.

¶ Uerbū nullaten⁹ est canon late sniē glo.est elegans in aut.si que mulier.C. ad se.cōsul.velleia.quē reputat sing.d. car.in.c.sup lris.de rescrip.refert z seq̄tur ibi do.meus do.and.vtriusq iuris monarcha.vt in rep.sua solenni.c.testimonium.de testi.faciat glo.in cle.in ꝟ. nullaten⁹.z quod voluit ibi do.An.de but.de sequest.pos.z fruc.z qd voluit moderni in.c.quia fru.in ver.nullaten⁹ audiatur de viu.z facit tex.i.c.ꝯstituimus. in ver.nullaten⁹ ad accusationē vel ad testimonium.iij.q.v.z adduco elegātez gl.in cle.vt hi q.in ꝟ.ꝯcedat.de etate z q̄li.z qd voluit ibi Jo.de imo.post paulū de eliaza.z do.card.vbi post eos dicit p illā glo.ꝙ p hec ꝟba nullo mō.z nullaten⁹ z siles dictiōes est denegata potestas inferiorib⁹ dispensandi vel statuēdi ꝯtriū.z de illa gl.facit festum do.me⁹ i.d.c.testimoniū i.xxvij.co.vide qd voluit Ang.in.l.si queram⁹.ff.de testa. vbi allegat ꝯ Bart.l.fi.in ꝟ.ideoq hoc nullo mō fieri ꝯcedimus.C.de testa.mili.z vide etiā Jo.de imo.i.d.l.si q̃ram⁹. vbi alle.glo.in.d.cle.vt hi qui.z idē voluit in.c.quia ingredientibus.de testa.

¶ Additio.

¶ Adde gemi.i.c.romana.i. §.cū ad psatā.in.iiij.no.in.fi.de app.li.vj.z in eo. §.sententias.ꝙ lex si disponat ꝙ iudex nullaten⁹ faciat actū nō īteruenīete certa solennitate si facit ꝯtriū nō tenet allegat gl.in.d.clemē.j. Et de ista clausula nullaten⁹ audiat q̃ solet apponi in statutis quid operetur.vide doc.in.d.c.qr frustra.z do.meū in.c.fi.de ord.cog.vbi plene de hoc.z vide ang.in.l.vēditiōi. in.ꝟ.nō audiet.C.de vsuca.p emp.ve in trāsac.z vide qd voluit ber.in.l.oēs.C. de fundi patrimo.lib.xj.ꝙ ista exceptio introducta p statutū ꝙ pars nō debeat audiri impedit litis ingressum.z vide do.ab.de dictione nullo modo in.c.qualiter.el.ij.de accu.z vide Host.in.c.pastoralis.d iud.z Ang.cōs.ccxx.vbi dicunt ꝙ valet.l.seu statutū denegās audiētiā alicui propter suū delictū: tamē

Ang.in.d.suo 2sl.dicit q nō valet statutum denegās taliiā vt singu.dixit Inno.in c.ii in ecclesiarū.de 2sti.z ibi vide do.meū z vide Ang.in.l.si nō speciali.C.de testa.z in.l.j.C.de bo.vacan.lib.x.Bar.in.l.si cum mulier.ff.so.ma.z ibi Nicolaum de neapo.z Moder.z bal.in l.iubemus.§.sane de sacrosan.vbi allegat l.si seruus.C.de his qui ad eccle.confu.z vide bal.in.q.incip.statuto cauet.z in repe.d.l.cū mulier.z gl in.c.j de rescri.lib.vj.z Lud.ro.in consi xx.z do.meū in rubrica de exce.z in.d.c.pastoralis.tex.z ibi Bald.in.l.j.C.de patri.pote.z in.l.peremptorias.C sen.rescin.non pos.et l.plano.de peti.heredi.vbi concludunt quod valet lex seu statutum.denegans.alicui audientiam.

¶ Necessitas inevitabilis.

¶ An quis dicatur impeditus aliqua ineuitabili necessitate:vide bal.in.c.sciscitatus.de rescrip.vbi dicit q ille dr ineuitabili necessitate impeditus qñ in vinculis est detentus ab inimicis z allegat tex.quem ipse reputat vnicum z singu.in.l.nā z seruus.in primo rñso.ff.de neg.gest.quem tex.dicit esse notandū pro intellectu.d.c.sciscitatus.itē etiā si careret vestibus.vt in.l.in eadē.ff.ex quib.causis maio.z optime facit tex.iuncta gl.in c.si qui testium.de testibus.

¶ Nihil agit.

¶ Ista verba nihil agit sunt canō late sententie.tex.est peregrinus fm do.meū in.c.prudētiā.in vbo nihil egisse de off.dele.vbi doc.dicūt p illa verba q processus habitus per duos tertio nōdum excusato est ipso iure nullus z hoc ex duplici defectu.s.potestate exercitij iurisditionis z ex defectu forme tradite in rescripto do.meus ibi allegat tex.in.l.si.in versi.nihil egit.ff.de libe.z posthu.vbi Bal.per illū tex.dicit q sentētia lata ex libello inepto est ipso iure nulla z sic illa verba sunt canon late sentētie.facit lex fideiussor.versi.frustra agit.ff.de neg.gest.z optime facit text.in.l.nisi.ff.de tute.z rationibus distrah.vbi Bal.idē colligit q sentētia lata ex libello inepto est ipso iure nulla.

¶ Omnino.

¶ Verbum omnino intelligitur ipso iure gl.ea sing.fm Bal.i.l.j.§.si pecuniaz.ff.depositi.refert z sequitur Lud.ro.notabili.j.idem voluit Fr.ãc.cremensis in suis notabilibus notabili.vij.ego allego aliam incognitā maioribus nostris in.l.obsignatione.C.de solu.que intelligit illū tex.d.§.si pecuniā procedere ipso iure.z per illū tex.d.§.si pecuniā.interpretatur.d.l.obsignatione.z illam glos.subtiliter inductā retulit mihi do.meus do.and.barbatia in cathedra licet in cōmētis suis hoc nō dixerit.Pro certo illa gl.relata ad illum tex.licet nullā mētionem faciat de verbo omnino probat hoc pondera tamen eam sed recte fecit do.meus quia non allegauerit eam in commentis quia illa glo.difficulter probat hoc ex quo nullā mentionē fecerit de verbo omnino.Adde Bar.in.l.j.circa finē iudi.sol.q verbum omnino importat exactionem.tene ergo pro singulari gl.in.d.l.j.§.si pecuniaz.z nota etiā q verbum omnino licet sit precise significationis.vt probatur in.c.qualiter.de iud.tñ recepit interptationē cōgruez a iure cōi.vt in.l.cum stipulatus sim damā.ff.de vb.ob.istud voluit Bal.in.l.si.C.de 2hē.emp.z do.meus.in.c.z si clerici.de iud.z in.c.qu lr.z alleg.tex.i.c.z si xps.de iureiur.z ibi Bal.colligit hoc.z vide qd voluit bal.in.l.precibus.C.de impub.z aliis substi.vbi dixit qd est verbū pcisuz.z qd dixit Jo.de imo.i.c.i causis de testi.qd verbū oino iportat necessitatē:z vide gl.in.c.ex pte.el.j.de offi.dele.vbi exponit vbū oino.i.sine aliqua pactiōe facit.c pisanis.de rest.spo.z vide oino do.meū in.d.c.qlr.z de isto vbo oino z aliis vide mattheum de mathesi.in singu.suis in.ij.charta.

¶ Obses.

¶ An eps possit dare in obsidē de clericis sibi subiectis z abbas vnum de monachis Ludo.roma.in suis singu.nota.lij.dicit q doc.curiales dicunt cōiter q sic.vt est casus in.c.ex rescripto de iure iu.tamē ipse tenet cōtrariū z alleg.glo.sing.in.c.vt pridē.xxij.q.viij.rñdet ad d.c.ex rescripto.q: ibi ab.dedit de cōsen su pape:z dicit hoc esse vex sicut deus est

deus.z sicut pice dicit illud qd dicit gl.
d.c.vt pridē.ego dico ꝯ ipm z Jo.teuto
nicū qz rñsio data ad.d.c.ex rescripto.di
uinat ad illū tex.cū ibi nulla mētio fiat
de consensu pape z p cōsequens iste in
tellectus nō valet qz intellectus diuina
torius est reijciēdus a iure:vt dixit glo.
in.l.filium quē habentē.C.fami.hercis.
sed distingue isto modo post do.Abb.in
d.c.ex rescripto.qsiue loquamur de mo
nachis siue de clericis vt ꝓprie sortiāt
naturā obsidū solus papa pōt dare eos
obsides.vt no.i.d.c.ex rescripto.z ar.c.
cūcta p mūdū.z.c.p principalē.ix.q.iij.
z sic procedat gl.in.d.c.vt pridē.aut dā-
tur non vt ꝓprie sint obsides.s.vt stēt in
certo loco z tūc si loquimur quo ad mo
nachos abbas poterit monachū suū de
putare ꝓ necessitate vel vtilitate mona
sterij etiā inuitū qz monach⁹ nō pōt ab-
bati resistere.cū volūtas sua depēdeat
a volūtate abbatis:vt in.c.religiosis.de
ele.li.vj.z in.c.nō dicatis.xij.q.j.z isto
mō procedit textus si subtiliter pōdere
tur in.d.c.ex rescripto.z ex hoc puto q
cū detinētes etiā inuitū dūmō de volū-
tate abbatis non sunt excōica.ar.c.vt fa
me.de sen.excō.sed inuito abbate nō po-
terit detineri tamē qz hz beneficiū cano
nis si qs suadente.xvij.q.iiij.z facit.c.
nup.de sen.excō.qz esset qdā spēs serui
tutis tenere hoiez inuitum z immutare
statū hominis est soli⁹ principis ar.l.j.
§.de qua re.ff.de postu.Si ꝟo loquimur
in clericis secularibus idē est dicēdum
tñ nō poterūt deputari p epos inuiti si-
cut z monachi p abbatē cū nō sint ita a-
stricti et sic nō poterūt iuiti teneri licet
a pncipio ꝯsenserit sine excōi.pena ar.
c.cōtingit.de sen.excōi.nec eps pōt dis
pēsare ar.c.si diligenti.de fo.cōpe.quid
in laicis z qñ interuenit iuramentū dic
vt notat in.d.c.ex rescripto.

Opinio.

Qñ iuriscōsult⁹ refert opiniōes di-
uersas z nō eligit aliquā ex illis in du-
bio vr̄ seq̄ illā quā vltimo loco retulit z
illa vr̄ esse sua opinio lz antea aliter di
xerit istud voluit Cy.i.l.j.C.de sac.san.
ecc.facit optime qd legit z no.i.l.q̄ filiū
§.sabin⁹.ff.ad treb.sic̄ dicim⁹ de Inn.
q illa opinio dicat teneri ab eo quā vl
timo loco refert:ita dixit Jo.an.in.c.j.
de priuile.li.xj.z Bal.in aut.ex testamē
to.C.de colla.z do.meus do.and.in re-
pe.c.raynaldus.de testa.in Joānina in
liij.charta.vbi etiam dicit q illa dr opi
nio alicuius quam magis deliberant
puta qz in plerisq locis illā repetit z p
cōiecturas z presumptiōes aliquas ap
paret illā esse opi.suaz z de hoc allegat
text.de quo pluries in cathedra z viua
voce fecit magnum festum in.l.diui fra
tres.ff.de iure patro. z licet gl.in.d.l.q
filium allegaretur cōiter p sing.ad hoc
tñ do.meus.d.troylus.de maluitiis exi
mius vtriusq iuris interpres in cathe
dra solitus est allegare ad hoc gl melio
rem de corpore iuris in.l.ea lege.C.de
cōd.ob.causaz que dicit altera pars est
vera qz vltima pro qua glo.optime facit
tex.scḋm eū quē solit⁹ erat allegare Bar.
in.l.bona fides.ff.de pos.z tex.in.l.si idē
cum eodē.de iurisd.om.iud.z in.l.dāni
infecti.§.sabini.de dam.infec.

Occulte.

Quid dicat fieri occulte habes gl.in
l.sciant omnes.C.de his q̄ ex pu.rō.mu
tu.pec.accepe.li.x.q̄ dicit id fieri occlte
qd fit sine autoritate principis qd vr̄ sz
bar.ibi cōtra.l.nō intelligit.§.tacita scḋm
suā glo.ff.de iure fis.vbi eoipso quod in
teruenit cautio publica nō dr occlte ge
stum neq clam Bart.ibi soluit q illud
dr fieri nō licite qñ nō fit corā iudice qd
est verū si ei⁹ presentia requirit simile
dr si de consuetudine aliquid cōsueuit
fieri publice vt matrimonia et aliquis
faceret corā duobus testibus dr fieri cl-
vt.l.fi.ff.de ritu nuptiaꝝ.clā eīn dr fieri
quicquid fit taliter qd nō pōt venire ad
notitiā eius cuius interest.vt.l.clā pos
sidere.in prin.ff.de acq.pos.z vide Lud
ro.in.d.l.nō intelligitur.§.tacita.z in l.
licitatio.ff.de publi.facit qd voluit Jo
but.in.l.nemo.C.de sum.tri.z fide cath.
vbi dixit quod si monachus z publice
palam cōtraxit matrimoniū presumitur
in errore z punit vt hereretic⁹ secus si oc
culte z illd dictū refert z sequit.d.me⁹
in.c.ij.de sortilegijs.z faciūt no.in fi.de
in.c.ij.de sortilegijs.z faciūt no.in fi.de
clā.despō.z lz hec sint cōia tñ vti ita sit

pro statutis ꝓhibētib⁹ actū fieri occulte. tene mēti ⁊ vide qđ voluit Bart.i.l.j. C de p̄diis mino.sine decre.nō alie.li.x. vbi dixit ꝙ illđ đr occultū qđ fit sine decreto qñ decretū est necessariū ⁊ ꝙ magis puniat.vide Bart.in.l.j.gñaliter.ff. vi bo.rap.refert ⁊ sequit do. Alexan.de imo.in.d.l.scient.in addi.suis.

¶ Additio.

¶ Adde qđ p̄mit sciētia ꝯ rusticos q̄ faciūt aliqđ clare Bal.p illā gl.in.l.j.C. de inf.matri.⁊ vide Jo.de lania in.c.fi. de accu.in.ij.col.host.⁊ ab.i.c.cū clerici.de pac.Et vide pulchre p do.ab.in.c. cū quidā de iure.⁊ faciat qđ voluit idez ab.in.c.sicut.el.ij.i fi.e.ti. Itē đr fieri occulte ⁊ in secreto qđ fit nō obseruata tutela iudicij.tex.est iudicio meo in.c.inq̄sitionis.§.tertie de accusa.de collatiōe beneficij clādestina vide docto.in.c.vni co vt eccle.benefi.⁊ in.c.si tibi absenti. de preben.li.vj.⁊ vide gl.in.c.anastasi⁹. in ver.occulte.xviij.distinc.

¶ Officialis.

¶ Si p statutū cassāt noīa officialiū in ꝯtinēti ipsi officiales intelligūt̄ cassati. ita notabiliter colligit ang.i addi.lz aliqui attribuāt bar.p illū tex.i.l.diurnos C.de fru.alex.lib.xj.⁊ rō q̄z cassato noie cassat̄ effect⁹.facit illud qđ dixit glo.in c.admonere.xxxiij.q.ij.Si re priueris nec nomen h̄ri mereris ⁊ optime facit tex.in.l.a nullo.C.de seruis.ego addo in simi.tex. sing.in.l.fi.ff.de ꝯsti.pecu.vbi si instr̄z adiudicat̄ falsuz annullat̄ ꝯfessio facta i instr̄o et vitiato ꝯctu vitiatur ois clausula illi adiūcta referūt do.i.l. ita stipulat⁹.§.chrysogon⁹.ff.de v̄b.ob. ⁊ ibi plene discutit̄ an ꝯfessio facta i ꝯctu inutili ꝓbet ⁊ vide qđ i simili no.i.c. pisanis. de resti.spo.an ꝯfessio facta in iudicio inualido ꝓbat quē tex.d.l.fi.reputauit sing.Bald.in.l.absens.C.si cer. pe.consuluit lu.ro.consi.lxxiiij.⁊ consi. xxix.⁊ rō est q̄z cassato principali annullant̄ oia q̄ sequunt̄ ex eo.c.auditis.de p curato.c.inter dilectos.de fide instrumēto.l.nō dubiū.C.de legi.⁊.ff.ad mace.l. creditorū.c.qualiter.de elec.cum si.Et adduco quod pulchre voluit Bald.in.l. vna.C.de ꝯfessis in.xxj.co.vbi dixit ego cōfessus sum teneri tibi ad centū vigore instrumēti:instrumētū loquit̄ de pacto nudo qđ illa ꝯfessio itelligit̄ de pac. nudo ⁊ adduco gl.in.l.cum patronus.§. patroni.ff.si quid in fraud.credito.vbi si instrumentū est fabricatuz dolose ois clausula apposita in eo maculet̄ ⁊ vide qđ voluit bal.in aut.ex testamēto.C.de collatio.⁊ in.c.j.§.j.in ti.de feu.da.inui cem.l.cōmissorie.quod vbi instrumētū est nullū precariū appositū est nullū et vide cy.relatū a Bal.in.c.fi.§.⁊ quia.C. cōmunia deleg.quod si de instr̄o debet solui gabella si cassatur propter eius inualiditatez non debetur gabella voluit Ange.in aut.de nuptijs.§.quia vero et Bal.in.l.si predium.C.de euictio.refert ⁊ sequitur do.meus do.and.in.d.c.auditis.⁊ vide quod voluit.Cyn.⁊ Bar.in.l. post legatum.ff.de his qui.vt indign.⁊ Inn.c.cū venerabilis.de excep.⁊ in.c. cum olim.de censi.⁊ quod voluit glo.reputata sing.in.l.ij.alias.j.ff.de secund. tabul.adde tex.⁊ quod ibi notatur per Sali.post alios in.l.eos.C.de vsuris,tene menti predicta.

¶ Officium.

¶ Not.tex.in argumentū f̄m ang.ibi in l.j.§.sz ne t̄m.C.de colligās.li.xj.ꝯ notariū q̄ emit officiū scribēdi ad certū bancū p tp̄s ꝓut fit bononie qđ ille q̄ emit dictū officiū sicut sentire đz ꝯmoda illi⁹ officij ita etiā incōmoda vt.l.vna.§.pro secūdo.C.de cadu.tol.regula qui sentit de reg.iur.li.vj.cū si.vñ aliqđ onus imponit̄ ipse notari⁹ emptor sustineat nō aūt venditor quod tene menti.

¶ Occupatio.

¶ Tu habes qđ nō lz alicui occupare sibi rē alienā quasi ꝓpriā vt i.l.cū querebat̄.C.vñ.vi.cū si.limita t̄n illā.l.⁊ similē qđ si q̄s autoritate ꝓpria sibi occupauit p̄diū incultū ⁊ p cōsequens desertū nō tenet̄ ex cōditiōe illi⁹.l.cū querebat̄ istud ꝓbat̄ p text.iūcta gl.in.l.q̄ agros. C.de oi agro deserto.li.xj.⁊ ibi Bart.đt hoc esse notādū ⁊ esse vltimū p statutis in ciuitate eugubij in qua per formā statutoꝝ oia p̄dia sunt tributaria ⁊ nota'di ligēter illā.l.qđ aliud est derelinquere ⁊ aliud deserere q̄ eñ derelinq̄t agrum

ipsum ex pnia non reuocat vt in.l.j ꝛ ꝑ totuz.ff.pro derelicto.sed qui desinit in fra biēniū recuperare pōt illū remitutis expēsis cultori ꝛ daẽ biēnium si nō fuit vocatus ꝑ possidentē alias daẽ sibi tps semestre vt in.l.locoꝛuz.C.de oī agro de serto li.xj.quod tene menti.ꝛ ideo caut' aduocatus accusati in dicta ciuitate in terdicto recuperande vel ex illa.l.dz ar ticulare quod predium erat incultum ꝛ reputabatur desertum quoꝓbato neces sario sequitur absolutio ꝛ hoc intelligo quando predium erat tributarium sec' si non erat vt in.l.clam possidere § q̄ ad nūdinas.ff.de acqui.pos.ꝛ nisi diuturni tas tēpoꝛis siue annoꝝ aliud induceret vt no.in glo.in.l.j.C.de ser.fug.ꝛ bar.in d l.q̄ ag os.posset tñ dicere quispiam fm Ang.in addi.suis ad.l.q̄ agros.qūo veniēs auditur si agrum deseruit.l.j ff. pro derelicto dicit qꝺ ibi fund' nō fuit derelictus nec pro derelicto habit' sed tantū cultura ꝛ ideo intra bienniū audi tur ꝛ ꝑ.d.l.qui agros.vide text.ꝛ Bart. in.l.de eo.de acqui.pos.

¶ Onus.

¶ Muli debēt onerari fm onus ad qꝺ portādū sufficiētes cōsuetudine reputā tur:tex.est optim' in arg.in.l.publici.C. de cursu publico angs.lib.xij.ꝛ ibi bar. dt illū tex.facere qꝺ si ego oneraui mu lū tuū onere libraꝝ quinquaginta q̄ bo nus ꝛ sufficiēs putabaẽ ad tātū pōdus ꝛ tñ ita onerat' decessit ex pōdere qꝺ nō teneoꝛ qꝛ permissum est mihi ipsum one rare fm cōsuetudinē ꝛ muli sufficiētiaꝫ ꝑ d.l.publici.qꝺ singulariter no.qꝛ quo tidianū est ꝛ vide eundē Bart.in.l.q̄ in sulam.§.qui mulas.ff.locati.

¶ Officialis.

¶ Officialis excedēdi modū sibi ꝯcessū ꝛ vltra modū faciēti licite resisti potest ꝓpria autoꝛitate.casuz habes in.l.ꝯtra nostram.C.de executo.ꝛ exacto.libꝛ.xij. ꝛ ibi Bar.dicit illam.l.esse notandā con tra baiulos ꝛ nūtios qui sunt destinati ad pignoꝛandum aliquē qꝛ licite pote rit eis resisti si accipiant pignoꝛa vltra modū debitū ꝛ etiā debēt puniri qꝺ no. ꝯcoꝛ.l.defensiōis facultas.C.de iure fi. lib.x.faciunt ea q̄ legūtur ꝛ notāẽ in.c. irrefragabili.de off.oꝛ.ꝛ in.c.penul.ꝛ fi. de statu mon.

¶ Obligatio.

¶ Aliq̄s obligās generaliter oīa bona sua nō videẽ nec intelligiẽ obligasse illa bona q̄ obligando puniretur.gl.cū q̄ re putaẽ sing.in auẽ.de resti.ꝛ ea q̄ pari in princip.hoc tenet ibi Ange.s.ddo.me' in repeti.c.raynaldus.de testa.ꝛ in ple risq; locis dicit esse casuz iudicio suo in l.spē.C.de dona.tu vide Bal.in.l.volun tas.C.de fideicō.in fi.x̄bis.ꝛ in.l.imperialē.in prin.in ti. de prohi.alie.feud.ꝑ Fede.ꝛ in.l.si ꝯstante.§.quoties.ꝛ ibi ꝑ Moder.ff.sol.ma.ꝛ Bal.in.l.j.ad fin.ff. de re.diui.ꝛ Bar.in.l.codicillis.§.insti. ff.de leg.ij.ꝛ plenius per do.meū in.d. c.Raynaldus in.xlvj.char.vbi iterū at tingit istum passum.

¶ Officium.

¶ Officiū seu potestas collata alicui in certo loco ex priuilegio exerceri in alio loco istud fuit sing.dictū Host.in.c.pe. de offi.lega.ꝛ ibi do.abb.dicit hoc dictū se nescire alibi.

¶ Opinio.

¶ Ubi doctores in aliquo articulo sunt varij seq̄nda est opinio hūanioꝛ.i.rōna bilioꝛ ꝛ equioꝛ ad hoc bonus tex.in.c.si vir.in ver.human'.de cogna.spiri.hoc voluit ibi do.abb.post alios si x̄o vtra q; opinio est rōnabilis sequēdū est plu rimoꝛum iudiciū fm Hosti.ꝛ bene in.d. c.si vir.ad hoc allegat bonū text.i fi.rir. di.in canonicis ꝛ ibi Host.dat notabilē regulā qꝺ vbi doc.ꝛ magistri ꝑ suas gl. matrimoniū separāt nec assignāt casuz in iure expressum si reperireẽ vnus do ctoꝛ vel magr̄ matrimoniū sustinēs tūc illius opinio est sequēda ꝛ sic sin.sentit qꝺ vbi agitur de matrimonio sustinens do sin.opinio est p̄ferēda cōi qꝺ est no tādū fm do.ab.post alios in d.c.si vir. tēperat tñ nisi cōis opinio haberet tex. pro se ꝛ clarū est qꝺ tūc nō esset dubiuꝫ. mihi vr̄ qꝺ dictū Hosti.nō sit indistincte verū sed dicerē qꝺ licet ꝓ cōi opinione nō allegareẽ tex si tñ melioꝛibus ꝛ subti lioꝛibus rōnibus se moueret opinio sin gularis standū esset cōi opinioni ad hoc bon' tex.ꝛ quod ibi notaẽ in.c.capella

nus. de serui. ... naꝫ deficiente. l. seu canone pōt allegari rō gl. i c. ꝯsuetudo. j. di. ⁊ qđ no. gl. in. c. ex eo. de elec. li. vj. ⁊ vid qđ plene scribit de hoc do. meꝰ post do. Card. in cle. j. de ele. ⁊ qđ no. in. l. cū rō ff. de bo. dāna cū si. si vero opinio sing. moueret se meliori rōne tūc stādū est il li qꝛ sepe reuelat deꝰ vni etiā deteriori quā maioribus ad hoc bonꝰ ⁊ fin. text. in. l. j. §. ꝫ nocet C. de vete. iur. enucleā. de quo facit festū do. abb. in. c. de ꝯstitu to. ⁊ in. d. c. capellanus. ⁊ in plerisq; locis ego aliū allego text. in. c. eño subiectus. in ver. reuelatorū sedēti. xvj. dist. ⁊ illum tex. ad hoc allegat glo. in. c. si habes. in versi. senex. xxiiij. q. iij. que dicit sepe reuelatur minori ⁊c. ⁊ allegat. d. c. esto subiectus.

¶ Patronus.

¶ Tu habes i. c. decernimꝰ. xvj. q. vij. qđ eṗs nō pōt ꝯferre ius patronatus si ne ꝯsensu patroni ꝑ cuius. c. ornatu ali qua pulchra memoratu digna tibi addu co. Et q̄dē do. de rota decisi. ccxvj. dixerunt pr̄onū sine causa recusantē ꝯsentire ꝑmutationi beneficij posse cōpelli ꝑ eṗm qđ no. ꝑ limitatione. d. c. decernimus. Secundo adduco tibi qđ pulchre voluit gaspar de calde. in. c. cū accessissent. đ ꝯsti. quē refert ⁊ sequit̃ ibi. d. meꝰ do. an. post abb. in. xj. elias. xij. col. vbi dixit se obtinuisse de facto eṗꝫ nō posse dispensare ꝯ institutionē bn̄ficij patronalis vel ipaꝫ immutare vel ꝯ eā veni re sine ꝯsensu pr̄oni qđ semꝑ no. fꝫ do. abb. ibi nā si ex institutiōe beneficij collatio est fiēda p̄sbytero nō pōt eṗs sine licentia patroni dispēsare. vt ꝯferatur nō presbytero: ⁊ hoc est dictum sequēs Inn. limitauit do. ab. in. d. c. cū accessissent. nisi dispēsatio haberet fieri ex necessitate ecclesie patronꝰ nollet ꝯsentire. ⁊ ad hoc adducit dictū do. đ rota i ꝑalle. decisi. ⁊ rō est qꝛ pr̄onꝰ nō dꝫ impedire magnā vtilitatē ecclesie. facit. c. j. de his q̄ fi. a maio. par. ca. tertio adduco tibi Inn. in. c. fi. de cle. nō resi. vbi dixit eṗm nō posse dispēsare ꝯ statutū bn̄ficij. Quarto adduco tibi Pau. de eliaza. in cle. ne in agro. de sta. mona. vbi dixit qđ eṗs non potest vnire beneficium patronale sine consensu patroni. Quinto adduco tibi eundē gaspar. cald. in. d. c. cū accessissent. vbi dixit ꝙ eṗs nō pōt dispēsare qđ habēs aliđ bn̄ficiū habeat bn̄ficiū pr̄onale si illđ repugnat institutioni facte a pr̄ono ⁊ ꝫ pr̄onꝰ ꝑpt̃ negligētiā suā priuatꝰ fuerit iure p̄ntādi tñ bn̄ficiū nō pōt alr̄ cōferri quā fieri dēat bn̄ficij institutio optime ad hoc facit cle. j. de suppl. negli. p̄la. ⁊ qđ voluit Bald. in. l. si ita puellā. C. si mā. ita fue. alie. et ꝙ voluit Jo. an. in. c. publicato. de elec. ⁊ do. meꝰ in. d. cle. j. Sexto adduco Bal. l. l. si quis p̄sbyter. C. de epi. ⁊ cle. vbi dixit illū tex. in argumētū qđ in p̄iudiciū pr̄oni laico iuito nō pōt eccl̄ia simplex in collegiatā erigi facit qđ habet i c. pastoralis. de dona. ⁊ ibi refert do. Car. la pū dixisse ꝙ executor q̄ hꝫ facere ꝯstitui ecclesiā non poterit exigere in monasteriū ⁊ faciūt hec ad id qđ dixit Pe. de an cha. ꝯsi. cxj. vbi sing. dixit ꝙ qñ alienāt̃ res eccl̄ie patronalis nō req̄rit̃ consensus pr̄oni laici qꝛ nō reperit̃ i. c. sine exceptione. xij. q. ij. in. l. iubemꝰ. la đ. ad fi. C. de sac. sanc. eccle. ꝫ intelligant̃ iura p̄allegata de cōsensu illaꝝ ꝑsonaruꝫ quarū interest nō alienari res ecclesie. itē dicit ibi do. pe. qđ p̄fata iura loquūtur de cōsensu clericoꝝ nō aūt patroni laici. itē ius pr̄oni est dūtaxat ad actū p̄sentandi. itē ad opponēdū se si res sine causa distrahant̃. ad hoc allegat Inn. in c. nobis. de iure patro. sed quod patronus intersit in tractatibꝰ ⁊ aliis solēnitatibus adhibendis in alienatiōe rerū ecclesie non est iure cautum ⁊ ita bononie in facti cōtingentia obtinuit. Septimo adduco quod voluit dominus abb. in. c. fina. de iure patro. vbi dicit quod si p̄ntatio alicuiꝰ iuris pr̄onatꝰ spectet ⁊ simul ptineat ad patronū clericū ⁊ laicū legatꝰ đ latere nō potest ꝯferre tale bn̄ficiū qꝛ licet ratiōe clerici posset vt in. c. cū dilectus. eo. ti. tñ respectu laici nō pōt. vt in. d. c. cū dilectꝰ. qꝛ nō debet priuari pr̄onus laicus iure suo ꝑpter mixturā clerici facit ad hoc. c. sacris. đ sepul. ⁊. l. si cōem. ff quemadmodū serui. amit. ⁊ allegat Fed. de senis. ꝯs. lxiij. vbi ꝓ tenet tamē legatꝰ poterit vti iure

clerici ꝛ cōferre ecclīam cum ꝯsensu so
lius laici ſm eūdē fede.in p̄allegato cō
ſi.hoc voluit do.pe.de ancha.post lapū
ibi;in.c.vnico de iure patro.lib.vj.

¶ Priuilegium immunitatis.

¶ Et inquātū in lr̃a.C.in rub.cardina
lis dixi qḋ Lud.ro.in suis sing.in facti
ꝯtingētia videbat̃ seq̄ gl.in.c.q̄sitū.xiij.
q.ij.ꝑ illa qō.an fugiēs ad corp⁹ xp̄i qḋ
defert̃ ꝑ sacerdotē gaudeat priuilegio
immunitatꝫ sicut si accederet ꝛ fugeret
ad ecclesiā dic qḋ in facti cōtingētia nō
est secutus illam glo.sed ꝑ tunc ꝯsuluit
ſm opinionē archi.in.d.c.quesitū q̄ est
in oppositum.

¶ Penitus.

¶ Penit⁹ intelligit̃ ipso iure gl.est fin.
in.l.si q̄ aduocatoꝝ.i ꝟ.penit⁹ arceant̃.
C.de postu.quā reputauit singu.ibi Ra
pha.fulg.ꝛ inquātū i lr̃a.C.in ꝟ.careo
dixi de natura illi⁹ ꝟbi qḋ itelligit̃ ip̄o
iure.ꝛ allegaui gl.i.l.puidēdū.in ꝟ.ca-
reat foro de postu.ꝛ gl.i.c.nouit.de his
q̄ fi.a p̄la.adde gl.aliā in.c.nihil.in ꝟſi.
careat ptāte.de elec.ꝛ ibi domi.abb.di-
cit qḋ ꝟbū careo ē canon late snie ꝛ vi-
de do.de sctō gemi.in.c.vno.de cle.ꝯiu.
li.vj.vbi dicit qḋ ꝟbū careo denotat to-
talem priuationem: allegat glo.in cle.
in plerisqꝫ.de elect.

¶ Additio.

¶ Adde do.abb.i.c.i q̄busdā.de penis
vbi dicit qḋ dictio penit⁹ iportat ip̄o iu
re allegat.c.fi.e.ti.ꝛ ḋ hāc dictiōe peni
tus vide alex.i.l.q̄ vsumfructū.ff.de ꝟ.
ob.idē dic de dictiōe ꝑrsus ſꝫ abb.i.d.
c.fi.ꝛ vide tex.ꝛ ibi Abb.in.c.ad aures
de prescrip.

¶ Preceptum.

¶ Famul⁹ cuiusdā nobilis fuit ꝟbera
tus dn̄s ei⁹ sibi dixit nunq̄ reuertaris
domū nisi aliud sentiā de te.ꝯ ꝟberātē
postmodū famul⁹ interfecit ꝟberatorē
suū querit̃ nunq̄d dn̄s ex illis ꝟbis te-
neat̃ de homicidio i facti ꝯtingētia fuit
determinatū qḋ sic ꝛ ita fuit dn̄s puni-
tus ita recitat Bar.in.l.si q̄s mihi bo-
na.§.sed q̄d si mādauit.ff.de acqui.he-
re.ꝛ ꝑ hoc facit qḋ nō refert an directe
vel indirecte aliq̄d consulat̃:ꝛ ꝑ hac.q.
optime facit.c.ex lr̄is.de excessi.prela.
ſm do.ab.ibi vbi colligit qḋ verba enū
tiatina tacite disponūt qn̄ ex illis sequi
tur malū imminēs lꝫ Lu.ro.in suis sin
gu.illum text.alleget ꝛ sibi attribuat fa-
ciat.l.certū.ꝛ.l.cū q̄d.ff.si cer.pe.ad idē
c.fi.de homi.li.vj.vbi si mādo aliquē ꝟ
berari:ꝛ cui mādatur illū interfecit te-
neor de homicidio:qꝛ fui in culpa illud
mādatū p̄bendo.ita in proposito iste no
bilis tacite mādauit ꝟberātē ꝟberari.
iō tenet̃ de homicidio secuto qḋ est bn̄
notandū:ꝛ cū opinione Bar.in.d.§.sed
q̄d si mādauit trāseūt Ang.Jo.de imo.
ꝛ Pau.de ca.Et vide eūdem pau.consi.
cclx.incip.qḋ per dicta ver.nō fuit pba
tuꝫ dictū Jo.ꝛ ab.in.c.snīam ne clerici
vel monachi.in.viij.col.qḋ dictū ego ti
bi limito ſm Raphaelem in.d.§.sed q̄d
si mādauit.quē sequit̃ ibi Lu.ro.esse ve
rum nisi ex qualitate offense aliud ꝑpē
di posset.Exēplū famulus fuit ꝑcussus
alapa.ꝛ dn̄s dixit nō redeas domūꝫ ꝛc.
famul⁹ iuit:ꝛ cū gladio illū iterfecit:nō
tenebitur hoc casu dn̄s qui videtur mā
dasse fieri vindictā sꝫ tm̄ iniurie vino.
in si.in.l.j.C.vnde vi.ꝛ in.l.iij.§.cū igit̃
ff.de vi.ꝛ vi arma.in.l.sciētiā.§.q̄ cū ali
ff.ad.l.aquil.facit qḋ pulchre voluit
ter.Bar.in.l.si prediū.i vl.co.C.de edil.ac.
ad hāc limitationē Rapha.do.Alex.de
imo.i.d.l.si q̄s mihi bona.§.quid si mā
dauit adducit notabilē decisionē Bald.
in.d.l.si quis mihi bona.§.si coram.ꝛ
vt dixi si mando famulo meo qḋ vulne
ret aliquem adeo tamē qḋ eum nō occi
dat:ꝛ famulus occidit teneor ego mā
dans: licet illud nō mādauerim in.d.c.
fi.de homi.libr.sexto modo dicit Bald.
limitando illum tex.quod est veruꝫ q̄
non poterat separari executio manda
ab ipso mandato:sed vbi optime pot
rat separari:tunc secus vt dixisti fam
lo qḋ alapam daret alicui ꝛ famul⁹ o
cidit nō tenetur hoc casu dn̄s de hom
cidio ꝛ de intellectu illius.c.fina.po
Barto.in.l.iij.§.fina.ff.de adimen.le
ꝛ in.l.diuus.ff.de sica.ꝛ Bald.in.l.
mandatum.C.man.faciet.etiaꝫ ad
mationē limitationis poste ꝑ Raph
in.d.§.sꝫ quid.quod voluit bal.in.l.
ideo minus in vlti.colū.C.de actio.
videt̃ Bal.idem velle sed clari⁹ po

in.d.l.si qs mihi bona.§.si coram.ego addo tibi aliam limitationē ad prefatū dictū bar.in.d.l.si qs mihi bona.§.sed quid mandauit p id qd voluit Bald.in l.si literas.C.mendo.vbi vr alio mō limitare dictū bar.qd illd pcedat nisi famulus repudiasset mandatū:z postea iuerit z occiderit.qz tūc dñs nō tenebitur.allegat gl.si filius.ff.ad maced.vbi bonus tex.in ar.z cle.j.de pcu.Aduerte tamen qd contra istud dictū Bart.videtur glo.in.l.j.in gl.j.z quod no.guil. de cuno.C.de his q.vt indi.vbi heres tenet vēdicare necē defuncti licite accusando occisorez in iudicio z dicit ibi guil.de cuno.pone q titius qui fuit heres:dicit coraz testibus ego vindicabo talem offensam:titius fuit vulneratus vel occisus:si ille titius q occiderat defunctum:z testes tunc deponunt qualiter titius heres dixit se vindicatuz necem defuncti an pter hoc possit subijci torture.z guil.ibi decidit qd nō:quia debet intelligi qñ heres dixit vendicabit.l.licite Pau.de ca.ibi inducit glo.illam ad.q.Bar.in.d.§.sed quid si mādauit.z.ad.q.guil.dicit quod dz considerari qualitas psone.nā ex qualitate psone dijudicat anim9.l.famosi.ff.ad.l.iuli.maiesta.z habet in.l.j.C.de fals.mone.no.Bar.in.l.metum.ff.quod metus causa.attēto qd ista iudicia ad torturā considerātur arbitrio iudicis vt p bar. in.l.fi.ff. de questi.z p Cy.in.l.fi.C.eo. per textū in.l.iij.in verbo tu magis scire potes zc.ff.de testib.z dicit Pau.de castro.quod glo.illa in.d.l.j.facit ctra Barto.in.d.§.sed quid si mandaui.tamen idem Pau.de cast.ibi transit cū dicto Bar.in loco preallegato dicens qd debet sibi imputari propter suā iactationez.arg.l.fina.C.de do.pmis.z facit in argumētum capitu.quam sit graue. de excessi.prela.z cum Bar.transit etiā idem Pau.de ca.in suo cōsi.cclx.incip. In christi nomine videt quod p predicta non sit probatum zc.non obstat glo. in.d.l.j.quia indicio meo respōderi potest quod pcedat in vindicta licita:z a iure permissa:z quicquid fit iure permittente non meretur penā.l.gracch9.

C.de adulterijs.c.q peccat.xxiij.q.iiij. cum si.secus in casu nostro in quo nemini lz se vindicare vindictam exercēdo: sed bene iniuriam propulsando per ea que leguntur z notantur in.l.j.C.vnde vi.z in.d.l.vt vim.ff.de iust.z iur.z in.c. significasti.el.ij.de homicid.z i.d.l.sciētiā.§.qui cuz aliter.z.C.vt nemini liceat se sine iudicis autoritate vind.p totum.

¶ Procurator.

¶ Si aliquis protestat mihi tanq̄ procurator:vel tanq̄ heres qd ego soluam sibi ipse dz mihi facere fidem per instrumētum:quomodo ille sit procurator vel sit heres alias ego non cōstituor in mora.ista fuit celebris doctrina z practica tradita a Bar.p illū tex.in.l.si quis inficiatus.ff.depositi.vide q ipse dixit.in.l. quod te.ff.si certum pet.Baldus po in c.cum iure peritus.de offi.dele.z in.c. ex parte decani.de rescriptis.dixit qd nemo presumit procurator nisi doceat de mandato:z allegat.d.l.si quis inficiatus.do.me9 domi.an vulgo dictus barbacia.in.d.c.ex parte decani.in.lv.col. refert se in contingentia facti istam.q. quidam litigauerat in iudicio per procuratorem contra reum:reus nunq̄ opposuit de mādato:sed cū essent partes in limine ferende snie opposuit se non fore constitutum in mora.quia procurator non ostendit mandatum:z allegabat text.iuncta theorica Barto.in.d.l. si quis inficiatus.do.meus interpellatus ad respōdenduz post factas allega. aduocatoꝝ rñdit qd.d.l.si qs inficiatus z doctrina Bar.procedit in actu extraiudiciali:sed in actu iudiciali non procederet vnde erat necesse quod reus opponeret de mandato aliter bene constituebatur in mora:z allegauit in indini duo Bald.ita interpretantem illam.l.si quis inficiatus.in Rubrica.C.depositi.z subdit do.meus in.d.c.ex parte decani.quod ex quo reus passus est illud s.procuratorem litigare presumendum est qd sciebat illum procuratorē fore al leg.Bal.ita dicētem in.d.c.cum in iure peritus.z Lu.ro.cōsi.cxlix.z qd dictum vt quotidianum.Et in practica literis aureis scribe.

Potest.

Verbuz pōt importat necessitatē: qñ negatiua pcedit. ita est notabilis gl. in c. j. de reg. iur. li. vj. quā ad hoc allegauit dñs abb. in. c. j. de causa pos. et pprieta. et ibi do. meus. et idez do. abb. i. c. j. de fi. instr. et in. c. si quis cōtra clericū in. x. col. de fo. compe. sec⁹ si apponatur sine negatiua pcedente. quia eo casu exponitur sc̄dm subiectam materiā: qr aliqñ importat necessitatem aliqñ non: lz de natura sui importet actū volūtariū. vide tex. iuncta gl. in. l. j. in ver. dare pōt. ff. de iuris om. iu. vide ibi modernos similiter in. l. si mādatero. §. fi. ff. māda. et in aut. sed periculū. C. sine censu vel reliqui. de quo vide per gl. et do. in. l. sepe. ff. de offi. psi. et in. l. gallus. in prin. ff. de li. et po. et. l. j. ff. de iniusto testamēto. vbi p bar. et per eūdē in repetitione. l. creditores. in. j. col. C. de pigno. et plene p Pau. de eliaza. in commēto. c. potuit. de locato. vbi late tractat d hac dictiōe de qua etiam per archi. in. c. statutuz. de rescrip. in. vj. et quod no. Inn. in. c. sciscitatus. de rescri. et vide quod voluit do. cardi. in. c. testib. alias in. c. nō debet. de testi. et gl. in. l. obseruare. §. proficisci. ff. de offi. procon su. et adduco glo. Jo. a nemine allegatam in. c. si quis iam translatus. xxj. q. ij.

Additio.

Adde glo. in cle. auditor. in vbo poterit. de rescrip. et gemi. in. c. presentiū. in. ix. col. de testi. lib. vj. et vide eūdē in c. non solum. in. j. respōso. de appel. lib. vj. in. ij. col. vbi etiā de verbo debet. Et an verbum potest requirat actū seu verificetur in potentia vide in. l. statuliberos. §. si qs sic acceperit. ff. d statuliber. vbi remittit se ad. l. sepe. ff. de offi. psi. et ad. l. j. C. quomō et qñ iudex. et dicit qꝫ qñ fuit interrogatus statuto cauebatur qd q nō pōt soluere mille priuet capite ille vult dare fideiussores: an sufficiat si nō numerat dicit forte nō sufficere nisi numeraret p verbum pōt. limita primū scz glo. d. c. j. nisi resultaret absonus intellectus: tūc enī importat psumptionē ita dicit ab. p tex. iūcta gl. in ver. nō potuit. in. c. qto. de psum. qd facit ad cōez visum loquendi: et ad textum dicte vnde induco ad. q. dicit statutum qd si qs vulnerauerit aliquē puniat in cētū q si soluere noluerit vel nō potuerit infra mēsem amputet ei manus: qr licet ptestet se non soluturū tñ dz expectari mensis: qr volūtas hois est mutabilis. vt no. ff. de dā. infec. l. qui bona. §. si quis stipulatus. vñ huic mensi non potest renūtiari. nam p hoc renūtiaret defensiōi. possibile est enim naturaliter qd cōdēnat⁹ moriat interim quo casu nō fieret executio snie nec decederet intestabilis et defensioni q pōt esse naturalis et ppetua renūtiari nō pōt in criminali vt singlr no. ff. de pac. in. l. pactū inter heredē. Itē accidentalr pōt supuenire defensio p grām impatoris: vt huic spei renūtiari nō potest. tñ lex dicit qꝫ restitutio in integrū q soli pncipi. cpetit reputat qd impossibile: et ideo nō curat. vt. ff. de fideicō. libe. l. ergo. §. j. ita pulchre bal. in. c. cū nō ab homine. in fi. de indi. et ibi bar.

Pena.

Lz iusta absentia excuset quē a pena legali: nō tñ excusat eū a pena cōuētionali. sing. est gl. in. l. si cū militaribus. C. de in integ. resti. refert et sequit Lud. ro. in repe. rubrice de arb. in. xviij. col. do. me⁹ in repe. c. raynaldus. de testa. in lo omnino prope finē. facit ad hoc elegans gl. l. nō solū. ff. de rei vēdicatione. et in. l. iiij. §. si rem. ff. de lega. iij. dicentes iustā cām litigādi nō hēre excusare quē a pecōm nis cōuentionalib⁹ lz a legalib⁹ sic. insti. de pe. te. litigā. in prin. et vide gl. sing. in l. in hac. ff. de tritica. q dicit qd iusta cā litigādi excusat quē ab interitu rei quā Bal. pōderat in. c. j. q fur. tene refert et sequit. Lu. ro. in pall. loco. itē vide glos. in. l. qd te. et in. l. vinum. ff. si cert. pe. vbi iusta cā litigandi excusat quē a mora: et adduco aliā gl. sing. sz do. in. l. j. circa fi. ff. si qs ius dicē. nō obtē. vbi tñ nō iusta cā: sz etiā iniusta qd excusat quē a pena cōtumacie: lz ibi Bal dicat esse similē gl. l. l. ex cōsensu. §. fi. ff. de appella. facit l. in. l. de plag. plagū. et quod ibi no. C. ad. l. iul. de plagiaris vbi iusta cā excuset quē a dolo. et qd notanter dicit gl. in. l. j. in fi. ff. de abig. vbi nō tātū iusta cā: sed iniusta excusat quē

a culpa: sz Jo.an.i addi.spe.in ti.de arb. tenuit ɔtrariū dicēs cām etiā succūbentē hře a pena excusare ꝑ quo facit qđ idē đt i.c.j.de elect.li.vj quē refert Bal.in l.gñaliter.C.de epis.ꝛ cle.ꝛ i.c.j §.iter pares.de lege cōtra.qđ iusta cā hz quē a pena legali excusare: ex quo dicto idē Bal.in addi.ad spe.i ti.de arbi.allegat gl.notabilē q̄ hoc expsse dicit i.l.ab exe cutiōe.C.q̄ꝝ app.nō recip.ꝛ de his oībus vide Lu.ro.in ṗalle g.loco rubrice de arbi.in.xxviij.co.ad q̄ dicta adde qđ voluit Ang.in auť.de exhibē.re.in ṗn. alias.§.j.vbi dicit glo.ibi esse singu.qđ hñs iusta cām litigādi nō puniť in expēsis quā dicit nō ꝓcedere qñ illa expressio vict⁹ victori cōdēneť fit ab hoīe qr tūc ɔdēnať in expēsis.etiā si habeat iustā cām litigādi: ꝛ ita dicit se in ɔtingētia facti cōsuluisse refert ꝛ seq̄tur do. me⁹ in repe.d.c.raynaldus.de testibus in ioānina circa fi.ꝛ i.c.j.de rescript. in additio.ꝛ alleg.aliā gl.ꝛ ibi Ang in.d. l.nō solū.ff.de rei ven.ꝛ vide qđ voluit Ang.in.l.j.đ eo ꝑ quē factū erit vbi al leg.gl.d.l.in hac.ꝛ vide Bal.in.l.debe ri.C.de fideicō.liberta.ꝛ i.l.ea q̄.C.qūo et qñ iudex.ꝛ do.me⁹ in.c.iij.de vsuris tetigit hoc: ꝛ facit ꝙ pulchre voluit bar. in.l.ij.C.si seruus vel libert⁹ lib.x.ꝙ si aliq̄s accusauit infamatū publice.ꝛ defecit in ꝓbādo qđ nō dz puniri pena talionis vel calūnie: qr excusať ꝓpter infamiā precedētē que est iusta causa qđ menti cōmēda.ꝛ pro illo dicto optime facit.c.j.circa fin de elec.lib.vj.ſm do. Abb.in c.cum cōtingat.de rescrip.vbi refert illđ dictū Bar.ex quo dicto Bar. iuncto.d.c.j.circa finē infero quod causa reprobabilis ꝛ iusta accusat quem a calumnie vitio.quod not.

Pars.

Lz appellatiōe ptis veniat dimidia l.nomē filiaꝝ.§.portiōis ꝟba.ff.de ꝟb. sig.l.etiā ptis.ff.de vsufru.c.ij §.j.de de ci.li.vj.cū si.tñ adūciť dictio aliq̄ venit pars infra dimidiā glo.habes sing ſm oēs ꝛ do.cardinalē ibi in cle.vnica i ꝟ. aut eaꝝ pte.de foro cōpe.et illā gl.alle. do.abb.i.c.sup eo.de eo q̄ cogno.ɔsan. vx.sue.ꝛ Bal.in.c.j.§.cū autē.in ꝟ.qro. vtꝝ sit differētia dicere partē an aliquā partē in tit.de cōtrouer.inuesti.in vsi. feu.sz appellatione ptis venit dimidia dimidie.idē dic in particula sēr particula iste est tex.iūcta doctrina Bar.i.l. meminim⁹.C.qñ ꝛ q̄.quarta ps debe.li. x.ꝑ hoc facit qđ đr qđ pars adiecta pti ptis partē facit.l.si ples.ff.de dā.infe. ꝛ vide Bar.vbi dixit predicta vera nisi rōne adiūcti aliđ appeat ꝛ not.ꝙ Bar. in.l.interdū.ff.de here.insti.dixit ꝙ libellās dz esse caut⁹: vt si i libello.petit duas ptes rei: vt dicat ꝛ exprimat duas ptes ꝛ portiōes de trebu toti⁹ rei.qr si simpliciter peteret duas ptes intelligereť de duodecim partib⁹ vt habeť i.d.l. interdū.ꝛ si opponiť qđ ibi loquiť i hereditate q̄ diuidiť in duodecim partes ipse rñdet qđ eodem mō fundus diuidiť in.xij.ptes.vt in.l.quoties.§.si duo. ff.de here.insti.l.cū q̄stio.C.de lega.sed do.me⁹ do.ant.in cōmēto.c.ij.de libelli oblatio.adducit ɔtra dictū Bar.c.indēnitatib⁹.§.si vero.de electio.lib.vj.vbi due ptes intelligūtur respectu toti⁹: et per illū tex.do.pe.de anch.ibi repħēdit hāc doctrinā Bar.idē voluit ibi do.domi.de sctō gemi.ꝛ adducit eūdē do.pet. in.c.extirpande.de prebendis.vbi etiā damnauit doctrinā Bar.ꝛ eundem do. pe.in.c.cum hoies.de deci.ꝛ vide qđ voluit ibi do.ab.ꝛ vide Ang.i.d.l.iterdū. §.filius ff.vbi dānauit doctrinā Bart.et idē voluit Ang.in.l.si in rē.ff.de rei vēdi.ꝛ idē etiā voluit in.l.etiā.ff.de vsufruc.vbi đt qđ iura allegata ꝑ bart.nō faciunt ad ꝓpositū: qr loquūtur in hereditate cui attribuitur similis diuisio in ptes.xij.ꝛ dicit qđ omnis ɔsuetudo mūdi seruat contrarium eius quod voluit Bar.ꝛ vide do.meum in.c.j.de testi.vbi de hoc quod no.

Papa.

Papa potest conuinci de crimine ꝑ duos testes glo.est sing.in.c.ꝑsul.ij.q. iiij.quā allegauit ꝑ singulari do.abb. post alios in.c.tertio loco de ꝓbatio.ꝛ c.quoties.de testi.ꝛ in.c.at si clerici.in prin.de iudi.

Possessorium.

Licet intētans possessoriū nō possit

suspendere petitoriū aduersarij sed potius sit loc⁹ regule q̄ prior appellat ꝛc. l.q̄ prior.ff.de iudi.c.cū dilect⁹.ð ordi. cog.nā de natura actionis est non oparī exceptionē.tñ fallit nisi possessoriuz intētaret post petitoriū in odiū spoliātis.ꝛ i fauorē b̄nficioꝝ ecclesiasticoꝝ p viā appellationis quo casu possessoriū hꝫ vim exceptiōis adeo ꝙ suspēdit petoriū.sing.est casus ꝛ alibi non reptus in cle.vnica.de causa posses.ꝛ proprie.

¶ Probatio.

¶ Lꝫ ex statuti dispōne ꝯtra instr̄m non admittat̄ ꝓbatio tñ b ñ admittit̄ ꝓbatio ꝯ p̄sumptionē resultātē ex illo istro gl.est quā scribētes reputāt sing.i.l.iurisgentiū.§.qð fere.in ṽ.approbet̄ ibi ex interuallo ꝛ in ṽ.ibi siue cām obligādi.ff.de pactis.sed Ang.de peru.ibi.allegat aliā gl.in.l.reos.§.cū in tabu.ff. de duo.reis.ꝛ ibi Ang.ꝛ Jo.ð imo.do. me⁹ do.Ant.in repetitiōe rub.de fid.instru.in.xiij.col.circa fi.allegat aliā glo. in.l.j.C.de ꝯhen.ꝛ cōmit.stipula.ꝛ tex. meliorem de iure in.l.quicunq3.quē ad hoc pōderat Bar.C.de apochis publicis lib.x.ꝛ allegant etiā illum text.moderni in.d.§.qð fere.vide eos ibi et do. meum in.d.repetitione.

¶ Prescriptio.

¶ Licet p̄scriptio legalis nō currat militib⁹ tñ currit p̄scriptio cōuentionalis sin.est gl.ſm Bal.ꝛ alios in.l.si cū militarib⁹.C.de restitu.mili.refert ꝛ sequitur do.me⁹ in repetitione.c.rayualdus de testa.in ioannina magnifecit Ludo. ro.in repetitione rubrice.ff.de arbi.in penultima columna.

¶ Plenaria fides.

¶ Ubi lex statuit qð aliq̄d habeat̄ pro plenaria fide ꝛ probatione seu qð fides plenaria sit adhibenda non admittitur probatio in cōtrarium elegans glo.est in cle.vnica.i ṽ.fecisse.circa mediū de proba. quam glo.reputauit sing.Jo.de imo.in.l.qui bona.§.qui dāni.ff.de dā. infect.quod intellige put distinguitur in.d.clemen.vnica.ꝛ vide ibi domi.cardi.ꝛ alios doctores.

¶ Prescriptio.

¶ Licet regulariter ꝯ ecclesiā non currat p̄scriptio nisi.xl.annoꝝ.vt in.c.de quarta.de prescrip.cū si.tñ in actionib⁹ ꝑsonalib⁹ nō dat̄ tantū tp̄s sed illud tempus qð dat̄ a iure ciuili.istð sing.ꝓbat gl.relata ad tex.in.c.cū cā in ṽ.[illegible] rēt ibi agat̄ ꝯditiōe ex eo ꝯctu de emp. ꝛ vēd.hoc voluit ibi do.Abb.ꝛ do.me⁹ post alios idē dicūt de aliis actionibus quaꝝ aliq̄ claudunt̄ semestri vt in actione redhibitoria:vt i.l.ij.C.de edi.actio. ꝛ no.i.c.iniustū.de rerū ꝑmu.alie claudunt̄ anno.vt in actiōe quāto minoris vt not.in preallegatis iuribus aliqua ꝑo biēnio vt in actiōe de do.ꝛ hoc no.p limitatiōe fere toti⁹ tituli de p̄scriptione ꝛ alibi hoc non memini me legisse.

¶ Pupillus.

¶ Licet pupillus nō possit obligari sine autoritate tutoris.insti.de au.to.tut. in prin.nihilomin⁹ si illa obligatio pit liberationē pupillo poterit [illegible] autoritate tutoris.sing.est glo.ſm Ang. in.l.ij.ff.de accep.qð notādū dicit esse p statutis florētie vt ibi p eū ꝛ vide ibi Joā.de imo.qð no.idē Ang.in cōsiliis suis consilio vltimo.ꝛ vide qð pulchre voluit in simili Bal.in.l contra iur.in ꝑn.ff.de pactis vbi voluit qð si alienatio fiat in vtilitatē ecclesie posito qð nō interueniat solēnitas canonica valet: tenet ꝛ idem Bal.voluit in.l.cū hi.§.si ff.de transactio.ꝛ quod voluit ibi [illegible] de cu.ꝛ idem bal.in.l.quecūq3.C.de [illegible] nis que lib.vbi dixit qð licet autoritas superioris in alienanda re ecclesie [illegible] beat interuenire in ipso actu vel incontinenti post vt in.c.j.de re.eccl.nō al. li.vj.tñ pōt interuenire ex interuallo [illegible] illa alienatio emanauit ad vtilitatem ecclesie qð not.pro limitatione.d.c.j. in.c.sine exceptione.xij.q.ij.ꝛ.c.tua.de his que fi.a prela.sine consensu capi. isto modo pñt saluari glo.Jo.[illegible] in.d.c.sine exceptione ꝛ in summa [illegible] q.ij.ſm do.meum in repetitione rub. ce de reb.eccle.non alie.in.x.col.

¶ Additio.

¶ Et vide ab.in.c.cū cā.i fi.de re iud. ro.ꝯsi.ccccliij.inci.visa principali [illegible] ro.ꝯsi.cccc liij.inci.visis circa [illegible] tutiōe.Et in cōsi.liiij.inci.visis circa il tutiōe.Et in cōsi.[illegible] de quo q̄rit̄.ꝛ vide.l.cū hi.§.e.i.ꝛ ibi [illegible] ff.de transa.

ff.de transact.z Bal.in.l.nocet.z in.l.q̃ solidū.ff.de here.insti.et Angel.in.d.§.cū.z ro.i.l.Quis.in fi.ff.de acq̃.pos.z ibi Ang.z Alex.in.l.mutuū.ff.d acq̃.here. z vide Bal.in.l.cū iter C.de bi.tute.vbi dixit qd̃ ɔ̃ctū nullū i fauorē alicui9 ille pōt approbare allegat.ff.de acti.empt. l.iulian9.§.si q̃s colludēte.tu adde pul chrā tex.cōiūcta theorica do.in.c.cām que.de iudi.vbi monachi dn̄t ꝓponere negotiū cū autoritate supioris ne si suc cūbāt valeat supior ex defectu sui ɔ̃sen sus litē sopitā suscitare.q̃rūt ibi do.q̃d si esset lata ꝑ eis z i fauorē ipoꝝ:nūq̃d teneat ex q̃ nō habuerūt ɔ̃sensum9 plati dicit qd̃ sic.ar.l.nō eo min9.C.de ꝓcur. vbi snīa lata in fauorē minoris tenet lz si esset lata ɔ̃ minorē nō teneret q2 cō stituit ꝓcuratorē sine curatore lz aliter z nō bn̄ senserit ibi do.an.z vide tex.iū cta glo.notabili de qua ibi Barto.z alij faciūt magnū festū in.l.si tutor.C.in q̃. cau.resti.in iteg.nō est neces.z vide ca sum in.c.si qua de reb9.rij.q.ij.vbi ptz qd̃ lz ɔ̃tract9 gest9 de reb9 ecclesie ea va cāte sit nullus tñ si in fauorē ecclesie est receptū qd̃ si cedat in vtilitatē ecclesie postea eps̄ creat9 talē cōtractū i ꝑitate nullū ex defectu ptātis pōt hr̄e ratū et ad hoc vide gl.notab.in.c.j.ne sede va can.z idē facit glo.notab.in.l.si mater. §.hoc iure.ff.de excep.rei iudi.qd̃ snīa lata cū falso ꝓcuratore pōt haberi rata ꝑ dn̄m siue sit lata cōtra dn̄z siue ꝓ dn̄o z illā gl.seq̃r ibi bar.z adduco tibi tex. in.l.fi.C d aduo.fisci.z.l.si fisc9.ff.de iu. fis.vbi snīa lata contra fiscum aduoca to.ei9 abn̄te nō tz.z ita voluit gl.in.c.j. in ꝟ.donec aduocat9.vt lite ɔ̃te.sz q̃d si sit lata ꝑ fisco absente aduocato dicit Jo.and.in.d.c.qd̃ valet z tenet et istud voluit glos.in.l.nō intelligit.§ diu9.ff. de iure fisci.ar.d.l nō eo min9.z refert z sequit do.abb.in.d.c.vide ibi do.meum et adduco glos.notabilē in l.nulli.ff.de trāsac.vbi transactio nō pōt fieri ꝑ ꝓcu ratorē sine spāli mandato.l.mādato.ff. de ꝓcura.l.trāsactionis.C.de trāsactio nibus.c.ꝑ tuas de arbitris.et qd̃ not. glo.in.c.qui ad agēdū.de ꝓcur.lib.vj.tñ si per istam transactionē quam facit ꝓ curator sine mandato nō ꝑiudicat dn̄o valet z tenet singu.est glo.in.d.l.nulli. z ibi notāter firmat hoc Bar.z illā glo. allegauit do.Abb.in.c.cōtingit.de trās act.vbi allegat Fede.de senis.consilio lxxix.z dicit hoc esse ꝑpetuo menti te nēdum qd̃ tūc prelatus poterit transi gere alteri9 consensu z licentia quādo per illā transactionem reddit rez eccle sie meliorem per glo.z Bar.in.d.l.nul li.z illā gl.magnificit Pe.de ancha.in d.c.cōtingit.z Lu.ro.cōsi.clxxxiij.z ɔ̃si. clxv.z do.me9 in.d.c.cōtingit.z in.c.cū pridē.de pactis.Ex q̄bus oibus sume sing.theoricā.quod vbi in aliquo actu seu dispositione debet interuenire ali qua solēnitas habito respectu ad certū finem quod habito fine z effectu ꝑ quē introducit solennitas illa:licet in actu nō interueniat illa solennitas nihilo minus actus valebit z sufficit qd̃ solen nitas ex post facto interueniat.ꝑ.d.c.si qua de rebus.z c.cū vos.de his q̃ fi.a prela.z per id quod voluit Bal.in.d.l. quecunq3 ex quo ergo iura non volunt nisi hoc scilicet:effectum ad finem rei. argu.l.j.ff.de no.ope.nun.in ver.quid vult pretor nisi hoc habito effectu non ad rem pertinet an ipo actu an ex post facto an ex interuallo interueniat solē nitas legalis z isto modo non obst.qd̃ forma sit seruanda.l.cum hi.§.ait ptor. ff.de trāsact.c.cū dilecta.de rescriptis. c. pisanis.de restitutione spoliatorum nam forma dat esse rei z perficit rem in esse.l.iulianus.§.si quis.ff.ad exhiben dum:quia respondeo quia iam serua tur solēnitas licet interueniat ex post facto ex quo est satisfactum mēti iuris latoris propter finem z effectū secutuz quod sing.no. pro limitatione. d.c.j.de rebus eccle.nō alie.z in.c.sine exceptio ne.z.d.c.tua.z respōdeo aliter z elegan tius iudicio meo qd̃ vbi aliquid est nul lum ex defectu ɔ̃sensus tūc quādocūq3 interuenit sufficit:vt.l.ratuz.ff.rem ra. ha.z per Dy.i.c.ratihabitio.de reg.iu. lib.vj.hoc voluit Bart.in.l.si mater.§. hoc iure vtimur.ff.d exce.rei.indi.z sic intellige.c.cū vos.de his q̃ fi.a prela.z c.si qua.de rebus.rij.q.ij.et.d.c.sine ex

ceptione.eo.cã.2.q.cũ si.nã glo.in.d.§. hoc iure vtimur tã q possum hre ratũ siue p me siue ɔ̃ me fuerit lata snia.vltra mõtani dicũt q tũc nõ põt haberi rata qñ est lata ɔ̃ me secus si p me non obstat fm eos.d.l.nõ eo minus.qz pcedit ꝛ est spãle in minore.vt not.gl.in.d.l.si tutor.Bar.tñ i.d.§.hoc iure vtimur putat illã gl.verã p rõnẽ palle.s.vbi aliqd est nullũ ex defectu ɔsensus ꝛc.ꝛ i facti cõtigẽtia do.meꝰ do.and.cũ sibi occurreret cõsultatio sup hoc passu dignatus est intuitu maxime beneuolẽtie me requirere vt super hoc passu viderẽ.ꝛ ita consuluit apud regnum neapolitanũ.

¶ Postea.

¶ Dictio postea de sui natura denotat lõgũ interuallũ.gl.est in.l.pacta cõuenta.℣.postea.ff.de ɔ̃hẽ.emp.do.meꝰ do.an.in repe.rubr.de reb.eccl.nõ alie.in xxvj.charta allegat gl.quã ipse solꝰ cõsiderat i.l.cũ fundũ.in ℣ postea.ff.de vi ꝛ vi arma.ꝛ allegat not.tex.in.l.ij.C.de custo.reo.in ℣.postmodũ.quẽ põderauit Bart.in.l.j.§.diuꝰ seuerꝰ.ff.de q̃sti.vbi dixit q ad hoc vt q̇s possit cõdẽnari ex cõfessione facta in tormẽtis dz pseuerare in illa ꝛ illa pseuerantia dz fieri ex interuallo postq̃ mitigati sunt dolores tormẽtoꝝ.ꝛ ad hoc Bar.ibi allegauit.d.l.ij.in ℣.postmodũ faciat notabilis text.p locũ a spãli in.l.quoties.§.si q̇s postea.ff.de here.insti.vbi est spãle fauore testamẽti ꝛ libertatis vt dictio postea denotet actũ factũ incõtinẽti.et ibi pulchre dixit Bal.q̇dã fuit accusatus q insultauit titiũ ꝛ postea illũ pcussit.q illa dictio postea intelligit incõtinẽti ꝛ hoc pter odiũ pene vt cẽseatur vnum delictũ ꝛ de vnica pena teneat ꝛ puniat.ꝛ allegat ibi Bald.glo.sing.in hoc in.l.q̇ de crimine.adde in ℣bo plurima qui accusa.bene facit glo.in.c.cũ vinctoniẽsis.de elec.idẽ voluit do.meꝰ in.c.j.in ℣.postmodũ.q metꝰ cã.ꝛ in.c.in pñtia.de proba.ꝛ in.c.fi.de rapto.

¶ Additio.

¶ Ego addo tex.ibi Bart.i.l.illud.§.si idẽ.ff.ad.l.aquil.vbi voluit hoc.ꝛ adde tex.in.c.pf.de re iudi.li.vj.ꝛ gemi.post doc.ibi ꝛ gemi.in.c.cũ appellationibꝰ.

de ap.eo.li.ꝛ glo.in.l.in bonefidei.in ℣.
postea.C.de pac.ꝛ Cardi.in.d.c.cũ vin-
ctoniensis.vbi allegat gl.in.d.l.cũ fun-
dum.in ver.postea.ꝛ sic do.meus non
fuit solus qui illam glo.allegauerit.

¶ Pecunia.

¶ Pecunia est de his rebus q̃ seruãdo
seruari nõ possent gl.in.l.j.§.fuit q̃stio
ff.ad trebel.ꝛ per canonistas in.c.nulli
liceat.de reb.eccle.nõ alie.ꝛ propterea
põt sine decreto alienari.vt in.l.lex q̃ tu
tores.C.de admi.tuto.qd tñ limita nisi
illa pecunia sit deposita apud cãpsorez
ꝛ destinata ad emptionẽ rerũ immobi-
liũ qz tũc censetur res immobilis ꝛ in-
ter ea q̃ seruãdo seruari possent.casus
est singu.in.l.iij.§.si q̇s ergo.ff.de ɔtro.
ꝛ vti.acti.tute.quẽ allegauit p singula
ri Lud.ro.in suis.notabilibus notabi-
li.cui adde Albe.de ros.in solenni tra-
ctatu statutoꝝ.in.ij.parte.q.cciiij.ꝛ do.
meum.d.an.in repe.rubrice de rebus
eccle.non ali.ꝛ in.d.c.nulli post alios.

¶ Promissio facti.

¶ Lz aliꝰ pmittẽs factũ alienũ ad ni-
hilũ obliget nisi specifice promiserit se
curaturũ ꝛ facturũ:vt insti.de inuti.sti-
pul.§.si q̇s aliũ.ꝛ.ff.de ℣.obli.l.stipula
tio ista.in pn.ꝛ qd ibi no.tñ si simplici-
ter pmisit factũ alienũ cũ iuro obliga-
tur ad operam prestãdã sicut si se speci-
fice obligasset:vt sic valeat iuramẽtum
eo modo quo valere põt ar.c.ad nostrã.
de iureiu.ꝛ.l.cũ pater.§.filiꝰ.ff.de leg.
§.faciat text.cũ glo.in c.ex lris.el.ij.de
spõsa.iste est casus singu.fm vnam le-
cturam in.c.ex rescripto.de iureiuran.

¶ Princeps.

¶ Princeps nõ põt ferre sniam diffini
tiuã cõtra partem nõ auditã singu.est
tex.fm legistas.in.l.fi.in ver.cognitio-
nalr.C.de.legi.vide ibi Bal.ꝛ rephaelẽ
facit tex.in simili in.c.indicas.iij.q.ix.
quem ad hoc allegauit Lud.ro.in suis
notabilibꝰ in ℣b.nos vni parti in pius
dicium alterius credere nõ possumus
nec debemus:quod papa nõ potest sta-
tuere quod credatur vni parti in preiu-
dicium alterius sed alius tex.est in.c.i.
de causa pos.et proprie.faciat.c.nos in
quemq̃.ij.q.j.item cõstitutio denegãs

iustitia est nulla sing. fuit dictum Inn. c. que in ecclesiarũ. d ↄsti. qd dictũ allegauit Bal. in. l. rescripta. C. de preci. impera. offerendis. ꝛ do. an. in. c. ex pte. de offi. dele. ꝛ do. meus in rep. d. c. testimonium. de testi. in. xxxiij. col.

¶ Pena.

¶ Si lex dispositiõe legis vel iuris municipalis aliquis veniat puniẽd⁹ pena infamie ꝛ ipe est infamis ꝙ iudex dz alterare penã ꝛ iponere aliam. iste ẽ text. multũ sing. i. l. nouerint. C. vt. j. certum tps crimialis qstio terminet. ꝛ ibi ang. illũ tex. primo allegaui ꝑ sing. ꝛ Lu. ro. i. l. si ꝟo. §. de viro. ff. solu. ma. ꝛ. do. me⁹ i rep. c. testimonium. de testi. in. lvij. co.

¶ Presumptio.

¶ Regula est ꝙ semel malus ꝛc. regula semel mal⁹. de re. iur. lib. vj. facit qd no. bal. i. c. j. d feu. da. i vi. le. cõmis. ꝛ qd no. Inn. in. c. oporteat. de accu. ꝛ qd voluit gl. iuncta theorica Abb. ibi in. c. propo suit. de cle. excõ. minis. vbi no. ex illa gl. ꝙ semel excõicatus semper presumitur excõicatus nisi probetur absolut⁹: nam qualitas semel posita que ex solo cursu tpis nõ tollitur semper presnmitur existere: nisi ꝓbetur sublata ꝑ hoc. d. regula semel malus. ꝛ. l. siue possidetis: ꝛ qd ibi not. C. de ꝓba. ꝛ quod legit ꝛ notatur in. c. preterea. el. ij. de transac. ꝛ qd no. i c. si forte. de elect. libr. vj. ꝛ i. l. si vero. §. qui pro rei qualitate. ff. qui satisda. cog. tñ limita hãc regulã ꝙ si aliquis fuit semel suspectus ꝛ male vite. licet de facili nõ presumatnr mutatio vite de malo in bonum si potest probari ꝙ iste qui olim fuit male vite tunc per tres annos cõtinuos seu a trib⁹ annis citra perhibet fuisse bone cõuersatiõis ꝛ bone vite ꝙ presumit purgatus ꝛ emendatus ꝛ per hoc cessabit sinistra suspicio mali. elegãs tex. est in auť. de monac. §. hic autẽ nobis. ꝟ. facit. ꝛ vide ibi ang. qd no. sig. ꝑ limitatione. d. c. semel. et. c. testimonium. de testi. vbi do. meus i sua repe. circa fi. h. d.

¶ Prorogatio dilationis.

¶ Si iudex elapso termino dilatiõis dicat prorogamus tibi dilationez ad tale tps an valeat talis progatio ex quo ter minus erat finitus. Spec. in tit. de dilationibus. §. nũc videamus. ꝟ. scias. hic tenet ꝙ nõ ex quo termin⁹ erat finitus l. sed si manẽte. ff. de pca. refert illud dictũ Bal. in. l. j. C. de temp. app. in fi. verbis sed non sequit: immo tenet ↄtrium dãnando Spec. ꝛ mouetur qꝛ inspecta mẽte iudicis videt dare aliã dilationez qꝛ verba debẽt deseruire menti. l. si qs filiũ. C. de libe. prete. c. intelligentia. de verb. signi. c. ij. requiris. de app. adduci possit. l. nõ dubiũ. C. de legi. vbi improꝑiamus verba vt menti deseruiamus gl. i. l. ꝛ puto. ff. fami. her. tex. in. l. pater seuerinã. §. cõditionũ verba. ff. de cõdi. ꝛ demon. ꝛ cũ oppositione Bald. transit do. meus do. and. in rubr. de dila. in. ix. col. tene mẽti ꝛ videt mihi opinio bal. verissima qꝛ in dubio debemus capere sensum vt res potius valeat ꝙ pereat c. abbate. de ꝟbo. sig. c. quoties. ff. de re. dub. vt intelligamus iudicẽ dedisse nouam ꝛ aliã dilationem quod not.

¶ Pax.

¶ Eps tenetur ꝑ bono pacis dato sibi bono cãbio renuntiare epatui propter pacem habendã inter eum ꝛ pplm. singu. est dictũ Inn. in. c. nisi cum pridem. de renun. refert ꝛ sequitur do. me⁹ in. c. j. de seruis. vbi plura dicta memoratu dignissima refert de pace.

¶ Pax.

¶ Propter pacẽ habendã potest quis trãsferri de vna ecclesia in aliã. peregrinum est dictũ Ludo. ro. in cõsilijs suis ↄsi. cccxxv. incip. quo ad primum cõsultationis articulũ. refert ꝛ sequitur do. meus in. c. j. de seruis.

¶ Pia causa.

¶ In dubio stamus probationi que fauet pie cause. casus est sin. in lege. l. iulia. ff. de manumissio. ti. generali. quem tex. reputauit ad hoc sing. Bal. in. c. in presentia. de proba. ꝛ in. c. cum sint iura partiũ. de re. iur. li. vj. ꝛ in. l. cõtract⁹. C. de fide instru. ꝛ in. c. dño guerrã. §. prõptiores. in titul. hic finitur lex. incipiũt consue. regni. refert et sequitur do. me⁹ in dicto. c. in presentia. ꝛ in. c. ex literis. de probationibus.

¶ Princeps.

¶ Si princeps concedit alicui castrū simpliciter intelligitur cōcedere cū sua auctoritate ꝛ iurisditiōe ꝛ cū oibus pertinētijs ꝛ iuribus suis. tert. est rotund⁹ i. l. si qñ. C. de bo. vacā. li. x. facit optime fm Bar. i. l. j. §. cū vrbē. ꝛ. ff. de offi. pfec. vr. ꝛ no. per. doc. in. l. vltima. ff. de constitu. principū. ꝛ plene per do. Alex. de imo. in. d. l. si qñ. ꝛ ibi per eū habeas ad hoc remissiōes: vide Bar. in. l. j. ff. de iuris. om. iudi. per Spec. ꝛ Joan. and. eo. ti. §. j. ver. sed que meri. Old. consi. cclij. inc. ad. q. qua queritur per Guil. ꝛ Bal. i. d. §. vrbē. per bar. in. l. ij. in prin. ff. de vb. sig. ꝛ i. l. inter omnes. ff. de acqui. re. do. ꝛ in. l. si aliena. ff. de vsu per Bal. in. c. j. de capi. qui cu. ven. vbi refert Hostien. per Bal. in. d. l. fin. de consti. prin. ꝛ i. d. pe. in. ij. col. de condi. inser. ꝛ in. l. a procuratore. C. mādati. ꝛ in. l. pe. C. de bo. q̄ libe. ꝛ in. l. ij. in pe. co. C. de peda. iudi. p Ang. in. l. j. §. fina. de offi. eius per Lud. ro. in. l. iij. in prin. ff. de acquir. posses. p bar. C. de excusa. mune. l. j. lib. x. ꝛ p modernos i. d. l. inter omnes. ꝛ quid si episcopus vēdit vel donat castrū cū omnibus iuribus an veniant spiritualia: dic ꝙ non secūdum Jnn. in. capi. ex literis de iure patro.

¶ Pena.

¶ Si aliquis debeat condemnari ꝛ puniri in persona ꝛ in mēbro dz sibi prius amputari membrū ꝛ postea debet psonam perdere al's non posset fieri executio. de pena mēbri nota. glos. est i. l. oēs. C. de latro. lib. x. hoc voluit ibi Bar. qui in facto vidit hoc seruari perusij.

¶ Procurator.

¶ Licet quis in causa criminali nō possit comparere per pcuratorem: vt in capi. veniēs. de accus. ꝛ i. l. pe. §. ad crimē. ff. de pub. iudi. cum si. nihilomin⁹ post conclusum i causa poterit comparere: casus est singu. ꝛ vnicus. l. l. Quis indubitati. C. ad. l. iul. de adul. de q̄ fecit festum do. me⁹ i rep. c. pastoralis. de cau. pos. ꝛ proprie.

¶ Potestas.

¶ Potestas ꝛ rector ciuitatis an possit illiteratus notat in. l. fi. C. de sen. ex peri. recit. sz optime facit. l. expertes. C. d decu. li. x. fm Bar. ibi glo. arguit ibi in cōtrariū solue fm Bar. ibi q in casu. l. cōtrarie requiritur scientia literarum.

¶ Presumptio.

¶ Qual'r bene se habuit i aliquo actu vl'in aliquo exercitio p̄sumit bon⁹ ter. est quē ad hoc reputo meliorē de corpe iuris in. l. athletis. C. de athletis. lib. x. ꝛ vide ibi Bar. qui dicit ꝙ ex hoc innēta est ↄsuetudo ꝙ scholaris ter ex. mis nek vt ibi p eū ꝛ p eūdē in. l. magistros. C. de pfes. ꝛ medicis. eo. lib. ꝛ p cano. in c. cū fm aplm. de preben. qđ tn ne menti qꝛ facit ad multa hoc forte nō procederet i scholare notorie perito qui doctorari debet sine examie. vt dicit do. abb. in. c. constitutis el. ij. de appel. facit. c. de petro. xlvij. dist. c. nullus. xxiiij. dist. ꝛ ideo dicit ibi Hugo. ꝙ non examinatur qui de curia romana excipitur cum tales sint notorij: faciat. c. ad apostolicaz. de regulari. ꝛ est ratio qꝛ frustra fit demonstratio rei certe demōstrate. l. j. ff. de dote plega. quod tn intellige nisi esset data forma qđ in doctorādo requireret examen qꝛ forma esset seruanda c. cū delicta. de rescrip. faciunt not. per Ange. ꝛ Lud. ro. in. l. hac ↄsultissima. C. q̄ testa. face. pos. glo. ꝛ bal. in. l. j. ff. de li be. ꝛ posth. ita dicit do. me⁹ do. Alex. de imol. in. d. l. athletis. in addi. faciat qđ voluit do. meus do. Andr. siculus in. c. cum dilectus. de ordi. cogni.

¶ Potestas.

¶ Ptās seu rector ciuitatis qui in sua electione pmittit dare cōitati duas balistas seu duos clypeos certi valoris si postea velit dare quātitatē non audit casus est. i terminis ꝛ iudicio meo singularis in. l. oibus. C. de fabri. lib. xj. licet regula sit qđ aliud p alio solui non possit inuito creditore. vt in. l. j. ff. si cer. pet. ꝛ ibi plene per docto.

¶ Princeps.

¶ Princeps ↄcessit rē vni p se postmodū ↄcessit alteri eandē rē motu proprio qrit an valeat scđa cōcessio. ꝛ dic ꝙ non nisi dicat i scđa ↄcessione nō obstāte tali prima cōcessione facta: vt i. c. si motu pprio. de rescri. lib. vj. iste est casus quē no. ibi. Bar. in. l. pdia. in v. spōte donā

nerit.C.de loca.predi.ciui.li.xj.qd no. qr sepenumero pōt euenire de facto.

¶ Pena.

¶ Statuto cauet φ committēs maleficium in strata puniat pena dupli aliqs cōmisit maleficiū i via an statutū vēdicabit ibi locū dic φ nō:qr hoc casu accusatio nō ꝯcludit penā dupli qr sunt attēdēda vba legis ꝛ statuti:vt in.l.j.§.docere.ff.vi bo.rap.ꝛ rō est qr strata et via ponūtur vt species distincte ꝛ differentes:istud ꝓbat bon⁹ tex.in.l.absit.C.de priui.do.augu.vel rei priua.lib.xj.hoc voluit ibi Bar.ꝛ ꝯcordat ſꝫ eū.l.j.circa finē.ff.ð via publica.tene mēti:itellige nisi ꝯtriuꝫ appereret cōis vsus loquendi tā i via φ i strata qr tūc attēderet.l.libro rū.§.qđ tn̄ cassius de leg.iij.ꝛ.l.cū dela nionis.§.asinā.ff.de fun.instru.ꝑ Bal.i ru.ff.ð ope.no.nūc.qđ tn̄ itellige.vt ibi per moder.

¶ Preceptum.

¶ Oē ꝑceptū iudicis faciens ad cās ðr snia iterlocutoria.ista est gl.fin.i.l.quoties.C.de ꝑuilegio scholariū.li.xij.ꝛ.l's ð ꝑuile.eoꝝ q̄ in sacro militāt ꝛ de ꝑuilegio scholariū.li.xij.quā gl.reputauit sing.bar.i.l.ꝗtles.C.de dignitati.li.xij. ſꝫ alia gl.i decre.i.§.diffinitiua.ij.q.vj. quā allegauit.d.dñic⁹ de sctō gemi.i.c. vt clarū.de ꝯsti.li.vj.adde gl.in.l.cū clericis.C.ð epis ꝛ cle.ꝛ i.l.ex stipulatiōe. C.de sen.ꝛ interlo.om.iud.ꝛ i.l.haꝝ.ff. si seruitus vēdi.ꝛ vide gl.i cle.j.de seq̄stra.pos.ꝛ fru.ꝛ i cle.fi.de app.bar.i.l.ꝗtties.i addi.Alex.de imol.i.d.l.quoties.i addi.

¶ Additio.

¶ Adde gl.in auk.de litigiosis in.§.ad excludēdas.in verbo ab interlo.col.vj. ꝛ illā glo.alle.Ang.in rubri.ff.de re iudi.ꝛ dicit φ talis modus loquendi non est alibi.ꝛ illam glo.facit singu.Bal.in l.arbitro.ff.qui satisdare cog.ꝛ in.l.post sententiam.C.de sententijs.ꝛ Ange.in l.ex stipulatiōe.C.eo.tit.ꝛ in auk.de here.ꝛ fal.in.§.si quis aūt nō adimplēs in ꝟ.de certa.ꝛ in.l.cuꝫ clericis.in ꝟ.sententiarū.C.de episcopis ꝛ clericis.ꝛ gemi.i ca.ij.de cōst.lib.vj.i.iij.colum.vbi allegat altaꝫ i.§.diffinitiua.ij.q.vj.ꝛ vide Bal.in.l.si ea.C.qui accusare nō pos sunt vbi alle.gl.in.d.§.ad excludēdas.

¶ Priuilegium.

¶ Si priuilegium cōcedatur mihi ꝛ oibus meis descendentib⁹ masculis ꝛ feminis φ descendētes ꝑ lineā femininā ita sortiuntur priuilegium si sunt vidue nō aūt si ad maritum ꝯuolauerāt ꝛ pōt esse ratio qr postφ virum assumūt in totum in aliū dicuntur se transferre ꝛ statum suum mutare:naꝫ mulier vidua fūgitur ꝑuilegio mariti quousqꝫ sit maritata.ꝛ ꝓ dicto adduco tibi tex.in.l.quoties.C.de priui.scholariū.lib.xij.quem ad hoc Barto.ibi reputat sing.ꝓ ratione ꝟo facit.d.l.quoties.ꝛ facit.l.filia.§. vidua.ff.ad municipa.ꝛ vide Bar.in.l. mulieres.C.de dignita.li.xij.vbi notat de hoc.

¶ Pena.

¶ Aliqui diuidētes predia cum aggressorib⁹ viui debent comburi tex.sing.habes secundū Bart.in.l.si quis a barbaris.C.de re mili.libro.xij.ꝛ inquantum dicit φ viuus debet comburi.Ego dico quod vbi aliquis debet concremari. semper debet viuus concremari.tex.habes in.l.vniuersi.in versi.viu⁹ ꝯcremetur.C.vbi cause fiscales.naꝫ crimina extinguunt morte:vt in.c.quorūdā.xxiij. distin.C.si reus vel accu.mortu⁹fue.l.j. ꝛ.ij.de quo legit.ꝛ no.i.c.a nobis el.ij. de sen.excom.tn̄ quis pōt puniri post mortē ꝑpter horrēdū crimē.vt insti.de here.que ab intest.deferunt.§.per ꝯtriū. in versi.memoria damnata fuerit:ꝛ sic limita illud quod voluit Bal.i.l.ex hoc iure.ff.de iusti.ꝛ iur.statuto iquit cauetur φ bannitus possit percuti ꝛ disrobari qđ si est defunct⁹ nō poterit disrobari quia homo mortuus est liberat⁹ a fisco ꝛ quod voluit Ang.i.l.ðfuncto.ff. de publi.iud.vbi arguit contra iudices qui ponunt mortuos in patibulo:ꝛ non possunt:voluit Cy.i.l.j.C.qui testa.facere poss.ꝛ vide textū in.c.mulier.xv.q.j. vbi animal brutum propter horrēdum crimē punit.ꝛ alibi dixit gl.iuris ciuilis quam ad presens non habeo menti φ homo mortuus propter horrendum crimen est tradēdus bestijs:ꝛ vide bar. in.l.constat.ff.de appella.ꝛ Bal.i.l.j.C.

de deli.defuncto.vbi dicit q ppter hor rēdū crimen hoies imbadagiant:r per predicta limita.d.c.quorundam.r.d.l.j.r.ij.q lz crimina regulariter extinguuntur morte:fallit tamē vbi crimē ē horrēdum.vide qd notatur in.d.c.a nobis.et per archi.in.c.accusatus.de hereti.lib.vj.r.c.cū fm leges.eo.ti.r li.

Priuilegium.

Priuilegium principis motu pprio concessum valet r tenet.casum habes in.c.si motu proprio.de preben.li.vj.lz si aliquis est obligatus cohorti ex priuilegio principis ꝯcesso motu proprio ad aliam dignitatem non aspirabit r carebit effectu priuilegij r commodum cohortalis militie nō habebit tex.est in.l.quisquis.C.de cohor.princi.r ibi Bart.dicit nota casuz singularē in quo priuilegiū principum cōcessum motu pprio est nulli9 momenti licet regulariter sit cōtra p.d.c.si motu proprio.r dicit ibi esse casum exp̄ssum q si statutum dicat quod habens vnum officium nō debet habere nec accipere aliud q si accipiat ille talis acceptās carebit officio acceptato r eius effectu r etiam punitur in hoc qr non debebit habere stipēdiū primi officij nec etiā eius priuilegiū optime facit qd legitur r notat in.c.de multa.r de preben.cum si.

Pena.

Qua pena puniūtur officiales dissimulatione non punientes maleficia et nō imponentes penas legibus vel statutis impositas.vide gl.no.in.l.j.C.de deserto.r occultato.lib.xij.r ibi bar.dicit gl.esse notādam contra capitaneos perusij qui malefactores gratia vl' dissimulatiōe non puniūt ad quod facit fm eum.C.de letitie r consultum apparitione.l.quicquid.vbi dicit istam.l.esse ad hoc notandam.

Pena.

Quidā fuit occisus r apponebat heredi q non vendicauit necem defuncti r per consequens non debeat habere hereditatem quero qn habet locū pena apposita heredi non vindicanti necem defuncti do.abb.in rep.c.extirpande.§.qui vero.in.x.col.de preben.dicit q pena ipso facto committitur cum affuit facultas illum actum gerendi r minime fuit gestus etiam nulla admonitione p̄ambula:r de hoc allegat glo.sing.in.l.j.C.de his qui.vt indig.r dicit q de illa glo.fecit festū Bal.in.l.in cognitiōe.ff.ad silleianum.vbi per illaz glo.dicit q pena inflicta propter non factū incontinēti dicitur ꝯmitti cū affuit facultas r facilitas r opportunitas actum faciēdi et minime fuit gest9.Ego de hoc allego Bal.in.c.iij.loco de proba.vbi idem:r allegat Inn.i.c.sup his.d accu.do.me9 do.and.vidit de facto hanc.q.r allegauit Inn.in.d.c.extirpande.§.qui vero.quē refert do.in.c.j.de vi.r honesta.cle.lib.vj.r Bar.in.l.inficiando.§.infert.ff.de furtis.r Bal.i.l.ij.C.de sponsa.r allegauit gl.d.l.j.vbi Bal.ibidē facit festuz de illa glo.tene menti.

Pena.

Aliquis promisit sub pena aliqd habere ratū an committatur pena si quis contrauenit de facto Bar.in.l.id quod pauperib9.C.de episcopis r clericis.dicit q nō.secus si pmittit habere firmū qr verbum ratū refertur ad ius:verbū firmum refertur ad factū r dicit de hoc esse glo.sing.in.d.l.id quod pauperib9.istud dictuz refert r sequitur do.abb.in.c.raynaldus.de testa.in.vj.col.r ibi do.me9 do.and.r in alijs plerisq locis qd nota pro contractibus in quibus apponūtur talia verba.et ideo cautus aduocatus dz de cōsensu partium talia verba apponere vt aliquis nō possit nec de iure nec de facto cōtrauenire fait.c.cū ab ecclesiarū.in ver.rata dz r firma cōsistere de offi.ordi.cum si.

Probatio.

Si aliquis pbat cum vno teste r fama de suo titulo anteriori alius vero pbat p testes idoneos de titulo citeriori iudicādum est secundum clariorē pbationem r ratio huius dicti est quia stan dum est probationi apertiori r meliori per ea que habentur r notātur in.c.in nostra.de testi.c.p̄terea.eo.titu.ca.licet causam.de pba.l.ob carmen.§.si testes.ff.de testi.cum si.naz non semper est verum q fama faciat semiplenam proba-

tionem vt notant scribētes in capitu. veniens. el. j. de testi. ꝛ Bart. in. l. de minore. §. tormēta. ff. de questi. ꝛ istud fuit notabile dictū do. abb. in. c. ij. de clande. despon. ad saluādū dictū Uincen. a morsibus do. Cardi. ibi inq̄tum Uincen. voluit ꝙ manifestū matrimoniū preiudicat clādestino etiā si habeat pro se vnū testem ꝛ famam quod dictus gaspar de calde. dicit esse bene notandum: sed aliter sentit ibi do. cardi. ꝛ male inquantū dicit ꝙ vnus testis ꝛ fama plene ꝓbant qꝛ hoc non est verum. ꝛ licet plene probent tamen standū est potius alij probationi clariori ꝛ meliori ꝑ iura p̄allegata tene menti quia in facti cōtingentia. de hoc dicto do. abb. cōsecutus sum maximū honorē corā legato bononie. dū allegarē in quadā cā ꝛ ita obtinui.

¶ Prescriptio.

¶ Libell⁹ nō legitime cōcept⁹ nō interrūpit p̄scriptionē. tex. habes valde sin. in. l. si accusatur⁹. ff. ad. l. iul. ꝺ adul. ꝛ litis ꝯtestatio nō legitime facta nō ꝓdest gl. habes sing. in. l. si pater. C. ne de statu defuncto. ꝛ illum tex. ꝛ illam glo. repu. tauit singula. do. me⁹ pretermissis alijs in ca. raynaldus. de testa. in sua repe. in xviij. charta.

¶ Pena.

¶ Pena apposita in cōuentiōe cōmittitur ex sola cōuentiōe facti seu ꝯdictiōe lꝫ ꝯdictio nō habuit īpedire legatū factū auūculis ꝛ i pena apposita ex ꝯuētione habuit effectū. tex. est not. in. d. c. raynaldus. quem do. ab. idē dicit facere ꝑ pena apposita in cōpromissis ꝯ ꝛ aduersus ꝯueniētes vt cōmittat̄ pena lꝫ ꝯtrauētio nō habuerit aliquē effectū sic̄r cōmittit pena ex contrauētione iuris seu de iure facta: vt in. l. nuda. C. de ꝯhen. ꝛ committen. stipulatio. refert ꝛ sequitur do. meus. in. d. c. raynald⁹. in repe. quod nota perpetuo. qꝛ quotidie potest euenire in facto.

¶ Presumptio.

¶ Celeritas act⁹ īducit suspitionē fraudis hoc ꝓbat tex. iūcta glo. in. l. si vētri. §. eorū. ff. de priuilegijs credi. quā gl. supremus doctor bar. inducit ad. q. quidā accusabatur de cōsilio prestito ad homicidium ꝛ de homicidio probatur per famam: item probatur ꝙ fuit locutus homicide ꝛ statim occidit eum: sed nesciebatur q̄d dixerit. dicit ibi Bar. quod ex breuitate spatij p̄sumit̄ ꝯsiliū dedisse ei ꝑ illā glo. qꝺ ꝑpetuo notabis ꝛ ibidem pulchre dixit bar. qꝺ si donaui bōs meretitio ꝛ incōtinenti feci homicidiū qꝺ talis donatio p̄sumit̄ facta in fraudē propter celeritatē act⁹. idē voluit i. l. post ꝯctū. ff. de do. ꝛ vide qꝺ not. doc. in. l. si q̄s post hanc. C. de bo. damna. vbi per Cy. facit qꝺ voluit Bal. in. l. j. C. de ser. fugi. hoc idē voluit do. meus. do. and. in quodam suo celebri cōsi. inci. viso puncto ꝛ facti contingentia stat difficultas vtruꝫ sit ꝯctū matrimonium ꝛ pōt reddi rō qꝛ id qꝺ incontinenti fit presumitur preordinatū ꝛ p̄cogitatū ꝛ viꝺ qꝺ voluit Bar. in. l. si vir vxori. ff. de dona. inter viruꝫ ꝛ vxorem. vbi habeat̄ qꝺ si facto diuortio mulier reuertitur ad maritū incontinēti q̄uod presumitur illud diuortiū simulatū. ꝛ ibi dicit Bar. ꝙ si dn̄s licentia famulū ꝛ postea incōtinēti illū reassumit ꝙ talis dimissio ꝛ licentia fuit ficta ꝛ simulata: ꝛ vide qꝺ voluit Bal. in. l. ij. C. ꝺ repu. her. vbi dicit filius abstinuit se ab hereditate p̄rna sꝫ incōtinēti facta abstēsione reperit̄ esse in possessiōe bonoꝝ qꝺ tūc p̄sumit̄ abstēsio simulata ad hoc allegat Cy. in. l. post ꝯtractū ꝛ monet̄ ex eo qꝛ id qꝺ fit incontinēti p̄sumit̄ p̄ordinatū ꝛ sic rōne vicinitatis actus p̄sumit̄ fraus facit qꝺ no. spe. in ti. de dona. §. j. in ꝟ. itē pone aliq̄s ꝛ qꝺ voluit idē spe. in ti. de acti. ꝛ peti. §. in anteriorib⁹. ꝟ. ꝙ si forte. ꝛ. l. j. C. de iure fisci li. x. quod voluit Bal. in. l. fraus. ff. de legi. ꝙ simulatus titulus nō est titulus. ꝛ simulata traditio nō est traditio. l. emptor. ff. de aqua plu. arcen. l. cum ea. C de transactio. et hec omnia tanꝗ flosculos menti commenda.

¶ Prohibitoria constitutio.

¶ Cōstitutiōi ꝓhibitorie ptes renūtiare non p̄nt. glos. est celebris in. La dino pio. ff. de ritu nup. quā reputauit singu. do. Bal. in. l. nō dubiū. C. de legi. Itē voluit i. l. q̄s ꝓhibet. ff. de pustulā. vbi allegat Cy. in. l. j. C. ne fideius. dotiū dentur

et in.l.si mulier.C.ad velleia.ꝛ vide qđ voluit Pau.de ca.ↄsi.suo.cccxlvj.ꝛ Bal. in trac.scismatis.in.iij.co.ꝛ tempera dictũ gl.nisi ab eodẽ statuto permitteret tex.est sing.ſm do.meũ i.c.nõnulli.i ꝟ. nisi cõsens⁹ partiũ.de rescr.vbi plene ꝓ eũ optie faciat.c.statutũ.§.i nullo.in ꝟ. nec ad id expressus accesserit earũdẽ cõsensus de rescrip.li.vj.ꝛ vide Lu.ro.in ↄsi.cxlvij.ꝛ Bal.i.l.j.C.ꝗ admit.ꝛ gl.fin. i.l.nemo põt.ff.đ le.j.quã reputauit sin. Bal.in.l.ij.C.vt in pos.leg.nõ obstat.l.j. ff.de seruis.ꝗ videt predictis obuiare qꝛ ibi in.l.vltima ꝓcedit ꝑmittẽdo vt possint ↄstitutioni ꝓhibitorie renũtiare ergo si vita nõ ꝓcessisset esset secus.ꝛ vide do.meũ in repe.c.raynald⁹.de test.in io annina mapie i.xlvij.vel.xlviij.charta. ꝛ si aliqs opponat de auk.nõ lꝫ.C.đ lib. ꝑte.vbi dr ꝙ nõ lꝫ parẽtib⁹ exheredare vl ꝑterire aliquẽ ex filijs nisi ille fili⁹ ꝓbet ingrat⁹:ꝛ clarũ est ꝙ illa cõstitutio est ꝓhibitoria ꝛ tñ illi renũtiare ꝑt fili⁹ qꝛ sua interest approbare vel iꝓbare testamẽtũ.vt.i.l.filio ꝑterito.ff.de iniu. rup.ꝛ irri.testa.respondeo gl.d.l.a diuo procedere nisi per alia iura disponatur quod cõstitutioni ꝓhibitorie renuntiari possit quatenus factuꝫ priuatũ ꝛ ius priuatorum concernatur.

Pena.

Ubicũqꝫ.l.seu statutũ apponit penaꝫ grauissimã venit pena mortꝫ.ista est gl. ꝗ reputat sing.i.l.ij.C.de eunuchis.do. meus do.and.in.c.prudẽtiã.§.adijcim⁹. de offi.deleg.allegat aliã gl.in rubri.C. nemini lice.signum salua.ꝗ dicit forte venit pene mortꝫ appellatiõe pene grauissime.ꝛ allegat glo.in.l.j.eo.ti.ꝛ facit tex.in.l.j.in ver.grauissimã multã.C.de seditio.ꝛ gl.dicit ibi mortẽ vel aliã ſm ꝗlitatẽ ꝑsone facit.l.fi.ꝟ.grauissimis penis.ꝛ in.l.si ꝗs ad declinãdã.in ver.grauissima pena.C.de epi.ꝛ cle.cũ si.ꝛ vide qđ voluit.Pe.de ancha.in cõsi.xv.ibi ꝓ penã grauissimã intelligit penam mortis:sed pro veritate huius rei.vide do. meũ in.d.c.prudẽtiã.§.adijcimus.circa finẽꝫ vbi suo more solito ꝛ pulchre ꝛ copiose loquitur qđ nota ꝓ statutis ꝛ alijs dispositionib⁹ apponentib⁹ talia verba.

Pactum.

Si ꝓpter obseruantiã pacti est actuꝫ inter ipos ↄhentes ꝙ res ipa sit specialiter obligata nõ poterit illa res alienari ita multũ sing.dixit Bar.in.l.si creditor.§.fi.ff.de distra.pigno.ꝛ per hoc tradidit ibi Bar.sing.cautelã vt cõducens rem aliquam puta domum vel fundum qđ ꝓ obseruãtia contract⁹ recipiat obligationẽ oim bonorum locatoris qꝛ tunc cũ habeat ius in re illa sibi locata ꝓ obseruãtia ↄct⁹ qꝛ nõ poterit expelli ꝑ ipꝫ locatorem nec ꝑ successorem eius etiaꝫ sing.qđ est sempiterno dignũ memoria ꝛ vt ꝓ mirabili commemorauit istud dictum Bart.in plerisqꝫ locis:vꝫ in.l.j.§. quod ait pretor.ff.de superficiebus dicẽs se de facto pluries ↄsuluisse.idẽ dicit in l.filio.§.si vir.ff.solu.matri.et ibi ꝑ modernos.ꝛ in.l.emptorẽ.C.locati.refert se in facto ita obtinuisse.idẽ voluit in.l.qui fundum.ff.loca.ꝛ quod voluit in.l.si ea lege.C.de condi.ob cau.ꝛ in.d. l.si creditor.§.fi.ꝛ in.l.si ita quis.§.ea lege.ff.de ver.ob.sequitur Ang.in.d.l. j.§.qui superficiẽ.ff.de superficie.et in d.§.si ea lege.Bal.in.l.nihil.§.serui⁹.ff. de lega.j.et ibi per moder.ꝛ in.d.l.emptorẽ.domi.Abb.in.c.fi.ne prela.vices suas.dixit tamen Bar.quod communiter non ꝑõderetur.ꝛ in.d.l.emptorem. opus esse vt colonus ꝓtestetur et dicat ego nolo recedere a re mihi locata donec mihi satisfiat de pena vel interesse meo cũ res sit mihi obligata ꝛ cũ de facto occurrisset refert bar.fecisse fieri ꝓtestationem hoc modo.iteꝫ poterit dicere iste conductor.quod iste retinet iure pignoris lꝫ Joã.de imo.in.d.l.filio.§.si vir.conetur mordere doctrinã Bar.sed ipse nõ ponderat formalia verba Bar. in.d.l.emptorem.C.loca. Salice in.d.l. emptorem.refert se dixisse sepenumero dictum Bart.procedere si conductor dicat se velle retinere rem locataꝫ iure pignoris donec soluat ei interesse vel pena adiecta ꝛ non vltra tunc cautela erit ꝙ emptor rei locate vel successor offerat interesse vel penã vbi pena esset apposita quo casu poterit expelli cõductor et illa hypoteca ad aliud non fuit apposita

ta nisi gratia facilioris executionis pe ne vel interesse nisi patiētia per locato rem non pstaretur nec ad aliud obligat locator qui nō patitur conductorem sta re.i re locata.l.si merces §.j.ff.lo.l.mā cipia.C.de re.alie.nō alie.z quod voluit ibidē Sali.z q ita Bart.intellexit id qd ipse voluit in.d.l.si filio.§.si vir.dicit Sa li.apparet ex reportatis Bar.in.d.l.em ptorem.quod dicit Salic.sibi fuisse gra tissimū vidisse Bar.ita tenere in.d.l.em ptorē.licet Joā.de imo.Bal.z Ang.non recte ponderauerint dicta Bart.in.d.l. emptorē.z sic no.caute lā cōtra cautelā. vide q plene dicit domi.meus do.and. in addi.suis in.c.propter sterilitatez de loca.vide eundē in repe.c.raynaldus. in ioannina.in.xlvj.charta.

¶ Prohibitio.

¶ Ubicunqz concurrit prohibitio.l.z p hibitio hominis seu testatoris circa alie nationē corroboratur prohibitio tantuz qd nō pōt res illa alienari etiam in ca su a iure pmisso.ita mirabiliter z sing. colligit Joā.de imo.in.l.filiusfa.§.diui. ff.de lega.j.in j.col.ad intellectum.l.ij. C.de vsucap.qd est mirabile dictum re fert z sequit do.me⁹ in.c.raynaldus.de teste.in xlvj.charta i ioānina.ex quo in fert vnū sempiterna dignū memoria qd si testator rē suā legat ecclesie vel donat cū hoc qd nō alienet q ecclesia nō pote rit rē illā alienare etiā in casu a iure p missō y auf.hoc ius porrectuz.C.de sac. san eccle.z sic fortificat phibitio aliena tionis facta a iure p aductū pacti.opti me facit.l.legitima.z ibi Bar.ff.de pac. vbi dispositio.l.recipit fomentum z for titudinem a pacto voluit Bart.in.l.non possibile.ff de pact.faciat qr duo vincu la magis stringunt.c.j de treu.et pace auten.itaqz C.communia.de succes.sed p enunciatione huius dicti vide domi. meum in preallég.loco z modernos in d.l.filiusfa.§.diui.

¶ Pena.

¶ Prohibitus alienare sub certa pena aliquam rem si dat illam pignori pro eo dem bono seu pretio quod equiualet pi gnori.quia si pignus venderetur nō va leret plus tunc nō videtur pignori ex posita sed vere vendita et alienata et p 2sequēs iste pignorās incidit in penaz iste est casus singu.de quo facit ibi festū Nico.de neap.in.l.qui habebat.ff.de le ga.ij.ratio quia tūc nō est spes luitio nis pignoris . bellissima fuit doctrina guil.de cuno.in.l.manumissiones.ff.de in.z iur.quā ibi refert z sequit Bal.idē dixit Bal.in.l.volūtas.C.de fideico.z in l.fi.C.de re.alie.non alie.z in.c.j.§.vel libellario.in ti.qui.mo.feu.am.it.alias regulariter prohibitus alienare.si rē il lam pignorat non incidit in penam.vt no.in dictis iuribus z do.me⁹ in repe. c.raynaldus.de testa.in ioānina.in.xl vj charta z en phibitus alienare prohi beatur.vide plene p do. meū in repeti. rubr.de reb.eccle.nō alie.z Bar.in.l.in quorum.ff.de pigno.z do.abb.in.c.fi.de feu.z in.c.de pigno.z in.c.quod quibus dam.de fideiusso.vbi de hoc.et ibi per domi.meum.

¶ Pactum.

¶ Pactū nō valet q pater cadat a feu do pter felloniā filij est em mandatuz iniustuz:ita dicit Bal.in.l.j.C.de pena iud.qui male iudi.z allegat in argu.d.l. paterfa.testamento.quam dicit esse sin gu.z gloss.in.c.raynaldus.de re.in ybo adijciens.qui dicit q licet heres tenea tur parere mādato testatoris non tamē tenetur parere si mādatum est iniustum quam glo.nō tredas obliuioni optime facit.l.quidam in suo.ff.de cōdi.institu. do.meus do.And.in repet.c.raynald⁹. de testa.in ioannina allegat glo.in.l.nō videntur.§.qui iussu.ff.de re.iu.que di cit q iurans obedire mandato potesta tis intelligitur si mandatum est iustum nam vbi vnicum verbum se hz ad bonū z ad malum qr est equiuocū capit in bo num z non in malum.ita dixit Bal.per illam glo.in.l.si ad excludēdam.C.de iu reiur.z adducit do.meus.glo.in.l.j.§.fi. ff.de his qui sunt sui vel alieni iuris.q voluit q iurans seruare statuta populi intelligitur si sint iusta alias sec⁹ quam glo.ibi Nico.de nea.refert fm quosdaz reputari singularē z in iure peregrinaz sed ipse dicit se allegare sociam i.l.eos C.de vsu.domi.meus in.d.c.raynald⁹.

adducit glo.in.c.j.quod metus causa. ⁊ illam gloss.ponderat do.Abb.⁊ allegat do.me⁹ gl.in.c.cū iuramento.de homi. ⁊ in.c.tuas.de vsur.⁊ in ca.ne dei.de si⸗mo.⁊ in.c.ad hec el.ij.de appel.⁊ in.c.ex pte.de accu.⁊ i.c.ex tenore.de sen.excō. ⁊ in.c.ad aures.de tēp.or.⁊ in.c..go eīn de iureiu.⁊ in.c.venićs.⁊ in.c.quēad.et in.c.quintauallis.e.ti.⁊ in.c.nerui.xiij. dist.⁊ in.c.ij.de maio.⁊ obe.⁊ in.c.iij.de accu.⁊ qđ voluit Inno.in.c.dilecti filij. de maio.⁊ obed.vbi dicit ꝙ si ep̄s iuret seruare ꝯsuetudines quas hactenus su periores ep̄i obseruauerunt qđ veniunt ꝯsuetudines laudabiles ⁊ honeste ita re sidet do.me⁹ do.andr.in preallegato lo⸗co.ego adduco gl.in.c.intimauit.de te⸗sti.⁊ tex.celebrem in.c.j.de iureiu.li.vj. tex.in.c.iulian⁹.⁊ in.c.nō semp.c.si do⸗minus.c.qui resistit.xj.q.iij.vbi non est parendū supiori cū pacto ⁊ offensa dei facit qđ pulchre dicit Inn.in.c.inquisi tioni.de sen.excō.⁊ in.c.quāto.de cōsue tu.⁊ vtrobiqꝫ videas domi.Abb.et do. meum in.d.c.quanto.⁊ ex istis omnibus cōcludo qđ iurans obedire seu qui tene tur alicui petere intelligitur inhonestis ⁊ licitis alias secus.

¶ Pena.

¶ In foro cōscientie nō exigit pena gl. est celebris i.c.fraternitatis.xij.q.ij.de qua fecit festum do.Abb.in.c.raynald⁹. de test.⁊ in.c.j.de constitu.⁊ in.c.si egres sus.de iniurijs.⁊ i.c.qr plerisqꝫ.de imu. eccle.⁊ in.c.audiuim⁹.de simo.⁊ in alijs locis.faciat qđ voluit ipe i.c.j.de custo. euca.⁊ facit qđ habet i.c.sicut.el.iij.de iureiur.⁊ ibi Bal.dicit ꝙ censura eccle⸗siastica nō cura de penis ciuilibus.sed de iuris restitutione ⁊ allegat glo.in.d. c.fraternitatis.⁊ illā gl.p singu.allega uit do.ant.de bu.i.d.c.qr pleriqꝫ.⁊ in.c. j.de dolo ⁊ cōtu.⁊ in.c.j.de rescrip.Lud. ro.in rup.ff.de acqui.here.Pet.de anc. in.c.j.de cōsti.lib.vj.vbi dixit qđ ius cō petens ad vindictā nō habet locū de iu re canonico.⁊ allegat.d.gl.c.fraternita tis.Bal.i.l.post desertionē.C.de furtis ꝙ fur non tenetur in foro ꝯscientie nisi ad restitutionē rei furtiue.⁊ allegat glo. d.c.fraternitatis.eandem gl.allegauit Bal.in.l.iubem⁹.§.sane.C.de sac.san.ec cle.⁊ in aut.ad hec.C.de vsuris.⁊ in.l.id quod pauperibus.C.de epi.⁊ cleri.licet do.me⁹.aliter fuerit interpretatus tex. ⁊ glo.d.c.fraternitatis.in repe.d.c.ray⸗nald⁹.in ioannina.tamē cōiter solet al⸗legari gl.d.c.fraternitatis.ad id qđ di ctū est aliter nunc nō examino.⁊ que sit ratio vide do.abb.in.d.c.raynald⁹.⁊ in d.c.j.de consti.ego adduco Lu.ro.in re pe.rubrice.de arbi.in fi.verbis:vbi alle gat glo.singu.in.d.c.fraternitatis.quaꝫ fm eū facit sing.Bal.in extractis gl.de creti dicēs penas dupli vel q̄drupli ob furtum a iure ciuili inductas iure cano nico minime peti posse.

¶ Additio.

¶ Itē dixit in.d.c.sicut.vbi tex.dicit vt occupata restituat nō dicit penā q̄dru⸗pli reddat.⁊ vide Ab.in rubrica.de ap⸗pel.in fi.vbi allegat.d.glo.⁊ in.c.tua.de vsuris in fi.⁊ ab.post Gof.⁊ doctores in c.dilecti.p gof.gl.fi.ibi que allegat illā tex.de arbitris ⁊ limita.d.gl.procedere in pena imponēda p iudicē secus qñ pe na cōmittit ipso facto p.l.commissa.ff. de publi.fm abb.in.d.c.dilecti.

¶ Pena.

¶ Iudex pōt cōminari sub pena eris ⁊ p̄sone q̄ pena iportat mortē ⁊ publica⸗tionē bonorū glo.est singu.in aut.de ar⸗mis ad fi.de qua glo.exclamauit Ange. p sing.in ꝯsi.suo.ccxvij.nā quidē patro⸗nus nauis obligauit se cuidā mercato⸗ri vt apportaret cū naui illā certā sum⸗mā frumēti ad portū pisaꝝ deinde acce pit mādatū a rege arragonū p̄ron⁹ illi⁹ nauis qđ sub pena eris ⁊ persone debe ret p̄sentare se cum naui corā maiestate sua apud barcinonā q̄ timēs incurrere indignationē regiā paruit regi.agebat ad interesse ⁊ ad penā p illū mercatorē ꝯtra patronū nauis:bellissime Ang ex cusauit eū vt in.j.ꝯsi.videri pōt refert ⁊ sequitur do.me⁹ do.and.in repeti.d.c. raynaldus.vide eūdē Ang.pro illa glo. in.l.nullus.C.vt inscio principe.⁊ etiaꝫ Bal.in.c.ij.de maio.⁊ obe.vbi illam gl. reputat sing.quod not.qr quotidianum ⁊ sepe numero in facto euenit ⁊ corā le⸗gato bononie in facto obtinui ⁊ lucrat⁹

sum quatuor aureos existens scholaris bononie limita nisi curia haberet certū & determinatū stylū circa puniēdū ꝯtumacē puta q̄ esset de stylo vt sub pena.x.librarū tenet̄ ꝯparere corā iudice & iudex ſpreto illo stylo misit cedulā citatoriā p̄ cā ciuili vt citat⁹ ꝯpareret sub pena eris & p̄sone & citat⁹ ſpreuit illud mādatū & nō cōparuit qd̄ est excusat⁹ tex.est multū sing.i.l.fi.C.de cano. p̄stacio.lib.x.ita pulchre voluit ibi Ang.

¶ Patronus.

¶ Per antiquā possessionē nobiles laici p̄bāt se habere ius p̄onat⁹ ecclie: ƺ nō habeāt titulū.ita dixit sing.Bal.in.l.cū super.C.de rei vendica.refert & sequitur.do.meus in repetitiōe rubri.de causa.pos.& proprieta.

¶ Possessio.

¶ Ubi q̄s possidet p̄sumit̄ possidere ex titulo p̄cedēti & ab eodē gl.sing.in.l.qui dā.ff.de rei vendi.de qua fecit festū ibi Ang.sequit̄ illā gl.Bar.in.l.nō solū.ff.de vsucap.refert & sequit̄ do.me⁹ in repetitio.rubrice de causa posses.& pprie.& no.casum.d.l.non solum.esse sing.fm Bar.ibidē ibi dicit qd̄ interruptio prescriptiōis nō interūpit effectū p̄ceden tis tituli veri.vt in.l.si is q̄ p̄ ēptore.§.si quis bona.cū gl.&.l.eū qui edes.§.fi.ff.eo.sed bene interrūpit effectum p̄scriptionis p̄cedentis tituli putatiui qd̄ dicit esse notabile & sing.ibi.

¶ Possessio possessionis.

¶ Probatis extremis possessiōis p̄sumūtur p̄bata media possessiōis vñ sufficit p̄bare principiū possessiōis & finē q̄ casu p̄sumit̄ q̄s medio tēpore possedisse.ista ē glo.valde sin.quā cōiter sequūt̄ doct.in.c.volum⁹.xvj.q.iiij.ita dicit do.abb.i.c.accedētib⁹.de priui.bar.tñ put refert do.Ab.in.d.c.accedentibus dicit sufficere qd̄ p̄bet̄ principiū possessiōis & alleget̄ possessio de p̄senti q̄ possessio semel posita p̄sumit̄ ꝯtinuata & durare.l.siue possidetis.C.d̄ p̄batio.quis veri⁹ dixerit vide omnino do.ab.in.d.c.accedētibus.& do.meū in rep.rubice de causa pos.& pprie.i.vij.charta.& vide quod voluit glo.& do.ant.in.c.cū ad sedem.de resti.spo.glo.do.ant.& alios i.c.accedens.de puer.cōiugato.& in.c.ex parte.de rescri.& in.c.olim.el.iij.de resti.spol.Bart.in.l.sicut.§.superuacuum.ff.qui.mo.pig.vel hypo.sol.& in.l.admonēdi.ff.de iure.& in prima cōstitutio.C.& i.l.ordinarij.C.de rei vē.Pe.de anch.in.c.fi.de prescrip.vbi tenent qd̄ p̄bata possessione principij & finis p̄sumunt̄ p̄bata media & vide Mattheum de matthesilanis in suis sing.in.ix.char.ad fi.

¶ Pena.

¶ Ubicūq̄ pena apponit̄ ip̄o iure a lege debetur nō solum in foro iudiciali ƺ etiam in foro cōscientie seu penitentie.istud assumptum probatur in.c.ij.de p̄script.li.vj.hoc voluit do.ab.i.c.j.de cōstitu.refert & sequitur do.me⁹ in rep.c.raynaldus.de testa.circa fi.

¶ Pena.

¶ Licet pena applicāda fisco i delicto consistente in cōmittēdo non possit auferri fisco vt in.l.transigere.C.de trāsa.per Bal.& in.l.nō oēs.§.recte.ff.de furtis per Bar.tamen si venit illa ex delicto consistente in omittendo pōt pacto priuatorū auferri fisco.glo.est sing.fm Dy.in.l.ij.ff.ad silleia.refert & sequitur do.And.in repe.d.raynaldus.de testa.& adduco tibi gl.in.l.auxilium.ff.de mino.quā Ang.reputat sing.in tracta.de inuētario que voluit quod minor omittens facere inuētariū restituitur in integrum ex quo illud delictū consistit in omittēdo bene facit gl.aurea in.l.si mora.ff.so.ma.& vide quod voluit glo.in.l.placuit.xvj.q.iij.

¶ Prescriptio.

¶ Nota vnum quotidianū & menti tenēdū ꝙ vbi p̄latus passus est rē ecclie prescribi ecclia poterit agere ꝯ p̄latū seu eius heredes ad emēdationē dāni.glo.est singu.in.c.placuit el.ij.xvj.q.iij.quā reputauit sing.do.Ab.in.c.j.de in integ.resti.facit tex.in.l.quicquid.C.arbi.tut.aliam vidi in decretis quā nunc nō habeo menti.

¶ Principes.

¶ Pricipes nō cognoscētes superiorē in tp̄alibus saltē de facto p̄nt exercere ea que sunt reseruata iperatori i signū specialis priuilegij vt legitimare: fame

restituere interponere autoritatem i ar rogatione ꝛ similia hoc probat tex sing. qué tenebis semꝑ méti i.c.ꝑ venerabilé.q̇ fi.sint legi.de quo tex.facit magnũ festum ibi do.ab.ex quo inferẽ scd̃m eũ qd̃ ciuitates italie q̃ hodie nõ recognoscunt supiorẽ in tꝑalib⁹ pñt exercere dicta iura ꝑ hoc vide qd̃ no.Bar.in.l.ifamé.ff.de publi.iud.i.l.j.ff.de aqua pluarcẽ.ꝑ quo dicit do.Abb.in.d.c.per venerabilem esse ibi tex.aptum.ꝛ de materia vide Marti.laudé.in tractatu de pn̄ci.ꝛ do.meuꝫ do.and.in suo solenni tractatu.de prestantia imperatoris:ꝛ regũ vbi copiose de hoc ad quem tractatum te remitto.

Prescriptio.

Nota qd̃ iura ṗncipis reseruata insignum spãlis priuilegij possunt ꝑ̄scribi ꝑ tãtũ tꝑ̄s de cui⁹ initio memoria nõ existit:tex.est sing.ꝛ ꝑpetuo méti tenendus in.c.supꝑ quibusdã.de ṽ.signi.quẽ tex.reputauit sing.ꝛ dicit se nõ alibi legisse.ita clare do.abb.ibi ꝛ in.c.ꝑ venerabilem.qui fi.sint leg.ex quo dicto do.abb.in.d.c.supꝑ quibusdaꝫ.ibi infert qd̃ dñi inferiores ꝛ ciuitates possunt ꝑ̄scribere ptãteꝫ legitimandi spurios.ité restituẽde fame creãdi tabelliones ꝛ similia q̃ sũt reseruata principi si subest tm̃ tꝑ̄s ibi de q̃ i.d.c.supꝑ q̇busdã.glo.tñ i.c.vnico.de clerico egrotã.li.vj.ꝑpe principium.sentit oppositum sed primũ dictum placet do.abb.in.d.c.supꝑ quibusdam intelligendo de ꝯsuetudine ꝑ̄scripta.limita tñ hoc ꝑ vnũ notabile dictũ bar.in.l.si publican⁹.§.vltimo.ff.de publi.vbi dicit tantũ tempus requiri:quãdo prescribitᷓ ꝯ̄ principeꝫ secus si ꝯ̄ priuatum q̇ acquisiuerit ista priuilegio vł ꝯsuetudine qd̃ tũc nõ requiritᷓ tm̃ tꝑ̄s:sed sufficit tꝑ̄s decem annoꝝ cũ titulo.vel.xxx.sine titulo sicut dr̃ in vsufructu prescribẽdo.l.fi.C.de ꝑ̄scrip.lõgi.tẽpo.faciat in simili gl.notabilis in.c.ad audictiam.de ꝑ̄scrip.ꝛ in.c.dilectus.ꝺ capel.monachorum.

Pia causa.

Ordinatio ꝑ vim ꝯstitutiõis vł ꝯsuetudinis vł ꝑ municipiũ facta de annuatim distribuendo qd̃ ad pias causas iure eleemosyne nõ põt per ideꝫ municipium tolli tex.ẽ notabilis vñ hoc sumpsit bar.i.l.priuilegia.C.de sac.sanc.ec.sꝫ est melior casus i.c.ad aplicã.ꝺ simo.sꝫ lu.ro.in rep.auẽ.similr̃.in.viij.co.ad l.fal.ꝛ vide qd̃ idem determinat Joan.an.in ti.de instru.edi.§.nũc ṽo aliqua.ad fi.tu vide de hoc qd̃ voluit.d.Abb.i d.c.ad aplicaꝫ.vbi dicit illũ tex.esse mẽti tenendum ꝭm vnam lectureꝫ que ponitur in prin.gl.fi.illius.c.que est notabilis ꝛ singularis:ꝛ non ꝓbatᷓ alibi ꝭm eum nisi ibi vt intelligatᷓ de cõsuetudine ꝑ quam laici ꝯsueuerunt liberaliter offerre ecclijs aliqua tꝑalia qñ papie bant sacra idẽ voluit glo.ꝑ.d.c.ad aplicam.in.c.sua.e.ti.ꝛ de materia vide ibi consiculũ meũ do.abb.vbi plenissime ꝛ pulchre loquitur vt sui moris est.

Prescriptio.

Cõtra supremam ptãtem pape nulla valet prescriptio.dictũ est Inn.in.c.bone.el.ij.de postu.ꝑ̄lato.qd̃ pro notabili allegat do.abb.i.c.ij.ꝺ cleri.nõ resi.idẽ dicit do.me⁹ do.troylus de maluitiis.[illegible] eius priuilegio habẽte hanc clausulã si secus factũ fuerit sit irritũ ꝛ inane.nã cõtra tale priuilegiũ nõ poterit prescri[illegible] bi.dictum est bal.singulare ꝭm eũ in.l.si solennibus.in fi.C.de fi.instrumẽto.ꝛ hoc audiui viua voce.

Priuilegium.

Januenses ꝛ pisani habuerũt priui[illegible] legiũ immunitatis a solutione vecti[illegible] lium eis ꝯcessum a rege apulie:ꝛ sol[illegible] runt ꝑ tres annos post priuilegium.[illegible] cessum fuit dubitatũ an ꝓpẽ hoc am[illegible] rint priuilegium illud.ꝛ teneantᷓ sol[illegible] re i futurũ decidit qd̃ nõ:q2 ille act[illegible] cipit iterationẽ.vnde requiritᷓ spati[illegible] xxx.vel.xl.annoꝝ iuxta no.i.c.acce[illegible] bus.de ꝑ̄scri.ita sing.And.ꝺ barulo[illegible] l.ij.C.de his q̇ ex mu.pecu.suscep.[illegible] vbi dixit hoc de facto se vidisse ter[illegible] ri refert ꝛ sequitᷓ do.ꝛ preceptor me[illegible] and.in ꝯmẽto.c.cũ accessissent.in.[illegible] col.de ꝯstitu.ꝛ addit ẽt ibi and.de ba[illegible] lo.qd̃ si hꝫ imunitatẽ a datijs:ꝛ a col[illegible] ctis si describatᷓ i lib.cõis vt soluat[illegible] cum alijs:ꝛ nõ appellet in tꝑ̄s debi[illegible] postq̃ hoc sciuit nõ poterit postea [illegible]

uare ex privilegio sue immunitatis.l.j.§.si qs tutor.ff.qn app.sit.et casum illius l.dicit sing.esse peregrinum et communiter ignorari.refert et sequitur do.meus in.d.c.j.cum accessissent.

¶ Qualitas.

¶ Ubi requiritur certū qd cum aliq qualitate nō est satisfactū iuri interueniat illud sine qualitate gl.est cōiter reputata sing.et vnica i.c.notificasti.xxxiiij.q.v. quam ad hoc dicit esse menti tenendaz do.ab.in.c.ab.qd metus cā.facit.c.pisanis.de resti spolia.et.c.statutum iuncto c.lz canō.de elec.lib.xj.vide qd voluit et disputauit Jo.de are.quē refert et sequitur Cy.et Bal.in.l.ii.C.de pba.Bar.i.l.denūtiasse.§.qd tñ.ff.de adul.et in ɔsi.x.incipiēte accusatio fuit instituta Guil.de cu.et ibi bar.in.l.qd ergo.§.pena grauior.ff.de his q no.infam.Pet.d anch.et alij scribētes i.c.significasti.de adult.et i.c.qr pp.de elec.Lu.ro.ɔsi.clxvj.et ɔsi.cviij.egregiū facit tex.in.c.vbi piculū §.ceterū.de elect.li.vj.et vide qd voluit do.ab.et do.meus in c.lz.cām.de pbatio.et do.meū.vide i quodā suo solēni cōsi.incipiēte viso pūcto et facti serie pcessu ac bulla obseruāde memorie pape martini:qd cōcessio dicte emphyteosis etc.et vide do.ab.in.c.examinata.de iud.i.iij.col.vbi refert cy.in.d.l.ij.et vide eundē do.ab.in.c j.de regula.

¶ Additio.

¶ Uide glo.fi.in.l.non solū §.sciēdū.ff.de noui op.nū.iūcto tex.et ibi bar.et doc.tex.i.l.fi.C.an seruus ex facto suo.et ibi Bal.et Sali.glos.pe.i.c.venerabilibus.de sentē.excō li.vj.Bar.i.l.libellorū.in pnn.ff.de accu.in.v.col.i vsi.circa tps.et p Bar.in.l.si is q.§.si ff.de iure fisci Bal.i.l.si qs nō dicā rapere.C.de epi.et cle.circa.iij.vel.iiij.col dū refert dictuz Jo.an i.c.j.de homici.li.vj.Jnn.et Bar.in.l.j.i pnc.p illū.tex.ff.ne qd in flumi.publi.glo.i.cle.fi.i vers.reatū.de rescri.quā alleg.Bart.i.d.§.sciendum et Bal.l.l.post dotē.ff.sol.matri.et ibi p Jmo.et vide Abb.i.c.de his.in fin.de accus.facit qd not.in simili gloss.in.c.vt circa.de elec.li.vj.que dicit qd si ad actum requirit iurm cuz tactura scripture si pstet iuramētū sine tactura nō est satisfactū ɔstitutiōi seu dispositioni.si pstet iuramētū sine tactura:lz i vit.te sit iurm sine tactura:et vide qd voluit gl.in cle.j.v.corporaliter a se tacta de hereticis.

¶ Querela.

¶ Querela nedum verificat in causa ciuili.vt in.c.querelam.de procurato.et in capi.querelam.de iur.tamen verificat i cā criminali gl.est ɔmuniter reputata sin.in.c.maximanus in v.qrelā.lxxx.di.quā ad hoc reputauit sing.do meus in.c.dilecti.de iudi.in.iiij.col.circa pncipiū.p qua dicit fore casum in indiuiduo in.c.cū ɔtingat.de fo.ɔpe.idē dicit in.d.c.dilecti.de vbo actiōis:qd verbū actio verificat tam in cā ciuili vt instit.de actio.in pn.q in criali vt in.l.iij.ff.de sep.violato.cū si.et refert hoc voluisse Lu.ro.in.l.viro atq vxore.ff.sol.ma.qd si ɔstituo pcuratorē ad agendū poterit accu.qr sub vsi.actio cōphēdit accu.idē voluit do.meus in.c.j.i v.actiōibus.de ɔsti.idē dico de ver.accuso qd vificat tā in cā ciuili q i cā criali.gl.et do.et ibi moderniores i.l.viro atq vxore pal.do.meus i.c.tue.de pcu.Jo.an.et alij in.c.cū i tua.de test.et ibidē do.ab.in.c.lrīs.de psum.et ɔclude qd lz vbū actio.pprie respicit cāz ciuilē vt isti.de actio in pn.et vbū accuso crialē.vt no.i.d.c.cū i tua.et ff.et.C.de accusatio.p totum:tñ attēdi dz materia subiecta ar l.si vno.ff.de loca.cū si.et vide qd voluit Jo.de santu de vbo accuso.in.c.j.versi.accusare.xj.q.j.

¶ Querela.

¶ Ubi sumus in casu i quo nō pōt appellari poterit qrelari.sin.est glo.scdm do.card.ibi i.c.querelā.de pcurato.cū qrela sit actus citerior appellatione.vt ibi glo.quam do.ab.ibi dicit esse notandū pp statuta prudentia ɔ querelantem in certis causis.vt nō extēdatur ad legitime appellantē cū sint stricti iuris.l.qcq q astringēde.ff.de ver.obli.l.iij.§.hec adit verba.ff.de neg.gest.et ibi Bart.c.in nra.de iniur.et dā.dato idem dic ecōtra eadem rōne.et ad hoc adduco ego celebre tex.in.c.concertationi.de app.li.vj.vbi si grauamen non pōt reuocari p remediū appellatiōis ppter lapsuz decē

nõ poterit tñ reuocari p alia iuris remedia: ⁊ illũ tex. allegãt scribẽtes. ⁊ do. car. in cle. ↄstitutionẽ. §. insup. de elec. ⁊ adduco. l. fi. §. illud. C. de tempo. appellationũ. vbi ẽ casus qđ a negligẽtia iudicis nõ appellat: sʒ q̃relat ibi in ṽsi. tarditatẽ iudicis in q̃relã inducere. et hoc voluit ibi Bal. ⁊ hoc teneas in practica idẽ dic qđ prohibita appellatione non phibet supplicatio tex. in. l. vnica. C. de sen. prefe. preto. ⁊ tex. in. l. prefecti p̃to. ff. de mino. iũcta. l. si q̃s aduersus. C. de preci. imperato. offe. ⁊ gl. ordi. in. c. ex literis. in ṽ. supplicauit. de i integ. resti. ⁊ an in casib⁹ in q̃b⁹ sit phibita ap. sit phibita supplicatio bar. i. l. vnica. C. ne liceat tertio i vna eadẽq̃ cã puo. tenuit qđ sic idẽ voluit Bal. in. l. fi. C. de edicto diui adri. tol. ⁊ Jo. đ imo. i. c. ex lr̃is. p̃ legato vbi rep̃hẽdit do. anto. tenẽtẽ ibi ↄtrariũ eius qđ voluit bar. in. d. l. vnica. et qđ do. an. sequit do. ab. i. c. cũ ex lr̃is. de in iteg. rest. vbi ex illo tex. colligit qđ lʒ nõ possit tertio prouocari poterit tertio supplicari. do. me⁹ do. an. nouoꝝ reptor dicit in. d. c. tuʒ ex literis. q᷑ Bar. ⁊ Jo. de imo. recti⁹ loquũt q̃. d. ant. ⁊ do. Ab. ⁊ nõ solũ nõ lʒ tertio supplicare immo nec scđo. ⁊ alr̃. tex. celebrẽ i. d. l. si q̃s aduersus q̃ hoc optime pbat nõ obstat. d. c. tũ ex literis. q̃r iudicio meo põt talr̃ rñderi: vt pcedat in principe admittẽte illã supplicationẽ ex sola benignitate: nõ f̃m rigorẽ iuris. nã ex solo rigore iuris pcessit: vt tertio nõ possit appellari: cũ ergo p̃nceps sit supra ius. c. pposuit de ↄces. p̃bẽ. ⁊ ex sola volũtate possit dispẽsare ↄ ius positiuũ vt voluit Jnn. in c. cum ad monasteriũ. de sta. mona. quẽ refert ⁊ sequit do. an. in. c. ij. de ↄsti. ⁊. d. ab. in. d. c. tũ ex lr̃is. ⁊ i. c. de multa. de p̃ben. ergo poterit ↄ ius dispẽsare supplicationeʒ admittendo. arg. d. c. pposuit. ⁊ isto mõ pcedat opinio. do. ab. ⁊ do. Anto. alias pcedit doctrina Bar. ⁊ sequacium vel alr̃ iudicio meo vt ille text. nõ loquatur in supplicatione cuʒ tex. rotũ dũ habeamus qđ nõ possit iterũ supplicari. vt in. d. l. si q̃s aduersus. tene tamẽ primã responsionem et concorda doct. put dixi. ⁊ p p̃mo dicto si vis tenere cõtrariũ disputando ⁊ cõferendo vide do. meũ in. c. j. de offi. lega. vbi plene disputauit an prohibita appellatiõe videat esse prohibita querela. vide eũ ibi in additione in practica tamẽ nõ recedas a communi opinione glo. ⁊ docto.

Additio.

Adde doc. ⁊ ibi gemi. i. c. romana. §. j. rñso de appel. li. vj. in eo quero an epus possit adiri sine suo officiali p viam supplicatiõis: ⁊ vide barba. in. c. ex lr̃is. de in integ. resti. tex. ⁊ ibi Pau. ⁊ doc. in clemẽ. constitutiões. §. insuper. de electio. Et vide Pau. de ca. in. l. ij. i ṽ. missus. ibi nec potest appellare. C. de edicto diui Adria. tollẽ. ⁊ Alex. in ↄsi. xcij. inci. in causa domini Barto. in. j. col. in. iiij. volumine. vbi vult qđ statutũ tollẽs appellationem nõ intelligitur tollere querelam allegat Bal. ⁊ Sali. in. d. l. fi. ⁊ vide Paulũ de eleaʒa. in cle. j. de seque. pos. gl. ⁊ doc. in. d. c. ex literis. in ver. supplicauit. ⁊ Abb. in. d. c. querelã. ⁊ plene per imo. in. l. ex consensu. §. fi. in pe. ⁊ vltima col. ff. de appel. ⁊ in. l. j. §. fi. in. xx. co. fi. a quibus appellare non licet. ⁊ per Sali. i l. fi. circa vltimã col. C. de sen. ⁊ p Ange. in. l. j. C. de sen. p̃fect. preto. ⁊ But. in. c. pastoralis. de appel. in no. dixi plene in c. j. de offi. delega.

Quasi contractus.

Superior ex iusta causa põt reuocare statutũ transiens in quasi contractuʒ cum subdito. istud singu. dixit. Jnn. in c. i nostra. de iniur. refert ⁊ sequit do. me⁹ i. c. at si clerici. §. de adulterijs. in. xx. col. de iudi. licet et secundum eum alij qui reprobant illud dictum tamẽ est para veritas pro quo dicto allegat tex. ⁊ de sing. in. l. titius. ff. de obsequijs. ⁊ de materia vide in ca. nouit. de iudicijs. ⁊ Barto. in. l. oẽs populi. de iusti. ⁊ iur. et in. l. penulti. ff. de decre. ab ordi. facien. ⁊. l. eum qui. ff. de excu. mune. ⁊ in. l. priuilegia. C. de sacrosan. ec. ⁊ Bal. in. l. qui cum mil. se patris. C. vnde libe. ⁊ in. l. si cum ff. de dolo. ⁊ in. l. non nupte. ff. de sena. to. et in. l. digno vox. C. de legi. faciũt ea que habent in. c. q̃ in ecclesiarũ. de cõstitutio. ⁊ i. l. j. C. si ↄ ius vel vti. pub. ⁊ vide plene p do. meum in. d. c. nouit. in. xiij.

charta vbi p dicto Inno.allegauit tex. d.l.titius.p valde sing.vide eundē do. meū i.c.j.de cōsti.vbi de materia:z illū tex.d.l.titius.reputauit:vnicū z singu. ad hoc Lud.ro.alibi ad pūs nō habeo menti quod singulariter not.

¶ Quadragesima.

¶ Ubi aliqua.l.vel canō īponit pniam triū q̄dragesimar an intelligat de quadragesimis triū ānor:dic q nō:sz itelliget de trib9 q̄dragesimis vni9 anni. pria erit añ festū natalis.alia ante pascha.tertia añ festū scti ioannis baptiste glo.habes nota.in.c.qui cōpulsus. xxij.q.v.quā seq̄tur ibi Archi.z istā gl. didici ab eximio iuris pōtificū doctore z sacror canonū patre dño et p̄ceptore meo de mane dño Joāne de sala.z tene menti illā gl.ad hoc.sed ego dubito an illa glo.dicat verū.primo qz nullū ius: nec.l.allegat pbās seu pbantem hoc:z p ɔñs erubescim9 cū sine lege loq̄mur l.illam.C.de collatio.in auc.de tricte z semisse.§.cōsideremus.c.j.ne se.vacā. cū si.item lz autoritas Jo.teutonici sit magna tñ tm creditur doctori inq̄tum mouet se rōne vt est bon9 tex.in.c.ego solus.ix.di.Ego disputationis grā dicerē qd vbi.l.facit mentionē de quadragesima dz intelligi tale verbū in potiori suo significato arg.l.j.§.qui imppetuum.ff.si ager vectigalis vel emphy. peta.l.j.§.si is q̄ nauem.ff.de exercito. l.iij.§.hec aūt verba.ff.de neg.ge.cū si. cum ergo quadragesima proprie dicat quadragesima añ pascha de ɔse.di.v.c. quadragesima.ergo de ea debet itelligi itē vbi.l.non dicit:nec nos dicere debemus.l.si fuū.§.nō dixit p̄tor.ff.de acq̄. here.facit qd voluit Bal.in.c.venerabilē.de elect.z in.c.rodulphus.de rescriptis.z in.c.fin.de proba.cum ergo iure cautū nō sit qd tres quadragesime imposite p pnia:ita interp̄tent ego tñ in facto nō recederē a glo.d.c.si q̄s cōpulsus:z p. eā intellige.z expone text.in.c. accusasti.de accusa.in ver.p tres debet quadragesimas penitere.

¶ Res.

¶ Appellatiōe rei largo sumpto vocabulo venit hō.tex.ē iudicio meo melior de iure.in.l.ola.§.fin.ff.de leg.ij.z vide ibi bal.z Jo.de imo.z vide Bal.i.l.j.ff. de sta.ho.vbi idem tenet et allegat.d.l. ola.§.fi.z.l.fi.C.de ver.sig.et.l.talem.§. fi.ff.de here.instituē.vide Lud.ro.ɔsil. cclvij.in.ij.dubio illi9 ɔsilij vbi ɔsuluit qd appellatione propriorum bonorum veniunt subditi.vide do.meum de hoc in.c.secundo de consti.

¶ Additio.

¶ Adde bar.i.l.lz.C.de pactis.vbi dixit p illum text.qd si bona relinquūtur sub app.rer cōtinet tota hereditas vt ibi.C.vbi res eius.nō obli.l.fi.ff.de vsu fru.lega.qz ibi erat heres vniuersalis z in.d.l.licet non.

¶ Religio.

¶ Si aliq̄ religiosi dolo inducāt aliquē ad religionē vt lucrent bona sua si ille sic induct9 facit professionē tz pfessio sz bona nō veniūt ad monasteriū z hoc in odiū ipsor:qz nō pp deū:sed pp bona tpalia iduxerūt illū ad monasteriū siue religionē tex.est sing.z alibi nō repertus in.c.cōstituit.xx.q.iij.z illū tex. reputauit sing.do.Ab in plerisq3 locis: z maxime in.c.in pñtia.de pbatiōib9.z in.c.p̄terea.de offi.dele.z in.c.cū dilectus.de his q̄ vi metusue cā fi.z licet q̄dā diceret qd ille tex.hoc nō pbat qz loquit in epis z ab.et tōdētib9 aliquos p circūuentionē vt habeant eor bona:tñ si subtiliter pōderet pbat dictū abbatis iūcta gl qz ad hoc tōdebāt vt intrarent monasteriū:ptz:qz si ei dicceret nō faceret ad.q.illi9 cause qd nō est dicēdū ar.l.imperatores ff.de in diē adie.z qd tondebantur vt pfiterentur z essent monachi facit optime tex.iuncta glo.in.c. j.de regula.z in.c.ij.eo.ti.

¶ Relatio.

¶ Si q̄s in supplicatiōe vel aliqua scriptura refert se ad aliqua instrumenta:et acta pro veriori expressione cōtentorū illa habentur ac si fuissent expressa.casus elegans est de hoc secundum Ang, ibi in.l.oēs.in ver.tanq̄ sup singulis.C. de quadriē.prescri.faciat tex.si duo.ff. de administ.tuto.et quod not.in auc.si quis in aliquo documento.C.de edendo.z in cap.j.de probatio.nam id quod

ad aliud refert intelligit ƒm id ad qđ refert et fit relatio. ita dixit Bald. post Jac. but. in auť. sacraměta puberũ. C. si aduer. vendi. relatio. in dubio censetur simplex. l. iulianus refert. et ibi glo. ff. de he. insti. ⁊ Bald. in. l. ij. C. manda.

¶ Re exigente.

¶ Statuto cauetur qđ testaměntum valeat cũ sex testib⁹ et re exigente valeat cũ q̇nq̃ not. p illa verba re exigente qđ si testator reperiret esse adeo in extremis quod impossibilis fuisset cõuocatio sex testiũ qđ valeret cuz q̇nq̃ ꝓpter equitaté. nã illa verba re exigěte exponunt. i. equitate suaděte. i. dictãte ita dixit gl. not. in. l. j. ꝟbo re exigěte. C. de in ius vocan. quam ad hoc ponderauit q̇dam doctor modernus bononiensis: scilicet do. Uincentius de palliotis.

¶ Robore suo.

¶ Uerba i suo robore duratura nõ tribuũt nec dãt robur nouũ: ita dixit ang. in. l. oẽs. in ꝟ. suo robore. C. de prescrip. xxx. annoꝝ vbi allegat. l. scripturas. C. qui po. i pig. ha. ⁊ auť. quas actiões. C. de sa. san. eccle. ⁊ in corpe vñ sumit ⁊ dicit hoc esse vtile p statutis ⁊ cõtractib⁹ ⁊ vide eũdě ang. i. c. fi. §. fi. ařs. in p̃n. C. de těpo. ap. vbi dicit se audiuisse Jaco. but. dixisse qđ talia ꝟba in statuto nullam vim cõferũt nisi statutũ fuisset abrogatũ. qꝛ tũc illa ꝟba tollerẽt abrogationẽ. ⁊ ita dicit de facto se ifinitis vicibus practicari vide de hoc Bald. ⁊ do. meum in comměto. c. cũ accessissent. in verbo in suo robore de cõstitutio. et vide Richar. ⁊ Bar. de salice. in. l. legẽ. C. de pactis. vbi dant hãc doctrinam. ⁊ vide do. meum in cõměto. c. intelleximꝰ. de iudi. ⁊ in. c. j. de pactis. vbi optime facit. tex. ille ƒm domi. meum ibi ⁊ Richar. ⁊ Bar. salice. in. d. l. legem.

¶ Remissio.

¶ Aliq̇s fecit furtũ bononie ⁊ accessit in siciliã si in sicilia punit nõ habet locũ remissio. ita incidẽter dixit Bald. in l. si abducta. C. de fur. vt ibi plene p eũ refert ⁊ sequit do. meus i. c. j. de rapto. tu vide Salic. in auť. si ꝟo criminis. C. ad. l. iuliã. de adulte. ⁊ i. l. j. C. vbi de cri. agi oportet. vbi dicit quod Dyn. tenet ibi q̇ remissio est fienda ad locũ delicti anteq̃ iudex domicilij cõdẽnet eũ ꝓs secꝰ ⁊ mouet p. l. reieg. ... cere. ff. de interdic. qđ nota. ⁊ vide notata. in. c. postulasti. ⁊ ibi p pe. de ancha. in repetitione de foro cõpe. ... li. ⁊ in cle. pastoralis. ... quo in ꝓuincia. C. vbi de cri. agi. oportet. ⁊ in. l. si cui. ff. de accusa.

¶ Rescriptum.

¶ Quidã impetrauit rescriptũ a sede apostolica in quo mandat ꝓuideri im petranti de primo bñficio vacaturo in diocesi bononiẽsi. q̇dã ꝟo alter ipetrauit aliud rescriptũ in quo mãdat ꝓuideri impetrãti de p̃io bñficio vacaturo in ecclia cathedrali ciuitatis bononie contingit qđ vocat bñficiũ in ecclia cathedrali q̃situm fuit q̇d iuris an scđs debeat ꝑferri p̃mo. ⁊ prima facie vr̃ dicẽdũ qđ sic p regulã generi p speciẽ de reg. iur. lib. vj. c. j. ⁊. c. pastoralis. §. qm̃. c. abbatẽ. de rescri. l. aliměta. §. basilice. de ali. ⁊ ciba. leg. l. sanctio legũ. ff. de pe nis. cum sit tñ in facti cõtingẽtia apud parmã existẽs scholaris bononie ꝯsului et tenui ꝯtrium ⁊ in terminis adduxi celebrẽ theoricã Bar. in. l. si dño. ff. de lega. j. vbi voluit hoc motus rõne qđ vbi vtraq̃ dispositio solũ venit verificãda i certa specie lz altera sit magis gñalis quod ad ꝟba nõ hz locũ illa r̃la generi p spẽm ⁊ optime facit. d. l. si dño. §. si he res. ff. de op. leg. ⁊ p illa theorica Bar. adduco casum iũcta gl. in. c. ex parte. el j. de offi. dele. ⁊ illũ tex. iuncta sua glo. ad hoc põderet ibi do. abb. ⁊ idẽ voluit in. d. c. pastoralis. §. qm̃. ex q̃ sume theoricam qđ licet dispositio sit gñalis si nõ põt verificari sub qualibet spẽ cõtẽta sub illo gñe illa gratia dr̃ specialis ⁊ nõ gñalis qđ sin. not. p limitatiõe. d. r̃. generi per speciem. cum similibus.

¶ Recusatio.

¶ Tertius cõparẽs p interesse suo potest recusare iudicẽ si hz cãm legitimã recusandi eum: nam ex quo admittitur pro interesse suo vt in. c. veniẽs el. de testi. ⁊ in. c. cum super. de reg. iur. ergo debẽt audiri oẽs defensiones sue. arg. c. cum inter. de excep. sing. est glo. quam do. abb.

do.Abb.dicit se nescire alibi in.c.cũ su per.de offi.deleg.& illã glo.sequitur ibi do.an.& do.Cardi.& do.meus do.an.nõ tradas oblivioni quia generosum & stu pendum dictum est.

¶ Rescriptum.

¶ Aliqua.l.phibet aliqd rescriptũ seu priuileg'ũ impetrari sup aliqua re & p hibet iudices admittere cautelam tibi do si vis conseq̃ intẽtũ tuũ vt impetres rescriptũ in quo inserat clausula nõ ob stãte.l.q̃ phibet impetrari vel cõcedi et qd fiat mẽtio q iudex debeat admitte re qz si nulla mentio fieret de iudice iu dex dz dicere fateor tuũ rescriptũ vale re & te esse excusatũ pena ipetrãdi:sed ego nõ possũ admittere vl'audire iste est tex.iudicio meo singlaris & ibi Bar. in.l.nemine.C.de cano.fru.vr.rome.li. xj.& vide nota.p cononistas in.c.nõnul li.de rescrip.& per Jo.an.in.c.vnico.de exces.prelato.li.vj.nouella.& per Bar. & alios i.l.fi.C.si cõtra ius vel vti.pub. & in extrauagãti ad reprimẽ.in ℣.legi bus nõ obstãtib':& aliqd per Bal.in.l. humanũ.C.de legi.& plene per do.meũ in.d.c.nõnulli.ad quẽ te remitto & ad duco tibi glo.celebrẽ i.l.oẽs.C.de aque ductu lib.xj.vbi Bar.per illã glo.dicit qd licet lex expresse phibeat qd rescri ptum principis cõcessum sup tali nego tio etiã ex certa scientia nõ valeat ipso iure th si princeps rescribit & in rescri pto dicit nõ obstãte tali lege valet.do. meus do.Alexã.de imo.ibi in addi.al legat glo.magistrã in aut.de heredi.et fal.in glo.j doct in.d.l.fin.& Bart.in.d. extrauagãti ad reprimendam in versi. non obstãtibus.Bal.& doc.in.l.sed et si quis §.questitum.ff.si quis cau.p Bar. & doc.in.l.si quis.in princ.testa.de leg. iũ.per Bar.in.d.l.humanum p Bal.et doc.in.l.sancimus.C.de testa.per bal.& doc.in.l.nemo põt.ff.de leg.j.& per are tinum insti.de act.in.§.in bonefidei et in.l si cõstat.de appella.sed vide domi. meum do.An.plenius in.c.nõnulli.

¶ Reuertantur.

¶ Verbũ reuertant significat trãslatio nẽ dominũ ipso iure ter.habes pegriuũ quẽ ad hoc põderat ibi Bart.in.l.quis quis.in ver.reuertant.C.de omni agro deserto.li.xj.qd no.qz est vtile pro sub stitutionib'de quo habes in.l.si nunq̃. C.de reuocand.dona.&.C.de inoffi.do ti.si totas.& vide barto.in.l.centurio et ibi per modernos.ff.de vulga.et pupil la.substitutio.

¶ Rescriptum

¶ Rescripta impetrata a potẽtib' exi stẽti' i curia romana sunt ipso iure nul la qñ inserũt alicui preiudicium.istud probat text.in optimum argumentũ in l.j.C.de fund.limi.lib.xj.in ver.quicq̃d vel potẽtia vniuscuiusq3.& illũ text.ad hoc magnificit Andr.de barulo.quem refert.& sequitur ibi Bart.

¶ Restitutio.

¶ Obligatus ad restitutionẽ liberatur restituẽdo paupib' non supstitib' illis quib' facienda esset restitutio adeo qd restitutio nõ spectet ad epm nec distri butio male oblatorũ sed ipsemet q̃ occu pauit potest paupib' restituere & in fo ro anime liberatur.ad hoc facit elegãs tex.in argu.optimũ & si subtiliter põde retur hoc probatur in.c.sicut dignũ.de homici.quẽ text.ad hoc magnificit do. abb.vide eundẽ in.c.cum sit de iudeis.

¶ Repetitio.

¶ Vbicũq3 ea q̃ ponunt in pñitionib' sunt pparatoria sequentiũ tũc semper vident repetita in sequẽtibus.sing.est doctrina Petri de belui.per quẽ refert & sequitur Cyn.in.l.per retentionẽ.C. de vsu.& etiam ibi refert & sequitur do. meus domi.And.in repetitione c.Ray naldus.de testa.ad finem quod not.pro his que notantur in.l.titia.§.j.ff.de ver bo.obliga.cum simi.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet qd a sentẽtijs cõsulũ nõ possit appellari vel de nullitate q̃ri dic qd tale statutũ nõ vendicabit sibi lo cũ in nullitate q̃ causatur a defectu iu risditionis.ista est gl.elegãs in cle.vni ca in verbo non obstante.de seq̃.pos.et fruc.quã glo.magnificit ang.in quodã suo solenni cõsil.in ordine.cxcv.& illa3 gl.reputauit singu.do.car.in.d.cle.vna pro que dicit esse casum iñcta theorica Bar.in.l.fideiussor.§ ait pretor.ff.q̃ sa

tisda.co.vide plenissime p illa glo.supremum vtriusq3 iuris doctorē do.meū in.c.at si clerici.in.iiij.colū.de iudi.vbi allegat ꝛ refert plures doctores allegātes illā glo.ꝛ p illa glo.esse plures tex. vide ibi oino.tu vide modernos post Ang.in.l.de pupillo.§.qui op⁹.ff.de noui ope.nū.vbi plene scripserunt de veritate illius glo.ꝛ fallentijs ad eam.

Societas.

An societas cadat in iudeū.Bar.i.l.j.ff.ad.l.iuliā maiest.dubitauit de ista qōne.sed nō decidit Ang.ibi.ꝛ in.l.vtimur.ff.de sepul.vio.decidit ꝛ refert fuisse obtētū de facto qd app.socioꝝ venit iude⁹ i mercimonijs ꝛ istā theo.An.refert ꝛ sequit do.me⁹.in.c.post miserabilē.de vsu.quē tex.ad hoc pōderat ipe in ꝟ.tā in mercimonijs ꝙ in alijs cōionē oimodā ꝛc.q̄ tex.innuit cōionē in mercimonijs nō esse ꝓhibitā inter iudeos ꝛ xp̄ianos cessantib⁹ vel restitutis vsuris ꝛ hoc idē voluit ibi domi.Abb.post alios vbi colligit argumentū a ꝯrio sensu qd xp̄iani non peccāt cōicantes iudeis in mercimonijs ex quo ibi in penā interdicit eis cōmunio.nā fm eum regulariter nō est interdicta sed nimia familiaritas et cōuersatio bn̄ interdicit vt.xxviij.q.j.c.sepe.ꝛ.c.null⁹.ꝺ iude.c.j.ꝛ.c.ad hec.e.tit.cū si.facit.c.ꝛ si iudeos.de iude.ꝛ tex.ꝛ qd voluit ibi do.abb.in c.postulasti.eo.tit.ꝛ.c.iudei.de testi.ad fi.iver.ab eis sola humanitate faueri. sed iudicio meo l3 ista theorica sit sequēda tn̄ mihi vr̄ dura ꝛ piculosa ꝛ forte de rigore iuris non verā:nā societas est q̄dā fraternitas.text.est apert⁹ in.l.verū ff.pro socio.sed inter iudeos ꝛ xp̄ianos nulla est fraternitas qꝛ solū xp̄iani dicūtur fratres ꝓpter regenerationis lauacrū vt in.c.nos ad mēsam.xj.q.iij.ergo sed de equitate theorica Ang.ꝛ do.mei ꝓcedit qꝛ ex quo eccl'ia patit cōionem esse inter fideles ꝛ iudeos ꝛ humanitate q̄dā tolerant p cōsequēs in mercimonijs ꝛ negotijs appellatione sociorū venit iudeus in mercimonijs adeo quod si quis habeat saluumcōductum p se ꝛ socijs ꝛ adducat secum iudeum veniet appellatiōe socioꝝ si inter eos erat societas in mercimonijs ꝛ hoc ponderabis ꝛ sic procedit.d.c.post miserabilē.ꝛ theorica Ange.ꝛ sequacium

Statutum.

Statutū loquēs in vēdēte nō habet locū in faciēte pactum de vēdendo.ista fuit elegans doctrina Jac.de bu.in.l.j. C.de pact.pigno.vbi sing.dixit statuto cauet qd de venditione soluat g.bella dicit qd non soluet si fuit factū pactum de vēdēdo qꝛ aliud est vendere ꝛ aliud est facere pactū de vēdēdo.facit in arg. l.ampli⁹.ff.rē ra.hab.vbi aliud est agere ꝛ aliud agere velle:ꝛ aliud petere et aliđ velle petere:ꝛ istā doctrinā retulit mihi do.meus in plateis bononie dum declararet mihi aliq̄ dubia.post descēsum cathedre ꝛ dixit qd ꝯsuluit fm illā doctrinā quā vt celebrē ꝛ verissimā memorie mandaui ꝛ originaliter vidi.

Additio.

Adde tex.ꝛ ibi Pet.de anch.Joā.de anania in.c.meminimus.de accusa.qd aliud est accusare ꝛ aliud est velle accusare ꝛ Sali.in.l.si q̄s argentū.§.sed ꝛ si quidē.C.de dona.vbi si q̄s dixit ego donabo tibi talē rē vel p pactū ꝯuenio tecū qd donabo tibi talē rē qd ex tali pacto nō datur actio qꝛ non est donatio de pn̄ti sed ꝯuētio de donādo in futurū vt in sin̄ no.ff.de eo qd certo loco.l.in bonefidei.Et vide gemi.i.c.a collatiōe.de app.lib.vj.vbi dixit qd aliud est vendere ꝛ aliud est vēditioni cōsentire.c.vni co ne sede vacan.lib.vj.ꝛ vide glo.in.c. eum cui.de prebē.lib.vj.vbi diuersum est cōferre ꝛ mādare conferri:ꝛ vide gl. in.c.si postꝙ.eo.tit.ꝛ li.ꝛ do.in.c.fin.de offi.leg.ꝛ glo.in.c.si apl'ice.de prebē.li. vj.vide.Jo.de imo.in.l.i edib⁹.§.ex reb⁹.ff.de donati.in.ij.col.in fi.vbi dicit quod aliud est donare ꝛ aliud pactum de donando.sicut aliud est vendere et aliud facere pactum de vendēdo.iuxta not .in dicta.l.in bonefidei.ꝛ in.c.pen. ꝛ ibi glo.de elec.lib.vj.

Statutum.

Si statuto cauet ꝙ si q̄s occiderit aliquā bānitū habeat mille seu centū.quidam ꝓiecit indirecte ꝛ interfecit bānitum an habebit premiū:dic qd non.ita

dixit Inn.in.c.ad audiētiā.de homici. ꝛ bar.in.l.ij.ff.de ꝯdi.ꝛ demō.ꝛ in.l.genero.ff.de ifami.ꝛ in.l.nulla macula.C. de dilatioib⁹.li.x.do.ab.in.c.in eccl'ie. de cēsi.ꝛ in.c.nemo.de simo.ꝛ bal.in.l.q̄ heredi.ff.de ꝯdi.ꝛ demō.ꝛ i.l.si quis in graui.ꝛ ibi oēs. ff.ad silla.do.Cardi.et ibi do.me⁹ in.c.cognoscētes.de ꝯstit.et do.meus in.d.c.ad audientiam.

¶ Surreptio.

¶ Si forensis impetrat beneficiū ꝛ nō facit mentionē de loco sue originis gratia est surreptitia qꝛ in dubio papa intēdit ꝓuidere cuicūq; in patria sua glo. sing.ꝛ alibi nō reperta fꝫ do.abb.in.c. si ꝓponēte.de rescript.sed do.an.ibi nō approbat illam glo.per notata.in.c.ne ꝓ defectu.de elec.do.abb.dicit illā glo. esse verissimam:ꝛ non obstat secūdū eū nota.in.d.c.ne pro defectu.quia procedunt in his qui scienter eligendo forēsem videntur renūtiere eorum fauori. sed gloss.d.c.si proponente.procedit in impetratione a papa qui non presumitur scire nationē impetrantis vnde taciturnitas natiōis inducit subreptionē quia si expressisset suam nationē papa non concessisset sibi gratiā in partibus alienis vel saltem nō ita de facili vt colligitur de cle.peregri.per totuꝫ.ad idē bon⁹ text.in.c.bone el.ij.i ver.nec vellemus ei proficere alienū de postu.ꝑla. ꝛ vide tex.in.c.null⁹ inuitis.lxj.di.ꝛ ad c.ad decorem.de insti.quod videtur obstare.ꝛ contrariari predictis.dic vt ibi not.vide ibi do.Abb.ꝛ hanc partē vt verissimam sequor ꝛ in facti contingētia: ita obtinui bononie ꝓ vno canonico.teneo menti.

¶ Sententia.

¶ Interlocutoria si executioni demandata non poterit reuocari nisi de ꝯsensu partium:singu.est glo.in.l.j.§.fin. ff. de ꝑto.stipula.fm do.Bard.in.d cle.si. de appel.ꝛ in.c.cum cessante.eodē tit.ꝛ ꝑ modernos in.l.quod iussit.ff.de re iudi.l.j.§.fi.ꝛ Bar.i.d.l.quod iussit.ꝛ bal. in.l.eleganter.§.si quis post.ff.de ꝯdi. inde.ꝛ in.l.arbitrio. ff q̄ satisda.cogan. idem si esset talis interlocutoria q̄ secū traheret executionē secūdū Bar.ꝛ doc. i dicta.l.j.§.fi.ꝛ hoc intellige si iterlocutoria sit valida secus si nulla quia lꝫ executa sit poterit sine cause cognitione ꝛ de facto retractari per iudicē quaten⁹ de facto ꝓcessit fm Bald.in.l.post sententiam.C.de sen.ꝛ interlo.om.iud.vbi ad hoc allegat glo.sing.fm cū in.l.minor.in prin.in gl.ij.ff.de euic.ꝛ idē bal. in.d.l.arbitror referunt ꝛ sequūtur moder.in.d.l.qđ iussit.ego allego aliaꝫ gl. in.c.primates.ij.q.j.quā allegauit ꝑ celebri Bal.in.c.accedens.el.j.vt lite nō contest.quod factum de facto tollit̄ de facto ꝛ allego aliā.in.l.verū.§.ex facto. in ver.reddere.ff.de mino.ꝛ allego aliā in.l.j.ver.infirmabitur.ff.de ferijs.ꝛ vide Bal.ꝑ illū tex.ad hoc celebrem in.c. graue.de offi.ordi.in ver.per teipsuꝫ relaxes:ꝛ vide no.tex.in.l.j.in prin.in ṽ. facile.ff.si mulier ven.no.per quē tex.dicit Bal.in.c.j.de mili.vasal.qui i contu. est.ꝙ iudex qui fecit primū decretum ꝑ erroreꝫ ipsemet potest reuocare:ꝛ vide eundē Bal.in.l.ob maritorū.C.ne vxor pro mari.ꝛ in.l.si pactuꝫ.C.de pactis.ꝛ in.l.si deserta.C.ob pub.pēsita.ꝛ i rub. de suc.edic.C.vbi allegat tex.d.l.j.in ṽbo:facilis.ꝛ in alijs etiā locis allegat q̄ breuitatis gratia omitto.ꝛ vide domi. meū in.c.exhibita.de iud.i.iiij. colum. vbi.de hoc.

¶ Sententia.

¶ Interlocutoria i qua iudex interpretat̄ ṽba ambigue sentētie reuocari non pōt.glo.est sing.in.l.quicquid astringēde.§.per ꝓmissorē.ff.de ver.obli.vbi dr ꝙ iterp̄tatio nō pōt fieri nisi semel quā gl.reputauit sing.Ang.in.l.quod iussit ff.de re iud.Jo.de imo.ibi dicit qđ ang. in.d.l.quicquid ꝯtrā tenuit per.d.l.qđ iussit.ꝛ respōdet ad.d.glos.quod loquatur ꝛ ꝓcedat in iure declinādi quod cōpetit parti.solennis doctor dñs Alexā. de tartagnis d imo.i.d.l.quod iussit.refert bal.i.l.ij.C.de sen.ex pericu.recitā. ꝛ Joannem de imola in.l.ab executore. in princi.ff.de appel.simpliciter tenere quod tenet Ange.in.l. quod iussit.per illam glos.singularem in.d.l.quicquid. ꝛ dicit se putare illam gloss.procedere in interpretatione sententie interlocu

torie ꝛ dicit ꝙ ita videtur tenere Bar.i l.inter stipulantē.§.j.ff.de ꝟ.obli.ꝑ.d. glo.sing.in.d.l.quicquid.facit fꝫ eū qđ no.bar.in d.l.qđ iussit.in ꝟsi.quero an iudex possit pluries sicut em̄ interlocutoriā pluries reuocare pōt:vt in.d.l.qđ iussit.cōiūctis notatis ꝑ bar.ibi ita pōt interpretari nā ſm eū sicut testator pluries pōt reuocare testamētū ita sine dubio pluries poterit interpretari facit.l. heredes palā.§.sed sinautē.ff.de testi.et qđ voluit do.i.c.j.de sum.tri.ꝛ fi.cath. li.vj.ꝛ qđ voluit Bal.in.rub.C.de rerū ꝑmuta.ꝛ qđ no.i.c.dilecti.đ accu.ſꝫ diffinitiuam sentētiā iudex reuocare non pōt.l.iudex postq̄ .ff.de re iu.c.lr̄is. de offi.deleg.iō eā semel poterit interꝑtari per.d.glo.sing.ꝛ dicit hanc rationem fuisse de mēte Ang.i.d.l.q̄cquid. quam glo.ita intellectā menti commenda.

¶ Sententia.

¶ Interlocutoria q̄ habet vim diffinitiue reuocari nō potest.gl.est valde nota.in.c.fi.i ver.inanes.de elec.li.vj.no. Bal in.l.arbitror.ff.qui satisda.cogā.et in.l.hac edictali.§.quaꝫ obseruationē. C.de secun.nupt.ꝛ do.Ant.in allega.in c.j.de re iud.ꝛ in capi.causa cessante.de appella.ꝛ scribētes in.l. quod iussit.ff. de re iudi.

¶ Sententia.

¶ Si iudex sine cause cognitione ꝛ ꝑte nō citata protulit interlocutoriam ꝛ sic erat notorie iniusta poterit eā sine citatione reuocare:ita notabiliter dixit Anto.de but.in.c.cum cessante.de app.idē voluit Bal.in.l.si pacto q̄ penā.in prin. C.de pactis.ꝛ in.l.ij.in.xj.col.C.de serui.ꝛ aqua.ꝛ in.l.finali.in.ij.colum.C.de edic.diui.adr.tollē.ꝛ Joā.and,in addi. Spec.in tit.de sen.prola.§.species.ꝟsi. quoqꝫ.cuius ꝟba reasumpsit Ang.ꝛ ēt Jo.de imo.i.l.de vnoquoqꝫ.ff.de re iud. vide quod voluit Bar.i.l.quod iussit.ff. eo.titu.ꝛ in.l.si opus.ff.de noui ope.nūtiatio.ꝛ Barto.in.l.perēptorias. C.sen. rescin.nō pos.in.ij.col.ꝛ Salic.in.l.post sentētiam.C.de sen.ꝛ interlocu.om .iu. eadē em̄ facilitate qua de facto iudex ꝑnūtiat eadē facilitate debet de facto reuocare ꝛ allegāt predicti doc. nota.per glo.ij.i.l.minor.in ꝑn.ff.de euic.ꝛ in.l. j.§.edictū.ff.si mulier ven.no.ꝛ hoc cōiter teneꝰ licet aliud senserit Bal.in.l.si deserta.C.si ob pub.pensi.per illū text. in fi.ꝛ quando interlocutoria reuocari possit ꝛ qn̄ non:vide notata in.d.c.cum cessante.ꝛ ibi per do.meum et per modernos in.d.l.quod iussit.

¶ Sententia.

¶ Interlocutoria i quo iudex ꝑnuntiat se iudicē incōpetētē ꝛ si expirat eiꝰ officiū reuocari nō pōt.sing.est gl.i aut.habita.C.ne filiꝰ ꝑ patre.pro qua dico sou re casum in.c.significantibꝰ.de offi.deleg.facit op.c.iudex postq̄.eo.ti.li.vj. ꝛ hāc partē sequūtur oēs i.d.l.qđ iussit ꝛ Cy.in.l.ij.in.vj.q.si quis in ius vo.nō ie.ꝛ Bar.ꝛ Sal.i.l.post sniam.C.de sen. et interlo.om.iudi.ꝛ Bal.in.l.arbitrio. qui satisda.cog.ꝛ in.l.eleganter.§.si qs post.ff.de cōdi.indebi.ꝛ Bald.in addi. Spec.in tit.de sen.in.ij.co.ꝛ Ang.in.l. j.§.fi.de preto.stipu.ꝛ do.meꝰ do.And. in.d.c.significātibꝰ.ex quo not.q' ibi ꝑ interlocutoriā finitur iudicis officium reuocari nō poterit illa interlocutoria per dictū.c.significātibus.qđ intellige verum in iudice delegato secus in iudice ordinario ſm Bal.in.l.preses.ꝑ illū tex.C.qūo ꝛ qn̄ iudex.ꝛ idē sentit in.l.j. ad finē.C.de pactis.ꝛ Pau.de cast.in.l. ij.in fi.si quis in ius voc.nō ie.licet de Bald.nullā mentionē faciāt Moderni in.d.l.quod iussit.dicūt q' sibi videꝰ qđ etiā ordinarius non possit reuocare qꝛ etiā in eo habet locū ratio assignata per Bar.in.d.l.quod iussit.videlicet qꝛ expirat iudicis officium in illa cā:nō obstat ſm eū.d.l.si ꝑses.qꝛ preses ibi iterū cognoscit ex eo qꝛ prima sententia fuit nulla.l.iiij.C.de accu.tu vero ꝑ veritate huius dicti pondera.ꝛ vide not.in.l. si vt proponis.la.j.C.quomodo ꝛ qn̄ iudex ꝛ plenius ꝑ Bart.in.l.si expressim. in pe.col.ff.de.appella.ꝛ per do.abb.in c.in literis.de offi.deleg.vide ibi dom. meum ꝛ per eundē aliquid in.d.c.significantibus.item limita.d.c.significantibus.pcedere si iudex ꝑnūtiauit se esse cōpetētem super principali negotio qꝛ nō potest reuocare secus si sup aliquo

depēdente a principali.c.dilect⁹.el.ij. de preben.quez tex.ita intellexit Pau. de eliaza.vt refert sing.in.l.post sniam. ꝛ ratio pz:qꝛ nō expirat officiū iudicis: item limita.d.c.significantibus cum si. non procedere vbi esset appellatum ab illa interlocutoria:qꝛ tūc oīs interlocutoria etiā per quā expirat offm̄ iudicis pōt reuocari si ab ea sit appellatū:qꝛ cū p appellationē sit suspēsa seu extincta sentētia.l.si causa cognita.C.de trāsac. fingit de pn̄ti non lata:ideo post ius primi iudicis remanet integra:ita sing. concludunt do.de rota sua conclusione. lxxx.incip.item ꝙ auditor ꝛ in cōclusione incipi.item si a pronūtiatiōe ꝛ etiam sequitur do.Anto.ꝛ do.ab.in .d.c.cum cessante.de appel.et do.Abb.in.c.puenit.el.ij.eo titulo.ꝛ hec omnia adde vt plenius hoc intelligas adde ludouicuz romanū in suis singularib⁹ nota.cxxx. vbi allegat pro sing.glo.in aut.habita ꝛ tex.d.c.significantibus.faciet.d.c.iudex.vbi probatur ꝙ si pronuntiatū est quem non debere esse iudicem in illa causa omnino desinit eē iudex.ꝛ facit.l. debere.ꝛ qđ ibi notatur.ff.de arbi.

¶ Sportule.

¶ Jus canonicū reprobauit sportulas c.cum ab omni.de vita ꝛ hone.cleri.sz an valeat cōsuetudo in cōtrariū Spec. in tit.de salarijs.§.j.versi.si vero ordinarius.tenet ꝙ sic.glo.sing.in cle.statutū.de elec.tenet ꝯrium ꝛ allegat.d.c.cū ab omni.in ver.pro diuersa terrarum consuetudine.ꝛ illa opinio tenetur ſm Lud.roma .in singula.nota.clxxxij.vbi in hoc casu est sicut pica.Ego dicerem isto modo ꝙ si iudex siue ordinari⁹ sine delegatus non habet beneficium sufficiens nec redditus sibi sufficientes qđ eo casu ius canonicum non reprobat sportulas ꝛ hoc probo per dictum.c.cū ab omni.per argumentum a contrario sensu.in ver.non obstāte quod est valiđū in iure.c.cū apostolica.ff.de his que fiunt a prela.sine consensu capituli.ꝛ l.j.§.huius rei.ff.de officio ei⁹ cui mandata est iurisditio cū si.ꝛ licet loquatur in delegato.d.c.cū ab oī.habet locuz in ordinario propter rationē decidendi q̄ nō minus concernit ordinarios ꝙ delegatos cum ꝛ ipsi sint beneficiati.nā vbi ratio legis est amplior dicto legis extēdetur dispositū legi ad amplitudinem rationis.l.regu.in ver.licet initium cōstitutionis demōstret.ꝛ ibi Bar.ꝛ Bal. ff.de iuris ꝛ facti ignorā.tex.melior de iure in.l.pater filium.§.fundū.ff.de lega.iij.l.cū pater.§.dulcissimis.ff.đ leg. ij.ꝛ quod legitur ꝛ qđ not.in.c.scđo req̄ris.de app.glo.sing.in cle.j.de elec.ſm do.Cardi.ibi.et ibi do.meus allegat ꝑ illa glo.preallegatos tex.item cessante ratione.l.cessat dispositio.l.ar.c.cū cessante.de appel.l.adigere.§.ꝙuis.ff.de iure patro.§.his oibus.lxj.di.cum si.cū ergo i casu nostro cessat ꝓhibitio dicti c.cū ab omni.ex quo nō habet redditus sufficiētes ergo poterit cōsequi sportulas etiaz de iure canonico ꝛ valebit cōsuetudo hoc modo considerata alias ꝓcedit glo.in.d.cle.statutū opinio ꝛ seq̄cium:ꝛ adduco quod voluit Salic.nec ab antiq̄ nec a moderna iuris prudētia adductus i hoc casu.l.iubem⁹.C.ad.l. iuliā repetun.vbi ꝯcludit ꝙ licet iudicibus non habentib⁹ salariū accipere de publico munere ꝑ premio sui salarij et nō vltra.vt in aut.de mād.prin.§.illud ꝛ in aut.de iudi.§.ne aūt labor.ꝛ lz loq̄tur q̄ ad dispositionē iuris ciuilis eadē rō militat de iure canonico ꝑnt dixi ꝑ argumētū a ꝯrio sensu.d.c.cū ob oī.et hec tene mēti ꝑpetuo qꝛ puto ꝟissima.

¶ Spurius.

¶ Spurij nō succedūt pr̄ib⁹ vt legit et notat in aut.lz.C.de naturalib⁹ li.text. est in.c.per venerabilē.ad fi.qui fi.sint legi.ꝛ notat in.c.cū haberet de eo qui duxit in mr̄imoniū.ꝛ in.c.nisi cū pridē. de renū.cū si.sz tn̄ patres pn̄t reliquere eis tacite medietatem omniū bonoruz instituēdo socium oim bonoꝝ illi⁹ spurij.sing.est tex.sz Dy.ibi.i.l.is q̄ duos. ff.de libe.lega.refert ꝛ seq̄tur ibi Bart. dummodo nō appareret de fraude.sequitur Sali.in.l.societatem.C.ꝓ socio. facit ad hoc glo.in.l.finali.C.de mu.et hono.conti.lib.x.ꝛ quod not.Bal.in.l. si emancipati.C.de colla.ꝛ tex.in.l.si cōmunē.ff.quēadmodum serui.ꝛ tex.i.l.si

quis ex argẽtariis.§.sinautẽ.ff.de edẽ. ꝛ qḋ no.Bar.in.l.precipimus.ad fin.C. de appel.ꝛ in.l.solẽt.ff.de ali.ꝛ ciba.le. et do.abb.in.c.fi.de iure patro.ꝛ in.c.j. de prescrip.ꝛ Ant.in cõsiliis suis.ↄsi.j. ꝛ Bal.in.l.imperator.ff.de sta.homi.et Jac.but.in.d.§.finaũt.ꝛ Bal.in.l.j.C.de testa.ꝛ do.meus post domi.Cardi.in.c. ioannes.de testa.ꝛ in repe.rubri.de re. eccle.in.xvii.col.circa.fi.ꝛ Joã.de imo. in.c.fi.de postu.do.abb.in.c.cũ dilectꝰ. de iure patro. Pet.de ancha.i.c.j.de iu- re patro.lib.vj.post alios Bald.in.c.j. qui.mo.feu.amit.gl.ꝛ ibi Pe.de anch. in clemẽ.si religiosus.de procur .fede. de senis ↄsi.lxiii.ex quibus nota ꝙ actꝰ illicitus respectu certe persone cẽsetur licitus respectu adiuncti:itẽ ꝙ quis ha beat aliquid per aliḋ qḋ per se habere non potest:ita dixit glos.in.d.l.si is qui duos.ꝛ allegat.l.Aristo.ff.que res pig. ob.pos.ꝛ.l.post rẽ.ff.de transactio.

Suspicio.

Scholaris qui debet intrare examẽ si habet aliquẽ ex doctoribus suspectũ ex legitima causa fuit dubitatũ tholose prout pcepi a q̃busdã sociis meis domi nis frãcigenis an possit recusari audio ꝙ fuit determinatum ꝙ sic qꝛ saltem do ctores sunt ibi vt testes:viḋ do.Ab.vbi in terminis ponit hãc.q.in.c.cãm que. el.j.de offi.deleg.ꝛ vide nota.per eũdez in.c.proposuisti.de proba.ꝛ nota.per Bart.in proemio.ff.veteris ꝛ testes de- bent esse sine suspicione.vt in.c.in lr̃is. de testi.cum si.adde etiã fm do.Alexã. de imo.in.l.vnica.C.de professo.q̃ in vr be constantinopo.lib.xii.ꝙ si doctores collegii dãt fabas reprobatorias scho- lari per odiũ ꝛ non iuste ꝛ cancellarius siue notarius collegii hoc videat solum per odium ipse solus potest approbare scholarem.ita dixit Joã.de imo.in.c.ex literis.de consti.qui allegat Joan.de li gna.ꝛ vide do.abb.in.d.c.causam.ꝙ si scholaris habet aliquem doctorẽ de col legio suspectum põt talis scholaris ire ad rectorem ꝛ ei ꝑponere causam suspi ciõis qua suspiciõe docta potest rector prohibere talem doctorez ne ingrediat in examine.

Simonia.

Amicus meus expẽdit aliqua simo- niace vt tibi cõferatur certũ beneficiũ an possit a te repetere illas expẽsas dic ꝙ nõ qꝛ iniustas illas fecit nec etiã ha beret actionẽ mandati si tu mandasses illi vt illas expẽias faceret ꝛ qꝛ ex tur- pi mãdato nõ oritur actio:vt in.l.si ꝓ non remunerãdi.l.§.rei.ff.mãdati.ꝛ est gl.notabilis i.l.ꝙ vtiliter.ff.de neg.ge. ꝛ tene menti hoc dictũ faciũt ea q̃ notã tur in.c.bone memorie.el.ii.de postula. ꝑla.vide ibi do.ab.ꝛ do.meũ vbi de hac q.iz respectu expensarũ postulasti.vide qḋ legitur ꝛ not.in gl.fin.c.cupiẽtes.de elec.li.vj.ꝛ distingue vt ibi.

Solutio.

Si actor nõ potest ire vel mittere ad locum destinate solutiõis an reus pos sit compelli soluere alibi q̃ in loco vbi promisit soluere:casuz habes notabilez secũdũ vnã lecturã in.l.vsuras.C.de so lu.ꝙ sic.ꝛ ibi Cy.commemorat inem.q. fuisse de facto inter commune Luce et commune Pisarum ꝛ refert ꝛ sequitur do.meus.do.Andr.in commento.c.vni ci.de plus pet.optime facit quod habe tur in auẽ.de incest.nup.§.si vero cõtis gerit.ꝛ ibi Nic.de neapo.refert ꝙ rayꝰ neriꝰ de forliuio per illũ textũ cõmemo rat fuisse questionem de facto.quidam pater fuerat bannitꝰ nec poterat veni- re ad locum vbi erat filius ad petẽdum sibi alimẽta.ibi enim est textus ꝙ filius tenetur prestare alimenta patri banni- to decidit ꝙ filiꝰ tenetur mittere alimẽ ta ad locum vbi erat pater ꝛ bene cõce dit hoc gl.nota.ibi in verbo necessaria q̃ icipit ad vestitũ qḋ dicit esse bene no tandum.tu limita hãc doctrinã nisi pa- ter esset bãnitus ratiõe pacis fracte qꝛ tũc filius nõ teneretur alimenta ꝑstare patri.c.j.§.si quis hominẽ.ↄ pace tenẽ. ꝛ viola.eius.vide Bal.in.c.j.eo.tit.vbi dicit ꝙ filius nõ põt alimẽtare patrem bannitũ vel hostez ꝛ si cõtrariũ facit pu nit:in amissiõe bonoꝝ ꝛ sic pater ꝓpter bannũ priuat iure nature.ꝛ istḋ voluit Lu.ro.in.l.si vero.§.de viro.ff.so.ma.ꝛ illam ꝓ bono pacis refert ꝛ sequit dñs meꝰ in.d.c.vnico.sed q̃ est practica q̃ cõ

petit pecunia extra locum destinatum solutioni: recurre ad gl.insti.de actio.§.si quis agens.in ver.loco debet enim facere mentionem illius loci vbi destinata fuit solutio dicendo et libellendo pecto decē vt mihi solueres hic vel ibi soluere promisisti. et post hoc nisi soluat poterit eum conuenire: vbicunque dummodo locus sit idoneus: et istud communiter tenent scribentes in.l.j.als.ij.ff.de eo qđ certo loco.

¶Sententia.

¶Sententia pōt reuocari si error probabilis postea detegatur.sing.est glo.in.c.fraternitatis.in ver.per errorem.de frigi.et malefi.quā reputaui.sing.ibi do.abb.et intelligit procedere quando detegetur error nō per probatiōes admittendas. quia posset excipi vt non admittantur propter transitū in rem iudicatam sed qn alias in ipa re apparuit de errore: vt in d.c.fraternitatis.et per iura allegata ibi in glo.ex quo dominus Abb.infert quod hoc dictū nō sit restringendū ad cām matrimonialem sed procedit etiam in alia causa: et vide qđ legitur et notatur in c.ij.de purg.vulga.et ibi do.abbas.et vide notata in.l.admonēdi.ff.de iureiu.et si probationes iniuste de facto admitterentur iudex debet retractare sentētiam nō obstante quod transiret in rem iudicatam.ita singu.dixit Inno.in.d.c.cum dilecta.de rescrip.et in.c.cū bertoldus. de re iudi.refert et sequitur do.abb.in.d. c.fraternitatis.

¶Sententia.

¶Si notorie appareat sniam esse iniustam dz reuocari nō obstante quod nō fuit appellatū.singu fuit dictum Inno.in.c. fraternitatis.de frigi.et malefi.refert et sequit ibi do.abb.et in.c.ij.de purg.vul. et optime faciat vterque tex.nam notorietas iniustitie reddit sententiam nullam vt in.c.inter ceteras.de re iu.et snia iiusta lz ppter psumptionē q̄ cessat vbi notorietas iniustitie est in ɔtrariū.et opinio debet cedere veritati.viij.dist.veritate. cū si.et vide de sentētiis notorie et euidenter iniqua quod voluit do.car.in.c.cum Bertol.de re iudi.et Host.in.c.fi.de pbē. et do.Anto.in.c.suā.de pe.et do.Abb.in c.nouit.de iudi.et ibi do.meus Hosti.in c.ij.de arbi.Bald.in.l.vnica.C.si de momen.pos.fue.appel.scribētes in.c.inter posita.de appella.et quod voluit Bart. in.l.j.in prin.ff.de ope.no.nū.et Ang.in l.si pars.ff.de inoffi.testa.et vide do.ab. in.c.nouit.de iudi.et in consi.clv.et vide eundē do.abb.in.d.c.inter ceteras.vbi refert et sequitur istud dictū Inno.et notat illum text.in.d.c.inter ceteras esse valde notabilē sm eum quod sententia cōtinēs manifestā iniquitatē est ipso iure nulla: vide ibi per scribentes vbi plene de hoc ex quo dicto Inn.d.abb.in.c.fraternitatis.infert quod snia notorie iniusta est nulla vel saltē reuocabilis nō obstāte quod appellatū nō fuerit etiā si notorietas iniuste postea acciderit: vt probat in.d.c.fraternitatis.optime facit.d.c.inter ceteras.et qđ ibi notat quod dictū dicit nunquam esse obliuioni tradendū et pōt esse rō qz cū qz snia iniusta a iure sustinetur qz psumitur iusta ppter autoritatem iudicis: vt in.c.bone.de elec.et in.c.in presentia.de renū.que rō cessat cū constat notorie de iniustitia.et istā rationē supra tetigi tene menti perpetuo.

¶Sententia.

¶Nota peregrinū dictū Hosti.si verum sit in.c.ij.de purga.vulga.vbi dixit quod si sentētia est lata ɔ ius litigatoris et trāsiuit in rem iudicatā lz nō debeat iure ordinario retractari possit tn̄ petere restitutionem in integrū ex clausula gnali. argu.ca.ex literis.de in int.restitu.et in.l.j.ff.ex quibus cau.maio.et idē sensit glo.in.l.fideiussor.§.in oibus.ff.mand.et in.l.si sine.ff.rem ratam ha.et licet canoniste trāseāt cū dicto Hosti.tn̄ doc. legiste cōiter hoc nō admittūt.vt notat in.l.j.C.de cōdi.indebi.et p Bart.in.d.l. si sine.et cum hac opinione legistarum transit do.abb.in.d.c.ij.de purga.vulg. temperat: tn̄ nisi a principe petatur hec restitutio in integrum.nam solius principis est hoc cōcedere per tex.in.l.diui ff.de penis.et ibi Barto.nam cum sententia faciat ius inter partes: vt in ca.cum inter.de re iud.et in.l.res iudicata.ff.de reg.iur.nō pōt inferior a principe ius parti quesitum tollere: ad idē l.j.et.ij.C.

sen.rescin.nõ pos.vbi iura gñaliter dicũt q̃ nec ꝓferẽs nec successor põt sententiã retractare.mihi videretur aliter dicẽdũ ꝙ vt ille desistat a peccato poterit agi per viam denũtiationis euãgelice p ea q̃ legunt ꝛ no.in.c.nouit.de iud. ꝛ in.c.peccauerit.ij.q.j.cũ si.nã non potest salua consciẽtia rem illam detinere quia nunꝙ dimittitur peccatũ ꝛc.c.cuz tu.de vsur.c.peccatũ.de reg.iur.li.vj.c.si res.xiiij.q.vj.cum si.

¶ Sententia.

¶ Iudex dicit cõdemno te ad id qđ debes nõ referendo se ad acta ꝛ in aliqua parte actoꝝ continet certa quãtitas an valeat talis sñia gl.habes in.l.iij.de sen ten.que sine certa quãtitate q̃ lz ꝙ non vz:cõtrariũ videtur tenere glos.in.l.q̃d tñ §.põponi⁹.ff.de arbi.bar.tñ in.l.ait. ꝑtor.§.j.sustinet vtrãꝙ gl.dicens ꝙ qñ ꝙ sententia datur faciẽdo relationẽ ad certã quãtitatẽ actoꝝ ꝛ tũc vz si in parte actorũ ꝯtinet quãtitas siue in actis ꝓbatorijs siue assertorijs vt hic ꝛ que sint acta assertoria ꝛ q̃ probatoria et ad que acta dꝫ fieri relatio sententie.vide Bar. i.d.l.iij.C de sen.que sine certa quãtitate.ꝑtermissis alijs allegationib⁹ ꝛ dicit ꝙ hoc modo loquit.d.l. iij.C.de senten. ꝛ.l.in sententia.in.ij.rñso.ff.de re iud.si vero nõ refert se ad acta.sed dicit condẽno te in eo qđ debes.ꝛ tunc si actis probatorijs continet quãtitas vt in dictis testiũ ꝛ in instrumẽtis publicis ꝛ tũc talis sñia valet ꝛ ita procedat gl.in.d.l.q̃d tamen §.pompo.si vero non continetur in actis probatorijs sed in actis assertorijs vt in libello.vel in positionibus nõ ꝓbatis vel cõfessis ꝛ nõ valet:vt in gl. d.l.ij.C.đ sen.q̃ sine certa quãtita.quam doctrinam vt auream ꝛ verissimã menti cõmẽda.ꝛ vide modernos in.d.l.ait ꝑtor.§.j.ꝛ vide do.meũ do.And.in.c.illa. de accusa.vbi refert ꝛ sequitur hãc theoricam Bar.tu vide glo.fi.in.l.nõ possumus.ff.si pars heredi.pet.ꝛ glos.j.ꝛ.iij. in.§.curare.insti.de actio.ꝛ ibi docto.et spe.in ti.de senten §.qualiter.ver.item dꝫ esse sententia certa ad hoc si iudex dicat condẽno te ad id qđ debes sed quid si iudex in prin.sentẽtie dixit ꝛ expressit verbum condemnamus lz postea in fine dicat victum victori ꝛ omittat verbũ an valebit sentẽtia ex quo processit dic ꝙ sic quia primordium tituli statuti vel legis inspiciendum est: in.l.j.C.de imp.lucra.describ.li.x.in ꝓ.a primordio tituli posterior format euẽtus l.reg.in ver.licet initiũ cõstitutiõis demõstrat. ꝛ ibi Bar.ꝛ Bal.d.ff de iur.ꝛ facti ignoran.l.fi.ff.de here.insti.cũ si.facit.l ꝑ retentionẽ.C.de vsu.ꝛ ibi Cy.ꝛ bart.quod vbi precedẽtia sunt preparatoria sequẽtium semper videnꝑ repetita in sequentib⁹ ꝛ fuit doctrina Petri de bella pertica retulit ꝛ secutus est eã do.meus in d.c.nulla.ꝛ dico de hoc in quodã notabili.itẽ vide qđ pulchre voluit Inno.in c.cum ex officij.de prescrip.vbi dixit qđ si iudex fert sentẽtiam ꝛ allegat.l.q̃ non facit ad ꝓpositũ quod nihilominus sentẽtia valebit:ꝛ vide quod voluit bal.in l.preses.C.de sen.ꝛ interlo.om.iudi.de quo dico in quodam alio no.sed quid si iudex dicat ꝯdẽno te vt in tali instrõ cõtinetur an valeat sentẽtia dic ꝙ sic si illud instrumentum appareat apud acta alias non valet vt per totum.C.de sententijs q̃ sine certa quãti.ꝛ.d.§.curare. ꝛ.l.c.fi.si.xj.q.iij. graue.xxx.q.vi.§.vlti.ꝛ.i.c.fi. xxxiij.distin.cũ si.hoc voluit Inn.i.c.ij. de libel.obl.Ang.ꝛ Joan.de imo.in.l.si conuenerit.ff.de re iudi.vide ibi moder. d.Ant.in.c.venerabilis.de reli.do.Inno.in.c.cũ venerabilis.de excep.Bald. in.l.j.C.de senten.ex pericu.recitã.ꝛ qđ voluit Bar.in.l.ait pretor.§.j.do.meus. domi.And.i.d.c.illa.de accusa.dicit se de hoc allegare gl.quam ad hoc nullus ponderauit in.d.c.illa.ꝛ pro certo ibi est gl.peregrina ꝓ ista.q quam ad hoc propositum tene menti.ꝛ adde ad alias gl. quas allegauit Bar.in.d.l.ait pretor.§. j.tene mẽti ꝑdicta qꝛ quotidiana.

¶ Statutum.

¶ Nota vnũ dictũ satis notabile quod ponit do.Abb.in.c.ad audientiã.de clerici.nõ residẽ.ꝛ ibi dicit ꝙ statutum disponẽs in materia iuris ꝛ excipiens duos casus alias a iure exceptos nõ videtur includere alios casus prorsus consimiles a iure exceptos:ꝛ hoc ideo quia ...

quo disponit i materia iuris z nõ agit specifice derogare iuri recepit omnes limitationes iuris:nã de iure non resi-dentes priuãtur fructibus z excipiunt infirmi z existẽtes in seruitio pape vel episcopi statutum vero de quo i.d.c.ad audientiam.de clericis non residẽ.exci piebat solũ duos casus nec per hoc ex cludit tertiũ casum immo intelligit ex ceptus sicut excipitur a iure ꝯmuni qđ videtur longe mirabile cõtra illaz regu lam ꝗ exceptio firmat regulam in casi-bus nõ exceptis.xxxij.q.vij.dñs.l.nã ꝗ liquide.ff.de penu legata cum si.z facit optime tex.d.c.ad audientiam.in argu-mento.ꝗ sicut casus exceptus a iure ex tenditur ad consimilẽ casum ꝑpter idẽ-titatem rationis:vt in.c.cuz dilecta.de confir.vti.vel inuti.no.gl.in.l.j.C.de cõ di.indebi.dicit de hoc in quodaz no.ita est casus except⁹ a statuto vbi disponit statutum in materia iuris:vt probatur in d.c.ad audiẽtiam.si autẽ disponeret contra ius vel preter ius forte aliter di ceretur ſm do.Abba.in.d.c.ad audien-tiam.qz casus expresse non prouisus re linquitur dispositioni iuris cõis in.l.cõ modissime.ff.de lib.z post.z in.c.suspe-ctum.de rescrip.lib.vj.z.c.in nostra.de iniurijs z.l.si extraneos.ff.de condi.ob cau.cũ si.ex predictis z ex tex.d.c.ad au dientiam.ibi cum absentes dici non de beant zc.no.ſm do.abb.ꝗ statutũ dispo nens in materia iuris verificatur etiaz in casu ficto quando casus fictus est ve rus vel equiparatur a iure qđ dicit do. Abb.esse nota.dignum.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauetur ꝗ ꝑ homicidio im-ponatur pena mortis alio statuto caue tur ꝗ in omnibus criminibus potestas possit imponere penã suo arbitrio.fuit dubitatũ vtrũ ꝑ homicidio possit arbi-trari penã Bal.in facto cõsuluit:vt ipse refert in.c.j.de rescrip.ꝗ nõ:quia illud statutũ licet generaliter z vniuersaliter loquatur nõ cõprehendit specialiter dis posita per aliud statutum qz species de rogat generi c.generi per speciez.de re gu.iu li.vj.z in.d.c.j.de rescri.cũ si.z fa cit qđ sing.voluit Guil.de cuno.in.l.sed z posteriores.ff.de legi.cuius verba for maliter refert z sequitur Bar.z facit qđ consuluit Pet.de ancha.apud teruisiuz vt ipse refert in.c.statutũ.§.cum autẽ.de rescrip.l.vj.z copiosi⁹ circa hoc allegat in elegãti repe.sua.c.canonicũ statuta. de cõsti.vide plene de diuersitate statu-torũ que videntur sibi cõtrariari domi. meum do.And.in.d.c.j.de rescriptis:et aliqua etiam per eum in repe.c.Raynal dus.de testa.in Joannina. in.lxxvij.et lxxviij.charta.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauetur qđ pro quolibet ver bo iniurioso imponatur tanta pena.dic qđ tale statutum intelligit seu illa ꝟba ꝑ quolibet ꝟbo exponunt idest ꝑ qua-libet oratione.ista est celebris gl.in.l.si qñ.C.de bo.vacan.lib.x.z ibi Bart.colli git hoc:z dicit illã gl.esse notandã ꝑ sta-tutis ita disponentib⁹ vide eundẽ Bar. in.l.apud labeonẽ.§.cõuicium.alias.§. sed quod adũcit.ff.de iniurijs.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet ꝗ manifestãs aliquez delinquẽtẽ habeat premiũ.xx.aureorũ aliquis q̃ inculpabẽt ad sui defensionẽ delinquentem mõstreuit:querit an ha-bebit ꝑmiũ.dic ꝗ nõ tex.est in argumẽ-tũ optimũ in.l.nulla macula.C.de dela-to.lib.x.hoc colligit ibi Barto.idem di cit si statutũ cõcedit ꝑmiũ occidẽti ali-quem hostẽ vel rebellem z aliquis eum occidit se defendẽdo ꝗ nõ dz habere ꝑ-mium vt hic.qđ puto verũ:nam premiũ datur illi q̃ vltro z sponte se offert ad fa ciẽdũ illud qđ est causa premij:secus si casu vł fortuna hoc fecerit:vt in.l.si q̃s in graui.§.vtꝝ.ff.ad sillanianũ:vide ibi Lud.ro.post alios z in.l.ij.ff.de cõdi.et demõ.z ibi plene ꝑ doctores.z tex.in.d. l.si quis in graui reputauit satis sing.z notãdũ Sali.in repet.l.ea q̃dẽ.in.xiiij. col.C.de accu.vbi ptz ſm eũ ꝗ premiuz pollicitũ denũtiantib⁹ spontaneis non necessitatis necessitate causatiua debet sed pro veritate huius rei vide dominũ meũ in legibus domi.Alexã.de imo.in d.l.nulla.in additio vbi plene de hoc et vide domi.Abba.in.c.ecclesijs.de cẽsi. dixi supra.

Statutum.

Statuto prohibetur aliquid pponi in cōsilio vel allegari phibita est reformatio super eodē: ita colligit ibi bar. per illū tex. in. l. q̄squis. C. de bo. pos. sub. li. x. nō obstat sm eū. l. v. C. de preci. imperato. qꝛ illa loquitur qn̄ prohibetur persona petere seu proponere lꝫ hoc fallat in excōicato sꝫ eū: vt in. c. j. de excep. li. vj. ꝛ. d. l. quisquis. loquitur qn̄ prohibetur petitio seu propositio respectu rei.

Salarium.

Judici delinquenti nō debet salariū statim. q. determinauit Jac. de are. in. l. q̄ negotiationē. §. j. ꝛ. §. pe. ff. de admi. tuto. pro qua Bar. dicit esse casum notabilem in. l. iudices. C. de anno. ꝛ tribu. li. x. qd̄ dicit esse itelligēdū qn̄ illud delictū negligētie respicit vniformiter totū tp̄s officij alias p ea parte p qua nō fuit negligēs sibi salariū debebitur. arg. l. si fundus. ff. loca. vide eūdē Bar. in. l. menia. i prin. ff. de annuis lega. ꝛ in. l. diē functo ff. de offi. assesso. ꝛ Bal. i. l. nesenni⁹. i fi. in ꝟ. remouēd⁹. ff. de excu. tu. ꝛ adde qd̄ no. in. l. mācipia. C. de ser. fug. vbi Baldꝰ. dicit ꝙ potestas seu officialis remotus ppter suspicionē nō dꝫ habere salariuꝫ ꝛ vide do. Abb. in. c. cum sit. de iudeis.

Salarium.

Si vn⁹ ex ambasiatorib⁹ decedat vel alias officiū non impleat qd̄ salariū decedētis vel alias nō implētis nō accrescit ei qui solus impleuit. ita singu. not. Bar. per illum tex. in. l. j. C. de lega. lib. x. quod no. perpetuo.

Statutum.

Statuto cauetur qd̄ inter hoīes diuersaꝝ terraꝝ nō cōtrahatur matrimonium sub certa pena an valeat dic ꝙ prima facie videtur ꝙ sic p text. in. l. adh̄cimus. C. de muri leg. li. xj. vbi no. in fi. ꝙ mulier monetaria phibetur nubere extraneis ꝛ ibi Bar. dicit illam. l. facere ad. q. p̄fati statuti contrarium videtur verius ꝙ nō valet qꝛ aufert libertatē contrahēdi matrimonium. vt. ff. sol. ma. l. titia. ꝛ. l. si diuortio. ꝛ. ff. de cōdi. ꝛ demō. l. cū ita. sꝫ dic sm Bar. in. d. l. adh̄cim⁹. ꝙ statutum nō valet q̄tum ad hoc vt faciat matrimoniū irritum si contrahatur. qꝛ cuꝫ sit sacramentū ꝛ res spiritualis: vt not. gl. in. c. veniens. de trāsac. ꝛ gl. in. §. sed notandum. j. q. j. laici non possunt statuere cōtra illud cum non sit de iurisditione sua sed ecclesie: vt in. c. causaꝫ matrimonij. de offi. deleg. ꝛ in. c. ex lr̄is. de ꝯsan. ꝛ affi. ꝛ no. gl. c. ex tenore. de fo. compe.

Additio.

An valeat statutū qd̄ nō possit ꝯtrahi matrimoniū cū agnatis ꝛ dꝫ ꝙ sic qꝛ q̄dā matrimonia de iure ciuili phibentur insti. de nuptijs. in prin. sed statutum est ius ciuile. nam ius ciuile pōt distinguere naturale. contrarium est verum quod istud statutum nō potest fieri ad impediendum matrimonium quia istud est de iure diuino sed quantū ad impediēdum ius patrie potestatis ꝛ effect⁹ successionis bene potest: qꝛ sunt de iure ciuili. insti. de pa. pote. in princi. ita dixit Angel. in. l. j. §. ius naturale. ff. de iusti. ꝛ iur. ꝛ vide Bal. in. c. clerici. de iudi. ꝛ ibi barbatiam ponētes. q. an valeat statutum ꝙ guelphus non possit contrahere matrimonium cum gebellina sub pena capitis determinat ꝙ sic. quo ad penam qꝛ nō punitur matrimoniū qd̄ est de iure diuino sed ei⁹ qualitas allegat no. in c. statutū. de here. li. vj. in nouella. vide Bal. in. l. omnes. C. ad tertul. et in. l. j. §. ius naturale preallegata. ꝛ i. l. nemini. C. de nuptijs. ꝛ in. l. paul⁹. ff. de sta. ho. et in rubrica. de cōsue. abb. in. c. j. de sponsa. ꝛ i rep. c. ecclesia sancte Marie. de cōsti. ꝛ Bar. in. d. l. adh̄cimus. ꝛ butriū in c. ij. de spōsa. roma. in rub. ff. solut. mat. Ange. in. l. fi. C. de interdicto matrimonio. ꝛ Gaspa. cald. in. c. ij. de clande. desp on. cum si. faciunt notata per Bar. in d. l. titia. ꝛ per doc. in fi. de secū. nup. faciunt que legūtur ꝛ notantur in. c. ecclesia sancte Marie. de ꝯsti. ꝛ in. c. qd̄ clericis. de foro compe. ꝛ in. c. cōstitutus. de i in teg. resti. ꝛ p domi. Anto. post hosti. in. c. tuo. de deci. ꝛ per Joā. and. in. c. cos. de immu. ecclesiarū. li. vj. cum si. sed an valeat quātū ad hoc vt cōtra facientes puniātur vr̄ dicēdū ꝙ si quidē possunt honeste nubere seruata forma statuti qꝛ in qualibet secta sunt tot quod matrimonia contrahi possent: ꝛ tunc cōtra faciē

tes incidūt in penā alias secus:vt in.d.
l.cū ita.ꝛ.l.seq.ꝛ in.d.l.adijcimꝰ.ita resi
det ibi Barto.tu adde ꝛ vide de ista.q.
Bal.in.l.omnē alias in.l.fi.C.ad tertu.
ꝛ.l.l.nemini.C.de nuptijs.ꝛ in.l.j.§.ius
naturale.ff.de iusti.ꝛ iur.ꝛ Joā.an.ꝛ se-
quaces.in.c.statutum.de hereticis.lib.
vj.in nouel.et Lud.roma.in rubri.solu.
matri.ad fi.vide Joā.an.in.c.j.de spon-
salibus:vbi retulit se ad.d.c.statutū.et
per domi.Ant.ꝛ per do.Abb.in.d.c.j.ꝛ
per domi.Abb.in ꝯsi.xij.ꝛ in.c.ecclesia.
de ꝯsti.Pe.de anch.in.c.canonū statu-
ta.de cōsti.ꝛ in.d.c.statutū.ꝛ ibi Jo.de
fantu.Ang.in.l.j.de interdi.matri.ꝛ in
l.hac cōsultiss.ma.C.de testa.Jaco.but.
in.l.fi.de iterdi.matrimo.and.de yser.
in.c.j.quib.mo.feu amittit.ꝛ in capi.
imperialē.de prohibi.feu.alie.Pet.de
anch.ꝯsi.suo.xx.Bal.in.c.cleri.de iudi.
ꝛ ibi per do.meum ꝛ idē Bald.in.c.j.de
consti.ꝛ vide de hac.q.plene p.do.meū
in rep.c.j.de sponsalibus.ꝛ vide Bal.l.
l.paulus.ff.de statu.ho.ꝛ in ru.de ꝯsti.
ꝛ ibi per do.meū ꝛ vide Fede.de senis.
ꝯsi.xxxv.ꝛ de hac qō.vide oīno do.abb.
in.d.c.j.de spōs.vbi pulchre distinguit
et vide Bart.in.l.cunctos populos.in
iij.q.principali.C.de sum.tri.ꝛ fide ca-
tho.Areti.insti.de iure natura.in prin.
in versi.quero ergo an per statutum et
Ang.de vbal.in addi.suis in.d.l.adijci-
mus.ꝛ.d.alex.de imo.in addi.suis.i.d.
l.adijcimꝰ.ꝛ an valeat cōsuetudo circa
facultatem inhabilitandi vel habilitan
di aliquos ad matrimoniū:vide domi.
Abb.post alios i.c.sup eo.de cognatio.
spirituali.vbi de hoc.

¶Statutum.

¶Statuto florentinorū cauetur ꝙ vno
de agnatiōe delinquēte ceteri de agna-
tione teneantur an valeat tale statutuz
dic ꝙ si istud probat text.in optimum
argumentū in.l.iure prouisuz C.de fa-
bricen.libro.xj.hoc colligit ibi Barto.ꝛ
ratio statuti ꝛ illius.l.ponitur i text.ibi
scilicet quia alij curabūt ne aliquis de
linquat ꝛ sic not.ibi casum in quo vnus
p alio tenet simile in.l.fi.C.de naufra.
lib.xj.alia similia notātur per glo.in.l.
j.§.si plures.ff.de exercito.facit.C.de pri
mipilo.l.fi.li.xj.tu de hac questione sta
tuti:vide Bal.in.l.j.alias in rubrica.C.
res inter alios acta:ꝛ plene p do.meū i
ca.ij.de cōsti.vbi latissime examinat de
statutis puniētibus vnum pro delicto
alterius.ꝛ ibi videas per eum remissio
nes ꝛ aliquid per eum in rubrica de fi-
deiusso.ad fi.ꝛ vide quod voluit Bal.in
l.j.C.ne fi.pro pa.in.l.si quis.ff.de his q
sunt sui vel alie.iur.

¶Supernumerarius.

¶Qui est super numeruz si admittitur
i collegio nō gaudet beneficio collegij
casus est in.l.j.§.quod autē.C.de colle-
gijs.lib.xj.tu vide Bart.in.l.si duas.§.
decet.in ver.hunc numerū.ff.de excusa
tio.tuto.ꝛ in aut.vt determi.sit numerꝰ
cleri.§.nō enim.collatio.j.ꝛ ibi Jac.de
beluiso.facit.c.quoniā.de vita ꝛ hone
sta.c.cū.W.ferrariensis.ꝛ qđ ibi notat
de cōsti.ꝛ in.c.fi.de ver.signi.c.j.ꝛ.c.au
toritate.de insti.cum simi.

¶Statutum.

¶Statuto cauet quod p animali na-
scenti i territorio debeat soluere domi
nus vnum solidū aliquis habebat ani-
malia pregnātia ꝛ duxit vt pareret ex-
tra territoriū an propter hoc euitabit
solutionem.dic ꝙ nō.quia fraudē facit
statuto:istud voluit bar.in.l.cum satis.
C.de agri.censi.li.xj.ꝛ dicit gl.ibi opti-
me facere ad questionē huiꝰ statuti in
versic.item daretur occasio.facit secun
dum eum.ff.de heredi.instituē.l.ex fa-
cto.la grāde.faciūt notata:ꝛ quod vo-
luit ibi bal.in.l.non dubium.C.de legi.
ꝛ quod notat Dyn.in regula fi.de reg.
iur.li.vj.cum si.

¶Statutum.

¶Statuto cauetur ꝙ talis non habeat
vocem in caplō.dic p tale statutum est
ꝯclusa via illi in iudicio:ita sing.dixit
bar.per tex.in.l.coloni in ℣.voce nega
mus.C.in quibꝰ causis colo.cēsi.li.xj.qđ
tene menti ppetuo p his que legūtur ꝛ
no.in cle.vt hi qui de etate ꝛ quali.

¶Salarium.

¶Lz hēs deberet ꝯsequi salariū totiꝰ
tpis officialis defunctꝰ decesserit an-
te finitū officiū vt in.l.si qs in sacris.C.
de proximis sacr.scrinio.libro.xij.ꝛ.i.l.

post duos.§.fi.C.de aduoc.diuer.iu.et i l.ij.C.de primipilo.z.C.de agēti.i reb⁹.l.iij.tñ i domestico z ꝓtectore aliter disponit:qꝛ nō solū heres ei⁹ dꝫ ꝯseq.salariū totius tpis.sed ēt vnius anni subsequētis:mirabilis z stupēd⁹ est casus in l.lege pragmatica.C.ꝺ domes.z ꝓtecto.li.xij.z ibi ber.ꝺt hoc esse mirabile in tali officiali qꝺ no.z idē voluit bar.Raynal.Albe.Ang.z Bal.post gl.in.l.diem functo.ff.de offi.assesso.facit.l.j.§.diu⁹.in rōne sui.ff.de varijs z extraordi.cog. z ista est ꝟa opinio.lꝫ Cyn.in addi.post Jaco.butriga.in.d.l.diē.voluit ꝯriū:vt ibi habes ꝑ do.marti.laudensez z Bal.l.c.j.q̇s dux vl'marchio fuit secut⁹ opinionem Cy. ¶ Sꝫ pone qꝺ casus in eū q̇ locauit operas suas ꝯtingat an debeat salariū:dic qꝺ nō.l.vno.§.certe.z.§.cum q̇dā.ff.loca.Ab.i.c.sicut.el.iij.ꝺ iureiu.l.in reb⁹.ff.cōmo.z ibi no.z Bar.i.l.diē functo.ff.de assesso.vide i.l.j.C.ꝺ re mili.li.xij.z i.l.seio.ff.de annuis leg.z in.l.si cū doté.§.sinaūt.sol.ma.Sꝫ q̇d in officiali cū parat⁹ est ingredi ciuitatem in officio decessit i itinere an debebit salarium heredibus.Bal.in.d.c.j.cōcludit ꝙ nō ꝙ limita nisi misisset aliū loco sui ꝑ.§.ꝓhibem⁹.i.aut.ꝺ col.z voluit Bal.in.d.l.diem functo.adde tñ qꝺ lꝫ nō debeat hoc casu heredibus dñt tñ eleuari ab impēsa facta ꝑ officialē i itinere ar.l.si pecuniā.in prin.ff.de ꝯdi.ob cām.dicas qꝺ si officialis fuisset igressus ciuitatē añꝙ administraret offm̄ decessisset deberet habere salariū ꝭꝫ Bar.in.d.l.j.§.diuus.itē adde qꝺ lꝫ mulier exercuit offm̄ qꝛ electio nulla tñ debet ei salariū ꝭm Albe.in.d.l.diē functo ꝑ.l.ab administratiōe.C.de legi.facit ad hoc i sm̄ de procu.in.l.j.ff.māda.ꝭm Bald.qꝺ lꝫ mandatū ꝓcuratoris sit nullū z inefficax.q̇ ad agēdū.l.j.de ꝓcu.tñ si exercuit offm̄ dꝫ habere salariū.z adde qꝺ si decessit officialis pēdēte officio si recessit qꝛ nō poterat iustitiaꝫ facere dꝫ habere salarium ꝭm Bar.in.d.l.j.§.diuus.i ꝟsi.iuxta predicta q̄ro aliq̇s est elect⁹.z de materia:vide in.l.si vno.§.item cū q̇dā ff.loca.z vide do.Alex.de imo.i.d.l.pragmatica.in addi.z vide qꝺ no.i.l.matriculū.l.iij.est.C.de ꝓnci.agē.i reb.li.xij.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet qꝺ notari⁹ nō possit esse decurio vel de antianis z prioꝛib⁹ ciuitatis quidā fuit semel descript⁹ in matricula notarioꝝ:sed postea fecit se eleuari z cancellari de matricula an possit:dic qꝺ nō.ar.op.habes i.l.precipua z ibi hoc voluit Bar.C.de ꝓnce.lib.xij.qꝺ facit ad multa statuta q̇ iudaꝫ ciuitatū ꝓhibentia aliquos assumi ad officia:qꝺ si hñt artē ꝑ quā nō pñt ꝯsequi officiū ex dispositiōe statuti quod si dimittāt nō poterūt ꝯsequi offm̄ illo.

¶ Statutum.

¶ Si ꝑ famā alicui⁹ statuti numerus officialiū reducit ad minorē numerum puta cū essent.x.reducit ad numerum q̄nꝗ qꝺ talis reductio nullū generat ꝑiudicium illis talib⁹ officialib⁹ q̇ erāt electi tpe reductiōis.preiudicabit tpe tantū noue creationi officialiū.ita pulchre colligit Bar.in.l.comperim⁹.C.de pri.sacro.scrinio.lib.xij.quod no.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet qñ scholaris non possit pulsari z cōueniri corā iudice alio q̄ corā rectore.dic qꝺ tale statutum intelligitur non solū pro causa ciuili.lꝫ etiā in criminali z multo fortius ꝑ crimina li:ita notāter dixit Bar.ꝑ illum tex.in.l.in rebus li.xij.z intelligitur ex eo.C.de agen.in rebus li.xij.z intellige statutum tale habere locuꝫ donec scholaris est in illa ciuitate in q̄ degit ad studium:z est tale statutū sed extra ciuitatem poterit per alium iudicē conueniri per dictā.l.ex eo.quod no.

¶ Substitutus.

¶ Volens seruire ꝑ substitutum semꝑ debet seruire ꝑ hoīem eque conditiōis ita probat in.l.j.C.de princi.agentium in rebus.li.xij.hoc voluit ibi bar.qꝺ dicit esse notandū quod si doctor vult seruire ꝑ substitutū debet seruire ꝑ doctorem:z nō per scholarem lꝫ sufficiētem.idem dicit esse dicenduꝫ in milite:quia si vult seruire ꝑ substitutum dꝫ seruire per alium militē:z non ꝑ domicellū.et dicit qꝺ substitutus debet esse moribus preditus z scientia z peritia erudit⁹ qꝺ nota ꝑ locis vbi viget studium qꝺ doc.

non potuerunt substituere scholares licet hoc aliquando non seruetur vt quotidie videmus.

¶ Sententia.

¶ Snia vt scis debet pferri in scriptis tex. habes in.l.ij.et iij.C.de sen.ex pticu. recitan.canonizata.ij.q.j.l primis ad finem.et vt legit et no.in.c.fi.de re iudi.li.vj.tamen ex psensu partiũ fieri vt snia nõ ferat in scriptis.gl.habes iũcto tex. et ibi Bar.l.d.l.quoties.et sic habes qd talis solẽnitas põt remitti de ptiũ volũtate.idẽ dicit ibi Bar l.sacro testis qd remitti potest et allegat.l.j.ff.de serũs. et.l.ij.§.et qr.de iura.cal.tu meli9 alleg. tuis de testi.cũ si.idẽ in libello qr libellus põt omitti fm eum:licet nõ expsse remitti:vt not.gl.in aut.offeratur.C.de lit.cõtesta.et ibi plene p cy.et quidã 3. tu vide qd plene notat in.c.j.de libelli oblatio.et l.c.de causis.de offi.deleg. idẽ dicit esse in iuramẽto calumnie.qr omitti põt:licet nõ expresse remitti:vt in.d.§.sed qr.dic de hoc:vt hodie legit et notatur in.c.j.de iura.calum.li.vj.vide Bar.in.l.de pupillo.§.q op9.de no.op. nunti.et in.l.j.de iura.calũ.et ratio qre ordo iudiciari9 remitti nõ põt:est qr dr inuent9 in fauorem et vtilitatẽ publicã scdm do.car.in cle.sepe.de v.signifi.in pn.in xij.q.cui renuntiari nõ põt.l.ius publicũ.ff.de pactis.qd est verũ in ordinarijs secus in summarijs iuxta no.in extrauaganti ad reprimendam.limita pdicta si corã iudice pcedit:vt ordinario secus si corã eo vt arbitratore.vt dicit do.Card.in.d.cle.sepe.acta tñ vcz testes et positiones possunt dimitti.vide do.Car.in.d.cle.sepe vbi querit an lit. contesta.possit omitti.et dic quod lit.cõtesta.nec expresse nec tacite potest omitti:vt voluit Bart.in.d.l.quoties et allegat notata per Jo.an.in.d.c.de causis. et vide qd notatur in.c.j.de libelli oblatio.et in cap.vnico.de lit.contestatione. et no.primum dictum.

¶ Sequester.

¶ Quis nõ põt petere seqstrũ fieri de re alicui9:nisi debitũ ondat p publicũ instrm.casum habes peregrinum quẽ ad hoc notat Bar.in.l.per hãc.C.de eroga.milita.anno.li.xij.idẽ voluit.Bar.in l.litibus.C.de agri.et cẽsi.li.xj.et an hoc indistincte pcedat nunc non examino. vide qd not.in.c.examinata.de iudi.et in.l.et.ff.depositi.et per do.Abb.in.c.ij. de seques.pos.et fruc.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet qd scholaris debeat conueniri tñ sub episcopo:et de consuetudine est qd rector etiã contra eum cognoscat an per tale statutum sit derogatum iurisditiõi rectoris quam hz ex cõsuetudine:dic qd nõ.text.habes quẽ ad hoc no.Bar.i.l.viros.C.de diuersis officijs.lib.xij.secus si haberet a lege pro hoc facit qd notat in.c.j.de constitutio. li.vj.tene menti et collige ex illo tex.qd consuetudo dat iurisditionẽ ordinariez sicut lex.ita voluit ibi Barto.p illũ tex. iuncta glo.et habet in.l.j.et fi.C.de emancipatio.libe.tex.habes meliorez de corpore iuris in.c.cum contingat.de foro compe.et optime probat tex.in.c.quesitus.ix.q.iij.cuz si.vide.l.cum pretor.§. j.de iudi.et ibi glo.et in.l.more.et ibi doc. et in.l.sequen.in versi.nec ipsa.l.ff.de iurisdi.om.iudic.de quo per Jo.an.in.c. j.de offi.ordi.et in.c.quanto.de cõsue.et in.c.romana.circa prin.de fo.compe.in vj.et in.c.fi.de exceptio.eod.li.facit qd no.in.d.c.cum cõtingat.vide tex.et bar. in.l.fi.§.j.de aqua plu.arcẽ.et ibi p modernos.et Lud.roma.in litera.C. notabili.lxxvij.

¶ Societas.

¶ Inter fatres ex solo vsu cõtrahit societas tacita ita dicũt Cy.et Oldr.quos refert et sequit Bar.in.l.ait.§.si qs hoc interdicto.ff.de iti.actuqz priua.et tacite dissoluit.l.itaqz.ff pro socio tñ Bar.singu.p glo.in.d.§.si quis hoc interdicto. limitat hoc dictum esse verum in eo tãtuz in quo apparet vsus vt quia ambo erant artifices:et communicabant vsuz illi9 artis in illa arte tantũ videt cõtracta societas:vt in fructibus tantũ illis videtur facta cõmunio nõ in alijs emptionibus.vide tu qd voluit idem Bar. in lege titiũ.§.altero.ff.de admi.tuto.et et in.l.si partus.C.cõia vtriusqz iudi.et in l.cũ duobus.§.papi.ff.pro socio.

¶ Sententia.

¶ Ubi lex vel statutam põderat sciẽtiã actus respectu certe qualitatis ille nõ dꝫ scire qui scit actuꝫ ꝛ ignorat qualitatem: ista est glo. notabilis in. c. cõcertationi. de appel. lib. vj. de qua facit festũ ibi domi. de sancto gemi. qđ dicit esse notandum pro statutis que imponunt quandoqꝫ penam scientibus actũ ꝛ nõ reuelantibus sicut dicũt quandoqꝫ qđ qui sciuerit aliqueꝫ receptare bannitũ ꝛ non reuelat: incurrit certam penã: qꝛ dato qđ sciret vnũ receptantem: nisi sciret illũ bannitum esse non incurret penam vnde debet esse cautus articulãs in materia: vt concludat illũ sciuisse bãnitum. ꝛ ita residet ibi Dominicꝰ. tu vide Bar. hoc ideꝫ tenentẽ in. l. oẽs. la. ij. C. de agri. ꝛ cẽsi. li. xj. ꝛ. l. j. C. de colo. illyric. eo. li. ꝛ in. l. penul. C. de fabricen. eo. li. in. l. j. C. de deserto. li. xij. ꝛ in. l. methodorũ. ff. de penis. ꝛ in. l. ne quid. ff. de incen. rui. naufra. ꝛ i. l. j. ff. de recepta. ꝛ vide Bal. in. l. data opa. C. q̇ acc. nõ pos. ꝛ ibi do. meum. ꝛ vide gl. in. l. ex maleficio. §. longe minus. ff. de actio. ꝛ oblig. ꝛ adduco Ang. i. l. j. C. de nili agge. nõ rupen. ubi dixit se obtinuisse perusij q̇dã prestitit opem nobili: ꝛ ex quo non fuit articulatum ꝛ probatuꝫ quod sciebat illum nobilem fuit absolutus: ꝛ adduco domi. meũ domi. and. vtriusqꝫ iuris lucernam. in. c. cum vicesimũ. de offi. delegati. vbi ponderat illum tex. in ꝟ. scienter. ad hoc ꝙ vbi lex vel statutum req̇rit quod actus fiat ab aliquo scienter dꝫ libellari de sciẽtia ꝛ ꝓbari: ꝛ dicit qđ bononie tempore huiꝰ regiminis fuit facta quedam reformatio quod loquens cuꝫ rebelle puniatur pena mortis: ꝛ inquesitum quod locutus fuerat quidam cum rebelle. ꝛ potestas volebat euꝫ decapitare. consuluit ad instantiã do. cardi. quatuor coronatorũ legati bononie qđ nõ debebat decapitari. imo absolui ex eo. qꝛ in illa inquisitione nõ fuit articulatum qđ sciens illum rebellem ꝛc. et aliud dicebat qđ illa reformatio intelligitur qñ loqueretur cum rebelle ad preiudicium regiminis alias secus: ꝛ allegabat tex. singula. i. l. j. ff. ad. l. iul. ma. ꝛ dicit qđ ille fuit liberatus. vide eũ oĩno vbi pulchre loquit: ꝛ alleg. multa iure ꝓbantia hanc generosam theoricã: ꝛ vide eundem do. meũ in cle. j. de ꝑcu. ꝛ in. c. sicut. de hereticis. ꝛ vide tex. in. c. ij. de hereticis. lib. vj. vbi prestant opẽ heretico scienter debet puniri sed dꝫ probari ꝛ articulari de scientia vt dictum est.

¶ Substitutio.

¶ Ubicũqꝫ testator cogitauit de liberis in liberis in genere vel presumitur de illis cogitasse in genere nunq̃ videtur illos liberos voluisse ꝑferre substitutis ꝛ per consequens non excludunt substitutum. exemplũ testator instituit filios suos masculos ꝛ si sine liberis decederent substituit extraneũ ex quo testator ꝑsumit cogitasse de filiabꝰ in genere qꝛ exprimendo masculos videtur voluisse preferre substitutum filiabꝰ. ergo substitutꝰ excludet filias feminas tex. est sin. pro dicto in. l. qui in iure. ff. de testamẽ. milita. vbi scientia de filio in genere ꝑiudicat ipsi filio quẽ tex. reputauit singu. Bald. ibi ꝛ illum text. ad hoc allegauit sing. Ang. in plerisqꝫ locis in. l. tres fratres. ff. đ pactis. ꝛ i. l. manifesti: similiter §. sinautem nescimus. C. de furtis. ꝛ in l. qui rome. §. duo fratres. ff. de ꝟb. obligatio. ꝛ in. l. si cũ vel in vtero. C. de testamen. milita. ꝛ in aut. ex causa. C. de libe. prete. ꝛ in. l. filio ꝑterito. ff. de iniusto rupto testamẽ. ꝛ Ang. in consilijs suis non habeo ad presens memoriam illius consilij ꝛ ideo pulchre dixit Bart. in. l. titia. §. imperator. ff. de lega. ij. vbi querit qđ si pater donauit alicui bona sua non habens filios ꝛ tamẽ in genere cogitauit de filijs an propter natiuitatem filiorũ reuocetur donatio decidit quod non et est singu. limitatio ad leg. si vnq̃. C. de reuocan. donatio. et mouetur ibi Barto. quia pater cogitauit de filijs in genere ꝛ ad hoc allegauit dictam. l. qui iure. et eandem. l. allegauit Jo. de imol. in. c. fi. no. de donatio. sed Joan. an. in additio. ad specula. in titulo. de instrumẽ. edi. §. porro. in versicu. hoc autẽ certum tenet quod beneficio dicte. l. si vnq̃ renũtiari nõ pȝt. qꝛ illa. l. nõ est inducta donãtis fauore: sed fauore ipsorũ filiorũ. sed hec

to.in.d.§.imperator.tenet cõtrariũ ⁊ verior est opinio Bar.scdm do.meum do. And.in repe.c.raynaldus.de testamentis.in Joannina.in.ix.colũ.qꝛ fm eum d.l.si vnq̃ emanauerat in fauorẽ filiorũ tñ ille fauor habet subsistentiam ex mente patris:⁊ ideo renuntiatio illius pendebit ex voluntate paterna et istud voluit Bal.in.l.j.C.de inoffic.donatio. ⁊ glo.in.d.l.si vnq̃.⁊ per consequẽs fm eum non recte locutus est Jo.an.dicit tñ equam esse eius opi.sed quidam Salic.in.d.l.si vnq̃.refert ⁊ sequitur Joã. and.in preallegato loco cogitandũ tamen hoc relinquo ⁊ not.casum in.d.l.si vnq̃.esse notabilem ⁊ singularem scdm Salice.ibi.

¶ Sufficit.

¶ Ubi in aliqua dispositione apponitur verbũ sufficit.dic qd de significato talis verbi est:vt nihil aliud requiratur.ita dicit glo.notabilis in.c.statutũ.in princi.i vb.canonicis.de rescriptis lib.vj. que tacite hoc sentit.⁊ illam gl.ad hoc allegauit do.Abb.in.c.j.de postulatio. plato.⁊ in.c.cum dilectus.de successio. ab intest.⁊ do.meus do.And.vtrobiq;: ⁊ adduco do.de san.gemi.in.d.c.statutum.in versi.canonicis.vbi dicit qd verbum sufficit non requirit assistẽtiã aliarum qualitatũ quã expressaruʒ quo ad perfectionem actus:⁊ dicit illã glo.esse notandã pro statutis et priuilegijs vbi verbũ tale poneretur.vide domi.Abb. in.c.fi.de spõsa duo.vbi etiã allegauit illã glo.⁊ eandẽ glo.alleg.in.c.cũ locũ. de sponsa.⁊ in.c.cũ apud.⁊ in.c.tue fraternitati.eo.tit.qd singulariter no.

¶ Additio.

¶ Uide Lud.ro.in.l.cũ mulier.in.xvij. col.in prin.ff.so.ma.vbi allegat illã gl. ⁊ vide Abb.in.c.quoniã cõtra.in.xxxij. col.de probatio.Sed pondera in contrarium glos.in.c.consuluisti.de celeb. missarum que videtur sentire contrarium:sed dicit illam procedere nisi aliter a iure caueatur:⁊ materia subiecta aliud suadeat.⁊ in hoc pondera text.in dicto.c.consuluisti.iuncto.c.sufficit.de consecratione distin.j.

¶ Spurius.

¶ Filij spurij vel nati ex dãnato coitu de iure canonico debẽt ali et nutriri a parentibus fm facultates eorũ.tex.est singu.in.c.cum haberet ad finem de eo qui duxit in matrimoniũ quam polluit per adulteriũ.⁊ ibi do.Abb.dicit illum tex.nõ esse alibi ⁊ ĩ hoc hodie statur iuri canonico etiã de iure ciuili fm eũ qꝛ eccl'ia induxit hoc ex quadã eq̃tate naturali ⁊ ne filij alimẽtis priuati peãt.et etiã sentit.Bar.in aut.ex cõplexu.C.de incest.nup.vbi p rõnẽ.c.cũ haberet.dt parẽtes posse legare filijs spurijs.rõne alimẽtoꝝ ⁊ qd poterũt parẽtes donare vel relinq̃re dotes filiab⁹ cũ dos succedat loco alimentoꝝ qd sing.notabis.

¶ Sponsalia.

¶ Spõsalia de futuro non tolluntur per simplex votũ castitatis sequẽs sing.est gl.fm do.ab.in.c.veniẽs.q̃ cle.vl'vo.in ṽ.ibi de seueritate ibi.nõ obstãte voto simplici hoc voluit ⁊ tenuit ibi Jnno.⁊ do.Ab.⁊ do.An.⁊ host.i.c.rursus.e.ti. licet do.An.⁊ Gaspar de calde.ↄtrariũ tenuerit ⁊ nõ bñ.d.c.veniẽs.⁊ opi.cõeʒ puto veriorẽ post do.abb.p hãc rõnem nã cũ sit orta obligatio spõso seu spõse nõ videt qd in ipsi⁹ piudiciũ possit vouere castitatẽ ar.c.ex parte.de cõuer.cõiuga.⁊ p hoc facit tex.d.c.veniens.nec ob.q dicat qd in.d.c.veniẽs.ponderat votum post sponsalia emissum quia respondet quod votum obligauit mulierẽ quo ad se ⁊ solutis sponsalibus per sequẽs matrimonium per virum constractum in suo robore remansit.itẽ assigno aliam rationem vbicũq; occurrũt duo vincula equalia vbi vnum preponderat alteri precedẽs vinculũ nõ debet tolli per sequens nisi illud sit fortius ⁊ validius arg.c.accedẽs de crimi.falsi. c.literas.de psum.l.diu⁹.ff.de in integ. resti.sed votum simplex ⁊ sponsalia de futuro equiparãtur.ita notabiliter sentit.glo.in.d.c.veniens.inquãtũ allegat c.sicut de sponsalibus.ergo. itẽ glos.in c.rursus.qui clerici vl'vo.eq̃parat simplex votum simplici loquele ergo cũ in sponsalibus de futuro interueniat fides adeo quod de fide mentita debet imponi penitentia:vt in dicto cap.ve-

niens ꝛ no.in c.sicut.ꝛ in.c.pe.de spõsa libus.ergo votum simplex sequens for tius nõ debet dirimere ꝛ tollere sponsa lia de futuro pcedentia quod tene mẽ ti perpetuo.

¶ Saluo iure.

¶ Ista verba saluo iure modificãt ꝛ li mitãt ꝛ reseruant gl.celebrem que re putat singularis in.l.itẽ labeo.§.j.ff fa mi.hercis.q̃ dicit saluo ꝛc.optime facit tex.i.c.raynald⁹.i ỽ.saluo.ꝛ ibi do.me⁹ de testa.vide Ange.in cõsi.xxj.vbi dixit qd si accusatus fuit cõfessus ꝯtenta in inquisitiõe esse vera saluo ꝛc.qd illa di ctio saluo modificat ꝛ limitat illã con fessionem ꝛ allegat preallegatã glo.fa cit.d.c.raynaldus.ꝛ qd voluit do.Car. in.c.exposita.de arbitris.ꝛ i.c.qualr el j.de accu.Bald.in aut.interdicimus.C. de epis.ꝛ cle.ꝛ in.l.perẽptorias. C.sen. rescin.nõ pos.ꝛ i.l.lasse.toto.ff.de here. insti.ꝛ in.l.si certarum.de testa.mili.ff. ꝛ in.l.pe.al's fina.C.de institu.ꝛ substi. sub ꝯdi.fa.in.l.nõ dubiũ.C.de leg.ꝛ in l.terminato.C.de fruc.ꝛ lit.expẽ.ꝛ in.l. cũ iudex.C.de sen.ꝛ interlo.om.iudi.et in.l.cũ qui.§ iudicare.ff.de iurisdi.om. iudi.ꝛ ibi p modernos ꝛ in.d.l.item la beo.ang.ꝛ aliĩ i.l.iudex postꝙ.ꝛ in.d.l. si certarum.Bal.in tit.de pace cõstãtie §.amplius.ỽ.saluo. vbi allegat glo.d. l.item labeo.§.j.ꝛ vide do.meũ in p̃alle gato loco vbi allegat plures tex.appo nentes verbũ saluo:ꝛ in tribus locis lo quit de ista dictione saluo:sed illos tex. allegat in tertio loco.s.in.xliij.char.qd not.pro contractibus ꝛ aliĩs dispositio nibus hoc verbo vtentibus.

¶ Securus.

¶ Si aliquis ꝓmittit facere securum aliquẽ in aliquo facto debet intelligi ꝙ non fiat sibi exceptio aliqua iuris ꝛ dꝫ ꝓmittens ita ipsam rem disponere vt nihil de iure possit sibi obĩci ita ꝙ pos sit sentire lesionem ita notabiliter colli git do.ant.in.c.quoties de pactis.quẽ refert ꝛ sequit ibi do.abb.sed nihil alle gant.Jo.de imo.allegat glo.in.l.si mã dato titĩ.§.fi.ff.mãda.ꝛ ꝓ illa glo.vide bar.ꝛ do.in.l.illa cõstitutio.ff.de here. insti.vbi pl'a p Jo.de imo.ꝛ vide ange. ꝛ ibi tex.in.l.j.ff.qui satisda.cog.de illo qui ꝓmisit facere securũ:ꝛ vide Bal in l.sancimus.C.de verb.sig.do.meus do. And.alle.glo.sing.ꝫm eũ in.l.j.C.si ad uersus solutio.qd debet facere securũ ita qd restitutio nõ possit pati nec pos sit fieri aliq̃ exceptio quã gl.dt Bal.ibi esse notãdã ꝓ eo q̇ ꝓmisit facere secur̃ facit tex.in.l.papi.§.mortis cã.in ỽ.se cure.ff.de inoffi.testa.ꝛ ibi Ang.alleg. casum i.l.j.ff.de p̃to.stipu.ꝛ ibi dicit qd fidãria data bãnitis vt veni. ad ciui tatẽ debet seruari vide ibi Bart.ꝛ quid iuris si alicui data est securitas veniẽdi an videat ei ꝯcessa securitas redeũdi vi de eundẽ Bar.in.l.vtimur.ff.de sepul. vio.ꝛ plene per eũ in.l.j.ff.ad.l.iul ma. in pnc.ꝛ in.l.nullã vim.C.de nauicula. lib.xj.dicit tñ ibi illũ tex.facere in ꝯtrariũ qꝛ nõ expressisset in eũdo ꝛ redeũdo nisi necesse fuisset dicit ibi Bar.qd nõ venit secure qui non põt redire secure.l.sciẽ dum.ff.de leg.et.ff.ad trebel.l.etate.et ad.d.l.nullam.dic quod ibi apponitur causa maioris declarationis.

¶ Additio.

¶ Et vide abb.in.c.fi.de treug.ꝛ pa.et in.c.ergo em̃.de iuretur.Bar.in.l.rele ga.ff.de penis.ꝛ in.l.fi.C.de dig.l.xij.et do.in.c.disciplina.xlv.dist.ꝛ Bart.in.l. si cui.ff.ex quibus causis maio.

¶ Statutum.

¶ Statuta italie disponũt qd vir lucre tur dotẽ vxore p̃decedẽte sine filiis qd si p̃decedat vxor cũ vno filio an vir lu cret dotẽ ꝛ videret prima facie dicẽdũ ꝙ nõ qꝛ cũ talia statuta sint exorbitãtia ꝛ cõcipiãt verba sua in plurali numero ergo in illo casu debẽt intelligi ꝛ nõ alio ar.l.si seruũ.ver.nõ dixit pro.ff.de acquirẽ.here.c.ad audientiã.de deci. dic ꝙ cõtrariũ est verius qꝛ rõ natura lis magis attẽditur q̃ pluralis locutio ꝛ licet vera ꝛ recta natura pluralis nu meri nõ sit ꝯtẽta vnico indiuiduo ꝫ l.fi.ff.ad trebel.ꝛ in.l.vbi numerus.ff.de testi.ꝛ in.c.pluralis locutio.de re.iu. lib.vj.ꝛ vnitas nõ sit numer⁹:sed prin cipiũ numeri tñ secus est de rõne natu rali.istud bellissime decidit Bald.l.ij. C.de ꝯdi.iser.ꝛ ibi eũ vide qꝛ di. sin gularia

similia ꝛ facit ad hoc qꝛ.l.cōcipiēs ꝟba sua in plurali nūero hꝫ locū in sing.qd nota ꝑ statutis pūniētib⁹ ꝑducentes falsos testes qd habebit locū in ꝑducē te vnū falsum testē.l.iiij.§.in negotijs. ff.de neg.ge.vbi ꝑ Ja.but.Bar.ꝛ alios ꝛ vide gl.in.c.ij.reqris de epp.vbi ꝓbat hoc.ꝑ̄fecto tex.ꝛ ibi doc.ꝛ illā glo.alleg. do.me⁹ in.c.raynaldus.de testi.in Joā nina circa mediū adducens ad.q.p̄fati statuti vide.glo.in.q.accepta.de appel. ꝛ Bal.in.c.qm̄.de app.ꝛ Bar.in.l.p̄tor ait.ff.vi bo.rap.ꝛ Bar.i.l.stich⁹.ꝺ leg.j. ꝛ Bal.i.c.mādatū.de rescrip.ꝛ do.meū in.c.prudētiā.§.adūcim⁹.de offi.deleg. et in.c.vnico al's in rubri.de plus peti. ꝛ in cle.ꝛ si principalis.de rescrip.ꝛ do. Abb.in.d.§.adūcimus.Jo.an.in addi tio.ad spec.in tit.de test.§.j.addit q̄ inci pit quarta q̄stio.archi.in suis reporta tis in.c.accepim⁹.de eta.ꝛ qualita.quē refert ꝛ sequit̄ dominicus de san.gemi. in.c.Quis.de prebē.i.vj.ꝛ qd ibi voluit Pet.de ancha.ꝛ in.c.relatū.de testa.et in.c.vnico.de lit.cōte.ꝛ vide do.meū in d.c.relatum.de testa.et in alijs socis su perius allegatis Bal.in.l.quicunqꝫ.C. de ser.fug.gl.ꝛ Bal.in.l.diu⁹.§.diu⁹.ff. de peti.hered.glo.in.c.si cōpromissari⁹ de elec.lib.vj.ꝛ vide quod legitur et qd notat̄ in.l.pater seuerinā.§.j.ff.de cōdi. et demon.et in .l.ex facto.§.si quis ro gatus.ff.ad trebel.cum si.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet̄ qd de legatis soluat̄ gabella vel qd legata debeāt insinuari an tale statutū habebit locū qn̄ testator legat ꝑ male ablatis dicit ꝙ nō:ita sin gu.dixit Bal.ꝑ celebrē tex.in.l.si seruo. ꝟsi.extorqre.ff.de here.insti.rō qꝛ ideo est legatū ex quo aliqd acquirat̄ vnde aut habemus respectū ad testatorē le gantem ꝛ certe nō est legatū qꝛ impen dit debitū:aut loquimur respectu eius a quo fuit oblatū ꝛ tūc nō est lucrū sed debitū refert ꝛ sequit̄ do.me⁹ do.And. cōsiculus meus in repiti.c.raynaldus. in ioannina.de test.in.lxij.charta.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet̄ qd frater excludat so rorē dotatā:alio statuto cauet̄ qd si fra ter q̄ excludit sororē dotatā decedat si ne filio masculo fratris teneat̄ relinqre sorori dimidiam eius qd ipsa filia debe bat habere i bonis paternis modo pa ter habēs filiū ꝛ filiā dotatā fecit testa mentū ꝛ instituit filiū heredē vniuersa lē ꝛ istituit filiā ꝛ dotē ꝛ decessit relicto filio fuit dubitatū vtrū filius veniens ad mortē teneret̄ relinquere dimidiam ei⁹ ꝙ illa soror debeat hr̄e vt ꝺr in alio statuto.videbat̄ dicendū qd sic qꝛ vnū statutū recipit limitationē et debet itel ligi ꝺm aliud nihilomin⁹ ꝯtrariū est veri⁹: ista fuit celebris theorica Bal.in.l.j.C. de legi.here.vbi refert se ita ꝯsuluisse. ꝛ mouet̄:qꝛ vbi dispositio habet clausu lā suā specificā ꝛ determinatā sufficit ꝛ nō tollit̄ ꝑ generalē:ꝛ text.mirabilē in l.j.§.deinde.ff.de posthu.ꝛ illud dictū Bal.allegauit et ꝺm ip̄m ꝯsuluit Lud. ro.consil.xxxj.et vide ad hoc qd voluit Pau.de ca.ꝯsi.cccl v.vbi in hac materia cōsuluit et do.Abb.ꝯsi.clxxxij.incipien te q̄stio talis est statutū ꝛc.et Lu.ro.ꝯsi. xlj.vbi in effectu cōsuluerūt qd statutū specifice disponēs i certo casu derogat statuto generaliter loquēti ꝛ vtrūqꝫ ser nat̄ in casu suo et vide do.meū in.c.ray naldus.de test.in.lxix.charta.et in.c.j. de rescrip.vbi plene de hoc.

¶ Sententia.

¶ Sn̄ia postq̄ trāsiuit in rem iudica tam inducit p̄sumptionē iuris et de iu re qd rite et recte lata fuerit.c.cū inter vos.de re.iu.nihilominus admittit̄ in contrariū partis cōfessio et tollit̄ illa p̄ sumptio.singulare fuit dictū Jnn.in.c. qꝛ pleriqꝫ.de imu.eccle.ꝙ dictū magni fecit Bal.in rubrica.C.de ꝓba.faciunt tres glo.q̄ alibi in iure nō reperiunt̄ in aut̄.sed iam necesse.C.de do.ante nup. et in corpore vn̄ sumit̄ et glo.in.l.in cō tractibus.§.illo.C.de non nume.pecu. quas gl.didici a dn̄o meo do.And.et vi ua voce in cōmētis suis et p̄sertim in repetitione.d.c.raynald⁹.de test.et illd dictū Jnn.reputauit singulare do.abb. in.d.c.qꝛ plerisqꝫ.ꝛ i.c.fraternitatis.de frigi.ꝛ maleficia.ꝛ in.c.ij.de pur.vul.et in.c.ꝑ tuas.de sen.excō.ꝛ tacite sentit do.abb.in.c.j.de constitutio.

¶ Additio.

¶ Adde ab. i. c. cũ ꝯtingat. i. xix. col. de iureiur. ⁊ in. c. j. in fi. de cõces. prebẽ. rõ est qꝛ snia iniusta sustinet̃ ex sola p̃sumptiõe iustitie sed ista p̃sumptio tollit̃ ꝑ cõfessionẽ illiꝰ i cuiꝰ vtilitatẽ ius induxit illã p̃sumptionẽ ⁊ sic presumptio cedit veritati. c. veritate. viij. dist. cum si.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet̃ qđ filia dotata a p̃re nõ habeat regressum ad bona paterna vł dotata a f̃re nõ succedat fratri mõ in primo casu pater dotauit filiã đ bonis matris ⁊ in scđo casu frater dotauit sororẽ de portiõe sororis querit̃ an sic dotata habebit regressum ad dicta bona fraterna vel paterna. Bal. i. l. mater. C. de iure dot. tenet qđ sic: qꝛ cum effectu nõ põt dici dotata ab eis ⁊ verbũ dotare ius significat nõ actũ nudi ministerij ar. ff. de manumis. vindi. l. p̃t ex ꝓuincia. in fi. ⁊ de iure dotiũ. l. si res: refert ⁊ sequit̃ Pe. de anch. in repe. c. canonum statuta. de consti. in. xxxix. charta.

Statutum.

¶ Statutũ exigit ꝯsensum duoꝝ ꝯsanguineoꝝ ex ꝑte patris si extãt alias ex parte matris minor nõ hꝫ nisi ex parte patris vnũ ⁊ ex parte matris aliũ nunquid valeat contractus cũ cõsensu eoꝝ Bar. in. l. stichũ qui meꝰ erit. ff. de le. j. determinat qđ sic: vide ibi moder. ⁊ illã theoricã Bar. refert ⁊ sequit̃ Bal. i. in cõiunctionibꝰ. C. de nup. vbi subdit q̇d iuris si nolũt consentire dicit qđ minor poterit appellare ⁊ deferre q̃relã ad iudicẽ. l. fi. ff. de app. recipiẽ. faciat ad hoc c. nullus. ⁊ qđ voluit ibi do. abb. de iure patro. ⁊ in. c. relatũ. de cle. nõ resi. ꝑ eũdem ⁊ qđ voluit Bart. in. l. si cum dotẽ. §. eo autẽ tempore. ⁊ ibi alij. ff. sol. ma. ⁊ Bald. in. l. si furiosi. C. de secun. nupt. Lud. ro. in cõsilio. xxxv. faciat qđ voluit do. Abb. in. c. j. de re. permuta. ⁊ de prima questione vide eũdem do. abb. in. c. quoties. de te. vbi refert hãc q̃stionem ⁊ alle. Bart. in. d. l. stichũ qui meus erit. ⁊ vide Pet. de ancha. in repe. c. canonũ statuta. de consti. in. xxxix. charta.

¶ Statutum.

¶ Si i aliquo actu statutũ ꝓuidet adhiberi presentiã vel cõsensum quatuor viroꝝ al's non valet: ꝯtrũ si adhibeant decẽ vel plures reddut̃ actꝰ inualidus tãq̃ nõ seruata forma. ⁊ videt̃ qđ sic qꝛ omissio modi ⁊ forme vitiat dispositionẽ. l. q̃ rome. §. flauiꝰ. ff. de v̇b. obli. c. ꝑ sanis. de resti. spo. c. cũ dilecta. đ rescri. c. cum sup abbatia. de offic. dele. ꝯtrium tñ reperit̃ fuisse ꝯsultũ prout refert pe. de anch. i repe. c. canonũ statuta. de cõsti. in. xxxix. charta. qꝛ lꝫ ad solennitatẽ legis statuat certũ numerũ ampliatio numeri non vitiat. l. heredes palam. in pn. ff. de test. ⁊. l. cum tabule. ff. de secũ. tabu. ꝓ hoc. l. nõ solet. ff. de re. iur. ⁊. l. q mutuã. ff. mand. l. pediculis. §. labeo. ff. de au. ⁊ arg. le. item in maiori numero inest minor. l. j. §. si stipulãti. de ver. ob. preterea numerꝰ ampliatus nõ diuersificat formã. l. nõ sunt liberi. ff. de sta. ho. facit. l. is cui. ff. queãd. serui. amit. l. j. §. itẽ querit̃. ff. de aqua quotidi. ⁊ esti. facit qđ no. Bart. in. l. si prius. ff. eo. tit.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet̃ q̄ homicida puniat̃ i centũ. alio statuto cauet̃ qđ q̇ cõmiserit duo hemicidia capite puniatur ergo si q̇s cõmisit homicidiũ ⁊ soluit cẽtũ an si cõmittat aliđ debeat decapitari ⁊ videt̃ q̄ nõ qꝛ ꝓ primo est satisfactũ ergo nõ debet ampliꝰ puniri. nã paria sunt condẽnatũ soluisse penã et absolutũ fuisse. C. ad. l. aquil. l. cõtra negãtẽ. cõtrariũ tenet Bal. qđ debeat decapitari in aut. q̇ semel. C. q̃o ⁊ q̃n iu. qꝛ. facta nõ p̃nt haberi ꝓ infectis. l. i libello. §. facte. de captiuis. licet ergo obligatio sit extincta primũ tñ aggrauat: scđm sicut p̃ma cõtumacia q̃tuncunq; purgata aggrauat aliã sequẽtem vt. d. aut. qui semel. hoc dicit Bald. verũ etiã si primũ beneficiũ esset prescriptione sublatum. nam non obstante prescriptione cognosceretur de illo nõ propter ipsum sed incidẽter ꝓpter aliud aggrauandũ quod est notandum secũdũ eũ in dicta aut. qui semel. refert ⁊ simpliciter sequitur do. petrus de ancha. in repeti. c. canonum statuta. de consti. in. xxxij. char.

¶ Sententia.

¶ Snia corpis afflictiua post lapsum

dierꝫ nõ ꝑt iure cõi retractari lꝫ ex post facto appareãt probationes innocẽtie sed ex gratia speciali potest fieri restitutio a ꝑncipe. sing. est casus i. l. diui. ff. de penis quẽ tex. reputauit sing. do. abb. in c. de his. de accusa. ⁊ vide contraria que ad hoc formari possent. ⁊ illum tex. magnificauit idem do. abb. in. c. ꝯsanguinei. ad fi. de re iudi.

¶ Sententia.

¶ Si iudex debet ferre sniãꝫ de cõsilio sapientis ⁊ pro illo causa habet casũ legis expressum non tenetur adhibere cõsilium sapiẽtis istud fin. voluit Bart. in l. ille aut ille. §. cum in verbis. ⁊ in. l. nõ aliter. ff. de leg. iij. ⁊ i. l. j. C. de relo. Bal. in. l. ancille. C. de furtis. ⁊ in. l. ij. C. de legibus. refert ⁊ sequit lucerna vtriusqꝫ iuris quod dictum tempera. ⁊ limita nisi ex forma statuti teneretur adhibere consilium sapientis quia tunc licet haberet casũ. l. expressum nihilominꝰ teneret adhibere cõsiliũ sapiẽtis ita pulchre dixit Bal. in. l. j. ff. de lib. ⁊ posthu. ⁊ Ludouicꝰ roma. in. l. hac cõsultissima. C. qui testa. face. pos. licet aliter dixerit ibi Ange.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauetur ꝙ filiusfa. nõ possit contrahere sine consensu exꝑsso seu exꝑssa licẽtia pr̃is nec minor sine licentia tutoris vel saltẽ duorum proximorum consanguineorum si tutorẽ vel curatorem non habet ⁊ quod contractus aliter factus non valeat. modo q̃dã filiusfa. contraxit sine licẽtia patris ⁊ minor etiã sine lnĩa ꝑdictorũ idẽ filiusfa. itraxit nõ ꝯuenire idẽ fecit minor. Querit vtrũ valeat ꝯctꝰ factus cũ dicto filiofa. vel minore saltẽ ꝑpter iuramentũ. Jac. de bel. quẽ refert Pet. de ancha. in rep. c. canonum statuta. de ꝯst. i. l. xxxix. charta tenuit disputãdo quod nõ valent nec tenẽt quia. d. l. municipalis resistit non assistit in eo casu cũ licẽtia non est adhibita vt in. l. nõ dubium. C. de legibꝰ nec iuramẽtum ꝯfirmat talem contractum de quo per Bar. i. l. cum lege. ff. de fideiussoribꝰ. ⁊ in. l. siquis pro eo. ff. vide no. in. c. cũ ꝯtingat. de iureiur. ⁊ in. c. q̃uis. de pactis li. vj. ex hac eius decisiõe. do. Pe. de ancha. in ꝑcalleg. loco dicit esse notandũ qꝺ dolus ꝯtrahẽtis nõ firmat contractũ in quo deficit solẽnitas statutaria si autẽ solũ deficit ratione doli tũc aduersus dolũ cõmittentis contractus erit validus si placuerit contrahẽti secum. vt in. l. elegãter. ff. de dolo facit qꝺ not. ⁊ ibi per Pe. de ancha. in. c. j. de rescript. lib. vj. quod not.

¶ Sententia.

¶ Tu hẽs text. i. l. posthumꝰ. §. si q̃s ex his. ff. de inoffic. testa. vbi snĩa fuit lata ꝑ eo cui nõ cõpetebat actio inoff. testa. ⁊ licet sibi nõ prosit nihilominꝰ prodest ei cuiꝰ interest ꝑ cuiꝰ intellectu do. meꝰ do. an. viua voce dedit. mihi duas remissiones ad Bald. interpretãtẽ illam. l. fi. C. de fideicom. liberta. vbi sing. dicit qꝺ d. §. si quis ex his caret spũ rationis. sꝫ in. l. ij. C. de re iudi. in fi. dixit quod. d. l. posthumꝰ. §. si quis ex his procedit eo casu quo expresse in libello nõ apparebat qꝺ alio modo non cõpetebat agẽti secus si expresse appatuisset quod nec agẽti nec ei cuiꝰ intererat ꝑfuisset. facit quod voluit do. an. in. c. fi. de procu. ⁊ ibi do. meꝰ. ⁊ quod voluit Bal. in. c. j. de iureiur. do. Car. in. c. debitores. eodẽ titu. quod singu. not. quia bononie ista interpretatio Bald. in facti contingentia fecit mihi magnum honorẽm ⁊. d. l. posthumus. §. si quis ex his allegauit Jnno. in. c. super his. de accu. licet non ꝓbet id ad qꝺ alleget vt ibi videre poteris ⁊ Bald. in. l. cũ patronus. ff. de fideiusso. vbi dixit qꝺ si ineptitudo est tacita valet sentẽtia ⁊ allegat. d. l. posthumus. §. si quis ex his. vide do. meũ do. And. de intellectu illius. l. in. d. c. super his. ⁊ in. c. ex parte ade. de testi.

¶ Sententia.

¶ Dicebat Lud. ro. sing. xciij. qꝺ sentẽtia cẽsure ⁊ excõicationis lata per metũ iudicis est nulla ipso iure. c. j. quod metus causa li. vj. idẽ dicit in pecuniariis siue secularibꝰ sententijs pro glos. quem dicit esse vnicam in mundo in. c. quatuor. xj. q. iij. sed dũ audirẽ do. meũ do. Troylũ ꝺ maluicijs eximiũ vtriusqꝫ iuris interꝑtẽ dicebat qꝺ illa glos. ꝫ ꝯtrariũ. s. ꝙ est annullãda ope exceptio

nis.licet postea dicat ar.cōtra ⁊c.⁊ ꝑ il
la gl.allegat aliuz in terminis hoc dicē
tem in.c.iniustuz ea.cā.⁊.q.⁊ sic cū sup/
portatione lud.nō bene ponderauit gl.
in.d.c.qualiter.

¶ Salarium.

¶ Dū audirē vno mane do.meū domi.
Troyluz de maluitijs vtriusq̧ iuris do
ctorē celeberrimū ipse allegauit bal.in
l.etiā.in fi.C.de iure dotiū dicentē q̧ si
cōitas ꝯduxit pro vno anno doctorē ad
legēdū sub certo salario q̄ finito āno re
cessit domū elapsis pluribus annis ea/
dē cōitas recōduxit eūdem nulla facta
mentione de salario qđ intelligit recō
duct⁹ ꝑ eodē salario ꝑ illū tex.⁊ ꝑ.l.pe.
§.vsu.ff.sol.ma.⁊ ita remāsit Bal.sed p̄/
fatus do.me⁹ limitauit illud dictū nisi
esset mutata cōditio ꝑsone puta q̄ effe/
ctus esset excellēs in scīa q̄ debebit au
gmētari salariū ꝛm ei⁹ excellētiā.nā cō
ditio persone dz esse in ꝯsideratiōe gl.i
c.eps.x.q.ij.facit.c.nō cogant.xlj.dist.
⁊ in.l.si quis.ff.de vsuf.q̄ est casus sing.
ad hoc.⁊ i.c.cū ad monasteriū de statu
mo.facit qđ dicit do.abb.in.c.cū oēs.in
gl.pe.de ꝯstitu.⁊ hoc erit in arbitrio iu/
dicātis ar.c.de causis.de offi.dele.cū si.
itē militauit per aliud dictū Bal.i.c.cū
M.i prin.iiij.col.de cōsti.id esse verū si
salariū erat illi lecture ꝑpetuo ordiatū
⁊ nō pēdebat ex arbitrio lectorꝫ.ar.l.lz
C.loca.nā que incerta sunt promitti:nō
videntur.l.salariū.C.māda.l.seia.§.me
dico.ff.de annuis legatis.

¶ Sententia.

¶ Si tres arbitratores dant i vna cā ⁊
diuersas sentētias ferunt in quātitate
debent omnes q̄ntitates accumulari et
fieri tres ptes ⁊ i tertia ex illis videt ꝓ
nūtiare:ita dixit Sali.in.l.hac edictali
§.his illud.C.de secūd.nup.per text.ad
hoc celebrem in.l.cuz fundū.§.sinautē.
in ver.ita vt oēs summas ⁊c.ff.māda.⁊
illū tex.facit sing.Bal.i.l.j.si seruus ex
tero.quod no.quia singulare.

¶ Sententia.

¶ Clericus homicidia nō est priuatus
ipso facto titulo beneficiū nec ꝑdit ipso
iure beneficium suum:sed venit priuan
dus ꝑ sentētiam:celebre fuit dictū In/
no.in.c.cū nostris.de ꝯces.p̄bē.quē refe
rūt ⁊ sequunt ibi cōiter doc.⁊ intellige
hoc ꝓcedere i clerico beneficiato qđ ho
micidiū superueniēs seu irregularitas
non ꝑuat quē ipso facto beneficio suo.
sed opus est sni.a pro hoc bene fecit.c.
clericis.in ver.honore priuet ⁊ loco ne
cle.vel mona.vbi exercens iudiciū san
guinis ⁊ incurrens irregularitatē non
est priuatus ipso iure beneficio suo sed
debet priuari:et hoc tenet ibi do.Abb.
post alios referēs Inn.in.d.c.in nr̄is.
⁊ vr̄ etiā hoc ꝓbari in.c.ex literis.de ex
ces.p̄la.⁊ notabis illa duo iura ad hoc.
sed si homicidiū seu irregularitas pre/
cessit collationem tunc tenet collatio
quia facta idigno ad executionē officij.
vt in.c.fi.de tēp.ordi.hoc voluit Inno.
in.c.constitutionem.el.ij.de appel.⁊ ita
intelligit Inn.in.d.c.cum nr̄is.qui pri/
ma frōte vr̄ sibi ꝯtrius ꝛm do.abb.ibi ⁊
vide eūdem abb.in.c.querelā.de iure/
iur.vbi tꝫ hanc partē.⁊ alleg.Innoc in
d.c.cū nr̄is.hoc etiā voluit Bal.i.l.cū
fratrē.C.de his qui.vt indi.⁊ in.l.si ma
ritus.C.de do.inter vi.⁊ vxo.⁊ vtrobiq̧
allegat Inn.in.d.c.cū nostris.adde Io.
de ana.in.c.inq̄sitiōis.de accu.in.j.rn̄s
so hāc opi.tenet do.me⁹.d.an.in.d.c.q̄
relā.⁊ in.c.cū sup.de cau.pos.⁊ ꝓprie.
vbi refert bal.in dictis locis ⁊ sequitur
Inn.idē tenuit benedict⁹ i.d.c.cū lr̄is.
post Io.de imo.ibi ⁊ vide Io.de ana.in
rub.de cleri.excō.mi.vbi de hoc.Sꝫ Ar
chi.in.c.studeat.l.di.tenuit ꝯtriū ꝑ illū
tex.q̧ sit p̄uatus ipso iure inquantū ibi
beneficiū gratiose cōcedit homicide:et
sic papa dispēsat ibi i bn̄ficio ergo iu
re erat p̄uat⁹ ⁊ vr̄ ille tex.multū stringe
re ꝯ Inn.⁊ sequaces.itē.d.c.clericis ⁊
d.c.ex lr̄is.poti⁹ faciūt ꝯ Inn.quā pro:
q̄ ibi ponūt v̄ba executiua q̄ p̄suppo/
nūt sniam latā a iure ⁊ poti⁹ ad remo/
tionē facti q̄ iuris referunt ꝑ id qđ vo
luit do.And.in.c.fi.de postu.⁊ bar.l.j.si
quis maior.C.de trāsac.do.me⁹ in d.c.
fi.⁊ in.d.c.si diligēti de fo.cōpe.lꝫ si q̄re
dictū Inno.qđ cōiter tenet.nō ob.d.c.
studeat.⁊ alia iura p eū ibi allegata q̄
apte hoc nō ꝓbat qđ ipso iure sit priua
tus lꝫ papa ꝓcedat in.d.c.studeat.quod

teneat bñficiũ nã sequit̃ ꝓpter hoc qđ fuit priuat⁹ ipso facto imo põt itelligi ꝙ papa fecit tibi grãm vt nõ veniret ꝑ vãdus ꝑ sniam ꝛ nõ erat priuat⁹ ipso iure nõ ob. ꝙ ꝟba executiua apponant̃ in d.c.clericis.ꝛ i.d.c.lr̃s. qꝛ i ñdeo ꝙ satis est qꝛ nõ dr ꝙ ipso iure vñ nõ debemus iponere hanc penã ex ꝗ de iure canonico hoc nõ cauetur exp̃sse.ꝛ hoc voluit do.ab.in.d.c.q̃relã.ꝑ ꝟbũ remouentes positum ibi in tex.facit in fi.qđ no. gl.i.c.fi.de iure patro.ꝛ xv.q.viij.i summa.ꝛ tex.in.l.si q̃s.§.idẽ labeo.in ꝟ. cuz i eũ pena statuta nõ sit.ff.de reli.ꝛ sum. fu.ꝛ tex.in auk.de nõ eligẽ.scdo nubẽ.l ꝑin.in ꝟ.nõ est.l.tale quid dicẽs.

¶ Terminus.

¶ Et inquãtũ in lr̃a.B.in notabili ici. opatur tp̃s datũ ꝛc.ꝛ allegaui glo.sing. fm Dy.in.l.ex iudicioꝝ.in ꝟbo secure. ff.de accu.adde aliã gl.in.l.vnica.ff.nil no.ap.pẽ.ex ꝗ Ang.d are.ibi post alios dicit sing.notãdũ esse ꝙ paria sunt ap. interposita vł esse infra tpa infra ꝗ põt appellari.ꝛ allego tibi aliã gl.in.c.non solũ.de appel.li.vj.in ꝟsi.innouata.que allegat gl.d.l.vnice.Ex q̇b⁹ nota ꝙ sicut ap.interpota siue sit recepta vel nõ nil põt innouari ꝛ innouatũ aut attẽtatũ reuocat̃ ita ẽt tpe app.iterponẽde qꝛ est bñficiũ indultũ a iure:de hoc dicit do.Jo.de ana.qđ ẽ tex.sing.d iure ciui li.l.l.a sentẽtia.§.heres.i fi.ff.de ap.naz ibi si fuerit trãsactũ ꝑ heredẽ ꝛ non appellatũ non nocet legatarijs ꝛ sic qꝛ ap pellari potuit igit̃ idẽ opatur tp̃s quo poterat appellari qđ satis placet Ang. are.in.d.l.vnica.lz fm eũ posset r̃nderi qđ ibi contingit ꝙ legatarij ꝛ se ꝛ infra sua tpa vcz a die eoꝝ sententie possent appellare igitur transactio heredis nil eis nocet ꝛ de itellectu.d.§.heres.vide ibi Ang.are.ꝛ in.l.fi.ff.de appel.recip. sed Ange.in.d.l.vnica.dicit de hoc esse casum apertuz in.l.post rem.in ꝑin.ff. de transac.ꝛ p̃dicta limita ꝓut notatur per eundẽ Ang.post alios in.d.l.vnica. ꝛ vide per eũ idem Ang.alias limitationes an appel.pendẽ.debeat aliquid fieri:ꝛ adde illas ad eas quas posui in litera B.i notabili incipiente.regula est quod nihil ꝛc.

¶ Testis.

¶ Si testes inhabiles ꝓducũtur a pte iudex ex officio suo eos etiam parte nõ petente repellere tenetur ita exquisite dixit Inn.in.c.intimauit.de testi.quem omnes ibi cõiter sequũtur lz aliud voluerit ibi solẽnis doctor Joã.de lignano.ꝛ Petr⁹ de ancha.in.c.sup.de testi. ꝛ illud dictum Inn.secutus est Ludo. ro.in repetitio.rubꝛ.de arbi.in.ix.colũ. vbi etiam dicit ꝙ ipse iudex etiã de conditione testis ꝛ ꝑsone inquirere tenetur ꝛ dicit esse glo.nota.in.l.j.ff.de magis.conuenien.vide Ang.post Nico.de neap.ꝛ Bald.in.l. quos prohibet. ff.de postu.vbi magnifacit illam glo.tu vide sing.glo.in.c.querendũ.ij.q.vij.ꝛ qđ voluit ibi archi.do.meus in sua solẽni repetitio.c.testimoniũ.in.vj.col.de testi. dicit esse aliam gloss.in.l.iij.in ꝑin.in gl.ꝗ incipit his oibus.ff.de testibus.et allegat aliam glo.in auk.de teste.§.sancim⁹.ꝗ dicit ꝙ si homnines ville vel loci sunt ifames ꝙ iudex debet eos remouere etiã si partes cõsentiant:ꝛ hoc innuit ille tex.secũdũ euz.in ver.p̃cipue. ꝛ allegat aliam glo.licet hoc non dicat clare secũdũ eũ in.l.age cũ geminiano. C.de transac.vide ibi per eum.

¶ Testis.

¶ Ubicũqꝫ testes de ꝯsensu partiũ fuit adduct⁹ nõ põt opponi crimẽ ei seu aliq̃s defect⁹ ista est gl.celebris in auk.de teste.in.§.lz.i ver.supplicijs.quã reputauit sing. An.in.l.j.C.de testa.ꝛ Bald. in.l.si q̃s testib⁹.C.de testi.quinimmo si erãt recepti testes die feriato de ꝯsensu partium valeret eoꝝ receptio ꝛ tñ mutaret̃ ordo iuris:ita dixit Bal.i.l.j.ff.de fer.ꝛ i.c.cũ cãm.in pe.col.de testi.tu intellige sane hoc vltimũ dictuz esse verũ in ferijs itroductis i fauoꝛẽ ꝛ necessitatẽ hoim per.d.l.j.secus in ferijs itroductis i honoꝛem dei.qꝛ talis receptio nõ valeret ꝑ id qđ habetur ꝛ no.in.c.ꝯquestus.de feri.cum si

¶ Testis.

¶ Licet vn⁹ testis deponẽdo semiplene ꝓbet vt no.i.l.admonẽdi.ff.de iureiu.ꝛ in.l.i bo.fidei.C.e.ꝛ in.c.ex insinua

tiõe.de pcur.⁊ i.c.fi.de iureiu.illud est verũ si deponat cũ cã:sec⁹ si sine cã.ita dixit Bal.i.c.j.§.nõ aũt ð ꝯtrouer.inuest. refert ⁊ sequit Lu.ro.i rep.ru.de ar.in viij.co.faciũt ea q̃ habent i.l.solã.C.de testi.canõizata.4.q.iij.⁊ i.c.cũ cãz.e.ti.

¶ Testis.

¶ Si duo testes nõ interrogati de causa simplr deponũt duo aũt testes de cã interrogati pure deponũt ꝓferunt isti duo vltimi cõtrarũ illis primis ratiõe cause cõcernẽtis substãtiã dicti sm Ja. bu.i disputatiõe q̃ inci.qõ talis est quã refert Bal.i.l.ꝑsbyteri.C.de epi.⁊ cle.et dicit se alibi nõ legisse licet dixerit gl. in.l.j.ff.de no.ope.nũ.⁊ in.l.solaz.C.de testi.nõ teneri testes ad assignationem cause nisi fuerint iterrogati.ff.de transact.cũ hi.§.ex cã.ꝑ qõ tñ limita id qõ dicit Inn.in.c.cãm q̃.de testi.⁊ istud celebre dictũ refert sequit Lu.ro.in ꝑallegato loco.s.in rep.ð.rubrice.

¶ Testis.

¶ Duo testes qui sunt tabelliones ꝓferunt duob⁹ aliis nõ tabelliõib⁹.gl.est valde sing.in aut.de heredi.⁊ falci.§.si ꝟo.l fi.i ꝑn.magne gl.quã ad hoc põderat bal.in aut.sed cũ testator.C.ad.l.falci.refert ⁊ sequit Lud.ro.suo singulari ccclxvj.tu vide eũdẽ Lud.in repe.rubrice.de arbi.in.viij.colũ.faciũt ea que habentur.in.c.in nostra.de testi.⁊ i.l.iij.ff. eo.⁊ iiij.q.iij.§.itẽ in criminali.ꝟ.itẽ in testibus.⁊ adduco Bal.in.c.sup hoc.in versi.ad dignitatẽ ⁊ opinionẽ.de renũ. vbi dicit illum tex.esse valde celebrez ⁊ singularẽ qõ stãdũ est testib⁹ dignioribus ⁊ melioris fame:⁊ dicit nõ esse simpliciter in arbitrio iudicãtis sed inspecta dignitate ⁊ fama eorum.

¶ Additio.

¶ In probatione facienda est qualitas testiũ ꝯsiderãda vnde credatur magis religiosis q̃ laicis.tex.est ⁊ ibi abb.i.c. in nr̃a.de pcur.⁊ magis credit tot testib⁹ q̃ totidẽ iudicib⁹ bal.i.ð.c.i nr̃a.i fi.

¶ Testis.

¶ Duo testes masculi ꝓferunt duab⁹ mulierib⁹ rõne instabilitatis quã ꝑ se habẽt.ita notãter dicit Bal.in.l.fi.ff.de ꝟ de instru.ad qõ.l.j.ff.de senato.⁊ quod ibi plene no.⁊ ꝑ Bald.i.l.i multis.ff.de sta.ho.refert ⁊ sequitur Lud.ro.in ꝑalleg.loco rubrice de arb. ¶ Additio.

¶ Dixit Bal.i.ð.l.j.ff.ð senat.sunt duo patroni vn⁹ masculus ⁊ alius femina: femina ꝑñtat vnũ:masculus aliũ:ꝑferẽ presẽntatus a masculo.vt refert Fran. are.in.c.quoniam.de testi.

¶ Testis.

¶ Statur magis testibus deponẽtibus id quod est conforme ⁊ consonum iuri cõmuni q̃ aliis aliter deponentibus. ista fuit elegãs doctrina Inn.in.c.audi tis.de ꝑscri.quẽ refert Bal.in.c.j.de cõtrouer.inuesti.⁊ Pe.de anch.⁊ do.Ant. in.c.j.de prescrip.in.vj.Lud.ro.in rep. rubrice.de arbi.in ꝑalleg.loco vide do. abb.⁊ do.meũ in.c.lz causam.de pba. vbi referunt illã doctrinã Inn.in.iiij. col.in prin.⁊ vide qõ voluit gl.fi.in.c.j. de ꝑscrip.lib.vj.⁊ vide qõ legitur ⁊ no. in.l.ob carmen.§ fi.de testi.⁊ in.c.in nostra.codẽ tit.⁊.iiij.q.iij.§ itẽ in criminali.ver.nõ enim.⁊ quando aliqua dicuntur verosimiliora vel aptiora do.abb.i ð.c.licet causam.dicit quod arbitrabit iudex ex variis cõiecturis.ar.l.iij.ff.de testi.in ver.tu magis scire potes.⁊ i.c. preterea.eo.titu.

¶ Testis.

¶ Duo testes deponũt q̃ vir est frigide nature alii duo deponunt q̃ non est frigidus.statur duobus vltimis testib⁹ tã q̃ deponẽtib⁹ verosimiliora ⁊ aptiora nature.arg.ð.c.ꝑterea.⁊.ð.l.ob carmẽ. §.fi.istud fuit celebre dictũ Inn.in.c.j. de fri.⁊ malefi.refert ⁊ sequitur do.me⁹ in.c.in nostra.de testi.

¶ Testis.

¶ Duo testes deponũt me commisisse fornicationem tali die duo laici dicunt me fuisse secuz tota die ⁊ negent me cõmisse fornicationẽ statur dicto laicorum ex q̃ deponũt ꝑ reo.nã rei sunt fauorabiliores.l.fauorabiliores.ff.de reg.iur. c.ex lr̃is.ð pba.cũ si.⁊ capiẽda ẽ via ꝑ excludamus delictum per id quod voluit Bart.in.l.non solum.§.sed vt probari.ff.de no.ope.nunciatione quem refert et sequit.d.Abb.in.c.in presentia de proba.⁊ per id quod voluit Inno.in

c.duduz.el.j.de elec.cum si.z istud deci dit gl.elegans in.c.clerici.lxxxj.dist.in. quaz reputauit sing.Bal.in.l.data opera.C.qui accusa.non possunt.z do.abb. in.c.j.de proba.z in.c.ad nostram.eod. tit.z in.c.cuz.p.maconella.de accu.vbi pulchre pro intellectu illi⁹ gl.z eandem glo.allegauit do.abb.in.c.quoties.z.c. inter.z in capi.de testibus.de purga.ca no.z do.meus in commento rubrice.de plus petitio.z in.d.c.in presentia.

Additio.

Addi. do.ab.i.c.bone memorie.el.j. in.viij.colum.de electio.vbi allegat gl. in.d.c.clerici.z vide eundem in.c.in nostra.de testa.vbi dupliciter limitat illã glo.z per eundem in ca.ex tenore.eodẽ titu.Adde celebre.d.Bal.in aut.omnes peregrini.C.communia de succes.in fi. statutum dicit equus nõ redhibeat nisi sit bulsus.duo testes dicũt esse bulsum. Alij duo ɔtriũ.ius auté cõmune dicit in omne vitium occultum redhibendum z dicit in dubio ᵽsumi esse in causa redhibitionis qz dubiũ facti debet decidi fm naturalẽ equitatẽ: vt refert do.me⁹ i.c. ex literis.in.iij.col.de ᵱba.adde Ang.i prima cõsti.ff.in.iij.col.vbi dt facere ad questionẽ duo testes dicunt titium fuisse mortuũ est vulnere duo medici dicũt ɔtriũ.s.vulnus non fuisse mortale quoꝝ dicto stabit z videtur ꝙ dicto affirmantium.ff.de arbitris.l.diem proferre.§.si plures.cõtrarium dicit esse verũ qz stat dicto illoꝝ qui melius cognoscũt vt in prima ɔsti.ff.sed medici meli⁹ sciũt z cognoscũt ergo zc.Nec obstat.§.si plures qz dꝫ intelligi in testib⁹ negãtib⁹ sensuz vel loquuntur de negatiua nõ coartata l.lacus z stagnũ.§.j.ff.de acqui.reꝝ do. z nota ꝙ illa regula plus credit duob⁹ testib⁹ affirmãtib⁹ ꝙ̃ cẽtũ negãtib⁹ nõ hꝫ locũ i negatiua coartata sꝫ in negatiua credulitatis z purgationis fm abb. in.c.bone memorie.el.j.in.viij.colũ.de elec.z vide Bal.in.c.ad nostrã.de ᵱba. vbi allegat glo.in.d.§.si plures.et vide Ric.de nea.in.l.j.ff.de vẽtre inspiciẽdo vbi refert machagnanum de azoguidis post Old.qꝺ gl.in.d.§.si plures.est vera nisi negãtes deponãt de ꝗtis sue artis

Testis.

Mille testes deponũt de spõtanea voluntate duo aũt deponũt de vi vł metu q̃ bus stãdũ est.dic ꝙ duob⁹ testib⁹ deponẽtib⁹ z affirmãtib⁹ metum potius statur ꝙ̃ mille negãtib⁹.Ista fuit celebris z ᵽstãs theorica Inn.in.c.super hoc de renũ.refert z sequit do.ab.in.c.j.qꝺ metus causa.z vide ratiõnẽ ibi p eũ.z vide Lado.ro.in repe.rubrice de arbit.i.vij. col.vbi refert Bal.allegãtẽ hoc dictum Inno.in trac.scima.quẽ posuit ante rubricam.C.si quis aliquẽ testa.ᵱhi.z retulit etiã in.l.obseruere.§.ᵱficisci.ff.de offi.procõsu.do.me⁹ do.Ant.Barbatia in.d.c.j.refert ange.in.l.j.C.quod met⁹ causa.z in.l.si quis a se fundum.C.ad l. iul.de vi pu.sequentẽ illud dictũ Inn. in.d.c.super hoc.z dicit ꝙ idem ang.in l.non est verosimile.ff.qꝺ metus causa dãnauit dictuz Inn.z dicit ꝙ prima facie videret ꝙ Ange.recte loquit ɔ Inno.nam regula est ꝙ statur testibus deponentibus verosimiliora.l.ob carmen ff.de testibus.c.preterea.c.in nostra.eodem titu.sed testes deponẽtes de spõtanea voluntate presumunt dicere verisimiliora ergo zc.z mouetur per dictam l.nõ est verosimile.deinde dat quãdã cõcordiam dicens ꝙ dictum Inno.procedit quãdo p̄cessit met⁹ quia presumitur durare nisi ᵱbet mutat⁹ ar.c.maiores.de baptis.al's ᵱcedat doctrina Ange.dicit tamẽ iudicãdo.z consulẽdo sequẽdem esse doctrinam Inn.mihi vr ꝙ doctrina Inn.est ꝟissima z moueor isto mõ.verosil'⁹ est q̃ q̃s metu z vi renũtiet bñficio suo acq̃sito multis sumptibus z laborib⁹ ꝙ̃ spõte.iste est tex.rotũdus z apert⁹ in.c.sup hoc.de renũ.sed Inn.loquit de bñficio ergo idẽ erit dicẽdũ i renũtiatiõe cuiuslibet alteri⁹ rei ᵱfane. ar.l.cũ de indebito.ff.de proba.z p ɔñs Ang.nõ bñ loquitur in.d.l.nõ est ꝟosimile nec illa.l.si bñ põderet est ɔ Inn.

Testis.

Licet pr est cõiũct⁹ possit esse testis i cã filij vel cõiũcti tñ si fuit descript⁹ i instrmẽto vt testis adminiculat instrumẽto.hoc ᵱbatur in.c.ex literis.fm lecturã do.an.ibi de trãsac.do.abb.dicit ibi

hoc nõ ꝓbari ex illo tex.quia tpe descriptiõis ille erat suspect⁹:dictũ tamẽ suũ putat esse veruz qꝛ regula tradit ꝙ vbi testis nõ debuit examinari ꝓpter suspitionẽ tñ si fuerit examinat⁹ facit aliqd iudiciũ.vt no.Bar.i.l.maritus.ff.de qõ.⁊ istud dictũ aureũ menti commẽda.facit qd pulchre voluit Bal.in.l.impator.ff.de sta.ho.duo notarij sunt rogati ad conficiendũ instr̃m:vnus est infamis:alter bone fame si conficiũt instr̃m tollerat ꝓpter illũ q̃ est bone fame.⁊ allegat celebrẽ tex.in.l.si quis ex argentarijs.§.j.ff.de edend.⁊ adduco quod pulchre voluit Ang.in consi.j.ꝙ licet coniunctus non possit esse testis in causa cõiuncti:tamẽ si cõcurrit vna cũ alijs testibus admittitur ⁊ facit fidẽ per.d.l.si quis ex argentarijs.§.j.⁊ illũ tex.allegauit bal.in tit.de controuer.inuesti.§.finautem.in vsi.feu.vbi dixit ꝙ si sunt diuerse manus duorum tabellionum ꝙ vnus scribit et alter de mãdato eius subscripsit an valeat dic vt no.in.c.iter dilectos.de fide instru.⁊ facit.l.trebatius.§.fingli.de testa.mili.

¶ Testis.

¶ Falsus testis in cã homicidij punit̃ tãq̃ homicida si dolo malo deponat cõtra Jnn.Egregi⁹ tex.est in.l.j.post ꝑncipium ibi que falsum.ff.ad.l.corñ.de sic.quẽ tex.reputauit sing.Bal.in ti.de pa.iura.firmã.c.j.§.iniuria.ad finem.⁊ do.me⁹ in rub.de fideiusso.

¶ Testator.

¶ Testator in testõ suo voluit edes ⁊ domus suas non vendi ab heredibus an per illa verba videat̃ relinquere per fideicõmissuz de vno in aliũ:interrogat⁹ de facto a duobus procuratorib⁹ doctissimis bononie dixi ꝙ sic.⁊ allegaui bal.in terminis hoc dicentem in.l.quoties C.de fideicõmis.vbi dicit ꝙ eoipso ꝙ testator voluit remanere in sua agnatiõe qd presumitur tacitum fideicommissuz ⁊ refert ⁊ sequit̃ illud dictũ iuris lucerna do.meus do.and.in repe.rubrice de rebus ecc.nõ alie.in.xij.co.circa fi.⁊ refert se vidisse illud dictum allegatũ per quendam solennem doctorẽ romanum in ardua.q.illustrium dñorũ de sabellis ꝓ quo dicto dicit fore gl.in.l.codicillis §.in statuto.ff.de leg.ij.de qua Bal.in.d.l.quoties nõ meminit.⁊ illam gl.ad hoc reputo mirabilem ⁊ singu.

¶ Testis.

¶ An redemptor litiũ ⁊ cõtinu⁹ litigator possit esse testis.dic ꝙ nõ nec etiam possit esse accusator:casuz habes vnicũ fm Lud.ro.notabili.cccxvij.in.c.suspectos.iij.q.v.sed similem tex.habes in.c.nullus.ea.causa.⁊.q.⁊ illum text.didici a domino meo in repe.c.testimoniũ.de testi.in.xviij.col.

¶ Testis.

¶ Cõmunis ꝯclusio doctoꝝ est ꝙ papa possit habilitare periuros ⁊ criminosos ad testificandũ:ita not.in.c.testimoniũ.de testi.dic nõ habere locũ qñ infames ⁊ criminosi inducũtur in testes in ꝯsistorio ꝑncipis.duo iura ad hoc habes singularia ⁊ solitaria in iure.l.sed et milites.in.§.in nemine.in ꝟ.qꝛ ingredi vrbẽ eis nõ lꝫ.ff.de excu.tut.⁊ ibi dicit Bald.ꝙ sicut infamis nõ põt ingredi vrbẽ ita nõ poterit ingredi cõsistoriũ principis qꝛ vbi est princeps.ibi est roma.vnde lꝫ ꝓcurator possit esse infamis fm cũ non tñ hꝫ locũ in curia romana:⁊ ita dicit li tera tex.insti.de excep.§.fi.facit.l.athletas.§.ignominie causa missus.nec in vrbe nec alibi vbi imperator est morari licet.ff.de his q̃ no.infamia.⁊ ista duo iura reuelauit mihi do.meus in repe.d.c.testimonium.Ego pondero vnũ ꝙ text.insti.de excep.§.fi.nõ ꝓcedit indistincte sed debet intelligi de infami infamia facti qꝛ si esset infamis ꝑ sententiam non solum in principe sed etiaz in quolibet alio priuato erit verũ qꝛ nõ poterit esse procurator.⁊ ad hoc adduco tibi tex.iũcta glo.iij.q.vij.c.j.incipi.infamis.⁊ qd nõ possit infamis esse ꝓcurator principis adducerem tex.in arg.optimũ.c.accusatio.epi dꝫ esse nõ epõs.v.q.iij.vbi ꝓcurator epi dꝫ esse nõ male fame suspectus.sed ⁊ bone opinionis ⁊ laudabilis artis ⁊ clarũ est qd appellatiõe principis venit epõs.c.si quis.de ma.⁊ obe.⁊ gl.in cle.j.de baptis.Limita etiam prefatam conclusiones non habere locum nisi talis inhabilitas in teste prouenirent ex dispositiõe iuris ad

turalis quia tunc papa non potest talē
inhabilem habilitare: pone exemplum
in inimicitia: nā talis inhabilitas cau
satur a iure naturali: vt in.c.q2 suspecti
iij.q.v.ꝛ ideo cōstitutio pape habilitās
inhabiles non videt habilitare inhabi
les respectu inimicitie. iste est tex.in.c.
ꝑ tuas.de simo.facit singu.dictū.Inn.
in.c.sciscitatus.de rescrip.quod dictū
refert Ange.in.l.cum pretor.ff.de iudi.
vbi dicit ꝙ illi qui impediuntur esse iu
dices naturali impedimento puta quia
sunt furiosi ꝛ similes: si procedūt in cau
sa et nō excipitur de habilitate ꝓcessus
est ipso iure nullus secus dicit si est ipe
dimentum iuris ciuilis vide do.meum
in.d.c.testimonium.in repe.ꝛ in.d.c.sci
scitatus.tene menti.

¶ Testis.

¶ Duo testes affirmātes ꝑferunt mil
le negantib⁹ glo.est sing.in.l.diē ꝓferre
§.si plures.ff.de arbi.quā glo.Old.lau
dēsis: quē refert ꝛ sequit Nico.de nea.i
l.j.in pn.ff.de vē.inspi.dixit ꝓcedere qñ
negatiua illa nō est ꝓbabilis: sꝫ si ꝓba
ri pōt tūc sec⁹ pone exemplū i collegio
ad doctorādū requirunt septē doctores.l.
si quis.C.de ꝓfesso.ꝛ medi.li.x.ꝯtigit ꝙ
tres dicūt illū peritū quatuor imperitū
q̄ testes ꝑferant dic ꝙ quatuor.q2 sunt
plures ꝛ presumit ꝙ dicant verius.c.in
nostra.de testi.Nō obstat gl.i.d.§.si plu
res.q2 procedit quādo negatiua ꝓbari
nō pōt: sed isto casu probari pōt: ꝛ dicit
quod do.suus.d.machagnanus de azo
guidis tenuit hanc partem in.d.l.diem
proferre.§.si pluries.refert ꝛ sequit do.
meus in.c.ꝓposuisti.de ꝓbatio.et dicit
illū tex.optime facere ad hoc si recte pō
deret.quod nota ꝛ pondera illum text.
an probet hoc.

¶ Testis.

¶ Licet frater possit testificari ꝓ fratre
saltē in ciuilib⁹.vt no.gl.iij.q.v.in.c.j.ꝛ
in.§.itē.l.iulia.ꝛ in.§.parētes.iiij.q.iij.
ꝛ in certis casib⁹ in causa criminali.vt
legitur ꝛ no.in.c.literas.de presumptio
ni.iuncta theorica Bald.in.l.parentes
C.de testi.tamen si frater cohabitat cū
fratre nō poterit tunc testificari q2 coha
bitatio aliquid operat ꝛ ex eo acquirit
maior amicitia dilectio ꝛ affectio q̄ idu
cit ꝑsumptionē ꝙ frater semꝑ testificare
tur in cōmodū fratris: ita pulchre dixit
Bal.in.d.l.parentes.ꝛ allegat singularē
casū in.l.si vt alleges.C.de castrē.pec.
li.xij.ꝛ idē voluit Bal.in.l.j.C.de epi.ꝛ
cle.ꝛ in tractatu de duo.fratri.ꝛ ꝯsuluit
Io.de imo cōsi.xiij.alias.cxxxiij.refert
ꝛ sequit istud dictū do.meus do.and.in
c.repellitur.de accus.faciunt optime ea
que ibi notantur.

¶ Testamentum.

¶ Tu habes in.l.furiosū.C.qui testa.
fa.pos.ꝙ furiosus nō posset cōdere te
stamētū: sed pone ꝙ furiosus faceret te
stamētū tale qđ faceret quilibet sapiēs
dic ꝙ tūc nō ꝑsumitur furiosus ꝛ tale te
stamentū valebit: q2 eo casu ꝑsumit esse
sane mēte ꝛ habere dilucida interualla
ꝛ sic act⁹ tenet.ista fuit sin.ꝛ peregrina
theorica Io.an.in.c.cū dilectus.de suc
ces.ab intest.quā refert ꝛ sequitur ibi do
mi.meus.ꝛ in rub.de accu.in addi.vbi
narrat qđ tpe romanorū quidam furio
sus fecit testamentū adeo multū solen
ne vt videretur factum ab homine sane
mentis ꝛ lꝫ fuisset dubitatū multū de ta
li testō tamē fuit iudicatū vt valeret ra
tione predicta facit optime qđ no.Host.
in.c.ad nostram.de consue.quam refe
rūt ꝛ sequnt Io.an.do.Abb.ꝛ alij ibi.
Nam quidā fatuus parrhisiēsis deter
minauit questionē miro modo inter ta
bernarium ꝛ quendam pauperē a quo
tabernarius volebat extorquere pecu
niā qui comederat panem ad odorem
assati: nā soluit illi ex sono vnius dena
rij tornēsis quā.q.nō potuisset cato me
lius decidisse ad pacificandum eos im
prudentiū: ꝛ nimirū q2 qñq3 fatui ꝛ par
sapientes habēt in certa re eleuatum ꝛ
egregiū intellectū ꝛ ingeniū ꝛ acutius
sciunt discutere ꝛ decidere vnum casū
quam oēs sapientes ſm do.Abb.in.d.
c.ad nostrā.ꝛ hoc experiētia docet q̄ oīū
rerū est magistra.c.quā sit.de elec.li.vj.
cle.dispendiosam.de iudi.cū si.ꝛ subdit
ibi do.Abbas.quod do.su⁹ do.car.viua
voce dicebat ꝙ Barto.pluris qñ debe
bat cōsulere sup aliquo articulo cōfere
bat cū mercatorib⁹: ꝛ vide quod voluit

Pet. de anch. in cle. si furiosus. de homici. vbi dixit quod sententia iuste lata a fatuo valet et tenet: facit tex. singu. in. c. sunt qui opes. xvii. q. iiii. vbi donatio facta ecclesie quodam impulsu mentis et sine iudicio discretionis valet et tenet et non potest reuocari et si duxerit reuocandam incurrit crimen sacrilegii et hoc quia quilibet sanus et discretus pura ratione et discretione faceret donationem illam et si bene recordor et non fallor illum tex. facit sing. Lud. roma. in suis singularibus. tene menti.

Tabellio.

Si notarius est semel condemnatus de falso instrumento decreto notariatus officium exercere non potest. istud colligit Bar. in. l. si aliquid. C. de suscepto. et archa. li. x. vbi probatur et est casus quod non potest quis exercere officium in quo semel deliquit et illum tex. ad hoc reputo meliorem de corpore iuris faciat. ff. de eden. l. si quis ex argentariis. §. j. et ibi glo. alle. d. l. si aliquid faciat regula: semel malus de reg. iur. lib. vj. et. c. paruuli. xxij. q. ij. et quod voluit Inno. in. c. cum oporteat. de accusati. et vide plene per do. meum in legibus do. Alex. de Imo. in. d. l. si aliquid in addi. suis vbi pulchre: et vide quod voluit Pau. de ca. in. l. si manumissis. C. de libertis et eorum li. vbi ponit vtrum si aliquis in officio semel deliquit poterit ipsum officium exercere: et adde Bal. in. d. l. si manumissus. vbi ponit de doctore vtrum possit amplius examen conficere. et per Spe. in tit. de instr. edi. §. instrumentum ergo ver. item oppo. quod tabellio. et §. restat. vers. quid si tabellio. Innoc. in. c. fraternitatis. de here. et vide omnino do. meum in addi. suis.

Testis.

An testis probet si dicat rem valere tantum secundum opinionem suam dic quod probat. istud dixit Bar. per illum tex. in. l. hi qui. C. de prediis et omnibus rebus nauiculariorum li. xj. quod intelligit esse verum si opinionem suam referat ad comunem examinationem: nam de re que non est exposita venalis non potest fieri estimatio per opinionem que fit secundum estimationem rerum que sunt in eodem loco et habent easdem qualitates. vt in. l. pretia rerum. et ibi Bar. ff. ad l. fal. et vide notata in. l. ij. C. de rescin. vendi. in. c. j. et in. c. cum dilecti. et in. c. cum causa. de emp. et vendi. et in. c. cum causa que inter economum. de testi. et tene menti tex. d. l. hi qui ad hanc questionem.

Testis.

In loco vbi aliquis patitur aliquem casum practica est quod faciat examinari testes de casu illo: et ille probationes faciant postea fidem coram iudice competenti. ista est nobilis practica quam dat ibi Bar. per illum tex. in. l. si quis. C. de naufra. lib. x. et aduerte mirabile dictum quod in tali examinatione non est necesse partem citari quia forte multum sit a longinquo et sic potest intelligi. l. scire oportet. §. sufficit. ff. de excu. tu. to. vbi habetur quod sufficit probari casum ex naturali iustitia hoc est secundum ius gentium in quo in ore duorum vel trium stat omne verbum non attenta solennitate ciuili: et vide quod dixit ibi Bar. et Guil. in. l. ij. §. quod diximus. ff. si quis cautio. et ibi Bar. et vide eundem in. l. contumacia. ff. de re iudi. et eundem Bar. et Imo. in. l. quesitum. ff. eo. ad idem do. Ant. in. c. querelam. de procu. per glo. in. c. quisquis. iiij. q. iij. per Azo. in summa de dila. et per Bal. in. l. j. eo. ti. per Specu. eo. ti. §. fi. ver. in summa per Archi. et Joan. an. in. c. j. de do. et contu. in. vj. per Joan. an. in addi. ad Spe. in tit. de appel. §. nunc breuiter. ver. quid ergo per Cy. et Bal. in. l. si cum gl. in ver. sanctum. C. de fi. instr. per do. Ant. in. c. ex ratione. de app. per Ange. in l. fi. ff. de feriis. Bar. in. l. si quis ex argentariis. §. pe. de eden. et Bar. in. l. qui accusare. C. eo. ti. et in quantum dictum est non est necesse partem citari: alium casum vide vt scripsit do. meus do. Alex. post alios in. l. ait pretor. §. si debitorem. ff. de his que in frau. cred. alios casus vide per Lu. ro. in suis singularibus in litera T. nota. vij. regulariter contra. l. si quando. C. de testi. c. in nomine domini eo. tit. et in hoc Lud. ro. lueret penam quam ipse sibi imposuit inquantum dicit alios casus non reperiri.

Testis.

Dictum testis asserentis se recognoscere aliquem quia vidit illum qui tali tempore fuit in studio et eius faciem inspexit. valet et probat. vt in. l. cum in diuersis. ff. de religio. et sumpti. fune. istam solennem practicam probat tex. secundum Barto. ibi in. l. stigmata. C. de fabri. libro. xj. sed pos

ne sz eũ ibi prout de facto accidit inueniatur hõ mortuꝰ cuius facies est adeo deformata ꝛ deuastata qꝺ per eam non potest cognosci certe deueniẽdũ est ad alia signa corporis vnde si testis dicat recognosco ꝙ est talis ex tali cicatrice quã habet in aliq̃ parte corporis ꝙ talis testis recte ꝓbat. casus est i.d.l.stigmata.facit etiã ꝙ alia ex istis signis seu stigmatibꝰ recognoscant: ꝛ ideo inoleuit cõsuetudo ꝙ equi ꝛ multa alia animalia signẽt certis signis q̃bꝰ recognoscant ꝛ qualiter recognoscatur equus. vide in.l.iij.C.de frumẽ.alex.li.xj.ꝛ ista vt quotidiana que quotidie accidũt de facto mẽti cõmendo.adde etiã ſm do. meũ do.alex.de imo.i addi.ad.l.stigmata.qꝺ põt peti exhiberi vt cognoscatur. vt in.l.si cũ exhibuisset.§.j.de publi.ꝛ i l.iij.§.si q̃s noxali.ff.ad exhibẽ.ꝛ Bart. ꝛ Bal.in.l.si ꝛ causas.C.ad exhibẽ.bar. in tractatu de teste.in.ij.col.

¶ Testis.

¶ Licet domesticus partis repellatur a testimonio.l.etiã.C.de testi.c.in literis.eo.ti.cum si.nõ tamẽ repelletur domesticus domestice partis.fuit singulare dictũ Inn.in.c.insinuãte.de offi.deleg.refert.ꝛ sequit̃ ibi do.Pe.ꝺ anch.ꝛ Bald.in.l.qui testamẽto.§.quecunqꝫ autẽ.ff.de testa.ꝛ cum illo dicto transit ibi do.Anto.ꝛ do.meus do.and.in.d.c.insinuante.ꝓ quo dicto dicit ibi domi.meꝰ esse casum quem ad hoc reputat sing.in l.j.C.si quacunqꝫ preditus potestate. in ṽſi.vicario ꝯpetãt vbi ꝓbat̃ ꝙ si iudex ordinarius recusat̃ vt suspectꝰ ꝙ nihilominꝰ vicariꝰ erit iudex ꝛ sic collige qꝺ lꝫ dñs nõ possit ꝓducere familiarẽ suũ in testẽ ꝛ in iudicẽ tñ põt producere in testẽ ꝛ in iudicẽ fratrẽ sui familiaris sꝫ famulꝰ possit recusari: ita colligit domi. Pe.de ancha.in.d.c. insinuante.lꝫ q̃dã moderni tenuerint cõtrariũ ꝛ reprobẽt dictum Inno.in.d.c.insinuãte.ꝓ illum ter.ꝓ cuius ꝯtrarũ solutiõe vide omnino do.meuꝫ ibi vbi pulchre ꝛ subtiliter saluat ꝛ sustinet dictum Innoc.

¶ Testator.

¶ Quis nõ potest puniri a testatore ꝓpter inobediẽtiã tertij: casus est in iure vnicus ꝛ sing.in.l.paterfamilias testamento.ff.de here.insti.quẽ sic allegauit Bald.in.l.j.C.de his q̃ pe.no.refert ꝛ sequitur do.meus do.and.i rep.c.raynaldus.de testa.in ioannina.

¶ Testis.

¶ Publicatis attestationibus testes ꝓduci non possunt.clemẽ.ij.de testi.cap. fraternitatis.eo.tit.aut.de testi.§.si vero.cũ si.ꝛ hoc timore subornationis.limita hanc rationẽ non habere locum si ꝓducã testes excõicatos seu alia inhabilitate impeditos tunc ego cogor ꝑ iudicẽ eosdẽ ad alios post didicita testificata producere.ita sing.dixit Inn.in.c. auditis.i fine de in integ.restitu.refert ꝛ sequitur Ludo.roma.in.d. rep. rubri. de arbitrijs.in.xix.col.ꝛ scribẽtes in ꝓallegatis locis.

¶ Testis.

¶ Cautelam nouam habes quam dat Bal.in.l.ampliorem.C.de appel.scꝫ cũ tu post didicita testificata vis testes ꝓducere des nomina testiũ in scriptis iudici q̇ ex officio suo testes repetet ꝛ examinabit quod videtur dubium cũ causa subornationis non cesset quod dictũ si est verum est mirabile.sed dato quod sit verum: quod non puto.Lud.romãs. ꝓfatam cautelam limitat in rep.rubri. de arbi.in.xix.col.esse veraꝫ quando iudicis culpa testes i prima examinatiõe nõ recte examinati fuerũt secus si partes.vt dicit Inno.de testi.c.ꝑ tuas.quẽ refert Bal.in.l.veluti.ff.de edẽ.ꝛ optime probat text.ille.Ego adduco Ang. in aut.de teste.§.quia vero collatione. vij.in.iij.colũ.in versi.solutio.vbi dixit qꝺ si iudex negligentia vel dolo omisit ꝛ non fecit interrogari testes cum interrogatorijs datis a parte quod post publicatum processum poterũt produci testes ꝛ allegauit dictũ.c.ꝑ tuas.ꝛ cõsuluit in facti contingẽtia domi.meus prout mihi retulit.

¶ Testis.

¶ Si aliq̃s dixit falsuꝫ testimoniũ lꝫ in foro contẽtioso teneat̃ de falso i testimonio.ꝛ de oi dãno cõtingẽte ex illo ꝛ ꝑ cõsequẽs ꝛ de delicto ꝛ oi exitu ipsiꝰ delicti.vt voluit gl.in.c.ꝓsbyterũ.de homi

ei.ꝛ in.c.imputari.de reg.iur.li.vj.ꝛ habetur i.c.sicut.de testi.ꝛ est casus peregrin⁹ ꝛ melior de iure i.c.j.de custo.eucharis.facit qđ voluit.Bar.i.l.furē.ff.đ furtis.ꝛ Sali.i.l.qm̄ multa facinora.C.ad.l.iul.de vi.pu.nihilomin⁹ in foro cō scientie tenet dūtaxat de dicto falso testimonio:ꝛ nō de omni dāno qđ ex illo seq̄tur:illđ fuit singulare dictū Vincē. qđ oēs cōiter sequunt i.d.c.j.de custo.eucharis.lꝫ do.meus do.an.disputandi gratia istud ipugnet ꝛ subtiliter i.c.raynaldus.de testa.vbi oino vide.

¶Tabellio.

¶Qn̄ q̄s pdit instr̄m publicū sibi redditur notario notari⁹ nō dꝫ cogi reficere nisi iuret calumnie causa nō petere ꝛ qđ primū instr̄m pdiderit.vt pbat in.l.cum plures.ff.de bo.auto.iudi.possidēdis ꝛ ibi p bar.p hoc facit qđ no.guil.i spe.i ti.de instru.edi.§.sꝫ post q̄.v̄.sꝫ nū quid.in v̄.vbi aūt.sꝫ q̄ fiat copia ex simplici iuramēto nō fit v̄bis tm̄.vt.i.d.l.si plures.sed pbādo cām aliter pōt fieri copia quoties op⁹ fuerit.vt.l.veluti.§.j ꝛ ibi p moder.ff.de edēdo q̄ allegat p cōtraria in.d.l.si plures.sꝫ dic ſm bar. ibi ex noua cā fit sepi⁹ copia q̄ cā aliter probabit q̄ per iuramentum.quod no.

¶Tutor.

¶Tutor dꝫ exprimere i instr̄o tutele q̄ ager vtilia ꝛ ptermittet inutilia pro pupillo vn̄ si hoc nō exp̄mat in istrumēto nō valet instr̄m tutele.tex.est valde singu.ſꝫ Bart.i.l.fi.§.oēm.C.de admi.tut. p quē tex.dicit se cassasse plura istrumēta tutele refert ꝛ sequit do.me⁹ do.and. in rep.c.raynald⁹.de testa.in ioannina in.xxiiij.charta.ꝛ pōdera illum text.qꝛ hoc pbat qꝛ ibi apponūt v̄ba necessaria et qđ p̄cipitur necesse est fieri.l.j.ff. qđ iussu.xiiij.q.j.c.qđ p̄cipitur.ꝛ qđ notatur in cle.pastoralis.de re iudi.cuꝫ si. item quia datur forma citationis ꝛ vbi apponitur forma debet adimpleri.c.cū dilecta.de rescriptis.l.cum hi.§.ait pretor.ff.de trāsactio.cum si.alias est act⁹ ipso iure nullus put pbatur in dictis iuribus:nam forma dat esse rei.l.iulianus.§.sed si quis.ff.ad exhiben.ꝛ nota q̄ si non exprimatur dicta clausula:sed equipollens valebit ꝛ tenebit secundū Baldum in.d.§.omnem.qui nil refert quid ex equipollētibus fiat.c.lꝫ ex quadaꝫ.de testi.c.tua.de consan.ꝛ affi.l.certum.ff.si certum peta.l.in summa.ff.de iudi.cum simi.ꝛ eo casu intelliges non esse recessum a forma cum seruetur per equipollens.

¶Titulus.

¶Vbicūq̄ possessio est antiqua seu lōga ꝯcurrēte patiētia diocesani p̄sumit titulus beneficiū adeo vt beneficiat⁹ nō possit cōpelli edere titulū sing.est dictū Inn.in.c.illud.de presum.vide post.in c.licet heli.de simo.ꝛ sunt duo tex.sing. in iure ciuili pbātes hāc doctrinā.l.q in aliena.§.q̄ si nō adierit.vbi p Bal.ꝛ Ang.ꝛ ibi do.me⁹.ff.de acqui.here.ali⁹ tex.in.l.fili⁹.C.de peti.here.do.car.ꝛ.d. me⁹ vbi plene de hoc in.c.requisisti.de testa.ꝛ in rep.rubrice đ cā pos.ꝛ ppie. d.Ab.in.d.c.illud.Jo.de anania.i.d.c.lꝫ heli.ꝛ Jo.de imo.vide oino domi.meū in dictis locis.

¶Taciturnitas.

¶In oneriosis ꝛ maxime in obligātib⁹ personā regulariter tacens habet p cō tradicēte:vt notatur i.l.filiusfamilias. §.inuitus.de pcu.secus in re cōcupiscibili seu honorabili ꝛ commodū afferēte vt not.in.l.qui patitur.ff.manda.ꝛ fuit theorica Inn.in.c.i genesi.de elec.ꝛ habetur p glo.in regula q̄ tacet.de reg.iu. lib.vj.ꝛ in.c.sicut.de elec.li.vj.facit qđ habetur in glossa.c.fi.de procur.ꝛ quod plene scripsit do.Abb.in.c.nōne.de p̄sump.tamen do tibi pulchram et stupēdam doctrinam.nam in cle.j.de procu. habes quod si quis scienter recipit instrumentum quo constituitur procurator videtur tacite se obligare ad illud officium.vt est ibi text.notabilis:et hoc ideo quia vltra taciturnitatem interuenit actus positiuus.ad idem facit.c.ex ore.de his que fi.a maiori par.capitu.et ex hoc cape vnam bonam theoricam quod vbi tractat de preiudicio alicui⁹ si vltra taciturnitatem facit aliquem actum qui videtur venire ad probationem actus videtur tunc consentire ad hoc bonus tex.in.l.filiusfami.ff.ad ma

ced.⁊ ibi per.Bar.quem tex.reputo ad hoc meliorē de corpore iuris.⁊ vide ibi ang.qui ad hoc ponderat illum text.di cit facere ꝓ lr̄is cambij:qꝛ si mercator seu campsor recipit lr̄as cambij:⁊ legit ⁊ retinet apud se ⁊ tacet vr̄ eas approbare ⁊ acceptare.⁊ vide qđ no.Bar.i.l. quo eñi.ff.rem ra.ha.⁊ in.l.titius.ff.de positi.⁊ docto.presertiꝫ do.meū do.an. in.d.cle.j.⁊ vide do.ab.i.c.fi.circa fi.de procu.tene menti:quia quotidianum.

¶ Uis.

¶ Si adeo domū tuā causa īferēdi violentiā cum holons armatis ⁊ nemineꝫ inuenio.licet non intulerim violentiā ex quo aīa inferendi violentiaꝫ accessi: dicor raptor.sin.est gl.insti.vbi bo.rapt. in princ.scđm Bal in.l.j.C.vti.pos.⁊ mouetur p.l.si q̄s in tantā.C.vnde vi.tu vide casum pro illa gl.in.l.j.si quis ex domo.ff.de furtis.quam ad hoc pondera uit ibi Bar.⁊ alij sequuntur.

¶ Uxor.

¶ Ubi alimēta debentur vxori mortuo marito ab heredibꝰ donec heredes restituāt dotē ipi vxori vxor tenet laborare ꝓ heredibꝰ viri ista est gl.vnica ⁊ singu.⁊ alibi nō repta i.l.sicut.ff.de ope.liberto.quā Sali.bono.in.l.vnica.§.exactio.C.de rei vxor.in ꝟ.tūc quero an in fra tp̄s quo alere tenet ⁊c.reputat vnicam:⁊ sin.⁊ dixit nō eē alibi.quā gl.itel lige pcedere ſm Sali.in.d.loco quādo alimēta debēt ex dispōne legis secꝰ qñ debet ex dispositione hoīs.tūc eñi tenetur p̄stare operas heredibꝰ mariti.⁊ al- leg.ibi Sali.l.libertis.§.j.ff.de ali.et ci.lega.⁊ q̄s operas teneat p̄stare vxor suo viro.vide Jo.an.in.c.lr̄as.de resti. spoli.⁊ in.c.ad abolendam.de h.p̄sby.⁊ docto.ibi eū sequētes.⁊ qđ voluit Bal. in.l.si vxorem.C.de cōdi.insert.⁊ quod voluit Ang.in.l.in rebus.§.possunt.ff. cōmo.⁊ vide consilium do.mei do.an. incipiēs Mihi videt de apto iure dicēdū ꝙ huiusmodi laudū ⁊c.vbi bellissime loqt copiose:⁊ subtilr̄ moreꝰ suo vidi qđ voluit Bart.in.l.diuortio.ff.sol.ma. ⁊ an opa mulieris sint viri vide Lu.ro. in.l.ex diuerso.§.fi.ff.eo.⁊ qđ legitur ⁊ notatur in.l.si mulier.§.fi.cū.l.sequen. ⁊ i.l.sed si vir lona.ff.de dona.inter vir. ⁊ vxor.⁊ voluit btūs Thomas in prima parte.q.xlj.articu.j.⁊ qđ voluit philosophꝰ.x.ethicoꝝ vbi dł qđ mas.⁊ femina cōiungunt non solū ꝓꝓ gn̄ationem:sed ꝓpter aliqua domestica opa viri ⁊ mulieris.⁊ qđ voluit idem btūs Thomas i pria parte.q.xlij.ar.ij.⁊ iij.⁊ qđ voluit apl's ad corinthios.xj.⁊ qđ legit ⁊ not. in.c.hec imago.xxxiij.q.v.⁊ in.c.mulierē.⁊ in.c.manifestū ea.cā.⁊.q.in.c.quecunqꝫ.xxx.dis.⁊ genesis.ij.⁊ q̇đ in aliis cui teneātur operari.vide Bal.in.l.si in nupta.C.de nup.⁊ an vxor debeat stare ⁊ laborare in domo priuigni.vide Baldum in aut.hoc locū.C.si scđo nup.mulier.⁊ Nic.de nea.i.l.si disceptet vbi pupillus edu.debe.⁊ Bar.in.l.diuortio.⁊ q̇đ in filio an teneat operari patri.vide Bal.in aut.ex testamen.C.de collatio.⁊ Ang.in consi.xxix.

¶ Uniuersitas.

¶ Qđ fit a maiori p̄te capl'i seu collegij seu vniuersitatis regl'r valet.l.qđ maior.ff.ad muni.c.j.de his q̄ fi.a ma.p̄te ea.c.cū inter canonicos.⁊.c.dudū.c.in genesi.c.cū in veteri.⁊.c.congregato.de elec.cum si.vide tex.no.iūcta gl.⁊ theorica.bar.ibi i.l.q̄ncūqꝫ.C.de oi agro deserto.li.xj.in versi.ꝯsensu olm.⁊ glo.ibi dicit sufficere consensum maioris p̄tis ⁊ ibi dicit Bar.illam glo.esse vtilem ad q.statuti dicentis.qđ factum ꝑ maioreꝫ studij nō valeat reprobari qđ verū sit si sit factū ꝑ maiorē partē vt ibi facit singu.ſm Nic.de nea.ibi i.l.vbi absūnt.ff. de tuto.et curato.da.ab his.¶ Limita primo nō habere locū vbi tractaret de reformatiōe alicuiꝰ officialis in ciuitate qꝛ tūc nō est sufficiēs maior pars.sed est opus qđ oēs in vnū cōsentiāt.iste est casus sing scđm oēs in aut.de defenso.ciui.§.⁊ si quidē.ibi duꝫ dicit cōi cōsensu: ⁊ nullo reluctante:⁊ illū text.allegauit romanꝰ in repetitione Rubrice de arbi. in.xiiij.co.⁊ ang.de perusio.in.l.maiorē ff.de pactis ⁊ Jo an.in.c.cuꝫ olim.de te sti.⁊ ibi do.meꝰ qđ no.ꝑ cōfirmatiōe rectoris seu alteriꝰ officialis.⁊ vide do. meū in.c.fi.de iud.l.xiiij.co.vbi dicit ꝙ q̄s pōt ꝯfirmari i offi.ꝑ bienniū dūmo-

ibi. l. qui cumqꝫ s. 2

ad fiat nemie discrepāte illoꝝ ad quos spectet ꝛ dicit esse casum sing.i.d.§.ꝛ si qdē.al's si.et refert ang.d.l.maiorē.ꝛ infert id qđ supi⁹ dixi de rectore.ꝛ hoc intellige pcedere de iure cōi.sec⁹ si aliter disponeret per statuta.vt hic bononie. nam vocat⁹ ab vniuersitate scholariuꝫ ad videnduꝫ statuta repi statutū disponens qđ sufficit maior pars vniuersitatis:ꝛ adde ad hoc lu.ro.i suis sing.sing. cccccclxxiij. ¶ Limita etiam pdictam regulā qđ nō valeat qđ fit a maiori parte vbi tractaret ꝺ reuocatiōe libertatis in seruitutē tex.est singu.fm ang.ibi et Ray.de forliuio p pri⁹i.l.si q̇s hac.§.q̇ties.ff.q̇ ꝛ a q̇.manu.libe.nō fi.tu vide Lu.ro.in repetitiōe rubrice de arbi.in xiiij.col.vbi alleg.illū tex.p singu.ego adduco gl.ꝛ qđ volūt ibi scribētes in.c. cum olim.de testi.vbi de hoc vide ea q̇ habētur in.c.cum oēs.de cōstitutioni. ¶ Limita ēt nō habere locū vbi maior vellet aliquid statuere ꝯ illud qđ iā semel oēs ordinassent:ita eleganter dixit Inn.in.c.humilis.de maio.ꝛ obe.ꝛ refert.ꝛ sequit Lu.ro.in repetitiōe rubrice de arbi.in.xv.col.ꝛ facit p ratione iudicio meo.c.oīs res.de reg.iur.l.nihil. taꝫ naturale.ff.eo.l.stichū aut pamphilum.§.naturales.ff.de solu. ¶ Limita etiā nisi alij vellent statuere ꝯ ius vt dixit idē Inn.i.c.cū oēs.de ꝯstitu.refert ꝛ sequit Lu.ro.in.d.rep.rubri.de arbi. in.xv.col.ꝛ remittit te ad Bal.referētē hec duo prima dicta i.l.fi.C.de auto.p stā.ꝛ de hac materia p eūdē bal.i.l.j.ff. de offi.pcō.tene mēti.ꝛ de materia vide vt plene instruaris in.d.c.cū omnes.

¶ Additio.

¶ Adde ang.i.l.exactiōes.C.de suscepto ppost.ꝛ archa.li.x.cū tex.dicit oim ꝛ gl.dīt qđ sufficit ꝯsensus maioris partis p.d.l.qđ maior.qđ fm eum facit ad qōnē pl'es sunt electi fideicōmissarij in testō i q̇ apponit qđ illđ qđ fuerit factū p oēs obtineat firmitatē certe valebit si fuerit factū p maiorē ptē sicut si p oēs. Itē facit ad qōne compromissum fuit in pl'es.vt illud qđ iudicatū fuerit p ipos valeat ꝛ debeat obseruari certe illđ qđ fuerit iudicatū obseruabit si p meliorē partē fuerit iudicatū ꝛ vide gl.i.c.fi.de re iu.ꝛ gemi.i.c.psentiū.de testi.li.vj.i x.col.in v.ꝯuentū.ꝛ bar.in.l.si vni.ff.de re iud.doc.i.c.qꝛ pptet.de elec.abb.in c.prudētiā.de offi.dele.ꝛ adde ad predicta aliā limitationē quā ponit Abb.i.c. gratū.i.v.col.de postu.pla.ꝛ vide plene de materia regulā.d.l.q maior.cū fallētijs suis.p Bar.ꝛ Feli.i.c.cū omnes.de ꝯsti. ¶ Limita etiā ꝛ dic regulā procedere vbi maior pars in collegio fuerit sec⁹ si maior ratificauerit extra collegiū illđ qđ minor dixit iste est tex.valde sin. ꝛ stupēdus in.c.in causis.de elect.quem ad hoc allegauit Bal.in.l.p fundum.ff. de ser.rusti.pdio.refert ꝛ sequit Ludo. ro.in.d.sua repetitione rubrice de arbi.in.xv.col.

¶ Vagabundus.

¶ Si beneficiatus est vagabūdus ꝛ tan diu absit ꝛ dubitet an viuat an mortu⁹ sit beneficiū eius poterit alteri cōferri glo.est singula.ꝛ alibi non reperta in.c. nō oportet.el.ij.de ꝯse.disti.vltima quā magnifaciūt ibi scribētes.ꝛ in.c.ex tue. de cle.non resi.Ego addo aliqua sempiterna digna memoria quo ad vagabundum ꝛ primo celebrē text.in.l.quod nisi.§.ex prouincia.ff.de ope.lib.vbi libertus non tenetur insequi patronum vagabundum ad prestandum operas ꝛ ibi Nic.de neapo.inducit ad vasallum qui tenet seruire domino.sed si incipit vagare p mundum non tenetur.ꝛ vide qđ voluit idē Nico.de neapo.in.l.item illa ff.de constitu.pecu.vbi dixit quod debitor non tenetur inuenire creditorē vagabundū ꝛ soluere ei debitum ꝫ alias secus vt ibi plane notatur.ꝛ vide Specu.in titu.de loca.§.nunc aliqua.v'sicu. clxxiij.vbi dixit qđ si emphyteota cepit vagari p mundū priuatur emphyteosi quē refert Bal.in aut.si quas ruinas.C. de sac.san.eccl.ꝛ vide quod voluit tex. libera peculij administratione.ff.de pecu.vbi si dñs concessit liberam administrationē peculij seruo q̇ incipit vagari qꝛ intelligit finita ei⁹ administratio q̇ habetur pro mortuo faciat glo.d.c.non oportet.ꝛ adduco gl.in.c.cū in.de vsuquā gl.reputauit sing.do.me⁹ do.Anto.

qd licet vsurari⁹ teneat p̄stare vsuras illi a quo extorsit illud est verũ si nouit vbi habitat. sec⁹ si ignorat vbi sit creditor puta q̄ vagaret p mundum q̄ tunc non tenet inquirendo vagari ꝛ adduco gloss. in. c. vnaqueq3. xiij. q. ij. q̄ dixit q̄d vxor nõ tenet sequi virum vagabundũ quã glo. facit sing. Jo. de imo. in rubri. ff. sol. ma. licet p errorẽ allegauerit glo. in. c. ebron. ea. causa ꝛ q̄one. ꝛ ista retulit mihi viua voce ꝛ i cathedra do. me⁹ in. c. cũ tu. p̄allegato. et in. c. iij. de rept. Et inq̄tũ Jo. de imol. alleg. glo. sing. in d. c. vnaqueq3. ego allego aliã in. c. de illis. de spõsalib⁹. ꝛ in. c. si q̄s necessitate ineuitabili. xxxiij. q. ij. ꝛ in. c. j. de ꝯiug. lepro. ꝛ iste tres gl. latuerũt Jo. de imo. inquantũ allegauit glo. in. d. c. vnaq̄q3. p singulari. adde quartã gl. in. c. j. q̄ matri. accu. pos. limita oẽs has gl. nisi scieter mulier duxisset in virum aliquẽ histrionẽ q̄ solet vagari quo casu tenebitur sequi virum. ita dicit glossa. in. d. c. vnaqueq3. ꝛ in. d. c. si quis. ꝛ vide quod voluit Bar. i. l. meuia. §. vxore. ff. de annuis leg. ꝛ scribẽtes in. d. rubrica ꝛ Jo. de imo. in. d. cum dotem. §. si maritus. ff. solu. matrimonio.

¶ Uniuersitas.

¶ Regula est q̄d act⁹ gestus ab vniuersitate in qua fuerunt aliqui inhabiles etiam si sint presidentes nõ inficit p̄pter interessentiam illorum inhabiliũ. valet ergo actus gest⁹ collegialiter ab habilibus ꝛ inhabili et sustinetur act⁹ p̄pter habiles. iste est tex. melior de corpore iuris ꝛ alibi nõ ita bñ probat f̄m do. abb. i. c. fi. de p̄cur. optime faciat q̄d voluit Bal. in. c. j. §. si aũt. in tit. de ꝯtro. inuesti. ꝛ q̄d voluit Eng. consilio. j. retuli supra in alio notabili. fallit in tribus casibus de quibus in. d. c. fi. ꝛ intellige tertium casum f̄m dominum abb. ibi procedere vt distinguitur ibi per eum.

¶ Uox.

¶ habẽs vocẽ noie p̄prio ꝛ noie canonici an possit illas voces diuidere in diuersas. vr̄ p̄mo q̄d sic q̄ ex quo sustinet vices pluriũ debent censeri iure plurimorum vt in. c. cũ olim. de re iudi. ꝯtriũ tenet Uincẽ. i. c. q̄uis. de offi. delg. vbi dicit q̄d delegatus principis si procedit nomine proprio ꝛ nomine sui collegiũ nõ potuit ferre diuersas sentẽtias et monet per tex. sing. in. c. pe. de electio. li. vj. vbi p̄bat p̄mũ dictũ sic extẽdit. c. q̄uis. ꝛ rõ est q̄ qua ꝯsciẽtia putat aliqd iustũ noie p̄prio d3 cẽsere iustũ noie cõsocij seu subdelegãtis. ꝛ refert ꝛ seq̄t eũ do. ab. in. d. c. q̄uis. ꝛ tex. d. c. pe. allegauit p singulari Lu. ro. in suis notabilibus nulla tamen mentione facta de vincen. in. d. c. q̄uis.

¶ Uotum.

¶ An votum factũ ante ingressum religionis dissoluatur p ingressum. de volũtate superioris. s. abbatis. scis q̄d vota obligant quẽ deo. vouete et reddite c. si christ⁹. de iureiurã. c. magne. de vo. ꝛ voti redem. sed superior non d3 posse tollere obligationẽ deo quesitã th contrariũ est verũ. sing. est glo. f̄m Lu. ro. notabili. cccccx. xx. q. iiij. i. c. monacho. sed ego allego aliã in. c. noluit. xxxiij. q. v. q̄d do. ab. i. c. scripture. de vo. ꝛ vo. redemp. intelligit verũ in voto religionis nõ ꝯsono. nã si pri⁹ voluisset dicere psalteriũ vel quid simile nõ putat hoc tolli p ingressum religionis q̄d not. p limitatione p̄allegati dicti ꝛ p limitatione eius q̄d legit ꝛ no. i. d. c. scripture. item Lud. ro. in p̄allegato notabili subdit q̄d dissoluit votũ p matrimoniũ ꝯtractũ accedẽte ꝯsensus alteri⁹ ꝯiugis ꝛ allegat gl. sing. i. d. c. noluit. s3 dic q̄d nõ est op⁹ allegare gl. q̄ tex. ibi p̄bat. ꝛ vide Ab. in. c. peruenit. el. ij. de iureiuran.

¶ Uenditio.

¶ Abb. vẽdidit rem vni⁹ conuent⁹ sibi subditi que est alteri⁹ cõuentus an possit reuocare illã venditionẽ dic q̄d non glo. est in. l. grauissimũ. C. ne fiscus rem quã vẽdidit euincat. li. x. quod intellige verum f̄m Bar. ibi qñ illi duo cõuẽtus erant de mensa abbatis siue abbatie tũc em̄ talis error nõ attẽditur q̄ idem iuris est siue sit vni⁹ cõuentus siue alterius. arg. l. q̄d si dubitet. ff. de acqui. hered. sed si nõ esset de mẽsa. tũc nõ posset vẽdere sine cõsensu rectoris cõuentus sibi subditi vt in cle. j. de reb⁹ eccl. non alie. ꝛ ideo si vẽderet tãq̄ alteri⁹ talis

error vitiaret qđ semꝑ intellige si in vē ditione fuit adhibita debita solēnitas alīs secᵘ.faciūt ea q̄ habent in.c.suꝑ.de reb.eccl.nō alie.quod legit ꝛ no.in cle. frequēs.de exces.prela.ꝛ ꝑ modernos in.l.si vacantia.C.de bo.vacā.in addi. ibi in eadem.l.ver.quero.

¶ Valeat negatiua precedente.

¶ Verbū nō valeat an intelligat ipso iure dic ꝙ qñ lex simplr̄ dixit nō valeat intelligit ipso iure vt in.l.si quid.ꝛ ibi Bar.C.de canō.frumētario.li.xj.ꝛ in.l. non dubiū.C.de legi.qñqꜫ.l.dicit.nō valeat si per te aliquid fuerit factū vel cōmissuz ꝛ tūc intelligit ope exceptionis vt in.l.vniuersa.C.de p̄ci.impera.offe. quod facit ad statutū disponēs qđ si cōtrahētes nō soluāt gabellā infra octo dies contractus non valeat qđ intelligitur ope exceptionis vt dixit Bart.in l.si ita quis.§.si ea lege.ff.de ꝟb.obli.ꝛ vide ibi Modernos.ꝛ vide notata in.c. in nomine domini.de testi.ꝛ in.d.l.non dubiū.qđ.sing.no.sed pondera an hoc sit verū ꝑ illā dictionē negatiuā appositam verbo valeat sicut dicimus qñ p̄cedit verbum pōt:vt est glo.in.c.j.de reg. iur.lib.vj.ꝛ voluit do.Abb.in.c.j.de cā pos.ꝛ ꝓprie.ꝛ in.c.j.de testi.cogē.ꝛ bar. in.l.gallus.ff.de libe.ꝛ posthu.sed do. Abb.in.c.nōnulli.§.sunt ꝛ aliȷ̄.de rescriptis in ver.nō valeant,dicit post alios qđ illa ꝟba nō valeāt ex quo sunt futuri tꝑis ꝛ nō p̄ntis nō inducūt nullitatē ipso facto iuxta theoricam glo.in regula penis.de reg.iur.lib.vj.ꝛ vide plene ꝑ eūdē.d.Ab.ꝛ.d.meū de materia in.c. si diligēti.de fo.cōpe.ꝛ ꝑ gl.ꝛ Bar.in.l. in criminali.C.de iurisdi.om.iu.ad idē allegat do.ab.i.d.§.sunt ꝛ aliȷ̄.tex.optimū iūcta glo.ꝛ Bar.i.l.vniuersa.C.de p̄ci.imꝑa.offe.vbi ꝑ ꝟbū nō valeat nō inducit nullitas ipso facto ꝛ ad hoc tenebis semꝑ mēti.d.c.nonnulli.cū.d.l.vniuersa.ꝛ theoricam Bart.in.d.l.si quis.

¶ Additio.

¶ Vide qđ voluit do.ab.i.c.in nōie dñi in vltimo notabili đ testi.de hoc verbo valeat in si.vide glo.ꝛ Jnn.in cle.dispēdiosam.in verbo valeat.de iudi.ꝛ vide Bal.in.c.cū ordinē.in.viȷ̄.co.de rescri.

qđ qñ iure reperit hoc verbū nō valeat ꝛ nihil vltra cauetur intelligit per sententiam quia cum super hoc debeat cognosci.ergo ꝛ pronuntiari ar.C.de p̄ci. impera.offe.l.vniuersa ꝛc.

¶ Venditio.

¶ Quātū frumentū valeat vel alie res venales nunq̄ꝫ dꝫ inspici nisi in loco publici fori ꝛ q̄pto ibi vēdi potuisset vñ si res pōt vēdi multo plᵘ vel multo minᵘ alibi.sed nō in foro debemᵘ locū fori inspicere ꝛ sic ꝯsiderare debes estimationē ꝑm locū publici fori.casuz habes peregrinū ꝛ exp̄ssum ꝑm vnā lectu.quā sequitur ibi Bart.i.l.septē.C.de eroga.mili. annoni.li.xiȷ̄.qđ no.ꝑ his q̄ no.i.l.p̄cia rex.ff.ad.l.falci.ꝛ i.c.cū dilecti.ꝛi.c.cū cā.de emp.ꝛ vēdi.ꝛ.c.cū cā.q̄ iter economū.de test.cū silibᵘ adde aliū tex.quem bar.nō pōderauit qꝛ nō fuit bonᵘ canonista in.c.j.de emp.ꝛ vē.ibi nō cariᵘ vēdāt q̄p i mercato vēdere pñt.ꝛ ita ibi dicit do.Pe.qđ dꝫ inspici locᵘ vbi res vēdit nō p̄priū loci de quo est vēdēs ꝛ ꝫ fo rēses ꝛ ꝑgrini nō sortiant forū i loco.l. heres abñs.ff.de iudi.tñ pñt se iuuare cōsuetudine loci i rebᵘ emēdis.idē pet. in.d.c.cū cā el.iȷ̄.vbi đ materia đ test.đ valore rei probāde vide Bar.in.l.si.de nauicula.lib.xj.ꝛ in.l.j.§.si heres.ff.ad treb.ꝛ in.l.si seruus.ff.de condi.furti.

¶ Vestis.

¶ Pro salario famulis promittunt vestes hyemales ꝛ vestes estiue qñ ꝛ in q̄ tꝑe debēt sibi tales vestes dic ꝙ vestes hyemales dñt fieri cālēdis mēsis septēbris ꝛ dñt durare vsqꜫ ad calēdas mensis Aprilis:vestes estiue a calēdis mēsis Aprilis vsqꜫ ad calēdas mēsis septēbris.casum habes i.l.j.C.de mili.vesti. lib.xiȷ̄.ꝛ ibi Bart.qđ dicit esse notandū pro familiaribus quibus promittūtur vestes hyemales et estiue.

¶ Vsusfructus

¶ Vsufructuariᵘ rē naturalr̄ possideat vt i.l.naturalr̄.ff.de acq̄.pos.tñ ius vsusfructus q̄si possidet ciuilr̄ ꝛ nālr̄ adeo ꝙ dr̄ q̄si possessor iuris glos.est sing.ꝑm Bar.ibi in.l.cū a te.§.deiectū.ff.de vi ꝛ vi.ar.meliorē gl.habes ꝑm eūdē ibi i.l. ait pretor.§.item si.ff.ex qui.cau.maio.

¶ Venditio

Venditio.

Licet plures res sint empte vno precio tamen si sit dictum tantum pro vna et tantam pro reliqua plures dicuntur venditiones.glo.est singularis in.l.ediles.ad fi.in ver.vno pretio ibi pro vno: id est vnico facto ex pretio singulox.ff. de edi.edic.quã reputauit singul.Bart. in.q.incipien.publicanus de publicanis pro quo vide tex.in.l.cum duo ser. ff.de in diem adie.faciunt ea que habẽtur z no.in.l.cum eiusdem.z in.d.l.edi. ff.de edil.edic.

Additio.

Ad limitationes datas ad.l.barbarius.ff.de offi.preto.quas posui in litera.E.not.incip.error communis.adde aliam singularem limitationem quam ponit domi.Abbas in.c.apostolicã.de presby.non bapti.vbi dixit quod cõmunis error facit ius.hoc intellige veruz in depẽdentibus a iurisditiõe:secus in dependentibus ab ordine seu in sacramentalibus.in his enim attendit veritas non opinio facit quod no.glo.in.c. dudum.el.ij.de elect.quod not.in.c.nihil.z in.c.quod sicut.eo.tit.

Expliciunt singularia per do.Anto. corse.siculum vtriusq iuris doctorẽ peritissimum.Ad excellentissimũ vtriusq iuris monarcham.d.suum.do.An.con siculum vulgo Barba.Lugd.impressa. Nũc vero iterum cum Additio.factis per eundem in celeberrimo studio Pataruino iura pontificis ordinaria de mane legentem.

P

¶ Doctissimi. J. V.

pfessoris dñi Petri Gerardi de petra sancta Singularia seu notabilia ingeniosa ex vtroqꝫ iure p eum collecta ꝛ simul redacta vltra oia singularia hucusqꝫ impssa Feliciter incipiunt ad laudē ꝛgloriā summi redemptoris eiusqꝫ gloriose virginis totiusqꝫceleſtis curie ꝛc.

Nota qꝑ ex q̄bus causis pōt exheredari fili⁹ q̄ enumeraᵗ in.§. causis. in aut. vt cū de ap.cog.ꝛ enumerat gl.in.c.quintauallis.de iureiurā.vel ex maioribus [illegible] enumeratas in dictis locis qꝛ licit [illegible] extēsio: vt per Alex.ꝛ alios in aut.n[illegible]cet.circa fi.j.col.C.de li.prete.ex ijsdē filio in vita alimēta denegari possunt gl. in.l.si quis a liberis.§.idē iudex.et ibi Bar.ff.de libe.agno.ꝛ gl.in.§.si igit.in aut.vt cū de appel.cogno.Bar.i.l.diu⁹. ff.ad.l.pōpe.de pari.Abb.in.c.cū habe ret.de eo q̄ dux.i mat.quā pol.Eodē mō filie tāq̄ ingrate nō tenenᵗ dotē dare fꝫ bal.i l.fi.C.d do.pmis.qꝛ sicut pōt pu̇ari legitima ita dote q̄ succedit loco legitime Bart.in.l.titio cētū.§.titio genero. ff.de ꝯdi ꝛ demon.l.qm̄.C.de inoffi.test. Subdit tñ Bal.qꝺ ex his causis nō posset dotē iaꝫ datā pater ei auferre p tex. ibi irreuocabis ꝛc.Dixit th̄ not.Bald. in.c.filij nati si de feu.feu.contro.inter domi.ꝛ agna.qꝺ ex quib⁹ causis pōt libertus in seruitutē reuocari ex eisdē potest filius legitimatus in pristinū statū a patre reduci ꝛ haberi pro legitimato: qꝺ bene no.Sed nūq̇d talis fili⁹ possit iterum legitimari videᵗ qꝑ nō p tex.singu.in.l.ij.in fi.C.de libe.ꝛ eoꝝ libe.vbi libertus redactus in seruitutem ꝑpter ingratitudinē non pōt iterū manumitti nisi hoc impetrareᵗ a principe.ergo idē esset dicendū de filio stāte dicta eqparatione.vide Jaso.in.l.iij.§.j. in pe. col.ff.de cōdi.ob cau.vbi dicit esse suū nouū dictū ꝛ istā pōderatjonē feci anq̄ ipm vidissem.facit fm Bald.ibi in.d.l. ij.in fi.vlti.col.qꝺ doctor semel reprobatus non pōt ampli⁹ doctorari.Adde tñ Bal.in.c.officij.de ele.in fi.vbi limitat de doctore ꝛ in.c.post trāslationē i vlti. no.p illū tex.de renū.facit tex.in.l.ij.C. de diuer.offi.li.xij.facit qꝺ etiā in simili tenet Bal.in.l.ij.p illū tex.cū gl.C.de manu.vindic.qꝺ tabellio priuatus officio tabellionat⁹ ꝑpter delictum nō pōt ampli⁹ p comitē palatinū creari tabellio ꝛ idē tenet Bald.in.c.at si clerici.in iiij.col.vbi limitat de indi.ꝛ in.c.gratū. per illū tex.de postula.prela.Sed videtur qꝺ id qꝺ dixi de legitimato nō sit verum per id qꝺ supradictū est vꝫqꝑ filie tanq̄ ingrate licet dos denegari possit tñ iam data auferri nō pōt qꝛ multa impediunᵗ fieri que iam facta tenent.l.patre furioso.ff.de his q̄ sunt sui vel alie. iur.ita dicamus in filio legitimato qꝺ licet a principio ꝑpter ingratitudinem non esset dign⁹ legitimatione.tñ postq̄ est legitimat⁹ ꝛ sibi aliq̇d datū reuocari nō possit qꝛ si nō reuocaᵗ dos itelligē nō acq̇sita viro multomagis fili⁹ legitimat⁹ in pristinū statū reduci non debet cum hic tracteᵗ de honore de statu ꝛ sic de graniori ꝑiudicio q̄ de dote.argu.l. iulian⁹.ff.si quis omis.cā teste.vbi honor cōmodo preferendus est:ꝛ per consequens de vita.cū honor ꝛ vita equiparentur.l.iusta causa.ff.de manu.vindi. maxime qꝛ non est eadem ratio in filio que est in liberto.patet quia est suus filius ꝛ aliquid ei debeᵗ de bonis patris quod secus est in liberto ꝛ sic non est bona illatio de liberto ad filiū cum non sit eadem ratio:qꝛ esset arguere de minori ad maius qꝺ argumentum affirmatiue non valet qꝛ si libertus priuaᵗ libertate tñ non priuatur bonis paternis qꝛ sibi non debetur aliquid:sed si filius priuaᵗ legitimatione non solum priuaᵗ suitate statu.ꝛ si similibus sed etiā bonis paternis quod plus est sed videᵗ qꝺ predicta non obstēt.ꝛ ad id qꝺ dictum est de dote pōt rn̄deri qꝺ diuersa est rō in dote:ꝛ diuersa in legitimatione. Nam dos est debita ipsi filie ꝛ pater cogitur dare dotem ei regulariter. sed legitimatio regulariter non debetur aliquo pacto

filio nec pater cogitur legitimare eum. sed si legitimat hoc facit ex sua mera liberalitate nimirũ ergo si difficilius revocatur dos postq̃ est data q̃ legitimatio. hoc probo optimo simili si quis faciat testamẽtum in quo instituat filios quibus est debita hereditas licet istud testamentũ sit factũ cũ duobus testib⁹ tantum tamẽ non tollitur p scdm testamentũ nisi scdm sit cũ septẽ testibus celebratum: etiam si istud secundũ fiat inter liberos ꝛ tamẽ si in primo testamento instituãtur extranei quib⁹ non est debita hereditas istud tollit̃ p scdm etiã imperfectũ dũmodo in eo sint instituti venientes ab intestato oia ista probantur in. l. hoc ꝯsultissima. §. ꝛ in auk. hoc iter liberos. C. de testa. apparet ergo qđ id quod est aliquo modo debitum si conceditur ei cui est debitũ difficilius revocat̃ q̃ id qđ nullo modo est debitũ. Ad id qđ dicit̃ nõ esse eandẽ rationem in filio q̃ in liberto rñderi põt qđ immo est eadẽ rõ qꝛ sicut servo nõ debetur libertas ꝛ si ei ꝯceditur hoc est ex liberalitate dñi. ita in filio. vt. s. dixi. Nõ obstat ẽt vlti. arg. de minori ad maius. qꝛ ad hoc rñdetur qđ aut cõsideras filiũ naturalẽ ante legitimationez ꝛ falsum est qđ sibi aliq̃d debeat̃ p̃ter alimẽta: ꝛ si pater ei relinquit aliqd hoc facit ex sua liberalitate. l. ij. C. đ nat. libe. ꝛ auk. licet. eo. ti. ꝛ eodẽ mõ cõsiderãdo libertũ dũ est servus añ dationẽ libertatis a pari procedũt qꝛ vtriq3 nihil debet̃. Si vo ꝯsideras filiũ post legitimationẽ tũc bñ ei debetur ꝛ tũc ẽt a pari pcedunt qꝛ liberto debet̃ ꝛ suũ est q̃cq̃d acquirit. Si mõ considera filiũ post reductionẽ in pristinũ statũ ꝛ dicas eum amittere honorẽ ꝛ statũ ꝛ bona q̃ sibi debebant̃ pp̃ter legitimationẽ. dico q̃ oia ista concesserat sibi pater ex mera liberalitate nimirũ si pp̃ter ingratitudinẽ põt illa revocare. eodẽ mõ ꝯsiderãdo libertũ a pari pcedũt qꝛ eodẽ mõ ipse amittit honorẽ statũ et bona q̃ sibi obvenerãt ꝛ obvẽtura erant post libertatẽ q̃ oia dñs ex sua liberalitate cõcesserat et dũ dedit libertatẽ. Et qđ libert⁹ ꝛ filiũ legitimat⁹ eq̃parentur in iure tenet Iason. l. l. ex facto ad fi. vj. col. ff. de vul. ꝛ pup. Ultimo p ista parte facio vnũ forte fundamẽtũ. Nã magis favet̃ libertati q̃ filiationi ꝛ sic favorabili⁹ est legatũ libertatis q̃ ius ꝛ legatũ filiationis ita dicit Iason. in. l. si cui legetur. in. §. hoc aũt. in vlti. col. per totũ lib. optime pbat hoc. ff. de lega. j. ergo si libert⁹ privat̃ libertate pp̃ter ingratitudinẽ iurib⁹ p̃allegatis multomagis dꝫ privari fili⁹ legitimatiõe qđ itellige in legitimeto rescripto principis sec⁹ p subseq̃ns matrimoniũ vt tenet Bal. i d. c. filij nati. Cogita tñ sup p̃dictis quia exercendi ingenũ dicta fuere.

¶ Tu scis q̃ in precedẽti not. nonnulla circa materiam exheredatiõis tibi tradidi. Nũc vero circa eãdẽ duas novas limitatiões trado sup quib⁹ cogitabis. Nã licet filius habẽs rem cũ cõcubina patris sit dignus exheredatione. §. causas. i auk. vt cũ. de appel. cog. colla. viij. tñ hoc nõ pcederet qñ ignoranter hoc faceret puta qꝛ nõ sciret eã eẽ ꝯcubinã patris. Eodẽ modo si insultaret patrez ꝛ nesciret esse suũ patrẽ puta in aliquo ꝯflictu vel quia haberet habitũ insolitũ vt in simili. no. gl. ꝛ ibi Bal. i. v. col. i c. j. q̃. mo. feu. amit. vbi i istis terminis non privat̃ vasallus feudo ꝛ hoc veruz quãdo esset ignorãtia pbabilis sec⁹ si crassa ꝛ supina qꝛ paria sunt scire vł scire debere. l. quod te. ff. si cert. peta. cũ s3 Bal. in. d. c. j. quecũq3 sint iuste cause exheredatiõis filiũ sunt iuste cause pditionis feu. ꝛ eãdẽ equiparationẽ facit bal. i. l. soleo. C. de libe. cã p Ias. vbi pbat in auk. nõ lꝫ. in. iij. col. C. de libe. p̃te. faciũt que habent̃ in. l. itẽ apud. §. si qs virginẽ: ꝛ ibi in apo. ad Bar. ff. de iniur. Alia ꝛ scda limitatio est qđ si filius pp̃ter defensionẽ patris vulneraverit patrẽ non põt pp̃t hoc exheredari eodẽ mõ si pater vulneraverit filiũ p id qđ no. abb. in c. pervenit. post Hof. in prin. colũ. de immu. eccl. vbi plus vult qđ propter defẽsionem patris excusatur pater occidẽs filium allegat nota. tex. in. l. minime. ff. de reli. ꝛ sum. fune. vbi in terminis hoc decidit. Adde glo. in capitu. fortitudo. xxiij. q̃. iij. Addit etiam nota. dictum Barto. in. d. l. minime. qui p illum text.

dicit qđ exbannit⁹ qui pōt impune of-
fendi vel occidi ḿm formam statuti po-
terit occidi a filio vel a pr̄e. Adde etiaꝫ
qđ habet i.l.veluti.ff.de iusti.ꝛ iure ꝛ p
Jas.in.l.j.§.huius studū.in vlt.co.eo.ti
tu. Intellige tamē predicta scilicet filiū
posse exheredari ꝛ denegari dotē ꝛ ali-
mēta ex dictis causis in.d.§.causas.nisi
filius vel filia penitētiam egerit. Alex.
ꝛ alij i.l.j.ff.solu.matri. Adde tamē for-
tius quod ex dictis causis fili⁹ pdit pri
uilegiū filij ꝛ ideo si pater occideret fi-
lium qui commisit causam ingratitudi
nis non teneret.l.pompeia de pari.sꝫ
soluꝫ teneretur pena deportatiōis tex.
ꝛ ibi gl.ꝛ bar.quem bene signa in.l.di-
uus.ff.ad.l.pompe.de paric.ꝛ idē econ
tra vt ibi per bar.qđ ppetuo no.sequit
Jas.in.l.ius aūt ciuile.in pe.co.ff.de iu
sti.ꝛ iur. Adde vltra oēs qđ idem esset
dicēdū si pater haberet filiū ꝛ poneret
eū i hospitali qꝛ tūc perderet ius ꝛ pri
uilegium qđ hꝫ in ipo filio ꝛ si postea fi
lius occideret patrē nō teneret.l.pom
peia de pari.eodeꝫ modo dicerē in filio
ponēte patrē in hospitali itellige qn̄ fi-
li⁹ posset eū alimētare ꝛ curare ꝛ pater
occideret ipm p tex.sing.in.l.ij.C.de in
fan.expo.p quē tex.ibi sin.not.bal. qđ
ciuis deserēs ciuitatē periclitātē pdit
priuilegiū ciuitatis ꝛ desinit esse ciuis
qđ bn̄ no. Adde ēt aliū casuꝫ sin.in quo
fili⁹ occidēdo pr̄em nō tenet.d.l.pōpe.
de pari.itē spurio nato ex tali damnato
coitu q̄ posset criminal'r accusari puta
ex incestu.ita sing.tenet imo in.l.luci⁹.
§.fi.ff.de leg.ij.sequit Jas.i.§.penales
circa med.xij.col.insti.de act.

5 ¶ Uide quod bar.in.l.iij.§.fi.ff.de adi-
mē.leg.quē seqtur Jas.i aut.nō licet in
fi.C.de li.pte.vult quod si pater exhere
dauit filium ex iusta cā si post recōcilia
uit se cū eo illa exheredatio vt reuocata
quia p actus sociales extrinsecos recō
ciliat pax vt pbat insti.de iniur.§.fi.ꝛ ibi
Are. Itē p sequētia merita vt.l.i ipsius.
C.fami.herci.ꝛ.d.l.iij.in fi. Sed ego du
bito quia sicut exheredatio expsse ꝛ no
minatim ꝛ iusta cā in testamēto inser-
ta fieri debet vt no.in.d.aut.nā licet eo
dē modo dicēdū est de reuocatiōe cum

eiusdē nature debet esse distract⁹ cuius
est cōtract⁹. vt habet in.l.ab emptione.
ff.de pac.nisi dicatur quod ideo in casu
isto hoc tolleret qꝛ reuocatio est fauora
bilis ꝛ exheredatio est odiosa.ꝛ de dis-
positiōe odiosa p dispositionē fauorabi
lē facile recedit ḿm Bald.i.d.l.in ipsi⁹.
qꝛ res de facili reuertit ad suam natu-
rā ꝛ ad pristinū statum.i.qn̄ nō erat ex-
heredat⁹.l.vnus.§.qđ si in specie.ff.de
pac.vel aliter.ꝛ meli⁹ pōt dici quod in
terminis nostris non pcedit illa regu-
la eiusdem debet esse nature distractus
cui⁹ est contractus ꝛc.patet qꝛ legatū ꝛ
sic cōtractus non pōt fieri nisi expresse
verbis vel nutu:ꝛ tn̄ adēptio ꝛ sic distra
ctus pōt fieri tacite ꝛ sine ṽbis vel nu-
tu.vt in.d.l.iij.in fin.nisi diceres quod
hoc lex vult in odium ipsius legatarij
cū de bono reddit malū quod celat qꝛ
legat. Sed nihilominus nō videtur qđ
sit adempta per tex.in.d.l.iij.in fi.cum
l.se.vbi dicitur qđ si iterū in amicitias
redierint ꝛ penituerit testatorē prioris
offense qđ reintegrat legatū pōdera qđ
text.loquitur copulatiue ergo requirit
vtrūqꝫ.l.si heredi plures.ff.de cōdi.in
sti. Et sic non per solā amicitiā reinte-
gratur sed requirit etiā qđ testator mu
tauerit voluntatem suā ꝛ assignat rōnē
qꝛ ambulatoria est voluntas testatoris
vsqꝫ ad mortē:sꝫ mutatio volūtatis nō
pōt appere nisi pbet cū sit facti.ꝛ facta
nō p̄sumunt nisi pbent.l.i libello.§.fa
cte.ff.de cap.ꝛ postli.reuer.qꝛ q̇s p̄su-
mitur persistere in priori volūtate nisi
ille qui allegat mutationē voluntatis
illā euidenter probet.l.cū hic stat⁹.pꝫ
princip.vbi dum dicit si appareat eui-
denter testatorē mutasse volūtatē ꝛc.et
ibi no. Bar.ff.de do.inter virum ꝛ vxo.
ꝛ.l.cum tacitum.ff.de pba.c.maiores.
ad fi.ꝛ ibi no.de baptismo.quia potest
bene stare quod redierit in amicitias ꝛ
tamen non sit reintegratum legatum
vt faciunt boni christiani propter con-
fessionem ꝛ cōmunionē remittunt iniu
rias ꝛ rācores:quia vt ait Seneca gra
uis et boni viri est iniurias despicere.
pondero etiā aliter illum textum quod
loquit conditionaliter. Sed ego habeo

quod cōditio a lege ꝓbata denotet causam finalē Bar.in.l.ij.§.fin.ff.de dona. ꝛ est de forma substantiali secūdū Bal. in aut.matri ꝛ auie.C.quando mulier tu.offi.fun.ꝛ Jas.in.l.iij.§.qd si in ꝑsens in.vj.col.ff.so.ma.sed ad hoc vt illa conditio importet causam finalē de necessitate opꝫ q apte appareat ꝺ volūtate testatoris volētis reitegrare legatū et hoc vt dixi non pōt appere ꝑ solam amiciciā sꝫ ꝑ testes aut ꝑ scripturā ꝛ hoc mō intelligo illū text. Et qd debēt ita itelligi ꝓbo.primo ꝑ tex.optimū in.l.ij.in ꝟ. sane.C.de libe.ꝛ eoꝝ li.dicētē qd q̄uis seru⁹ ꝓpter libertatē ademptā ciuis roman⁹ effect⁹ ꝛ postmodū ꝑꝑ supueniētē inimicitiā inter ipꝫ ꝛ dn̄m in seruitutē reuocat⁹ ꝛ sic ciuilitatē romanam admitēs ipsius inimicitie penitētiā agat ꝛ sic amicitiam cum domino reintegret nō tamē ex hac amicitie reintegratiōe ciuilitatē romanā quā ꝑꝑ inimicitiā q̄ causam dedit reductiōi seruitutē amiserat recuperat.sic ergo i casu supueniēs reintegratio amicitie ciuilitatē nō reintegrat quā ꝑtendens extinxerat inimicitia nec videtur propter reintegratione amicitie esse extincta legati reuocatio:qd probatur ex duob⁹. Primo ex regula q̄ habet subsequens dispō et itellectu non inducit repetitionē eorū que in prima dispositione sunt dicta. C. de vsur.l.per retentionē.ff.de adimen.lega.l.si tibi certā.de legat.ij.l.cum pater §.pater certā.Secūdo qꝛ si qualitates adiecte dispositioni primo durāti non pn̄t intelligi repetite in dubio in dispositione secunde in qua illius primo tūc durātis facta est trāslatio.l.nouatione. ff.de noua.l.labeo.§.fin.ff.de arbi.l.cuꝫ hermes.C.loca.l.valerianus.ff.de ꝑto. stipu.cum si.consequens est vt multominus qualitates huiusmodi liberalitatis adiecte reitegratiōi amicitie pri⁹ quam inimicitia superueniens totaliter extinxit nō intelligant repetite in hac reintegratiōe amicitie sequētis in qua non pōt videri translata liberalitas prima vt dixi per inimicitiam totaliter extinctā. Tertio principaliter hoc probatur quia id renouatum quod de per se non est causa liberalitatis non potest inducere eiusdē liberalitatis iā extincte renouationē. ad hoc tex.ad ꝓpositū valde no.ff.de pac.l.si vnus.§.pact⁹ ne peteret.ꝟ.sed si pactū.dicens iniuriam pacto sublatā non posse pacto subsequenti reintegrari ꝛ subiicit rōnem formaliter sic.nō em̄ ex pacto iniuria nascitur sꝫ ex ꝯtumelia ꝛc.Jta igitur in proposito nostro ipsam liberalitatem quā non inducit reintegratio amicitie sꝫ voluntas exercētis talē liberalitatē nō debemus dicere reintegratā ex simplici supueniētia amicitie ꝛ sic pacis cū non ex simplici pace sꝫ ex speciali cōcessiōe testatoris ipi legatario legatū seu liberalitas nascat.vnde ille tex.ita inductus est ad propositū nostrū. Quarto principaliter patet qd nec dici potest eandem liberalitatē legatario redditā ex hac sequēti amicitia ꝛ pace ꝑꝑ ꝑsumptā volūtatē:qm̄ i ea nulla liberalitatis mentio facta fuerit ꝯn̄s est vt succedat notissima iuris regula volēs vt cōuētio nō vltra res in eadē expssas extēdat.l.si vn⁹. §.añ oia.ff.de pac.l.stipulat⁹ es op⁹.ff. de fide.et.l.fideiussores magr̄atuū.§.ꝑ aurelio.co.tit.cū si. Ultimo ꝑncipaliter nec dici pōt ipsam liberalitatē legatario reitegrata ex ꝯcessiōe cause.i.inimicitie q̄ liberalitatē seu legatū totaliter extinxerat qm̄ iuris est notissima regula qd sublatio cause ꝑcedētis act⁹ sublatiue de ꝑ se solū actū iā sublatū nō reintegrat sꝫ op⁹ est nouo ꝯctu qn̄qꝫ volūtario quādoqꝫ coacto ꝓut sunt casuum diuersitates vt patet.ff.de cōdi.ob cau.l. si q̇s accepto.ff.qd met⁹ cā.l.metū.§.ex hoc edicto.ff.ꝺ ꝑscri.ꝟ.l.ob cā fm vnū intel'ectū.C.de transec.l.cū mota cū si. posset ēt ad hāc intelligētiā adduci materia.l.q̄ res.§.areā.ff.ꝺ solu.l.inter stipulātē.§.sacrā.de ꝟ.ob.l.deferre.§.fin. cū.l.se.ff.ꝺ iure fisc.l.qd in rerū.§.fi.de leg.j.cū si.sꝫ ꝑdicta satis sūt.Sꝫ ad ōia ista vr̄ posse responderi quia si ꝑsupponim⁹ redijsse in amicitiā de necessitate seq̄t testatorē penituisse prioris offense.nō em̄ pōt redire in amicitiā nisi testatorē peniteat cū redire sit i pristinum statū ire sicut restitutio dr in ꝑstinū sta

tuꝫ repositio.l.qđ si minor.§.restitutio.
ff.đ mino.ꝛ si dicis opꝰ est qđ appareat
de méte testatoris reintegrãtis legatū
dico qđ appet tacite ꝛ istud sufficit vt.d.
l.qđ si iterū.nec est verū qđ requirat decla
ratio volūtatꝫ facta ꝑ scripturā vł corā
testibꝰ qꝛ nullibi hoc ꝓbat.ꝛ qđ legatū
reintegret ꝑꝑ amicitiā ꝓbat rõne mani
festa.nā cessante cā cessat effectꝰ.l.adi-
gere.§.q̄uis.ff.đ iurepatro.c.cū cessan
te.de appel.ſꝫ cā adéptiõis fuere inimi
citie q̄ tūc cessãt.ergo dꝫ cessare effectꝰ
s.adéptio ꝛ sic remanere in pristinū sta-
tū cū ꝯriorū eadē dꝫ eē disciplina cū sit
eadē rõ ꝛ ꝑ hoc tollit qđ supradictū est
ꝙ ista stét simł.s.reditio i amicitiā ꝛ adē
ptio qꝛ hoc est impossibile ꝑ dictā regu
lā.Sꝫ dic dictā regulā nõ obstare.nā qñ
actꝰ est ꝑfectꝰ ꝛ tūc cessante cā nõ cessat
effectus ꝛ Bar.in.l.ij.§.fi.ad fi.ff.de do
na.ꝛ Bart.in.l.ex duobꝰ.in prin.iij.col.
ff.de duo.reis.sed in casu nr̃o actꝰ erat
ꝑfectꝰ.s.reuocatio legati.ꝓpter inimi-
citiā ergo nõ cessat effectus per reditio
nem in amicitiā.Nõ obstat si dicas qđ
sicut quãdo ei allegat oportet qđ appa-
reat ꝑ testes aut ꝑ scripturam ita qñ re
integrat cū de nouo det ꝑ ea que notat
Bart.i.l.heredes palã.§.j.ff.de testa.qꝛ
respõdeo negãdo qđ de nouo det vel vi
deat dare qꝛ tunc quis vr̃ de nouo dare
qñ cõfirmat vel reintegrat actū ipso iu
re nullū.ſꝫ legatū ꝑꝑ inimicitias nõ an
nullat ipso iure.ſꝫ tm̄ ope exceptionis
ꝑꝑ volūtatē testatoris q̄ ꝓsumit abes-
se.ꝛ hoc dicit tex.in fi.d.l.iij.ergo nõ cē
set de nouo dare ꝑ no.ꝑ Barto.ꝛ alios
in.l.more.j.col.in fi.ff.de iuris.om.iu.ꝛ
ista de legato dixi quo ad itellectū.d.l.
iij.in fi.cū.l.se.quē itellectū ꝯ oēs doct.
puto in pūcto iuris esse verū qꝛ si recte
ꝯsideras.ꝫ.adducta ad itelligētiā illꝰ
l.tolli nõ possunt.s.ꝙ nõ per solā reinte
grationē amicitie reitegret legatū.Co
gita tñ qꝛ doc.oēs simplr̃ pertrãseunt ꝛ
aliqđ ꝟbū.ꝫ.adductū nõ ponūt.De ex
heredatiõe aūt quid sentiā dicā inferiꝰ
ꝛ qđ exheredatio nõ itelligat reuocata
ꝓbat qꝛ esset facta sub ꝯditiõe.s.exhere
do filium nisi reuertar in amicitiā q̄ nõ
põt fieri sub ꝯditione.l.ꝛ si ꝑ ꝑcerit.in

prin.ꝛ ibi Ble.ff.de lib.ꝛ posth.Ad hoc
põt respõderi ꝙ ista est quedā conditio
tacita pendens a volūtate testatoris q̄
non vitiat exheredationē.alś omnis ex
heredatio posset dici facta sub condi-
tione.ꝛ per cõsequens nulla exhereda
tio valeret.quod nõ est dicendū cum in
omni exheredatione insit tacita condi
tio pēdēs ex voluntate testatoris.i.ex-
heredo filium nisi reuocē exheredatio-
nem.preterea dicitur in.l.posthumus.
in ꝓnc.ff.de iniu.test.qđ si posthumus
nesciēs rumpat testm̄ et viuo testatore
decedat cõualescit testm̄ absq3 alia de-
claratione voluntatis testatoris.ꝛ tex.
in.l.q̄ liberis.§.testaméto.ff.de bo.pos.
ꝯm tabu.dicit ꝙ si quis post factum te-
stamétū dederit se i arrogationē testm̄
rūpitur.ꝛ sic efficiat sui iuris testm̄ re-
cõualescit nisi expresse in codicillis vł
corā testibꝰ declaret voluntatē suā.Ias.
in.l.si arrogator.in.xvj.col.ff.de adop.
cõcordat ista iura sic qñ testm̄ rumpitur
ex facto alterꝰ loquitur.l.posthumus
qñ vero rūpitur ex facto voluntario te-
statoris loquitur.§.test.ꝛ istam doctri-
nā sentit Bar.in.l.si quis filio exheres
dato.§.quatenus.in fi.ff.de iniust.test.
modo in proposito exheredatio ē facta
voluntate testatoris ꝛ eius facto:vñ at
tēta predicta doctrina non dꝫ posse re-
uocari nisi exꝓsse appareat de voluntas
te.Ad hoc põt rñderi ꝙ immo in casu
isto exheredatio fuit facta facto filij et
sic alterꝰ cū cõmiserit aliquā cām igra
titudinis ꝛ sic eiꝰ facto ꝛ cā prout est in
adéptione legati qꝛ cēset adéptū tacite
per solas inimicitias absq3 reuocatiōe
exꝓssa facta a testatore cū culpa ꝛ facto
legatarij hoc ꝓcesserit.ꝛ tꝫ Bar.in.l.cū
tabulis.§.j.ff.de his quib.vt indig.vel
aliter põt rñderi qđ sumꝰ i diuersis ter
minis ꝛ aliud est q̄rere:vtrum actus se
mel reuocatꝰ ex facto volūtario testato
ris possit reuocari tacite ꝛ dicendū ē ꝙ
nõ.d.§.testa.ꝛ ita ꝓcedãt supradicta:
ꝛ aliud est querere vtrū actus factꝰ a te
statore qui nunq̄ fuit reuocatus possit
tacite reuocari.ꝛ ita est in casu nostro ꝛ
dicēdum est quod sic patet in.d.l.iij.in
ꝓ.declarando vt supra.Sed pro opinio

ne Bart. videtur tex. in. l. in ipsius. C. fami. herc. vbi dr que si dñs cauerat qd vnus ex seruis suis moraretur in vinculis et alter venderetur exportandus dr ibi qd per clementiã tollitur ille offensa lz scripturis nõ probetur dũmodo aliquomodo hoc cõstet presertim cum talia eorum merita pretendant vt ira dñi poterit mitigari. et fm Bald. ibi de dispositione odiosa facile receditur per dispositionẽ fauorabilẽ. põdera ergo qd si istud procedit in seruo et sic in extraneo: multofortius procedet in filio. quid tenẽdũ in isto dubio passu videtur que opinio Bar. sit verior per d. l. in ipsius. et alia predicta et obiectionibus. Jn factis est bñ rñsum iudicio meo. dico in primis que illi qui dicunt Bar. in d. l. iij. in fi. recidere exheredatiõẽ eẽ reuocatam propter reconciliationem nõ bene dicũt qr Bar. hoc nõ dicit ibi nec vnquam dicet. Sed querit de illa. q. et arguit de illo tex. pro pte affirmatiue et relinquit indecisũ: et ita vr intelligere Bar. Are. in. l. filio quem pater. in. j. co. ff. de lib. et posth. vñ dico idubitãter talẽ exheredationẽ pro pter recõciliationẽ nõ eẽ reuocatam hoc pbabo lege et autoritate. probo lege qr text. est in terminis in. d. l. filio quẽ pater. vbi dr que si pater exheredauit filiũ emancipatũ et postea arroget eũ. et per cõsequens reuertatur in amicitiã patris et reconcilietur. que per hoc nõ censetur exheredatio reuocata. Et est rõ fm doc. ibi qr si per istã recõciliationẽ esset reuocata exheredatio filius inueniret se preteritum: et per cõsequens rumperet testamentum qd nõ videtur esse de mente testatoris cũ nemo presumatur elegisse viam per quaz sua dispositio infringatur l. iij. ff. de testa. mili. autoritate probo qr hoc sentit expsse Are. ibi i. d. l. filio. quẽ pater dum alleget Barto. in. d. l. iij. et ita sentit etiã Alex. et Pau. de cast. ibi. et per predicta hanc partẽ tenerẽ in iudicãdo et ɔsulẽdo quicquid dicat Jas. in. d. auk. nõ licet. Nõ ob. l. in ipsius. C. fami. hercis. qr ibi nõ sequeretur irritatio testamenti sicut in casu nostro. Sz quero nũquid verba generalia sufficiũt ad remissionez iniurie et sic exheredatiõis verbi gratia dt pater cuiuslibet filio meo dono decem; vtruz per hoc videatur filio exheredato offendẽti iniuriam remittere et sic exheredationẽ dic que nõ qr verba generalia debẽt referre ad merẽtes nõ autẽ ad indignos vel odiosos etiaz in materia fauorabili. vt est in vltimis voluntatibus tex. est no. in. l. lucius titius. §. lucius titius dãnas. ff. de leg. ij. qd verum est fz Bal. in. d. l. i ipsius. fami. hercis. in fi. nisi oẽs offenderint. qr tũc de necessitate refertur ad offendẽtes et odiosos vt dispositio aliqd operetur arg. l. fundus q locatus. ff. de fundo instr. uc. et. l. q cõcubinã. §. q ortos. ff. de leg. j cũ si. qd nota oia pdicta qr alibi hoc modo declarata nõ reperi qr doctores simpliciter transeunt.

4 ¶ Notãt doc. i. l. edicta. C. de edẽ. qd lz libellus obscurus generalis et icertus parte opponẽte nõ pcedat: tñ secus est. parte nõ opponẽte. per tex. in. l. fi. i fi. C. de anna. excep. vbi Bar. et alij doc. et est tex. in c. significãtibus. de libel. obla. vbi sufficit petere in genere licet postea reuocetur in irritũ vt ibi. Sz hoc vr falsum per tex. in. l. si in rẽ. in. fi. in verbo debebit. ff. de rei vẽ. dr ibi que in libello qs dz exprimere causam et rẽ et circũstantias rei põdera verbũ dz qd importat necessitatem c. j. de dolo et cõtu. et ibi eb. l. paulus. la. j. ff. de re iudi. et ibi doct. ergo necessario requiritur que libellus sit certus alias est ipso iure nullus nisi diceres qd loquitur qñ pars opponeret et sic vt libellus pcedat parte opponẽte necessitatur facere illa de quibus ibi et hoc vt iura iuribus concordẽt. l. j. C. de inoffi. doc. sed hoc est diuinare: lz põdera que ille tex. pcedit dãdo formã vt ẽt ptz in prin. illius. l. dũ loquitur ɔditionaliter per id qd no. Bar. in. l. ij §. fi. ff. de donat. et Bald. in auk. matri et auie. j. col. C. qñ mul. tu. offi. fun. et Jas. in. l. ij. §. qd si ps sens. in. vj. col. ff. so. ma. tunc si nõ seruata forma actus est ipse iure nullus. l. inter cetera. ff. de lib. et posth. l. cũ hi. §. si pretor. ff de trãsac. sed in casu nro nõ est seruata forma qr libellus nõ est certus put requiritur in. d. l. in rẽ. ergo est nullus. Nec põt dici que hoc solũ sit inductũ in fauorem rei. vt possit melius deliberare an velit cedere vel cõtẽdere. l. j. et ibi no. C. de eden. et non fauore petẽtis. qr respectu

ei⁹ libell⁹ incert⁹ hʒ sua substātialia ni mirū si reo tacente ꝛ non opponēte ꝓcedit libell⁹: qꝛ tacite vr̄ renūtiare. d. l. fi. de anna. excep. ꝛ quilibet pōt renūtiare fauori suo. l. pe. C. ꝺ pac. qꝛ cū sit omiss⁹ ordo iuris. s. ꝙ libell⁹ sit cert⁹ qꝺ est de ordine iuris. vt. d. l. si in reʒ. ꝛ sit omissa forma legis ꝯsensus partis nihil opatur cū forme legis ꝛ ordini iuris nō possit renūtiari gl. i. c. dispēdia. ꝛ in. c. statutū. de rescr. i. vj. ꝛ qꝺ no. bal. in aut. si qs in aliquo documēto. in. j. col. C. de eden. vbi dixit no. qꝺ si q̇s ꝯsentiat publicationi testiū ab aduersa parte ꝓductoꝝ. si tn̄ tales testes nō fuissēt recte ꝛ rite recepti talis cōsensus nihil operatꝰ facit qꝺ si talis libellus incert⁹ ꝓcederet iudex postea tenereꝰ ferre sentētiā icertā cum sententia debeat esse conformis libello: vt. l. fund⁹. ff. cōi diui. qꝺ nō est dicēdū. §. curare. insti. de actio. Nec obstat d. l. fi. i fi. de anna. exce. vbi est fundamētum doc. qꝛ loquiꝰ de interrūpēda p̄scriptiōe ꝛ sic i libello citatorio. vt ibi ptʒ. ꝛ ideo nō refert an sit gn̄alis ꝛ pars nō opponat qꝛ etiā si opponeret sufficeret ad interrūpēdā prescriptionē. ꝛ hoc voluit Jo. but. vt refert Ang. in. d. l. si in rē. i fi. qꝛ quelibet citatio gn̄alis ꝛ idiscreta interrūpit p̄scriptio. vel oblatio. inepti libelli. ad hoc vide Bar. ꝛ ibi i appo. in. l. accusatur⁹. ff. ad. l. iul. de adul. et Jas. in §. curare. in. iiij. co. i ver. vj. p̄dicta reg. isti. de actio. ad. c. significātib⁹. respōde qꝺ ꝓcedit de facto vt de facto in irrituʒ reuocetur: ita respōdit Barba. in appo. ad Ab. i. d. c. signific. qꝺ tene mēti qꝛ fm ipm hoc destruit multas doctrinas do. Sʒ ista respōsio nō vr̄ aliquo modo tollere ꝯtrariū. nā dicitur ibi in fi. qꝺ si ita est prout narrabat ꝓcessus reuocaꝰ in irritū. s. quaten⁹ de facto ꝓcessit cū sit nullus ex eo quod pars opposuerat. ergo a cōtrario sensu si nō est ita vt narrabaꝰ ꝛ sic si ps nō opposuit non dʒ reuocari in irritū sʒ debet valere. Sed ad hoc realꝛ respōdeo ꝛ dico ꝙ ibi relatio nō dʒ fieri ad oīa supradicta ne resultet exorbitās correctio. l. si in rem. ff. de rei ven. ꝑ gl. ꝛ ibi bar. ꝛ are. in. l. talia scriptura. de le. j. ꝛ ꝑ tex. in. l. vxorē. §. j. de leg. iij. vꝫ illa

clausula si est ita ꝛc. non referꝰ ad id qꝺ s̄. dixerat de oppositiōe facta ꝯtra libellum generalē ꝛ obscurū ꝑ predicta ꝛ per cōsequens argumētum a cōtrario sensu sumi nō potest cū resultaret correctio legis. vt no. doc. i. l. j. ff. de offi. ei⁹ cui mā. est iurisdi. Sed videꝰ qꝺ ad oīa p̄dicta respōderi possit primo ꝙ forma legis q̄ est inducta ob certā causā ꝗ nūc cessat potest renūtiari. l. cū hi. §. eam aūt trāsacti. ff. de trāsac. sed ita est i casu nostro ergo potest renūtiari: ista eñ forma est inducta ob hanc causam. s. vt re⁹ possit deliberare an credat vel ꝯtēdat. q̄ causa cessat si nō opponit cū deliberauerit cōtēdere nisi diceres ꝙ ibi minor alimēta rius qn̄ transegit sup alimentis sine decreto pretoris facit cōditionē suam meliorē quod secus est in casu nostro qꝛ fatigatur litibus ꝛ sumptib⁹ qn̄ libell⁹ est incertus quod nō fatigaretur si libell⁹ esset certus qꝛ forte cederet ꝛ nō cōtēderet: ꝛ sic in casu nostro nō cessat cā prout in. d. §. cuʒ aūt trāsact. vel ibi ideo est qꝛ lex vltra procedit. Scḋo aliter respōdet qꝺ cum sit inducta ista forma in fauorē partis tn̄ poterit renūtiare. l. j. ff. de feriis gl. i. c. ꝺ causis. ꝺ offi. dele. nō obstāt glo. s̄. allegate qꝛ loquūtur qn̄ forma est introducta nō solū in fauorē partis sed etiā publice vtilitatis ad id qꝺ dicit est omissus ordo iuris ꝛc. negaꝰ qꝛ nō connumeraꝰ inter ea q̄ sunt de ordine iuris que ponūtur ꝑ glo. ꝛ doc. in. l. prolatam. C. de sentē. ꝛ. d. l. si in rem. nō probat qꝺ sequens sit de ordine iuris. Nō obstat qꝺ sequeretur qꝺ iudex cogeretur ferre sententiā incertam ꝛc. quia dico ꝙ in processu dū actor probat intētionē suaʒ certificabiꝰ libellus ꝛ declarabiꝰ ꝛ sufficit ꝙ sententia certificetur ex actis. l. iij. C. de senten. q̄ sine certa quāti. Nec obstat responsio data ad. l. fi. in fi. qꝛ si recte inspiciaꝰ ille tex. nō solū loquitur in libello citatorio ad interrumpēdam prescripti. sed etiam in libello petitorio ꝛ conuentionali nā dicitur ibi quod si q̇s fecerit libellū generalem ꝓpter hoc multe altercatiōes orte fuerāt inter antiquos iurisperitos maxime ꝑꝑ iterruptionē p̄scrip. pōde ra qꝺ si loquereꝰ tm̄ de libello citatorio

ad interrūpendam prescrip. vna tantū esset dubitatio ꝛ non plures cuius ↄtrarium dicitur ibi. pōdera etiā dictis maxime q̄ implicat idē in aliis libellis petitoriis ꝛ cōuentionalibus: tn̄ posses ꝓ alia opi. dicere ꝙ imo ille tex. nō negat quin libellus generalis dicat̄ null⁹ si pars nō apponat bene dicit quod si aliquis general'r dixerat obnoxiū sibi aliquem constitutum ꝛ omnes actiões puta personales ꝛ hypotecarie ꝛ similes ꝛ competētes ex incerta libelli ↄfectione prescriberētur ꝙ nihilominus reiectis dubitationibus que emergebāt vult ꝙ ad illas actiones i narratiōe libelli nō cōtētas interrūpatur prescriptio quia videtur omne ius suū in iudiciū deduxisse qꝛ vt. s̄. dixi etiā per oblationem libelli inepti qui est nullus interrumpit prescriptio ꝛ sic fundat se in prescrip. ꝛ alit̄ dicere esset corrigere. d. l. si in rē. qđ nō est dicendū nisi aperte constet. l. precipimus. in fi. C. de appel. quid tenēduz in isto passu dubio. videtur mihi qđ ista pars in pūcto iuris sit verior ꝛ disputatiue teneri possit. Cogita tamen retēta tn̄ opinione cōmuni limita not. reg. d. l. fi. i fi. C. de anna. exce. qđ iudex ex mero officio etiā parte nō opponēte pōt cogere actorē vt libellum suū obscurū declaret: ita dicūt Bal. Sali. ꝛ Jas. in. l. iij. C. de trāsactio. Limita etiā ꝓcedere i causis ciuilib⁹ secus in causis criminalib⁹ vbi libell⁹ generalis ꝛ obscur⁹ etiā parte nō opponēte est ip̄o iure null⁹ vt per papiēses in. l. j. in. j. colū. vbi istud limitāt. ff. de eden. qđ valde nota predicta quia non inuenies alibi ita declarata.

¶ Regula est quod legatū reuocatur ꝓpter inimicitas capitales vel grauissimas supuenientes int̄ testatorē ꝛ legatariū. l. tū. §. fi. ff. đ adimē. le. qđ āplia ꝓcedere ēt si testator post tale legatū reuocatū fecerit codicillos in q̄b⁹ nō reuocauit legatū factū illi ꝓut poterat si volebat: ꝛ ꝓ hāc presumptionē nō desinit esse reuocatū legatuz cū videretur dicēdum ꝙ sic per reg. l. din⁹. ff. de in integ. resti. qꝛ vna p̄sūptio tollit aliā sicut qn̄ ꝑ recōciliationē reitegrat̄ legatū eodē modo esset dicēdū i casu nr̄o tn̄ vt dicit in ↄtriū no. Bar. in. l. filia. §. scio. ꝑ text. solēnē. ff. de adi. leg. qđ bn̄ no. qꝛ multi dicerent ↄtriū istā amplia. ego limitarē qn̄ in codicillis testator reuocaret expsse ex aliqua ex legatis iam tacite reuocatis propter inimicitias ꝛ aliqua non qꝛ tunc illa que expresse non reuocauit dicerem quod deberētur ex quo enim vocauit quedam ꝛ quedam nō videtur expresse apparere de mente sua qđ nō vult reuocare illa que expresse nō reuocauit arg. l. cū pretor. ff. de iudi. ꝛ. c. nōne. de p̄sum. facit text. in. l. cū hoc stat⁹. §. qui quesdā. ff. de don̄. inter vi. Intelligerē tamē dictam limita. nō ꝓcedere qn̄ tale legatū semel reuocatū fuisset factū ex pluribus corporibus existētib⁹: qꝛ tūc si ibi reuocaret qđ esset p̄ncipale extingueretur in totū legatū. al's sec⁹ ꝑ tex. i. l. peculiū. §. q̄drige. ꝛ ibi not. Bar. ff. de leg. ij. Predictā tn̄ r'lam nouiter limitarē nō ꝓcedere qn̄ legatari⁹ ignorāter icidisset in inimicitiā cū testatore: qꝛ tūc nō puaret̄ legato. arg. eoꝝ q̄ no. gl. ꝛ Bal. in simili. i. c. j. q̄. mo. feu. amit. vbi habet̄ ꝙ si q̄s insultat dn̄z quē nescit eē dn̄m suū nō ꝑdit feudū nisi esset ignorātia crassa ꝛ supina qꝛ paria sunt scire vl' scire đbere. l. qđ te. ff. si cer. pe. ꝛ idē đt ibi glo. si cōcubuit cū vxore dn̄i sui nesciēs eā vxorē. seq̄tur Alex. in appo. ad Bart. in. l. itē apud. §. si q̄s virgines. ff. de iniur. cogita tn̄ adde ꝙ Bar. i. cū tabulis. §. j. ff. de his q̄. vt indig. singl'r limitat dictā reg. nō ꝓcedere qn̄ inimicitie ꝓcessissent culpa testatoris ꝑ illū. §. j. quē bar. ibi reputat mēti tenēdum. Jas. No. i. l. si filiā tuā. i prin. C. de inoffi. te. reprobat illā limitationē ꝛ bn̄ iudicio meo. ꝓ quo facit vltra ip̄z. l. si inimicitie. ff. de his q̄. vt idig. vbi đr ꝙ legatū reuocat̄ si legatari⁹ palaz ꝛ apte maledixerit testatori ergo a ↄtrio sensu si bene dixerit nō reuocat̄ tunc sic in. d. l. cū tabulis. §. j. bn̄ dixit nō patiēdo se esse cōcubinā patrōi nimirū si nō reuocat̄ ꝛ sic illa lex sup qua se fundat bar. nihil facit qꝛ nō est distinguendū ex q̄ p'te inimicitia sit causata ita in sil'i dicit gl. no. in. l. athlete. §. dat remissionē i ꝟ. inimicitia. ꝛ ibi no. Bal. quā dicit nō eē alibi.

ff.de excu.tut. Tamē si vellemꝰ tenere opi. Bar. ex suis dictis posset īferri qꝛ si post testamētū testator fecisset īsultū legatario sine illius culpa forte qꝛ habebat rē cū vxore ipsiꝰ legatarij ꝑpt hoc nō censeret reuocatū legatū qđ forte ꝓcederet etiā si legatariꝰ ipsum testatorē insultātē pro necessaria sui defensione interfecisset. vel si ipsum testatorē vilē personā cū vxore repertū interficiat ꝑ tex.no.d.§.j.l.cū tabulis. Sed q̄ro nūquid donatio causa mortis cēseatur tacite reuocata ꝓpter supueniētē inimicitiā sicut legatū videt̄ qꝛ nō per glo.in l.cum maritꝰ.§.fi.ff.de pac.dota.⁊ in.l.ij.C.de iur.do.vbi glo.soluēdo quoddā cōtrariū dixit qđ lꝫ ibi sit donatio causa mortis ⁊ possit reuocari ad libitū donātis ⁊ in eius absentiā:tn̄ requiritur qꝛ fiat per modū expressū ⁊ nō tacitū. puta si alteri donet vel legat quia rē mihi prius donatā causa mortis q̄ opinio est multū no.⁊ vtilis in practica.⁊ ꝓ ea vt̄ tex.in terminis nō violando literā in.l. vxori sue.ff.de do.inter vi.⁊ vxo.⁊ sic patet qꝛ nō cēseat̄ reuocata ꝓpt̄ supuenientem inimicitiā sicut legatū:vt supra dictum est qđ intelligerē nisi sequat̄ indignitas q̄ habet̄ in.l.si ab hostibꝰ.§.fi.ff.so.ma. Nec obstat si diceres donatio inter virum ⁊ vxorem que morte cōfirmat̄ reuocatur per tacitā penitētiā alteri legando vel donādo.l.cū hic statꝰ.§.si maritꝰ.⁊.§.q̄ quasdā.ff.de do.inter virū et vxo.nā ad hoc respondeo qꝛ illa est magis debilis a sui initio nimirū.si ꝑ tacitā penitentiam reuocatur:qđ secus est in casu nr̄o:qđ nota valde predicta qꝛ si vera essent limitarent totū titulū de do.cā mortis ⁊ resultaret si differētia vltra alias ꝑ doc.traditas in.l.ij.ff.de le.j.⁊ ꝑ papiēses i.l.nō oīs ꝑ totū.ff.si cer.pe. alꝫ.si tibi displiceret ista opi.oporteret dicere qꝛ non esset vera opi.in.l.qui dotis.ff.solu.mat.quā cōmuniter tenēt doc.vt non sufficiat habitam esse mētionem mortis exp̄sse vel tacite:nisi exp̄sse hoc dicat qđ donet cā mortis ad hoc vt talis donatio reuocari possit per tex.l.seia.§.fi.ff.de dona.cā mortis.cū cōtrariorū eadē debet esse disciplina quādo est eadem ratio. Sed tamē nō videt̄ qđ sit vera ista opinio quia p̄terq̄ quo ad ordinationē donatio causa mor.equiparatur legato.vt no.doc.in.d.l.ij.de le.j. sed legatū reuocat̄ ergo donatio causa mor.nec valet respōsio qđ donatio inter vir.⁊ vx.debilior sit in sui initio qꝛ nos non tractamus de initio donatiōis sed tm̄ de reuocatione ⁊ q̄tū ad hoc eiusdē sunt potētie quia sicut vna reuocat̄ nuda ⁊ simplici volūtate ita ⁊ alia ⁊ sic p̄dicta opinio redditur dubia q̄uis ad.d.l. vxori sue nō posset cōmode responderi. Distinguerē tn̄ sic aut donatio cā mor. incepit a traditiōe et tūc nūc intelligat̄ reuocata:nisi reuocet̄ exp̄sse qꝛ patiēdo rē esse apđ donatariū nō vr̄ habere aīm reuocādi aut incepit a ꝓmissione ⁊ tūc cēseant̄ reuocata. Sꝫ nūquid erit adhibēda distinctio de qua.s.an inimicitie supuenerint ex culpa donatarij vel donātis sicut i legato. Cogita ⁊ tene mēti omnia p̄dicta quia alibi non inuenies.

6 ¶ Notant docto.in.l.si cōuenerit.ff.de iuri.om.iu.qđ si debitor ꝓmittat soluere in q̄cūqꝫ loco placuerit creditori qđ istud pactū nihil releuat:qꝛ v̄bū placuerit nō est absolute volūtatis sꝫ intelligitur arbitrio boni viri.l.in hijs.§.sororē. ff.de fideicō.li.doct.i.l.si sic.ff.de le.j.lꝫ contrariū teneāt ibi nōnulli doc. Tādem moder.ibi distinguūt aut i pacto est appositū v̄bū ipoztās arbitriū boni viri vt est verbū placuit ⁊ tunc ꝓcedit quod dictū est.aut est appositū verbū ipoztās liberā ⁊ absolutā volūtatē vt est verbū voluerit ⁊ tūc ꝓcedit ꝯtraria opi quod immo creditor poterit ꝯuenire debitorē vbicūqꝫ voluerit.qđ v̄bū voluerit absolute voluntariū ꝓbet̄ in.l.cū qđ.ff. de leg.ij.Bar.⁊ alij i.l.si sic.ff.de lege.j.⁊ de leg.ij. Bar.⁊ alij i.l.si sic.ff.d lege.j.⁊ istā dist.approbāt oēs. Sed recolo quod alꝫ reprobaui hāc distinc.i.d.mēbro:⁊ multū placuit p̄ceptori meo ꝑ doctrinā no.⁊ mēti ⁊ tenēdā Alex.i.l.j.in viij.col. ff.sol.ma.⁊ i.l.ij.§.fin.i.ij.co.e.ti.⁊ in.l. postulante.in.iiij.col.ff.ad treb.sequitur Soci.i.l.si q̄s arbitratu.i.j.co.ff.de v̄b. obli. Are.ꝯsi.xiiij.in.viij.co.in fi.in qbꝰ locis dicunt qꝛ vbi q̄s ꝓmittit qđ cōferet in voluntatē alteriꝰ ad quē pertinet.in

teresse sz p verbū volo tñ semp intelligit de arbitrio boni viri si pmittés tractat de dāno vitādo allegāt gl. no.i.l.i.pe.ff.de arbi.z idē dicūt esse de mēte Bar.i.l.fi.7 ad fi.ff.de pto.stip.dū allegat.l.creditor §.luci⁹.ff.man.z ad.l.cū quidā.de le.ij. rūdēt quod ibi nō tractatur de dāno vitādo sed de lucro captādo put ibi apte patet qd alex.dicit esse mēti tenēdū qz quātū ad hūc passum: hoc declaratū nō reperit.ita dicebam i casu nostro qd lz pmissio fiat p verbū voluerit importās liberam volūtatē:tñ quia tractatur de interesse z de dāno vitādo ipsi⁹ debitoris pmitētis qz magis ibi expedit soluere z queniri i vno loco ꝙ in alio itelligit facta promissio arbitrio boni viri. Et ideo nouiter etiā inferebā ex pdicta doctrina ꝙ licet verbum placuerit importet arbitriū boni viri hoc ideo est qz tractatur de iteresse. vt ptz in.d.§.sorore.qz prius seru⁹ anteꝙ consequat libertatē debebat reddere rōnē sed qñ nō tractaretur de interesse nec de damno vitādo tūc dico quod importat liberā z absolutam voluntatē.l.fideicōmissa.libertas.ij.in verbo.quod si ita.ff.de fideicō.li.vbi loquitur de verbo libuerit quod idē importat qd verbum placuerit fm grāmaticos.z hoc vt iura iurib⁹ cōcordētur.l.j.C.de inof.dot.c.cū expediat.de ele.li.vj.sz ista vltima declaratio ad verbum placuerit nō videtur vera qz non est verum quod ibi tractatur de damno vitādo.imo tractetur de lucro.legatum em̄ libertatis continet lucrū z nō damnū.l.si hereditatē.ff.man.z sicut in.d.l.cuz quidam.dicebam quod tractatur de lucro.z ita proprie est.i.d.§.sorore.nisi diceres quod ibi satis tractat de iteresse z hoc sufficiat.tamē dicas ꝙ ibi verum placuerit non fuit collatum in voluntatem alterius ad quem ptinet interesse put dixi.s.de verbo voluerit z hec videt bona respōsio. Nec obstat.d.l.fideicommissa libertas qz loquit de verbo libuerit qd bñ importat liberā voluntatē secus est de verbo placuerit: z hanc differētiam inter ista verba ponit Bar.in .l.alio in.iij.co.ad fi.ff.de adi.leg.z in extrauagāti ad reprimēdā in verbo videt expedire z Matthesillenus in no.xv.qd tene mēti qz alibi nō iuenies: z faciet tibi honorē sicut mihi fecit.

¶ Qñ rubrica est generalior nigro non dz restringi p nigrum speciali⁹ loquēs immo sufficit ad decisionē cause si hz verba pfecta ite no.doc.i.l.j.ff.si cer.pe.z id Pau.de cast.consi.cccxxxiij.inci.plens casus modicā dubitationē hre vr cōsuluit ꝙ si Ru.statuti dicat ꝙ filia dotata nō succedat.postea in nigro dicat filia dotata non succedat matri nec auie materne.de pre sūt nihil dicat ꝙ dictū statutum habebit locū etiā in pre cū rubrica sit gnalis.sequit ibi Alex.i.d.l.j.z in ɔsi.j.in.iiij.vol.Jas.tñ i.d.l.j.lz ɔtriū sex fundamētis.lz priusꝙ eis in forma respondeam qz intēdo cōtra ipsum tenere adduco i primis pro opi.Paul.quod egregie consuluit Rapha.cuma.z plures alij cōsi.ccvij.inci.qd q̄libet hereditas zc.quod stāte statuto.qd q̄libet hereditas ascēdētiū deferat masculis legitime descēdētib⁹ exclusis feminis cum dotate fuerint.qd lz tale statutū gnalr loquatur nō hz locū i successiōe matris vl auie materne sz solū in ascēdētib⁹ p lineā masculinā sequit Jas.i.l.iiij.§.pretor ait.in princ.iij.col.ff.de i ius.vo.vbi dicit ꝙ est noua decisio z magna ad intellectū illi⁹ statuti mouet Raph.qz statutū excludit feminas qz sunt dotate sz ista ratio dotādi cessat in matre z auia qz ad eas non ptinet officium dotādi.l. mater.C.de iure do.q̄ non cōphendit matrē qz dz itelligi de hereditatib⁹ eoꝝ q̄ tenētur dotare: z sic de hereditate patris vl linee paterne cū q̄ verba non conueniāt matri nec ei⁹ dispositio.l.iiij.§. toties.ff.de dam.infec.l.qd cōstitutum. ff.de mili.testa.cū simi.z qd tale statutum intelligat si dotate fuerint ab ea psona de cui⁹ hreditate agit z nō ab alia lz no.Bal.in.l.j.C.de leg.here.cū ɔcor. q̄s dat Jas.in.l.q̄m nouaVo.C.de inoffi. te.st.vbi limitat nisi ex verbis statuti colligeret qd etiā aliūde dotata deberet excludi mō in pposito cū rubri.dicat filia dotata nō succedat itelliget dotata ab eo cui⁹ erat officiū dotare.q̄ est pater.q̄ loquet de hereditate patris:facit etiaz

q̄ si statuẽtes fuissent iterrogati de hoc verosimiliter idẽ disposuissent. ergo ꝛc. gl. in. l. tale pactũ §. fi. ꝛ ibi doc. ff. d pac. q̄ disposuissent. idẽ pz qꝛ maior rõ est q̄ filia excludat a successiõe patris q̄ matris vl' auie: materne: nã ratio statuti excludẽtis filiã dotatam a successiõe matris est vt ꝯseruet agnatio ꝛ familia ne bona pueniant ad extraneos Bal. in. l. maximũ vitiũ. C. de libe. pte. s; ista rõ multo forti⁹ hʒ locum in hereditate patris: q̄ idẽ disposuissent qꝛ ꝯcernit fauorẽ propriũ agnatio. ꝛ ꝓprie masculorũ consistẽtia: quibus grauissimũ ꝛ iniuriosissimũ eẽ dignoscit domus ꝓgenitorũ suorum forte ꝛ situs in quibus antiquata est forte agnatiõis fama ius ꝛ nomẽ videre ad extraneos deuolutas ꝛ imagines maiorũ suoꝝ hoc est arma sua ꝛ insignia videre reuulsa arg. C. de admi. tu. l. lex. q̄ tutores igit hmõi exẽplo fauore agnatiõis attinẽtis ꝛ ꝯseruãtis famam ꝛ nomẽ agnatiõis absq; dubio vr adiecta qꝛ fauorẽ ei⁹ pncipaliter cõcernit arg. ff. d ꝯhẽ. emp. l. si i emp. in prin. ꝛ qd no. in. l. veteribus. ff. d pac. in glos. ꝛ ista ratio pinde est ac si eẽt in statuto expssa fm Bald. in. d. l. maximũ vitiũ. ꝛ in. l. fi. ff. de here. insti. ꝛ ibi. Jmo. Sali. i l. ij. C. de noxa. Jtẽ cum vnica tm̃ possit reddi ratio pinde est ac si esset expssa ꝛ et ea argui põt extẽsiue. Jas. in. §. olm. viij. col. in fi. insti. de act. posset aliq̄s dicere q̄ fauor agnationis nõ sit ratio dicti statuti nisi sit expssa: vt singu. voluit Bar. in. l. liberoꝝ in. vj. col. v. his pmissis ꝛc. ff. d vb. sig. seqtur Are. i ꝯsi. xxvij. inci. pponit in facto in. iij. co. i fi. Alex. cõsi. lxxx. inci. viso ꝛ opportune ꝛc. i. vj. col. i. j. vol. Bal. in. l. si defunct⁹. i vlt. co. C. de suis ꝛ legi. ꝛ i. l. titia cũ test. §. luci⁹ titi⁹. el. ij. de leg. ij. vbi p' illũ tex. dicit q̄ ratio isti⁹ statuti est qꝛ masculi maiora onera supportãt q̄ femine: tm̃ prima ratio videt cõior vt p papiẽses in. l. j. iij. ꝛ iiij. co. C. de succes. edic. p eis qui tenẽt q̄ illa nõ sit sola rõ. facit quod not. Sali. in. l. serui nostri. C. d noxa. qd. l. vl' statuto nõ p̄sumit qd sit vna sola ratio sed plures sequit ꝛ multũ exclamat Alex. l. si cõstante. in. vj. col. in prin. ff. sol. ma.

Sed alia opi. est cõior vt dixi. Nõ ob. si dicat iclusio vni⁹ est exclu[illegible] alteri⁹. l. cum p̄tor. in prin. ff. de [illegible] de p̄sum. sed in nigro in dispositiõe statuti icludit hereditas ma[illegible] videt exclusa hereditas patris [illegible] hoc rñdeo q̄ dicta reg. nõ pcedit q̄n in omisso est eadẽ vel maior [illegible] glo. ꝛ approbata in. d. l. cũ p̄tor. s; in casu nostro est maior rõ: vt supra dictũ est ergo ꝛc. Nõ obstat q̄ casus omissus in statuto h. detur p omisso ꝛ remanet i dispositiõe iuris ꝯmunis. l. si extraneus. ff. de ꝯdi. ob cau. l. si cum dotẽ. so. ma. cũ simi. qꝛ hoc fallit q̄n statuẽtes verosimiliter statuissent glo. in. d. l. tale pactũ qd verosimilr statuissent. s̄ pbatũ est. Non obstat qd statutũ nõ dicit q̄ filia dotata excludat a successiõe patris ergo nec nos. l. si ler uũ. §. non dixit pretor. ff. de acquir. hereditate. Nam si statuentes voluissent idẽ iuris esse facile erat exprimere de pre. l. j. §. pe. C. de cad. tollẽ. c. inter corporalia post mediũ. de transla. prela. Jtẽ statuta tm̃ disponũt q̄tum loquuntur ꝛ non plus Bald. in. l. testamentũ. non ideo in vltmis vbis. C. de testa. qꝛ ad hoc eodẽ modo respõdetur q̄ fallit nisi statuẽtes verosilr idẽ disposuissent. facit qd not. Ang. in. l. gallus. §. ꝛ quid si tm̃. de libe. et posthu. q̄ dispositio testatoris facta in vno casu extẽditur ad aliũ de quo testator verosimilr idẽ disposuisset. pro q̄ etiã est tex. i. l. luci⁹. §. fi. de lib. ꝛ posth. ꝛ ibi no. Adde q̄ dispositio nunq̄ trahitur ad icogitata Ang. ꝯsi. cexliiij. incip. philipp⁹ ciuis ꝛc. ꝯ pdicta fortiter facit tex. i. l. si q̄s ita. §. pe. ff. de test. tu. ꝛ gl. approbata i. l. luci⁹. in p̄n. de libe. ꝛ posth. q̄ vult q̄ si testator instituat filios [illegible] q̄ vult q̄ si testator instituat filios non trahitur lz ista institutio sit gñalis tm̃ nõ trahit ad filiũ quẽ testator ignorabat se habere ꝛ tm̃ vsimilitudo est q̄ si testator sciuisset euz habere ex naturali charitate eũ istituisset. arg. l. iij. C. de inof. test. ꝛ illã gl. sequit bar. ꝛ Dy. in. d. l. si q̄s ita. l. pe. vñ p ista Are. l. d. §. ꝛ q̄d si tm̃. l. in pe. vñ p ista Are. l. d. §. ꝛ q̄d si tm̃. l. [illegible] tat pdicta nõ pcedere q̄n deberet fieri extẽsio de vna psona ad aliam. sequit Jas. i. l. cũ res. in. ij. col. de leg. i. [illegible] su nostro tm̃ extẽsio fieret de vna psona

ad aliã predicta non pcederét: z p cõsequés casus omissus remaneret i dispositione iuris cõis. Ad hoc rñdeo q limitatio data p Are. nihil facit in pposito. nã loqtur i dispositiõe hois vt pz recte intuenti: z ita loquunt iura allegata p ipm. Sz nos loqmur in dispositiõe statutaria z sic in dispositiõe legis. z ita loquit gl. in. d. l. tale pactũ. §. fi. z nõ diuersitatis est qz facili9 extẽdit dispositio legis q dispositio hois fm Aret. i. d. l. ij. i ij. col. d le. j. z i. l. gall9. §. si et9. i pen. col. i fi. de libe. z posth. z pz ex no. i. d. §. z q̃d si tm. Itẽ ideo in nigro statuẽtes expsserũt tm d m re z linea materna qz si nihil expssissent nõ fuisset ɔprehẽsa in dispõne statuti p id qd ɔsuluit Raph. in. d. cõ si. de patre aũt. iõ nõ expsserũt i nigro: qz satis erat expssum in rub. dum dicit filia dotata zc. p ea q̃ dicta sunt. Item qz hoc erat minus dubium. nec obstat qd istud statutũ est correctoriũ qz corrigit. l. fi. C. de lib. pte. ergo dz restringi vt minus corrigat ius cõe q̃ sit possibile. l. ij. C. de noxa. c. cũ dilect9. de cõsue. qz mul tũ large intelligi dz cũ cẽseat fauorabile: fm Bart. in. l. j. C. de sum. trini. z fide catho. Bald. Sali. z moder. in. l. ij. C. de in ius vo. Non obstãt fundamenta Jas. qz respõdeo z qd ad primum dico q ista rubr. habet orationẽ perfectã oino nec est bona cõsequẽtia oratio est obscura. ergo non est pfecta: qz ista possent simul stare premaxime cũ non pbet aliqua lege zc. Ad scdm ipse respõdet. Ad tertiũ dico q hic nõ est aliqua dubietas cum expresse appareat mentẽ statuẽtiũ fuisse qd filia excludat a successione patris per illud verbum dotata zc. vt supra dictum est cũ mens semp attẽdẽda sit etiã si vba statuti offendant Bal. in. l. ɔtra. ff. de legi. z ratiõe maioritatis rationis quod nõ sit dubietas patet quia Rubr. loquitur indefinite z sic equipollet vniuersali. l. si plurib9. z ibi Bart. de leg. ij. cum sit eadẽ ratio in vniuerso cõprehẽsoz vt sepius dictũ est: vnde perinde est ac si vniuersaliter exclusisset ab hereditate oim pris. s. z matris. z sic nulla est dubietas. Nõ obstat illud subtile argu. quod faciebã cõtra ipsum quod indefinita equipollet vniuersali nõ ex ppria significatione sed ex interptatione. l. si seruit9. ff. de serui. vrba. pred. Bar. in. d. l. si plurib9. Jas. in. l. stipulatio ista adijcere. circa prin. iij. col. ff. de vb. ob. ergo nõ habet locum in statutis in quib9 debent stricte z pprie intelligi vba z non interpretatiue. l. iij. §. hec verba. cũ si. ff. de nego. gest. qz licet hoc sit verũ quod indefinita equipollet vniuersali nõ ex propria significatiõe sz ex interpretatione tñ in omni materia statutaria z etiã correctoria equipollet vniuersali Bar. in. l. oẽs ppli. i. vj. q. prin. de iusti. z iur. z in. l. j. de reg. iur. Ad quartũ respõdeo qd istud statutũ est fauorabile vt supra dictũ est: naz pncipaliter inductũ est fauore agnationis conseruande et istud dz attendi. l. si quis nec causam. ff. si cer. pe. l. qui exceptionẽ. de cõdi. indeb. nec considerat quod in cõsequentiam resultet odium ex parte feminarũ. d. l. qui excep. z ita tenẽt doc. ɔmuniter in. d. l. ij. de in ius vocan. Ad quintũ dico quod ista nõ est proprie exheredatio cũ nõ excludat eã in totũ immo habet dotẽ z sic legitimam cũ dos succedat in locum legitime Bar. in. l. titio centum. §. titio genero. ff. de cõdi. z demon. Scdo dico q dato q esset exheredatio q iura dicẽtia exheredationẽ debere fieri noiatiz loquũtur in dispositiõe hois: secus aũt in dispositione legis: qd probo. nã si testator habens plures filios dicat exheredo filiũ vl' dicat exheredo filios exheredatio nõ vz. l. ij. z ibi doc. z in. l. titi9. in pn. vbi ang. Jmo. z are. de lib. z post. tñ si statutũ dicat filia dotata nõ succedat vl' filie dotate nõ succedãt vz. z lz sint plures filie excludant a successiõe z si fundamẽtũ Jas. esset verũ seqret q statuẽtes deberẽt noiare oia noia filiaz oim ciuiuz singulr qd est ipossibile z derisoriũ. Tertio rñdet q nomẽ filie satis noiatũ ẽ expssũ: z hoc tm reqrit a lege lz nõ sint nominatiz expssa bona paterna a q̃b9 exheredat. Ad sextũ dũ dicit statutũ dz itelligi vt aliq̃d operet z ita intellectũ dz restringi vt min9 legat ius cõe q sit possibile dico istd fundamẽtũ esse de directo ɔ reg. positã p Alex. in aut. ex test. C. de

colla.vbi dr ꝙ qñ ↄstat ꝙ lex venit corrigēda in vno ⁊ dubitat̃ vtrum corrigat in alio ꝙ illa lex dȝ itelligi gñalr̃ vt corrigat in oibꝰ.allegat.c.ↄ christianos.de here.li.vj.iūcta doctrina.Jmo.i.l.si ṽbo.§.de viro.ff.sol.mat.vñ puto sic dicēdū ⁊ trado vnā nouā doctrinā quā credo esse verā tñ cogitabitis si ꝓcedet dico ꝙ qḋ qñqȝ est dubiū vtrū corrigat in aliq̃: ⁊ tūc si intelligeremꝰ legē vl' statutū qḋ nō corrigat ius cōe ṽba legis vel statuti impropriarent̃ ⁊ nō sunt impropriāda sȝ debēt sumi in ꝓpria significatiōe ⁊ ꝑ hoc corrigat̃ ius cōe:ita procedit ꝙ no.Bar.i.l.iiij.§.ptor ait.ff.de dā.infe. quē ita intelligit Abb.in.c.cuȝ dilectꝰ. in.iij.col.de ↄsue.aut ṽba nō impropriarēt̃ sed possent capi in significatione stricta larga ⁊ largissima ⁊ tunc sunt intelligēda eo modo per quē nō corrigat̃ ius cōe etiā si caperes ṽba i largissima significatiōe.⁊ ita loquit̃ tex.in.d.c.cū dilectꝰ.de ↄsue.Aliqñ cōstat ꝙ corrigit ⁊ certum est qḋ corrigit in vno tñ est dubiū vtrū corrigat in alio ⁊ tūc dȝ intelligi vt corrigat in oibꝰ ita ꝓcedat qḋ no. Alex.in.d.auẽ.ex testa.⁊ ita sumꝰ i casu nostro.nā certū est ꝙ corrigat in matre sȝ dubiū est vtrū corrigat in patre ergo dȝ intelligi idistincte vt corrigat i oibꝰ vel vt dixi.s.dȝ intelligi large cū cēseat̃ fauorabile ⁊ sic extēsio fieri pōt egregie Pau.de cast.bal.⁊ Alex.i.l.q̃ se pñs.C. vñ lib.⁊ ibi Jas.ad fi.xxviij.col.vbi tradit sing.limita.ad reg.qḋ i statutis verba debent ꝓprie ⁊ stricte intelligi quod nunꝗ̃ exeat mentē tuā.Et per hec manifeste apparet oia fundamēta Jas.esse sublata ⁊ veritas istiꝰ decisiōis nota ꝙ ꝓdicta serua memorie q2 alibi hoc mō hunc passum declaratū nō inuenies:si aūt bene dixero.Deꝰ laudetur:si autē male redarguar.vt vtar verbis Bart.in l.non solum.§.morte post princi.ij.col. ff.de ope.no.nuntia.

8 ¶Nota ꝙ in casibus clandestinis vt in furto:ꝓbatio ꝑ cōiecturas dicit̃ manifesta vt si probat̃ ꝙ ostiū noctis tpe fuit fractū vel ꝙ famulus aufugit:ita tenet Bar.in.l.si qs ex argētariis.§.ptor ait. ff.de eden.quē ibi sequunt̃ cōiter doc.⁊ dicit Ang.ꝙ semel vidit de facto istū casuȝ perusii in quodā fullone quosdā pānos retinēte i apotheca.q̃ de nocte fuit fracta.⁊ Spe.in ti.de pigno.in pn.in ṽ. et nota ꝙ si creditor.⁊ ṽ.seq.vbi subdit vnū singulare verbum qḋ ꝑ acclamationes factas i domo de nocte ad vicinos succurrite q2 fures sunt in domo q̃ oia exportāt non ꝓbat̃ furtū:q2 alias multe fraudes possent fingi.qḋ valde not.Adde etiā quod no.vult Bar.in.l.quod ad presens.C.de muri leg.lib.xj.Tu vero vltra doctores dicas qḋ saltem tales acclamationes faciēt indicia ꝑ id qḋ not. Bal.in.l.j.§.potuisse.ff.ad silleia.vbi ꝑ illū tex.not.ꝙ ex vocibus plorantibꝰ in ducunt̃ indicia:quod facit fm eū ad ꝓbandum aliquē voluisse inferre violentiā alicui puelle:qḋ vicini audierūt eā clamantē ⁊ plorantē:⁊ dicit nō esse meliorē tex.de illo.Et ideo ex hoc pōt inferri ꝙ lȝ indicia sint minus quā semiplena ꝓbatio.vt est gl.not.in.l.cū ꝓbatio. ff.de ꝓba.quā reputat sing.Bal.in.c.fi. vj.col.de iureiur.⁊ in.l.nō hoc.i vlt.co. C.vñ leg.Ang.in.l.fi.i pn.ff.qḋ met.cā. ꝙ intelligi debēt de iudicio leui sȝ bal. in locis preallegatis sed si esset indiciū vehemēs nō esset minꝰ quā semiplena probatio.⁊ posset sibi acclamāti deferri iuramētum in supplementū ꝓbationis iuxta.l.admonēdi.ff.de iureiu.Cum in isto casu non posset dici nisi ꝙ sit vehemēs indiciū cū sit maxima coniectura. maxime si iste acclamans esset habitus tentus ⁊ reputatꝰ bone fame ⁊ conditionis in illo loco:q2 ↄcurrentibꝰ istis magis iudex cōmoueret̃ ad deferendū sibi tale iuramētū.Et sic si istud esset verum multū restringeret̃ dictū sing.Specu.⁊ possent multe fraudes fingi ⁊ sic ꝑ indirecta ꝓbari furtū.putarē tñ qḋ res subtracta nō deberet esse magni valoris et sic ardua vel ꝓiudicialis ad hoc vt tale iuramentū deferri possit ꝑ no.ꝑ repetētes in.d.l.admonēdi.Et ad ꝓbādum tales acclamatiōes ⁊ sic indicia sufficerēt duo testes vicini q̃ audiuerit talē clamorē.glo.est in.l.fi.quā Bar.⁊ doc.maxi. no.C.fami.herc.gl.i.l.fi.in fi.in ṽ.excepto.quem Angelus ibi ponderat.C.

de cadu. tol. glo. in aut. de testa. imper. in prin. et ibi Ang. Cogita tamen super predictis quia alibi non inuenies.

9 ¶ Tene menti quod elegater no. Ang. in. l. elegater. §. ide labeo. l. de dolo. vbi per illu tex. decidit casum quem dicit se habuisse de facto quod si quis viderit equu alicuius in stabulo multu sudate et illu extraxerit de stabulo et ligauerit ad vnu palu et demu equus ille se incapistrauerit et mortuus sit quod ille qui extraxit tenet emedare dictu equu dno. Quis principiu eius fuerit licitu. Adde bonu simile de eo qui vidit duos cu armis et bona fide te iterponit vt eos separet. na si occidatur est impune. gl. est sing. et ibi Ang. C. de sic. intellige tn per Ang. ibi vt pcedat qn ex separatione imminebat piculu occidedi alios no. qd tene meti ne te iterponas i huiusmodi casibus. facit etia. l. si hoiem. in pn. et qd ibi bar. i summario no. ff. de po. Cotra tn decisione Ang. allegat fortis tex. in. l. sed an vltro. §. j. ff. de ne. ges. vbi habet qd sufficit que a principio vtiliter gessisse negotiu lz postea no sortiat effectu contra Ang. facit etia qd dicit glo. parua in verbo faciet. in. l. cu qui. §. i popularibus. ff. de furtis. quod illud dz bene fieri qd bona fide fit. facit etia quod no. in l. j. §. ptor ait. per illu tex. cu gl. ff. ne qs eu qui in ius voc. no ie. qd si aliquis videt volente trasire per locu periculosum et eu per vim faciat retinari non tenet illo edicto sm Barto. et alios ibi nec tenet quo ad deu nec quo ad mudu. Sed ad istud posset rnderi qd retetio no redundat in eius danum sed in vtilitate: sed secus est in casu Ange. de equo quod possum facere eo inuito qn est in aliquo periculo vide quamplures casus per Alex. in. l. fi. C. de ne. gest. facit etia contra Ang. qr principale ppositum est attededu. l. si qs nec cam. ff. si cer. pet. et ibi pauicea. in. vj. col. dicetes quod vbicuqz ingredit qr principaliter licitu lz secudario faciat illicitu: tn in illo licito no dz puniri illa pena qua puniretur. sz dz alia mitius puniri arbitrio iudicis. et ibi allegat bo iura. Quis aliquis alleget i zriu. Et ad. §. ite labeo. in quo se fundat Ang. rndere et intelligere sm d. l. si hoiem. vbi dz si soluero seruu copeditu ductus miscdia sciens cui rei esset paratus. puta torture teneor qr ex quo scio cui rei pareret suz i dolo psumpto et sic psumor potius dolo qz miscdia hoc fecisse et ita intelligere. §. ite labeo. quod ille seruus copeditus erat vt qd de eo haberet vel pter aliud maleficiu et ille q fecit fugere: ipm sciebat cui rei pararet vel salte debebat scire qr paria sunt. l. qd tuc. ff. si cer. pe. nec ibi poterat cadere pbabilis ignorantia. cu sit claru quod serui non ligent nisi ppter aliqd crime comissuz er ga dnm nimiru si illo casu debet teneri et quod ille tex. ita debeat intelligi videt de mete glo. in. d. l. si hoiez. in verbo arbitror. q allegat. d. §. ite labeo. et sic videt quod pncipale fuit illicitu cu delicta no debeat remanere ipunita. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquil. quod secus est in quo sudate qr a principio fecit quod erat licitu ite qd erat vtile: qr ide fecisset dns si vidisset et sic in isto casu no fuit nec celetur fuisse in aliquo dolo: et sic ista pars videt equior: ista lz sint subtilia et ingeniosa tn de rigore iuris no videtur vera: et primo dico quod responsio data ad. §. ite labeo. est cotra illum tex. et cotra glo. illius tex. dicitur em ibi quod aut soluens fuit in dolo et tenetur actione de dolo aut fecit hoc misericordia ductus et tenet actione subsidiaria in factu si in secudo casu illius. §. ille sciuisset. cui rei fuisset paratus fuisset in dolo sicut dicitur in. d. l. si homine. et per consequens teneretur actione de dolo quod negatur in illo tex. ergo necessaria seqtur qr ignorabat et sic diceretur: ideo no datur actio de dolo quia non est dolus verus sed presumptus: et pro dolo presumpto no dat actio de dolo. d. l. si homine. dico quod immo p dolo presumpto datur actio de dolo probo qr equiparat dolo vero: vt patet ex notatis per Bal. in. l. quod nerua. ff. depositi. et probatur ratione quia omne quod habet locum in crimine vero: habet locu in crimine presumpto psumptione iuris et no presumptione hois: vt not. Abb. in. c. accedes. de accusa. sed dolus psumptus psumit psumptione iuris. patet: qr eoipso qd aliquis soluit seruum ligatu sciens quare fuerit ligatus lex psumit illu esse

in dolo. Nõ obstat. d. l. si hoiem. qz ideo ibi nõ datur actio de dolo qz habet locũ alia actio scz depositi quo casu nũq̃ datur de dolo. l. eleganter. in prin. ff. de dolo. Non obstat qd ibi non potuerit cadere probabilis ignorãtia ꝛc. qz paria sunt scire vel scire debere ꝛc. qz possem dicere qd cũ simus in criminalib⁹ et in arguendo aliquẽ de delicto illa regula nõ ꝑcedat. ꝛ qd in casu nostro illa regula non ꝑcedat ostendo manifesta rõne. nã sequeret quod ex actu ꝑ̃sumpto resultaret alius actus ꝑ̃sumptus qd non licet: sicut in simili dicimus qd ex actu tacito nõ resultat tacita iuris dispositio l. seruũ filij. §. fi. de leg. j. Sozi. i. l. ij. xiij. col. ff. de vul. ꝛ pupi. nã si presumeretur scire ꝛ nõ ignorare hoc esset vnus act⁹ presumptus ꝛ ex hoc sequeretur dolus presumptus et sic ali⁹ act⁹ presumptus qd nõ licet vt dixi. Item dico quod põt cadere ꝓbabilis ignorãtia: puta si credat esse vinctum ab alio q̃ a dño rõne cõtumelie licet in hoc esset considerandum in quo loco esset vict⁹. vñ per istũ tex. vt dixi de rigore iuris videtur posse defendi opi. Ang. Non obstãt cõtraria supra formata qz ibi non fuit in aliqua culpa nimirũ si attendit̃ principiũ sed hic fuit in culpa vt probabo ergo saltẽ ratione huius culpe puniri debet cũ in rebus alienis culpa sit punienda in ꝓpriis vero sit culpanda: vt ait tex. in. l. si constãte. §. si marit⁹. ff. so. ma. qd autem fuerit in culpa patet qz non fecit id qd diligens hõ fecisset. nam reliquit capistrum vel funem adeo longũ quod strãgulatus est cum debeat facere capistrũ vel funem adeo breuem vt omne periculũ euaderetur quod fecisset quilibet diligẽs: ꝛ ita vidi sepe facere ꝛ quotidie diligentes famuli faciunt timentes ne equi strangulentur. Cogita tamen sup predictis quia alibi hoc modo declaratum non inuenies.

10 ¶ Serua memorie quod si aliquis est descriptus in estimo cõis. ꝛ velit aliena re ꝑ̃dia nõ dz extrahi de estimo nisi appareat illũ i quẽ fit alienatio esse soluẽdo alios prim⁹ tenet̃. tex. est multũ no. in aut. sed ꝑiculũ. ꝛ ibi Bald. C. sine cẽ. vel reli. Bal. i. l. licola. in pn. ff. ad munici. ꝛ ibi dicit qd si alienat in ecclesiam cũ ecclia non teneat̃ soluere collectas imponẽdas de futuro qd semp vẽditor tenebit̃ qz ecclia nõ dz idonea ꝯueniendi facultate cum cõueniri nõ possit et hoc verũ dicit nisi ecclia faceret sibi estimũ tũc eni cõueniret̃ ad collectas tanq̃ ex promisso cõsensu suo nõ tanq̃ ad min⁹ ciuile. Adde oino Pau. de ca. post Bal. in. l. si negotiũ. C. de neg. gest. ꝛ Pau. in l. id quod. §. si pater. ff. de ꝯsti. pecu. vbi ꝑ illũ text. dicit qd si alicui est imposita prestãtia vel onus publi. certe quãtitatis ꝫm estimationẽ suaꝝ facultatũ ꝛ descriptus in libro puta. x. lz postea diminuant̃ facultates nõ ꝓpterea diminuit onus ad qd fuit obligatio ꝯtracta quousq̧ durat estimũ sz cũ fiet aliud estimũ diminuet̃ onus. Sit ergo cautus dicit si aliquã rẽ vẽdat vt faciat pactum cum emptore qd ꝑ illa habeat soluere ꝛ ma neat emptor obligat⁹ reipu. cũ sit onus qd iniungit̃ persone ꝓpter res et dicit qd ita de facto seruatur florentie. Sed mihi videt̃ quod Pau. de ca. in ista causa tela expresse sentiat qd etiã si fiat alienatio in emptorẽ idoneum quod nõ tenetur emptor nisi hoc ꝓmittat sed hoc videtur contra. d. aut. sed et periculum. ꝛ quod ibi no. Bal. vnde nõ puto Pau. de ca. bene sentire in hoc per predicta. non obstat quod istud onus sit iniũctũ persone ꝛ nõ rei. ꝛ per consequẽs videt̃ inseparabile a ꝑsona qz dico q̃ cũ imponatur persone propter res diminutis reb⁹ diminuitur onus per regu. que habet qd qñ vnum onus iniũgit̃ alicui persone propter aliquam rem sublata illa re tollit̃ etiam onus alteri. l. altũne §. seia. ff. de lib. lega. possum⁹ tamẽ dicere quod si nõ fiat pactum indistincte teneatur vẽditor pro illo estimo siue emptor sit idoneus siue non si vero sit pactum ꝛ tunc habeat locũ dispositio aut. sed ꝛ periculũ. s. aut emptor est idoneus ꝛ tenetur emptor aut nõ est idoneus ꝛ tenetur venditor nõ obstante dicto pacto ꝛ certe ista videtur fuisse mẽs Pau. si recte cõsideretur ꝛ hoc vr̃ esse de rigore iuris. ꝑ̃dicta ꝓcedunt qñ fuit iniũctum onus

on⁹ certe quãtitatis vt viri si eũt bona dũtaxat fuerũt posita in estimo nec fuit specificatũ on⁹ certe quãtitatis:sʒ venit specificãdũ tpe solutionis nõ iponeret nisi p bonis q̃ tũc reperiret possidere sic cũ védit removeri de libro vni⁹ ⁊ poni in libro alteri⁹. Sʒ vr̃ qð idistincte diminutis facultatib⁹ diminuet onus p tex.i.l.forma §.j.ff.de cẽs.⁊ ibi Bar.⁊ alibi dicit gl qð p̃pter depaupatos fit nouũ estimũ i.l.etiã.⁊ ibi bal.in vi.col. C.de execu.rei iudi. Cõcordia pʒ ex dictis Bar.i.d.l.forma.qꝛ aut diminutio facultatũ cõtingit culpa sua ⁊ nõ diminuit on⁹.⁊ ita pcedat opi. Paul.de ca. Si vero nõ culpa sua sed aliqua legitima cã tũc diminuit. et ita pcedat tex.⁊ q ibi Bar.i.d.l.forma.in.§.j.no.vel aľr posses ↄcordare aut onus certe quãtitatis est descriptum in libro estimi tũc procedit opi. Pau. onus non fuit specificatum certe quantitatis et tunc procedat opi. Bar. prima concordia vr̃ verior qꝛ scða vr̃ esse ↄ gñalitatẽ tex.i.d.l.forma.i.§.j.cogita quia alibi nõ inuenies.

n ¶ His casib⁹ quibus mulieres admittunt ad testificãdũ i pari numero testib creditur potius testimonio virorum q̃ mulierũ.nã dr̃ mulier nõ a sexu.sʒ a mollitie mẽtis ⁊ vir nõ a sexu.sed a ↄstãtia ⁊ virtute animi:ita inq̇t tex.in.§.illud ambrosij.xxxij.q.iiij.quẽ ad hoc alleg.ab.i.c. forus.i pe.not.de v̄.si.p quo facit.l.j.ff. de senato.⁊.l.i multis.ff.de sta.homi.⁊ idẽ tʒ Spec.in tit.de teste.§.postq̃.ver. porro.qð puto verũ nisi masculi deponãt p actore ⁊ mulieres p reo.ar.gl.no. in.c.clerici.lxxxi.dist.q̃ dicit q si duo testes clerici dicũt me ↄmisisse fornicationẽ vel aliud delictũ certo die:⁊ duo laici dicũt oppositũ qð tota die ille fui cũ eis ita qð nõ potuissẽ ↄmittere q̃n i pi vidissent qð ego re⁹ debeo absolui ⁊ tñ clerici q̇ stãt p accusatore sunt idoneiores ⁊ digniores testib⁹ rei ⁊ sic vr̃ q modic⁹ excessus in testib⁹ actoris nõ tollit pˀuilegiũ reo.⁊ ita vr̃ tenere vna o. osilla quã habeo ab ab.i.d.c.for⁹.⁊ illã glo. p sing.alle.ab.i.c.ex lr̃is.i pe.no.de pba. Sed ista decisio vr̃ dubia p id qð ponit Bal.i.l exercẽdis.in.ij.col.C.de fide instru.vbi vult qð stet instrō credibiliori ⁊ vͥsimiliori cũ quo ↄcurrit grauitas boni viri ⁊ idẽ dicas in testib⁹ cũ testes ⁊ instrā eq̇parent.d.l.in exercẽdis et p aliã doctrinã Bal.in.l.fi.C.commi.vel episto.vbi dicit qð qui habet meliores cõiecturas vincit sed nulli dubiũ est qð maior vͥsimilitudo ⁊ melior cõiectura est in testificatione virorũ q̃ mulierũ p d.§.illud ambrosij.⁊ p Ab.in.d.c.forus. cũ in testib⁹ cõsideret fides dignitas et sexus.l.in testib⁹.cũ seq.ff.de testi.qꝛ facilius corrũpuntur mulieres q̃ viri nõ obstat glo.in.d.c.clerici.qꝛ respõdet qð nõ pcedit illa glo.q̃n esset magnus excessus testib⁹ actoris sm Abba.in.c.in nr̃a.de testi.vbi tradit aliã limitationẽ ad.d.gl.sed in casu nr̃o est magnus excessus patet qꝛ multo mai⁹ est testimoniũ virorũ q̃ mulierũ.ergo i casu nr̃o nõ pcedet illa gl. Sʒ certe illa rñsio vr̃ falsa nã nõ ẽ verũ qð i casu nr̃o sit magn⁹ excessus imo est modic⁹ vt de se patet. Sicut eñ modic⁹ excessus dr̃ i clericis respectu laicorũ vt tʒ Ab.i.d.c.ex lr̃is. ita in masculis respectu feminarũ cum nulla bõa dissimilitudo reddi possit.vñ p.d.l.glo.cui nõ põt bñ respõderi videtur vera ista decisio quã putarẽ pcedere q̃n sup eodẽ articulo añ publi.testes hincinde pares pducti essent sec⁹ si secundo inducunt testes ad pbandũ indirecte cõtrariũ vt in casu.c.ex tenore. ⁊.c.series.de testi.⁊ attesta.qꝛ staret potius primis testib⁹ quia presumitur potius subornatio in secundis ⁊ ita abb. in.d.c.nr̃a.limitat glo.in.d.c.clerici.qð est valde notandũ sm ipm et ad doctrinas.s.allegatas põt rñderi presupposito quod sint vere quod loquunt in casu ciuili sed d.glo.loquit in cã criminali vbi requirũtur pbationes luce clariores.l.sciant.C.de proba.⁊ cum delictuʒ sit pbatũ dubie re⁹ dʒ absolui. Bal.in.l. nõ solũ §.sciendũ.de ope.no.nun ⁊ ibi Ias.in vlt.col.qꝛ in delictis p̄sumit pro reo quod delictũ excusat Bal.in.l.precib⁹.i.v.col.C.de preci.impe.offe.vnde videt esse distinguẽdũ qꝛ aut loquimur in causa ciuili ⁊ pcedãt doctrine Bal. supra allegate aut loquimur in causis

criminali et tunc ꝓcedit decisio nostra
ꝑ.d.glo.cōiter approbatā quā gl.ita vi-
detur intelligere Abb.si recte cōsidere
tur.in.c.cū.p.māconella.ij.col.in fi.de
accu. Posset tñ dici qd etiā i causa ciui
li qñ mulieres essent diuites ⁊ nobiles
⁊ bone vite ⁊c.viri essent plebei rustici
et viles qd tunc ꝓcederet dicta decisio
ꝑ doctrinā Bal.in.l.testium.in vlt.col.
C.de testi.vbi dicit ꝙ magnū supplemē
tum est autoritas.nam pauci nobiles
testes multis rusticis preferunt q̄ oia
no.⁊ signa et sup eis cogita.Alibi dixit
Bald.in.l.magistrat⁹.in fi.C.qñ prouo.
nō est ne.qd qñ testes sunt pares iudex
pōt ꝑ animi sui mot⁹ adherere cui par
ti vult dūmo in actis cām sue adhesio-
nis inseri faciat quod intelligit verum
vna apostilla ad Abb.in.d.c.ex lris.qñ
vellet iudicare ꝑ reo ꝑ.d.gl.in.c.cleri-
ci.qꝛ tūc nō recedit a reglis iuris cōis
als sec⁹.sed ego dico qd ille doctor nō
intellexit Bal.qꝛ nō ita dixisset.nā i ca-
su Bal.nō refert an ꝓnūtiet ꝑ actore
vel ꝑ reo dūmodo ꝓnūtiet ꝑ liberta-
te:nā allegat.l.lege iulia petronia.ff.de
manu.q̄ lex loquit qñ est ꝯtētio de liber
tate qꝛ tūc ꝓnūtiādū est ꝑ libertate cū
dictū doctoris dꝫ itelligi fm.l.quā alle
gat Bal in.l.nō solū.§.liberatidis vba.
ff.de libe.leg.⁊ qd debeat ita itelligi vī
de eūdē Bal.in.l.exercēdis.ad fi.ij.col.
C.de fide instr.vbi dicit qd.l.fauorabi-
liores.de reg.iur.fallit in libertate.itē
fallit in dote.l.in ambiguis.ff.de regu.
iur.itē fallit in testamētis.ff.de inoffi.
teste.l.si pars.quod tene menti.
12 ¶ Ille dicit cōstitutus in articulo mor
tis qñ stabat periculū mortis rōne infir
mitatis vel qꝛ latrones q̄ depñēdissent
volūt eū occidere.Bar.in.l.j.C.de sac.
sanc.ec.⁊ ibi mod.In ꝯtrū videt facere
qd singu.vult Bal.in.c.j.vi.col.de pac.
vbi dicit qd ille laborat i extremis q̄ ex
aliqua infirmitate decessit absq; hoc qd
aliqd interuallū sanitatis habuerit de-
to qd multis diebus supuixisset ꝑ tex.
multū not.in.l.aliūe.§.fi.ff.de adi.leg.
quē text.dicit esse vnicū in iure.Bal.in
d.c.inferens ad statutū disponēs qd in
extremis laborantes nō possint aliquē
cōtractū facere sine pñtia ꝓpinquorū.
Sed pōt dici quod Bal.non sit cōtrari⁹
Bar.nā lꝫ dicat infirmū esse in articu-
lo mortis non tñ negat quin etiā sanus
possit esse i articlo mortis:qꝛ hoc dixit
rōne frequētioris vsus.⁊ sic nō intelligi
tur exclusus casus illis glos.est multū
no.in cle.j.§.ꝯsiderātis.de rescri.pro hoc
facit qd vult abb.in.c.qd de his.de sen.
excō.in fi.vbi ꝑ intelligētia illi⁹.c.q̄rit
quare excipit casum mortis ⁊ casum in
firmitatis cū cōstitut⁹ in mortis articu
lo dicat infirmus.Rñdet qꝛ pōt esse in
ꝑiculo mortis data qd nō sit infirm⁹ vt
puta qñ aliqs est obsessus i aliqua arce
⁊ tūc vosilr pōt timere mortē vel est in
alio loco vbi exercetur pestifera ars sa
gittarioꝝ vel forte vult nauigare et ad
hoc vltimū facit carnem. Quatuor aut
septē digitis a morte remotus. Item di
cit Abb.posset esse infirm⁹ ⁊ nō in arti
culo mortis.que omnia nota ⁊ signa:qꝛ
alibi non inuenies iudicio meo.
13 ¶ Lex si qs i graui.§.vtrū ad sille.alle
gat ꝑ oēs fauore publi.vtilitatis inha
biles admittunt q̄ als nō admitterent:
⁊ sic vba ꝙ tūc ūq; gñalia fauore publi-
ce vtilitatis ad habiles restringi nō de
bēt.⁊ibi Bar.⁊ aliū inferūt ad qōnes et
plene ꝑ Papiēses i.l.si filiusfa.l.iij.col.
ff.si cer.pe.Sed istud nō vꝫ verum ⁊ a
suo sic.validū est arg.speciali.l.si mi
nor.§.lex iulia.ff.de adul.cū si.tūc firma
lieres crimine lese maiestatis admit
tur ad accusandum.l.in qōnibus.ff.ad
l.iuliam maie.et hoc est speciale ꝓpt
enorme crimē:⁊ tñ in aliis casibus non
admittunt.l.qui accusare.ff.de accu.
mittit ēt i alio casu spāli ꝑꝑ enorme de
lictū.l.mulierē.d accu.⁊ i.l.ij.co.tit.
ergo qd.§.vtrū.regulariter nō ꝓcedit
male allegatur ad id qd supra dixi bene
verum est qd ille.§.ꝓcedit in casu spāli
qñ seru⁹ accusat necē defuncti ⁊ sic cō
sequitur libertatē:sup qua videt se fun
dare ille tex.vbi dicitur in cōe vtile est
ad libertatē peruenire ⁊ sic ille tex.fun
dat se solū quod seruus admittat pro
pter libertatē als nō admittat.d.l.qui
accusare ergo est fatēdū qd fauore pu
bli.vtilitatis inhabiles nō admittun

tur nisi in casibus a iure exp̄ssis p q̄ bñ facit.c.j.de accu.vbi inhabiles accusatores non admittunt qd esset dicendū ẜm doctores summātes dictā reg.cum ibi versetur fauor publi.Item facit cū ibi no.C.d sac.san.ec.vbi verba generalia restringunt ad habiles ẜz cōem opinionem ꝛ tamē ibi tractatur de fauore anime ꝛ religionis qui maior est q̄ fauor publicus cū oibus rebus sit p̄ferenda.l.sancimus.ū.C.de sacrosanc.eccle. Ista lz sint subtilia ꝛ ingeniosa tamen q̄tum ad intellectū.d.§.vtrū.nō placet s.quod fauore libertatis inhabiles admittūtur qꝛ nullibi pbatur.nā in.d.§. vtrū.nō dubitabat vtrū seruꝰ inhabilis posset accusare qꝛ fui q̄tū ad ius accusant sunt oēs pares.nec est dare inhabilitatē magis in vno q̄ in alio ꝛ iō indubitant oēs pñt accusare necē dñi nec de hoc ibi dubitabat.Sz dubiū erat i illo tex.vtrū ille q̄ erat phibitꝰ manumitti posset ꝯseq̄ p̄miū libertatis cōcessū a senatuscōsulto:ꝛ videbat dicēdū qd nō qꝛ cū specaliter fuisset prohibitꝰ manumitti nō videbat ꝯp̄hēdi sub v̄bis gnalibus senatuscōsulti per tex.multū no.i l.iiij.§.in illis.ff.de manumis.vbi seruꝰ spāliter phibitus manumitti nō cōp̄hēdit sub ꝯstitutione duoꝝ fratrū q̄ cauet vt redēptꝰ suis numis efficiat liber si emptor est in mora manumittēdi eū in ꝯtrariū tñ decidit ibi ꝛ hoc solū rōne pub. vtilitatis.ꝛ ita reperi arc.idu cētē.d.§.i l.q̄ fuñ.ū.col.ff.de v̄.ob.q̄ rō publi.vtilitatis cessat in.§.in illis.ꝛ sic cōcordātur illa duo iura q̄ videt ꝯtria nec est verū q illa tex.fundet.sup fauore libertatis qꝛ idē deberet ec.i.d.§.i illis.cū ibi ēt sit fauor libertatꝫ qñ tñ ibi negat nec verba.§.vtrū dicūt hoc.illa em̄ verba i cōe vtile est ad libertatē puenire nō volūt hoc qd cōis vtilitas sit qd q̄s perueniat ad libertatē.Sz dñt cōiūgi cū superioribꝰ verbis hoc mō dꝛ ibi hi quoqꝫ q̄ nō poterūt ad libertatē puenire puta si hac.l.distratꝰ erat q̄s ne manumitteret potuerūt ppter hoc quod i cōe vtile est ad libertatē puenire construuntur hoc mō.hi quoqꝫ.s.ihabiles potuerūt puenire ad libertatē ppter hoc.s.vt puniāt delicta qd est i cōe vtile.i.cōis vtilitas ꝛ ista puto vera q̄tū ad intellectū illiꝰ §.vtrū q̄tū ad ꝯtria.S. formata ego distinguerē sic p nūc qñqꝫ q̄s est inhabilitatꝰ a lege ꝛ pcedāt ꝯtria qd etiā fauore pub.vtilitatis sub v̄bis gñalibꝰ nō cōp̄hēdat nisi in casu a iure exp̄sso vt supra dixi qñqꝫ q̄s ihabilitatꝰ est ab hoie ꝛ tunc pcedat.§.vtrū quod rōne publi. vtilitatis amittat.ꝛ rō dūe pōt assignari qꝛ non est v̄osimile lex sub v̄bis suis generalibꝰ velit cōp̄rehēdere inhabilitatū a se qꝛ videretur quodāmodo corrigere suum factum qd nō est presumēdum q̄ ratio cessat inhabilitato ab homine. Cogita qꝛ alibi nō inuenies.

14 ¶ Notant Bar.ꝛ alij in.l.si cū mulier. ff.sol.ma.q lz bānitis ciuitatis denegētur iura municipalia ꝛ nō iura cōia vt no.in.l.j.C.de here.insti.tñ defensio puenīēs ex forma statuti.vcꝫ q bānitus possit ipune offendi vel occidi nō est denegāda bānito quominꝰ possit sup illa se fundare cū principalr illa defensio p cesserit i fauorē reipub.illiꝰ ciuitatis.ꝛ nō ipsoꝝ offendētiū p id qd habet.in.l. hoc crimē.C.vt lice.vni.se vindi.Et sic etiā si bannitꝰ opponat vel replicet de nullitate ꝯctus vel pcessus ppter gabellā nō solutā vel decimā nō solutā ex forma statuti sue ciuitatis dici pōt ipm audiri cū tale statutū pncipalr emanauerit in fauorē reip.vt si abūdet in pecunia arg.eiꝰ qd habet i.l.j.in prin.C. de cadu.tol.facit qd habet in.l.si q̄s in graui.§.hi quoqꝫ.ad sille.Sed circa predicta pōt dubitari si q̄s occidat bannitum cum quo habebat capitales inimicitias quod nō debeat gaudere beneficio statuti cū presumatur occidisse magis propter vindictam priuatam q̄ per pub.maxime si appareat de intentione illius occidētis ante homicidium commissum vel post q̄uis posset aliquis dicere qnod sufficiat eum occidere quomodocunqꝫ sit satisfactuꝫ statuto volēti quod bānitus impune occidatur. Sed istud vltimum nō videtur verum per id quod no.Barto.in.l.genero.ff.de his q̄ not.infa.ꝛ in.l.si quis in graui.§.vtrū. ad sille.Bar.ꝛ Ang.in.l.nulla.C.de de

lato.li.x.et in.l.omnes populi.de iusti.
ꝛ iur.in.j.q.v.q.pncipalis.ꝛ Are.i.l.cū
seru⁹.de ver.ob.ꝛ ꝑ id qđ sequit Barth.
cep.in cōsil.suo.xxxiij.inci.si inquā.in
iij.col.ver.preterea referens.Ang.i.l.
fi.ꝑ illum textum.C.de delcto.lib.x.te-
nere quod si quis proditorie occidat bā-
nitum nō iuuatur beneficio statuti est
i additio.ad Bart.ibi vbi dicit de facto
esse iudicatum perusij quod bene no.ꝫ
non videtur verum quia videmus quo
tidie quod tales bāniti proditorie occi-
dūtur nihilominus occidētes gaudent
illo beneficio.putarem tamē quod for-
te ꝓcederet dictum Ang.quando alias
fuisset ꝓditor vt i crimine lese maiesta.
ꝑ id quod habetur in.l.quisquis.C.ad
l.iulia.maiest.tamē si velis tenere opi-
nionem Ang.Putarem non procedere
in eo qui viderit aliquem astantē ꝛ post
eum vadat ꝛ occidat.premaxime si īter
eos erat inimicitia ꝛ sic rācor qꝛ illđ nō
đꝛ ꝓditorie fecisse.qꝛ illđ qđ faciebat in
actib⁹ oňdat.s.se illi đseruire velle.Sꝫ
dictum Ang.forte ꝓcederet quādo irē
tanꝙ soci⁹ cū aliquo in itinere.vel sede-
rē secū in mēsa vel essem su⁹ amicus.qꝛ
tunc occidēdo ipm dicor ꝓditorie fecis-
se qꝛ aliud gerebā in animo ꝙ illud qđ
gerebā in actu.ꝛ ita intelligit.d.l.fi.de
delicto.quā.l.ita intelligit Bar.vbi hoc
declarat in.l.respiciēdum.§.delinquūt
ff.de penis.Nec obstat si diceret quod
de communi vsu loquēdi dicitur etiā ꝓ-
ditorie occidi qn̄ post eum vado ꝛ occi-
do lꝫ nō gererē aliud in animo sed cōis
vsus ꝓualet statuto ꝛ sic ꝓprietati voca
buli:vt no.doc in rub.ff.de ope.noui nū
tia.ergo oī casu ꝓcederet dictū Ang.qꝛ
ad hoc eleganter respondet quod istud
esset verum quando talis vsus ꝓbaret
qđ tpe statuētiū fuisset in esse deductus
alias nō sufficeret ꝓbare quod nūc eēt
vt no.tenet Soci.in.l.gallus.§.si ei⁹.cir
ca me.pe.col.cū seq.de lib.ꝛ posth.Sed
hoc ꝓbare eēt valde difficile ergo dictū
Ang.i dicto casu nō ꝓcederet.qꝛ staret
ꝓprio significatui vocabuli : vt.s.dictū
est qđ valde no.Cogita tn̄ ꝙ si vis te-
nere opi.Ang.generalr aut cū declara-
tiōe supra facta.Limita nisi eēt bānit⁹

ꝯdemnatus crimine lese maie.ꝑ.d.l.fi.
de dela.ꝛ per.d.l.quisqs.Intelligerē tn̄
ꝑdicta.s.qđ nō sufficiat hoiem quocūqꝫ
occidere qn̄ eēt cōstitutū aliqđ pmiū oc
cidenti.alias sec⁹ ꝑ id qđ no.Ang.ꝛ alij
in.d.l.macula.vbi notat pmiū dari ei q
vltro se offert ad faciēdū id qđ est cau-
sa pmij.sec⁹ si in casu vel fortuna.Cogi
ta tn̄ quo ad primū fateret cum expresse
apparet de intētiōe occidētis.ꝫ qn̄ nō
cōstat de intentione occidētis nec ante
nec post homicidium ꝛ sic sumus in du
bio vr̄ qđ debeat ꝑsumi occidisse poti⁹
ratiōe statuti ꝛ sic noīe reipub.ꝙ ꝓpter
vindictā suam qꝛ in dubio qs nō ꝑsu-
mit deliquere ꝛ talis ꝑsumit anim⁹ qua
lis esse dꝫ.l.merito.ff.ꝓ socio.ꝫ si ꝑsu
merem⁹ occidisse ꝓpter vindictā priua
tā ꝑsumeret đliquisse cū deberet puni-
ri pena homicidij.ergo hoc nō est ꝑsu-
mendū sed potius qđ ꝓpter vindicta-
pub.In cōtrariū facit qꝛ quando quis
pōt facere actum noīe ꝓprio ꝛ noīe alie
no in dubio ꝑsumit facere nomine pro
prio.l.papinian⁹.ff.mā.l.ꝛ magis.ff.de
solu.Sed iste poterat occidere noīe suo
ꝛ sic ꝓpter vindictā priuatā ꝛ noīe rei-
pub.ꝛ sic ꝓpt vindictā publi.ꝛ sic noīe
alieno ergo potius dꝫ ꝑsumi fecisse no
mine ꝓprio ꝙ noīe alieno.Si cōtrariū
vr̄ veri⁹ ꝛ pōt rn̄deri ad istud qđ nō ꝓ
cedit ista regula qn̄ ꝑ hoc quis ꝑsume
ret deliqsse ꝛ esset pul.hec limitatio ad
d.regu.cogita tn̄.Sed qro nunqd expē
sas qs qs fecit i capiēdo bānitū posset
repetere a fisco dic qđ sic.ꝑ tex.in.l.ma
lier opus salinarū.ff.de capti.et post
reuer.ꝛ ita no.Bal.in.c.j.in.j.col.
nitur lex deinde con.ꝛc.ꝛ istud
de plano quando nullū premiū
ti bannitū cōstitutū fuit a statuto.Sed
dubium est qđ cōstitutum est premiū
videt dicēdū quod sic ꝑ text.in.l.
§.idem labeo.in fine.ff.man.nec obst
si diceres quod ibi loquit in procurato
re habente mandatum.sed hoc
proprie habet mandatum quia
deo qđ etiam carens mandato
expēsas dūmodo obtineat ꝛ vtiliter
rat.l.iam tamē.§ in hac.in fi.ff.iud.
cum simi.facit etiam.l.sed an et

ff.de neg.gest.vbi plus dicit qd sufficit a princip.vtiliter gerere lz non sortiat effectum qz etiam carens mandato repe 15 tit expensas sz in casu nro non solum vti liter gessit a prin.sz effectus no sequu tus cupiedo banitum ergo debet posse expensas repetere.d.l.mulier.i opus qz ea consequendas expesas a fisco non est curadum de mandato vt dicit glo.fi.in d.l.mulier. In cotrarium videtur veri tas quod non possit repetere quado est costitutu sibi premiu hoc sentit Barto. in terminis in.l.j.in fi.prin.ff.de iustit. z iu.vbi dicit quod si non est costitutuz premium poteit repetere expensas.er go a cotrario sensu manifeste sentit qd si esset sibi costitutu premium non repe teret. Secudo moueor qz ad hoc vt ha beat premiu debet capere vel occidere banitum ergo tenet ad oe id qd puenit ad illud.l.ij.z.ff.de iuris.om.iudi. Ter tio moueor quia iste videt locasse ope ras suas fisco p illo premio:tuc sic qua do aliquis locat opas suas alteri tuc dz operari in dubio suis sumptibus z no sumptibus alterius Bar.in.l.si non sor te.§.libert⁹.in pe.col.ff.de cdi.inde.bn facit.l.suo victu.de ope.li.ad ide.l.ij.§. si cseruatis.ff.ad.l.rho.d iac.p que tex. Bal.in.l.j.in pn.C.de N.si.dicit qd opa riu in dubio debet opari suis expesis et suis ferrametis z istris.ad ide qd no. alex.in.l.recusare.§.si qs alio.l.j.co.ff. ad treb.vbi vasall⁹.tenet seq dnz suz ex pesis no ob.§.ide labeo.vbi vr esse diffi cultas qz rndeo z dico sic qn dat pmiuz respectu laboris tm z tunc aut querim⁹ vtru ex illo pmio debeat alere psonam sua tm z facere expesas requisitas i sua psona tm z dico qd sic ita pcedit qd not. Bar.in.d.§.libertus.aut querim⁹.vtru ex illo pmio teneat facere sumpt⁹ z ex pesas in alijs psonis vel circustatijs re quisitis ad illud op⁹ z dico qd no.z ita pcedit.d.§.idem labeo. Qnqz dat pmiu no respectu laboris sz respectu opis vt est in casu nro z tuc tenet ad oes expe sas p quas puenit ad illud opus per.l. ij.de iuris.om.iudi.z ita pcedat qd sen tit Bar.in.d.l.j.in fi.prin.de iusti z iur. 16 Et iste videtur mihi esse mens istorum

iurium. Cogita tamen z facit tex.in.l.si barsatorem.C.de fideius.

¶ No.qd mare dicit de districtu glo.in c.vbi piculu.§.porro.de elec.in.vj.vbi dz factu esse in territorio qd factu est i mari,quod bene no.p statutis.z illa gl. sequit Bal.in.c.j.in prin.ij.co.qui.mo. feu.amit.lz Dnic⁹ in.d.c.vbi piculu di cat qd pcedit i materia fauorabili sec⁹ in odiosa.vide tame ang.in cxrium in.l. insule italie.ff.de iudi.vbi dicit qn deli ctum factu in mari pisano punietur pi sis ac si esset factu pisis p tex.sing.l.l.j. C.de classi.li.xj.z hoc tota die videmus apud venetos z ianuenses.z ad hoc vid tex.in.l.si qs ita.ff.de aur.z arg.leg.vbi testator relinquit ea q in vrbe seu i por tu habebat. In contrarium tamen vide tur facere doctrina bal.i rub.ff.de re.di ui.i fi.iiij.col.vbi refert qd illo anno re uocabat i dubiu an testm factu i portu cuiusda ciuitatis soldani cesseret factu in terris sarracenoru.vt sic duo testes sufficeret an in locis xpianorum vt sic requirantur septem z dicit fuisse dictu quod itelligeretur factu in terris xpia norum z si illuc esset veru haberes ma gnam z singularem limitatio. ad no.p Bar.in.l.qui a latronib⁹ ad fi.ff.de test. z de veritate illi⁹ dicti Bar.vide papie ses in.l.ius aut ciuile.ad fi.vbi remissi⁹ loquuntur.ff.de iust. z iur. Sz puto di ctum Bal.in.d.rub.no esse veru p iura supra allegata que videntur vera cotra Bal.etia videt facere qd no.Bar.i.l.ce sar.ff.de publi.vbi dicit qd oes port⁹ in sule sunt insula z dicit qd quida stabat in portu ciuitatis pisane querit an pos sint puniri in ciuitate sub qua est isula certe sic qz port⁹ insule z sic ptz qd por tus z sic mare sut de districtu z de terri torio illius ciuitatis sub qua est port⁹ z sic ista doctrina facit etia contra dnicu volete qd procedat tm in materia fauo rabili contra Bald.facit etiam.l.sane si maris.proprium ius ad alique ptineat z ibi Bar.ff.de iniur.z id qd no. Alexa. in apostillis ad Bar.i.l.popill⁹.§.terri torio.ff.de verbo.signi.cogita tamen.

¶ Tene menti singularem decisionem Bal.in.l.j.in.fi.C.de fide instr.vbi p il

lũ tex.not.quod si creditor habebat in
strumentum publicũ de credito ⁊ illud
ꝑ iracundiã lacerauit aut igne crema-
uit q̃uis ꝑ hoc ius crediti sui nõ ꝑda-
tur tamen grauatur pleniori ꝓbatione
ex quo culpa sua ꝑdidit ꝓbatio.indubi
tatam sui instrũi ⁊ ideo isto casu si ꝓba-
ret de credito ꝑ vnum testem vel alias
semiplene non deferetur sibi iurm ne-
cessariũ in suppleme͂tũ probatiõis ꝑ il
lum tex.Sed vt oẽm materiã cogitan-
di vr̃ quod nõ debeat grauari pleniori
ꝓba.cum nõ sit in culpa ꝑ id qđ voluit
Spec.in ti.de accus.ver.quid si te voca
ui ⁊c.⁊ ibi bal.in addi.in.ij.char.⁊ Spe.
in ti.de p̃sum.ver.sed pone vbi dicit qđ
dem̃ vl' factũ calore iracũdie non dꝫ ei
imputari cũ non sit in culpa.⁊ ꝑ ea q̃ in
simili habent ꝑ Roma.in.ↄsi.cccccxij.⁊
ꝑ modernos.in.l.filiã.C.de inoffi.testa.
ergo lacerãs instrm calore iracũdie ple
niori probatiõe grauari nõ debet cũ nõ
sit in culpa.Sed cogita si posset dici qđ
aut creditor lacerans instrumentum fe
cit proprio motu ⁊ impulsu animi ⁊ tũc
procedat opi.Bal.cum sit in culpa aut
lacerauit propter aliorum impulsũ vl'
clamorem et tunc procedat quod supra
proxime dixi cum non sit ei imputandũ
ita in simili distinguit glos.in.c.sunt q̃
opes.xvij.q.iiij.Sꝫ ꝑ Bal.facit qꝛ quã
do agitur de ꝓbando errore notarij cõ-
misso in instro ⁊ notariusmet attestatur
de tali errore ex dicto notarij nõ defert
iurm necessariũ in defectũ probatiõis.
ita sing.Bar.i.l.impator le.j.in.iij.col.
ff.de statu.ho.ꝑ gl.in.l.j.C.qui ⁊ aduer.
quos.vide Bald.in.d.l.j.de fide instru.
vbi mirabil'r limitat singu.decisionem
Bal.vt procedat qñ tale instrumentum
esset de natura vel de substãtia debiti
ↄcti in scriptis:puta qꝛ partes expresse
ita conuenissent qđ de isto debito fieret
publicũ instrm iuxta.l.cõtractus.C.de
fide instru.vel essemus in casibus in q̃
bus requireret scriptura de q̃b⁹ plene
habet ꝑ glo.magistralẽ in.c.j.de cẽsi.in
vj.vel qñ ꝑ statutũ vel ꝑ ↄsuetudinẽ lo-
ci requireret instrm publicũ in istis ca
sibus si creditor laceret instrm ꝑ iracũ-
diam procederet dictum Bal.Sed vbi
instrm non esset de natura vel de essen
tia debiti sed esset voluntarie confectũ
prout est regl'r.l.pactũ qđ bona fide cũ
glo.C.de pac.l.contrahit.ff.de pac.pig.
tũc lꝫ creditor laceraret instrm crediti
ꝑ hoc nõ grauaret pleniori ꝓbatiõe.lꝫ
sufficeret semiplena probatio cũ ei⁹ iu
ramẽto.⁊ istã limitationẽ refert ⁊ sequi
tur Jas.in repeti.l.admonẽdi.in.xxxj.
co.ff.de iureiu.quã dicit esse multũ no-
tãdũ lꝫ aliqualiter obstare videat gene
ralitas rõnis assignate ꝑ Bal.⁊ sꝫ.d.de
cisionẽ intellige ⁊ limita illđ qđ voluit
gl.⁊ Bar.i.l.sicut iniquũ.C.đ fide istru.
limitarẽ ẽt dictũ bal.vltra doc.ibi nõ ꝓ
cedere i eo q̃ esset i furore qꝛ aliqđ fcm
tpe furoris nõ imputat ad culpã:satis
eñ punit suo furore ⁊ ideo dato qđ ha-
beret dilucida interualla ꝑpter hoc nõ
grauaret pleniori ꝓbatiõe.ad qđ adde
Abb.i.c.j.i.ij.no.đ his q̃ filios occide.
17 ¶ Diligẽter nota vnũ in materia actio
nis ad exhibẽdũ:qđ nõ cogor exhibere
debitorẽ alicuius q̃ fugit in domũ meã
saltẽ ꝑ iterdictũ de libero hoie exhiben
do tex.habes solennẽ ⁊ sing.in.l.fi.§.fi.
ff.de li.homi.exhi.ꝑ quẽ tex.infert mul
tũ signãter Jo.de platea.in.§.preterea.
quẽ sequitur ibi Jas.insti.de actio.circa
ca me.xj.col.qđ lꝫ ego acceptẽ in domũ
meã mercatorẽ qui decoxerit nõ tamẽ
possum conueniri vt eũ exhibeã alias
tenear ad interesse qđ diligẽtissime no-
ta qꝛ quotidianissimũ ⁊ forte non inue-
nies alibi hoc dictũ ad hoc accedãt fm
Jaso.ibi que traduntur sing.per Inn.in
ca.dilecti.extra de iudi.alias de appel.
⁊ refert ⁊ sequit apud legistas Bald.in
c.in generali.ff.de feu.sue.cõ.inter do.
⁊ agna.dñ querit Inno.de soleñi ⁊ quo
tidiana questiõe multũ cõferẽte ad pro
ximũ dictũ.qđ si aliquis detinet debito
rẽ meũ ⁊ pro hoc nõ põt mihi in aliquo
satisfacere qꝛ de opib⁹ suis posset acq̃re
re mihi ⁊ satisfacere an possiꝫ repetere
ab eo hũc debitorẽ determinat mirabi-
liter Inn.qđ nõ nisi habeã ius reale in
eo vt in vasallo ⁊ ascriptitio ⁊ similib⁹
ꝑsonis.Est tamẽ remediũ fm Bal.i.d.
c.in generali.qđ agã actiõe iniuriaꝝ cõ
tra eũ.vel de dolo si sciẽs detinet in pre

diciõ meõ. vt. ff. de dolo. l. cũ quis. cõsiat etiã ſm eundẽ Bal. qḋ poſſuz agere interdicto de liber. ho. exhi. in quo aliis p̃feror ꝓpter ſingulare intereſſe. vt. ff. de procurato. l. ʒ in popularib⁹. Sed puto qḋ de iure Bald. non bene dicat qḋ poſſit agere interdicto de lib. homi. exhi. ꝑ dictum tex. ſing. ad literam. l. fi. §. fi. vbi iuriſcõſultus dicit qḋ creditori non cõpetit interdictũ vt debitor exhiberetur neq̃ʒ eniʒ debitorem latitantẽ exhibere quiſquã cogitur. ſed in bona ei⁹ ex edicto pretoris mittũtur: poſſet etiam dici qḋ ſi talis debitor habebat bona ex quibus ipſi creditori ſatiſfieri poſſet qḋ tũc in iſto caſu etiam non ageretur actione iniuriarum vel de dolo contra detinentem debitorẽ cũ creditor ex edicto pretoris poſſet ei eſſe ſuccurſum ⁊ ſic in bona debitoris mittivt dicit. d. l. fi. §. fi. qui hec ſentire videt̃ ſed ſi non haberet bona ſufficientia talis debitor tũc putaret qḋ creditor cõtra detinentem eum ſcientẽ ad intereſſe agere poſſit ꝑ iura. s. allegata. Cogita tamen.

18 ¶ Nota diligenter quod ſi vẽdatur res cum pacto quod vẽdens vel eius heredes poſſint quãdocũq̃ʒ oblato pretio redimere certe nõ obſtantibus talib⁹ verbis preſcribitur. xxx. annis etiã ſi iſtud pactum ſit iuratum ⁊ etiam ſi ſit dictum quantuncunq̃ʒ ⁊ ſine aliqua preſcriptione. ita ſignanter conſuluit. Ang. cõſil. lv. quod incipit Guil. ⁊ Franciſcus. immo plus tenet Pet. de anch. cõſi. cccxxxvij. incip. viſis diligẽter actis qḋ preſcribatur. x. annis. iſta refert ⁊ ſequit̃ ſimpliciter Iaſ. in. l. ſi mater. ad fi. C. de inſti. ⁊ ſubſti. ⁊ i. l. petẽs. ad fi. iiij. col. C. de pac. vbi aſſerit ſe pluries de facto reſpõdiſſe ⁊ conſuluiſſe ſm. d. cõſi. Ang. quod tene menti quia iſta quotidie contingere poſſent. ſed vt dem materiam cogitãdi lʒ nõ audeant tyrũcul⁹ tãtos patres reprehendere: ſed potius dico me nõ intelligere aut codicẽ eſſe corruptũ vt inquit tex. i. c. ego ſolis. ix. diſt. videt̃ ꝙ deciſio Ang. nõ ꝓcedat qñ talis contractus preſumeretur vſurarius q̃ in cauſa vſuraria nõ currit p̃ſcriptio ſʒ Alex. cõſi. xlvj. inci. circa p̃ſentis cõſilij materiã ⁊c. l. iij. vol. in. j. ⁊. ij. col. ⁊ ſic vbi eſſet paruitas pretij ⁊ pactũ de retrouẽdẽdo nõ procederet dicta deciſio: q̃ tunc contractus preſumit vſurarius etiã ſi nõ cõnet emptorẽ ſolitũ feneraai. ⁊ hoc qñ reſolutio cõtractus pendet a facultate vẽditionis ꝑut in caſu noſtro. ita Alex. d. cõſi. vbi dicit hãc eſſe cõmunem opi. q̃ opi. eſt amplectãda tanq̃ magis tuta cũ ſimus in materia peccati. c. iuuenis. de ſpõ. Itẽ tpe emptiõis nõ potuit inchoari p̃ſcriptio q̃ ip̃e erat in mala fide rõne dicti contractus q̇ fuit ⁊ eſſe fingit̃ ſimulat⁹. ⁊ ſic fuit cõtractus pignoris ex quo nullũ fuit trãſlatũ dñium nec poſſeſſio per venditorẽ. l. emptor. ⁊ ibi no. de aqua plu. ar. ⁊ ptʒ in. l. emptione. C. plus vale. qḋ agi. ⁊ ibi doc. ⁊ ſic videt̃ ꝙ exceptiõe preſcrip. vẽditor excludi nõ poſſit. l. male agit̃. C. de preſcri. xxx. anno. immo ſi preſcriberet diceret̃ preſcribere ad cõmodũ pignorãtis. l. ſi ſeruũ. ff. de vſuca. l. j. §. ſeruum q̇ pignoris. ⁊. l. pignoris. de acqui. poſ. cũ ſciẽtia rei aliene ſemꝑ impedit p̃ſcrip. c. fi. de p̃ſcrip. ⁊. c. poſſeſſor. de regu. iur. in. vj. ⁊ hoc de iure cano. qḋ attendendũ eſt cũ agit̃ de materia peccati iurib⁹. s. allegatis. ita dicit Alex. in. d. cõſi. i pe. colũ. ⁊ i cõſi. lxix. incip. in cauſa ⁊ lite vertẽte. in. iij. vol. in. iij. col. dicit ꝙ exceptio preſcriptiõis nõ obſtat cũ ſit in mala fide quando ꝑ inſtrumentum ſe obligauerat. idem tʒ Pau. de ca. in. l. j. ij. col. ff. de vſucap. vbi dicit ꝙ nõ preſcribit̃ ꝑ ſciẽtem ſe obligatũ ergo dicamus qḋ in caſu Ang. nõ currat preſcriptio cũ ſciat ſe obligatũ ad retrouẽdẽdã rem ſibi prius venditã oblato ſibi pretio abſq̃ʒ aliqua preſcrip. ⁊ nota qḋ etiã doto qḋ diceret̃ quod dictus emptor potuit ignorare dictum cõtractũ non eſſe licitum ⁊ potuit affirmare ꝙ cõtract⁹ valuerit reſpõdeo ꝙ error iuris nõ cauſat bonã fideʒ quo ad preſcrip. l. nũq̃. in princi. l. ſi fur. §. j. de vſucap. qḋ ꝓcedit etiã in preſcri. longiſſimi tpis. vt ꝓbatur ꝑ gl. iuncto tex. in ca. ad apoſtolice. de dona. Archi. x. q. iij. c. q̃ cognouim⁹. ⁊ doc. i cle. j. de reb⁹ eccl. nõ alie. Itẽ in dubio preſumit̃ ſciẽtia iuris niſi de ignorãtia probetur. l. leges ſacratiſſime. C. de legi. l. ſi heres ab

eo.in fi.ff.ad treb.quã.l.ad hoc inducit Bar.in.l.non fatetur.in vi.col.de ꝯfes. ita dicit Alex.in.d.cõsi.lxvj.pē.co.Nec obstat etiã si diceret quod elapso decennio potuit ꝑscribere ⁊ prescri.inchoare qꝛ post illud tp̄s inducitur obliuio.vt p glo.⁊ ibi doct.in.l.j.C.de seruis fugi.qꝛ respõdeo de mēte doc.ibi vt ꝓcedat vbi tractaretur de damno vitando quia tūc potest allegare post lõgũ tp̄s obliuionē secus quando agit de lucro querēdo cũ alteri⁹ iniuria ꝑut est in ꝑscrip.inducēda vt est in casu nostro tūc non est ꝓbabilis ignorãtia vel obliuio ēt post lõgũ tp̄s qđ tene mēti ⁊ sic in isto casu.d.decisio ang.nõ ꝓcederet lꝫ nõ sit casus.An. ⁊ plus nõ ꝓcederet etiã si emptor eēt solitus fenerari vel alias de quib⁹ hꝫbet in locis supra allegatis.Limita iñ qđ supra dixi ꝙ qñ cõcurrit paruitas ꝑcij ⁊ pactũ de retrouēdēdo presumat contractus vsurarius non ꝓcedere in rustico qꝛ rustic⁹ excusatur a presumpta fraude vsurarum ꝓpter ignorãtiam iuris glos. est in.l.cũ allegas.⁊ ibi Bald.in.iũ.op. C.đ vsur.ꝑ quã glo.infert ibi Fulg.qđ si rusticus emat funduꝫ cũ pacto de retrouēdēdo nõ censebit cõtract⁹ vsurarius quod nota pro limita.eorum que habentur in.c.ad nostrã.de em.⁊ vēdi.⁊ in.c.illo vos.de pign.sequit Jas.in.l.si id qđ. in ꝑrin.x.col.ff.de iuris om.iudi.⁊ in.l. iuris.C q̄ admitti.in q̄b⁹ locis limitat nõ habere locũ i rustico sagaci aut squadrato ꝑ gl.in.l.athlete.§.de rusticis.ff. de excu.tuto.Adde etiã pro limitatiõe gl.c.cõquestus.de vsur.quod not.Abb. in c.in aliquib⁹.in fi.j.colũ.de deci.vbi omnino.vide qđ etiã facit ad practicã ⁊ ad intellectũ.l.ij.C.de rescin.vē.immo videt qđ i casu Ang.nullo pacto possit ꝓcedere ꝑ id qđ supra dictum est qđ per scientem se obligatũ cum sit in mala fide ꝑscribi nõ possit.immo plus ēt si statutũ specialiter ⁊ exꝑsse diceret ꝙ debitor malefidei ꝑscriberet tale statutũ nõ valeret:ita tenet Alex.in.d.cõsi.lxix.in iij.col.⁊ Joan.de imo.ꝯsi.xxvj.incip.in casu ꝑmisso visis ⁊ consideratis ⁊c.⁊ in cõsi.xlvj incip i casu premisso ante oia ⁊c.facit quod dixit Bal.in.l.j.in.ij.col.

C.de ãna.exce.vbi dicit ꝙ si in aliqua nõ na lege inuenires hec verba nulla ꝑscri ptione obstãte ꝙ prescriptio centenaria curreret allegat gl.i.§.decetero.in aut. vt decetero nõ fiãt ꝯsti.ita ergo in casu nostro vbi sunt illa v̄ba lꝫ currat ꝑscris ptio centum annoꝝ nõ curret ꝑscriptio xxx.annoꝝ.facit etiã cõtra Ang.id qđ dicit Bal.in.l.j.ad fi.ff.sol.me.⁊ ibi doc. quod licet promittēs soluere semper in telligatur nisi ꝑscribat:tñ secus est in ꝑ mittēte soluere qñcũq;.sꝫ in casu Ang. plus fuit dictũ qꝛ nõ solum qñcũq; sed etiam sine aliqua prescriptione cũ iura mento ⁊ sic in casu Ang.minus eꝫ posse currere ꝑscri.cũ adsit geminatio v̄boꝝ vt aliquid operetur.l balista adtte.nec obstat si diceret infinitas est cuitãda ne dominia rerũ sint icerta.insti.de vsuca. in ꝑn.cũ simi.ad hoc respõdetur quod immo nullo vnq̄ tp̄e potuit ꝑscribi fa cultas redimēdi predicta bona.Et hoc tali ratione.Nam qñ verba cõtrahētiũ sunt apta importare infinitatē ꝑut sunt in casu nostro ⁊ tũc infinitas toleratur nõ aũt reiicitur.l.in annalibus.C.de le. ⁊ l.si ita stipulatus a seio fuero cũ simi. ff.de fideius.Et hoc est per vim illi⁹ vbi qñcũq; quod est verbũ generale aptum iportare infinitatē:ita determinat Bar. tradēs istam doctrinã in.l.qui bona.in §.fi.ff.de dam.infec.cõtra Ang.facit et vna alia ratio.nam hoc pactuꝫ de retro uendēdo fuit collatũ in liberã volunta tem dicti venditoris:qꝛ fuit dictũ ꝙ qñ cũq; voluerit possit retro emere:tũc ista facultatē adimplēdi cõditionē potestatiuam nullo vnq̄ tp̄e ꝑscribi potest ꝑba bat tex.in.l.seruus quoq;.§.fi.ff.de her. institu.⁊.l.fi.ff.de cõdi.insti.vbi habet ꝙ fili⁹ in potestate patris cõstitut⁹ sub condi.potestatiua fuerit institut⁹ nullo tempore dicitur preteritus:qꝛ per totum cõditionē toto tp̄e vite sue potest adim plere ⁊ tamē si facultati adimplendi cõ ditionē istam aliquo tempore prescribi possit:cõtingere possit ꝙ fili⁹ inueniret se preteritũ:vt qꝛ fili⁹ infans testatoris sub ista cõditione fuerit institutus ꝙ possibile est viuere vsq; ad centũ annos l.fi.C.de sacrosan.eccle.⁊ hanc doctrinã

per illos tex. tradit Bar. in. l. pignori rē. in vltimis verbis. ff. de vsuca. Et q̄ p̄dicta dicisio. Ang. nō p̄cedat in pacto iurato facit quod vult alex. i. l. nemo pōt. in prin. pe. co. ff. de lega. j. vbi dicit q̄d lz p̄scriptio. xxx. annoꝝ sit odiosa cū currat ex negligētia nō petentis. vt dicunt doct. in. l. j. ff. de vsucap. cui nō pōt renūtiari per pactum tamē cum iuramēto renuntiari potest cū iuramētū sit seruandū cū potest seruari sine interitu salutis eterne prout ēst in casu nostro. c. cū contingat. de iureiur. maxime cū sit contra naturalē equitatē q̄ quis locupletet̄ cū aliena iactura. l. natura nostra. ff. de cōdi. indebi. ꝛ similiter cū iuri introducto in odium alterius cū iuramēto renuntiari possit. c. significātē. de pig. ꝛ declarat bar. in. l. si q̄s p̄ eo. in tertio ꝛ quarto membro p̄ncipali. ff. de fideiu. quod saltem per iuramētū appositū in pacto possit impediri cursus p̄scrip. vbi alex. mandat istud ponderari q̄z scriptū non reperit. Tamen vltra ipsum facit q̄z q̄n aliquis est obligat⁹ iuramēto nunq̄ talis obligat⁹ potest opponere p̄scri. dictum est sing. Roma. in repe. l. j. i tertia char. ꝟ. ꝛ adde duas no. cautelas ꝛc. ff. de vsuca. q̄z s̄m eum iuramentū perpetuat actionem. allegat tex. quē dicit sin. in. l. nā ꝛ postea. §. si is qui tēporali. ff. d̄ iureiur. vbi Bar. ꝛ alij docto. dicūt q̄ lz actio tua esset temporalis vel ex forma statuti vel ex forma iuris c̄ōmunis ꝛ posset ei p̄scribi spatio. x. vel. xx. anno. tñ p̄petuabit̄ vsq̄ ad. xl. annos. quod est valde no. facit licet non valeat pactū quod donatio nō possit reuocari respectu ingratitudinis cōmittēde quia inuitaret ad delinquendum. l. cōuenire. ff. de pac. dota. Bal. ꝛ alij in. l. fi. C. de pac. tñ valet cum iuramēto Jo. an. in addi. Specu. in titu. de dona. §. j. ver. quid si actū. p̄ tex. in. c. quēadmodū. ad fi. de iureiu. Alex. in. l. stipulatio hoc modo c̄ōcepta de ꝟb. obl. ꝛ in cōsi. xl. incip. sup p̄dicto dubio. in. iiij. volu. cum simi. Jtez facit q̄ lz renuntiatio simplex facta de iure futuro parte absente nō valeat. l. j. ꝛ ibi doc. C. de pac. tñ secus est apposito iuramento vt ibi per Papiēses in. vj. col. Jtez facit

quia illud potest fieri p̄ pactum iuratū quod potest fieri per statutū Bart. in. l. fi. C. de pac. Bal. in. l. cūctos populos. x. col. de sum. trini. ꝛ fide catho. Sed nulli dubium quod statutum posset oēs excep̄scriptiōis si vult ergo dz posse fieri p̄ pactum iuratum. Non obstat si diceres p̄scrip. xxx. annoꝝum est odiosa ꝛ bona publi. introducta ergo p̄ pactum renuntiari non potest. l. j. ꝛ ibi doc. de vsucap. quia loquūtur in simplici pacto secus si esset iuramento firmatuz per ea que dicta sunt supra. Jtē cū per statutū possit derogari p̄scrip. Jason. in. l. nō est impossibile. in p̄n. ff. de pac. ergo ꝛ p̄ pactū iuratū. Nec obstat q̄ p̄scriptio est introducta fauore pu. d. l. j. de vsucap. ergo renuntiari nō potest. l. pe. C. de pact. quia ad hoc respondetur ex mēte alex. in. d. l. nemo potest. q̄ p̄scriptio est introducta p̄ncipaliter fauore priuatorū ꝛ secūdario fauore pub. vt tenet ibi Alex. Ange. Jmo. ꝛ Anto. in. c. non liceat. de prescri. ergo renūtiari potest. d. l. pe. C. de pact. ꝛ doc. in. l. pacisci. ff. de pac. facit etiā q̄d iuramentū facit actū valere q̄d al's non valeret. l. cuz pater. §. filius matrē. ff. de leg. ij. cū si. nec obstat q̄d dicit Ang. in. d. cōsi. ad fi. quod iuramētū regulatur s̄m naturā pacti super quo interponitur. l. fi. C. de nō nu. pecu. in casu nostro pactū appositū nō excludit p̄scrip. ergo nec iuramētū. ad hoc respondetur q̄ immo iuramētū semper addit aliquid actui vt p̄tz ex supradictis. ꝛ per papiēses in. l. si c̄ōuenerit. in. iij. ꝛ. iiij. co. vbi plene. ff. de iurisdi. om. iudi. vbi faciūt regulā in cōtrarium. ꝛ ad. l. fi. de nō nu. pe. respōdēs q̄ ibi in dispositiōe illius. l. deficit c̄ōsensus tūc iuramentū nō extenditur vltra cōsensum nimirū si nihil opatur: sed in casu nostro dico q̄ adest c̄ōsensus vt p̄tz ergo iuramentū dz aliquid operari. nazratio diuersitatis inter casuz. d. l. fi ꝛ casum nostrū p̄tz q̄z in cōfectiōe chirographaria nō adest c̄ōsensus nisi habeat pecuniaz actualiter numeratam eodē mō q̄n interponit iuramētū: q̄z sub eodē spe future numeratiōis iura: q̄d sec⁹ est in casu nostro q̄z semp adest c̄ōsensus saltez in genere ꝛ hoc sufficit Bal. i. l. j. i. ij. q.

C.cõmo.cum cõtractus sit perfectus ab
vtraq; parte ⁊ etiã in restitu.rei oblato
sibi pretio ergo iuramentum debet ope
rari: ⁊ ista pars videtur esse verior in pa
cto iurato ⁊ esset tenenda tanq̃ magis
equa ⁊ tuta pro salute animarũ. Sed si
vellem⁹ tenere opin. Ang. nihilominus
negari nõ põt qui ex clausula generali
ꝑpter presumptã ignorãtiam restitutio
in integrũ concedi debeat prout firmat
Bar.no.in.l.j.§.si quis aũt ꝑpter.ff.de
iti.actuq; priua. ⁊ Spe.in tit.de prescri.
§.j.ver.pone colon⁹.alex.cõsi.lxix.inci.
in lite vertẽte ⁊c.in.iij.vol.ad fi.pe.col.
⁊ Jas.in.§.fuerat.in prin.xxiij.co.insti.
de actio.cũ simi. Sed nulli dubiũ q̃ iste
vẽditor vel heres ei⁹ est i ꝑsumpta igno
rantia cum credat sibi nõ posse currere
aliquam prescrip.per cõuentionem ex-
presse factã.ergo ⁊c. Sed infra qd̃ tem-
pus dicta restitutio ꝑponi dz dic infra
quadriẽniũ.l.fi C.de tem.in integ.resti.
Sed vnũ perpetuo diligentissime cordi
teneatis q̃ licet quadriennium quod dat
hodie loco vtilis anni ex.d.l.fi.sit conti
nuũ nõ tñ currit ꝓbabiliter ignorãti.vñ
si quis staret per.c.annos ⁊ ꝓbabiliter
ignoraret possit semp petere resti.i in-
teg.qr restitutio in integ.nõ incipit cur
sum nisi a tempore scientie cum tẽpus
restitutionis sit vtile q̃tũ ad principiũ
ita multũ singulariter voluit Bal.in.l.
falsam.C.si ex fal.instr. ⁊ Pau.de ca.i.l.
fi.C.de dolo. ⁊ Alex.cõsi.lxvj.in.vj.col.
incip.in christi saluatoris nomine stan-
tibus his.in.iij.vol.de quo vide etiam
Jas.in.§.rursus.in prin.vj.col.insti.de
actio.vbi relinquit cogitandũ in isto pe
regrino dicto quod no.quia in actu pra
ctico esset notabilissimum ⁊ multũ face
ret ꝓ eo quod supra dictu; est. Et sic pa-
tet decisionem Ange. ⁊ sequentium ali-
quo respectu ꝓcedi nõ posse.aut primo
casu qñ cõtract⁹ presumitur vsurari⁹ ⁊
hoc non est dubiũ quamuis Ang.in isto
casu non loquatur aut in cõtractu licito
de quo loquitur Ange.in quo sint appo
sita illa verba quandocunq; ⁊ nõ obstã-
te aliqua prescriptione cum iuramẽto
⁊ tunc etiam nõ procedit per ea que di-
cta sũt supra de mala fide: ⁊ hoc de iure
canonico cui stãdum est in materia pec
cati.aut sunt apposita illa verba quan-
docunq; ⁊ nõ obstante ⁊c.absq; iuramẽ-
to ⁊ tunc idem dicendum est de iure ca-
nonico propter malam fidem.aut de iu
re ciuili ⁊ tunc qñ nõ adest iuramentum
ꝓcedit decisio Ang ꝑ ea q̃.s.dicta sunt
q̃ tali prescriptioni renũtiari nõ possit
aut cũ iuramẽto ⁊ tũc nõ ꝓcederet etiã
de iure ciuili hoc vt.s.dixi virtute iura
mẽti ⁊ hec sunt dicta saluo meliori iudi
cio ⁊ deliberatiõe cuiuscũq; alteri⁹ cui
me subiicio iuxta.l.claudi⁹.in fi.ff.q̃ po
tio.i pig.ha.cogita tñ.s; nihilomin⁹ ad
tollendũ oĩa dubia adhiberẽ istã caute-
lam.qd̃ in tali ɔtractu emptor diceret ⁊
quoties prescriptũ fuerit toties ꝓmitto
retrouendere. ⁊ in hoc casu ꝑscriptio nõ
patrocinaretur: nam ex desinentia vni⁹
alteri⁹ origo ꝓficiscit̃.istã cautelã i sili
tradit Bal.in.l.ij.§.co.C.vt i pos.leg qd̃
nota oĩa predicta qr alibi hoc mõ decla
rata nõ reperi.qr ang.in suo ɔsi.paucis
verbis se expedit ⁊ sequaces vt.s.rela-
ti simpliciter pertranseunt.

19 ¶ Scis q̃ furtũ cõmittitur etiã in vno
ouo ⁊ sic in re minima gl. ⁊ doc.in.§.gal
linarũ.insti.de re.diui. ⁊ tamẽ dolus nõ
cõmittit̃ in re minima.l.si oleũ.in fi.cũ
l.seq.ff.d̃ dolo.s; q̃ est ratio qd̃ actio fur
ti dat̃ ꝓ re minima ⁊ non actio de dolo.
gl. ⁊ doc.i.d.ll.mltũ laborãt.s; vltra do.
ibi puto istã eẽ rationẽ diuersitatis vz
q̃ qñ aliq̃d nõ est fundatũ sup quãtitate
rei sed sup iniustitia ⁊ iniquitate tũc nõ
differt modicũ a magno.ff.de app. ⁊ ibi
gl.de appel.q̃ dicit quod ꝓ minima re:
⁊ sic ꝓ q̃libet grauamine põt appellari
⁊ est ratio ẽm illã glo. ⁊ Abb.ibi qr ap-
pellatio nõ est fũdata sup quãtitate gra
uaminis s; sup iniustitia seu iniquitate
iudicij.iõ põt appellari in minimis cau
sis qr iniustitia ⁊ iniq̃tas ita possunt ac
cidere i minimis sicut i maiorib⁹.eodẽ
modo dicamus in furto: qr furtũ non est
fundatũ super quãtitate rei.sed sup ini
q̃tate ipsi⁹ furis nimirũ si dat̃ actio fur
ti etia; ꝓ minima re. ⁊ hoc sentit Ab.in
furto allegãdo.d.§.galinaꝝ.i.d.c.cũ sp
sit eadẽ ratio iniq̃tatis i minimis sicut
in magnis qd̃ sec⁹ est i dolo qr dol⁹ fun

datur sup quātitate. tex. est l. d. l. si oleū. §. fi. cū. l. seq. vbi actio de dolo nō datur p modica summa puta p duob⁹ aureis ⁊ sic lex fūdat se sup quātitate qd secus est in furto vt dixi. qd signa ⁊ nota qz faciet tibi honorem.

20 ¶ Sicut non valet rescriptū ꝯ trāsac. vt. l. causa. C. de transa. ita nec cōtra sententiam. l. fi. C. sen. rescin. non pos. vnde Pau. de ca. i. l. fi. C. vt li. pen. p illū text. valde no. dicit ꝙ ille q̄ supplicat princi pi vt retractet sniā q̄ trāsiuit in rē iudicatā nō solum caret impetratis sz etiaz icurrit infamiā quā text. fm Pan. semp teneas mēti qz est mirabilis ⁊ pauci ad uertūt ⁊ faciet tibi honorē si scias exci pere: qz posset esse magni effect⁹ qz si ifamis ergo testis esse non pōt ⁊ sic incurrit p̄iudicia de quib⁹ i regula infamis de reg. iur. l vj. quod nūꝙ obliuiscaris fuit semel de facto obiectū ipetrāti de illo tex. putarē tñ pcedere qñ talis sententia fuisset lata ex veris ⁊ ppriis pbationibus. secus si esset lata ex pbatiōibus priuilegiatis: qz tunc nō trāsit i rez iudicatam quin semper ⁊ quādocūqz talis snia superueniētib⁹ veris et pprijs probatio. cōtrarijs retractari possit. vt i. c. ij. de purg. vul. ⁊ ibi Abb. ⁊ i. l. admonēdi. ⁊ ibi plene p papiēses ad fin. xix. co. ⁊ i. xxj. ff. de iureiur. vbi inter cetera dicunt ꝙ sententia lata fm ꝯsiliū sapiētis puta doctoris electi ad ꝯsulendū ex forma statuti vel de volūtate ptiū semp ⁊ quādocūqz poterit retractari si appareat cōsiliū alteri⁹ doc. magis periti in contrarium factū cū talis sentētia nūꝙ transit in rē iudicatā qd teneas ppetuo cordi: qz est dictū singularissimū in sup latino gradu fz Alex. in. l. si ab hostibus l. iij. co. ff. sol. mat. qz tota die apud nos feruntur sentētie fm cōsiliū sapiētis. ⁊ statuta cōmuniter disponūt qd si petat cōsilium sapientis prestari debeat. ⁊ ibi papiēses referūt alios casus in quib⁹ sentētia lata retractari possit ⁊ declarāt ⁊ ideo vt dixi putarē quod in istis casibus talis hoc modo supplicās nō caret impetratis nec incurreret ifamiā. cū a iure sit permissuz ꝙ talis sentētia retractari possit. qz qui facit lege pmit tente penā non meretur. l. gracc⁹. C. de adul. qd no. qz ista limitatio ab aliquo qué viderim nō inuenio tactam.

21 ¶ Matrimonium sub conditiōe resolutiua cōtractum nō vz. qz est ꝯtra substātiam matrimonij qz de substātia matrimonij est ꝙ nūꝙ dissoluat. vt quos de⁹ cōiunxit homo nō separet. xxxij. q. ij. §. quos deus. c. ij. de trāsla. prela. ⁊ ppter hoc tene mēti vnā cautelā sing. ad euadendū amicū si casus accideret vt bononie semel contigit i vno scholari ⁊ p̄ceptor meus a quo didici hanc cautelam fecit ꝙ scholaris vsus fuit ista cautela. Nā cū ille scholaris esset capt⁹ amore cuiusdā mulieris itrauit domū suam et ibi ab affinib⁹ mulieris studiose fuit detēt⁹ ad hoc vt ipse scholaris eā in vxorē caperet alias iterficerēt eū: ipse scholaris volēs euadere mortē dicit ꝙ erat cōtētus eam capere ⁊ ꝙ ducerēt notariū ⁊ testes ⁊ iste iterim misit ad preceptorez quid esset agendū in hoc casu ⁊ si aliqd remediū adhiberi posset qd tale matrimoniū nō valeret. p̄ceptor me⁹ dixit ꝙ faciat hoc mō quod dicat notario coraz testib⁹ ibi p̄sentib⁹ videte ego sum contentus hanc capere in vxorez hoc mō si ipa mihi fidē seruet al's volo qd matrimonium dissoluatur ⁊ hanc ꝯdi. resolutiuaz fac quod notari⁹ scribat vt possit ostēdi qñ opus erit. hoc facto matrimoniū postea nō valebit ⁊ per ꝯsequēs poteris cape aliā i vxorē ⁊ euadere mortem pro tūc. pro qua cautela vide oino Abb. in. c. fi. in. j. no. de cōdi. appo. quod nūꝙ exeat mentē tuā. aliā cautelā vide p cepolā in cautelis suis. cxliij.

23 ¶ Rogo vt nūꝙ obliuioni tradas cautelam sing. p quam poteris rescindere venditionē i qua fuisti deceptus etiā citra dimidiam iusti pretij. Et lz ꝯtentib⁹ licitū sit se adinuicē decipe citra dimidiā iusti p̄tij. l. idē si p̄tio. §. quēadmodū. ff. loca. l. i ꝯcause. la. ij. §. pe. ff. de mino. etiā d iure cano. c. penul. ⁊ ibi p oēs. extra de emp. ⁊ vēdi. Tñ limita p̄dicta nō pcedere i dote. fm qd videt velle Pau. de cast. i. l. meuia. ff. so. mat. vbi vult qd quomodocūqz vir sit decept⁹ i dote succurrat sibi per text. sing. i. l. iure succur

tum.ff.de iure do.z in.l.si res.§.j.eo.ti. vbi gl.dicit esse spāle i dote:q quicūq cōiugū sit deceptus etiā maior.xxv.an nis succurret sibi:q si est verū esset pul chra limitatio ad.d.l.idē si ptio.z.d.l. in cause vt nō pcedāt in dote. Limita etiā qn̄ re ipsa interuenit deceptio nō ex p posito fm Abb.post Cald.in.c.nauigā ti.in vlt.co.de vsur.vbi notāter dicit qđ ille qui sciēter emit rē minus q̄ valeat saltē ignorāte vēditore nō euitat pecca tu:qz videt decipere proximū. Limita etiā nō pcedere in psonis ecclesiasticis qz non lz in ptractibus decipere ita est gl.reputata sing.in.c.hoc ius porrectū. x.q.ij.in ver.vt plus sequunt papiēses in.l.quoties.in.vj.col.C.de rei ven. Ad de tn̄ q quē decipere bono viro nō con uenit glo.in.l.semp in ptctib⁹.ff.de reg. iur.quam reputat sing.Bar.in.c.si pro ponēte.de rescrip.z in.c.q̄to.in.iij.col. de iureiur.z in aut.ad hec.C.de vsur.et ppterea habebit etiā locū in cōsciētia fz do.Ant.in.d.c.pe.z in.c.plerisq.vbi Abb.de immu.eccl.z propterea dicit q apud pfessorē debet fieri consciētia.al legat beatū Tho.de aquino ita tenētē scda scde.q.lxvij.ar.j.accedat glo.in.c. hoc ius porrectū.x.q.ij.que dixit q pre latus ecclesie nō debet maiori ptio vē dere q̄ valeat res propter consciētiam z pp̄ter honestatē.z pp̄ter hoc ifert pul chre Bal.in.c.cū causaz.el.ij.de testi.nā si consciētia idē est q bonus vir z bono viro nō cōueniat allegando illā glo.er go nō erit licitū in foro psciētie cōtrahē tes se decipere. Adde qđ p illā glo.Jo. de ana.in.c.in ciuitate.de vsur.refert se retractasse quēdam contractū factū cuz epo qz fecit sibi positionē deceptoriā qđ erat bonus vir.z eps respondit q sic.er go sumus in casu.d.gl.d.l.semper. Sed tu caue qz eps nō tenebat rn̄dere huic positioni p id qđ no.Bar.in.l.q̄ iurasse. et ibi doc.ff.de iureiu. Et per pdicta ha bes pulchrā cautelā.facit qđ signanter dicit Pe.de anch.in rep.regule posses sor.de reg.iur.in.vj.in.x.char.q si aliqs emit fundū cari⁹ pp̄ter necessitatē qz vi cinus cuius erat fundus erat rixosus z multum molestus quod tunc cuz iste ex cessus fundet sup causa rationabili q subuenitur sibi nedū in foro consciētie seu in foro canonico sz etiam in foro ci uili cuius dictū nunq̄ obliuiscaris seq tur Alexā.in apo.ad Bar.in.d.l.idem si pretio.§.quēadmodum loca.dicit etiā Bal.in.l.j.in.iij.col.C.de confes.q for⁹ consciētie est forus boni z equi cāiuns ctim z est tribunal veritatis z nō fictio nis in quo consciētie apices iuris nō excusant quod bene nota.

23 ¶ Notant Bart.z alij in.l.ij.C.de edi. diui adri.tol.qđ in iudicio q̄tumcunq sumario et executiuo reqrit plena le gitimatio psone si hoc opponat.papiē ses vero tenēt ibi cōtrariū quod immo sufficiat summaria cognitio.z allegant Bar.in quibusdā locis tenere q eo mō quo procedit in causa principali illo p ceditur in causis summarijs dependen tib⁹ ab ea ergo si causa pncipalis erat summaria z executiua z incidēter emer gat dubitatio de legitimatiōe psone dz sufficere summaria cognitio. Sed tu in pmis dicas q istud simplr est falsum z ūdē papiēses tenēt ptriū in rubr.i.ij.co. C.q̄ admit.ad bo.pos.vbi fm ipsos est bon⁹ tex.in.l.j.§.si ea.ff.de ven.in poss. mit.sz ille tex.probat ptrium nisi induce res hoc modo quod ibi est spāle ne fie ret piudiciū parti.vt dicit tex.q̊ in ptriū est ius cōe.vide Bal.in.l.nec quicq̄.§. de plano.in vlt.col.vbi hoc notabiliter probat.ff.de off.procō.z leg.sz ad intel ligentiā posses sic dicere aut summaria cā est grauis piudicij aut leuis fz Bar. in.l.j.§.qđ si sit aliqua.ff.de pto.stip.z p doc.i.l.ille a quo.§.j.ff.ad treb.[illegible] co q i cā summaria grauis piudicij re quirit plena pbatio z legitimatio pso ne aut in causa leuis piudicij z tūc suffi cit semiplena pbatio.z hoc modo intel ligēdo nō obstabūt allegata p Bart. Nec ob.qn̄ cā pncipalis est summaria q̊ oēs articuli seu adminicula ab ea de pēdētes debēt eē sūmarij.vt dicit Bar. in extrauag.ad repri.in v.summarie in ij.col.qz i hoc ptriū possem tenere q im mo oēs articuli seu adminicula pēden tes a causa si sint tractādi sicut cā princi palis Bar.z doct.in.l.in questionibus

ff.ad.l.iul.maie.ꝛ tex.in.l.fi.§.fi.ff.de cō di.inde. Sꝫ istud vltimum intelligerem qñ tales articuli seu adminicula non es sent de substātia cause principalis al's idē esset dicēdū de adminiculis ꝙ de cā principali ꝑ id qđ vult Ang.i.d.l.in qō, nib⁹.ꝛ ibi in addi.ad Bar.ſꝫ ista respō, sio non satisfacit qꝛ in.d.l.in questiōib⁹ erat de substātia cause principalis ꝛ tñ secus est vnde meli⁹ dico.ꝙ qñ admini cula sunt diuersa et separata a cā pnci, pali vt est legitimatio ꝑsone vt inferi⁹ dicā ꝛ tūc nō est iudicādum de admini, culis sicut de cā principali.secus qñ ad minicula essent ptes cause principalis: ꝛ ita intelligūt papiēses i.d.l.fi.§.fi.de condi.inde.ꝛ ita potest intelligi qđ no. Bar.in.d.l.in q̄stionibus.vñ puto opi. Bar.ꝛ doc.oino fore verā ꝑ text.in.l.si res.C.de ordi.cog.ꝛ per glo.in.d.l.ij.de edic.diui.ꝛ ꝑ alia iura.s̄.allegata qꝛ fa teor ꝙ in ceteris adminiculis fiet sum, maria discussio ꝛ sic nō obstabit qđ not. Bar.in extrauag.ad repri.vbi nō loqui tur de legitimatiōe ꝑsone ꝓut nos loq, mur.vnde in casu nostro vbi tractat de legitimatiōe ꝑsone plena debebit fieri ꝓbatio lꝫ pncipalis cā sit summaria ꝑ iura p̄dicta.Et rō pōt esse qꝛ añ oīa in, quirēdum est de ꝑsona.l.iij.ff.de testa. l.licet.C.de procu.ꝛ casu quo ꝑsona nō esset ligitima repelleret a iudicio vnde cū ꝑ istaꝫ discussionē ꝑsone fiat preiudi cium cause principali qꝛ si ꝑsona non esset legitima nō ꝓcederetur ampli⁹ in causa pricipali merito dꝫ fieri plena ꝓ batio et ita probatur in.d.l.si res.de or di.cogni. Posset fortasse attētari vt.s̄. dixi.ꝛ forte nō male ꝛ subtili ꝯsideratio ne habita ꝙ alia ratiōe argumēta in cō trarium facta non cōcludunt in ꝓposi, to nam argumēta sunt talia quomodo ꝓceditur in causa summaria eodeꝫ mō proceditur in depēdētib⁹ ab ea iurib⁹ ꝛ autoritatibus allegatis per papien, ses:ꝛ hoc fateor declarādo vt supra sed dum postea dicitur legimatio persone dependet a causa summaria.hoc nego quia anteꝗ̄ incipiat cognosci de causa summaria ꝑsona dꝫ esse legitima.vnde qñ ꝯmittit cā summaria nō includitur legitimatio persone qꝛ committens pre supponit ꝓ cōstāti personam esse legiti mā vt notabiliter dixit Bald.in.d.§.de plano.in vlti.col.Et ꝙ legitimatio ꝑso, ne nō sit de depēdētib⁹ cause videt etiā esse de mēte gl.Archi.ꝛ dominici.in.c. fi.in prin.de iudi.in.vj.vbi declarādo ꝗ sint de depēdētibus cause nō dicūt ali, quid de legitimatione persone qđ bene no.Et quia papiēses male intellexerūt Bar.in.l.solēt.ff.đ alimē.ꝛ cib.leg.ideo ego aliter declaro.dicūt enim papiēses qđ Bar.ibi vult facere differētiā in nu, mero plurali vel singulari.vt pmo casu admittat ꝓbatio ꝑ iuramentū etiā inci dētibus a causa principali.secūdo casu nō dico tñ salua pace ꝙ papiēses male dicunt.nec hoc vult Bar.si recte cōside ret sed Bar.facit differentiā quomodo sonent verba statuti.nam si dicit statu, tū in causis damnoꝝ datoꝝ siue in cau, sa dānorū datoꝝ admittat ꝓbatio ꝑ iu, ramētum idē est vtroqꝫ casu qđ poterit admittit talis ꝓbatio etiā in icidētib⁹. vtputa sup dñio ꝛ super possessione.nec refert vtrū i plurali vel singulari nume ro loquat statutū:ꝛ ratio est qꝛ statutum dicit in causa dānorū admittat ꝓbatio per iuramētū nec restringit se ad certū scꝫ ad probationē dāni tm̄.i.quātitatis dāni.sed simplr̄ dicit in cā dāni admit, tatur ꝓbatio ꝛc.vnde cū non restringat se statutū vt magis vnū quā aliud ꝓbe, tur i cā dāni q̇cq̇d cōtingit quoquomō dictā causam dꝫ esse de cā dāni ꝛ ꝑ con, sequēs admittet ꝓbatio.ꝛ ꝙ ista fuerit mēs Bar.probatur ex lege quā allegat nā ipse allegat.l.cū hi.in pn.iuncto.§. si cui nō min⁹.ff.de trāsac.ꝗ lex loquit eo mō quo.s̄.dixi.nā in pn.illi⁹.l.dꝫ ꝙ trāsactio alimentoꝝ nō vꝫ sine pretore in.§.si cui nō minus.dicit ꝙ trāsactio alimētoꝝ nō vꝫ siue fiat soluēdo siue ꝑ mutādo vnā speciē cum alia.dicit ergo Bart.qꝛ prin.illi⁹.l.non restringebat se magis ad solutionē ꝗ̄ ad ꝑmutationem iō vtreqꝫ trāsactio cōphēdit in oratiōe diui Marci.ꝛ iste est verus itellect⁹ pri mi casus Bar. Secūd⁹ casus est qñ sta, tutū dicit in causa dānoꝝ datoꝝ admit tat ꝓbatio damni per iuramentum tūc

dicit Bar. q̄ nõ admittat̃ ista ꝓbatio in dependẽtib⁹ ab ea q̄ est ratio dicũt papiẽses: qꝛ statutũ loquit̃ ĩ singulari numero. falsum dicũt sed ratio est qꝛ statutum restringit se ad probationẽ dãni et sic requirit aliud certũ ꝑ fundamẽto. dicit em̄ probatio damni admittat̃ ꝑ iuramẽtũ ꝛ sic pꝫ q̄ statutũ vult q̄ per iuramẽtũ tm̄ probet̃ quãtitas damni dati vnde cũ istũ casum tm̄ includet ceteros videt̃ excludere. l. cũ p̄tor. de iudi. c. nõne. de p̄sum. Et istã credo fuisse mẽtẽ veram Bar. quicq̃d dixerint papienses. ꝛ ita intelligi Bal. in. l. j. in. j. col. C. de reb⁹ credi. quẽ oĩno videas: ꝛ qꝛ Bar. videt̃ ꝯtrari his q̄ dixit in. d. l. in q̄stionibus. potes ꝯcordare q̄ id qd̄ dixit in d. l. in questionib⁹. ꝓcedit in his q̄ sunt grauis preiudicij: vt illo casu. Sꝫ id qd̄ dixit in. d. l. solẽt. ꝓcedere in alijs q̄ non sunt tãti p̄iudicij. vel aliter vt supra dixi. in. d. l. in q̄stionib⁹. adminicula sunt diuersa ꝛ separata a cã principali. Sed in. d. l. solẽt. sunt partes cause principalis qꝛ ad illa se extendit statutũ. vel aliter ꝛ forte melius q̄ ratio quare in questionibus lese maiestatis admittũt̃ inhabiles est ꝓpter magnã difficultatem probandi. tale crimẽ cũ cõiter tales cõspirationes fiant secrete: que ratio cessat ĩ adminiculis. nimirũ si cessat dispositio. naꝫ vt patet in exemplo posito ibi per Bart. illa adminicula bene possunt ꝓbari aliter sine difficultate ita in proposito probatio in causa damni dati ꝑ iuramẽtũ ideo est permissa a statuto qꝛ difficile esset probare dãnum ꝛ quantitatẽ damni per alias ꝓbationes ſm gl. in. l. si qñ. C. vñ vi. vnde dicerẽ q̄ si in adminiculis adesset dicta difficultas ꝓbandi admitteretur etiã in eis ꝓbatio per iuramentuꝫ ꝛ ita intelligatur Bar. in d. l. solẽt. alias sec⁹. quod nota bene p̄dicta qꝛ alibi hoc modo discussa ꝛ declarata non reperi ꝛ super eis cogita.

24 ¶ Utrum ciuis sit idoneus testis pro sua ciuitate vel aliquis de vniuersitate ꝓ sua vniuersitate. Ex dictis scribẽtiũ elicio tres ꝯclusiões ꝓ d̄claratiõe hui⁹ dubij. Prima ꝯclusio sit ista. Illi de vniuersitate vl' ciues pro sua ciuitate sunt idonei testes qñ ał's factum ꝓbari non põt ꝑ alios quã ꝑ ipos tex. est in. l. ꝯsensu circa mediũ. C. de repu. ꝛ bonus text. in. c. si christus. in fi. de iureiu. ita dicũt Bar. ꝛ doc. in. l. in tãtũ. §. vniuersitatis. de reꝝ diui. ꝛ in. l. sed si hec. §. qui manumittitur. de in ius voc. quod limitarẽ vl' tra do. ibi procedere esse verum quãdo ex natura negotij vl' facti habitu ꝛ actu alij interuenire nõ possunt. sꝫ qñ negotium est tale quod habita ꝯpotẽtia potuissent interuenire plures testes dato q̄ actu nõ interuenerint tũc ciues pro sua ciuitate vel illi de vniuersitate non admitterent̃ in subsidiũ ꝓut in simili dicũt ꝛ declarãt papiẽses in. l. cũctos populos. ad fi. xvj. col. ꝛ clari⁹ vbi ponunt exemplũ in scd̄a lec. illi⁹. l. in prin. xiij. col. C. de sum. tri. ꝛ fide catho. quod singulariter no. Unũ subdo quod est notandum q̄ si sunt duo testes quoꝝ vnus est subditus vniuersitati ꝛ sic inhabilis respectu vniuersitatis. alter vero non est subdit⁹ vniuersitati ꝛ sit persona multum digna qꝛ tunc erit idoneũ testimonium non obstante inhabilitate vnius. qꝛ inhabilitas vnius testis supplet̃ ex magna habilitate seu itegritate alteri⁹ tex. est multũ no. ꝛ ibi Bal. singulariter in. l. si quis ex argẽtarijs. §. j. ff. de edẽ. vbi de hoc plene ꝑ moder. facit mirabile dictũ Bal. in. c. j. §. j. in. iiij. col. q. mo. feu. amit. vbi dixit q̄ si duo fratres vasalli accipiũt feudũ cõe ꝛ vn⁹ derelinq̄t dñm ꝯpliantẽ alter vero defendit ipsum: tũc dixit Bal. q̄ virtus incredibilis fratris facit q̄ frater feudo nõ priuet̃ sequitur Iason in. l. j. prima col. C. de trãsact. ꝛ in. l. emancipati. circa me. iij. col. C. de colla. vbi plene quod quis ꝯsequitur ex persona alterius illud qd̄ ex ꝑsona sua consequi nõ posset. Scd̄a ꝯclusio sit ista qñ illi de vniuersitate nõ sentiũt cõmodũ in particulari sꝫ ĩ publico ꝛ vtilitas principaliter spectat ad ciuitatẽ tũc ipsi sunt idonei testes etiã si factũ possit per alios ꝓbari: ita tenẽt Bar. ꝛ doc. in. d. l. in tãtũ. de reꝝ diui. Sed Ang. arc. insti. de re. di. ĩ p̄n. in fi. ij. col. vł' sentire ꝯtra de re. di. l. p̄n. ꝛ vł' mihi ꝑior opi. ꝑ tex. l. d. l. ꝯsensu. de repu. s ꝯtra sensu qꝛ ex q̄ alij testes

uel possent haberi ideo nõ est credẽdũ
istis q: negari nõ põt ꝙ nõ habeãt affe
ctionẽ ad ciuitatẽ vel vniuersitatẽ suaȝ
ergo nõ debẽt admitti:sicut in simili dr
de ꝓcuratore de aduocato:vl' de ꝓxene
ta q̇ fuerũt ꝓcuratores in vna cã qd nõ
possent esse testes in cã app.lȝ in ea nõ
sit ꝓcurator lȝ fuerit in cã principali et
hoc ꝓpter p̄sumptã affectionẽ qd fortiꝰ
est etiã in ꝓxeneta:lȝ nullũ ꝯmodũ vel
nullũ salariũ esset habiturꝰ adhuc non
põt esse testis:vt plene ꝑ papiẽses in.l.
dictãtibꝰ.in vlt.col.C.de test.si ergo isti
p̄cipue ꝓxeneta q̇ nulꝰũ cõmodũ parti-
culare vel pub.habiturꝰ est ꝓpter solã
affectionẽ quã in ꝯsequẽtiã hȝ repellit
ne possit esse testis quãtomagis illi de
vniuersitate quibꝰ spectat cõmodũ pu-
blicũ ⁊ verosimilẽ affectionẽ habẽt.Cõ
probo meliori ratione:nam iuris p̄sum
ptione maiorẽ affectionẽ dȝ q̇s habere
ad patriã q̄ ad patrẽ vt ptȝ ex not.per
Bar.⁊ alios in.l.veluti.de iusti.⁊ iur.dr
enĩ priꝰ nasci patrie q̄ patri.l.j.§.⁊ gñā
liter.in gl.in ꝟ.reipu.de vẽ.in pos.mit.
⁊ iõ pater occidẽs filiũ rebellẽ patrie
premio est afficiẽdus.tex.est no.in.l.mi
nime.ff.de relig.de q̄ ꝑ Bar.i.l.si adul
teriũ cũ incestu.§.fi.de adul.cũ ergo fi-
liꝰ hẽat iuris p̄sumptionẽ equalẽ dile-
ctionẽ vel maiorẽ p̄rie ⁊ p̄ri ⁊ nõ possit
filius esse idoneꝰ testis ꝓ patre vel ꝯ.l.
parẽtes cũ vulg.C.de testi.ergo nec ci-
uis pro patria.Scd̃o probo alio argu-
mẽto cui bar.i.d.§.vniuersitatis nõ rñ-
det:nã idonei testes nõ sunt q̇bꝰ impe
rari põt.l.idonei.ff.de testi.sed ciuitas
põt ciui suo imperare.l.veluti.de iusti.
⁊ iur.cũ si.ergo nõ sunt idonei cõfirmo
hoc q: maior vel saltẽ equalis est ptãs
patrie in ciuẽ sicut p̄ris i filiũ:ista sunt
formalia ꝟba Bar.i.l.j.§.ꝙ seruꝰ.de vi
⁊ vi arma.est tex.⁊ multũ no.in.l.postli
miniũ.§.filius.de capti.⁊ postli.reuer.
Ex quo posset inferri ꝙ glo.in.d.l.ido-
nei:nõ vr̄ bene dixisse cogitabitis.Sed
q:.d̃.dixi ꝙ equalis est dilectio patris ⁊
patrie infero vnũ satis pulchrũ ꝙ si eẽt
ꝯtẽtio iter patriã ⁊ patrẽ meũ ꝙ tũc ego
filiꝰ possẽȝ esse testis inter ipsos vel ꝓ
re publica vel ꝓ p̄re moueor ista rõne
q: par affectiõis causa oẽm suspicionẽ
tollit.l.nõ solũ.§.de vno.ff.de ritu nupt.
faciũt no.ꝑ Bal.in.l.parẽtes.C.de testi.
⁊ Bar.i.l.repeti.§.pe.ff.de qõ.relinquo
tñ cogitãdũ.Tertia cõclusio sit ista.Ci-
ues nõ sunt idonei testes qñ sentiũt cõ
modũ particulare ar.l.oibꝰ.C.de testi.
sed ista rõ nõ obstat iudicio meo q: non
sequitur sentiũt cõmodũ particulare er
go non possunt esse testes.nã est ꝯ tex.
expressum in.§.legatariꝰ.insti.de testa.
Sed Bal.in rub.in.vj.col.de rerum di.
respondet ad.§.legatarius.qd illud est
q: principaliter nõ agitur de validitate
legati.Et ideo putarẽ sic distinguendũ
aut nõ litigatur principaliter de vtili-
tate spectãte ad ciues:⁊ tunc sunt ido-
nei testes.tex.est in.d.§.legatarius.aut
qõ principalis spectat principaliter ad
ciuiũ commodũ vel incõmodum et tũc
non sunt idonei.d.l.oibus.C.de test.qd
nota predicta que faciunt tibi honoreȝ
premaxime legenti.
25 ¶ Tene menti ꝙ si mãdo ꝙ emas rem
quam habes cõmunẽ cũ alio certo pre-
tio partibus aliorũ emptis tuam ꝓ re-
siduo pretio dare teneris:sed si pretiuȝ
determinatũ non fuerit boni viri arbi-
trio estimabit.tex.est sing.⁊ mẽti tenẽ-
dus in.l.si fundũ.cũ.l.seq.ff.de man.et
ibi Bar.dicit finẽ illiꝰ legis alibi nesci-
re Bal.in.l.j.pe.col.C.si ser.exte.glo.in
l.cũ in eo.ff.de pact.Baldus.in addi.in
d.l.si fũdũ.vbi dicit ꝓcedere qñ sine cõ
memoratione partis mãdẽ fundũ emi.
qd' tunc vȝ mandatum ad totũ ⁊ eo pre-
tio quo est empta pars socij debet mã-
datariꝰ esse ꝯtẽrꝰ de parte sua sed si mã
dat ꝙ emat partẽ alteriꝰ tũc in illa p̄te
tm̃ vȝ mãdatũ.Et si a p̄ribꝰ socũs ẽ mã-
datũ emi ⁊ sit emptũ dispari p̄tio nõ in-
spicit qd plꝰ nec minꝰ sed media via eli-
git inter discrepãtia extrema.d.l.ita vt
oẽs q̄ sequit post.l.si fundũ.Bali.alle-
gat illũ tex.fin.i.l.hec edictali.§.is illd.
C.d̃ secũ.nup.ꝙ si ex tribꝰ estimatoribꝰ
assũptȝ vnꝰ estimet in.xx.aliꝰ.i.xxx.aliꝰ
in.xxxv.dñt oẽs summe coacernari ⁊ ꝑ
iudicẽ existimari i tertia p̄te totiꝰ sũme
ꝑ illũ tex.ꝙ ẽ valde mirabile.si est verũ
cogita q: dictũ suũ vr̄ dubitabile ꝑ.l.diẽ

pferre.§.si plures.ff.de arbi.z.l.iter pa res.i fi.z ibi.no.ff.de re iudi.qd bn not. predicta qz poteris colligere cautelam ad habendum aliquem fundum.

26 ¶ Tu habes tex.in.l.seru⁹ dotalis.ff. so.ma.per qué tex.singulariter limitat l.qui sic.ff.de sol.vt nõ pcedat qñ tradi tio fit ad finé retradédi ad aliquã cau telã:vt sic in illo momento aliqs causet effectus.facit qd habet in.l.cum nõ so lũ.§.fi.C.de bonis q libe.z in.l.cũ filio. de leg.j.z hoc nisi principalr fiat i frau dé alterius.ar.l.que sequit post.d.l.ser uus dotalis.z sic.d.l.seru⁹.pbat qd ali qñ lz vti cautelis trãseũdo p iuris sub tilitates:z sic p obliquũ fiat qd per dire ctũ fieri non põt.ad hoc etiã facit tex.q pcedit.d.l.seru⁹.immo vr qd semp hoc lex pmittat qñ fit ad obuiãdũ dãno ve rosilr cõtingéti:imo interdũ iura pmit tũt pcedi p viã insimulatã.l.iij.§.si ab ignoto.z.§.tñ qrit.ff.de manu.z p Bar. in suo õsi.q incipit petr⁹ nicole.ad hoc etiã.l.quidã cũ filiũ.ff.de here.insti.l.si liũ.§.sed cũ exheredatio.vß.erit igitur. de cõtratab.z qd p illũ tex.dixit Bal.in l.gallus.§.z quid si tñ.de lib.z posth.z sic pdicta faciũt ad qõné sup qua cõsul tum fuit in statuto florétino qd res non possit alienari nisi õsorti seu vicino ha benti domũ seu terrã õtiguã de statuto p Bal.i.l.iij.ad fi.C.cõmu.diui.z in.l.j. C.de ser.õmu.manu.nã fuit de facto q dã hñs vnũ casamétũ in angulo cuius dã strate volés védere vni vicino adhi buit hãc cautelã.pzio védidit vnã par ticulã illi⁹ casaméti vsus angulũ z sic faciédo de vna domo duas qd qdé po tuit cũ illa nõ haberet vicinũ sic facta z diuisa p ipm véditoré postea ex interual lo illã sibi remanété vendidit illi priori emptori vicino.aliter nõ requisito alio vicino.nã dicebatur talé cautelam non prodesse cõtra menté dicti statuti.z fue rũt õsilia pro z õ tñ pro alia opi.fuit cõ sultũ cũ talis cautela pcesserit p iuris tramites z maxime ad euitandũ dãnũ z exorbitãtiam dicti statuti cũ non po tuisset vendere tãto pcio tali vicino cõ tra.l.nec emere.C.de iure delibe.et qd habet in .l.dudũ.C.de õhen.emp.et qz

princip. Et fecit hãc cautelã in re sua et non iniuriam vicini sed p cõmodo suo bursali.arg.ei⁹ qd habet l.l.ij.§.õnicq. ff.de aqua plu.arcé.z.l.proculus de dã. infec.quod not.dictam cautelam quia non inuenies in scartafacijs.

27 ¶ Libero arbitrio nõ pscrib it sm bal. in.l.j.col.ij.C.de anna.excep.z l.l.cũ no tissimi.l.iij. col.in princ.C.de pscri.xxx. anno.z Ang.õsi.l.lv.incip.Guil.z Frã. z ideo Bal.in.l.petens.ij.col.C.de pac. qué sequunt alij dicit qd iuri declarãdi voluntaté etiã mille annis nõ pscribi tur.facit quod dixit Bal.in.l.j.§.huius studij.in prin.ij.col.ff.de iusti.et iur.qd si alicui est datus terminus ad opponé dũ z articulandum qd dicat satisfecisse termino si fecissent positioné generalé siue i specie dialectica z poterit postea de causa declarare.argu.l. manumis siones de insti.et iur.z.l.heredes.§.sed si nota.ff.de testa.Adde etiã q si pmis to soluere omne id qd declaratũ fuerit me esse debitoré intelligit dũtamen de claratio fiat me viuo adeo q nihil ope rat cõtra heredes meos.tex.est sing.in l.qui rome.§.augerius.ff.de verbo.obl. qd doc.dñt esse notãdũ p mercatorib⁹ florentinis.nã florétie in curia mercan tie quotidie capiunt mercatores cõpa rét amici z extrahũt eũ de carcerib⁹ et pmittunt soluere z stare p omni eo qd apparebit ipm debere facto calculo.nã sit cautus ille qui fecit vt faciat hoc de clarari ipo capto viuente.qz si post mor tem illi pmissores non tenerentur qd per petuo tene menti.sequitur Jas.in.d.l. petens.in.vj.col. Limita predicta non pcedere in vltima volũtate qz tũc pcede declarãdi durat anno tñ.tex.est not.in l.fin.§.sed z si qs.C.cõmu.de lega.z ibi Jas.in fi.j.col.declarat quod not.

28 ¶ Nota q vbicũq aliquid dispõit de iure codicis z ius canonicũ approbat illud referés z faciés métioné de illo. codicis õuis postea de iure ciuili de iu re nouissimo z sic de iure autenti.cor gat illa lex codicis nihilomin⁹ de iu can.attédit ius codicz z nõ ius nouissi mũ autéticorũ.glo.est multũ no.et sin tenéda.in.c.in pmis.i vß.capitalis.
ubi habetur

vbi habet ꝙ si aliqs clerico īfert iniu-
riā puta qꝺ violēter cū de ecclesia tra-
heret capitali pena plectat̄ allegat.l.co
dicio ita decidētē.l.si hoc gen⁹.C.ꝺ epi.
ꝛ cle.tm̄ aut.ꝫ nouo iure ꝙ̄ imediate se-
quit̄ eo.ti.dicit ꝙ hodie dꝫ verberari ꝛ in
monasteriū detrudi.ꝛ sic corrigit.l.codi
cis glos.in.ꝺ.c.dicit q̄ stat̄ legi codicis
cū sit canonizata qꝺ bene not.ꝛ qꝛ illa
glo.ꝺt qꝺ est canonizata qualr̄ intelli-
gat̄ canonizata scire debes qꝺ non ois
lex ciuilis posita iter canones vl̄ libros
decretaliū ac decreti est canonizata sed
sec⁹ qñ esset inserta i canone ꝑut est in
ꝺ.c.ita declarat Jas.in.l.cūctos pplos.
circa prin.x.col.i.j.lectura.C.de summa
tri.ꝛ fide catho.qꝺ tene mēti vt scias qñ
sit canonizata ꝛ quando non.

29 ¶ Tu habes tex.in.l.actio neg.gest.ff.
de neg.gest.quod nulla est differentia
inter actionē vtilē ꝛ directā qꝛ tm̄ ꝯseq̄t
per vnā quātū per aliā:inuenio tñ bal.
q̄ nihil in iure ignorauit.in.l.j.i.x.col.
C.de priui.doc.tradūt vnā singularē dif-
ferētiā ꝙ actio vtilis nō hꝫ ea ꝑuilegia
q̄ hꝫ directa puta actio de dote hꝫ mul-
ta ꝑuilegia q̄ enumerant̄ in.l.j.ꝛ ꝑ totū
ff.so.mat.ꝛ ibi doc.ꝑcipue habet tacitā
hypotecaꝫ vt preferat̄ aliis creditorib⁹
certe si intētaret̄ actio de dote vtilis pu
ta cessa a muliere nō haberet illa priui
legia que habuisset si intētaret̄ directa
per ipsam mulierem quod tene menti.
aliā differentiam posuit alibi Baldus
in.l.ij.quando fil.vel priua.et Bart.in
l.nomen.C.que res pig.obli.pos.si be-
ne inspexeris.

30 ¶ Pro nobilibus multū presumit̄.gl.
est in.c.illud.xl.di.facit qꝺ sing.decidit
Ang.in.l.si a bonefidei ꝑ illū tex.no.ff.
de rei vē.de ptāte Bononieñ.cui māda
to antianoꝝ fuit tradit⁹ q̇dā nobilis ꝛ
magn⁹ miles quē dū curialr̄ tractaret
eo qꝺ esset magn⁹ nobilis ꝛ note fidei si
aufugit qꝺ nō teneat̄ lꝫ dicat ꝙ viderit
illū ptātē in magno periculo constitu-
tum.factū etiā qꝺ voluit Jo.an.in ad-
di.spe.in fin.de loca.sup rubri.in fi.vbi
dicit fuisse excusatū quendam castella-
nuꝫ q̄ ex causa cōstituit loco sui quēdā
nobilē q̄ postea tradidit arcē inimicis.
nā fuit excusat⁹ qꝛ nō erat ꝑsumēdū qꝺ
nobilis ꝓditionē faceret:facit etiaꝫ qꝺ
signāter dicit Ange.in.l.qui in carcere
ff.quod me.cā.qꝺ potestas potest assi-
gnare vni nobili totum palatiū ꝓ car-
cere immo totā ciuitatem ꝛ qꝺ singula-
rius est quod satisfacit statuto dispone-
ti qꝺ accusat⁹ ꝓ delicto debeat poni in
carcerib⁹.qꝺ diligenter not.ꝛ ad ꝑdicta
bene faciunt ea que plene tradūtur ꝑ
Papieñ.in.l.iubemus.iij.col.ꝑ totū.C.
de iudi.qꝺ propter legalitatē hoīs lici
tum est recedere.a reg.iur.

31 ¶ Si mādaui alicui ꝙ emeret vnū fun
dū.et ille emit nomine meo et de pecu
nia sua soluit pretium.nam si steti lōgo
tempore quod nihil dixi.ꝛ ille percepit
fruct⁹ debet fructus cōputare in sortē
ꝛ sic aliꝺ ꝓ alio habere.ita notabiliter
vult Bal.in rub.C.de cōtrahen.emp.in
xv.q.et hoc modo acquiraꝫ feudū absqꝫ
aliqua solutione pretij quod valde te-
neas cordi.

32 ¶ Tene menti vnū qꝺ pulchre decidit
Pau.de ca.i ꝯsi.cxvij.qꝺ incip.breuiter
i casu pñti dicēdū est ꝙ si fili⁹ expsse cō
sensit vēditioni certarū rerū paternarū
facte ꝑ prēꝫ lꝫ videat̄ renūtiasse iuri hy
potece qꝺ hēbat in illis bonis vēditis
occasiōe dotꝫ materne.l.sicut.§.si volūta
te.ff.q̇.mo.pig.vl̄ hypo.sol.nō tñ ꝑ hoc
intelligit̄ renūtiasse doti vel hypotece
q̄ ad alia bona prēs nō vēdita.ꝛ de hoc
dicit esse casuꝫ in.l.iubem⁹.C.ad velle.
quod nota ꝑpetuo.sequit̄ Jas.i.l.si vn⁹.
§.ante ois.ad fi.ff.de pac.asserēs se se-
pe de hoc fuisse interrogatum.

33 ¶ Nobiles ꝑhonorant̄ vt plene ꝑ Bar.
in.l.j.C.de digni.li.xij.ꝛ de nobilib⁹ vi-
de etiā tex.i.l.nobiliores.vbi bal.decla
rat ꝙ trib⁹ modis.dꝛ nobilis.C.de com
mer.ꝛ merc.ꝛ text.i.l.puidēdū.vbi Cy.
C.de postu.Et iō nota qꝺ iferior digni-
tate vl̄ nobilitate pōt ꝑ officiū iudicis
cogi vt cedat maiori i sedēdo ꝛ aliis re
uerētialib⁹ ꝫ Jo.fa.i.§.aliā.isti.de bo.
pos.vbi ꝺt hoc sepe venire de facto in
vxorib⁹ nobiliū q̄rū vna vult prior sede
re i ecclia ꝛ prima offerre dicit tñ qꝺ pp
hoc nō posset agi actiōe iniuriaꝝ ꝑ tex.
no.in.l.iniuriaꝝ actio.§.si q̇s de honori

bus.ff.de iniur. Tū ī hec vlt. Jmmo tz expresse bal.i.l.obseruare.§.anteq̄.i fi.ff. de offi.pcō.ꝛ leg.qꝺ imo pōt agere act. iniuriaꝝ.ꝛ armata manu resistere vt ibi p eū ꝯprobo istud nā honor ꝛ vita cōpa rant.l.iusta cā.ff.de manu.vin.sed pro defensiōe vite licitū ē aliquē occidere. l.vt vim.ff.de iust.ꝛ iur.ꝛ ibi no.& p defensiōe honoris facit qꝺ dicit Bal.i.c.j. circa pn.vi.col.ꝺ pace tenē.q̄ p ꝺfensio ne honoris tui lz inire duellū qꝛ crudel' est q̄ negligit famā suā.c.nolo.xij.q.j.facit et tex.no.in.c.pcipim⁹.xciij.di.qꝺ si iferior vadit temere ad locū maioris dz ide expelli ꝛ pdere locū ꝯsuetū ꝛ vltimū hre qꝺ bn̄ no.ꝯ istos temerarios insolētes tū ꝯtra nobilitatē generis ꝛ p nobilitate respectu ꝟtutū vide pulchꝛū tex. ꝛ gl.i.c.nūq̄.lvj.dist.ꝛ gl.i.c.qm̄ vetus. xxiiij.q.j.ꝛ Ab.i.c.sup eo.i.ij.co.de test. ꝛ attesta.vbi pdicta iura allegat.ꝛ eūdē ab.i.c.venerabilis.in.ij.col.de pbē.vbi oino videas qꝺ no.qꝛ poteris occidere qn̄ orit altercatio iter nobiles ꝛ alias psonas i sedēdo ꝛ aliis reuerētialibus.

34 ¶ Mādā memorie qꝺ si testator reliqt fratrib⁹.xv.salmas vini quolibet anno vt sepe fit ꝛ heres velit ex bonis testatoris dare vnā vineā dictis fratrib⁹ ex q̄ pcipiāt dictū vinū ꝛ eis relinqre curā dicte vinee pōt inuitis dictis fratrib⁹ ꝛ hoc fenore exercētis munificētiā:ita notabiliter Bal.i.l.si qs argētū.in fi.prin. per illū tex.C.de dona.sequunt.doc.i.l. ij.§.j.ff.si cert.pet.qꝺ not.qꝛ quotidianum ꝛ honorabile.

35 ¶ Dictū est vulgatissimum qꝺ in obligatiōe gn̄ali nō veniūt ea que in spē verisimilit' nō esset obligatur⁹ text.est i.l. obligatione gn̄ali.ff.de pigno.cū si.Limita tn̄ singulariter qn̄ nō haberet nisi viam re tm̄ qꝛ tūc obligāe omnia sua intelligitur illa obligata lz in specie non esset obligatui⁹ ꝛ ratio est ne obligatio redderet inutilis et frustratoria.sicut in sili dicit bal.i.l.liberti.circa me.pe.col. C.de ope.liber.qꝺ si filia cedit oīa iura q̄ habet sup bonis pris qꝺ tūc si nullū ius habebat nisi dotis qꝺ illud dicitur cedere ne inutilis sit cessio.allegabat bo. tex.in.l.fundus q̄ locatus.ff.de fund.in

sttu.facit tex.i.l.quint⁹.§.j.ꝛ ibi bar.ff. de aur.ꝛ argēto leg.ꝛ Bal.in.l....ff. de ...tex.ne.i.l.q̄ ... oītos.cū glo.fi.ff.de leg.ij ... net soluere p vsufructuario ... tributis ꝛ ... tale le gatū esset inane ꝛ nullā vtilitatē afferret ꝛ sic recedit a regulis iuris ... sitio valeat ꝛ illū tex.ad hoc ... singularē Are.in.l.huiusmodi ... bar.in.l.his ꝟbis.§.j.ff. ... tas alias solletias.vide ... in.c.in gn̄ali cōcessiōe.de ...

36 ¶ In iudicialib⁹ taciturnitas ... sentis habet p cōsensu et ... vt est tex.noto.in.c.ij.de accusa... cit.l.cū oñdim⁹.§.fi.de fideiussor.... ius intellectu plene scribit i.l.j.in pn. de ꝟ.ob.ꝛ qꝺ pulchre no.Bar.i.l.j.in ... no.in.C.de dila.vbi dt qꝺ si iudex faciat aliquē actū ꝓiudicialē pti pſenti ... tacēdo sibi piudicat ideo debet expresse ꝯdicere.ꝛ ita ꝯsuetudo obseruat ... cere scribi in actis expsse.& hoc ... pſente et nō ꝯsentiente immo expsse contradicēte ꝛ opponēte prout tota die ... dixit tn̄ Bal.in aut.si quis in aliquo.in prima col.C.de edē.quod licet pars cōsentiat publicationi testium si tn̄ testes nō fuerūt rite ꝛ recte recepti talis ꝯsensus non preiudicat ratio qꝛ ex quo ... cit ordo iuris talis cōsensus ... nil debet operari tene ppetuo ... dicta sequit Jason in repeti.l.admonendi.ad fi.xij.col.de iureiur.ꝛ i.l.patronus ... rioso.in.v.ꝛ.vj.col.de his q̄ sunt ... alie.iur.vltra ipsos p isto vltimo ... facit qꝛ si actus sup quo ad ... sus nō tenet nunq̄ nocet ꝯsensus Bar. in.l.si debitor.§.si in vēditiōe.ff.quib.mo. pig.vel hyp.soluitur.quod tenemus.

37 ¶ Nota quod signanter ... Alberic.de rosa.in.ij.parte ... q.clix.que incipit si ex forma statuti ... gātur custodes ꝛc.quod si aliqui ... tati ad custodes castri vel arcis ... runt inter se custodiam nocturnam ... modo quod medietas dormi... dimidiam noctem ꝛ postmodū alia ... dictas si interim occupet illi nō tene... tur.ꝛ hoc dicit de facto contigisse in ...

stodibus cõmunis Bononie qui sic cu stodiebãt imolam ꝛ propter eorũ malez custodiã noctis tempore marchio astẽsis eã inuasit.refert qd̄ ista questio fuit multum ruminata Bononie ꝛ finaliter fuit determinatum qd̄ illi q̃ fm diuisio nẽ noctis poterant dormire nõ tenerẽtur vt ibi plenius per eum qd̄ no.si casus accideret. Amplius dictã decisionem vltra ipsum ꝓcedere in custodibus carceris cum a pari procedunt custos carceris ꝛ custos arcis ita equiparat Bal. in.l.ex diui.C.loca.sequitur Jas.in.l.in actionibus.circa me.vii.co.ff.de in lit. iur. Itẽ vnum diligẽter not.ꝙ ad custodiã fortilicij vel serãrij existẽtis in ciuitate vel comitatu tenetur dñs ad tales expẽsas tpe pacis ꝛ guerre nõ autẽ homines.ita sing.no. Ang.in.l.tutores.ꝑ illum tex.C.de oper.pub.sequitur Jas. in.l.diuortio §.impendia.j.col.ff.solu. mat.asserẽs se alibi illud dictum Ang. non legisse.ꝛ cõsuluisse de facto in questione sibi trasmissa ex pedemontibus quod bene nota.

38 ¶ Nota ꝙ sing.dixit Bald.in.l.nec si volens per illum tex.C.de libe.cã.qd̄ si rex francorũ facit aliquam ciuitatẽ confiteri suã esse et sibi fidelitatẽ iurare cũ sua non sit quod talis confessio ꝛ iuramentum nihil valent.idem dicit in papa ꝛ in imperatore quia tunc redigunt ad instar tyrãni.vñ si ciuitas perusina non esset ecclesie romane omnia instrumenta in contrarium facta essent cassa ꝛ irrita totaliter.ꝛ dicit Bal.hoc ꝑ deo no perpetuo.

39 ¶ Nã regula est vulgata qd̄ ꝑ instrumento presumitur.l.cũ precibus.C. de ꝓba.nã ꝑ instrumẽto due sunt presumptiones qd̄ sit verum ꝛ solẽne fm Bal. in.c.j.§.instrumentum.de natura feu. Item instrumentũ est ꝓbatio probata ꝛ non probãda ꝛ veritas apparens dicit Bald.in.l. imperator.la.j.ff.de sta tu ho.ꝛ in.l.ij.C.qñ fiscus vel priua.ꝛ in l.quoties.C.de iudi.cuz simi.no.tñ esse verum qd̄ ꝓsumatur ꝑ instrumẽto nisi in instrumento aliquid enuntiatiue cõtineretur puta titius filius sempronij: nam illa ṽba non probant filiationem nisi talia verba enũtiatiua essent de substantia vel necessitate.tex.est.in.l.optima.C.de contrahen.stip.ꝛ illum tex.ad hoc reputat singularẽ Bal.in.c.cetera. de testi.adde fortius qd̄ immo si in instrumento aliquid cõtineat assertiue.sz incidẽter puta qd̄ in eo dicatur semproniꝰ qui est ꝓcurator ꝛ aũ adhuc illa ṽba assertiua nõ ꝓbãt eũ esse ꝓcuratorẽ ita dicit no.bal.in rub.C.de fid.instr.quẽ simpliciter sequit̃ pe.de anc.in cle.j.de ꝓba.Ro.in ꝯsi.lxij.qd̄ inci.solũ est videre facit bñ tex.i.l.nec satisdatio.ꝛibi Ang. ff.rem ra.ha.facit qd̄ notabiliꝰ sz Card. florentinus nec forte alibi inuenies.in c.fi.de fi.instr.in vlt.co.in ṽ.vlt.pone ꝙ tabellio ꝛc.vbi refert se als dixisse i facto qd̄ ẽt si notariꝰ diceret i instrumẽto titiꝰ procurator talis vt constat tali instrumẽto manu talis notarij a me viso ꝛ lecto qd̄ adhuc ꝑ ista ṽba nõ dicit̃ ꝓbatuz de mãdato illiꝰ ꝓcuratoris qꝛ esset testimoniũ reddere nõ aũt mãdatũ autẽticare vt ibi pleniꝰ ꝑ eũ vbi dicit hoc esse bñ no.qꝛ sepe de facto occurrit.

40 ¶ Tene mẽti i practica ꝙ pulchre cõsuluit pe.de anch.cõsi.xxxij.quod incipit statutũ in cã in qua agit̃ ꝛc.ꝙ si i cã requirẽte libellũ aliqs porrexerit petitionẽ solennẽ ꝯtinẽtẽ oĩa q̃ sunt de substãtia libelli ꝛ adiecerit clausulã q̃tenꝰ apponit̃ libellis vcz nõ i formã solẽnis libelli.sz q̃lis petitiõis ꝛ simplicis facti narrationis quod ꝓp illã clausulã sup talis petitiõe tanq̃ inepta ꝓcedi nõ dz ꝛ si ꝓcederet̃ iudiciũ eẽt nullũ.qꝛ cũ libellꝰ sit fundamẽtũ ꝛ substãtia iudicij. vt no. c.j.de libelli ob.ꝛ in aut.offerat̃.C.d̄ li. ꝯte.certe ꝑ talẽ ꝓtesta.manifeste apparuit qd̄ noluit istam petitionẽ ꝓducere ꝑ modũ solẽnis libelli.ḡ dato q̃ als talis petitio fuisset apta ꝛ solẽnis postq̃ eiꝰ itẽtio exp̃sse ref̃agat̃ nõ põt sup ea ꝓcedi ꝑ reg.l.mltũ.C.qñ q̃s alteri vl' sibi.c.cũ sup abbatia.d̄ off.dele.itẽ qꝛ cõtinet exp̃ssaz repugnãtiã expresse resultantez ex verbis igitur actꝰ vitiatur.l. vbi repugnantia.ff.de regu.iur. vnde cautela est quod predictis verbis nõ i formã solẽnis libelli sz q̃lis qualis petitionis addat nisi vbi ꝛ quatenus solẽ

nis libellus a iure requireret qd signa in practica qr in facto obtineretur.

41 ¶ Uult no. Bal. i rubrica. C. de fide instru. in. x. colū. ꝟ. quero de tertio qd imbreuiatura notarū recipiat suppletionem renuntiationū ꝛ aliarū clausularū a iure ꝛ a cōsuetudine. de quo etiā per Bal. in. l. in cōtractibus. C. de fide instr. sed vide eūdē Bal. in. d. rub. in. xj. colū. ver. quarto quero. vbi singulariter sentit qd imbreuiatura recipiat talem suppletionē esse verā in eodē tabellione. sz ali⁹ q̄ nō fuit rogat⁹ supplere nō pōt qd nunq̄ exeat mentē tuā qr est valde no. Adde qd idē bal. vr̄ hoc tenere i. c. cū i iure perit⁹. in. ix. co. de off. dele. tn̄ Jas. in. l. argētari⁹. ad fi. j. col. tenet ꝯtrīū. ff. de edē. ꝯtū ad cōsuetudinē notariorum nulla mētiōe facta Bal. i. d. rup. de fide instr. ꝛ hoc mihi placet quo ad alias bn̄ tenet qd nō possit nisi ex cōmissiōe ꝛ ex mādato iudicis videas ipm qui hoc declarat vbi plus ibi i. ij. col. subdit qd ēt virtute illi⁹ dictiōis ꝛc. nō poterit etiā idē notari⁹ extēdere causas in appellatione ab iterlocutoria q̄ nō sunt exp̄sse ꝛ q̄ue debēt inseri iuxta cle. appellanti. de ap. ꝛ si imbreuiatura non sufficit vbi aliq̄d expresse requirit qd bene. nota.

42 ¶ Nā qn̄ due cause cōcurrūt quarum vna p̄dest alia nocet ꝛ materia est indiuidua ꝛ inseparabilis semp attēdit cā q̄ nocet ꝛ non illa q̄ p̄dest. l. iū. §. fi. ꝛ ibi gl. ꝛ Bar. ff. ad silie. l. ij. §. si a pupillo. ff. de vsucap. p empto. l. cū pr. §. meuio. in fi. de leg. ij. sz posses dicere q̄ immo dz attendi cā q̄ p̄dest p tex. in. l. vir vxori. ff. de vsuca. p dona. ꝛ. l. nō intelligit. §. si quis palā. ff. de iure fis. sed qr est materia brocardica. videte Bar. i. d. l. iū. §. fi. ꝛ i. d. l. vir vxori. tn̄ ꝓsupposito qd vera sit regula attēdi debeat cā q̄ nocet et q̄ nō p̄dest dicas esse verū nisi cā q̄ prodest reducat nos ad ius cōe: qr tunc dz attendi cā q̄ p̄dest pbatur ex eo qd singulariter dicit Bald. in. l. si q̄s decurio. ad fi. C. de fal. vbi q̄rit pone extat statutū qd cōtra doctores nō potest inquiri deinde est aliud statutū qd cōtra militem pōt inquiri pone q̄s existēs doctor et miles cōmitit delictū an poterit ꝯ eū inquiri ꝛ concludit qd in cā indifferētē dz attēdi statutū qd reducit ad ius commune ꝛ illā decisionē sequit p̄ac an. i cōmēto. c. canonū statuta. d cōstī. ꝟ. ecce alia q̄stio de statuto ꝛc. qd bene no. Limita etiā nisi cū causa q̄ prodest concurrat fauor validitatis testamēti quia illa tūc p̄ferr̄ qr qn̄ causa q̄ p̄dest est potētior tunc p̄imit illā q̄ nocet. ita voluit gl. in. l. si mater. ꝛ ibi doc. in viii colum. de inoffi. testa.

43 ¶ Si pater promisit dotem filie deinde morietur filio ꝛ filia heredibus institutis on⁹ dādi illā dotē p̄missam nō pertinet ad filiū p dimidia p q̄ est heres. sed tātū est in parte filie. tex. est vnicus in iure i. l. j. §. pe. ff. d colla. dot. q̄ tex. est ad hoc mirabilis ꝛ sing. f'm Ludo. ro. et Alex. in. l. post dotem. in. x. col. ff. so. ma. quod tene menti.

44 ¶ Si testator habebat bona communia p indiuiso cū fratre ꝛ relinquat fratri alimenta de bonis communib⁹ sibi ꝛ fratri totū relictū debebit ab herede de parte testatoris. ex quo simul ꝛ cōiūctis reliquit alimēta i bonis suis ꝛ fris. ita notāter cōsuluit Bar. cōs. qd incipit q̄dam sibi filios heredesq ter. in l. si duobus res. §. heres. de leg. j. qd est p̄ctuo mēti tenēdū f'm pau. de ca. ibi dicētē q̄ q̄ nesciret illū tex. ꝛ illā decisionē Bar. de facili rn̄deret ꝯtrīū sequunt simpliciter ceteri doctores ibi.

45 ¶ No. vnum qd sig. inquit Spe. in tit. de syndico. §. j. ꝛ Bal. in. l. j. ff. de mag. ꝯuc. qd qn̄ creat syndic⁹ ab aliq̄ vniuersitate si sit creatus in causis arduis tūc debēt in instrumēto syndicat⁹ necessario poni omnia nomina creantiū ꝛ nō sufficeret dicere q̄d maior pars constituit istum syndicum vel nominare duos vel tres ꝛ postea subiūcere ꝛ oēs alij q̄ faciūt maiorem partē ꝛc. ira. quia esset ipo iure nullus qr i causis arduis oportet magis deliberate procedere qd bn̄ not. qr al's vidi istd practicari.

46 ¶ De dictione nisi vide per Barto. et alios in. l. si tamen. §. qui inimicitiā. ff. si quis cautio. ꝛ in. l. cautiōe. C. de transactio. vbi papiēses dicūt qd dictio nisi cū sit exceptiua necessario significat q̄

positum antecedētis cui immediate ad uersat vnde si precedit oratio affirma tiua dictio nisi negat et priuat. vnde di cunt esse vnū ad actū practicū summe notādū ex quo poteris magnum hono rē reportare qđ sing. ponit bal. in. c. cuz accessissent. in quinta col. de cōsti. qđ si ego actor facio tibi positionez quod de beas mihi centū ex cā mutui. et tu reus respondēdo positioni dicas nego vel nō cōfiteor nisi probetur. tūc illa dictio ni si ponit et ideo si pbo per testes ederit geminata probatio scz per testes et per confessionē tuā. ex hoc sequit magnus ef fectus qđ si ferat snia cōtra te nō pote ris appellare. qz cōfessus in iudicio nō appellat. l. ij. et l. abstinēdū. C. quō ap. nō reci. et dicit Bal. qđ aduocati iperiti ne sciūt aduertere qđ sit hoc dictū nego ni si probetur qđ nunq̄ oblinioni trades.

47 ¶ Nota qđ sing. vult Ange. in. §. hinc nobis. in. ij. co. i aut. de here. et fal. p glo. ibi qđ qn instrumentū negat pub. et sic negat quē esse tabellionē qđ pbat p iu ramētū ipsius tabellionis iurantis se es se tabellionē cū cōparatiōe lrarū p quē appeat ipz plura instrumēta fecisse qđ nunq̄ exeat mētē tuā qz forte alibi non reperit sequit. Jaso. in. l. barbarius. ff. de offic. preto. vbi post alias materiā no tariorū annectit quē videas.

48 ¶ Scias qđ si mulier cōmittit adulte rium perdit dotem et donationē ppter nup. tex. est i. l. cōsensu. C. de repu. immo fortius pdit et bona paraphernalia. gl. est reputata sing. in. c. plerūq3. de do. in ter vir. amplia et teneas ppetuo cordi q̄ quēadmodū viuo marito pp adulteriū vxor pdit dotē similiter mortuo marito si vidua cōmittat stuprū pdit dotē ita sin gu. cōsuluit Pau. de ca. cōs. cxxj. inci. reuo cat in dubiū vbi plene arguit ad ptes i ter cetera allegat bonū tex. cū glo. in. l. pe. et ibi Bar. ff. de adul. qđ q̄ offendit ex adulterio cōstāte matrimonio ille offen dit ex stupro viduitate durāte nota p petuo istā decisionē qz plerūq3 cōtingit viduas stuprari qz nō posset petere do tē ab heredibus. istud idē tz Pau. i. l. soro rē. C. de his q̄ vt idig. et i. l. fideicō. C đ fi deicō. istā deci. repbēdit alex. in. d. l. so

rorē. mouet: qz iura loqntia de pnutiōe dotis loquunt in adulterio et sic viuēte marito ergo cū sint penalia nō debēt ex tēdi. sed Alex. nō videret pdictū cōsiliū Pau. nec facit mētionē de ipo vbi pau. format istud arg.

49 ¶ Nota regulā in qđ illud qđ nemini nocet et mihi pdest de facili cōcedendū est. tex. est i. l. j. §. idē aūt aqua. ff. đ aqua plu. ar. et tex. not. in. l. ij. §. idē varius. in fi. eo. ti. de quo dic p doc. in. l. ij. i prin. nec co git. ff. so. ma. et p Bart. in. l. j. C. de meto. li. xj. et qđ tenet Bar. i. l. nō modus. C. de fui. et aqua. et in. l. quominus in q. fi. prin. ad fi. ff. de flumi. p ista regla facit qđ qn nulli principalr pnudiciū infert et est cō modum alicuius tunc dictū vnius testis tm̄ facit plenā pbationē puta qđ aliqs sit baptisatus vel eccla cōsecrata. c. cum itaq3. et c. pnulos. de cōse. di. iiij. gl. i. c. lz vniuersis. in glo. fi. de test. glo. not. in c. nup. in prin. numerus. co. tit. Spec. in ti. de teste. §. restat. in. ix. et xvj. fal. et per il las gl. in spē infert Bal. i. d. c. lz vniuer sis. et in. d. c. nup. qđ clericatus pōt pba ri p vnū testē solū qz actus iste de se et sui natura ispecta nō pncipalr pnudicat qđ valde no. qz multū limitat reg. qđ vni te sti nō debeat plene credi etiaz si sit ma gne dignitatis. l. iurisiurādi. C. de test. cū simi. adde etiā q̄plures casus in qui bus vni testi plene credit quos refert Jas. in lectu. l. admonēdi. in fi. xxvj. col. et in repe. circa fi. xcvj. de iureiu.

50 ¶ No. pulchrā cautelam qn eris aduo catus rei quem actor fecit cōueniri co ram iudice incōpetēti credens qđ esset iudex competēs rei. nam cum cōpares p reo non debes opponere excep. iudi cis inōpetētis put faciunt pcuratores nō cauti qz hoc modo istrueres actorez vt conueniat te coram iudice cōpetenti vnde nihil opponas super incōpeten tia iudicis sed patiaris qđ fiat pcessus vnde quādocūq3 potes opponere qđ p cessus est nullus. ita dicunt doc. in. l. si p errorem per illū tex. in verbo nihil va lebit quod actū est. ff. de iuris. om. iud. et hoc modo fm eos poteris trahere acto rem ad concordiaz dicunt tamen quod licet ista cautela sit honorabilis tamen

in foro penitentie est abstinēdū ita Cy. in.l.vnica.C.vt q̄ desunt aduoc.addunt doct.p ista cautela facere quod i simili dicitur quando actor pducit libellū obscuruz vel incertum vel alternatiuū nō debet re⁹ petere vt libell⁹ declaret.sed debet simpliciter opponere qd̄ libellus nō pcedit qr male cōcept⁹ est ita magistraliter Spe.in ti.de libel.pcep.§.ii.v°. cautus sis tamē qd̄ nota qr pcuratores nostri communiter errant.

51 ¶ Tene menti quod si laicus commiserit delictū ⁊ formata in eum inquisitione vl' secuta condemnatione efficiatur. clericus vel religiosus per talem mutationem fori non impeditur iudex secularis eum punire.vt per Bar.⁊ alios.i l.cum quidam.ff.de iurisd.om.iu.⁊ in.l. j.ff.de penis.facta tū prius degradatione a iudice ecclesiastico.Limita tū singulariter nisi fecisset votū clericat⁹ vel intrādi religionē anteq̄ delictū cōmitteret.tunc nullo modo pōt puniri p iudicē secularem.quia si votū trahatur retro ita singulariter tenet bal.i.l.j.C.an seruus ex suo facto qd̄ valde no.qr posses quē euadere in practica a pena mortis.pmaxie qr hic staret iuramēto suo an votū emiserit añ cōmissum delictū. sicut stari dz iuramēto de aliis q̄ dependēt a volūtate vel cōscia nostra gl.⁊ doc. in.§.alie.insti.de act.⁊ gl.in.c.significasti.el.ii.de homi.Bald.in.l.interdū.§.q̄ furē.ff.de fur.vbi notabilr limita.

52 ¶ No.qd̄ p pulchre decidit ange.in.l. mora.in prin.ff.de vsur.vbi refert fuisse determinatū in cōtingentia facti p quēdam egregiuz doctorē in casu quotidiano.aliquis erat accusatus p quodā delicto p quo veniebat imponēda magna pena pecuniaria.ita qd̄ oportebat eum dare fideiussorē alias fuisset incarceratus iste rogauit amicū vt p se fideiuberet qui pmisit vbo ⁊ nō animo se facturum.vñ talis amicus incontinenti fuit ad iudicē apd̄ quē debebat fideiubere ⁊ dixit ei dñe iudex talis rogauit me vt p eo fideiuberē corā vobis ego nō sum ausus denegare ⁊ ei promisi p tāto salua reuerētia protestor quod si me receperitis i fideiussorē nō volo teneri fuit delictum illud [illegible] nem factā iudici [illegible] si postea fideiubeat qd̄ non [illegible] qd̄ no.quia quotidianum est [illegible] pacientes.l.nō solū.§.mori.ad [illegible].xii.col. ff.de noui ope.nuntia.

53 ¶ No.c.[illegible] singulariter decidit Bal.in.l. j.C.de iure fi.li.x.qd̄ substitutio pupillaris facta per patrem [illegible] ⁊ mendaciū filio valāc [illegible] valet ⁊ tenet qd̄ potius tene cordi qr [illegible] alibi illā decisionem.

54 ¶ Tene mēti vtilē cautelā [illegible] qd̄ si filius fa.studes [illegible] bus habeat libros pcipuos [illegible] q̄ [illegible] sibi a patre donatos.Tu [illegible] quādo pater p filio studēti emit libros q̄ nō efficiunt sui pprii nisi efficiat doctor qr tūc lucrabit.vt p bar.⁊ alios.i.l. j.§.nec castrēse.ff.de colla.bo.[illegible] vero in.l.filie.licet i.ii.co.C.de colla.[illegible] cūt qd̄ filiusfa.cleric⁹ studens lucrabit libros ⁊ statiz donatio facta p patrē valet irreuocabiliter ac si esset [illegible] doctor.vbi pbāt dicētes esse [illegible] nē ⁊ vtilē ⁊ plus putāt istud [illegible] cedere i clericis beneficiatis.[illegible] clericis prime tonsure ⁊ ibi [illegible] q̄ nūq̄ exeat mētē tuā qr poteris [illegible] cta cautela ad lucrandū libros [illegible] res tibi a patre donatos.cū eris scholaris accipias primā tōsurā ⁊ dicunt ibi papienses qd̄ ista simplicibus legistis videbuntur noua.

55 ¶ No.bñ qd̄ si vulnerat⁹ etiā existens in articulo mortis inculpauerit aliquē quod eum vulnerauerit nō statur eius imputationi.l.si quis in graui.§.j.[illegible] sille.⁊ ibi ang.Adde etiā qd̄ talis [illegible] tio vulnerati ꝯ inculpatū nō facit [illegible] ciū sufficiēs ad torturā.sz sola presumptio q̄ est minor idicio ita dt gl.[illegible] mī.C.de calūnia ⁊ ibi Ang.sequit [illegible] ꝯs.xiiii.in.iii.vol.[illegible] pōderatis [illegible] tis ⁊c.tū eꝯ si aliq̄s sit accusat⁹ de [illegible] nere captus ⁊ vulnerat⁹ excusauerit [illegible] stat exculpationi vulnerati q̄tū ad [illegible] effectū qd̄ sz sint indicia ꝯ accusat [illegible] [illegible] ctñ sufficiētia ad torturā.tū [illegible] [illegible] su ex talib⁹ idiciis torq̄ri nō poterit.qr hz testimoniū innocētie p se.l.paul⁹.§.

vi. addita ad bart. in d.§.j. q[?] incipit si quis [illegible] l. si quis in graui

j.ff.de bo.li.ita singulariter tenet Bald. in.l.j.vltima col.C.cōmunia de leg.dicit tamen q̄d si cōtrarer de crimine debet puniri i per.l.secun.lez ad sillic.sequitur Jas.in.l.j.ij.col.ff.de eo per quē fac. erit. Tu adde vltra ipsos ibi quod si iudex inquirit contra aliquem de furto et compareret dominus et eo iurate qui dicat furtū fuisse factum sua voluntate quod nō impeditur iudex a procedēdo in inquisitiōe.ita tenet Bar.i.l.inter oēs.§.recte.ff.de fur.Sali.in.l.si nō conuicij.C.de iniur.et istud dicerē pcedere qñ essent tñ indicia etiā sufficiētia ad torturā qz tūc nō posset torqueri nec puniri p id q̄d.s.dictum est.quod no.

56 ¶ Perpetuo signabis vnū dictū Bart. in.l.frater a fratre.de cōdi.indē.dū susti net gl.ista rōne qz q̄s donat alicui de re bus obligatis in dubio presumit donare aio cōpensandi et extinguēdi debitū. q̄d tene mēti.nā ex eo pulchre isfert ibi pau.de ca.i pe.co.ad fi.q̄d si de certa pecu.vl'd certz fruc.dz tibi fieri solutio alicui⁹ debiti et debitor donet tibi de illa pecunia vel de illis fructib⁹ ista donatio nō remanet in vim pprie donatiōis sz cōpēsat et extinguit debitū. Et ex hoc infert q̄d si debeo tibi.x.saccos frumēti q̄d nascet ex tali fundo et natū est frumētū cētū saccoꝝ et ego tibi creditor bono simpliciter quinqz saccos frumēti.et volūt Bar.et pau.de ca.q̄d isti quinqz sacci expresse donati nō cedūt in donationē sed in solutionē debiti vertantur et debitūz extinguāt in quinqz et ita ptrāseūt doc. limitat tñ ibi Fulgo.vt istud pcedat.qñ donatio fit sub nomine quote per tex.in l.hereditatē.de dona.sed si sub nomine quātitatis tunc nō caderet in cōpensationē.alleg.l.si debitor.C.d sen.pas.et.l. si legatis.§.nullū iteresse.ad treb.Jas. tñ in.d.l.frater a fratre.l.ij.lec.i.xxv.colū.ad fi.dicit opi.Bar.et cōez.videri sibi durāt et p oēm sensū naturalē.vñ putat sic dicēdū q̄d si debeo tibi decē q̄ debent solui ex certa pecunia vl'ex fructib⁹ alicuius fundi et do simpliciter quinqz ex illis saccis frumēti nati in.d.fundo dñs credit istā dationē fuisse factam animo compēsandi et tunc pcedit opi.Bar.sed qñ quis expresse donaret in cleris nō est opus cō.ecturis nec presumptio cadit.s. qz donatio intelligat facta animo cōpēsandi nō credit q̄d in verū aliter si diceretur eundē ad nidū q̄d si debeo tibi.x. ex fructib⁹ istius fundi q̄d nō possez donare mei quinqz vltra debitū si vellē sz tamē possum dicere q̄d distinctio Jaso.nō haberet dubiū qñ simpliciter darē cum nemo presumat velle iactare suū.l.cuz de indebito.ff.de proba.et magis presumat fatuitas q̄ donatio.l.generaliter. vbi Bal.C.de nō nu.pecu.et pcedat cōmunis oclusio absqz ista distin.aliqua.l. nō pb ita.et ideo cautela esset q̄d creditor expresse diceret q̄d nō fieret animo cōpensandi et appareret per testes vel alio modo quod no.

57 ¶ Qualiter tutores vl'curatores tenentur habere.in.l.j.C.de trāsac.no.tamen singu.cautelā ad excusationem tutoruz vel curatorū vt sint cauti quando faciūt aliquem actum et est dubiū an possit nocere pupillo q̄d faciant cum cōsensu matris pupilli et attinētium tunc licet male succedat pupillo ipsi nō tenebuntur glo.est not.in glo.magna.in.l.ij.in vers. pupillo.circa me.C.de his qui.vt indig. et ibi Pau.de cast.dicit istā gl.ad hoc eē sing.et ibi bal.i.iij.op.et in rub.C.de pe. tu.qui male.in.Sali.in.l.si.e.ti.cū si.facit qui tutor potest celebrare mutuum et quoscunqz contractus dūmodo valez et bonasi.de.t.nō astimo.ff.d adm.tu.no. glo.in.l.quoties.§.nō tñ.e.ti.gl.in.l.cū ipe.C.de pie.empti.do.in.l.singularis. ff.si cer.pe.et ibi.Jas.refert vnū casum singu.in quo solus tutor pōt indistincte emere rē pupilli qñ pupill⁹ vēdidit rē suā vni tertio cum autoritate tutoris et decreto iudicis et fuerit pupilli sui solēniter alienata tūc si ille tertius nō soluit pretium pot.ū solus tutor talē rē emere ex quo semel facta est alienatio. pis.tex.est valde singu.in.l.tutor rerū. ff.de admi.tu.quem No.in.d.l.singularis.et sequitur singu.et Bartol.in.d.l.tutor rerū.sed qñ dicatur palam fieri et quando nō declarat Bar.in.l.frater a fratre. in.xv.col.ver.extra quero quid in pcia cu empti.q̄d.de cōdi.indebi.vbi singu.

lariter dicit qđ cõtractus dicit bona fi-de fieri qñ fit interuenientib⁹ cõsangui neis ꝛ amicis pupilli.l.trãsactiõe.C.de transactionib⁹.vel quando fit in ꝑsen-tia sollus iudicis.l.ii.in prin.ff.qđ me-tus causa.teneas ꝑpetuo cordi istud vl-timum dictum de iudice.sequit Jmo.in l.j.§.fuit quesitum.ad trebel.in.iij.col. Alex.in.l.transactione.C.de transac.fa cit qđno.doc.in.l.pacta nouissima.C.de pact.quod omnis met⁹ ꝛ omnis dolus ꝑsumitur cessare quãdo interuenit pre-sentia iudicis q̃ omnia valde nota.Li-mita tamen singulariter vltra docto.in locis supra allegatis ꝫ bal.i.l.tutores. ff.de ꝯtr.tut.vt procedãt in maioribus iudicibus.vt in preside ꝑtore ꝛ similib⁹ quia lex ꝑsumit qđ maioris iudicis fa-ctum sit rite factum.qđ secus est in ma-iorib⁹ magistratibus prout magistrat⁹ municipales vel pedanei.quia nõ tãtũ presumitur pro eorũ decreto.ꝛ ista sunt verba Azo.in.summa.C.de tu.ꝛ cur.qui nõ satis.ꝛ qđ ita intelligit.§.nos aũt.in sti.de aut.tu.qđ no.ꝑpetuo qꝛ magna ꝛ singularis limitatio est ad ꝑdicta.seqt Ja.i.c.j.circa mediũ.4.q̃ feu.dare pos.

58 ¶Lꝫ iudex secularis de causa spiritua li cognoscere nõ possit vt ꝑ Alex.i.l.ti-tia.ff.so.ma.tñ vltra limitatio.datas ibi ꝑ Alex.ꝑ papié.in.l.quoties.i.iij.col.C. de iudi.vbi inter alia dicunt vnũ valde notãdum ꝙ qñ ꝑ statutũ ciuitatis instru mẽtũ ꝑsumeret vsurariũ ꝛ pars funda-ret se in dicto statuto cum sit questio iu ris municipalis ꝛ nõ canonicalis põt iudex laic⁹ cognoscere:ita referũt Pau. de ca.cõsuluisse.ꝯsi.lxxj.inci.visis ꝛ põ deratis ꝛc.in.j.col.qđ no.vnã tñ ꝑpe-tuo not.in practica ꝫ Alex.in.d.l.titia in.iiij.col.ad fi.qđ iudex.secularis corã quo tales exceptiões opponunt remit tẽde ad forũ ecclesiasticũ debet opponẽ ti statuere terminũ ad ꝑducendũ coraꝫ eo capitula q̃ vult ꝓbare in curia eccle siastica vt videat an capitula releuent ꝛ si nõ releuẽt ad vlteriora procedat qđ nũꝗ͂ exeat mentem tuam.

59 ¶Dñi terraꝝ sine causa mercatores fo renses expellere nõ possunt.ꝛ nõ rece-dẽtibus bona auferre.qꝛ mũd⁹ est oib⁹

cõis patria ꝛ ideo nisi ex cã expelli non possunt ex q̃ bãniri possent.nã expellere ꝛ interdicere est pena q̃ sine causa impo ni nõ dꝫ.l.relegato.ꝑ.de iter.ꝛ releg.vẽ turis aut ad patriã alienã bene ingress⁹ interdici põt.arg.ff.de seruit.rust.pdi.l. diu⁹.ff.de vsufru.le.l.heres.ff.si serui. vẽ.l.sicut.§.aristo.postꝗ͂ aũt venerunt ꝛ ingressi sunt sicut reliquus popul⁹ sunt ꝛ tam cõtra naturalẽ equitatẽ ꝗ͂ contra bonum pub.est si expellant.ita notãter tꝫ Bal.in.c.j.§.j.de forma vide i vsi.feu. facit qđ forti⁹ voluit Old.cõsi.lxxvij. inci.q̃rit an princeps ꝛc.ꝙ princeps nõ põt expellere iudeos ex suis ciuitatib⁹ nisi ex iusta causa.ꝛ sequitur Jas.in l.cũ seruus.§.cõstat.in.vij.col.post prin.de lega.j.adde Jmo.in.c.qđ sup.de voto. facit qđ habetur in.l.spadonẽ.§.is abs. ff.de excu.tuto.vbi Bal.dicit qđ appel-latione habitatorum veniunt iudei.

60 ¶Legitimatio non pẽdet a sola volun tate patris qꝛ requiritur ꝙ legitimet ꝑ rescriptũ vel ꝑ subseq͂ẽs matrimoniũ vel ꝑ dationẽ curie.vt habet i aut.qui. mo.na.effi.leg.tñ ex sola nolatione quã pater facit de filio naturali i testamẽto appellãdo eũ simpliciter filiũ:eũ leg-gitimare.vt est tex.in aut.item si qs.C. de natu.lib.qđ est verũ qñ fili⁹ naturalis fuisset nat⁹ ex tali muliere cuꝫ qua pater potuisset honeste ꝯtrahere matri moniũ:sec⁹ si ex muliere cũ qua pr̃ non potuisset honeste ꝯtrahere mr̃imoniũ. puta qꝛ meretrix ꝛ pater honest⁹ ita sin gu.Bar.ꝯsi.inci.narucius coraducum. sequit Ange.in.§.j.in aut.qui.mo.nat. effi.legi.et in.§.ad hec.in aut.vt licet matri ꝛ auie.Scđo limita ꝑ Bal.in.l. lud.de ꝑsum.vbi no.dt ꝙ si qs suscepit filiũ naturalẽ ex femina cũ qua põt ho-neste nubere certe nõ põt filiũ naturalẽ legitimare nisi ꝯhẽdo matrimoniũ.iđ aliter tũc legitimare nõ posset:ergo nec per nolationẽ filij.ego tenerẽ opi.Bar. qđ immo posset aliter ꝗ͂ ꝑ matrimoniũ legitimare qꝛ tex.est expressus i.d.aut. Item si quis.lo.ij.de natu.lib.

61 ¶habes glo.cõiter approbatam in.l. lucius titi⁹.ꝛ ibi Barto.ff.de here.insti. ꝙ si testator instituit filiũ heredẽ ꝛ rõe

cesserit sine liberis substituit gaium qd si habebat filios superstites tacite non intelligũtur ex testõ substituti sed ab intestato. quam glo. signa ⁊ tene menti qꝛ effect⁹ est magnus ſm Bar. ibi. Limita tñ sing. Ange. quē ibi papiēses sequunt in. l. legatis. C. de lega. pcedere i hereditatib⁹ sec⁹ in legatis: nã pone testator legat rē alicui ⁊ si decesserit sine filijs substituit in illa re gaiũ. iuxta. l. si legata. e. ti. de le. pone ꝙ moriat̃ cũ filijs certe filijs intelligunt̃ tacite substituti ex dispositiõe testatoris. ⁊ ratio diuersitatis est inter hereditatē ⁊ legatũ ſꝫ Ange. qꝛ hereditas nõ põt relinqui nuda. sed legatũ sic iõ in legatis sufficit nolatio filioꝝ ꝯditiõalis in qua bñ sumeret̃ arg. a ꝯrio sensu ergo si habebit filios si lij admittent̃ substitutio excluso. ⁊ dicit Ang. se ita ꝯsuluisse qd valde no. qꝛ pulchra ⁊ vtil' ē limitatio ad cõem ꝯclusionē

62 ¶ Scholares tenēt defendere opi. preceptoris sui. l. dicere. §. si arbit. ⁊ ibi barto. ff. de arbi. in tãtũ quod egregie dicit Ab. in. c. j. in. vj. col. de post. ꝑla. ꝙ iudex qꝛ iudicauit ſꝫ opi. magistri sui q̃uis sit contra cõem opi. excusat̃ in syndicatu a cõdēnatiõe expensarũ. qꝛ vt discipulus ꝓbabiliter secut⁹ est opi. doctoris sui ꝙ tamē itellige qñ ille est solēnis doctor ꝑ id quod habetur in. c. cum beatissimus. xxiij. q. j. intellige etiã dũmodo ille doctor nõ sit solit⁹ tenere opi. isolitas. ita dicit Bal. in. l. fi. in. ij. col. in fi. versi. q̃ro nũquid peritia iudicis ꝓsumat̃ ⁊c. C. de pena iudi. qui ma. iudi. Et ad hoc adde Pe. de anch. in ꝯsi. cccviij. incip. ad hoc ꝙ scholaris nõ põt vocare in ius magistrũ suũ sine venia. Bar. ⁊ doc. in. l. generaliter. de in ius vo. subdit tñ ab. in. d. c. ꝙ immo discipul⁹ dꝫ seruata tñ ꝟitate sequi doctorē suũ in practica vñ refert Aristotelē reprobantē quandã opi. Platonis magistri sui dixisse. amic⁹ plato sed magis amica veritas.

63 ¶ Fere ꝑ totã italiã est statutũ ꝙ in causis criminalib⁹ null⁹ audiat̃ ad aliquã exceptionē. nisi inculpat⁹ ꝑsonaliter cõpareat ⁊ ponat se in carcerib⁹ ⁊ hoc habetur etiam de iure cõmuni. l. penult. §. ad crimen. ⁊ ibi doc. ff. de publi. iud. ampla etiã. d. §. crimē. i eo q̃ haberet duas qualitates puta qꝛ ꝓcurator item ⁊ coniuncta ꝑsona qꝛ etiã non admittetur ita no. Jas. in. l. cũ rem. ꝓ illũ ter. C. de procur. qd est valde no. ꝓ ampliatione. d. §. crimen. adde tñ qd in causa in qua q̃ nõ põt soluere pecuniã fuit i corp⁹. l. fi. de in ius vo. põt interuenire ꝓcurator q̃ al's in causa criminali non admitteret̃. d. §. crimē. Jas. in. l. si q̃s nec causaꝝ. in fi. ij. col. ff. si cer. pe. ⁊ in. l. cũ rē. C. de ꝓcu. sed in ꝯriũ facit qd no. Bal. in. l. j. in. ij. col. ff. de cu. reo. vbi dicit ꝙ si venit imponēda pena pecuniaria ⁊ i defectũ venit imponēda pena corporalis qd dꝫ ꝑsonaliter retineri et̃ si velit dare fideiussores idoneos vel facere depositũ de illa pecunia de qua venit condēnand⁹. ⁊ sic nõ attendit̃ causa principalis q̃ est ſꝫ Jas. pena pecuniaria ⁊ sic cũ sit criminalis ꝓcurator nõ admittit̃. pro Jas. tñ facit qd vult Bal. j. l. ij. in ꝟ. quero vtrũ excõicatus. de pub. iud. qd si ꝑ statutũ bannitus a cẽtũ libris. ꝫ. põt ipune occidi pena nõ censet̃ capitalis ⁊ sic põt admitti ꝓcurator ex quo bãnũ ⁊ illa pena nõ est perpetua ex quo põt q̃ncunqꝫ euadi soluēdo pecuniã tñ ꝯriũ tenēt Ange. Imo. ibi ⁊ Jas. in. d. l. cũ rē. Bal. in. l. reos. in iiij. co. C. de accu. distinguit aut pena ꝑsonalis imponit̃ ob defectũ pene pecuniare ⁊ imponit̃ ꝑ eandē legē ⁊ dr̃ crimē capitale nec admittit̃ ꝓcurator aut pena corporalis nõ imponit̃ per eandē. l. ſꝫ venit ex. l. quicũqꝫ. C. de seruis fugi. ⁊ tũc nõ dr̃ crimē capitale ⁊ admittit̃ ꝓcurator ⁊ sic potes colligere ꝯcordiã ꝙ in ꝑmo casu ꝓcedat opi. Bar. i. d. l. j. cũ sit imposita pena ꝑ idem statutũ scđo casu ꝓcedat opi. Bal. ⁊ Jas. vide tñ bar. i sua questiõe quotidiana plenius distinguentē in. l. itē liberatur. §. j. ff. q̃. mo. pi. vel hyp. so. vbi distignit. aut statutũ dicit ꝙ cõdemnetur in certa quantitate quã si soluere non poterit amputetur sibi pes ⁊ tũc datis fideiussorib⁹ idoneis dꝫ relaxari ⁊ sic in isto casu nõ ꝓcedit qd dicit in. d. l. j. aut statutũ dicit ꝙ cõdēnetur in certa quãtitate quã si nõ soluerit amputet̃ sibi pes ⁊ tũc non dꝫ relaxari datis fideiussorib⁹. ⁊ sic ista sua distinctio vi-

det aliq̃tulũ obstare distinctiõi Bal.qꝛ Bar.vult in pmo casu sue distinctionis q̄ pcurator admitti possit cũ possit rela xari ꝛ tñ ibi pena corporalis imponit per idẽ statutũ ꝛ i dispositiõe cogita. Adde quod lʒ in causa criminali ex forma sta tuti vel iuris communis nullus debet au diri ad excep.opponendas nisi inculpa tus psonaliter cõpareat.tñ cautela est q̄ non opponantur excep.sed cõpareat aliquis ꝛ imploret officiũ iudicis qđ ex officio recipiat informatiões sup inno cẽtia inculpati fʒ qđ in ista schedula cõ tinet.lʒ eñi statutũ excludat excep.non p hoc excludit officiũ iudicis.ita tenẽt plures doc.quos refert ꝛ sequit̃ Ias.in l.vbi pactũ.in.iiij.co.cũ se.C.de trãsac. vbi hoc multifariam cõsi. mat.subdit tñ q̄ ista cautela nõ valeret qñ statutũ di ceret nõ admitti exce.vel defẽsiões:nã propter verbũ defensiones excluderet̃ etiã offm̃ iudicis fʒ Bar.in.l.j.§.ꝛ pui. ff.qđ vi aut clam.ꝛ i specie Ang.i.l.gla ne.ff.de pe.here.qđ bene no.pdicta.

64 ¶ Nota q̄ mirabiliter decidit Bar.in l.iij.p illũ tex.in prin.ff.de lega.presta. quod si statutum prohibeat ne quis cõ trahat cũ bãnito sub certa pena si aliqs ꝯtraheret cũ filio vl̃ seruo bãniti q̃uis acquirat bãnito nõ incidit in penã per illum tex.istam mirabilem decisionẽ vi det sequi Ias.in.l.si is qui.circa mediũ iij.col.ff.de vulg.ꝛ pup.vbi videtur cõ probare:tñ idẽ Ias.in.l.gallus.§.quid si is.in.vj.col.p totum.ff.de libe.ꝛ post hu.tenet cõtra Bar.ꝛ in.l.si mihi ꝛ tibi. §.regula.de leg.j.quod nota quia pote ris addere ad Bar.

65 ¶ Nota illud qđ singulariter dicit Ab. in.c.literas.in vlti.no.de resti.spo. qđ vxor nõ est marito restituenda si nõ po test secure cuʒ eo morari absq̧ periculo psone nec remedio cautiõis potest suf ficiẽter puideri.immo hoc est sufficiẽs causa remouendi eam ab eo ꝛ separãdi matrimonium quo ad torum.ꝛ idem di cit esse in marito respectu vxoris vt si i sidiat̃ vite mariti ꝛ eũ veneno interfice re tẽtauit neq̧ potuit refrenari põt eijci põt:ꝛ petẽti restitutionẽ obstabit exce ptio:idẽ ẽ Ab.i.c.j.de diuer.ꝛ l.si quẽ admodũ.§.illud.in ff.de iureiu.qđ tene mẽti qꝛ habes casũ in quo ꝯtra volũta riã licitũ est cõiugi diuidi ab alio cõiuge.

66 ¶ Tene menti mirabilem cautelã quã refert ꝛ sequitur Ias.in aut.sacramẽta puberum.C.si aduer.vẽ.q̄ qñ minor cõ paret iudicio sine curatore faciat eũ iu rare de nõ veniendo ꝯtra pcessum ꝛ sen tentiã.nã si minor iurat valet iudiciũ sententia ꝛ processus.ꝛ ita limitat̃ tot9 titulus.C.qui legi.pso.nõ hab.refert ta mẽ Bar.limi.in cõsi.qđ incipit benedict9 de sudario ꝛc.vt pcedat qñ verba iuramẽ ti sunt ꝯcepta i futurũ puta q̄ minor iu rauit nõ ꝯuenire iudicio ꝛ tunc pcedit quod dictũ est.Sed si minor aliquid cõ fessus est i iudicio qđ sit de pñti vel de p terito:ꝛ iurauit puta ꝯfessus est pecunia nẽ cũ iuramẽto esse verã tũc nõ hʒ locũ d.aut.sacramenta.ꝛ mouetur q.d.aut. tantum loquit̃ qñ iuramẽtũ concipi in futurum secus aũt quando cõcepit̃ de presenti vel de preterito.qđ valde no.

67 ¶ Scire debes q̄ confessio facta corã solo notario maleficiorum absente iudi ce vel corã iudice solo nõ in forma iudi cij q̃uis nõ plene pbet tñ facit iudiciũ sufficiens ad torturã.fm Bal.in.l.fi.de mus.C.de lib.causa.ꝛ in.l.pe.C.de fide ius.ꝛ in addi.Spec.in tit.de cõfessio.in ver.cõfessio ista.Limita tñ singulariter per Bal.in.l.j.in pe.col.C.de cõfes.qñ talis confessio fuerit reuocata.vnde si eum cautus sit aduocat9 qđ faciat illũ reuocare talẽ confessionẽ quam poterit reuocare etiã nõ aliter de errore docẽs cũ sit ꝯfessio nudi facti iuxta.l.error in materia.C.de iur.et fact.igno.qđ nota ppetuo quia in practica posses eruere amicũ a tortura.alias limita.vide glo. in.l.magistratibus.ff.de iuris.omniũ iu. Adde etiã qđ si minor.xxv.annis ꝯfes sus est in iudicio delictũ de q̃ aliter nõ erat pbatum debet restitui in integrum aduersus talẽ cõfessionẽ absq̧ aliqua pbatione alicuius erroris.quia in hoc apparet eũ eẽ lesuʒ.ita sing.dicit Ang. in.l.certuʒ.§.in pupillo.de ꝯfes.allegat tex.cũ glo.ij.in.c.ij.de in integ.resti.in vj.sequitur Alexan.in.l.nã ꝛ postea.§.si minor.in pe.co.ff.de iureiu.ꝛ i ꝯsi.xcvij.

in.ii.volu.inci.cū inquisitiōis formate.

68 ¶ Nota q singulariter decidit Ro.cō si.cxviii.inci.circa primum quo queritur &c.in vltimo dubio.vbi qrit si sunt duo socij vnius mercātie q posuerūt pecuniam cōmuniter ad mercādū vn⁹ ex istis exercebat mercantiā vel stabat ad fundicū ad vēdēdū alia nō impediebat se.iste petit ante omnia tm̄ salariū q̄tū daretur vni institori dicit Ro.qd de tali salario iure cautū nō reperitur.sed tn̄ putat q ratione opere & industrie psone illius socij in diuisiōe societatis pl⁹ illi attribueretur q̄ alijs p.l.si non fuerit ff.p socio.cū alijs per eū allegatis qd bene nota.sequūtur pepicses in.l.illud in pe.co.ad fi.C.de colla.vbi i simili ponunt nōnullas questiōes.

69 ¶ Pone reus vult facere examinari testes ad perpetuā rei memoriā iuxta.c. qm̄ frequenter.vt lite nō cōtes.qs erit iudex [illegible] de bo.in c.si clericus laicū.et de foro cpe.tenet qd e iudex ille q ie cā cognoscere haberet.& ita sing. tenet Bar.i.l.cū pi.§.trāsactiōes.& ibi doc.sequūt.ff.de trāsact.Limitat tamē Ang.& Ja.ibi nisi necessitas vrgerat ad examinādū testes i alio loco et necessitas nō subiacet legi.l.j.ff.de offi.pcōsul.& dicit Ang.et alios vadūt observanantes [illegible] notabi.in.l.quoties.C.de naufra.li.xj.Secūdo limitat doctrina Bar.ex eo qd dr Bar.in.l.si qs nauicularius [illegible] tex.C.de naufra.li.xj.vt si mercator habebat merces cū periculo & i loco multū remotis casu peruenit potest ibi facere examinari testes ad perpetuā rei memoriā.& illā decisionē exclamat [illegible] ad celum in rep.l. [illegible] de viro.in.iiii.fallen.ff.solu.matri.sequitur alex.in addi.ad Bar.i.d.§. trāsac.sed ista limitatio vr eadem cum prima propter necessitatem.

70 ¶ Tene menti in practica quod egregie cōsuluit Ang.in cōs.j.quod incipit porrecta fuit petitio in.ii.co.qd si reus faciat oppositiones cōtra testes q non sunt ei exceptione maiores ista est inepta exceptio & nihil valet cū sit obscura q dicēdo nō sunt denotat p̄sens tps.et sic stat simul q nūc non sunt ei excep. maiores & tn̄ fuerūt tpe eoꝝ depositiōis immo fortius dicit Ang.in cō.ccc[illegible].qd incipit factū tale est &c.qd etiā re⁹ excipiēs dicat q nō sunt nec fuerūt ei excep.maiores adhuc nō ob.talis excep. qd illa vba fuerūt cōiūctio sit p̄teriti tpis tn̄ pōt intelligi post depositū testificatū vt ibi sing.p eū q [illegible] mētem tuā & qn̄ exceptio obscura vl generalis nō releuat vide plene p pepicses i.l.muliertextores i.ii.col.vbi limitāt.ff.de leg.j.

71 ¶ Tene menti [illegible] pone pater hz filiā cuius mater est mortua.& sic hereditas spectat ad filiā & pr̄ pmittit filie mille ducatos cōputato eo qd filia posset habere de bonis p̄ris vel matris vel alr̄.Egregie cōsuluerūt doc.perusini q nō obstātibus talib⁹ verbis filia habebit mille ducat.& pōt petere & etiā cōsequi hereditatē matris.& de hoc dicūt esse tex.sing.in.l.fi.C.d do.pmis.vbi dr q si pater dicat se dare dotē de bonis paternis & maternis tn̄ si pater est diues itelligit dare de bonis suis pprüs. & poterit petere bona materna qd est singulare qr p̄fes illa ignorant.ita refert et sequit Bal.nouel.in tra.de dote in.vj. pte.i.vi.puilegio.sz Jas.in.l.j.cir.me.rū.co.ff.so.ma.dubitat de ista decisiōe et allegat Paulū cōsuluisse Marianū soci.tn̄ idē Jas.post Ang.etc.in.§.fuerat.in pn.xxviij.col.insti.de actio.duob⁹ optimis fūdamētis tz p̄mā ptē vbi videas.

72 ¶ Nota qd singulariter determinat Jo.an.in addi.spec.in ti.de obli.& so.§.fi. in addi.q incipit ordine q supra q si aliqs diuisit hereditatē paternā cū fratribus tāq̄ eoꝝ frater postea vt posset m̄rimoniū cōhere cū certa puella iurauit se nō esse filiū illi⁹ cui⁹ putabat & cui⁹ hereditatez diuiserat.certe p hec fratres nō potuerūt aliqd repetere p cōditionē indebiti vel conditionē sine cā qd diligēter no.& rō est qr cōuētio inter alios acta alijs pdesse nec nocere pōt per totū tit.C.res iter alios acta.sicut i simili dicūt doc.in.l.si actionē.per illam tex. C.de pac.qd si sunt duo fratres vel plures & vnus eorū maritat sororem et illa ei facit pactū de non petendo hereditatem paternā q illud pactū nō proderit

aliis fratrib⁹: quin aduersus eos possit
soror p eorꝝ rata experiri. ꝛ ꝭm Pau. de
ca. i. l. plane. §. si duabus. de leg. j. istud
est ꝑpetuo mēti tenēdū qꝛ quotidianum
idē tꝫ Jo. an in addi. spe. in tit. de teste.
§. in primis. in addi. que incipit quidē
de precedēti ad finē. ꝛ ad predicta ꝛ de
ista materia vide plene per modernos
in. l. si vnus. §. ante omnia. ff. de pac.

73 ¶ Pauperes quoꝝ industria est neces
saria ad alimenta ꝛ eoꝝ victū nō debēt
cōcurrere ad onus imposite collecte p
principē vel cōmunitatem. Bal. in aut.
defuncto. C. ad tertul. allegat gl. i. l. oēs
C. de anno. ꝛ trib. li. x. adde qđ no. Bar.
in. d. l. oēs. p illā gl. quē sequit̃ Abb. in
c. peruenit. in pe. co. ad fin. de immu. ec
cle. Bal. in. l. etiā. in vlt. col. C. de execu.
rei iudi. vbi dicit idē esse in his q̇ sunt
lapsi facultatib⁹ qđ no. sed male obser⸗
uat maxime in partibus meis. qꝛ vt in
q̄t Bal. i. l. ex hoc iure. in fi. ff. de iusti. et
iur. hodie pncipes ꝓh dolor vitā popu⸗
loꝝ excoriāt: ꝛ vix pcario dimittūt spi
ritū. ꝙ paupes nō teneant̃ facit qꝛ non
dꝫ addi afflictio afflicto. l. tā demētꝫ. C.
de epis. ꝛ cle. l. diu⁹. de offi. ꝑsi. Egestate
etenim sordentib⁹ vita supplicium est.
mors ꝟo solatiū. l. q̄ēs. C. ad. l. iul. ma.
ꝛ ibi doc. dicūt ꝙ notarius ꝓ instrō fu⸗
riosi nō dꝫ accipere salariū quā legē ex
idēptitate rationis cū sit in. l. scripta ex
tēdit Roma. in. l. si vero. §. de viro. xlvj.
fallē. ff. sol. mat. ad pauperes inferēs ꝙ
notari⁹ nō licite capit salariū ꝓ instru⸗
mēto qđ pro eo ꝯficit ꝯfirmat̃ per id qđ
no. dicit Albe. in. l. j. C. de suffra. ꝛ i. l. ne
quicq̄. §. fi. de offi. procō. vbi dicit ꝙ ad
uocatus in foro ꝯsciētie peccat si aliq̄d
capit a paupere tā extēso. Roma. fit ab
afflictiōe animi quā patiunt̃ demētes
ad afflictionē facultatū quam patiunt̃
paupes nisi dicas ꝙ pecunie sunt scđs
sanguis hois gl. iūcto tex. in. l. aduoca⸗
ti. C. de adno. diuer. iu. alibi Soc. in. l. j.
i fi. xj. col. ff. sol. mat. dicit ꝙ pecunia est
fideiussor future necessitatꝫ allegat Phi
lo. v. ethicoꝝ. ꝛ Juuenalē. Nos estis fra
tres facit ad ꝑdicta. qđ voluit gl. in. l. il
licitas. §. ve potētiores. ff. de offi. ꝑsid.
vbi Bal. dicit ꝙ maxima ꝛ capitalis iju
ria est auferre illud modicū qđ habent
ac si eis extraheret oculus. ꝛ ibi glo. po
nit exēplū i porcello. ꝛ ibi Bal. coniungit
notabile. ꝙ iudex semꝑ dꝫ esse fauorabi
lis ꝛ ꝓtector pauperū ne iniuste moles⸗
stēt̃. ꝛ erit sibi magna elemosyna corā
deo. Sꝫ vt dixi hodie poti⁹ volūt ꝙ eis
fiat eleemosyna ꝛ sic eis detur pecunia
quā ipi velint eleemosynā aliis facere.
O quā bonū esset ꝙ obseruarēt ꝑdicta
isti impii ꝓcuratores notarii ꝛ aduoca⸗
ti. q̇ sūt excoriatores pauperū: q̄s Bar.
ꝛ bene in rep. l. oēs ꝑpli. in. x. q. pncipa
li. ff. de iusti. ꝛ iur. appellat cōgruētissi
mo vocabulo canes curiarū ꝛ deuorato
res ciuiū. facit ad ꝑdicta qđ no. Bar. in
l. si furiosi. C. de nuptiis. arg. illi⁹ tex. in
ꝟbo. gratis. ꝛ idem Bal. in aut. gnaliter
in. j. co. C. de epis. ꝛ cle. vbi dicit q̄ i cau
sis miserabiliū personaꝝ iudices dicu
re nō debēt habere salariū. §. ne autem
aut. de iud. ꝛ idē dicit esse in causis om
mariis qꝛ sunt magis fauorabiles ꝛc
leri⁹ expediunt: ꝛ ꝓ istis duob⁹ dictis
habes casum exꝑssuꝫ in. §. sit tibi quoqꝫ
tertiū studium in aut. de mā prin. ꝛ ibi
glo. in ver. gratis. Sed dic qđ forte nō
procederēt ꝑdicta in eis q̇ vadūt ostia⸗
tim querēdo cū de suo viuere possint ꝛ
hoc modo faciūt se paupes cū sit eis
ꝓhibitū qꝛ tales ita mendicando de ci
uitate expelli possunt. l. j. C. de mēdi. va
li. lib. xj. Alex. in. l. si ꝯstante. in. viii. col.
post prin. ff. sol. ma. Adde vnū qđ po
Abb. in. c. ex tenore. in. ij. col. ad fi. de
ꝙ paupertas excusat a ꝓsecutiōe appel
latiōis. qđ bene notabis ꝓ his q̇ appel
lant ad romanā curiā ꝛ propter inopiā
nō possunt eā prosequi infra annū
est iusta causa habēdi bienniū.
Bal. in. l. acceptaꝫ. in pe. co. in
C. de vsur. ꝛ sic nō currūt
riū tñ tenet Bal. in. l. fi. C. de
74 ¶ Scis ꝙ sententia diffinitiua dꝫ fieri
in scriptis alias nō valet. l. j. ꝛ per totū
C. de senten. experi. reci. fallit in
de quibus per gl. in. c. fi. ver. illustrium
de re iudi. i. vj. ꝛ plures casus ponit ab.
in. c. primo de libel. obl. inter alios illū
no. ꝙ in causa matrimoniali valet sen
tentia diffinitiua licet nō in scriptis la

ta glo.in.c.Alberic⁹.vbi Imo.et aliȷ̈ de testi. Item qñ pfertur in presentia pncipis fm Spe.in titu.de sen.prola.§.iusto.ver.non vz etiam ꝛc.de quo per Jo.and.ꝛ alios in.c.in causis.de re iud. Nota tñ quod singulariter dixit Ang.cõsi.cclxiij.incip.dña liberina ꝛc.ꝙ si de causa pẽdente corã ordinario sit petitũ cõsilium sapiẽtis ꝛ causa sit cõmissa cõsilio vnius cõfidẽtis partiũ.pone portaꝫ cõsiliũ ordinario. Judex ordinari⁹ dissigillat cõsilium ꝛ dicit pronuntio prout in ꝯsilio isto cõtinetur postea tradiꝫ ꝯsiliũ notario banchi ꝛ notari⁹ in fine scribit qualiter iudex pronũtiauit prout in ꝯsilio contineꝫ.cõsuluit sing.Ang.qꝺ ista sentẽtia est ipso iure nulla qꝛ sententia diffinitiua dꝫ ferri in scriptis.ergo debuit primo scribere ista verba pnuntio put in isto ꝯsilio contineꝫ deinde pferre alꝭ snia est nulla qꝺ valde not.qꝛ poteris multũ lucrari si cas⁹ accideret sequitur do.Ang.ꝛ Alex.in.l.j.circa finẽ.C.si aduer.libe.vide Abb.in.c.cũ venerabilis.in fi.xiij.colum.de excep.

75 ¶ Magnũ est pulchrũ ꝛ laudabile nomen habere fm Cy.in.l.cunctos populos.in.ij.no.C.de sum.tri.ꝛ fid.catho.ꝛ ideo resultãt effect⁹.ꝙ si mortuo patre nascatur posthumus qui vocaꝫ nomine patris.nã illud nomen pbaꝫ illum esse filium eius qui mortu⁹ est.tex.est sing.in.l.vxorem.ff.de manu.testa quẽ text. dicit singularẽ Bal.in.c.tuã.in pe.col. de ordi.cogni.ſꝫ Jas.in rub.ff.solu.matri.in.iiij.col.dicit ꝙ ille text.nunꝙ sibi placuit:qꝛ alie concurrunt vltra nomẽ proprium sed mihi satis pbat.Et ideo Sali.in.d.l.cũctos populos.dicit ꝙ parẽtes debẽt filiȷ̈s imponere nomina honesta:ꝛ authoritatis nõ aũt nomia turpia ꝛ quodãmodo infamiam importantia.Et refert Jo.and.in.c.grauis.de depo.qꝺ vxor sua instãtia dicebat qꝺ etiã si pulchra noia vẽdereꝫ deberent emi. Et pterea Accur.in.l.facta.§.si in dãda ad treb.multũ de nomine suo gloriatur dicens ego sum accursius quasi accurrens ꝯtra tenebras iuris ciuilis.Et dixit Jo.and.ꝛ Cardi.flo.ꝛ idem Jmo. in.d.c.grauis.quod pcauere dꝫ qꝫ ne in aliquo cõfidat qui habeat turpe nomẽ qꝛ si cognito nomine deposuerit res suas ꝛ eas pdiderit sibi imputet quia fuit in negligẽtia quod bene no.ne contrahas cum talibus habẽtibus turpia nomina:ꝛ ideo Car.Flo.in.c.cũ fm apostolum.de preben.in.ij.no.inuehit contra illos qui turpia noia progenitorum suorũ filiȷ̈ suis repetũt. Adde etiã quod si plures essent iquisiti ꝛ capti p aliquo maleficio ꝛ esset dubiũ a quo esset pri⁹ inchoanda tortura qꝺ tunc cessantibus aliȷ̈s indiciȷ̈s ab illo qui habet turpe nomen esset inchoandum.ꝛ ita in voce audiui ab vno doctore esse expertũ:sed nõ recordor in quo loco habetur:tamen potest colligi per supradicta.ꝛ p id quod vult Barto.in.l.j.in princ.ff.de questio. ꝛ per Cano.in.d.c.grauis.ꝛ p Ab.in.c. cum secundum.cir.princi.ij.col.vbi videas de pbẽ.ꝛ ibi refert qꝺ hec est vna de causis quare in coronatiõe pape mutetur nomẽ.vt no.in.pcm.vj.ꝛ ita iudicarem si casus accideret.

76 ¶ Emancipatio an ꝛ quando presumatur facta in fraudẽ vide text.in.l.j.§.is quoqꝫ.ꝛ ibi Bar.in fi.de colla.bo.Bal. in.l.cũ oportet.§.cum autem.C.de bo.q̃ libe.ꝛ in.l.ij.C.plus va.quod agitur.cũ simi.Adde qꝺ pulchre dixit Bal.i rub. C.de reuo.his quẽ in frau.cred.l.ij.col. qꝺ quidam pposuit facere mercantias per mare ꝛ dubitans ne merces periclitarẽtur ex submersiõe nauis ꝛ sic deuenire ad egestatem emancipauit filium ꝛ donauit sibi meliorẽ partẽ bonoꝝ suorũ ꝛ incepit mercari ꝛ accepit pecuniã ꝛ merces sub credito tandẽ sinistre successit sibi.creditores volunt habere regressum aduersus bona sua fili⁹ defendit qꝺ fuit ante mercatus emãcipat⁹ ꝛ bona sibi donata ante eos q̃d iuris sit. Bar.finaliter determinat qꝺ emancipatio nõ valet ꝛ nihil nocet creditoribus qꝛ cẽseꝫ facta in fraudẽ:idẽ tenet Bal.i ti.de dona.ꝟ.si pr̃ emãcipauerit.ꝛ ꝟ.itẽ de emãcip.qꝺ bñ no. Adde etiã vnũ no. dictũ incidẽter in materia emancip.nã lꝫ pater emancipans filium possit accipere ꝛ retinere illud quod lex permittit scꝫ dimidiã vsusfruct⁹ i bonis filiȷ̈ emã

cipati.l.cum oportet.§.[illegible] Barto.C.de bo.q[illegible].§.hoc quoq.in[illegible] p quas glo.[illegible]. Felic.in.l.pacto.C.de colla. Limita hoc singulariter [illegible] verū in bonis [illegible] in quibus nō qr etiam expresse de vsufructu conueni re nō potest.ita sing.limitat Jo.and.in addi.spe.in tit.de filijs nat.ex legi.sup rub.sequuntur papien.in.l.de qōne.in ix.col.ad fi.C.de transact.

77 ¶ Clausule insolite arguunt actū esse suspectum & fictum in fraudem glo.est in.l.siquis sub cōditione.ff.de cōdi.insti.Jas.plene.in.l.testamētū.C.de test. vbi inter cetera refert vnuz dictū sing. Bang.in.l.fi.C.de cano.largi.lib.x.qd excusatur nō comparens qn citatio habebat verba nō [illegible] & propterea nec pōt multari.puta cum de stylo illi⁹ loci solitū erat dici in precepto quod compareat sub pena decē florenorum & in precepto diceretur sub pena eris et psone tunc excusaretur nō cōparens.qd nūq̄ exeat inuenies tuam et forte alibi nō inuenies & Jas.ibi etiam declarat qn abūdans cautela nō nocet facit [illegible] quod si euidenter preceptum esset iniustū potest impune sperni nec p hoc potest quis multari.l.ij.&.iij.ne quis cuz q in ius voc.est vi.exi.Bar.i.l.j.§.is videtur.in vlt.col.ff.si q̄s ius di.nō obtem.vbi dicit q pro ptumacia pōt quis multari qn est inobedientia [illegible] fac⁹. & tex.in.c.causaz.el.ij.& ibi Abb.in vlt. no.de test.& atte.immo posset puniri de falso q̄ inseruit clausulas insolitas.tex. est singu.in.c.porrecta.de confir.vti.vel inuti.facit etiaz tex.in.c.ex parte.de capel.mona.&.c.cum adeo.cum ibi no.de rescript.c.memoriale.x.di.Abb.in c.ex pte.el.ij.in fi.de offi.deleg.itez si puilegium vel rescriptum in modo narrādi habet stylum incōsuetum presumit̄ falsum.c.q̄ graui.de cri.fal.& dicit Bal.in l.cum cōsuetu.ff.de leg.q si notari⁹ rogatur vt conficiat instrumentū intelligit̄ licito & cōsueto modo quia insolita sunt suspecta.adde q alteratio cōtract⁹ & pacta insolita faciunt presumi contra ipsum quod sit vsurarius & idē de alijs pactis similibus insolitis q̄ videnṫ cō

tra notā a mere [illegible].facit.l.q̄s [illegible] propo[illegible] in [illegible] tc [illegible].co. [illegible] in.c. [illegible] no. [illegible] late nō inuenies.

78 ¶ [illegible] q̄s petit [illegible] fieri cui⁹ expēsis dz fieri puta si iudex mittit notariū ad aliquē locū p examinādo teste⁹ vel si iudex mittat cāz ad cōsiliū [illegible] dz mitti nūti⁹ absentis ad [illegible] de cal. vel qn opz seu lre dimissorie [illegible] vidē post alios papiē.i.l.ptor att.§.ct. in.xj.col.ff.de ecen.vbi inter cetera dicit vnū pperuo esse notandū puta si q̄s timet offendi ab inimico petit cautionē ab eo qd eū nō offendet & nō vult prestare iste q̄ timet si petat a potestate [illegible] [illegible] q̄ eū [illegible] tenet̄ dare [illegible] sine expensis.dicunt q expēsis [illegible] rationibus & iuribus de quibus [illegible] .ecc.quod nota.

79 ¶ Cōis vtilitas pfertur priuate [illegible] doc.i.l.j.ff.sol.matr.[illegible] tra ipsos.l.actione.§.[illegible] eiū.ff.p soc.& tex.in.l.nulli [illegible] mi.anno.li.xij.vbi creditor [illegible] cipere debitū a repu.cadit a iure exigē di qd no.p limitatiōe glo.& no.in.l.q te.ff.si cer.pe.& facit tex.sing.in.l.j.C.de ɔdi.i.hor.pub.li.x.vbi fauore pub.[illegible] tatis cōpellit̄ q̄s emere merces contra ptas & tex.i.l.null⁹.pəni⁹.C.d cur.pub. lib.xij.vbi pp̄ter pub.vtilitatē grauat̄ psone puilegiate facit.c.nō min⁹.de im mu.eccl.l.in puinciali.§.fi.cū.l.seq. de ope.no.nū.l.seruū quoq.§.pub.in terest.de pcu.& qd voluit Bal.in rub.C. q accu.nō pos.& tex.i.l.si pēdētis.[illegible] cloacarijs.ff.de vsufru.& text.[illegible] iure.l.l.si q̄s i graui.§.hi q̄s [illegible] datur libertas seruo fauore pub.vtilitatis in casu phibito dari & tex.[illegible] vt nemi.lice.i em.se.excu.li.x.[illegible] lit q̄s emere frumētū a repub.[illegible] sing.dictū But.in.c.ex parte.de [illegible] p illū tex.qd si q̄s astrinxit se ad duo [illegible] xta notata in.l.diuus.ff.de re iud.[illegible] lz cōm.de pba.& p bal.in.l.j.ad fi.[illegible] ff.d ɔdi.i.de.& nō pbauit nisi vnū [illegible] petitionē partis nō pōt iudex [illegible]

re. Sed index ex officio pōt bene ferre si illud pbatū tēdat ad publi. vtilitatez qđ valde no. p limita. d. l. diuus. ꝛ. d. c. ꝫ causam. cum simi. facit etiā. l. patroni. C. de offi. rect. prouin. vbi minor iudex punit fauore reipubli.

80 ¶ Scire dicimur quod vehemēter opinamur gl. i. l. ii. §. pe. ꝟ. sciat. ff. de aqua plu. arcē. gl. in. l. si duo. §. pe. ff. vti possi. qđ no. ad saluādū testes deponētes de veritate ꝛ dixerūt se scire cū re vera nō scirent: sed audiuerint ab hoīe bene fame ꝛ cōditionis et isti nō debēt puniri de falso. ita sing. tenet Pe. de anch. q̄. xxiii. incip. cā inquisitionis ꝛc. sequitur Jason. in. l. de pupillo. §. si q̄s ipsi preto ri. ix. col. ad fi. de no. op. nū. ꝛ in. l. certū. vbi plene. ii. ꝛ. iii. col. si certū pet. vbi inter alios refert quod mirabiliter cōsuluit Pet. de ancha. cōsi. ccclix. viso diligenter puncto. ꝛ cōsi. ccclxxv. visis diligenter ꝛc. qđ testator carēs filiis habebat vxorē pregnātem et in testamento ordinauit q si ex vxorē pregnāte nasceretur posthumus masculus quod esset heres vniuersalis. si filia femina haberet tm̄ dotem ꝛ tunc instituebat heredē titiū nunquid ante partū possit haberi illa cōditio pro impleta: mirabiliter cōsuluit q sic. si ex vehemēti opinione et ꝯiectura sciri possit q sit in vtero femineus sex⁹ ꝛ hoc postea apparet ex pꝰ nato. nam fm̄ eum precedēs opinio verosimilis concurrētibus multis de quibus ibi iūcta cum veritate que postea apparuit facit illā vehementē opinionem haberi p certitudine: nam fm̄ eū iste titius potuit adire hereditatē et eā transmisit tanq̄ aditam per glo. ꝛ doc. in. l. si quis extraneus §. sciendū. de acquirē. here. ꝛ si est vera ista decisio limitatur infinite. ll. dicētes q heres debet esse cert⁹ si velit adire. l. sed ꝛ si de suo. ꝛ. l. q si dubitet. ꝛ. l. vētre. ff. d acqui. hered. tam̄ Jas. ibi bene decisionem non firmat ꝛ dicit quod fuit mirabilis ꝛ indicat Pet. de ancha. habuisse aliquid vltra hominem in isto consilio.

81 ¶ Protestatio clādestina quādo valet qñ propter iustum metum nō audet protestari parti presenti. c. si iust⁹ metus. de appel. ꝛ. c. i. qđ met⁹ causa. Bal. cum aliquali limita. in. l. clari. C. de fideicō. bene facit qđ volunt do. Anto. et Abb. in. c. tua nos. de sponsa. q si aliquis nō intendit contrahere propter metū principis aut pp̄ter metū patris si ptestatur in absentia corā testib⁹ talis ptestatio iuuat nisi postea sequat̄ copula qđ bene no. immo plus tenet glo. in. c. i. in glo. i. ꝛ ibi Abb. quod metus causa q si aliq̄s pp̄ter iustū metū nō soluz audet ꝯdicere sed nec etiā ptestari corā aliis eo qꝛ timet q illa ptestatio clandestina nō reuelet̄ parti certe sufficit postea pbare de tali metu ꝛ poterit venire ꝯ talē actū. vt. l. c. ii. ꝛ. c. ad aures. q me. cā. ꝛ qđ no. l. c. cū matrimoniū. de offi. dele. de muliere q̄ i absentia mariti clādestine ptestat̄ q nō vult ꝯsentire alienatiōi talis fundi dotalis nunq̄d talis clādestina ptestatio quā vxor nō audet facere marito pp̄t iustū metū mariti releuet mulierē tꝫ q sit dūmō pbet̄ de iusto metu. facit etiā qđ no. Barto. ꝛ doc. in. l. de pupillo. §. si quis ipsi ptori. de ope. noui nū. qñ quis nō audet ptestari ipsi ptori sufficit ptestari corā vicinis dato quod ad notitiā ipsi⁹ pretoris nō veniat cum ipse sit in culpa qđ serua memorie pdicta qꝛ multotiens interrogaberis.

82 ¶ Que sunt cōtra honestatē vel ledūt famā estimātis ꝛ opinionē vel sunt cōtra bonos mores nō dicimur posse. l. filius. ꝛ. l. cōditionē. ff. de cōdi. insti. ꝛ ibi Bal. ꝛ qđ habet̄ in. J. nepos pcul. de ꝟ. sig. ꝛ. xxii. q. ii. c. faciat homo. ꝛ ideo Cardi. in. c. ꝑpendimus. de sen. excom. dixit qđ oē indecēs reputat̄ impossibile apđ theologos. facit glo. singu in. l. semp in cōtractib⁹. de reg. iur. ꝛ tex. cū glo. in. l. in eadē. ff. ex q̄. cau. maio. vbi glo. dicit q si q̄s est nudus vel male vestit⁹ excusat Nico. de neap. dicit q si nobilis stat in domo ꝛ verecūdet̄ qꝛ est male indut⁹ restituit̄ aduersus lapsum tpis. qđ not. nā pp̄ter diuitias ꝯseruatur honestas que per inopiā perit. in aut. de testi. §. sancim⁹. C. de suspe. tu. l. pietas. cū si. facit qđ dixit Bar. i. l. vt vim. de iust. ꝛ iu. q nō decet q nobilis fugiat si est insultat⁹ etiā a rusticos: ꝛ ideo si eū occidit cū

posset fugere non punit de occiso. idez tz Bal. in. d. l. filius. de cōdi. insti. ꝛ idez Bal. in. c. j. circa pn. v. col. de pace tené. in vsi feu. dixit qḋ ꝓ defensiōe honoris sui lz inire duellum: qꝛ crudelis est qui negligit famā suā. c. nolo. xij. q. j. facit. l. semp in ꝯctib⁹. ff. de ritu nup. ꝛ. c. si iusta. de offi. or. ꝛ qḋ no. extra. de cōsan. et affi. c. nō dz. ꝛ. xxxj. di. c. nicena. facit qꝛ honor ꝯmodo ꝑferend⁹ est. l. iulian⁹. ff. si quis omis. cā testa. nā honor ꝛ vita cōparantur. l. iusta causa. de manu. vin. et ita licet defendere famā sicut vitā. facit glo. in. §. suspectus aūt. in ꝟ. ob culpā. insti. de suspe. tu. ꝛ qḋ egregie vult bal. in. l. ex rōne. ij. col. de appel. qḋ ois causa fame dicit ardua et tex. in rōne sui. l. si inimicitie. ff. de his qui. vt indig.

83 ¶ Tene menti duos modos ad liberādū eum qui est in carcerib⁹ ꝑpter blasphemiā. prim⁹ ꝛ mirabilis est qñ adesset statutū in loco ꝙ si qs fecerit pacem cū offenso debeat de carcerib⁹ relaxari. certe incarceratus ꝑpter blasphemiaz si sit cōfessꝰ peccata sacerdoti ꝛ ab eo absolutioné obtinuerit cū dicat habuisse pacé ab offenso dz relaxari: ita singulariter Bar. cōsi. incip. minister fratrū. de penitētia ꝛc. Papienses dubitant de ista decisione in. l. iij. §. j. in. v. col. in pn. ff. de iureiur. ꝛ in ꝯtrariū allegāt aliqua que vide ibi ꝑ eos. vltra ipsos ꝯ Bart. facit quia statuta non recipiūt fictioné. l. iij. cum vulgarib⁹. de nego. gest. sed cōfiteri peccata sua sacerdoti ficte dr habere pacé cū offenso. sed statutū dicit si quis fecerit pacē directe cū offenso ergo ꝛc. cogita tñ qꝛ etiā alia possent ꝯtra eū allegari ꝑmaxime cū esset delusoriū tale statutū puniēs blasphemātem cuz semꝑ posset ꝯfiteri ꝛ casu cōmitti fraus qḋ non esset dicēdum qꝛ nunꝙ̄ abstineret a blasphemia nisi puniret qḋ esset irrationabile vñ dicerē qḋ forte anteꝙ̄ esset incarceratus cōfiteretur peccata sua ꝙ deberet relaxari ꝛ hoc faceret bono zelo. Sed qñ est in carceribus presumitur fecisse in fraudē timore pene nō ꝙ velit se a blasphemia abstinere ꝑcipue in lusore cū semꝑ blasphemat. Secūdus modus est qñ adesset gñalis cō-

suetudo patrie sic materno sermone dicendi ad despectū dei vel [illegible] verba vt est hodie fomni loco talis [illegible] bilis ꝯsuetudo tūc nō diceret [illegible] mia lz maledictio. l. quoties. §. [illegible] nomē. iuncta gl. ꝑm intellectū Rog. de here. insti. ꝛ sic nō haberet locū tunc pena blasphemie, ita sing. Bal. cōsi. incip. in christi nomine an dicat̄ maledicere vel blasphemare ꝛc. ꝛ idē tenet Ange. in. l. his ꝟbis. §. j. de here. institu. sed Imo. ibi reprobat Ang. cum iste dicat̄ prau⁹ vsus loquēdi ꝛ detestabilis. §. ad hoc iūcta glo. in aut. vt nulli iudi. in pro opi. Bal. ꝛ Ang. facit ꝑm papiēses qꝛ consuetudo ꝯmuis praua iniqua ꝛ irrationabilis excusat a pena tēporali glo. no. ꝛ ibi Abb. in. c. cū venerabilis. in. j. gl. de cōsue. ꝯmuis nō excuset a pena diuina [illegible] in. c. denique. iiij. dist. per quas glo. cōsuluit Roma. ꝯsi. ccccxvj. incip. vi[illegible] ma fronte ꝛc. ꝙ cōsuetudo patrie [illegible] obseruādo iuramēto lz sit praua [illegible] tionabilis tñ excusat a pena tempo[illegible] nō autē a pena diuina. ꝛ istud [illegible] quod posset allegari ad presens ꝓ[illegible] tū ꝑm papiēses. eodē mō cōsuetudo excusat notariū a falsitate Bald. in. c. j. de feu. cogni. ꝛ in. l. j. C. de cōfes. cano. in. c. iij. de fide instr. bñ facit qḋ ꝯsuluit De. de ancha. ꝯsi. ccclxxij. inci. iure [illegible] ꝛc. caue tñ in ꝓdictis qḋ alibi not. [illegible] in. c. fine. de offi. dele. quē [illegible] repe. l. de quib⁹. ff. de legi. qḋ cōsuetudo excusat a pena i his q̄ nō sunt de [illegible] la qḋ nō est in ꝓposito nr̄o blasphe[illegible] q̄ tēdit ad cōtēptū dei ꝛ est ꝯ ius [illegible] ꝛ ꝯtra ius diuinū. ꝛ hoc mihi pl[illegible] cet: ꝛ ita iudicarē contra istos bl[illegible] matores que omnia bene no.

84 ¶ Executor vltime volūtatis [illegible] reddere rationē administrationis [illegible] heres. vbi doc. ff. de cond. ob [illegible] idem esse in oi administratore [illegible] cio. ff. de tute. ꝛ rō. distra. quē [illegible] tendit ibi Bar. in tantum quod [illegible] cōsi. ccccxiij. incip. qḋ ad primū [illegible] primo dubio consuluit qḋ frater maior natu qui post mortē patris administrauit bona fratris minoris tenetur reddere rationem administrationis. [illegible]

fortius qd filiusfa. q̃ viuo patre admini
strauit tenet post mortē patris redde
re rationē fratrib⁹ de administratione.
ita sing. tenet Abb. consi. xij. inci. casus
talis al's vt clare materia thematis li-
queat in. vj. dubio. in. j. volu. sequuntur
papienses in. d. l. si hrs. vbi dicūt secus
esse in patre administrāte bona aducti
tia filij cū sit legitim⁹ administrator et
ad eū spectet viusfruct⁹ nō tenet redde
re rationem. limitāt tñ qñ pater admini
strasset vt tutor puta filij emācipati qd
not. adde qd solus Fulg. in. l. illud fine.
C. de colla. dicit pone pater vnius senio
cōfectus habet multas possessiōes z fi
lius maior natu omnia gubernat tā do-
mestica negotia quam curam possessio
nū ali⁹ fili⁹ forte infās aut paulo maior
nihil facit i domo. z ita frater maior na
tu se exercuit multis ānis pře mortuo.
isti fratres venīūt ad diuisionē bonorū
paternorū: iste frater maior natu dicit
qd longo tpe administrauit z ppterea
ante partē petit tm̄ salariū quātū pater
vni negotiorū gestori dedisset ɜt Fulg.
qd dz habere tale salariū. dicit tñ q' al's
nō vidit obiectum cū hoc esset petitum.
papiēses aūt tenent contrarium vbi vi
deas. qd no. predicta quia quotidiana.

85 ¶ Tene menti qd egregie cōsuluit An
ge. cōsi. ccxxvij. incip. punctus q̃stionis
zc. p tex. no. in. l. si heres. in pn. ff. de le-
ga. j. qd si testator in suo testamento in-
stituto filio z filie facto legato relictoqȝ
eis fratre executore testi. ɔcedat z ɔ: in
gat etiā decedere fratrē executorē q̃ si
militer institutis suis filijs dicat. itē le
go/iubeo/z mādo q̄ predicti heredes
mei executioni mādent testamentū fra
tris mei qd p hec ṽba q: officiū execu
toris ad heredē nō trāsit vr̃ testator mā
dasse vt soluant legatū factū filie alte-
rius testatoris cui⁹ ipse erat executor
qd no. Adde etiā qd heres grauatus a
testatore vt fideiubeat pōt cogi ad sol-
uendū z si soluit nihil repetere pōt. tex.
est sing. in. l. tribus. ff. de vsufruc. ea. re.
q̃ vsu cōsu. in ver. pe. vbi Bald. dicit qd
semel iterrogauit vnū scholarē in exa-
mine z de directo ɔtra illum tex. rñdit
sequuntur papiēses in. l. si fideiussor. in
prin. ij. col. de lega. j. vbi referunt alibi
Bal. z alios illū tex. reputare mirabilē.
vide tñ omnino Bald. in. l. j. §. nec autē
pe. col. ad fi. C. de cadu. tol. vbi singula-
riter limitat illū tex. procedere qñ fide
iussio affert modicū p̄iudiciū al's sec⁹.
vel dicit esse recurrendū ad cōiecturas
sm Pe. z Cy. illum text. sequitur etiam
Ro. in singulari. dcccxxiiij. in vlt. char-
ta. vbi etiā refert Bal. Pe. z Cy. in. d. §.
ne aūt limitate quando talis quātitas
soluta ex fideiussione esset mlto maior
lucro qd percepit a testatore tūc potest
repetere a principali debitore sed dic
qd non ita limitāt predicti doct. sed vt
supra dixi q: isto casu nō esset coniectu
ra qd heres nō possit repetere. ideo vo
lui hec referre. quod bene no.

86 ¶ Iuramentū nō est proprie probatio
doct. z ibi Ias. in. l. ait ptor. §. vitari. cir.
me. iij. col. ff. de iureiur. facit quod si iu
dex condēnat me si non pbauero tunc
nunq̃ deferetur iuramētū et sic nunq̃
pbatio fieri per iuramentū. tex. est sin-
gu. in. l. luci⁹. de cōdi. z demō. sm Bar-
ba. in addi. ad Bald. in. c. j. §. itē si vasal
lus. super ver. iuramētum. de contro.
inue. z ibi Bal. ad fi. querit si numerus
testium est statutus p forma actus vel
probationis eius vtrū possit suppleri p
iuramētū vel p extraneas cōiecturas.
z dic qd nō alle. gl. in. l. cum pponebat.
de lega. ij. que omnia bene not.

87 ¶ Nota qd si quis dixerit vni qd cui-
cunqȝ noie eius petēti aliquid puta. x.
daret et vnus petat nomine eiusdē nō
debet ei dare nisi expresse cōstet de mā-
dato illius cui⁹ nomine fuit petitū al's
imputabitur danti si postea aliq̃d ma-
li accidat. tex. est sing. z digito ligādus
in. l. si quis vxori. §. apud labeonē. ff. de
fur. adde no. deci. quā ponūt Pe. z Cy.
in. l. ad pbationē la. j. i fi. C. de pba. vbi
q̃rūt pone depono pecuniā penes te et
stipulor illā reddi cuicunqȝ portanti li
teras manu mea. vn⁹ apportat literas
meas nō est dubiū qd depositarius pōt
illi restituere tamē illi nō querit actio
contra depositariū vt possit agere con-
tra ipsum si nollet restituere pecuniā:
ita determināt prefati doc. tene menti.

sequuntur Papienses in.l.certi condi-
tio.§.quoniam.in.ij.col.ff.si cer.pe.

88 ¶ Qui est iudex cause preparantis est etiā iudex cause preparate.l.ordinariū.C.de rei ven.per quā.l.infert ibi sing. Bal.in.ij.no.quod si aliquis dictus in strumentū simulatū vel vsurariū vadat ad epm pro absolutione iuramēti cōtenti in instrumēto quod episcopus debet postea etiā in causa principali simulationis vel vsurarie prauitatis quod est summe notādum sm eū facit text.in.c. plerunqz.de dona.inter virū.vbi ratione matrimonij.qd spūale iudex ecclesiasticus cognoscit etiam de dote.istud dictū Bal.sequit Alex.cōsil.cxcvij.ij.vol. quod incipit circa primū quesitum ad fi.z consil.lxiij.iij.volu.quod incipit in causa z lite vertēte inter Thomā.z in l.quoties.C.de iudi.z ibi Papienses et in.l.nam z postea.§.si minor.circa med. v.col.ff.de iureiur.quod teneas fixum cordi.limitat tamen singulariter Pau. de ca.in dicta.l.ordinariū.dicēs quod semel habuit de facto in brixia et actor q petebat executionē instrumenti ne occasione iuramenti traheretur ad curiā ecclesiasticam vbi cause nunqz finiunt z ne appellaretur postea ad curiam romanā remisit iuramentum quod facere potuit cum esset prestitū ad eius vtilitatez vt per Bar.in.l.j.§.z post operis. de ope.no.nun.z i.l.labeo.ff.de iureiu. Sed pars nō obstāte remissione a iuramento petijt absolutionē iuramenti ab episcopo z postea volebat trahere causam principalem ibi.certe nō potuit qz ex quo iuramētū iā erat remissum non potuit absolutio fieri nisi de facto sed absolutio facti nō pōt extendere iurisditionē arg.no.per glo.in.l.si pater.C. ne de sta.defunc.z in.c.cū in plures.de offi.deleg.in.vj.qd nunqz exeat mentez tuam quia fuit valde pulchra limitatio z cautela ad dictum Bal.z ita cōsuluit idem Paul.in consi.lxviij.quod incip. visis z pōderatis omnibus zc.alias est septuagesimumprimum.

89 ¶ Nota quotidianā decisionē sm Barto.docto.in.l.si nō sortem.§.libertus.ff. de condi.indeb.qd si aliquis acquisiuit emphyteosim vel feudū pro se filijs et nepotibus quod filij equaliter succedant in tali emphyteosi vel feudo mortuo patre. Quis pater in testamento [illegible] filios inequaliter instituer [illegible] etiam dato quod filij repudient hereditatem patris ratiōe de qua ibi per eum: quod extendit singulariter Baldus in c.j.iij. colum.an agna.vel filij in vsi.feu.etiā si talis renūtiatio hereditatis paterne fieret cum iuramento.Ex quo secundū cum potest adhiberi noua cautela non cogitata per aliū vt ipse dicit per quā filius non tenebitur ad debita patris qd repudiet hereditatem patris et post ea acceptet emphyteosim vel feudum qd serua memorie.Limita tamen singulariter secundum Papiēses in dicto §.libertus.vt predicta procedant quando filius renuntians pmisit nihil plus petere de hereditate paterna secus autem si filius repudiet bona paterna per dictionem bona quia appellatione bonorum bene cōtinetur emphyteosis.l. [illegible] rez nobis.de acqui.r.re.do.[illegible] de verborum significatione [illegible] singulariter tenet specu.quem nemo [illegible] ad hoc allegauit secundum predictos doct.in titu.de loca.§.nūc aliqua.vers. clviij.ad fin.z alias limitatis z amplia tis ad predicta vide plene per dictos papienses in dicto.§.libertus.que omnia bene nota.

90 ¶ Regula est qd error in nomine proprio vel pnomine vel cognomine non vitiat si de corpore constat.l.si in nomine.C.de testa.z per doct.in.l.si [illegible] fundi vocabulo.de lega.j.vbi ad illam regulam tradunt quamplures limitationes quarū hec est vna no.qd si baptizans intēdit baptizare masculū z imponit nomē Petrus cū sit puella nō est baptizata ipsa puella [illegible] baptizare credebat masculū z nō feminam [illegible] re ratio qz oportet quod intentio baptizātis fundetur sup vero.de cōse.di.iiij. c.quamuis.z.c.solēt.secus si [illegible] cogitabat sz simpliciter baptizabat [illegible] determinat Hosti.in summa de baptis mo.§.que sit eius forma.ver.quid ergo si quis putet quod nota.

91 ¶ Tu scis quod reus potest facere examinari testes ad perpetuam rei memoriã iuxta. c. quoniã frequẽter. vt lite nõ cont. quod extende etiã vbicũq₃ testes reperirentur super aliqua exceptione qđ tunc tutus exceptione poterit facere examinari tales testes ne probatio sua pereat. vt voluit not. Abbas in. c. significavit. in fi. de testi. Sz pone qđ talis exceptio non sit probanda p testes sed alio mõ quo remedio sibi consulit ne pbatio sibi pereat cum hoc casu nõ potest actorẽ compellere agere vt. l. j. C. vt nemo inuit⁹ &c. dic quod remedium erit vt iudicẽ adeat et suum officiũ imploret petens sibi declarari exceptionẽ competere ⁊ sic visa sua legitima exceptiõe perpetuũ silentiũ imponat actori istam cautelam ⁊ remedium tradidit gl. not. in. l. aurelius. §. centũ. in versi. consequi posse. ff. de libe. leg. ⁊ glos. in. l. si contendat. ff. de fideiu. ⁊ text. i. l. iij. C. qui bo. ce. pos. ⁊ ibi Bal. dicit illum textum esse menti tenendum quod ille qui p debito alterius gravatur vel gravari timet potest officiũ iudicis implorare quatenus inhibeat ante factũ ne hoc fiat. facit quod vult Bald. in. c. pastoralis. §. qz vero. in vltima colum. de offi. deleg. qđ iudex põt cõdemnare actorẽ ad absoluendũ reũ allegat gl. in. l. labeo. in gl. ij. ad fi. de arbi. quam dicit esse vtilem p tutoribus qui petunt absolutionem administrationis ne sint in perpetua vexatione. Et sic licet ex tali exceptione nõ oriat ius agendi. l. si intra. ff. de pactis potest tñ implorari officiũ iudicis per iura allegata sequit Roma. cõ. ccccxij. ⁊ Paulus de castro. in. d. l. si contendat de fideius. vbi predicta limitat procedere quando pretẽdo me ius habere vt illud declaretur secus si nõ haberem ius in re puta si essez in possessione alicui⁹ rei in qua non haberem ius ⁊ dubitarẽ in ea molestari a te quẽ etiam scio nullum ius habere in eadẽ qz tunc non possem agere ad declarandum te nullum ius in illa re habere iuribus de quibus ibi per eum quod est singulariter notandũ fm eũ que omnia nota. ⁊ de his plene p Bar. ⁊ Alex. in. l. si finita. §. eleganter de dam. infec.

92 ¶ An ⁊ qñ [illegible] oblatio verbalis ad cuiusdam tuitionẽ pene sufficiat Bal. in. l. si acceptam. C. de vsur. Ang. ⁊ Imo. in. l. si mora. in fi. so. mat. ⁊ Bar. ⁊ doc. in. l. si insulam. ff. de verb. obl. vnum tñ diligenter no. in practica vt xbalis oblatio nihil operet ꝙ qñ debitor dicit ego sum paratus soluere qđ creditor dicat ego sum paratus recipere qz tunc illo actualiter non soluente talis obligatio nihil operatur et sic talis debitor offerens p verba xba reportat vt ait tex. i. c. ecclesias §. ad hec. xiij. q. j. ita dicit singulariter Bart. in. l. fi. ff. de distra. pigno. ⁊ Imo. in. d. l. si mora. in princi. ⁊ in. l. si seruus cõis. de vulga. ⁊ pup. facit quod no. Barto. in. l. de pupillo. §. si quis paratus ad fi. de no. ope. nun. quod bene no.

93 ¶ No. perpetuo quod si statutũ prohibet ne maritus possit relinquere vxori vltra certã quãtitatem vel vt nõ possit sibi relinquere quo ad vsumfructũ put est statutum in ciuitate Papie. an per maritum possit dari facultas soli vxori distribuẽdi pecuniam pro anima testatoris. dic ꝙ nõ ne fiat fraus statuto. ita expresse determinat Joan. andreas in addi. Spe. in ti. de instru. edi. §. nunc vero aliqua. post medium. Alexan. consil. lvij. ij. volumine. iij. colum. incipi. prospectis Alexan. in. l. cogi. §. hi qui solidum. ad treb. ⁊ Jason. in. l. nõ dubium. in prin. xj. col. de legi. qđ not. istam questionem qz quotidiana.

94 ¶ Nota quod qui emit a cõmuni fructus laicus cẽsetur vsufructuarius. idõ si cõmunitas habebat naues piscatorias in tali lacu licet simpliciter vẽdiderit fructus lacus debet habere cõmoditatẽ nauiũ sicut haberet vsufructuarius. ita nota. dicit Bal. ⁊ alibi non reperitur in. l. j. in fi. C. de verborum significatio. quem sequũtur ibi doct. allegat l. [illegible] §. illud. ff. loca. et. l. item si fundi. ff. de vsufruc. quod no. istã equiparationem multum cõferentẽ ad not. per Bar. i. l. cotẽ ferro. §. qui maximos. ff. de pub. in q̃stione q̃ incipit publicanus. vbi plene disputat de eo qui emit fructus lacus a cõian cẽseat vere cius

ptor an ꝯductor. vtilitas ē scire qd̄ si cō
ductor cēseř fieret remissio ꝑpter steri-
litatē ꝛ damnū propter guerras nō spe
ctaret ad eū. secus si esset emptor qd̄ fa
cit ad datarios seu publicanos q̄ eme-
rūt pedagia vel datia an eis fiat remis
sio. ꝑpter guerrā vel pestem ad illā ma
teriā multum cōfert equiparatio Bart.
ibi sequitur Cepola de seruit. de lacu.
in fi. quod not.

95 ❡ Tene menti quod si recondis pecu
niam in muro postea vendis domū illa
pecunia in muro recōdita nō est empto
ris sed reconditoris ꝛ postea vendētis
domū qꝛ vēdita domo nō intelligiř alie
nata dicta pecunia. casus est de hoc sin
gularis ſm Bart. ꝛ Bal. in. l. a tutore. ff.
de rei vēdi. refert ꝛ sequiř Are. in. §. the
sauros. in fi. insti. de re. diui. vbi dicit se
habuisse de facto itellige de pecunia se
cus de thesauro vt dicit ille tex. qd̄ not.

96 ❡ Notant Bar. ꝛ doc. in. l. titia. ff. sol.
matri. ꝛ Ab. ꝛ aliī in. c. cum sit generale.
de fo. cōpe. ꝛ in. c. tuā. de ordi. cogn. qd̄
lꝫ causa spūalis vel incidēs ab ea. ꝛ sic
questio sup iure corā iudice seculari co
gnosci nō possit. tamen quādo causa in
cidens quādo est super facto bene pōt
ꝛ ita asserūt. doc. practicari idē Ang. te
net in sua dispu. q̄ incipit astēsis miles
vt subdit quod si vsure peterentur tan-
quā interesse tūc etiā principalr̄ iudex
secularis cognoscere posset qd̄ itellige
etiā si reuocaretur in dubium per aliā
partē qd̄ illud nō esset interesse sed vsu
ra qꝛ attendenda est distinctio Barto. et
doct. supra: alias perraro posset agitari
ꝛ terminari aliqua q̄stio corā seculari
premaxime super successionibꝰ qꝛ semꝑ
cōuentus volēs declinare ꝛ dilatare ne
gotiū poterit opponere de matrimonio
non legitimo. Posset tamen dici non ꝑ
cedere quando mota tali incidenti que
stione pars immediate iudicē ecclesia-
sticū adiret ꝛ peteret super ea pronuntia-
ri citando alterā partem vt compareat
corā eo super examinatione ꝛ cognitio
ne talis questionis ꝛ sic anteq̄ iudex se
cularis cognoscere incipiat. ꝛ ista esset
bona practica ꝛ pulchra cautela. qꝛ tūc
haberet obstare ipi seculari nō solū de-
fecte iurisditionis sed etiā pēdentia q̄-
stionis preiudicialis corā suo proprio
iudice. ꝛ maxime hoc ꝑcederet si esset fa
cta inhibitio ꝑ ipm ecclesiasticū prout
facere pōt per id quod no. in. d. c. tuam.
ꝛ ita semel fuit seruatū in quadā causa
vbi quidam recurrebat contra laudum
arbitratoris ꝛ pars aduersa comparuit
corā iudice seculari dicēdo illum audi-
ri nō debere ex quo venit cōtra iuramē
tum in cōpromisso appositū recurrens
vero replicabat qd̄ arbitrator fuit i do
lo qui dolus futurus videř exclusus a
dicto iuramento vnde stante tali discre
patione pars contra quem recurrebat
vicariū episcopi audiuit ꝛ petiit pnun
tiari recurrentē esse periurum ꝛ venisse
cōtra iuramentum ꝛ sibi precipi ꝛ cogi
ac obseruantiā iuramenti faciēdo illuꝫ
citari ꝛ inhiberi vt supradictū est quod
valde no. predicta.

97 ❡ In contractibus verba interpretan
tur cōtra stipulatorem. l. veteribus. ff.
d pac. l. stipulatio ista habere licere. §.
stipulationibꝰ. ff. de verb. obli. ꝛ ibi pa-
pienses post alios limitāt. ꝛ inter cete-
ra limitāt non procedere in mandāte-
quia tunc secundum mentem mādatis
interpretatio fiet allegat glo. not. in. c.
petitio. in glo. fi. in procura. cum simili.
Limitant etiā ex eo quod singulariter
decidit Jo. and. in addi. Specu. in ti. de
loca. §. j. versi. quod si colonus. quod si
dominꝰ stipulatus est a rustico. vel co-
lono quod plantaret vineam et quar
tam partem fructuum ei daret si illa ru-
sticus plātauit etiam alias arbores ꝑ
vites nihilominꝰ tenetur dare quartā
partem domino etiā de aliīs arboribꝰ
qꝛ de illis non cogitabat tempore cōtra
ctus argu. l. tale pactū. §. fi. de pac. quā-
uis videbatur dicēdum contrariū per
predicta cū nulla mentio de arboribus
nō fuerit facta quod nota quia est ma-
gna autoritas Joannis andree in actu
practico quāuis secundum papienses
in. d. §. stipulationibus. dicta decisio le
ge nec ratione probeř. Sed videř quod
possit probari ratione et autoritate ra-
tione quia quod dictum est ratione fre
quētioris vsus nō intelligitur exclusuꝫ

casus similis gl.est in cle.j.ad fi.in ver. presidētis.de rescrip.quā multū notant domi.Ant.ꝛ Imo.ibi ad limitationem regule quod vnius inclusio est alterius exclusio.l.cū pretor.de iudi.c.nonne.de psumptiōe.Sed ratiōe frequentioris vsus fuit dictū de vineis ergo est dicendum qđ etiā de aliis arboribus partem fructus dare teneatur cū sit casus similis.quod facit ꝑ limitatione.l.cū quid. ff.si cer.peta.ita alibi papiēses i.l.j.circa prin.x.col.ff.sol. mat.dicūt dictā decisionem Jo.and.per illam regulam decidi.Sed vltra ipsos probo autoritate nā videtur in terminis Bar.hoc dicere in.l.certo generi.ff.de serui.rusti.pdio. vbi videas quāuis ibi gl.non determinet vbi format hanc questionē qđ not.

98 ¶ Nota quod singulariter tenet Joā. de imo.in.c.cum ꝯtingat.de iureiuran. col.clxxxv.quod si aliquis promisit vēdere rem alicui ꝛ ita iurauit deinde vēdidit illā rē alteri ꝛ ei tradidit quod pferetur secundus ꝛ quod in secundū ēē translatū dominiū ꝛ nō in primū per.l. quoties.C.de rei vendi.iuncto eo quod habetur i.c.sicut ex literis.de sponsal. eo quia ex prima promissione de vēdēdo facta etiam cum iuramento solū agi pōt ad iteresse si intersit stipulatoris iuramentū fuisse seruatū per ea que habētur.in.l. stipulationes nō diuidunt.ꝟ. celsus.de verb.obli.iunctis no.per Jo. an.in.c.cū venissent.de insti.ꝛ hec ꝯprobo per ea q̄ habent per doc.in.l.bonesi dei.ff.de eo quod certo loc.qꝛ aliud est promissio de vendēdo ꝛ aliud est venditio quod bene no.immo plus ibi etiam dicit quod si secūdo emptori solū vendidisset licet nondū tradidisset secundus preferri debet qꝛ potētius ius videtur habere.Sꝫ videtur quod pcipue in isto secundo casu Jmo.nō procedat nam iuramentū quod pōt seruari sine salutis eterne interitu seruandum est.d.c.cum contingat.Secūdo qꝛ licet alias in obligatiōib⁹ factis quis nō teneatur precise facere sed soluēdo interesse libere tur.d.l.stipulatiōes ꝛc.tamē vbi interuenit iuramentuꝫ tale iuramentū obligat precise ad factum.c.fi.ꝛ ibi ceno.ne prela.vices suas.gl.est sing.in.l.si pecuniā.in prin.ꝛ gl.paruula.in ver.necesse habeas.ff.de cōdi.ob cau.ꝛ ibi doc.vbi dicunt quod licet in contractibus innominatis re itegra licita sit penitētia tecus est quando interuenit iuramentum ꝛ ibi respondent ad reg.quod iuramentum regulatur secundum naturam contractus super quo interponitur ꝛ plene papienses in.l.si cōuenerit.i prin.iiij. colum.ff.de iuris. om.iudi.ita dicendū est in casu Joā.de imo.quod virtute iuramenti precise primo teneatur vendere.ꝛ ne incurrat periuriū.pro quo bene facit qđ dicit Matth.in not.no.lv.inci. no.quod iuramentuꝫ.Tamē cautela esset qđ primus emptor statim quod sentiret venditorē alteri velle vendere appellet a venditione fienda ad iudicē ecclesiasticuꝫ ꝛ petat precipi ꝛ cogi ab obseruantiā iuramenti ꝛ in appellatione inserat causam talem que necessario cōcludat vēditorem alteri vēdere nō posse.Nam nō poterit postea alteri vendere ꝛ tradere ꝛ si ꝯtrafecerit reuocabitur tanquam attentatum pendente appellatione.ita in simili Innocē.in.c. bone. de appella. tradit ista notabilem cautelaꝫ quā sequitur Jas.in.l.quoties.de rei vendi.nō tamen in casu nostro.cogita tamen quia nemo quem viderim tāgit hoc.

99 ¶ Inter virum ꝛ vxorem potest cōtrahi societas.tex.est in.l.rei iudicate.§.si mulier ibi.in ver.socia.sol.ma.quē tex. bene not.intellige siue omniū bonoruꝫ vt.l.alimenta.§.fi.de adimen. lega.siue lucri ꝛ questus.l.cum hic status.§.si inter.de do.inter vir.ꝛ vx.hoc quotidie cōtingere pōt quando vir.facit hospitiuꝫ vel tabernam in quo exercitio videm⁹ qđ vxores plus operātur ꝛ se exercent quā ipsi viri vt sic lucrum sit commune viri ꝛ vxoris per.d.l.rei iudicate.ꝛ alia iura supra allegata qđ pcedere potest non solum quādo expresse inter eos esset contracta societas.sed etiā si tacite. nam tacite videatur stare inter eos cōtracta societas lucri ꝛ q̄stus ex tali ante sic cōmuniter explicata duob⁹ ꝯcurrētib⁹ videlicet si lucra dicte artis hic

inde ꝛ promiscue sint collata in cõmuni.
Item cõcurrente simultanea habitatio
ne sicut solet etiã cõcludi inter fratres
simul cohabitãtes ꝛ lucra eorũ hincin-
de inter se ꝛ in communi cõferentes. vt
per Bar. in. l. titium ꝛ meuiũ. §. altero.
de admi. tuto. ꝛ. l. cum duob⁹. §. si inter
fratres. ff. ꝓ socio. ꝛ plene ꝑ doct. in. l. si
patruus. C. cõmu. vtriusq. iud. ꝛ in. l. j. C.
q̃ test. fa. poss. Et sic ꝑ predicta patet non
esse veruz indistincte illud vulgare qđ
quicq̃d querit mulier querat viro ꝑ. l.
quintus. de dona. inter vir. ꝛ. l. et. C. eo.
ti. nã illa iura procedunt in casu dubio
vt sic tunc esset suspicio turpis quest⁹.
alias q̃n appareret expresse vnde que-
siuerit puta ꝑ sua industria ꝛ opa om-
nib⁹ nota. tunc sibi querit ꝛ nõ viro ꝑ p̃
allegata iura alias societas nõ valeret
tanq̃ leonina. l. mutius. ff. pro socio vn
de sepi⁹ fuit respõsum de facto in ipsis
mulieribus que se exercẽt i arte texen-
di seu in arte aracamie vt ꝓpria lucra
sint vxoris ꝛ nõ viri tñ habebit conside
ratio temporis subtracti quo debebat
facere seruitia ipsa mulier in domo. vt
habet in. l. sicut. ff. de oper. lib. ꝛ i. l. assi-
duis q̃ potio. in pig. habe. eodem modo
fuit responsum de facto in istis nutrici
bus lactãtibus pueros alienos. nã cuz
eaꝝ opere ꝟientur non solum in die sꝫ
i nocte quo tpe noctis nihil possunt sub
trahere viro de opis. vt. d. l. sicut. idõ ma
ior pars dicti lucri attribuẽda est mu-
lieri. ꝛ circa p̃dicta vide Bal. in. l. vxorẽ
C. de cõdi. inser. ꝛ ꝑ doc. in. c. officij. de te
sta. ꝛ ibi ꝑ Jmo. ꝛ not. in. c. j. de dona. in
ter vir. ꝛ pulchre ꝑ Abb. in. c. fras. ad fi-
nẽ penul. col. cum se. de restitu. spo. vbi
declarat ad que seruitia vxor marito te
neatur ꝛ an ei operari ꝛ lucrari tenea-
tur qđ nota.

100 ¶ Necessitas nõ habet legẽ. l. j. ff. de
offi. procõ. c. ij. de despon. impub. c. j. de
pig. c. licet. de fer. ꝛ in. c. cũ apostol⁹. de
cẽsi. cum si. vbi. c. lz. est text. nunquid li-
ceat die festo piscari pro victu ꝛ regula
qđ quis in vi. ꝛ ꝑterea dixit glo. no. q̃
reputatur sing. in ꝟ. mortis. in capitu-
lo pastoralis. de officio ord. quod i casu
necessitatis licitũ est laico cõfiteri ꝛ ab
soluere sicut si esset sacerdos. sꝫ habes
gl. consociam. xxiij. questione prima in
capitu. cepit. super ꝟ. preceperat immo
dubitant doctores quid si cõfessor esset
iudeus ꝛ dicũt idẽ propter necessitatẽ
ꝛ ideo dicimus qđ necessitas facit ali-
quid probabile quod alias non eẽt. l. q̃
potuerunt. ff. de manu testa. ꝛ capi. qđ
non est. de verboꝝ significatione facit li
cet cleric⁹ pro laico fideiubere nõ pos-
sit tamẽ in casu necessitatis põt. capi. j.
ꝛ ibi Abb. de fideius. ꝛ in. c. quod quibus
dã. co. ti. vbi Abb. in vlt. col. hinc est qđ
ex necessitate quis admittit in teste qđ
alias nõ admitteret. c. j. cũ ibi no. de tes
sti. cogẽ. l. cõsensu. C. de repud. ꝛ ꝑ Salic.
in. l. ea quidẽ in materia fame in. v. q. C.
q̃ accu. nõ pos. videmus etiã qđ stat di
cto vnius testis q̃n in ciuitate non põt
reperiri nisi vn⁹ quia necessitas facit li
citum quod alias nõ erat. tex. est no. in
§. quod aũt. in aut. de non alienan. ꝛ ibi
Ang. ꝛ doc. in. l. j. de ꝟ. ob. dinceptã est
qđ vbicũq; actus debet celebrari ex for
ma statuti in certo loco alias nõ cele
brat⁹ nõ vz tñ vbi nõ põt haberi copia
illius loci ꝑpter iustum metum partiũ
tunc si celebratur in alio loco valet te
net cõtractus. ita ꝑ septem principalia
fundamenta consuluit Ro. cõsilio. cccc
xxxiij. inci. quo ad primũ quod sufficiat
publicatio ꝛc. isto faciunt an sit illicitũ
doctoribus facere consilia diebus feria
tis in casu necessitatis. puta ꝑ forẽsi q̃
habet necesse recedere cõmunis cõci
sio est qđ nõ nisi in casu magne neces
tatis: ꝛ tunc debet doctor pecuniã q̃
habet ꝓ consi. dare pauperibus. vt pe
Jo. an. ꝛ alios i. c. j. de ferijs. ꝛ ꝑ Jas. in
l. diuus traian⁹. ff. de ferijs. Adde etiaz
glo. no. in. l. ꝓ herede. in ꝟ. maxime fu
turarum. ff. de acqui. here. quam ibidẽ
no. Bar. quod ex causa maxime necessi
tatis ope incerte trãseũt ad extraneos
que alias non transirẽt. ꝛ generaliter q̃
permittuntur ex causa necessitatis vi
de glo. plenam. xxxvi. q. iiij. c. sicut. in ꝟ.
fame. ꝛ gl. ꝛ doc. in. c. q̃relam. de ieiun.
non tamẽ propter necessitatem delicta
committere ꝑmittuntur. l. palam. §. non
est ignoscẽdum. ff. de ritu nup. quod fa

est an propter necessitatem licitū sit fu
rari de quo.in.c.iij.de fur.z tex.cū glo.
in.c.discipulos.de cōse.di.v.et.c.sicut.
xlvij.di.p glo.z doct.in.l.ij.§.cū in ea.
ff.ad.l.rho.de iactu.vbi est glo.qd tem-
pore necessitatis oīa sunt cōmunia z
vide etiā per glo.in.c.pasce.lxxxvj.di.z
in.d.l.ij.§.cū in ea.vide no.Ang.ponē-
tem an sit licitū armigeris quādo sunt
in bello depdari p victu p cano.in.c.
j.de emp.z vendi.Et pdicta faciunt ad
id quod not.Bal.in aut.defuncto.C.ad
tertul.quod pauperes quorū industria
sit necessaria ad eorum alimenta et vi-
ctum nō debent cōcurrere ad onus im-
posite collecte.dixit tamē alibi Bal.in
l.iubemus nullā.C.de sacrosanc.eccle.
in prin.quod priuilegiū exemptionis
nō prodest tēpore necessitatis magne.
item pater propter necessitatem filium
vēdere potest.l.ij.C.de patri.qui filios
distra.Limita tamen illud non habere
locū in filio presbytero quē pater etiā
propter necessitatem famis vēdere nō
potest.ita singu.dixit hosti.in.c.iudeo
rum.de etate z qualitate.quē ibi sequū
tur scribētes.Adde etiā quod tempo-
re necessitatis dominꝰ rem subditi sui
vendere nō potest nec vasallus compel
li pstare collectas aut āgarias:ita Bal
dus in.l.penultima.C.de bon.que libe.
aduerte tamen quod ibi Bal.nō loqui
tur i casu magne necessitatis.sed neces
sitatis simplicis.De triplici necessitate
vide pulcherrime p Tho.in.iiij.sentē.
distin.vij.q.j.articu.j.vltra mediū facit
etiam quod habetur p Alexan.z alios
in.l.ij.ff.de iurisdi.om.iudi.vbi ctra fu
gientem nō potest allegari exceptio in
competētie z hoc propter necessitatem
quia res est tēpore peritura:ita Pe.de
ancha cōsi.lxxxiiij.incipiē.ex theoricis
facit.l.j.C.de oper.liber.in fi.z ibi Bal.
quod tēpore necessitatis pro seruitijs
personalibꝰ potest dominus impone-
re subdito quod seruiat alteri in eisdē
operis:vt.ff.eo.l.si libertus artē quod
nota pro limitatione eorū que no.Bal.
in.l.ij.de dona.z Bar.in.l.si is qui.§.fi.
de pigno.Nota etiā quod qui facit ex
necessitate non meretur premium z sic
premium ordinatum capiēti bannitos
nō debetur potestati quia tenetur illud
facere ex necessitate.vt.ff.ad silleianū
l.ij.§.vtrū.ita voluit Bal.in.l.ij.ij.no.
C.de ope.libe.z in.l.ab hostibꝰ.ia.secū
da.C.de capti.nisi nominatim statutum
loqueretur de officiali capiēte.facit gl.
singu.in.l.ij.C.de ferijs.in v.fideiussio
ni quod diebꝰ festiuis propter necessi-
tatem licitum est capi facere debitorē
fugitiuū facit glo.in.c.veniens.de trās
act.z.c.ij.de obser.ieiu.vbi necessites
excusat a ieiunio qr necessitas ē soluta
omni lege.Ange.csilio.cclxxviij.iij.co
lumna.et quando dicatur necessitas et
casus necessitatis per eundem Angelū
consi.xvij.facit quod not.Bal.in.l.cau
sas.j.nota.C.de test.qd propter neces-
sitatē iuris dispositio ad tempus suspē
ditur licet ex toto nō relaxaretur.Adde
etiā quod not.Ange.in.l.diuus.in prin
cipio.ff.de petitio.heredita.z Bart.in
l.prima i fine.C.de naufra.libro.xj.z ibi
pulchre p Baldum de principibus.an
ex causa necessitatis possint imponere
prestita ciuibꝰ suis vel subditis z tenet
quod sic.z in.l.j.C.de oper.liber.Et qd
decidit Bal.in.l.secunda.C.de sentē.ex
peric.reci.de iudice q potest ferre sen-
tentiam super equum vel supra turrim
quando periculū imminet si veniret ad
banchum iuris.Accedat etiā quod sin
gulariter decidit Angel.in.l.si vacātis.
C.de bonis vacan.libro.x.vbi per illā
l.z per.l.vbi absunt.ff.de tuto.z curato.
distra.voluit quod si sit statutum in ci-
uitate quod nō valeant testamenta scri
pta per tabellionem qui non sit descri-
ptus in matricula notariorū:tamē tem
pore pestis vel necessitatis valebit testa
mentum scriptum manu notarij etiam
nō matriculati.sequitur Alex.in.l.j.pe
nul.colū.ff.de liber.z posthu.quamuis
contrariū teneat in.l.fi.j.columna.cum
sequē.C.de testamē.tamen Jason tenet
ibi contra eū.Adde quod voluit singu.
Bal.in.l.admonendi.de iureiur.quod
notarius sine commissione iudicis pōt
examinare testem existētem in partibꝰ
remotis aut constitutum in discrimine
vite.quādo mora esset periculū allatu

ra non tamen ut plene probet. Sed ali-
qualem presumptionē faciat. sequitur
Ludouicus romanus in repe. l. si vero.
§. de viro. in. lv. fallentia. ff. solu. matri-
monio. Alex. in. l. hac cōsultissima. §. fi.
ij. colum. C. de testamē. bene facit quod
tenet Inno. in. c. alberic⁹. circa prin. in
gl. sua in verbo recipere. de testibus.
ꝙ quando timet de festinata morte vel
de recessu testium potest talis testis reci-
pi absente parte et non citata iuxta ca.
quoniam frequenter. in princip. vt lite
non conte. ⁊ valebit eorum testimoniū.
⁊ Bal. in optimo simili in. l. ij. C. de nau-
fra. lib. xj. facit quod licet officialis re-
gulariter non possit mutuare nec alios
contractus facere durante eorum offi-
cio. l. principalibus. vbi doc. ff. si cer. pe
ta. tamen ex causa necessitatis poterit
quando emit vel contrahit puta victua-
lia vt probat tex. in. l. vni. ver. preterea.
C. de contra. iudi. ⁊ per doc. in. d. l. prin-
cipalibus. hinc est quod prohibita alie-
nari ex causa necessitatis alienari pos-
sunt. l. alienationes. ff. fami. herciscun-
de. ⁊ ideo dicunt doc. in. d. l. principali-
bus. quod prohibitus extrahere frumē-
tum de ciuitate sub certa pena nō intel-
ligitur prohibitus quando extrahit ex
causa necessitatis puta pro necessitate
victus sui notant docto. in. l. cetera. in
princ. de leg. j. Adde etiam not. tex. in. l.
tutor qui repertorium. in prin. ff. de ad-
ministra. tuto. per quem decidit Pau. in
c. fi. ij. col. de eccle. edifican. quod si im-
mineat necessitas alienandi res eccle-
sie cathedralis potest prelatus incon-
sulto romano pontifice alienare quam-
uis iurauerit nihil alienare inconsulto
pontifice. c. super. de rebus eccle. non
alie. facit quod no. Bar. in. l. si quando.
in fi. per illum tex. C. de naufra. quod tē-
pore magne siccitatis si vicini veniunt
ad machinandū in terra nostra non te-
nentur soluere gabellam facit etiam qđ
per necessitates vrgentes respublica
cōpellere potest suos subditos ad ven-
dendum res suas ⁊ etiam precio viliori.
primum quod subditi possent compelli
probatur in. l. venditor. §. si constat. ff. si
serui. vendice. secundum quod precio
viliori probetur in. l. si pendentes. §. si
quid cloacharij. ff. de vsufru. Ang. con-
si. cccl j. incip. generosus miles. in. j. co.
vbi allegat alia iura. facit qđ dixi supra
in sing. lxviij. incip. pone reus ⁊c. quod
no. predicta quia forte alibi ita latinum
reperies. Et per hec sunt expleta singu-
laria mea composita tempore vacatio-
nuz natiuitatis domini nostri Iesu chri-
sti et carnipriuij presentis anni. 1506.
ad laudem summi redemptoris eiusque
gloriosissime matris et diue catharine
mee aduocate ⁊c.

¶ Expliciunt subtilia singularia doctis-
simi. V. I. candidati domi. Pel. Gerar-
di Petrasantensis.

Francisci Pegasi arimi-nensis professoris iuris pontificij Epigramma.

Queq; dies extrema manet: mortalia cuiq;
Stamina perrumpit de tribus vna soror.
Sic statuit series fatorum immobilis ordo:
Edita queq; solo falce tremente secans.
Sed labor est famam meritis exquirere factis.
Que solum terris intemerata salit.
Hanc fugiunt parce: metunt: per secula maior
Fitq; die: vt vasto pullulat herba solo.
Fomite palladio descendit Petrus harene:
Et sua prima viris hec monumenta tulit.
Que bene crescentis referunt insignia laudis.
Stabit & annexus posteritatis honor.
Quam plures casus nodos atq; intima legum.
Terrenis animis hoc breue soluit opus.
Sumere thesauros thesauris nemo recuset.
Se penes his lectis dicet habere duos.

Incipiunt lex. et gl.

singulares domini Guilielmi de Ludo: legum doct. excellentissimi.

Lex est cū glo. qđ impuberes neq; senes nō debent questionari pro aliquo facto. ff. ad silleia. l. j. §. impuberes. et l. si qs in graui §. ignoscitur. eo. ti.

Glo. est q̄ si mulier vendat rem suā vel iuri hypotece renuntiet metu vel reuerētia viri sui q̄ talis renūtiatio vel vēditio potest reuocari. Et idem si cleric⁹ renuntiet p̄bende reuerētia prelati vel metu. Nā pōt reuocari talis renuntiatio. ff. quarū re. ac. non datur. l. j. §. q̄ honorande. super verbo metu.

Lex est q̄ si testamētū patris est ruptum vel annullatum ex aliquo ex agnatione posthumi vel alias et filius erat exheredatus ex testamento illo fili⁹ exheredatus admittit ad hereditatē et sic ingratitudo non repellit quē a successione ab intestato. ff. de dolo. l. qđ me. de excep. l. liberis. licet glo. videat ɔtraria in aut. de nō alienā. §. cū videtur. colla. j.

Condēnatus per officiū iudicis nō efficitur infamis. C. de mo. multa. l. j. C. de suspe. tu. l. fi.

Lex est q̄ iudex occupās alienā iurisdictionem est puniendus capitaliter. C. de choar. l. xii.

Glo. est q̄ si debes mihi centum et petaz l. in libello scienter et post recipiā quinquaginta in quibus fuissi cōdemnatus qđ videor alios quinquaginta remisisse in i. i. de act. §. si minus.

Glo. est q̄ fideiussor non pōt ɔueniri nisi in loco sui domicilij tm̄. ff. rem pupilli sal. fo. l. fi. super verbo cōstituuntur.

Glo. est q̄ vbi quis est punitus p officiū iudicis quod postea pōt accusari iure actionis. C. de testi. l nullū. glo. fi. Et ibi q̄ clericus compellit ferre testimoniuz coram iudice seculari.

Glo. est q̄ condemnato ad vltimum supplicium non est denegenda cōfessio. C. de epi. audi. l. archigerōte. extra de pe. et remi. c. j. in cle.

Glo. est quod in legato alimentorū non veniūt libri. ff. d alimē. leg. l. legatū.

Lex. est q̄ sententia arbitrarij vel cōpromissuz debet demandari executiōi per iudicem ordinariuz. C. de iude. l. iudei. C. de ar. l. procul.

Lex est q̄ iura per cōuētionem factā coraz arbitris fit interruptio temporis sicut coraz iudice ordinario. C. de arbi. l. cum ante. circa finem.

Nota q̄ arbiter pōt salerium recipere a partibus. C. de prin. agen. in re. l. j.

Glo. est quod si creditor remisit aliquid debitori suo nō videtur sibi remisisse nisi id de quō agebatur expsse inter eos. C. de transac. l. si deserta. C. ad velleia. l. iubemus.

Lex est q̄ priuilegiū psonale transit ad heredem. C. ad velleia. l. heredes.

Lex est q̄ si sint duo homines habentes vnam domum vel aliam rem in cōmuni: et vnus illorum sit requisitus p aliū socium vt repararent rem illam cōmunem et requisit⁹ tardat malitiose reficere quod si alius rem edificet habebit totam rē insolidū iure dominij. C. de edi. priua. l. si vt pponis melius. ff. p so. l. cum duobus. §. idez causa. alias. l. si fratres. eodem. §. j.

Lex est q̄ si sit statutum in ciuitate quod non extrahatur bladū vel aliquid aliud de loco quod si casu fortuito de aliqua alia ciuitate vel castro veniāt homines deferentes bladum vel aliam rem contra statutum quod non obstante statuto possunt licet alias nō possent nisi sint transeuntes. C. de edi. priua. l. si qs post hanc legem.

Gl. est q̄ si ciuitas vel villa deberet cētū alicui p quibus cētum vniuersitas collectisat qđ non possint mutare domicilium qñ soluēt partem suam. ff. de mune. l. et qui originem. in prin.

Lex est q̄ si incarceratus frāgeret carcerem et nescitur p quo delicto postea inuēto eo debet puniri ea pena qua puniretur si delictū commisisset. ff. de custo. reo. l. in eos.

Glo. est q̄ si impetrem rescriptū a principe vt possim cōuenire debitorem meuz corā aliquo iudice delegato. et postea si

cerim ipz citari corã illo delegato z ipe satis det de iudicio sisti.postea non potest venire contra rescriptum.nec obiicere. ff.quan.appellandum sit.l.fin.

¶Lex est q iudex qui nõ permittit appellare victuz z vltra hoc facit executionẽ incidit in.l.iuli.de vi pub.ff.ad l.iuli.de vi pu.l.infra.

¶Glo.est q si occupauerit rẽ mihi obligatam q amitto ius obligationis z possum mihi ius hypotece in alia re.ff.ad.l.iuli.de vi pub.l.iuli.penul.contra tex.i contrarium.ff quod me cau.l.ex tot.

¶Glo.est q si pr atrociter vulneret filiũ q propter hoc pater cõpellitur emãcipare filiũ.ff.de iniur.l.ptor edixit.§.sed si qs in p verbo si atrox.et dic vt ibi circa glo.

¶Glo.est q si pr litiget cõ aliquẽ et postea moriatur qd heres vel filius tenent illã litẽ suscipere i tali pacto in q pater pot reli qt.ff.de iure om.iu.l.3 si vn⁹.§.fili⁹.in gl.emãcipat⁹.ff.de act.z obl.l.fere dum.

Lex est cũ glo.qd si dico alicui iniurias veras qd nõ teneor.ff.de iniu.l.cũ qui.

Tex.est qd vn⁹ testis facit fidẽ z psumptionẽ z stat dicto vni⁹ testis.ff.de do.pla.l.theopompus in glo.in fi.

¶Gl.est q si tutor finita tutela põt exigere liberationem a pupillo z quitantiã cum iuramento vz talis quitantia a pupillo tutori facta dũ nõ interuenerit fraus. ff.de cõtab.in.l.qd ergo.§.contrarium.

¶Glos.est q propter egritudinẽ nõ retardat executio seu solutio sec⁹ in litis contestatione vel sentẽtia ferenda quia datur dilatio propter egritudinem.ff.de here. insti.l.si quis instituat.§.fi.in gl.egritudinẽ.ff.de iudici.l.si pretor.§.fi.

¶Leges sunt q si sunt socii in aliqua re z mouetur eis cõtrouersia z vn⁹ duxerit litẽ z obtinuerit q nõ poterit partẽ petere expẽsarũ a socio suo.ff.familie her cis.l.ex parte.

¶Lex est cõ glo.ff.de reg.iur.l.pupillũ.vbi dixit qd proximus est pubertati qui habet.x.annos cũ dimidio.

¶Lex est in cõtrium.ff.de excu.tut.l.nõ tñ qui prim⁹ est pubertati.xiiii.annũ minus mediũ pro qua est.extra de despõ. impu.c.continebatur.

Lex est q si princeps delegauit quandam causam specialiter ad cognoscendũ senescalo vel iudici ordinario quod ob istã delegationem nõ recipit salarium a ptibus quibus ali⁹ fuisset delegatus reciperet salariũ.ff.de offi.asse.puin.l.qui ordinarium.duz tamẽ non excedat puinciã rõne istius delegationis et ibi.

¶Lex est q si aliqs insidiator⁹ fuerit alicui z i testamẽto remiserit sibi q nihilominus dz puniri.ff.ad silla.l.diuus.

¶Leges sunt q seruiens sine insinuatiõe sine mãdato iudicis aliquẽ citare nõ dz sed si hoc fecerit debet puniri z officiuz debet amittere in aut.de questio.§.si vero aliquis.collo.vj.C.de episco.z cleri. l.memorati.

¶Lex est q mri nõ creditur si dicat filium spurium in testõ nec propter hoc potest ipm exheredare licet faciat aliquẽ presumptionẽ contra eum.ff.de pbs.l.fin. ff.de fal.l.qui falsum.§.j.

¶Lex est in ratiõe q tabellio qui creatus est p illũ q vniuersalem iurisditionem et potestatẽ non limitatam habet potest vbiqz conficere instrumentum.ff.de exe cu.tu l.non solum.§.qui testamento.ff. ad.l.rhodi.de iac.l.de precario.

¶Lex allegatur q si rex cõmittit alicui aliquam rem seu causam qd ille cui cõmittitur habeat seruare consuetudinem patrie in qua habet commissionem quod est notabile in aut.de iudi.§.illo custodiendo.col.vj.

¶Lex est q si est facta vulgaris expressa filio dato.qd fili⁹ supuenit patri nihilominus durat sec⁹ in pupillari.ff.de fideicom.l.coactus.l.ancillã.C.de pe.

¶Glo.est q actor omnia posita i libello habebit probare.ff.de exc.tut.l.qui ex testamento.

¶Glo.est q clericus non possit corã iudice seculari cõueniri i aut.vt omnes iudi.obe.co.v.sup vbo subiacent.ff.de nova.l.fi.tex.est de iu.fi.in.l.si deniqz.in fi. in aut.habita.C.ne filius pro pa.

¶Glo.est q si tutor pupillã copulandã in matrimoniũ aliquã acciperet quod nõ tenetur pupillo restituere.ff.de neg.ge. l.qui sine vsuras.circa fi.

¶Glo.est q presumptio tollit presumptionem de in integ.resti.l.diuus.super vbr

do estimat. de ritu nup.l.non solum.circa principium.

¶ Glo.est quod quis compellitur esse aduocatus reipub.sine salario.C.de proxi.sacro.scri.l.ij.li.xij.

¶ Glos.est quod debitor fiscalis potest cedere bonis et carcerem euitare.insti.p so.§.fi.licet glo.est ei cõtraria.C.de exac.tribu.l.nemo.li.x.

¶ Gloss.est quod rex potest indicere collectã suis subditis p filia maritanda et filio milite faciẽdo.C.de sancrosan.ec.l.placet.super verbo extraordinariam.

¶ Glo.est quod si clericus sit capt⁹ in curia seculari et ibi fuerũt aliqua acta facta cõtra eũ si postea fuerit requisitus p Iudicem suum quod acta facta i curia seculari rata maneant et tunc fidem faciunt corã iudice ecclesiastico.C.de epis.et cle.aut.clericus.super verbo posita p episcopũ. Pro quo est tex.de testa.l.fi.glo.que dicit in casibus.Fallit illa regula q̃ prior est tẽpore potior est iure quia in sex casib⁹ in aut.de exac.trib.circa pn.

¶ Glo.ẽ quod ille q̃ admittit ad allegãdũ cãs absentie nõ tenetur cauere insolidum.ff.de regu.iur.l.nemo aliene rei.

¶ Glo.est quod illa q̃ acq̃rit meretrix põt recipere fiscus.C.de legib⁹.l.nõ dubiũ.super verbo ex eo.ff.de iu.fi.l.lucius.

¶ Lex est quod magna verecundia est baroni quando amittit vexillum suum et arma in guerra.Et per hunc tex.dicit quod non debet habere aliud vexillũ nisi per arma recuperet.ff.de rap.l.ij.ff.de re mili.l.iij.§.miles.

¶ Leges sunt quod ordinarius potest recusari impetrãdo rescriptũ a principe ne cõueniat sub illo Iudice.C.de offi.precõ.et le.l.officium.in fi.

¶ Leges sunt quod iudex eccl'iasticus põt inuocare brachiũ seculare.C.de comit.sa.in.l.j.li.xij.in aut.de mo.§.fi.col.j.

¶ Lex est quod si prescriptũ ob aliquo impetretur et sit cõtra ius commune non valet nec iudex ad quẽ dirigit debet obedire quousq secunda iussio fiat sibi per principem.C.si cõtra ius vel vtili.l.fin.in aut.de mã.princ.iiij.colũ.§.cõpetẽs.vt oẽs obe.in puincie.§.et vero iubem⁹.C.de paga.l.sicut.l.scripta.C.de sacrosancte

ctis eccle.l.iubemus.in fi.

¶ Lex allegatur quod si laicus facit iniuriam clerico quod iudex secularis nõ ecclesiasticus cognoscat de illis iniurijs.C.de offi.prefec.preto.l.ordinario.

¶ Lex est quod si conueniam aliquem coram aliquo iudice et agam cõtra eundem in alio iudicio qd ego amitto causã.C.de asser.tollen.l.j.in fi.C.de iurisd.omniũ iudi.in.l.in criminali.

¶ Glo.sunt que nõ sunt vere quod iuramentum calũnie excusat quem ab expensis soluẽdis insti.de pe.te.liti.§.j.in aut.de iudi.§.apparet.col.vj.Casus est in contrarium in aut.de triẽ.et se.iij.col.§.situ dentium.vẽ.si eum.

¶ Glo.est quod officium cõmissorũ seu executorum testamentorum transeunt ad heredem.C.de tu.l.tutela.

¶ Glo. est quod gener nõ potest vocare socerum in iudicio sine venia.ff.de i ius vocan.ge neraliter.ar.ff.sol.mat.l.q; parentes instrumenta debent cõcordari cum protocollo alias presumitur suspectum instrumentum nisi cõcor.cum prothocol lo.C.de fid.instru.l.cõtractus.in aut.de tabelli.§.fi.

¶ Glo.est quod debita computant inter immobilia quando pro re immobili debẽtur debita .Quando ex re mobili computant debita inter mobilia in aut. non alie.§.j.col.ij.super verbo quaecunq connumeranda.

¶ Glo.est quãdo citatur aliquis ad iudicium et ibi nullus inuenitur quod transit seu citatio debet in valuis seu ... mus poni vel legi ante domum ... infect.l.iiij.§.totties.sup vbo ...

¶ Glo.est quod si princeps mãdauit ... puniret aliquẽ capitaliter qd ... tur amissione ciuitatis vel ... nis tãtum.C. ne iu.priua.man ... vendi nõ po.l.fi.C.de epi.et cle.l. ... non dicam rapere.

¶ Glo.est quod subiecti debẽt iurare ... quod parebunt et obedient ... priua.l.nõ videtur.§.qui iussu

¶ Glo.est quod iuramentũ potest remitti ... patrẽ.ff.de ferijs.l.j.super vbo ...

¶ Glo.est qd mulier nõ prefertur creditoribus nec habet priuilegiũ.l.assiduis

C.qui po.in pig.habe.in dote cõfessata per maritũ.sed in dote vẽdita bene.C. qui possunt re.in domo cõducta inuito domino.l.dominus qui alio conducit ꝑ alio ꝛ pro codẽ pretio.li.xj.C.loca.l.nec ꝛ glo.loquendum.

¶ Lex est qđ stylus curie est seruandus.C. de vete.iu.enu.l.j.§.nullum.ꝟ.sed si q̄ legis.C.de fideiuſ.l.fi.C.de appellatio. l.imperator.§.j.

¶ Gl.est qđ propter agnationem posthumi non rumpitur testamentũ matris si ue patris sic.C.de inoffi.testa.l.iij.in.j. glo.insti.de here.libe.§.mater.

¶ Glo.sunt que intelligunt qđ filio ꝑterito est testamentum nullum ipso iure verum est si filius non vult ꝛ petit declarari alias si filius non vult dicere nulluʒ valeret.ff.de iniusto rup.testa.l.filio ꝑterito.de leg.prestã.l.his qui.C.de inoffi.testa.l.sancimus.

¶ Glo.est ꝙ q̄n vir expulit vxorẽ de domo ꝛ postea si vult eã recuperare opʒ ꝙ maritus iuret ꝙ eã nõ ꝑcutiet.C.de his q̄ ad ec.ꝯfu.corrupte alle.immo est.l.fi.§. fi.i ꝟ.interuẽtiõe sup ꝟbo iteruenieñte.

¶ Glo.est quod q̄n filius vel filia preterit a matre ꝙ necesse est quod causa ꝑteritionis exprimatur al's nõ valet ipso iure.C.de inoffi.testa.l.filium.ꝛ in auc.vt cũ.de ap.cog.col.viij.

¶ Glo.est ꝙ tacita pupillaris nõ excludit matrem vt.l.lucius.ff.de vulga.tamẽ si substitutus velit probare quod testator voluit matrẽ excludere ex tacita pupillari qđ admittatur ad probationeʒ tñ quod si ꝓbauerit quod mater excludet. C.de impu.ꝛ aliis sub.l.precibus.C.de testa.mili.l.in testamento.

¶ Glo.est quod pater adoptiu' non tenet alimẽtare filium adoptiuũ insti.de here.que ab intest.§.ad imponẽdũ. licet placentinus ibi contrarium dixerit.

¶ Glo.est ꝙ sicut subiect' debet iurare fidelitateʒ dño ita ecõtra dñs subiecto. ff.de aqua quoti.ꝛ esti.l.j.§.ꝑmittit super verbo impetrabilis in feu.de ꝓhi. feu.alie.per federicum.c.imperialẽ.§. fi.super verbo sacramenta.

¶ Glo.est ꝙ sentẽtia lata ꝯtrarem principalẽ nõ debet fieri executio ꝯtra fideiussorem.C.vbi de cri.agi.opor.l.fi.

¶ Lex est quod si testator in suo testamẽto faciat aliquem heredem ꝛ habeat vxorem pregnantem ꝛ dicat in testamentis qđ si aliqua mihi sit nata filia vel filius cui relinquo.x.Post nate sunt due vl' filij duo quod q̄libet habebit.x.ff.de leg. j.l.qui filius.§.j.

¶ Tex.est cũ glo.ꝙ quando pater male ꝛ per fraudẽ administrat bona filij ꝛ decipit:ꝙ filius põt facere ei interdici administrationem ꝛ ab eo bona filij auferri.ff.de leg.j.l.cum filio.

¶ Glos.est ꝙ si testator dicat in primo testamẽto qđ vult testamẽtũ valere ita qđ nõ possit reuocari per aliquod aliud testamentum ꝛ iurauerit quod etiam põt penitere ꝛ aliud facere ꝛ valebit vltimũ non obstante iuramẽto in feu.de pa.te. §.Item sacra.Nam iuramẽtum contra bonos mores prestitum non obligat extra de foro compe.c.si diligẽti.C.de legibus.l.non dubium.

¶ Glo.est ꝙ fructus rei legate pure tenẽtur tradi morte testatoris legatario.ff. đ leg.ij.l.asin' q̄uis glo.videat ꝯria in l.lucius locusta super ꝟbo per ius.Et est tex.qđ immo a tẽpore litis ꝯtestate veniunt.ff.de lega.j.l.quesitũ.§.fi.ꝛ dic vt ibi.Leges sunt qđ legato temperatorio videntur legate merces ibidẽ existentes ꝛ attẽte.ff.de aur.ꝛ ar.leg.l.pediculis.§.labeo.ff.de fundo istru.l.quesitũ. §.item pomponius.licet contra videatur ꝛ male.ff.de pig.l.cum taberna.

¶ Glo.est quod si ex processu nulla feratur snia etiaʒ sententie late põt opponi exceptio annullati processus.ff.ad macedo.l.cum si vero.

¶ Glo.sunt qđ sicut actor habet petere cõdemnari reum sibi ita reus habet exceptionem suã se petit absolui.ff.de exceptio.l.j.de fideiusso.l.fideiussores.§.j.in glo.deprecabuntur.Et est tex.C.de longi temp.prescrip.l.emptor.ꝛ talem exceptionẽ debet opponere qua probata sequatur solutio.ff.đ fi.l.j.§.ab eo.labeo. Et sicut actor debet talem actionem ꝓponere qua probata sequatur ꝯdemnatio.ff.deden.l.j.

¶ Leges sunt vbi actiões sũt annales ad

agendum perpetuātur ad excipiendū. vt.ff.de his que vi me.ve cau.fi.l.pupillus.§.fi.super verbo exceptio.

¶Lex est quod si ciuitas villa vel vniuersitas commiserit aliquod crimen pena pecuniaria non corporali sunt plectēdi illi de vniuersitate vel villa.C.de decurio.l.quecunq;.

¶Lex est ꝙ si filia nubat indigno cōtra voluntatē patris pōt exheredari.vt in.l.nō tm̄.§.emancipati.ff.de contra.tabu.

¶Glo.est ꝙ si ego debeā tibi decē ꝛ tu debeas alteri decem vel plus ꝛ ego soluerim creditori tuo.x.siue iussu tuo q̄ debeo suz liberat⁹ ab obligatiōe tua.ff.de cōpen.l.sȝ cū in liti.ff.de sol.l.cū iussu.

¶Lex est ꝙ si aliquis petat bis debitū ꝛ ob tenent qđ tenētur.ff.man.l.fideiussor.§.de oibus.Et q̄ remedia dent illi q̄ soluit debitū ꝛ postea creditor iterū petit ꝛ re⁹ fuit cōd[illegible] ꝙ non petuit ꝓbare solutionē factam ibi nota in glo.

¶Lex allegatur ꝙ frāgēs saluāgardiā punit crimine lese maiestatis.ff.ad.l.iuli.maies.l.j.ibi in princ.cum dicit vel aduersus securitatem.

¶Glo.est ꝙ si testib⁹ contra me productis obijciam ꝛ dicaz ipsos fore infames qđ nō teneor eis actione iniuriarum.C.de postu.l.quisquis sup verbo vtilitatis.ꝓ quo.ff.de iniu.l.si quis de libertate.C.loca.l.nullum.

¶Glo.est ꝙ si rex vel comes concedat alicui baroni ꝛ suis heredib⁹ aliquod feuduz qđ videt̄ intellexisse de filijs ꝛ non alijs heredib⁹.ff.ad tre.l.ex facto.§.fi.

¶Glo.est ꝙ si ego commisi adulteriū cū vxori alicui⁹ ꝛ postea ille me instituit heredē ꝙ ego repellor ab hereditate tā q̄ indign⁹ ꝛ fisco applicabit̄.C.de his qui.vt indi.l.si seniorem.

¶Glo.est qđ si aliquis sit condemnat⁹ ad soluendum creditori suo ꝛ creditor petet fieri executionem ꝛ debitor opponit quod non debet fieri ex eo qđ ipse vult accusare testes ꝛ instituiam seu sentētiā ex quibus fuit condemnatus de falso ꝛ accusationem falsi instituere ꝛ si creditor dixit postq̄ ipse fuit condemnatus quod ipe soluat et alter dicit quod non quousq; falsi accusatio sit finita.Certe prima executio ad debitum preterea si vult creditor accusare poterit.C.de fal. leg.ij.

¶Glo.est ꝙ licet in criminali non possit interuenire procurator si tamen interueniat valet quod actum est nec aduersarius dicere potest iudicium nul[illegible] ex eo ꝙ procurator internenit [illegible] exceptio repulsionis procurat[illegible] [illegible] et ante litem conte.debuit opponi ista gl. est.C.de adul.l.q̄uis.

¶Glo.est ꝙ si tutor in principio cause fuit in lite que mouebatur contra pupillū ꝛ postea contumax fuerit in causa itaq; sententia feratur contra pupillū q[illegible] lis sententia non valet.Item si a principio cause non fuerit tutor verūtamē postea fuerit presens in sententia valet sententia.C.si aduersus rem iud.l.in re[illegible] ꝛ.l.cum minores.

¶Glo.est quod si aliquis fuerit condē[illegible] natus de aliquo crimine ex quo [illegible] debent confiscari ꝛ habet in pluribus locis bona quod illa bona duntaxat debent confiscari loci in quo delictum [illegible] misit non alia bona.C.de penis.l.[illegible] mus.super verbo teneāt licet docto[illegible] trarientur.

¶Lex est ꝙ heres qui accusat mortem defuncti testatoris nō tenetur [illegible] bere pena talionis.C.de calum.l.[illegible]

¶Glo.est ꝙ si negauerim [illegible] debere ꝛ postea sim conuictus non [illegible] lem opponere ꝯpensationem [illegible] cōfessionem propriā mei debito[illegible] conuictus quod est valde notand[illegible] de reg.iur.l.nemo ex his.ff.de com[illegible] l.fi.super verbo conuictus.

¶Glo.est ꝙ licet filiusfa.non posset esse in iudicio sine patris [illegible] rum est si velit agere iure [illegible] velit implorare [illegible] officiū [illegible] patris ꝯsensu.C.qui admitti.ad [illegible] pos.l.j.arg.de pre.impe.offe.l.[illegible] fis als diuersis.Allegatur lex ꝙ [illegible] linquens est in ecclesia vel in [illegible] mo alicuius potentis ꝙ seruientes [illegible] blici non debēt intrare ecclesia[illegible] mum potentis sed extra stare [illegible] de ser.l.j.§.si vero.li.xij.

¶Glo.est quod si tutor non faciēs inue[illegible]

rium efficitur infamis nō tamen effici tur si ipse sit de parentela vel affinitate pupilli. C ar.tu.l.fi.in glo.fi.

¶ Glo.est qđ sicut testator potest remittere cōfectionem inuentarij tutori testamen tario ita ꝛ legitimo ꝛ datiuo. C.de admi ni.tuto.l.tutores.

¶ Tex.est ꝙ qñ rex vel comes hꝫ guerrā cum aliquo inimico suo quod nō debēt barones vel scutiferi suis expensis pro prius seruire regi vel comiti. Sꝫ ipse rex vel comes dꝫ eis facere expē.in auť.de mā.pn.§.iꝫ neqꝫ milites.intelligo supe rius pncipis vel comitis cuius facultates suppetent nā debēt primo sua expē dere ꝛ postea a subditis recipere vt no. C.de epis.au.l.biēnij.

¶ Glo.est ꝙ licet in ordine iudiciario re quiratur libellus in.l.probata.C.de sen ten.ꝛ interlo.om.iudic.tamen si tacite fuit omissus qui nō fuit petitus tenet processus in auť.de [illegible] se.§.illud.in gl.super verbo legalem iustitiam.iij.co lū.in fi.totius.in glo.

¶ Text.est ꝙ personalis ꝛ hypoteca pos sunt simul in eodē libello intentari cō tra debitorem principalem in auť.de fi deiu.§.sed neqꝫ.col.j.

¶ Tex.est ꝙ nobilis tenetur ad munera sordida in ciuitatibus ꝛ locis quibus habitat in auť.de defen.ciui.§.si quis vero.colum.iij.

¶ Glo.est ꝙ mulier potest vouere castitatē ꝛ intrare monasterium etiam inuito vi ro si non sit carnalis copula. Si aūt fue rit carnalis copula non potest vnus in uito altero a matrimonio segregari in auť.de monac.§.si aūt vxor.colla.j.ꝛ de nup.ij.colla.§.ij.extra de conuer.coniu ga.c.verum.§.publice.

¶ Glo.est ꝙ miles vel nobilis nō tenetur bellare cum rustico quod est verū si ru sticus desidat nobilem. Si autē nobilis rusticū tunc sic in feu.de cle.vio.pera. c.si miles rustic.concord.extra de cle. pug.in duello.

¶ Tex.est ꝙ vasall⁹ nō tenetur dño serui re si dñs sit excōmunicatus vel bannit⁹ in feu.hic finit.lex.§.j.extra de excep. §.exceptionem.ꝛ.c.porro.li.vj.

¶ Glo.est ꝙ in diuisione facta inter here dem hereditatis post efficiať nō soluen do ꝙ creditores possunt agere ꝯ alios soluendo existētes. C.de cō.de.l.j.Ꝙuis legatarij nō possunt.ff.de le.ij.l.legatis petitio.C.de libe.leg.l.nō ideo minus. quod est nota.dignum.

¶ Glo.est ꝙ filia omissa relicto filio ꝛ ma rito ꝙ dos dꝫ reddi patri isti ꝛ filie mor tue posito ꝙ filius sit superstes. C.solu. matri.l.dos a patre. C.de colla.l.illa in glo.super verbo patruus.

¶ Glo.est ꝙ si pater dotauit semel filiam ꝛ filia amisit dotē ꝙ pater cōpelliť eā do tare iterato. C.de rei vxo.act.l.autem.

¶ Lex est ꝙ latroni publico non est dand⁹ aduocatus. C.de defen.ciui.l.omnes.

¶ Lex est ꝙ si dos sit in bonis mobilibus constitute post annum dꝫ reddi. Si autē in bonis immobilib⁹ statim vt. C.de rei vxo.ac.l.vnica.

¶ Tex.est ꝙ si aliquis te instituerit here dem ꝛ aliū substituerit ꝛ tu mortuus sis ꝛ habeas filios ꝙ filij tui debēt habere hereditatē nō substitutus posito ꝙ testa tor aliū substituerit. C.de insti.ꝛ sub.l. generaliter.§.cum autem.

¶ Tex.est ꝙ si aliquis instituerit aliquē fi liū sa.ꝛ substituerit sibi aliū ꝙ mortuo filio pater venit anteꝙ̄ substitut⁹ vt.ff. ad treb.l.recusat.§.titius.

¶ Glo.est ꝙ dñium trāsferť sine possessiōe. C.de distrac.pig.l.qui predium.

¶ Glo.est ꝙ si aliquis sit citat⁹ tempore fe riarū messium vel vindemiarū qđ nō te neť venire allegare priuilegia sua in iu dicio ꝙ citari nō poterat gl que hoc no ta.ff.de fer.l.j.super verbo momenti.

¶ Glo.est ꝙ quādo sunt plures domini in eodem feudo qui accusatore requiruntur consensus oim offensorū.ff.qui ꝛ a qui. l.si quis.§.quoties.

¶ Glo.est quod libellus potest cōcludere contra illum qui conuenitur in quantū facere potest insolidū si in cōdemnatio ne veniet ꝙ facere poterit.ff.de re iud. l.cum ex causa.

¶ Glo.est ꝙ mulier presumitur scire quod maritus scit.ff.quod vi aut clā.l.aut qui ois.§.sed ꝛ seruus.

¶ Glo.est ꝙ capellanus siue rector eccl'ie non compellitur suscipere primitiam.

¶ Glo. est q tutor datiuus cũ inquisitione datus a maiori iudice nõ tenet satisdare: sec⁹ si a maiori iudice sit dat⁹. i aut. vt hi qui obli. per hi. res minorũ. co. vj. §. fi. super verbo curatores.

¶ Tex. est q tutor habet facere inuẽtariũ coram iudice si sit consuetudo alias nõ vt in aut. vt sine prohi. mar. debi. §. fin. col. vij.

¶ Glos. est q vsurarius manifestus nõ est tradẽdus in loco sacro nec sepeliẽdus C. de sepul. vio. in aut. Item qui domus moribundum.

¶ Glossa est q mater tutrix filiorum suorum idem tenetur rationẽ reddere de administratiõe. ff. de tuto. et cu. da. ab his. l. hi qui. C. de bo. q li. l. fi. §. hec pcul. Secus in patre qui non tenet reddere rationẽ vt in. d. §. procul. et e. ti. l. cũ oportet. §. nõ autem. Et si mater trãsiuerit ad secũda vota sine redditione administrationis maritus tenetur insolidum. C. qui. cau. pig. ta. ctra. l. si mater. glo. est q si alicui sit relictus vsufructus omnium bonorum et aliũ proprietas quod vsufructuarius non tenetur soluere legata. ff. de vsufru. le. l. finali.

¶ Lex est cum glo. q vbi heres non seruat voluntatem defuncti testatoris quod est infamis infamia facti. C. de religiosis. l. militis. C. de necessa. serui. here. insti. l. fi. §. illos in glo.

¶ Tex. est cum gl. q si mulier nubat infra tempus luctus psumitur quod occiderit maritum primum. in aut. de nup. §. patre. et si quidem colla. iiij.

¶ Gl. est que dicit q si aliquis baro vel miles vel domin⁹ receperit a quodã mutuo viginti pmiserit dare subditũ suũ in fideiussorem et iste subditus vadat ad creditorem protestãdo si ego fideiubeo p ipso quod ego nõ satisfaciã vobis q iste talis nõ tenetur si postea fideiubet. ff. de procur. l. luci⁹. Et est cas⁹ in corpore aut. vt nõ fiãt pig. circa prin. colla. v. et ss. vj. pro quo facit quintũ membrum glo. statim immo debet stare decẽ dieb⁹ penes paleam. ff. de verb. obl. l. stipulationes nõ diui. §. inter tanta.

¶ Glo. est q senescallus non potest ccede re puato vt edificet in loco publico vel flumine quia ad principez pertinet. ff. qd vi aut clam. l. prohibere. §. plane.

¶ Glo. est q si pater dedit potestatẽ filio et autoritatem standi in iudicio quod propter hoc pater non obligatur in expensis factis in iudicio. ff. qd iussu. l. j. §. si ratum.

¶ Glo. est q heres dñi feudalis põt petere sacramẽtũ fidelitatis a feudatario posito q pstiterit eius fideiussori. ff. quẽadmodum vsufru. amit. l. omnes. §. fi.

¶ Lex est q illud qd nõ põt prescribi non potest cõcedi. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. [illegible]

¶ Gl. est q si debitor fiscalis fraudat fiscũ inferendum quod tenetur fisco in duplum. ff. de pu. rec. l. multi.

¶ Glo. est q ille cui est concessa actio p ex communicatum posset agere cõtra debitorem excommunicati licet excommunicatus non posset. C. de iur. [illegible] cum quidam. in glo. processum.

¶ Glo. q est inimic⁹ fratris mei nõ repellitur a tutela mea nec ei⁹ aduersarius sic credo in teste q inimic⁹ fratris mei nõ repellitur a testimonio [illegible] de inimico patris vel matris vel aliorũ ascendentiũ et descẽdẽtiũ qr tales repellunt. ff. de suspec. tu. l. iij. §. si tutor.

¶ Lex est q si substituatur alicui qd si decesserit sine liberis et habuit vnũ liberũ qd euanescit substitutio. [illegible] l. pater seuerinam. §. j. Et no. ff. ad tre. [illegible] ex facto. §. si quis rogatus. ff. de [illegible] l. non videtur sine liberis.

¶ Glo. est q pater non potest ratificare [illegible] cessum factum per filium post [illegible] nec post litem contestatam immo [illegible] cesse quod ab initio dederit autoritatem stãdi in iudicio. ff. de acqui. here. l. [illegible] mihi. §. iussum. C. de bo. que lib. [illegible]

¶ Lex est q magis punitur delictũ [illegible] cum gladio q̃ cum lapide. ff. de [illegible] l. omnes. §. si quis.

¶ Leges sunt q quando alimenta [illegible] tur officio iudicis tunc statim [illegible] et non tenẽtur cauere in casu [illegible] paruit ipsuz nõ habere ius. [illegible] qñ petunt iure actionis. ff. si cui plus [illegible] p. l. sol. in. l. j. in prin. C. de ordi. cog. [illegible]

¶ Glo. est q mulier occidẽdo partum [illegible] habet in ventre vel quilibet alius [illegible] dens

aldo eūdē post.xl.dies a cōceptione cō putādos tenetur de homicidio ꝛ tanꝙ homicida est puniēdus vel puniendā. ff.de va.ꝛ extra.cognitio.l.duo.

¶Lex est cū gl.ꝙ donatio facta filio spurio per patrem suum naturalē valet et tenet.ff.de fideicō.libe.l.lucius que in frau.credi.l.omnes.§.lucius.licet contrarium videatur.ff.man.l.lucius.

¶Glo.est ꝙ ex imaginatione picturarum factarum per mulierem nascuntur pueri contra naturam ꝛ ꝑm imaginationē vxoris.ff.de ver.sig.l. queret aliquis. ff.de statu ho.l.non liberi.

¶Glo.est ꝙ in remissione debiti vltra qngentos aureos requiritur insinuatio. ff.de reg.iur.l.si quis obligationem.

¶Glo.est ꝙ mulier gaudet de morte mariti.ff.de condi.et demon.l.pater seuerinam.§.socrus.

¶Glos.est ꝙ legata facta in primo testamento per secundum reuocātur posito quod in secundo non facit mentionē de primo.ff.si cum plus ꝙ per.l.fal.l. nisi dolo.§.legatario.

¶Glo.est ꝙ si aliqs debitor intret monasteriū ꝛ omnia bona transtulerit in ecclesiam ꝙ ecclesia tenet creditoribus soluere.ff.de pecu.le.l.peculiū.§.sꝫ dominꝰ.C.de sac.san.eccle.auk.ingressi.

¶Lex est cū glo.ꝙ quādo legatur rectori alicuiꝰ ecclesie ꝙ ecclesie videt legatū ꝓtiū si nō expssit legator ꝓpriū nomē capellani.ff.de annu.le.l.annus.§.titia.

¶Glo.est ꝙ si aliquis notariꝰ scripsit volūtatē testatoris ꝛ non legerit coram testibus ꝙ illud non valet iure testamenti nec iure codicillorū.ff.de annu.leg. l.fideicommissa.§.j.

¶Glo.est ꝙ meretrix non est infamis nisi sit in adulterio deprehensa:sed homo potest esse adulter posito ꝙ non deprehendatur.C.si quis a pa. fuerit ma.l. patronus . ff.de ritu nupt.l.palam. §. in adulterio.

¶Lex est ꝙ frater promittendo dotem sorori videtur promisisse de bonis sororis.ff.de colla.do.l.j.§.filiā.Secus in patre.C.de do.promissi.l.fine.et.l.si pater dotem pro filio.

¶Lex est qđ mater succedit filio spurio sicut ꝛ econtra.ff.vnde legitimi.l.si spurij.C.ad orfici.l.si qua.

¶Lex est ꝙ pater substituere pōt filio exheredato pupillari:vt i bonis filiū.ff. de substi.l.j.§.j.C.de lega.l.cum quodā glo.est qđ pater non pōt directe substituere filio in legitima sed per fideicommissum.C.de inoffi.testa.l.expulsus.

¶Lex est qđ aliquis non potest aliquem instituere in testamento suo propter suum vitiū pōt tn̄ eū substituere pupillariter veluti capellanus vel aliquis pater naturalis non potest substituere filiū spuriū pōt tn̄ substitutio substituere ꝛ ipse spurius capit hereditatem vigore substitutionis.ff.de vulg.substi.l. his qui ex bonis.

¶Lex est ꝙ si filius duxerit vxorē sine voluntate patris ꝛ talē ꝙ potius dedecꝰ toti generi paterno ꝙ honor ꝙ pater pōt eū exheredare.ff.de bo.pos.cōtra. ta.l.non tantum.§.si emancipatus.

¶Lex est ꝙ si aliquis sub spe numerande pecunie alicui se oblgauerit ꝛ nō fuerit eidē numerata pecunia si ego soluā possum postea repetere ꝛ habere exceptionē non nu.pec.ff.solu.matri.l.maritus.C.de non nu.pe.l.cum fidem.

¶Lex est ꝙ quando patres habent iustam causam litigandi qđ neutra pars debet in expēsis cōdemnari.ff.de le.ij.l.que solidum.§.erat.ꝛ est glo.C.de iureiurā. l.penul.§.sinautem.

¶Expliciūt gl.ꝛ leges speciales collecte per dominum Guilelmū de Ludo legum doctorem.

D

¶ Incipiũt cas⁹ speciales dñi Amanelli de claris aquis legum doc. excellentissimi.

Casus est legis quod mater in subsidium tenet alere filium vel filiã: non tñ fili⁹ matrem. ff. de admi. tu. l. tutor ꝑm dignitatem. §. iij.

¶ Tex. est ꝛ allegat q̃ instrumentum factum die feriato non valet. C. de fe. l. fi.

¶ Gl. est ꝙ in crimine lese maiestatis q̃s põt appellare. ff. de acq̃. her. l. pãtoni⁹.

¶ Tex. est q̃ i crimine notorio nõ est dãdus aduocatus. C. de defensiõe ciui. l. defensor. iij. ꝛ. l. ij.

¶ Tex. est quod ille q̃ cessit bonis nõ põt agere vel conueniri. ff. de arbi. in. l. itẽ si vnus. in prin.

¶ Gl. est q̃ executor testamẽti habet facere inuẽtariũ. C. de epi. ꝛ cle. l. nulli.

¶ Leges sunt cũ glo. q̃ mater infra triẽniũ habet alere filiũ. C. de neg. gest. l. alimẽta. ꝛ de pa. po. l. necꝫ filiũ. C. de alimẽtis lega. in. l. iij. ꝯtra quas allegatur casus. ff. de ven. in possel. mit. l. curato.

¶ Glo. est ꝙ dñs castri põt facere preconizari ꝙ null⁹ de castro vendat victualia illis de castro. ff. de nundi. l. ij. ꝛ ibi est gl. pro illo statuto q̃ fit in villis q̃ reuenditores non emant victualia vsqꝫ ad certam horam quod valet.

¶ Tex. est ꝙ si dicã. do tibi oĩa bona mea post mortem q̃ est donatio causa mortis. ff. de iur. do. l. si pater. de quo dic. vt ff. so. mat. l. q̃ dotis. in glo. vbi habetur q̃ genus mulierũ auarissimum est ꝛc.

¶ Tex. est q̃ si vn⁹ de fratrib⁹ insimul cõmorãtib⁹ ex dote vxoris aliqua acquisierit nũquid lucrũ teneat cõferre. Videt casus q̃ nõ. ff. pro so. in. l. si cũ duob⁹ si inter fratres in cõtrariũ videt de feud. de duob⁹ fratribus de eodẽ beneficio inuesti. c. vnico. Quid autem si vnus ex fratribus bona cõia habentib⁹ sibi querat an teneatur communicare habes. C. de decu. l. licet. li. x. iuxta tex.

¶ Casus allegatur q̃ si dono tibi oĩa bona mea presentia et futura quod non valet. C. de pact. ꝯuẽ. l. hera. hereditas. ꝛ nota. ff. de cõdi. ꝛ demõstra. l. nã ad ea.

¶ Casus est ꝙ si fili⁹ sit institut⁹ in minori parte q̃ꝫ sit legitima ꝛ legatũ sit sibi relictũ ꝛ sic põt agere ad supplemẽtũ nũquid debet suppleri legitima de legato sibi relicto vel alijs bonis dic q̃ de legato vt no. ff. de fal. l. si pr̃. in prin. et. l. q̃ bonis. §. fideiussor. eo. titu. C. fami. herscis. l. filiuz. C. de testa. fa. l. si cum vel in vtero. et est casus prout scis. ff. de iure patro. l. siue. §. j. ff. de bo. libe. l. etiam. §. si debita.

¶ Gloss. est ꝙ si notarius mutauerit signũ puniat pena falsi. Insti. de publi. iudi. §. item lege cornelia.

¶ Sic est ꝙ ducẽs testes habet ipsis facere sumpt⁹. vt in. l. oĩbus. §. qm̃ libu. C. de testi. ꝛ. l. eos. C. de appel. sed deducit q̃ erant impensuri in domo. vt. l. iussi hereditas. ff. ad exhiben.

¶ Annquid idẽ est in expẽsis etiã partis: vt q̃ vict⁹ soluit victoris expẽsas possit deducere de expẽsis quas actor erat expẽsur⁹ in domo dico q̃ nõ vt est tex. ff rẽ ra. habe. l. si ꝓcurator. in fi. pono testator dixit sic si decesserit sine liberis talẽ sibi substituo nũquid liberi habẽt ius ex ꝑsona testatoris vel necessario habebit eos instituere nec possit alios quasi testator rogauerit ipm̃ vt eos instituat glo. dicit quod sic. ff. de leg. ptĩ. l. filiusfamilias. §. cum quid. Tex. est in contrarium. ff. de here. insti. l. lucius.

¶ Text. est ꝙ sicut vxor est legitima ratione filiorum legitimorum sic cõcubina naturaliũ vt in aut. qui. modis nat. efficiũtur sui. §. quin veteris. ꝛ. §. qui vere. circa fi. titu. colla. vj.

¶ Tex. est ꝙ sicut bonis interdictum est post interdictionem non posse remouere nec esse in iudicio. ff. de castrensi peculio. l. castrensi.

¶ Tex. est ꝙ sicut tutor põt stipulari pupillus tutori. ff. de administra. tu. l. quoties. ij. responso. ff. de verborum obligatio. l. quoscunqꝫ. in principio.

¶ Text. est quod procurator datus ad solutionẽ recipiendam nõ potest concedere dilationem. ff. de verbo. obli. l. q

rome.§.callimachus.in fi.

¶ Text⁹ est q̄ cōiuncta p̄sona que potest agere sine mandato nō potest accipere solutionem.ff.vt leg.no.cauea.

¶ Presupposita cōsuetudine qđ p̄ximiori possit rē venditā retrahere. Pone quod vendēs denūtiauit proximiori vt emeret ipse hoc facere noluit nūquid potest rem venditam retractare. Dic quod nō immo repellit per exceptionē vt ē tex. de verbo.obligatio.l.qui rome.§.hereditas.

¶ Textus est i interdictis p̄cedatur summarie de plano.C.de agri.⁊ censi.l.si coloni.li.xj.⁊ est gl.ff.de administra.tutorum.l.deinde.

¶ Tex.est q̄ executori immoderate executāti potest resisti.C.de iure fisci.l.defensionis.⁊.l.p̄hibituꝫ cū glo.C.de metal.l.deuotum.⁊ est exp̄ssum in auk.vt lice.ma.§.sinautem ciuilis.in fi.

¶ Text⁹ allegatur quod iudex cause principalis a quo appellatum est possit suā defendere s̄niāꝫ.C.de offi.vica.l.fi.⁊ dic vt.ff.ne vis fiat ei qui in posses.mit.l.j. in principio.

¶ Tex.est q̄ iudex regius vel alteri⁹ superioris i loco sui subiecti nō possit facere executionē domino irrequisito.C.de his q̄ latro.occul.l.ij.circa prin.de ele.vide.l.pactū.§.iudex.in auk.de exhibē.reis.§.si vero q̄d iudicē.C.de ca.ler.tit.l.ij.ff.de re iu.l.a diuo pio.in principio simile i auk.vt col.et aliis diu.co.iij.§.eos autem vbi plene de hoc.

¶ Glo.est q̄ si aliquis vulnerauerit me et in testamento sibi remitto nihilomin⁹ debet puniri.ff.ad sille.l.diuus.in fi.

¶ Leges sunt quod delictum commissum in carreria castri habeat dux illi⁹ castri cognoscere nō fisc⁹.C.de decu.l.edilio.in fin.ff.de offi.p̄fec.p̄reto.vrbis.l.j.§.q̄ vrbem quod est notandum.

¶ Leges sunt q̄ de iure cōi quis possit habere nauem in flumine publico ⁊ quoties per precoturiā trāsferre sine iussu p̄ncipis.C.de naui.l.j.li.xj.ff.vt i flumine publico nauigare liceat.l.j.in princ.

¶ Cōsules alicui⁹ castri habēt iurisdictionem in criminalibus ⁊ dn̄s in ciuilib⁹ vt si notari⁹ creat⁹ per dn̄m committit falsum qđ consules habent cognoscere nō dn̄s.C.vbi cau.fi.l.nullum.

¶ Casus est qđ si in obligatione generali exp̄ssa veniunt presentia ⁊ futura sic in tacita.C.de secun.nup.l.hac edictali.§.oibus.licet gl.dicat contrariū de hereditа.ac.l.iij.Et dic vt ibi.

¶ Casus est qđ actor q̄ succubuit in rei vēdicatione potest postea intētare publicianam.ff.de euic.l.modi.§. si seruus.

¶ Glo.est qđ ille cōtra quē proceditur officio iudicis sup crimine falsi nō est ipse puniendus tātū pena ac si discrete accusaret.C.de testib⁹ nullum.ff.de testibus.l.qui falsa.Et hic nota quod ille q̄ est absolutus de crimine per officiū iudicis potest accusari.

¶ Lex allegatur quod si a sentētia contra me lata ex vno grauamine ego appellē ⁊ illud non sit sufficiēs ad reuocandum sentētiam si in aliquo iustū grauamen appareat ex illo licet nō allegato p parte potest sententia infirmari.ff.qđ cū eo.l.si alias.

¶ Glo.est qđ lingua falsorū testiū est p̄forāda.C.de delato.lib.x.l.omnino.

¶ Casus est qđ si in debito contractu sub conditione expressa ante aduentum cōditionis nulla est obliga.ff.de ver.significatione.l.cedere diem.Ita in debito contractu sub conditione tacita.ff.de pac.l.item quia.

¶ Casus est qđ si aliquis vulneratus mortaliter dicit talis hoc fecit quod sibi nō est credendū.ff.ad sillei.l.si quis in graui.§.j.facit tamen presumptionem vt possit questionari.C.de calum.l.mater.⁊ ibi glo.notauit.

¶ Casus est qđ licet dn̄s in emphyteotam iurisditionem habeat.vt in auk.de questio.⁊ de prohi.feu.alie.per federicū.c.imperialem.§.prorogationē feudi non pōt tamen eos incarcerare.C.de obse.li.l.libertatibus.auk.libertos.

¶ Casus allegatur quod messagearū authoritate presidis vel baliui a decurionibus sunt eligendi.C.de irenar.l.vna.lib.xj.ff.de decre.ab ordi.fal.l.j.

¶ Casus est qđ custodes rōe rei custodite habent rationem in rē ratione illi⁹.ff.de acquiren.rerū.do.l. pomponius.C.

de sa.san.ecc.l.sancim⁹.la p̄miere i p̄n.

¶ Casus est quod rei vē.dat nō habēti ali quod dn̄iū.C.de here.vel ac.vendi.l.fi.

¶ Casus est quod fisc⁹ potest esse emphy teota priuati. C.de sa.pa.l.fundi.C. de col.in.l.priuate.lib.vj.

¶ Casus allegat p Jo.an.quod duo in ea dē charta possunt habere instrumētū.ff. de here.insti.l.duo socij.

¶ Lex allegat quod subiect⁹ p̄cepto iudi cis habet obtemprare si fiat sibi tali tpe quod possit sine incōmodo suo obedi re.C.de iudi.l.ij.

¶ Casus est quod lz seruiēs nō possit sine autoritate iudicis quē pignorare vt in aut.de questo.§.si vero.aliquid hoc ve rū nisi p solo salario in aut.vt licet.i.§. ꝛ hoc quoqꝫ.C.de prin.agen.in reb⁹.§. pro imcomplendis.

¶ Sic est quod ille q̄ iniuste appellat pu.i lx.libris auri.vt.l.ab executiōe.C.q̄rū appel.non recipi.l.ij.C.de epi.audi.Sz pone quod cū appellat iiuste q̄s soluet penā nunq̄d ipse vel dn̄s eius casus al lega.quod dn̄s.C.de exac.ꝛ transla.mi. anno.lib.xij.

¶ Leges sunt quod magis dz inspici de iu re ꝯclusio libelli seu petitionis q̄ ipsa petitio.ff.de liber.leg.l.aure.§.scito.ff. de offi.presi.l.si preses.

¶ Casus est qđ si aliq̄s repiat interfectus ꝛ ignorē p quē p̄sumptio est ꝯtra illū q̄ circa illū ꝯsueuerat esse.ff.de bo.li. l.q̄ cū maior.§.si ponis.

¶ Cas⁹ est quod officiales dn̄i nō excusan tur a collectis qui in illo inducunt.

¶ Nota quod si duo vadūt extra ꝛ vnus re uertat reuertens aliqua p̄sumptione te net.vt est text.ff.ad sille.l.ꝛ si pcussor.§. si vnus.

¶ Casus sūt quod minor.xxv.annis cura torē habēs potest testari.ff.de liber.leg. l.aurelius.§.gaius.l.cum pater.§.cura tores.ff.de le.ij.

¶ Leges sunt qđ vbi ꝯstitut⁹ in aliq̄ par te ꝯtrahit cū subiecto p̄sumit inuit⁹.ff. de decurio.l.j.ꝛ.ij.C.de fal.mone.l.vna de meta.l.deuotum.

¶ Cas⁹ est quod priuat⁹ iuramēti sibi p̄sti tum de soluendo certa die potest proro gare progādo solutionē.ff.q̄ ꝛ a q̄.l.fi.

hosti.in summa.de iureiu.c.qđ celeb. versi.notandum.

¶ Glo.est quod promittēdo de sistēdo alia qua facta in iudicio corā non suo iudi ce non gerit.l.j.ff.de in ius vo.

¶ Si instrm̄ partim fiat i romāci partim in latino non valet.vt i aut.vt p̄po.no. imper.circa medium.

¶ Glo.qđ si aliquis possideat,in aliquo q̄ in eo inueniat a satisdando.C.de prin. agen.in re.l.fi.li.x.

¶ Glo.dicit qđ nullus pōt se obligare ad certum modū pbandum in aut.vt iu di.vbi de bo.ꝛ cre.col.vij.circa medi. Et hec dictio per se importat personali tatem vt est text.in aut.de colla.§.ꝛ hoc non iubemus.

¶ Gloss.dicit quod procurator nō potest constitui ad certam diem.ff.ex qui.cau. maio.l.itē ait pretor.§.super verbo in terierit.

¶ Tex.est quod mēbri abscisio est pena ca pitalis ꝛ sic pcurator nō pōt interueni re in aut.de colla.§.ꝛ hoc iubemus.

¶ Pone qđ petit ab aduersario quod dn̄s q̄ egit p pcuratorē veniat ꝛ teneat ven re iuxta.l.fin.ff.pcura.ad cuius expē. de hoc est glo.ff.ex qđ.cau.in possel.ea. l.ij.§.rn̄.ꝛ in.l.generaliter.C.de iureiu in.§.his itaqꝫ.in glo.

¶ Glo.est quod si fiat trāslatio litis de p ratore in dn̄iū quod in codē pūcto te tur dominus cām recipere in quo erat cū pcurator trāstulit.ff.de in famo.libellis.l.sed ꝛ si vn⁹.§.fi. tra videt casus.ff.de his qui nota l.item ait p̄tor.§.fi.

¶ Gl.dicit quod oīa munera ad q̄ q̄s ordinarie cōpellitur subeūda cōpell officio iudicis vt i pcuratore.ff.de signi.l.munus.

¶ Glo.dicit quod q̄libet nō idone⁹ mitti in criminalibus ad allegā sam absentie.ff.de re iudi.l.i mo.Et alleg.nota quod defensor sas absentie allegat nō tenetur ꝛ idem no.C.de procura.l.

¶ Tex.ē quod cū res emphyteoticaria fiscat dn̄s a quo tenet pōt dare fisco.et rem recuperare vt in auten aliena.ꝛ emphy.§.si non cōtingit.

est notandū. Pro hoc in aut. de nup. §. si nō vero. ff. de seruitu. rustico. predio. l. si non via. §. fundus.

¶ Glo. est q̄ vbi aliqs remouet sine causa ab officio detegitur ei⁹ turpitudo. ff. de testa. l. testa.

¶ Glo. est ꝛ not. q̄d in actione legis aqlie pōt agi criminaliter puta si aliqs animal meum occidat vt not. ff. de priua. delic. l. fi. Nota verbū occidat q: sic interuenit dolus.

¶ Tex dicit quod hostibus seruāda est fides. ff. de legi. l. fi.

¶ Nunqd illi. x. dies q̄ ꝯcedunt ad appellandum debent computari de momēto ad momentū casus est q̄d sic. ff. quando appellan. sit. l. j. §. biduū. In auten. de tempo. ꝛ in aut. quo tēpore. que est. C. d̄ tempo. appel. aut. ei qui.

¶ Casus est q̄d si minor incepto q̄tuordecimo anno ꝯtrahit matrimoniū q̄d ann⁹ incept⁹ p cōpleto habet vt in aut. de tēpo. nō sol. pe. sup dotem. §. j. q̄d est notādum. ff. de annuis lega. l. a nobis quos. B. Dy. in. l. singulis. eo. titu.

¶ Glo. est q̄d si aliqs tenet a fisco rē i emphyteosi ꝛ cesset in solutiōe p bienniū nunqd cadit in ꝯmissuz. dic q̄d sic. ff. de pu. iud. l. vectigalia. §. nō solutum.

¶ Peto a te cētum iudex condemnauit in qnquaginta nunquid videtur te absoluisse in alios quinquaginta. Iura sunt q̄d nō absoluit te. nec valet. C. si aduer. rē iudi. l. si ex testamē. de exceptione doli. l. item quia.

¶ Glo. dicit q̄d si pnuntietur sn̄ia exequēda necnō q̄d pōt appellari. ff. de appel. l. ab executore. q̄d est notandum.

¶ Glo. est q̄d testator pōt ꝓhibere diuisionē fieri. C. commu. diuidun. l. fi.

¶ Si delegatus a principe excedat modū expēsarū p̄ses p̄uincie pōt ip̄m cōpellere vt nō excedat modū ꝛ nō recipiat vltra modū vt in aut. vt iudi. sine quoquo suffra. §. volumus.

¶ Tex. est q̄d si ego sum tibi obligatus ad soluendum centū certa die cū fideiussorib⁹ ꝛ proges mihi diē quod fideiussores sūt liberati. C. loca. l. si cū hermes. ff. de arbi. l. labeo. in fine.

¶ Si dn̄s alicui⁹ castri vexet subiectū vniuersitatis castri pōt suscipere defensionē vt tex. C. de meta. l. deuotum. lib. xij.

¶ Glo. dicit q̄d emphyteota nō pōt rē alienare sine ꝯsensu domini locare tamē potest vsqꝫ ad cētū annos. ff. de leg. ij. l. codicillos. §. insulam.

¶ Glo. dicit q̄d si ego me constituā solutu rū id quod titi⁹ debet tibi nō ꝓpter hoc titius est liberatus. in aut. de fideiusso. in prin.

¶ Tex. est q̄d de relictis pōt recipi istīz. ff. p derelic. l. fi. de le. l. pāphilo. §. ꝓpositꝫ

¶ Glo. dicit q̄d si marit⁹ cōfiteat recepisse dotē in fraudē creditorū quod nō valet talis ꝯfessio. C. qui potio. in pigno. hab. l. assiduis. §. fi.

¶ Glo. dicit quod si animal alicui⁹ igrediatur pascuū alteri⁹ ꝛ sine culpa quod habet locū actio de pascuo. ff. de p̄scri. ver. l. que seruandarum. §. fi.

¶ Tex. est quod crimina possunt ꝓbari. C. quorū appell. nō recipi. l. ij. ꝛ est glo. C. ad. l. aquil. l. qui negantem.

¶ Promisi alicui centū transegi amplius nō petere sub pena volo aliquā rē ipsi⁹ retinere nūquid cōmittit pena. tex. est quod sic. ff. rem ra. ha. l. amplius. in fi. ꝛ l. quod cum tutore. in fi.

¶ Tex. est si iudex ꝓhibuerit alienationē ꝛ res alienetur quod talis ꝓhibitio facit alienationem non valere. ff. qui ꝛ a qui. l. prosperit. cum. l. illis. in glo. alle.

¶ Titius cōfessus est se recepisse corā testibus a me centū quod non fecerat stetit p bienniū nunquid per lapsum biennij est ꝯsolidata actio. tex. est q̄d no. ff. de actio. ꝛ obli. l. ne figura lr̄arū. C. si cer. pe. l. si non fingam.

¶ Tex. est q̄d q̄uis vēditor dicat emptori se nolle teneri de emptiōe q̄d nihilominus tenet. ff. de ac. empt. l. emptorem.

¶ Casus est quod si aliqs recedat de curia sine licentia iudicis q̄d dꝫ puniri. C. de decurio. l. si quis decurio.

¶ Si emphyteota vēdat rem sine cōsensu domini ꝛ non tradat nunquid committitur. glo. est quod non. ff. de ver. signi. l. alienatam.

¶ Tex. est quod si ego faciā aliquē iurare sciēs quod ip̄e deierabit si ipse iurās faciat contra ipse nō videtur periurus sꝫ

ego qui feci ipsuz iurare vt in auk.seui cūs non solum si fide.colum.v.ꝟsi. circa medium.

¶ No.l.superius.ff. vnde cogna.ꝛ ex hac pte vbi est glo.qꝺ filij naturales ex diuersis patribus ex vna tamen matre si bi succedūt ab intestato.Secus si ex di uersis matribus ex vno tamē patre nō succedunt.

¶ Glo.est quod renūtiatio facta ne recur ratur ad arbitrium boni viri nō valet. ff.si agrimensoꝛ.in.l.iij.§.j.sup ꝟbo de dit.l.penul.C.de arbi.§.j.Nā ex isto do lo futuro non potest renūtiari. vt.ff.de pac.l.si vnus.

¶ Glo.est quod ille qui fregit securitatem tenetur.l.iulia maiestatis.l.j.in pꝛin.ff. ad.l iul.maieste.

¶ Casus est quod si pupillus contraxit vl fecit aliquam autoꝛitatem si restituak ꝛ ille ex hoc lesus est pōt agere contra tu toꝛes.C de succes.patrimo.l.j.de anno. ꝛ tribu.l.obstetricem.

¶ Casus est ꝙ si mulier scꝺo nubēsifra an nū luct⁹ puak a successiōe filij.C.ꝺ secū. nup.l.j.l fi.ff.ad tertulia.l.ij.§. mulier.

¶ Tex.est quod si iudex pꝛonuntiet se nō esse iudicem quod nihilominus potest super expēsis iudicare.C.de re mil.l.tā collecta.lib. xij.

¶ Glo.est qꝺ si marit⁹ ꝯhat scꝺes nuptias infra annū nō est infamis.ff.de his q̇. vt indi.l.auferatur.in penul.glo.

¶ Tex.est cū gl.ꝙ si fideiussoꝛ ꝯueniēdus est in ꝓpꝛio loco.ff.rē pupil.sal.fo.l.fi.

¶ Tex.est ꝙ si aliqs pater donauerit filio inter viuos nihilominus dꝫ habere le gitimā ꝑter donationē.C.ꝺ inoffi.testa. l.si quando.§.generaliter.in glo.

¶ Tex.est ꝙ in actib⁹ qui fiūt in iudicijs nō requirunk testes.C.de testa.l.scim⁹. C.de dona.l.in donationibus ꝛ nō sunt plures in mundo.

¶ Glo.est ꝙ iudex pōt facere ꝓclamatio nem si quis capiat talem dabit sibi cen tum.C.qui.ad liber.pꝛocla.nō licet.l.ij. Sed nunquid si nō potest accipi potest occiꝺi due.ll.dicunt qꝺ sic.C.de his qui ad eccle.ꝯfugi.l.iij.ꝛ quādo lice.se sine iud.vindi.l.j.

¶ Text.allegak ꝙ si baro vēdet castrū sub dito ꝙ subdit⁹ nō tenetur obedire ei. auk.de defen.ciui.§.audient.col.iij. de fidecom.liber.l.inuitus.

¶ Tex.est ꝙ arbiter potest recipe salariū a partibus.C.de proxi.sacro.scri.l.in sa cris la grāde.§.tꝫ si apud arbitriū.l.iiij. §.si mensoꝛ.ff.fini.regun.

¶ Tex.est ꝙ si iudex puniatur tāꝗ penam quam deberet quod ipse deberet pat penam quam cōdemnandus deberet C.ad.l.iul.de vi.pub.l.fi.quod est no dum qꝛ punitur ꝯscius criminis.C. commer.ꝛ merca.l.nō solum.in autē co.seni.nō solum.§.j.ꝟ.sciente iudic col.vj.Et ecōtra si puniat nō puniend punitur capitaliter.ff.ad.l.iuliam rep tunda.l.punitur.in fi.

¶ Tex.est ꝙ si testis non citatus depo nō valet eius testimoniū.C.de testi. qñ.extra de testi.in noie dñi.

¶ Tex.est ꝙ si plures agunt contra compellūtur dare pꝛocuratoꝛ de questo.colla.vi.§.si duo
pꝛocu.l.si causaz.ff.de edil.edi.l. lit.§.si plures.

¶ Tex.est ꝙ homines q̇ nihil
uunt ꝛ nō operātur ꝛ
blica pōt eos cōpellere
Et si nolūt opari expellen
vt in auk. de questo.§.si
si vero aliquis voluerit.col

¶ Tex.ꝙ seruiēs nō pōt aliqu
ꝑcepto iudicis ꝛ si fecit puni
questo.§.si vero aliqui.colla.

¶ Tex.est ꝙ appellatio debet
fra duos mēses l auk.de iudi.§.
tiones.col.vi.

¶ Glo.est quod sicut est remissa
testādi patri qui testatur inter
Sic ecōtra est remissa liberis
inter parētes in auk.de testa.
in rub.co.viij.

¶ Tex.est quod subiectus ratione
tionis tenek sequi dñm per
pēsis pꝛopꝛijs.ff.de re mili.l.
rales.§.finautem.

¶ Tex.allegatur ꝙ a grauamine
dis quis potest appellare l auk.de
la.§.finautem.col.ix.

¶ Tex.est reuocata donatione
donatarius nō facit fructus suos.

contra.tabu.l.cum quis.

¶ Glo.est qd si mulier cōtrahat sciens qd filius nat⁹ ex primo matrimonio debet dimittere legitimā ꝛ vltra tantum ꝙtū dedit secundo viro non valet.in aut.de nup.§.optime.col.iiij.

¶ Tex.est ꝙ ille qui inceptum libellū dedit contra aliquem dz ad expensas rei condemnari.C.de epis.ꝛ cle.l.oēs q.§.si vero.C.de priui.fisci.l.fi.li.xij.

¶ Domestic⁹ vel familiaris nō potest ferre testimonium C.de testi.l.ij.veruz de his q̄ fuerūt gesta postꝙ fuit domestic⁹ sed de his que fuerunt gesta antequam esset domesticus sic.ff de questio.l.si cū.

¶ Tex.est ꝙ dictū vnius testis nō est sufficiens ad questionandum aliquē.ff.de questio.l.maritus.glo.tamen est contraria.C.ad.l.iuliam maie.l.ij.ff.de dote prele.l.theopompus.

¶ Tex.est quod sine cause cognitione non est possessio alicui auferenda.C.de iure fisci.l.defensionis facultas.in princ.de bo.vaca.l.fi.

¶ Glo.est ꝙ cōsuetudo qua cauet ꝙ ꝓ homicida imponatur pena pecuniaria.tenet.ff.de re iud.l.nec ex precario.

¶ Tex.est qd notarius habet se subscribere in instrumēto alias non valet.vt.C.de cōue.fi.debi.l.fi.C.de nō nume.pec.l.in contractibus.

¶ Tex.allegatur qd vbi princeps facit aliquem officiarium sic dicendo ꝙ diu placuerit nostre voluntati qd reputat pro perpetuis.ff.de excu.tu.l.iurisperitos.de tute.ꝛ ratioci.l.vbi finita.in prin.

¶ Glo.est qd sicut victus victori dz in expēsis condēnari sic ille qui detulit iuramentū.C.de reb.credi.ꝛ iureiurando.l.generaliter super verbo alteri.

¶ Tex.est quod si pater bona filiorum quorum est legitimus administrator dilapidet qd filius possit petere bona lz alias non posset.ff.solu.mat.l.si cum dotem.§.hoc autē tempore.glo.ff.que in frau.credi.l.pater.

¶ Tex.est qd si pater expēdat aliqua ꝓ filio pr̄e mortuo aliū filiū nō p̄nt hoc in legitimā cōpēsare nisi hoc pater in vita dixerit.ff.de mu.ꝛ ho.l.ꝛ q̄ originē.§.fi.

¶ Tex.est ꝙ si testis reuelet parti id quod deposuit tenetur pena falsi.ff.de test.l.qui falsa.ff.de fal.l.eos.

¶ Tex.est qd iudex debet dare sacerdotez condemnato vt confiteatur.C.de epi.audi.l.archigeronte cum glo.

¶ Tex.est quod si res vendatur cuz pacto adiectionis in diē si postea existat adiectio si qua alius plus detulit a domino qd fructus interim ad primum emptorem pertinebunt.ff.de iure fisci.

¶ Glo.est quod iuramentū veritatis nō dz amplius ꝙ semel prestari.ff.de dam.in fec.l.quis bona.§.si q̄s stipulatus.ij.q.j.ca.longinquitatem.glo.super ver.veritatis.Item dicat de vasallo qui semel iurauit domino suo pro se ꝛ suis.vt no.henricus in.c.veritatis.ꝛ in aut.iusiurandum.§.et equius.

¶ Tex.sunt qd iudex grauamen ab episcopo appositū pōt reuocare.C.de ac.l.iiij.qūo ꝛ qn̄ iud.l si vt ꝓponis.meli⁹ extra de appel.li.vj.c.si a iudice.

¶ Debitor q̄ omnia bona presentia ꝛ futura obligat ꝛ oīa sua bona vēdit.Et ego volo agere contra vnum detētorem bonorū ipse dicit quod agam cōtra ipsum pro parte ꝛ contra detentorem pro aliis nunquid ad hoc sum compellendus nō vt.ff.de iure.fi.l.j.in his.C.cōia de leg.l.ij.in fi.C.de debi.ciui.l.ij.lib.vndecimo.Est enim casus.C.si vnus ex pluri.here.l.u.de hoc vide.l.prosecutionez.ꝛ aut.ibi positam.C.de pis.

¶ Leges sunt qd ex sola existētia sui heredis valent legata ꝛ fideicommissa lz nō se immisceāt hereditati.ff ad treb.l.ita tamē.§.si pater filiū.ff.de fideicō.liber.l.cum qua.§.si quis.ꝛ est gl.ff.de priui.cre.l.pater.circa prin.

¶ Lex est qd si debitor bonis cesserit ꝛ bona fuerunt vēdita actiones que cōpetebant primitus debitori nunc competūt actori bonorum.ff.de cu.bo.dā.l.fi.fm vnam positionem glo.

¶ Glo.dicit qd quis nō pōt cōueniri in loco originis.ff.ad municip.l.assumpto.ꝛ in.l.sola.C.de muni.ꝛ origi.l.j.lz i ꝯriuz sint casus.ff.de ver.signi.l.ꝓuinciales.in aut.vt diffe.iudi.lice.hu §.j.

¶ Glo.dicit quod magis credit duob⁹ testibus affirmatiuā asserentibus ꝙ decē

negatiuã afferentibus.ff.de arbi.l.diez proferre.§.sed ꝛ si.

¶ Glo.est qꝫ in causa dotis ꝓcedẽdum est de plano.ff.sol.ma.l.j.ꝛ hic vt ibi.

¶ Glo.est qꝫ marit⁹ tenet alimentare vxorem a qua nullam dotem habuit.

¶ Glo.est quod si ego mãdo titio qꝫ.x.que mihi dꝫ tibi soluat nõ propter hoc poterit agere cõtra ipsum.ff.de noua.l.si debitorẽ.ff.de solu.l.penul.§.filia.in extra ordinariis.

¶ Glo.est quod si marit⁹ fuerit confessus in instrumento dotis se recepisse dotez poterit excipere de non nu.pec.de dote. Sed si postea in alio instrumento fuerit confessus non potest excipere.C.de do cau.ꝛ non nume.in.l.si.

¶ Leges sunt qꝫ seruientes tenentur portare baculum alś non creditur eis.C. de fabricẽ.l.stigmata.de aque duc.l.pluraliter.§.vniuersos.

¶ Bene debes mihi centũ nõ possum probare nec per testes nec per instrumẽtũ qualiter poteris ea probare. Redditur cautela quod scribam epistolam talem. Noueris quod ego debeo tibi decem et tu debes mihi centum.nam si tu ex ista scriptura petas decez potero ꝓbare ex eadẽ quod tu debes mihi cẽtũ.nam ex quo ꝓbasti ꝓ te literas ꝛ contra te videris pro me probasse.vt est tex.cũ glo.ff. deposi.l.publica.§.lucius.in.ij.

¶ Glo.est qꝫ lꝫ emptor in causa principali nõ denũtiauerit venditori qꝫ eũ defenderet potest in causa appellationis denuntiare.ff.de euic.l.si rem.§.j.

¶ Tex.est qꝫ lꝫ pater naturalis ꝛ legitim⁹ teneat dotare filiam nõ tamẽ pater naturalis tantum.ff.de leg.iij.l.vxorem.§. pater naturalis.

¶ No.qꝫ iudici ordinario suspecto dꝫ adiũgi ali⁹.C.de iud.l.apertissimi.ita aduocato suspecto dꝫ adiũgi alius.vt in aut. de triẽ.ꝛ semis.§.si qs.colla.

¶ Not.sicut iudex facit litẽ suã male indicãdo.insti.de ob.que ex quasi delic.na. ff.de iudi.l.si filiusfa.ff.de obliga.que ex quasi delic.nascun.C.de pac.l.in cõscribendo.ꝛ.ff.si mensor fal.mo.dixe.l.fi.C. de magis.ꝯue.li.x.Et sic nota i cõscribẽdo.vt no.C.de numu.ꝛ actu.l.secũda.

libro duodecimo.

¶ Nota quod sicut iudex facit litẽ suã male iudicando vt dixit ita ꝛ arbiter male pronunciando facit litem suam vt not. insti.de obl.que ex quasi delic.nas.circa principiũ.super versi.litem.ꝛ est etiã.C. de pac.l.pluraliter.in fi.

¶ Nota quod lꝫ iudex ordinarius non possit esse arbiter in causa q̄ coram ipso vṫti tur.ff.de arbi.l.sed ꝛ in seruũ.§.si quis iudex.tamẽ amicabilis compositor vel arbiter esse poterit optime.vt in.d.§. not.ꝛ in aut.vt diffe.in.§.si vero.super ver.conuentum.

¶ Nota qꝫ ꝓ debito mulieris nõ est facienda executio in bonis dotalib⁹ vt no.ff. de bo.dam.l.quicũqꝫ legibus.in fi.

¶ Nota qꝫ sicut frater nõ potest fratrẽ accusare.vt.C.qui accusare non possunt. l.si magnũ scilicet de crimine capitali. Sic agnatus agnatũ de crimine capitali non poterit accusare.vt not.ff.ad tur pil.l.j.§.accusationem.

¶ Nota qꝫ frater fratri suo vtiliter poterit stipulari.vt no.insti.de stip.seruo.est additio.

¶ Nota qꝫ si tutor potest stipulari pupillo sic etiã filius tutoris vtiliter pupillo poterit stipulari.vt est tex.ff.de admi.tuto. l.quoties.ij.R̃nso.

¶ Nota qꝫ si aliquis criminosus intret religionẽ qꝫ nihilomin⁹ dꝫ puniri.in aut. de mona.§.si quis igitur.col j.

¶ No.qꝫ crimen põt ꝓbari per instrumẽta.vt no.C.ad.l.aquil.l.cõtra negantes. ff.ad turpi.l.nesenni⁹.in prin.C.de [illegible] que pro eo quod inter.l.vna.super [illegible] subtilitatem.ꝛ etiam est tex.quorũ appella non recipi.l.ij.

¶ Nota q̄ si ꝓmisi alicui nõ facere controuersiam sup re cũ pena ꝛ volo rẽ [illegible] re incido in penã vt no.ff.de ꝓcur.l. solum.§.si statutus.ff.si pars here[illegible] l.permittẽdum.in fi.de libe.ho.[illegible] l.iij.§.si vero.fi.de excep.rei iudi[illegible] lucius.super verbo nouiter.ff.de [illegible] bo.edic.l.j.in princi.ff.de ac.rerũ a.l. pomponius.in fi.

¶ Nota qꝫ vbi agitur ꝓ aliquem ad vsumfructum habendum quod agitur actione ex eo cõtractu ex quo habuit vsumfructum n[illegible]

ꝙ habuit possessioné tūc agitur confes- soria vt est tex.no.cum glo.in.l.iij.§.vn de vi.ff.de vi ꝛ vi arma.

¶No.qꝺ lꝫ alternatio nō sit admittenda in libello vt est text.cum glo.in.l.pretor edixit.§.quod aūt pretor cum concor.C. de eden. Attamen potest sic dici peto rē ꝛ si non tradit peto interesse vt no.ff.de actio.empti.l.j.in.ij.glo.in fi.secunde q̄ stionis ꝛ.ff.de verb.obl.l.ij.§.item si in facto.circa principium. Et pro istis est casus.C.loca.in.l.conductores.licet gl. videatur notare contrariū.ff.de reg.iu. l.si quis ab alio.§.fi.

¶No.qꝺ quādo filiusfa.vendit rē eodem modo tenet sicut paterfa.ff.de actio.em pti.l.tenetur.§.si filiusfa.attamen si nō possit cōtra eum fieri executio de pn̄ti tamé cuꝫ bona habebit fiet vt not.ff.de mino.l.iiij.§.sed vltra ꝛ codē.tit.l.quod si minor.§.si seruus sup verbo cōdēna- bitur.ꝛ solu.ma.l.si filiofamilias.

¶Nota qꝺ si aliqs dicit inique arbitrari ꝛ sic recusatur ad arbitriuꝫ boni viri fit arbitriū vltra dimidiā iusti p̄tū vel ve- rius qꝺ istud arbitrio iudicis cōmitta- tur.vt no.insti.de emp.ꝛ ven.§.pretium super verbo diffinierit.

¶Nota qꝺ actio noxalis habet locū in pri uatis delictis in pluribus aūt nō hꝫ lo cū noxe delictū vt ē tex.C.ꝺ noxa.l.pe.

¶Nota qꝺ si aliqs ꝯduxit equum ad eun- dum p̄ decēꝫ dietas ꝛ in illis decem die tis iuit p̄ viginti dietas debet soluere p̄ viginti vt no.ff.de sal.l.eos super ver bo commeauerit.

¶No.quod si aliquis dixerit do tibi decēꝫ sestaria bladi in tali domo mea vel ex ta li domo mea qꝺ propter hoc ista dom⁹ nō est obligata vt est tex.de ānu.leg.l.li berto. Si aūt dixisset sup tali.domo tūc est obligata vt est casus.ff.de legat.ij.l. codicillū.§.instituto.ꝛ de leg.iij.l.pau- lus callimachus.§.fi.

¶Nota cautelā qꝺ si debes creditori tuo pecuniam cum pignoribus vel hypote cis ꝛ velis hypotecas vel pign⁹ absqꝫ solutione liberare: Recipias ab eodem adhuc decē vel vigiti ꝛ ꝓmittas sibi seu obliges te in instrumēto ꝛ animo nouā di te soluturū nulla mētione facta p̄rio rū pignorum ꝛ tunc ipso iure liberant vt est casus.ff.de pig.acti.l.solutū.§.no uata. Et p̄ hoc facit in eodē titu.l.si reꝫ. alienam.§.satisfactum ver.generaliter. ꝛ.ff.de noua.ꝛ dele.l.nouatione.

¶Nota qꝺ in dubio cū fundus estimet vi- detur ex causa exprimi vt not.C.de iu- re do.l.si inter.ꝛ.l.quoties.ꝛ.ff.eo.l.ple rūqꝫ.ꝛ.C.de pac.l.ex conuentione.

¶No.qꝺ vbi duo litigāt ꝛ vnus est contu- max in aliqua p̄te litis si ratione cōtu- macie soluat aliquid ꝛ post modum ille talis cōtumax obtinuit in cau.potest re petere illud qꝺ soluit ratione contuma cie vt est casus.ff.de edil.edi.l.cui aūt. §.cum redhibitur.tamen contrariuꝫ est verū vt videtur text.ff.de pigno.actio- ne.l.si pignoris.§.j.

¶Nota quod vendita equa videtur pull⁹ vēditus vt est glo.iuncta cum tex.fami. hercis.l.cū pater.in prin.

¶Nota.qꝺ ille q̇ fraudat fiscū in questis punit in quadruplū. Ille aūt q̇ fraudat in querēdis punitur in duplum.

¶No.ꝯcordias plurium legū que in hoc vident variare.ff.de pu.vecti.l.si multi plicati.circa finem.

¶Nota qꝺ agitur actione ex eodem cōtra ctu ad eū restituendū vt.ff.de vsufruc.l. quoties.§.si colono. Et est casus.ff.de cōtrahend.empt.l.sed ꝛ celsus.§.si fun- dus.ff.de act.emp.l.ex empto.§.si quis virginē.ꝛ eo.ti.l.si sterilis.in prin.

¶Nota qꝺ bāni appositio prestita cautio- ne vel satisdatiōe remouet.ff.qui satis. co.l.si fideiussor.in fi.ff.de pet.here.l.di uus.ꝛ nota.ff.de euic.l.minor.in princ.

¶Nota qꝺ iniuria facta vni ex sociis iti- neris alter socius pōt agere vt no.ff.de iniu.l.itē apud labeonē.§.abduxisse vi- detur ꝛ ibi glo.

¶No.qꝺ notarū possunt recipere salariū p̄ originali ꝛ actis seu p̄ instrumēto in mundum redacto vt est tex.cum glo.C. de princi.agen.in re.l.finali.lib.xij.cir ca medium.

¶Nota qꝺ si clericus vroratus conueniat ex aliquo contractu corā iudice secula ri ita qꝺ si s̄nia ferat cōtra ipsum erit in famis vt actio commo.depo.ꝛ similib⁹ cum de tal'ib⁹ iudex secularis nō possit

cognoscere ar. C. de princi. agē. in reb. l. j. ex eo cū dicit ibidē absurdū est lib. xij.

¶ Nota qđ q̄s inuit⁹ ꝯpellitur ꝯsulere. vt no. C. de ꝑxi. sacro. scri. l. ij. li. xij.

¶ No. quod res ecclesiarū sunt in speciali ꝛ saluagardia ꝛ ꝓtectione vt est tex. C. de succe. rerum priua. l. vniuersali. li. xj.

¶ Nota quod exceptio ꝑscriptiōis impedit litis cōtestationem vt. C. de sen. stu. l. fi. circa fi.

¶ No. qđ si pater vouit filiū monasterium intrare. quod ex hoc voto filius obligat̃ vt no. C. de agri. ꝛ censi. l. ne diuti⁹. li. xj. circa prin. gl. al̃le. c. monachum. xx. q. j.

¶ Nota quod fruct⁹ ꝑceptos de prebenda pōt remittere ad heredē vt no. C. de anno. ciui. l. j. lib. xj. ꝛ Bar. in. l. diuortio. §. item si messes. ff. solu. matri. in. l. defuncto. de vsufruc.

¶ No. quod si aliquis hʒ domiciliū Tholose. ꝛ habeat aliqua bona caturcij ꝛ indicatur collecta ꝑsone ꝓ se posita caturcij nō estimatur tholose qꝛ tūc pro ea duobus locis solueret collectaȝ vt no. C. de nume. ꝛ quo lo. l. vna. lib. x. ꝛ ibi est glo. quod maritus pro dotali predio debet soluere collectam.

¶ Nota ꝙ pro decreti interpositiōe iudex nil debet recipere vt est tex. C. de predi. curi. l. fi. in fine. lib. xj.

¶ Nota q̄ requirunt̃ in instr̃o ꝛ dic ꝙ octo que no. C. de tribu. l. gñaliter. li. x. ꝛ aliqua istorū octo numerant̃. C. de apo. publi. l. nisi aurum que enumerant̃ pleni⁹ in. d. l. generali.

¶ Nota ꝙ pro delictis ꝯmissis ratiōe ꝯfiscationis nō pōt recipere bona. vt not. C. de bo. vacan. l. j. lib. x.

¶ Nota quod vasallus habet feudū pro domino pro quo facit sibi homagiū demōstratū vt not. C. qñ ꝛ q̄. quar. ꝑs li. x. de lega. ij. in exigēdū al̃. §. j. super verbo irrita fide. ꝛ in feu. de prohi. feudi aliena. ꝑ federicum. c. imperialem. §. illud. ꝛ hoc facit gl. ff. de act. emp. l. titi⁹. in secūda.

¶ Item no. ꝙ si aliquis se suspendat metu criminis bona non cōfiscant̃: hodie autem bona damnatorum vt no. C. de iure fisci. l. fi. in fi. li. x.

¶ Nota ꝙ consuetudo dat iurisditionez vt no. C. de emāci. lib. l. j. ꝛ fi. Et est text. C. de diuer. offi. l. viros. li. xij.

¶ Nota qđ si aliquis rustic⁹ qui iuit in aliquo loco ad ferendum testimonium veniat eques quod non debet sibi tradi expensa facta pro equo. vt not. ff. mā. l. idē. §. idem labeo.

¶ No. qđ coniugato filio possunt denegari alimenta. vt. C. de alen. libe. l. fin.

¶ Nota ꝙ dñs castri pōt facere statutū qđ nullus emat victualia vsqꝫ ad talem horam. vt no. C. de nundi. l. ij.

¶ Nota ꝙ filius nō potest accusare matrē de falso tñ iudex ex officio suo potest eā punire. vt no. C. de fal.

¶ Nota qualr̃ fiat executio in alternatiua obligatiōe vt. ff. de verb. ob. l. eū qui certa ꝑ. Unde licitum est sibi variare vt. d. l. cum ꝛ hoc. ver. vsquequo conueniatur actione iudicati nam postq̄ ꝯuent⁹ fuerit actione iudicati nō pōt variare sim vnam rem fuerit ꝯdemnatus dare tñ admonitus. vt dicit glo. ff. de peti. here. l. item veniunt. §. idem recte.

¶ Nota ꝙ si testator fecerit plura legata inter que vxori legauerat postmodū dicat qđ vult ꝙ oia legata duplicētur non propter hoc videt̃ voluisse quod dos duplicetur. vt est tex. ff. de leg. ij. l. luci⁹. in magna. §. impuberem.

¶ Nota ꝙ vbi aliquis se obligat tāq̄ fideiussor ꝑsumit̃ qđ videt̃ obligat⁹ pro toto debito quod debebat vt. ff. de fideiu. l. si quis ꝓ eo. §. si nūmos. itē nota ꝙ maritus nō pōt condemnari nisi inquantū facere potest. vt est tex. de re iud. l. nunq̄ tiū cum. l. sequenti. Unde si sit talis qui possit operari ꝛ opere suo possit victum lucrari nihil debet sibi remitti. vt not. ff. sol. ma. l. si maritus.

¶ Nota. ꝙ si ꝯtrouersia inter dñm ꝛ subditum iudex domini agnoscere non debebit qꝛ graue esset sibi cū dño vel subiecto dñi litigare vt nota. ff. de offi. presi. l. senatus. Et videt̃ notari in aut. vt hi q̄ oblig. perhi. mi. §. vt autem non demus super verbo hostem.

¶ No. ꝙ mulier vl̃ minor admittit̃ ad allegādū cās absentie vt no. ff. de ꝓcu. l. seruus quoqꝫ. §. publice. in fi. glo.

¶ No. ꝙ si ego fideiussi ꝓ aliquo quidē recipere pecuniam a titio si anteq̄ titius

numeret sibi denuntiaui qd pecuniam nõ tradat qr forte factus est nõ soluẽdo si postmodũ numeret nõ teneor. vt not. C. de pcura. l. titi⁹. ꝛ de fideius. l. si fideiussor creditori.

¶ Nota q si ego pscripsi debitũ si postmodũ soluã cõditiõe indebiti repetere poterο. vt. ff. rem ra. ha. l. fi.

¶ Nota q si alicui cã simplr sit ꝯmissa nõ videtur cõmissa sententia: sed solũ cause cognitio. vt no. ff. de procura. l. procuratorem.

¶ Nota q si fuerit aliqua cũ delegata ꝛ anteq̃ lis coram isto delegato cõtestet deleg ãs fuerit mortu⁹ si delegat⁹ ignorãs pcedat in cã nõ valebit pcessus vt not. ff. si cert. pe. l. ei⁹ qui in prouincia. circa prin. super verbo ignoresset.

¶ Nota q si ego soluo debitum sciẽter lz non possim repetere ꝯditione indebiti l. j. tamen p conditionẽ sine causa optime repetere possum. vt no. ff. man. l. si fideiussor. §. in omnibus. ꝛ no. aliquantulum. ff. de condi. ꝛ demonstra. l. titio fundus in asiam.

¶ Nota q nõ est licitũ mihi deierere nec p solutione alterius. vt in decre. xxij. q. ij. c. j. ꝛ. c. ne quis arbitretur.

¶ Nota q si vnus de fratribus habẽtibus bona patris ex dote vxoris sue aliquid acquisierit nõ tenet ꝯferre. vt est tex. ff. pro so. l. cũ duob⁹. §. si fratres. alias est l. per se. ꝛ in feu. de duo. fra. de nouo benefi. inuesti. c. vno. Et ibi est text. quod si acq̃rat aliqua de bonis cõmunib⁹ q illa nõ habeat communicare nisi cõmuni nomine emisset.

¶ Nota q si pcurator ꝯstitutus p aliquem in aliqua causa si lit. contest. constituẽs moriatur nihilominus poterit procurator litẽ finire vt not. C. de admini. tuto. l. fi. §. j. super verbo pcurator. Tñ secus esset si lis esset itegra. vt. ff. de acqui. here. l. qui seruũ. §. quis alicui. insti. man. §. penul. ff. de pba. l. post litem.

¶ Not. q testator põt pmittere legatario quod legata ppria autoritate recipiat. vt not. ff. de leg. ij. l. titia. § lucius.

¶ Nota q lz in causa criminali nõ admittat pcurator. vt i. l. penul. §. ad crimen. ff. de pu. iudi. Tamẽ si sit causa appellationis optime põt. vt not. in decre. ij. q. vj. c. si quoniam.

¶ Nota q si fuerit corã aliquo iudice cautio prestita de sistẽdo in iudicio quãdo non poterit recusari. vt nota. in aut. de exhi. ꝛ introdu. §. illud. super verbo cautionis. coll. v.

¶ Nota q lz ante li. ꝯtestationẽ q̃s debeat recusare iudicẽ. vt. C. de iudi. l. apertissimi. tñ ex noua causa superuenienti ipsum optime poterit recusare vt no. C. de consor. eiusdem. li. l. ij.

¶ Nota q lz primior nõ debeat interuenire i causa criminali tñ si interuenit ꝛ cãm duxerit bene tenet pcessus vt no. C. de adul. l. q̃uis. in prin.

¶ No. q restitutio in integrũ põt opponi. p modũ excõicatiõis vt no. ff. d iureiu. l. nã ꝛ postea. §. si minor. ff. q̃ cau. maio. l. necnõ. §. exẽplo. ꝯ quas gl. videt text. ff de excep. l. exceptiones.

¶ Nota q si mulier detulit iusiurandũ viro ꝛ ipo iurauit q nõ erat ei⁹ vxor postmodũ si possit appellari de ꝯtrio. Et hoc qd dixi in matrimonio hz locũ in causa monachatiõis si monachus iuret se nõ eẽ monachũ ꝛ hec oĩa no. ff. de iure do. l. iij. §. j. super verbo agit.

¶ Nota q lz in donatiõe q̃ excedit summã quingẽtorũ aureoꝝ req̃rat insinuatio. vt. C. de dona. l. sancim⁹. tñ in donatione q̃ fit benemerito nõ requirit. vt no. ff. de donatio. l. aq̃lius regulus. ꝛ ibi gl. quod lz iudici non possit dari quoniam in. l. repe. tamẽ si sit bene meritus optime dari possit.

¶ Nota q in emãcipatiõe requirit decretũ de necessitate vt tex. C. de offi. psi. l. j. insti. qui. mo. ius pa. po. solui. §. pterea. C. de eman. liber. l. iij.

¶ Nota q minor nõ põt facere pcuratorẽ ad negotia sine autoritate curatoris vt ff. rem ra. ha. l. cum minor. in prin.

¶ No. q si minor ꝯduxit aliquã domũ ꝛ inferat aliq̃ bona ibi q illa tacite nõ sunt obligata q si eẽt maior bñ essẽt obligata tacite vt no. ff. de pac. l. itẽ ꝯuẽtiões.

¶ No. q si fili⁹ petat ꝙrtã partẽ in quacũq ꝑte minima nõ dz audiri. vt. C. quã. ꝛ quib. quar. ps in bo. decu. debe. l. iũcta circa pn. ꝛ. C. ad. l. fal. l. ij. lz ꝯtriũ videat

notari.in.l.fi.co.ti.circa prin.

¶ Nota ꝙ si sponsus teneat spõsam in domo sua ꝙ lucrat̃ fructus dotis qđ no.C. de do.promis.l.ꝫ ꝯtrariuz notet.ff.de iure do.l.dotis fructus,

¶ Nota ꝙ si filia nolit cõtrahere cum illo quẽ sibi pater elegit dum tñ sit dignus ea.pater potest iuste eã exheredare.vt no.ff.de spõsa.l.sed hec quod patris.

¶ Nota quod municipes possũt facere statutum.vt quicunqꝫ intrauerit vineã vł aliquid fecerit simile soluat decez.vt in sti.de iure na.gen.ꝛ ciui.ver.ius aut.su per verbo.vsu.ꝛ.ff.de capit.dimi.l.tutelas.C.de noxa.l.ij.ff.de priuile.cre.l.antiochẽsium.ff.de regulis iuris.l.nec ex pretorio.

¶ Not.ꝙ iudex ex officio suo põt dare curatorem bonis alicui si videat eũ bona dissipare posito ꝙ ab aliquo non petat̃ vt not.ff.de cura.bo.dã.l.ij.circa prin.

¶ Nota ꝙ debitor qui dolose bona alienauit ꝛ sic factus est nõ soluẽdo nõ liberatur cedẽdo bonis.vt.ff.que in frau.cre.l.fi.et in aut.de fideiusso.§.rex.sup ṽbo creditur.colla.j.

¶ Nota ꝙ in libello nõ possunt due actiones simul poni.vt no.ff.de tribu.l.quod i heredẽ.§.eligere.tamẽ si actor sit incertus ex facto rei potest duas simul ꝓponere ꝓtestãdo ex vna illarũ duarũ vult ius suum cõsequi.vt.ff.quorum leg.l.j.§.qua actione.

¶ Nota optimã glo.qualiter negatiua probetur.ff.de iure priua.l.ꝛ hec iterdictio in fi.magne gl.ꝛ in aut.de here.ꝛ.fal.§.si vero absunt.sup verbo herede.ꝛ.C.de testa.l.nõ codicillũ ꝛ melius in.c.bene.in magna.extra.de elec.in glo.

¶ Nota glo.ꝙ si aliquis duz haberet vxorem habuit rẽ cũ aliqua muliere ex qua filium procreauit postmoduz vxore sua mortua contrahat cum matre isti⁹ filij non propter hoc iste filius est legitim⁹ per matrimoniuz subsequens.vt no.in sti.de nup.§.fi.sup verbo interdictum.

¶ Nota ꝙ si filius sit preteritus põt testamentũ patris dicere nullũ alias nõ.vt no.C.de inoffi.testa.l.si filius.

¶ Nota ꝙ si pater est rogat⁹ restituere hereditatem filio quod pater põt retinere quartaz sicut quilibet extraneus.vt est tex.C.ad trebel.l.iubemus.in.ij.dicto.

¶ Nota ꝙ iudex vel arbiter nõ possunt eẽ testes de his que acta sunt coraz eis vt no.C.de arbi.l.4.§.sin autem scriptura.

¶ Nota qđ in crimine notorio nõ est dandus aduocatus accusato vt est tex.C.de defen.ciui.l.ꝑ omnia.

¶ Nota qđ fideius.nõ dz ꝯueniri añq̃ principalis si tñ principalis sit nõ soluẽdo põt primo fideiussor ꝯueniri vt no.ff.de ṽ.ob.l.in dotem.ff.si cer.pet.l.fi.C.de fideius.aut.presente.ꝛ ibi per Bar.

¶ No.ꝙ si ego emi rẽ vtputa fundũ ꝛ promisi quod nõ facerẽ sibi domũ sub pena quod si postmodũ fundum vendo ꝛ emptor domũ faciat ego nõ teneor nec emptor.vt no.ff.de alie.iudi.mutã.cau.fac.in.l.iij.§.opus.

¶ Nota ꝙ i donatiõe ꝓpter nuptias q̃ excedit summã quingẽtorũ aureorũ requiritur insinuatio.vt est tex.C.de dona.an nup.l.fi.circa fi.

¶ Nota ꝙ sicut debebam tibi certa die pecuniam ꝛ ante petã duplicant inducie ita etiã si debeã sub ꝯditiõe duplicant inducie si ante petam.vt no.ff.si certuz petat̃ in.l.si pecuniã.in fi.ꝛ.ff.de pig.l.grege.§.sub conditione.

¶ Nota ꝙ si duo fideiusserũt ꝓ aliquo recipienti pecunias mutuo si postmodũ iste principalis mittet pecuniã vni fideiussori si creditor agat cõtra illũ q̃ pecuniam nõ habuit qꝛ forte principalis debitor nõ erat p̃sens põt opponere quod agat ꝯtra illũ qui habuit pecuniam.vt no.ff.cõmo.l.queritur.sup verbo absolui.Et est glo.additionalis.

¶ Nota qđ fiscus habet tacitas hypotecas in bonis delinquẽtis vt vř notabilis gl.ff.de pac.l.rescriptũ circa pnc.su per verbo hypotecas licet cõtrariũ ro tet gl.que communiter reprobat̃.C.pe fis.cre.l.vna.

¶ Nota ꝙ si ego agã contra aliquem ꝛ quẽdam qui non erat procurator cõparuit pro ipso ꝛ ego excipiam quod ipse non habeat mandatum si iudex pronunciet ipsum fore procuratorem quod reuera nõ erat:ꝓcessus factus cum eo non valet.vt videtur text.ff.quod cũ falso tu

fore actore sit.l.j.§.idem Pomponius alias est per se.

¶ Nota q si pater pmittat filio donare cā mortis tñ si donet patri vel seruo ipsi⁹ patris nō valet vt not.ff.de ac.tu.l.j.

¶ Nota q si sum citatus coram aliquo iudice z forte suz impedit⁹ vt fluminis vl' tempestatis vel aliqua iusta causa z nō possum hec probare debet credi suo ꝓ pro iuramēto.vt est tex.de excul.tuto.l.scire oportet.§.cum quis.

¶ Nota q delinquēs ꝓ quocunqz delicto nō debet extrahi ab ecclesie nisi pro certis criminib⁹.vt no.C.ō his q̄ ad eccle ꝯfu.l.iij.lz cōtrariū no.qđ immo ꝓ quocūqz vt in auk.de man.prin.§.neqz autem homicidas.

¶ Nota q si aliquis fecit secūdum terminū in q̄ nullā mētionē fecit de pumo.q nihilomin⁹ legata facta in primo videtur reuocata vt.ff.si cui plus quā p le.falsi.l.iij.§.si legatus.

¶ No.q executor nō habet necesse tenere de bñ distributis bonis.vt est tex.si cui plusq̄ per le.fal.l.diuus.

¶ No.q cōsuetudo ciuitas debet seruari in castris a locis circumuicinis vt.ff.ō postu.l.ex eo.z est tex.cū gl.in auk.qui.mo.na.effi.sui.§.si quis igit.col.vij.

¶ Nota q si aliquis habet filiū studentem parisius z iuerit causa visitandi filiū z aliquis ibi cōueniat eū qz patria est cōmunis sicut roma habet ius reuocandi domū vt not.ff.de iudi.l.j.in fine glo.

¶ Nota q si aliquis fecit citari coraz delegato principis.z locus principis.z loc⁹ vbi debeo ꝯparere est piculosus mihi qz forte i illo loco tute venire nō audeo ꝓpter inimicos meos corā eo nō debeo ꝯparere.vt no.ff.ex qui.cau.l.iij.in fi.ff.ad tur.l.de etate vbi est similis glo.pro quo facit.ff.de lega.l.sciēdū.§.si excusatio.z extra de rescri.c.statutis li.vj.z extra vt lit.cōtest.c.ad sedem.

¶ Not.q de iure ciuili decima bladi agnorum debent nec sacerdos tenet recipere agnū pro decima infra nouē dies vt nota.ff.de verb.obl.l.stipulatio ista.§.inter cetera.

¶ Nota gl.in.§.quādoꝛbrē als est ꝟ.i auk.ō rest.z ea q̄ parit.col.iiij.Quod fili⁹ habet de bonis paternis vltra legitimā z vltra velle patris.lz illa sequit in casu speciali.Et sic est idē totū in contrariū i auk.de defen.ciuita.§.iudicioꝝ.colla.iij.victor litis ꝯdemnatur victo in expēsis.Sed regulare est cōtra in.l.ꝓpterā dum.§.sinautem.C.de iudi.Sed quādo quilibet actor est reus in culpa litis est neuter condēnandus in expēn.

¶ Tex.est quod crimen falsi est crimen capitale.

¶ Not.q si pupill⁹ decedat sine herede q tutor succedit tāq̄ ꝓximior z nō fisc⁹.vt no.ff.de reg.iur.l.qđ tute.circa fi.

¶ Casus est q lz sis mihi obligat⁹ ad rē z partē mihi soluis q adhuc i libello possez totū petere.ff.de sol.l.stipu.in fi.

¶ Glo.est q q̄s autoritate ꝓpria furē capere pōt.ff.de fur.l.interdictū.§.qui furē.

¶ Glo.est q cleric⁹ in enormi delicto pōt puniri p iudicē secularē.z hoc in bonis in psona autē sua ab epo puniēdus est.C.de epi.audi.l.addictos.

¶ Glo.est q si filius prouocat patrē ad irā est exheredandus.insti.de adop.§.naturaliter quod est notandum.

¶ Casus est q si accusando aliquem de genere meo cui sum proximior ab intestato possuz succedere.ff.vnde cogna.l.cognatis.

¶ Glo.est q homines robusti non debent petere elemosynam ne debilibus penam auferant.C.de men.vali.li.x.Bal.in rubrica libr.vj.glo.alleg.cum cōcordan.C.de questo.circa prin.z.v.q.v.c.nō omnes.lxxx.distin.cap.; Unde dicit ipa glo.super mattheo iustius feceris si iniuste petentem correxeris quam si ei dederis.

¶ Nota contra illos q̄ ponūt herbā in pedibus z tybiis vt appareant infirmi de metha.lib.xij.C.l.j.in glo.qz tunc demū expense facte in iudicio possunt repeti si obtinuerit.vt.ff.man.l.ij.

¶ Glo.est q si do electionez vt ipse eligat perinde est,ac si ego elegissem.C.de iudi.l.apertissimi.in fi.

¶ Nota casuz.c.parati.extra de ap.q simplici assertioi seruiētis statur si dicat q ipse citauit talem quod est speciale.

¶ Casus est q dos data in parua pecunia

nō debet reddi per maritum soluto matrimonio in parua.immo i bona.vt no. ff.de in dié.l.res.z extra de sen.c.olim. in glo.Et est casus in gl.quod possunt testari.

¶ Glo.est ꝙ si aduocatus vni⁹ partis nō sit satisfactus de salario suo qđ possit dimittere partē z esse cum aduersario suo C.de aduo.fis.circa fi.

¶ Casus est ꝙ seruiētes z ꝑrenete anteꝙ̄ ad tale officium accedant teneatur dare fideiussores z satisdare rem publicā saluam fore.vt.C.de ꝑrenetis.l.ꝑrexenete.lib.xj.

¶ Gl.est ꝙ res ciuitatis debēt diuidi z tantū debet habere paup sicut diues z ecōtra.ff.finium regund.l.de meo.in ꝑma glossa.

¶ Nota ꝙ si aliquis seruiens qui vult auferre arma sibi ꝙ resistēs debet puniri capitaliter.vt.C.de his qui ad eccle.cōfu.l.iij.circa fin.ar.C.vt lice.sine iudi. l.opprimendorum.

¶ Glo.est ꝙ vnus de cōsulibus possit agere z conueniri.C.si vnus ex pluri.in.l j.§. fi.glo.tamē illa ꝯtraria.C.de decurio.l. procurator.li x.Sed dic ꝙ aliis absentibus vnus potest agere aliis autem presentibus nō.Pro concor.est glo.in fini li.C.de ꝯsor.eiusdem.li.l.fi.super verbo potest.

¶ Alleg.glo.ꝙ si filius instituatur per aliquem quod ille potest prohibere z patrem omnino priuare quod ex illis bonis non habeat legitimam suam quod est notandū.vt in aut.vt lice.ma.z aui. col.viij.in prin.super ꝟbo ꝑcipiūt.in fine magne glo.

¶ Tex.cum glo.ꝙ officiarius regius vel principis non debet venire seu hospitare in domo alicuius priuati.sed vbi est domus regis.C.de officio recto.prouincie.l.fi.z est ratio vt melius edificia regia faciant reparare.vt ibi dicit tex.

¶ Tex.allegatur cum glo.ꝙ minor possit ferre testimonium in causa criminali si aliter probare non possit licet de calūnia iurare non possit.C.de heredi.insti. quoniā.in fi.z ita no.glo.C.de eden.l.q. super verbo exhiberi.

¶ Nota bonam cautelam cōstituendo procuratorem in iudicio si constituas aliū non facendo mentionem de primo primus erit tacite reuocatus ita ꝙ ... secundus si compareat semel in illa causa tantum z postea compareat primus vsqꝫ ad sententiam non valebunt ... ipsum facta.vt est tex.ff.de procura.l.si quis cum procuratorem.

¶ Expliciunt casus speciales ... nelli de claris aquis legum ... mi doctoris.

¶ Duo de quinquaginta singularia excellentissimi. U.J. monarche domini Pauli de castro.

1 Expensa facta in cã principali in qua reus obtinuit cõpensatur cum expensa facta in causa appellationis in qua succubuit gl. est in.l.gñaliter.C.de iureiur.

2 ¶ Si fiat p ptes litigãtes pax sup debito intelligit etiã facta pax sup expẽsis si alit nõ fuerit dictũ arg.in.l.ij.ff.si qs cautiõi. Jo.an.i nouella de eo q mittitur in posses.causa rei seruãde.lib.vj. tenet contrarium vt ibi vide.

3 ¶ Actus iudicialis est fiẽd⁹ in expẽsis eius qui postulat vt fiat.l.ij.ff.ex quib⁹ causis in pos.ea.ꝛ in glo s.

4 ¶ Estimatio rerũ semp debet fieri p eo ptio q vẽdit i foro.gl.est i.l.scriptũ. C.de erogatio.militaris annone.li.xij.

5 ¶ Frater tenetur alere fratrẽ:et sororẽ sororem.glo.est in.l.si quis a liberis.ff. de liberis agnos.

6 ¶ Filius vel nepos licet habeant alibi domicilium tamen possunt conueniri in loco originis patris.no.Bar.in.l. ij.C.de iurisdi.om.iudi.

7 ¶ Frater non põt petere:vt communibus expensis fiat expẽsa a coheredibus post mortẽ patris.licet pater viuens p alio fratre fecerit similes expẽsas.gl.est in l.3 in otiã nem.§.fi.ff.de muneri.ꝛ hono.

8 ¶ Frater iunior vel alius habens rem communẽ cũ alio preferetur in diuisione ꝛ in eligendo:vt.l.ij.in prin.C.de his qui veniam eta.impetra.ꝛ.l.fi.ff.fami. hercis.ꝛ capi.i.de paro.

9 ¶ Furtiua res potest tolli per dominum licet sit penes furem vide Jnno. in.c.cum olim.de restitu spolia.

10 ¶ Sepe accipitur pro duabus vel tribus vicibus vt est glo.in auf.de testibus.in § quia vero sepe.

11 ¶ Simplicitas tabellionis nõ nocet partib⁹ in.l.fi.C.de fideicommis.alias de fideiusso.in glo.penultima.

12 ¶ Solennitas omissa circa preparatoria iudicij habet vitiare pcessum istud ad dictum Petri in auf.generaliter.C. de episco.ꝛ cleri.

13 ¶ Solutio facta minori iussu iudicis facit ꝛ operat q aduersus solutionẽ nõ poterit minor petere in integrum restitutionem.text.est singularis in.l.ait p̄tor.§.permittitur.ff.de mino.

14 ¶ Heredis appellatione solum continetur. suus non extraneus.l.ex facto.§.fi.ff.ad trebellia.ꝛ in glo.

15 ¶ Homicidium debet testi obijci in specie ad ipsum repellendum a testimonio et non in genere.capi.si homicidium.de testibus.

16 ¶ Testis si nõ fuerit sentẽtialiter excommunicatus nõ repellitur a testimonio.not.Innocen.in capitulo piam.de exceptioni.idem dicit in notario.vt valeat instrumentum si non fuerit sententialiter pronuntiatum.

17 ¶ Contra inuentarium nõ admittitur probatio.textus est in.l.veteris iuris. in principio.C.arbi.tute.et non alibi.

18 ¶ Inscriptio licet nõ sit apposita in libello.nihilominus semp intelligitur. glo.est in.l.iij.C q accu. non possunt.et C.de fideiusso.l.iij.que non est alibi.

19 ¶ Judex põt abbreuiare ꝛ in totuz tollere dilationẽ datam reo si timeatur de fuga.no.tex.in.l.fi.C.de dilatio.

22 ¶ Heredem instituendo extraneum videor alienare in.l.pelo.§.fratre.de le.ij.

21 ¶ Relatio nẽtu nõ põt fieri die feriata inducta in honorem dei.istud est dictum Berrigaru in.l.fi.C.de ferijs.

22 ¶ Subtrahẽs rationes partis aduerse cadit a iure suo:vt.l.pe.C.de postulã.

23 ¶ Tabellio potest recipere pretium ad hoc vt ostendat protocolum.glos.in.l. argentarii C.de eden.

24 ¶ Mandatum probatur per traditionem instrumẽti debiti principalis.gl. est.C.de pac.conuen.l.fi.in glo.ij.fecit l i.C de donatio.

25 ¶ Illud dicitur incontinẽti fieri quod infra triduum fit.text.in.l.finali. C.de erro.aduoca.

26 ¶ Testes q male vel non bñ solẽniter citati fuerunt vel ꝛexaminati pñt de no

no citari: et examinari per.l.qui p salu tem.ff.de iureiuran.

27 ¶ Sentētia lata sine partium citatiōe non valet in cap.omnis.de constitu.in glo.alias nisi sint in actis.Idē in sentē tia principis vl' pape.C.d legi.l.finali.

28 ¶ Sententia nō valet si iudex tulit sen tentiā anteꝙ nūtius missus ad citādū refert se citasse.gl.i.c.sepe.de iudiciis.

29 ¶ Sententia est edēda parti.hoc tenet Innocen.in capitulo ꝑpetuis.de fide instrumentorum.

30 ¶ Sentetia lata principe in crimina li cōtra absentem valet casus est in ca. pastoralis.de re iudicata.

31 ¶ Sentētia lata super expensis non ci tata parte valet.hoc tenet Innocē.in.c. querelam.de procura.ꝙ non si sit citat⁹ ad sententiam.extra de accusatio. in.c. calumnia.

32 ¶ Sētentia lata super iurisditione nō preiudicat iudici alteri⁹ territorij glos. in.c.super literis.de officio delega.

33 ¶ Snia debet formari cōtra defensorē defensorio noīe ita not.Inno.in.c.cau sam.qui filij sint legitimi.quod nota.

34 ¶ Snia debet mādari executioni nōob stāte ꝙ aliquis dicat se habere ius in re dummodo ille pro quo est lata sentētia caueat.vide glos.in.c.veniens.extra de testibus.

35 ¶ Snia in notorio crimine fertur etiā parte non citata.hoc tenet Inno.in.c. quanto.extra de accusatio.

36 ¶ Sentētia lata cōtra vnū potest mā dari executioni in rebus apud euz exi stentibus.C.de communi agro deserto. l.vnum.lib.vndecimo.

37 ¶ Snia lata cōtra legem que diuersos intellect⁹ doctoꝝ patitur non infirma tur.lz postea veniat lex cōfirmās vnū dictum.istud est dictum Joan.an.in.c. primo.de constitutio.libro sexto.

38 ¶ Sentētia lata hoc modo pronuntio non fuisse probatum est interlocutoria: nō diffinitiua.glo.i.l.finali.C.de sentē tijs que sine certa quantitate proferun tur.ꝛ non alibi.

39 ¶ Sentētia in causa matrimoniali pōt fieri sine scriptis hoc dicit glos.in.c.al bericus.de testibus.

40 ¶ Snia que facit ius inter omnes nō facit ius iter absentes.l.q rep... §.fina.ff.de inofficioso testamento.

41 ¶ Snia diffinitiua potest ferri etiā lis te nō contestata quando actori nō pōt bene succurri per missionē in possessio nem: glo.est in.l.sancimus.§.fina.C.ad trebel.et non alibi.

42 ¶ Sentētia lata ex causa falsa si fuerit cōfirmata per iudicem appellatiōis ex vera causa.tunc agitur ex causa tunc agitur ex sentētia secūda.not.in.l.si is ad quem.ff.de acquiren.hereditate.

43 ¶ Snia lata inter alios prodest alijs etiam ad quos nō spectat si nō per mo dum actiōis fuerit ꝑtitum per actiōē aliquid annullari vel sniam vel cōtrac tū.ita dicit tex.in.l.posthum⁹.§.si qs ex his.ff.de inofficioso testamento.

44 ¶ Sentētia lata scdm diuersum intel lectū legis.si tñ itellect⁹ variet p docto res tenet.istud est dictū Barto.in pri ma constitutione codicis.in.§.quibus.

45 ¶ Sentētia lata hoc modo impono tibi silentium: est diffinitiua sentētia cas sus est in.l.aurelius.§.cētum.ff.de libe ratione legata.

46 ¶ Non valet denuntiatio facta ab eo qui nō habet ius denuntiādi.textus cū glo.in.l.si maior.C.de rescinden.ven.

47 ¶ Estimatio est fienda secūdū reddi tus rei.textus cum glo.in.l.dolus.C.de rescrinden.venditio.

48 ¶ Ea que requirūt cause cognitionē debent fieri partib⁹ presentib⁹ not.gl. in.l.ij.C.si propter publi.pensita.

¶ Finis.

¶ Anno a natiuitate dñi.M.cccccxij. xxvij.Aprilis Lugd.Bñdict⁹ Bonnyn calcographus diligenter imprimebat.

Regestum.

Aa Bb a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y z ꝛ ꝰ ꝶ A B C D. Omnes sunt quaterni preter Bb qui est duernus.

¶De litera.Q.

¶De litera.R.

¶De litera.S.

De litera.V.

Finis Tabule.

colorchecker CLASSIC
calibrite
mm